

မေဓာဘိဝံသသဒ္ဓမ္မဇေယဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု
 ဟံဆိပ်တော်ရ

ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော

ဣန္ဒာသယ

အဋ္ဌသာလီနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပဌမအုပ်

ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူနှင့် ညှိထားသည်။

ဓမ္မာစရိယ-ဦးထွန်းသိန်း၊ ဦးဝင်းဖေတို့ ကြပ်မကြည့်ရှု ပြင်ဆင်ကြသည်။

ဣန္ဒာသယ ပိဋကတ်စာပုံနှိပ်တိုက်

၁၁၃၊ ၂၄-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

သာသနာ-၂၅၁၇။

(က) ၄၂၉

ကောဇာ-၁၃၃၅။

မေတ္တာတိဗ္ဗသန္တပ္ပဓမ္မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု
တံဆိပ်တော်ရ

ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော

ဣန္ဒာသယ

အဋ္ဌသာလိနိဒ္ဒါအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပဌမဘုတ်

ဆဋ္ဌသံဝါယနာမူနှင့် ညှိထားသည်။

ဓမ္မာစရိယ-ဦးထွန်းသိန်း၊ ဦးဝင်းဖေတို့ ကြပ်မကြည့်ရှု ပြင်ဆင်ကြသည်။

ဣန္ဒာသယ ပိဋကတ်စာပုံနှိပ်တိုက်

၁၁၃၊ ၂၄-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

သာသနာ-၂၅၀၇။

(က) ၄၂၉

ကောဇာ-၀၃၃၅။

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေခွင့်ပြုချက် အမှတ် (၆၀၇၄)

* ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူ — ဦးဆန်းမောင်
ပုံနှိပ်သူမှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၇၉၄)
ထုတ်ဝေသူမှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၄၇၉)
ဣတ္ထာဿယ ပိဋကတ် စာပုံနှိပ်တိုက်
၁၁၃၊ ၂၄-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဒုတိယစာကြိမ် စာစာုပ်ဧရ - ၂၀၀၀။

၁၃၃၅-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလ။

၁၉၇၃-ခု၊ နိုဝင်ဘာလ။

ဣန္ဒြာသယနိဂါဓ်

စာအုပ်ရှိက်နှိပ်စဉ်အရ ကျွန်ုပ်တို့ ဣန္ဒြာသယပိဋကတ် စာပုံနှိပ်တိုက်မှ အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာနိဿယ ပဌမတွဲကို နောက်ဆုံးမှီရိက်နှိပ်ရလေသည်။

ထိုအဋ္ဌကထာနိဿယ ပဌမတွဲကိုလည်း မန္တလေးမြို့ ရတနာပုံမြို့တည် နန်းတည် ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင် မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး လက်ထက် ထိုမင်း တရားကြီး လှူဒါန်းအပ်သော-

မေဓာဘိဝံသ သစ္စမ္ပဇေ မဟာဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အလှူတော်ခံရသော ပြည်ဆရာတော် ဘုရားကြီး ရေးသားတော် မူအပ် လေသည်။

မူရင်း အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာပါဌ်မှာ-

၁။ နိုင်ငံတော်အစိုးရတို့ကျင်းပပြုလုပ်သော ပါဠိတက္ကသိုလ် ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲကြီး၊

၂။ မန္တလေးမြို့ ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲကြီး၊

၃။ ရန်ကုန်မြို့ စေတီယက်က ပရိယတ္တိဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲကြီး၊

ဤစာမေးပွဲကြီး သုံးရပ်တို့၌ မူလကျမ်းစာရင်းအားဖြင့် ထည့်သွင်း ပြဇာန်းထားသော ကျမ်းစာဖြစ်ရာ သို့ပြဇာန်းထားသည့်အလျောက် ယင်း အဋ္ဌကထာကျမ်း၏ နိဿယသည်လည်း စာချုတ်တန်းဝင် အရှင်မြတ်တို့ အစဉ် မပြတ် သုံးစွဲကြည့်ရှု အလေးပြုရသော ကျမ်းစာဖြစ်လာလေသည်။

အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာနိဿယသည်-

၁။ နေရင်းနိဿယ

သက္ကရာဇ် ၁၀၇၆-ခုနှစ် ရတနာပူရ အစရှိ၍ နန်းတက်သော လေးကျွန်းမာရ် အောင်၊ ဇေယျမာရ်အောင်၊ မဟာမင်္ဂလာမာရ်အောင်၊ လောကမာရ်အောင် စေတီဒါယကာ မှန်နန်းဆင်ဖြူရှင် တနင်္ဂနွေမင်းထက်ထက် ပုခန်းကြီးမြို့ စိရင်စု နေရင်းရွာဇာတိ မဏိရတနာတိုက်နေ ရှင်အရိယာလင်္ကာရ ဆရာတော်စီရင် သည်။

၂။ ပြည်နိဿယ

မန္တလေးမြို့ ရတနာပုံမြို့တည်၊ နန်းတည်ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင် မင်းတုန်းမင်းတရား
ကြီးလက်ထက် မဏ္ဍလာရာမတိုက်၌ သီတင်းသုံးနေသော ပြည်ဆရာတော်ကြီး
ဝိရင်သည်။

ဤနိဿယနှစ်စောင်တွင် ခုခေတ်၌ ပြည်ဆရာတော်၏ နိဿယသစ်ကိုသာ
စာချ၊ စာသင် စာပွဲဝင် အရှင်မြတ်တို့ ကြည့်ရှု လေ့လာကြလေသည်။ အဋ္ဌ
သာလိနိ ပြည်နိဿယသည် ပါဠိတချက်၊ အနက်တချက် ယောဇနာထား
သော နိဿယ ဖြစ်ဆန်းကာမျှမဟုတ်၊ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ကျမ်းစာ အရပ်ရပ်မှ
သာကေပါဠိ အစုံအလင် ခုံတင်ပြသ ဝိနိစ္ဆယ အဝဝဖြင့် တိကျပြတ်သား
အဆုံးအဖြတ်များပါရှိသော ကျမ်းစာဖြစ်၍ ဂဏ္ဌိနိဿယဟုပင် ခေါ်ဆိုထိုက်
ပေသည်။

စာတည်းအဖွဲ့၏ တည်းဖြတ်မှု

ဣစ္ဆာသယ စာတည်းအဖွဲ့သည် နိဿယကျမ်းပြု ဆရာတော် ဘုရား
ကိုးကားဖော်ပြသော ကျမ်းစာများကို ရှေးရိုက်နိဿယများကဲ့သို့ သာမန်
အားဖြင့် မဖြစ်စေပဲ မူရင်းသာကေပါဠိများကို ညွှန်ပြထားသော ကျမ်း
အစောင်စောင်မှ တွေ့ဆောင်ရှာဖွေ၍ စာသားရှိရာ ဂဏန်းများကို ရိုက်နှိပ်ရာ
ပုံနှိပ်တိုက်နှင့်တကွ တိကျစွာ ဖော်ပြထားလေသည်။

အထူးသတိပြုဖွယ် အချက်အလက်များကို ဆိုင်ရာစာသားရင်းအောက်
တွင် ဂဏန်းအမှတ်အသား ၁၄-ပွဲနှင့် စာလုံးများဖြင့် ဖော်ပြထားသည့်ပြင်
ရှေးရိုက်နိဿယတို့၌ ချွတ်လွဲလျက်ရှိသော ကျမ်းလွဲညွှန်ပြချက် များကိုလည်း
အမှန်ရအောင်ရှာဖွေလျက် ဖော်ပြထားလေသည်။ ထိုအချက်အလက်များကို
နိဿယကြည့်ရှုသွားရင်းပင် တွေ့မြင်ရပါလိမ့်မည်။

ဆဋ္ဌလင်္ဂါယနာမူနှင့် နိဿယဆရာတော်တို့ အာဘော် အယူအဆ၊ မဏ္ဍမူ
သော အရာများ၌ နိဂုတ္တိကျမ်းစကားများနှင့် ညှိနှိုင်း တင်ပြထားသည့်ပြင်
နိဿယဝါကျ ဖြတ်ထုံးနှင့် နိယံကျမ်းများ အဆိုကိုလည်း ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ၌
ဖော်ပြထားလေသည်။

ရိုက်နှိပ်ပုံအစီအစဉ်

နိဿယရိုက်နှိပ်ရာမှာ စာရွှေပုဂ္ဂိုလ်တို့ လွယ်ကူစွာ ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်ရန်
၁။ အဋ္ဌကထာ စာသားရင်းနိဿယကို ၁၈-ပိုဒ်အဖြစ်။

၂။ နိပါတ်အစွဲ ဝါကျအခွဲနှင့် ပါဠိတော်တည်ပါ၍ ပါဠိနာမကို ၁၈-ပိုဒ်
အမဲ။

၃။ သာဓကပါ၍၊ အဓိပ္ပာယ်၊ အနုသန္ဓေ၊ မှတ်ချက်ကို ၁၄-ပိုဒ် ၆-ဖြူ။
ဤကဲ့သို့ အသီးအသီး ကွဲပြားအောင် ခွဲခြား ရိုက်နှိပ်ထားပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဣစ္ဆာသယ အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာနိဿယ (ပ) သည်
စာချစာသင်စာပွဲဝင် အရှင်မြတ်တို့ စာပေနယ်ဇာယ် ကြွယ်ကြွယ်ဝဝ ထယ်ထယ်
ပပ မည်မျှ ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်ကို သတိရှေ့ပြု ကြည့်ရှုဆုံးဖြတ် သုံးသပ်ဝေဖန်
တော်မူနိုင်ကြရန် ဣစ္ဆာသယပိဋကတ် စာပုံနှိပ်တိုက်မှတင်ပြအပ်ပါသည်။

ထွန်းသိန်း
၁၃-၁-၆၆

ပြည်ဆရာတော်

ပြည်ဆရာတော်ဖြစ်မည့် သတိုးသားကို မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၁၅၀-ပြည့်နှစ် ၀၁ဆိုလဆန်း ၇-ရက်နေ့တွင် ညောင်ကန်ရွာ၌ ဦးဖြူ-ဒေါ်ညွန့်တို့မှ ဖွားမြင်လေသည်။ ရှင်သာမဏေဘွဲ့ ရဟန်းဘွဲ့မှာ ရှင်မေခာ ဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် ငယ်မည်အတိုင်း ဆရာတော် ဦးကြီးညိုဟု မှတ်သားခေါ်ဝေါ်ကြလေသည်။

ညောင်ကန်ရွာ ရတနာမဉ္ဇူတိုက် ဆရာတော် ရှင်မုနိန္ဒသာရထံတွင် စာပေသင်ကြားလေသည်။ ဘကြီးတော်မင်းလက်ထက် မြို့တော်အရှေ့မြောက်ထောင့် မဟာအောင်မြေဘုံစံအုတ်ကျောင်းကြီးတွင် ညောင်ကန်ဆရာတော်ထံ၌ စာပေသင်ကြားပြန်လေသည်။

သာယာဝတီမင်းလက်ထက် ၁၂၀၁-ခုနှစ်တွင် အမရပူရမြို့သို့ ရောက်၍ သားတော်ပြည်မြို့စား မဟာသီဟသူရ သုဓမ္မရာဇာ (မောင်ဖေပု)က တိုက်တာအသစ် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်း ကိုးကွယ်လေသည်။

ကျမ်းဂန် တတ်မြောက်၍ အကျင့်သိက္ခာ ကောင်းစွာ ပြည့်စုံသည်ဟု ဆရာတော်တို့ ချီးမွမ်းခြင်းခံရသည်။ မေခာဘိဝံသ သီရိသဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု တံဆိပ်တော်ကို ခံယူရလေသည်။

ပြည်ဆရာတော်သည် ၁၂၂၅-ခု တန်ခူးလဆန်း ၁၃-ရက် (သက်တော် ၇၅-နှစ်)နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူလေသည်။

ပြုစုခဲ့သော ကျမ်းများ

- ၁။ အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာ နိဿယသစ်၊
- ၂။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ နိဿယသစ် (၁၂၁၆)၊
- ၃။ ဇီကာကျော်နိဿယ၊
- ၄။ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ၊
- ၅။ သဠာယတနဝဂ္ဂ သံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ၊

(၈)

ပြည်ဆရာတော်

- ၆။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ၊
၇။ ပါဠိဇာတ်ပါဠိတော် နိဿယသစ်၊
၈။ သဒ္ဓတ္ထဘောဓစိန္တာ နိဿယ၊
၉။ သမ္ပန္န စိန္တာနိဿယ၊
၁၀။ ကစ္စာယနုသာရနိဿယ၊
၁၁။ ကစ္စာယနုသာရ သဗ္ဗပတ္ထဒီပနီ (၁၁၉၉)၊
၁၂။ ဓာတုမာလာလင်္ကာသန်းပါဠိနိဿယ (၁၂၁၃)၊
၁၃။ ခန္ဓဝိဘာဝနီ ဋီကာပါဠိ (၁၂၂၃)၊
-

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

အာသိသပုဗ္ဗကဂါထာ
ဂန္ထာရမ္မကထာ
နိဒါနကထာ

၁
၃
၂၁

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ

တိကမာတိကာပဒဝဏ္ဏနာ
ဒုကမာတိကာပဒဝဏ္ဏနာ
သုတ္တန္တိကဒုကမာတိကာပဒဝဏ္ဏနာ
ကာမာဝစရကုသလဘာဇနီယ

၂၆၆
၃၁၉
၃၃၇
၃၅၈

ကာမာဝစရကုသလဋ္ဌါရကထာ

ကာယကမ္မဋ္ဌါရကထာ
ဝစိကမ္မဋ္ဌါရကထာ
မနောကမ္မဋ္ဌါရကထာ
ကမ္မကထာ
အကုသလကမ္မပထကထာ
ကုသလကမ္မပထကထာ
ကမ္မပထသံသန္ဓနကထာ

၄၉၂
၅၁၀
၅၁၈
၅၂၂
၅၆၁
၅၈၇
၅၉၄

မာတိကာ ပြီးပြီ။

အာသီသပုဗ္ဗကင်္ဂါထာ

ဇိနေန္တ မတ္တောဘ သက္ကမ္မစာရိနီ၊
ဇိနော ရသာနံ မုခပကံဇာလိနီ။
သုရသတိ မေ မုခဂဗ္ဘ ဂဗ္ဘိနီ၊
ရမတွ နာယာသာ သဒတ္တ သုဒ္ဓနီ။

ဇိနေန္တ မတ္တောဘ သက္ကမ္မစာရိနီ၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူပြီးသည် ဖြစ်၍ လောကသုံးပါး၌ အစိုးရတော်မူသော ရှစ်ပါးသော ပရိသတ်တို့၏ အလယ်၌ ရဲရင့်သည်ဖြစ်၍ အမှန်ယစ်သော ဆဗ္ဗန်ဆင်မင်းနှင့် တူတော်မူ သော မြတ်စွာ ဘုရား၏ ပါးစောင် နှစ်ဘက်မှ ဆင်းသက် လျှောက်၍ အာသောက ယိုစီးသော ဆင်မုန်နှင့်တူသော သူတပါးတို့၏ မာန်ယစ်ခြင်း စသည်ကို နှိပ်နင်းခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော မကြောက်မရွံ့ လုံ့မစောက်ဟု ဆိုအပ်သော စကားတော်သံ၌ ဖြစ်ခြင်းအလေ့ ရှိထသော။ ဇိနောရသာနံ၊ ငါးမာရ်အောင်မြင် သုံးလူ့ရှင်၏ ရွှေရင်တော်နှစ် သားရင်းအစစ် ဖြစ်တော် မူကုန်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာ အရှင်မဟာကဿပ အစရှိကုန်သော အရှင် မြတ်တို့၏။ မုခပကံဇာလိနီ၊ ခံတွင်းတော်တည်းဟူသော ပုဏ္ဏရိုက်ကြာတိုက်၌ ကောင်းစွာနေလျက် အနက်သဒ္ဓါ အရသာကို ကောင်းစွာ ယူဆောင်တတ် သည်ဖြစ်၍ ပကတိသော ပုဏ္ဏရိုက်ကြာတိုက်၌ နေလျက် ပန်းရက်အရသာကို ယူဆောင်တတ်သော ပိတုန်းနှင့် တူသည်တမူလည်း ဖြစ်ထသော။ ဂဗ္ဘိနီ၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏ စကားတော်သံ တည်းဟူသော နတ် ယောက်ျားနှင့် ပေါင်းမိခြင်းကြောင့် ယူအပ်သော နိယတ် နိတတ် အစရှိသော မြတ်သော အနက်တည်းဟူသော သားကောင်းရတနာ ဖွားခါနီးသော ကိုယ်ဝန်ရှိထ သော။ သုရသတိ၊ သုရသတိနတ်သွီး တည်းဟူသော ပိဋကတ်သုံးပုံသည်။ ဝါ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ တည်းဟူသော သုရသတိနတ်သွီးသည်။ အနာယာသာ၊

ဝ၊ မုခဂဗ္ဘ ဂဗ္ဘိနီတိ န သဓာသော၊ မုခဂဗ္ဘတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပိတုတ္တိဏောဝေါ ကတော၊ ဇိနာလင်္ကာရဋီကာ-၄-ဘု၊

ဣန္ဒာသယ (က) ၄၃၅-၁

(စုတိယအကြိမ်)

အာသီသပုဗ္ဗကင်္ဂါထာ

(၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဪ၊ ငြင်ပင်ပန်းခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍။ မေ၊ ငါ၏။ မုခဂဗ္ဗေ၊ ခံတွင်းတည်း
ဟူသော ပုဏ္ဏရိုက်ကြာတိုက်၌။ ဝါ၊ ပုဏ္ဏရိုက်ကြာတိုက် တည်းဟူသော
ခံတွင်း၌။ သဒတ္ထဿနီ၊ မိမိ၏နိယတ် နိတတ် အစရှိသော မြတ်သောအနက်
တည်းဟူသော ရွှေတုံးရွှေခဲ သားရတနာကို ကောင်းစွာဖွားလျက်။ ရမတု
ဓမ္မလျော်ပါလှည့်။

အဿာလနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပဌမအုပ်

နမော ဘဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ

၁။ မဟေသီနော၊ မြတ်သောသီလက္ခန္ဓ အစရှိသည်ကိုရှာပြီးထသော။
ဝါ၊ မြတ်သော သီတင်းကျွေးဇူးအစု အစရှိသည်ကို ရှာပြီးထသော။ ယဿ
ယာဒိသဿ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိတော်မူတတ်ထသော။ ဝါ၊ အကြင်သသူ
ဖြစ်တော်မူထသော။ သမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သစ္စာလေးစု ငါးခုနက်စုံ ဥပယုဓ်ကို
သယမ္ဘူဉာဏ်စွမ်းဖြင့် ခွဲခြမ်းမိမိ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ကရု
ဏာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာဝကတို့နှင့် မဆက်ဆံ အသာဓာရဏဖြစ်သော မဟာ
ကရုဏာတော်သည်။ သဗ္ဗေသု၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သတ္တေသု၊ အကြွင်း

၁။ မဟပုဗ္ဗ ဣသဓာတ် ဝဇေသနေ အနက်ကြား ဥဏာဒိကဏ္ဍ၊ မုနာဒိတိစိ
ဖြင့် ဣ-ပစ္စည်း။

၂။ ကိရဓာတ် အပနယနတ္ထ။ ဥနပစ္စည်း၊ နကိုဏပြု၊ ကိဏ် ဣကိုအပြီး

(၄) အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရှိသောသတ္တဝါအကြွင်းမရှိသော သတ္တဝါတို့၌။ ယထာရူစိ၊ အလိုတော်အား
 လျှောက်ပတ်စွာ။ ပဝတ္တိတ္ထဝိယ၊ ဖြစ်လေပြီးသကဲ့သို့။ ဝါ၊ ယထာရူစိ၊ အလို
 တော်အား လျှောက်ပတ်စွာသော။ ပဝတ္တိတ္ထဝိယ-ပဝတ္တနံ အဘဝိတ္ထဝိယ၊
 ဖြစ်ခြင်းသည် ဖြစ်လေပြီးသကဲ့သို့။ ဝါ၊ ပဝတ္တိတ္ထဝိယ ပဝတ္တနံ အကာသိဝိယ၊
 ဖြစ်ခြင်းကို ပြုလေပြီးသကဲ့သို့။ ဧဝံ ဤအတူ။ ဝါ၊ ဧဝံ ဤကဲ့သို့။ မဟေသိ
 နော၊ သော။ ယဿ ယာဒိသဿ၊ သော။ သမ္ပုဒ္ဓဿ၊ ဧ။ ပညာအပိ၊ မဟာ
 ကရုဏာ သမာပတ္တိဉာဏ်မှ တပါးသော အလုံးစုံသော ပညာတော်သည်
 လည်း။ သဗ္ဗေသု၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဥေယျဓမ္မေသု၊ သင်္ခါရ ဝိကာရ
 လက္ခဏ နိဗ္ဗာန်ပညတ် တည်းဟူသော ဥေယျတရား ငါးပါးတို့၌။ ပါ၊
 ဥေယျဓမ္မေသု၊ အဘိညေယျ၊ အစရှိကုန်သောတရားတို့၌။ ယထာရူစိ၊ စွာ။
 ပဝတ္တိတ္ထ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ဝါ၊ ယထာရူစိ၊ သော။ ပဝတ္တိတ္ထ-ပဝတ္တနံ အဘဝိ
 ဖြစ်ခြင်းသည် ဖြစ်လေပြီ။ ဝါ၊ ပဝတ္တိတ္ထ-ပဝတ္တနံ အကာသိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို
 ပြုလေပြီ။

အထဝါ၊ တနည်းကား။ မဟေသိနော၊ သော။ ယဿ ယာဒိသဿ၊
 သော။ သမ္ပုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ယထာရူစိ၊ အကြင် အကြင်သို့သော
 အလိုတော်သည်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်လေပြီ။ တပုဘေဒါ၊ ထိုအလိုတော်၏ အပြား
 ကဲ့သို့သော အပြားရှိသော။ ကရုဏာ၊ သည်။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ သတ္တေ
 သု၊ တို့၌။ ပဝတ္တိတ္ထဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ ဤသို့။ မဟေသိနော၊ သော။ ယဿ
 ယာဒိသဿ၊ သော။ သမ္ပုဒ္ဓဿ၊ ဧ။ ယထာရူစိ၊ သည်။ ပဝတ္တာ၊ ပြီ။ တပု
 ဘေဒါ၊ ထိုအလိုတော်၏ အပြားကဲ့သို့သော အပြားရှိသော။ ပညာပိ၊
 သည်လည်း။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဥေယျဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တိတ္ထ၊ ပြီ။

အထဝါ၊ တနည်းကား။ မဟေသိနော၊ သော။ ယဿ-ယာဒိသဿ၊
 သော။ သမ္ပုဒ္ဓဿ၊ ဧ။ ယထာ-ယေနပကာရေန၊ အကြင် အကြင်သို့သော
 အပြားဖြင့်။ ရူစိ၊ အလိုတော်သည်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်၏။ တထာ-တေနပကာရေန၊
 ထိုသို့သော အပြားအားဖြင့်။ ကရုဏာ၊ သည်။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ သတ္တေ
 သု၊ တို့၌။ ပဝတ္တိတ္ထဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ တူ။ ဧဝံ သို့။ မဟေသိနော၊ သော။
 ယဿ-ယာဒိသဿ၊ သော။ သမ္ပုဒ္ဓဿ၊ ဧ။ ပညာအပိ၊ သည်လည်း။ သဗ္ဗေ

ဂန္ထာရမ္မကထာ

(၅)

သု၊ကုန်သော။ ညေယျမေဓေသု၊ တို့၌။ ယထာ-ယေနပကာရေန၊ဖြင့်။ ရစိ၊
သည်။ ပဝတ္ထာ၊ ၏။ တထာ-တေနပကာရေန၊ဖြင့်။ ပဝတ္တိတ္ထ၊ ဖြစ်လေပြီ။

၂။ ယာယဒယာယံ၊ အကြင် ကရုဏာဖြင့်။ ပညာ၊ သဗ္ဗသတ ပညာ
တော်ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဥပမိတာ၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်ပြီ။ သတ္တေသု၊ အကြွင်း
မရှိသော သတ္တဝါတို့၌။ ပဝတ္ထာယ၊ ဖြစ်သော။ တာယ-တာဒိသာယ၊ ထိုသို့
သဘောရှိသော။ ဒယာယ၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်၏ ဥပမာနဖြစ်သော
အသာဓာရဏ မဟာ ကရုဏာတော်သည်။ သမုဿာဟိတ မာနသော၊
ကောင်းစွာ တိုက်တွန်းအပ်သော နှလုံးတော်ရှိသော။ အထဝါ၊ တနည်း
ကား။ ယာယ-ယာဒိသာယ၊သော။ ဒယာယ၊ဖြင့်။ ပညာ၊ကို။မယာ၊သည်။
ဥပမိတာ၊ပြီ။တာယ-တာဒိသာယ၊သော။ဒယာယ၊သည်။သတ္တေသု၊အကြွင်း
မရှိသော သတ္တဝါတို့၌။ သမုဿာဟိတမာနသော၊ ကောင်းစွာ တိုက်တွန်း
အပ်ပြီးသောနှလုံးတော်ရှိသော။အထဝါ၊တနည်းကား။ယာယ-ဒယာယ၊
ဖြင့်။မယာ၊ သည်။ ပညာ၊ ကို။ ဥပမိတာ၊ပြီ။ တာယ-တာဒိသာယ၊ သော။
ဒယာယ၊ သည်။ သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့ကြောင့်။ သမုဿာဟိတ မာနသော၊
ကောင်းစွာ တိုက်တွန်းအပ်ပြီးသော နှလုံးတော် ရှိသော။ ပါဠိဟိရာ
ဝသာနမ္ပိ၊ ကဏ္ဍမည်သော သရက်ပင်၏အနီး၌ ယမိုက်ပြာဠိဟာ ပြတော်မူ
သည်၏အဆုံးဖြစ်သောကာလ၌။ တိဒသာလယေ၊ တာဝတိံသာနုတ်ပြည်၌။
ဝါ၊ သုံးကျိပ်သုံးယောက်သော သိကြားတို့၏ နေရာဖြစ်သော နုတ်ပြည်၌။
ဝသန္တော၊ နေတော်မူပြီးထသော။ ဝါ၊ ဝါသို့ကပ်တော် မူပြီးထသော။

၃။ အာဒိစ္စော၊ နေဗိမာန်သည်။ ယုဂန္ဓုရေ၊ ယုဂန္ဓုရ်တောင်၌။ ဝါ၊
ယုဂန္ဓုရ်တောင်၏ အစောက်နှင့်မျှသော ကောင်းကင်ခရီး၌။ သမ္ဘဝေ၊ဆီးနှင်း
မြူတိမ် သူရိန်မီးခိုး ညစ်မျိုးငါးဆင့် လွင့်ပျောက်ခြင်းဟူသော တင့်တယ်
ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သောဘေယျဏှဝ၊ တင့်တယ်

၁။ ဒယ-ရက္ခဏေ၊ ဒယတိရက္ခတိတိဒယာ၊ တနည်း၊ ဒယ-ဂတိယံ၊ ဒယတိ
ဂစ္ဆတိတိဒယာ။

၂။ ပဋိပက္ခေ ဟရတိတိ ပါဒိတာရိယံ၊ ပါဒိတာရိယမေဝ ပါဒိတိရံ၊ ဟာရိယ
ကိုနိရုတ္တိနည်းအားဖြင့် ဟိရုဗ္ဗိ။

(၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရာသကဲ့သို့။ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလမှ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏ အနီး၌။ ပဏ္ဍုကမ္ပလ
နာမကော၊ ပဏ္ဍုကမ္ပလအမည်ရှိသော။ သိလာသနေ၊ ကျောက်နေရာ၌။
ဝါ၊ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလမှ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏ အနီးဖြစ်သော။ ပဏ္ဍုကမ္ပလ
နာမကောသော။ သိလာသနေ၊ ဝါ၊ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလမှ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏
အနီးဖြစ်သောအရပ်၌။ သန္တတေ၊ ခင်းအပ်ထားသော။ ပဏ္ဍုကမ္ပလနာမကော
သော။ သိလာသနေ၊ ပတ္တမြားကျောက်နီ အတိပြီးသောနေရာ၌။ သန္တ
သိန္ဓော၊ တင့်တယ်စွာ နေတော်မူ ထသော။ ဝါ၊ တင့်တယ်သည်ဖြစ်၍
နေတော်မူထသော။

၄-၅။ သဗ္ဗသော၊ ထက်ဝန်းကျင်သော အရပ်မျက်နှာမှ။ ဒသဟိ စက္က
ဝါဠသဟဿေဟိ၊ တသောင်းကုန်သော စကြဝဠာတို့မှ။ အာဂမ္မ၊ လာလတ်၍။
အထဝါ၊ တနည်းကား။ သဗ္ဗသော၊ ထက်ဝန်းကျင်သော အရပ်၌။ သန္တ
ပိဋ္ဌေဟိ၊ ကောင်းစွာ တည်ကုန်သော။ ဒသဟိ စက္ကဝါဠသဟဿေဟိ၊
တသောင်းသော စကြဝဠာတို့မှ။ အာဂမ္မ၊ ၍။ အထဝါ၊ တနည်းကား။
ဒသဟိ စက္ကဝါဠသဟဿေဟိ၊ တသောင်းကုန်သော စကြဝဠာတို့မှ။ အာဂမ္မ၊
၍။ သဗ္ဗသော၊ ကိုယ်တော်၏ ထက်ဝန်းကျင်သော အရပ်မျက်နှာ၌။ သန္တ
သိန္ဓေန၊ အညီအညွတ်နေထသော။ ဝါ၊ ကောင်းစွာနေထသော။ ဒေဝါနံ၊
ဥပပတ္တိနတ်တို့၏။ ဂဏေန၊ အပေါင်းသည်။ ပရိဝါရိတော၊ ခြံရံအပ်သော။
ယောသတ္တာ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ မာတရံ၊
မယ်တော်ကို။ ဝါ၊ မယ်တော်ဖြစ်ဘူးသော သန္တုသိတနတ်သားကို။ ပမုခံ၊
အဦးကို။ ကတော၊ ပြု၍။ သန္တသိန္ဓေန၊ အညီအညွတ် ကောင်းစွာ နေထသော။
ဒေဝါနံ၊ ဥပပတ္တိနတ်တို့၏။ ဂဏေန၊ အပေါင်းသည်။ ပရိဝါရိတော၊ ခြံရံအပ်
ထသော။ ယောသတ္တာ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ အထဝါ၊ တနည်းကား။
မာတရံ၊ မယ်တော်ကို။ ဝါ၊ မယ်တော်ဖြစ်ဘူးသော သန္တုသိတနတ်သားကို။
ပမုခံ၊ အဦးကို။ ကတော၊ ပြု၍။ တဿာ-တာဒိသာယ၊ ထိုသို့ မဟာကရုဏာ
တော်၏ ဥပမေယျဖြစ်ထိုက်သော သဘောရှိထသော။ ဝါ၊ ထိုသို့ ခပ်သိမ်း
သောဥယျမံတရားတို့ကို သဘောအားလျော်စွာ သိစွမ်းခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်

၁။ သိ-သေဝါယံ၊ သိတော လက်ဝါလာ-ဟူသော ကွာဒိမောဂ္ဂလ္လာန
(၁၅၃) သုတ်ဖြင့် လက်ပစ္စည်းသက်။

ဂန္ထာရမ္မကထာ

(၇)

သော သဘောရှိထသော။ ဝါ၊ ထိုညေ ယုခံတရားတို့၏ဟောအပ်သော အပြား
ကိုသိခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော သဘောရှိထသော။ ဝါ၊ ထိုသို့ဝေနေယျပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
အာသယ အဓိမုတ္တိ အစရှိသည်တို့ကို ထင်ရှားပြစွမ်းနိုင်သော သဘောရှိ
ထသော။ ပညာယ၊ သဒ္ဓညုတဉာဏ် ပညာတော်၏။ တေဇသံ၊ ဆိုအပ်ပြီး
သော သတ္တိသုံးပါး တည်းဟူသော အစွမ်းဖြင့်။ အဘိဓမ္မကထာမဂ္ဂံ၊ ခန္ဓာ
အစရှိသော ကုသိုလ်အစရှိသော တရားတို့ကို သိကြောင်း ဖြစ်သော အဘိ
ဓမ္မကထာကို။ ဝါ၊ အဘိဓမ္မကထာမဂ္ဂံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်း၏
အကြောင်းဖြစ်သော အဘိဓမ္မကထာကို။ ဝါ၊ အဘိဓမ္�ကထာ၏ အစဉ်ကို။
ဒေဝါနံ၊ မှတ်ယူခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သောနတ်တို့အား။ သမ္ပဝတ္တယံ၊ ဟောတော်
မူပြီ။ ဝါ၊ သမ္ပဝတ္တယံ၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် ဖြစ်စေတော်မူပြီ။

၆။ သိရီမတောံ၊ အသရေ ရှိတော်မူထသော။ ဝါ၊ ပညာရှိထသော၊
ဘုန်းတော်ရှိထသော။ ဝါ၊ ဘုန်းကြောင့်ဖြစ်သော ကိုယ်၏တင့်တယ်ခြင်း
အစရှိသော ပြည့်စုံခြင်းအစရှိထသော။ တဿ-တာဒိသဿ၊ ထိုသို့ကရုဏာ
ဝိယအစရှိသော ငါးဂါထာတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သော သဘောရှိထသော။
ဝါ၊ ထိုသို့ကရုဏာ ပညာအဦးရှိကုန်ထသော ခပ်သိမ်းသော ဘုရားကျေးဇူး
တို့ဖြင့်၎င်း အဘိဓမ္မကထာမဂ္ဂပဝတ္တန ဂုဏ်ဖြင့်၎င်း ချီးမွမ်း အပ်သော
သဘောရှိထသော။ သမ္ပဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ နမဿိတော၊
ရှိခိုး၏။ နမဿိတော၊ ရှိခိုးပြီး၍။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ သဒ္ဓမ္မဉ္စ၊ သူတော်
ကောင်းတို့၏ တရားကိုလည်း။ ဝါ၊ ပရမတ္ထသဘောဖြင့် ထင်ရှားရှိသော
တရားကိုလည်း။ ဝါ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော တရားကိုလည်း။ ဝါ၊ ပူဇော်အပ်
သော တရားကိုလည်း။ ပူဇေမိ၊ ပူဇော်၏။ ပူဇေတော၊ ပူဇော်ပြီး၍။ အဿ၊
ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ သံဃဿစ၊ အားလည်း။ အဉ္ဇလိ၊ လက်အုပ်ကို။ ကရောမိ၊
ပြု၏။ ကဘော၊ ပြုပြီး၍။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ သိရီမတော၊ သော။
တဿ-တာဒိသဿ၊ သော။ သမ္ပဒ္ဓဿ၊ ၏။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ နမဿိတော၊ ရှိခိုး
၏။ နမဿိတော၊ ရှိခိုးပြီး၍၎င်း။ အဿ၊ ၏။ သဒ္ဓမ္မံ၊ ကို။ ပူဇေတော၊ ပူဇော်

(၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၏။ ပူဇေတွာစ၊ ပူဇော်ပြီး၍၎င်း။ အဿ၊ ၏။ သံသဿ၊ အား။ အဉ္ဇလိ၊ ကို။
ကတွာ၊ ပြု၏။ ကတွာစ၊ ပြုပြီး၍၎င်း။

၇။ ရတနတ္ထယေ၊ ရတနာဖြစ်သောသုံးပါးအပေါင်း၌။ ဝါ၊ ရတနာ
တို့၏သုံးပါးတို့၏အပေါင်း၌။ ဝါ၊ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော ရတနာ
၌။ ဝါ၊ သုံးပါးသော အစိတ်ရှိသော ရတနာ၌။ ကတဿ၊ ပြုအပ်ထားသော။
တေဿ-တောဒိဿဿ၊ ဤသို့ ကရုဏာဝိယအစရှိသော ခြောက်ဂါထာတို့ဖြင့်
စီရင်အပ်သော သဘောရှိထားသော။ နိပစ္စကာရဿ၊ နိမ့်ချခြင်းကို ပြုခြင်း
၏။ ဝါ၊ ညွတ်ခြင်းကိုပြုခြင်း၏။ ဝါ၊ ရှိခိုးခြင်းကို ပြုခြင်း၏။ ဝါ၊ ပဏာမ
စေတနာ၏။ အာနုတာဝေန၊ အာနုဘော်အားဖြင့်။ ဝါ၊ အစွမ်းဖြင့်။ အသေ
သတော၊ အကြွင်းမရှိကုန်သော။ အန္တရာယေ၊ အနက်ကိုပြုခြင်းကို ကပ်၍
ညှဉ်းဆဲတတ်ကုန်သော အန္တရာယ်တို့ကို။ သောသေတွာ၊ သုတ်သင်၍။ ဝါ၊
ခြောက်တပ်စေ၍။ ဝါ၊ ကွယ်စေ၍။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ အန္တရာယေ၊
ရောဂါအစရှိသော အန္တရာယ်တို့ကို။ အသေသတော၊ အကြွင်းမရှိစေသော
အားဖြင့်။ သောသေတွာ၊ ခြောက်စေ၍။

၈။ ဝိသုဒ္ဓါစာရသီလေန၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော အကျင့်သီလ
ရှိထားသော။ ဝါ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သောအကျင့် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်
သော သီလရှိထားသော။ ဝါ၊ ထုလွှစွဉ်းအစရှိသော အာပတ်ငါးပုံမှ စင်ကြယ်
ခြင်းကြောင့် ဝိသုဒ္ဓါစာရလည်းမည် ပါရာဇိက၊ သံဃာဒိသိသံမှ စင်ကြယ်
ခြင်းကြောင့် ဝိသုဒ္ဓါသီလလည်းမည်ထားသော။ ဝါ၊ စာရိတ္တသီလမှ စင်ကြယ်
ခြင်းကြောင့် ဝိသုဒ္ဓါစာရလည်းမည် ဝါရိတ္တသီလမှ စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်
ဝိသုဒ္ဓါသီလလည်းမည်ထားသော။ နိပုဏာမလဗုဒ္ဓိနာ၊ သိမ်မွေ့သော အညစ်
အကြေးမရှိသော ပညာရှိထားသော။ ဗုဒ္ဓဗောဓေန၊ ဓူဠဗုဒ္ဓဗောဓသဟု
အမည်ရှိထားသော။ ဘိက္ခုနာရဟန်းသည်။ သက္ကစ္စံ၊ ရှိသေစွာသောအားဖြင့်။
ဝါ၊ လေးမြတ်အပ်သည်ကိုပြု၍။ အဘိယာစိတော၊ ရှေးရှုတောင်းပန်အပ်
သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အဘိယာစိတော၊ ရှေးရှုတောင်းပန်အပ်သော။
အဟံ၊ မဟာဗုဒ္ဓဗောဓသ အမည်ရသောငါသည်။

၉။ ဒေဝဒေဝေါ၊ နတ်တို့ထက် ထူးမြတ်သောနတ် ဖြစ်တော်မူထားသော။
ဝါ၊ ဝိသုဒ္ဓိ ဥပပတ္တိ သမ္ပုတိနတ်တို့၏ နတ်ဖြစ်တော်မူထားသော။ ဝါ၊ လူတို့

သည် ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ လားရာဖြစ်သော နတ်တို့၏ လားရာ ဖြစ်တော်မူထ
သော။ ဝိနာယကော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အထဝါ၊ ကား။ ဝိနာယကော၊
ဆုံးမအပ်သော သတ္တဝါတို့ကို ဆုံးမတော်မူထသော။ ဝါ၊ ကင်းပြီးသော
ဆရာ ရှိတော်မူထသော။ ဒေဝဒေဝေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အထဝါ၊
တနည်းကား။ ဒေဝဒေဝေါ၊ နတ်ထက်နတ် ဖြစ်တော်မူထသော။ ဝိနာယ
ကော၊ အထူးထူးသော သတ္တဝါတို့ကို မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ ဆောင်ပေတတ်
ထသော။ သတ္တဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယံ-ယာဒိသံ၊ အကြင်သို့သော
ငါသည် စီရင်အပ်သော သံဝဏ္ဏနာ၏ သံဝဏ္ဏတဗ္ဗဖြစ်သော။ အဘိဓမ္မံ၊
အဘိဓမ္မာတရားကို။ ဒေဝါနံ၊ ဥပပတ္တိနတ်တို့အား။ ဝိတ္တာရတော၊ အကျယ်
အားဖြင့်။ ဒေသေတွာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ထေရဿ၊ မထေရ်
ဖြစ်သော။ ဝါ၊ မြဲမြံစွာသော သီလသမာဓိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံထသော။ သာရိ
ပုတ္တဿ၊ သာရိပုတ္တရာအား။ နယတော၊ နည်းပေးသောအားဖြင့်။ ဝါ၊ နယ
တော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ သမာစိက္ခံ၊ ဟောတော်မူလေပြီ။ ဝါ၊ သမာစိက္ခံ၊
သိသာစွာသောအားဖြင့် ကြားတော်မူလေပြီ။ ဝါ၊ ဒေဝဒေဝေါ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ ပ။ ဒေသေတွာ၊ ၍။ ပ။ ဝိနာယကော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပ။
သမာစိက္ခံ၊ ပြီ။ ယဿ-ယာဒိသဿ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ ထေရဿ၊
မထေရ်အား။ သမာစိက္ခံ၊ ကြားတော်မူလေပြီ။

၁၀။ သောတာပိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ထေရော၊ အရှင်သာရိ
ပုတ္တရာမထေရ်သည်။ အနောတတ္ထဒဟေ၊ အနောတတ်အိုင်၌။ ဝါ၊ အနော
တတ်အိုင်၏အနီး၌။ ဝါ၊ အနောတတ်အိုင်၏ အနီးဖြစ်သော စန္ဒကူးတော၌။
မဟေသိနော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ဆည်းကပ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ဥပ
ဋ္ဌာနံ၊ ဝတ်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ယံ-ယာဒိသံ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ အဘိ
ဓမ္မံ၊ ကို။ သုတွာန၊ ကြားလတ်၍။ ဝါ၊ သောတဒ္ဓါရိကကို အစဉ်မှီးသော
အားဖြင့် မှတ်ပြီး၍။ မဟိတလံ၊ မြေအပြင်သို့။ ဝါ၊ မဇ္ဈိမတိုက်သို့။ အာဟ
ရိတွာ၊ ဆောင်လေ၍။ သောထေရော၊ ထိုမဟာထေရ်ဖြစ်သော အရှင်သာရိ
ပုတ္တရာသည်။ ယံအဘိဓမ္မံ၊ အကြင်သို့သော အဘိဓမ္မာကို။

၁၁။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ ဝါ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ယူသော တပည့်ဖြစ်ကုန်
သော ငါးရာကုန်သောရဟန်းတို့အား။ ပယိရုဒါဟာသိ၊ သင်တော်မူလေပြီ။

(၁၀) အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝါ၊ သိုဇော်မူလေပြီ။ လူတိုလူမိနာ အနုက္ကမေန၊ ဤသို့ အရှင်သာရိ
 ပုတ္တရာ သင်ယူတော်မူသော အစဉ်ဖြင့်။ ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ယော
 အဘိဓမ္မော၊ အကြင်သို့သော အဘိဓမ္မာကို။ ဓာရိတောစ၊ ဆောင်အပ်လေ
 ပြီးသည်လည်း။ အာသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ယော အဘိဓမ္မော၊ အကြင်သို့သော
 အဘိဓမ္မာသည်။ ဓာရိတောစ၊ ဆောင်အပ်လေ ပြီးသည်လည်း။ အာသိ၊
 ဖြစ်လေပြီ။ သင်္ဂီတိကာလေ၊ ပဌမသံဂါယနာ အခါ၌။ ဝါ၊ ပေါင်း၍
 ရွတ်သောအခါ၌။ ဝါ၊ သံဂါယနာ ပြုသောအခါ၌။ ဝါ၊ သံဂါယနာတင်
 သောအခါ၌။ ဝေဒေဟမုနိနာ၊ ပညာဖြင့်ဖြစ်တတ်သော ရဟန်းသည်။ ဝါ
 ပညာလုံ့လရှိသော ရဟန်းသည်။ ဝါ၊ ဝေဒေဟီမင်းသမီး၏ သားဖြစ်သော
 ရဟန်းသည်။ ဝါ၊ အရှင်အာနန္ဒာသည်။ ပုန၊ တဖန်။ ယောအဘိဓမ္မော၊ ကို၊
 သင်္ဂီတောစ၊ ပေါင်း၍ရွတ်ပြီး သည်လည်း။ ဝါ၊ သံဂါယနာ ပြုအပ်ပြီးသည်
 လည်း။ ဝါ၊ သံဂါယနာတင်အပ်ပြီးသည်လည်း။ အာသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ယော
 အဘိဓမ္မော၊ သည်။ သင်္ဂီတောစ၊ သံဂါယနာ ပြုအပ်ပြီးသည်လည်း။ အာသိ
 ဖြစ်လေပြီ။

၁၂။ ဂမ္ဘီရဉာဏေဟိ၊ နက်နဲသောပညာရှိကုန်သော။ သန္တေဟိ၊ သူတော်
 ကောင်းတို့သည်။ အဘိဏ္ဍသော၊ မပြတ်သောအားဖြင့်။ ဝါ၊ အဖန်တလဲလဲ
 သောအားဖြင့်။ ဝါ၊ များသောအားဖြင့်။ ဩဂါဠဿ၊ သက်အပ်ထသော။
 ဝါ၊ ဝင်အပ်ထသော။ ဝါ၊ နှလုံးပြုအပ်သော။ အထဝါ၊ တနည်းကား။
 သန္တေဟိ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဂမ္ဘီရဉာဏေဟိ၊ နက်နဲသောပညာတို့
 ဖြင့်။ အဘိဏ္ဍသော၊ အားဖြင့်။ ဩဂါဠဿ၊ သော။ အထဝါ၊ တနည်းကား။
 ဂမ္ဘီရဉာဏေဟိ၊ ကုန်သော။ သန္တေဟိ၊ တို့သည်။ ဂမ္ဘီရဉာဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။
 အဘိဏ္ဍသော၊ အားဖြင့်။ ဩဂါဠဿ၊ သော။ နာနာနယဝိစိတ္တဿ၊ အထူး
 ထူးသော နည်းတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်ထသော။ တဿ-တာဒိသဿ၊ ထိုသို့သော
 ယံ ဒေဝဒေဝေါ အစရှိသောပါဌ်တို့ဖြင့် ပြအပ်ပြီးသော။ အဘိဓမ္မဿ၊ အဘိ
 ဂျောပါဠိတော်၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ပကာသယိဿာမိ၊ ပြပေလတ်အံ့။
 အာဒိတော၊ အစ၌။ ဝါ၊ ပဌမသံဂါယနာအခါ၌။ ယဿ-ယာဒိသဿ၊
 အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ အဘိဓမ္မဿ၊ အဘိဓမ္မာ၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။

ပကာသယိဿာမိ၊ ပြပေလတ်အံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တဿ-တာဒိဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ အဘိဓမ္မဿ၊ ၏။

၁၃။ ပုရာ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား ထင်ရှားရှိတော်မူသော အခါ၌ဖြစ်သော။ ယာ-ယာဒိဿ၊ အကြင်သို့သော သဘောရှိသော။ အဋ္ဌကထာ၊ အဋ္ဌကထာကို။ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာသည်။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ဝါ၊ ပဌမသံဂါယနာအခါ၌။ မဟာကဿပ၊ ဒီဟိ၊ အရှင်မဟာကဿပ အစရှိကုန်သော။ ဝါ၊ အရှင်မဟာကဿပ အတူရှိကုန်သော။ ဝါ၊ အရှင်မဟာကဿပ အစိတ်ရှိကုန်သော။ ဝသီဟိ၊ ရဟန္တာတို့သည်။ ဝါ၊ ဝသီဘော် ငါးပါးရှိကုန်သော။ မဟာကဿပ၊ ဒီဟိ၊ အရှင်မဟာကဿပ အစရှိကုန်သော ရဟန္တာတို့သည်။ ဝါ၊ အရှင်မဟာကဿပ အစရှိကုန်သော။ ဝသီဟိ၊ ဝသီဘော်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ ပဉ္စဟိ-အရဟန္တာသတေဟိ၊ ငါးရာသော ရဟန္တာတို့သည်။ သင်္ဂီတာ၊ ပေါင်း၍ဆိုအပ်လေပြီ။ ဝါ၊ သင်္ဂီတာ၊ ပေါင်း၍ ဆိုအပ်သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ပစ္ဆာပိ၊ နောက်၌လည်း။ ဝါ၊ နောက်ဒုတိယသံဂါယနာ တတိယသံဂါယနာ၌လည်း။ ဣသီဟိ၊ ရဟန္တာတို့သည်။ ဝါ၊ ဣသီဟိ၊ သီလက္ခန္ဓ အစရှိသော ကျေးဇူးကို ရှာကုန်ပြီးသော။ ယသထေရာဒိဟိ၊ ယသထေရ်အစရှိကုန်သော။ သတ္တဟိ အရဟန္တာသတေဟိ၊ ခုနစ်ရာသော ရဟန္တာတို့သည်၎င်း။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရာဒိဟိ၊ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်အစရှိကုန်သော။ သဟဿအရဟန္တေဟိ၊ တထောင်သော ရဟန္တာတို့သည်၎င်း။ အနုသင်္ဂီတာစ၊ တဖန်လည်းပေါင်း၍ ရွတ်အပ်လေပြီ။ ဝါ၊ အနုသင်္ဂီတာစ၊ တဖန်ပေါင်း၍ ရွတ်အပ်သည်လည်း။ အာသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။

၁၄။ ထေရေန၊ ထေရ်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ မြဲမြံစွာသော သီလအစရှိသော ကျေးဇူးရှိသော။ မဟိန္နေန၊ အရှင်မဟိန္ဒသည်။ ဝါ၊ မဟိန္နေန၊ မဟိန္ဒ အမည်ရှိသော။ ဝါ၊ မြေကြီးကို အစိုးရသော အသောက ဓမ္မရာဇ်မင်း၏ သားတော်ဖြစ်တော်မူသော။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်။ ဥတ္တမံ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမှိုက်ကို နုတ်ရာဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကျွန်းငယ် တပါးတို့ထက် ကျော်စောစွာသော။ ဝါ၊ မြတ်သော။ တေ-တောဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဒိပံ၊ ကျွန်းသို့။ ဝါ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့။ သာသနပတိဋ္ဌာနတ္ထာယ၊ သာသနာတော်ကို တည်စေခြင်းငှာ။ ယာအဋ္ဌကထာ၊ အကြင်မဟာ အဋ္ဌ

(၁၂)

အဋ္ဌကထာနိဗ္ဗာနသင်္ဂဟ

ကထာကို။ ဝါ၊ သည်။ အဘတော၊ ဆောင်အပ်သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ပစ္စာ၊ နောက်ဖြစ်သောကာလ၌။ တမ္ပပဏ္ဍိယေဟိ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နေကုန်သော အရှင်တို့သည်။ နိကာယန္တရလဒ္ဓိသင်္ဂဟပရိမောစနတ္ထံ၊ အပေါင်းတပါး ဖြစ်သော ရဟန်းတို့၏အယူ၏ရောယှက်ခြင်းမှ လွတ်စေခြင်းငှာ။ ဒီပဝါသိနံ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နေသောသူတို့၏။ ဘာသာယ၊ သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့်။ အဘိသင်္ခတော၊ စီရင်အပ်သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။

၁၅။ တတော အဋ္ဌကထာတော၊ ထိုအဋ္ဌကထာဟောင်းမှ။ ဝါ၊ ရှေး၌ ဖြစ်သော အဋ္ဌကထာမှ။ ဝါ၊ သံဂါယနာဆရာသည် သံဂါယနာသုံးတန် တင်အပ်သော အရှင်မဟိန္ဒမထေရ်သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ဆောင်အပ်သော သီဟိုဠ်သား မဟာထေရ်တို့သည် သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့် စီရင်အပ်ပြီးသော မဟာအဋ္ဌကထာမှ။ တမ္ပပဏ္ဍိနိဝါသိနံ၊ သီဟိုဠ်သားတို့၏။ ဝါ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နေခြင်း သဘောရှိကုန်ထသော။ ဝါ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌နေသော အမြဲသော အကျင့်ရှိကုန်ထသော။ ဝါ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နေခြင်းကို ရိုသေစွာပြုသော သဘောရှိကုန်ထသော။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဘာသံ၊ ဘာသာကို။ အပနေတွာ၊ ပယ်၍။ နိဇ္ဈေ၊ သံ၊ သင်တိုင်းဦးစွပ်နှင့်တူသောသိခဲသော အပြစ်မရှိထသော။ ဝါ၊ ကျန်းတပါး၌ နေသောသူတို့၏ အကျိုးကို မပြီးစေနိုင်သော အပြစ်မရှိ ထသော။ တန္တိနယာနုဂံ၊ ပါဠိတော်၏နည်းသို့လိုက်ထသော။ ဝါ၊ လိုက်အပ်သော ပါဠိတော်၏နည်းရှိထသော။ ဘာသံ၊ ဘာသာကို။ ဝါ၊ မဂဓဘာသာကို။ ပေါတ္ထကံ၊ ပေသို့။ အာရောပယိတွာ၊ တင်၍။

၁၆။ နိကာယန္တရလဒ္ဓိဟိ၊ တပါးသောအပေါင်းတို့၏ အယူတို့နှင့်။ ဝါ၊ ထေရဝါဒအပေါင်းမှ တပါးသော ဓမ္မရူစိသကလ အပေါင်းတို့၏ အယူတို့နှင့်။ ဝါ၊ တပါးသောကျောင်းတို့၌ နေကုန်သော ရဟန်းတို့၏ အယူတို့နှင့်။ ဝါ၊ မဟာဝိဟာရမှတပါးသော အဘယဂိရိ ဇေတဝန်ကျောင်း၌ နေသော ရဟန်းတို့၏ အယူတို့နှင့်။ အသမ္ပိယော၊ မရောထသော။ အနာကုလော၊ မနှောက်ယှက်ထသော။ ဝါ၊ သနိကာယေပိ၊ မိမိအပေါင်း၏ အယူ၌လည်း။ အနာကုလော၊ မနှောက်ယှက်ထသော။ အနာကုလော၊ ပိုင်းခြား အပ်ထသော။ မဟာဝိဟာရဝါသိနံ၊ မဟာဝိဟာရအမည်ရှိသောကျောင်း၌ နေသော အလေ့ရှိကုန်သော။ မဟာထေရာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ မဟာဝိဟာရဝါသိနံ၊ မဟာ

မေသဝန် ဥယျာဉ်၏ အရပ်၌တည်သော ကျောင်း၌ နေသော အလေ့ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ မြတ်စွာဘုရား ဒက္ခိဏသဘော၊ မဟာဗောဓိဖြင့် တန်ဆာဆင်သော မြတ်သောကျောင်း၌ နေသော အလေ့ရှိကုန်သော။ မဟာထေရနံ၊ တို့၏။ ယောဝိနိစ္ဆယော၊ အကြင်သို့သော သဘောရှိသော ဆုံးဖြတ်ကြောင်း နည်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ တာဒိသံ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ နိကာယန္တရလဒ္ဓိဟိ၊ တို့နှင့်။ အသမ္ဘိဿံ၊ ထသော။ အနာကုလံ၊ ထသော။ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ဆုံးဖြတ်ကြောင်းကို။ ဒီပယန္တော၊ ပြုလတ်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။

၁၇။ အတ္ထိ၊ အဘိဓမ္မာဝါဠိတော်၏အနက်ကို။ ပကာသယိဿာမိ၊ ပြပေလတ်။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ တမ္ပပဏ္ဍိတာသံ၊ သီဟိုဠ်ဘာသာကို။ အပနေတွာ၊ ၍။ မဂဓဘာသံ၊ ကို။ အာရောပေတွာ၊ ၍။ ပကာသိယမာနေ၊ ပြအပ်သော။ အဘိဓမ္မာ၊ အဘိဓမ္မာပါဠိတော်၏။ ယောအတ္ထော၊ အကြင်အနက်သည်။ နိကာယန္တရလဒ္ဓိဟိ၊ တို့နှင့်။ အသမ္ဘိဿော၊ သည်၎င်း။ အနာကုလော၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယံ-ဝိနိစ္ဆယဘူတံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သော အနက်၏ အဖြစ် သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ-တာဒိသံ၊ သော။ နိကာယန္တရလဒ္ဓိဟိ၊ တို့နှင့်။ အသမ္ဘိဿံ၊ ထသော။ အနာကုလံ၊ တသော။ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယံ-ဝိနိစ္ဆယဘူတံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သော အနက်ဖြစ်သော။ အတ္ထိ၊ အနက်ကို။ ဧသောအတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သောအနက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒီပယန္တော၊ ပြုလတ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပကာသယိဿာမိ၊ ပြပေလတ်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဘိဓမ္မာ၊ အဘိဓမ္မာ၏။ ပေါရာဏဋ္ဌကထာယမေ၊ အဋ္ဌကထာ အဟောင်း၌သာလျှင်။ အာဂတံ၊ လာသော။ အတ္ထိ၊ အနက်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ အတ္ထိ၊ အနက်ကို။ နပကာသယိဿာမိ၊ ပြုလတ်သည်မဟုတ်။ အထခေါ၊ စင်စစ်သောကား။ အာဂမဋ္ဌကထာသုပိ၊ သုတ်အဋ္ဌကထာဟောင်းတို့၌လည်း။ အာဂတံ၊ သော။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်သော။ ဝါ၊ ယူထိုက်သော။ အတ္ထိ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူလတ်၍။ ဝါ၊ ယူလတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိစက္ခဏေ၊ ပညာရှိ တို့ကို။ တောသယန္တော၊ နှစ်သက်စေလတ်သည်။ ဝါ၊ နှစ်သက်သည်ကိုပြုလတ်သည်။

(၁၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝါ။ နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေလတံ့သည်။ ဟုတော့၊ ဤ။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပကာသယိ
 သာမိ၊ ပြုလတံ့။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်သော။
 တမ္ပပဏ္ဍိတာသံ၊ သိဟိဋ္ဌိတာသာကို။ အပနေတောဝေစ၊ ပယ်၍သာ၎င်း။ မဂဓ
 ဘာသံ၊ မဂဓဘာသာကို။ အာရောပယိတောဝေစ၊ ပေသို့ တင်၍သာ၎င်း။
 မဟာပိဟာရဝါသီနံ၊ မဟာပိဟာရဝါသီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယဘာဝံ၊ အဆုံး
 အဖြတ်၏အဖြစ်ကို။ ဒီပယိတောဝေစ၊ ပြု၍သာ၎င်း။ အတ္ထံ၊ အဘိဓမ္မာ ပါဠိ
 တော်၏အနက်ကို။ နပကာသယိသာမိ၊ ပြုလတံ့သည်ကား မဟုတ်။ အထ
 ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အာဂမဋ္ဌကထာသု၊ သုတ်အဋ္ဌကထာဟောင်းကို၌။
 အာဂတံ၊ သော။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်သော။ ဝါ၊ ယူထိုက်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။
 ဂဟေတွာပိ၊ ယူ၍လည်း။ ဝိစက္ခဏေ၊ တို့ကို။ တောသယန္တော၊ နှစ်သက်စေ
 လတံ့သည်။ ဟုတော့၊ ဤ။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပကာသယိသာမိ၊ ပြုပေလတံ့။

၁၈။ သဗ္ဗာနိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ယာနိကမ္ပဋ္ဌာနာနိစ၊ အကြင်ကမ္ပဋ္ဌာန်း
 တို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗာ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ယာစရိယာစ၊
 အကြင်စရိုက် တို့သည်၎င်း။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ယာအဘိညာဉ်စ၊ အကြင်
 အဘိညာဉ် တို့သည်၎င်း။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ယာဝိပဿနာစ၊ အကြင်
 ဝိပဿနာတို့သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းသော။ ဣဒံကမ္ပဋ္ဌာနာ
 ဒိကံ၊ ဤကမ္ပဋ္ဌာန်း အစရှိသည်ကို။ ဝါ၊ ဣဒံအတ္ထဇာတံ၊ ဤသို့သော အနက်
 ကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အမည်ရှိသော။ ပကရဏေ၊ ကျမ်း၌။ ယသ္မာ၊
 အကြင်ကြောင့်။ ပကာသိတံ၊ ပြအပ်ပြီ။ ဝါ၊ ယသ္မာ ပကာသိတံ၊ ပြအပ်
 သိတံ၊ အကြင်ပြအပ်ပြီ။

၁၉။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝါ၊ တသ္မာ၊ ထိုသို့ကမ္ပဋ္ဌာန်းစရိုက်အဘိညာဉ်
 ဝိပဿနာတို့ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌ ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထို
 ကမ္ပဋ္ဌာန်း အစရှိသည်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာန၊ မယူမူ၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။
 ကေဒေသ ဘူတာယဝေ၊ တစိတ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ တန္တိယာ၊ ပါဠိတော်၏။
 ပဒါနုက္ကမတော၊ ပုဒ်၏အစဉ်အားဖြင့်။ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ အဋ္ဌကထာကို။ ဂုရိသာ
 မိ၊ ပြုပေလတံ့။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကမ္ပဋ္ဌာန်း
 အစရှိသည်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာန၊ ဤ။ ပဒါနုက္ကမတောဝေ၊ သာလျှင်။ ဘက

လာယပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တန္တိယာ၊ ၎င်း၊ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ ကို။ ကရိဿာမိ၊ လတံ။ ကေဝလံ၊ သော။ ကေဒေသဘူတံဝေ၊ လျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ ကို။ နကရိဿာမိ၊ ပြုလတံသည်ကားမဟုတ်။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ကို။ ဂဟေတွာနဝေ၊ သာလျှင်။ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ ကို။ နကရိဿာမိ၊ ပြုလတံသည်ကားမဟုတ်။ အထခေါ၊ ကား။ တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း အစရှိသည်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာနပိ၊ လည်း။ သကလာယ၊ သော။ တန္တိယာ၊ ၎င်း။ ပဒါနုက္ကမတောဝေ၊ သာလျှင်။ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ ကို။ ကရိဿာမိ၊ လတံ။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ကို။ ဂဟေတွာနဝေ၊ သာလျှင်။ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ ကို။ နကရိဿာမိ၊ မဟုတ်။ အထခေါ၊ ကား။ တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းအစရှိသည်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာနပိ၊ ရှိလည်း။ ပဒါနုက္ကမတောဝေ၊ သာလျှင်။ သကလာယ၊ သော။ တန္တိယာ၊ ၎င်း။ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ ကို။ ကရိဿာမိ၊ လတံ။ ပဒါနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပဋ္ဌိပါဠိယာ၊ ကျိတကျ၊ အားဖြင့်။ နကရိဿာမိ၊ ပြုလတံသည်ကား မဟုတ်တည်း။

၂၀။ ဣတိ ဣမိနာပကာရေန၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဣတိ ဣမိနာ၊ အပနေတွာ တတော ဘာသံ အစရှိသောနည်းဖြင့် ပြအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဤသီယဋ္ဌဘာသာပနယန မဂဓဘာသာ ရောပန အစရှိသော ပကရဏပွကာရအားဖြင့်။ ဘာသမာနဿ၊ ဆိုလတ်အံ့သော။ မေ-မမ၊ ငါ၏။ ဣမံ-ဤဒိသံ၊ ဤသို့သော သဘောရှိသော။ အဘိဓမ္မကထံ၊ အဘိဓမ္မပါဠိတော် အဋ္ဌကထာကို။ ဝါ၊ မေ-မမ၊ ငါ၏။ သန္တိကာ၊ အထံမှ။ ဣမံ-ဤဒိသံ၊ သော။ အဘိဓမ္မကထံ၊ ကို။ ဝါ၊ ဣတိဣမိနာပကာရေန၊ ဖြင့်။ မေ-မယာ၊ သည်။ ဘာသမာနဿ-ဘာသမာနံ၊ ဆိုလတ်အံ့သော။ ဣမံ-ဤဒိသံ၊ သော။ အဘိဓမ္မကထံ၊ ကို။ အဝိက္ခိတ္တာ၊ မပျံလွင့်သော နှလုံးရှိကုန်သော။ တုမ္ပေသာဓဝေါ၊ သင်သူတော်ကောင်းတို့သည်။ နိသာမေထ၊ နာလင့်ကုန်လော။ ဝါ၊ အဝိက္ခိတ္တာ၊ မပျံလွင့်သော နှလုံးရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ တုမ္ပေသာဓဝေါ၊ တို့သည်။ နိသာမေထ၊ ကုန်လော။ ဟိ-ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ နိသာမေတဗ္ဗာ၊ နာအပ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အယံ-ဤဒိသံ၊ ဤသို့

(၁၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သဘောရှိသော။ ကထာ-အဘိဓမ္မကထာ၊ အဘိဓမ္မာပိဋက၏ အဋ္ဌကထာ
သည်။ ဒုလ္လဘာ၊ ရခဲသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ နိဿာမေတဗ္ဗာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
အဝိက္ခိတ္တာနိဿာမေထာတိဝစနံ၊ ကိ။ အာစရိယေန၊ ဆရာဗုဒ္ဓဆောသသည်။
ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ အယံ-ဤဒိသ၊ သော။ ကထာ၊ အဋ္ဌကထာသည်။
ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုလ္လဘာ၊ ရခဲသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
အဝိက္ခိတ္တာနိဿာမေထာတိဝစနံ၊ ကိ။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝါ၊ ဟိ-
တဒမိနာသစ္စံ-ယံ အဝိက္ခိတ္တာ နိဿာမေထာတိဝစနံ၊ ကိ။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊
ဆိုအပ်၏။ တံဝစနံ၊ သည်။ ဣမိနာ၊ ဤနောက်စကားကြောင့်။ သစ္စံ၊ မှန်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ-ဤဒိသ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကထာ၊ သည်။
ဒုလ္လဘာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ အယံ-ဤဒိသ၊ သော။ ကထာ၊ သည်။
ဒုလ္လဘာဟိ-ဒုလ္လဘာဝေ၊ ရခဲသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သုလဘာ၊ ရလွယ်
သည်။ နောဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိက္ခိတ္တာ၊ ကုန်သည်။
ဟုတ္တာ၊ ရှိ။ တုမေသာဓဝေါ၊ တို့သည်။ နိဿာမေထာ၊ လော။

၁။ မဟေသိနော၊ မြတ်သော သီတင်းကျွေးဇူးအစု အစရှိသည်ကို
ရှာတော်မူပြီးထသော။ ယဿ-ယာဒိသဿ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။
ဝါ၊ အကြင်သသူ ဖြစ်တော်မူသော။ သမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ကရုဏာ၊
အသာဓာရုဏဖြစ်သော မဟာကရုဏာဘော်သည်။ သဗ္ဗေသု၊ ခပ်သိမ်းကုန်
သော။ သတ္တေသု၊ အကြွင်းရှိသောသတ္တဝါ အကြွင်းမရှိသော သတ္တဝါတို့၌။
ယထာရုစိ၊ အလိုတော်အား လျောက်ပတ်စွာ။ ပဝတ္တိတ္ထဝိယ၊ ဖြစ်လေပြီး
သကဲ့သို့။ ဝေ၊ ဤအတူ။ မဟေသိနော၊ မြတ်သောသီတင်းကျွေးဇူးအစု အစ
ရှိသည်ကို ရှာတော်မူပြီးထသော။ ယဿ-ယာဒိသဿ၊ အကြင်သို့သော
သဘောရှိသော။ သမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပညာအပိ၊ မဟာကရုဏာ
သမာပတ္တိဉာဏ်မှ တပါးသော အလုံးစုံသော ပညာသည်လည်း။ သဗ္ဗေသု၊
ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဧ၊ ယုဓမ္မေသု၊ အဘိညေယျ ပရိညေယျ ပဟာတဗ္ဗ
သစ္စိကာတဗ္ဗ ဘာဝေတဗ္ဗ တရားတို့၌။ ယထာရုစိ၊ အလိုတော်အား လျောက်
ပတ်စွာ။ ပဝတ္တိတ္ထ၊ ဖြစ်လေပြီ။

၂။ သတ္တေသု၊ အကြွင်းမရှိသောသတ္တဝါတို့၌။ ပဝတ္ထာယ၊ ဖြစ်သော။ တာယ-တာဒိသာယ၊ ထိုသို့ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ ဥပမာနဖြစ်ထိုက်သော သဘောရှိထသော။ ဒယာယ၊ အသာဓာရဏဖြစ်သော မဟာကရုဏာတော် သည်။ သတ္တေသု၊ အကြွင်းမရှိသော သတ္တဝါတို့၌။ ဝါ၊ အကြွင်းမရှိသော သတ္တဝါတို့ကြောင့်။ သမုဿာဟိတ မာနသော၊ ကောင်းစွာ တိုက်တွန်းအပ် သော ရွှေ့လုံးတော်ရှိထသော။ ယောသမ္ပုဇ္ဈေ၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရား သည်။ ပါဠိဟိရာဝသာနမ္ပိ၊ ကဏ္ဍမည်သော ဥယျာဉ်မှူးသည် စိုက်အပ်သော သရက်ဖြူပင်၏အနီး၌ ယမိုက်ပြာဠိဟာ ပြတော်မူသည်၏ အဆုံးဖြစ်သော ကာလ၌။ တိဒသာလယေ၊ သုံးပါးသော အခိုက်အတံ့ရှိသော နတ်တို့နေရာ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌။ ဝသန္တော၊ ဝါကပ်တော်မူသည်ဖြစ်၍။

၃။ အာဒိစ္စော၊ နေမင်းသည်။ ယုဂန္ဓရေ၊ ယုဂန္ဓုရ်တောင် အစောက်နှင့် မျှသော ကောင်းကင်ခရီး၌။ သမ္ဘဝေ၊ ဆီးနှင်းမြူတိမ် သူရိန်မီးခိုး ညစ်မျိုး ငါးဆင့် ကင်းလွတ်လွင့်ခြင်းဟူသော 'တင့်တယ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ (သမ္ဘဝေ သတိကား ထည့်သည်)။ သောဘေယျဣဝ၊ တင့်တယ်ရာသကဲ့သို့။ ပါရိစ္ဆတ္တကမ္မသမ္ပိ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏အနီးအရပ်၌။ ပဏ္ဍုကမ္မလနာမကေ၊ ပဏ္ဍုကမ္မလာအမည်ရှိသော။ သိလာသနေ၊ ပတ္တမြားနီ ကျောက်နေရာ၌။ သန္နိသိန္ဓော-သောဘမာနော နိသိန္ဓော၊ တင့်တယ်စွာ နေတော်မူပြီး၍။

၄။ သဗ္ဗသော၊ ထက်ဝန်းကျင်သော အရပ်တို့မှ။ ဒသဟိ စက္ကဝါဠ သဟဿေဟိ၊ တသောင်းသော စကြဝဠာတိုက်တို့မှ။ အာဂမ္မ၊ လာလတ်၍။ သဗ္ဗသော၊ ကိုယ်တော်မြတ်၏ ထက်ဝန်းကျင်သော အရပ်အဖို့တို့၌။ မာတရံ၊ မယ်တော်ဖြစ်ဘူးသော သန္တုသိတနတ်သားကို။ ပမုခံ၊ မိမိတို့ အကြီးအမှူးကို။ ကတွာ၊ ၍။ သန္နိသိန္ဓေန၊ အညီအညွတ် ကောင်းစွာနေထသော။ ဒေဝါနံ၊ ဥပပတ္တိနတ်တို့၏။ ဂဏေန၊ အပေါင်းသည်။ ပရိဝါရိတော၊ ခြံရံအပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။

၅။ မာတရံ၊ မယ်တော်ဖြစ်ဘူးသော သန္တုသိတ နတ်သားကို။ ပမုခံ၊ တရားနာပရိသတ်တို့၏ အကြီးအမှူးကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ တဿာ-တာဒိသ သ၊

(၁၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ထိုသို့ မဟာကရုဏာတော်၏ ဥပမေယျဖြစ်ထိုက်သော သဘောရှိထသော။ ပညာယ၊ သဗ္ဗညုတပညာတော်၏။ တေဇသာ၊ ကုန်အောင်စုံသော ဥေယျတရားတို့ကို သဒဘာအား လျှောက်ပတ်စွာ သိခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သောသတ္တိ၊ ထိုကုန်အောင်စုံသော ဥေယျတရားတို့၏ ဟောအပ်သော အပြားကိုသိခြင်းငှာစွမ်းနိုင်သောသတ္တိ၊ ထိုထိုဝေနေယျပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အာသယအဓိမုတ္တိ အစရှိသည်တို့ကို ထင်ရှား ပြုခြင်းငှာစွမ်းနိုင်သော သတ္တိဟု ဆိုအပ်သော အစွမ်းသုံးပါးဖြင့်။ အဘိဓမ္မကထာမဂ္ဂ၊ သစ္စာလေးပါး၏ အကြောင်းဖြစ်သော အဘိဓမ္မာဒေသနာကို။ ဝါ၊ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်အစဉ်ကို။ ဒေဝါနံ၊ နာခံမှတ်ယူခြင်းငှာစွမ်းနိုင်သော ဥပပတ္တိနတ်တို့အား။ သမ္မဝတ္တယံ၊ သိသာစွာ အပြားအားဖြင့် ဟောတော်မူလေပြီ။

၆။ သိရီမတော၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာအစရှိသော တင့်တယ်ခြင်း အထွတ်သို့ ရောက်သော အလွန်သော အသရေရှိထသော။ ဝါ၊ လွန်သော ဘုန်းပညာရှိထသော။ တဿ-တောဒိဿ၊ ထိုသို့ ကရုဏာဝိယအစရှိသော ငါးဂါထာတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သော သဘောရှိထသော။ သမ္ပဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပါဒေ၊ ခြေတော်တို့ကို။ နမဿိတွာ-နမဿာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ နမဿိတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ အဿ-သမ္ပဒ္ဓဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ သဒ္ဓမ္မဉ္ဇ၊ သူတော်တရားကိုလည်း။ ဝါ၊ ပူဇော်ထိုက်သော တရားကိုလည်း။ ပူဇေတွာ-ပူဇေမိ၊ ပူဇော်ပါ၏။ ပူဇေတွာ၊ ပူဇော်ဦး၍။ အဿ-သမ္ပဒ္ဓဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ သံဃဿစ၊ ရှစ်ပါးသော အရိယ သံဃာတော်အားလည်း။ အဉ္ဇလိ၊ လက်အုပ်ကို။ ကတွာ၊ ကရောမိ၊ ချီပါ၏။ ကတွာ၊ ချီဦး၍။

၇။ ရတနတ္ထယော၊ ရတနာသုံးပါး အပေါင်း၌။ ကတဿ၊ ပြုအပ်ပြီးထသော။ တေဿ-တောဒိဿ၊ ဤသို့ ခေတ္တဇ္ဈာသယသမ္ပဒါ သဘောရှိထသော။ နိပစ္စကာရဿ၊ နိမ့်ချတုံ့ဝပ်ခြင်းကို ပြုသော ပဏာမ စေတနာ၏။ ဝါ၊ ရှိခိုးခြင်း စေတနာ၏။ အာနုဘာဝေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ အသေသတော-အသေသေ၊ အကြွင်း မရှိကုန်သော။ အန္တရာယော၊ ရောဂါ အစရှိသော အန္တရာယ်တို့ကို။ အသေသတော-အသေသေန၊ မကြွင်း မကျန်စေသော

အားဖြင့်။ ဝါ၊ ချက်ကံရှိမဲ့သရွေ့သောအားဖြင့်။ သောသေတွာ၊ ခြောက်တပ်
စေပြီး၍။

၈။ ဝိသုဒ္ဓါစာရသီလေန၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သောအကျင့်သီတင်း
ရှိသော။ ဝါ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော စာရိတ္တသီလ ဝါရိတ္တသီလ
ရှိသော။ နိပုဏ္ဏာမလဗုဒ္ဓိနာ၊ သိမ်မွေ့သော အညစ်အကြေး ကင်းသော
ပညာရှိသော။ ဗုဒ္ဓဇောသေန၊ စူဠဗုဒ္ဓဇောသ အမည်ရှိသော။ ဘိက္ခု
နာ၊ ရဟန်းသည်။ သက္ကစုံ၊ ရှိသေ့စွာ။ ဝါ၊ လေးမြတ်အပ်သည်ကိုပြု၍။ အဘိ
ယာစိတော၊ ရွေးရွှေတောင်းပန်အပ်သော။ အဟံ၊ မဟာဗုဒ္ဓဇောသ အမည်
တော်ရသော ငါသည်။

၉။ ဒေဝဒေဝေါ၊ နတ်ထက်နတ် ဖြစ်တော်မူသော။ ငါနာယကော၊
ဆုံးမထိုက်သော ဝေနေယျတို့ကို ဆုံးမတော်မူတတ်သော။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ ဒေဝါနံ၊ ဥပပတ္တိနတ်တို့အား။ ဒေသေတွာ၊ အကျယ်အားဖြင့်
ဟောတော်မူပြီး၍။ ဝိနာယကော၊ ကိုယ်တိုင်သိမြင် ပဲ့ပြင်ညွှန်ကြား ရွေ့သွား
ဆရာ ကင်းတော်မူသော။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယံအဘိဓမ္မံ၊ အကြင်
အဘိဓမ္မာတရားတော်ကို။ ပုန၊ တပန်။ ထေရဿ၊ မြဲပြသောသီလ သမာဓိ
ပညာစသော ကျေးဇူးရှိသော။ သာရိပုတ္တဿ၊ ပညာခေါင်ထိ တုမရှိသည့်
သာရိပုတ္တရာအရှင်မြတ်အား။ နယတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ နည်းပေး
သောအားဖြင့်။ သမာစိက္ခံ၊ သိသာစွာ ကြားတော်မူလေပြီ။

၁၀။ စ၊ ဝါကျတပါး အားထုတ်အံ့။ အနောတတ္ထဒဟေ၊ အနောတတ်
အိုင်၏ အနီးဖြစ်ယော စန္ဒကူးတော၌။ မဟေသိနေ၊ မြတ်သော သီတင်း
ကျေးဇူးအစု အစရှိသည်ကို ရှာတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားအား။ ဥပဋ္ဌာ
နံ၊ ဆည်းကပ်စားခြင်းကို။ ဝါ၊ ဝတ်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ယံအဘိဓမ္မံ၊ အကြင်
အဘိဓမ္မာတရားတော်ကို။ သုတွာန၊ ကြားနာပြီး၍။ သောထေရော၊ ထိုသခင်
သာရိပုတ္တရာမဟာထေရ်သည်။ မဟိတလံ၊ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း မဇ္ဈိမတိုက်မြေ
အပြင်သို့။ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်လေပြီး၍။

၁၁။ ဘိက္ခုနံ၊ လင်းနို့သားဖြစ်ဘူးသော ဥပဇ္ဈာယ်ယူ ရဟန်းငါးရာ
တို့အား။ ပယိရုဒါဟာသိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှညာဏ်ဖြင့်ထုတ်၍ မကျဉ်းမကျယ်

(၂၀)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မှတ်စလွယ်လျှင် သင်ယူတော်မူလေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင် သခင်သာရိပုတ္တရာ သင်သောအစဉ်ဖြင့်။ ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ယောအဘိဓမ္မော၊ အကြင် အဘိဓမ္မာကို။ ခေရိတောစ၊ ဆောင်အပ်ပြီးသည်၎င်း။ သင်္ဂီတိကာလေ၊ ပဌမ သံဂါယနာတင်သောအခါ၌။ ဝေဒေဟမုနိနာ၊ ပညာရှိသော အရှင်အာနန္ဒာ သည်။ ပုန၊ တဖန်။ သင်္ဂီတောစ၊ သံဂါယနာတင်အပ်ပြီးသည်၎င်း။ အာသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။

၁၂။ ဂမ္ဘီရဉာဏေဟိ၊ နက်နဲသောပညာတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဝါ၊ နက်နဲသော ပညာရှိသောအရှင်မြတ်တို့သာလျှင်။ အဘိဏ္ဍေသော၊ မမြတ်။ ဝါ၊ အဖန်တလဲလဲ အားဖြင့်။ ဩဂါဠဿ၊ သက်အပ်ထသော။ နာနာနယဝိစိတ္တဿ၊ အထူးထူး သောနည်းဖြင့်ဆန်းကြယ်သော။ တဿ-တဒိသဿ၊ ထိုသို့သခင်သာရိပုတ္တရာ သည် သင်အပ်ပြီးသော သဘောရှိသော။ အဘိဓမ္မဿ၊ နာတိသင်္ခေပ နာတိ ဝိတ္တာရအဘိဓမ္မာ၏။ အာဒိတော၊ လက်ဦးအစ ပဌမသံဂါယနာတင်သော အခါ၌။

၁၃။ ဝသီဟိ၊ ဝသီဘော်ငါးပါးရှိကုန်ထသော။ မဟာကဿပါဒီဟိ၊ အရှင်မဟာကဿပ အမှူးရှိကုန်သော ရဟန္တာတို့သည်။ ပုရာ၊ ရှေးအခါ၌ ဖြစ်သော။ ယာ အဋ္ဌကထာ၊ အကြင်သို့သော သဘောရှိသော အဋ္ဌကထာ ကို။ သင်္ဂီတာ၊ သံဂါယနာတင်အပ်လေပြီ။ ပစ္စာပိစ၊ နောက် ဒုတိယသံဂါယနာ တတိယသံဂါယနာတင်သော အခါ၌လည်း။ ဣသီဟိ၊ အရှင်ယသ ထေရ် အမှူးရှိသော ရဟန္တာခုနစ်ရာ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ် အမှူး ရှိသော ရဟန္တာတထောင်တို့သည်။ ယာ-ယာဒိသ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိ သော အဋ္ဌကထာကို။ အနုသင်္ဂီတာ၊ ဒုတိယသံဂါယနာ တတိယသံဂါယနာ တင်အပ်လေပြီ။

၁၄။ ပန၊ ယိုသို့ သံဂါယနာသုံးတန်တင်အပ်ပြီးသော ရှေးအဋ္ဌကထာ ရှိပါသော်လည်း။ ထေရေန၊ မြဲမြံသော သီလ သမာဓိ လုံ့လပညာ စသော ကျေးဇူးရှိသော။ မဟိန္ဒေန၊ မဟိန္ဒအရှင်မြတ်သည်။ ဥတ္တမံ၊ အရံကျွန်းတပါး ထက်မြတ်ထသော။ ဧတံ-ဧတာဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဒီပံ၊ သီဟိုဠ် ကျွန်းသို့။ ယာ အဋ္ဌကထာ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော အဋ္ဌကထာကို။ အာဘတာ၊ ဆောင်အပ်လေပြီ။ ပစ္စာ၊ နောက် ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန် ပြုသည်မှ

အနှစ် လေးရာ့ငါးဆယ်ရှိသော အခါ၌။ တမ္ဗပဏ္ဏိဓယဟိ၊ သီဟိုဠ်သား အရှင်မြတ်တို့သည်။ ဒီပဝါသီနံ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နေသောသူတို့၏။ ဘာသာ ယ၊ သင်တိုင်းဦးစွပ်နှင့် တူသော သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့်။ အဘိသင်္ခတာ၊ စီရင် အပ်လေပြီ။

၁၅။ တတော၊ ထိုရှေး၌ဖြစ်သော အဋ္ဌကထာမှ။ တမ္ဗပဏ္ဏိနိဝါသီနံ၊ သီဟိုဠ်သားတို့၏။ တဒသံ၊ ဘာသာကို။ အပနေတွာ၊ ပယ်၍။ နိဇ္ဈေဒါသံ၊ သင်တိုင်းဦးစွပ်နှင့်တူသော သိခဲသောအပြစ်မရှိထသော။ ဝါ၊ ကျန်းတပါး၌ နေသော သူတို့၏ အကျိုးကို မပြီးစေနိုင်သော အပြစ်မရှိထသော။ တန္တိ နယာနုဂံ၊ ပါဠိတော်နည်းအားလျောက်ပတ်ထသော။ ဘာသံ၊ မဂဓဘာသာ ကို။ အာရောပယိတွာ၊ ပေထက်တင်၍။

၁၆။ နိကာယန္တရလဒ္ဓိဟိ၊ မဟာဝိဟာရဝါသီနိကာယမှ တပါးကုန် သော အဘယဂီရိဝါသီ ဇေတဝနဝါသီနိကာယ၏ အယူတို့နှင့်။ အသမ္ပိဿံ၊ မရောယှက်ထသော။ အနာကုလံ၊ မိမိနိကာယ၏ အယူ၌လည်း မနှောက်ယှက် ထသော။ ဝါ၊ ပိုင်းခြားအပ်ထသော။ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ မဟာဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်၌ နေကုန်သော အရှင်တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ဆုံးဖြတ် အပ်သော အနက် ဆုံးဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သော နည်းကို။ ဒီပယန္တော၊ ပြလတ်အံ့သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။

၁၇။ အာဂမဋ္ဌကထာသုပိ၊ သုတ်အဋ္ဌကထာတို့၌လည်း။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်သင့်သောအနက်ကို။ ဂတေတွာန၊ ယူလတ်၍။ ဝိစက္ခဏေ၊ ပညာရှိ တို့ကို။ တောသယန္တော၊ နှစ်သက်စေသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အတ္တံ၊ အနက်ကို။ ပကာသယိဿာမိ၊ ပြပေလတ်အံ့။

၁၈။ သဗ္ဗာနံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို၎င်း။ စရိယာဘိညာဝိပဿနာစ၊ စရိုက်အဘိညာဉ် ဝိပဿနာတို့ကို၎င်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဣဒံ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းအစရှိသည်ကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း ၌။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ မယာ၊ သည်။ ပကာသိတံ၊ ပြအပ်ပြီ။

၁၉။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဖြစ်အပ်ပြီးသောကြောင့်။ တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းအစရှိ သော အနက်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာန၊ မယူမ၍။ သကလာယပိ၊ လည်းဖြစ်သော။

(၂၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တန္တိယာ၊ ပါဠိတော်၏။ ပဒါနုက္ကမတောဝေ၊ ပုဒ်တို့၏ အစဉ်အားဖြင့်သာ
လျှင်။ အတ္ထဝဏ္ဏံနံ၊ အဋ္ဌကထာကို။ ကရိယာမိ၊ ပြုပေအံ့။

၂၀။ ဣတိ၊ ဤသို့ အပနေတွာ တတောဘာသံ အစရှိသောစကား
အစဉ်ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ဘာသမာနဿ၊ ဆိုလတ္တံ့သော။
မေ၊ ငါ၏။ ဣမံ-ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အဘိဓမ္မကထံ၊ အဘိဓမ္မာ
အဋ္ဌကထာကို။ အဝိက္ခိတ္တာ၊ မပျံ့လွင့်သောစိတ် ရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။
တုမှေ-သာဓဝေ၊ သင်သူတော်ကောင်းတို့သည်။ နိသာမေထ၊ နာလင့်ကုန်
လော။ အယံ-ဤဒိသံ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ကထာ၊ ငါ၏ အဋ္ဌကထာ
သည်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဒုလ္လဘာ၊ ရခဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အဝိက္ခိတ္တာ၊ ရှိ။ နိသာမေထ၊ နာလင့်ကုန်လော။

ဂန္ဓာရမ္မကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

နိဒါနကထာ

မူလဋီကာပါဠိအနက်။ ။အဋ္ဌသာလိနိ° တာဝ ဝဏ္ဏန္တေဟိ အာစရိယေဟိ
တဿာ သန္နိဝေသော ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။ တသ္မာ ဣဒံ ဝုစ္စတိ။

၁။ ဝစနတ္ထော ပရိစ္ဆေဒေါ၊ သန္နိဝေသောစ ပါဠိယာ။
သာဂရေဟိ တထာ စိန္တာ၊ ဒေသနာဟိ ဂန္ထိရတာ။

၂။ ဒေသနာယ သရီရဿ၊ ပဝတ္တိဂ္ဂဟဏံ တထာ။
ထေရဿ ဝါစနာမဂ္ဂ၊ တပ္ပတာဝိ တတာဝိစ။

၃။ ပဋိဝေဓာ တထာဗုဒ္ဓ၊ ဝစနာဒိဟိ အာဒိတော။
အာဘိဓမ္မိကဘာဝဿ၊ သာဓနံ သဗ္ဗဒဿိနော။

၄။ ဝိနယေ နာထဂေါသိင်္ဂ၊ သုတ္တေနစ မဟေသိနာ။
ဘာသိတတ္ထဿ သံသိဒ္ဓိ၊ နိဒါနေနစ ဒိပိတာ။

၅။ ပကာသေတွာ ဣဒံသဗ္ဗံ၊ ပဋိညာတကထာ ကထာ။
အဋ္ဌသာလိနိယာ ဧတံ၊ သန္နိဝေသံ ဝိဘာဝယေတိ။

အဋ္ဌသာလိနိ၊ အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာကို၊ ဝဏ္ဏန္တေဟိ၊ ဖွင့်ကုန်သော။ အာစရိယေဟိ၊ ဆရာတို့သည်။ တဿာ၊ ထိုအဋ္ဌသာလိနိ၏။ သန္နိဝေသော၊ စီရင်ကြောင်း၊ ဥပစာရဟု ဆိုအပ်သော။ ဝစက္ကနာဒိကော၊ ဝစနတ္ထပရိစ္ဆေဒ စသည်ကို။ တာဝ၊ မဖွင့်မီ ရှေးဦးစွာ။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊ ထင်စွာပြုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ လက်ဦးထင်စွာ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတုံသော။ ဝစနတ္ထော ပရိစ္ဆေဒေါ။ပ။ ဝိဘာဝယေဟိ၊ ဝိဘာဝယေ ဟူသော။ သင်္ဂဟဝစနံ၊ သင်္ဂဟစကားကို။ အမှေဟိ၊ ငါတို့သည်။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၁။ ဝစနတ္ထော၊ ဝစနန္တု နင်း။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အဘိဓမ္မာကျမ်းကို ပိုင်းခြားကြောင်း၊ ရေတွက်ကြောင်းဖြစ်သော သင်္ချာ၎င်း။ ပါဠိယာ၊ ခုနစ်ကျမ်းအဘိဓမ္မာပါဠိ၊ ထိုခုနစ်ကျမ်း၏ အစိတ်ဖြစ်သော ပါဠိကို။ သန္နိဝေသောစ၊ စိတ္တဝိသတ္တိ ရူပဝိသတ္တိ စသောအားဖြင့် ညွှတ်ဖြင့်ပိုင်းခြား မှတ်သားခြင်း၎င်း။ သာဂရေဟိ၊ သံသာရသာဂရ၊ ဇလသာဂရ ညဏသာဂရတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ စိန္တာတဿာ-စိန္တာစ၊ နယသာဂရကို ကြံခြင်း၊ စိစစ်ခြင်း၎င်း။ (တဿာကားစအနက်ရှိသည်) ဒေသနာဟိ၊ မနသော ဝဝတ္ထု-ဝိတ ဒေသနာ ဝစိဘေဒဒေသနာ အထူးတို့ဖြင့်။ ဝတ္တိရတော၊ နက်နဲသည် အဖြစ်၎င်း။

၂။ ဒေသနာယ၊ အဘိဓမ္မာ တရားဟောသောကာလ၌။ သရီရဿ၊ ကဗဠိကာရအာဟာရနှင့် စပ်သော ဥပါဒိန္နက ရွှေကိုယ်တော်၏။ ပဝတ္တိဂ္ဂဟဏံတဿာ-ပဝတ္တိဂ္ဂဟဏဉ္စ၊ ဆွမ်းကိုမှီဝဲခြင်းဖြင့် တည်ခြင်း၊ မျှခြင်းကို ဆိုခြင်း၎င်း။ ထေရဿ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မသေရဲ၏။ ဝါစနာမဂ္ဂတပ္ပဘာဝိတတာဝိစ၊ ဝါစနာမဂ္ဂ၏အဖြစ် ထိုသခင်သာရိပုတ္တရာသည် ဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ ၃။ ပဋိဝေဓ တဿာ-ပဋိဝေဓစ၊ ပဋိဝေဓဉာဏ်ဖြင့်၎င်း။ ဗုဒ္ဓဝစနာဒိဟိ၊ ဗုဒ္ဓဝစန ပိဋက နိကာယ အင်္ဂ ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်၎င်း။ သဗ္ဗဒဿိနော၊ ကုန်အောင်စုံသော တရားကို မြင်တော်မူသော သဗ္ဗညု ဘုရား၏။ အာဒိတော၊ လက်ဦးအစ၌။ အဘိဓမ္မိကဘာဝဿ၊ အဘိဓမ္မာကျမ်းတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သာဓနံ၊ ပြီးစေခြင်း၎င်း။

၄။ ဝိနယေနအထ ဝိနယေနစ၊ ဝိနည်း ပါဠိဖြင့်၎င်း။ ဂေါသိင်္ဂသုတ္တေနစ၊ ဂေါသိင်္ဂသုတ်ဖြင့်၎င်း။ နိဒါနေနစ၊ နိဒါန်းဖြင့်၎င်း။ ဒိဝိတာ၊ ပြုအပ်သော။ မဟေဇိနာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘာသိတတ္ထဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်အဖြစ်ကို။ သံသိဗ္ဗိ၊ ပြီးစေခြင်း၎င်း။

၅။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဣဒံ သန္နိဝေသံ၊ ဤစီရင်ကြောင်းဖြစ်သော ဥပစာရကို။ ပကာသေတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ပဋိညာတကထာ၊ ဝန်ခံအပ်သော အဋ္ဌကထာကို။ အာစရိယ ဗုဒ္ဓစောသေန၊ ဆရာကြီး ဗုဒ္ဓစောသမထေရ်သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ကတာ၊ ပြုအပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အဋ္ဌသာလိနိယာ၊ အဋ္ဌသာလိနိ၏။ သန္နိဝေသံ၊ စီရင်ကြောင်း၊ ဥပစာရဖြစ်သော။ ဧတံ-ဝစနတ္ထာဒိကံ၊ ဤ

(၂၄)

အဋ္ဌကထာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝစနတ္ထစသည်ကို။ အာစရိယော၊ အဋ္ဌကထာလိနီကို ဖွင့်လိုသောဆရာသည်။ ဝိသာ
ဝယော၊ ထင်စွာပြရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဤမူလဋီကာပါ၌ အနက်ကို ရှေးဦးစွာ နှုတ်တက် လေ့လာထားမှ
အဋ္ဌကထာစကားအစဉ်ကို ဉာဏ်အမြင်ဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သားလျက် ကျမ်းတက်
အနုသဋ္ဌေ ပြေပြစ်အောင် ဆိုနိုင်ပေမည်။

ကျမ်းတက်။ ။ ဝစနတ္ထကို သိခြင်းဖြင့် သိအပ်ပြီးသော အဘိဓမ္မာ၏ သာမည
အနက်ရှိသော သောတုဇနအား အဘိဓမ္မာ အဋ္ဌကထာကို ဆိုအပ်သည်ရှိသော်
တင့်တယ်ရာသောကြောင့် လက်ဦးအစဉ် အဘိဓမ္မာ၏ အနက်ကို ပိုင်းခြား၍
သိစေခြင်းသည်လျှင် လျောက်ပတ်သော သင်္ကေတရှိ၏ဟု နှလုံးဝိုက်၍ “တတ္ထ
ကေနဋ္ဌေန အဘိဓမ္မော” ဟု အဘိဓမ္မသဒ္ဒါ၏အနက်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ ပုစ္ဆာ
ပြုတော်မူသတည်း။

အဘိဓမ္မဿ အတ္ထံ ပကာသယိဿာမိတိ၊ အဘိဓမ္မဿ အတ္ထံ ပကာ
သယိဿာမိဟူ၍။ ယဒိဒံ-ယံလူဒံဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ မယာ၊ ငါသည်။
ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တတ္ထ-တသ္မိံ ဝစနေ၊ ငါဆိုအပ်ပြီးသော အဘိဓမ္မဿ အတ္ထံ
ပကာသယိဿာမိဟူသော ထိုစကား၌။ ယဿ အဘိဓမ္မဿ၊ အကြင် အဘိ
ဓမ္မာ၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ပကာသယိဿာမိ၊ ပြပေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိညာတံ၊
ဝန်ခံအပ်ပြီ။

သောအဘိဓမ္မော၊ ထို အဘိဓမ္မာသည်။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ် အနက်
ကြောင့်။ အဘိဓမ္မော၊ အဘိဓမ္မာမည်သည်။ ဟောတိ၊ သနည်း။ တနည်း-
တတ္ထ-အဘိဓမ္မ ကထန္တိ တေသ္မိံ ဝစနေ၊ အဘိဓမ္မကထံဟူသော ဤစကား၌။
ယောအဘိဓမ္မော၊ အကြင် အဘိဓမ္မာကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ သောအဘိ
ဓမ္မော၊ သည်။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ အဘိဓမ္မော၊ အဘိဓမ္မာ
မည်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဓမ္မာတိရေက ဓမ္မဝိသေသဋ္ဌေန၊ သုတ္တန်ပါဠိတို့
ထက်လွန်သော ပါဠိဟူသောအနက် သုတ္တန်ပါဠိတို့ထက် ထူးပြားဆန်းကြယ်
သောပါဠိဟူသောအနက်ကြောင့်။ အဘိဓမ္မော၊ အဘိဓမ္မာမည်သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ “ဗာဠာ မေ အာဝုသော။ ပ။ အဘိက္ကန္တ
ဝဏ္ဏာ” တိအာဒိသု၊ တို့၌။ အဘိသဒ္ဓေါ၊ အဘိသဒ္ဓါသည်။ အဘိရေက
ဝိသေသဋ္ဌဒီပကောဝိယ၊ လွန်သောအနက် ထူးသောအနက်ကို ပြတတ်သကဲ့
သို့။ ဝေ၊ ဤအတူ။ ဧတ္ထ၊ ဤအဘိဓမ္မော ဟူသောပုဒ်၌။ သမုဘိနိဝိဒ္ဓော၊

ကောင်းစွာ တည်သော။ အဘိသဒ္ဓေ'၊ သည်။ အတိရေက ဝိသေသဌ ဒီပကော၊ လွန်သောအနက် ထူးသောအနက်ကို ပြတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အာဝုသော၊ အရှင်တို့။ မေ၊ ငါ၏။ ဗာဠာ၊ သည်းစွာကုန်သော။ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်။ အဘိက္ကမန္တိ၊ တိုးပွားကုန်၏။ နောပဋိက္ကမန္တိ၊ မဆုတ်ယုတ် ကုန်။ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ၊ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သောအဆင်းရှိသော။ ဒေဝတာ၊ နတ်သားသည်။) ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အဘိက္ကမန္တိ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌ကဲ့သို့ အဘိသဒ္ဓါ၏အတိရေက ဝိသေသအနက်ကို ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အယမ္ပိဓမ္မော။ ၁။ ဝုစ္စတိ၌စပ်) ။

ကျမ်းတက်။ ။ အဘိက္ကမန္တိ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာဟူသော ဤပြယုဂ်၌ ဓာတ်၏ ရှေ့၌ ယှဉ်အပ်သော အဘိသဒ္ဓါသည် ကြိယာ၏ အတိရေက ဝိသေသအဖြစ်ကို ပြတတ်သည် ဖြစ်ရကား ဥပသာရဖြစ်သောကြောင့် သင့်လှ၏။ ဓမ္မသဒ္ဓါသည် ကား ဓာတ်မဟုတ်ခဲ့ရကား ဓမ္မသဒ္ဓါ၏ရှေ့၌ အဘိသဒ္ဓါသည် ယှဉ်ခြင်းကိုပင် မထိုက်၊ အကယ်၍ အဘိမာလာ စသော ပြယုဂ်တို့၌ကဲ့သို့ယှဉ်ငြားအံ့၊ ဥပသာရ တို့သည် ကြိယာကို အထူးပြုတတ်ကုန်၏။ ဓမ္မ၏အနက် ပါဠိသည်ကား ကြိယာ မဟုတ်ခဲ့ရကား ပါဠိ၏အတိရေက ဝိသေသအဖြစ်ကိုပြခြင်းသည်မသင့်၊ ဤသို့ သော စောဒနာဖြစ်ကောင်းရကား မသင့်သည်မဟုတ် သင့်သည်သာတည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဓာတ်၏ရှေ့၌ ယှဉ်အပ်သည်မှတစ်ပါးသော ဓာတ်ကား မဟုတ် နာမ်ပုံ၏ရှေ့၌ ယှဉ်အပ်သော ဥပသာရပုဒ်၏လည်း ကြိယာမဟုတ် ခြင်း၏လည်း အတိရေကဝိသေသအဖြစ်ကို ပြတတ်သည်၏အဖြစ်ကို မြင်ခြင်း ကြောင့်တည်း။ ဤသို့သောအနက်ကို ထင်ရှားပြခြင်းငှာ အတိဆတ္တံစသော ဥဒါ ဟရဏ်ကိုညွှန်လိုရကား “ယထာ” စသည်ကို မိန့်သော်။

သမုဿိတေသု၊ ကောင်းစွာစိုက်အင်ကုန်သော။ ဗဟူသု၊ များစွာကုန်သော။ ဆတ္တေသုစေဝ၊ ထီးတို့တွင်၎င်း။ ဓဇေသုစ၊ တမ်းခွန်တို့တွင်၎င်း။ ယံဆတ္တံ၊ အကြင်ထီးသည်။ အတိရေကပ္ပမာဏဉ္စ၊ လွန်သော ပမာဏရှိသည်၎င်း။ ဝိသေသဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဉ္စ၊ ထူးသောအဆင်းသဏ္ဌာန်ရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တံဆတ္တံ၊ ထိုထီးကို။ အတိဆတ္တန္တိ၊ လွန်သောထီး ထူးသောထီးဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာစ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့၎င်း။ ယောဓဇော၊ အကြင် တမ်းခွန်သည်။ အတိရေ ကပ္ပမာဏောစ၊ လွန်သော ပမာဏရှိသည်၎င်း။ နာနာဝိရာဂဝဏ္ဏဝိသေသ သမ္ပန္နောစ၊ အထူးထူးသော ဆိုးရည်တို့ဖြင့် တပ်စွန်းသော အဆင်းထူးနှင့်

(၂၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပြည့်စုံသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သောဓဇော၊ ကို။ အတိဓဇောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိယထာစ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့၎င်း။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ သန္နိပတိတေသု၊ ကောင်းစွာ စည်းဝေးကုန်သော။ ဗဟူသု၊ များစွာကုန်သော။ ရာဇကုမာရေသုစေဝ၊ မင်းသားတို့တွင်၎င်း။ ဒေဝေသုစ၊ နတ်တို့တွင်၎င်း။ ယောရာဇကုမာရော၊ အကြင်မင်းသားသည်။ ဇာတိ ဘောဂယသ ဣဿရိယာဒိသမ္ပတ္တိဟိ၊ အမျိုးစည်းစိမ် အခြံအရံ အကျော်အစော အစိုးရခြင်း အစရှိသည်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းတို့ဖြင့်။ အတိရေကတရောစေဝ၊ လွန်မြတ်သည်၎င်း။ ဝိသေသဝန္တတရောစ၊ ထူးသော ကျေးဇူးရှိမြတ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော ရာဇကုမာရော၊ ကို။ အတိရာဇကုမာရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိယထာစ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့၎င်း။ ယောဒေဝေါ၊ အကြင်နတ်သည်။ အာယုဝဏ္ဏ ဣဿရိယယသ သမ္ပတ္တိအာဒိဟိ၊ အသက် အဆင်း အစိုးရခြင်း အခြံအရံ အကျော်အစော ပြည့်စုံခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အတိရေကတရောစေဝ၊ လွန်မြတ်သည်၎င်း။ ဝိသေသဝန္တတရောစ၊ ထူးသောကျေးဇူးရှိမြတ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သောဒေဝေါ၊ ထိုနတ်ကို။ အတိဒေဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိယထာစ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့၎င်း။ တထာရူပေါ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဗြဟ္မာပိ၊ ဗြဟ္မာကိုလည်း။ အတိဗြဟ္မာတိ၊ လွန်သောဗြဟ္မာ ထူးသောဗြဟ္မာဟူ၍။ ဝုစ္စတိယထာစ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့၎င်း။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ အယမ္ပိဓမ္မော၊ ဤပါဠိကိုလည်း။ ဓမ္မာတိရေက ဓမ္မဝိသေသဌေန၊ သုတ္တန်ပါဠိတို့ထက် လွန်သော ပါဠိဟူသောအနက် သုတ္တန်ပါဠိတို့ထက် ထူးပြားဆန်းကြယ်သော ပါဠိဟူသောအနက်ကြောင့်။ အဘိဓမ္မောတိ၊ အဘိဓမ္မာမည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ဥပသာရမည်သည် ဓာတ်၏ရှေ့၌ ယှဉ်အပ်သော ဥပသာရ၊ ဓာတ်ကား မဟုတ် နာမ်ပုဒ်၏ရှေ့၌ ယှဉ်အပ်သော ဥပသာရဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဓာတ်၏ရှေ့၌ ယှဉ်အပ်သော ဥပသာရသည် ကြိယာကို အထူးပြုတတ်၏။ ဓာတ်ကားမဟုတ် နာမ်ပုဒ်၏ ရှေ့၌ယှဉ်အပ်သော ဥပသာရသည် အတိမာလာ စသော အချို့သော ပြယုဂ်တို့၌ ကြိယာကို အထူးပြုတတ်၏။ အတိဆတ္တ စသော အချို့သော ပြယုဂ်တို့၌ ကြိယာမဟုတ် နာမ်ပုဒ်၏အနက်ဖြစ်သောခြင်ကို အထူးပြုတတ်၏။ ဤအဘိဓမ္မော ဟူသောပုဒ်၌ ဓာတ်ကားမဟုတ် နာမ်ပုဒ်ဖြစ်သော ဓမ္မသဒ္ဒါ၏ရှေ့၌ ယှဉ်အပ်သော အဘိဟူသောဥပသာရပုဒ်

နိဒါနကထာ

(၂၇)

၏လည်း ကြိယာကားမဟုတ် မြင်ဖြစ်သော ပါဠိ၏လည်း အတိရေက အဖြစ်
ဝိသေသအဖြစ်ကို ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ယှဉ်သင့်လှ၏ ဟုလိုသော်။
ကျမ်းတော်။ ။ဗုဒ္ဓဿ ဓမ္မာတိရေက ဓမ္မဝိသေသဋ္ဌေန အဘိဓမ္မာတိ ဝတ္ထုဗ္ဗ
ဘာဝဿ ကာရဏံ ဒသေန္တော သုတ္တန္တံဟိတိအာဒိ မာဟ။

ဟိယသွာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သုတ္တန္တံ၊ သုတ္တန်သို့။ ပတုာ၊ ရောက်၍။
ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသောခန္ဓာတို့ကို။ ဧကဒေသေနဝ၊ တစ်တံအားဖြင့်သာ
လျှင်။ ဝိဘတ္တာ၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်၏။ နိပ္ပဒေသေန၊ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်။
နဝိဘတ္တာ၊ မဝေဘန်အပ်ကုန်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အဘိဓမ္မံ၊ အဘိဓမ္မာသို့။
ပတုာ၊ ရောက်၍။ သုတ္တန္တဘာဇနီယ အဘိဓမ္မဘာဇနီယ ပဉ္စာပုစ္ဆက နယာနံ၊
သုတ္တန္တဘာဇနီနည်း အဘိဓမ္မဘာဇနီနည်း ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်းတို့၏။ ဝသေန၊
အစွမ်းဖြင့်။ နိပ္ပဒေသတော၊ အကြွင်းမရှိသော အားဖြင့်။ ဝိဘတ္တာ၊ ကုန်၏။
တသ္မာ၊ ထိုသို့အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ဝေဘန်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
နိပ္ပဒေသနံ၊ အကြွင်းမရှိကုန်သော။ တိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ နယာနံ၊ နည်း
တို့၏။ အတိရေကပါဠိ ဘာဝတောစ၊ လွန်သော ပါဠိ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
ဝိသေသပါဠိဘာဝတောစ၊ ထူးသော ပါဠိ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (နိပ္ပဒေ
သာနံ စသည်ကား ပါဠိသေသ)။ အယမ္ဗိဓမ္မော၊ ဤပါဠိကိုလည်း။ ဓမ္မာ
တိရေက ဓမ္မဝိသေသဋ္ဌေန၊ ဟူသောအနက်ကြောင့်။ အဘိဓမ္မော၊ မည်၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ သုတ္တန္တံ၊ သို့။ ပတုာ၊ ၍။ ဒွါဒသာယတနာနိ၊
တို့ကို။ ဧကဒေသေနဝ၊ သာလျှင်။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ နိပ္ပဒေသေန၊ ဖြင့်။
နဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အဘိဓမ္မံ၊ သို့။ ပတုာ၊ ၍။ သုတ္တန္တ
ဘာဇနီယ အဘိဓမ္မဘာဇနီယ ပဉ္စာပုစ္ဆကနယာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။
နိပ္ပဒေသတော၊ အားဖြင့်။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အယမ္ဗိ
ဓမ္မော၊ ကိုလည်း။ ဓမ္မာတိရေက ဓမ္မဝိသေသဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ အဘိဓမ္မော၊ ၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သဒ္ဓတ္ထ။ ။ အနုကန အနက်ရှိသော တထာဖြင့်သုတ္တန္တံ ပတုာစသည်ကိုဝင်သည်။
“ယထာ စေတ္ထ ဧဝံ အဋ္ဌာရသဓာတုယောတိ အာဒိတု အယံနယော နေ
တဗ္ဗော”။

အဋ္ဌာရသဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တာ၊ ကုန်၏။ စတ္တာရိသစ္စာနိ၊ တို့ကို။
ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဗာဝိသတိန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဒွါဒသ

(၂၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပဒိကော၊ တဆွံနုပုဒ်ရှိသော။ ပစ္စယာကာရော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားကို။
 ဝိဘတ္တော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂေ၊
 သုတ္တန္တတာဇနီယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပစ္စယာကာရေ၊ ခြံလည်း။ ပဉ္စာပုစ္ဆကံ၊
 သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ အထူး။ သုတ္တန္တံ၊ သို့။ ပတု၊ ရှိ။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော
 သတိဗဋ္ဌာနာ၊ တို့ကို။ ကေဒေသေနော၊ လျှင်။ ဝိဘတ္တော၊ ကုန်၏။ နိပ္ပဒေသေန၊
 ဖြင့်။ နဝိဘတ္တော၊ ကုန်။ ပန၊ အထူး။ အဘိဓမ္မံ၊ သို့။ ပတု၊ ရှိ။ တိဏ္ဍမ္မိ၊ ကုန်သော။
 နယာနံ၊ တို့၏။ ပသေန၊ ဖြင့်။ နိပ္ပဒေသတော၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဘတ္တော၊
 ကုန်၏။ (တထာသဒ္ဓါ အနုကဗုဒ္ဓ)။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သမ္ပပ္ပဓာနာနိ၊
 တို့ကို။ ဝိဘတ္တောနိ၊ ကုန်၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ ဝိ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တော၊
 ကုန်၏။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တော၊ ကုန်၏။ အရိယော၊
 မြတ်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ သော။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ ဝိဘတ္တော၊ ၏။ စတ္တာရိ၊ ကုန်
 သော။ ဓမ္မာနာနိ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တောနိ၊ ကုန်၏။ စတသော၊ ကုန်သော။ အပ္ပ
 မညာယော၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တော၊ ကုန်၏။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့ကို။
 ဝိဘတ္တောနိ၊ ကုန်၏။ စတသော၊ ကုန်သော။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တော၊
 ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဧတ္ထ၊ ဤသမ္ပပ္ပဓာန်စသည်
 တို့တွင်။ သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂေ၊ သုတ္တန္တတာဇနီယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ ထိုမှ
 တပါး။ သုတ္တန္တံ၊ သို့။ ပတု၊ ရှိ။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ ကေဒေသေနော၊ လျှင်။
 ဝိဘတ္တံ၊ ၏။ နိပ္ပဒေသေန၊ ဖြင့်။ နဝိဘတ္တံ၊ အပ်။ (တထာသဒ္ဓါ အနုကဗုဒ္ဓ)။
 ကိလေသာ၊ တို့ကို။ ကေဒေသေနော၊ လျှင်။ ဝိဘတ္တော၊ ကုန်၏။ နိပ္ပဒေသေန၊
 ဖြင့်။ နဝိဘတ္တော၊ ကုန်။ ပန၊ အထူး။ အဘိဓမ္မံ၊ သို့။ ပတု၊ ရှိ။ “ကေဝိဓေန
 ဉာဏဝတ္ထု” တိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ မာတိကံ၊ ကို။
 ဌပေတု၊ ရှိ။ ဉာဏံ၊ ကို။ နိပ္ပဒေသတော၊ လျှင်။ ဝိဘတ္တံ၊ ၏။ (တထာကာ
 အနုကဗုဒ္ဓ)။ အဘိဓမ္မံ၊ သို့။ ပတု၊ ရှိ။ ကေကတော၊ ကေကမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။
 အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ နယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကိလေသာ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တော၊
 ကုန်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ သုတ္တန္တံ၊ သို့။ ပတု၊ ရှိ။ ဘူမန္တရပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဘုံအထူး
 ကိုပိုင်းခြားရာ ပိုင်းခြားကြောင်းဖြစ်သော ပါဠိရပ်တို့။ ကေဒေသေနော၊
 သာလျှင်။ ဝိဘတ္တော၊ ၏။ နိပ္ပဒေသေန၊ အားဖြင့်။ နဝိဘတ္တော၊ အပ်။ ပန၊
 အထူး။ အဘိဓမ္မံ၊ သို့။ ပတု၊ ရှိ။ တိဏ္ဍမ္မိ၊ ကုန်သော။ နယာနံ၊ တို့၏။ ပသေန၊

နိဒါနကထာ

(၂၉)

ဖြင့်။ ဘူမန္တရပရိစ္ဆေဒေါ၊ ကို။ နိပ္ပဒေသတောဝါလျှင်။ ဝိဘက္ခော၊ ၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ အယမ္ဗိဓမ္မော၊ ကိုလည်း။ ဓမ္မောတိရေက ဓမ္မဝိသေသဌေန၊ ကြောင့်။ အဘိဓမ္မောမည်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုခဲ့ပြီး သောနည်းဖြင့်။ ဓမ္မောတိရေကဓမ္မဝိသေသဌေန၊ကြောင့်။ အဘိဓမ္မောမည်၏။ ဣတိဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

ကျမ်းတော်။ ။ဝစနတ္ထအားဖြင့် အဘိဓမ္မာကို သိအပ်ပြီးလတ်သော် ပိုင်းခြားကြောင်း သင်္ချာအားဖြင့် အဘိဓမ္မာကို သိစေခြင်းငှာ “ပကရဏ ပရိစ္ဆေဒတော ပန”စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ ဝစနတ္ထမှတပါး ပကရဏပရိစ္ဆေဒကိုဆိုအံ့။ ပကရဏပရိစ္ဆေဒတော၊ ကျမ်းကိုပိုင်းခြားကြောင်း သင်္ချာအားဖြင့်။ သေ သေသော အဘိဓမ္မော၊ ဤသံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဖြစ်သော အဘိဓမ္မာသည်။ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ဝိဘင်္ဂ ဓာတုကထာ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ကထာဝတ္ထု ယမက ပဋ္ဌာနာနံ၊ကုန်သော။ သတ္တန္တံ၊ ကုန်သော။ ပကရဏာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ ဌိတော၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံကထာ၊ ဤကထာသည်။ ဧတ္ထံ၊ ဤပကရဏပရိစ္ဆေဒ၌။ အာစရိယာနံ၊ ဆရာတို့၏။ သမာနကထာ၊ တူမျှသောစကားတည်း။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဝိတဏှဝါဒီ၊ ပညာရှိတို့၏နှလုံးကို တုန်လှုပ်စေတတ်သော အယူဆိုးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာဟ၊ ဆို၏။ ကိံ၊အာဟ၊ အသို့ဆိုသနည်း။ “ကထာဝတ္ထု၊ ကထာဝတ္ထု ကျမ်းကို။ ကသ္မာ၊အဘယ့်ကြောင့်။ ဂဟိတံ၊ယူအပ်သနည်း။ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓယ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပရိနိဗ္ဗာနတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည်မှ။ အဋ္ဌာရသ ဝဿာဓိကာနိ၊ တဆယ့်ရှစ်နှစ် အလွန်ရှိကုန်သော။ ဒေဝဿသတာနိ၊ အနှစ် နှစ်ရာတို့ကို။ အတိကမိတ္တာ၊ လွန်၍။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ မောဂ္ဂလိ ပုတ္တတိဿမထေရ်သည်။ ဌပိတံနနု၊ ထားအပ်သည်မဟုတ်လော။ ကထာဝတ္ထုပူ ကရဏဿ၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်း၏။ တသ္မာ သာဝက ဘာသိတတ္တာ၊ ထိုသို့ သာဝကသည် ဟောအပ်သည် အဖြစ်ကြောင့်။ နံ၊ ထိုကထာ ဝတ္ထုကျမ်းကို။ ဆဇ္ဇေယ၊စွန့်ကြဲကုန်လော”။ ဣတိ၊ဤသို့။ အာဟ၊၏။ ကိံ၊ပန၊ အသို့နည်း။ အဘိဓမ္မော၊ အဘိဓမ္မာသည်။ ဆပ္ပကရဏာနိ၊ ခြောက်ကျမ်းတို့သာလော။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဝုတ္ထေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဧဝံ၊ ဤခြောက်ကျမ်းတို့သာဟူ၍။ နဝဒါမိ၊မဆို။ ဣတိ၊ဤသို့။ အာဟ၊၏။ အထ၊ ထိုသို့ခြောက်ကျမ်းတို့သာဟူ၍

(၃၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မဆိုသည်ရှိသော်။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။ ဝဒေသိ၊ ဆိုသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊
 သော်။ သတ္တပ္ပကရဏာနီတိ၊ ခုနစ်ကျမ်းတို့ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ခေါ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 အာဟ၊ ခေါ်။ ကတရံ၊ အဘယ်ကျမ်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ဟူ၍။ သတ္တ၊ ခုနစ်ကျမ်း
 တို့ကို။ ကရောသိ၊ ပြုသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊
 မဟာအဋ္ဌကထာ၌။ အာဂတံ၊ လာသော။ မဟာဓမ္မဟဒယံနာမ၊ မဟာဓမ္မ
 ဟဒယအမည်ရှိသော ကျမ်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဇေတန၊ ထိုမဟာဓမ္မဟဒယ
 အမည်ရှိသောကျမ်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သတ္တ၊ ခုနစ်ကျမ်း တို့တည်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ မဟာဓမ္မဟဒယေ၌။ အပုဉ္စ၊ မရှေးသော စကားမည်
 သည်။ ဝါ၊ အသစ်သောစကားမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။
 အနာဂတာ၊ မလာသည်။ ဟုတွာ၊ ဟူ၍။ မဟာဓမ္မဟဒယေ၊ ကျမ်း၌။ အာဂတာ၊
 လာသော။ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂဝစနဝသေန၊ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်းစကား၏ အစွမ်း
 ဖြင့်။ အဝသေသာ၊ ကြွင်းကျန်ကုန်သော။ ပဉ္စာဝါရာ၊ ပဉ္စာ ဝိသဇ္ဇနာဝါရတို့
 သည်။ ကတိပယာဝ၊ အပ္ပဟောနကာဝ၊ ကျမ်းစောင် မဖွဲ့လောက် အနည်း
 ငယ်တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂံ စသည်ကား
 ပါဌသေသ)။ ကထာဝတ္ထုနာဝ၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်းနှင့်သာလျှင်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။
 သတ္တ၊ ခုနစ်ကျမ်းတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ကထာဝတ္ထုနာ၊ နှင့်။
 သတ္တ၊ ခုနစ်ကျမ်းတို့သည်။ နောမဟုတ်ကုန်။ မဟာဓာတုကထာနာမ၊ မဟာ
 ဓာတုကထာမည်သောကျမ်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာယ၊ ထိုမဟာဓာတုကထာ
 ကျမ်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သတ္တ၊ ခုနစ်ကျမ်းတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဝိတဏှ
 ဝါဒီပုဂ္ဂိုလ် ဆိုပြန်၏။ မဟာဓာတုကထာယံ၊ ကျမ်း၌။ အပုဉ္စ၊ မရှေးသော
 စကားမည်သည်။ ဝါ၊ အသစ်သောစကားမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဓမ္မဟဒယ
 ဝိဘင်္ဂေ၊ ဓမ္မဟဒယ ဝိဘင်း၌။ အနာဂန္တာ၊ မလာမူ၍။ မဟာဓမ္မဟဒယေ၊
 ကျမ်း၌။ အာဂတတန္တိတော၊ လာသော ပါဌိအောက်။ (အပ္ပမတ္တိကာ
 ၌စပ်)။ ရူပကဏ္ဍဓာတုဝိဘင်္ဂါဒိသု၊ ရူပကဏ္ဍ ဓာတုဝိဘင်း စသည်တို့၌၎င်း။
 ဓာတုကထာယ၊ ဓာတုကထာကျမ်း၌၎င်း။ အနာဂန္တာ၊ မလာမူ၍။ အဝသေ
 သာ၊ ကြွင်းသော။ မဟာဓာတုကထာယ၊ မဟာဓာတုကထာ ကျမ်း၌။
 အာဂတာ၊ လာသော။ တန္တိ၊ ပါဌိသည်။ အပ္ပမတ္တိကာဝ၊ နည်းသောအတိုင်း
 အရှည် ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကထာဝတ္ထုနာဝ၊ ကထာဝတ္ထု

နိဒါနကထာ

(၃၁)

ကျမ်းနှင့်သာလျှင်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ သတ္တ၊ ခုနစ်ကျမ်းတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထုဗျော၊ ဆိုအပ်၏။

အဗ္ဗာ။ ။ ဤသို့ ပါဌသေသနှင့် ယောဇနာမှ အနက်သိသာသည်၊ စာရှိတိုင်း ပါဌဖြင့် အတ္ထယောဇနာမှ အနုသန္ဓေမပြေမစပ်၍ ထည့်အပ်သမျှကို ပါဌသေသ ချည်းမှတ်။

အနုသန္ဓေ။ ။ သာဝကသာသိတတ္ထာ ဆန္ဒေထ နံဟု ပိတဏ္ဍဝါဒီ ဆိုအပ်သော စကားကို ကထာဝတ္ထုကျမ်း၏ ဗုဒ္ဓသာသိတအဖြစ်ကို ပြခြင်းဖြင့် မြစ်ခြင်းငှာ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ” အစရှိသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ ယုတ္တံ၊ ကထာဝတ္ထုနာဝ သဒ္ဓိံ သတ္တ ဟု ငါဆိုသောစကားသည် သင့် မြတ်စွာ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သတ္တပွကာရဏာနိ၊ ခုနစ်ကျမ်း တို့ကို။ ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူသည်ရှိသော်။ ကထာဝတ္ထု၊ ကထာဝတ္ထု ကျမ်းသို့။ ပတော၊ ဒေသနာအစဉ်အားဖြင့်ရောက်၍။ ပုဂ္ဂလာဂါရေ၊ ပုဂ္ဂလ ဝါရ၌။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ပဉ္စေသု၊ ပြဿနာ တို့၌။ ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စကာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌမုခါ၊ ရှစ်ပါးသော အကြောင်း ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ ရှစ်ပါး အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းဟုဆိုအပ်သော။ ယာ သောဝါဒယုတ္တိ၊ အကြင် အယူဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကံဝါဒယုတ္တိ၊ ထိုအယူဖြစ်ခြင်း အကြောင်း ကို။ အာဒိံ၊ ကတော၊ အစပြု၍။ သဗ္ဗကထာမဂ္ဂသု၊ အလုံးစုံသော စကားအစဉ် တို့၌။ အသမ္ပုဏ္ဏဘာဏဝါရမတ္တာယ၊ မပြည့်သော ဘာဏဝါရ အတိုင်း အရှည်ရှိသော။ ပါဌိယာ၊ ပါဌိဖြင့်။ မာတိတံ၊ မာတိကာကို။ ဌပေသိ၊ ထား တော်မူ၏။

မှတ်ချက်။ ။ အဋ္ဌမုခါနိဉ္စ နိကို အာရေး၍ မုခါ နေသည်။ ဓမ္မာတိရေက ဓမ္မ ဝိသေသာ ဝေ အတ္ထောကဲ့သို့ ဝိသေသန ဝိသေသုဝိသတ် မတူကြသတည်း။ ဂုဏောပမာဏကဲ့သို့ လိင်လည်းမတူကြသတည်း။ အကယ်၍ ဥတ္တရော မုခေါ ဥတ္တရာမုခါ ဥတ္တရံမုခံကိုရှု၍ မုခသည် တိလိင်ဖြစ်ရကား ဤ၌ ဣတ္ထိလိင်ဟူ၍ အဋ္ဌမုခါယော အဋ္ဌမုခါပြုအံ့ လိင်ကားတူကြ၏ ဝိသတ်မတူ။ အဋ္ဌပမာဏာနိ ဇေတိဿာတိအဋ္ဌပမာဏာ၊ သာဝေ မုခါအဋ္ဌမုခါ၊ ပုဗ္ဗပဒေဥတ္တရပဒလောပေါ၊ ဤသို့ပြု၍မူ ပုလိင်၊ ဝုဏ်နှစ်ပါးတို့၏၊ အဋ္ဌမုခါ၊ ရှစ်ပါးသော ပမာဏရှိသော အကြောင်းဟု ဆိုအပ်သောပေး။ “မုခသဒ္ဓေါစေတ္ထ မုခော ပါယေသု ဝဒနေ- စာဒိသိ” မုခမိရိတန္တိ ဝုတ္တေသု စတုသု အတ္ထေသု ဥပါယတ္ထေ ပဝတ္ထတိတိ

(၃၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဓဋ္ဌဗ္ဗော”ဟူသောကျမ်းစကားနှင့်အညီ ဤကျမ်းအလို အဋ္ဌမုခါ၊အဋ္ဌမုခါမည်
သော။ ယာသော ဝါဒယုတ္တိ၊အကြင်အယူဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်ပေး။

အနုသန္ဓေ။ ။အနုလောမ ပစ္စနိကပဉ္စကဋ္ဌအာဒိနိဂ္ဂဟကိုပြု၍ ပစ္စနိယာနုလောမ
ပဉ္စကဋ္ဌလည်း အာဒိနိဂ္ဂဟကိုသာလျှင်ပြု၍ ဘုရားတားတော်မူသော မာတိကာ
ကိုပြုခြင်းငှာ “သာပနေသာ”စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ ဆက်။ သာ သော မာတိကာ၊ ထိုမာတိကာကို။ (သတ္တာရာ ဌပိတာ
ဋ္ဌစပ်) ။ “ပုဂ္ဂလော၊အတ္တကို။ ဝါ၊ သတ္တကို။ ဝါ၊ ဇီဝကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊
မှန်သော အနက်သဘော မဘောက်မပြန် မြတ်သော အနက် သဘော၏
အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်မည်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ပုစ္ဆတိ၊ သကဝါဒီကမေး၏။ အာမန္တာ၊ ဪ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိ
ဇာနာတိ၊ ပရဝါဒီကဝန်ခံ၏။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော၊ အကြင် မှန်သော အနက်
သဘောသည်၎င်း။ ယော ပရမတ္ထော၊ အကြင် မဘောက်ပြန်သော အနက်
သဘောသည်၎င်း။ အတ္တိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထမှ။ အညော၊
တပ်းသော။ တဒါဓာရော၊ ထို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထလျှင် တည်ရာရှိသော။
သော ပုဂ္ဂလော၊ထိုအတ္တကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ မှန်သော အနက်သဘော
မဘောက်မပြန် မြတ်သော အနက်သဘော၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ဉာဏ်
ဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်မည်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ သကဝါဒီက မေးပြန်၏။
ဧဝံ၊ သို့။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ နဝတ္ထဗ္ဗောဝေ၊ မဆိုသင့်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။
ပဋိက္ခိပတိ၊ ပရဝါဒီကပယ်၏။ တံ၊ သင်သည်။ နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်ခြင်းကို။ အာဇာနာ
ဟိ၊ သိတိလတ်သေး။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နိဂ္ဂဟာတိ၊ သကဝါဒီက နှိပ်၏။ (ဣတိ
တည့်။ ဤရှေ့ကား အနုလောမပစ္စနိကပဉ္စကဋ္ဌ အာဒိနိဂ္ဂဟတည်း)။ ပုဂ္ဂ
လော၊ အတ္တကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ မသိ
အပ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ ပရဝါဒီကမေး၏။ အာမန္တာ၊ ဪ ဉာဏ်
ဖြင့်ကပ်၍ မသိအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိဇာနာတိ၊ သကဝါဒီကဝန်ခံ၏။ ယော
သစ္စိကဋ္ဌော၊ သည်၎င်း။ ယော ပရမတ္ထော၊ သည်၎င်း။ အတ္တိ၊ ၏။ တတော၊
ထိုသစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထမှ။ အညော၊ သော။ တဒါဓာရော၊ ထိုသစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ
လျှင် တည်ရာရှိသော။ သောပုဂ္ဂလော၊ထိုအတ္တကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။
ဥပလဗ္ဘတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ မသိအပ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ ပရဝါဒီက

မေးပြန်၏။ ဧဝံသို့။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဝတ္ထဗ္ဗောဝေ၊ မဆိုသင့်သည်သာတည်း။
ဣတိသို့။ ပဋိက္ခိပတိသကဝါဒီက ပယ်၏။ တံသင်သည်။ နိဂ္ဂဟံ နှိပ်ခြင်းကို။
အာဇာနာဟိ၊ သိဘိလတ်သေး။ ဣတိ သို့။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပရဝါဒီက နှိပ်၏။

၀၀ နုတ္တဒါ။ ။ တေ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္တာ အာဇာရာယဿ သောတိ တဒါဓာရော
ပြု၊ ဤရှေ့ကား ပစ္စနိယာနုလောမ ပဉ္စကဋ္ဌ အာဒိနိဂ္ဂဟတည်း။ ဝတ္ထဗ္ဗေကား
ကုဝေဝါ^၁ ဟူသော မောဂ္ဂလာန်သုတ်ဖြင့်၎င်း၊ တိလိင်တော ဌာနေ သိယော
နမေ^၂ ဟူသော သဒ္ဓနိတိသုတ်ဖြင့်၎င်း သိကို ရေး၍ ရုပ်ပြီးသည်။

“သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသောကိုယ်၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဥပ
လဗ္ဗတိ၊ သလော။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ နုပလဗ္ဗတိ၊ သလော။ သဗ္ဗဒါ၊
ခပ်သိမ်းသောကာလ၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊
သလော။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းသော ကာလ၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ
ပရမတ္တေန၊ ဖြင့်။ နုပလဗ္ဗတိ၊ သလော။ သဗ္ဗေသု၊ ခပ်သိမ်းသော ခန္ဓာ
အာယတန ဓာတ်တို့၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊
သလော။ သဗ္ဗေသု၊ တို့၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္တေန၊ ဖြင့်။ နုပလဗ္ဗတိ၊
သလော” ။ ဣတိ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။
ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဝါဒံ၊ ဝါဒကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။
နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်ခြင်းကို။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဝါဒံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဒုတိယံ၊ သော။
နိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ပ။ အဋ္ဌမံ၊ သော။ ဝါဒံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ အဋ္ဌမံ၊ သော။ နိဂ္ဂဟံ၊ ကို။
ဒဿေန္တေန၊ ပြတော်မူလိုသော။ သတ္တာရာ၊ သည်။ ဌပိတာ၊ ထားတော်
မူအပ်၏။

စောဒနာနုသန္ဓေ။ ။ ပုဂ္ဂလဝါရ၌ နည်းပြ၍ မာတိကာဌပနကို သိရပေပြီ၊ ပုဂ္ဂလ
ဝါရမှ ကြွင်းသော အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌ နည်းအသီးရှာ၍ ပြုရမည်သော
စောဒနာဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ဣမိနာနယေန” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဣမိနာနယေန၊ ဤသို့ ပုဂ္ဂလဝါရ၌ ပြအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံ
သောဝါရတို့၌။ မာတိကာဌပနံ၊ မာတိကာထားခြင်းကို။ ဝေဒိတဉ္စ၊ သိအပ်၏။

၁။ ပုတ္တိမောဂ္ဂလာန် ဒုတိယကဏ္ဍ ၁၁၀-သုတ်။

၂။ သဒ္ဓနိတိသုတ္တခာလာ နာမကပ္ပ ၂၇၇-သုတ်။

(၃၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

စောဓနာနုသန္ဓေ။ ။ဆရာမြတ်စွာဘုရားသည် မာတိကာကို ထားသောဟု ဆို၏။ အကယ်၍ ထိုသို့ထားချေသော် မာတိကာသာ ဗုဒ္ဓသာသိတ မည်၏။ နိဇ္ဈေသ သည် ဝိတဏှဝါဒီဆိုသောအတိုင်း သာဝကတာသိတ မည်ကောင်းချေသည် မဟုတ်တုံလော စုဒ္ဓိရှိရကား “တမ္ပနေတံ”စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ ဆက်။ တံ တေမာတိကံ၊ ထိုမာတိကာကို။ ဌပေန္တော၊ ထားတော်မူသော။ သမ္ပုဇ္ဈေါ၊ သည်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဘာဇနသင်္ခါတံ၊ ဝေဘန်လတံ သည်ဟု ဆိုအပ်သော။ (ထည့်)။ ဣမံကရဏံ၊ ဤအကြောင်းကို။ ဒိသ္မာဝ၊ မြင်တော်မူသောကြောင့် သာလျှင်။ ဌပေသိ၊ ထားတော်မူ၏။ မမ၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနတော၊ မှ။ အဋ္ဌာရသဝဿာမိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဒိန္နံဝဿသတာနံ၊ တို့၏။ မတ္ထကေ၊ ၌။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရောနာမ၊ သော။ တိက္ခ၊ သည်။ တိက္ခ၊ သဟဿမဇ္ဈေ၊ ရဟန်းတထောင်တို့၏ အလယ်၌။ နိသိန္နော၊ နေလျက်။ သကဝါဒေ၊ သကဝါဒ၌။ ပဉ္စသုတ္တသတာနိ၊ ငါးရာသောသုတ်တို့၎င်း။ ပရ ဝါဒေ၊ ပရဝါဒ၌။ ပဉ္စသုတ္တသတာနိ၊ သုတ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သုတ္တသဟဿံ၊ သုတ်တထောင်ကို။ သမောဓာနေတွာ၊ ပေါင်း၍။ ဒိသနိကာယပ္ပမာဏံ၊ ဒိသ နိကာယ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏံ၊ ကို။ ဘာဇေသတိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမံကရဏံ၊ ဤအကြောင်းကို။ ဒိသ္မာဝ၊ ကြောင့်သာ လျှင်။ ဌပေသိ၊ ၏။

မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရော၊ သည်။ ဣမံပကရဏံ၊ ဤ ကထာဝတ္ထု ကျမ်းကို။ ဒေသေန္တောပိ၊ ဟောပြားသော်လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ နဒေသေသိ၊ ဟောသည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ သတ္ထာရာ၊ သည်။ ဒိန္နနယေန၊ ပေးတော်မူအပ်သောနည်းဖြင့်။ ဌပိတမာတိကာယ၊ ဖြင့်။ ဒေသေသိ၊ ၏။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဘာဇနသင်္ခါတံ၊ ဝေဘန်လတံ သည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဣမံကရဏံ၊ အကြင်အကြောင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်တော် မူသောကြောင့်။ သမ္ပာသမ္ပုဇ္ဈေန၊ သည်။ မာတိကာကို။ ဌပိတ၊ ထားအပ်၏။ ဣတိဝေဣမိနာ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ သမ္ပာသမ္ပုဇ္ဈေန၊ သည်။ ဒိဋ္ဌေန၊ မြင်တော်မူအပ်သော။ ဘာဇနသင်္ခါတေန၊ ဆိုအပ်သော။ ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ သတ္ထာရာ၊ သည်။ ဒိန္နနယေန၊ ဖြင့်။ ဌပိတမာတိကာယ၊ ဖြင့်။ မောဂ္ဂလိပုတ္တ တိဿတ္ထေရေန၊ သည်။ ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏံ၊ ၏။ ဒေသိတတ္တာ၊ ကြောင့်။

နိဒါန်းကဏ္ဍ

(၃၅)

အယဉ္ဇတ္ထော ဝဋ္ဌိရော ဒုဗ္ဗိညေယျော၊
တသ္မာ ဝိညူဟိ သမ္ဘာ ဓာရေတဗ္ဗော။

(တနည်း) သတ္တာရာ၊ သည်။ ဒိန္နနယေန၊ ဖြင့်။ ဌပိတမာတိကာယ၊ ဖြင့်။
မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထရေန၊ သည်။ ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏဿ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ
ဒေသိတတ္တာ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

ဣတိ သဒ္ဓဿ ဣမ ဟေတုတ္ထေ ပဝတ္တတ္တာ တသ္မာတိ အတ္ထော။ သတ္တာရာ။ ပ။
ဒေသိတတ္တာတိ ဣဒမ္ပန တဗ္ဗိဝရဏန္တိ နောတတ္ထော။ ။မင်္ဂါဒိပ။

သကလမ္ပိ၊ ကျမ်းစမာတိကာ တစိတ်သာ မဟုတ် အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။
တေပကရဏံ၊ ဤကထာဝတ္ထုကျမ်းသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသိတမေဝနာမ၊ လျှင်။
ဇာတံ၊ ၏။ ယထာ ယေနပုဂ္ဂာရေန၊ အကြင်သို့သောအကြောင်းဖြင့်။ တေ
ပကရဏံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသိတနာမ၊ သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ တနိဒဿနံ၊ ထိုဗုဒ္ဓ
ဘာသိတ အဖြစ်၏ အကြောင်းကိုပြတတ်သော။ သက္ခိဘူတံ၊ သက်သေဖြစ်၍
ဖြစ်သော။ သုတ္တံ၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။

ယေန ပတာရေနာတိ ယေနကာရဏေန သတ္တာရာ ဒိန္နနယေန ဌပိတမာတိ
ကာယ ဝိဘတ္တဘာဝေါ ဣမပကာရေနာမ။

(တနည်း) ယထာကိံ-ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ မဓုပိဏ္ဍိက သုတ္တန္တာဒိနိ
ယထာ၊ မဓုပိဏ္ဍိကသုတ် အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့တည်း။

ဧတေနစ ယထာ ကိန္တိဿ ကံယထာ၊ ကိမိဝါတိ အတ္တံနိဝတ္ထေတိ၊ ကိဉ္ဇာဝိ
နိဝတ္ထေတိ၊ တထာဝိ အသမတ္ထောဝိ ယုတ္ထော ဝိယဒိဿတိ၊ တထာ ယထာကိံ၊
မဓုပိဏ္ဍိကသုတ္တန္တာဒိနိတိ ဧတ္ထကမေဝ အဝတွာ ယထာတိ ဣဒမ္ပိ ဝုတ္တန္တိ၊
အညထာ ဣဒံနဝတ္တဗ္ဗံ သိယာတိ။ ။မင်္ဂါဒိပ။

ဟိ-ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ မဓုပိဏ္ဍိကသုတ္တန္တသ္မိံ၊
မဓုပိဏ္ဍိကသုတ္တန်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယတောနိဒါနံ
ယံကာရဏာ၊ အကြင်ခြောက်ပါးသောအဇ္ဈတ္တိကာယတန ခြောက်ပါးသော
ဗာဟိရာယတန အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ ပရိသံ၊ ပရိသတ်ကို။ ပပဉ္စ
သညာသင်္ခါ၊ သံသရာဝဋ်ကို ချဲ့တတ်သော။ ဝါ၊ သံသရာ၌ကြာမြင့်တော်
သော တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိနှင့် ယှဉ်သော သညာအစုတို့သည်။ သမုဒါစရန္တိ၊
လွှမ်းမိုးကုန်၏။ ဧတ္ထ-ဧတေသု အာယတနာဒိသု၊ ဤအာယတနခန္ဓာဓာတ်

(၃၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တို့တွင်။ ဧကေကံ၊ တရုတရုသော အာယတန ခန္ဓာဓာတ်သည်။ (ပကတိကတ္တား ။ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဟိ၊ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်။ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ အလွန်နှစ်သက်အပ်သည်။ အဘိဝဒိတဗ္ဗံ၊ အဟံမမဟု အလွန်ဆိုအပ်သည်။ အဇ္ဈောသိတဗ္ဗံ၊ မျှော်၍ ပြီးဆုံးစေအပ်သည်။ (ဤသုံးပုဒ်ကား ဝိကတိကတ္တား)။ နတ္ထိစေ၊ အကယ်၍ မရှိငြားအံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့မရှိသော်။ ဧသေဝဧသောဝေ၊ ဤအဘိနန္ဒန စသည်တို့၏ အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော အရိယာမဂ် အရိယာဖိုလ်သည်သာလျှင်။ ရာဂါနုသယာဒိနံ၊ ကာမရာဂါနုသယ အစရှိသော ခုနစ်ပါးသော အနုသယတို့၏။ အန္တော-အဝသာနံ၊ ဆုံးရာတည်း။ အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ရာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မာတိကံ၊ ကို။ ဌပေတွံ၊ ၍။ အာသနာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းတော်သို့။ ပါဝိသိ၊ ဝင်တော်မူ၏။

ဓမ္မပ္ပဋိဂ္ဂါဟကာ၊ တရားကို နာစိမ့်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ မဟာကစ္စာနတ္ထေရံ၊ သို့။ ဥပသကံမိတွံ၊ ၍။ ဒသဗလေန၊ သည်။ ဌပိတမာတိကာယ၊ ၍။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ပုစ္ဆိံသု၊ ကုန်၏။ ထေရော၊ သည်။ ပုစ္ဆိတမတ္တကေနေဝ၊ မေးကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ အကထေတွံ၊ မဖြေမူ၍။ ဒသဗလဿ၊ အား။ အပစိတိဒဿနတ္ထံ၊ ပူဇော်ခြင်းကိုပြုခြင်းငှာ။ “အာဝုသော၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ သာရတ္ထိကော၊ အနှစ်ဖြင့် အလိုရှိသော။ သာရဂဝေသိ၊ အနှစ်ကို ရှာလေ့ ရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်” ။ ဣတိ၊ သို့။ သာရေပမံ၊ အနှစ်ရှိသော သစ်ပင်ကြီး ဥပမာကို။ အာဟရိတွံ၊ ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာရရုက္ခောဝိယံ၊ အနှစ်ရှိသော သစ်ပင်ကြီးနှင့် တူတော်မူ၏။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ သာခါပလာသသဒိသာ၊ အခက်အရွက်နှင့်တူကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၍။ အာဝုသော၊ တို့။ သောဘဂဝါ၊ သည်။ ဇာနိဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိစကောင်းသော ကုန်အောင် စုံသော ဧ ယျတရားကို။ သဗ္ဗညုတ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ ပဿံ-ပဿိတဗ္ဗံ၊ မြင်စကောင်းသော ကုန်အောင်စုံသော ဧ ယျတရားကို။ သမန္တစက္ခုနာ၊ သမန္တစက္ခုဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူ၏။ (တနည်း)။ ဇာနိဇာနန္တော၊ မဘောက်မပြန် သိတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူသည်သာလျှင်တည်း။ ပဿံ-ပဿန္တော၊ မဘောက်မပြန် မြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူသည်သာလျှင်တည်း။ စက္ခုဘူတော၊ ကိုယ်တော်အလုံး ပညာမျက်စိတုံးသဘွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ဝါ၊ သတ္တလောက၏ ပညာမျက်စိ

သဗ္ဗဟိန္ဒြိယတော်မူ၏။ ဉာဏဘူတော၊ ကိုယ်တော်အလုံး ဉာဏ်တုံးကြီးသဗ္ဗဟိန္ဒြိယ
 ဖြစ်တော်မူ၏။ ဝါ၊ သတ္တလောက၏ ဉာဏ်သဗ္ဗဟိန္ဒြိယဖြစ်တော်မူ၏။ ဓမ္မဘူတော၊
 ဗောဓိပက္ခိယတရားဖြင့် ဖြစ်တော်မူ၏။ ဝါ၊ သတ္တလောက၏ ဗောဓိပက္ခိယ
 တရားသဗ္ဗဟိန္ဒြိယ ဖြစ်တော်မူ၏။ ဗြဟ္မဘူတော၊ အရိယမဂ်ဖြင့် ဖြစ်တော်မူ၏။
 ဝါ၊ သတ္တလောက၏ အရိယမဂ်သဗ္ဗဟိန္ဒြိယဖြစ်တော်မူ၏။ ဝတ္ထု၊ သစ္စာလေးပါး
 ကို ဟောတော်မူတတ်၏။ ပဝတ္ထု၊ သစ္စာကိုထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော အရိယ
 မဂ်ကို ဖြစ်စေလျက် အခါလေးဖြင့် ဟောတော်မူတတ်၏။ အတ္ထုဿ၊ သစ္စာ
 လေးပါးဟူသော အနက်ကို။ ဝါ၊ သစ္စာလေးပါးဟူသော အမွေဥစ္စာကို။
 နိဇ္ဇေတ၊ ထုတ်ဘော်၍ ပြတော်မူတတ်၏။ ဝါ၊ အတ္ထုဿ၊ ပရမတ္ထဖြစ်သော
 နိဗ္ဗာန်သို့။ နိဇ္ဇေတ၊ ပို့ဆောင်တော်မူတတ်၏။ အမတဿ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို။
 ဒါတာ၊ ပေးတော်မူတတ်၏။ ဓမ္မဿာမီ၊ ဗောဓိပက္ခိယတရားရှင် ဖြစ်တော်
 မူ၏။ တထာဂတော၊ ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ လာခြင်းကောင်းတော်မူ၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ သတ္ထာရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ယောမေတွာ၊ ခံတွင်းမဆံ ချီးအံ့၍။
 ပုနပ္ပုနံ၊ ဖန်။ ဝါ၊ အကြိမ်ကြိမ်။ ထေရေဟိ၊ တို့သည်။ ယာစိတော၊ တောင်းပန်
 အပ်သည်ဖြစ်၍။ သတ္ထာရာ၊ သည်။ ဌပိတမာတိကာယ၊ ထားတော်မူအပ်
 သော မာတိကာ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဘဇိတွာ၊ ဝေဘန်၍။ “ပန၊ ထိုသို့ဝေဘန်
 ငြားသော်လည်း။ အာယသ္မန္တော၊ သက်တော်ရှည်သော အရှင်တို့။ တုမေ၊
 အရှင်တို့သည်။ အာကခံမာနာစ၊ အလိုရှိကုန်မူကား။ ဘဂဝန္တံယေဝ၊ သို့သာ
 လျှင်။ ဥဝသကံမိတွာ၊ ကပ်၍။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ပဋိပုစ္ဆေယျာထ၊
 တဖန် မေးလျှောက်ကြလေကုန်။ သဗ္ဗညုတညာဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
 သံသန္တိယမာနံ၊ နှိုးနှောအပ်သည်ရှိသော်။ သစေသမေတိ၊ အကယ်၍ညီသည်
 ဖြစ်အံ့။ ဧတမတ္ထံ၊ ကို။ ဂဏေယျာထ၊ မှတ်ကြလေကုန်။ နောစေသမေတိ၊
 အကယ်၍ မညီသည်ဖြစ်အံ့။ မာဂဏိတ္ထံ၊ မမှတ်ကြလေလင့်”။ ဣတိဣမိနာ
 အဓိပ္ပာယ်န၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ ယထာယေနပကာရေန၊ အကြင်သို့
 သောအပြားဖြင့်။ “ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝေါ၊ အရှင်တို့အား။ ဗျာကဓေတိ၊
 ဟောကြား၏။ တထာ တေနပကာရေန ဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဓာရေယျာထ၊
 မှတ်ကြလေကုန်”။ ဣတိဤသို့။ ဝတွာ၊ ၍။ ဥယျောဇေသိ၊ လွတ်လိုက်၏။

(၃၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မူလဒီကာအဓိပ္ပာယ်။ ။စက္ခုဘူတောတိ ပညာစက္ခုမယတ္တာ သတ္တေသုစ တဒုပ္ပါဒနတော လောကဿ စက္ခုဘူတော။

ဤဒီကာ၌ ပညာစက္ခုမယတ္တာဟူသော ဟိတ်ကို စက္ခုတွင်သာစပ်။ ဤအလိုသော် စက္ခုမယဘူတော ဟူအပ်လျှက် မယကျေ၍ စက္ခုဘူတော နေသည်ဟူလို၊ သတ္တေသုစ တဒုပ္ပါဒနတောဟူသော ဟိတ်ကို လောကဿ စက္ခုဘူတော၌စပ်။ “စက္ခုဇုဝ ဘူတော ယောဘဂဝါ သောယံ စက္ခုဘူတော” ဟု ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်ပြု။ ယောဘဂဝါ၊ သည်။ စက္ခုဇုဝ၊ ကိုယ်တော်အလုံး ပညာမျက်စိတုံးကြီးသဖွယ်။ ဘူတော၊ ဖြစ်တော်မူ၏။ ဝါ၊ ပညာမျက်စိဖြင့် ပြီး၏သို့။ ဘူတော၊ ၏။ ဇုတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဘဂဝါ၊ သည်။ စက္ခုဘူတော၊ ၏။

ပညာဝေ စက္ခု တေန နိပ္ပန္နံ ပညာစက္ခုမယံ၊ ဘဂဝတော ခန္ဓပစ္စကံ။ တေန ဝါ နိပ္ပန္နော ပညာစက္ခုဝ ယောဘဂဝါ။ တဿ ဝါ ခန္ဓသန္တာနော။

ဤပါဠိကိုမြော်၍ ကိုယ်တော်အလုံး ပညာမျက်စိတုံးကြီးသဖွယ်။ ဝါ၊ ပညာမျက်စိဖြင့် ပြီး၏သို့ ဟူသောအနက်ကို ယောဇနာသည်။

(တနည်း) ယောဘဂဝါ၊ သည်။ စက္ခုဇုဝ၊ သတ္တလောက၏ ပညာမျက်စိသဖွယ်။ ဘူတော၊ ဖြစ်တော်မူ၏။ သတ္တေသုစ တဒုပ္ပါဒနတော လောကဿ စက္ခုဘူတော ဟူသောဒီကာကိုမြော်၍ ဤအနက်ကို ယောဇနာသည်။

မဏိဒီပအဓိပ္ပာယ်။ ။စက္ခုဘူတောတိ အယံသမာသော နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလောတိ သမာသော ဝိယ ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသောဝ ဟောတိ။ န သင်္ခပဏ္ဍရန္တိ သမာသောဝိယ ကမ္မဓာရယသမာသော။ တဿ ဟိ စက္ခုဇုဝ ဘူတော ယောဘဂဝါတိ ဝါကျမေဝ ဟောတိ။ နိဂြောဓ ပရိမဏ္ဍလောတိ သမာသပဒဿဝိဝါ နိဂြောဓောဇုဝ ပရိမဏ္ဍလော ယောရာဇကုမာရောတိ ဝါကျမေဝ။ န သင်္ခပဏ္ဍရန္တိ သမာသပဒဿဝိယ သင်္ခေါ ဇုဝ ပဏ္ဍရန္တိ ဝါကျမိဝ စက္ခုဇုဝ ဘူတောတိ ဝါကျန္တိ။ ကေမိ ပန စက္ခုဘူတောတိ ကမ္မဓာရယသမာသောတိ ဝဒန္တိ။ တံ နယုဇ္ဇတိ။ နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလောတိ သမာသဿဝိယ စက္ခုဘူတောတိ သမာသဿ ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသတ္တာ။ ဝေဉ္စ ကတုာ သမာသကပ္ပေ ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသာမိကာရေ စက္ခုဇုဝ ဘူတော ယောဘဂဝါ သောယံ စက္ခုဘူတောတိ ဝုစ္စတိ။

ဤ မဏိဒီပကို မြော်၍ သမာသ်ကျမ်း၌ “စက္ခုနော ဘူတော စက္ခုဘူတော၊ စက္ခုဘူတောဇုဝ ဘူတော ယော ဘဂဝါ သောယံ စက္ခုဘူတော၊ နိဂြောဓဿ ပရိမဏ္ဍလော နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလော၊ နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလောဇုဝ ပရိမဏ္ဍလော ယောရာဇကုမာရော” ဟူသောပါဌ်ကို ပါဌ်ပျက်ဟု မှတ်အပ်၏။

ပဝတ္တာတိ စိရံ သစ္စပုဂ္ဂိုလေပံ ပဝတ္ထေန္တော ဝဒတိတိ ပဝတ္တာ။ ။ဒီကာ ၁၆-ဆ။ ဤဒီကာ၌ စိရံဟူသောပါဌ်ဖြင့် ပဝတ္တာ၌ ပသည် ပကဋ္ဌအနက်ကို ကောသည်။ ပကဋ္ဌသည်လည်း ဤ၌ စိရံအနက်ကို လိုသည်ဟု ပြသည်။

စိရန္တိ ဣမိနာ ဟိ ပကာရဿ ပကဋ္ဌံ ဒေသေတိ။ တေန ဝုတ္တံ အနုဋီကာယံ
ပဝတ္ထာတိဇ္ဈပကာရဿ ပကဋ္ဌတံ ဒေသေတုံ စိရံ သစ္စပ္ပဋိဝေဓံ ပကာသေန္တော
ဝဒေတိတိ ပပတ္တာတိ အာဟ။ အညတ္ထ ပန စိရတ္ထောဝ ပကဋ္ဌောတိ ဝုတ္တော။
ဣဓ ပန စိရော ဒိဇော ကာလောဓေ ပကဋ္ဌောတိ ဝုတ္တော။ ။မဏိဒီပ။

တေဘိက္ခု။ တရားကို နာကုန်သော ထိုရဟန်းတို့သည်။ သတ္တာရံ၊ သို့။
ဥပသကံမိတော၊ ရှိ။ ပုစ္ဆိံသု၊ ကုန်၏။ သတ္တာ၊ သည်။ “ကစ္စာနေန၊ သည်။
ဒုက္ကထိတံ၊ မကောင်းသဖြင့် ဟောအပ်၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝတော၊ မကဲ့ရဲ့မရှိ။
သုဝဏ္ဏာလိဂံ၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသော မုရိုးစည်ငယ်ကို။ ဥဿာပေန္တောဝိယ၊ ထောင်
တိ၏သို့။ ဂီဝံ၊ ရွှေမုရိုးစည်နှင့်တူသော လည်တော်ကို။ ဥန္နာမေတော၊ ချီ၍။
ဝါ၊ အထက်သို့ ညှတ်စေ၍။ သုပုပ္ဖိတသတပတ္တသဿိရိကံ၊ ကောင်းစွာပွင့်
သော များသောပွင့်ချပ်ရှိသော ပဒုမ္မာကြာကဲ့သို့ တင့်တယ်သော အသရေ
ရှိသော။ မဟာမုခံ၊ မြတ်သောခံတိုင်းတော်ကို။ ပူရေန္တော၊ ပြည့်စေလျက်။
ဗြဟ္မဿရံ၊ ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံနှင့်တူသော အင်ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော
အသံတော်ကို။ နိစ္ဆာရေတော၊ မြက်တော်မူ၍။ “သာဓု သာဓု”တိ၊ ကောင်းပေ
ကောင်းပေဟူ၍။ ထေရဿ၊ အား။ သာဓုကာရံ၊ ကောင်းချီးကို။ ဒတော၊ ရှိ။
“ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟာကစ္စာနေန၊ သည်။ ပဏ္ဍိတော၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟာ
ကစ္စာနေန၊ သည်။ မဟာပညော၊ ၏။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။
တေမတ္တံ၊ ကို။ စေပိ ပဋိပုဇ္ဈယျာထ၊ အကယ်၍ တဖန်မေးလျှောက်ကုန်ငြား
အံ့။ မဟာကစ္စာနေန၊ သည်။ တံသုတ္တံ၊ ကို။ ဝေါ၊ အား။ ဗျာကတံယထာ၊ ဟော
ငြားသကဲ့သို့။ ဧဝမေ၊ သာလျှင်။ အဟမ္ပိ၊ သည်လည်း။ တံသုတ္တံ၊ ကို။ ဝေါ၊
အား။ ဗျာကရေယျံ၊ ဟောရအံ့”။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။

ဝေါ၊ သို့။ သတ္တာရာ၊ သည်။ အနုမောဒိတကာလတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။
သကလံ၊ သော။ သုတ္တံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသိတမေဝနာမ၊ လျှင်။ ဇာတံ၊ ၏။
(စ ပန အနတ္တ)။ မဓုပိဏ္ဍိကသုတ္တေ၊ ဌ်။ ယောနယော၊ အကြင်နည်းကို။
မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ အာနန္ဒတ္ထေရာဒိဟိ၊ တို့သည်။ ငိတ္တာရိတသုတ္တေ
သုပ္ပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ ဧသောဝေ၊ မဓုပိဏ္ဍိကသုတ်၌ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ
လျှင်ဖြစ်သော။ နယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အညော၊ သော။ နယော၊ ကို။
နဝေဒိတဗ္ဗော၊ အပ်။ ဧဝမေ၊ သာလျှင်။ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ၊ သည်။ သတ္တပု

(၄၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကရဏာနိ၊ တို့ကို။ ဒေသေန္တော၊ ရှိသော်။ ကထာဝတ္ထု၊ သို့။ ပတော၊ ရှိ။ ဝုတ္တ
နယေနော၊ လျှင်။ မာတိကံ၊ ကို။ ဌပေသိ၊ ခ်။ ပန၊ ဆက်။ ဌပေန္တော၊ ကား။
အာယတိံ၊ ဌ။ ဘာဇနသင်္ခါတံ၊ သော။ ဣမံကရဏံ၊ ကို။ အဒ္ဓသ၊ ခ်။

မမ၊ ခ်။ ပရိနိဗ္ဗာနတော၊ မှ။ အဋ္ဌာရသဝဿာမိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဒိန္နံဝဿ
သတာနံ၊ တို့၏။ မတ္ထကေ၊ ဌ။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရောနာမ၊ သော။
ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခုသဟဿမဇ္ဈေ၊ ဌ။ နိသိန္နော၊ လျက်။ သကဝါဒေ၊ ဌ။
ပဉ္စသုတ္တသတာနိ၊ တို့၎င်း။ ပရပါဒေ၊ ဌ။ ပဉ္စသုတ္တသတာနိ၊ တို့၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ သုတ္တသဟဿံ၊ ကို။ သမေဝေနတော၊ ရှိ။ ဒီသနိကာယပု
မာဏံ၊ သော။ ကထာဝတ္ထုပုကရဏံ၊ ကို။ ဘာဇေသတိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ သို့။
အာယတိံ၊ ဌ။ ဘာဇနသင်္ခါတံ၊ သော။ ဣမံကရဏံ၊ ကို။ အဒ္ဓသ၊ ခ်။

မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရော၊ သည်။ ဣမံပကရဏံ၊ ကို။ ဒေသေန္တောပိ၊
ဟောငြားသော်လည်း။ အတ္တနေ၊ ခ်။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ နဒေသေသိ၊ ဟော
သည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ သတ္တာရာ၊ သည်။ ဒိန္နနယေန၊ ဖြင့်။
ဌပိတမာတိကာယ၊ ဖြင့်။ ဒေသေသိ၊ ခ်။ အာယတိံ၊ ဌ။ ဘာဇနသင်္ခါတံ၊
သော။ ယံကရဏံ၊ ကို။ ဒီသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ မာတိကာ၊
ကို။ ဌပိတာ၊ ခ်။ ဣတိဝေ ဣမိနာ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဒိဋ္ဌေန၊
သော။ ဘာဇနသင်္ခါတေန၊ သော။ ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ သတ္တာရာ၊ သည်။
ဒိန္နနယေန၊ ဖြင့်။ ဌပိတမာတိကာယ၊ ဖြင့်။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။
ကထာဝတ္ထုပုကရဏဿ၊ ခ်။ ဒေသိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သကလမ္ပိ၊ သော။
တေမ္ပိပကရဏံ၊ သည်လည်း။ ဗုဒ္ဓဘာသိတမေဝနာမ၊ လျှင်။ ဇာယံ၊ ခ်။ ဧဝံ၊
ဤသို့။ ကထာဝတ္ထုနာဝ၊ နှင့်သာလျှင်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သတ္တပုကရဏာနိ၊
ခုနစ်ကျမ်းတို့သည်။ အဘိဓမ္မောနာမ၊ မည်၏။

ကျမ်းတစ်။ ။ ပကရဏပရိစ္ဆေဒကို ပြပြီး၍ ပရိစ္ဆိန္နဖြစ်သော ဓမ္မသင်္ဂဏီစသော
ခုနစ်ကျမ်းတို့၏ စိတ္တဝိဘတ္တိစသည် ခန္ဓဝိဘင်းစသည် သင်္ဂတနည်း သဟဂတ
နည်းစသည် ခန္ဓပညတ္တိ စသည် ပုဂ္ဂလကထာစသည် မူလယမကစသည် တိက
ပဌာန်းစသည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အစိတ်ဖြစ်သော ပါဠိရုပ်တို့ကို မှတ်ခြင်းဟု
ဆိုအပ်သော ပါဠိသဒ္ဓိဝေသကို ပြလိုရကား “တတ္ထ ဓမ္မသင်္ဂဏီပကရဏေ”
စသည်ကို မိန့်သော်။

တတ္ထ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ ခုနစ်ကျမ်းတို့တွင်။ ဓမ္မသင်္ဂဏီပကရဏော၊ ဌိ။ စိတ္တ
ဝိဘတ္တိ၊ စိတ်ကို ဝေဘန်ရာပါဠိရပ်၎င်း။ ရူပဝိဘတ္တိ၊ ရုပ်ကိုဝေဘန်ရာ ပါဠိ
ရပ်၎င်း။ နိက္ခေပရာသိ၊ မူလစသည်ဖြင့်ထားရာတရားအစု၎င်း။ အတ္ထုဒ္ဓါရော၊
အနက်ကိုထုတ်ရာ အဋ္ဌကထာဘဏ္ဍာ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတသော၊ ကုန်သော။
ဝိဘတ္တိယော၊ ဝေဘန်ရာ ပါဠိရပ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေး
ပါးသော ဝိဘတ္တိ တို့တွင်။ ကာမာဝစရကုသလတော-ကာမာဝစရကုသ
လေသု၊ ကာမာဝစရကုသိုလ် နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့တွင်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးသော
ကာမာဝစရ ကုသိုလ်စိတ်တို့၎င်း။ အကုသလတော၊ အကုသိုလ် နာမက္ခန္ဓာ
လေးပါးတို့တွင်။ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အကုသိုလ် စိတ်တို့၎င်း။
ကုသလဝိပါကတော၊ ကုသလဝိပါက နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့တွင်။ သော
ဋ္ဌသ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ကုသလဝိပါကတို့၎င်း။ အကုသလဝိပါက
တော၊ အကုသလဝိပါက နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့တွင်။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးသော
အကုသလဝိပါကစိတ်တို့၎င်း။ ကြိယတော၊ ကြိယာနာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့
တွင်။ ဧကောဒသ၊ တဆယ့်တပါးသော ကြိယာစိတ်တို့၎င်း။ ရူပါဝစရကုသလ
တော၊ ရူပါဝစရကုသိုလ် နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့တွင်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသော ရူပါ
ဝစရကုသိုလ်စိတ်တို့၎င်း။ ဝိပါကတော၊ ရူပါဝစရဝိပါက နာမက္ခန္ဓာလေးပါး
တို့တွင်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသော ရူပါဝစရ ဝိပါကစိတ်တို့၎င်း။ ကြိယတော၊
ရူပါဝစရကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့တွင်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသော ရူပါဝစရ
ကြိယာစိတ်တို့၎င်း။ အရူပါဝစရ ကုသလတော၊ အရူပါဝစရ ကုသိုလ်
နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့တွင်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော အရူပါဝစရကုသိုလ်
စိတ်တို့၎င်း။ ဝိပါကတော၊ အရူပါဝစရဝိပါကနာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့တွင်။
စတ္တာရိ၊ လေးပါးသော အရူပါဝစရဝိပါကစိတ်တို့၎င်း။ ကြိယတော၊ အရူပါ
ဝစရကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့တွင်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးသော အရူပါ
ဝစရကြိယာစိတ်တို့၎င်း။ လောကုတ္တရ ကုသလတော၊ လောကုတ္တရကုသိုလ်
နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့တွင်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးသော လောကုတ္တရကုသိုလ်
စိတ်တို့၎င်း။ ဝိပါကတော၊ လောကုတ္တရဝိပါကနာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့တွင်။
စတ္တာရိ၊ လေးပါးသော လောကုတ္တရဝိပါကတို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧကေန
နဂုတိ စိတ္တာနိ၊ တခုယုတ် ကိုးဆယ်သော စိတ်တို့ကို ဝေဘန်ရာ ပါဠိရပ်

(၄၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တို့သည်။ စိတ္တဝိဘတ္တိနာမံ၊ မည်၏။ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍန္တိနာမမ္ပိ၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ
ဟူသော အမည်သည်လည်း။ တဿော-တဿာဝေ၊ ထိုစိတ္တဝိဘတ္တိ၏
သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ တံ၊ ထိုစိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍသည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊
သခင် သာရိပုတ္တရာပို့ချသောစကားအစဉ်ဖြင့်။ အတိရေကဒေဘာဏဝါရံ၊
အလွန်နှင့်တကွ ခြောက်ဘာဏဝါရရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ ဝိတ္တာ
ရိယမာနံ၊ ချဲ့အပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ အကျယ်ဟောတော်မူအပ်သော ဘုရား
စကားတော်သည်။ အနန္တံ၊ အဆုံး အပိုင်းအခြားမရှိသည်။ အပရိမာဏံ၊
အတိုင်း အရှည် မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တဒနန္တရံ၊ ထိုစိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၏ အခြားမဲ့ ဖြစ်သော ကာလ၌။ “ဧက
ဝိဓေန ဒုဝိဓေန” တိအာဒိနာ၊ ဧကဝိဓေန ဒုဝိဓေန ဤသို့အစရှိသော။
နယေန၊ နည်းဖြင့်။ မာတိကံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ ဝိတ္တာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။
ဝိဘဇိတွာ၊ ၍။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်သော။ ဝိဘတ္တိ၊ သည်။ ရူပဝိဘတ္တိနာမံ၊
မည်၏။ ရူပကဏ္ဍန္တိ နာမမ္ပိ၊ ရူပကဏ္ဍဟူသော အမည်သည်လည်း။ တဿော
တဿာဝေ၊ ထိုရူပဝိဘတ္တိ၏သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ တံ၊ ထိုရူပကဏ္ဍ
သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ အားဖြင့်။ အတိရေက ဒေဘာဏဝါရံ၊ အလွန်နှင့်
တကွ နှစ်ဘာဏဝါရရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိတ္တာရိယမာနမ္ပန၊ ချဲ့အပ်သည်
ရှိသော်ကား။ အနန္တံ၊ သည်။ အပရိမာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တဒနန္တရံ၊ ထိုရူပကဏ္ဍ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ကာလ၌။ မူလတော၊ မူလ
အားဖြင့်၎င်း။ ခန္ဓတော ဖြင့်၎င်း။ ဒွါရတော၊ ဒွါရအားဖြင့်၎င်း။ ဘူမိတော၊
ဘုံအားဖြင့်၎င်း။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ အကျိုးအားဖြင့်၎င်း။
ဓမ္မတော ပါဠိအားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ အကြောင်းအားဖြင့်၎င်း။ နာမတော၊
အမည်အားဖြင့်၎င်း။ လိင်္ဂတော၊ ဣတ္ထိလိင် ပုလ္လိင် နပုလ္လိင်အားဖြင့်၎င်း။
ဣတိဝေ၊ သို့။ မူလာဒိဟိ၊ မူလအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ နိက္ခိပိတွာ၊ ထား၍။ ဝါ၊
ချိုး၍။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်သော တရားအစုသည်။ နိက္ခေပရာသိ
နာမံ၊ မည်၏။ သော၊ သည်။

ဝ။ အက္ခရာရှစ်လုံး တပါး၊ လေးပါး တဝါထာ။ ဝါထာ နှစ်ခုငါးဆယ်
တသာဏဝါရ။

နိဒါနကထာ

(၄၃)

ဂါထာနက်။ ။ မူလတောစာပိ၊ အားဖြင့်၎င်း။ ပ။ လိင်္ဂတောစာပိ၊ အားဖြင့်
၎င်း။ နိက္ခိပိတ္တာ၊ ထား၍။ ဝါ၊ ချုံး၍။ ဒေသိတတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်
သည်အဖြစ်ကြောင့်။ နိက္ခိပေါတိ၊ နိက္ခေပရာသိဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ အပြား
အားဖြင့် ဆိုအပ်၏။

နိက္ခေပကဏ္ဍန္တိနာမမ္ပိ၊ နိက္ခေပကဏ္ဍဟူသောအမည်သည်လည်း။ တဿေဝ
တဿေဝ၊ ထိုနိက္ခေပရာသိ၏ သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ (ရာသိကား
အဂ္ဂိကဲ့သို့ တူကာရန္တပုလ္လိင်)။ တံ၊ ထိုနိက္ခေပကဏ္ဍသည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊
ဖြင့်။ တိမတ္တဘာဏဝါရံ၊ သုံးဘာဏဝါရ အတိုင်းအရှည် ရှိသည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဝိတ္ထာရိယမာနံပန၊ ခွဲအပ်သည်ရှိသော်ကား။ အနန္တံ၊ သည်။ အပရိမာဏံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တဒနန္တရံ၊ ထိုနိက္ခေပကဏ္ဍ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သောကာလ၌။ တေပိဋကဿ၊
ပိဋကတ်သုံးပုံဟု ဆိုအပ်သော။ ဗုဒ္ဓဝစနဿ ၏။ အတ္ထုဒ္ဓါရတူတံ၊ အနက်ကို
ထုတ်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယာဝသရဏဒုကာ၊ သရဏဒုက်တိုင်အောင်ရှေ့သော။
နိက္ခိတ္တံ၊ ထားအပ်သောကဏ္ဍသည်။ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍနာမ၊ မည်၏။ ယတော၊
အကြင်အဋ္ဌကထာတဏှာမှ။ မဟာပကရဏိယာ၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီးကိုသင်ကုန်
သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ မဟာပကရဏေ၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး၌။ ဣဏနစာရံ၊
ဂဏနာနံ သင်္ချာနံဌပနံ၊ သင်္ချာထားခြင်းကို။ အသလ္လက္ခန္ဓာ၊ မမှတ်နိုင်ကုန်
သည်ဖြစ်၍။ ဂဏနစာရံ၊ သင်္ချာထားခြင်းကို။ သမာနေန္တိ-သမာနံကရောန္တိ၊
တူမျှသည်ကိုပြုကုန်၏။ ဝါ၊ သမာနေန္တိ-သမ္မာအာနေန္တိ၊ ကောင်းစွာဆောင်
ကုန်၏။ တံ၊ ထိုအဋ္ဌကထာကဏ္ဍသည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ ဖြင့်။ ဒွိမတ္တဘာဏ
ဝါရံ၊ နှစ်ဘာဏဝါရ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရိယမာနံပန၊
ခွဲအပ်သည်ရှိသော်ကား။ အနန္တံ၊ သည်။ အပရိမာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣတိ၊ သို့။ သကလမ္ပိ၊ သော။ ဓမ္မသင်္ဂဏိပကရဏံ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂ
တော၊ ဖြင့်။ အတိရေက တေရသမတ္တ ဘာဏဝါရံ၊ အလွန်နှင့်တကွ တဆယ့်
သုံးဘာဏဝါရရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရိယမာနံပန၊ ကား။ အနန္တံ၊
သည်။ အပရိမာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေဏ္ဍမိနာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။

(၄၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဂါထာနက်။ ။စိတ္တဝိဘတ္တိ၊ ၎င်း။ ရူပဉ္စ၊ ၎င်း။ နိက္ခေပေါ၊ ၎င်း။ အတ္တ
 ဇောတနာ၊ အနက်ကို ထွန်းပရာဖြစ်သော အဋ္ဌကထာကဏ္ဍ၎င်း။ ဧတံ
 ဌာနံ၊ ဤအရာသည်။ ဂမ္ဘီရံ၊ နက်နဲ၏။ နိပုဏ်၊ သိမ်မွေ့၏။ တမ္ပိဌာနံ၊ ထို
 အရာကိုလည်း။ ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဒေသိတံ၊ ၏။

နိပါတတ္ထ။ ။ဝိကား ဝုဗ္ဗမာနာပေက္ခာ ဝိဘင်္ဂပွကရဏကို ဝံ့သည်။ ဝါ၊ ဝုတ္တာ
 ပေက္ခာ ကထာဝတ္ထုသာ မဟုတ်၊ ဤကျမ်းကိုလည်း ဘုရား ဟောအပ်သည်
 ဟုလိုသည်။

တဒနန္တရံ၊ ထိုဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော
 ကာလ၌။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သောကျမ်းသည်။ ဝိဘင်္ဂပွကရဏနာမ၊
 မည်၏။ တံ၊ ထိုဝိဘင်းကျမ်းကို။ “ခန္ဓဝိဘင်္ဂေါ၊ ၎င်း။ ပ။ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂေါ၊
 ၎င်း”။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌာရသဝိဓေန၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးသော အပြားအားဖြင့်။
 ဝိဘတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုတဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဝိဘင်းတို့တွင်။ ခန္ဓဝိဘင်္ဂေါ၊ ကို။ သုတ္တန္တ
 ဘာဇနီယ အဘိဓမ္မဘာဇနီယ ပဉ္စာပုစ္ဆကာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိမာ၊
 သုံးပါးသောအပြားဖြင့်။ ဝိဘတ္တော၊ ၏။ သော၊ ထိုခန္ဓဝိဘင်းသည်။ ဝါစနာ
 မဂ္ဂတော၊ ဖြင့်။ ပဉ္စမတ္တဘာဏဝါရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိတ္တာရိယမာနော
 ပန၊ ကား။ အနန္တော၊ သည်။ အပရိမာဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊
 ထိုခန္ဓဝိဘင်းမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အာယတနဝိဘင်္ဂါဒယောပိ၊ အာယတန
 ဝိဘင်း အစရှိသည်တို့ ကိုလည်း။ ဧတေဟေဝ တိဟိနယေဟိ၊ သာလျှင်။
 ဝိဘတ္တော၊ အပ်ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုအာယတနဝိဘင်း စသည်တို့တွင်။ အာယ
 တနဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ အားဖြင့်။ အတိရေကမတ္တဘာဏ
 ဝါရော၊ အလွန်နှင့်တကွသော ဘာဏဝါရအတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဓာတုဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ ဒွိမတ္တဘာဏဝါရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သစ္စ
 ဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ တထာဒွိမတ္တဘာဏဝါရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣန္ဒြိယ
 ဝိဘင်္ဂေါ၊ ၌။ သုတ္တန္တဘာဇနီယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အထူး။ သေ သေသော
 ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ အားဖြင့်။ အတိရေကဘာဏဝါရ
 မတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္စယာကာရဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ ဆမတ္တဘာဏ

ဝါရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ပန၊ အထူး။ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်း၌။ ပဉ္စပုစ္ဆကံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂါ၊ သည်။ အတိရေကဘာဏဝါရမတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သမ္ပပ္ပဓာန ဣဒ္ဓိပါဒဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂဝိဘင်္ဂါ၊ တို့သည်။ တထာအတိကရေကဘာဏဝါရမတ္တော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဈာနဝိဘင်္ဂါ၊ သည်။ ဒွိဘာဏဝါရမတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ အပ္ပမညာဝိဘင်္ဂါ၊ သည်။ အတိရေကဘာဏဝါရမတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂါပိ၊ ဤလည်း။ သုတ္တန္တဘာဇနိယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အထူး။ ဧသေသော သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂါ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ ဖြင့်။ အတိရေကဘာဏပါရမတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ပဋိသမ္ဘိဒဝိဘင်္ဂါ၊ သည်။ တထာအတိရေကဘာဏဝါရမတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဉာဏဝိဘင်္ဂါ၊ ကို။ ဒသဝိဓေန၊ ဆယ်ပါးသောအပြားဖြင့်။ ဝိဘတ္တော၊ ၏။ ဧသေသော ဉာဏဝိဘင်္ဂါ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတောပန၊ ကား။ တိမတ္တဘာဏဝါရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်္ဂါပိ၊ ကိုလည်း။ ဒသဝိဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိဘတ္တော၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ ဧသေသော ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်္ဂါ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ ဖြင့်။ တိမတ္တဘာဏဝါရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂါ၊ ကို။ တိဝိဓနေဝ၊ သလျှင်။ ဝိဘတ္တော၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ ဧသေသော ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂါ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ ဖြင့်။ အတိရေကဒွိဘာဏဝါရမတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံသောဝိဘင်းကျမ်းတို့ကိုလည်း။ ဝိတ္ထာရိယမာနာ၊ ချဲ့အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အနန္တာ၊ ကုန်သည်။ အပရိမာဏာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံဣမိနာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧတံဝိဘင်္ဂပုကရဏံ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ ဖြင့်။ ပဉ္စတိံသမတ္တဘာဏဝါရံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဝိတ္ထာရတောပန၊ အားဖြင့်ကား။ အနန္တံ၊ သည်။ အပရိမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

တဒနန္တရံ၊ ၌။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ကျမ်းသည်။ ဓာတုကထာပကရဏံနာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ဓာတုကထာပကရဏံနာမ၊ မည်သည်ကို။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တံ၊ ထို ဓာတုကထာကျမ်းကို။ “သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော။ ပ၊ အသင်္ဂဟိတ” န္တိ၊ ဟူ၍။ စုဒ္ဓသဝိဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိဘတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထို ဓာတုကထာကျမ်းသည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ အားဖြင့်။ အတိရေကဆ

(၄၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဘာဏဝါရမတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝိတ္တာရိယမာနံပန၊ ကား။ အနန္တံ၊ သည်။ အပရိမာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

တဒနန္တရံ၊ ထို ဓာတုကထာကျမ်း၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သောကာလ၌။ ဒေသိတံ၊ ကျမ်းသည်။ ပုဂ္ဂလပညတ္တိနာမ၊ ဧ။ သာ၊ ထိုပုဂ္ဂလပညတ္တိကျမ်းသည်။ “ခန္ဓပညတ္တိ၎င်း။ ပ။ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ၎င်း”။ ဣတိ၊ သို့။ ဆဗ္ဗိဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိဘတ္တံ၊ ဧ။ သာ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ ဖြင့်။ အတိရေကပဉ္စမတ္တဘာဏဝါရာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝိတ္တာရိယမာနံပန၊ ကား။ အနန္တံ၊ သည်။ အပရိမာဏာဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။

တဒနန္တရံ၊ ထို ပုဂ္ဂလပညတ္တိကျမ်း၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သောကာလ၌။ ဒေသိတံ၊ သည်။ ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏံနာမ၊ မည်၏။ တံ၊ ကို။ “သကဝါဒေ၌။ ပဉ္စသုတ္တသတာနိ၊ တို့၎င်း။ ပရဝါဒေ၌။ ပဉ္စသုတ္တသတာနိ၊ တို့၎င်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတ္တသဟသံ၊ ကို။ သမောဓာနေတွာ၊ ၍။ ဝိဘတ္တံ၊ ဧ။ တံ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ ဖြင့်။ ဣဒါနိ၌။ ပေါတ္ထကော၊ ပေ၌။ လိခိတံ၊ ရေးအပ်သောပါဠိကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ သင်္ဂတိအာရောပိတနယေန၊ ဖြင့်။ ဒိသနိကာယပ္ပမာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝိတ္တာရိယမာနံပန၊ ကား။ အနန္တံ၊ သည်။ အပရိမာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

တဒနန္တရံ၌။ ဒေသိတံ၊ သည်။ ယမကံနာမပကရဏံ၊ ယမိုက်အမည်ရှိသော ကျမ်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တံ၊ ကို။ “မူလယမကံ၎င်း။ ပ။ ဣန္ဒြိယယမကံ၎င်း”။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသဝိဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိဘတ္တံ၊ ဧ။ တံ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ ဖြင့်။ ဝိသဘာဏဝါရသတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝိတ္တာရတောပန၊ အကျယ်အားဖြင့်တား။ အနန္တံ၊ သည်။ အပရိမာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

တဒနန္တရံ၊ ထိုယမိုက်ကျမ်း၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သောကာလ၌။ ဒေသိတံ၊ သည်။ မဟာပကရဏံနာမ၊ ကျမ်းကြီးမည်၏။ ပဋ္ဌာနန္တိနာမမ္ပိ၊ ပဋ္ဌာန်းဟူသော အမည်သည်လည်း။ တသေဝ၊ ထိုမဟာပကရဏ၏သာလျှင်။ နာမံ၊ တည်း။ တံ၊ ကို။ “ဟေတုပစ္စယော။ ပ။ အဝိဂတပစ္စယော”တိ၊ ဟူ၍။ ပစ္စယဝသေန၊ ဖြင့်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ စတုဝိသတိဝိဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိဘတ္တန္တိ၊ ဧဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။ (ထည့်) ။

နိဒါနကထာ

(၄၇)

အဓိပ္ပာယ်။ ။တဘဝကား ဝတ္ထုဗွဒ္ဓရာပေက္ခဖြစ်၍ ဝေဒိတဗ္ဗံ ထည့်သည်၊ လက်ဦးစွာ
သိနှင့်ဦး နောက်မှဆိုမည် ဟူလို။

စောဒနာနုဿန္တေ။ ။ဆရာ ပကရဏသေဒရှိသော ယမိုက်ကျမ်း၌ သန္တိဋ္ဌာန်
သံသယ အနုလုံပဋိလုံ စသောအားဖြင့် မဝေဖန်မူ၍ မူလယမက် ခန္ဓယမက်
စသောအားဖြင့် ကျမ်းအားဖြင့် ဝေဖန်သကဲ့သို့ ဤပဋ္ဌာန်းကျမ်း၌လည်း ဟေတု
ပစ္စယောစသောအားဖြင့် မဝေဖန်မူ၍ တိကပဋ္ဌာန်းဒုကပဋ္ဌာန်းစသောအားဖြင့်
မဝေဖန်ကောင်းသလော စုဒ္ဓိရှိရကား “ဣမသ္မိံ ပနဌာနေ ပဋ္ဌာနံသမာနေတဗ္ဗံ”
စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ ဆက်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ ပဋ္ဌာနံ-စတုပိသတိပဋ္ဌာနံ၊ ဤနှစ်
ဆယ့်လေးပါးသော ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို။ သမာနေတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာဆောင်အပ်
၏။ တိ-ဝိတ္ထာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ ကုသလတ္တိကာဒယော၊
ကုသလတိက် အစရှိကုန်သော။ ဒွါဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော တိက်သို့
သည်။ တိကာနာမ၊ တိက်မည်ကုန်၏။ “ဟေတုဓမ္မော။ ပ။ သရဏာဓမ္မာ၊ အရဏာ
ဓမ္မာ” တိ၊ ဟူကုန်သော။ ဣမေဒုကာ၊ ဤဒုက်တို့သည်။ သတံဒုကာ၊ တရာသော
ဒုက်တို့မည်ကုန်၏။ အပရေပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ “ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော
ဓမ္မော။ ပ။ အနုပ္ပါဒေ ဉာဏ” န္တိ၊ ဟူကုန်သော။ ဒွါစတ္တာလီသ၊ လေးဆယ့်နှစ်
ပါးသော ဒုက်တို့သည်။ သုတ္တန္တိကဒုကာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုတိက်
ဒုက်တို့တွင်။ ဒွါဝိသတိတိကာ၊ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော တိက်တို့၎င်း။ သတံ
ဒုကာ၊ တရာသော ဒုက်တို့၎င်း။ ဣတိအယံ မာတိကာ၊ သည်။ အာဟစ္စဘာသိ
တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဌာန်ကရိုဏ်းကိုထိ၍ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဇိန
ဝစနဘူတာ၊ မြတ်စွာဘုရား စကားဘော်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေန၊
သဗ္ဗညု ဘုရားသည်။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ သတ္တန္တံပကရဏာနံ၊
ခုနစ်ကျမ်းတို့၏။ မာတိကာနာမ၊ မည်၏။

အထ၊ ထိုသို့ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသောတိက် တရာသော ဒုက်တို့ကိုသာ
ဘုရား ဟောတော်မူသည်ရှိသော်။ အပရေ၊ တပါးကုန်သော။ ဒွါစတ္တာလီသ
သုတ္တန္တိကဒုကာ၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါးသော ဒုက်တို့သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှ။
ပဘဝါ၊ စ၍ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဝါ၊ ကုတောပဘဝါ၊ အဘယ်လျှင် အမှုန်
ရှိကုန်သနည်း။ ဧကေန၊ အဘယ်သူသည်။ ဌပိတာ၊ ထားအပ်ကုန်သနည်း။

(၄၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကေန၊ အဘယ်သူသည်။ ဒေသိတာ၊ ဟောအပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ ဓမ္မသေနာပတိသာရိပုတ္တဇတ္ထရပ္ပဘဝ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော သခင်သာရိပုတ္တရာလျှင် အမွန်ရှိကုန်၏။ တေန၊ ထိုသခင်သာရိပုတ္တရာသည်။ ဌပိတာ၊ ကုန်၏။ တေန၊ သည်။ ဒေသိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း။ ထေရော၊ သည်။ ဣမေ၊ ဤလေးဆယ့်နှစ်ပါးသော ဒုက်တို့ကို။ ဌပေန္တောပန၊ ထားသော်လည်း။ (ပန အရစ်)။ သာမုက္ကံသိကေန၊ ကိုယ်တော်တိုင်ထုတ်သော။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ နဌပေသိ၊ ထားသည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ ကေတ္တရိယံ၊ ကေတ္တရနိကာယ်၌။ ကေနိပါတ ဒုကနိပါတသင်္ဂီတိဒသုတ္တရသုတ္တန္တေဟိ၊ တို့မှ။ သမောဓာနေတွာ၊ ဤ။ အဘိဓမ္မကတ္ထေရာန၊ အဘိဓမ္မာသင်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ သုတ္တန္တံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ဤ။ အကိလမနတ္တံ၊ မပင်မပန်းစေခြင်းငှာ။ ဌပိတာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ တေ ဇေတ၊ ထိုတိက်ဒုက်တို့ကို။ ကေသ္မိ၊ တခုသော။ နိက္ခေပကဏ္ဍေယေဝ၊ နိက္ခေပကဏ္ဍ၌သာလျှင်။ မတ္ထကံ၊ အပြီးအဆုံးသို့။ ပါပေတွာ၊ ရောက်စေ၍။ ဝိဘတ္တော၊ ကုန်၏။ သေသဌာနေသု၊ နိက္ခေပကဏ္ဍမှ ကြွင်းသော အဘိဓမ္မာ စကားရပ်တို့၌။ ယာဝ သရဏဒုကာ၊ သရဏဒုက်တိုင်အောင်၍သာ။ အဘိဓမ္မော၊ ကို။ ဝိဘတ္တော၊ ၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ အနုလောမပဌာနေ၌။ ဒွါဝိသတိတိကော၊ တို့ကို။ နိဿယ၊ ဤ။ တိကပဌာနံနာမ၊ မည်သည်ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ပြအပ်၏။ သတံဒုကော၊ တို့ကို။ နိဿယ၊ ဤ။ ဒုကပဌာနံနာမ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဒုကပဌာန်းမှ။ ပရံ၊ ၌။ ဒွါဝိသတိ တိကော၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ဤ။ ဒုကသတေ၊ ၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်သွင်း၍။ ဒုက တိကပဌာနံနာမ၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ ဒုကသတံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ဤ။ ဒွါဝိသတိယာ၊ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော။ တိကေသု၊ တို့၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ဤ။ တိကဒုကပဌာနံနာမ၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှထပါး။ တိကော၊ တို့ကို။ တိကေသုယေဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ ပက္ခိပိတွာ၊ ဤ။ တိကတိကပဌာနံနာမ၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ဒုကေစ၊ တို့ကိုလည်း။ ဒုကေသုယေဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ ပက္ခိပိတွာ၊ ဤ။ ဒုကဒုကပဌာနံနာမ၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ဧဝံ-ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။

နိဒါနကထာ

(၄၉)

ဂါထာနက်။ ။ဥတ္တမံကျော်စောသော။ ငါ၊ မြတ်သော။ ဝါ၊ မောဟကို နုတ်ရာဖြစ်သော။ ဝရံ ပတ္တနိယံ၊ တောင့်တအပ်သော။ တိကဉ္စပဋ္ဌာနံ၊ တိကပဋ္ဌာန်း၎င်း။ (ပဋ္ဌာနံ၌ နိဂ္ဂဟိတ်ကျေသံည်)။ ဒုကဉ္စ၊ ဒုကပဋ္ဌာန်း ၎င်း။ ဒုကတိကဉ္စေဝ၊ ၎င်း။ တိကဒုကဉ္စ၊ ၎င်း။ တိကတိကဉ္စေဝ၊ ၎င်း။ ဒုက ဒုကဉ္စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနုလောမမိ၌။ ဆနယာ၊ ခြောက်ပါးသော နည်းတို့သည်။ သုဂမ္ဘိရာ၊ အလွန်နက်နဲကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

ပစ္စနိယပဋ္ဌာနေပိ၊ ပစ္စနိယပဋ္ဌာန်း၌လည်း။ ဒွါဝိသတိ တိကော၊ တို့ကို။ နိဿာယ၊ ဤ။ တိကပဋ္ဌာနံနာမ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ ဒုကသတိ၊ ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဒုကပဋ္ဌာနံနာမ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ ဒွါဝိသတိ တိကော၊ တို့ကို။ ဒုကသတေ၊ ၌။ ပက္ခိပိတ္တာ၊ ဤ။ ဒုကတိကပဋ္ဌာနံနာမ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ ပ။ ဒုကော၊ တို့ကို။ ဒုကေသု၊ တို့၌။ ပက္ခိပိတ္တာ၊ ဤ။ ဒုကဒုကပဋ္ဌာနံနာမ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စနိယေပိ၊ ပစ္စနိယပဋ္ဌာန်း၌လည်း။ ဆဟိနယေဟိ၊ ခြောက်ပါးသော နည်းတို့ဖြင့်။ ပဋ္ဌာနံ၊ ပဋ္ဌာန်းကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ “တိကဉ္စ ပဋ္ဌာနဝရံ ဒုကုတ္တမံ။ ပ။ သုဂမ္ဘိရာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတော၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ အနုလောမပစ္စနိယေပိ၊ ၌လည်း။ ဧတေနော ဥပါ ယေန၊ သာလျှင်။ ဆနယာ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ တေန၊ ထို ကြောင့်။ “တိကဉ္စ။ ပ။ သုဂမ္ဘိရာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

☰

တဒနန္တရံ၊ ၌။ ပစ္စနိယာနုလောမေပိ၊ ၌လည်း။ ဧတေဟော ဆဟိ နယေဟိ၊ လျှင်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “တိကဉ္စ။ ပ။ သုဂမ္ဘိရာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ဝေဠုမိနာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အနုလောမေ၌။ ဆ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌာ နာနိ၊ တို့၎င်း။ ပဋိလောမေ၌။ ဆ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌာနာနိ၊ တို့၎င်း။ ပစ္စယာ နုလောမပစ္စနိယေ၊ ၌။ ဆ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌာနာနိ၊ တို့၎င်း။ အနုလောမေ၌။ ဆ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌာနာနိ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဝိသတိ သမန္တပဋ္ဌာန သမောဓာနံ၊ နှစ်ဆယ့်လေးပါးသော သမန္တပဋ္ဌာန်းကျမ်း၏ ပေါင်းစုရာ ဖြစ်သော။ ဣဒံပဋ္ဌာနံ၊ ဤပဋ္ဌာန်းသည်။ မဟာပကရဏံနာမ၊ မည်၏။

(၅၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အနုသန္ဓေ။ ။ ပါဠိသန္ဓိဝေသကို ပြပြီး၍ ယခုအခါ အဘိဓမ္မာတို့၏ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ သံသာရသာဂရ၊ ဇလသာဂရနှင့်တကွ နယသာဂရ ဉာဏသာဂရကို စိစစ်လိုရကား “ဣဒါနိ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဣဒါနိ၊ ပါဠိသန္ဓိဝေသကို ပြပြီးသည်၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ယခုအခါ၌။ ဣမဿအဘိဓမ္မဿ၊ ဤအဘိဓမ္မာ၏။ ဂမ္ဘီရဘာဝဝိဇာနနတ္ထံ၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ။ သံသာရသာဂရော၊ သံသာရသာဂရ၎င်း။ ဇလ သာဂရော၊ ဇလ သာဂရ၎င်း။ နယသာဂရော၊ နယသာဂရ၎င်း။ ဉာဏ သာဂရော၊ ဉာဏသာဂရ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ သာဂရာ၊ သာဂရတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။

ဂါထာနက်။ ။ ခန္ဓာနဉ္စ၊ ခန္ဓာတို့၏၎င်း။ ဓာတုအာယတနာနဉ္စ၊ ဓာတ်၊ အာယတနတို့၏၎င်း။ (နိဂ္ဂဟိတ် ကြေသည်)။ အဗ္ဗောဓိန္ဒါမပြတ်။ ငတ္တ မာနာ၊ ဖြစ်သော။ ပဋိပါဠိ၊ အစဉ်ကို။ သံသာရော၊ သံသရာမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဣတိဝေ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ သံသာရဝဋ္ဋံ၊ သံသရာ တူသောဝဋ်သည်။ သံသာရသာဂရောနာမာမည်၏။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ (နပညာယတိ အနုမတဂ္ဂေါ နှစ်ပုဒ်စပ်)။ ဣမေသံသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ ယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ပုရိမာ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌိ၊ အစွန်းသည်။ နပညာ ယတိ၊ မထင်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ (အယံ ပရိစ္ဆေဒေါနတ္ထိဉ္စစပ်)။ ဧတ္ထကာနံ၊ ကုန်သော။ ဝဿသတာနံဝါ၊ တို့၏၎င်း။ ဝဿသဟဿာနံဝါ၊ တို့၏၎င်း။ ဝဿသတသဟဿာနံဝါ၊ တို့၏၎င်း။ ကပ္ပသ တာနံဝါ၊ တို့၏၎င်း။ ကပ္ပသဟဿာနံဝါ၊ တို့၏၎င်း။ ကပ္ပသတသဟဿာနံ၊ တို့၏ ၎င်း။ မတ္ထကောဋ္ဌံ၊ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ပြီ။ တတော၊ ထိုကမ္ဘာတသိန်းထက် မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ နာဟေသံ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ အသုကဿနာမ ရညော၊ ဤမည်သော မင်း၏။ ကာလေ၊ လက်ထက်၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်၏။ အသုကဿ၊ သော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ကာလေ၊ ၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုအခါမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ နာဟေသံ၊ ကုန်။ ဣတိဝါ၊ ၎င်း။ အယံပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဤအပိုင်း အခြားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊

နိဒါနကထာ

(၅၁)

ကြောင့်။ ပုရိမာသော။ ကောဋိ၊ သည်။ နပညာယတိ၊မထင်။ ပန၊ပုဂ္ဂလာ
 ဓိဋ္ဌာန်မှ တပါး ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန်ကိုဆိုအံ့။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတော၊ဤအခါမှ။
 ပုဗ္ဗေ၊ ဤ။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်ဘူး။ အထပစ္ဆာ၊ ဤ။
 သမဘဝိ၊ ဖြစ်ဘူးပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပုရိမာ၊ သော။ ကောဋိ၊
 အစွန်းသည်။ နပညာယတိ၊ မထင်”။ ဣမိနာနယေန၊ ဤပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန် ဓမ္မာ
 ဓိဋ္ဌာန် ဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်။ သွာယံ သောအယံ သံသာရသာဂရော၊
 ထိုသံသာရသာဂရသည်။ (ဤ၌အယံမလိုရေး၌သွာယံရှိပြီ)။ အနမတဂ္ဂေါ၊
 မသိထိုက်သော အစရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဝါ၊ မသိနိုင်သော အစရှိသည်
 သာလျှင်တည်း။ ဝါ၊ အနမတဂ္ဂေါ၊ နှစ်ရာထောက်လောက်ဉာဏ်ဖြင့်လျှောက်
 ၍ အောက်မေ့သော်လည်းမသိထိုက်သော အစရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဝါ၊
 မသိနိုင်သော အစရှိသည် သာလျှင်တည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အကမ္မကေဟိ ဓာတူဟိ၊ ဘာဝေ ကိစ္စာ သဝန္တိတေ။

သကမ္မကေဟိ ကမ္မတ္ထေ၊ အရဟ သက္ကတ္တ ဒီပကာ”။

ကိစ္စာဟု ကိစ္စပစ္စည်းကို ဆိုသော်လည်း ယေဘုယျနည်းအားဖြင့်သာဆိုသည်။
 ကံအနက်၌ သက်သော ကိတ်ပစ္စည်းတို့သည်လည်းအရဟအနက်သက္ကအနက်ကို
 ပြတတ်ရကား....အနမတဂ္ဂေါ၊ မသိထိုက်သော အစရှိသည်သာလျှင်တည်း။
 မသိနိုင်သော အစရှိသည်သာလျှင်တည်း-ဟု ယောဇနာသည်၊ ဤဂါယာသည်
 ဩဇာရှိသော ဂါထာဖြစ်၍ နှုတ်တက်ပါအောင် လေ့လာရာသည်။

ပန၊သံသာရသာဂရမှတပါး ဇလသာဂရကိုဆိုအံ့။ မဟာသမုဓ္ဌေါ၊ ကို။
 ဝါ၊ သည်။ ဇလသာဂရော နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ သော၊ ထိုဇလသာဂရသည်။ စတုရာသီတိယောဇန
 သဟဿဂမ္ဘီရော၊ ယူဇနာ ရှစ်သောင်းလေးထောင် အနက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ထိုသမုဓ္ဌာ၌။ ဥဒကဿ၊ ရေ၏။ အာဠကသတေဟိဝါ၊ ပြည်
 တရာတို့ဖြင့်၎င်း တင်းတရာတို့ဖြင့်၎င်း။ အာဠကသဟဿေဟိဝါ၊ တို့ဖြင့်
 ၎င်း။ အာဠကသတသဟဿေဟိဝါ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ ပမာဏံနာမ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်း
 မည်သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ အထခေါ၊ ကော်သေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ ဝါ၊ အထခေါ
 သစ္စတော၊ အမှန်အားဖြင့်။ အသင်္ချေယျော၊ မရေတွက်နိုင်သော။ အပ္ပမေ

(၅၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ယော၊ မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော။ မဟာဥဒကက္ခန္ဓောတွေဝ၊ များစွာသောရေအစု
ရေအပုံဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ချံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ အယံ
သာဂရော၊ သည်။ ဇလသာဂရောနာမ၊ မည်၏။

နယသာဂရော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ တေပိဋကံ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံဟုဆို
အပ်သော။ ဗုဒ္ဓဝဇနံ၊ သည်။ နယသာဂရောနာမ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။
ဒွေပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တန္တိယော၊ ပါဠိတို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္ဓာနံ၊
ဆင်ခြင်ကုန်သော။ သဒ္ဓါသမ္ပန္နာနံ၊ ကုန်သော။ ပသာဒဗဟုလာနံ၊ များသော
ကြည်ညိုခြင်းရှိကုန်သော။ ဉာဏုတ္တရာနံ၊ မြတ်သောဉာဏ်ရှိကုန်သော။ ကုလ
ပုတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ အနန္တံ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိသော။ ပီတိ
သောမနဿံ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကတမာဒွေ၊
တို့နည်း။ ဝိနယဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အဘိဓမ္မဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ပစ္စဝေက္ခန္ဓာနံ၊ ကုန်သော။
သဒ္ဓါသမ္ပန္နာနံ၊ ကုန်သော။ ပသာဒဗဟုလာနံ၊ ကုန်သော။ ဉာဏုတ္တရာနံ၊ ကုန်
သော။ ကုလပုတ္တာနံ၊ တို့၏။ အနန္တံ၊ သော။ ပီတိသောမနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဝါ၊ ဟိ ဝိတ္ထာရောကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ ဝိနယ
တန္တိ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္ဓာနံ၊ ဆင်ခြင်ကုန်စဉ်။ ဝါ၊ ပစ္စဝေက္ခန္ဓာနံ၊ ကုန်သော။
ဝိနယဓရဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ “ဒေါသာနုရူပံ၊ အပြစ်အားလျော်စွာ။ သိက္ခာပဒ
ပညာပနံနာမ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ဒေါသေ၊ ဤအပြစ်၌။ ဣမသ္မိံ ဝီတိက္ကမေ၊
ဤ လွန်ကြူးခြင်း၌။ ဝါ၊ ဣမသ္မိံ ဒေါသေ၊ သည်။ သတိရိသော်။ ဣမသ္မိံ
ဝီတိက္ကမေ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဣဒံနာမ၊ ဤမည်သော အပြစ်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခာပဒပညာပနံ၊ သည်။ အညေသံ၊ တုရားမှ
တပါးသောသူတို့၏။ အဝိသယော၊ အရာမဟုတ်။ ဗုဒ္ဓါနံလော၊ တို့၏သာ
လျှင်။ ဝိသယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခန္ဓာနံ၊ ကုန်သော။ ဝိနယဓရ
ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား၎င်း။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မပေယျာလံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္ဓာနံ၊ တို့
အား၎င်း။ နိလပေယျာလံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္ဓာနံ၊ တို့အား၎င်း။ သဉ္ဇရိတ္တ
ပေယျာလံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္ဓာနံ၊ တို့အား၎င်း။ အနန္တံ၊ သော။ ပီတိသော
မနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ “ခန္ဓန္တရံ၊ ခန္ဓာကို။ ဝါ၊ ခန္ဓာအထူးကို။ ပ။ သဏှ
သုခုမဓမ္မံ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သောတရားကို။ ဂဂနတလေ၊ ကောင်းကင် အပြင်၌။
တာရုကရူပါနိ၊ ကြယ်အပေါင်းတို့ကို။ ဂဏုန္ဓောဝိယ၊ သိမ်းဘိသကဲ့သို့။ ရူပါ

နိဒါနကထာ

(၅၃)

ရူပဓမ္မေ၊ ရူပံ၊ နာမ်တရားတို့ကို။ ပဗ္ဗံပဗ္ဗံ၊ အဆစ်အဆစ်။ ဝါ၊ အပိုင်းအပိုင်း။ ဝါ၊ အခန်းအခန်း။ ကောဠာသံ-ကောဠာသံ၊ အစုအစု။ ဝါ၊ အပုံအပုံ။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဝိဘဇန္တော၊ ဝေဖန်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ နော၊ တို့၏။ သတ္တာ၊ သည်။ ဒဿသိ၊ ဝတ၊ ပြတော်မူပေစွတကား။ ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိဓမ္မတန္တိ၊ ကို။ ပစ္စ၊ ပေက္ခန္ဓာနံ၊ ကုန်သော။ အဘိဓမ္မကဘိက္ခုနမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ တို့၏လည်း။ အနန္တံ၊ သော။ ပီတိသောမနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုပီတိသောမနဿ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံသော။ ဝတ္ထုပိ၊ အကြောင်းကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ မဟာ၊ ဂတိဂမိယတိဿဒတ္ထတ္ထေရောနာမ၊ သည်။ “မဟာဗောဓိံ၊ ကို။ ဝန္တိဿာမိ၊ အံ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရတိရံ၊ ဇမ္ဗုဒိပ်ကျွန်းသို့။ နာဝါယ၊ သင်္ဘောဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တော၊ ရှိသော်။ နာဝါယ၊ သင်္ဘော၏။ ဥပရိတလေ၊ အထက်ကြမ်းပြင်၌။ နိသိန္နော၊ လျက်။ မဟာသမုဒ္ဒံ၊ ကို။ သြလောကေသိကီရ၊ တတ်။ အထ၊ သော်။ အဿ၊ ထိုမထေရ်အား။ တသ္မိံ၊ သမယော၌။ ပရတိရံ၊ သည်။ နေဝပညာယိတ္ထ၊ မထင်။ သြရိမတိရံ၊ သည်။ နပညာယိတ္ထ၊ မထင်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဥမိ၊ ဝေဂပ္ပဘောဒသမုံဂ္ဂတဇလစူဠာပရိကိဏ္ဍော၊ တံပိုးအဟုန်ဖြင့် ကွဲပျက်၍အထက်သို့ တက်သော ရေပေါက်ဖွဲ့တို့ဖြင့် တံက်ဝန်းကျင်ပြွမ်းသော။ ပဿ၊ ရိတရဇတပဋ္ဌသုမနပုပ္ဖသန္တရသဒိသော၊ ဖြန့်ခင်းအပ်သော ငွေပြား မလေးပန်းအခင်းနှင့်တသော။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ လျှင်။ ပညာယိတ္ထ၊ ထင်၏။ သော၊ ထိုမထေရ်သည်။ “ကိန္နုခေါ၊ အသို့နည်း။ မဟာသမုဒ္ဒဿ၊ ၏။ ဥမိဝေဂေါ၊ သည်။ ဗလဝိကိန္နုခေါ၊ အားကြီးသလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ။ စတုဝိသတိဘောဒေ၊ နှစ်ဆယ့်လေးကျမ်း အပြားရှိသော။ သမန္တပဋ္ဌာနေ၊ ၌။ နယမုခံ၊ သည်။ ဗလဝိကိန္နုခေါ၊ သလော”။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ၏။ အထ၊ သော်။ အဿ၊ အား။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ၌။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ အယံ၊ ဤသမုဒြာကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ မဟာပထဝီယာ၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ၏။ ဥပရိ၊ ၌။ အာကာသေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ၏။ ဧကတော၊ မှ။ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ၏။ ဧကတော၊ မှ။ ဝေလန္တေန၊ ကမ်းစွန်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ၏။ ပန၊ အတူ။ သမန္တပဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ နပညာယတိ၊ မထင်။

(၄၅)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဣတိ၊ သို့။ သဏ္ဍသုခမဓမ္မံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊ အား။ ဗလဝပီတိ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ၏။ သော၊ ထိုမထေရ်သည်။ ပီတိံ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝဇေတွာ၊ ၍။ ယထာနိသိန္ဓောဝ၊ နေမြဲတိုင်းဖြစ်၍လျှင်။ သဗ္ဗကိလေသေ၊ တို့ကို။ ခေပေတွာ၊ ၍။ အဂ္ဂဗလ၊ မြတ်သောဖိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အရ ဟတ္တောဌ္ဍိ၊ ပတိဋ္ဌာယ၊ ၍။ “အတ္ထေဝ။ ပ။ ပဿတိ” တိ၊ ဟူသော။ ဥဒါနံ၊ ကို။ ဥဒါနေသိ၊ မြက်ဆိုတော်မူ၏။

ဂါထာနက်။ ။ သဟေတုသမ္ဘဝံ၊ ဟေတုပစ္စည်းအစရှိသော နှစ်ဆယ့်လေး ပစ္စည်းဟုဆိုအပ်သော အကြောင်းတို့နှင့် တကွဖြစ်၍ ထိုဟေတု ပစ္စည်း အစရှိသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ မောဟမူဒ္ဓေဋ္ဌိ မောဟကြည်သော စေတသိက်ဒွေပညာသ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မရုပ် အစရှိသည်ဟုဆိုအပ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို။ သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ အဘိညာယ၊ ထူးသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ နိခိလေန ကိဉ္စိ နယံ အနဝသေသကေနဟုတွာ၊ တစုံတခုသော နည်းကို မကြွင်းမကျန်စေမူ၍။ ယထာနုပုဗ္ဗံ၊ အနုလောမစသည် တိကစသည် ပဋိစ္စဝါရစသည် ပစ္စယာနုလောမစသည် ဟေတုမူလကစသည်ဟု ဆိုအပ် သော နည်းတို့၏ အကြွင်းအကြွင်းသို့သော အစဉ်အားဖြင့်။ မဟေသိနာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ နိခိလေန၊ နှလုံးဘံသင်း ငြောင့်ငါးစင်းမှ ကင်းတော်မူသော။ မဟေသိနာ၊ သည်။ ဒေသိတံ၊ သော။ သုဒ္ဓဗ္ဗုဓံ၊ မန္တဗုဒ္ဓိတို့သည် အလွန်သိနိုင်ခဲ့သော။ ဂမ္ဘီရ ဂတံ၊ နက်နဲသော။ ဝါ၊ နက်နဲသော ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ စတုဝီသတိ ပဘေဒံ၊ နှစ်ဆယ့်လေးကျမ်း အပြားရှိသော။ သမန္တပဋ္ဌာနံ၊ သမန္တ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို။ ယောဗုဒ္ဓသာဝကော၊ အကြွင်းဘုရား တပည့်သားတော် သည်။ ရူပဂတံ-ဟတ္ထဂတရူပံ၊ လက်၌ တင်ထားအပ်သော အညစ် အကြေးကင်းသော ပတ္တမြားကို။ စက္ခုနာ၊ ပြကတေသော မျက်စိဖြင့်။ ပဿတိဣဝ၊ မြင်၏သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ပဋိဝေဓဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ သောဗုဒ္ဓသာဝကော၊ သည်။ ဣမသ္မိံ သာသနေ၊ ၌။ အတ္ထေဝ အတ္ထိဝေ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ နော နတ္ထိ၊ မရှိသည်မဟုတ်။

နိဒါနကထာ

(၅၅)

(တနည်း)သဟေတုသမ္ဘဝံကို။သယံတိုင်။အဘိညာယာ၍။ နိဗ္ဗိလေန၊
၍။ဝါ။သော။မဟေသိနာ၊သည်။ ဝါ။ယထာနုပုဗ္ဗံ၊ အားဖြင့်။ဒေသိတံ၊
သော။ သုဒုဗ္ဗုမံ၊သော။ ဂမ္ဘီရဂတံ၊ သော။ စတုဝိသတိဝတေဒံ၊သော။
ယံ သမန္တပဋ္ဌာနံ၊သည်။အတ္ထိ၏။တံသမန္တပဋ္ဌာနံ၊ကို။ ဗုဒ္ဓသာဝကော၊
သည်။ ရူပဂတံ၊ ကို။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ပဿတိဣဝ၊သို့။ပဋိဝေဓဉာဏေန၊
ဖြင့်။ ပဿတိဝေ၊မြင်သည်သာလျှင်တည်း။ နောနပဿတိ၊ မမြင်သည်
မဟုတ်။

အယံသာဂရော၊ ဤသာဂရသည်။ နယသာဂရောနာမ၊ နယသာဂရ
မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ယောယော အနုပုဗ္ဗောကမော ယထာနုပုဗ္ဗံ၊အဗျယိတော သမာသံ
တည်း။ ထိုကြောင့် ဒေသိတံနှင့် မစပ်မီ ပဌမာသိကို အံရေးသတည်း။ စပ်ပြီး
သော်ကား တတိယာနာကို အံဝိဘတ္တိန မကာရန္တာ အဗျယိတာဝါသုတ်ဖြင့်
အံရေးသတည်း။ ထိုကြောင့် ဒီကာ၌ “ယထာနုပုဗ္ဗန္တိ ယထာနုပုဗ္ဗေန” ဖွင့်
သည်။ ယထာနုပုဗ္ဗံ ဟူ၍လည်း အံအပြုနှင့်ရှိသင့်၏။ယထာနုပုဗ္ဗေန ဟူ၍လည်း
အံမပြုဘဲ ရှိသင့်၏။ တတိယာကို အံအပြု မမြဲသောကြောင့် ဟူလို။

နပဉ္စမျာယ မန္တာဝေါ၊ ကွစိတိ အဓိကာရတော။
တတိယာ သတ္တဝီ ဆဋ္ဌိ၊ နန္တု ဟောတိ ဝိကပ္ပတော။

ရူပသိဒ္ဓိ ၁၅၅-ဣန္ဒာသယ။

ဉာဏသာဂရော၊ သည်။ ကတမော၊နည်း။သဗ္ဗညုတညာဏံ၊သည်။ဉာဏ
သာဂရောနာမ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊မှန်၏။ ဝါ၊ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။“အယံ
သာဂရော၊ သည်။ သံသ ှာသာဂရောနာမ၊ မည်၏။ အယံသာဂရော၊သည်။
ဇလသာဂရောနာမ၊ မည်၏။ အယံသာဂရော၊ သည်။ နယသာဂရောနာမ၊
မည်၏”။ဣတိ၊ သို့။ အညေန၊ သဗ္ဗညုတညာဏံမှ တပါးသော။ ဉာဏေန၊
ဖြင့်။ ဇာနိတုံ၊ ဌာ။နသက္ကာ၊မတတ်ကောင်း။ သဗ္ဗညုတညာဏေနောလျှင်။
ဇာနိတုံ၊ဌာ။ သက္ကာ၊ ၏။ဣတိတသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။သဗ္ဗညုတညာဏံ၊သည်။
ဉာဏသာဂရောနာမ၊ မည်၏။ ဣမေသု စတူသု သာဂရေသု၊တို့တွင်။ ဣမသ္မိ
ဌာနေ၊ ဌ်။ နယသာဂရောကို။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။

(၅၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝေဒနာနုသန္ဓေ။ ။ဆရာ “အညေန နံသက္ကာ ဇာနိတံ သဗ္ဗညုတညာဏေနဝ
လက္ကာ ဇာနိတံ” ဟူ၍ဆို၏။ အကယ်၍ ထိုသို့ ဆိုချေသော် အဋ္ဌသာဝက မဟာ
သာဝက စသော အရှင်မြတ် တို့သည်လည်း မသိပါ ဟူသော အနက်သည်
ရောက်၏။ ဝါ၊ မဟာသာဝကအစရှိသောအရှင်တို့သည် သိကုန်လျှင်းမူလည်း
ဆိုကောင်း၏ဟူသောအနက်သည် ရောက်၏။ ဤသို့ သူအပြစ်တင်ဘွယ်ရှိရကား
“ဣမံ ဟိ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣမံ၊ ဤနယသာဝကကို။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗညုဘုရားတို့သည်
သာလျှင်။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ ထိုးထွင်း၍လက်ဦးသိကုန်၏။ (သာဝကတို့ကားဘုရား
ဟောမှ သိ၏ဟူလို)။

အနုသန္ဓေ။ ။ယခုအခါ ဒေသနာဟိ ဂန္ထိရတာအရ မနသာဒေသနာ ဝစီဘေဒ
ဒေသနာ အသုံးတို့ဖြင့် အဘိဓမ္မာ၏ နက်နဲသည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှာ “အယမ္ပိ
ဘဂဝါ” စသည်ကို မိန့်သော်။

အယမ္ပိ ဘဂဝါ၊ ဤ ငါတို့မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ ဗောဓိမူလေ၊
ဗောဓိပင်အနီး၌။ နိသိန္ဓော၊ နေတော်မူလျက်။ “ဣမံ၊ ဤနယသာဝကကို။
ပဋိဝိဇ္ဈိတော၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၍။ ဝတဏေန္တေန၊ ဖြင့်။ မေ၊ သည်။ ဣမံ
ဓမ္မံ၊ ကို။ သေန္တဿ၊ ရှာစဉ်။ ဂဝေသန္တဿ၊ ရှာစဉ်။ သေန္တဿ ဂဝေသန္တဿ၊
ရှာသော။ မေ၊ ငါ့အား။ ကပ္ပသတသဟဿာမိကာနိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရိ
အသင်္ချေယျာနိ၊ တို့သည်။ ဝီတိဝတ္တာနိ၊ လွန်ကုန်ပြီ။ အထပစ္ဆာ၌၊ ဣမသ္မိ
ပလ္လင်္ကေ၌။ နိသိန္ဓေန၊ သော။ မေမယာ၊ ငါသည်။ ဒိယခုကိလေသသဟဿံ၊
အခွံနှင့် တကွ နှစ်ထောင်သော ကိလေသာကို။ ဝါ၊ တထောင်ငါးရာ ကိလေ
သာကို။ ခေပေတော၊ ကုန်စေ၍။ အယံဓမ္မော၊ ကို။ ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍
သိအပ်ပြီ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိဝိဒ္ဓဓမ္မံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သောတရားကို။
ပစ္စဝေက္ခန္တော၊ လျက်။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။ ဧကပလ္လင်္ကေန၊ တခုတည်းသော
ထက်ဝယ်ပလ္လင်ဖြင့်။ နိသိဒ္ဓိ၊ နေတော်မူ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။နာမ် တေ ပညာသ၊ နိပ္ပန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ၊ အာကာသဓာတ်၊ လက္ခဏ
ရုပ်သုံးခု ပေါင်း ခုနစ်ဆယ့်ငါး၊ နာမ်ရုပ်ဖြစ်သတည်း။ တနည်း-ဝေဒနာကို
ဣန္ဒြိယဘေဒအားဖြင့် ငါးပါးယူ၍ နာမ်သတ္တဝညာသ၊ နိပ္ပန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ
ပေါင်း ခုနစ်ဆယ့်ငါး၊ နာမ်၊ ရုပ်ဖြစ်သတည်း။ ကိလေသာဆယ်ပါးကို အဋ္ဌတ္တ
ဗဟိဒ္ဓသန္တာန် နှစ်ပါးဖြင့်မြှောက်၍ နှစ်ဆယ်ဖြစ်သတည်း။ ၎င်းကိလေသာ
နှစ်ဆယ်ဖြင့် ခုနစ်ဆယ့်ငါး၊ နာမ်ရုပ်ကို မြှောက်သည်ရှိသော်တထောင်ငါးရာ
ဖြစ်သတည်း။

နိဒါနကထာ

(၁၇)

ခုနစ်ဆယ့်ငါး၊ နာမ်၊ ရုပ်ထားမှ၊ နှစ်ပါးဆယ်ထွေ၊ မြောက်ပွားရေသော်၊
ကိလေသာစက်၊ သုံးထောင်ဝက်-ဟူသော စကားကို ဤကိုရည်၍ ဆိုသတည်း။

တတောပလ္လင်္ကသတ္တာဟတော၊ ထို ပလ္လင်္ကသတ္တာဟမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။
(ထည့်)။ တမှာပလ္လင်္က၊ ထိုရတနာပလ္လင်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ “ဣမသ္မိ”
ပလ္လင်္က၊ ဤရတနာပလ္လင်၌။ မေမယာ၊ သည်။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ ပဋိဝိဒ္ဓံ
ဝတ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်လေပြီတကား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနိမိသေဟိ၊ မမှတ်
ကုန်သော။ စက္ခုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။ ပလ္လင်္ကံ၊ ရတနာပလ္လင်ကို။
ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်လျက်။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်၏။ တတော၊ ထိုသို့ရပ်စောက်
နေလျက် ပလ္လင်တော်ကို ကြည့်ခြင်းကြောင့်။ ဒေဝတာနံ၊ တို့အား။ “အဇ္ဇာပိ၊
ယနေလည်း။ သိဒ္ဓတ္ထဿ၊ ၏။ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်။ အတ္ထိနုန၊ ရှိသေး
ယောင်တကား။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသိဒ္ဓတ်မင်းသားသည်။ ပလ္လင်္ကသ္မိံ၊ ၌။
အာလယံ၊ ကပ်ငြိခြင်းကို။ နဝိဇဟတိ၊ မစွန့်သေး။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရိ
ဝိတက္ကော၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ၏။

သတ္တာ၊ သည်။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဝိတက္ကံ၊ ကို။ ဥ တွာ၊ ၍။ တာဝဒေဝ၊
ထိုသိသောခဏ၌လျှင်။ ဘာသံ၊ ထိုနတ်တို့၏။ ဝိတက္ကဝုပသမနတ္ထံ၊ အကြံကို
ငြိမ်းစေခြင်းငှာ။ ဝေဟာသံ၊ ကောင်းကင်သို့။ အဗ္ဘုဂ္ဂန္ဓာ၊ ပျံတက်၍။ ယမက
ပါဠိဟာရိယံ၊ ယမိုက်ပြာဠိဟာကို။ ဒဿေသိ၊ ပြ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ မဟာဗောဓိ
ပလ္လင်္ကသ္မိံ၊ မဟာဗောဓိ၏အနီး ရတနာပလ္လင်၌။ ကတပါဠိဟာရိယဉ္စ၊ ပြုအပ်
သောတန်ခိုး ပြာဠိဟာသည်၎င်း။ ဉာတိသမာဂမေ၊ ဆွေတော် မျိုးတော်တို့၏
အစည်းအဝေး၌။ ကတပါဠိဟာရိယဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ပါဠိယပုတ္တသမာဂမေ၊
ပါဠိယမည်သော တက္ကတုန်း၏ သားကို ဆုံးမရာ အစည်းအဝေး၌။ ကတ
ပါဠိဟာရိယဉ္စ၊ သည်၎င်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော တန်ခိုးပြာဠိဟာသည်။ ကဏ္ဍမ္မ
ရုက္ခမူလေ၊ ကဏ္ဍအမည်ရှိသော ဥယျာဉ်မှူးသည် စိုက်အပ်သောသရက်ဖြူပင်
ရင်း၌။ ကတယမက ပါဠိဟာရိယသဒိသမေ၊ ပြုအပ်သော ယမိုက်ပြာဠိဟာ
နှင့်တူသည်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ယမကပါဠိဟာရိယံ၊ ကို။
ကတွာ၊ ၍။ ပလ္လင်္ကဿစ၊ ၏၎င်း။ ဌိတဋ္ဌာနဿစ၊ ရပ်စောက်နေ၍ ကြည့်သော
အရပ်၏၎င်း။ အန္တရေ၊ ၌။ အာကာသတော၊ မှ။ ဩရုယျာ၊ ၍။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။
စက်မိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ကေဝီသတိယာ၊ နှစ်ဆယ့်တပါးသော။ ဣမေသု၊ ဒီဝ

(၅၇)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သေသု၊ ဤနေ့တို့တွင်။ ကေခိဝသေပိ၊ တခုခုသောနေ့၌လည်း။ သတ္ထု၊ ဤ။
သရီရတော၊ မှ။ ရသ္မိယော၊ ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ နနိက္ခန္ဓာ၊ မထွက်
ကုန်သေး။

ပန၊ အထူး။ စတုတ္ထေ၊ သော။ သတ္တာဟေ၊ ၌။ ပစ္စိမုတ္တရာယ၊ အနောက်
မြောက်ဖြစ်သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ရတနသရေ၊ ၌။ နိသီဒါ၊ ၌။ သတ္တရတနမယံ၊
ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးသော။ ဂေဟံ၊ အိမ်သည်သာလျှင်။ (ဝေကျေ)။ ရတန
သရံနာမာမည်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ သတ္တန္တံ၊ ကုန်သော။
ပကရဏာနံ၊ တို့ကို။ သမ္မသိတဋ္ဌာနံ၊ သုံးသပ်ရာအရပ်ကိုလည်း။ (ပိ ကျေ)။
ရတနသရံ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၌။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဉ္စ၊ ၌။ (တနည်း)
သမ္မသိတဋ္ဌာနံ၊ သုံးသပ်ရာ အရပ်သည်။ ဟုတု၊ ၌။ တံဂေဟံ၊ ကို။ ရတနသရံ၊
မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၌။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဉ္စ၊ ၌။ တတ္ထ၊ ထိုရတနသရ၌။
နိသိန္ဓော၊ လျက်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ ကို။ သမ္မသိ၊ သုံးသပ်တော်
မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ ခုနစ်ကျမ်းတို့တွင်၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ၊ ကို။ သမ္မသန္တဿာပိ၊
သုံးသပ်သော်လည်း။ သတ္ထု၊ ၌။ သရီရတော၊ မှ။ ရသ္မိယော၊ တို့သည်။
နနိက္ခန္ဓာ၊ သေး။ ပ၊ ယမကပ္ပကရဏံ၊ ကို။ သမ္မသန္တဿာပိ၊ သုံးသပ်သော်
လည်း။ သတ္ထု၊ ၌။ သရီရတော၊ မှ။ ရသ္မိယော၊ တို့သည်။ နနိက္ခန္ဓာ၊ သေး။ ပန၊
အထူး။ ယဒါ၊ ၌။ မဟာပကရဏံ၊ ကို။ ဩရုယျ၊ ၌။ “ဟေတုပစ္စယော၊ ပ။
အဝိဂတပစ္စယော”တိ၊ ဟူ၍။ သမ္မသနံ၊ ကို။ အာရဘိ၊ အားထုတ်၏။ အထ၊
ထိုသို့ အားထုတ်သည်ရှိသော်။ စတုဝိသတိသမန္တပဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သမ္မသန္တဿ၊
သော။ အဿ၊ ၌။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သည်။ ဧကန္တတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။
မဟာပကရဏေယော၊ ၌သာလျှင်။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ လဘိ၊ ရလတ်ပြီ။
ဟိ-တံပါကဋ္ဌံ၊ ကရောမိ၊ ဦးအံ့။ တိမိရ၊ တိပိဂ်လမဟာမဇ္ဈော၊ တိမိရမည်သော
ငါး တိပိဂ်လမည်သော ငါးကြီးသည်။ စတုရာသီတိယောဇနသဟဿဂမ္ဘီရေ၊
ယူဇနာ ရှစ်သောင်း လေးထောင် အစောက်နက်သော။ မဟာသမုဒ္ဒေယော၊
၌သာလျှင်။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ လဘိယတာ၊ ရ၏သို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။
သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သည်။ ဧကန္တတော၊ ဖြင့်။ မဟာပကရဏေယော၊ ၌သာ
လျှင်။ ဩကာသံ၊ ကို။ လဘိ၊ ၌။

နိဒါနကထာ

(၅၉)

ဝေ၊ သို့။ လဇ္ဇေဂါကာသေန၊ ရအပ်သော အခွင့်ရှိသော။ သဗ္ဗညုတညာ
 ဣန္ဒြေဖြင့်။ ယထာသုခံ၊ အလိုတော်အား လျောက်ပတ်စွာ။ ဝါ၊ ချမ်းသာ
 သည် အလျောက်။ သဏ္ဌာသုခမဓမ္မံ၊ ကို။ သမ္မသန္တဿ၊ သော။ သတ္ထု၊ ၏။
 သရီရတော၊ မှ။ နိလပီတလောဟိတောဒါတမဉ္ဇိဋ္ဌပဘဿရဝသေန၊ ညိုသော
 ရောင်ခြည်တော် ရွှေသောရောင်ခြည်တော် နီသောရောင်ခြည်တော် ဖြူသော
 ရောင်ခြည်တော် မောင်းသော ရောင်ခြည်တော် ပြုံးပြုံးပြက်သော ရောင်ခြည်
 တော်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဆဗ္ဗဏ္ဍရသ္မိယော၊ ခြောက်ပါးသော အဆင်းရှိသော
 ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ နိက္ခမိံသု၊ ထွက်ကုန်၏။ ကေသမဿူဟိစေ၊ ဆံ
 မုတ်ဆိတ်တို့မှိုင်း။ အက္ခိနံ၊ မျက်စိတော်တို့၏။ နိလဋ္ဌာနေဟိစ၊ ညိုသော အရပ်
 တော်တို့မှိုင်း။ နိလရသ္မိယော၊ ညိုသောရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ နိက္ခမိံသု၊
 ကုန်၏။ ယာသံ၊ အကြင်ညိုသော ရောင်ခြည်တော်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂဂန
 တလံ၊ ကောင်းကင်ပြင်သည်။ အဉ္စနုဏ္ဏသမောကိဏ္ဏဝိယ၊ မျက်စဉ်းမှန်တို့ဖြင့်
 ပြွမ်း၏သို့၎င်း။ ဥမ္မာရပုပ္ဖနိလပ္ပလဒလသဉ္စန္ဒဝိယ၊ အောင်မဲညိုပန်း ကြာညို
 ပွင့်ချပ်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်၏သို့၎င်း။ ဝိတိပဘန္တ မဏိတာလဝဏ္ဏဝိယ၊ တလွဲလွဲ
 ယပ်အပ်သော ပတ္တမြား ယပ်ဝန်းကဲ့သို့၎င်း။ သမ္မသာရိတမေစကပဋ္ဌဝိယ၊
 ကောင်းစွာဖြန့်အပ်သော ညိုသော အရောင်အဆင်းရှိသော ပုဆိုးကဲ့သို့၎င်း
 မော်ရော်ပုဆိုးကဲ့သို့၎င်း။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။

ဆဝိတောစေ၊ အရေတော်တို့မှိုင်း။ အက္ခိနံ၊ မျက်စိတော်တို့၏။ ပီတဋ္ဌာ
 နေဟိစ၊ ရွှေသောအရပ်တို့မှိုင်း။ ပီတရသ္မိယော၊ ရွှေသောရောင်ခြည်တော်
 တို့သည်။ နိက္ခမိံသု၊ ထွက်ကုန်၏။ ယာသံ၊ အကြင်ရွှေသော ရောင်ခြည်တော်
 တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဒိသာဘာဂါ၊ တို့သည်။ သုဝဏ္ဏရသဓာရာဘိ
 သိဉ္ဇမာနာဝိယ၊ ရွှေရည်အယဉ်တို့ဖြင့် သွန်းလောင်းအပ်ကုန်၏ သို့၎င်း။
 သုဝဏ္ဏပဋ္ဌပသာရိတာဝိယ၊ ကောင်းစွာ ခင်းအပ်သော ရွှေပြားမိတာန်တို့
 ကဲ့သို့၎င်း။ ကုကုမဏ္ဍကဏိကာရပုပ္ဖသမ္ပရိကိဏ္ဏာဝိယ၊ မာလာကျိကျူမှုန်
 မဟာလှေကားပန်းတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ပြွမ်းကုန်၏သို့၎င်း။ ဝိရောစိံသု၊
 ကုန်၏။

မိသလောဟိတေဟိစေ၊ အသား အသွေးတော်တို့မှိုင်း။ အက္ခိနံ၊
 မျက်စိတော်တို့၏။ ရတ္တဋ္ဌာနေဟိစ၊ နီသောအရပ်တို့မှိုင်း။ လောဟိတ

(၆၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရသ္မိယော၊ နိသော ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ နိက္ခမိံသု၊ ထွက်ကုန်၏။
ယာသံ၊ အကြင် နိသောရောင်ခြည်တော်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဒိသာ
ဘာဂါ၊ တို့သည်။ စိနပိဋ္ဌစက္ကရုဉ္စိတာဝိယ၊ ဆုံးမုန့်တို့ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်၏
သို့၎င်း။ သုပက္ကလာခါရသသိဉ္စမာနာဝိယ၊ လှံမစောက်ကျက်သော ချိပ်ရည်
တို့ဖြင့် သွန်းအပ်၏ကုန်သို့၎င်း။ ရတ္တကမ္မလပရိကိစ္ဆာဝိယ၊ ကမ္မလာနီဖြင့်
ရံအပ်ကုန်၏သို့၎င်း။ ဇယသုမနပါလိဘဒ္ဒက ဗန္ဓုဇိဝက ကုသုမသမ္ပရိကိစ္ဆာ
ဝိယစ၊ လယ်ခေါင်ရမ်းပန်း ပင်လယ်ကသစ်ပန်း မိုးစေ့ပန်းတို့ဖြင့်ပြွမ်းကုန်
၏သို့၎င်း။ ဝိရောစိံသု၊ ကုန်၏။

အဋ္ဌဟိစေ၊ အရိုးတော်တို့မှ၎င်း။ ဒန္တဟိစ၊ သွားတော်တို့မှ၎င်း။
အက္ခိနံ၊ မျက်စိတော်တို့၏။ သေတဋ္ဌာနေဟိစ၊ ဖြူသော အရပ်တို့မှ၎င်း။
ဩဒါတရသ္မိယော၊ ဖြူသော ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ နိက္ခမိံသု၊ ထွက်
ကုန်၏။ ယာသံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒိသာဘာဂါ၊ တို့သည်။ ရဇတဃဋ္ဌေဟိ၊
ငွေအိုးတို့ဖြင့်။ အာသိဉ္စမာနခိရဓာရာသမ္ပရိကိစ္ဆာဝိယ၊ သွန်းလောင်းအပ်
သောနှိုရည်အယဉ်တို့ဖြင့် ပြွမ်းကုန်၏သို့၎င်း။ သမ္ပသာရိတရဇတပဋ္ဌဝိတာ
နာဝိယ၊ ကောင်းစွာခင်းအပ်သော ငွေပြားဗိတာန်တို့ကဲ့သို့၎င်း။ ဝိတိပတန္တ
ရဇတတာလဝဏ္ဏာဝိယ၊ တလွဲလွဲယပ်သော ငွေယပ်ဝန်းတို့ကဲ့သို့၎င်း။ ကုန္တ
ကုမုဒသိန္ဒဝါရသုမနမလ္လိကာဒိကုသုမသဉ္စန္ဒာဝိယစ၊ သင်းခွေပန်း ကုမုဒြာ
ကြာပန်း ရှေ့နဲပန်း မုလေးပန်း ကြက်ရိုးအစရှိသောပန်းတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း
အပ်ကုန်၏သို့၎င်း။ ဝိရောစိံသု၊ ကုန်၏။

ပန၊ အထူး။ မဉ္ဇိဋ္ဌပဘဿရာ၊ မောင်းသော ရောင်ခြည်တော် ပြုံးပြုံးပြက်
သော ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ တမ္ဘာတမ္ဘာသရီရပ္ပဒေသာ၊ ထိုထို ကိုယ်
တော်အရပ်မှ။ နိက္ခမိံသု၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တာ-တာဒိသာ၊ ထိုသို့ သဘော
ရှိကုန်သော။ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိယော၊ ခြောက်ပါးသောအဆင်းရှိသော ရောင်ခြည်
တော်တို့သည်။ နိက္ခမိတာ၊ ထွက်၍။ သနမဟာပထဝီ၊ တခဲနက်သောမြေကြီး
ကို။ ဂဏှိံသု၊ ယူကုန်၏။

စတုနဟုတာမိက ဒွိယောဇန သတသဟဿ ဗဟလာ၊ ယူဇနာ လေး
သောင်းအလွန်ရှိသော နှစ်သိန်းအထူရှိသော။ မဟာပထဝီ၊ မြေကြီးသည်။

နိဒါန်းကဏ္ဍ

(၆၁)

နိဒ္ဒန္တသုဝဏ္ဏပိဏ္ဍိတိယ၊ ဦးသစ်သော ရွှေစိုင်း ရွှေခဲကဲ့သို့။ အဟောသိ၊ ၏။ အထပစ္စာ၊ ထိုမှနောက်၌။ မဟာပထဝီ၊ မြေကြီးကို။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတော၊ ဖောက်ထွင်း၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ဂဏှိံ၊ သု၊ ကုန်၏။ ပထဝီသန္ဓာရကံ၊ မြေကိုခံသော။ အဋ္ဌနဟုတာဓိကစတုယောဇနသတသဟဿဗဟလံ၊ ယူဇနာရှစ်သောင်းအလွန်ရှိသော လေးသိန်းအထူရှိသော။ ဥဒကံ၊ သည်။ သုဝဏ္ဏကလသေဟိ၊ ရွှေအိုးတို့ဖြင့်။ အာသိဉ္ဇမာနဝိလိနသုဝဏ္ဏပိဏ္ဍိတိယ၊ သွန်းလောင်းအပ်သော ကြေးသောရွှေမှုန့်ကဲ့သို့။ အဟောသိ၊ ၏။ ဥဒကမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတော၊ ၍။ ဝါတံ၊ လေကို။ အဂ္ဂဟေသံ၊ ယူကုန်၏။ ဆနဟုတာဓိကနဝယောဇနသတသဟဿဗဟလံ၊ ယူဇနာ ခြောက်သောင်းအလွန်ရှိသော ကိုးသိန်းအထူရှိသော။ ဝါတော၊ လေသည်။ သမုဿိတသုဝဏ္ဏက္ခန္ဓောပိဏ္ဍိတိယ၊ ကောင်းစွာ စိုက်ဆောက်အပ်သော ရွှေတိုင်ကဲ့သို့။ အဟောသိ၊ ၏။ ဝါတမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတော၊ ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အဇဇ္ဇာကာသံ၊ အဆီးအတားမရှိသော ကောင်းကင်သို့။ ပက္ခန္ဓိံ၊ သု၊ ကုန်၏။

ဥပရိတာဂေရာ၊ အထက်အဖို့ဖြင့်။ ဥဂ္ဂန္ဓာပိ၊ တက်၍လည်း။ စာတုမဟာရာဇိကေ၊ စာတုမဟာရာဇ်နတ်ဘုံတို့ကို။ ဂဏှိံ၊ သု၊ ယူကုန်၏။ တေ၊ ထိုစာတုမဟာရာဇ်နတ်ဘုံတို့ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတော၊ ၍။ တာဝတိံ၊ သေ၊ တို့ကို။ ဂဏှိံ၊ သု၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုတာဝတိံသနတ်ဘုံမှ။ ဥပရိ၊ ၌။ ယာမေ၊ တို့ကို။ ဂဏှိံ၊ သု၊ ကုန်၏။ တတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ၌။ တုသိတေ၊ တို့ကို။ ဂဏှိံ၊ သု၊ ကုန်၏။ တတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ၌။ နိမ္မာနရတိ၊ တို့ကို။ ဂဏှိံ၊ သု၊ ကုန်၏။ တတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ၌။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ၊ တို့ကို။ ဂဏှိံ၊ သု၊ ကုန်၏။ တတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ၌။ နဝဗြဟ္မလောကေ၊ တို့ကို။ ဂဏှိံ၊ သု၊ ကုန်၏။ တတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ၌။ ဝေဟပ္ပလေ၊ တို့ကို။ ဂဏှိံ၊ သု၊ ကုန်၏။ တတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ၌။ ပဉ္စသုဒ္ဓါဝါသေ၊ တို့ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတော၊ ၍။ စတ္တာရောအာရုပ္ပေ၊ တို့ကို။ ဂဏှိံ၊ သု၊ ကုန်၏။ စတ္တာရောအာရုပ္ပေ၊ တို့ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတော၊ ၍။ အဇဇ္ဇာကာသံ၊ အဆီးအတား မရှိသော ကောင်းကင်ပြင်သို့။ ပက္ခန္ဓိံ၊ သု၊ ကုန်၏။

တိရိယဘာဂေဟိ၊ ဖိလ္လာအဖို့တို့မှ။ ဝါ၊ တို့ဖြင့်။ အနန္တာ၊ မရှိကုန်သော။ လောကဓာတုယော၊ တို့သို့။ ပက္ခန္ဓိံ၊ သု၊ ပြေးဝင်ကုန်၏။ ဧတ္တကေသု၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ စန္ဒမ္ပိ၊ ၌။ စန္ဒပ္ပဘာ၊

(၆၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

လရောင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရီ။ သူရိယော၊ နေ၌။ သူရိယပ္ပဘာ၊ နေရောင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရီ။ တာရကရူပေသု၊ ကြယ်အပေါင်းတို့၌။ တာရကရူပပ္ပဘာ၊ ကြယ်အပေါင်းတို့၏ အရောင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရီ။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဥယျာနဝိမာနကပ္ပရုက္ခေသုစေတ၊ ဥယျာဉ်ဗိမာန် ပဒေသာပင်တို့၌၎င်း။ သရီရေသုစ၊ ကိုယ်တို့၌၎င်း။ အာဘရဏေသုစ၊ တန်ဆာတို့၌၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဥယျာဉ်စသည်တို့၌။ ပဘာ၊ အရောင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရီ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ စန္ဒမိစန္ဒပ္ပဘာ စသည်၌ နောက်ဖြစ်သော စန္ဒသဒ္ဒါကိုကား ကာယေ ကာယာနုပဿနာ စသည်တို့ကဲ့သို့ လ၌ နေစသည်၏ အရောင်စင်စစ် မရှိသောကြောင့် အာဇာရ အာဇေယျတန်ရုံသာဆိုသည်။ သုဂတဿ သုဂတစိဝရံကဲ့သို့ သမာသိပြီးလတ်သော် အရောင်သာမန်ကို ဟောရကား စန္ဒမိ ဆိုပြန်သည်။ ဤသို့သော်လည်း ဆိုစကောင်း၏။

တိသဟဿိ မဟာသဟဿိလောကဓာတုယော၊ ကုဋေတသိန်းသော လောကဓာတ်တို့ကို။ အာလောကဖရဏသမတ္ထော၊ အရောင်နှင့် နှံ့စေခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော။ မဟာဗြဟ္မာပိ၊ ဗြဟ္မာကြီးသည်လည်း။ သူရိယဂ္ဂမနေ၊ နေထွက်သောအခါ၌။ ခဇ္ဇောပနကောဝိယ၊ ပိုးစိုးကြူးကဲ့သို့။ ဝါ၊ ပိုးရည်မြူးကဲ့သို့။ အဟောသိ၏။ စန္ဒသူရိယတာရကရူပဒေဝတုယျာနဝိမာနကပ္ပရုက္ခာနံ၊ လ နေ ကြယ် နတ် ဥယျာဉ်ဗိမာန် ပဒေသာပင်တို့၏။ ပရိစ္ဆေဒမတ္တကမေဝ၊ အပိုင်းအခြားမျှသည်သာလျှင်။ ပညာသိတ္ထ၊ ထင်၏။ ဧတ္တကံဌာနံ၊ ဤမျှသော အရပ်သည်။ ဗုဒ္ဓရသ္မိဟိယေဝ၊ ဘုရား ရောင်ခြည်တော်တို့သည်သာလျှင်။ အဇ္ဈောတ္ထဋီ၊ လွှမ်းမိုးအပ်သည်။ အဟောသိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ထောင်တည် ထောင်ဖြင့် မြှောက် သန်းဖြစ်၏။ သန်းတည် ထောင်ဖြင့်၎င်း မြှောက်ပြန် ကုဋေရာဖြစ်၏။ ကုဋေရာတည် ထောင်ဖြင့်၎င်း မြှောက်ပြန် ကုဋေသိန်းဖြစ်၏။ “တိဟိ သဟဿေဟိ ဂုဏိတာ သင်္ချာ တိသဟဿိပြု၊ မဟန္တေဟိသဟဿေဟိဂုဏိတာ သင်္ချာမဟာသဟဿိ၊ တိသဟဿိ ဧဝ မဟာသဟဿိ တိသဟဿိ မဟာသဟဿိ” ဟု ကမ္မဓာရည်းပြု၊ ဧတ္တာဝတာ ကောဋိသတ သတဿ စတ္တဝါဠပ္ပမာကော လောကော ဒဿိတော။ မဟာသဟဿိ၊ သိန်းကောဋိလျှင်၊ နှံ့ဘိစကြဝဠာ၊ စောမြတ်စွာ၏။ အာဏာဝရိတ်၊ မေတ္တာဝရိတ်ကို ဟူသောကဗျာသည် ဤစာကိုရည်သည်။

စ၊ ဆက်။ အယံဣဒ္ဓိ၊ ဤတန်ခိုးသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိ၊ အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့်ပြီးသော တန်ခိုးသည်။ နေဝဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဘာဝနာ

နိဒါနကထာ

(၆၃)

မယိဒ္ဓိ၊ ဘာဝနာဖြင့် ပြီးသော တန်ခိုးသည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်
ကား။ သက္ကသုခမဓမ္မံ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော တရားကို။ သမ္မသတော၊ သုံးသပ်
တော်မူသော။ လောကနာထဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ လောဟိတံ၊ နှလုံးသွေး
သည်။ ပသီဒ္ဓိ၊ ကြည်၏။ ဝတ္ထုရူပံ၊ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည်။ ပသီဒ္ဓိ၊ ကြည်၏။
ဆဝိဝဇ္ဇော၊ အရေအဆင်းတော်သည်။ ပသီဒ္ဓိ၊ ကြည်၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဝဇ္ဇာ
ဓာတု၊ စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော အဆင်းဓာတ်
သည်။ သမန္တ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ အသီတိဟတ္ထမတ္တော၊ အတောင် ရှစ်ဆယ်
အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ပဒေသေ၊ အရပ်၌။ နိစ္စလဘဝ၊ မတုန်မလှုပ်သည်ဖြစ်၍
သာလျှင်။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ ဣမိနာနိဟာရေန၊ ဤသို့သော နည်းဖြင့်။
သတ္တာဟံ၊ လုံး။ သမ္မသိ၊ သုံးသပ်တော်မူ၏။

သတ္တရတ္တိန္ဒြိယနိဂါနိ၊ ခုနစ်ညဉ့်နေ့တို့ပတ်လုံး။ သမ္မသိတဓမ္မော၊ သုံးသပ်တော်
မူအပ်သော တရားတော်သည်။ ကိတ္တကော၊ အဘယ်မျှရှိသည်။ အဟောသိ၊
ဖြစ်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆော၊ အမေးတည်း။ အနန္တော၊
အဆုံး အပိုင်းအခြားမရှိသည်။ အပ္ပရိမာဏော၊ အတိုင်းအရှည် မရှိသည်။
အဟောသိ၊ ၏။ အယံဒေသနာ၊ ဤဒေသနာတော်ကို။ တဘဝ၊ စွာ။ မနသာ
ဒေသနာနာမ၊ စိတ်တော်ဖြင့် မိုင်းခြားမှတ်သားအပ်သော ဒေသနာတော်
မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ကျမ်းတက်။ ။ မနသာဒေသနာအထူးကို ပြပြီး၍ ဝစီဘေဒ ဒေသနာအထူးကို
ပြခြင်းငှာ “သတ္တာ ပန” စသည်ကိုမိန့်သော်။ ဝ၊ အနန္တ အပ္ပရိမာဏဖြစ်သော
မနသာဒေသနာတော်ကို ဘဝဝါသော်လည်း ထုတ်ဖော်၍ ဟောမကုန်
မှတ်ရအံ့လောစောဒနာဖွယ်ရှိသောကြောင့် “သတ္တာ ပန” စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ အဖို့တပါးကိုဆိုအံ့။ ဝ၊ ဆက်။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဧဝံ၊ သို့။
သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး။ မနသာ၊ စိတ်တော်ဖြင့်။ စိန္တိတဓမ္မံ၊ ကြံတော်
မူအပ်သော တရားတော်ကို။ ဝစီဘေဒ၊ နှုတ်မြက်ခြင်းကို။ ကတော၊ ၍။ ဒေ
သေန္တော၊ သော်။ ဝဿသတေနပိ၊ အနှစ်တရာဖြင့်၎င်း။ ဝဿသဟဿေနပိ၊
အနှစ်တထောင်ဖြင့်၎င်း။ ဝဿသတသဟဿေနပိ၊ အနှစ် တသိန်းဖြင့်၎င်း။
မတ္ထကံ၊ အပြီးသို့။ ပါပေတွာ၊ ရောက်စေ၍။ ဒေသေတံ၊ ငှာ။ နသက္ကောတိ၊
နိုင်။ ဣတိဝစနံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုသင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။

(၆၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အပရဘာဂေပိဉ္ဇလည်း။ တထာဂတော၊ သည်။ တာဝတိံသဘဝနေ၊ ဌှံ။ ပါရိစ္ဆတ္တကမ္မလေဉ္ဇှံ။ ပဏ္ဍုကမ္မလသိလာယံ၊ ဌှံ။ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝ တာနံ၊ သောင်းတိုက်စကြဝဠာမှ အညီအညွတ် လာကြကုန်သော နတ် အပေါင်းတို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ နိသိန္နော၊ လျက်။ မာတရံ၊ ကို။ ကာယ သက္ကံ၊ ကိုယ်တော်၏ မျက်မှောက်ကို။ ကတု၊ ရှိ။ “ကုသလာဓမ္မာ အကု သလာ။ပ။ဓမ္မာ”တိ၊ဟူ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ဒေသေန္တော၊ သော်။ သတဘာဂေန၊ အဖို့အရာဖြင့်။ သဟဿဘာဂေန၊ အဖို့တထောင်ဖြင့်။ သဘသဟဿဘာ ဂေန၊ အဖို့အသိန်းဖြင့်။ဓမ္မန္တရာ၊ တရားတပါးမှ။ ဓမ္မန္တရံ၊ တရားတပါးသို့။ သင်္ကမိတော သင်္ကမိတောဝ၊ ပြောင်း၍ ပြောင်း၍သာလျှင်။ ဒေသေသိ၊ ၏။ တယောမာသေ၊ လုံး။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ပဝတ္တိတဒေသနာ၊ ဟောတော်မူ အပ်သော ဒေသနာတော်သည်။ ဝေဂေန၊ လျင်သောအဟုန်ဖြင့်။ ပဝတ္ထာ၊ စီးဆင်းသော။ အာကာသဂင်္ဂါဝိယစ၊ ရေတမ်းခွန်ကဲ့သို့၎င်း။ အဓောမုခံ၊ အောက်သို့ ရှေးရှု။ဥပိတဥဒကသဋ္ဌာ၊ထားအပ်သောအိုးမှ။ နိက္ခန္တော၊ ထွက် သော။ဥဒကဓာရာဝိယစ၊ ရေအယဉ်ကဲ့သို့၎င်း။ ဟုတု၊ ရှိ။ အနန္တော၊သည်။ အပရိမာဏာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဘတ္တာနုမောဒနကာလေပိ၊ ဆွမ်းကျိုးရွက် သော ကာလ၌လည်း။ ဝါ၊ ဆွမ်းအနုမောဒနာ ပြုသော ကာလ၌လည်း။ ထောက်အတန်ငယ်။ ဝဇေတု၊ ရှိ။ အနုမောဒေန္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ဒေသနာ၊သည်။ဒိသမဇ္ဈိမနိကာယပ္ပမာဏာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ပုရေဘတ္တကိစ္စမှတပါး ပစ္စာဘတ္တကိစ္စကိုဆိုအံ့။ပစ္စာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားရာ ကာလမှ နောက်အဖို့ဖြစ်သော ကာလ၌။ သမ္ပတ္တပရိသာယ၊ ရောက်လာ သောပရိသတ်အား။ ဓမ္မံ၊ကို။ ဒေသေန္တာနံ၊ဟောကုန်သော။ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဒေသနာ၊ သည်။ သံယုတ္တအင်္ဂုတ္တရိကဒွေမဟာနိကာယပ္ပမာဏာဝ၊ သံယုတ္တ နိကာယ်၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် နိကာယ်ကြီးနှစ်ပါး ပမာဏ ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်းဟူမကား။ ဟိ-ယသ္မာ၊အကြင်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဘဝဂ်ပရိဝါသော၊ ဘဝင်၏ ကိန်းခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဘဝင်၏ ဖြစ်ခြင်း သည်။လဟုကော၊လျင်မြန်သည်။ဒန္တာဝရဏံ၊နှုတ်ခမ်းတော်သည်။သုဗုသိတံ၊ ကောင်းစွာထိသည်။မုခါဒါနံ၊ နှုတ်ခမ်းတော်လှစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ နှုတ်လျှာ

တော်သည်။ သိလိဋ္ဌိကောင်းစွာစေ့စပ်သည်။ ဝါ၊ တစပ်တည်းတည်သည်။
 ဇိဝှါ၊ လျှာတော်သည်။ မုဒုကာ၊ နူးညံ့သည်။ သရော၊ အသံတော်သည်။ မရုရော၊
 သာယာသည်။ ဝဇနံ၊ စကားတော်သည်။ လဟုပရိဝတ္တံ၊ လျင်သောအပြန်
 ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ လောကီပုဂ္ဂိုလ် တပုဒ်ဆိုက တရာ
 နှစ်ဆယ့်ရှစ်ပုဒ်စင် စကားတော် လျင်မြန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံမုဟုတ္တံ၊
 ထိုမုဟုတ်မျှ။ ဒေသိတဓမ္မောပိ၊ ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်သော်
 လည်း။ ဣတ္ထကော၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သေး၏။ တေ
 မာသံ၊ လုံး။ ဒေသိတဓမ္မောပန၊ ဟောတော်မူသော တရားတော်သည်ကား။
 အနန္တောအပရိမာဏောယေဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အနန္တတ္ထရော၊ သည်။ ဗဟုဿုတော၊ များသောအကြား
 အမြင်ရှိ၏။ တိပိဋကဓရော၊ ပိဋကတ်သုံးပုံကိုဆောင်၏။ ပဉ္စဒသဂါထာ
 သဟဿာနိ၊ ဂါထာတသောင်း ငါးထောင်တို့ကို။ သဠိပဒသဟဿာနိ၊
 ပုဒ်ခြောက်သောင်းတို့ကို။ လတာပုပ္ဖဂါနိ၊ နွယ်ပန်းတို့ကို။ အာကဓမ္မန္တော
 ဝိယ၊ ဆွဲငင်၏သို့။ ဌိတပဒေနေဝ၊ ရပ်သောခြေဖြင့်သာလျှင်။ ဌတော၊
 ရှိ။ ဂဏှာတိဝါ၊ သင်လည်းသင်နိုင်၏။ ပါစေတိဝါ၊ ချလည်းချနိုင်၏။ ဒေ
 သေတိဝါ၊ ဟောလည်းဟောနိုင်၏။ ထေရဿ၊ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်၏။
 ဣတ္ထကော၊ ဤမျှ ပုဒ်ခြောက်သောင်း အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ကော၊ တခု
 သော။ ဥဒ္ဓေသမဂ္ဂေါနာမ၊ သင်အပ်သော ပါဠိအစဉ်မည်သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ထေရဿ၊ အား။ အနုပဒံ-ပဒေနပဒေန၊ ပုဒ်ဖြင့်ပုဒ်ဖြင့်။ ဝါ၊
 အဖို့ဖြင့်အဖို့ဖြင့်။ ဥဒ္ဓေသံ၊ သင်အပ်သော ပါဠိကို။ ဒဒမာနေဝ၊ ပေးသည်
 ရှိသော်။ အညော၊ ဘုရားမှ တပါးသောသူသည်။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှာ။
 နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။ နသမ္ပပါပုဏ္ဏတိ၊ မမှီနိုင်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်
 သာလျှင်။ သမ္ပပါပုဏ္ဏဿ၊ မှီနိုင်ရာ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အဓိတ္ထေသတိမာ၊ အလွန်
 သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော သတိရှိသော။ အဓိမတ္တဂတိမာ၊ အလွန်သော
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပညာရှိသော။ အဓိမတ္တဓိတိမာ၊ အလွန်သောအတိုင်း
 အရှည်ရှိသော လုံ့လ သမာဓိရှိသော။ သာဝကော၊ မဟာသာဝကသည်။
 သတ္တာရာ၊ သည်။ တေမာသံ၊ လုံး။ ဣမိနာနိဟာရေန၊ နည်းဖြင့်။ ဒေသိတ
 ဒေသနံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်ကို။ ဝဿသတံ၊ ပတ်လုံး။

(၆၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝဿသဟာသံ၊ အနုစိတထောင်ပတ်လုံး။ ဥဂ္ဂဏှန္တောပိ၊ သင်သော်လည်း။
မတ္ထကံ၊ သို့။ ပါပေတုံ၊ ရောက်စေခြင်းငှာ။ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ လတာနှင့် ပုပ္ဖါနိကား ခွန်တည်း။ အရှင်သီလဝံသထေရ်မြတ်သည်-
နှုတ်မုက္ခပတ်၊ ဝိဇ္ဇကတ်ကို၊ သင်ရှုတ်သောခါ၊ ဆန်းလက်၌ဖြင့်၊ ဝါထာလည်း
ကောင်း၊ လေးဆယ်ပေါင်း၍၊ ခြောက်သောင်းတိုက်တိုက်၊ ခံသည်ပိုက်ကို၊
ရပ်ကြိုက်သင်ကြား၊ ပန်းနှယ်ဖူးလျှော်၊ နှယ်ခြူးရင်းကို၊ စင်လုံးယိုင်သို့-
ဟုခွန်၏အဖြစ်ကို ပြတော်မူလျက် စပ်တော်မူသတည်း။ အနုပဒံ၌ ဝိစ္ဆာဇော
တက အနုဥပသာရအယှဉ် ကမ္မပွဝစနိယ ယုတ္တေဖြင့် တတိယာအရာ၌ဒုတိယာ
နေရကား ပဒေနုပဒေနဟု ယောဇနာသည်။

ပါဠိ ၁ နုသန္တိ။ ။ ဣဒါနိ ဒေသနာကာလေ သဂဝတော သရီရဿ ယာပိတ
ဘာဝဝိစာရံ ဒေသန္တော “ဝေ တေမာသ” န္တိ အာဒိမာဟံ။

ပန၊ အဖို့တပါးကိုဆိုအံ့။ ဝေ၊ ဤသို့။ တေမာသံ၊ လုံး။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။
ဒေသန္တဿ၊ ဟောတော်မူသော။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ကဗဠိကာရာဟာရ
ပဋိဗဒ္ဓံ၊ ကဗဠိကာရ အာဟာရနှင့် စပ်သော။ ဥပါဒိန္နကသရီရံ၊ ဥပါဒိန္နက
ရွှေကိုယ်တော်သည်။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ ယာပေသိ၊ မျှသနည်း။ ဣတိအယံ၊
ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ပဋိဇ္ဇေနေနေဝ၊ လုပ်ကျွေးမွေးမြူသဖြင့်
သာလျှင်။ ယာပေသိ၊ မျှ၏။ ဟိ-ဝိတ္ထာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။
ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့အား။ သောသောကာလော၊ ထိုထိုကာလ
သည်။ သုဝဝတ္ထိတော၊ ကောင်းစွာမှတ်အပ်သည်။ သုပရိစ္ဆိန္နော၊ ကောင်းစွာ
ပိုင်းခြားအပ်သည်။ သုပစ္စက္ခော၊ ကောင်းစွာ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုထိုကာလ၏ ကောင်းစွာ မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသန္တောဝ၊ ဟောတော်မူလျက်
သာလျှင်။ မနုဿလောကေ၊ လူ့ပြည် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌။ ကာလံ၊ ကာလ
ကို။ သြလောကေတိ၊ ကြည့်ရှု၏။ သော၊ ထိုလူ့ပြည်ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသို့ ကြည့်
ရှုသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘိက္ခဝာစာရဝေလံ၊ ဆွမ်းခံရာ ကာလကို၊
သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်၍။ နိမ္မိတဗုဒ္ဓံ၊ နိမ္မိတဘုရားကို။ မာပေတွာ၊ ပန်ဆင်း၍။
“ဣမဿ၊ ဤနိမ္မိတဘုရား၏။ စိဝရဂ္ဂဟဏံ၊ သင်္ကန်းကိုင်ခြင်းသည်။ ပဏ္ဍဂ္ဂ

နိဒါနကထာ

(၆၇)

ဟဏံ၊ သပိတ်ကိုင်ခြင်းသည်။ သရက္ခတ္တိ၊ အသံပြုခြင်းသည်။ အာကပ္ပေါ၊
အသွင်အပြင်သည်။ ဝေရူပေါနာမ၊ ဤသို့သဘောရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ
သတည်း။ ဧတ္တကံနာမ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသည်မည်သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။
ဒေသေတု၊ ဟောရစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌာယ၊ မိဋ္ဌာန်တော်မူ၍။
ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ အနောတတ္ထဒဟံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၍။ ဒေဝတာ၊
တို့သည်။ နာဂလတာဒန္တကဋ္ဌံ၊ နဂါးပြည်၌ ဖြစ်သော နွယ်ဒန်ပူကို။ ဒေန္တိ၊
ကပ်လှူကုန်၏။ တံ၊ ထိုနဂါးပြည်၌ ဖြစ်သော နွယ်ဒန်ပူကို။ ခါဒိတု၊
သုံးဆောင်၍။ အနောတတ္ထဒဟေ၊ ၌။ သရီရံ၊ ကိုယ်တော်ကို။ ပဋိဇဉ်တု၊
သုတ်သင်၍။ မနောသိလာတလေ၊ ဆေးဒန်း မြင်းသိလာ ကျောက်ဖျာ
အပြင်၌။ ဌိတော၊ ရပ်လျက်။ သုရတ္ထဒုပဋ္ဌံ၊ ကောင်းစွာတပ်သော နှစ်ထပ်သော
သင်းပိုင်တော်ကို။ နိဝါသေတု၊ ၍။ စိဝရံ၊ ကိုယ်တော် ဒုက္ခကို။ ပါရုပိတု၊ ၍။
စာတုမဟာရာဇဒတ္တိယံ၊ နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့သည် ကပ်လှူအပ်သော။
ဓသလမယံ၊ ကျောက်ညိုဖြင့်ပြီးသော။ ပတ္တံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ ဥတ္တရကုရု၊
ဥတ္တရကုရုကျွန်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၍။ တတော၊ ထိုဥတ္တရကုရုကျွန်းမှ။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။
အာဟရိတု၊ ၍။ အနောတတ္ထဒဟတိရော၊ ၌။ နိသိန္နောလျက်။ တံ၊ ထိုမြောက်
ကျွန်းသို့ လှူသောဆွမ်းကို။ ပရိတု၊ ၍။ ဒိဝါဝိဟာရာယ၊ နေနေခြင်း
ငှာ။ စန္ဒနဝနံ၊ စန္ဒကူးတောသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၍။

ဓပ္ပသေနာပတိ သာရိပုတ္တတ္ထေရာပိ၊ လည်း။ တဏှံ၊ ထိုစန္ဒကူးဟောသို့။
ဂန္ထံ၊ ၍။ သပ္ပာသမ္ပုဒ္ဓဿ၊ အား။ ဝတ္တံ၊ ကို။ ကတု၊ ၍။ ကေမန္တံ၊ ၍။ နိသိဒိ၊
၏။ အသ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုသခင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်အား။ သတ္ထာ၊ သည်။
နယံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၍။ “သာရိပုတ္တ၊ ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ” ဧတ္တကော၊ သော၊
ဓမ္မော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဒေသိတော၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အာစိက္ခဟံ၊ ၍။ ဧဝံ၊
ဤသို့။ သမ္ပာသမ္ပုဒ္ဓေ၊ သည်။ နယံ၊ ကို။ ဒေန္တေ၊ သော်။ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တဿ၊
ပဋိသမ္ဘိဒါသို့ ရောက်သော။ အဂ္ဂသာဝကဿ၊ အား။ ဝေလန္တေ၊ ကမ်းစွန်း၌။
ဌတု၊ ၍။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ ပဿာရေတု၊ ၍။ ဒဿိတသမုဒ္ဓသဒိသံ၊ ပြအပ်သော
သမုဒြာနှင့် တူသော။ နယဒါနံ၊ နည်းပေးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၍။
ထေရဿာပိ၊ အားလည်း။ နယသတေန၊ နည်းအရာဖြင့်။ နယသဟဿေန၊
နည်းအထောက်ဖြင့်။ နယသတသဟဿေန၊ နည်းအသိန်းဖြင့်။ တကတော၊

(၆၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဒေသိတဓမ္မော၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာတိယေဝ၊ ကြောင်းကြောင်း ထင်သည်သာလျှင်တည်း။

သတ္တဝါ သည်။ ဒိဝါဝိဟာရံ၊ နေနေခြင်းကို။ နိသီဒိတော၊ နေတော်မူ၍။ ဝါ၊ နိသီဒိတော ကရိတော၊ ပြုတော်မူ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတုံ၊ ငှာ။ ကာယဝေလာယ၊ အဘယ်အခါ၌။ ဂစ္ဆတိ၊ တာဝတိံသာ နတ်တို့ရွာသို့ ကြွတော်မူသနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆော၊ တည်း။ သာဝတ္ထိဝါသီနံ၊ သာဝတ္ထိပြည်၌နေကုန်သော။ သမ္ပတ္တာနံ၊ ရောက်လာကုန်သော။ ကုလပုတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဓမ္မဒေသနဝေလာနာမ၊ တရားဟောရာ အခါမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာယဝေလာယ၊ ထိုတရားဟောရာအခါ၌။ ဂစ္ဆတိ၊ တာဝတိံသာ နတ်တို့ရွာသို့ ကြွတော်မူ၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတော၊ ၍။ ဂစ္ဆန္တိဝါ၊ လူ့ပြည်သို့ ကြွလာတော်မူသည်ကို၎င်း။ အာဂစ္ဆန္တိဝါ၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ကြွတော်မူသည်ကို၎င်း။ ဧက၊ အဘယ်နတ်တို့သည်။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်သနည်း။ ဧက၊ တို့သည်။ နဇာနန္တိ၊ မသိကုန်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆော၊ တည်း။ မဟေသက္ခော၊ တန်ခိုးကြီးကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ အပ္ပေသက္ခော၊ တန်ခိုးနည်းကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ နဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ကသ္မော၊ အဘယ်ကြောင့်။ နဇာနန္တိ၊ မသိကုန်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆော၊ တည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿဝါ၊ ပြကတေသော မြတ်စွာဘုရား၏၎င်း။ နိမ္မိတဗုဒ္ဓဿဝါ၊ နိမ္မိတဘုရား၏၎င်း။ ရသ္မိယာဒိသု၊ ရောင်ခြည်တော် စသည်တို့၌။ နာနတ္တာဘာဝါ၊ အထူးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဥဘိန္နပိ၊ နှစ်ဦးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပြကတေသော မြတ်စွာဘုရား နိမ္မိတမြတ်စွာဘုရားတို့၏။ ရသ္မိသုဝါ၊ ရောင်ခြည်တော်တို့၌၎င်း။ သရေသုဝါ၊ အသံတော်တို့၌၎င်း။ ဝစနေသုဝါ၊ စကားတော်တို့၌၎င်း။ နာနတ္တံ၊ အထူးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ပါဠိ ၂၁ နုသန္ဓိ။ ။ ဣဒါနိ အဘိဓမ္မေ ဝါစနာမဂ္ဂဿ ဓမ္မသေနာပတိ သာရိပုတ္တဇ္ဈေရပုဘဝတံ ဒေသေတုံ “သာရိပုတ္တဇ္ဈေရေ” ဟု ဖိမာဟ။

သာရိပုတ္တဇ္ဈေရေပိ၊ သည်လည်း။ သတ္ထာရာ၊ သည်။ ဒေသိတံဒေသိတံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အာဟရိတော၊ ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်လူ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စဘိက္ခုသတာနံ၊ ငါးရာသောရဟန်းတို့အား။

နိဒါနကထာ

(၆၉)

ဒေသေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည် ကား။ ပုဗ္ဗယောဂေါ၊ ရှေး၌ ပြုသော ကုသိုလ်ထူးတည်း။ ကိရ၊ ကြားရသည် ကား။ တေ၊ ထိုငါးရာသော ရဟန်းတို့သည်။ ကဿပ ဒသဗလဿ၊ ၏။ ကာလေ၊ ရွှေလက်ထက်တော်၌။ ခုဒ္ဒကဝဂ္ဂုလိယောနိယံ၊ ငယ်သော လင်းနှို မျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ပဗ္ဗာရေ၊ တောင်ဝှမ်း၌။ သြလမ္ဗန္ဓာ၊ တွဲရရှိဆွဲ ကုန်လျက်။ အဘိဓမ္မံ၊ ကို။ သဇ္ဈာယန္တာနံ၊ သရဇ္ဈာယ်ကုန်သော။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ဦး ကုန်သော။ အဘိဓမ္မကဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ သရေ၊ သရဇ္ဈာယ်သောအသံ၌။ နိမိတ္တံ၊ တရားဟူသောအာရုံကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ကဏ္ဍပက္ခံ၊ အကုသိုလ်အဖို့ ကို၎င်း။ သုက္ကပက္ခံ၊ ကုသိုလ်အဖို့ကို၎င်း။ အဇာနိတွာပိ၊ မသိမူ၍လည်း။ သရေ၊ သရဇ္ဈာယ်သောအသံ၌။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟမတ္တကေနော၊ တရားဟူသော အာရုံကို ယူကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ ကာလံကတွာ၊ စုတေ၍။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တိံ၊ သု၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧကံဗုဒ္ဓန္တရံ၊ နှစ်ဆူသော ဘုရားရှင်တို့၏ တခုသော အကြားပတ်လုံး။ ဒေဝလောကေ၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌။ ဝသိ တွာ၊ နေ၍။ တသ္မိံ၊ ကာလေ၊ ထိုငါးတို့ဘုရားဖြစ်သောအခါ၌။ မနုဿလော ကေ၊ လူ့ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယမကပါဠိဟာရိယေ၊ ယမိုက်ပြာဠိ ဟာ၌။ ဥသိဒိတွာ၊ ကြည်ညို၍။ ထေရဿ၊ မထေရ်၏။ သန္တိကေ၊ အထံတော် ၌။ ပဗ္ဗဇိံ၊ သု၊ ရဟန်းပြုကုန်၏။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ သတ္တာရာ၊ ဘုရား သည်။ ဒေသိတံ၊ ဒေသိတံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အာဟရိတွာ၊ ၍။ တေသံ၊ ထို လင်းနှိုသားဖြစ်ဘူးသော ငါးရာသောရဟန်းတို့အား။ ဒေသေသိ၊ ၏။ သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ အဘိဓမ္မဒေသနာပရိယောသာနဉ္စ၊ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာ၏ ပြီးဆုံးခြင်းသည်၎င်း။ တေသံဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ သတ္တပကရဏဉ္စဟဏဉ္စ၊ ခုနစ် ကျမ်းသော အဘိဓမ္မာကို ခင်ခြင်းပြီးဆုံးခြင်းသည်၎င်း။ (ပရိယောသာန ခုံကြ)။ ကေပ္ပဟာရေနော၊ တပဟိုရ်တည်းဖြင့်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ၏။

အဘိဓမ္မေ၌။ ဝါစနာမဂ္ဂေါနာမ၊ သင်အပ်သော ပါဠိအစဉ် မည်သည် ကား။ သာရိပုတ္တတ္ထေရပ္ပဘဝေါ၊ သခင်သာရိပုတ္တရာလျှင်အမွန်ရှိ၏။ မဟာ ပကရဏေ၊ ပဌာန်းကျမ်း၌။ ဂဏနစာရောပိ၊ သင်္ချာထားခြင်း ကိုသည်း။ ထေရေနော၊ သည်သာလျှင်။ ဌပိတော၊ ထားအပ်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုအံ့။ ထေရော၊ သည်။ ဣမိနာနိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မန္တရံ၊ ကို။ အမက္ခေတွာ၊ မချေမှု၍

(၇၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သာလျှင်။ ဝါ၊ မနွေသံမယုက်မူ၍သာလျှင်။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ဝါ၊ ချမ်းသာ
သော။ ဂဟေတုံ-ဂဟဏံကာတုံစ၊ ယူခြင်းငှာ၎င်း။ ဓာရေတုံ-ဓာရဏံကာတုံစ၊
ဆောင်ခြင်းကို ပြုခြင်းငှာ၎င်း။ ပရိယာပုဏိတုံ-ပရိယာပုဏနံ ကာတုံစ၊
သင်ခြင်းကို ပြုခြင်းငှာ၎င်း။ ဝါစေတုံ-ဝါစနံကာတုံစ၊ ချခြင်းကို ပြုခြင်း
ငှာ၎င်း။ ပဟောတိ၊ နိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏနစာရံ၊ ကို။ ဌပေသိ၊ ၏။

ကျမ်းတက်။ အဘိဓမ္မာ၌ ဝါစနာမဂ္ဂ၏ သခင် သာရိပုတ္တရာ အမွန်ရှိသည်၏
အဖြစ်ကို ပြုပြီး၍ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ၏ လက်ဦးစွာ အဘိဓမ္မာ တတ်သည်၏အဖြစ်ကို
ပဋိဝေဓဖြင့် ပြီးစေလိုသောကြောင့် စကားဆိုရာ အခြေပြု၍ ဆစ်စု လိုရကား
“ဧဝံ သန္တေ” စသည်ကိုမိန့်သော်။ ဝါ၊ ရှေး၌ဆိုအပ်ပြီးသော “ယံ ဒေဝဒေဝါနံ
ဒေသေတွာ” စသောစကားကို မယူမူ၍ ဝါစနာမဂ္ဂ၏ ထေရပုဘဝတ္ထစကားမျှ
ကိုသာလျှင် ယူ၍ ထိုစကားဖြင့် ရှေးဆိုသော စကားကို ပယ်လျက် စောဒနာ
တက်လိုရကား “ဧဝံ သန္တေ” စသည်ကိုမိန့်သော်။

ဧဝံ အဘိဓမ္မေ ဝါစနာမဂ္ဂဿ သာရိပုတ္တတ္ထေရပုဘဝတ္ထေ၊ ဤသို့ အဘိ
ဓမ္မာ၌ ဝါစနာမဂ္ဂ၏သခင် သာရိပုတ္တရာလျှင် အမွန်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။
သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ထေရော၊ သခင် သာရိပုတ္တရာသည်သာလျှင်။
ပဌမတရံ၊ လက်ဦးစွာ။ အဘိဓမ္မိကော၊ အဘိဓမ္မာတတ်သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်သလော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ထေရော၊ သည်။ ပဌမတရံ၊
စွာ။ အဘိဓမ္မိကော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်သာ
လျှင်။ ပဌမတရံ၊ စွာ။ အဘိဓမ္မိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဟိ။

ကျမ်းတက်။ ယခုအခါ အခြေရ၍ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ၏ ပဌမတရ အဘိဓမ္မိကအဖြစ်ကို
ပဋိဝေဓဖြင့် ပြီးစေလိုရကား “သော ဟိ” စသည်ကို မိန့်သော်။ (ဟိဟိသမ္ပတ္တနေ
နိပါတော)။

ဟိ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပဌမတရံ အဘိဓမ္မိကောဟု ငါဆိုသော စကားသည်
မွန်ပေစွ။ သောသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ နံအဘိဓမ္မိကို။ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ကေ၊
၌။ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ ၍။ ပဋိဝိဇ္ဈိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ။

ပါဠိ ၂၁ နှစ်။ ဧဝံ ပဋိဝေဓေန သာဓေတွာ ဣဒါနိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပဌမတရံ
အဘိဓမ္မိကဘာဝံ ပဌမာဒိဗုဒ္ဓဝစနေသာဓေန္တော “ဗုဒ္ဓေါ” တိ အာဒိမာဟ။

ပန၊ ပဋိဝေဓဖြင့် ပြီးစေသည်မှတစ်ပါး ပဌမာဒိဗုဒ္ဓဝစနေဖြင့် ပြီးစေဦးအံ့။
(စ ပဒါလင်္ကာရ၊ ပန ပက္ခန္ဓရ)။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးစု ငါးခုနက်စံ ဥေယျဓံ

နိဒါနကဏ္ဍ

(၇၁)

ကို သယမ္ပုဉ္ဇဏ်ဖြင့်ပြီးသည်။ ဟုတော့၍။ သတ္တဝါတို့လုံး။ ကေပလ္လင်္ကေန၊
တခုတည်းသောထက်ဝယ်ပလ္လင်ဖြင့်။ နိဿိန္ဒော၊ နေတော်မူလျက်။ “ယဒါ
ဟဝေ။ ပ။ လိက္ခ” နှိလိက္ခဟူသော။ ဥဒါနံ၊ ကို။ ဥဒါနေသိ၊ ကျူးတော်မူ၏။

ဂါထာနက်။ ။ အာတာပိနော၊ ကိလေသာကိုပူပန်စေတတ်သော လွန်သော
လုံ့လရှိသော။ ဈာယတော၊ မကောင်းမှုကို ဖုတ်မြှိုက်တတ်သော။
ဝါ၊ အာရမ္မဏုပနိဇ္ဈာန် လက္ခဏုပနိဇ္ဈာန်ဖြင့်ရှုတတ်သော။ ဗြာဟ္မဏဿ၊
မကောင်းမှုကိုအပြုပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယဒါယသ္မိံ ကာလေ၊
အကြင်အခါ၌။ ဓမ္မာ၊ သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရား
တို့သည်။ ဝါ၊ သစ္စာလေးပါး တရားတော်တို့သည်။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။
ပါတုဘဝန္တိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ သော
ဗြာဟ္မဏော၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဟေတုဓမ္မံ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော
အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်သော သင်္ခါရအစရှိသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို။
ဝါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ ပဇာနာတိ၊
အပြားအားဖြင့်သိ၏။ တတော၊ ထိုကြောင့်။ အဿဗြာဟ္မဏဿ၊ အား။
သဗ္ဗာ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ကင်္ခါ၊ ရှစ်ပါးသောယုံမှားခြင်း တဆယ့်
ခြောက်ပါးသော ယုံမှားခြင်းတို့သည်။ ဝပယန္တိ ဝိ အပယန္တိ၊ ကင်း
ကုန်၏။

အာတာပိနော၊ သော။ ဈာယတော၊ သော။ ဗြာဟ္မဏဿ၊ အား။ ယဒါ
ယသ္မိံ ကာလေ၊ ၌။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဟဝေ၊ စစ်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အထ၊
သော။ သောဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ပစ္စယာနံ၊ အကြောင်းတရားတို့၏။ ခယံ၊
ကုန်ရာကုန်ကြောင်းဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်ကို။ ယတော၊ ကြောင့်။ အဝေဒိ၊
သိပြီ။ တတော၊ ကြောင့်။ အဿဗြာဟ္မဏဿ၊ အား။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။
ကင်္ခါ၊ တို့သည်။ ဝပယန္တိ၊ ကုန်၏။

အာတာပိနော၊ သော။ ဈာယတော၊ သော။ ဗြာဟ္မဏဿ၊ အား။ ယဒါ
ယသ္မိံ ကာလေ၊ ၌။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဟဝေ၊ စစ်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။
တဒါ၊ ၌။ သူရိယော၊ နေမင်းသည်။ တမံ၊ အမှိုက်ကို။ ဝိဇ္ဇပယံ ဝိဇ္ဇ
ပယန္တော၊ လွင့်ဖျောက် ဖျက်ဆီးလျက်။ အန္တလိက္ခံ၊ ကောင်းကင်ကို။

(၇၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဩဘာသယံ ဩဘာသယန္တော၊ ထွန်းလင်းစေလျက်။ တိဋ္ဌတိဣဝ၊
တည်၏သို့။ ဧဝံ၊ အတူ။ သောဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ မာရသေနံ၊ မာရ်မင်း၏
စစ်သည်ကို။ ဝိဓူပယံ ဝိဓူပယန္တော၊ လျက်။ လောကဓာတုံ၊ လောက
ဓာတ်ကို။ ဩဘာသယံ ဩဘာသယန္တော၊ ထွန်းလင်းစေသည်ဖြစ်၍။
တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။

ဣဒံစနံ၊ ဤစကားသည်။ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနံနာမ၊ မည်၏။ ပန၊ အယူထူးကို
ဆိုအံ့။ ဓမ္မပဒဘာဏကော၊ ဓမ္မပဒကိုဆောင်ကုန်သောသခင်တို့သည်။ “အနေ
ကဇာတိသံသာရံ။ပ။ ခယမဇ္ဈဂါ”တိ၊ မဇ္ဈဂါဟူသော။ ဣဒံစနံ၊ ကို။ ပဌမ
ဗုဒ္ဓဝစနံနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။
(တနည်း) ဣဒံစနံ၊ ဤစကားသည်။ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနံနာမ၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ဣတိ ဣဒံစနံကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ဂါထာနက်။ ။ ဇရာဗျာဓိမရဏမိဿတာယ၊ အိုခြင်း နာခြင်း သေခြင်း
ဘေးနှင့် ရောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သောဇာတိ၊ ဤဇာတိမည်သည်။
ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ဥပဂန္တုံ၊ ကပ်ခြင်းငှာ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊
ဆင်းရဲ၏။ တသ္မာစ၊ ထိုကြောင့်၎င်း။ တသ္မိံ၊ ထိုတဏှာယောကျ်ား
ပဲခွပ်သမားကို။ အဒိဋ္ဌေ၊ မမြင်အပ်သည်ရှိသော်။ သာဇာတိ၊ ထိုဇာတိ
သည်။ နနိဝတ္တတိ၊ မနစ်ခဲ့။ တသ္မာစ၊ ထိုကြောင့်၎င်း။ ဧဝံ ဥဘယ
ကာရဏာ၊ ဤနှစ်ပါးသောအကြောင်းကြောင့်။ ဂဟကာရံ၊ အတ္တဘော
တည်းဟူသော ခန္ဓာအိမ်ကို ပြုပြင်တတ်သော တဏှာယောကျ်ား ပဲခွပ်
သမားကို။ ဂဝေသန္တော၊ ရှာသော။ အဟံ၊ သည်။ (ဤဂါထာ၌ ဂဟ
ကာရံဟု ဒုတိယန္တလိုသည်။ ဂဟကာရဟု အာလုပ်မဟုတ်)။ ယေန
ဉာဏေန၊ အကြင်သဗ္ဗညုတညာဏ်ဖြင့်။ တံ၊ ထိုတဏှာယောကျ်ား ပဲခွပ်
သမားကို။ ဒဠှ၊ မြင်ခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ တဿဗောဓိ
ဉာဏဿ အတ္ထာယ၊ ထိုသဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တည်းဟူသော အကျိုးငှာ။
ဒီပင်္ကရ ပါဒမူလေ၊ ဒီပင်္ကရမြတ်စွာဘုရား ခြေရင်းတော်၌။ ကတာဘိနိ
ဟာရော၊ ပြုအပ်ပြီးသောဆုတောင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဧတ္တကံ၊ ဤသို့တွက်ရ
သင်္ချေလေးမြွှာ သိန်းကမ္ဘာ ပမာဏရှိသော ကာလပတ်လုံး။ အနေက

နိဒါန်းကဏ္ဍ

(၇၃)

ဇာတိ သံသာရုံ၊ တပါးမက များစွာသော ဘဝရှိသော သံသရာ၌။ ဝါ၊ သံသရာပတ်လုံး။ တံညဏံ၊ ထိုသဗ္ဗညုတညာဏ်ကို။ အနိဗ္ဗိသံ-အဝိနန္ဒန္တော၊ မရသေးသည်ဖြစ်၍။ သန္ဓာဝိသံ-သံသရီ၊ ကျင်လည်ရလေပြီ။

ဂဟကာရက၊ ငါ၏ အတ္တဘောတည်းဟူသော ခန္ဓာအိမ်ကို ပြုပြင် တတ်သော တဏှာယောကျ်ား ပဲခွပ်သမား။ ဣဒါနိ၊ ယခုတမူကား။ တံညဏံ၊ ထိုသဗ္ဗညုတညာဏ်ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိပြီးသော။ မယာ၊ ငါသည်။ တံ၊ သင့်ကို။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်သည်။ အသိ၊ ပြီ။ ပုန၊ တဖန်။ ဂေဟံ၊ ငါ၏အတ္တဘောတည်းဟူသောခန္ဓာအိမ်ကို။ တံ၊ သည်။ နကာဟသိ၊ မပြုရလတုံ။ တေ၊ သင်၏။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်အောင် စုံသော။ ဖာသုကာ၊ ကိလေသာဟူသော အိမ်၏ အခြင်တို့ကို။ ဘဂ္ဂါ၊ ငါးချိုးဖျက်အပ်ပြီ။ ဂဟကုဋံ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အိမ်၏ အထွတ်ကို။ ဝိသင်္ခတံ၊ ငါဖျက် ဆီးအပ်ပြီ။ မေ၊ ငါ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိသင်္ခါရဂတံ၊ သင်္ခါရကင်းရာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရောက်ပြီ။ သော-အဟဉ္ဇ၊ ထိုငါသည်လည်း။ တဏှာနံ၊ တဏှာတို့၏။ ခယံ၊ ကုန်ရာကုန်ကြောင်း ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ အဇ္ဈဂါ၊ ရပြီ။

ကျမ်းတော်။ ။ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနကို ပြုပြီး၍ မဇ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစနကိုပြသင့်လျက် ပါရိသေသ နည်းအားဖြင့် အကြွင်းကို သိလွယ်စိမ့်သောငှာ ပစ္ဆိမဗုဒ္ဓဝစနကို ပြလိုရကား “ယမကသာလာနမန္တရေ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ယမကသာလာနံ၊ အစုံသော အင်ကြင်းပင်ပျိုတို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ နိဗန္ဓေန၊ ရတနာညောင်စောင်းထက် လျောင်းစက်တော်မူသော။ ဘဂဝ တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗာန သမယေ၊ ရွှေပြည်နိဗ္ဗာန် ဝင်စံကာနီး အခါ၌။ “ဟန္တုဒါနိ၊ ပ။ သမ္မာဒေထာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဝစနံ၊ တပည့်သား တို့အား မှာထားဆုံးမတော်မူသော စကားသည်။ ပစ္ဆိမဗုဒ္ဓဝစနံ နာမ၊ မည်၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဟန္တု၊ တိုက်တုန်း၏။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝေ၊ သင်တို့ကို။ အဟံ၊ သည်။ အာမန္တယာမိ၊ သိစေအံ့။ သင်္ခါရာ၊ တေဘူမက သင်္ခါရတရား တို့သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝယမေ၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အရှည်မတည် ဖျက်လွယ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တုမေ၊ သင်ရဟန်းတို့သည်။ အပ္ပမာဒေန၊ မမေ့မလျော့သဖြင့်။ သမ္မာဒေထ၊

(၇၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ကောင်းသောတရားကို ပြည့်စုံစေကြကုန်လော့။ ဝါ၊
သိက္ခာသုံးပါးကို ပြည့်စုံစေကြကုန်လော့။

ဥဘိန္ဒ၊ ပဌမဗုဒ္ဓဝစန၊ ပစ္ဆိမဗုဒ္ဓဝစနတို့၏။ အန္တရေ၊ ချွဲ။ ပဉ္စစက္ကာလီသ
ဝဿာနိ၊ လေးဆယ့်ငါးဝါတို့ပတ်လုံး။ ပုပ္ဖဒါမံ၊ ပန်းကုံးကို။ ဂန္ဓေန္တေန
ဝိယစ၊ သိကုံး၏သို့၎င်း။ ရတနာဝလိ၊ ရတနာရွှေလုံးအစဉ်ကို။ အာဝုနန္တေန
ဝိယစ၊ သိကုံး၏သို့၎င်း။ ကထိတော၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ အမတပ္ပ
ကာသိနော၊ အမြှိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ပြတတ်သော။ သဒ္ဓမ္မော၊ သုတော်ကောင်းတို့
တရားသည်။ ဝါ၊ နတ်လူတို့ ပူဇော်ထိုက်သော တရားသည်။ မဇ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစနံ
နာမ၊ မည်၏။

ပါဠိ၊ နုဿန္တိ၊ ဣဒါနိ သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓဿ ဝဌမတရံ အဘိဓမ္မိကဘာဝံ ပိဋက
ဒ္ဒိဟိ သာဓေတုံ “တံ သဗ္ဗ”န္တိ အာဒိမာဟ။

သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား စကားတော်ကို။
သင်္ဂယုမာနံ၊ ပေါင်း၍ယူအပ်သည်ရှိသော်။ (တနည်း)။ သင်္ဂယုမာနံ၊ သော။
သဗ္ဗံ၊ သော။ တံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ ပိဋကတော၊ အားဖြင့်။ တိဏိပိဋကာနိ၊
တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နိကာယတော၊ အားဖြင့်။ ပဉ္စနိကာယာ၊ တို့သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အင်္ဂတော၊ အားဖြင့်။ နဝင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
ဓမ္မက္ခန္ဓတော၊ အားဖြင့်။ တေရာသီတိဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းလေး
ထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကထံ ဟောန္တိ၊ နည်းဟူမူ
ကား။ ဟိ၊ ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ဖြစ်သော။ တေဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ထိုမြတ်စွာ
ဘုရား၏ စကားတော်သည်။ ပိဋကတော၊ အားဖြင့်။ ဝိနယပိဋကံ၊ ၎င်း။
သုတ္တန္တပိဋကံ၊ ၎င်း။ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိပုဗ္ဗေဒမေဝ၊ သုံးပါး
သာယျင် အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တတ္ထ-တေသုတိသုပိဋကေသု၊ တို့တွင်။
ဥဘယာနိ၊ ကုန်သော။ ပါတိမောက္ခာနိ၊ ဘိက္ခုပါတိမောက္ခ၊ ဘိက္ခုနီပါတိ
မောက္ခတို့၎င်း။ ခွေ၊ ကုန်သော။ ဝိဘင်္ဂါ၊ ဘိက္ခုဝိဘင်း၊ ဘိက္ခုနီဝိဘင်း
တို့၎င်း။ ဒွါဝိသတိ၊ သော။ ခန္ဓကာ၊ မဟာဝါခန္ဓက၊ စူဠဝါခန္ဓကတို့၎င်း။
သောဌသပရိဝါရော၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဝါရရှိသော ပရိဝါရ၎င်း။

နိဒါနကထာ

(၁)

အပ္ပာဏော။ ။ “သောဠသတိ ဝါရေတိ ဥဝဏတိတတ္ထာ သောဠသဝရိဝါရေတိ ဝုစ္စဟိ” ဟု ဝိနည်းဋီကာရှိတား သောဠသဝရိဝါရေ ထုတေဝုဏ်နှင့် လိုသည်။ ခွါဝိသတိကွဉ်ကာနှင့်နီး၍ နောက်မှ ဗထုဝုဏ်ပြင်သည်။

ဣတိဣဒံ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ ဝိနယပိဋကံနာမ၊ မည်၏။ ဗြဟ္မဇာလာဒိ စတုတ္ထိံသ သုတ္တသင်္ဂဟော၊ ဗြဟ္မဇာလာသုတ် အစရှိသော သုံးဆယ့်လေး သုတ်တို့ကို ပေါင်း၍ ယူရာယူကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ ယူခြင်းရှိသော။ ဒိသ နိကာယော၊ ၎င်း။ မူလပရိယာယ သုတ္တာဒိဒိယစုသတဒ္ဓေသုတ္တသင်္ဂဟော၊ မူလပရိယာယသုတ် အစရှိသောတရားငါးဆယ့်နှစ်သုတ်တို့ကို အပေါင်းပြု၍ ယူရာယူကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ ယူခြင်းရှိသော။ မဇ္ဈိမနိကာယော၊ ၎င်း။ ဩဃတရဏ သုတ္တာဒိ သတ္တသုတ္တသဟဿ သတ္တသတဒ္ဓါ၊ သဠိ သုတ္တသင်္ဂဟော၊ ဩဃတရဏသုတ် အစရှိသော ခုနစ်ထောင့် ခုနစ်ရာ ခြောက်ဆယ့်နှစ်သုတ် တို့ကို ပေါင်း၍ ယူရာယူကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ ရှိသော။ သံယုတ္တနိကာယော၊ ၎င်း။ စိတ္တပရိယာဒါနသုတ္တာဒိ နဝသုတ္တသဟဿ ပဉ္စသတသတ္တပညာသ သုတ္တသင်္ဂဟော၊ စိတ္တပရိယာဒါနသုတ် အစရှိသော ကိုးထောင့် ငါးရာ ငါးဆယ့် ခုနစ်သုတ်တို့ကိုပေါင်း၍ ယူရာယူကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ ရှိသော။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယော၊ ၎င်း။ ခုဒ္ဒကပါဌ။ ပ။ စရိယာပိဋကဝသေန၊ ခုဒ္ဒကပါဌ ။ ပ။ စရိယာပိဋကတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပန္နရသပ္ပဘေဒေါ၊ တဆယ့်ငါးကျမ်း အပြားရှိသော။ ခုဒ္ဒကနိကာယော၊ ၎င်း။ ဣတိ ဣဒံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ သုတ္တန္တ ပိဋကံနာမ၊ မည်၏။ ဓမ္မသင်္ဂဏီအာဒိနိ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ အစရှိကုန်သော။ သတ္တပူ ကာရဏာနိ၊ တို့သည်။ အဘိဓမ္မပိဋကံနာမ၊ မည်၏။

ပါဠိအနုသန္တိ။ ။ ဧဝံ ဝိနယပိဋကဒိနံ သရူပံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဝိနယသဒ္ဓဿ ဝစနတ္ထံ ပဌမံ ဉာပေန္တော “တတ္ထ ပိဝိဓာ”တိ အာဒိမာဟ။

တတ္ထ-တေသု တိသုပိဋကေသု၊ တို့၌။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ဂါထာနက်။ ။ ဝိဝိဓဝိသေသနယတ္တာစ၊ များသော အပြားရှိသောနည်း တူးသော၊ နည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကာယဝါစာနံ၊ ကိုယ်နှုတ် တို့ကို။ ဝိနယနတောစေမ၊ ဆုံးမကံမြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝိနယတ္ထဝိဒူဟိ၊ ဝိနယသဒ္ဓါ၏ အနက်ကို သိကုန်သော ပညာရှိတို့သည်။

(၇၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အယံဝိနယော၊ ဤဝိနည်းကို။ ဝိနယောတိ၊ ဝိနည်းဟူ၍။ အက္ခာတော၊
ဟောအပ်၏။

ဟိ-ဝိတ္ထာဓရမိ၊ အံ။ ဧတ္ထဝိနယောဋ္ဌံ။ ပဉ္စဝိပေါတိမောက္ခန္ဓဒေသပါရာဇိ
ကာဒိသတ္တအာပတ္တိက္ခန္ဓမာတိကာဝိဘင်္ဂါဒိပ္ပဘေဒါ၊ နိဒါနဒေသ ပါရာဇိ
ကာဒိဥဒေသ အစရှိသော ငါးပါးသော ပါတိမောက္ခန္ဓဒေသ ပါရာဇိက
အစရှိသော ခုနစ်ပါးသော အာပတ်အစု မာတိကာ ဝိဘင်းစသည်အပြား
ရှိကုန်သော။ ဝိဝိဓ၊ များသောအပြားရှိကုန်သော။ နယာ၊ နည်းတို့သည်။
သန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာဝိဝိဓနယတ္တာစ၊ ထိုသို့ များသောအပြားရှိသောနည်း
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ စ၊ ဝိဝိဓနယတ္တာဟူသောဟိတ်ပါဌ်၏အကျယ်မှ
တပါး ဝိသေသနယတ္တာဟူသော ဟိတ်ပါဌ်၏ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ ဒဠိကမ္မ
သိထိလ ကရုဏပ္ပယောဇနာ၊ မူလပညတ်ကို မြဲမြံပြုခြင်း မူလပညတ်ကို
လျော့လျော့ပြုခြင်းအကျိုးရှိကုန်သော။ ဝိသေသဘူတာ၊ ထူးသည် ဖြစ်၍
ဖြစ်ကုန်သော။ အနုပညတ္တိနယာ၊ အနုပညတ္တိနည်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။
တသ္မာ ဝိသေသနယတ္တာစ၊ ထိုသို့ထူးသောနည်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
စ၊ ဝိသေသနယတ္တာဟူသော ဟိတ်ပါဌ်၏ အကျယ်မှတပါး ဝိနယတောစေတ
ကာယဝါစာနံဟူသောဟိတ်ပါဌ်၏ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ သေ သောဝိနယော၊
သည်။ ကာယိကဝါစာသိက အဇ္ဈာစာရ နိသေခနတော၊ ကိုယ်၌ယှဉ်သောလွန်
ကျူးခြင်း နှုတ်၌ယှဉ်သောလွန်ကျူးခြင်းကို ဆုံးမကံမြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ကာယဉ္စ၊ ကိုယ်ကို၎င်း။ ဝါစဉ္စ၊ နှုတ်ကို၎င်း။ ဝိနေတိ၊ ဆုံးမတတ်၏။
ကာယဝါစာနံ၊ ကိုယ်၊ နှုတ်တို့ကို။ တသ္မာဝိနယနတောစ၊ ထိုသို့ ဆုံးမကံ
မြစ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အယံဝိနယော၊ ကို။ ဝိနယောတိ၊ ဟူ၍။
အက္ခာတော၊ ဟောအပ်၏။ တေန၊ ထိုဝိဝိဓနယတ္တာ စသောဟိတ်ပါဌ်ဖြင့်။ ဝါ၊
အကြောင်းဖြင့်။ တေဿ၊ ထိုဝိနယသဒ္ဒါ၏။ ဝစနတ္ထ ကောသလတ္ထံ၊ ဝစနတ္ထ
၌ လိမ္မာသည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော ဉာဏ်အကျိုးငှာ။ “ဝိဝိဓ။ ပ။ အက္ခာ
တော”တိ၊ အက္ခာတောဟူသော။ ဧတံ ဂါထာဝစနံ၊ ဤဂါထာစကားကို။
မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အချို့ဆရာကား လဒ္ဓဂုဏ်ကို ပြလိုရကား- “တေနေတမေတဿ”
စသည်ကိုခိုး၍ အချို့ ဆရာကား-သောတုဇနတို့အား သတိ မြဲစေလိုရကား

နိဒါနကထာ

(၇၇)

“တေနတမေတဿ” စသည်ကို မိန့်၊ အချို့ဆရာကား ရှေ့အကျဉ်းဂါထာနှင့် ဝိဝိဓဟိ စသည်အကျယ်ကို အထူးမှတ်လိမ့်စိုးရကား “တေနတမေတဿ” စသည်ကို မိန့်သော်ဟု အဋ္ဌသလိနီဇာတိ၌ ဆရာတို့ ကျမ်းတက်ကို ပြတော်မူ သည်၊ ဝိဝိဓဝိသေသနယတ္တာ စသည်ဖြင့် ဝိနယသဒ္ဓါ၏ အတ္ထကို ဆိုပြီး ထိုအတ္ထ ကား ဝစနတ္ထစစ် ဝစနတ္ထတု ဝစနတ္ထပြအားဖြင့် သုံးပါးတို့တွင် အဘယ်အတ္ထ နည်း မေးဖွယ်ရှိရကား “တေနတ” စသည်ကို မိန့်ဟု သကဝါဒကို ဆိုတော် မူ၏၊ တေန ဝိဝိဓနယတ္တာဗိဟေတုနာ၊ ထိုဝိဝိဓနယတ္တာ အစရှိသောဟိတ်ဖြင့် အနက်ပေးတော်မူ၏၊ အသီးအသီး တက်တော်မူသော ဆရာမြတ်တို့သည် အလေးပြုအပ်သော ဆရာချည်းဖြစ်၍ မှတ်အပ်သည်သာတည်း။

ကျမ်းတက်။ ။ အဘိဓမ္မဝိဋ္ဌကံနာမ တိုင်ရုံသောစကားဖြင့် ဝိဋ္ဌကတ်ဖြင့် ဘုရား မြတ်စွာ၏ ပဌမတရ အဘိဓမ္မိကအဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်း ကိစ္စသည် ပြီးတောင်း ပြီးလျက် “တတ္ထ ဝိဝိဓဝိသေသနယတ္တာ” စသော အပိုအမိစကားကို အဘယ် အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ အဘယ်အကျိုးငှာ ဆိုရပြန်သနည်း စောဒနာဖွယ် ရှိသောကြောင့် “တေနတမေတဿ ဝစနတ္ထကောသလ္လတ္ထံ” စသည်ကို မိန့်သော်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ယေန ဝိနယောတိနာမံ ယထာဝုတ္တဝစနတ္တာနုဂတံ အန္တတ္တနာမံ၊ န ပန ရူဠိနာမံ သိရီဝဇုကာဒိနာမံဝိယ။ တေန ဝိနယောတိနာမဿ ယထာ ဝုတ္တဝစနတ္တာနုဂတံ အန္တတ္တနာမဿာဝေနဟု စွဲ။

ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဝိနယောတိနာမံ၊ သည်။ ယထာ ဝုတ္တဝစနတ္တာနုဂတံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသောဝစနတ္ထသို့ အစဉ်လိုက် သော။ အန္တတ္တနာမံ၊ အန္တတ္တနာမံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သိရီဝဇုကာဒိနာမံဝိယ၊ သိရီဝဇုကာစသော အမည်ကဲ့သို့။ ရူဠိနာမံပန၊ ရူဠိနာမံသည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ တေနဝိနယောတိနာမဿ ယထာဝုတ္တဝစနတ္တာနုဂတံ အန္တတ္တနာမဿာဝေန၊ ထိုသို့ဝိနယော ဟူသောအမည်၏ ရူဠိမဟုတ် အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ဝစနတ္ထသို့ အစဉ်လိုက်သော အန္တတ္တနာမံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေဿ၊ ဤဝိနယ သဒ္ဓါ၏။ ဝစနတ္ထကောသလ္လတ္ထံ၊ ဝစနတ္ထ၌လိမ္မာသည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော ဉာဏ် ဟူသော အကျိုးငှာ။ ဝိဝိဓ။ ပ။ အက္ခာတောတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ ဂါထာဝစနံ၊ ထိုဂါထာစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝိနယဟူသောအမည်သည် သိရီဝဇုကာစသည်တို့ကဲ့သို့ ရူဠိအမည်မဟုတ်၊ ဆိုအပ် ပြီးသောဝစနတ္ထသို့ အစဉ်လိုက်သော အမည်ဖြစ်သောကြောင့် သောတုဇနတို့ အား ဝိပြိုဟ်ဝစနတ်၌ လိမ္မာစေခြင်းအကျိုးငှာ ပသင်္ဂအားဖြင့်ဆိုသည်၊ ပိုမိုသည် ဟူ၍ မညှိုးတွားသင့် ဟူလိုသည်။ “အာမှာကံဓမ္မိ”။

(၇၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကျမ်းတမ်း။ ဝိနယသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထကို ပြပြီး၍ သုတ္တသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထကို ပြခြင်း
၎င်း “ဇုတရမ္ပန” စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ ဝိနယသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထမှတစ်ပါး သုတ္တသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထကို ဆိုအံ့။
ဣတရံ၊ ဝိနယသဒ္ဓါမှ တစ်ပါးသော သုတ္တသဒ္ဓါကို။

ဂါထာနက်။ ။ အတ္ထာနံ၊ မိမိအကျိုး သူတစ်ပါးအကျိုးတို့ကို။ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိက
အကျိုး သမ္ပရာယိကအကျိုးတို့ကို။ ဝါ၊ လောကီအကျိုး လောကုတ္တရာ
အကျိုးတို့ကို။ ဝါ၊ အနက်တို့ကို။ သူစနတော၊ ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၎င်း။ သုဝုတ္တတော၊ ကောင်းစွာ ဟောရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။
၎င်း။ သဝနတော၊ သဝနတော၊ သီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ သုဒနတော၊ ကောင်းစွာ ယုံတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
သုတ္တာကာ၊ စောင့်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သုတ္တသဘာဝ
တော၊ တမျဉ်းချည်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သုတ္တန္တိ၊ သုတ်
ဟူ၍။ အက္ခာတံ၊ ဟောအပ်၏။

အဗ္ဗာ။ ။ ဤဂါထာသည် အရိယာဂါထာဖြစ်၍ သုတ္တန္တိ အက္ခာတံဟု တခုသာ
လိုသည်။ သုတ္တံသုတ္တန္တိ အက္ခာတံဟု နှစ်ခုမလို။

ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ တံသုတ္တံ၊ ထိုသုတ်သည်။ အတ္တတ္ထပရတ္တာဒိဘောဒေါ၊
မိမိအကျိုး သူတစ်ပါးအကျိုး စသည်အပြားရှိကုန်သော။ အတ္ထေ၊ အကျိုး
တို့ကို။ ဝါ၊ အနက်တို့ကို။ သူစေတံ၊ ပြတတ်၏။ စ၊ သူစနတော ဟူသော ဟိတ်
ပါဠိ၏အကျယ်မှတစ်ပါး သုဝုတ္တတော ဟူသောဟိတ်ပါဠိ၏အကျယ်ကိုဆိုအံ့။
ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနုလောမေန၊ ဝေနေယျတို့၏ အလိုအားလျော်သော
အားဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထသုတ္တေ၊
ဤသုတ်၌။ အတ္ထာ၊ အကျိုးတို့ကို။ သုဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ စ၊ သုဝုတ္တတော
ဟူသောဟိတ်ပါဠိ၏ အကျယ်မှတစ်ပါး သဝနတော ဟူသောဟိတ်ပါဠိ၏
အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ ဧတံသုတ္တံ၊ ဤသုတ်သည်။ အတ္ထေ၊ အကျိုးတို့ကို။ သဝတံ၊
သီးတတ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ သဿံ၊ ကောက်သည်။ ဖလံ၊ အသီးကို။
သဝတိဣဝ၊ သီး၏သို့။ ဝါ၊ ဖြစ်စေ၏သို့။ သဝတံ၊ သီးတတ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေ
တတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတံ၊ ၏။ စ၊ သဝနတော ဟူသောဟိတ်

ပါဠိ၏အကျယ်မှတစ်ပါး သူဒနတော ဟူသောဟိတ်ပါဠိ၏ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။
 တေံသုတ္တံ၊ သည်။ အတ္ထေ၊ အတ္တတ္ထပရတ္တစသော အကျိုးတို့ကို။ သူဒတိ၊
 ယိုတတ်၏။ ဓေန၊ နွားငယ်၏ အမိဖြစ်သောနွားမသည်။ ခိရံ၊ နို့ရည်ကို။ ပဉ္စ
 ရတိဣဝ၊ ယို၏သို့။ ဝါ၊ ချေ၏သို့။ ပဉ္စရတိ၊ ယိုတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ သူဒနတော ဟူသောဟိတ်ပါဠိ၏ အကျယ်မှတစ်ပါး သုတ္တာ
 ကာဟူသော ဟိတ်ပါဠိ၏ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ တေံသုတ္တံ၊ သည်။ နေအတ္ထေ၊
 ထိုအကျိုးတို့ကို။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ တာယတိ၊ စောင့်တတ်၏။ ရက္ခတိ၊
 စောင့်တတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ သုတ္တာကာဟူသော
 ဟိတ်ပါဠိ၏ အကျယ်မှတစ်ပါး သုတ္တသဘာဝတော ဟူသော ဟိတ်ပါဠိ၏
 အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ တေံသုတ္တံ၊ သည်။ သုတ္တသဘာဝံ၊ တမုဉ်းချည် ပန်းသီချည်
 နှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-တံပါကဋ္ဌကဓောမိ၊ အံ့။ တစ္ဆကာနံ၊ တစည်း
 သမားတို့၏။ သုတ္တံ၊ တမုဉ်းချည်သည်။ ပမာဏံ၊ ပမာဏသည်။ ဟောတိ
 ယထာ၊ ဖြစ်၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တေမိသုတ္တံ၊ ဤသုတ်သည်လည်း။ ဝိညနံ၊ တို့၏။
 ပမာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ တနည်းကား။ သုတ္တေန၊ ပန်းသီချည်ဖြင့်။
 သင်္ဂဟိတာနိ၊ သီအပ်ကုန်သော။ ပုပ္ဖါနိ၊ ပန်းတို့သည်။ နဝိကိရိယန္တိယထာ၊
 ဖရိုဖရဲ မကြဲကုန်၏သို့။ နဝိဒ္ဓံသိယန္တိယထာ၊ မပျက်စီးကုန်၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။
 ဧတေနသုတ္တေန၊ ဤသုတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ပေါင်း၍ ယူအပ်ကုန်သော။
 အတ္တာ၊ အကျိုးတို့သည်။ နဝိကိရိယန္တိ၊ ဖရိုဖရဲမကြဲကုန်။ နဝိဒ္ဓံသိယန္တိ၊ မပျက်
 စီးကုန်။ တေန၊ ထိုသို့ သုတ္တဟူသော အမည်၏ ရှဉ့်မဟုတ် အကြင် အကြင်
 ဆိုအပ်ပြီးသော ဝစနတ္ထသို့ အစဉ်လိုက်သော အနုတ္တနာမ်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 တေဿ၊ ထိုသုတ္တသဒ္ဓါ၏။ ဝစနတ္ထကောသလ္လတ္တံ၊ ဌာ။ “အတ္တာနံ သူဒန
 တော။ ပ။ အက္ခာတ”န္တိ၊ ဟူသော။ တေံဂါထာဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ကျမ်းတက်။ ။ ဝိနည်းအဘိဓမ္မာသည်လည်း သွာက္ခာတောဓမ္မော ဟုတ်လော၊
 အဘယ်ကြောင့် ထုဝုတ္တာစေတ္တဟု ဆိုအပ်သနည်း။ “ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနံလော
 မေန ဝုတ္တတ္တာ” မိန့်သော်။

ကောက်ပင်သည် စိုက်သည့်ခဏ အသီးအနှံစသည်ကို မဖြစ်စေ၊ နောက်မှ
 ရေသွင်းခြင်း ပေါင်း ထုတ်သင်ခြင်း စသည်ဖြင့် အသီးအနှံ စသည်ကို ဖြစ်စေ
 ၏သို့ သုတ္တန်သည်လည်း အစဉ်အတိုင်း ကျင့်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်

(၈၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

နောက်ကာလမှ အကျိုးထူး ဖြစ်စေသည်ကို ပြလိုရကား “သဿမိဝ ဖလံ ပသဝတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ” မိန့်သော်။

နှားငယ်ရှိသော အခိုက် အကြောင်း၌ လိမ္မာသောသူသည် နိ.အံတိုင် နိ.ကို ကိုင်ညွှန်မှ နိ.ရည်ယို၏သို့ နှားငယ်မရှိသောအခိုက် အကြောင်း၌ မလိမ္မာ၍ ဦးချိုစသည်၌ ကိုင်ညွှန်မှု နိ.ရည်မယို၏သို့ သုတ္တန်သည်လည်း ပညာရှိ၍ နိဿရဏတ္ထ စသည်ဖြင့် သင်ကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့အားသာ အကျိုးစီးပွား များသည်ကို ပြလိုရကား “ဓေနုပိယ ခီရံ ပဉ္စရတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ” မိန့်သော်။

ဝစနတ္ထပြီ။ ။အတ္တတ္ထ ပရတ္တာဒိဘေဒေ အတ္ထေ သူစေတိတိစ၊ သုဋ္ဌုဉ္ဇတ္တာ ဧတ္ထ အတ္တာတိစ၊ အတ္ထေ သဝတိ ပသဝတိတိ စ၊ အတ္ထေ သူဒတိတိ စ၊ သုဋ္ဌု အတ္ထေ တာယတိတိ စ၊ သုတ္တံ ပိယာတိ စ ဝါကျ။

ကျမ်းတက်။ ။ပိနယ၊ သုတ္တန် ဝစနတ္ထကို ပြပြီး၍ အဘိဓမ္မ၏ ဝစနတ္ထကို မပြုပြီလော စောဒနာဖွယ် ရှိသောကြောင့် “အဘိဓမ္မဿ ဝစနတ္ထော” စသည်ကို မိန့်သော်။

အဘိဓမ္မဿ၊ အဘိဓမ္မာသဒ္ဓါ၏။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တောယေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

ကျမ်းတက်။ ။ဆိုအပ်ပြီးသော ဝစနတ္ထကို ညွှန်းကာမျှဖြင့်သာ တင်းတိမ်ရတော့မည်လော၊ ဝစနတ္ထကို အားထုတ်၍ဆိုပြန်သော် ဝစနတ္ထအရာ တိုးတက်၍ လိမ္မာရာသည်တကားကြောင့် ‘အပရော နယော’ စသည်ကို မိန့်သော်။

အပရော၊ တပါးသော။ နယော၊ နည်းကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတော၊ ဆိုဦးအံ့။

ဂါထာနက်။ ။ဧတ္ထအဘိဓမ္မေ၊ ၌။ ဝုဗ္ဗိမန္တော၊ ကြီးပွားခြင်းရှိကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ တရားတို့ကို၎င်း။ သလက္ခဏာ၊ မှတ်ကြောင်းနှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ ၎င်း။ ပူဇိတာ၊ ပူဇော်ထိုက်ကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ ၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္တာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ ၎င်း။ အဓိကာ၊ လွန်ကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ ၎င်း။ ယံ ယေနကာရဏေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ အဘိဓမ္မော၊ မည်၏အဟူ၍။ အက္ခာတော၊ ဟောကြားအပ်၏။

ဝစနတ္ထပြီ။ ။အဘိ ဝုဗ္ဗိမန္တာ ဓမ္မေ၊ ဧတ္တာတိ စ၊ အဘိ လက္ခိတာ ဓမ္မာဧတ္တာတိ စ၊ အဘိ ပူဇိတာ ဓမ္မာ ဧတ္တာတိ စ၊ အဘိ ပရိစ္ဆိန္တာ ဓမ္မာ ဧတ္တာတိ စ ဝါကျ။ သဒ္ဓတ္ထ ဝုတ္တာတိ ကြိယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ကျမ်းတက်။ ။အဘိသဒ္ဓါတရုတည်းဖြစ်ခဲ့ ဝုဗ္ဗိမန္တစသောအနက်ကား အများ
ဖြစ်ခဲ့ အသို့လျှင် အနက်၊ သဒ္ဓါ၊ ဝစ္စ၊ ဝါစက တပ်အံ့နည်းဟု စောဒနာရန်ရှိ၍
“အယဉ်”စသည်ကို မိန့်သော်။

အဓိပ္ပာယ်။ ။အဘိ သဒ္ဓါ တရုတည်း ဖြစ်သော်လည်း အနေကတ္ထ ဖြစ်ရကား
အနက်အများပင် သာမညအားဖြင့် ဖြစ်သည် ဟူလို။

ကျမ်းတက်။ ။အမှုသည် သက်သေမရှိ တရားကား အဆိုမှား၏သို့ ဥဒါဟရက်
နှင့် ကင်း၍ ဝုဗ္ဗိမန္တလက္ခဏ စသောအနက်၌ ဖြစ်သည်ကို စင်စစ်မယုံသာသေး
စောဒနာရှိ၍ “တထာဂေါသ”စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိအံ။ ဝါ၊ ဟိ-သစ္စ၊ မှန်၏။ အယံအဘိသဒ္ဓါ၊ သည်။ ဝုဗ္ဗိ
လက္ခဏပူဇိတပရိစ္ဆိန္နာမိကေသု၊ ကြီးပွားခြင်းတည်းဟူသော အနက်မှတ်ခြင်း
ဟူသောအနက် ပူဇော်ထိုက်သောအနက် ပိုင်းခြားအပ်သောအနက် လွန်
သောအနက်တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ (ဤတွင် သလက္ခဏ၌ သ မလို)။
တထာ တံဝစနံ၊ ထိုကားကို။ ဟိ-တံပါကဋံ ကရောမိ၊ အံ။ သေ သောအဘိ
သဒ္ဓါ၊ သည်။ ဗာဠာ မေ။ ပ။ အဘိက္ကမန္တိ နောပဋိက္ကမန္တိ တိအာဒိသု၊ ဤသို့
အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ဝုဗ္ဗိယံ၊ ကြီးပွားခြင်းဟူသောအနက်၌။ အာဂတော၊
၏။ “ယာ တာ ရတ္တိယော၊ အကြင် ညဉ့်တို့သည်။ အဘိညာတာ၊ လထက်
ဝက် စသော အမှတ်ဖြင့် ထင်ရှားကုန်၏။ (တနည်း)။ ယာတာရတ္တိယော၊
တို့ကို။ အဘိညာတာ၊ လထက်ဝက်စသော အမှတ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ အဘိ
လက္ခိတာ၊ လထက်ဝက်စသော အမှတ်ဖြင့် မှတ်အပ်ကုန်၏။ လူတိအာဒိသု၊
တို့၌။ လက္ခဏေ၊ ၌။ အာဂတော၊ ၏။ (ဤ၌လည်း သ မလို)။ “မနုဇိန္ဒော၊
လူတို့ကို အစိုးရသော။ ရာဇာဘိရာဇာ၊ မင်းတကာတို့သည် ပူဇော်ထိုက်သော
မင်း”။ လူတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ပူဇိတေ၊ ၌။ အာဂတော၊ ၏။ “အဘိဓမ္မေ၊ အချင်း
ချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ပရမတ္ထဓမ္မ၌၎င်း။ အဘိဝိနယေ၊ အချင်းချင်း
ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနည်း၌၎င်း။ ဝိနေတုံ၊ ဌာ။ ပဋိဗလော၊ ၏”။ လူတိ
အာဒိသု၊ တို့၌။ ပရိစ္ဆိန္နေ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော အနက်၌။ အာဂတော၊ ၏။
အညမညသင်္ကရ ဝိရဟိတေ၊ အချင်းချင်းရောယှက်ခြင်းကင်းသော။ ဓမ္မေစ၊
၌၎င်း။ ဝိနယေစ၊ ၌၎င်း။ လူတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ “အဘိက္ကန္တေန၊
အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော။ ဝဏ္ဏေန၊ ဖြင့်”။ လူတိအာဒိသု၊ တို့၌။ အဓိကေ၊
လွန်သောအနက်၌။ အာဂတော၊ လာ၏။

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ထိုအဘိသဒ္ဓါသည် ဂုဏ်လက္ခဏစသော အနက်ငါးပါးကို ဟောနိုင်တာမူ ဤ
အဘိဓမ္မာ၌ ဂုဏ်မန္တစသော တရားတို့ကို ဟောရာပါပြီ မရှိခဲ့သော် သဒ္ဓါနှင့်
အနက်မညီရဦးဖြစ်လောက်တကားစောဒနာကြောင့် 'တ္ထစ' စသည်ကိုမိန့်သော်။
(စ-ကား ဝါကျာရမ္ဘ)။

မှတ်စု ၁။ ။ ပူဇော်ရာ၌ ကမ္မတ္တ တပစ္စည်း၏ အရဟတ္တ အနက်ကို ထွန်းသည်၏ အဖြစ်ကို ထင်စေလိုရကား ပူဇော်ရာဟု ဟိအဓိပ္ပာယ်သော”ဟူသော ဤစကားကို မိန့်သည်။

“ဖယော့၊ ဖုသနလက္ခဏာရှိသော ဖံ့သသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဝေဒနာ၊ ဂုဏ်
လက္ခဏာရှိသော ဝေဒနာသည်။ ဟောတိ၊ ဤ”။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။

နိဒါနကထာ

(၈၃)

နယေန၊ ဖြင့်။ သဘာဝပရိစ္ဆိန္နတ္တာ၊ မိမိတို့၏ ဖုသန၊ ဝေဒိယနသဘောဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ “မဟဂ္ဂတာဓမ္မာ။ ပ။ အနုတ္တရာဓမ္မာ” တိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အဓိကာ၊ လွန်ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ထိုသို့အဘိဓမ္မာဟူသောအမည်၏ရရှိမဟုတ် ဆိုအပ်ပြီးသော ဝစနတ္ထသို့ အစဉ်လိုက်သော အနုတ္တနာမ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေဿ၊ ထိုအဘိဓမ္မသဒ္ဒါ၏။ ဝစနတ္ထကောသလတ္ထံ၊ ဝစနတ္ထ၌ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဉာဏ်ဟူသော အကျိုးငှာ။ “ယံ ဧတ္ထ ဝုဇ္ဇိမန္တော။ ပ။ တေန အက္ခာတော” တိ၊ ဟူသော။ တေဂါထာဝစနံ၊ ထိုဂါထာစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

ပန၊ မဆက်ဆံသည်မှတစ်ပါး ဆက်ဆံသည်ကိုဆိုအံ့။ အညမညဝိသိဋ္ဌေသု၊ အချင်းချင်းထူးကုန်သော။ ဧတ္ထ-ဧတေသုဝိနယာဒိသု၊ ဤဝိနယ သုတ္တအဘိဓမ္မသဒ္ဒါတို့၌။ ယံပိဋကံ၊ အကြင်ပိဋကသဒ္ဒါသည်။ အဝိသိဋ္ဌံ၊ မထူး။ ဝါ၊ တူ၏။ တံပိဋကံ၊ ထိုပိဋကသဒ္ဒါကို။

ဂါထာနက်။ ။ ပိဋကတ္ထဝိဒု၊ ပိဋကသဒ္ဒါ၏ အနက်ကိုသိသော ပညာရှိတို့သည်။ ပရိယတ္တိဗ္ဗာဇနတ္ထတော၊ သင်အပ်သော ပါဠိဟူသော အနက်တည်ရာဟူသော အနက်အားဖြင့်။ အာဟု၊ ကုန်၏။ တေန၊ ထိုနှစ်ပါးသောအနက်ရှိသော ပိဋကသဒ္ဒါနှင့်။ သမောဓာနေတွာ၊ သမာသယျဉ်တုံ့၍။ တယောပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိနယာဒယော၊ တို့ကို။ ဧညယျာ၊ ကုန်၏။

ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ “ပိဋကသမ္ပဒါနေန၊ ပါဠိ၏ပြည့်စုံခြင်းမျှဖြင့်။ မာဂဏိတ္ထ၊ မယူကြကုန်လင့်” ။ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ပရိယတ္တိပိ၊ သင်အပ်သောပါဠိကိုလည်း။ ပိဋကန္တံ၊ ပိဋကဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ “အထ၊ ထိုအခါ၌။ ပုရိသော၊ သည်။ ကုဒါလပိဋကံ၊ ပေါက်တူးခြင်းတောင်းကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာ၏။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော။ ဘာဇနမ္ပိ၊ တည်ရာတောင်းကိုလည်း။ ပိဋကန္တံ၊ ပိဋကဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့သင်အပ်သော

(၈၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပါဠိတည်ရာတောင်း၏ပိဋကဟုဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပိဋကံ၊ ပိဋကသဒ္ဒါကို။ ပိဋကတ္ထဝိဒ၊ တို့သည်။ ပရိယတ္တိဘာဇနတ္ထတော၊ သင်အပ်သော ပါဠိတည်ရာဟူသောအနက်အားဖြင့်။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

ဣဒါနိယရုအခါ၌။ တေန သမောဓာနေတွာ တယောပိ ဝိနယာဒယော ဉေယျာတိတ္ထေ၊ ဉေယျာဟူသောဤအခရဒ္ဒ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဓတ္ထေန၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော အနက်ရှိသော။ တေန ပိဋကသဒ္ဒေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သမာသံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ယှဉ်တွဲ၍။ သောဓမ္မော၊ ထိုဓမ္မသည်။ ဝိနယောစ၊ ဝိနည်းမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိယတ္တိဘာဝတောစ၊ သင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တဿ တဿ အတ္ထဿ၊ အနက်၏။ ဘာဇနတောစ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပိဋကဉ္စ၊ ပိဋကမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ တိုသို့နှစ်ပါးသော သကတ်အနက်ကြောင့်။ သောဓမ္မော၊ သည်။ ဝိနယပိဋကံ၊ မည်၏။ ယထာ ဝုတ္တေနော၊ ဧဝံဒုဝိဓတ္ထေန အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ တံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားစကားတော်သည်။ သုတ္တဉ္စ၊ မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပိဋကဉ္စ၊ မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ သုတ္တန္တပိဋကံ၊ မည်၏။ သောဓမ္မော၊ သည်။ အဘိဓမ္မောစ၊ မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပိဋကဉ္စ၊ မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဓမ္မော၊ သည်။ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ မည်၏။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ တယောပိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေဝိနယာဒယော၊ တို့ကို။ ဉေယျာ၊ ကုန်၏။

စ၊ ဆက်။ ဧဝံယထာဝုတ္တေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ တယောပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေဝိနယာဒယော၊ တို့ကို။ ဥ တွာ၊ သိပြီး၍။ ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ ဧတေသ္မဝ ပိဋကေသု၊ ထိုသုံးပုံသောပိဋကတ်တို့၌သာလျှင်။ နာနပ္ပကာရကောသလ္လတ္ထံ၊ အထူးထူးသော အပြား၌ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဉာဏ်ဟူသောအကျိုးငှာ။

ဂါထာနက်။ ။တေသု တီသုဝိနယာဒီသု၊ ထိုသုံးပါးသော ဝိနယစသည်တို့၌။ ယထာရဟံစွာ။ ဒေသနာ သာသနကထာဘေဒဉ္စ၊ ဒေသနာအထူး

နိဒါန်းကဏ္ဍ

(၇၅)

သာသနာ အထူး ကထာ အထူးကို၎င်း။ သိက္ခာပဟာန ဂမ္ဘီရတဝဉ္စ၊
သိက္ခာပဟာန နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ ပရိဒီပယေ၊ ထင်စွာပြရာ၏။

ယဟိံ၊ အကြင်သုံးပုံသော ပိဋကတ်တို့၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။
ယထာ ယေဟိပကာရေဟိ၊ အကြင်ဥပါရဗ္ဗအစရှိသော အကြောင်း
ကြောင့် သင်ခြင်းအစရှိသော အထူးတို့ဖြင့်။ ယံပရိယတ္တိဘေဒဉ္စ၊ အကြင်
သင်ခြင်း အထူးသုံးပါးသို့၎င်း။ ယံသမ္ပတ္တိဉ္စ၊ အကြင်သီလစသည် မြည့်စုံ
ခြင်း အထူးသို့၎င်း။ ယံဝိပတ္တိဉ္စ၊ အကြင် သီလစသည် ပျက်စီးခြင်း
အထူးသို့၎င်း။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တံပရိယတ္တိ
ဘေဒါဒိမ္မိ၊ ထိုပရိယတ္တိဘေဒစသည်ကိုလည်း။ ဝိဘာဝယေ၊ ထင်စွာပြ၏။

တဩ တာသုဂါထာသု၊ ထိုဂါထာတို့၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတုံသော။ ပရိဒီ
ပနာ၊ ရှေ့ဂါထာ၏ အနက်ကို ထင်စွာပြခြင်းသည်၎င်း။ ဝိဘာဝနာ၊
နောက်ဂါထာ၏ အနက်ကို ထင်စွာပြခြင်းသည်၎င်း။ ဟေသတိ၊ ဖြစ်လတုံ။
ဟိ၊ ဖြစ်လတ်အံ့သည်ကို ထင်စွာဆိုအံ့။ ဧတာနိ တိဏိ ပိဋကနိ၊ ထိုသုံးပါး
ဘေဒ ပိဋကတ်တို့ကို။ ယထာက္ခမံ၊ တိုင်း။ အာဏာဝေါဟာရ ပရမတ္ထ
ဒေသနာ၊ အာဏာဒေသနာ ဝေါဟာရဒေသနာ ပရမတ္ထဒေသနာ မည်ကုန်
သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာပရာမ ယထာနုလောမ ယထာဓမ္မ သာသနာ
နိ၊ ယထာပရာသေသနာ ယထာနုလောမသာသနာ ယထာဓမ္မသာသနာ
မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သံဝရာသံဝရ ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဋ္ဌနနာမရူပပရိစ္ဆေဒ
ကထာ၊ သံဝရာသံဝရကထာ ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဋ္ဌနကထာ နာမရူပပရိစ္ဆေဒကထာ
မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-ဝိတ္တာရော၊
ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္ဆတေ၊ ။ ဧတ္ထ-ဧတေသုတိသု ပိဋကေသု၊ ထိုသုံးပုံသော
ပိဋကတ်တို့တွင်။ ဝိနယပိဋကံ၊ ကို။ အာဏာရဟေန၊ အာဏာကို ထားခြင်းငှာ
ထိုက်တော်မူသော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အာဏာဗဟုလ္လတော၊ အာဏာ
မျှားသောအားဖြင့်။ ဒေသိတတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
အာဏာဒေသနာ၊ အာဏာဒေသနာမည်သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္ဆတိ၊
၏။ သုတ္တန္တပိဋကံ၊ ကို။ ဝေါဟာရကုသလေန၊ ဝေါဟာရ၌ လိမ္မာတော်မူ
သော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝေါဟာရဗဟုလ္လတော၊ ဝေါဟာရမျှားသော

(၈၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အားဖြင့်။ ဒေသိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝေါဟာရဒေသနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အဘိဓမ္မာပိဋကံ၊ ကို။ ပရမတ္ထကုသလေန၊ ပရမတ်၌လိမ္မာ
တော်မူသော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပရမတ္ထဗဟုလ္လတော၊ ပရမတ် များသော
အားဖြင့်။ ဒေသိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပရမတ္ထဒေသနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တထာ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော ဝိနည်းပိဋကတ်ကို။ ပဗ္ဗရာ
ပရာဓာ၊ များသောအပြစ်ရှိကုန်သော။ ယေတေသတ္တာ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့
သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသတ္တာ၊ တို့ကို။ ယထာပရာဓံ၊ အပြစ်အားလျော်
စွာ။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိနည်းပိဋကတ်၌။ သာသိတာ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ထိုသို့ အပြစ်အားလျော်စွာ ဆုံးမရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာပရာဓာသနံ၊
မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော
သုတ္တန်ပိဋကတ်ကို။ အနောဇ္ဈာသယာနုဿ စရိယာဓိမုတ္တိကာ၊ များသော
အဇ္ဈာသယ များသောအနုဿ များသောစရိုက် များသော နှလုံးသွင်းရှိ
ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ယထာနုလောမံ၊ အကြင်အကြင် များသော
အဇ္ဈာသယများသောအနုဿ များသောစရိုက် များသော နှလုံးသွင်းခြင်း
အားလျော်စွာ။ ဧတ္ထ၊ ဤသုတ္တန်ပိဋကတ်၌။ သာသိတာ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ များသောအဇ္ဈာသယ စသည်အားလျော်စွာ ဆုံးမ
ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာနုလောမသနံ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သော အဘိဓမ္မာပိဋကတ်ကို။ ဓမ္မ
ပုဉ္ဇမတ္ထ၊ ပရမတ္ထဓမ္မအစဉ်။ အဟံ၊ ငါသည်။ မမ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာ။
ဣတိသညိနော၊ ဤသို့အမှတ်ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ယထာဓမ္မံ၊
အကြင်အကြင် ပရမတ္ထအားလျော်စွာ။ ဧတ္ထ၊ ဤအဘိဓမ္မာပိဋကတ်၌။ သာသိ
တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ပရမတ္ထအားလျော်စွာ ဆုံးမရာ၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ယထာဓမ္မသနံ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တထာ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော ဝိနည်းပိဋကတ်ကို။ အဇ္ဈာ
စာရပဋိပက္ခဘူတော၊ လွန်ကျူးခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။
သံဝရာ သံဝရော၊ ငယ်သော စောင့်ရှောက်ခြင်း ကြီးသောစောင့်ရှောက်ခြင်း

နိဒါနကထာ

(၈၇)

ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိနည်းပိဋကတ်၌။ ကထိတော၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ငယ်သောစောင့်ရှောက်ခြင်း ကြီးသောစောင့်ရှောက်ခြင်းကို ဟောရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သံဝရာသံဝရကထာ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခုဒ္ဒကောစေ၊ လည်းဖြစ်သော။ မဟန္တာစ၊လည်းဖြစ်သော။ သံဝရာသံဝရော၊သည်။ သံဝရာသံဝရောတိ-သံဝရာသံဝရောနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဣတိသဒ္ဓါကား နာမဝါစက)။ ကိမိ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ ကမ္မာကမ္မဝိယစ၊ ကံငယ် ကံကြီးဟူ၏သို့၎င်း။ ဖလာဖလံဝိယစ၊ သစ်သီးငယ် သစ်သီးကြီးဟူ၏သို့၎င်းတည်း။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော သုတ္တန်ပိဋကတ်ကို။ ဒွါသဠိဒိဋ္ဌိပဋိပက္ခဘူတော၊ ခြောက်ဆယ့် နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဠနာ၊ မိစ္ဆာအယူ တည်းဟူသော ကြိုးထုံးကို ဖြေခြင်းကို။ ဧတ္ထ၊ ဤသုတ္တန်ပိဋကတ်၌။ ကထိတော၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ထိုသို့မိစ္ဆာအယူ တည်းဟူသော ကြိုးထုံးကို ဖြေခြင်းကို ဟောရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဠနကထာ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊၏။ တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သော အဘိဓမ္မာပိဋကတ်ကို။ ရာဂါဒိပဋိပက္ခဘူတော၊ ရာဂစသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒေါ၊ နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ဧတ္ထ၊ ဤအဘိဓမ္မာ ပိဋကတ်၌။ ကထိတော၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းကို ဟောရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒကထာ၊မည်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝုစ္စတိ၊၏။ဣတိ၊ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

စ၊ဒေသနာ သာသနာ၊ကထာပက္ခမ္ပတပါး သိက္ခာပဟာန်ဂမ္ဘီရတာဝပက္ခကို ဆိုအံ့။ တီသုပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသု ပိဋကေသု၊ ဤပိဋကတ်တို့၌။ တိသော၊ ကုန်သော။ သိက္ခာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ပဟာနာနိ၊တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ကုန်၏။စတုဗ္ဗိဓော၊သော။ ဂမ္ဘီရတာဝေါ၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တထာ-တံဝစနံ၊ ကို။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ ဝိနယပိဋကေ၊ ၌။ ဝိသေသေန၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊အဓိပညာသိက္ခာတို့မှ ထူးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဓိသီလသိက္ခာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သုတ္တန္တပိဋကေ၊ ၌။ ဝိသေသေန၊ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိပညာ

(၈၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သိက္ခာတို့မှ ထူးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဓိစိတ္တသိက္ခာကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဘိဓမ္မပိဋကော၊ ဌ။ ဝိသေသေန၊ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိစိတ္တ သိက္ခာတို့မှ ထူးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဓိပညာသိက္ခာ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၈၊ သိက္ခာပက္ခမ္ပတပါး ပဟာန်ပက္ခကို ဆိုအံ့။ ဝိနယပိဋကော၊ ဌ။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝိတိက္ကမပ္ပဟာနံ၊ လွန်ကျူးခြင်းအခိုက်အတံ့ကိုပယ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သီလဿ၊ ၏။ ဝိတိက္ကမပဋိပက္ခတ္တာ၊ လွန်ကျူးခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သုတ္တန္တပိဋကော၊ ဌ။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ကုသိုလ်တရားကို လုယက်၍ တည်သော အခိုက်အတံ့ကို ပယ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သမာဓိဿ၊ ၏။ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဋိပက္ခတ္တာ၊ ပရိယုဋ္ဌာန၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အဘိဓမ္မပိဋကော၊ ဌ။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အနုသယပ္ပဟာနံ၊ အနုသယ အခိုက်အတံ့ကို ပယ်ဖျက်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ပညာယ၊ ၏။ အနုသယပ္ပဋိပက္ခတ္တာ၊ အနုသယ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

အဓိပ္ပာယ်။ ကိလေသာသည် ဝိတိက္ကမကိလေသာ ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာ အနုသယ ကိလေသာဟူ၍ ဆုံးပါးတည်း။ သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးသော အခိုက်အတံ့သည် ဝိတိက္ကမကိလေသာမည်၏။ ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ တင်အားဖြင့် ခဏတ္တယ ပစ္စုပ္ပန် ကိလေသာသည် ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာမည်၏။ မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေးသော ကိန်းသော ကိလေသာသည် အနုသယ ကိလေသာမည်၏။

၉၊ တနည်းကား။ ပဌမေ၊ ရှေးဦးစွာသော ဝိနည်းပိဋကတ်၌။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ၊ ထိုထို ကုသိုလ်အင်္ဂါဖြင့်ပယ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတရေသု၊ ဤမှတပါးသော သုတ္တန်၊ အဘိဓမ္မာ ပိဋကတ်တို့၌။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘန သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနာနံ၊ ခွါသောအားဖြင့် ပယ်ခြင်း မဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်သောအားဖြင့် ပယ်ခြင်းတို့ကို။ ဝုတ္တံ၊ နိ၊ ကုန်၏။ ၈၊ တနည်းကား။ ပဌမေ၊ ဌ။ ဒုစ္စရိတသံကိလေသပ္ပဟာနံ၊ ဒုစရိုက်ဟူသော ညစ်ညူးစေတတ်သော သံကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတရေသု၊ တို့၌။ တဏှာဒိဋ္ဌိ သံကိလေသာနံပဟာနံ၊ တဏှာဟူသော ညစ်ညူးစေတတ်သော သံကိလေသာကို ပယ်ခြင်း ဒိဋ္ဌိ ဟူသော ညစ်ညူးစေတတ်သော သံကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စ၊ သိက္ခာပဟာန်ပက္ခမုတပါး ဂမ္ဘီရဘာဝပက္ခကို ဆိုအံ့။ ဧတေ ဧတေသု
 တိသုပိဋကေသု၊ တို့တွင်။ ကေမေကသ္မိံ၊ ဤ၊ စတုဗ္ဗိဓောပိ၊ သော။ ဓမ္မတ္ထဒေသနာ
 ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရဘာဝေါ၊ ဓမ္မ၏ နက်နဲသည်၏ အဖြစ် အတ္ထ၏ နက်နဲသည်၏
 အဖြစ် ဒေသနာ၏ နက်နဲသည်၏အဖြစ် ပဋိဝေဓ၏ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကို။
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဓမ္မောတိတ္ထေ၊ ဓမ္မောဟူသောပုဒ်၌။ တန္တိ
 နှလုံးတော်ဖြင့် မှတ်အပ်သော ပါဠိတော်သည်။ ဓမ္မော၊ မည်၏။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အတ္ထောတိတ္ထေ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ တဿာ
 ယေဝတန္တိယာ၊ ထိုနှလုံးတော်ဖြင့် မှတ်အပ်သော ပါဠိတော်၏ သာလျှင်။
 အတ္ထော၊ မည်၏။ ဣဘိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဒေသနာတိတ္ထေ၊
 ဟူသောပုဒ်၌။ မနသာ ဝဝတ္ထာပိတာယ၊ နှလုံးတော်ဖြင့် မှတ်အပ်သော။
 တဿာတန္တိယာ၊ ထိုပါဠိတော်ကို။ ဒေသနာ၊ နှုတ်တော်တုတ်တုတ်ရွတ်တော်
 မူခြင်းသည်။ ဝါ၊ နှုတ်တော်တုတ်တုတ် ရွတ်အပ်သော သဝိညတ္တိ ဝိကာရ
 ဝစီဘေဒသဒ္ဓသည်။ ဒေသနာ၊ မည်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
 ပဋိဝေဓောတိတ္ထေ၊ ဤ တန္တိယာစ၊ နှလုံးတော်ဖြင့် မှတ်အပ်သော ပါဠိတော်
 ကို၎င်း။ တန္တိအတ္ထဿစ၊ နှလုံးတော်ဖြင့် မှတ်အပ်သောပါဠိတော်၏ အနက်
 ကို၎င်း။ ယထာဘူတာဝဗောဓော၊ အဟုတ်အဟတ် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း
 ဟူသော။ ဝါ၊ သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ ပဋိဝေဓော၊ မည်၏။ ဣတိအတ္ထော၊
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တိသုပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေသုပိဋကေသု၊
 တို့၌။ ဧတေဓမ္မတ္ထဒေသနာပဋိဝေဓော၊ ထိုဓမ္မအတ္ထဒေသနာ ပဋိဝေဓထို့သည်။
 မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ သသာဒိဟိ၊ ယုန်သားငယ် အစရှိသော
 သတ္တဝါတို့သည်။ ဒုက္ခောဂါဠောဝိယစ၊ ပြိုငြင်သဖြင့် သက်ဝင်အပ်၏သို့
 ၎င်း။ ဝါ၊ သက်ဝင်နိုင်ခဲ့၏သို့၎င်း။ အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌောဝိယစ၊ မရအပ်
 သော ထောက်ရာတည်ရာရှိ၏သို့၎င်း။ ဧဝံ၊ တူ။ မန္တဗုဒ္ဓိဟိ၊ နံ့သော ပညာ
 ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒုက္ခောဂါဠာစ၊ ပြိုငြင်သဖြင့် သက်ဝင်အပ်ကုန်
 သည်၎င်း။ ဝါ၊ သက်ဝင်နိုင်ခဲ့ကုန်သည်၎င်း။ အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌာစ၊ မရအပ်
 သော ထောက်ရာတည်ရာရှိကုန်သည်၎င်း။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ပြိုငြင်သဖြင့် သက်ဝင်အပ်သည်၏အဖြစ် မရအပ်သော
 ထောက်ရာတည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရာ၊ ကုန်၏။ ဧဝံလူမိနာ

(၉၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ ဓမ္မောတိ တန္တိ အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသောနည်းဖြင့်။ ဧတ္ထ-ဧတေသု တိသု ပိဋကေသု၊ တို့တွင်။ ဧကမေကသ္မိံ၊ ဌိ။ စတုဗ္ဗိဓောပိ၊ သော။ ဂမ္ဘီရဘာဝေါ၊ ကိ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဇာ။

အနုဇ္ဈိကာအဓိပ္ပါယ်။ ။သဝိညတ္တိဝိကာရ ဝစိဘေဒသဒ္ဓါကို ဒေသနာဟူ၍ယူ၊ “ဣမဿ အတ္တဿ အယံသဒ္ဓေါ ဝါစကောတိ ဝစနဝစနိယံ ဝဝတ္ထာပေတွာ တံတံဝစနိယ ဝိဘာဝနဝသေန ပဝတ္တိတော ဥဂ္ဂဟိတဗ္ဗောဒေသနာဟိ၊

ဓမ္မောတိတန္တိဟူသော ဤပက္ခ၌ ဓမ္မ၏လည်း သဒ္ဓါသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဓမ္မဒေသနာတို့၏ အထူးသည် မဖြစ်ကောင်းတကား ဤသို့ စုဒ်ရှိမှု မဖြစ်ကောင်းသည်မဟုတ်၊ ဖြစ်ကောင်းသည်သာတည်း။

တေသံတေသံ အတ္တာနံ ဗောဓကဿာဝေန ဉာတော ဥဂ္ဂဟိတာဒိဝသေနစ ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တိတော သဒ္ဓပ္ပဗန္ဓော ဓမ္မော၊ ပစ္ဆော ပရေသံ အဝ ဗောဓနတ္ထံ ပဝတ္တိတော တဒတ္ထပကာသနကော သဒ္ဓေါဒေသနာဟိ။ ။အနုဇ္ဈိက - - ၂၃-ဆ။

ဇ္ဈိကာနက်။ ။တေသံတေသံအတ္တာနံ၊ ထိုထိုအနက်တို့ကို။ ဗောဓကဿာဝေန၊ သိစေတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဉာတော၊ မိမိသိအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဥဂ္ဂဟိတာဒိဝသေန၊ သင်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ သဒ္ဓပ္ပဗန္ဓော၊ သဒ္ဓါအစဉ်သည်။ ဓမ္မော၊ မည်၏။ ပစ္ဆော၊ နောက်၌။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့အား။ အဝဗောဓနတ္ထံ၊ သိစေခြင်းအကျိုးငှာ။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ပါ၊ နှုတ်တော်တွတ်တွတ် ရွတ်အပ်သော။ တဒတ္ထပကာသနကော၊ ထိုထိုအနက်ကိုပြတတ်သော။ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဒေသနာ၊ မည်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်ကောင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ သိယာဝေ၊ ဖြစ်ကောင်းသည်သာ လျှင်တည်း။

သဒ္ဓပ္ပဗန္ဓုဖြစ်၍ ပညတ္တိသဒ္ဓါသည် ဓမ္မမည်၏။ တလုံးတလုံးသော အက္ခရာစာလုံး ဟုဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဒ္ဓါသည် ဒေသနာမည်၏ဟူလို။

ဓမ္မောတိ တန္တိတိ အာဒိကော၊ ဓမ္မောတိ တန္တိ ဤသို့ အစရှိသော။ ယောပုဗ္ဗနယော၊ အကြင်ရှေးနည်းကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ တတော ပုဗ္ဗနယတော၊ ထိုရှေးနည်းမှ။ အပရော၊ တပါးသော။ နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ အံ။ ဓမ္မောတိတ္ထေ၊ ဓမ္မောဟူသောပါဌ်၌။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မမည်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဇာ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဇာ။ “ဟေတုမ္ပိဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ”တိ၊ ဟူသော။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဓမ္မသေနာပတိနာ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော သခင်သာရိပုတ္တရာသည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါ

နိဒါနကထာ

(၉၁)

မဂ္ဂေ၊ ဌံ။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဟေတုမိ၊ အကြောင်း၌။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ သည်။
ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။ အတ္ထောတိတ္ထော၌။ ဟေတုဖလံ၊ အကြောင်း၏အကျိုး
သည်။ အတ္ထော၊ မည်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။
“ဟေတုဖလေ။ ပ။ သမ္ဘိဒါ” တိ၊ ဟူသော။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဓမ္မသေနာပတိနာ၊
သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ဌံ။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဟေတုဖလေ၊ အကြောင်း၏အကျိုး၌။
ပဝတ္တံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။ ဒေသနာတိတ္ထော၌။
ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် အနက်ကို သိစေတတ်သော သဝိညတ္တိဝိကာရဝစီ
ဘေဒသဒ္ဓါသည်။ ဒေသနာ၊ မည်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ယတာ
ဓမ္မံ၊ အကြင်အကြင် အဝိဇ္ဇာအစရှိသောအကြောင်း သင်္ခါရစသော အကျိုး
တရားသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ တသ္မိံ။ ထိုထိုအဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်း
သင်္ခါရအစရှိသော အကျိုးတရား၌။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သော။ ဓမ္မာဘိလာပေါ၊
မဖောက်မဖြန့် နှုတ်ကော် တွတ်တွတ် ရွတ်အပ်သော သဝိညတ္တိဝိကာရ ဝစီ
ဘေဒသဒ္ဓါသည်။ ပညတ္တိ၊ ပညတ်မည်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ အဓိပ္ပာယော-
အဓိပ္ပေတော၊ လိုအပ်၏။ တဗ္ဗိနိမုတ္တော၊ ထိုသဘာဝနိရုတ္တိမှ လွတ်သော။
ပညတ္တိ၊ အက္ခရာဝလိဟုဆိုအပ်သော နာမပညတ်သည်။ ပညတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ
အတ္ထော၊ ကို။ နအဓိပ္ပာယော-နအဓိပ္ပေတော၊ မလိုအပ်။

မဂ္ဂိန္ဒြာနုသန္တိ။ ။ ဒေသနာတိ ပညတ္တိ ယတာဓမ္မံ ဓမ္မာဘိလာပေါတိ ဣမိနာ
ဒေသိယတိ ကထိယတိ အတ္ထော ဧတယာတိ ဝိဂ္ဂဟေန ဒေသနာယ ဓမ္မနိရုတ္တိ
ဘာဝံ ဒေသေတွာ ဒေသိယတိ သမုဋ္ဌာပိယတိ သဒ္ဓေါတေနာတိဝါ ဒေသာ
ပေတိ သမုဋ္ဌာပေတိ သဒ္ဓန္တိ ဝါ ဝိဂ္ဂဟေန တဿ ဓမ္မနိရုတ္တိသင်္ခါတသဒ္ဓသမုဋ္ဌာ
ပက စိတ္တုပ္ပါဒသာဝမ္ဘိ ဒေသေတုံ “အနုလောမ ပဋိလောမ သင်္ခေပ ဝိတ္ထာရာ
ဒိဝသေနဝါ ကထန” ဟိ ဝုတ္တံ။

ပါ၊ တနည်းကား။ အနုလောမ ပဋိလောမ သင်္ခေပဝိတ္ထာရာဒိဝသေန၊ အနုလုံ
ပဋိလုံ အကျဉ်းအကျယ် စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကထနံ ဟောကြောင်း
ဖြစ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်တော်သည်။ ဒေသနာ၊ မည်၏။ ပဋိဝေဓောတိ တွေး၌။
အဘိသမယော၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဝါ၊ သိတတ်သော ဉာဏ်သည်။ ပဋိ
ဝေဓော၊ မည်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ စ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။
လောကီယလောကုတ္တရော၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ သော အဘိ
သမယော၊ ထိုအဘိသမယသည်။ ဝိသယတောစ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်၎င်း။

(၉၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အသမ္ပေသဟတောစ၊ မတွေဝေသော အားဖြင့်၎င်း။ အတ္ထာနုရူပံ၊ အကျိုးအားလျော်စွာ။ ဓမ္မေသု၊ အကြောင်းတို့၌။ ဓမ္မာနုရူပံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ အတ္ထေသု၊ အကျိုးတို့၌။ ပညတ္တိပထာနုရူပံ၊ ပညတ်ခြင်း၏ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ပညတ္တိသု၊ ပညတ်တို့၌။ အဝဗောဓော၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဝါ၊ သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ ပဋိဝေဓော၊ မည်၏။

ကျမ်းတက်။ “ပဋိဝိဇ္ဈနံပဋိဝေဓော၊ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ ဝါ ပဋိဝေဓော၊ ပဋိဝိဇ္ဈတိ ဧတေနာတိ ဝါ ပဋိဝေဓော” ဟူသော ဝစနတ္ထကြောင့် အဘိသမယဟုဟောအပ်သောဉာဏ်၏ ပဋိဝေဓအဖြစ်ကို ပြပြီး၍ “ပဋိဝိဇ္ဈတဗ္ဗောတိ ပဋိဝေဓော” ဟူသော ဝစနတ္ထကြောင့် ထိုထိုပိဋကတ်၌ ဟောအပ်သော ထိုထိုရုပ်၊ ဝေဒနာ စသည်တို့၏ အဝိပရိတသဘာဝ၏လည်းပဋိဝေဓ၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှာ “တေသံ တေသံ ဝါ” စသည်ကိုမိန့်သော်။

ဝါ၊ တနည်းကား။ တေသံတေသံ၊ ထိုထိုသို့သော သဘောရှိကုန်သော။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုပိဋကတ်၌။ ဝုတ္တဓမ္မာနံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့၏။ ပဋိဝိဇ္ဈတဗ္ဗော၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော။ လက္ခဏသင်္ခါတော၊ မိမိမိတို့၏ ရူပန ဝေဒိယန စသော လက္ခဏာဟုဆိုအပ်သော ကက္ခဋတ္ထ ဖုသန စသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ အဝိပရိတသဘာဝေါ၊ မဖောက်မပြန်သော သဘောသည်။ ပဋိဝေဓော၊ မည်၏။ (ပရမတ္ထော သ နိဗ္ဗာန ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဟူသောပါဠိကို မျှော်၍ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ကို ယောဇနာသည်) ။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဧတေသုပိဋကေသု၊ ထိုသုံးပုံသော ပိဋကတ်တို့၌။ ယံယံ ဓမ္မဇာတံဝါ၊ အကြင်အကြင် အကြောင်းသည်၎င်း။ ဝါ၊ အကြောင်းအပြားသည်၎င်း။ ယံယံ အတ္ထဇာတံဝါ၊ အကြင်အကြင် အကျိုးသည်၎င်း။ ယထာယထာ၊ အကြင်အကြင်သို့သော အပြားဖြင့်။ ဉာပေတဗ္ဗော၊ သိစေအပ်သော။ အတ္ထော၊ အနက်သည်။ သောတူနံ၊ နာကုန်သောသူတို့၏။ ဉာဏဿ၊ ဉာဏ်အား။ အဘိမုခေါ၊ ရှေးရှုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာတထာ၊ ထိုထိုအပြားအားဖြင့်။ တဒတ္ထဇာတိကာ၊ ထိုထိုအနက်ကို ပြတတ်သော။ ယာစာယံ-ယာစအယံဒေသနာ၊ အကြင်ရွတ်ဆိုအပ်သော သဝိညတ္တိဝိကာရဝဗိဘောဒသဒ္ဓါသည်၎င်း။ ဝါ၊ ဟော

နိဒါနကထာ

(၉၃)

ကြောင်းဖြစ်သော ဒေသနာဉာဏ် ပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်တော်သည်၎င်း။
 ဧတ္ထ-ဧတေသု တံတံပိဋကဂတေသု ဓမ္မာဒိသု၊ ဤ ထိုထိုပိဋကတ်၌တည်
 ကုန်သော ဓမ္မ၊ အတ္ထ၊ ဒေသနာတို့၌။ အဝိပရီတာ ဝဗောဓသင်္ခါတော၊
 မဖောက်မပြန် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ သိတတ်သော
 ဉာဏ် ဟုဆိုအပ်သော။ ယောပဋ္ဌိဝေဓော၊ အကြင် ပဋ္ဌိဝေဓသည်၎င်း။ ဝါ၊
 တနည်းကား။ ဧတ္ထ-ဧတေသုပိဋကေသု၊ ထိုသုံးပုံသော ပိဋကတ်တို့၌။ ဝုတ္တာနံ၊
 ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ တေသံတေသံ၊ ထိုထို သဘောရှိကုန်သော။
 ဓမ္မာနံ၊ ရုပ်၊ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ် နိဗ္ဗာန်တို့၏။ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗျော
 ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော။ သလက္ခဏသင်္ခါတော၊ မိမိမိတို့၏ ရူပန ဝေဒိ
 ယန စသော လက္ခဏာဟု ဟောအပ်သော။ ဝါ၊ ကက္ခဋတ္ထ ဖုသန စသည်
 ဟုဆိုအပ်သော။ ယောအဝိပရီတသဘာဝေါ၊ အကြင် မဖောက်မပြန်
 သော သဘောသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဓမ္မာဒိကံ၊ ဓမ္မ
 အစရှိသော။ ဝါ၊ ဓမ္မ၊ အတ္ထ၊ ဒေသနာ၊ ပဋိဝေဓ ဟုဆိုအပ်သော။ ဧတံစတုက္ကံ၊
 ဤလေးခုအပေါင်းကို။ ဝါ၊ သည်။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ သသာ
 ဒီဟိယုန်သားငယ် အစရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
 ဒုက္ခောဂါဠောဝိယစ၊ ငြိုငြင်သဖြင့် သက်ဝင်အပ်၏သို့၎င်း။ ဝါ၊ သက်ဝင်
 နိုင်ခဲ့၏သို့၎င်း။ အလဗ္ဘနေယျ ပတိဠောဝိယစ၊ မရအပ်သော ထောက်ရာ
 တည်ရာရှိ၏သို့၎င်း။ အနုပစိတကုသလသမ္ဘာရေဟိ၊ မဆည်းပူးအပ်သော
 ကုသိုလ်သမ္ဘာရ ရှိကုန်သော။ ဒုပ္ပညေဟိ၊ နည်းသော ပညာ ရှိကုန်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒုက္ခောဂါဠောငြိုငြင်သဖြင့်သက်ဝင်အပ်သည်၎င်း။ သက်ဝင်
 နိုင်ခဲ့သည်၎င်း။ အလဗ္ဘနေယျပတိဠော၊ မရအပ်သော ထောက်ရာ တည်ရာ
 ရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ငြိုငြင်သဖြင့်သက်ဝင်အပ်သည်၏
 အဖြစ် မရအပ်သော ထောက်ရာတည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရံ၊
 နက်နဲ၏။ ဝေဗ္ဗိ ယထာဝုတ္တနယေနပိ၊ ဤသို့ဓမ္မောတိ တန္တိ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်
 ပြီးသော အပြားဖြင့်လည်း။ ဧတ္ထ-ဧတေသု တီသု ပိဋကေသု၊ တို့တွင်။ ဧက
 မေကသ္မိံ၊ တပုံတပုံသောပိဋကတ်၌။ စတုဗ္ဗိဓောပိ၊ ဖြစ်သော။ ဂမ္ဘီရတာဝေါ၊
 ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ စ၊ အကျယ်မှတပါးအကျဉ်းချုပ်ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္တာဝတာ၊
 ဤမျှတည်းသော တောနိပိဋကာနိ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော စကားအစိ

(၉၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အစဉ်ဖြင့်။ “ဒေသနာ။ပ။ပရိဒီပယေ”တိ၊ ဒီပယေဟူသော။ အယံဂါထာ၊
သည်။ ဝုတ္တတ္ထာ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသော အနက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပဌမဂါထာ၏အနက်မှတစ်ပါးဒုတိယ ဂါထာ၏ အနက်ကို ဆိုအံ့။
“ပရိယတ္တိ။ပ။ဝယေ”တိတ္ထေ၊ ဟူသော ဤဒုတိယဂါထာ၌။ အတ္ထော၊ကို။
ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

တိသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဧတေသုပိဋကေသု၊တို့၌။ တိဝိဇော၊ သော။
ပရိယတ္တိဘေဒေါ၊ သင်ခြင်းအထူးကို။ ဝါ၊ သင်အပ်သော ပါဠိ အထူးကို။
ဒဋ္ဌဗျော၊ ၏။ ဟိ-ဝိတ္တာရော၊ ကို။ မယာ၊သည်။ဝုစ္စတေ၊အံ့။ပရိယတ္တိယော၊
သင်ခြင်းတို့သည်။ ဝါ၊သင်အပ်သောပါဠိတို့သည်။ အလဂဒ္ဒုပမာ၊ မြေဖမ်း
ခြင်းလျှင် ဥပမာရှိသော သင်ခြင်း၎င်း။ ဝါ၊သင်အပ်သောပါဠိ၎င်း။ နိဿရ
ဏတ္ထာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းအကျိုးရှိသောသင်ခြင်း၎င်း။ဘဏ္ဍာ
ဂါရိကာ၊ ဘဏ္ဍာစိုးနှင့်တူသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ သင်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ဤ
သို့။ တိဿော၊ သုံးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ယာပရိယတ္တိ၊အကြင်သင်အပ်သော ပါဠိကို။
ဒုဂ္ဂဟိတာ၊ မကောင်းသဖြင့် သင်အပ်၏။ ဥပါရမ္ဘာဒိဟေတု၊ သူတစ်ပါးကို
ချုတ်ချယ်ခြင်းစသော အကြောင်းကြောင့်။ပရိယာပုဋ္ဌာ၊ သင်အပ်၏။အယံ
ပရိယတ္တိ၊ ဤသင်အပ်သော ပါဠိသည်။ ဝါ၊သင်ခြင်းသည်။ အလဂဒ္ဒုပမာ၊
မြေဖမ်းခြင်းလျှင် ဥပမာရှိသော သင်ခြင်းမည်၏။ ယံပရိယတ္တိဒုဂ္ဂဟာဏံ၊
အကြင်ပရိယတ်ကို မကောင်းသဖြင့်သင်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ “သေယျ
ထာပိ။ပ။ဓမ္မာန”န္တိ၊ဓမ္မာနံဟူသော။တေဝစနံကို။ ဝုတ္တံ၊ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
သေသျှထာပိနာမ၊ဥပမာမည်သည်ကား။ အလဂဒ္ဒတ္ထိကော၊ မြေဖြင့်အလိုရှိ
သော။အလဂဒ္ဒဂဝေသိ၊မြေကိုရှာလေ့ရှိသော။ပုရိသော၊သည်။အလဂဒ္ဒ ပရိ
ယေသနံ-အလဂဒ္ဒပရိယေသနာယ၊မြေကိုရှာခြင်းငှာ။စရမာနော၊ လှည့်လည်
သည်။ဟောတိ၊၏။(ဤတွင် စရမာနော ကျတတ်သည်)။ သောပုရိသော၊
ထိုယောက်ျားသည်။ မဟန္တံ၊ကြီးစွာသော။ အဂလဒ္ဒံ၊မြေကို။ ပသေယျ၊
မြင်ရာ၏။တမေနံ၊ထိုမြေကို။တောဂေဝါ၊ ကိုယ်၌၎င်း။ နဂုံ၊ဌေဝါ၊ အမြီး၌
၎င်း။ ဂဏှောယျ၊ ဖမ်းရာ၏။သောအလဂဒ္ဒေါ၊ ထိုမြေသည်။ ပရိဝတ္ထိတွာ၊

နိဒါနကထာ

(၉၁)

ပြန်၍။ တဿပုရိသဿ၊ ထိုမလိမ္မာသော မြေဖမ်းသော ယောက်ျား၏။ ဟုခတ္ထဝါ၊ လက်၌၎င်း။ ဗာဟာယဝါ၊ မောင်း၌၎င်း။ အညတရသ္မိံ၊ အမှတ် မရှိသော။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂေဝါ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်၌၎င်း။ ခုံသေယျ၊ ကိုက်ရာ၏။ သော ပုရိသော၊ သည်။ တတောနိဒါနံ၊ ထိုမြေကိုက်ခြင်းဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ ဝါ၊ မြေကိုက်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ မရဏံဝါ၊ သေခြင်း သို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ မရဏမတ္တံ၊ သေခြင်းအတိုင်းအရှည်ရှိ သော။ ဝါ၊ သေလောက်ပျောက်လောက်သော။ ဒုက္ခံဝါ၊ ဆင်းရဲသို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ တံ၊ ထိုသေခြင်းသို့ရောက်ခြင်း သေခြင်းအတိုင်း အရှည်ရှိသော ဆင်းရဲသို့ရောက်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အတယ်ကြောင့် နည်းဟူမကား။ တိက္ခဝေ၊ တို့။ အလဂဒ္ဓဿ၊ မြေ၏။ ဒုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ မကောင်း သဖြင့်ဖမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝခေါ၊ ဤအတူလျှင်။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကဇ္ဈေ၊ အချို့ကုန်သော။ မောဃ ပုရိသ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်မှ အချည်းနှီးဖြစ်ကုန်သောသူတို့သည်။ ဓမ္မံ၊ ပရိယတ်ကို။ ဝါ၊ သင်အပ်သောပါဠိကို။ အယောနိသော၊ မသင့်သေးအားဖြင့်။ ပရိယာ ပုဏန္တိ၊ သင်ကုန်၏။ သုတ္တံ၊ ကို။ ပ။ ဝေဒလ္လံ၊ ကို။ ပရိယာပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ မောဃပုရိသာ၊ တို့သည်။ တံဓမ္မံ၊ ထိုပရိယတ်ကို။ ပရိယာပုဏိတွာ၊ သင်ပြီး၍။ တေသံဓမ္မာနံ၊ ထိုသင်အပ်သော ပါဠိတို့၏။ အတ္တံ၊ အနက်ကို။ ဝါ၊ အကျိုး ကို။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ နဥပပရိက္ခန္တိ၊ မစူးစမ်းမဆင်ခြင်ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုပရိယတ်ကိုသည်။ အတ္တံ၊ ကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အနုပပရိက္ခန္တံ-အနုပပရိက္ခန္တာ နံ၊ မစူးစမ်းမဆင်ခြင်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုသူတို့အား။ ၏။ နိဇ္ဈာနံ၊ ရှုဆင် ခြင်သောပညာကို။ နမေန္တိ၊ မနှစ်သက်ကုန်။ ဝါ၊ မခံကုန်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤတွင် နနိဇ္ဈာနက္ခမန္တိဟု ရှိတတ်၏။ မသင့်၊ န နိဇ္ဈာနံ ခမန္တိသင့်၏။ တေမောဃပုရိသာ၊ ထိုမဂ်၊ ဖိုလ်မှ အချည်းနှီးအနီးဖြစ်ကုန်သော ယောက်ျားတို့ သည်။ ဥပါရမ္ဘာနိသံသာစေ၊ သူတပါးကိုချွတ်ချယ်လိုခြင်း အကျိုးရှိကုန် သည်ဖြစ်၍၎င်း။ ဣတိဧဝံ တောယပရိယတ္တိယာ၊ ဤသင်အပ်သောပါဠိဖြင့်။ ဝါဒပ္ပမာက္ခာနိသံသာစ၊ မိမိအပေါ်သို့ သူတပါးတို့သည် တင်အပ်သော အပြစ်၏ လွတ်ခြင်းအကျိုးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ ဝါ၊ အပြစ်ကိုလွတ်စေခြင်း အကျိုးရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၎င်း။ (ထနည်း) ဣတိဝါဒပ္ပမာက္ခာနိသံသာစ၊

(၉၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မိမိအပေါ်သို့ သူတပါးတို့သည် တင်အပ်သော ထိုထိုအပြစ်၏ လွတ်ခြင်း အကျိုးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ ဓမ္မံကို။ ပရိယာပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ ယဿ၊ အကြင် သီလစသည်ကို ဖြည့်ခြင်းဟူသော။ ဝါ၊ အနုပါဒါဝိမောက္ခဟူသော။ အတ္ထာ ယစအတ္ထာယဝေ၊ အကျိုးငှာသာလျှင်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ယဿာတိ ဣဒံ အတ္ထာယာတိ ဣမိနာ တုလျာမိကရဏမေဝ ဟောတိ၊ တထာစ ဝက္ခတိ တဉ္စဿ အတ္ထန္တိ။

ဣဒါဣသသနာတော်၌။ ကုလပုတ္တာ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့သည်။ ဓမ္မံကို။ ပရိယာပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ အဿဓမ္မဿ၊ ၏။ တံအတ္ထံ၊ ထိုသီလစသည်ကို ဖြည့် ခြင်းဟူသော အကျိုးကို။ ဝါ၊ အနုပါဒါဝိမောက္ခဟူသော အကျိုးကို။ နာနု ဘောန္တိစ နာနုဘဝန္တိဝေ၊ မခံစားရကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ (အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို အနုပါဒါဝိမောက္ခဆိုသည်)။ ဒုဂ္ဂဟိတာ၊ မကောင်းသဖြင့် သင်အပ်ကုန်သော။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တေသံမောသပုရိသာနံ၊ တို့အား။ တို့၏။ ဒီသရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော နေညဉ့်ပတ်လုံး။ အဟိတာယ၊ စီးပွားမဲ့ ခြင်းငှာ။ ဒုက္ခာယ၊ ဆင်းရဲခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစီးပွားမဲ့ ခြင်းငှာဖြစ်ခြင်း ဆင်းရဲခြင်းငှာ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ် ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဒုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ မကောင်း သဖြင့်သင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပန၊ အလဂဒ္ဒုပမာပရိယတ္တိမှတပါးနိဿရဏတ္ထပရိယတ္တိကိုဆိုအံ့။ ယာပရိ ယတ္တိ၊ အကြင်ပရိယတ်ကို။ ဝါ၊ သင်အပ်သောပါဠိကို။ သုဂ္ဂဟိတာ၊ ကောင်းစွာ သင်အပ်၏။ သီလက္ခန္ဓာဒိ ပါရိပူရိယေဝ၊ သီလကျေးဇူးအစရှိသည်ပြည့်ခြင်း ကိုသာလျှင်။ အာကခံမာနေန၊ အလိုရှိသဖြင့်။ ပရိယာပုဋ္ဌာ၊ သင်အပ်၏။ ဥပါရမ္ဘာဒိဟေတု၊ သူတပါးကို ချွတ်ချယ်လိုခြင်း စသော အကြောင်း ကြောင့်။ နပရိယာပုဋ္ဌာ၊ မသင်အပ်။ အယံပရိယတ္တိ၊ ဤပရိယတ်သည်။ ဝါ၊ သင်အပ်သော ပါဠိသည်။ နိဿရဏတ္တာ၊ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ခြင်း အကျိုးရှိသော သင်ခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ သင်အပ်သောပါဠိမည်၏။ ယံပရိယတ္တိ သုဂ္ဂဟာဏံ၊ အကြင် ပရိယတ်ကိုကောင်းစွာသင်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “တေ သံပ။ ဓမ္မာန”န္တိ၊ စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုဂ္ဂဟိတာ၊ ကောင်းစွာ သင်အပ်

ကုန်သော။ တေဓမ္မာ၊ ထိုသင်အပ်သော ပါဠိတို့သည်။ တေသံသပ္ပရိသာနံ၊ ထိုသုတေသကောင်းတို့အား။ ဝါ၊ တို့၏။ ဒိဃရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ညဉ့် ပတ်လုံး။ ဟိတာယ၊ စီးပွားခြင်းငှာ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစီးပွားခြင်းငှာ ချမ်းသာခြင်းငှာ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဓမ္မာနံ၊ ပရိယတ်တို့၏။ ဝါ၊ သင်အပ်သောပါဠိတို့၏။ သုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာ သင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပန၊ နိဿရဏတ္ထပရိယတ်မှတစ်ပါး ဘဏ္ဍာဂါရိကပရိယတ်ကိုဆိုအံ့။ ယံပရိယတ္တိံ၊ အကြင်ပရိယတ်ကို။ ဝါ၊ သင်အပ်သောပါဠိကို။ ပရိညာတက္ခန္ဓော၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်သော ခန္ဓာရှိသော။ ပဟိနကိလေသော၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသော။ ဘာဝိတမဂ္ဂေါ၊ ပွားစေအပ်သော အရိယမဂ်ရှိသော။ ပဋိဝိဒ္ဓါကုပ္ပေါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသည်ကို ပြုခြင်းရှိသော။ သစ္စိကဘ နိရောဓော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးသော နိရောဓသစ္စာရှိသော။ ခိဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပဝေဏီပါလနတ္ထာယ၊ တရား တော်၏အစဉ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝံသာနုရက္ခနတ္ထာယ၊ တရား တော်၏အနွယ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ပရိယာပုဏ္ဏာတိ၊ သင်၏။ အယံပရိယတ္တိံ၊ ဤရဟန္တာတို့သည် သင်အပ်သောပါဠိသည်။ ဘဏ္ဍာဂါရိက ပရိယတ္တိံ၊ ဘဏ္ဍာစိုးနှင့်တူသော ရဟန္တာတို့၏ သင်ခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ ဘဏ္ဍာ စိုးနှင့်တူသော ရဟန္တာတို့သည် သင်အပ်သောပါဠိ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသည် လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ပန၊ ပရိယတ္တိဘေဒမှတစ်ပါး သမ္ပတ္တိကိုဆိုအံ့။ ဝိနယော၊ ဝိနည်း၌။ သုပ္ပဋိ ပန္နော၊ ကောင်းသောအကျင့်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ သီလသမ္ပဒံ၊ သီလ ပြည့်စုံခြင်းကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍၊ တိသော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဝိဇ္ဇော၊ ဝိဇ္ဇာတို့သို့။ ပါပုဏ္ဏာတိ၊ ရောက်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ တာသံ ယေဝေ၊ ထိုသုံးပါးသောဝိဇ္ဇာတို့၏သာလျှင်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဝိနည်းပိဋကတ် ၌။ ပဘေဒဝစနတော၊ အပြားကိုဟောတော်မူခြင်းကြောင့်တည်း။ (တနည်း) တာသံယေဝေ၊ ထိုသုံးပါးသော ဝိဇ္ဇာတို့ကိုသာလျှင်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဝိနည်း ပိဋကတ်၌။ ပဘေဒဝစနတော၊ အပြားအားဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်

(၉၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တည်း။ သုတ္တံ၊ ဤ။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမာဓိသမ္ပဒံ၊ သမာဓိ ပြည့်စုံခြင်းကို။ နိဿယ၊ ရှိ။ ဆဋ္ဌဘိညာ၊ ခြောက်ပါး ကုန်သော အဘိညာဉ်တို့သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တာသံ ယေဝေ၊ ထိုခြောက်ပါးသော အဘိညာဉ်တို့၏ သာလျှင်လည်း။ တတ္ထ၊ ထို သုတ္တန်ပိဋကတ်၌။ ပဘေဒဝစနတော၊ အပြားကို ဟောတော်မူခြင်း ကြောင့်တည်း။ (တနည်း) ကာသံယေဝေ၊ ထိုခြောက်ပါးသော အဘိညာဉ် တို့ကို သာလျှင်လည်း။ တတ္ထ၊ ထို သုတ္တန်ပိဋကတ်၌။ ပဘေဒဝစနတော၊ အပြားအားဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်တည်း။ အဘိဓမ္မေ၊ သုပ္ပဋိပန္နော၊ ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ပညာသမ္ပဒံ၊ ပညာ ပြည့်စုံခြင်းကို။ နိဿယ၊ ရှိ။ စတဿော၊ လေးပါးကုန်သော။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါတို့သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တတ္ထေဝ၊ ထို အဘိဓမ္မာပိဋကတ်၌သာလျှင်။ တာသဉ္စ၊ ထိုလေးပါးသော ပဋိသမ္ဘိဒါတို့၏ လည်း။ ပဘေဒဝစနတော၊ အပြားကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်တည်း။ (တနည်း) တာသဉ္စ၊ ထိုလေးပါးသော ပဋိသမ္ဘိဒါတို့ကိုလည်း။ ပဘေဒဝစန တော၊ အပြားအားဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်တည်း။ ဧဝံ ဣမိနာ ယထာ ဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ ဝိနယေ သုပ္ပဋိပန္နော အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသောနည်းဖြင့်။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယထာက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇာတ္တယဆဋ္ဌဘိညာစတုပဋိသမ္ဘိဒါဘေဒံ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး ခြောက်ပါး သော အဘိညာဉ် လေးပါးသော ပဋိသမ္ဘိဒါ အပြားရှိသော။ ဣမံသမ္ပတ္တိံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။

ပန၊ သမ္ပတ္တိမှတစ်ပါး ဝိပတ္တိကို ဆိုအံ့။ ဝိနယေ၊ ဤ။ ဒုပ္ပဋိပန္နော၊ မကောင်း သော အကျင့်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုညာတ သုခသမ္ပယ အတ္တရုဏ ပါဝုရုဏာဒိဖဿ သာမညတော၊ ခွင့်ပြုအပ်သော ဣဉ္ဇဖြစ်သော အတွေ့ ရှိသော အခင်း၊ အရုံ အစရှိသည်တို့၏ အတွေ့နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိတ္တေသု၊ ပယ်တော်မူအပ်ကုန်သော။ ဥပါဒိန္နကဖဿာဒိသု၊ မာတုဂါမ အတွေ့ အစရှိသည်တို့၌။ အနဝဇ္ဇေသညိ၊ အပြစ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ရောက်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ရှိ။ “တထာဟံ ဘဂဝတာ။ ပ။ အန္တရာယာယာ” ဟိ၊ အန္တရာယာယဟူသော။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အရိဋ္ဌေန၊ အရိဋ္ဌရဟန်းသည်။ ဝုတ္တမိ၊

နိဒါန်းကဏ္ဍ

(၉၉)

ဆိုလည်း ဆိုအပ်၏။ ယေလူမေဓမ္မာ၊ အကြင်အကြင်တရားတို့ကို။ အန္တရာယိ
ကာ၊ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၏အန္တရာယိကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝါ၊ အန္တရာယိကာ၊
ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၏ အန္တရာယိကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ယေလူမေဓမ္မာ၊ အကြင်
တရားတို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ယထာ ယေနပကာရေန၊
အကြင်သို့သော အပြားဖြင့်။ တေဓမ္မေ၊ ထိုတရားတို့ကို။ ပဋိသေဝတော၊
မှီဝဲသူအား။ တေဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ အန္တရာယာယ၊ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်
၏အန္တရာယိကို ပြုခြင်းငှာ။ နာလံ နသမတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ တထာ တေန
ပကာရေန၊ ထိုသို့သော အပြားဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒေသိတံ၊
ဟောတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မံကို။ အဟံ၊ သည်။ အဘဇာနာမိ၊ ၏။ တတော၊
ထိုသို့ အပြစ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသောကြောင့်။ ဒုဿီလဘာဝံ၊ သိလမရှိသည်၏
အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ သုတ္တေ၊ ဤ။ ဒုပ္ပဋိပန္နော၊ သော။ ဘိက္ခု၊
သည်။ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သဝိဇ္ဇမာနာ လောက
သို့” အာဒိသံ၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့၌။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။
အဓိပ္ပာယ်၊ အလိုတော်ကို။ အဘဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍။ ဒုဂ္ဂဟိတံ၊ မကောင်း
သောအယူကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ (တနည်း) ဒုဂ္ဂဟိတံ၊ မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်
သည်ကို။ ကတော၊ ၍။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ယံဒုဂ္ဂဟိတဂ္ဂါဟံ၊ အကြင်မကောင်း
သော အယူကိုယူခြင်းကို။ သန္တာယ၊ ၍။ “အတ္တနာ၊ ပ။ ပသဝတိ” တိ၊ ဟူသော။
ဝစနံကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ဒုဂ္ဂဟိတေန၊ မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်
သော။ ဓမ္မေန၊ မိစ္ဆာဓမ္မဖြင့်။ (တနည်း) အတ္တနာ၊ အတ္တနေ၊ ၏။ ဒုဂ္ဂဟိတေန၊
မကောင်းသောအယူဖြင့်။ ဝါ၊ ဘောက်ပြန်သောအယူဖြင့်။ အမေဓဝေ၊ ငါတို့
ကိုလည်း။ အဗ္ဘာစိက္ခတိ၊ စွပ်စွဲ၏။ အတ္တာနဉ္စ၊ မိမိကိုယ်ကိုလည်း။ နေတိ၊ တူးဖြို
၏။ ဗဟုဉ္စ၊ များစွာလည်းဖြစ်သော။ အပုညံ၊ မကောင်းမှုသည်။ ပသဝတိ၊
ပွား၏။ တတော၊ ထိုမကောင်းသော အယူကိုယူခြင်းကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတံ၊
ဘောက်ပြန်သော အယူရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ အဘိ
ဓမ္မေ၊ ဤ။ ဒုပ္ပဋိပန္နော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဓမ္မစိန္တ ဓမ္မသဘာဝဝိစာရံ၊ ပရမတ္ထ
ဓမ္မသဘောကိုကြံခြင်း စိစစ်ခြင်းကို။ (ဓမ္မစိတ္တံ ဟု ဝါကျရှိသည် အဖွင့်နှင့်
မည်)။ အဟိဓာဝန္တော၊ ရပ်သင့်သော အပိုင်းအခြား၌မရပ် လွန်၍ပြေးသည်
ဖြစ်၍။ အစိန္တေယျာနိပိ၊ မကြံစည်ကောင်းသောအရာ မကြံစည်နိုင်သော

(၁၀၀)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အရာတို့ကိုလည်း။ စိန္တေတိ၊ ကြံ၏။ တတော၊ ထိုမကြံစည်ကောင်းသောအရာ
မကြံစည်နိုင်သောအရာတို့ကို ကြံစည်သောကြောင့်။ စိတ္တက္ခေပံ၊ စိတ်ပျံ့လွင့်
ခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ။ “စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ။ပ။
အဿာ”တိ၊ ဟူသော။ ဧတံဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ အစိန္တေယျာနိ၊ မကြံစည်ကောင်းသောအရာ
မကြံစည်နိုင်သောအရာတို့ကို။ နစိန္တေတဗ္ဗာနိ၊ မကြံစည်အပ်ကုန်။ ယာနိ၊
အကြင် မကြံစည်ကောင်းသော အရာ မကြံစည်နိုင်သော အရာ တို့ကို။
စိန္တေန္တော၊ ကြံသောသူသည်။ ဥမ္မာဒဿ၊ ရူးသွပ်ခြင်း၏။ ဝိဿာတဿ၊
ပင်ပန်းခြင်း၏။ ဘာဂီ၊ အဖို့ရှိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဧဝံ ဣမိနာယထာ
ဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ ဝိနယေ ဒုပ္ပဋိပန္နော စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောအပြား
ရှိသောစကားအစဉ်ဖြင့်။ တေသု တိသု ပိဋကေသု၊ ထိုသုံးပါးသော ပိဋကတ်
တို့၌။ ဒုပ္ပဋိပန္နော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယထာဏ္ဏမေန၊ အစဉ်အားလျော်
သဖြင့်။ ဒုဿိလဘာဝမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတာ စိတ္တက္ခေပပပ္ပဘေဒံ၊ သိလမရှိသည်၏
အဖြစ် ဖောက်ပြန်သော အယူရှိသည်၏အဖြစ် စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်း အပြားရှိ
သော။ ဣမံဝိပတ္တိံ၊ ဤပျက်စီးခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤ
သည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။ စ၊ အကျယ်မှတစ်ပါး အကျဉ်းကို
ဆိုအံ့။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤသို့ တိသုပိဋကေသု စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောအပြား
ရှိသော စကားအစီအစဉ်ဖြင့်။ ‘ပရိယတ္တိဘေဒံ။ပ။ ဝိဘာဝယေ’တိ၊ ဟူသော။
အယမ္ဗိဂါထာ၊ ဤဂါထာသည်လည်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသော အနက်
ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ။ ဧဝံ ဣမိနာနယေန၊ ဖြင့်။ နာနပ္ပကာရတော၊
အထူးထူးသောအပြားအားဖြင့်။ ပိဋကာနိ၊ တို့ကို။ ဥ တွာ၊ သိပြီး၍။ တေသံ၊
ထိုအထူးထူးသောအပြားအားဖြင့် သိအပ်ပြီးသော ပိဋကတ်တို့၏။ ဝသေန၊
ဖြင့်။ သဗ္ဗမ္မိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဧတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားစကား
တော်ကို။ သင်္ဂယမာနံ၊ ပေါင်း၍ယူအပ်သည်ရှိသော်။ တိဏိပိဋကာနိ၊ သုံးပုံ
သော ပိဋကတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။
(ထည့်)။

နိကာယတော၊ နိကာယ်အားဖြင့်။ ပဉ္စနိကာယာ၊ ငါးပါးသောနိကာယ်
တို့သည်။ ကထံဟောန္တိ၊ အသို့ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊

တည်း။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ သဗ္ဗမေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော။ တေဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ ဒီဃနိကာယော၊ ၎င်း။ မဇ္ဈိမနိကာယော၊ ၎င်း။ သံယုတ္တနိကာယော၊ ၎င်း။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယော၊ ၎င်း။ ခုဒ္ဒကနိကာယော၊ ၎င်း။ ဣတိ ဣမိနာပဘေဒေန၊ ဤသို့သောအပြားအားဖြင့်။ ပဉ္စပုတေဒံ၊ ငါးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးသောနိကာယ်တို့တွင်။ ဒီဃနိကာယော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ တိဝဂ္ဂသင်္ဂဟာနိ၊ သုံးပါးသော ငင်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ သုံးဝင်ရှိသော သင်္ဂဟတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်သော။ ဗြဟ္မဇာလာဒီနိ၊ ဗြဟ္မဇာလာသုတ် အစရှိကုန်သော။ စတုတ္ထိံ သသုတ္တာနိ၊ သုံးဆယ့် လေးသုတ်တို့သည်။ ဒီဃနိကာယော၊ မည်၏။

ဂါထာနက်။ ။ ယဿ၊ အကြင်နိကာယ်အား။ သုတ္တဂဏနတော၊ သုတ်အရေအတွက်အားဖြင့်။ စတုတ္ထိံ သေဝ၊ သုံးဆယ့်လေးပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သုတ္တန္တာ၊ သုတ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝဂ္ဂဂဏနဝသေန၊ ဝင်အရေအတွက်အားဖြင့်။ တိဝဂ္ဂေါ သင်္ဂဟော၊ သုံးဝင်ရှိသော သင်္ဂဟသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ပဌမော၊ သော။ ဧသ ဧသောနိကာယော၊ ကို။ အနုလောမိကော၊ အနက်အားလျော်သော အမည်ရှိသော။ ဒီဃနိကာယော၊ ဒီဃနိကာယ်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၎င်း။

မှတ်စွယ်။ ။ တယော ဝဂ္ဂါ အဿ သင်္ဂဟဿာတိ တိဝဂ္ဂေါ သင်္ဂဟော ဖွင့်ရကား တိဝဂ္ဂနှင့် သင်္ဂဟ ယဿခြားလျက်သမာသ်ဖြစ်သည်။ နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ စိဝရလာဘေနတုံသို့တည်း။ အနုလောမေတိတိ အနုလောမံ၊ ဒီဃနိကာယော၊ ဣတိနာမံ တဒဿတ္တိတိ အနုလောမိကော။

သေ ဧသောနိကာယော၊ ကို။ ဒီဃနိကာယောတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုစ္စတိ၊ နည်း။ ဒီဃပုမာဏာနံ၊ ရှည်သော ပမာဏရှိကုန်သော။ သုတ္တာနံ၊ သုတ်တို့၏။ သမ္မဟတောစ၊ အပေါင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ နိဝါသတောစ၊ နေရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒီဃနိကာယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၎င်း။ သမ္မဟနိဝါသာ၊ အပေါင်းနေရာတို့ကို။ နိကာယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ စ-သစ္စံ၊ ၎င်း။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိရုစ္ဆာနဂတာ၊ တိရုစ္ဆာန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဣဒံ ဣမေပါဏာ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်။ စိတ္တာယထာ၊ ဆန်းကြယ်ကုန်၏သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သော။ အညံ၊ တိရုစ္ဆာန်မှတစ်ပါး

(၁၀၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သော။ ကေနိကာယမ္ပိတခုသောအပေါင်းမျှကိုလည်း။ အဟံသည။ နသမနု
ပဿာမိ၊ မြင်ဘော်မမှု။ ပေါဏိကနိကာယော၊ ပေါဏိကမင်းတို့၏ နေရာ။
စိက္ခလ္လိကနိကာယော၊ စိက္ခလ္လိက မင်းတို့၏နေရာ။ ။ ဣတိဝေမာဒိနိ၊ ဤသို့
အစရှိသော ဥဒါဟရုဏ်တို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤ နိကာယသဒ္ဒါ၏ အပေါင်း
နေရာကို ဟောသည်၏အဖြစ်၌။ သာသနတောစ၊ သာသနာတော်အားဖြင့်
၎င်း။ လောကတောစ၊ လောကဝေါဟာရအားဖြင့်၎င်း။ သာဓကောနိ၊ ပြီးစေ
တတ်သောစကားတို့တည်း။ ဒိဃနိကာယဿ၊ ဒိဃနိကာယ်၏။ နိကာယ
ဘာဝေ၊ နိကာယ်မည်သည်၏အဖြစ်၌။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗောယထာ၊
သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ သေသာနမ္ပိ၊ ဒိဃနိကာယ်မှ ကြွင်းကုန်
သော နိကာယ်တို့၏လည်း။ နိကာယဘာဝေ၊ ၌။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

မဇ္ဈိမနိကာယော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ မဇ္ဈိမပ္ပမာဏာနိ၊ အလတ်
ပမာဏရှိကုန်သော။ ပဉ္စဒသဝဂ္ဂသင်္ဂဟာနိ၊ တဆယ့်ငါးဝဂ်တို့ဖြင့် ရေတွက်
အပ်ကုန်သော။ မူလပရိယာယသုတ္တာဒိနိ၊ ကုန်သော။ ဒိယဗုဒ္ဓသတ်သုတ္တာနိ၊
တို့သည်၎င်း။ ဒေဝသုတ္တာနိ၊ တို့သည်၎င်း။ မဇ္ဈိမနိကာယော၊ မည်၏။

ဂါထာနက်။ ။ယတ္ထ၊ အကြင်နိကာယ်၌။ ဒိယဗုဒ္ဓသတ်သုတ္တန္တာ၊ တို့သည်
၎င်း။ ဒေဝသုတ္တာနိ၊ တို့သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စဒသဝဂ္ဂပရိဂ္ဂဟော၊
တဆယ့်ငါးဝဂ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော။ သောနိကာယော၊ ထိုနိကာယ်
ကို။ မဇ္ဈိမောနိကာယော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

သံယုတ္တနိကာယော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဒေဝတာသံယုတ္တာဒိ
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဌိတာနိ၊ ကုန်သော။ ဩဃတရုဏာဒိနိ၊ ကုန်သော။ သတ္တသုတ္တ
သဟဿာနိ၊ ခုနစ်ထောင်သော သုတ်တို့သည်၎င်း။ သတ္တသုတ္တသတာနိစ၊
ခုနစ်ရာသောသုတ်တို့သည်၎င်း။ ဒွါသဋ္ဌိသုတ္တာနိစ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်သုတ်
တို့သည်၎င်း။ သံယုတ္တနိကာယော၊ မည်၏။

ဂါထာနက်။ ။ယတ္ထ၊ ၌။ သတ္တသုတ္တသဟဿာနိစ၊ တို့သည်၎င်း။ သတ္တသုတ္တ
သတာနိစ၊ တို့သည်၎င်း။ ဒွါသဋ္ဌိသုတ္တန္တာစေ၊ တို့သည်သာလျှင်၎င်း။

နိဒါနကထာ

(၁၀၃)

သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧသောနိကာယော၊ ကို။ သံယုတ္တသင်္ဂဟော၊ သံယုတ္တ
နိကာယ်ဟု ရေတွက်အပ်၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဧကေကအင်္ဂါတိရေက
ဝသေန၊ တပါးတပါးသော အင်္ဂါလွန်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဌိတာနိ၊ ကုန်သော။
စိတ္တပရိယာဒါနာဒိနိ၊ ကုန်သော။ နဝသုတ္တသဟဿာနိ၊ ကိုးထောင်သော
သုတ်တို့သည်၎င်း။ ပဉ္စသုတ္တသတာနိ၊ ငါးရာသော သုတ်တို့သည်၎င်း။
သတ္တပညာသဉ္စသုတ္တာနိ၊ ငါးဆယ့်ခုနစ်သုတ်တို့သည်၎င်း။ အင်္ဂုတ္တရနိကာ
ယော၊ မည်၏။

ဂါထာနက်။ ။ နဝသုတ္တသဟဿာနိ၊ တို့သည်၎င်း။ ပဉ္စသုတ္တသတာနိ၊
တို့သည်၎င်း။ သတ္တပညာသသုတ္တန္တာ၊ တို့သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။
အယံသင်္ချာ၊ ဤအရေအတွက်သည်။ အင်္ဂုတ္တရေ၊ ဌ်။ သင်္ချာ၊ အရေ
အတွက်တည်း။

ခုဒ္ဒကနိကာယော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ သကလံ၊ သော။ ဝိနယ
ပိဋကံ၊ သည်၎င်း။ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ သည်၎င်း။ ခုဒ္ဒကပါဌဓမ္မပဒါဒယော၊
ကုန်သော။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌ်။ ဒဿိတာ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စသပုဘေဒါ၊ တဆယ့်
ငါးပါး အပြားရှိသော ကျမ်းတို့သည်၎င်း။ ခုဒ္ဒကနိကာယော၊ မည်၏။
စတ္တာရောနိကာယေ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ရှ်။ အဝသေသံ၊ သော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊
ကို။ ခုဒ္ဒကနိကာယော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

ဂါထာနက်။ ။ ဒိဃအာဒိကောဒိဃနိကာယ် အစရှိကုန်သော။ စတုရောပိ၊
လေးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေနိကာယေ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ရှ်။
တဒညံ၊ ထိုနိကာယ်ကြီးလေးပါးမှ တပါးသော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ကို။ ခုဒ္ဒကော
နိကာယော၊ ရှ်။ မဟော၊ ၏။

ဧဝံ ဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ နိကာယတော၊ နိကာယ်အားဖြင့်။
ပဉ္စနိကာယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အင်္ဂဝသေန၊ အင်္ဂါ၏အစွမ်းဖြင့်။ နဝင်္ဂါနိ၊ ကိုးပါးသောအင်္ဂါတို့သည်။
ကထံဟောန္တိ၊ နည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ဟိ-ဝိတ္ထာ

(၁၀၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရေမိအံ။ သဗ္ဗမေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣဒိဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ သုတ္တံ၊
 ၎င်း။ ဂေယျံ၊ ၎င်း။ ဝေယျာကရဏံ၊ ၎င်း။ ဂါထာ၊ ၎င်း။ ဥဒါနံ၊ ၎င်း။
 ဣတိဝုတ္တကံ၊ ၎င်း။ ဇာတကံ၊ ၎င်း။ အဗ္ဘုတဓမ္မံ၊ ၎င်း။ ဝေဒလ္လံ၊ ၎င်း။ ဣတိ
 ဣမိနာပဘောဒေန၊ ဖြင့်။ နဝပ္ပဘေဒံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တတ္ထ၊ တွင်။ ဥဘ
 တောဝိဘင်္ဂနိဒ္ဒေသ ခန္ဓကပရိဝါရာ၊ ဥဘတောဝိဘင်း နိဒ္ဒေသကျမ်း မဟာဝါ
 ခန္ဓက-စူဠဝါခန္ဓက ပရိဝါရတို့သည်၎င်း။ သုတ္တနိပါတေ၊ ၎င်း။ မင်္ဂလသုတ္တ-
 ရတနသုတ္တ- နာလကသုတ္တ- တုဝဏ္ဏကသုတ္တာနိ၊ မင်္ဂလသုတ်- ရတနသုတ်-
 နာလကသုတ်- တုဝဏ္ဏကသုတ်တို့သည်၎င်း။ အညဗ္ဗိ၊ မင်္ဂလသုတ် စသည်မှ
 တပါးလည်းဖြစ်သော။ သုတ္တနာမကံ၊ သုတ်ဟူ၍ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။
 တထာဂတဝစနံ၊ မြတ်စွာဘုရား စကားတော်သည်၎င်း။ သုတ္တံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝေဒိတဉ္စ၊ ၎င်း။ သဗ္ဗမ္မိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ သဂါထကံ၊ ဂါထာရှိသော။
 သုတ္တံ၊ သည်။ ဂေယျံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဉ္စ၊ ၎င်း။ ဝိသေသေန၊ အထူး
 အားဖြင့်။ သံယုတ္တနိကာယေ၊ ၎င်း။ သကလောပိ၊ သော။ သဂါထာဝဂ္ဂေါ
 သည်။ ဂေယျံ၊ မည်၏။ သကလမ္မိ၊ သော။ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ သည်၎င်း။ နိဋ္ဌ
 ထကံ၊ ဂါထာမရှိသော။ သုတ္တံ၊ သည်၎င်း။ အညဗ္ဗိ၊ သော။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။
 အင်္ဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂယိတံ၊ သော။ ယဉ္ဇဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
 တံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ ဝေယျာကရဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဉ္စ၊ ၎င်း။ ဓမ္မပဒံ၊
 သည်၎င်း။ ထေရဂါထာ၊ တို့သည်၎င်း။ ထေရီဂါထာ၊ တို့သည်၎င်း။ သုတ္တ
 နိပါတေ၊ ၎င်း။ နောသုတ္တနာမိကာ၊ သုတ်ဟူ၍ ရအပ်သော အမည်မရှိကုန်သော။
 သုဒ္ဓိကဂါထာ၊ သက်သက်သော ဂါထာတို့သည်၎င်း။ ဂါထာ၊ မည်၏။

ဝိနိစ္ဆယ။ ။ ထေရကထာ၊ ထေရီကထာဟု ဝဋ္ဌမက္ခရာနှင့် ရှိတတ်သည်မသင့်၊
 ထေရဂါထာ၊ ထေရီဂါထာဟု တတိယက္ခရာနှင့် လိုသည်။

သောမနဿဉာဏမယိကဂါထာ ပဋိသံယုတ္တာ၊ သောမနဿ ဝေဒနာနှင့်
 ယှဉ်သော ဉာဏ်ကြောင့်ဖြစ်သော ဂါထာတို့နှင့်စပ်ကုန်သော။ ဒွေအသီတိ
 သုတ္တန္တာ၊ ရှစ်ဆယ့်နှစ်သုတ်တို့သည်။ ဥဒါနံ၊ ဥဒါန်းမည်၏။ (ဒွေလွန်သော
 ကြောင့် အဓိကသင်္ချာတည်း)။ “ဝုတ္တဉ္စေတံဘဂဝတာ”တိ အာဒိနယပ္ပဝတ္တာ၊
 ဝုတ္တေတံ ဘဂဝတာ ဤသို့ အစရှိသောနည်းဖြင့် ဖြစ်သော။ ဒသုတ္တရသတ
 သုတ္တန္တာ၊ တဆယ့်နှစ်သုတ် အလွန်ရှိသော တရာသော သုတ်တို့သည်။

ဣတိဝုတ္တကံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဒွါလျောသော
 ကြောင့် ဥနသင်္ချာတည်း)။ အပဏ္ဏကဇာတကာဒိနိ၊ အပဏ္ဏကဇာတ် အစရှိ
 ကုန်သော။ ပညာသမိကာနိ၊ ငါးဆယ်အလွန်ရှိကုန်သော။ ပဉ္စဇာတက
 သတာနိ၊ ငါးရာသော ဇာတ်တို့သည်။ ဇာတကံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိ
 တဗ္ဗံ၊ ၏။ “စတ္တာရောမေ။ပ။ အာနန္ဓေ”တိ အာဒိနယပ္ပဝတ္တာ၊ ဤသို့ အစ
 ရှိသော နည်းဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ အတ္ထရိယအဗ္ဗုတ
 ဓမ္မပဋိသံယုတ္တသုတ္တန္တာ၊ အံ့ဘွယ်သရဲ မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော တရားကျေးဇူး
 တို့နှင့်ယှဉ်ကုန်သော သုတ်တို့သည်။ အဗ္ဗုတဓမ္မံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိ
 တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာနန္ဓေ၊ ဌ။ အတ္ထရိယာ၊ လက်ပြစ်ခတ်တီး အချိုးထိုက်
 ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣမေအဗ္ဗုတဓမ္မာ၊ ဤမဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်
 သော တရားတို့သည်။ အတ္ထိသန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ စူဠဝေဒလ္လမဟာဝေဒလ္လသမ္မာ
 ဒိဋ္ဌိ သက္ကပဉ္စ သင်္ခါရဘာဇနီယမဟာပုဏ္ဏမသုတ္တာဒယော၊ စူဠဝေဒလ္လသုတ်။ပ။
 မဟာပုဏ္ဏမသုတ် အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။
 ဝေဒဉ္စ၊ ပညာကို၎င်း။ တုဋ္ဌဉ္စ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို၎င်း။ လဒ္ဓါလဒ္ဓါ၊ ရကုန်ရကုန်၍။
 ပုစ္ဆိတသုတ္တန္တာ၊ မေးအပ်သောသုတ်တို့သည်။ ဝေဒလ္လံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ ဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ သဗ္ဗမေဝ ဟိဒံ အစရှိ
 သည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသောနည်းဖြင့်။ ဧတံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။
 အင်္ဂတော၊ အားဖြင့်။ နဝင်္ဂါနိ၊ ကိုးပါးသောအင်္ဂါတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဓမ္မက္ခန္ဓတော၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာအားဖြင့်။ စတုရာသီတိ ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ၊
 ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့သည်။ ကထံဟောန္တိ၊ နည်း။
 ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ သဗ္ဗမေဝ၊ သော။ ဣဒံ
 ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ “ဒွါသီတိ ဗုဒ္ဓတော။ပ။ ပဝတ္တိနော”တိ၊ ဟူသော။ ဧဝံ
 ဣမာယ ဂါထာယ၊ ဤဂါထာဖြင့်။ ပရိဒီပိတဓမ္မက္ခန္ဓဝသေန၊ သခင်အာနန္ဒာ
 သည် မြဲအပ်ပြီးသော ဓမ္မက္ခန္ဓာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ စတုရာသီတိသဟဿပုဘောဒံ၊
 ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဂါထာနက်။ ။ ပြာဟ္မဏ၊ ဂေါပကမောဂ္ဂလာန်ပုဏ္ဏား။ အဟံ၊ သည်။

ဗုဒ္ဓတော၊ မြတ်စွာဘုရားအထံတော်မှ။ ဒွါသီတိသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်း

(၁၀၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

နှစ်ထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို။ ဂဏှိံ၊ သင်ယူပြီ။ ဘိက္ခုတော၊ သင်
သာရိပုတ္တရာစသော ရဟန်းတော်တို့အထံမှ။ ဒေသဟဿနိ၊ နှစ်ထောင်
သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို။ ဂဏှိံ၊ သင်ယူပြီ။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့ကို။
မေ၊ ငါသည်။ ပဝတ္ထိနော၊ လေ့လာအပ်ကုန်ပြီ။ (တနည်း)။ ယေဓမ္မာ၊
အကြင်တရားတို့သည်။ မေ၊ ငါ၏။ ဇီဝဂ္ဂေ၊ လျှာဖျား၌။ ပဝတ္ထိနော၊
တည်ကုန်ပြီ။ တေဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ စတုရာသီတိ သဟဿာနိ၊
တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ တွင်။ ဧကောနုသန္ဓိကံ၊ တခုသော အနုသန္ဓေရှိသော။ သုတ္တံ၊ သည်။
ဧကော၊ သော။ ဓမ္မက္ခန္ဓော၊ ၏။ ယံသုတ္တံ၊ သည်။ အနောကောနုသန္ဓိကံ၊ ရှိ၏။
တတ္ထ၊ ၌။ အနုသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မက္ခန္ဓဂဏနာ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာအရေအတွက်ကို။
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဂါထာဗန္ဓေသု၊ တို့၌။ ပဉ္စာပုစ္ဆနံ၊ သိခြင်းငှာလိုသော အနက်
ကို မေးသောစကားသည်။ ဧကော၊ သော။ ဓမ္မက္ခန္ဓော၊ တရားအစုမည်၏။
ဝိဿဇ္ဇနံ၊ အဖြေစကားသည်။ ဧကော၊ သော။ ဓမ္မက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ အဘိဓမ္မေ၊
၌။ ဧကမေကံ၊ သော။ တိကဒုကဘာဇနံ၊ တိက်၊ ဒုက်ကို ဝေဖန်ရာစကားရပ်
သည်၎င်း။ ဧကမေကံ၊ သော။ စိတ္တဝါရဘာဇနဉ္စ၊ စိတ္တဝါရကို ဝေဖန်ရာ
စကားရပ်သည်၎င်း။ ဧကော၊ တခုတခုသော။ ဓမ္မက္ခန္ဓော၊ မည်၏။

ဝိနိစ္ဆယ။ ။ ဧကော ဓမ္မက္ခန္ဓောတိတ္ထေ ဧကမေကံ တိကဒုကဘာဇနံ ဧကမေကံ
စိတ္တဝါရဘာဇနန္တိစ ဝုတ္တတ္တာ ဧကောကော ဓမ္မက္ခန္ဓောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
ဧကောတိ အဝုတ္တေဝိ ဟိ အယမတ္ထော အတ္ထတော ဝိညာယမာနောဝ
ဟောတိတိ ဧကော ဓမ္မက္ခန္ဓောတိ ဝုတ္တံ။

ဤသို့ မဏိဒီပရှိရကား ဧကော ဓမ္မက္ခန္ဓောကား ပါဌ်ဟောင်း။ ဧကော၊
တခုတခုသော။ ဓမ္မက္ခန္ဓော၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာမည်၏ ဟူသောအနက်ကို ကြား၍ ဧကေ
ကော ရှိတန်သည်ဟု မှတ်မှားသောကြောင့် နောက်သားတို့ပြင်၍ ဧကောကော
ဓမ္မက္ခန္ဓောဟု ပါဌ်သစ်ဖြစ်လာသည်။

ဝိနယေ၊ ၌။ ဝတ္ထု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ မာတိကာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ပဒဘာ
ဇနီယံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အာပတ္တိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အနာပတ္တိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
အန္တရာပတ္တိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တိကဇ္ဈဒေ၊ တိတ် အပိုင်းအခြားကို ဆိုရာ
စကားရပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တကောဌာသ၊ ခုနစ်ပါးသော

နိဒါနကထာ

(၁၀၇)

အဖို့အစုတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (သတ္တကောဋ္ဌာသာ ကားထည့်သည်)။
တတ္ထ၊ ထိုခုနစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ ဧကမေကော၊ တခုတခုသော။
ကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ ဧကမေကော၊ တခုတခုသော။ ဓမ္မက္ခန္ဓော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

ဝိနိစ္ဆယ။ «သတေကိန္ဒော အတေကိန္ဒောကား ပါရာဇိကဏ်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊
ယောဇနာ၊ ဂဏ္ဍိ၊ မဏိဒီပတို့၌ မဆိုသောကြောင့် မရှိသင့်ပြီ။

ဧဝံ ဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ သဗ္ဗမေဝ ဟိ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီး
သော အပြားရှိသော နည်းဖြင့်။ ဓမ္မက္ခန္ဓတော၊ အားဖြင့်။ စတုရသီတိ
ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အနုသန္ဓေ။ «ဣဒံ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနံ အစ ဧဝံ ဓမ္မက္ခန္ဓတော စတုရသီတိ ဓမ္မက္ခန္ဓ
သဟဿာနိ အဆုံးရှိသော စကားအစီအစဉ်ဖြင့် ဗုဒ္ဓဝစနံ ပိဋကတ် နိကာယ်
အင်္ဂါ ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို ပြီးဆုံးစေ၍ တပါးမက များစွာသော အံ့ဘွယ်သရဲ
မဖြစ်ဘူးဖြစ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်
သော သင်္ဂီတိအခါ၌လျှင် ပဌမဗုဒ္ဓဝစနံ အစရှိသော ကုန်အောင်စုံသော
ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားကို သိအပ်၏ဟု ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားမှ တပါးသော
ဥဒါနသင်္ဂဟ အစရှိသောအပြားကိုလည်း သင်္ဂီတိ အခါ၌သာလျှင်သိအပ်၏ဟု
ဤသို့သောအနက်ကို ပြခြင်းငှာ “ဧပမေတံ ထဗ္ဗမ္ပိ” အစရှိသော စကားကို
အဋ္ဌကထာဆရာ အားထုတ်တော်မူအပ်သတည်း။

ဧဝံ ဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော
နည်းဖြင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဧတံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ကို။ ပဉ္စသတိက
သင်္ဂီတိကာလေ၊ ငါးရာသော ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့သည် ပြုအပ်သော
သံဂါယနာတင်ရာကာလ၌။ သင်္ဂါယန္တေန၊ သံဂါယနာတင်သော ပေါင်း၍
ရွတ်သော။ မဟာကဿပပမုခေန၊ အရှင်မဟာကဿပလျှင် အမြတ်ရှိသော။
ဝသီဂဏေန၊ ရဟန္တာအပေါင်းသည်။ “အယံ၊ ဤသုတ် အဘိဓမ္မာသည်
ကား။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မမည်၏။ အယံ၊ ဤဝိနည်းသည်ကား။ ဝိနယော၊ မည်၏။
ဣဒံဝစနံ၊ ဤမြတ်စွာဘုရား စကားတော်သည်။ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနံ၊ မည်၏။ ဣဒံ
ဝစနံ၊ သည်။ မဇ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ၏။ ဣဒံဝစနံ၊ သည်။ ပစ္ဆိမဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤ
ပိဋကတ်သည်။ ဝိနယပိဋကံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ သုတ္တန္တပိဋကံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။
အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤနိကာယ်သည်။ ဒီသနိကာယော၊ ၏။ ပ။ အယံ၊

(၁၀၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သည်။ ခုဒ္ဒကနိကာယော၊ ဧ၊။ ဣမာနိသုတ္တာဒီနိ၊ ဤသုတ် အစရှိသည်တို့
သည်။ နဝင်္ဂါနိ၊ ကိုးပါးသော အင်္ဂါမည်ကုန်၏။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့သည်။
စတုရသီတိဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာ
တို့မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံပဘေဒံ၊ ဤအပြားကို။ ဝဝတ္ထပေတွာဝ၊ ပိုင်း
ခြားမှတ်သား၍သာလျှင်။ သင်္ဂီတံ၊ သင်္ဂါယနာ တင်အပ်၏။ ကေဝလံ၊
သက်သက်။ ဣမမေဝပဘေဒံ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ၍။ သင်္ဂီတံ၊
သည်။ န၊ မဟုတ်။ အညံ၊ ဤအပြားမှတပါးသော။ ဥဒါနသင်္ဂဟ၊ ပ။ ပဏ္ဏာသ
သင်္ဂဟာဒိ၊ ဥဒါနသင်္ဂဟ ဝဂ္ဂသင်္ဂဟ ပေယျာလသင်္ဂဟ ကေနိပါတ် ဒုက
နိပါတ် အစရှိသော နိပါတသင်္ဂဟ သံယုတ္တသင်္ဂဟ ပဏ္ဏာသသင်္ဂဟ အစရှိ
သော။ အနေကဝိဓံ၊ သော။ တိသုပိဋကေသု၊ တို့၌။ သန္တိဿမာနံ၊ ထင်မြင်
သော။ သင်္ဂဟပုဘေဒမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဝဝတ္ထပေတွာဝ၊ ၍သာလျှင်။ သတ္တဟိ
မာသေဟိ၊ ခုနစ်လတို့ဖြင့်။ သင်္ဂီတံ၊ ဧ၊။ ဣတိပရိသမာပနံ၊ ဤသို့သောအပြီး
ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ၊။

စ.လဒ္ဓဂုဏ်အထူးကိုဆိုအံ့။ အဿာဗုဒ္ဓဝစနဿ၊ ကို။ သင်္ဂီတိပရိယော
သာနေ၊ ၌။ မဟာကဿပတ္ထေရေန၊ သည်။ ဒသဗလဿ၊ ဧ၊။ ဣဒံသာသနံ၊
ဤသာသနာတော်ကို။ ပဉ္စဝဿသဟဿပရိမာဏကာလံ၊ အနှစ် ငါးထောင်
အတိုင်းအရှည်ရှိသောကာလပတ်လုံး။ ပဝတ္တနသမတ္ထံ၊ တည်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်
သည်ကို။ ကတံ၊ ဧ၊။ ဣတိ၊ သို့။ သဉ္စာတပုမောဒါ၊ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်
ခြင်းရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သာဓုကာရံ၊ ကောင်းချီးကို။ ဒဒမာနာဝိယ၊
ပေး၏သို့။ အယံမဟာပထဝီ၊ သည်။ ဥဒကပရိယန္တံ၊ ရေအဆုံးရှိသည်ကို။
ကတွာ၊ ၍။ အနေကပ္ပကာရံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ကမ္ပိ၊ လှုပ်၏။ သံကမ္ပိ၊ တက်၍
လှုပ်၏။ သမ္ပကမ္ပိ၊ တက်တုံသက်တုံလှုပ်၏။ သမ္ပဝေဓိ၊ အရပ်လေးမျက်နှာ
လှုပ်၏။ အနေကာနိ၊ များစွာကုန်သော။ အစ္ဆရိယာနိစ၊ ဦးရစ်ပုဆိုးမြောက်
ခြင်း ပန်းမိုးရွာခြင်း စသော မဖြစ်ဘူးမြဲ အံ့ဘွယ်သရဲတို့သည်လည်း။ ပါတု
ရဟေသံ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။

ကျမ်းတက်။ ။ သဗ္ဗဒဿိဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ဦးစွာ အဘိဓမ္မာ တတ်
သည်၏ အဖြစ်ကို ဗုဒ္ဓဝစန ပိဋကတ်နိကာယ်အင်္ဂါဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်ပြီးစေခြင်း

နိဒါနကထာ

(၁၀၉)

၄၁ ဣဒံဗဒ္ဓမဗုဒ္ဓဝစနံ စသောစကားကို ဆိုအပ်၏။ ထိုအကျိုးကို အကျဉ်းချုပ်၍ ပြလိုရကား “ဝေဿဂီတေပန” စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝါ၊ လဒ္ဓဂုံဏ်ကိုဆိုအံ့။ ဝေဿဂီတေပနာယထာဝရတ္တနယေန၊ ဤသို့ အယံဓမ္မော စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော နည်းဖြင့်။ သဂီတေ၊ သော။ ဧတ္ထ-တေသ္မိံ ဗုဒ္ဓဝစနေ၊ တွင်။ အယံ အဘိဓမ္မော၊ သည်။ ပိဋကတော၊ အားဖြင့်။ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ မည်၏။ နိကာယတော၊ အားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓကနိကာယော၊ မည်၏။ အဂ်တော၊ အင်္ဂါအားဖြင့်။ ဝေယျာကရဏံ၊ ၏။ ဓမ္မက္ခန္ဓတော၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာအားဖြင့်။ ကတိပယာနိ-ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ၊ တသောင်း နှစ်ထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

မှတ်စွယ်။ ။ ပိဋကတ်စသည်တို့၏အဖြစ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော အယံအဘိဓမ္မော ပိဋကတော အဘိဓမ္မပိဋကံ အစရှိသော ဤပါဠိဖြင့်ပင်လျှင်အဘိဓမ္မာ၏ မဇ္ဈိမ ဗုဒ္ဓဝစနအဖြစ်ကို၎င်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ဦးစွာ အဘိဓမ္မာ တတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း နေယျတ္ထအားဖြင့် ပြအပ်၏ဟု သိအပ်၏။

ကျမ်းတက်။ ။ အယံ အဘိဓမ္မော ပိဋကတော အဘိဓမ္မပိဋကံ စသောစကား၌ အကယ်၍ အဘိဓမ္မာ၏ မြတ်စွာဘုရားဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်သည် ပြီးသည် ဖြစ်ငြားအံ့။ အဘိဓမ္မာ၏ မဇ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစန အဖြစ်သည်ပြီးသည်ဖြစ်ရာ၏။ အဘိဓမ္မာ ၏ဘုရားဟောသည်၏ အဖြစ်သည် နိဒါန်းမရှိခဲ့ရကား မပြီးသေးသည်သာလျှင် တည်း။ ဤသို့သောစောဒနာသည် ဖြစ်ရာသောကြောင့် အဘိဓမ္မာ၏ ဗုဒ္ဓဘာသိ တ၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းငှာ ဝတ္ထုထုတ်လိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် “တံဇာ ရေန္တေသု” အစရှိသည်ကို မိန့်သော်။ ဝါ၊ ဗုဒ္ဓဘာသိတအဖြစ်ကို ပြီးစေတတ် သော ပိနည်းဖြင့် ဓမ္မကတိကဝတ္ထု၊ ဝေါသိင်္ဂီထုတ်ဖြင့် မဟာမောဂ္ဂလာန်ဝတ္ထု၊ နိဒါန်းဖြင့် မဏ္ဍလာရာမဝေါသိ တိဿဘူတိဝတ္ထု၊ ဂါမဝေါသိထုမနဒေဝမထေရံ ဝတ္ထု ထုစေဝတ္ထုတို့ကို ပြလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် “တံ ဇာရေန္တေသု” စသည်ကို မိန့်သော်။

တံအဘိဓမ္မံ၊ ကို။ ဇာရေန္တေသု၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုသု၊ တို့တွင်။ ပုဗ္ဗေ၌။ ကော၊ သော။ ဘိက္ခုသည်။ သဗ္ဗသမယိကပရိသာယ၊ အလုံးစုံသော နိကာယ် ကို ဆောင်သော ပရိသတ်၌။ နိသီဒိတွာ၊ ၍။ အဘိဓမ္မတော၊ မှ။ သုတ္တံ၊ ပါဠိ ကို။ အာဟရိတွာ၊ ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ကထေန္တော၊ ဟောလိုသည်ဖြစ်၍။ “ရူပက္ခန္ဓော သည်။ အဗျာကတော၊ မည်၏။ စတ္တာရော၊ လေးပါး ကုန်သော။ ခန္ဓော၊ တို့သည်။ သိယာ၊ အချို့ကား။ ကုသလာ၊ မည်ကုန်၏။ သိယာ၊ အချို့ကား။

(၁၁၀)

အဋ္ဌလာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အကုသလာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ကား။ အဗျာကတ၊ ကုန်၏။ ဒေသယတန၊ ဆယ်ပါးသော အာယတနတို့သည်။ အဗျာကတ၊ ကုန်၏။ ဒေသယတန၊ နှစ်ပါးသော မနာယတန၊ ဓမ္မာယတနတို့သည်။ သိယာ၊ ကား။ ကုသလာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ကား။ အကုသလာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ကား။ အဗျာကတ၊ ကုန်၏။ သောဋ္ဌသဓာတုယော၊ တို့သည်။ အဗျာကတ၊ ကုန်၏။ ဒေသတုယော၊ နှစ်ပါးသော မနောဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့သည်။ သိယာ၊ ကား။ ကုသလာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ကား။ အကုသလာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ကား။ အဗျာကတ၊ ကုန်၏။ သမုဒယသစ္စံ၊ သည်။ အကုသလံ၊ ၏။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ သည်။ ကုသလံ၊ ၏။ နိရောဓသစ္စံ၊ သည်။ အဗျာကတံ၊ ၏။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ သည်။ သိယာ၊ ကား။ ကုသလံ၊ ၏။ သိယာ၊ ကား။ အကုသလံ၊ ၏။ သိယာ၊ ကား။ အဗျာကတံ၊ ၏။ ဒသိန္ဒြိယ၊ တို့သည်။ အဗျာကတ၊ ကုန်၏။ ဒေါမနသိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အကုသလံ၊ ၏။ အနညာတဿာမိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ကုသလံ၊ ၏။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ၊ သတိန္ဒြေ၊ သမာဓိန္ဒြေ၊ ပညာန္ဒြေတို့သည်။ သိယာ၊ ကား။ ကုသလာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ကား။ အဗျာကတ၊ ကုန်၏။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ သိယာ၊ ကား။ ကုသလာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ကား။ အကုသလာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ကား။ အဗျာကတ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဓမ္မကထံ၊ ကို။ ကထေသိ၊ ၏။

ယသ္မိံ ဌာနေ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဧကော၊ သော။ တိက္ခု၊ သည်။ နိသိဒ္ဓိတု၊ ရှိ။ အဘိဓမ္မတော၊ မှ။ သုတ္တံ၊ ပါဠိကို။ အာဟရိတု၊ ရှိ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ကထေသိ၊ ၏။ တသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုတရားဟောရာအရပ်၌။ ဧကော၊ သော။ တိက္ခု၊ သည်။ နိသိန္ဒောလျက်။ ဓမ္မကထိကံ၊ ဓမ္မကထိကကို။ “ဓမ္မကထိကက။ တံ၊ သည်။ သိနေရုံ၊ မြင်းမိုရ်တောင်ကို။ ပရိက္ခိပန္တောဝိယ၊ ရစ်ပတ်အံ့သကဲ့သို့။ ဒိဃသုတ္တံ၊ မသည်မပိုးနိုင် ရှည်စွာသောပါဠိကို။ အာဟရသိ၊ ဆောင်ဘိ၏။ ဧတံ သုတ္တံ၊ ဤပါဠိသည်။ ကိံ သုတ္တံနာမ၊ အဘယ်ပါဠိ မည်သနည်း” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဧတံ သုတ္တံ၊ သည်။ အဘိဓမ္မသုတ္တံ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘိဓမ္မသုတ္တံကို။ အာဟရသိ၊ ဆောင်ဘိသနည်း။ အညံ၊ အဘိဓမ္မာပါဠိမှ တပါးသော။ ဗုဒ္ဓဘာသိတံ၊ သော။ သုတ္တံ၊ ပါဠိကို။ အာဟရိတု၊ ဆောင်ခြင်းငှာ။ နဝန္တတိကိံ။

နိဒါနကထာ

(၁၁၁)

မအပ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဧ။ အဘိဓမ္မော၊ ကိ။ ကေနပုဂ္ဂလေန၊ သည်။
 ဘာသိတော၊ ဟောအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဧ။ သော အဘိ
 ဓမ္မော၊ ဤအဘိဓမ္မာသည်။ နဗ္ဗဒ္ဓဘာသိတော၊ ဘုရားဟော မဟုတ်။ ဣတိ၊
 သို့။ အာဟ၊ ဧ။ အာဝုသော၊ ရှင်။ တေ၊ သည်။ ဝိနယပိဋကံ၊ ကိ။ ဥဂ္ဂဟိတမ္ပ
 နကိ၊ သင်ဘူး၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဧ။ အာဝုသော၊ ရှင်။ တံဝိနယ
 ပိဋကံ၊ ကိ။ နဥဂ္ဂဟိတံ၊ မသင်ဘူး။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဧ။ တံ၊ သည်။ အဝိနယ
 ဓာရိတာယ၊ ဝိနည်းကို မဆောင်ဘူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဇာနန္တော၊
 မသိသည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေသိမညေ၊ ဆိုယောင်တကား။ ဣတိ၊ သို့။
 အာဟ၊ ဧ။ အာဝုသော၊ ရှင်။ ဝိနယမတ္တမေဝ၊ အနည်းငယ်မျှသာလျှင်
 ဖြစ်သော ဝိနည်းကို။ ဥဂ္ဂဟိတံ၊ သင်ဘူး၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဧ။

သဒ္ဓတ္ထ။ ။ ဝိနယမတ္တန္တိတ္ထေ မတ္တသဒ္ဓေါ မတ္တာသုခပရိစ္စာဂါတိ အာဇီဆု ဝိသ
 ဤသကတ္ထော ဟောတိ။

တမ္ပိ၊ ထိုအနည်းငယ်သော ဝိနည်းကိုလည်း။ တေ၊ သင်သည်။ ဒုဂ္ဂဟိတံ၊
 မကောင်းသဖြင့် သင်အပ်၏။ ပရိသပရိယန္တေ၊ ပရိသတ်အစွန့်၍။ နိသိဒ္ဓိတွာ၊
 နေ၍။ နိဒ္ဓါယန္တေန၊ ငိုက်မျည်းသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥဂ္ဂဟိတံ၊ သင်အပ်သည်။
 ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတုံ။ တုမ္ပာဒိသေဟိ၊ သင်ကဲ့သို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဒုဂ္ဂ
 ဟိတ ဝိနယမတ္တဟိ၊ မကောင်းသဖြင့် သင်အပ်သော အနည်းငယ်သော
 ဝိနည်းရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သရဏဂမနဒါယကေဟိ၊ သရဏကံပေး
 သော ဆရာတို့သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဗ္ဗာဇေန္တောဝါ၊ ရှင်ပြုအပ်သော သူသည်
 ၎င်း။ အနုသာဝနာစရိယေဟိ၊ ကမ္မဝါဆရာတို့သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပသမ္ပာ
 ဒေန္တောဝါ၊ ပဉ္စင်းခံအပ်သော သူသည်၎င်း။ သာတိသဘရော၊ အပြစ်ရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ဧ။

ဝိဘဏ္ဍိတ္ထ။ ။ ပဗ္ဗာဇေန္တောတိတ္ထေ ဟိ ကမ္မတ္ထေ ဝတ္တမာနဿ မာနပစ္စယဿ
 အတ္တနော ပဒါနိ ပရဿပဒတ္တန္တိ ယောဂေန အန္တာဒေသော ဟောတိ။ ယဝစ္စ
 ယဿ စ မဓာဝုတ္တိနာ လောပေါ ဟောတိ။ တထာ ဒုတိယပဒေဝိ။

ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမကား။ ဝိနယမတ္တဿပိ၊ အနည်း
 ငယ်သော ဝိနည်း၏လည်း။ ဒုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ မကောင်းသဖြင့် သင်အပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ “အနာပတ္တိ။ပ။ ပရိယာပုဏိဿသိ” တိစ၊

(၁၁၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟူ၍၎င်း။ “သုတ္တန္တေ။ပ။ ပုစ္ဆတိ”တိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဧတံဝစနံ၊ ကိ။ တတ္ထ
 တသ္မိံ ဝိနယမတ္ထေ၊ ထိုသင်ဘူးသော အနည်းငယ်သောဝိနည်း၌။ ဘဂဝတာ၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိနယံ၊ ကိ။ နဝိဝဇ္ဇေတုကာမော၊
 မကဲ့ရဲ့လိုသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဣသံ၊ တိုက်တွန်း၏။ တာဝ၊ စွာ။ သုတ္တန္တံ၊
 ကို၎င်း။ ဂါထာယောဝါ၊ တို့ကို၎င်း။ အဘိဓမ္မံ၊ ကို၎င်း။ ပရိယာ
 ပုဏဿ၊ သင်ဦးလော။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ဝိနယံ၊ ကိ။ ပရိယာပုဏိဿသိ၊
 သင်ရလတုံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဏတိ၊ ဆိုအံ့။ တဿဘိက္ခုနေ၊ အား။ အနာ
 ပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ယာဘိက္ခုနီ၊ သည်။ သုတ္တန္တံ၊ ၍။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။
 ကာရာပေတွာ၊ ပြုစေ၍။ အဘိဓမ္မံ၊ ကို၎င်း။ ဝိနယံ၊ ကို၎င်း။ ပုစ္ဆတိ၊
 မေးအံ့။ အဘိဓမ္မေ၊ ၍။ ဩကာသံ၊ သို့။ ကာရာပေတွာ၊ ၍။ သုတ္တန္တံ၊ ကို၎င်း။
 ဝိနယံ၊ ကို၎င်း။ ပုစ္ဆတိ၊ အံ့။ ဝိနယေ၊ ၍။ ဩကာသံ၊ ကိ။ ကာရာပေတွာ၊
 ၍။ သုတ္တန္တံ၊ ကို၎င်း။ အဘိဓမ္မံ၊ ကို၎င်း။ ပုစ္ဆတိ၊ အံ့။ တဿဘိက္ခုနိယာ၊
 အား။ ပါမိတ္တိယံ၊ ပါမိတ်အာပတ်သို့။ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇနံ၊ ရောက်ခြင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ၍။ တံပန၊ သင်မှုကား။ ဧတ္တကမ္ပိ၊ ဤမျှကိုလည်း။ နဇာနာသိ၊
 မသိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၍။ ဧတ္တကေနပိ၊ ဤမျှဖြင့်လည်း။ ပရဝါဒီ၊ သည်။
 ဓမ္မကထိကေန၊ သည်။ နိဂ္ဂဟိတော၊ နှိပ်အပ်သော သူသည်။ ဟောတိ၊ ၍။

ကျမ်းတက်။ “ဓမ္မကထိကဝတ္ထုဖြင့် အဘိဓမ္မာ၏ ဘုရားဟော မည်သည်၏ အဖြစ်
 ကို ပြပြီး၍ မဟာဂေါသိင်္ဂသုတ် မောဂ္ဂလ္လာနဝတ္ထုဖြင့် အဘိဓမ္မာ၏ ဘုရားဟော
 မည်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြလိုရကား “မဟာဂေါသိင်္ဂသုတ္တံ ပန” စသည်ကို
 မိန့်သော်။

အထဝါ ဂေါသိင်္ဂသုတ္တေန အဘိဓမ္မဿ ဗုဒ္ဓတာသိတဘာဝံ သာဓေတုံ မဟာ
 မောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဝတ္ထု ဒေသေန္တော “မဟာဂေါသိင်္ဂသုတ္တမ္ပန ဣတောဗိဗလဝ
 တရ” ဟိ အာဒိမာဟ။

ပန၊ အဖို့တပါးကို ဆိုအံ့။ မဟာဂေါသိင်္ဂသုတ္တံ၊ သည်။ ဣတောပိ၊ ဤဝိနည်း
 ထက်လည်း။ အဘိဓမ္မဿ၊ ၍။ ဗုဒ္ဓတာသိတဘာဝံ သာဓေတုံ၊ ဘုရားဟောမည်
 သည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေရာ၌။ ဗလဝတရံ၊ အားရှိမြတ်၏။ ဝါ၊ လွန်မြတ်၏။
 ဟိသဝ္ဓံ၊ ၍။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တတြ တသ္မိံ မဟာဂေါသိင်္ဂ
 သုတ္တံ၊ ဓမ္မသေနာပတိမှ သာရိပုတ္တတ္ထေရောသည်။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။

ပုစ္ဆိတပဉ္စဉ္စ၊ မေးအပ်သောပြဿနာကို၎င်း။ ဝိဿဇ္ဇနဉ္စ၊ ဖြေအပ်သောစကား
ကို၎င်း။ အာရောစေတံ၊ ငှာ။ သတ္ထု၊ ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္တု၊ ၍။ မဟာ
မောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ၊ ၏။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ကို။ အာရောဇေန္တော၊ ကြားလိုသည်။
ဟုတွာ၊ ၍။ “ဣဓာဝုသော။ပ။သောဘေယျာ” တိ ဝစနံ၊ သောဘေယျ
ဟူသော စကားကို။ အာဟ၊ လျှောက်၏။ အာဝုသောသာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တရာ။
ဣဓါဤသာသနာတော်၌။ ဒေသိက္ခု၊ နှစ်ဦးသောရဟန်းတို့သည်။ အဘိဓမ္မ
ကထံ၊ အဘိဓမ္မာတရားစကားကို။ ကထေန္တိ၊ ဟောကုန်၏။ တေ၊ ထိုနှစ်ဦးသော
ရဟန်းတို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ပဉ္စံ၊ ကို။ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ အည
မညဿ၊ အချင်းချင်း၏။ ပဉ္စံ၊ ကို။ ပုဋ္ဌာ၊ မေးအပ်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။
ဝိဿဇ္ဇန္တိ၊ ဖြေကုန်၏။ နောစသံသရန္တိ၊ တွန့်တတိုလည်းမရှိကုန်။ နေသံ၊ တို့
နှစ်ဦးသောရဟန်းတို့၏။ ကထာပဝတ္ထိနိစ၊ တရားစကားဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။
ဓမ္မိကာ၊ တရားနှင့်လျော်သည်။ ဟောဘိ၊ ၏။ အာဝုသောသာရိပုတ္တ၊ ရာ။
ခေါ၊ စင်စစ်။ ဝေရူပေန၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဂေါသိဂံ
သာလဝနံ၊ ဂေါသိဂံအင်ကြင်းတောကို။ သောဘေယျ၊ တင့်တယ်စေရာ၏။
သတ္တာ၊ သည်။ “အဘိဓမ္မိကာနာမ၊ အဘိဓမ္မာကိုတတ်သောရဟန်းတို့မည်
သည်။ မမ၊ ငါတုရား၏။ သာသနောဉ္စ၊ ပရိဗာဟိရာ၊ အပဖြစ်ကုန်၏” ။ ဣတိ၊
ဤသို့။ အဝတွာ၊ မကဲ့ရဲ့မူ၍။ သုဝဏ္ဏာဋီဂံသဒိသံ၊ ရွှေမုရိုးစည်ငယ်နှင့်တူသော။
ဂိဝံ၊ လည်တော်ကို။ ဥန္နာမေတွာ၊ ချီ၍။ ဝါ၊ အထက်သို့ညှိတ်စေ၍။ ပုဏ္ဏစန္ဒ
သဿိရိကံ၊ လပြည့်ဝန်း၏ အသရေနှင့်တူသော တင့်တယ်သော အသရေ
ရှိသော။ မုခံ၊ ခံတွင်းတော်ကို။ ပုရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ ဗြဟ္မဗောသံ၊ ဗြဟ္မာ
မင်း၏ အသံနှင့်တူသော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော အသံတော်ကို။ နိစ္ဆာ
ရေန္တော၊ မြက်ဟတော်မူလျက်။ “သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တရာ။ သာဓုသာဓု၊
ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ၊
အား။ သာဓုကာရံ၊ ကောင်းချီးကို။ ဒတွာ၊ ၍။ “ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။
တံပဉ္စံ၊ ထိုပြဿနာကို။ မောဂ္ဂလ္လာနောစ၊ မောဂ္ဂလ္လာနံသည်သာလျှင်။ သမ္မာ၊
ကောင်းစွာ။ ဗျာကရမာနော၊ ဖြေဆိုသည်ဖြစ်၍။ ဗျာကရေယျ၊ ဖြေဆိုရာ၏။
(တနည်း) ။ ယထာ၊ ဖြင့်။ တံပဉ္စံ၊ ကို။ မောဂ္ဂလ္လာနော၊ သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။
ဗျာကရမာနောဣ၊ ဖြေဆိုသကဲ့သို့။ တထ၊ ၊ တူ။ အညော၊ မောဂ္ဂလ္လာနံမှ

(၁၁၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တပါးသော။ ကုလပုတ္တော၊ သည်။ ဗျာကရေယျ၊ ဖြေဆိုရာ၏။ ဟိ-
သစ္စံ၏။ သာရိပုတ္တရာ၊ မောဂ္ဂလ္လာနေ၊ သည်။ ဓမ္မကထိကော၊ အစစ်သော
ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဗလဝတရံ၊ အားရှိမြတ်၏။ ဝါ၊ လွန်မြတ်၏။ (မြတ်၏
ဟူသည်ကား တရပစ္စည်း၏ အနက်)။ အဘိဓမ္မိက ဘိက္ခုယေဝ၊ အဘိ
ဓမ္မာတတ်သော ရဟန်းတို့သည်သာလျှင်။ ဓမ္မကထိကနာမ ကိရ၊ အစစ်
သော ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ် မည်ကုန်သတတ်။ အဝသေသာ၊ အဘိဓမ္မာ
တတ်သော ရဟန်းမှ ကြွင်းကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဓမ္မကထံ၊ ကို။
ကထေန္တာပိ၊ ဟောကုန်ငြားသော်လည်း။ န ဓမ္မကထိကာ၊ အစစ်သော
ဓမ္မကထိကမမည်ကုန်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမကား။ ဟိယသ္မာ၊
ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအဘိဓမ္မာမတတ်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဓမ္မကထံ၊ ကို။
ကထေန္တာပိ၊ ဟောကုန်သော်လည်း။ ကမ္မန္တရံ၊ ကံတပါးကို။ ဝါ၊ ကာမာ
ဝစရကံ စသည်မှတပါး ရူပါဝစရကံစသည်ကို။ ဝိပါကန္တရံ၊ ကာမာဝစရ
ဝိပါကံစသည်မှတပါးရူပါဝစရဝိပါကံစသည်ကို။ ရူပါရူပပရိစ္ဆေဒံ၊ ရုပ်နာမ်
အပိုင်းအခြားကို။ ဓမ္မန္တရံ၊ ကာမာဝစရတရား စသည်မှတပါး ရူပါဝစရ
တရားစသည်ကို။ အာလောဋ္ဌေတွာ၊ နှောက်နှက်၍။ ကထေန္တိ၊ ဟောတတ်
ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဓမ္မကထိကာ၊ အစစ်ဖြစ်သော ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်
မမည်ကုန်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အဘိဓမ္မိကာ၊ အဘိဓမ္မာတတ်ကုန်သော။
ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဓမ္မန္တရံ၊ ကို။ နအာလောဋ္ဌေန္တိ၊ မနှောက်နှက်ကုန်။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ အဘိဓမ္မိကော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ကထေတုဝါ၊
ဟောသည်မူလည်းဖြစ်စေ။ မာကထေတုဝါ၊ မဟောသည်မူလည်းဖြစ်စေ။
ပန၊ ထိုသို့မဟောငြားသော်လည်း။ ပုစ္ဆိတကာလေ၊ မေးသောကာလ၌။ ပဉ္စ၊
ပြဿနာကို။ ကထေဿတိ၊ ဖြေနိုင်လတံ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ဖြေနိုင်လတံ
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယမေဝ၊ ဤအဘိဓမ္မာတတ်သော ရဟန်းသည်
သာလျှင်။ ဧကန္တဓမ္မကထိကောနာမ၊ အစစ်သော ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ် မည်
သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိဣဒံကာရဏံ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကို။ သန္တု
ယ၊ ၍။ သတ္ထာ၊ သည်။ သာဓုကာရံ၊ ကို။ ဒတွာ၊ ၍။ “မောဂ္ဂလ္လာနေ၊ သည်။

နိဒါနကထာ

(၁၁၅)

ပဉ္စ၊ ကို။ သုကထိတံ၊ ကောင်းစွာဖြေအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ အာဟ၊ မိန့်တော်
မူ၏။

အဘိဓမ္မ၊ ကို။ ပဋိဗာဟေန္တော၊ တားမြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣမသ္မိံ
ဇိနစက္ကေ၊ ဤမြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌။ ပဟာရံ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို။
ဒေတံ၊ ပေးသည်မည်၏။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ကို။ ပဋိဗာဟတိ၊ တားမြစ်သည်
မည်၏။ သတ္ထု၊ ၏။ ဝေသာရဇ္ဇညာဏံ၊ ကို။ ပဋိနိဝဇ္ဇတိ၊ နှစ်စေသည်မည်၏။
သောတုတာမံ၊ နာလိုသော။ ပရိသံ၊ ပရိသတ်ကို။ ဝိသံဝါဒေတိ၊ ချွတ်ယွင်း
စေသည်မည်၏။ အရိယမဂ္ဂေ၊ ၌။ အာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင် ကန်သင်းကို။
ဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့သည်မည်၏။ အဋ္ဌာရသသု၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဘေဒကရ
ဝတ္ထု၊ သု၊ ကွဲပြားခြင်းကို ပြုတတ်သောဝတ္ထုတို့တွင်။ ဧကသ္မိံ ဘာသိတံ
လပိတံ တထာဂတေန အဘာသိတံ အလပိတံ တထာဂတေနာတိဒိပေတိဟု
ဟောတော်မူအပ်သော တခုသော ဘေဒကရဝတ္ထု၌။ သန္တိဿတိ၊ ထင်မြင်၏။
ဥက္ကေပနိယကမ္မ တဇ္ဇနိယကမ္မာရဟော၊ ဥက္ကေပနိယကံ၊ တဇ္ဇနိယကံကိုပြုခြင်း
ငှာထိုက်သည်။ ဗဟာတိ၊ ၏။ တံတံကမ္မံ၊ ကို။ ကတော၊ ရှိ။ ဥယျောဇေတဗ္ဗော၊
လွှတ်လိုက်အပ်၏။ “ဂစ္ဆ၊ သွားလေ။ ဝိသာသာဒေါ၊ စားကြွင်းစားသည်။
ဟုတော၊ ရှိ။ ဇိဝိဿတိ၊ အသက်မွေးရလတ္တံ့။” ဣတိ၊ သို့။ ဝတော၊ ရှိ။ ဥယျော
ဇေတဗ္ဗော၊ လွှတ်လိုက်အပ်၏။

“အဘိဓမ္မော၊ အဘိဓမ္မာကို။ ဗုဒ္ဓတာသိတော၊ ဘုရားဟောအပ်သည်။
သစေဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဝေသတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အနေ
ကေသု၊ များစွာကုန်သော။ သုတ္တသဟဿေသု၊ အထောင်သောသုတ်တို့၌။
ကေသမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။
နယေန၊ ဖြင့်။ နိဒါနံ၊ နိဒါန်းကို။ သဇ္ဇိတံယထာ၊ စီရင်အပ်၏သို့။ ဧဝံတထာ၊
တူ။ အဿာပိ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ၏လည်း။ နိဒါနံ၊ ကို။ သဇ္ဇိတံ၊ သည်။ ဘဝေယျ၊
ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ပရဝါဒီ၊ ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အထာပိ ယဒိပိ
ဝဒေယျ၊ အကယ်၍ မူလည်း ဆိုငြားအံ့။ သော၊ ထိုပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။
“ဇာတကသုတ္တနိပါတဓမ္မပဒါဒိနံ၊ စသည်တို့၏။ တို့အား။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့
သဘောရှိသော။ နိဒါနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တောနိစ၊ ထိုဇာတ် သုတ္တနိပါတ်
ဓမ္မပဒစသည်တို့သည်လည်း။ နဗုဒ္ဓတာသိတာနိ၊ ဘုရားဟော မဟုတ်ကုန်

(၁၁၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သည်ကား။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဗုဒ္ဓဘာသိတာနိဝေ၊ ဘုရားဟောမည်ကုန်သည် သာတည်း”။

ဗိနိစ္ဆယ။ “နန နှစ်ခုရှိသောပါဌ်သည် မဏိဒီပနှင့် ညီသည်၊ ခွေပဋိသေဓော ပကတုတ္တော၊ ဧဝသဒ္ဓေါ ယောဇောဗ္ဗော၊

ဣတိ၊ သို့။ ပဋိကိပိတော၊ ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်စကားကို ပယ်ရှား၍။ ဥတ္တရိအဓိကံ၊ ဇာတကံ။ ပ။ နနစေတာနိ ဗုဒ္ဓဘာသိတာနိဟူသော ဤစကားထက် အလွန် ဖြစ်သော။ ဧဝမ္ပိ-ဣဒမ္ပိဝစနံ၊ ဤစကားကိုလည်း။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏။ “ပဏ္ဍိတ၊ ပညာရှိ။ သေ-သောအဘိဓမ္မောနာမ၊ ဤအဘိဓမ္မာမည်သည်။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနိယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ ဝိသယော၊ အရာတည်း။ အညေသံ၊ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်မှ တပါးသောသူတို့၏။ နဝိသယော၊ အရာမဟုတ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဩက္ကန္တိ၊ မယ်တော်မာယာ ဝမ်းသို့ သက်တော်မူခြင်း သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှား၏။ အဘိဇာတိ၊ ဖွားတော်မူခြင်းသည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ၏။ အဘိသမ္မောဓိ၊ သစ္စာလေးပါးကို ကိုယ်တိုင်သိခြင်းသည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ၏။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနံ၊ ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောတော်မူခြင်းသည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ၏။ ယမကပါဋိဟာရိယံ၊ ယမိုက်ပြာဋိဟာကို ပြတော်မူခြင်းသည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ၏။ တိဝိက္ကမော တိဟိပဒဝီတိဟာရသင်္ခါတေဟိ ပဒဝရေဟိ ဘဂဝတော ဒေဝ လောကဿ ဂမနံ၊ သုံးပါးကုန်သော ပဒဝီတိဟာရ ဟုဆိုအပ်ကုန်သော ဖဝါးလှမ်း အကြိမ်တို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ နတ်ပြည်သို့ တက်တော်မူခြင်း သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှား၏။

ဗိနိစ္ဆယတ္ထံ။ “တိဒိဝိက္ကမောတိပါဌေ ပန သတိဒီပိ ဒေဝလောကဿ ဂမနန္တိ၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဒီပိတိ ဧတ္ထ ဟိ ဥပယောဂတ္ထေ ဘုဇ္ဈေတ၊ ဝစနံ၊ တဿစ ဩသရေစာတိ ဧတ္ထ ယောဂေ စဂ္ဂဟဏေန ဣကာရာ ဒေသော ဟောတိ၊ အယဉ္စ ပါဌော ဘုန္နရောယေဝ။

ဒေဝလောကေ၌။ အဘိဓမ္မဿ၊ ၏။ ဒေသိတဘာဝေါ၊ ဟောတော်မူအပ် သည်၏အဖြစ်သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ၏။ ဒေဝေါရောဟနံ၊ နတ်ပြည်မှသက်တော် မူခြင်းသည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ၏။

ပါနုပနသန္နိ။ အဘိဓမ္မဿ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနိညေဝ ဝိသယဘာဝံ အညေသံ အဝိသယဘာဝံ ဥပမာယ ပါကဋ္ဌံ ကာတုံ “ယထာနာမာ”တိ အာဒိခာဟ၊

ယထာနာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ စက္ကဝတ္တိရညော၊ စကြဝတေးမင်း၏။
 ဟတ္ထိရတနံဝါ၊ ဆင်ရတနာကို၎င်း။ အဿရတနံဝါ၊ မြင်းရတနာကို၎င်း။
 ထေနတော၊ ခိုး၍။ ယာနကေ၊ ယဉ်ငယ်၌။ ယောဇေတွာ၊ က၍။ ဝိစရဏံနာမ၊
 လှည့်လည်ခြင်းမည်သည်။ အဋ္ဌာနံ အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ ဝါ၊
 တနည်းကား။ စက္ကရတနံ၊ စကြာရတနာကို။ ထေနတော၊ ၍။ ပလာလသကဋ္ဌေ၊
 ကောက်ရိုးလှည်း၌။ ဩလဓမ္မတွာ၊ ဆွဲ၍။ ဝိစရဏံနာမ၊ လှည့်လည်ခြင်းမည်
 သည်။ အဋ္ဌာနံ အကာရဏံ၊ မဟုတ်။ ဝါပန၊ တနည်းကား။ ယောဇေပမာဏံ၊
 ယူဇနာပမာဏတိုင်သော အရပ်ကို။ ဩဘာသန သမတ္ထံ၊ ထွန်းလင်းစေခြင်းငှာ
 စွမ်းနိုင်သော။ မဏိရတနံ၊ ပတ္တမြားရတနာကို။ ကပ္ပဝါသပစ္စိယံ၊ ဗိုင်းတောင်း
 ၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ ဝဋ္ဌဉ္စနံနာမ၊ သုံးဆောင်ခြင်း မည်သည်။ အဋ္ဌာနံ
 အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။
 ရာဇာရဟတဏှတာယ၊ မင်းအားထိုက်သော ဘဏှာ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
 ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ အဘိဓမ္မောနာမ၊ အဘိဓမ္မာမည်သည်။ အညေသံ၊
 ဘုရားမှ တပါးသောသူတို့၏။ နဝိသယော၊ အရာမဟုတ်။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနံ
 ယေဝ၊ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်တို့၏ သာလျှင်။ ဝိသယော၊ အရာတည်း။ တေသံ၊
 ထိုသဗ္ဗညုဘုရားရှင်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒေသေတဗ္ဗဒေသနာ၊ ဟောတော်
 မူအပ်သောဒေသနာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဩက္ကန္တိ၊
 သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ၏။ ဒေဝေါရောဟဏံ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ ၏။ ပဏှိတ၊ ပညာရှိ။
 အဘိဓမ္မဿ၊ ၏။ နိဒါနကိစ္စံနာမ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေမ္ပိဏ္ဏဒံ၊
 ကိုလည်း။ အဘိဓမ္မောနုဗုဒ္ဓဘာသိတောတိမိစ္ဆာဂါဟံ ဆဋ္ဌာပေတုံ၊ အဘိဓမ္မာ
 သည် ဘုရားဟောမဟုတ်ဟုမြစ်သော မိစ္ဆာအယူကို စွန့်စေခြင်းငှာ။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊
 နာနာဆိုအပ်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ ဝတ္ထဗ္ဗောတိတ္ထေ ဟိ ဝစဓာတု ဘဂဝါဘိက္ခု၊ တေဒေဝါစာတိ
 အာဒိသု ဝိယ ခွဲကမ္ပိကာတိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗ-

ဒုဟ ယာမိ ရုမိ ပုစ္ဆိ၊ ဘိက္ခု သာသ ဝစာဒယော။
 နိဝဟ ဟနမာဒိ စ၊ ဥဘယေတေ ခွဲကမ္ပိကာတိ။

သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထေန ပန ဝိသဒ္ဓေန ကေဝလံ သော ဇာတက။ ပနနတာနိ ဗုဒ္ဓဘာ
 သိတာနိတိ ဣဒမေဝ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ အထခေါ ဣတော ဝစနတော ဥတ္တရိ အဓိကံ
 ဣတိ ဝေမ္ပိ ဣဒမိဝစနံ ဝတ္ထဗ္ဗောတိအတ္ထံ သမ္ပိဏ္ဏေတိ။

(၁၁၈) ၇

အဋ္ဌသာလီနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ ပရဝါဒိနာ၊ ပရဝါဒိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဟဓမ္မိကံ၊ အကြောင်းနှင့် တကွသော။ ဥဒါဟရဏံ၊ ဥဒါဟရဏ်ကို။ ဥဒါဟရိတုံ၊ ထုတ်ဆောင်ခြင်းငှာ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ပါဠိ၊ နသန္နိ။ “နိဒါနေန သာဓေတုံ မဏ္ဍလာရာမဝါသီ တိဿဘူတိတ္ထေရ ဝတ္ထု ဒဿေန္တော “မဏ္ဍလာရာမဝါသီ” တိ အာဒိဓာဟ။

ပန၊ အဖို့တပါးကို ဆိုအံ့။ မဏ္ဍလာရာမဝါသီ တိဿဘူတိတ္ထေရော၊ မဏ္ဍလာရာမအရပ်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူသော တိဿဘူတိ ထေရ်သည်။ “ဿေသော အဘိဓမ္မောနာမ၊ ဤအဘိဓမ္မာ မည်သည်။ မဟာဗောဓိနိဒါနေ၊ မဟာဗောဓိလျှင် နိဒါန်းရှိ၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ “ယေန။ ပ။ ဝိဟာသိ”န္တိ၊ ဝိဟာသိ ဟူသော။ ဣမံပဒေသဝိဟာရသုတ္တန္တံ၊ ဤပဒေသဝိဟာရသုတ်ကို။ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သွာဟံ-သောအဟံ၊ ထိုငါသည်။ ခန္ဓဝိဟာရာဒိသု၊ ကုန်သော။ ဒသသုဝိဟာရေသု၊ တို့တွင်။ ယေနဝိဟာရေန၊ အကြင်ဝိဟာရဖြင့်။ ပဌမံ၊ ခင်သိမ်းသောသူတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ကိုယ်တိုင် သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟာရာမိ၏။ တဿဝိဟာရဿ၊ ထိုဝိဟာရ၏။ ပဒေသေန၊ အစိတ်ဖြင့်။ ဝိဟာသိ၊ နေပြီ။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ပဒေသောနာမ၊ ပဒေသမည်သည်ကား။ ခန္ဓပဒေသော၊ ခန္ဓာ၏အစိတ်၎င်း။ အာယတနပဒေသော၊ အာယတန၏အစိတ်၎င်း။ ပ။ ဓမ္မပဒေသော၊ ကုသိုလ်အစ အရုဏအဆုံးရှိသော တရား၏အစိတ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသဝိဓော၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဟောသည်။ ထိုဆယ်ပါးသော ပဒေသတို့တွင်။ သတ္ထာ၊ သည်။ မဟာဗောဓိမဏ္ဍော၌။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို။ နိပ္ပဒေသေန၊ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ။ ဣမံတေမာသံ၊ လုံး။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဟာသိ၊ နေတော်မူပြီ။ ဒွါဒသာယတနာနိ၊ တို့ကို၎င်း။ အဋ္ဌာရသဓာတုယော၊ တို့ကို၎င်း။ နိပ္ပဒေသေန၊ အားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇိ၊ ပြီ။ ဣမံတေမာသံ၊ လုံး။ ဓမ္မာယတနေ၊ ၌။ ဝေဒနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိဟာသိ၊ ပြီ။ ဓမ္မဓာတုယဉ္စ၊ ၌လည်း။ ဝေဒနာဝသေန၊ သာလျှင်။ ဝိဟာသိ၊ ပြီ။ ဧတ္တာရိသစ္စာနိ၊ တို့ကို။ နိပ္ပဒေသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇိ၊ ပြီ။ ဣမံတေမာသံ၊ လုံး။ ဒုက္ခသစ္စော၊ ၌။ ဝေဒနာဝသေန၊

နိဒါနကထာ

(၁၁၉)

သာလျှင်။ ဝိဟာသိ၊ ပြီ။ ဗာဝိသတိန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ နိပ္ပဒေသေန၊ အားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇိ၊ ပြီ။ ဣမံတေမာသံ၊ လုံး။ ဝေဒနာပဉ္စက ဣန္ဒြိယဝသေန၊ ဝေဒနာ ဟူသော ငါးပါးသောဣန္ဒြိယ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဟာသိ၊ နေပြီ။ ဒွါဒသပဒိကံ၊ တဆယ့်နှစ်ပုဒ်ရှိသော။ ပစ္စယာကာရဝနံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို။ နိပ္ပဒေသေန၊ အားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇိ၊ ပြီ။ ဣမံတေမာသံ၊ လုံး။ ဖဿပစ္စယာ၊ ဖဿ ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာဝသေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဝိဟာသိ၊ ပြီ။ စတ္တာရောသတိပဋ္ဌာနေ၊ လေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ နိပ္ပဒေသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇိ၊ ပြီ။ ဣမံတေမာသံ၊ လုံး။ ဝေဒနာသတိပဋ္ဌာနဝသေနေဝ၊ ဝေဒနာသတိပဋ္ဌာန်၏ အစွမ်းဖြင့်လျှင်။ ဝိဟာသိ၊ ပြီ။ စတ္တာရိ၊ လေးပါး ကုန်သော။ ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ နိပ္ပဒေသေန၊ အားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇိ၊ ပြီ။ ဣမံ တေမာသံ၊ လုံး။ ဈာနင်္ဂေသု၊ ဈာနင်တို့တွင်။ ဝေဒနာဝသေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဝိဟာသိ၊ ပြီ။ နာမာနာမ်ကို။ နိပ္ပဒေသေန၊ သာလျှင်။ ပဋိဝိဇ္ဇိ၊ ပြီ။ ဣမံ တေမာသံ၊ လုံး။ တတ္ထ၊ ထိုနာမ်တရား၌။ ဝေဒနာဝသေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဝိဟာသိ၊ ပြီ။ ဓမ္မေ၊ ကုသိုလ်စသောတရားတို့ကို။ နိပ္ပဒေသေန၊ သာလျှင်။ ပဋိဝိဇ္ဇိ၊ ပြီ။ ဣမံတေမာသံ၊ လုံး။ ဝေဒနာတ္ထိကဝသေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဝိဟာ သိ၊ ပြီ။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ယေရော၊ တိဿဘူတိမလေရ်သည်။ ပဒေသဝိဟာရ သုတ္တန္တဝသေန၊ ပဒေသဝိဟာရသုတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဘိဓမ္မဿ၊ ၏။ နိဒါနံ၊ နိဒါန်းကို။ ကထေသိ၊ ဟော၏။

အဓိပ္ပာယ်တ္ထ။ ။သတ္တာ စတုသု ဣရိယာပထေသု ဝိဟရိတ္ထ ပဝတ္တိတ္ထ ဧတေန ခန္ဓာဒိနံ ကေဒေသေန ဝေဒနာဓမ္မေန ပစ္စယာဒိတိ တပ္ပစ္စယ ဝေဒနာက္ခန္ဓ ဝသေနာတိ ဝိဟာရော ခန္ဓာဒိနံ ပဒေသော ဝိဟာရော ပဒေသဝိဟာရောတိ။

ဝါဠု ခုသန္တိ။ ။ပုနာပရေန နိဒါနေန သာဓေတုံ ဂါမဝါသိ သုမနဒေဝတ္ထေရ ဝတ္ထု ဒဿေဓန္တော “ဂါမဝါသိ” တိအာဒိမာဟ။

ပန၊ ပက္ခန္ဓရကို ဆိုအံ့။ ဂါမဝါသိ သုမနဒေဝတ္ထေရောသည်။ လောဟ ပါသာဒေ-လောဟပါသာဒဿ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်အပြင်၌။ ဓမ္မံ၊ အဋ္ဌ ကထာနှင့်တကွသော အဘိဓမ္မာပါဠိကို။ ပရိဝတ္ထေန္တော၊ ပြန်သည်ရှိသော်။ တေပရဝါဒီစောဒနံ၊ ဤပရဝါဒီစောဒနာစကားသို့။ ပတု၊ ၍။ (ထည့်)။ “အယံပရဝါဒိ၊ ဤပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အမှာဒိသေသု၊ ငါတို့ကဲ့သို့ကုန်

(၁၂၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သော။ နိဒါနံ၊ နိဒါနိကံ။ ဇာနန္တေသု၊ သိကုန်သော။ ပဋိသရဏေသု၊ ကိုးကွယ်
ရာဖြစ်ကုန်သောသုတို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေသု၊ ရှိကုန်လျက်။ အပဋိသရဏော၊
ကိုးကွယ်ရာမဲ့သည်ဖြစ်၍။ (ထည့်)။ ဗာဟာ၊ မောင်းနှင်ဘက်တို့ကို။ ပဂ္ဂယု၊
မြှောက်၍။ အရညေ၊ တော၌။ ကန္တန္တောဝိယစ၊ ဝိသောယောကျာ်းကဲ့သို့၎င်း။
နိဒါနသဗ္ဗဝေ၊ နိဒါနိရုံသည်၏ အဖြစ်၌။ သက္ခိဘူတေသု၊ သက်သေဖြစ်
ကုန်သော။ အမှေသု၊ ငါတို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေသုပ၊ ထင်ရှားရှိကုန်လျက်လည်း။
(ထည့်)။ အသက္ခိကံ၊ သက်သေမရှိသော။ အဉ္စ၊ တရားကို။ ကရောန္တော
ဝိယစ၊ ပြုသောယောကျာ်းကဲ့သို့၎င်း။ အဘိဓမ္မေ၌။ နိဒါနဿ၊ ၏။ အတ္ထိ
ဘာဝမ္ပ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတော၊ ၍။
နိဒါနံ၊ ကို။ ကထေန္တော၊ ဟောလိုရကား။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ ၌။
ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒေဝေသုတာဝတိံ၊ သေသု၊ တို့၌။ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလေ၊ ၌။
ပဏ္ဍုကမ္မလသိလယံ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တတြဇေ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။
ဒေဝါနံတာဝတိံ၊ သာနံ၊ တို့အား။ ကုသလာဓမ္မာ၊ ပ။ အဗျာကတာဓမ္မာတိ၊
ဓမ္မာဟူ၍။ ဝါ၊ ဓမ္မာ ဤသို့အစရှိသော။ အဘိဓမ္မကထံ၊ ကို။ ကထေသိ၊ ၏။
ဣတိ၊ ဧဝံဣဒံစနံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။

ပါဌ ၂၁ နုသန္တိ။ ။ ပုနာ ပရေန နိဒါနေန သာဓေတံ ထုမေစတာပသဝတ္ထံ၊
ဒဿန္တော “အညေထု ပန သုတ္တေသု” တိအာဒိမာဟ။

ပန၊ အဖို့တပါးကိုဆိုအံ့။ အညေသု၊ အဘိဓမ္မာမှ တပါးကုန်သော။
သုတ္တေသု၊ ပါဠိတို့၌။ ကေမေဝ၊ တခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ နိဒါနံ၊ ဒေသနာ
နိဒါနိသည့်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဘိဓမ္မေ၌။ အဓိဂမနိဒါနဉ္စ၊ ၎င်း။ ဒေသနာ
နိဒါနဉ္စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ နိဒါနာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ အဓိဂမနိဒါနိ၊ ကို။ ဒီပင်္ကရဒသဗလတော၊ ဒီပင်္ကရာ
မြတ်စွာဘုရား ခြေတော်ရင်းမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ကာ-မဟာ
ဗောဓိပလ္လင်္ကံ၊ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ကံကို။ ယာဝအန္တောကတွာ၊ အတွင်းပြု၍။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒေသနာနိဒါနံ၊ ကို။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနာ- ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနံ၊
ဓမ္မစကြာတရားဟောသည်ကို။ ယာဝအန္တောကတွာ၊ အတွင်းပြု၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥဘယနိဒါနသမ္ပန္နဿ၊ နှစ်ပါးသောနိဒါနိနှင့်

နိဒါနကထာ

(၁၂၃)

ပြည့်စုံသော။ အဿအဘိဓမ္မဿ၏။ နိဒါနကောသလ္လတ္ထံငှာ။ တာဝ၊ စွာ။
 ဣဒံပဉ္စကမ္မံ၊ ဤပြဿနာအမှုကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “အယံအဘိဓမ္မောနာမ၊
 ဤအဘိဓမ္မာမည်သည်ကို။ ကေန၊ အဘယ်တရားသည်။ ပဘာဝိတော၊ စ၍
 ဖြစ်စေအပ်သနည်း။ ကတ္ထ၊ ဌ။ ပရိပါစိတော၊ ရင့်စေအပ်သနည်း။ ကတ္ထ၊ ဌ။
 အဓိဂတော၊ ရအပ်သိအပ်သနည်း။ ကဒါ၊ ဌ။ အဓိဂတော၊ နည်း။ ကေန၊
 အဘယ်သူသည်။ အဓိဂတော၊ နည်း။ ကတ္ထ၊ အဘယ်ဌ။ ဝိစိတော၊ ဆင်ခြင်
 အပ်သနည်း။ ကဒါ၊ အဘယ်အခါဌ။ ဝိစိတော၊ နည်း။ ကေန၊ အဘယ်
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိစိတော၊ နည်း။ ကတ္ထ၊ အဘယ်ဌ။ ဒေသိတော၊ ဟောအပ်
 သနည်း။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ အတ္ထာယ၊ ဌာ။ ဒေသိတော၊ ဟောအပ်
 သနည်း။ ကိမတ္ထံ၊ အဘယ်အကျိုးငှာ။ ဒေသိတော၊ နည်း။ ကေဟိ၊ အဘယ်
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပဋိဂ္ဂဟိတော၊ နာခံအပ်သနည်း။ ကေ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့
 သည်။ သိက္ခန္တိ၊ သင်ကုန်ဆဲကျင့်ကုန်ဆဲနည်း။ ကေ၊ တို့သည်။ သိက္ခိတသိက္ခာ၊
 သင်အပ်ပြီးသော အကျင့်ရှိကုန်သနည်း။ ကေ၊ တို့သည်။ ဓာရေန္တိ၊ ဆောင်
 ကုန်သနည်း။ ကဿ၊ ၏။ ဝစနံ၊ ကောင်းနည်း။ ကေန၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 အဘတော၊ ဆောင်အပ်သနည်း” ။ ဣတိ-ဣဒံပဉ္စကမ္မံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတြိတသ္မိံ ပဉ္စကမ္မေဌ။ ဣဒံဆိုဤလတုံသော။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 ၏။ ကေနပဘာဝိတောတိပဉ္စကမ္မေဌ။ ဗောဓိအဘိနိဟာရသဒ္ဓါယ၊ သဗ္ဗညု
 တညဏ်သ္မိံ စိတ်ကိုဆောင်ကြောင်းဖြစ်သောသဒ္ဓါသည်။ ပဘာဝိတော၊ စ၍
 ဖြစ်စေအပ်၏။

••နတ္ထ။ ။ဗောဓိယာစိတ္တံ အဘိနိဟရတိ တောယာတိ ဗောဓိအဘိနိဟာရော၊
 ဗောဓိအဘိနိဟာရောစ သော သဒ္ဓါစာတိ ဗောဓိအဘိနိဟာရသဒ္ဓါ၊ အဘိနိ
 ဟာရဏဉ္စ သရူပတော သဗ္ဗညုတညာဏဿ ပဏိဓာနကရဏမေဝ။

ကတ္ထပရိပါစိတောတိ ပဉ္စကမ္မေဌ။ အစုဆက္ကေသု-ဇာတကသတေသု၊ အခွဲ
 နှင့်တကွ ခြောက်ရာသော ဇာတ်တော်တို့၌။ ဝါ၊ ငါးရာ၊ ငါးဆယ်သော
 ဇာတ်တော်တို့၌။ ပရိပါစိတော၊ ရင့်စေအပ်၏။ ကတ္ထအဓိဂတောတိပဉ္စကမ္မေဌ၊
 ဌ။ ဗောဓိမူလေဌ။ အဓိဂတော၊ ရအပ်သိအပ်၏။ ကဒါအဓိဂတောတိပဉ္စကမ္မေဌ၊
 ဌ။ ဝိသာခါပုဏ္ဏမာသိယံ၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့၌။ အဓိဂတော၊ ၏။ ကေန၊ အဘိ

(၁၂၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဓိဂတောတိ ပဉ္စကမ္မေ ဌ။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ အဓိဂတော၊ ၏။ ကတ္ထ
ဝိစိတောတိပဉ္စကမ္မေဌ။ ဗောဓိမဏ္ဍေ၊ ဌ။ ဝိစိတော၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ကဒါ
ဝိစိတောတိပဉ္စကမ္မေ ဌ။ ရတနသရသတ္တာဟေဌ။ ဝိစိတော၊ ၏။ ကေနဝိစိ
တောတိပဉ္စကမ္မေဌ။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဝိစိတော၊ ၏။ ကတ္ထဒေသိတောတိ
ပဉ္စကမ္မေဌ။ ဒေဝေသုတာဝတိ သေသု၊ တာဝတိ သာနတ်တို့၌။ ဒေသိတော၊
ဟောအပ်၏။ ကဿတ္ထာယဒေသိတောတိ ပဉ္စကမ္မေ ဌ။ ဒေဝတာနံ၊ နတ်တို့
၏။ အတ္ထာယ၊ ဌာ။ ဒေသိတော၊ ဟောအပ်၏။ ကိမတ္ထံဒေသိတောတိ ပဉ္စ
ကမ္မေ ဌ။ စတုရောသနိဒ္ဓရဏတ္ထံ၊ ဩဃလေးပါးမှ ထုတ်ဆယ်ကယ်တင်ခြင်း
အကျိုးငှာ။ ဒေသိတော၊ ဟောအပ်၏။ ကေဟိပဋိဂ္ဂဟိတောတိ ပဉ္စကမ္မေ ဌ။
ဒေဝေဟိ၊ တို့သည်။ ပဋိဂ္ဂဟိတော၊ နာခံအပ်၏။ ကေသိက္ခန္တိတိ ပဉ္စကမ္မေ ဌ။
သေက္ခာစ၊ တို့သည်၎င်း။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏာစ၊ ကလျာဏ ပုထုဇဉ်တို့သည်
၎င်း။ သိက္ခန္တိ၊ သင်ကုန်ဆဲကျင့်ကုန်ဆဲ။ ကေသိက္ခိတသိက္ခာတိ ပဉ္စကမ္မေ ဌ။
ခိဏာသဝါ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိကုန်သော။ အရဟန္တာ၊ တို့သည်။
သိက္ခိတသိက္ခာ၊ ကျင့်ပြီးသော သိက္ခာရှိကုန်၏။ ကေဓာရေန္တိတိပဉ္စကမ္မေ ဌ။
ယေသံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဝါ၊ တို့၏။ ဟဒယေဌ။ ဝတ္တန္တိ၊ တည်ကုန်၏။
တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဓာရေန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။ ကဿဝစနန္တိ ပဉ္စကမ္မေ
ဌ။ အရဟတော၊ လူမင်း နတ်မင်း ဗြဟ္မာမင်းတို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်
မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင် သစ္စာ
လေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီးသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝစနံ၊ စကား
တော်တည်း။ ကေနဘတောတိ ပဉ္စကမ္မေ ဌ။ အာစရိယပုရုမ္မရာယ၊ ဆရာ
အဆက်ဆက်သည်။ အာဘတော၊ ဆောင်အပ်၏။

ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ။ အယံအဘိဓမ္မော၊ ကို။ သာရိပုတ္တတ္ထေရော၊ ၎င်း။
ဘဒ္ဒဇိ၊ ဘဒ္ဒဇိမထေရ်၎င်း။ သောဘိတော၊ ၎င်း။ ပိယဇာလီ၊ ၎င်း။ ပိယ
ပါလော၊ ၎င်း။ ပိယဒဿီ၊ ၎င်း။ ကောသိယပုတ္တော၊ ၎င်း။ သိဂ္ဂဝေါ၊ ၎င်း။ သန္ဓေ
ဟော၊ ၎င်း။ မောဂ္ဂလိပုတ္တော၊ ၎င်း။ သုဒတ္တော၊ ၎င်း။ ဓမ္မိယော၊ ၎င်း။
ဒါသကော၊ ၎င်း။ သောဏကော၊ ၎င်း။ ရေဝတော၊ ၎င်း။ ဣတိဝေမဒီဟိ၊
ဤသို့ အစရှိသော မထေရ်ကြီးတို့သည်။ တတိယ သင်္ဂီတိကာလာ-တတိယ
သင်္ဂီတိကာလံ၊ တတိယ သင်္ဂါယနာတင်ရာကာလကို။ ယာဝအန္တောကတွာ၊

နိဒါနကထာ

(၁၂၃)

၍။ အာဘတော၊ ဤ။ တကော၊ ထိုတတိယသံဂါယနာတင်ရာကာလမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ ဤ။
 တေသံယေပ၊ ထိုမထေရ်ကြီးတို့၏သာလျှင်။ သိဿာနုသိဿကေဟိ၊ တပည့်
 အဆက်ဆက်တို့သည်။ အာဘတော၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ဤ။ ဧဝံ၊
 ဣမိနာယထာဝရတ္ထနယေန၊ ဤသို့ အယံဟိ သာရိပုတ္တတ္ထေရာ စသည်ဖြင့်
 ဆိုအပ်သော အပြားရှိသော နည်းဖြင့်။ တာဝ၊ စွာ။ ဇမ္ဗုဒီပတလေ၊ ဤ။
 အာစရိယပရမ္ပရာယ၊ ဆရာ အဆက်ဆက်သည်။ အာဘတော၊ ဆောင်အပ်၏။
 ပန၊ အဖို့တပါးဆိုအံ့။ ဣမံဒီပံ၊ ဤသီဟိုဠ်ကျွန်းသို့။

ဂါထာနက်။ ။ တတောဇမ္ဗုဒီပ၊ ထိုဇမ္ဗုဒီပကျွန်းမှ။ မဟိန္ဒော၊ မဟိန္ဒ
 မထေရ်၎င်း။ ဣန္ဒိယော၊ ၎င်း။ ဥတ္တိယော၊ ၎င်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ သမ္ဗု
 လော၊ ၎င်း။ ပဏ္ဍိတော၊ သော။ ဘဒ္ဒနာမောစ၊ ဘဒ္ဒသလမထေရ်၎င်း။
 မဟာပညာ၊ ကြီးသော ပညာရှိကုန်သော။ ဂေတမဟာနာဂါ၊ ထို
 ရဟန္တာကြီး ငါးဦးတို့သည်။ ဇမ္ဗုဒီပ၊ မှ။ ဣ၊ ဤသီဟိုဠ်ကျွန်းသို့။
 အာဂတာ၊ ကြွလာတော်မူကုန်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေဟိ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဣမေဟိ မဟာနာဂေဟိ၊
 ဤရဟန္တာကြီး ငါးဦးတို့သည်။ အဘိဓမ္မော၊ အဘိဓမ္မာကို။ အာဘတော၊
 ဆောင်အပ်၏။ တတော၊ ထိုဆောင်ရာကာလမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ တေသံ
 ယေဝမဟာနာဂါနံ၊ ထိုရဟန္တာကြီးတို့သာလျှင်။ သိဿာနုသိဿသင်္ခါတာယ၊
 တပည့်၎င်း တပည့်ဖျားဟု ဆိုအပ်သော။ အာစရိယပရမ္ပရာယ၊ ဆရာအဆက်
 ဆက်သည်။ အဇ္ဇတနကာလာ၊ အဇ္ဇတနကာလံ၊ ယနေကာလကို။ ယာဝအန္တော
 ကရိတွာ၊ အတွင်းပြု၍။ အဘိဓမ္မော၊ ကို။ အာဘတော၊ ဆောင်အပ်၏။

သုမေဓကထာ

ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဘုတဿ၊ ဆောင်အပ်သော။ အဿအဘိဓမ္မဿ၊
 ၏။ ဒီပင်္ကရဒသဗလတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ကာ-မဟာဗောဓိ
 ပလ္လင်္က ကို။ ယာဝအန္တောကရိတွာ၊ ၍။ ယံတံအဓိဂမနိဒါနဉ္စ၊ အကြင် အဓိ
 ဂမနိဒါနိ၎င်း။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနာ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနံ၊ ကို။ ယာဝအန္တောကရိတွာ၊
 ၍။ ယံတံဒေသနာနိဒါနဉ္စ၊ အကြင် ဒေသနာနိဒါနိကို၎င်း။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

(၁၂၄)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တဿ၊ ထိန္တပါးသောနိဒါန်းကို။ အာဝိဘာဝတ္ထံ၊ ထင်စွာပြခြင်းအကျိုးငှာ။ အယံ၊ ဤဆိုလတံသော။ အနုပုဗ္ဗိကထာ၊ အစဉ်ဖြစ်သော စကားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ခေါ်။

ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကား။ ဣတော၊ ဤ ဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာမှ။ ကပ္ပသတသဟဿာမိကာနံ၊ ကမ္ဘာတသိန်းအလွန်ရှိကုန်သော။ စတုန္ဒအသင်္ချေယျာနံ၊ လေးအသင်္ချေတို့၏။ မတ္တကေ၊ အထက်၌။ အမရဝတီနာမ၊ အမရဝတီအမည်ရှိသော။ နဂရံ၊ မြို့သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဘူးပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုအမရဝတီမြို့ကြီး၌။ မာတိတောစ၊ အမိအဖို့မှ၎င်း။ ပိတိတောစ၊ အဘအဖို့မှ၎င်း။ ဥဘတော၊ နှစ်ပါးစုံသော အဖို့တို့မှ။ သုဇာတော၊ ကောင်းစွာ ပေါက်ဖွားသော။ သတ္တမာ-သတ္တမံ၊ ခုနစ်ဆက် မြောက်သော။ ကုလပရိဝဋ္ဌာ-ကုလပရိဝဋ္ဌံ၊ အမျိုးစဉ်ဆက်ကို။ ယာဝအန္တောကရိတွာ၊ အတွင်းပြု၍။ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော၊ စင်ကြယ်သော အမိဝမ်းတိုက်ရှိသော။ အက္ခိတ္တော၊ မပစ်ပယ်အပ်သော။ ဇာတိဝါဒေန၊ အမျိုးကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စကားဖြင့်။ အနုပကုဋ္ဌော၊ မဆဲရေးအပ်သော။ အဘိရူပေါ၊ သူတကာထက် ထူးသော အဆင်းရှိသော။ ဝါ၊ လွန်သော အဆင်းရှိသော။ ဒဿနိယော၊ ရှုခြင်းငှာလျှောက်ပတ်သော။ ပါသာဒိကော၊ စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပရမာယ၊ မြတ်သော။ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ၊ အဆင်း၏ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ သုမေဓောနာမ၊ သုမေဓာအမည်ရှိသော။ ဗြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ ပဋိဝသတိ၊ နေ၏။ သော၊ ထို သုမေဓာပုဏ္ဏားသည်။ အညံ၊ ပုဏ္ဏားအတတ်မှ တပါးသော။ ကမ္မံ၊ အမှုကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ ဗြာဟ္မဏသိပ္ပမေဝ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏ အတတ်ကိုသာလျှင်။ ဥဂ္ဂဏိ၊ သင်၏။ တဿ၊ ထို သုမေဓာပုဏ္ဏား၏။ ဒဟရကာလေယေဝ၊ ငယ်စဉ်ကာလ၌ပင်လျှင်။ မာတာပိတရော၊ အမိ၊ အဘတို့သည်။ ကာလမကံသု၊ သေကုန်ပြီ။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုသုမေဓာပုဏ္ဏား၏။ ရာသိဝစုကော၊ ဥစ္စာစုကို ပွားစေတတ်သော။ အမစ္စော၊ ဘဏ္ဍာစိုး အမတ်သည်။ အာယပေါတ္တကံ၊ အမေဥစ္စာစာရင်း ပုရပိုက်ကို။ ဝါ၊ ဥစ္စာစာရင်းစာအုပ်ကို။ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ သုဝဏ္ဏရဇတမဏိမုတ္တာဒိဘရိတေ၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ပတ္တမြား၊ ပုလဲ စသော ဥစ္စာတို့ဖြင့် ပြည့်ကုန်သော။ ဂဗ္ဘေ၊ တိုက်တို့ကို။ ဝိဝရိတွာ၊ ဖွင့်၍။ “ကုမာရ၊ အရှင်သား။

နိဒါန်းကဏ္ဍ

(၁၂၅)

တောသင်အရှင်သား၏။ မာတုသန္တကံ၊ အမိမှလာသောဥစ္စာသည်။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ပိတုသန္တကံ၊ အဘမှလာသောဥစ္စာသည်။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ အယျကပယျကာနံ၊ အဘိုး၊ အဘေးတို့၏။ သန္တကော၊ ဥစ္စာတို့သည်။ ဧတ္တကော၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်၏။ လူတို့ ဤသို့။ သတ္တမာ သတ္တမံ၊ ခုနစ်ဆက်မြောက်သော။ ကုလပဋိဝဋ္ဌာ-ကုလပရိဝဋ္ဌံ၊ အမျိုးစဉ်ဆက်ကို။ ယာဝအန္တောကရိတွာ၊ အတွင်းပြု၍။ ခနံ၊ ဥစ္စာကို။ အာစိက္ခိတွာ၊ ကြား၍။ တေသဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသောဥစ္စာကို။ တံ၊ အရှင်သားသည်။ ပဋိပဇ္ဇာဟိ၊ စိုးအုပ်ထိန်းသိမ်းလော။ လူတို့သို့။ အာဟ၊ ၏။ သုမေဓပဏ္ဍိတောပိ၊ သုမေဓပညာရှိသည်လည်း။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ “ဣမံခနံ၊ ဤဥစ္စာကို။ သံဟရိတွာ၊ ရုံးစု၍။ မယံ၊ ငါ၏။ ပိတုပိတာမဟာဒယော၊ အဘ၊ အဘိုး အစရှိသောသူတို့သည်။ ပရလောကံ၊ တမလွန်ဘဝသို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားကုန်သည်ရှိသော်။ ဧကကဟာပဏမ္ပိ၊ တသပြာကိုမျှလည်း။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ နဂတာ၊ မသွားကြကုန်။ အဟမ္ပန၊ ငါမူကား။ ဂဟေတွာ၊ ဥစ္စာစုကို တမလွန်ဘဝသို့ အကုန်ယူ၍။ ဂမနကာရဏံ၊ သွားခြင်းအကြောင်းကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဌတိ၊ သင့်၏။ လူတို့ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ သော၊ ထိုသုမေဓပညာရှိသည်။ ရညော၊ မင်းကြီးအား။ အာရောစေတွာ၊ ကြားလျှောက်၍။ နဂရေ၊ မြို့၌။ ဘေရိ၊ စရာပေတွာ၊ စည်လည်စေ၍။ မဟာဇနဿ၊ လူများအပေါင်းအား။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်ကို။ ပဗ္ဗဇီ၊ ကျင့်၏။ ဣမသ္မိံ၊ ပနဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ သုမေဓကေထာ၊ သုမေဓကထာကို။ ကထေတဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကပ္ပေတျာဒိကံ၊ ကပ္ပေစ ဤသို့အစရှိသော။ တေဝစနံ၊ ဤစကားကို။ ဗုဒ္ဓဝံသေ၊ ဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်း၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

ဂါထာနက်။ ။လူတော၊ ဤဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သော အတိတ်ကမ္ဘာကို။ အာရောဟနဝသေန၊ တက်ရေ ရေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကပ္ပေစ သတသဟဿေ၊ ကမ္ဘာတသိန်းတို့ကို၎င်း။ စတုရောစအသင်္ချေယျေ၊ လေးအသင်္ချေတို့ကို၎င်း။ အတိက္ကမိတွာ၊ လွန်၍။ (တနည်း)။ ကပ္ပေစ သတသဟဿေ-ကပ္ပါနဉ္စသတသဟဿာနံ၊ ကမ္ဘာတသိန်းတို့၏၎င်း။ စတုရောစ အသင်္ချေယျေ-စတုန္ဒဉ္စ အသင်္ချေယျာနံ၊ လေးအသင်္ချေ

(၁၂၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တို့၏၎င်း။ မတ္ထကော ဌံ။ ဒဿနနယံ၊ ရှုခြင်းငှာ လျောက်ပတ်သော။
မနောရမံ၊ နှလုံးမွေ့လျော်စေတတ်သော။ အမရိနာမ၊ အမရအမည်ရှိ
သော။ နဂရံ၊ မြို့သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဘူးပြီ။

☞

ဒသဟိ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ သဒ္ဓေဟိ၊ အသံတို့ဖြင့်။ အဝိဝိတ္တဉ္စ၊ မဆိတ်
ညံသည်၎င်း။ အန္တပါနသမာယုတဉ္စ၊ ထမင်း၊ အဖျော်နှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း။
အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ဟတ္ထိသဒ္ဓိ-ဟတ္ထိသဒ္ဓေန၊ ဆင်သံဖြင့်၎င်း။ အဿသဒ္ဓိ-
အဿသဒ္ဓေန၊ မြင်းသံဖြင့်၎င်း။ ဘေရိသခံရထာနိစ-ဘေရိသခံရထသဒ္ဓေဟိစ၊
စည်ကြီးသံ ခရသင်းသံ ရသားသံတို့ဖြင့်၎င်း။ အဝိဝိတ္တဉ္စ၊ မဆိတ်ညံသည်
၎င်း။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။

ဘောန္တော၊ အရှင်တို့။ တုမေ၊ အရှင်တို့သည်။ ဘောဇ္ဇံ၊ စားဘွယ်ကို။
ဘုဉ္ဇထစေဝ၊ စားလည်းစားလှည့်ကြကုန်။ ခဇ္ဇံ၊ ခဲဘွယ်ကို။ ခါဒထစေဝ၊
ခဲလည်းခဲလှည့်ကြကုန်။ ပေယံ၊ သောက်ဘွယ်ကို။ ပိဝထစေဝ၊ သောက်လည်း
သောက်လှည့်ကြကုန်။ ဣတိ ဣမိနာဤဒိသေန၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။
အန္တပါနန-အန္တပါနပဋိယုတ္တေနသဒ္ဓေန၊ ထမင်း၊ အဖျော်နှင့်စပ်သော အသံ
ဖြင့်။ ဇနေဟိ၊ ပြည်သူတို့သည်။ သောသိတဉ္စ၊ မပြတ် ကြွေးကြော်အပ်သည်
လည်း။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ နဂရံ၊ အမရဝတီမြို့သည်။ သဗ္ဗဂံသမ္ပန္နံ၊ အလုံးစုံ
ဥယျာဉ် ရေကန်စသော မြို့၏ အင်္ဂါလက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဝါ၊ အလုံးစုံ
တံခါးမုခ်စသော မြို့၏အစိတ်အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံ၏။ သဗ္ဗကာမံ-သဗ္ဗကာမေဟိ၊
အလုံးစုံ အလိုရှိအပ်သော သဝိညာဏက အဝိညာဏကဝတ္ထုတို့နှင့်။ ဝါ၊
အလုံးစုံအလိုရှိအပ်သော ကာမဂုဏ်တို့နှင့်။ ဥပါဂတံ၊ ပြည့်စုံ၏။ (အနာဂါရေ
ဟိစူဘယံကဲ့သို့ ဝစနဝိပလ္လာသ)။

သတ္တရတနသမ္ပန္နံ၊ ရွှေ၊ ငွေစသော ရတနာခုနစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဝါ၊
စကြာရတနာ ဆင်ဖြူရတနာစသော ခုနစ်ပါးသော စကြာဝတေးမင်း အသုံး
အဆောင်ရတနာနှင့်ပြည့်စုံ၏။ နာနာဇေနသမာကုလံ၊ အထူးထူးသော လူမျိုး
တို့ဖြင့် ပြွမ်း၏။ ဒေဝနဂရိဝိယ၊ တုသိတာနှင့် ယာမာနတ်ပြည်ကဲ့သို့။ သမိဒ္ဓံ၊
လူတို့ အသုံးအဆောင် အဆောက်အဦနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပုညကမ္မိနံ၊ ဘုန်းကံ
ရှိသောသူတို့၏။ အာဝါသံ၊ နေရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

နိဒါနကထာ

(၁၂၇)

သုဝဏ္ဏံ ရုဇတံ ဓုတ္တာ၊ ဧကံ ဝေဠုရိယာနိ စ။
ဝဇီရဉ္စ ပဝါဠန္တိ၊ သတ္တာဟု ရုတနာနိမေ။

အမရဝတိယာ၊ အမရဝတီ အမည်ရှိသော။ နဂရေ၊ မင်းနေပြည်၌။ အနေကကောဋိသန္တိစယော၊ မြေ၌ သိုမှီးမြုပ်ထားအပ်သော ကုဋေများစွာ ဥစ္စာရှိသော။ ပဟူတဓနဓညဝါ၊ နေတိုင်း သုံးဆောင်အပ်သော များစွာ သော ဥစ္စာစပါးရှိသော။ သဗ္ဗာယကော၊ ဗေဒင်ကို သရဇ္ဈာယ်တတ်သော။ မန္တဓရော၊ ဗေဒင်ကိုဆောင်သော။ တိဏ္ဏံဗေဒါနံ၊ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏။ ပါရဂူ၊ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်သော။ လက္ခဏေစ၊ မိန်းမ၊ ယောက်ျားစသော လက္ခဏာ၌၎င်း။ ဣတိဟာသေ စ၊ ဣတိဟာသကျမ်း၌၎င်း။ သဒ္ဓမ္မေစ၊ မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော ဗေဒင်သုံးပုံ၌၎င်း။ ဝါ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ယဇ်ပူဇော်ခြင်း အစီအရင်စသော အမှု၌၎င်း။ ပါရမီ ဂတော၊ အပြီးအဆုံးကို သိသော ဉာဏ်သို့ရောက်သော။ သုမေဓောနာမ၊ သုမေဓာအမည်ရှိသော။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ ပဋိဝသတိ၊ နေ၏။

၀၁ နတ္ထ။ ။ ဣတ္ထိပရိသာနံ သုကတဒုက္ကတာဒိကာဝေါ လက္ခိယတိ ဧတေနာတိ လက္ခဏံ။ “မိန်းမ ယောက်ျားတို့၏ ကောင်းစားအံ့သည် ဆင်းရဲအံ့သည်၏အဖြစ် စသည်ကို မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရ၏”။ လက္ခဏာကို ထိုဆိုရာကျမ်းကို ဤ၌ လက္ခဏဟုဆိုသည်။ ပါနိပုတ္တိပရိယောသာနံ မနတိ ဇာနာတိဟိ ပါရမီ၊ ဉာဏ် ရ၏”။ ဆယ်ပါးသော ပါရမီကိုမလို၊ ပါရမီ ဂတောကား ဝါကျ၊ အလုတ္တ သမာသ်လည်း ဟူသင့်၏။

သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တရာ။ တဒါ၊ ထိုသုမေဓာ ပညာရှိစစ် ဖြစ်သော ကာလ၌။ သုမေဓိဘူတော၊ သုမေဓာ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဟံ၊ သည်။ ရဟော ဂတော၊ ပြာသာဒ် အထက်အပြင် ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်၍။ နိသီဒိတွာ၊ နေ၍။ “ဒုက္ခော ပုနဗ္ဗဝေါ နာမ၊ ပ။ ကုသလစ္စေဒနာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။ သံသာရေ၌။ ပုနဗ္ဗဝေါ နာမ၊ အဖန်တလဲလဲ ဖြစ်ရခြင်း ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်။ ဒုက္ခော၊ ၏။ သရီရသံ၊ ထိုထိုဘဝ၌ဖြစ်သော ကရုဇကာယ၏။ ဘေဒနဉ္စ၊ စုတေ ပျက်စီးခြင်းသည် လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ၏။ သမ္မောဟမရဏံ၊ တွေဝေသဖြင့်သေရခြင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊ ၏။ (ဇရာယ၊ အိုခြင်းသည်။ အဘိမဒ္ဒနံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊ ၏)။

(၁၂၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တုဒါ၊ ဦး။ သဟံ သောအဟံသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇာတိဓမ္မော၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသဘောရှိသည်။ ဇရာဓမ္မော၊ အိုခြင်းသဘောရှိသည်။ ဗျာဓိဓမ္မော၊ နာခြင်းသဘောရှိသည်။ အမိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကင်းသော။ (ထည့်)။ အဇရံ၊ အိုခြင်းကင်းသော။ အမတံ၊ သေခြင်းကင်းသော။ ခေမံ၊ ဘေးဥပဒ်တို့၏ ကုန်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗုတိ၊ ငြိမ်းရောဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိယေသိသာမိ၊ ရှာအံ့။

နဓနာကုဏပပူရိတံ၊ အထူးထူးသော ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့ဖြင့် ပြည့်သော။ ဣမံပူတိကာယံ၊ ဤအပုပ်အတိဖြစ်သော ကရဇကာယကို။ ဆဒ္ဓယိတံ၊ နှ၊ စွန့်၍။ အနုပေက္ခော၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍။ အနတ္ထိကော၊ ပူတိကာယဖြင့် အလို့မရှိသည်ဖြစ်၍။ ယံနုန-ယဒိပနဂစ္ဆေယျံ၊ သွားရမှုကား။ တံဂမနံ၊ ထိုသို့သွားရခြင်းသည်။ သာဓုဝတ၊ ကောင်းသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ယေနမဂ္ဂေန၊ အကြင်ခရီးဖြင့်။ ဘဝတော၊ သံသရာမှ။ ပရိမုတ္တိ၊ လွတ်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော မဂ္ဂေါ၊ ထိုခရီးသည်။ အတ္ထိ၊ စင်စစ်ရှိသည်။ ဟေဟိတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ သောမဂ္ဂေါ၊ ထိုခရီးသည်။ နဟေတုယေ-အဘဝိတုံ၊ မရှိခြင်းငှာ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဘဝတော၊ သံသရာမှ။ ဝါ၊ ဘဝသုံးပါးမှ။ ပရိမုတ္တိယာ၊ လွတ်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ၏။ တံမဂ္ဂံ၊ ထိုခရီးကို။ ပရိယေသိသာမိ၊ ရှာအံ့။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အတ္ထိတူသော အာချာတ်ပုဒ်သည် ဟေဟိတိ တူသော အာချာတ်၌ ကတ္တားဖြစ်ပြန်သတည်း။

ကတ္ထုတ္ထု၊ ကမ္မတ္ထု၊ အာချာတေသုပိ လန္တတိ။

မိဝံ ဇာဝတိ ပဿာမိ၊ နတ္ထညော ကောစိ ဝိဇ္ဇတိ။

အပိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာသည်ကိုဆိုအံ့။ ဒုက္ခေ၊ ဆင်းရဲသည်။ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ ရှိလတ်သော်။ သုခံနာမပိ၊ ချမ်းသာမည်သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိယထာ၊ ရှိ၏သို့။ ဧဝံ၊ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဘဝေ၊ ဘဝသုံးပါးသည်။ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိလတ်သော်။ ဝိဘဝေါ၊ ဘဝကင်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗကော၊ အလို့ရှိအပ်၏။ (အပိတိ သမ္ဘာဝနေနာမ အတ္တေ နိပါတော)။

နိဒါနကထာ

(၁၂၉)

အပိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာဖြစ်သော ဥပမာကိုဆိုအံ့။ ဥဏှော၊ အပူသည်။ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ ရှိလတ်သော်။ အပရံ၊ အပူမှ တပါးသော။ သီတလံ၊ အသေသည်။ ဝိဇ္ဇတိယထာ၊ ရှိ၏သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ တိဝိဇ္ဇေ-တိဝိဇ္ဇေမိ၊ ဓာတု၊ ဝေဒါဒ၊ မောဟ တည်းဟူသော သုံးပါးအပြားရှိသော မီးသည်။ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ ရှိလတ်သော်။ နိဗ္ဗာနံ၊ မီးသုံးပါး၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗကံ၊ အလိုရှိအပ်၏။

အပိ၊ အံ့။ ပါပေ၊ မကောင်းမှုသည်။ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ သော်။ ကလျာဏမ္ပိ၊ ကောင်းမှုသည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိယထာ၊ ရှိ၏သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ ဇာတိဓမ္မေ၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းသဘောသည်။ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ ရှိလတ်သော်။ အဇာတိနိဗ္ဗာနမ္ပိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ကင်းရာနိဗ္ဗာန်ကိုလည်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗကံ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ နိဗ္ဗာနံ ကား ရွှေဂါထာမှ လိုက်သည်။ ဧဝမေဝဟု တပုဒ်တည်း နိဝါတ်ဖြစ်သည်။ ဧဝံဧဝဟု နှစ်ပုဒ်ဖြတ်သင့်၊ ဇာတိဓမ္မေ ဟူအပ်လျက် ဝုတ္တသန္တိအားဖြင့် ဓမ္မေကို ချေထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိဇ္ဇန္တေဟု ပုလ္လင်ရှိသည်။ “နတ္ထိ ဇာတိ တေသ္မိံ နိဗ္ဗာနေတိ အဇာတိ”ဟု ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်ဖြစ်၍ အညပုဒ်သို့ လိင်လိုက်ကား အဇာတိသည် နပုံသက ဖြစ်သတည်း။ ထို့ကြောင့် ဣစ္ဆိတဗ္ဗကံ ဟု နပုံလိင်ကြိယာကို ဆိုသည်။

ကမ္မဓာရယောစ ဓူန္တောစ၊ တပ္ပုရိယောစ လာဘိနော၊
တယော ပရပဇေ လိင်္ဂံ၊ ဗဟုဗ္ဗိဟိ ပဒန္တရေ။

ဟု သဒ္ဓမ္မိဒ္ဓတို့ ဆိုကုန်သည်။

ဂူထဂတော-ဂူသကူပဂတော၊ မစင်တွင်းသို့ကျသော။ ဝါ၊ ဂူထဂတော-ဂူထမက္ခိတော၊ မစင်သင့်သော။ ပုရိယော၊ သည်။ ပုရိတံ၊ ရေဖြင့်ပြည့်သော။ တဠာကံ၊ တဖက်ဆည်းကန်ကို။ ဒိသ္မာန၊ မြင်၍။ တံတဠာကံ၊ ထိုတဖက်ဆည်းကန်သို့။ နဂဝေသတိ-နဂန္တုဣစ္ဆတိ၊ သွားခြင်းငှာ အလိုမရှိ။ သောဒေါသော၊ ထိုအပြစ်သည်။ တဠာကဿ၊ တဖက်ဆည်းကန်၏။ နဒေါသော၊ အပြစ်မဟုတ်။ တဿေဝပုရိသဿ၊ ထိုယောက်ျား၏သာလျှင်။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်၏သို့။

ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ကိလေသမလမက္ခိတော၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော အညစ်အကြေးဖြင့် လိမ်းကုံးသော။ ပုရိယော၊ သည်။ ကိလေသမလဓောဝေ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အညစ်အကြေးကို ဆေးလျော်တတ်သော။ အမ

(၁၃၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တံတဋ္ဌေ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော တဖက်ဆည်းကန်သည်။ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ ရှိလျက်။ တံတဋ္ဌာကံ၊ ထိုအမြိုက်နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ရေကန်သို့။ နဂဝေသတိ၊ နဂန္တုဗ္ဗတိ၊ သွားခြင်းငှာအလိုမရှိ။ သောဒေါသော၊ သည်။ အမတံတဋ္ဌေ၊ အမတံတဋ္ဌဿ၊ ၏။ နဒေါသော၊ အပြစ်မဟုတ်။ တဿေဝပုရိသဿ၊ ၏သာလျှင်။ ဒေါသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ယောပုရိသော၊ အကြင်ယောကျ်ားသည်။ အရီဟံ၊ ရန်သူတို့သည်။ ပရိရုဇ္ဈေ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းရံပိတ်ဆို့ အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောပုရိသော၊ သည်။ ဂမနေ၊ ပြေးသွားရာဖြစ်သော။ ပထေ၊ ခရီးသည်။ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ ရှိလျက်။ နပလာယတိ၊ ယုန်နှယ်ဆွေ့ ခုန် သုန်သုန်မပြေး။ သောဒေါသော၊ သည်။ အဉ္ဇသဿ၊ ခရီး၏။ နဒေါသော၊ အပြစ်မဟုတ်။ တဿေဝပုရိသဿ၊ သာလျှင်။ ဒေါသော၊ သည်။ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။

ဧဝံ၊ တူ။ ကိလေသပရိရုဇ္ဈေ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ရန်သူတို့သည် ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းရံပိတ်ဆို့ အပ်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ သီဝေ၊ ဘေးဥပဒ် ငြိမ်းရာဖြစ်သော။ ပထေ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားရာခရီးသည်။ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိလျက်။ တံမဂ္ဂံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ သွားရာခရီးသို့။ နဂဝေသသိ-နဂန္တုဗ္ဗတိ၊ သွားခြင်းငှာ အလိုမရှိ။ သောဒေါသော၊ သည်။ သိဝံ-သိဝဿ၊ ဘေးငြိမ်းရာဖြစ်သော။ အဉ္ဇသေ-အဉ္ဇသဿ၊ ခရီး၏။ နဒေါသော၊ မဟုတ်။ တဿေဝပုရိသဿ၊ ၏သာလျှင်။ ဒေါသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အပိ၊ အံ။ ဗျာဓိတော၊ ရောက်သောအနာရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ တိကိစ္ဆကေ၊ ကုစားတတ်သော ဆေးသမားသည်။ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိလျက်။ တံဗျာဓိံ၊ ထိုရောက်သောအနာကို။ နတိကိစ္ဆာပေတိ၊ မကုစားစေ။ သောဒေါသော၊ သည်။ တိကိစ္ဆကေ-တိကိစ္ဆကဿ၊ ၏။ နဒေါသော၊ မဟုတ်။ တဿေဝပုရိသဿ၊ ၏သာလျှင်။ ဒေါသော၊ သည်။ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။

ဧဝံ၊ တူ။ ကိလေသဗျာဓိဟိ၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော အနာတို့ဖြင့်။ ပရိပိဋ္ဌိတော၊ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဒုက္ခိတော၊ ဆင်းရဲသို့ရောက်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ တံအာဇရိယံ၊ ထိုကုစားတတ်သောဆရာသို့။ နဂဝေသတိ၊ နဂန္တုဗ္ဗတိ၊ သွားခြင်းငှာအလိုမရှိ။ သောဒေါသော၊ သည်။ ဝိနာယကေ

နိဒါနကထာ

(၁၃၁)

ဝိနာယကဿ၊ ဧ။ နဒေါသော၊ မဟုတ်။ တဿောပုရိသဿ၊ ဧသလျှင်။
ဒေါသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

အပိ၊ အံ။ ပုရိသော၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းအလေ့ရှိသော လုလင်ပျိုယောကျ်ား
သည်။ ကဏ္ဍေ၊ လည်၌။ ဗန္ဓ၊ ရန်သူတို့သည် ဖွဲ့အပ်သော။ ဇိဂုစ္ဆိယံ၊ စက်ဆုပ်
အပ်သော။ ကုဏပံ၊ မြွေကောင်ပုပ်၊ ခွေးကောင်ပုပ်ကို။ မောစယိတူာန၊ ဖြေ
စေ၍။ သုခိ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ သေရိ၊ မိမိနှင့်စပ်သောကိုယ်ရှိသည်
ဖြစ်၍။ သယံဝသိ၊ မိမိအာဏာလျှင် အာဏာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆေယျယထာ၊
၏သို့။

တထေဝ၊ ထိုအတူ။ နာနာကုဏပသဉ္စယံ၊ အထူးထူးသော ကျင်ကြီး
ကျင်ငယ်စသော အပုပ်တို့၏စုဝေးရာဖြစ်သော။ ဣမံပူတိကာယံ၊ ဤပုပ်သိုး
သော ကရုဇကာယကို။ ဆဉ္စယိတူာန၊ စွန့်၍။ အနပေက္ခာ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်း
သည်ဖြစ်၍။ အနတ္တိကော၊ ပူတိကာယဖြင့် အလို့မရှိသည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆေယျံ၊
သွားအံ့။

နန္ဒ၊ ဤရတီ အာယတ္တော ဟောတီတိ ဤရော၊ သေန အတ္တနာ သဿဝါ
အတ္တနော သေဝါ အတ္တနိ ဤရော အာယတ္တော ပဋိဗဒ္ဓေါတိ သေရော၊
သေရော အဿ အတ္တိတိ သေရိ၊ သယံ အတ္တနော ဝသော အာဏာ သယံ
ဝသော၊ သော တေဿ အတ္တိတိ သယံဝသိ။

နရနာရိယော၊ မိန်းမ၊ ယောကျ်ားတို့သည်။ ဥစ္စာရဋ္ဌာနမှိ၊ ကျင်ကြီးစွန့်ရာ
အရပ်၌။ ကရိသံ၊ ကျင်ကြီးကို။ ဆဉ္စယိတူာန၊ စွန့်၍။ အနပေက္ခာ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း
မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနတ္တိကာ၊ ကရိသဖြင့် အလို့မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆန္တိ
ယထာ၊ ၏သို့။

ဝေမေဝ၊ တူ။ အဟံ၊ သည်။ နာနာကုဏပပုရိတံ၊ အထူးထူးသော ကျင်ကြီး
ကျင်ငယ်စသော အပုပ်တို့ဖြင့်ပြည့်သော။ ဣမံပူတိကာယံ၊ ကို။ ဆဉ္စယိတူာန၊
၍။ နရနာရိယော၊ တို့သည်။ ဝစ္စ၊ ကျင်ကြီးကို။ ကတူာ၊ စွန့်၍။ ကုဋ္ဌိံ၊ ဝံစွကုဋ္ဌိ
ကို။ ဆဉ္စယိတူာန၊ စွန့်၍။ ဂစ္ဆန္တိယထာ၊ သွားကုန်၏သို့။ ဂစ္ဆိဿံ၊ သွားအံ့။

သာမိကာ၊ လှေရှင်တို့သည်။ ဇေရိ၊ ဆွေးမြေ့သော။ ပလုဂ္ဂံ၊ ပျက်စီးသော။
ဥဒကဂါဟိနိ၊ ရေကိုယူတတ်သော။ နာဝံ၊ လှေကို။ ဆဉ္စယိတူာန၊ ၍။ အန

(၁၃၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပေက္ခာ၊ ရှိ။ အနတ္တိကာ၊ လေ့ဖြင့် အလိမ္မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ။ ဂစ္ဆန္တိယထာ၊ ၏သို့။

ဝေမေဝ၊ တူ။ အဟံ၊ သည်။ နဝစ္ဆိဒ္ဓံ၊ ကိုးပါးသော ဒွါရရှိသော။ ဓုဝဿဝံ၊ အမြဲမပြတ် ယိုစီးသောကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ မျက်ဝတ်၊ မျက်ပွေး၊ နှပ်၊ တံတွေးတို့ဖြင့် ထူထပ်သော။ ဣမံကာယံ၊ ကို။ ဆဇ္ဈယိတွာန၊ ရှိ။ သာမိကာ၊ တို့သည်။ ဇိဏ္ဏနာဝံ၊ လေ့အိုကို။ ဆဇ္ဈယိတွာန၊ ရှိ။ ဂစ္ဆန္တိဣဝ၊ ၏သို့။ ဂစ္ဆိဿံ၊ သွားအံ့။

ဘဏ္ဍာ၊ ရွှေငွေစသောဥစ္စာကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ စောရေဟိ၊ ခိုးသူတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားမှားသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဘဏ္ဍုစ္ဆေဒဘယံ၊ ဥစ္စာဘဏ္ဍာကို လုယက်အံ့သော ဘေးကို။ ဒိသ္မာ၊ ပညာမျက်စိဖြင့် မြင်၍။ ဆဇ္ဈယိတွာန၊ ရှိ။ ဂစ္ဆတိယထာ၊ ၏သို့။

ဝေမေဝ၊ တူ။ အယံကာယဿာ၊ သည်။ မဟာစောရသမေ၊ ခိုးသူကြီးနှင့် တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဝိယကား နိပါတ်မျှသာ) ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလစ္ဆေဒနာ၊ ကုသိုလ်ဥစ္စာကိုလုယက်ခြင်းမှ။ ဘယာ၊ ကြောက်သောကြောင့်။ ဣမံ၊ ဤခိုးသူကြီးနှင့်တူသော ကရဇကောယကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ နိဗ္ဗာနနဂရံ၊ နိဗ္ဗာန်ပြည်သို့။ ဂမိဿာမိ၊ သွားအံ့။

မှတ်စွယ်။ ။ဘယာနောင် ဣတိကား လုတ္တနိဋ္ဌိတည်း။ “ယမိ ပန ကတ္ထမိ ပေါတ္တကေ သော အတ္ထိ။ သုန္နရောဝ”။

ဝေ ဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ ဒုက္ခော ပုနဗ္ဘဝေါ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ အဟံ၊ သည်။ စိန္တယိတွာန၊ ကြံ၍။ အနေကကောဋ္ဌိသတံ၊ ကုဋေအရာမက များစွာသော။ ဓနံ၊ ကို။ နာထာနာထာနံ၊ မှီခို ကိုးကွယ်ရာရှိသောသူ မှီခိုကိုးကွယ်ရာ မရှိသောသူတို့အား။ အတ္တိကာ၊ အလိမ္မရှိသောသူတို့သည်။ ဂဏုန္တု၊ ယူရစ်ကြကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကောဋ္ဌာဂါရေဟိ၊ ကျီကြတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဒတွာ၊ ပေးလှူခဲ့၍။ အမရနဂရတော၊ အမရဝတီနေပြည်တော်မှ။ နိက္ခမ္မာထွက်ခဲ့၍။ ဟိမဝန္တံ၊ သို့။ ဥပါဂမိံ၊ ကပ်ပြီ။

နန္ဒ။ ။နာထော ဧတေသမတ္ထိတိ နာထာ၊ သ ဣဿရာ သဓနာ၊ နဋ္ဌံ နာထော ဧတေသန္တိ အနာထာ၊ အနိဿရာ နိဋ္ဌနာ ဓလိဋ္ဌာ၊

နိဒါနကထာ

(၁၃၃)

သာရိပုတ္တ၊ ချော်သားသာရိပုတ္တရာ။ ဟိမဝန္တဿ၊ ဟိမဝန္တာတောင်မင်း
၏။ အဝိဒ္ဓုရေ၊ အနိုး၌။ ဓမ္မိကောနာမ၊ ဓမ္မိက အမည်ရှိသော။ ပဗ္ဗတော၊
တောင်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဓမ္မိကတောင်၌။ မယံ၊ သည်။ အဿမော၊
သင်္ခမ်းကို။ သုကတော၊ ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီ။ ပဏ္ဏသာလဘ၊ သစ်ရွက်မိုးသော
ကျောင်းကို။ သုမာပိတာ၊ ကောင်းစွာဖန်ဆင်းအပ်ပြီ။

အနိပ္ပာယတ္ထ။ ။ ယေဘုယျေန ဗောဓိသတ္တာ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ တံပဗ္ဗတံ ဥပ
နိဿာယ ပဉ္စဘိညာ အဋ္ဌသမာပတ္တိယောစ နိဗ္ဗတ္တေတွာ သမဏဓမ္မံ အကံသု၊
တသ္မာ သမဏဓမ္မဿ နိဿယဘူတတ္တာ သော ပဗ္ဗတော ဓမ္မိတောတွေဝ
ပဂါကဋေ၊ အဟောသိ။

အဟံ၊ ငါသည်။ တတ္ထတသ္မိံ အဿမေ၊ ထိုသင်္ခမ်း၌။ ပဉ္စဒေါသဝိဝဇ္ဇိတံ၊
ငါးပါးသော အပြစ်သည် ကြဉ်အပ်သော။ ဝါ၊ ငါးပါးသော အပြစ်ကင်း
သော။ စင်္ကမံ၊ စကြိုကို။ မာပေသိံ၊ ဖန်ဆင်းပြီ။ အဋ္ဌဂုဏသမူပေတံ၊ ရှစ်ပါး
သော ရဟန်းချမ်းသာဟူသော အာနိသင်နှင့် ပြည့်စုံသော။ တံအဿမံ၊ ထို
သင်္ခမ်းကို။ မာပေသိံ၊ ပြီ။ တသ္မိံ အဿမေ၊ ထိုရှစ်ပါးသော သမဏသုခနှင့်
ပြည့်စုံသော သင်္ခမ်း၌။ ဝသန္တော၊ နေသော။ အဟံ၊ သည်။ (ထည့်)။ ကသိဏ
ပရိကမ္ပံ၊ ကသိုဏ်းပရိကံကို။ ကတွာ၊ ၍။ အဘိညာ၊ ငါးပါးသောအဘိညာဉ်
တို့ကို။ အာဟရိံ၊ ဆောင်ပြီ။ ဝိပဿနံ၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခဟူသော ဝိပဿနာကို။
အာရတိတွာ၊ အားထုတ်၍။ ဗလံ၊ အားအစွမ်းသို့ရောက်သော ဝိပဿနာကို။
အာဟရိံ၊ ဆောင်ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ တတ္ထ တသ္မိံ အဿမေ၊ ထိုသင်္ခမ်း၌။ နဝ
ဒေါသံ-နဝဒေါသေဟိ၊ ကိုးပါးသောအပြစ်တို့နှင့်။ ဥပါဂတံ၊ ပြည့်စုံသော။
သာဠကံ၊ ဝတ်ရုံခွဲသော သိန်းတန်ပုဆိုးကို။ ပဇဟိံ၊ စွန့်ပြီ။ ဒွါဒသဂုဏံ-ဒွါဒသ
ဂုဏေဟိ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အာနိသင်တို့နှင့်။ ဥပါဂတံ၊ ဖြည့်စုံသော။
ဝါကစီရံ၊ လျော်သင်္ကန်းကို။ နိဝါသေသိံ၊ ဝတ်ပြီ။

အဋ္ဌဒေါသ သမာကိဏ္ဍံ၊ ရှစ်ပါးသော အပြစ်တို့နှင့် ပြုံးသော။ ပဏ္ဏ
သာလကံ၊ သစ်ရွက်မိုးသော ကျောင်းကို။ ပဇဟိံ၊ စွန့်ပြီ။ ဒသဟိ၊ ဆယ်ပါး
ကုန်သော။ ဂုဏေ-ဂုဏေဟိ၊ အာနိသင်တို့နှင့်။ ဥပါဂတံ၊ သော။ ရုက္ခမူလံ၊

(၁၃၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကဏ္ဍနိဿယ

ရုက္ခမူကျောင်းသို့။ ဥပါဂမိံ၊ ပြီ။ (ဂုဏေဟိတိ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ဟိကာရလောပေန
ဂုဏေဟိ ဝတ္ထု)။

အဟံ၊ သည်။ ဝါပိတံ၊ ကြံအပ်သော။ ရောပိတံ၊ စိုက်ပျိုးအပ်သော။ ဓညံ၊
စပါးကို။ နိရဝသေသတော၊ အကြွင်းမရှိစေသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဇဟိံ၊ ပြီ။
အနေကဂုဏသမ္ပန္နံ၊ တပါးမက များစွာသော အာနိသင်တို့နှင့်ပြည့်စုံသော။
ပဝတ္ထုဖလံ၊ အလိုလို ကြွေကျသော သစ်သီးကို။ အာဒိယိံ၊ ကောက်ယူ
သုံးဆောင်ပြီ။

ပဝတ္ထုဖလ သန္တုဋ္ဌော၊ အဝရာ ယတ္ထ ဇီဝကော။
ပဟိနာ ဟာရလောလုပ္ပေါ၊ ဟောတိ စာတုဒိသော မုနိ။
ဟေတိ ရသတရဉ္စ၊ အာဇီဝေါ ကဿ သုဇ္ဈတိ။
တသ္မာဟိ နာတိဗျေယျ၊ ပဝတ္ထုဖလ သောဇနံ။

ဣတိ ဧဝံ ဝုတ္တေတိ ဂုဏေဟိ ပဝတ္ထုဖလဿ အနေကဂုဏ သမ္ပန္နတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သာရိပုတ္တရာ။ အဟံ၊ သည်။ တတ္ထ တသ္မိံ အဿမေ၊ ထိုသင်္ခမ်း၌။ နိသဇ္ဇ
ဋ္ဌာနစက်မေ-နိသဇ္ဇဋ္ဌာနစက်မေသု၊ ထိုင်ခြင်း ရပ်ခြင်း သွားခြင်း ဣရိယာ
ပုထ်တို့၌။ ပဓာနံ၊ ဖြစ်မိသော အကုသိုလ်တရားကိုပယ်ခြင်း မဖြစ်သေးသော
အကုသိုလ်တရားတို့ကို မဖြစ်စေခြင်း မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ်တရားကိုဖြစ်
စေခြင်း ဖြစ်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားကို အဖန်တလဲလဲ ပွားစေခြင်း တည်း
ဟူသော လေးပါးသော ကိစ္စရှိသောအားထုတ်ခြင်းကို။ ပဒဟိံ၊ အားထုတ်
ပြီ။ ပဒဟိတွာ၊ အားထုတ်ပြီး၍။ သတ္တာဟေ-သတ္တာဟဿ၊ ခုနစ်ရက်၏။
အဗ္ဘန္တရမ္ပိ၊ အတွင်း၌။ အဘိညာဗလံ၊ အဘိညာဉ် တည်းဟူသော အား
အစွမ်းသို့။ ပါပုဏိံ၊ ရောက်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဗုဒ္ဓဝံသေ၊ ဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်း၌။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဤဂါထာ၌ အဘိညာဗလံကား ကမ္မဓာရည်း
သမာသ်)။

တတ္ထ၊ ထိုဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်း၌။ အဿမေသုကတောမယံ၊ ပဏ္ဏသာလာ ထုမာ
ပိတာတိ၊ ဟူသော။ ဣမိဿာပါဠိယာ၊ ဖြင့်။ သုမေပေဏ္ဍိတေန၊ သည်။
အဿမပဏ္ဏသာလာစက်မာ၊ သင်္ခမ်း သစ်ရွက်မိုးသောကျောင်း စင်္ကြံတို့ကို။
သဟတ္တာ-သဟတ္တေန၊ မိမိလက်ဖြင့်။ မာပိတာဝိယ၊ ဖန်ဆင်းကုန်၏သို့။
ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဟောသော်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဗုဒ္ဓဝင်

နိဒါနကထာ

(၁၃၅)

ပါဠိ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော။ အတ္ထော အဓိပ္ပါယ်၊ အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-ဝိတ္တာရေမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ “ဟိမဝန္တာသို့။ အဇ္ဈောဂါဟေတု၊
သက်ဝင်၍။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဓမ္မိကပဗ္ဗတံ၊ သို့။ ပဝိသိဿာမိဝင်အံ့”။ ဣတိ၊
ဤသို့နုလုံးပြု၍။ နိက္ခန္တံ၊ ထွက်သော။ မဟာသတ္တံ၊ ကို။ ဒိသု၊ ၍။ ဒေဝါနံ၊
နတ်တို့ကို။ ဣန္ဒြော၊ အစိုးရသော။ သက္ကော၊ သိကြားမင်းသည်။ ဝိသုကမ္မ
ဒေဝပုတ္တံ၊ ဝိသုကြုံနတ်သားကို။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်ဆို၏။ “တာတ ဝိသုကမ္မ
ဒေဝပုတ္တံ၊ အမောင် ဝိသုကြုံနတ်သား။ ဂစ္ဆ၊ သွားချေ။ အယံသုမေပဏ္ဍိ
တော၊ သည်။ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ရဟန်းပြုအံ့။ ဣတိမနသိကတု၊ ဤသို့ နုလုံးသွင်း
၍။ နိက္ခန္တော၊ ထွက်၏။ တေဿ၊ ထိုသုမေဓာ၏။ ဝသနဌာနံ၊ နေရာကို။
မာပေဟိ၊ ဖန်ဆင်းချေလော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာမန္တေသိ၊ ၏။ သော၊ ထို
ဝိသုကြုံသည်။ တဿ၊ ထိုသိကြားမင်း၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတု၊ ၍။ ရမဏီ
ယံ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော။ အဿမံ၊ သင်္ခမ်းကို၎င်း။ သုဂုတ္တံ၊ ကောင်းစွာ လုံခြုံ
သော။ ပဏ္ဏသာလံ၊ သစ်ရွက်မိုးသော ကျောင်းကို၎င်း။ မနောရမံ၊ နုလုံးမွေ့
လျော်စေတတ်သော။ စက်မံ၊ စင်္ကြံကို၎င်း။ မာပေသိ၊ ဖန်ဆင်း၏။ ပန၊ ထိုသို့
ဝိသုကြုံနတ်သား ဖန်ဆင်းအပ်လျက်။ တဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တဒါ၊
ထိုသုမေဓာပညာရှိစစ် ဖြစ်သောအခါ၌။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပုညာနုဘာဝေန၊
ကုသိုလ်၏ အာနုဘော်ကြောင့်။ နိပ္ပန္နံ၊ ပြီးသော။ တံအဿမပဒံ၊ ထိုအဿမ
ပုဒ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သာရိပုတ္တံ၊ ရာ။ တသ္မိံ၊ ဓမ္မိကပဗ္ဗတေ၊ ၌။

ဂါထာနက်။ ။ မယံ၊ သည်။ အဿမော၊ ကို။ သုကတော၊ ပြီ။ ပဏ္ဏသာလာ၊
ကို။ သုမာပိတာ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုဓမ္မိကတောင်၌။ ပဉ္စဒေ၊ သဝိဝဇ္ဇိတံ၊ ငါးပါး
သောအပြစ်တို့သည် ကြဉ်အပ်သော။ ဝါ၊ အပြစ်ငါးပါး ကင်းသော။
စက်မံ၊ ကို။ မာပေသိ၊ ဖန်ဆင်းပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ တဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊
ဟောတော်မူ၏။

တတ္ထ၊ ထိုအဿမော သုကတော မယံ စသောပါဌ်တို့တွင်။ အဿမော
သုကတောမယုန္တိတ္ထေ၊ သုကတော မယံ ဟူသောပုဒ်၌။ မယာ၊ ငါသည်။
သုကတော၊ ကောင်းစွာ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
ပဏ္ဏသာလာသုမာပိတာတိတ္ထေ၌။ ပဏ္ဏစ္ဆန္တာ၊ သစ်ရွက်မိုးသော။ သာလာပိ၊

(၁၃၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကုဋီကိုလည်း။ မေ၊ သည်။ သူမပိတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိအတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပဉ္စဒေါသဝိဝဇ္ဇိတန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ စက်မေ၊ ၌။ ဒေါသာနာမ၊ အပြစ်တို့သည်။ ထဒ္ဓဝိသမတာ၊ ကြမ်းသော မညီမညွတ်သော မြေအဖို့ ရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ အန္တောရက္ခတာ၊ အတွင်း၌သစ်ပင်ရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ဂဟနစ္ဆန္တတာ၊ မြက်၊ နွယ်စသော ချုံဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ အတိသမ္မာဓိတာ၊ အလွန်ကျဉ်းမြောင်းသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ အတိဝိသာလတာ၊ အလွန်ကျယ်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ-ဣမေပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။ ဟိ-ဝိတ္တာရေမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ထဒ္ဓဝိသမဘူမိတာဂသ္မိံ၊ ကြမ်းသော မညီမညွတ်သော မြေအဖို့ရှိသော။ စက်မေ၊ ၌။ စက်မန္တဿ၊ စကြံသွားသောသူ၏။ ပါဒါ၊ ခြေတို့သည်။ ရုဇ္ဇန္တိ၊ ကျင်နာကုန်၏။ ဖောဋ္ဌာ၊ ဖူးရရူးတို့သည်။ ဥဋ္ဌဟန္တိ၊ ထကုန်၏။ စိတ္တံစိတ်သည်။ ဧကဂ္ဂတံ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ တည်ကြည်သည်၏ အဖြစ်ကို။ နလဘတိ၊ မရ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝိပဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ မုဒုသမတလေ၊ နူးညံ့ညီညွတ်သော အပြင်ရှိသော။ စက်မေ၊ ၌။ ဖာသုဝိဟာရံ၊ ချမ်းသာစွာနေခြင်းကို။ အာဂမ္မာ၊ ရှိ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ထဒ္ဓဝိသမဘူမိတာဂတာ၊ သည်။ ပဌမော၊ သော။ ဒေါသော၊ ၏။ ဣတိသ္မိံ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စက်မနဿ၊ ၏။ အန္တောဝါ၊ အတွင်း၌၎င်း။ မဇ္ဈေဝါ၊ အလယ်၌၎င်း။ ကောဋ္ဌိယံဝါ၊ အစွန်း၌၎င်း။ ရုက္ခောသည်။ သတိသော်။ ပမာဒံ၊ မေ့လျော့ခြင်းကို။ အာဂမ္မာ၊ ရှိ။ စက်မန္တဿ၊ ၏။ နလဘူဝါ၊ နဖူးကို၎င်း။ သိသံဝါ၊ ဦးခေါင်းကို၎င်း။ ပဋိဟညတိ၊ ထိခိုက်အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အန္တောရက္ခတာ၊ သည်။ ဒုတိယော၊ သော။ ဒေါသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တိဏလတာဒိ ဂဟနစ္ဆန္တေ၊ မြက်၊ နွယ်စသော ချုံတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ စက်မေ၊ ၌။ စက်မန္တော၊ သူသည်။ အန္တကာရဝေလာယံ၊ မိုက်သောအခါ၌။ ဥရဂါဒိကော၊ မြေအစရှိကုန်သော။ ပါဏော၊ သတ္တဝါတို့ကို။ အက္ကမိတာ၊ နင်းမိ၍။ မာရေတိဝါ၊ သေစေမှုလည်းသေစေတတ်၏။ တေဟိ၊ ထိုမြေစသော သတ္တဝါတို့သည်။ ဒဋ္ဌော၊ ကိုက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ဒုက္ခံဝါ၊ ဆင်းရဲသို့မှုလည်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ထောက်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဟနစ္ဆန္တတာ၊ သည်။ တတိယော၊ သော။

ဒေါသောသည။ ဟောတိ၏။ အတိသမ္မာဓေ၊ အလွန်ကျဉ်းမြောင်းသော။ စင်္ကမေ ဌ။ ဝိတ္တာရတော၊ အနံအားဖြင့်။ ရတနိကေဝါ၊ တတောင်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အစုရတနိကေဝါ၊ တထွာရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ပရိစ္ဆေဒေ၊ အပိုင်းအခြား၌။ စင်္ကမန္တယ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒေ၊ အပိုင်းအခြား၌။ ပက္ခလံတွာ၊ ချော်၍။ နခါပိ၊ ခြေသည်းတို့သည်၎င်း။ အင်္ဂုလိယောပိ၊ လက်ချောင်းတို့သည်၎င်း။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ကျိုးပဲ့တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတိသမ္မာဓတော၊ သည်။ စတုတ္ထော၊ သော။ ဒေါသော၊ သည်။ ဟောတိ ၏။ အတိဝိသာလေ၊ အလွန်ကျယ်သော။ စင်္ကမေ ဌ။ စင်္ကမန္တယ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိဓာဝတိ၊ အာရုံထိုထိုသို့ ပြေးသွားတတ်၏။ ကေဂ္ဂတံ၊ ကို။ နလဘတိ၊ မရ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတိဝိသာလတော၊ သည်။ ပဉ္စမော၊ သော။ ဒေါသော၊ သည်။ ဟောတိ ၏။ ပန၊ အလျော်ကို ဆိုအံ့။ စေတိယဂိရိမ္ပ၊ စေတိယတောင်၌။ ဒိပပူသာဒက မဟာမဟိန္ဒတ္ထေရဿ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းကို ကြည်ညိုစေတတ်သော မဟာမဟိန္ဒမထေရ်၏။ စင်္ကမနိဝိယ၊ စင်္ကြံကဲ့သို့။ တံ၊ ထိုသူမေမာစင်္ကြံသည်။ တာဒိသံ၊ ထိုမဟာမဟိန္ဒမထေရ်၏ စင်္ကြံနှင့်တူသော သဘောရှိသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ပုထုလတော၊ အနံအားဖြင့်။ ဝါ၊ အနံမှ။ ဒိယစုရတနံ တတောင်ထွာပမာဏ စင်္ကြံရှိသော။ ဒီသုပသေသု၊ စင်္ကြံမ၏ နံပါး နှစ်ဖက်တို့၌။ ရတနမတ္တအနုစင်္ကမံ၊ တတောင်သော အတိုင်းအရှည် စင်္ကြံမြောင်ရှိ၏။ ဝါ၊ စင်္ကြံငယ်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ အလျားအားဖြင့်။ ဝါ၊ မှ။ သဠိဟတ္ထံ၊ အတောင် ခြောက်ဆယ်ရှိသော။ မုဒုတလံသမဝိပ္ပကိဏ္ဏဝါလုကံ၊ နူးညံ့သောအပြင် အညီအညွတ် ခင်းအပ်သော သဲရှိသော။ စင်္ကမံ၊ သည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ တေန၊ ထိုသို့ ထဒ္ဓဝိသမတာ စသော ငါးပါးသော အပြစ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “စင်္ကမံ၊ ပ။ ဝိဝဇ္ဇိတ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ (ခုဒ္ဒကံ စင်္ကမံ အနုစင်္ကမံ၊ ရတနမတ္တံ အနုစင်္ကမံ ယဿ တံရတနမတ္တံ အနုစင်္ကမံ၊ ရတနမတ္တံ ရှိမူ အလုတ္တသမာသံဆို)။

အဋ္ဌဂုဏသမုပေထန္တိတ္ထေ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အဋ္ဌဟိ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ သမဏသုခေဟိ၊ ရဟန်းချမ်းသာဟူသော အာနိသင်တို့နှင့်။ ဥပေတံ၊ ပြည့်စုံသော။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုလတံသည်တို့ကား။ သမဏသုခါနိနာမ၊ ရဟန်းချမ်းသာကိုမည်ကုန်၏။ ဓနညေပရိဂ္ဂဟာဘာဝေါ၊ ဥစ္စာ

(၁၃၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

စပါးကိုသိမ်းဆည်းခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ အနဝဇ္ဇပိဏ္ဍပရိယေသနဘာဝေါ၊ အပြစ်မရှိသောဆွမ်းကို ရှာမှီးသည်၏အဖြစ်၎င်း။ နိဗ္ဗုတပိဏ္ဍဘုဉ္ဇနဘာဝေါ၊ ငြိမ်းငြိမ်းသောဆွမ်းကိုသုံးဆောင်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ ရဋ္ဌ၊ တိုင်းနိုင်ငံကို။ ပိဋေတွာ၊ နှိပ်စက်၍။ ဓနသာရံ၊ ဥစ္စာနှစ်ကို၎င်း။ သီသကဟာပဏာဒီနိ၊ သလဲ့ အသပြာစသည်တို့ကို၎င်း။ ဂဏ္ဍန္တေသု ဂဏ္ဍန္တနံ၊ ယူကုန်သော။ ရာဇကုလေသု ရာဇကုလနံ၊ မင်းမျိုးတို့၏။ ရဋ္ဌပိဋနကိလေသာ ဘာဝေါ၊ တိုင်းပြည် အခွန်အတုတ်ကို နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဥပကရဏေသု၊ အဆောက်အဦတို့၌။ နိစ္ဆန္တရာဂဘာဝေါ၊ ကင်းသော ဆန္ဒရာဂရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ စောရဝိလောပေ၊ ခိုသူတို့ လုယက်ခြင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗယဘာဝေါ၊ ဘေးမရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ရာဇရာဇမဟာမစ္စေဟံ၊ မင်းမင်း၏အမတ်ကြီးတို့နှင့်။ အသံသဋ္ဌဘာဝေါ၊ ရောနှောခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ စတုဿု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့၌။ အပ္ပဋ္ဌိဟတဘာဝေါ၊ အပိတ်အပင်အဆီးအတား မရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိဣမာနိအဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါးတို့သည်။ သမဏသုခါနိနာမ၊ ကုန်၏။ ဣဒံအယံ အဓိပ္ပာယ်ော၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ။ “ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ တသ္မိံ အဿမေ၊ ။ ဝသန္တေန၊ နေသော ရဟန်းသည်။ ဣမာနိအဋ္ဌသမဏသုခါနိ၊ ဤရှစ်ပါးသော ရဟန်းချမ်းသာဟူသော အာနိသင်တို့ကို။ ဝိန္ဒတုံ၊ ရခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဧဝံတထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ အဋ္ဌဂုဏသမုပေတံ၊ သော။ တံအဿမံ၊ ကို။ မာပေသိံ၊ ပြီ”။ ဣတိဣဒံ အယံအဓိပ္ပာယ်ော၊ ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အဘိညာဗလမာဟရိန္တိဇတ္ထ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ပစ္စာ၊ နောက်၌။ တသ္မိံ အဿမေ၊ ။ ဝသန္တေန၊ နေသော။ အဟံ၊ သည်။ ကသိဏပရိကမ္မံ၊ ကသိုဏ်းပရိကံကို။ ကတွာ၊ ၍။ အဘိညာနဉ္စ၊ အဘိညာဉ်တို့ကို၎င်း။ သမာပတ္တိနဉ္စ၊ သမာပတ်တို့ကို၎င်း။ ဥပ္ပါဒနတ္ထာယ၊ ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ဝါ၊ အနိစ္စတော အနိစ္စဣတိ၊ အနိစ္စဟူ၍။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဒုက္ခတော ဒုက္ခဣတိ၊ ဒုက္ခဟူ၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ အာရဘိတွာ၊ အားထုတ်၍။ ထာမပ္ပတ္တံ၊ အားအစွမ်းသို့ ရောက်သော။ ဝိပဿနာဗလံ၊ ဝိပဿနာ တည်းဟူသောအားကို။ အာဟရိံ၊ ဆောင်ပြီ။ ယထာ၊ အကြင်

နိဒါနကထာ

(၁၃၉)

အခြင်းဖြင့်။ တသ္မိံ အဿမေ ဌ။ ဝသန္တောသော။ အဟံသညံ။ တံဗလံ၊
 ထိုဝိပဿနာတည်းဟူသော အားအစွမ်းကို။ အာဟရိတံ၊ ၄၁။ သက္ကောမိ၊
 စွမ်းနိုင်၏။ ဧဝံတထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ တံအဿမံ၊ ထိုသင်္ခမ်းကို။ တဿ
 အဘိညတ္တာယ၊ ထိုအဘိညာဉ် အကျိုးငှာ၎င်း။ တဿ ဝိပဿနာဗလဿ၊
 ထိုဝိပဿနာ တည်းဟူသော အားအစွမ်းငှာ၎င်း။ အနုစ္စဝိကံ၊ လျှောက်
 ပတ်သည်ကို။ ကံတွာ၊ ဤ။ မာပေသိ၊ ပြီ။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဂဏ္ဍိဆရာအလို တဿအဘိညတ္တာယဟူသောပါဌ်၌ တဿသဒ္ဒါကို
 နှစ်ပုဒ်လုံး၌ ဟုတ် ထိုနှစ်ပုဒ်လုံးကို အနုစ္စဝိကံ၌ချည်းစပ်။

သာဠကံ ပဗေဟိတတ္ထ၊ နဝဒေါသမုပါဂတန္တိတ္ထော၊ ။ အယံ၊ ကား။ အနုပုဗ္ဗိ
 ကယာ၊ အစဉ်ဖြစ်သော စကားတည်း။ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကား။ တဒါ၊
 ထိုအခါ၌။ ကုဋ္ဌိလေဏစက္ကမာဒိပဋိမဏ္ဍိတံ၊ ကုဋ္ဌိ လိုဏ် စကြံအစရှိသည်တို့ဖြင့်
 တန်ဆာဆပ်အပ်သော။ ပုပ္ဖုပဂဗလူပဂရုက္ခသဉ္ဇန္တံ၊ အပွင့်ကို ဆောင်သော
 အသီးကိုဆောင်သော သစ်ပင်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ ရမဏီယံ၊
 မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော။ မဓုရသလိလသယံ၊ ချိုမြိန်သော ရေ၏ တည်ရာကန်
 ရှိသော။ (မဓုရသလိလဿ အာသယော ယသ္မိံ သော မဓုရသလိလသ
 သယော)။ အပဂတဝါဠမိဂ ဘိသနကသကုဏံ၊ ဖဲသွားသော သားရဲ
 ကြောက်မက်ဖွယ်သော အသံကိုမြည်တတ်သော ငှက်ရှိသော။ ပဝိဝေကက္ခမံ
 ပဝိဝေကဿအနုရူပံ၊ ဝိဝေကအားလျှောက်ပတ်သော။ အဿမံ၊ သင်္ခမ်းကို။
 မာပေတွာ၊ ဤ။ အလကံတစက္ကမဿ၊ တန်ဆာဆပ်အပ်သော စကြံ၏။
 ဥဘောသု၊ နှစ်ဖက်ကုန်သော။ အန္တေသု၊ အစွန်းတို့၌။ အာလမ္ပနဖလကံ၊
 တံကဲပျဉ်ကို။ သံဝိဓာယ၊ စီရင်၍။ နိသီဒနတ္ထာယ၊ နေခြင်းအကျိုးငှာ။ စက္ကမ
 ဝေမဇ္ဈေ၊ စကြံလယ်၌။ သမတလံ၊ ညီညွတ်သော အပြင်ရှိသော။ မုဂ္ဂဝဏ္ဏ
 သီလံ၊ ပဲနောက်အဆင်းရှိသော ကျောက်နေရာကို။ မာပေတွာ၊ ဤ။ အန္တော
 ပဏ္ဏသလသယံ၊ သစ်ရွက်မိုးသော သင်္ခမ်းတွင်း၌။ ဇဋ္ဌာမဏ္ဍလ ဝါကစီရ
 တိဒဏ္ဍကုဏ္ဍိကာဒိကေ၊ ဆံကျစ်ဝန်း၊ လျှော်တေသင်္ကန်း၊ သစ်သားသုံးစွဲ
 ကရားအစရှိကုန်သော။ တာပသပရိက္ခာရေ၊ ရသေ့ရဟန်း ပရိက္ခရာတို့ကို။
 မဏ္ဍပေ၊ မဏ္ဍပ်၌။ ပါနီယသဋ္ဌ ပါနီယသင်္ခံ ပါနီယသရာပါနိ၊ သောက်ရေဆိုး
 ရေသောက်ခရုသင်း ရေသောက်ခွက်တို့ကို။ အဂ္ဂိသာလသယံ၊ မီးတင်းကုပ်

(၁၄၀)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၌။ အင်္ဂါရကပလ္လဒါရူအာဒိနိ၊ မီးစ မီးမယ်ဖျူ ထင်း အစရှိသည်တို့ကို။ မာ
ပေတွာ၍။ (ထည့်)။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ယံယံ၊ အကြင်အကြင်ပရိက္ခရာသည်။
ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ရသေ့ရဟန်းတို့အား။ ဥပကာရာယ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းငှာ။ သံဝတ္တ
တိ၊ ဤ။ သဗ္ဗ၊ အလုံးစုံသော။ တံတံပရိက္ခရာ၊ ထိုထိုပရိက္ခရာကို။ မာပေတွာ၊
၍။ ပဏ္ဏသာလာယ၊ သစ်ရွက်မိုးသခမ်း၏။ ဘိတ္တိယံ၊ နံရံ၌။ “ယေကေစိ၊
အကြင်အမှတ်မရှိကုန်သောသူတို့သည်။ ပဗ္ဗဇိတုကာမာ၊ ရဟန်းပြုလိုကုန်၏။
တေ၊ သိုရဟန်းပြုလိုကုန်သောသူတို့သည်။ (ထည့်)။ ဣမေပရိက္ခာရေ၊ ဤ
ပရိက္ခရာတို့ကို။ ဂဟေတွာ၍။ ပဗ္ဗဇန္တု၊ ရဟန်းပြုစေကုန်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။
အက္ခရာနိ၊ တို့ကို။ ဆိန္ဒိတွာ၊ ရေး၍။ ဝိသုကမ္မဒေဝပုတ္တေ၊ ဝိသုကြံနတ်သား
သည်။ ဒေဝလောကမေဝ၊ နတ်ပြည်သို့သာလျှင်။ ဂတေ၊ သွားလတ်သော်။
မှတ်ဖွယ်။ ။ ဂတေတိပဒံ ဩလောကေန္တောတိ ပဒေ ဘာဝလက္ခဏံ၊ ဤ
ယောဇနာဆရာအလို ဂတေ ဝိသုကမ္မဒေဝပုတ္တေ လိုသည်။

သုမေဓပဏ္ဍိတော၊ သုမေဓာ ပညာရှိသည်။ ဟိမဝန္တပါဒေ၊ ဟိမဝန္တာ
တောင်ခြေ၌။ ဂိရိကန္တရာနုသာရေန၊ တောင်ချောက်ကို အစဉ်လျှောက်
သဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ နိဝါသာနုရူပံ၊ နေခြင်းငှာလျှောက်ပတ်သော။
ဖာသုကဋ္ဌာနံ၊ ချမ်းသာရာအရပ်ကို။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်သည်ရှိသော်။
နဒီနိဝတ္တနေ၊ မြစ်ကွေ့၌။ ဝိသုကမ္မနိမ္မိတံ၊ ဝိသုကြံနတ်သားသည် ဖန်ဆင်း
အပ်သော။ သက္ကဒတ္တိယံ၊ သိကြားသည် ပေးအပ်သော။ ရမဏီယံ၊ မွေ့လျော်
ဖွယ်ရှိသော။ အဿမံ၊ သခမ်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ စင်္ဂမကောဋီ၊ စင်္ကြံစွန်းသို့။
ဂန္တော၊ သွား၍။ ပဒဝလဉ္စ၊ ခြေရာကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍။
“ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ကျောင်းနေရဟန်းတို့သည်။ ဓုရဂါမေ၊ အမြဲမပြတ်
ဆွမ်းခံရွာ၌။ ဝေါ၊ ကျောင်း၏အနီးဖြစ်သောရွာ၌။ (ဓုရဂါမေတိ သမိပဂါမေ၊
ဇာတ်ဋီကာ)။ ဘိက္ခံ၊ ဆွမ်းကို။ ပရိယေသိတွာ၊ ရှာ၍။ ကိလန္တရူပါ၊ ပင်ပန်း
သော သဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အာဂန္တောလာ၍။ ပဏ္ဏသာလံ၊ သစ်ရွက်
မိုးသောကျောင်းသို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ နိသိန္တော၊ နေကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့”။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတွာ၍။ ထောက်၊ တစ်လောက်။ အာ
ဂမေတွာ၊ ငုံ့လင့်ဦး၍။ “အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ စိရာယန္တိ၊ ကြာမြင့်ကုန်၏။
(စိရပုဗ္ဗံ အာယုပစ္စည်း အန္တိဝိဘတ် နာမဇာတ်)။ ဇာနိသာမိ၊ သိအောင်

နိဒါနကထာ

(၁၄၁)

ပြုအံ့”။ ဣတိ သို့။ ပဏ္ဏသာလကုဋိဒ္ဓါရံ၊ သစ်ရွက်မိုးသော ကုဋိတံခါးကို။
ဝိဝရိတွာ၊ ဖွင့်၍။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ဣတောစိတောစ၊
မှာမှာအရပ်သို့။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်သည်ရှိသော်။ မဟာဘိတ္ထိယံ၊
နံရံမဉ္စ။ အက္ခရာနိ၊ အက္ခရာတို့ကို။ ဝါစေတွာ၊ ဖတ်၍။ ဧတေပရိက္ခရာ၊ ထို
ပရိက္ခရာတို့သည်။ “မယံ၊ ငါ့အား။ ကပ္ပိယပရိက္ခရာ၊ အပ်သော ပရိက္ခရာ
တို့တည်း။ ဣမေ၊ ဤပရိက္ခရာတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ရဟန်းပြုအံ့”။
ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ နိဝတ္ထုပါရတံ၊ ဝတ်ရုံခွဲသော။ သာဠကယုဂံ၊
ပုဆိုးအစုံကို။ ပဇဟိ၊ စွန့်ပြီ။ တေန၊ ထိုဝတ်ရုံခွဲသောပုဆိုးကို စွန့်ခြင်းကြောင့်။
“သာဠကံ ပဇဟိ” တတ္ထာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။
သာရိပုတ္တ၊ ချစ်သားသာရိပုတ္တရာ။ အဟံ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သိအောင်ပြုအံ့ဟု
အကြံရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဝိဋ္ဌော၊ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်သည်ရှိသော်။ တဿ
ပဏ္ဏသာလယံ၊ ထိုသစ်ရွက်မိုးသောကျောင်း၌။ သာဠကံ၊ လူဝတ်ပုဆိုးကို။
ပဇဟိ၊ စွန့်ပြီ။

နဝဒေါသမုပါဂတန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သာဠကံ၊ လူဝတ်ပုဆိုးကို။ ပဇဟန္တော၊
စွန့်သော။ အဟံ၊ သည်။ နဝဒေါသေ၊ ကိုးပါးသော အပြစ်တို့ကို။ ဒိဿ၊ ၍။
ပဇဟိ၊ စွန့်ပြီ။ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ကို။ ဒိပေတိ၊ ၍။ ဟိ-တံပါကဋံ၊ ကရောမိ၊ ပြုအံ့။
တာပသပဗ္ဗဇံ၊ ကို။ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ တို့အား။ သာဠကသ္မိ၊ လူဝတ်ပုဆိုး၌။ နဝဒေါ
သ၊ ကိုးပါးသောအပြစ်တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်မြင်ကုန်၏။ တေသု၊ ထို
ကိုးပါးသောအပြစ်တို့တွင်။ တဿ၊ ထိုလူဝတ်ပုဆိုး၏။ မဟဂ္ဂဘာဝေါ၊ အဖိုး
အများ ထိုက်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဧကော၊ သော။ ဒေါသော၊ မည်၏။ ပရပဋ္ဌိ
ဗဒ္ဓဘာယ၊ သူတပါးနှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနဘာဝေါ၊ ဖြစ်သည်၏
အဖြစ်သည်။ ဧကော၊ သော။ ဒေါသော၊ ၍။ ပရိဘောဂေန၊ သုံးဆောင်
သဖြင့်။ လဟုကံ၊ လျင်စွာ။ ကိလိဿနဘာဝေါ၊ ညစ်နွမ်းလွယ်သည်၏ အဖြစ်
သည်။ ဧကော၊ သော။ ဒေါသော၊ ၍။ စ၊ သစ္စံ၊ ၍။ ကိလိဋ္ဌော၊ ညစ်နွမ်းသော
ပုဆိုးသည်။ ဧဝံ၊ တဗ္ဗောစ၊ ဖွပ်အပ်သည်၎င်း။ ရဇိတဗ္ဗောစ၊ ဆိုးအပ်သည်
၎င်း။ ဟောတိ၊ ၍။ ပရိဘောဂေန၊ သုံးဆောင်သဖြင့်။ လဟုကံ၊ လျင်စွာ။
ဇီရဏဘာဝေါ၊ ဆွေးလွယ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဧကော၊ သော။ ဒေါသော၊
၏။ ဟိ-တံပါကဋံ၊ ကရောမိ၊ အံ့။ ဇိဏ္ဏဿ၊ ဆွေးသောပုဆိုးအား။ တုန္တံ၊

(၁၄၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အပ်လျှိုခြင်းကို၎င်း။ အဂ္ဂဋ္ဌဒါနံဝါ၊ ပြင်ထပ်ပေးခြင်းကို၎င်း။ ကာတဗ္ဗံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုန၊ တဖန်။ ပရိယေသနာယ၊ ရွာခြင်းဖြင့်။ ဒုရဘိသမ္ဘဝ ဘာဝေါ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဧကော၊ သော။ ဒေါသော၊ ၏။ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရသေ့ရဟန်း အဖြစ်အား။ အသာရူပ ဘာဝေါ၊ မလျှောက်ပတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဧကော၊ သော။ ဒေါသော၊ ၏။ ပစ္စတ္တိကာနံ၊ ရန်သူတို့အား။ သာဓာရဏဘာဝေါ၊ ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ် သည်။ ဧကော၊ သော။ ဒေါသော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းဖြင့်။ ပစ္စတ္တိကာ၊ ရန်သူတို့သည်။ နံ၊ ထိုပုဆိုးကို။ နဂဏန္တိ၊ မယူနိုင် ကုန်။ ဝေတထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ ဂေါပေတဗျော၊ စောင့်ရှောက်စေအပ် လိုခြင်းစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိဘုဉ္ဇန္တယ၊ သုံးဆောင်သော သူ၏။ ဝိဘူသနဋ္ဌာနဘာဝေါ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ ဧကော၊ သော။ ဒေါသော၊ ၏။ ဂမ္မဟဗ္ဗာ၊ ရှိ။ စရန္တယ၊ သွားသောသူ၏။ ခန္ဓဘာရမဟိစ္ဆဘာဝေါ၊ ပခုံးဝန်ဖြင့် ကြီးသောအလိုရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ အလိုကြီးသည်၏အဖြစ်သည်။ ဧကော၊ သော။ ဒေါသော၊ ၏။

••နတ္ထံ။ «ခန္ဓဘာရေန မဟတိ ဣစ္ဆာ ယသ သော ခန္ဓဘာရမဟိစ္ဆော၊ တသ သာဝေါ ခန္ဓဘာရမဟိစ္ဆဘာဝေါ။

ဝါ၊ ခန္ဓဘာရမဟိစ္ဆဘာဝေါ၊ ပခုံးဝန်၌ ကြီးသော အလိုရှိသည်၏ အဖြစ် သည်။ ဝါ၊ အလိုကြီးသည်၏အဖြစ်သည်။ ဧကော၊ သော။ ဒေါသော၊ ၏။ (ဖိဝရပစ္စယေ အပ္ပိစ္ဆဘာဝေါ ဆိုလတံသော စကားနှင့် လျော်စေသည်)။ ဣတိ-ဣမေ နဝဒေါသော၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။

ဝါကစီရံ နိဝါသေသိန္တိတ္ထေ၊ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ တဒါ၊ ၌။ ဣမေနဝဒေါသေတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ သာဓုကံ၊ ကို။ ပဟာယံ၊ စွန့်၍။ ဝါက စီရံ၊ ကို။ နိဝါသေသိံ၊ ပြီ။ မုဉ္ဇတိဏံ၊ ဖြူဆံမြက်ကို။ ဟိရံဟိရံ အဝယဝံ အဝ ယဝံ၊ အစိတ်အစိတ်ကို။ ကတော၊ ရှိ။ ဂန္ဓတော၊ ထုံး၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ဝါကစီရံ၊ ဖြူဆံလျှော်သင်္ကန်းကို။ နိဝါသနပါရုပနတ္ထာယ၊ ဝတ်ခြင်း ရုံခြင်း အကျိုးငှာ။ အာဒိယိံ၊ ယူပြီ။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

ဝါဒ္ဓါဒသဂုဏမုပါဂတန္တိတ္ထေ၊ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ဒ္ဓါဒသဟိ၊ တသယံနှစ်ပါးကန်သော။ အာနိသံသေဟိ၊ အာနိသင်တို့နှင့်။ သမန္နာကဟံ၊

နိဒါနကထာ

(၁၄၃)

သော။ ဝါကစီရံ၊ ကိ။ နိဝါသေသိံ၊ ပြီ။ ဟိ-တံပါကဋံ ကရောမိ၊ အံ။
 ဝါကစီရသ္မိံ၊ ဌံ။ ဒွါဒသာနိသံသာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါကစီရံ၊
 လျော်တေသင်္ကန်းသည်။ အပ္ပုဉ္ဇ၊ အဖိုးနည်းသည်။ သုန္ဒရံ၊ ကောင်းသည်။
 ကပ္ပိယံ၊ ရသေ့ရဟန်းတို့အား၊ ဘပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ ဤ
 လျော်တေသင်္ကန်း၏ အဖိုးနည်းသည်၏ ကောင်းသည်၏ရသေ့ရဟန်းတို့အား
 အပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ တာဝ၊ စွာ။ ကော၊ သော။ အာနိသံသော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဝါကစီရော၊ လျော်တေသင်္ကန်းသည်။ သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။
 ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ သတ္တာ၊ တတ်ကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊
 ဤလျော်တေသင်္ကန်း၏ မိမိ၏လက်ဖြင့် ပြုခြင်းငှာ တတ်ကောင်းသည်၏
 အဖြစ်သည်။ ဒုတိယော၊ သော။ အာနိသံသော၊ ၏။ ပရိဘောဂေန၊ သုံးဆောင်
 သဖြင့်။ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်း။ ကိလိဿတိ၊ ညစ်နွမ်း၏။ ဓောဝိယမာနောပိ၊
 ဖွပ်အပ်သော်လည်း။ ပပဇ္ဇော၊ ကြာမြင့်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိအယံ၊
 ဤသုံးဆောင်သဖြင့် ဖြည်းဖြည်းညစ်နွမ်းသော သင်္ကန်း၏ ဖွပ်အပ်သော်
 လည်း ကြာမြင့်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ တတိယော၊ သော။ အာနိသံ
 သော၊ မည်၏။ ပရိဘောဂေန၊ သုံးဆောင်သဖြင့်။ ဝါကစီရေ၊ သည်။ ဗိဇ္ဇော၊
 ဆွေးသည်ရှိသော်။ သိဗ္ဗိတဗ္ဗာဘာဝေါ၊ ချုပ်သည်၏အဖြစ် မရှိခြင်းသည်။
 စတုတ္ထော၊ သော။ အာနိသံသော၊ ၏။ (သိဗ္ဗိတဗ္ဗကား ဘာဝပဋ္ဌာန၊ ဝါ သိဗ္ဗိ
 တဗ္ဗာဘာဝါ ဘာဝဟု ဆိုအပ်လျက် ဘာဝကြေသည်။) ပုန၊ တဖန်။ ပရိယေ
 သန္တဿ၊ ရှာသော ရသေ့ရဟန်းသည်။ သုခေန၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ ကရဏ
 ဘာဝေါ၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ပဉ္စမော၊ သော။ အာနိသံသော၊ ၏။
 (ယုပစ္စည်းသည် ကံဟော)။ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရသေ့ရဟန်း အဖြစ်အား။
 သာရပ္ပဘာဝေါ၊ လျောက်ပတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဆဋ္ဌော၊ သော။ အာနိ
 သံသော၊ ၏။ ပစ္စတ္ထိကာနံ၊ ရန်သူတို့၏။ နိရူပဘောဂဘာဝေါ၊ သုံးဆောင်ခြင်း
 မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သတ္တမော၊ သော။ အာနိသံသော၊ ၏။ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ၊
 သူ၏။ ဝိဘူသနဋ္ဌာနာဘာဝေါ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်း အကြောင်း၏ မရှိသည်၏
 အဖြစ်သည်။ အဋ္ဌမော၊ သော။ အာနိသံသော၊ ၏။ ဓာရဏေ၊ ဆောင်ခြင်း၌။
 သလ္လဟုကဘာဝေါ၊ ပေါ့သည်၏ အဖြစ်သည်။ နဝမော၊ သော။ အာနိသံ
 သော၊ ၏။ စိဝရပစ္စယေ၊ သင်္ကန်းပစ္စည်း၌။ အပ္ပိဇ္ဇဘာဝေါ၊ အလိုနည်း

(၁၄၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သည်၏အဖြစ်သည်။ ဒသမော၊ သော။ အာနိသံသော၊ ၏။ ဝါကပ္ပတ္တိယာ၊
လျော်ဖြစ်ခြင်း၏။ မိမိကအနဝဇ္ဇဘာဝေါ၊ တရားနှင့်လျော်သည်၏ အဖြစ်
အပြစ်မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ကောဒသမော၊ သော။ အာနိသံသော၊ ၏။
ဝါကစီရေ၊ လျော်သင်္ကန်းသည်။ နဋ္ဌေပိ၊ ပျောက်သော်လည်း။ အနပေက္ခ
ဘာဝေါ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဒွါဒသမော၊ သော။ အာနိ
သံသော၊ ၏။ ဣတိဣမေ ဒွါဒသအာနိသံသာ၊ ဤတဆယ့် နှစ်ပါးသော
အာနိသင်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အဋ္ဌဒေါသသမာကိဏ္ဍံ၊ ပဇဟိံ ပဏ္ဍာသလကန္တိတ္ထေ၊ ဌံ။ အတ္ထော၊ ကို။
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ ပဇဟိံ၊ စွန့်သနည်း။ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်
ကား။ သော၊ ထိုသုမေဓာရသောသည်။ ဝရသာဋ္ဌကယုဂံ၊ မြတ်သော ပုဆိုး
အစုံကို။ သြဗုဉ္ဇန္တော၊ ချတ်သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ စိဝရဝံသော၊ သင်္ကန်းတန်း၌။
လဂ္ဂိတံ၊ ဆွဲအပ်သော။ အနောဇပုပ္ဖဒါမသဒိသံ၊ လိပ်ဆူးရွှေ ပန်းကုံးနှင့်
တူသော။ ရတ္တဝါကစီရံ၊ နိမြန်းသော လျော်သင်္ကန်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။
နိဝါသေတွာ၊ ဝတ်၍။ တဿ၊ ထိုလျော်သင်္ကန်း၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ အံပရံ၊
တပါးသော။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသောအဆင်းရှိသော။ ဝါကစီရံ၊
ဖြူဆံလျော်သင်္ကန်းကို။ ပရိဒဟေတွာ၊ ရံ၍။ ပုန္နာဂပုပ္ဖသန္တရသဒိသံ၊ ပုန်းညက်
ပန်း အဆင်းနှင့်တူသော။ သခုရံ၊ ခွါနှင့်တကွသော။ ဝါ၊ ခြေသည်းမြှာနှင့်
တကွသော။ အဇိနစမ္ပံ၊ သစ်နက်ရေကို။ ဧကံသေ ဧကသ္မိံ အံသေ၊ လက်ဝဲ
တဖက်ပခုံးထက်၌။ ကတွာ၊ တင်သည်ကိုပြု၍။ ဇဋ္ဌမဏ္ဍလံ၊ ဆံကျစ်ဝန်းကို။
ပဋိမုဉ္ဇိတွာ၊ စုပ်၍။ စူဠာယ၊ ဥသျှောင်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ နိစ္စလဘာဝ
ကရဏတ္ထံ၊ မြဲသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းငှာ။ သာရသုစိံ၊ သစ်သားနှစ်ဖြင့်
ပြီးသော ဆံထိုးကို။ ဝါ၊ သာရသုစိံ၊ ဆင်စွယ်ဖြင့်ပြီးသော မြတ်သော
ဆံထိုးကို။ ပဝေသေတွာ၊ သွင်း၍။ မုတ္တဇာလသဒိသာယ၊ ပုလဲကွန်ယက်နှင့်
တူသော။ သိက္ခာယ၊ ဌံ။ ပဝါဠဝဏ္ဏံ၊ သန္တာအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်း
ရှိသော။ ကုဏ္ဍိကံ၊ ကရားကို။ သြဒဟိတွာ၊ ထည့်၍။ တိသုဋ္ဌာနေသု၊ သုံးပါး
သော အရပ်တို့၌။ ဝက်ကာဇံ၊ ကောက်သော ထမ်းပိုးကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။
ဧကိဿာ၊ တခုသော။ ကာဇကောဋိယာ၊ ထမ်းပိုးစွန်း၌။ ကုဏ္ဍိကံ၊ ကရားကို။
ဧကိဿာ၊ သော။ ကာဇကောဋိယာ၊ ဌံ။ အင်္ကုသကပစ္ဆိံ၊ တိဒဏ္ဍကာဒိနိ၊

ချွန်းတောင်းသစ်သားသုံးခုစသည်တို့ကို။ သြလဂ္ဂေတွာ၍။ ခါရိကာဇံ၊ ပရိက္ခရာ ဝန်ပြည့်သော ထမ်းပိုးကို။ အံသေ၊ ပခုံး၌။ ကတွာ၊ တင်၍။ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန၊ လက်ျာလက်ဖြင့်။ ကတ္တရဒဏ္ဍံ၊ တောင်ဌေးကို။ ဂဟေတွာ၍။ ပဏ္ဍိ သာလတော၊ မှ။ နိက္ခမိတွာ၍။ သဠိဟတ္ထေ၊ အတောင်ခြောက်ဆယ်ရှိသော။ မဟာစက်မေးစကြံမ၌။ အပရာပရံ၊ ထိုမှ ဤမှ။ ဝါ၊ လူးလာလူးလာ။ စကမန္တောစကြံသွားလျက်။ အတ္တနော၏။ ဝေသံ၊ အသွင်ကို။ သြလောကေတွာ၍။ “မယံ၊ ငါ၏။ ဓနောရထော၊ နှလုံးအလိုသည်။ မတ္တကံ၊ အပြီးသို့။ ပတ္တော၊ ရောက်ပြီ။ မေ၊ ငါ၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ သည်။ သောဘတိဝတ၊ တင့်တယ်စွာ ဪဉ်။ အယံ ပဗ္ဗဇ္ဇာနာမ၊ ဤရဟန်းအဖြစ် မည်သည်ကို။ ဗုဒ္ဓ ပစ္စေဗုဒ္ဓါဒိယံ၊ ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေဟိပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ မိရုပ္ပရိသေဟိ၊ ပညာရှိသော ယောကျ်ားမြက်တို့သည်။ ဝဏ္ဏိတော၊ ချီးမွမ်းအပ်၏။ ထောမိတော၊ ထောမနာအပ်၏။ မေ၊ သည်။ ဂိဟိဗန္ဓနံ၊ လူတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ဟူသော ဂေဟသိတတဏှာကို။ ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ နေက္ခမံ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့။ နိက္ခန္တော၊ သည်။ အသ္မိ၊ ပြီ။ မေ၊ သည်။ ဥတ္တမပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို။ လဒ္ဓါ၊ ရအပ်ပြီ။ သမဏဓမ္မံ၊ ရဟန်းတရားကို။ ကရိယာမိ၊ ပြုရအံ့။ အဂ္ဂဗလသုခံ၊ မြတ်သော ဖိုလ်ချမ်းသာကို။ လဘိယာမိ၊ ရတော့အံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဿာဟဇာတော၊ ဖြစ်သော အားထုတ်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ခါရိကာဇံကို။ သြတာရေတွာ၊ ချ၍။ စက်မဝေမဇ္ဈေ၌။ မုဂ္ဂ ဝဏ္ဏသိလ္လာပဇ္ဇေ၊ ပဲနောက်ဟင်း အဆင်းနှင့်တူသော ကျောက်ဖျာ အပြင်၌။ သုဝဏ္ဏပဋိမာဝိယ၊ ရွှေရုပ်ကဲ့သို့။ နိသိန္နော၊ နေလျက်။ ဒိဝသဘာဝံ၊ နေအဖို့ကို။ ဝိတိနာမေတွာ၊ လွန်စေ၍။ သာယန္တသမယံ၌။ ပဏ္ဏသာလံ၊ သို့။ ပဝိသိတွာ၍။ မိဒလမဉ္ဇကပဿေ၊ ကြိမ်ဖြင့် ခက်သော ညောင်စောင်းအပြင်၌။ ကဠရိ ကာယ၊ သစ်သားအပြင်၌။ နိပန္နော၊ လျောင်းလျက်။ သရိရံ၊ ကို။ ဥထံ၊ အစွေကို။ ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍။ ဗလဝပစ္စု၊ သေ၊ အားကြီးသော မိုးသောက်ထ၌။ ဝါ၊ ပစ္စိမယာမ်၌။ ပဗုဇ္ဈိတွာ၍။ အတ္တနော၏။ အာဂမနံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇေသိ၊ ဆင်ခြင်၏။

မှတ်စုမ်း ။ သနခံမဆို၊ သရရံဆိုသောကြောင့် သမင်၊ စိုင်၊ ဆတ်ကဲ့သို့ ခွဲရှိသော သတ္တဝါဖြစ်သောကြောင့် ကျားတို့ကဲ့သို့ များလျှော့လက်သည်းထုတ်၍ခုပ်တတ်

ဓမ္မာသယ (က) ၄၃၅-၁၉ (ဒုတိယဆကြိမ်)

(၁၄၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သော သတ္တဝါမဟုတ်ဟု ဆရာတို့ဆိုကုန်သည်။ အရှင်မဟာသီသင်္ဃသထေရ်မြတ်
ကား ဇာတ်အဋ္ဌကထာ၊ ဇီကာတို့၌ ခုရသဒ္ဓါ လက်သည်းကိုလည်း ဟောသည်ကို
နှလုံးမူလျက်-

ပုန်းညက်သဖွယ်၊ ပန်းပြောက်ချယ်သို့၊ သပ္ပာယ်လှစွာ၊ ခြေသည်းမြှာနှင့်၊
အရာမပျက်၊ သစ်နက်အရေ၊ ဆောင်စနေ-ဟု ဆိုလေသည်။

သာရသုစိန္တိ ဒန္တမယသုစိန္တိ ဟူသော ဇာတ်ဇီကာကိုရှု၍ ဆင်စွယ်ဖြင့် ပြီး၏ဟု
ကေစိဝိဒူတို့ ယူကုန်သည်။ အပရေဝိဒူတို့ကား ဒန္တသုစိန္တိကိုမဟော၊ သာရသုစိန္တိ
ကို ဟောသောကြောင့်၎င်း၊ မင်းစိုးရာဇာကဲ့သို့ တန်ဆာဆင်စရာမဟုတ်၊ ရသေ့
တို့အသုံးအဆောင် ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း သစ်သားနှစ်ဆံထိုးကို ယူကုန်သည်။

“အဟံ၊သည်။ သရာဝါသေ၊ အိမ်ဟူသောအာဝါသ၌။ အာဒီနဝံ၊ကို။ ဒိသ္မာ၊
၍။ အမိတဘောဂံ၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာကို။ အနန္တယသံ၊ မရေ
တွက်နိုင်သော အခြံအရံကို။ ပဟာယ၊ ၍။ အရညံ၊ သို့။ ပဝိသိတော၊ ၍။
နေက္ခမ္ပံ၊ စျာန်ချမ်းသာကို။ ဂဝေသန္တော-ဂဝေသေတုကာမော၊ရွာလိုသည်။
ဟုတော၊၍။ ဗုဗ္ဗဇိတော၊၏။ ဒါနိ-ဣဒါနိ၊ ၌။ ဣတော၊ ဤနေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊
၍။ ပမာဒစာရံ၊ အကျင့်ကို။ ဝါ၊မေလျော့သော ကျက်စားခြင်းကို။ စရိတုံ၊
ငှာ။ ဝါ၊ကျက်စားခြင်းငှာ။ နဝဇ္ဇတိ၊မသင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊၏။ ပဝိဝေကံ၊ ကာယ
ဝိဝေက-စိတ္တဝိဝေကကို။ ပဟာယ၊၍။ စရန္တံ၊ ကျင့်သောသူကို။ မိစ္ဆာဝိတက္က
မက္ခိကာ၊ ကာမဝိတက်၊ ဗျာပါဒဝိတက်၊ ဝိဟိံသာဝိတက် တည်းဟူသော
မိစ္ဆာဝိတက် မှက်၊ခြင်တို့သည်။ ခါဒန္တံ၊ ခဲကုန်၏။ ဣဒါနိ၊၌။ မယာ၊သည်။
ပဝိဝေကံ၊ ကာယဝိဝေက၊ စိတ္တဝိဝေကကို။ အနုဗြူဟေတုံ၊ ပွားစေခြင်းငှာ။
ဝဇ္ဇတိ၊သင့်၏။ ဣတိ၊သို့။ အာဝဇ္ဇေသိ၊ဆင်ခြင်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊၏။ အဟံ၊သည်။
သရာဝါသပလိဗောဓတော၊ အိမ်ဟူသောအာဝါသ၌ ဖြစ်သော ကြောင့်ကြ
ခြင်းမှ။ အာဒီနဝံ၊ကို။ ဒိသ္မာ၊၍။ နိက္ခန္တော၊ ထွက်၏။ အယဉ္ဇပဏ္ဏသာလာ၊
ဤသစ်ရွက်မိုးသောကျောင်းသည်လည်း။ မနာပါ၊ နှလုံးကိုပွားစေတတ်၏။
ပရိဘဏ္ဍကတာ၊ ထက်ဝန်းကျင် အပြေးအပြစ်ပြုအပ်သော။ ဘူမိ၊ မြေအဖို့
သည်။ ဗေလူဝပက္ကဝဏ္ဏာ၊ ဥသျှစ်မှည့်အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ သေတ
ဘိတ္တိယော၊ ဖြူသောနံရံတို့သည်။ ရတဝဏ္ဏာ၊ ငွေအဆင်းနှင့် တူသော
အဆင်းရှိကုန်၏။ ပဏ္ဏစ္ဆဒနံ၊ သစ်ရွက်အမိုးသည်။ ကပေါတပါဒဝဏ္ဏံ၊ ခုံခွေ
အဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိ၏။ ဗိဒလမဉ္ဇကော၊ ကြိမ်ခက်သော ညောင်

နိဒါနကထာ

(၁၄၇)

စောင်းသည်။ ဝိစိတ္တတ္ထရဏဝဏ္ဏော၊ ဆန်းကြယ်သော အခင်း၏ အဆင်းနှင့် တူသောအဆင်းရှိ၏။ ဝသနဋ္ဌာနဉ္စ၊ နေရာ အရပ်သည်လည်း။ နိဝါသန ဖာသုကံ၊ နေခြင်းငှာ ချမ်းသာ၏။ မေ၏။ ဂေဟသမ္ပဒါ၊ အိမ်၏ပြည့်စုံခြင်း သည်။ ဧတ္ထော၊ ဤကျောင်းထက်။ အတိရေကတရာဝိယ၊ လွန်မြတ်၏သို့။ နပညာယတိ၊ မထင်။ ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဝဇ္ဇေသိ၊ ဆင်ခြင်၏။ အာဝဇ္ဇိတွာ၊ ရှိ။ ပဏ္ဏသာလာယာဉ္စ၊ ဒေါသေ၊ အပြစ်တို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ စူးစမ်းရှာဖွေ လတ်သော်။ အဋ္ဌဒေါသေ၊ ရှစ်ပါးသော အပြစ်တို့ကို။ ပဿိ၊ မြင်၏။

ဟိ-သစ္စံ၏။ ပဏ္ဏသာလပရိဘောဂသို့၊ သစ်ရွက် မိုးသောကျောင်း အသုံးအဆောင်၌။ ဝါ၊ သစ်ရွက်မိုးသောကျောင်းကို သုံးဆောင်ခြင်း၌။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ အာဒိနဝါ၊ အပြစ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မဟာ သမ္ဘာရေန၊ များသော အဆောက်အဦဖြင့်။ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေ၊ သစ်စသော အဆောက်အဦတို့ကို။ သမောဓာနေတွာ၊ ရှိ။ ကရဏပရိယေသနဘာဝေါ၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ် ရှားမှီးအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဧကော၊ သော။ အာဒိ နဝေါ၊ မည်၏။ တိဏပဏ္ဏမတ္တိကာသု၊ မြက်၊ သစ်ရွက် မြေစိုင်တို့သည်။ ပတိ တာသု၊ ကျကုန်သည်ရှိသော်။ တာသံ၊ ထိုမြက်၊ သစ်ရွက် မြေစိုင်တို့၏။ တို့ကို။ ပုနပုနံ၊ တဖန်တလဲလဲ။ ဌပေတဗ္ဗတာယ၊ ထားအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗဒ္ဓ ဇဂ္ဂနဘာဝေါ၊ အမြဲမပြတ် သုတ်သင်ရသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဒုတိယော၊ သော။ အာဒိနဝေါ၊ ၏။ သေနာသနိနာမ၊ ကျောင်းမည်သည်ကား။ မဟလ္လ ကဿ၊ အသက်ကြီးအား။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ အဝေလာယ၊ အခါ မဟုတ်သည့်၌။ မဟလ္လကေန၊ သည်။ ဝုဋ္ဌာပိယမာနဿ၊ ထစေအပ်သော သီတင်းငယ်အား။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဋ္ဌာပနိယဘာဝေါ၊ အသက်ကြီးသည်ထစေ အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ တတိယော၊ သော။ အာဒိနဝေါ၊ ၏။ သီတုဏှ ပဋိဘာတေန၊ အချမ်း၊ အပူကို ဖျောက်သဖြင့်။ ကာဟဿ၊ ကိုယ်၏။ သုခု မာလ ကရဏဘာဝေါ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သည်ကို ပြုသည်၏ အဖြစ်သည်။ စလုတ္တော၊ သော။ အာဒိနဝေါ၊ ၏။ ဂေဟံ၊ ကျောင်းသို့။ ပဝိဇ္ဇေန၊ ဝင်သော ရဟန်းသည်။ ယံကိဉ္စ၊ တစုံတခုသော။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကာတု၊ ပြုခြင်း ငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဟရပဋိစ္စာဒနဘာ

(၁၄၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝေ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို ဖုံးလွှမ်းသည်၏အဖြစ်သည်။ ပဉ္စမောသော။ အာဒီနဝေ၊
 ၏။ မယံ၊ ငါ၏။ အာဝါသော၊ ကျောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရိဂ္ဂဟကရဏ
 ဘာဝေ၊ သိမ်းဆည်းခြင်းကို ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဆဋ္ဌော၊ သော။
 အာဒီနဝေ၊ ၏။ ဂေဟဿ၊ ကျောင်း၏။ သေ ဇေသော အတ္ထိဘာဝေါနာမ၊
 ဤရှိသည်၏ အဖြစ်မည်သည်။ ဒုတိယက ဝါသောဝိယ၊ အဘော်ရှိသော
 သူ၏ နေခြင်းကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ အယံ၊ ဤသို့ အဘော်ရှိသော သူ၏
 နေခြင်းကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတ္တမောသော။ အာဒီနဝေ၊ ၏။ ဥကာမင်္ဂလ
 သရဂေါဋ္ဌိကာဒီနံ၊ သမီး ကြမ်းပိုး အိမ်မြှောင် တက်တူစသော သတ္တဝါတို့
 အား။ သာဓာရဏတာယ၊ ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟုသာဓာရဏ
 ဘာဝေ၊ များသော သတ္တဝါတို့နှင့်ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်သည်။ အဋ္ဌမော
 သော။ အာဒီနဝေ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေအဋ္ဌအာဒီနဝေ၊ ဤရှစ်ပါး
 သော အပြစ်တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဟောသတ္တော၊ သည်။ ပဏ္ဏသာလံ၊ ကို။
 ပဇဟိ၊ ပြီ။ တေန၊ ထိုသို့စွန့်သောကြောင့်။ “အဋ္ဌဒေါသသမာကိဏ္ဍံ၊ ပဇဟိ”
 ပဏ္ဏသာလက”န္တိ၊ ဟူ၍။ သုမေဘူတော၊ သုမေဓာ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။
 တဂေါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ဥပါဂမိ° ရုက္ခမူလံ၊ ဂုဏေ ဒသဟုပါဂတန္တိ တွေ့၍။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော၊ ၏။ ဆန္တံ၊ အမှီးကို။ ပဋိကိပ္ပိတော၊ ပယ်၍။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊
 အာနိသင်တို့နှင့်။ ဥပေတံ၊ သော။ ရုက္ခမူလံ၊ သို့။ ဥပါဂတော၊ သည်။ အသ္မိ၊
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ၏။

တတြ၊ ထိုသစ်ပင်ရင်း၌။ ဣမေဒသဂုဏာ၊ ဤဆယ်ပါးသော အာနိသင်
 တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အပ္ပသမ္ဘာရတာ၊ နည်းသော အဆောက်အဦ
 ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဧကောသော။ ဂုဏော၊ အာနိသင်မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။
 တတ္ထ၊ ထိုသစ်ပင်ရင်း၌။ ဥပဂမနမတ္ထမေဝ၊ ကပ်ခြင်းမျှသာလျှင်။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စ
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပသမ္ဘာရတာ၊ သည်။
 ဧကောသော။ ဂုဏော၊ မည်၏။ အပ္ပဋ္ဌိဇဂ္ဂနတာ၊ မပြုပြင် မသုတ်သင်ရသည်
 ၏အဖြစ်သည်။ ဒုတိယောသော။ ဂုဏော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ရုက္ခမူလံ၊ သည်။
 သမ္ပုဋ္ဌမ္ပိ၊ တံမြက်လှည်းအပ်သော်၎င်း။ အသမ္ပုဋ္ဌမ္ပိ၊ တံမြက်မလှည်းအပ်သော်

၎င်း။ ပရိဘောဂဗာသုကံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှာချမ်းသာသည်။ ဟောတိယော၊
 ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ အနုဋ္ဌာပနိယဘာဝေါ၊ အသက်ကြီးတို့သည် မထ
 စေအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ တတိယော၊ သော။ ဂုဏော၊ ၏။ ဂရဟံ၊ ကဲ့ရဲ့
 ခြင်းကို။ နပုဋ္ဌိစ္ဆာဒေတိ၊ မဖုံးလွှမ်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသစ်ပင်ရင်း၌။ ပါယံ၊
 မကောင်းမှုကို။ ကရောန္တော၊ ပြုသောသူသည်။ လဇ္ဇတိ၊ ရှက်ရ၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဂရဟာယ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို။ အပုဋ္ဌိစ္ဆာဒနဘာဝေါ၊ မဖုံးလွှမ်းတတ်
 သည်၏အဖြစ်သည်။ စတုတ္ထော၊ သော။ ဂုဏော၊ ၏။ အဗ္ဗောကာယဝါသော
 ပိယ၊ လွင်တီးကောင်၌ နေခြင်းကဲ့သို့။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ နသန္တမ္ဘတိ၊
 မခိုင်မာစေ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယာယ၊ ၏။ အသန္တမ္ဘနဘာဝေါ၊
 မခိုင်မာစေသည်၏အဖြစ်သည်။ ပဉ္စမော၊ သော။ ဂုဏော၊ ၏။ ပရိဂ္ဂဟကရဏ
 ဘာဝေါ၊ သိမ်းဆည်းခြင်းကို မပြုခြင်းသည်။ ဆဋ္ဌော၊ သော။ ဂုဏော၊ ၏။
 ဂေဟာလယပဋိက္ခေပေါ၊ ကျောင်း၌ ကပ်ငြိခြင်း တဏှာအာလယကို ပယ်
 ခြင်းသည်။ သတ္တမော၊ သော။ ဂုဏော၊ ၏။ ဗဟုသာဓာရဏဂေဟေဝိယ၊
 များစွာသော သတ္တဝါတို့နှင့် ဆက်ဆံသောအိမ်ကဲ့သို့။ “နိရုက္ခမူလံ၊ ထိုသစ်
 ပင်ရင်းကို။ ပဋိဂ္ဂိုဿာမိ၊ သုတ်သင်အံ့။ နိက္ခမယ၊ ဆွက်ကြကုန်”။ ဣတိ၊ သို့။
 နိဟရဏဘာဝေါ၊ နှင်ထုတ်ရခြင်း၏ မရှိခြင်းသည်။ အဋ္ဌမော၊ သော။
 ဂုဏော၊ ၏။ ဝသန္တဿ၊ နေသောသူ၏။ သပ္ပိတိကဘာဝေါ၊ ပီတိနှင့်တကွ
 ဖြစ်သည်၏အဖြစ်သည်။ နဝမော၊ သော။ ဂုဏော၊ ၏။ ရုက္ခမူလသေနာသ
 နဿ၊ သစ်ပင်ရင်း တည်းဟူသောကျောင်း၏။ ဂတဂတဋ္ဌာနေ၊ ရောက်ရာ
 ရောက်ရာအရပ်၌။ သုလဘတာယ၊ ရလွယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနပေက္ခ
 ဘာဝေါ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဒသမော၊ သော။ ဂုဏော၊ ၏။
 ဣတိဣမေဒသဂုဏေ၊ တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ရုက္ခမူလံ၊ သို့။ ဥပါဂတော၊ သည်။
 အသ္မိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ၏။

တ္ထကာနိ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဣမာနိကာရဏာနိ၊ ဤ
 အကြောင်းတို့ကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊ ရှိ။ မဟာသတ္တော၊ သည်။ ပုနဒိဝသေ၊
 မိုးသောက်သောနေ့၌။ ဘိက္ခာယ၊ ငှာ။ ဂါမံ၊ သို့။ ပါဝိသိ၊ ဝင်၏။ အထ၊ ထိုသို့
 ဝင်သည်ရှိသော်။ အထ၊ ထိုဘုရားလောင်းအား။ သမ္ပတ္တဂါမေ၊ ရောက်
 သောရံ၌။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ မဟန္တေန၊ သည်းစွာသော။ ဥဿာဟေန၊

(၁၅၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ ကို။ အဒိသု၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုဘုရားလောင်းသည်။ ဘတ္တကိစ္စံ၊ ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စကို။ နိဋ္ဌာပေတွာ၊ စေ၍။ အဿမံ၊ သို့။ အာဂမ္မ၊ ၍။ နိသိဒိတွာ၊ ၍။ စိန္တေသိ၊ ၏။ “အဟံ၊ သည်။ အာဟာရံ၊ ကို။ နုလဘာမိတိ၊ မရဟူ၍။ နပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုသည်မဟုတ်။ သေသော သိနိဒ္ဓါဟာရောနာမ၊ ဤသိမ်မွေ့သော အာဟာရမည်သည်ကား။ မာနမဒ ပုရိသမဒေ၊ မာန၏ အစွမ်းဖြင့်မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်၍ ဖြစ်သော ယစ်ခြင်း ပုရိသဘာဝကိုမှီ၍ ဖြစ်သော ယစ်ခြင်းတို့ကို။ ဝဇေတိ၊ ပွားစေတတ်၏။ အာဟာရမူလကဿ၊ အာဟာရလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ ဒုက္ခဿစ၊ ဆင်းရဲ၏လည်း။ အန္တော၊ အဆုံးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ “ယံနုန-ယဒိပန၊ အကယ်၍။ အဟံ၊ သည်။ ဝါပိတံ ရောပိတံ ခညနိဗ္ဗတ္တကံ၊ စိုက်ပျိုးအပ်သော စပါးမှ ဖြစ်သော။ အာဟာရံ၊ ကို။ ပဇဟိတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တုဖလဘောဇနော၊ အလိုလို ကြွေကျသော သစ်သီး ဟူသော အာဟာရကို သုံးဆောင်ရသည်။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ရမှုကား။ သာဓုဝတ၊ ကောင်းလေစွာ ခြွေ”။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ၏။ သော၊ ထိုဘုရားလောင်းသည်။ တတော၊ ထိုကြံသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ တထာ၊ ထိုကြံတိုင်း။ ကတွာ၊ ၍။ ဃဋ္ဌေန္တော၊ စေ့ဆော်သည်ရှိသော်။ ဝါယမန္တော၊ အားထုတ်သည်ရှိသော်။ သတ္တာဟဗ္ဗန္တရေ၊ ခုနစ်ရက်အတွင်း၌။ အဋ္ဌသမာ ပတ္တိယောစ၊ ရှစ်ပါးသောသမာပတ်တို့ကို၎င်း။ ပဉ္စအဘိညာယောစ၊ ငါးပါးသော အဘိညာဉ်တို့ကို၎င်း။ နိဗ္ဗတ္တေသိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တေန၊ ထိုသို့ဖြစ်စေသောကြောင့်။ “ဝါပိတံ။ ပ။ ပါပုဏိ”န္တိ၊ ပါပုဏိ ဟူ၍။ သုမေဓဘူတေန၊ သုမေဓာ ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဂါထာနက်။ ။ ဧဝံ ဣမိနာယထာဠတ္ထကာရဏေန၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသောအကြောင်းဖြင့်။ နိသဇ္ဇဋ္ဌာနစက်မေသု၊ ထိုင်ခြင်း ရပ်ခြင်း စကြံသွားခြင်းတို့၌။ ပဓာနပ္ပဒဟေန၊ သမ္ပပ္ပဓာန် လုံ့လမှန်ကို လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ မေ မယာ၊ ငါသည်။ အဘိညာဗလဿ၊ အဘိညာဉ် ဟူသော အစွမ်း၏။ သိဒ္ဓိပတ္တဿ-သိဒ္ဓိပတ္တေ၊ အပြီးအစီးသို့ ရောက်သည် ၎င်း။ သာသနေ၊ ရသေ့တို့သာသနာဟုဆိုအပ်သော ဈာန်အဘိညာဉ်၌။ ဝသီဘူတဿ-ဝသီဘူတေ၊ ဖြစ်သောလေ့လာခြင်းရှိသည်၎င်း။ ဝါ၊ ဝသီ ဘူတဿ ဝသီဘူတေ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တေ၊ ငါးပါးသော ဝသီဘော်သို့

နိဒါနကထာ

(၁၅၁)

ရောက်သည်၎င်း။ (ဘဝကြေသည်။ ဘူဓာတ် ပတ္တိအနက်ကို ဟောသည်)။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ လောကနာယကော၊ လူသုံးပါးတို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်တော်မူတတ်သော။ ဒီပင်္ကရာနာမ၊ ဒီပင်္ကရာအမည် ရှိသော။ ဇိနော၊ သည်။ လောကော၊ ဌ။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ပွင့်တော်မူ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဆဋ္ဌိသည် သမ္ဗုဒ္ဓဆဋ္ဌိ၊ နိဗ္ဗာနဆဋ္ဌိ၊ အနာဒရဆဋ္ဌိ၊ ကတ္တရိဆဋ္ဌိ၊ ကမ္မနိဆဋ္ဌိ၊ ဘုမ္မတ္တဆဋ္ဌိအားဖြင့် အများတို့တွင် ဤ၌ ဘုမ္မတ္တဆဋ္ဌိကို လိုသည်။

မေတိ အာဒိထု ဟိ ဘာဝေန ဘာဝလက္ခဏဘူတေ ဘုမ္မတ္ထေ သာမိဝစနံ ပဝတ္တတိ။

ထိုကြောင့် မဟုတ်လော"မယိ ဝေ ဘူတေ"ယု ဇီကာမိနိသကာ။

ဒီပင်္ကရာနာမ၊ ဒီပင်္ကရာအမည်ရှိသော။ ဇိနာ၊ ၏။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တေ၊ မယ်တော် ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ နေတော်မူခြင်း၌၎င်း။ ဇာယန္တေ၊ မယ်တော် ဝမ်းမှ ဖွားတော်မူခြင်း၌၎င်း။ ဗုဇ္ဈန္တေ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူခြင်း၌၎င်း။ ဓမ္မဒေသနေေ၊ ဓမ္မစကြာတရား ဟောတော်မူခြင်း၌၎င်း။ ဣမေသု စတုသု ဌာနေသု၊ ဤလေးပါးသော အရာတို့၌။ ပဝတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စတုရော စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ နိမိတ္တေ-နိမိတ္တာနိ၊ နိမိတ်တို့ကို။ အဟံ၊ သည်။ နအဒ္ဓသံ၊ မမြင်လိုက်။ (တနည်း)။ ဣကံ၊ သို့။ စတုရော-စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမေသု ဌာနေသု၊ ဤအရာတို့၌။ ပဝတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒသ သဟယိလောကဓာတုကမ္ပနာဒီနိ၊ တသောင်း တသောင်းသော စကြဝဠာ တုန်လှုပ်ခြင်း အစရှိသော။ ဗာတ္ထိံ၊ သ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ နိမိတ္တေ နိမိတ္တာနိ၊ နိမိတ်တို့ကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ နအဒ္ဓသံ၊ မမြင်လိုက်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဈာနရတိသမပ္ပိတော၊ ဈာန်ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နအဒ္ဓသံ၊ မမြင်လိုက်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ သုံးဆယ့်နှစ်ပါး နိမိတ်ပြားသော်လည်း ဌာနလေးပါးဖြစ်၍ စတုရော ဆိုသည်။ ရှေးနည်း နောက်နည်း၌ စတုသု ဆိုအပ်လျက် သတ္တမုတ္တံ၌ ပဌမာ သက်သည်။

ဥပ္ပဇ္ဇနံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဇာယနံ ဇာယမာနံ၊ သမ္ဗုဇ္ဈနံ သမ္ဗုဇ္ဈမာနံ၊ ဘာဝတ္ထဿ ပန မာနပစ္စယဿ အန္တာဒေယံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တာဒိ ရူပံ သိဗ္ဗန္တိ ဓဋ္ဌဗ္ဗံ။

တနည်း။ ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တေ-ဥပ္ပဇ္ဇမာနဝေလာယံ၊ မယ်တော်ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ၏အခါ၌၎င်း။ ဇာယန္တေ-ဇာယမာနဝေလာယံ၊ မယ်တော်ဝမ်းမှ ဖွားတော်မူ

(၁၅၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ခြင်း၏ အခါ၌၎င်း၊ ဗုဒ္ဓန္တေ-ဗုဒ္ဓမာနဝေလသယံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူ
ခြင်း၏အခါ၌၎င်း၊ ဓမ္မဒေသနေ-ဓမ္မဒေသနဝေလသယံ၊ ဓမ္မစကြာတရားကို
တောတော်မူခြင်း၏ အခါ၌၎င်း ဤသို့သော်လည်း ဥတ္တရပဒေသောပထမာသံ
ဟူသင့်၏။

ပစ္စန္ဓဒေသဝိသယေ၊ မဇ္ဈိမဒေသ၏ အစွန့်အရပ်ဟု မှတ်အပ်သော ရမ္မ
နဂရဟုခေါ်ဆိုအပ်သောအရပ်၌။ သုဒဿနမဟာဝိဟာရေ၊ သုဒဿနကျောင်း
ကြီး၌။ ပဋိဝသန္တံ၊ သီတင်းသုံးတော်မူသော။ တထာဂတံ၊ ဒီပင်္ကရာ ဘုရား
မြတ်စွာကို။ တံဒေသဝါသိနော၊ ထိုအရပ်သားတို့သည်။ နိမန္တေတော၊ ဆွမ်းဖြင့်
ဘိတ်၍။ တဿ တထာဂတဿ၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ အာဂမနံ၊
ကြွလာတော်မူရာ ကြွလာတော်မူကြောင်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးကို။ တုဋ္ဌ
မာနသ၊ သုခဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟုတော့၍။ သောဓေန္တိ၊
သုတ်သင်ကုန်၏။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ ယေနသမယေန၊ အကြင်အခါ၌။ ရမ္မနဂရ
ဝါသိနော၊ ရမ္မာဝတီပြည်၌ နေကုန်သောသူတို့သည်။ တဿတထာဂတဿ၊
၏။ အာဂမနံ၊ ကြွလာတော်မူရာဖြစ်သော။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးကို။ သောဓေန္တိ၊
သုတ်သင်ကုန်၏။ တေနသမယေန၊ ထိုခရီးသုတ်သင်သောအခါ၌။ သကဿ
မာ၊ မိမိနေရာကျောင်းသခမ်းမှ။ နိက္ခမိတော၊ ၍။ ဝါကစီရာနိ၊ လျှော်သင်္ကန်း
တို့ကို။ ဓုနန္တော၊ ခါသည်။ ဟုတော့၍။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အဗ္ဗုရေ၊ ကောင်း
ကင်၌။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဂဠုန်ငယ်သို့ သပ္ပာယ်လွှားလွှား ပျံသွား၏။ (တေနသမယေန
ကို နိက္ခမိတော၌စပ်၊ တဒါကို ဂစ္ဆာမိ၌စပ်ရကား အာဓာရမထပ်)။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ တာဝဒေ တသ္မိံ ကာလေ၊ ထိုအခါ၌။
သကဿမာ၊ မိမိကျောင်းသခမ်းမှ။ ဥဂ္ဂန္တော၊ ပျံတက်၍။ ရမ္မနဂရဝါသိနံ၊
ရမ္မာဝတီပြည်သူတို့၏။ ဥပရိဘာဂေန၊ အထက်အဖို့ဖြစ်သော။ အာကာသေန၊
ကောင်းကင်ဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသည်ရှိသော်။ ဝေဒဇာတံ၊ ဖြစ်သော
သောမနဿရှိသည်။ တုဋ္ဌဟဋ္ဌံ၊ သုခဖြင့်နှစ်သက်သည် ပီတိဖြင့် ရှင်လန်းသည်။
ပမောဒိတံ၊ ပါမောဇ္ဇဖြင့် ဝမ်းမြောက်သော နှလုံးရှိသည်။ ဟုတော့၍။ မဂ္ဂံ၊
ကို။ သောဓေန္တိ၊ သုတ်သင်သော။ ဇနံ၊ လူအပေါင်းကို။ ဒိသ္မော၊ မြင်၍။
ကာရဏံ၊ အကြောင်းကား။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတော၊ ၍။

ဂဂနာ၊ ကောင်းကင်မှ။ သြရောဟိတောန၊ သက်၍။ မဟာဇနော၊ ပျားအုံ
 အလားလှအများသည်။ တုဋ္ဌဟဋ္ဌော၊ သုခဖြင့်နှစ်သက်သည်ပီတိဖြင့် ရွှင်လန်း
 သည်။ ပမောဒိတော၊ ပါမောဇ္ဇဖြင့် ဝမ်းမြောက်သော နှလုံးရှိသည်။ ဝေဒ
 ဇာတော၊ ဖြစ်သော သောမနဿရှိသည်။ ဟုတော၍။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။
 အာဂမနဘူတံ၊ လာရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဉ္ဇသံ၊ အဉ္ဇသဟု ဆိုအပ်သော။
 ဝဋ္ဋမံ၊ ဝဋ္ဋမဟု ဆိုအပ်သော။ အယနံ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ သောဓိ
 ယတိ၊ သုတ်သင်အပ်သနည်း။ ဣတိဝေ၊ သို့။ တာဝဒေ-တစ်ဏှညဝ၊ ထိုဏှ
 ဌလျှင်။ ဝါ၊ တာဝဒေ တတ္တကေ၊ ထိုမျှသီးသီး ပျားကြီးအုံသော အလား
 များစွာ စည်းဝေးကုန်သော။ မနုဿေ၊ လူတို့ကို။ ပုစ္ဆံ၊ ပြီ။ (နိဂ္ဂဟိတကြေ)။

ဝိနိစ္ဆယ။ ။ ဟုတောဟူသော ကတ္တားဟောပုဒ်ကို ဝဲ့၍ ဆိုအပ်ပြီးသော “တုဋ္ဌ
 ဟဋ္ဌော ပမောဒိတော ဝေဒဇာတော မဟာဇနော” ဟူသော ပဌမန္တပုဒ်သည်
 သောဓိယတိဟူသော ကံဟောပုဒ်နှင့် နောက်ပြီးထွေ၍ စပ်ပြန်သော်လည်း
 ပဌမာကာရိယပျက်၍ တုဋ္ဌဟဋ္ဌေန စသော တတိယာကာရိယ မဖြစ်လေပြီ။
 ပမာသော်ကား-ခွေးဟူသောအမှတ်ဖြင့် ညဉ့်အခါ သတ်မိသောသားသည်
 နောက်ပြီး သားမှန်းသိသော်လည်း အသက်တဖန် ရှောင်ပြန်၏သို့တည်း။

သာသညာယ ဟတော ရုတ္တော၊ ပုတ္တော ဇီဝေါပက္ခိတေ။
 ပဓာနေပိ န သင်္ခါရော၊ အပဓာနေပိ နဿတေ။

ရုတ္တော၊ ညဉ့်အခါ၌။ သာသညာယ၊ ခွေးဟူသောအမှတ်ဖြင့်။ ဟတော၊
 သတ်အပ်သော။ ပုတ္တော၊ သည်။ ပစ္ဆာပိ၊ နောက်မှလည်း။ ပုတ္တောတိ၊ ငါသား
 ပါတကားဟူ၍။ ဉ္ဇတေပိ၊ သိသော်လည်း။ အဇီဝေါ၊ အသက်ရှင်ပြန်သကဲ့
 သို့။ တထာ၊ တူ။ အပဓာနံ၊ ဂန္ဓာဟူသော အပဓာနကြိယာကို။ အပေက္ခိတော၊
 ဝဲ့၍။ ကာရိယေ၊ သာဝတ္ထိဟူသော ဒုတိယန္တကာရိယကို။ ကတေ၊ ပြုသည်
 ရှိသော်။ ပဓာနေ၊ စရတိဟူသော ပဓာနကြိယာကို။ အပေက္ခိတေပိ၊ ဝဲ့သော်
 လည်း။ ကတော၊ ဂန္ဓာဟူသော အပဓာနကြိယာကိုဝဲ့၍ပြုအပ်ပြီးသော။ သင်္ခါ
 ရော၊ သာဝတ္ထိဟူသောပုဒ်အစီအရင်သည်။ နနဿတေ၊ မပျက်စီး။ ပဓာနံ၊
 တုဉ္ဇတေ တုတ္တောဟူသော ပဓာနကြိယာကို။ အပေက္ခိတော၊ ဝဲ့၍။ ကာရိယေ၊
 ဩဒနေဟူသော ပဌမန္တကာရိယကို။ ကတေ၊ ပြုပြီးသော်။ အပဓာနေ၊
 ပစ်တောဟူသော အပဓာနကြိယာကို။ အပေက္ခိတေပိ၊ ဝဲ့၍သော်လည်း။ ကတော၊
 ပဓာနကြိယာကိုဝဲ့၍ ပြုအပ်ပြီးသော။ သင်္ခါရော၊ ဩဒနေဟူသောပုဒ် အစီ
 အရင်သည်။ နနဿတေ၊ မပျက်စီးနိုင်။ ။ ဓမ္မာဒိန္နာ- ဝုဂ်- ဂါယာ၊
 ပာသာ သာဝတ္ထိ ပိဏ္ဍာယ စရတိတိ ဧတ္ထ ဂန္ဓာတိ ဣဒံ အပဓာန ပဒ်
 အပေက္ခိတော သာဝတ္ထိန္တိ ဒုတိယာ ရူပံ စရတိတိ ဣမသ္မိံ ပဓာနပဓေ

(၁၅၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ။

အပေက္ခိတေပိ နနဿတိ၊ ဒုတိယာ ရူပမေဝ သဝတိ၊ န သာဝတ္ထိန္တိ သတ္တမိ
 ရူပံ သဝတိ၊ အတ္တတော ပန သတ္တမုတ္တောဝ ဝိညာယတိ၊ တထာ ဧတ္ထာပိ
 ကတ္တတ္ထံ ဟုတ္တာတိ အပဇာနံ ပါဌသေသံ အပေက္ခိတွာ ကတံ တုဋ္ဌ ဟတ္ထောတိ
 အာမိ ပဌမာရူပံ ပုန ကမ္မတ္ထေ သောမိယတိတိ ဣမသ္မိံ ပဇာနပါဓေ အပေက္ခိ
 တေပိ နနဿကိ ပဌမာကာရိယမေဝ သဝတိ၊ ဟုဋ္ဌဟဋ္ဌေနာတိ အာမိ တတိယာ
 ကာရိယံ န သဝတိ၊ အတ္တတော ပန တတိယတ္ထောဝ ဝိညာယတိ၊ ဣဒဉ္စ သဗ္ဗ
 လက္ခဏံ ဝိညဟိ ထုဋ္ဌ၊ ဓာရေကဗ္ဗံ။

မေမယာ၊ ငါသည်။ ပုဋ္ဌာ၊ မေးအပ်ကုန်သော။ တေမနုဿာ၊ ထိုလူတို့
 သည်။ တန္တေသုမေဓ၊ အရှင်သုမေဓ။ တုမော၊ သင်တို့သည်။ ကိ၊ အဘယ်
 ကြောင့်။ နဇာနာယ၊ မသိကုန်သနည်း။ အနုတ္တရော၊ မိမိထက်လွန်မြတ်သော
 သူမရှိသော။ လောကနာယကော၊ လူသုံးပါးတို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်တတ်
 သော။ ဇိနော၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်တော်မူပြီးသော။ ဒီပင်္ကရောနာမ၊
 ဒီပင်္ကရာ အမည်တော်ရှိသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ လောကေ၊
 လောက၌။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ပွင့်တော်မူ၏။

တဿ၊ ထိုဒီပင်္ကရာဘုရားမြတ်စွာ၏။ အာဂမနဘူတော၊ ကြွလာရာဖြစ်
 သော။ အဉ္ဇသံ၊ အဉ္ဇသဟု ဆိုအပ်သော။ ဝဠုမံ၊ ဝဠုမ ဟု ဆိုအပ်သော။
 အယနံ၊ အယန ဟုဆိုအပ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ ခရီးကို။ အမေဟိ၊ ငါတို့သည်။ သော
 ဓီယတိ၊ သုတ်သင်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ အား။ ဝိယာကံသု၊ ပြောကြား
 ကုန်၏။ တာဝဒေ တင်္ခဏညေဝ၊ ထိုပြောကြားသော ခဏ၌ လျှင်။ ဗုဒ္ဓေါတိ
 စစနံ၊ ဘုရားဟူသောစကားကို။ သုတွာန၊ ကြားသောကြောင့်။ မေ၊ ငါ့အား။
 ပီတိ၊ ဘုရားလျှင်အာရုံရှိသောပီတိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဖြစ်ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓေါ
 ဗုဒ္ဓေါတိစစနံ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓေါဟူသောစကားကို။ (ဣတိ၊ ကြေ)။ ကထယန္တော၊
 ကိုယ်ပြည့်စုံမျှ မငုံလေစောက် ဝမ်းမြောက်စွာလွန်း အခွန်းခွန်း မြှက်ဆို
 လျက်။ သောမနဿံ၊ သောမနဿဝေဒနာကို။ ပဝေဒယိ၊ ခံစားပြီ။

တတ္ထ တသ္မိံ၊ သြတရဏဋ္ဌာနေ၊ ထိုကောင်းကင်မှ သက်ရာအရပ်၌။ ဌတွာ၊
 ရပ်၍။ တုဋ္ဌော၊ နှစ်သက်သည်။ သံဝိဂ္ဂမာနသော၊ ကြက်သီးမွေးညှင်းထလျက်
 ထိတ်လန့်သော နှလုံးရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဣဓ၊ ဤဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရား
 ဝဉ္ဇည်းဟူသော လယ်မြေကောင်း၌။ ပီဇာနိ၊ ကုသိုလ်မျိုးတို့ကို။ ရောပိဿံ၊

မှတ်စွယ်။ ။ ဧဝံ စိန္တေသိန္တိ အတ္ထော၊ ဟနိဗ ရှိရကား၊ ဝိစိန္တေသိကာ၊ ပါဌ
ဟောင်းဖြစ်သည်၊ ဝေတိ နိပါတတ္ထံ။

ဘောန္တော၊ အိုလူများတို့။ တုမေ၊ သင်တကာတို့သည်။ ဒီပင်္ကရဿ၊
သော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ခေါ်။ အာဂမနဘူတံ၊ သော။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ယဒိသောဇေထ၊ အကယ်၍
သုတ်သင်ကုန်အံ့။ မေ-မယျမ္ဗိ၊ ငါ့အားလည်း။ ဧကောကာသံ၊ တခုသော
အရပ်အကွက်ကို။ တုမေ၊ သင်တကာ တို့သည်။ ဒဒါထ၊ ပေးကြပါကုန်။
အဟမ္ဗိ၊ ငါသည်လည်း။ တုမေဟိ၊ သင်တကာတို့နှင့်။ သံဟ၊ တကွ၊ ဗုဒ္ဓဿ၊
မြတ်စွာဘုရား၏။ အာဂမနဘူတံ၊ သော။ အဉ္ဇသံ၊ သော။ ဝဠုမံ၊ သော။
အယနံ၊ သော။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ သောဓယိဿာမိ၊ သုတ်သင်ချင်ပါ၏။

တဒါ၊ ထိုကုသိုလ်ရိုင်းပင်း သင်းဖြစ်ပါကြောင်း အဖို့တောင်းသော
အခါ၌။ တေမနုဿာ၊ ထိုလူများတို့သည်။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ အာဂမနံ၊ ကြွလာရာ
ဖြစ်သော။ အဉ္ဇသံ၊ ခရီးကို။ မံ၊ ငါ့ကို။ သောဓေတုံ၊ သုတ်သင်စေခြင်းငှာ။
ဩကာသံ၊ ရေရေညှန်ညှန် အလွန်သုတ်သင်ခက်သော အရပ်အကွက်ကို။
မမ၊ ငါအား။ အဒံသု၊ ပေးကြကုန်၏။ တဒါ၊ ထိုပေးသောအခါ၌။ အဟံ၊
သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဘုရား ဩော် ဘုရားဩော်ဟူ၍။ စိန္တေန္တော၊ ဘုရား
ကျေးဇူးကို ကြံတွေးအောက်မေ့လျက်။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးကို။ သောဓေမိ၊ မငဲ့သေရှင်
လျင်လျင် ပြီးကြောင်း မြေမှန့်လောင်းလျက် လမ်းကြောင်း တီထွင် သုတ်
သင်၏။

မမေငါ၏၊ ဩကာသေ၊ သုတ်သင်အပ်သော အရပ်အကွက်သည်။ အနိဋ္ဌိ
တေ၊ မပြီးမီ။ ဗိနော၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်တော် မူပြီးသော။ ဒီပက်
ရောနာမ၊ သော။ မဟာမုနိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဆဋ္ဌဘိညေဟိ၊ ခြောက်ပါး
သော အဘိညာဉ်တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ တာဒီဟိ၊ ဣဋ္ဌာရုံ၊ အနိဋ္ဌာရုံ၊
လာဘာ လာဘစသော အဋ္ဌလောကဓံတို့၌ ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိ တာဒိဂုဏ်နှင့်
ပြည့်စုံတော်မူကုန်သော။ ဝိမလေဟိ၊ ရာဂစသော အညစ်အကြေး ကင်းကုန်
ပြီးသော။ စတုဟိသတသဟဿေဟိ၊ လေးသိန်းအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။

(၁၅၆)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ခိဏာသဝေဟိ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပရိဝါရိတော၊ ခြံရံအပ်သည်။ ဟုတွာ၊
၍။ အလင်္ကတပဋိယတ္တိ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့်စပ်သော။ တံအဉ္ဇသံ၊ ထိုခရီး
သို့။ ပဋိပဇ္ဇိ၊ ကြွလာတော်မူ၏။

ရမ္မနဂရဝါသိနော၊ ရမ္မာဝတီပြည်သူတို့သည်။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဘုရားအား။ ပစ္စုဂ္ဂ
မနာ၊ ခရီးကြိုဆိုကုန်သည်။ ဝါ၊ ရှေးရှုဖြစ်၍ တက်လာကုန်သည်။ ဝတ္တန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ ဗဟု၊ များစွာကုန်သော။ ဘေရိယော၊ စည်တို့ကို။ ဝဇ္ဇန္တိ၊
တီးကုန်၏။ နရမရူ၊ လူနတ်တို့သည်။ အာမောဒိတာ၊ အလွန်ဝမ်းမြောက်
သော နှလုံးရှိကုန်သည့် ဖြစ်၍။ သာဓုကာရံ-သာဓုသာဓုဣတိဝစနကြိယံ၊
သာဓုသာဓုဟု မြက်ဆိုခြင်းကြိယာကို။ ပဝတ္တယံ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။

ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ မနုဿေ၊ လူတို့ကို။ ပဿန္တိ၊ မြင်ကုန်၏။ မနုဿာပိစ၊
လူတို့သည်လည်း။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့ကို။ ပဿန္တိ၊ မြင်ကုန်၏။ ဥဘော၊ နှစ်ဦး
ကုန်သော။ တေပိ၊ ထိုနတ်လူတို့သည်လည်း။ ပဉ္ဇလိကာ၊ ချီအပ်သောလက်အုပ်
ရှိကုန်သည့်ဖြစ်၍။ တထာဂတံ တထာဂတဿ၊ ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရား၏။
အနုပစ္ဆတော၊ နောက်တော်သို့။ ယန္တိ၊ လိုက်ကုန်၏။ (အာနုယောဂေတိ
သာမိအတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ)။

ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ဒိဗ္ဗေဟိ၊ နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ တူရိယေဟိ တူရိယေ၊
တူရိယာတို့ကို။ မနုဿာစ၊ လူတို့သည်လည်း။ မာနုဿကေဟိ၊ လူ၌ ဖြစ်ကုန်
သော။ တူရိယေဟိ တူရိယေ၊ တူရိယာတို့ကို။ ဥဘော၊ နှစ်ဦးကုန်သော။
တေပိ၊ ထို နတ်၊ လူတို့သည်လည်း။ ဝဇ္ဇယန္တာ၊ တီးကုန်လျက်။ တထာဂတံ
တထာဂတဿ၊ ၏။ အနုပစ္ဆတော၊ နောက်တော်သို့။ ယန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဒိဗ္ဗေ
ဟိတိ အာဒိမ္ပိ ဥပယောဂတ္ထေ ကရုဏာဝစနန္တိ ဒဠဗ္ဗံ)။

အာကာသေန အာကာသမှ၊ ကောင်းကင်၌။ အာဂတာ၊ လာကုန်သော။
မရူ၊ နတ်တို့သည်။ ဒိဗ္ဗံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော။ မန္ဒာရဝပုပ္ဖံ၊ မန္ဒာရဝ မည်သော
နတ်ပန်းကို၎င်း။ ပဒုမံ၊ ပဒုမာ ကြာပန်းကို၎င်း။ ပါရိစ္ဆတ္တကံ၊ ပင်လယ်
ကသစ်ပန်းကို၎င်း။ ဒိသောဒိသံ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ဩကိရန္တိ၊ ကြံချေကုန်၏။

အာကာသေန အာကာသမှ၊ အာဂတာ၊ ကုန်သော။ မရူ၊ တို့သည်။
ဒိဗ္ဗံ၊ သော။ စန္ဒစုဏ္ဍာ၊ စန္ဒကူးမုန်ကို၎င်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝရဂန္ဓု၊
မြတ်သောနှံသာကို၎င်း။ ဒိသောဒိသံ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ဩကိရန္တိ၊ ကြံချေကုန်၏။

နိဒါနကထာ

(၁၅၇)

(ဩကာရာဂမံ ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ ကတွာ ဒိသောဒိသန္တိဝုတ္တံ၊ အာကာ
သေနာတိ ဧတ္ထ ဘုမ္မတ္ထေ ကရဏဝစနံ) ။

ဘူမိတလဂတာ၊ မြေအပြင်၌တည်ကုန်သော။ နရာ၊ လူတို့သည်။ စမ္ပကံ၊
စကားပန်းကို၎င်း။ သရလံ၊ ထင်းရှူးပန်းကို၎င်း။ နိပံ၊ ကျည်းပန်းကို၎င်း။
နာဂပုန္နာဂကေတကံ၊ ကံ့ကော်ပန်း ပုန်းညက်ပန်း ဆတ်သွားပန်းကို၎င်း။
ဒိသောဒိသံ၊ ၌။ ဥက္ခိပန္တိ၊ ကြွေမြှောက်ကုန်၏။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အံဟံ၊ သည်။ ကေသေ၊ ပြည်းစည်းမဟုတ် ငုတ်လုတ်
ဥသျှောင်ဖွဲ့နှောင်သော ဆံကျစ်တို့ကို။ မုဉ္ဇိဘွာ၊ ဖြေ၍။ ပိဋ္ဌိတော၊ ကျောက်
အပြင်သို့။ ဝိပ္ပကိရိဘွာ၊ ဖြန့်ကြဲလိုက်၍။ (ထည့်)။ တတ္ထတသ္မိံ၊ ကလလေ၊
ထိုရမ္ဘာဝတီပြည်သို့ ပေးအပ်သော အရပ်အကွက်ညွှန်ပျောင်း၌။ ဝါကစီ
ရဉ္စ၊ လျော်တေသင်္ကန်းကို၎င်း။ စမ္ပကဉ္စ၊ သစ်နက်ရေကို၎င်း။ ပတ္ထရိဘွာန၊
ဖြန့်ခင်း၍။

ဗုဒ္ဓေါ၊ ဒီပင်္ကရာဘုရားမြတ်စွာသည်။ သိဿေဟိ၊ လေးသိန်းသော အရာ
နောက်ပါ တပည့်သံဃာတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ မံ၊ ကို။ အက္ကမိဘွာန၊ နှင်း၍။
ဂစ္ဆတု၊ ကြွေတော်မူစေသတည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကလေလေ ကလလံ၊ ညွှန်
ပျောင်းကို။ မာအက္ကမိတ္ထ၊ မနှင်းစေသတည်း။ တံအက္ကမနံ၊ ထိုဘုရားမြတ်စွာ
ငါ့ကိုနှင်းကြွခြင်းသည်။ မေ၊ ငါ့အား။ ဒိသရိတ္တံ၊ နေ့၊ ညဉ့်ရှည်စွာ ကာလ
ပတ်လုံး။ ဟိတာယ၊ စီးပွားခြင်းငှာ။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ်။ ဣတိဝစနံ၊ ဤသို့
သော စကားကို။ ဝတု၊ ဆို၍။ အဝကုဇ္ဇော၊ မှောက်ခုံ။ ဟုဘွာ၍။ အဟံ၊
သည်။ နိပ္ပဇ္ဇိံ၊ ဝပ်ပြီ။ (နန္တိ နိပါတမတ္တံ) ။

အဟံ၊ သည်။ ဣစ္ဆမာနေ၊ ဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ သာသနာတော်၌
အရဟတ္တဖိုလ်ကို အလိုရှိမှုကား။ အဇ္ဇေ၊ ယနေ့ပင်လျှင်။ ကိလေသေ၊ ကုန်
အောင်စုံသော ကိလေသာတို့ကို။ ဃာတိယာမိ၊ အရဟတ္တမဂ် ဓားသန်လျက်
ဖြင့် ပယ်ဖျက်သတ်ခြင်းငှာစွမ်းနိုင်၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ပထဝိယံ၊ နိပန္နဿ၊
တံတားကျောက်ဆစ် ခင်းပစ်လျောင်းသော။ မေ၏။ စေတဇဆဒါ၊ စိတ်၏။
ပရိဝိတက္ကော၊ အကြံသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်လတ်ပြီ။ (ဃာတိယာမိတံ၌ အတိကား
အနက်မရှိနိဝါတ်) ။

(၁၅၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဣဒါ၊ ဤဒီပကံရာ ဘုရားမြတ်စွာသာသနာတော်၌။ အညာတဝေသေန၊
ဇောင်ရှားသော အသွင်ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္စိကတေန၊
မျက်မှောက်ပြုသဖြင့်။ မေ၊ အား။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ အဟံ၊
သည်။ သဗ္ဗညုတံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့။ ပါပုဏိတွာ၊ ရှိ။ သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့်
တကွသော။ လောကေ၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ တသီးတခြား ဘုရားတဆူသည်။ ဟေသံ၊
ဖြစ်အံ့။

ထာမဒဿိနာ၊ အားအစွမ်းကို မြင်ခြင်းသဘောရှိသည်။ ပုရိသေန၊ မိန်းမ
မဟုတ် ယောက်ျားအစစ်သည်။ သတာ၊ ဖြစ်လျက်။ ဧကေန-ကောဧကိနာ၊
တယောက်အထီးတည်း။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ တိဇ္ဈေန၊ သတ္တဝါတို့ကိုသံသရာဟူသော
သမုဒြာမှနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကြည်းကုန်းထက်သို့ မတင်မကယ် အလွယ်
ကိုယ်ချည်းသာ ကူးသသဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ထို
သို့ ထာမဒဿိပုရိသအစစ်ဖြစ်ပါလျက် တယောက်အထီးတည်း ကိုယ်ချည်း
သာ ကူးသွားသသဖြင့်အကျိုးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဟံ၊ ငါမူကား။
သဗ္ဗညုတံ၊ သို့။ ပါပုဏိတွာ၊ ရှိ။ သဒေဝကံ၊ သော။ လောကံ၊ ကို။ သန္တာ
ရေသံ၊ သံသရာဟူသော သမုဒြာမှနိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော ကြည်းကုန်းထက်
သို့ အသင့်ညာယ နိဗ္ဗာန်က ဓမ္မဒေသနာဖြင့် ကယ်တင်ပေအံ့။

ပုရိသုတ္တမေ၊ ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်သော ဒီပကံရာ မြတ်စွာဘုရား၌။ မေ၊
ငါသည်။ ကတေန၊ ပြုအပ်သော။ ဣမိနာ-ဤဒီသေန၊ ဤသို့အသက်စွန့်စား
တံတားကျောက်ဆစ် ခင်းပစ်လှူခြင်းသဘောရှိသော။ မေ၊ ၏။ အဓိကာရေန၊
လွန်ကဲသောကုသိုလ်ဖြင့်။ သဗ္ဗညုတံ၊ သို့။ ပါပုဏိတွာ၊ ရောက်၍။ ဗဟံ၊
များစွာသော။ ဇနတံ၊ ကို။ ဝါ၊ ဇနတံဗဟံ၊ ဩစလေးဖြာ ဗလဝါမုခ် ရေဟုတ်
ဒီမုခ် ရေအဟုန်ဖြင့် ပျက်ကုန်ဖန်ဖန် အားမသန်သား မကျန်ပြောထူ
သုံးတော်လှူကို။ တာရေမိ၊ ဆယ်ယူကယ်တင်ရလို၏။

သံသာရသောတံ၊ သံသရာတည်းဟူသောရေအယဉ်ကို။ ဝါ၊ သံသရာကို
မြှင့်ပြင်တတ်သော တဏှာဟူသောအယဉ်ကို။ ခိန္နိတွာ၊ ဖြတ်၍။ တယော၊
ဧဝံ၊ ပါးကုန်သော။ ဘလေ၊ ဘဝတို့ကို။ ဝိဒ္ဓံသေတွာ၊ ဖြတ်၍။ ဓမ္မနာဝံ၊ အဋ္ဌက
ထာဓမ္မနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသောလေ့သို့။ သမ္မာရူပံ၊ ကောင်းစွာတက်၍။ သဒေ
ဝကံ၊ သော။ လောကံ၊ ကို။ သန္တာရေသံ၊ သံသရာဟူသော သမုဒြာမှ နိဗ္ဗာန်

နိဒါနကထာ

(၁၅၉)

တည်းဟူသော ကြည်းကုန်းထက်သို့ အသင့်ဥပါယ နိယျာနိကဓမ္မ ဒေသနာ ဖြင့် ကယ်တင်ပေအံ့။ ဣတိဧဝံသို့။ မေ၊ ဧ။ စေတသော၊ ဧ။ ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်လတ်ပြီ။ (ထည့်) ။

လောကဝိဒ္ဓါ၊ လောကသုံးပါးကို ယထာဘူတ သိတော်မူသော။ အာဟု တိနံ၊ အဝေးမှအသွင်၌ လူအပ်သော အလှဝတ္ထုတို့ကို။ ပဋိဂ္ဂဟော၊ ခံတော်မူ ထိုက်သော။ ဒိပကိရော၊ သည်။ မံ-မမ၊ ဧ။ ဥဿိသကေ၊ ဦးခေါင်း၏အနီး၌။ ဝါ၊ ခေါင်းဦး၌။ ဣတ္ထာန၊ ရပ်၍။ မံ၊ ကို။ ဣဒံစနံ၊ ဤဗျာဒိတ်စကားကို။ အဗြဝိ၊ ဟောတော်မူ၏။

၁၀၈။ ဣတ္ထံ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနန္တိ ဇေဋ္ဌံ၊ သီသဿ သမိပံ ဥဿိသံ၊ ဥဿိသ မေဝ ဥဿိသကံ။

ဇေဋ္ဌိလံ၊ ပြည်းစည်းမဟုတ်ဝုတ်လုတ်ဥသျှောင် ဆံကျစ်နှောင်သော။ ဝါ၊ ဆံကျစ်ရှိသော။ (ဇေဋ္ဌာ တေဿ အတ္ထိတိ ဇေဋ္ဌိလော၊ စဂ္ဂဟဏေန ဣလပစ္စယော မူသင့်သည်)။ ဥဂ္ဂတာပနံ၊ ထက်သောသီလရှိသော။ ဝါ၊ ထင်ရှားသော သီလရှိသော။ ဣမံ-ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ တာပသံ၊ ကို။ ပဿထ၊ သင်တကာတို့ ရှုပါကုန်လော။ အယံဇေဋ္ဌိလော၊ ဤရသေ့သည်။ ဣတော၊ ဤ သာရမဏ္ဍကမ္ဘာမှ။ အပရိမေယျေ၊ ကမ္ဘာကုဋေတို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းသော။ ကပ္ပေ၊ လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်းတို့ကို။ အတိက္က မိတွာ၊ လွန်၍။ ကပ္ပသတသဟဿာမိကာနံ၊ ကမ္ဘာတသိန်း အလွန်ရှိကုန် သော။ စတုန္တံအသင်္ချေယျာနံ၊ တို့၏။ မတ္ထကေ၊ အထက်ဖြစ်သော။ ဘဒ္ဒကပ္ပေ၊ ဘဒ္ဒကပ်၌။ လောကေ၊ ၌။ ဗုဒ္ဓေ၊ ဝါနှင့်ရည်တူသုံးပါးလူကို ဆယ်ယူကယ်ဖို့ ကူးတို့သူကြီး အသီးဘုရားသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပေလတံ့။

ဣမဿတာပဿ၊ ဤသူမေမာရသေ့၏။ ဣဒံကမ္မံ၊ ဤတံတားကျောက် ဆစ်ခင်းပစ်ပေးလှူခြင်း တည်းဟူသော ကုသိုလ်ကံသည်။ အဟော အစ္စရိယံ၊ အံ့ဘွယ်ရှိပေစွ။ ဤဒိသတာပသဘူတော၊ ဤသို့လက်ပစ်ခတ်တီး အံ့ချိုး လောက်သော ရသေ့ဖြစ်သော။ သောတထာဂတော၊ ထိုဘုရားလောင်း သည်။ ရမ္မဇ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော။ ကပိလဝုဿ၊ ကပိလဝတ်အမည်

(၁၆၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရှိသောနေပြည်တော်မှ။ နိက္ခမိတော၊ စွန့်ခွါရက်ရက် တောကြီးထွက်ပြီး၍။
ပဓာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းလုံးလကို။ ပဒဟိတောန၊ အားထုတ်ပြီး၍။ ဒုက္ကရ
ကာရိယံ၊ ခဲခက်ငြိုငြင်သဖြင့် ပြုအပ်သောအမှုကို။ ကတောန၊ ၍။

ဤဒိသ တာပသဘူတော၊ ဤသို့ လက်ပစ်ခတ်တီး အံ့ချိုးလောက်သော
ရသေ့ဖြစ်သော။ သောတထာဂတော၊ ထိုဘုရားသည်။ အဇပါလရက္ခမူလေ၊
ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်ရင်း၌။ နိသီဒိတော၊ နေ၍။ တတ္ထ၊ ထိုဆိတ်ကျောင်း
ညောင်ပင်ရင်း၌။ ပါယာသံ၊ သေဌေးသမီး သုဇာတာသည် လှူအပ်သော
နို့သစ်ဆွမ်းကို။ ပဂ္ဂယ၊ ရွှေခွက်နှင့်တကွ ခံယူ၍။ နေရဉ္စရံ၊ နေရဉ္စရာဖြစ်သို့။
ဥပေဟိကံ၊ ကပ်လတ်။

ဇွတ်ဖွယ်။ ကာဝိလဝတ္ထု၊ ဝုယာ ဟူအပ်လျက် ဝတ္ထုကြွေသည်။ သုမေဓတာပ
သဿအဝဿံ တသာဂတဘာဝိဘာဝတော ကထာဂတောတိ ဝုတ္တံ၊ ယထာ
အဂမာ ရာဇဂဟံ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဝုတ္တဉ္စ သာဝီရိ ဘူတောဝိယ ဥပစရိယတိတိ။

သုမေဓတာပသဘူတော၊ သုမေဓာရသေ့ဖြစ်သော။ သောဇိနေ၊ ထို
ဘုရားလောင်းသည်။ နေရဉ္စရာယ၊ ၍။ တီရမ္ပိ၊ ကမ်းနား၌။ ပါယာသံ၊ ဆိတ်
ကျောင်းညောင်အောက် ရမြောက်ခဲလှစ် နို့သစ်ဆွမ်းကို။ အဒ-အဒိတော၊
ဘုဉ်းပေး၍။ ပဋိယတ္တဝရမဂ္ဂေ၊ နတ်တို့ တန်ဆာဆင်အပ် မြတ်သောနတ်
လမ်းမဖြင့်။ ဗောဓိမူလံ၊ သို့။ ဥပေဟိ၊ ကပ်လတ်။ (အဒါတိ ဧတ္ထ တွာလော
ပေါ၊ အဒဓာတုစ ဘက္ခဏေတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော)။

အနုတ္တရော၊ အတုမရှိသော။ သုမေဓတာပသဘူတော၊ သုမေဓာရသေ့
ဖြစ်သော။ သောဇိနေ၊ ထိုဘုရားသည်။ တတော၊ ထိုဗောဓိပင်ရင်းသို့
ကပ်သည်မှ။ ပစ္စာ၊ ၌။ ဗောဓိမဏ္ဍံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ကြည်ရာ ဗောဓိပင်
ကို။ ပဒက္ခိဏံ၊ လကျောရစ်လှည့်သည်ကို။ ကတော၊ ၍။ မဟာယသော၊ များမြတ်
သော အခြံအရံ အကျော်အစောရှိသော။ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ အတုမရှိ ကိုယ်တော်
တိုင်သိသော။ သောဇိနေ၊ ထိုသုမေဓာဘုရားသည်။ အဿတ္တမူလေ၊ ညောင်
မုဒ္ဒဟေပင်ရင်း၌။ သဗ္ဗမေ၊ ကုန်အောင်စုံသော ဥပယုဓိတရားတို့ကို။
ဗုဇ္ဈိယတိ၊ သားသားရားရား ပိုင်းခြားနားလျက် ထွေပြားကုန်စင် သိမြင်
လတ်။

နိဒါနကထာ

(၁၆၁)

ဣမဿ ဤဒိသ တာပသဘူတဿ၊ ဤသို့ လက်ပစ်ခတ်တီး အံ့ချီး
စလောက် ဂုဏ်ရောက်သော ရသေ့ဖြစ်သော။ ဇိနဿ၊ သုမေဓာဘုရား၏။
ဇနိကာ၊ မွေးဖွားသော အမိရင်းဖြစ်သော။ မာတာ၊ မယ်တော်သည်။ မာယာ
နာမ၊ မာယာအမည်ရှိသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ်။ ဇနကော၊ အဘရင်းဖြစ်
သော။ ပိတာ၊ ခမည်းတော်သည်။ သုဇ္ဈေဒနောနာမ၊ သုဇ္ဈေဒန အမည်
ရှိသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ်။ အယံ၊ ဤသုမေဓာဖြစ်သောဘုရားသည်။ ဂေါ
တမော၊ ဂေါတမအမည်ရှိသည်။ ဟေဿတိ၊ ဖြစ်လတ်။

ဣမဿဇိနဿ၊ ဤသုမေဓာဘုရား၏။ အနာသဝါ၊ အာသဝေါကင်း
ကုန်ပြီးသော။ ဝိတရာဂါ၊ ကင်းပြီးသော ရာဂရှိကုန်သော။ သန္တစိတ္တာ၊
ကိလေသာ တည်းဟူသော ပူပန်ခြင်း ငြိမ်းသဖြင့် ငြိမ်းသော စိတ်ရှိကုန်
သော။ သမာဟိတာ၊ တည်ကြည်သော နှလုံးရှိကုန်သော။ ကောလိတော၊
ကောလိတ အမည်ရှိသော။ သာဝကောစ၊ တပည့်၎င်း။ ဥပတိဿော၊
ဥပတိဿအမည်ရှိသော။ သာဝကောစ၊ တပည့်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဂ္ဂါ၊
မြတ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ဦးကုန်သော။ သာဝကာ၊ တပည့်တို့သည်။ ဟေဿန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်လတ်။ ဣမံ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဇိနံ၊ သုမေဓာဘုရားကို။
အာနန္ဒောနာမ၊ အာနန္ဒာအမည်ရှိသော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ အလုပ်အကျွေးသည်။
ဥပဋ္ဌိဿတိ၊ လုပ်ကျွေးလတ်။

ဣမဿဇိနဿ၊ ဤသုမေဓာဘုရား၏။ အနာသဝါ၊ ကုန်သော။ ဝိတရာဂါ၊
ကုန်သော။ သန္တစိတ္တာ၊ ကုန်သော။ သမာဟိတာ၊ ကုန်သော။ ခေမာ၊ ခေမာ
အမည်ရှိသော။ သာဝိကာစ၊ တပည့်မ၎င်း။ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ၊ ဥပ္ပလဝဏ်အမည်
ရှိသော။ သာဝိကာစ၊ တပည့်မ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဂ္ဂါ၊ ကုန်သော။ ဒွေ၊
နှစ်ဦးကုန်သော။ သာဝိကာ၊ တို့သည်။ ဟေဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်။

မှတ်ဖွယ်၊ ။ ဗောဓိ တဿ တဂဝတော အဿတ္ထောတိ ပဝုစ္စတိ၊ ဤနေရာတွင်
ရှိသင့်သည်။

တဿတဂဝတော၊ ထိုသုမေဓာဘုရား၏။ ဗောဓိ၊ ပွင့်ရာဗောဓိကို။
အဿတ္ထောတိ၊ ညောင်ဗုဒ္ဓဟေဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။ အာနန္ဒောနာမ၊ အမည်
ရှိသော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ ဥပဋ္ဌဟိဿတိ၊ လုပ်ကျွေးလတ်။ စိတ္တောစ

(၁၆၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

စိတ္တသုကြယ်၎င်း။ ဟတ္ထာဠဝကောစ၊ ဟတ္ထာဠဝက၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဂ္ဂါ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓ၊ ကုန်သော။ ဥပဋ္ဌကာ၊ အလုပ်အကျွေးတို့သည်။ ဟေဿန္တိ၊ ကုန်လတ်။ နန္ဒမာတာစ၊ နန္ဒ၏ အမိဖြစ်သောဥတ္တရာ၎င်း။ ဥတ္တရာစ၊ ခုဇုတ္တရာ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဂ္ဂါ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓ၊ ကုန်သော။ ဥပဋ္ဌကာ၊ အလုပ်အကျွေးမတို့သည်။ ဟေဿန္တိ၊ ကုန်လတ်။ ဣတိဣဒံစနံ၊ ဤ ဗျာဒိတ်စကားကို။ အဗြဝိ၊ ဟောတော်မူ၏။

မှတ်စု။ ။ဣဒမတ္ထံ ဣတိသဒ္ဓိ အဇ္ဈာဟရိတွာ တဿ ဟေဋ္ဌာ တေန ဝစနန္တိ ဣမိနာ သမ္ပန္နော၊ အာနန္ဓောနာမ ဥပဋ္ဌာကောဉ္စ ဌာလိုသည်။ ဖိတ္တောစ ဟတ္ထာဠဝကော အဂ္ဂါ ဟေဿန္တိ၊ ပဋ္ဌကာဉ္စ ဌာလိုသည်။ နန္ဒမာတာစ ဥတ္တရာ၊ အဂ္ဂါ၊ ဟေဿန္တိ၊ ပဋ္ဌကာဉ္စ ဌာလိုသည်။ အဿတ္ထမူလေ သမ္ပန္နော၊ ဗုဒ္ဓိဿတိ မဟာယသော ဗောဓိကိုဆိုပြီးသော်လည်းမယ်တော်စသည်ကို ကြားခြင်းဖြင့်ပေါင်း၍ ယူခြင်းငှာ “ဗောဓိတဿ တဝဝတော၊ အဿတ္ထောတိ ပဝုစ္စတိ” ဟု ဟောပြန်သည်။

အသမဿ၊ ဘုံသုံးပါးတို့တွင် အခြားသန့်ရှင်းမတူသော။ မဟေသိနော၊ မြတ်သော သတင်း ကျေးဇူး အစုအစရှိသည်ကို ရှာတော်မူတတ်သော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရား၏။ (ထည့်)။ ဣဒံစနံ၊ ဤ ဗျာဒိတ် စကားကို။ သုတွာန၊ ကြားရသောကြောင့်။ နရမရူလူ၊ နတ်တို့သည်။ အယံ၊ ဤသုမေဓာ ရသေ့သည်။ ဗုဒ္ဓဗိဇ္ဇိကံ၊ ဘုရားမျိုးစေ့ဖြစ်သတတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာမောဒိတာ၊ ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟေဿန္တိ၊ ကုန်လတ်။

ဒဿဟဿိသဒေဝကာ၊ တသောင်းသော စကြဝဠာ၌ နေကုန်သော နတ်နှင့်တကွသောလူတို့သည်။ ဥက္ကဋ္ဌိသဒ္ဓါ၊ ကြွေးကြော်သော အသံရှိကုန်သည်။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အပ္ပေ၊ ဝေဠု၏။ လက်ပန်းပေါက်လည်း ခတ်ကုန်၏။ ဟသန္တိ၊ ရယ်၍လည်း ရယ်၍ကုန်၏။ ဂတဉ္ဇလီ၊ ဦးလွန်ကိုယ်စီ ငွေပုံချီသို့ အညီ လက်အုပ်မိုးကုန်လျက်။ နမဿန္တိ၊ ရှိလည်း ရှိခိုးကုန်၏။

ဝစနန္တိ။ ဒဿဟဿိသံ ဝသန္တာ သဒေဝကာ ဒဿဟဿိသုဒေဝကာတိ မဇ္ဈေသောမသမာသော ဝါ။ မဏိဒီပ။

လောကနာယဿ၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော။ ဣမဿ ဇိနဿ၊ ဤဒီပင်္ကရာဘုရားမြတ်စွာ၏။ သာသနံ၊ သာသနာတော်ကို။ မယံ

နိဒါနကထာ

(၁၆၃)

ငါတို့သည်။ ယဒိဝိရဇ္ဈိယာမ နသမ္ပာပုဏိဿိမ၊ အကယ်၍ မမိနိုင်ကုန်အံ့။
ဝါ၊ မဂ်ဖိုလ်မရ ချော်ကြကုန်အံ့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အနာဂတမိ အဒ္ဓါနေ၊
အနာဂတ်ဖြစ်သောကာလ၌။ ဣမံ ဣမဿ၊ ဤသုမေဓာဘုရား၏။ သမ္ပုခါ၊
မျက်မှောက်တော်၌။ ဟေဿာမ၊ ဖြစ်ရလိုကုန်၏။

နဒိ၊ မြစ်ကို။ တရန္တာ၊ ကူးကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ပဋိတိတ္ထံ၊
တူရုဖြစ်သောဆိပ်ကို။ ဝိရဇ္ဈိယ၊ ချတ်ယွင်း၍။ ဟေဋ္ဌာတိတ္ထေ ဟေဋ္ဌာတိတ္ထံ၊
အောက်ဖြစ်သောဆိပ်ကို။ ဂဟေတွာန၊ ယူ၍။ မဟာနဒိ၊ မြစ်ကြီးကို။
ဥတ္တရန္တိယထာ၊ ကူးကုန်၏သို့။

ဝေမေဝ၊ ဤအတူ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဣမံဇိနံ၊ ဤ
ဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာကို။ ယဒိမုဉ္ဇာမ၊ အကယ်မဂ်ဖိုလ်မရ လွတ်ကုန်အံ့။
မယံ၊ တို့သည်။ အနာဂတမိအဒ္ဓါနေ၌။ ဣမံဣမဿ၊ ဤသုမေဓာဘုရား၏။
သမ္ပုခါ၊ မျက်မှောက်တော်၌။ ဟေဿာမ၊ ဖြစ်ရလိုကုန်၏။ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့။
ပတ္တနံ၊ ဆုတောင်းပန်ထွာခြင်းကို။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဒေဝမနုဿာ၊
နတ် လူတို့သည်။ အကံသု၊ ပြုတောင်းကုန်၏။ (ဣတိဝေံ စသည်ကား ပါဌ
သေသ၊ ဟေဋ္ဌာတိတ္ထေ၌ ဒုတိယာအနက်၌ သတ္တမိသက်သည်)။

လောကဝိဒ္ဓ၊ လောကသုံးပါးကို သိတော်မူသော။ အာဟုတိနံ၊ အဝေးမှ
ဆောင်၍ လူအပ်သော အလူတို့ကို။ ပဋိဂ္ဂဟော၊ ခံတော်မူထိုက်သော။ ဒီပင်္က
ရာ၊ သည်။ မမာငါ၏။ ကမ္မံ၊ အသက်စွန့်စား တံတားကျောက်ဆစ် ခင်းပစ်
ပေးလှူခြင်း တည်းဟူသော ကုသိုလ်ကံကို။ ပကိတ္တေတွံ၊ ချီးမွမ်းတော်မူ၍။
ဒက္ခိဏပါဒံ၊ လက်ျာခြေတော်ကို။ ဥဒ္ဓရိ၊ ချီမြှောက်တော်မူပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုမျှာဒိတ် ကြားရာအရပ်၌။ ယေဇိနပုတ္တာ၊ အကြင်မြတ်စွာ
ဘုရားသားတော်တို့သည်။ အာသုံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။
တေဇိနပုတ္တာ၊ တို့သည်။ မာငါ့ကို။ ပဒက္ခိဏံ၊ လက်ျာရစ်လှည့်သည်ကို။ အကံသု၊
ပြုကြကုန်ပြီ။ နရာစ၊ လူတို့သည်၎င်း။ နာဂါစ၊ နဂါးတို့သည်၎င်း။ ဂန္ဓဗ္ဗာစ၊
ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည်၎င်း။ မ၊ ငါ့ကို။ အဘိဝါဒေတွာန၊ ရှိခိုး၍။ ပတ္တမံ၊ ပထမ
ကုန်ပြီ။

သသံဇော၊ လေးသိန်းသော သံဃာတော်တို့နှင့် တကွသော။ လောက၊
နာယကေ၊ လူသုံးပါးတို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်တော် မူတတ်သောဒီပင်္ကရာ

(၁၆၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မြတ်စွာဘုရားသည်။ မေငါ၏။ ဒဿနံ၊ မြင်ကောင်းရာအရပ်ကို။ အတိက္ကန္တေ၊ လွန်သည်ရှိသော်။ တဒါ၊ ထိုလွန်သောအခါ၌။ အဟံ၊ သည်။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌေန၊ ရှင်လန်း နှစ်သက်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ အာသနာ၊ မှောက်ခုံဝပ်ရာ ညွှန်နေရာမှ။ ဝုဠဟိံ၊ ထပြီ။

သုခေန၊ ခပ်သိမ်းသော လောကီချမ်းသာတို့ထက် လွန်မြတ်သောဘုရား ဖြစ်အံ့ဟု ဗျာဒိတ်စကားကြားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောချမ်းသာဖြင့်။ သုခိ တော၊ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်သည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်၏။ ပါမောဇ္ဇေန၊ နုသော ပီတိဖြင့်။ ပမောဒိတော၊ ငမ်းမြောက်သောနှလုံးရှိသည်။ အမှီ၏။ ပီတိယာ၊ အားကြီးသော ပီတိဖြင့်။ အဘိဿန္တော၊ ကိုယ်လုံးပျံ့နှံ့သော ပီတိရှိသည်။ အမှီ၏။ အဟံ၊ သည်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ပလ္လက္ခံ၊ ထက်ဝယ်ပလ္လင်ကို။ အာ ဘုဇိံ၊ ဖွဲ့ခွေပြီ။

အဟံ၊ သည်။ တဒါ၊ ၌။ ပလ္လက္ခံ၊ ထက်ဝယ်ပလ္လင်ဖြင့်။ နိသီဒိတွာ၊ နေ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ စိန္တေသိံ၊ ကြံပြီ။ အဟံ၊ သည်။ ဈာနေ၊ ရူပဈာန်၊ အရူပဈာန်၌။ ဝသီ ဘူတော ဝသီဘာဝပ္ပတ္တော၊ ဝသီဘော်သို့ ရောက်သည်။ အမှီ၊ ဖြစ်ပြီ။ အဘိညာပါရမိံ၊ ငါးပါးသော အဘိညာဉ်၏ အပြီးအဆုံးသို့။ ဂတော၊ ဝလဉ္ဇန အဝါးဝသဖြင့် ရောက်သည်။ အမှီ၊ ဖြစ်၏။

ဒဿဟဿိလောကမှီ၊ တသောင်းသောလောကဓာတ်၌။ မေ ငါနှင့်။ သမာ၊ အရည်အချင်းတူကုန်သော။ ဣသယော၊ ရသေ့တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ အဟံ၊ သည်။ ဣဒ္ဓိဓမ္မေသု၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ စသည်အပြား ငါးပါးသော တန်ခိုး ကျေးဇူးတို့၌။ အသမော၊ သူမတူသည်။ အမှီ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဤဒိသံ၊ ဤအဘိညာဉ် သုခထက် လွန်မြတ်သော သဘောရှိသော။ သုခံ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ကြားခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သောသုခကို။ အလဘိံ၊ ရပြီ။

မယျံ၊ ၏။ ပလ္လက္ခံ၊ ဘုဇနော၊ ထက်ဝယ်ပလ္လင်ဖွဲ့ခွေ နေသောအခါ၌။ ဒဿ သဟဿိဝါသိနော၊ တသောင်းသော စကြဝဠာ၌နေကုန်သော သုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မာတို့သည်။ အယုသုမေမေ၊ အရှင်သုမေမော။ တံ၊ အရှင်သုမေမောသည်။ ဧဝံ၊ မချွတ်။ မုဇ္ဈိ၊ ဘုရားသည်။ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်လတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မဟာ နန္ဒံ၊ သည်းစွာသော စနည်းတပေါင်သံကို။ ပဝတ္တေသု၊ ဖြစ်စေကုန်ပြီ။

နိဒါနကထာ

(၁၆၅)

အယုသုမေဓ၊ အရှင်သုမေဓာ။ ပုဗ္ဗေ အတိတဗိဒ္ဓကာလေ၊ ရှေးလွန်လေ
 ပြီးသော အတိတ်ဘုရားလက်ထက်၌။ ဗောဓိသတ္တာနံ၊ ဗျာဒိတ်ရပြီးသော
 ဘုရားလောင်းတို့၏။ ပလ္လင်္ဂဝရမာဘုဇေ၊ မြတ်သော ထက်ဝယ်ပလ္လင်ကို
 ဖွဲ့ခွေသောအခါ၌။ ယာနိနိမိတ္တာနိ၊ အကြင်နိမိတ်တို့သည်။ ပဒိဿန္တိ၊ ထင်
 ကုန်၏။ တာနိ နိမိတ္တာနိ၊ ထိုနိမိတ်တို့သည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဒိဿရေ၊ ထင်
 ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ နိမိတ်ထင်မြင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ အရှင်
 သုမေဓသည်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ တံ၊ ဣတိဣဒံ၊ ဤ
 သည်းစွာသော စနည်းဟပေါင်သံကို။ ပဝတ္တေသု၊ ဟစ်ကြွေးကြော်ကုန်၏။

မှတ်စွယ်။ «ယာနိတိ ဝတ္တဗ္ဗေ ထိဂံဝိပလ္လံသေန ယာတိ ဝုတ္တံ၊ နိကာရယော
 ပေန ဝါ၊ တာနိ အဇ္ဇ ပဒိဿရေတိ ဝုတ္တံ၊ န ပန တာနိယေဝ နိမိတ္တာနိ အဇ္ဇ
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တံသဒိသတ္တာ ပန တာနိ အဇ္ဇ ပဒိဿရေတိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သီတံ၊ အချမ်းသည်။ ဗျပဂတံ၊ ကင်းသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဥဏှဉ္စ၊ အပူသည်
 လည်း။ ဥပသမ္ပတိ၊ ငြိမ်း၏။ တာနိနိမိတ္တာနိ၊ ထိုအချမ်းကင်းခြင်း အပူငြိမ်းခြင်း
 တို့သည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ နိမိတ်ထင်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။

ဒသသဟသိလောကဓာတု၊ တသောင်းသော လောကဓာတ်တို့သည်။
 နိဿဒ္ဓါ၊ အသံကင်းကုန်သည်။ နိရာကုလ၊ နှောက်ရှက်ခြင်း ကင်းကုန်သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ နိမိတ္တာနိ၊ ထိုအသံကင်းခြင်း နှောက်ရှက်ခြင်း ကင်း
 ခြင်းတို့သည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံ၊ သည်။
 ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။

မဟာ ဝါတာ၊ မုန်တိုင်းလေတို့သည်။ နဝိယန္တိ၊ လောကုန်။ သဝန္တိ
 ယော၊ ဂင်္ဂါမကြွင်း မြစ်ခပင်းတို့သည်။ နသန္တန္တိ၊ အကြေမသွား တုံနား
 ကုန်၏။ တာနိ နိမိတ္တာနိ၊ ထိုသို့ မုန်တိုင်းသည်းစွာမလာခြင်း၊ ဂင်္ဂါမကြွင်း
 မြစ်ခပင်းလည်း စီးခြင်းမရှိ တုံ၊ ဘိညာဓေ အကြေမသွား တုံနားခြင်းနိမိတ်
 တို့သည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ၊
 မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။

(၁၆၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တာဝဒေ၊ ထိုသို့ ရှေးဘုရားလောင်းတို့ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေသောအခါ၌။
 ထလဇာ၊ ကြည်း၌ဖြစ်ကုန်သော။ ပုပ္ဖါ၊ ပန်းတို့သည်၎င်း။ ဒကဇာ၊ ရေ၌
 ဖြစ်ကုန်သော။ ပုပ္ဖါ၊ တို့သည်၎င်း။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပုပ္ဖါ၊ ရေပန်း
 ကြည်းပန်းတို့သည်။ ပုပ္ဖန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေပိ၊ ထိုရေပန်း
 ကြည်းပန်းတို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပုပ္ဖိတာ၊ ပွင့်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓဝံ၊ မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊
 လတံ။

တာဝဒေ၊ ထိုသို့ ရှေးဘုရားလောင်းတို့ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေသောအခါ၌။
 လတာဝါ၊ နွယ်တို့သည်၎င်း။ ယဒါ၊ ထိုမြို့။ ရုက္ခာဝါ၊ သစ်ပင်တို့သည်၎င်း။
 ဖလဇာရာ၊ အသီးကိုဆောင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။
 တေပိ၊ ထိုနွယ်သစ်ပင်တို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဖလိတာ-သဉ္ဇာတဖလာ၊
 ဖြစ်သောအသီးရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။
 ဓဝံ၊ မြဲ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။

တာဝဒေ၊ ထိုသို့ ရှေးဘုရားလောင်းတို့ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေသောအခါ၌။
 အာကာသဋ္ဌာ၊ ကောင်းကင်၌တည်ကုန်သော။ ရတနာ၊ ပုလဲစသော ရတနာ
 တို့သည်၎င်း။ ဘူမဋ္ဌာ၊ မြေ၌ တည်ကုန်သော။ ရတနာ၊ တို့သည်၎င်း။
 ဇောတန္တိ၊ အလုံ့ပြောင်ပြောင် အရောင်တောက်ပကုန်၏။ တေပိရတနာ၊ ထို
 ကောင်းကင်၌တည်သော ပုလဲစသောရတနာ မြေ၌တည်သော ပုလဲစသော
 ရတနာတို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဇောတန္တိ၊ အလုံ့ပြောင်ပြောင် အရောင်
 တောက်ပကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓဝံ၊ မြဲ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။
 ဘဝိဿတိ၊ လတံ။

တာဝဒေ၊ ထိုသို့ ရှေးဘုရားလောင်းတို့ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေသောအခါ၌။
 မာနုဿိကာ၊ လူ၌ဖြစ်ကုန်သော။ တူရိယာ၊ တူရိယာတို့သည်၎င်း။ ဒိဗ္ဗာ၊
 နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ တူရိယာ၊ တို့သည်၎င်း။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အလိုလိုမည်ကုန်၏။
 တေပိဉာဘော၊ ထိုသို့ လူ့ပြည်၊ နတ်နည် နှစ်မျိုးစပ်တို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊
 ယနေ့။ အဘိရဝန္တိ၊ သံချိုကြည်ကြည် ခြိမ်းမျှမြည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တံ၊ သည်။ ဓဝံ၊ မြဲ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။ (တေပဇ္ဇဘော အဘိ
 ရဝန္တိ၊ ဟု မဏိဒီပအလိုရှိသင့်သည် အနက်မကွဲပြီ)။

နိဂါနကထာ

(၁၆၇)

တာဝဒေ၌။ ဂဂနာ၊ ကောင်းကင်မှ။ ဝိစိတ္တပုပ္ဖ၊ ဆန်းကြယ်သော ပန်းမိုး
တို့သည်။ အဘိဓာန်၊ ရွာကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုဆန်းကြယ်သော ပန်းမိုးတို့
သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဝဿန္တိ၊ ရွာကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊
သည်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။

မဟာသမုဒ္ဓေါ၊ သည်။ အာဘုဇတိ၊ ဝဲသို့လည်၏။ ဒသသဟဿိ၊ တသောင်း
သော လောကဓာတ်သည်။ ပကမ္မတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ ဥဘော၊ နှစ်ပါးကုန်
သော။ တေပိ၊ ထိုမဟာသမုဒြာ ဇာတိခေတ်အပေါင်း သောင်းလောက
ဓာတ်တို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ နေ့။ အဘိရဝန္တိ၊ ကြည်နာသံဟည်း တော်လည်း
ထိန်းပြီ အလိုလိုမြည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊
သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။ (တေပိ အဇ္ဇ ဥဘော အဘိရဝန္တိ ဖြတ်)။

တာဝဒေ၌။ ဒသသဟဿေ-ဒသသဟဿပမာဏော၊ တသောင်းစကြ
ဝဠာပမာဏရှိသော ဇာတိခေတ်၌။ နိရယေ-နိရယေသုပိ၊ ငရဲတို့၌လည်း။
အဂ္ဂိ၊ မီးတို့သည်။ နိဗ္ဗန္တိ၊ ငြိမ်းကုန်၏။ တေပိအဂ္ဂိ၊ ထိုမီးတို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊
ယနေ့။ နိဗ္ဗုတာ၊ ငြိမ်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊
သည်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။ (နိရယေပိ၌ သုကြေ
သည်။ (ဝါ) ဇာတ်ကိုအနေ၊ ဟောရိုးထွေ၊ ချလေကေဝုန် ဖြစ်သည်)။

သုရိယော၊ နေသည်။ ဝိမလော၊ အညစ်အကြေးကင်းသည်။ ဟောတိ၊
၏။ သဗ္ဗာ၊ ပပ်သိမ်းကုန်သော။ တာရကာ၊ ကြယ်အပေါင်းတို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊
ထင်ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုကြယ်အပေါင်းတို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဒိဿန္တိ၊
နန်းဝယ်ကြက်ဟန် မျက်မိတာန်သို့ တသွန်ဝန်းကျင် ပြဲ့ပြဲ့ ထင်ကုန်၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဝိဿသိ။

တာဝဒေ၌။ အနောဝဠေန-အနုဩဝဠေနပိ၊ မိုးမရွာဘဲသော်လည်း။ ဥဒကံ၊
ရေသည်။ မဟိယာ၊ မြေမှ။ ဥဗ္ဘိဇ္ဇိ၊ မိုးပန်းအလားပေါ်ထွက်၏။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။
တမ္ပိ၊ ထိုရေတံခွန်သည်လည်း။ မဟိယာ၊ မှ။ ဥဗ္ဘိဇ္ဇတေ၊ မီးပန်းအလား
ပေါ်ထွက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဝိဿသိ။

ဂဂနမဏ္ဍလေ၊ ကောင်းကင်ပြင်၌။ တာရာဂဏာစ၊ သတ္တမီသနက္ခတ်မှ
တပါး ကြယ်အပေါင်းတို့သည်၎င်း။ နက္ခတ္တာစ၊ သတ္တမီသနက္ခတ်တို့သည်
၎င်း။ ဝိရောစန္တိ၊ တင့်တယ်ကုန်၏။ ဝိသာခါ၊ ဝိသာခါနက္ခတ်သည်။ စန္ဒိမာ

(၁၆၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ယုတ္တံ၊ ပြည့်သောလနှင့် ယှဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မံ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဗ္ဗေ၊ ဗုဒ္ဓေ၊ ဘဝိဿသိ။

ဗိလသယာ၊ တွင်း၌နေကုန်သော မြေ၊ မြေပါစသော သတ္တဝါတို့သည် ၎င်း။ ဒရိသယာ၊ ချောက်၌နေကုန်သော မြေခွေးစသော သတ္တဝါတို့သည် ၎င်း။ သကာသယာ၊ မိမိတို့နေရာမှ။ နိက္ခမန္တိ၊ ထွက်ကြကုန်၏။ တေပိ၊ ထို တွင်း၌နေသော သတ္တဝါ ချောက်၌နေသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ အာသယာ၊ မိမိတို့နေရာမှ။ ဆုဒ္ဓါ၊ နိက္ခန္တာ၊ ထွက်ကြကုန်၏။ တသ္မံ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဗ္ဗေ၊ ဗုဒ္ဓေ၊ ဘဝိဿသိ။

တာဝဒေ၊ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အာရတိ၊ မမေ့လျော့သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သန္တုဋ္ဌာ၊ မွန်မြတ်သော သန္တောသဖြင့် ရောင့်ရဲကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေပိ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ သန္တုဋ္ဌာ၊ မွန်မြတ်သော သန္တောသဖြင့် ရောင့်ရဲကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မံ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဗ္ဗေ၊ ဗုဒ္ဓေ၊ ဘဝိဿသိ။

တဒါ၊ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ရောဂါ၊ ကိုးဆယ့်ခြောက်ဖြာရောဂါတို့သည်။ ဥပသမ္ပန္တိ၊ ငြိမ်းကုန်၏။ ဗိသစ္စာစ၊ မှတ်သိပ် ဆာလောင်ခြင်း သည်လည်း။ ဝိနဿတိ၊ ပျောက်ပျက်၏။ တာနိပိ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏ ရောဂါငြိမ်းခြင်း မှတ် သိတ် ဆာလောင်ခြင်း၏ပျောက်ခြင်းတို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တသ္မံ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဗ္ဗေ၊ ဗုဒ္ဓေ၊ ဘဝိဿသိ။

တဒါ၊ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ တနု၊ ခေါင်းပါးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒေါသော၊ ဒေါသသည်၎င်း။ မောဟော၊ မောဟသည်၎င်း။ ဝိနဿတိ၊ ပျောက်ပျက်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေပိ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဝိဂတာ၊ ကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မံ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဗ္ဗေ၊ ဗုဒ္ဓေ၊ ဘဝိဿသိ။

တဒါ၊ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဘယံ၊ ဘေးသည်။ နဘဝတိ၊ မဖြစ်။ တေမ္ပိ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏ ဘေးမရှိခြင်းသည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဒိဿတိ၊ ထင်၏။ တေနလိဂေန၊ ထိုအမှတ်ဖြင့်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဇာနု၊ မသိကုန်၏။ တသ္မံ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဗ္ဗေ၊ ဗုဒ္ဓေ၊ ဘဝိဿသိ။

နိဒါနကထာ

(၁၆၉)

ရဇော၊ မြူသည်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ကောင်းကင်သို့။ နုဒ္ဓံသတိ၊ မတက်မလွင့်။
ဧတမ္ပိ၊ ဤသို့ ကောင်းကင်သို့ မြူမတက်မလွင့်ခြင်းသည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။
ပဒိဿတိ၊ ထင်မြင်၏။ တေနလိင်္ဂေန၊ ထိုအမှတ်ဖြင့်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။
ဇာနာမ၊ သိကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ၊ တဝိဿသိ။

အနိဋ္ဌဂန္ဓော၊ မကောင်းသောအနံသည်။ ပက္ကမတိ၊ ဖဲသွား၏။ ဒိဗ္ဗဂန္ဓော၊
နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော နတ်တို့ဥစ္စာဖြစ်သောအနံသည်။ ပဝါယတိ၊ လှိုင်၏။
သောပိဂန္ဓော၊ ထိုနတ်တို့၏ အနံသည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဝါယတိ၊ လှိုင်၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ၊ တဝိဿသိ။

အရူပိနော၊ ရုပ်မဲ့သော သတ္တဝါတို့ကို။ ဝါ၊ အရူပဗြဟ္မာတို့ကို။
ဌပယိတွာ၊ ထား၍။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။
ပဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေပိ၊ ထိုနတ်တို့
သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။
ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ၊ တဝိဿတိ။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ ဌပယိတွာ အရူပိနောတိဇုဒ္ဓံ အရူပိနံ နာမဓမ္မာနဓမ္မဝ သမ္ဘဝ
တော တေသဉ္စ စက္ခုဝိညေယျာဘာဝတော ဝုတ္တံ။

တာဒေဝ၊ ဌံ။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်ကုန်သော။ နိရယာနာမ၊
ငရဲတို့မည်သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော ငရဲတို့သည်။
ဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေပိ၊ ထိုငရဲတို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊
ယနေ့။ ဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ၊
တဝိဿသိ။

တဒါ၊ ဌံ။ ကုဏှော၊ နံရံတို့သည်၎င်း။ ကဝါဋ္ဌာစ၊ တံခါးရွက်တို့သည်၎င်း။
သေလာစ၊ ကျောက်တောင်တို့သည်၎င်း။ အာဝရဏာ၊ ပိတ်ပင်ကွယ်ကာ
တားဆီးကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တေပိ၊ ထိုနံရံ တံခါးရွက်
ကျောက်တောင်တို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ အာကာသဘူတာ၊ ဟင်းလင်း
အပြင်လွင်တီးကောင်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။
ဓုဝံဗုဒ္ဓေါ၊ တဝိဿသိ။

(၁၇၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တသ္မိံ ခဏေဉ္စ။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ စုတိစ၊ စုတေခြင်းသည်၎င်း။ ဥပပတ္တိစ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်၎င်း။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ တာနိ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ မစုတေခြင်း ပဋိသန္ဓေမနေခြင်း နိမိတ်တို့သည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဝိဿသိ။

အယျသုမေဓတာပဿ၊ အရှင်သုမေဓာရှင်ရသေ့။ ဧတံ၊ ဤစနည်း တပေါင်သံကို။ မယမ္ပိ၊ ငါတို့သည်လည်း။ ဝိဇာနာမ၊ သိကုန်၏။ တံ၊ သည်။ ဝိရိယံ၊ ဝိရိယကို။ ဒဠ္ဇံ၊ မြဲစွာ။ ပဂ္ဂဏေ၊ ချီးမြှောက်လော။ မာနိဝတ္ထ၊ နောက်သို့ မဆုတ်နစ်လင့်။ အဘိက္ကမ၊ ရွှေသို့သာ တက်လော။ ယံ၊ အကြင်ဘုရား ဖြစ် ကြောင်းနိမိတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဝိဇာနာမ၊ သိပါကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဝိဿသိ။

သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တရာ။ အဟံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား ၏၎င်း။ ဒသသဟဿိနဉ္စ၊ တသောင်းသော စကြဝဠာ၌နေကုန်သော နတ်တို့ ၏၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံဉာယံ-ဉာယေသံ၊ ဤနှစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝစနံ၊ စကားကို။ သုတ္တံ၊ ကြား၍။ တဒါ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ တုဋ္ဌဟဋ္ဌော၊ နှစ်သက်ရှင်လန်းသော စိတ်ရှိသည်။ ပမောဒိတော၊ ဝမ်းမြောက်သော နှလုံး ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။

ဝိနိစ္ဆယတ္ထံ။ ။ ဉာယေသန္တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝစနဝိပလ္လာသေနစ ဉာယန္တိ ပုတ္တံ သာမိအတ္ထေ ပဗ္ဗတ္ထဝစနံ။

(တနည်း) သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တရာ။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဝစနဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဒသသဟဿိနံ၊ တို့၏။ ဝစနဉ္စ၊ စကားကို၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာယံ၊ နှစ်ပါးသော အစိတ်ရှိသော။ ဝါ၊ နှစ်ပါးသော အပေါင်းရှိသော။ ဣဒံစနံ၊ ဤစကားကို။ သုတ္တံ၊ ကြားသောကြောင့်။ တုဋ္ဌဟဋ္ဌော၊ သည်။ ပမောဒိတော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ တဒါ၊ ၌။ ဧဝံ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ပြီ။

အဋ္ဌဝိနိစ္ဆတ္ထံ။ ။ ဉာယိန္တံ သမူဟော၊ ဉာယောဝါ အံသာ တေဿာတိ ဉာယံ၊ ဉာယ နိတိတိ အံသေ ယာတိ ဗျာဘရဏသုတ္တေန တိ အံသတ္ထေ သမုဒါယတ္ထေစ အယ ဝစ္စယော တောတိ၊ ကစ္စာယန မတေန ပန ယဒနုပပန္နာ နိပါတနာသိဇ္ဇန္တိတံ မဟာပဒေသေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဒသသဟဿိ နှုတယံ၌ နိဂ္ဂဟိတံ ကြေသည်။

နိဒါနကထာ

(၁၇၁)

ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ အဒ္ဓေဇ္ဈဝစနာ၊ နှစ်ခွန်းသောစကားမရှိကုန်။ ဝါ၊ နှစ်ဖို့ အားဖြင့်ဖြစ်သောစကားမရှိကုန်။ ဇိနာ၊ တို့သည်။ အမောဃဝစနာ၊ အချည်း နှီးသောစကားမရှိကုန်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ သည်။ ဝိတထံ၊ ချွတ်ယွင်းသော မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အချည်းနှီးသောစကား မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဟံ၊ သည်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝါမိ၊ ဖြစ်လအံ့။

နဘေ၊ ကောင်းကင်၌။ ခိတ္တံ၊ ပစ်အပ်သော။ လေဇ္ဈ၊ ခဲသည်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဘူမိယံ၊ မြေသို့။ ပတတိယထာ၊ ကျ၏သို့။ တထေဝ၊ ထို့အတူ။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌာနံ၊ ဘုရားမြတ်စွာတို့၏။ ဝစနံ၊ စကားတော်သည်လည်း။ ဓုဝသဿတံ၊ ကေန မချွတ်မြဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဓုဝနှင့် သဿတံကား နိစ္စပရိယာယ်ချည်းဖြစ်၍ ကေန သဿတံ ဟူသောအနက်ကို မှတ်အပ်၏။

အပိ၊ ဖြစ်သင့်သောဥပမာကိုဆိုအံ့။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ ခြစ်ပြီးခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏။ မရဏံ၊ သေခြင်းသည်။ ဓုဝသဿတံယထာ၊ ကေနမချွတ်မြဲ၏ သို့။ တထေဝ၊ တူ။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌာနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ စကားတော်သည်လည်း။ ဓုဝသဿတံ၊ ကေနမချွတ်မြဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ရတ္တိက္ခယေ၊ ညဉ့်၏ကုန်ခြင်းသည်။ ပတ္တေ၊ ရောက်လတ်သည်ရှိသော်။ သူရိယဂ္ဂမနံ၊ နေထွက်ခြင်းသည်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။ တထေဝ၊ တူ။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌာနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ သည်လည်း။ ဓုဝသဿတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

နိက္ခန္ဓသယနဿ၊ နေရာဂူမှထွက်သော။ သီဟဿ၊ ကေသရာခြင်္သေ့၏။ နဒနံ၊ ဟောက်ခြင်းသည်။ ဓုဝံ၊ မြဲသည်။ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌာနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ သည်လည်း။ ဓုဝသဿတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အာပန္နသတ္တာနံ၊ ရောက်လာသော သားငယ်ရှိကုန်သော မိန်းမတို့၏။ ဘာရမောရောပနံ၊ ကိုယ်ဝန်ချခြင်းသည်။ ဓုဝံ၊ မြဲသည်။ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။ တထေဝ၊ တူ။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌာနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ သည်လည်း။ ဓုဝသဿတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိဝေ၊ တို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။ (အာပန္နာ ပတ္တာ သတ္တာ တေသံ ဣတ္တိနန္တိ အာပန္နသတ္တာ)။

(၁၇၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဟံ၊ သည်။ ဟန္တဒါနိ၊ ယခု။ ဝါ၊ ဟန္တကေသေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ ဗုဒ္ဓကရေ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဣတောစိတော၊ မှာမှာအရပ်မှ။ ဝိစိနာမိ၊ ရှာအံ့။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်အရပ်၎င်း။ အဓော၊ အောက်အရပ်၎င်း။ တိရိယံ၊ ဝန်းကျင်ဖီလာ ရှစ်မျက်နှာအရပ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ထည့်)။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်ကုန်သော။ ဒသဒိသာ၊ ဆယ်ရပ်မျက်နှာတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တာသုဒိသာသု၊ ထိုဆယ်မျက်နှာတို့၌။ သန္တိယာ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ဓမ္မဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်၌။ ဗုဒ္ဓကရေ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဝိစိနာမိ၊ ရှာအံ့။

အဓိပ္ပာယ်။ «ကတ္ထမိ ဟိ - ဓမ္မာနံ ဓာတုသဘာဝေါတိ အတ္ထေန ဓမ္မဓာတုတံ ဝုတ္တာ၊ ကတ္ထမိ ဓမ္မေ ယထာသဘာဝတော ဓာရေတိ ဇာနာတိတိ အတ္ထေန သဗ္ဗညုတညာဏံ ဓမ္မဓာတုတိ ဝုတ္တာတိ၊ ဣဓ ပန ဓမ္မာဓေ ဓာတု သဘာဝေါတိ အတ္ထေန သဗ္ဗေ သဘာဝ ဓမ္မဓာတုတိ အဓိပ္ပေတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ တဒါ၊ ထိုထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေနေသောအခါ၌။ ဗုဒ္ဓကရေ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ စူးစမ်းရှာဖွေသော။ အဟံ၊ သည်။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။ မယေသီဟိ၊ မြတ်သော သီတင်းကျွေးဇူးအစု အစရှိသည်ကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော ဘုရားအလောင်းတို့သည်။ အနုစိဏ္ဏံ၊ အစဉ်မပြတ်လေ့ကျက်မှီဝဲအပ်သော။ မဟာပထံ၊ ခရီးလမ်းမသဖွယ် ဖြစ်သော။ ဝါ၊ မြတ်သော ဘုရားအလောင်းတို့၏ သွားရာလမ်းကြောင်းဖြစ်သော။ ဒသသု ပါရမီသု၊ ဆယ်ထွေသော ပါရမီတို့တွင်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဒါနပါရမိံ၊ ဒါနပါရမီကို။ အဒက္ခိံ၊ မြင်ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓကရေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ စူးစမ်းရှာဖွေသည်ရှိသော်။ ပဌမံ၊ သော။ ဒါနပါရမိံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်လတ်ပြီး၍။ သုမေဓပဏ္ဍိတ၊ ဘုရားမျိုးကိုစိုက်ပျိုးအစ ဗျာဒိတ်ရသည့် ကုံငပညာ သုမေဓာ။ တံ၊ သည်။ ဗောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့။ ပတ္တု၊ ရောက်ခြင်းငှာ။ ယဒိဣန္ဒြိယံ၊ အကယ်၍ အလိုရှိသည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ အလိုရှိလတ်သော်။ တံ၊ သည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဣမံ၊ ဤဒါနပါရမီ ကို။ ကာဝ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ ဝါ၊ ကာဝ-အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဒဠိ၊

နိဒါနကထာ

(၁၇၃)

မြဲစွာ။ကတော၊ပြု၍။ သမာဒိယ၊ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍။ ဒါနပါရမိတံ၊
ဒါနပါရမီကို။ ဂစ္ဆ ပူရေဟိ၊ ဖြည့်လေလော။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ အတ္တနံ၊
မိမိကိုယ်ကို။ သြဝဒိ၊ ဆုံးမပြီ။ (ထည့်)။

အပိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာ ဥပမာကိုဆိုအံ့။ ယဿကဿစိ၊ အမှတ်မရှိသောရေ
ဖြင့်။ ဝါ၊ အရည်ဖြင့်။ သမ္ပုဏ္ဏော၊ ပြည့်သော။ အဓောကတော၊ ဦးစောက်
ထားအပ်သော။ ကုမ္ဘော၊ အိုးသည်။ နိဿေသံ၊ အကြွင်းမရှိသော။ ဥဒကံ၊
ရေကို။ ဝမတေဝ၊ အန်သည်သာလျှင်တည်း။ (တနည်း) ဥဒကံ၊ ရေကို။
နိဿေသံ၊ အကြွင်းမရှိသည်ကို။ ကတော၊ပြု၍။ ဝမတေဝ၊တည်း။ တတ္ထ တတော
ဝမနတော၊ ထိုသို့ အန်ခြင်းမှ။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ နပရိရက္ခတိယထာ၊ မစောင့်
ရှောက်၏သို့။ (တနည်း)တတ္ထ တသ္မိံ ဥဒကေ၊ထိုရေ၌။ ကိဉ္စိဥဒကံ၊ တစုံတခု
သောရေကို။ ဝမနတော၊ အန်ခြင်းမှ။ နပရိရက္ခတိယထာ၊ မစောင့်ရှောက်
၏သို့။

တထေဝ၊ ထိုအတူ။ တုမ္ပိ၊ သင်သည်လည်း။ ဟိနမုက္ကဋ္ဌမဇ္ဈိမေ၊ အယုတ်၊
အမြတ်၊ အလတ်ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ပုဏ္ဏေ၊ အလှူခံ ရောက်လာကုန်သော။
ယာစကေ၊ ဖုန်းတောင်းယာစကာတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ အဓောကတော၊
သော။ ကုမ္ဘောဝိယ၊ အိုးကဲ့သို့။ ဝါ၊ အိုးနှင့်တူသည်။ ဟုတော၊၍။ နိဿေသံ၊
အကြွင်းမရှိသော။ ဒါနံ၊ကို။ ဒဒါဟိ၊ လှူလော။ (တနည်း)ဒါနံ၊အလှူဝတ္ထု
ကို။ နိဿေသံ၊ အကြွင်းမရှိသည်ကို။ ကတော၊၍။ ဒဒါဟိ၊ လော။ သဗ္ဗဓန
ပရိစ္စာဂေန၊အလုံးစုံသောဥစ္စာကို စွန့်ခြင်းဖြင့်။ ပါရမိဉ္စ၊ ဒါနပါရမီကို၎င်း။
အင်္ဂပရိစ္စာဂေန၊မျက်စိစသောအင်္ဂါကိုစွန့်ခြင်းဖြင့်။ ဥပပါရမိဉ္စ၊ဒါနဥပပါရမီ
ကို၎င်း။ ဇီဝိတပရိစ္စာဂေန၊ အသက်ကိုစွန့်ခြင်းဖြင့်။ ပရမတ္ထပါရမိဉ္စ၊ ဒါန
ပရမတ္ထပါရမီကို၎င်း။ ပူရေဟိ၊ ဖြည့်လေလော။ ဣတိဝေ၊သို့။ အဟံ၊ငါသည်။
အတ္တနံ၊ကို။ သြဝဒိ၊ဆုံးမပြီ။

မှတ်စွယ်။ ။ယဿကဿစိ၌ အမှတ်မရှိသော ရေဟူသည်ကား နဒိတဉာကဒိ
ဥဒက ဝသောဒက စသည်ကိုယူ၊ အမှတ်မရှိသော အရည်ဟူသည်ကား ဥဒက
စိရကတ စသည်ကိုယူ၊ တတ္ထ၌ တ ကား ပတ္တန္တရိသယ၊ပသိဒ္ဓရိသယ၊အနုဘူတ
ရိသယအားဖြင့် ဆုံးပါးတို့တွင် “တတ္ထ တသ္မိံ ဥဒကေ”စွဲမူ ပတ္တန္တရိသယ၊
‘တတ္ထတတောဝမနတော’စွဲမူ အနုဘူတရိသယ၊ပသိဒ္ဓရိသယကား မရကောင်း၊

(၁၇၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကတာနိဿယ

တထေဝကား ဩပဗ္ဗသမ္ပုပ္ပါဒနတ္ထံ တခုတည်းသောနိပါတ်ပုဒ်တည်း။ တထာ
ဧဝ ခွဲ၍ နှစ်ခုလုပ်ကောင်း၊ ဒါနပါရမီဧဝ ဒါနပါရမီတာ၊ သောတ္ထ၊ တာ
နှောင်းသောကြောင့် မိ၌ ရသာဖြစ်သည်။ ပဓန္တရသမ္ပန္နကြောင့် ဒါနပါရမီတံဟု
ဒုတိယန္တံနှင့် ရှိသည်။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ တွေ့ကာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဧတေဝဓမ္မာ၊
ထိုဒါနပါရမီတို့သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ တရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သည်။ န
ဘဝိဿရေ- နဘဝိဿန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဒါနချည်းသာ မဖြစ်
သောကြောင့်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်အကြောင်းတရားတို့သည်။ ဗောဓိပါစနာ၊
အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်စေတတ်ကုန်၏။ အညေ၊ ဒါန
ပါရမီမှ တပါးကုန်သော။ တေပိဓမ္မေ၊ ထိုအကြောင်းတရားတို့ကိုလည်း။
အဟံ၊ သည်။ ဝိစိနိဿာမိ၊ ရှာအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရိဝိတက္ကော၊ အကြံသည်။
အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ (တခုတည်းသော ဒါနပါရမီ၏ အနေကပ္ပကာရ၏
အဖြစ်ကြောင့် ဧတေဟူသော ဗဟုဝစနကို မူသတည်း)။

တဒါ၊ ထိုစူးစမ်းရှာဖွေအံ့ဟု ကြံသည်မှနောက်ကာလ၌။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာတို့ကို။
ဝိစိနန္တော၊ ရှာသော။ အဟံ၊ သည်။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။ မဟေသိဟိ၊
တို့သည်။ အာသေဝိတ နိသေဝိတံ၊ အဖန်တလဲလဲမှီဝဲအပ် အမြဲမပြတ် မှီဝဲအပ်
သော။ ဒုတိယံ၊ သော။ သီလပါရမီကို။ အဒက္ခိ၊ ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ ဒုတိယံ၊ သော။ သီလပါရမီကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ သုမေဓ
ပဏ္ဍိတ၊ ကံပညာ သုမေဓာ။ တံ၊ သင်သည်။ ဗောဓိံ၊ သို့။ ပတ္တု၊ ငှာ။ ယဒိ
ဣစ္ဆသိအံ့။ ဧဝံသတိ၊ သော်။ တံ၊ သည်။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဣမံ၊ ဤသီလပါရမီ
ကို။ တာဝ-အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ တာဝ-အတိဝိယာလျှင်။ ဒဠာ၊ စွာ။ ကတူ၊
၍။ သမာဒိယာ၍။ သီလပါရမီတံကို။ ဂစ္ဆ-ပူရေဟိ၊ လော။ ဣတိဧဝံသို့။
အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝဒိံ၊ ဆုံးမပြီ။

စာမရီ၊ စာမရီမည်သော သားမသည်။ ကိသ္မိဉ္စိ၊ ချုံ နွယ် ဆူး စည်း
မသည်တို့တွင် တစုံစာခုသော အရပ်၌။ ပဋိလဂ္ဂိတံ၊ ငြိသော။ ဝါလံ၊ အမြီးကို။
ဧကွတိ၊ စောင့်ရှောက်၏။ (တနည်း) ဝါလံ ဝါလေ၊ သည်။ ကိသ္မိဉ္စိ၊ ပဋိ
လဂ္ဂိတံ-ပဋိလဂ္ဂိတေ၊ ငြိလတ်သော်။ တတ္ထာ၊ ထိုငြိရာအရပ်၌။ မရဏံ၊ သို့။ ဥပေတိ
ယထာ၊ ရောက်၏သို့။ ဝါလမိံ၊ ကို။ နဝိကောပေတိယထာ၊ မဖျက်ဆီး၏သို့။

နိဒါနကထာ

(၁၇၅)

တထေဝ၊ တူ။ စတူသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ဘူမိသု၊ ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလ စသော အဝတ္ထာဘုံတို့၌။ ပရိယာ၊ ပန္နာနိ၊ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ သီလာနိ၊ သီလတို့ကို။ ပရိပူရယ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဖြည့်၍။ စာမရီ၊ သည်။ ဝါလဓိ၊ ကို။ ရက္ခတိဝိယ၊ ၏သို့။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သီလံ၊ ကို။ ပရိရက္ခ၊ စောင့်ရှောက်လော။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝဒံ၊ ပြီ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ နရဿ၊ ဧသော နာရိကဲ့သို့၊ စမရဿ၊ ဧသော စာမရီ၊ ပြု၍အောင်းမကို စာမရီဆိုသည်။ အဖိဖြစ်အံ့ ဝမရောဆိုရာသည်၊ အဘိဓာန်၌ စမရောသည်ကား အောင်းဖိုတည်း။ ထိုကြောင့် စာမရီနာမ မိဂိဟ၊ ဖော်ဒိပဿာသည်။ ပရိလဂ္ဂိတံ ရက္ခတိတိ ဝစနသေသော၊ ဘုမ္မတ္ထေဝါ ဥပယောဂေါ။

တ္ထေကာ၊ ကုန်သော။ ဧတေဝေဓမ္မာ၊ ထိုဒါန၊ သီလဟူသော တရားနှစ်ပါး တို့သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော အကြောင်းတရားတို့ သည်။ နဘဝိဿရေ-နဘဝိဿန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်ရာသေး။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဒါန၊ သီလတို့သာ ဗုဒ္ဓဓမ္မ မဖြစ်ကုန်ရာသောကြောင့်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗောဓိ ပါစနာ၊ ကုန်၏။ အညေ၊ ဒါန သီလမှ တပါးကုန်သော။ တေပိဓမ္မေ၊ ထို အကြောင်းတရားတို့ကိုလည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဝိစိနိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေ၊ ဒါန သီလမှတပါးကုန်သော အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ သော်။ တဒါ၊ ၌။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။ မဟေသီဟိ၊ တို့သည်။ အာသေဝိတ နိသေဝိတံ၊ သော။ တတိယံ၊ သော။ နေက္ခမ္မပါရမိံ၊ ကို။ အဒက္ခိံ၊ ပြီ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ဣတိ နေက္ခမ္မသဒ္ဓေါ၊ နေက္ခမ္မံ ပဌမဇ္ဈာနေ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဝိမုတ္တိယံ ဝိပဿနာယ နိဿေသကုသလသိဉ္စ ဖိဿတိတိ ဝုတ္တေသု အနေကတ္ထေသု ပဗ္ဗဇ္ဇာ ယံ ပဝတ္တတိ။

သုမေခိပဏ္ဍိတ၊ ကုံငပညာ သုမေဓာ။ တံ၊ သည်။ ဗောဓိံ၊ သို့။ ပတ္တု၊ ငှာ။ ယဒိဣစ္ဆသိ၊ အံ့။ ဧဝံသတိ၊ သော်။ တံ၊ သည်။ တတိယံ၊ သော။ ဣမံ၊ ကို။ တာဝ- အတ်ဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ခဠံ၊ စွာ။ ကတော၊ ၍။ သမာဒိယ၊ ၍။ နေက္ခမ္မပါရမိတံ၊ ကို။ ဂစ္ဆ-ပူရေဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝဒံ၊ ပြီ။

(၁၇၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အန္တုသရေ၊ နောင်အိမ်၌၊ စိရုဠာ၊ ကြာမြင့်စွာ ကလပတ်လုံး နေရ
သော။ ခုခန့်တော၊ ဆင်းရဲဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ တတ္ထ၊
ထိုနောင်အိမ်၌။ ရာဂံ၊ ချစ်ခြင်းရာကို။ နဇနေတိယထာ၊ မဖြစ်စေသို့။ မုတ္တိ
မေဝ မုတ္တိဝေ၊ နောင်အိမ်မှ လွတ်ခြင်းကို သာလျှင်။ ဂဝေသတိယထာ၊
ရှာ၏သို့။

တထေဝ၊ တူ။ တံ၊ သည်။ ဘဝတော၊ ဘဝသုံးပါးမှ။ ပရိမုတ္တိယာ၊ လွန်
ခြင်းငှာ။ သဗ္ဗဘဝေ၊ အလုံးစုံသော ဘဝတို့ကို။ အန္တုသရံဝိယ၊ နောင်အိမ်
ကဲ့သို့။ ပဿ၊ ရှုလော။ နေက္ခမ္မာဘိမုခေ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရွေးရှုသည်။
ဟောဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝေ၊ ပြီ။

မှတ်စွယ်။ “နိက္ခမတိတိ နိက္ခမော” ပြု၍ ပဗ္ဗဇ္ဇိတကို ရသတည်း။ “နိက္ခမဿ ဣဒံ
နေက္ခမ္မံ” တဒ္ဓိတ်ဆင့်မှ ပဗ္ဗဇ္ဇကို ရသည်ဖြစ်၍ နေက္ခမ္မပုဒ် နေသင့်သည်။ နိက္ခမနံ
သင့်သည်။ “နိက္ခမနံ နိက္ခမော” ဟု ဘာဝသာဓိပြုမှု နိက္ခမလည်းတော်သင့်၏။
နေက္ခမ္မံ ပဌမဇ္ဈာနေ စသော အဘိဓာန်ဝါထာကို မြော်လျှင် နေက္ခမ္မသာ သုန္ဓရ
တရ ထင်သည်။

တ္ထေကာ၊ ကုန်သော။ ဧတေဓမ္မာ၊ ထိုဒါနစသောတရား သုံးပါးတို့သည်
သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နဘဝိဿရေ-နဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်သေး။ တသ္မာ၊
ထိုဒါနစသား အကြောင်းတရား သုံးပါးသာ ဗုဒ္ဓဓမ္မမဖြစ်ရာသောကြောင့်။
ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗောဓိပါစနာ၊ ကုန်၏။ အညေ၊ ဒါန စသည်မှ တပါး
ကုန်သော။ တေပိဓဓ္မေ၊ တို့ကိုလည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဝိစိနိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊
သို့။ ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေ၊ ဒါနစသည်မှ တပါးကုန်သော
အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဝိစိနန္တောသော်။ တဒါ၊ ၌။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။
မဟေသိဟိ၊ တို့သည်။ အာသေဝိတနိသေဝိတံ၊ သော။ စတုတ္ထံ၊ သော။ ပညာ
ပါရမီ၊ ကို။ အဒက္ခိ၊ ပြီ။

သုမေဓပဏ္ဍိတ၊ ကံငပညာသုမေဓော။ တံ၊ သည်။ ဗောဓိ၊ ကို။ ယဒိဣစ္ဆသိ၊
အံ့။ ဝေသတိ၊ သော်။ တံ၊ သည်။ စတုတ္ထံ၊ သော။ ဣမံ၊ ကို။ တာဝအတိဝိယ၊
လျှင်။ ဒဠံ၊ စွာ။ ကတွာ၊ ရှိ။ သမာဒိယ၊ ရှိ။ ပညာပါရမိတံ၊ ကို။ ဂစ္ဆ-ပူရေဟိ၊
လော။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝေ၊ ပြီ။

အပိ၊ အံ။ ဘိက္ခုန္တော၊ ဆွမ်းခံသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဟိနမုက္ကဋ္ဌမဇ္ဈိမေ၊
အယုတ်အမြတ်အလတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကုလဒါနိ၊ အမျိုးတို့ကို။ နဝိဝဇ္ဇေန္တော၊
မကြဉ်ရှောင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အယုတ်အမြတ် အလတ်ဖြစ်
သော အမျိုးတို့ကို မကြဉ်ရှောင်သည်။ သတိ၊ သော်။ ယာပနံ၊ မျှတလောက်
ရုံသော။ အာဟာရံ၊ ကို။ လတတိယထာ၊ ရ၏သို့။

တထေဝ၊ တူ။ တံ၊ လည်း။ သဗ္ဗကာလံ သဗ္ဗကာလေ၌။ ဟိနမုက္ကဋ္ဌမဇ္ဈိမံ
သော။ ဗုဓ်ဇနံ၊ ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပဉ္စံ၊ ကိံ ဘန္တေကုသလံ-ကိံ အကု
သလံ-ကိံ သာဝဇ္ဇံ ကိံ အနဝဇ္ဇံ အစရှိသော နည်းဖြင့် ဖြစ်သောပုစ္ဆာကို။ ပရိ
ပုစ္ဆန္တော၊ ဆွေးနွေးမေးမြန်းသည်။ ဟုတု၊ ဤ။ ပညာပါရမိတံ၊ ကို။ ဂန္ဓာ၊
ဖြည့်၍။ သမ္မောဓိံ၊ သို့။ ပါပုဏိဿတိ၊ လတ်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အယုတ်အလတ်
အမြတ်မရွေး ဆွေးနွေးများမှ တိုးပွားပညာ ရလွယ်ရာသောကြောင့်။ တံ၊
သည်။ ဣတော၊ ဤနေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ဤ။ ပညာပါရမိံ၊ ကို။ ပူရေဟိ၊ လော။
ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟံ၊ သည်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝဒိံ၊ ပြီ။

တ္ထေကာ၊ ကုန်သော။ ဧတေဝေ ဓမ္မာ၊ ထိုဒါနစသား အကြောင်းတရား
လေးပါးတို့သည်သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နဘဝိဿရေ-နဘဝိဿန္တိ၊
သေး။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗောဓိပါစနာ၊ ကုန်၏။ အညေ၊ ကုန်သော။
တေပိဓမ္မေ၊ တို့ကိုလည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဝိစိနိဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိ
ဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

သာရိပုတ္တုရာ၊ အဟံ၊ သည်။ အညေ၊ တို့ကို။ ဝိစိနန္တောသော်။ တဒါ
၌။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။ မဟေသိဟိ၊ တို့သည်။ အာသေဝိတ နိသေဝိတံ၊
သော။ ပဉ္စမံ၊ သော။ ဝိရိယပါရမိံ၊ ကို။ အဒက္ခိံ၊ ပြီ။

သုမေဓာဣတ၊ ကုံပညာ သုမေဓာ။ တံ၊ သင်သည်။ ဗောဓိံ၊ သို့။ ပတ္တု၊
ငှာ။ ယဒိဣစ္ဆသိ၊ အံ။ ဧဝံသတိ၊ သော်။ တံ၊ သည်။ ပဉ္စမံ၊ သော။ ဣမံ၊ ကို။
တာာ အတိဝိယ၊ လျှင်။ ဒဠ္ဇံ၊ စွာ။ ကဘူ၊ ဤ။ သမာဒိယ၊ ဤ။ ဝိရိယပါရမိတံ၊
ကို။ ဂစ္ဆ-ပူရေဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝဒိံ၊ ပြီ။

အပိ၊ အံ။ မဂရာဇာ၊ သားများမင်းဖြစ်သော။ သီဟော၊ ကေသရာခြင်္သေ့
သည်။ နိသဇ္ဇဌာနစက်မေ-နိသဇ္ဇဌာနစက်မေသု၊ သွားခြင်း ရပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်း

(၁၇၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဣရိယာပုထ်တို့၌။ အလိနဝိရိယော၊ မတုန့်သော ဝိရိယရှိသည်။ ဟောတိ
ယထာ၊ ၏သို့။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ပဂ္ဂဟိတမနော၊ ချီးပင့်အပ်သောနှလုံး
ရှိသည်။ ယောတိယထာ၊ ၏သို့။

တထေဝ၊ တူ။ သဗ္ဗဘဝေ၊ ခပ်သိမ်းသော ဖြစ်လေရာ ဖြစ်လေရာဘဝ၌။
ဒဠ္ဇေ၊ စွာ။ ဝိရိယံ၊ ကို။ ပဂ္ဂဏှ-ပဂ္ဂဏှိတော၊ ချီပင့်၍။ ဝိရိယပါရမိတံ၊ ကို။ ဂန္ဓာ၊
ဖြည့်၍။ သမ္မောဓိံ၊ သို့။ ပါပုဏိဿသိ၊ လတံ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ လုံ့လသန်မှ
အမှန်ဆုကြီးပြီးစီးရာသောကြောင့်။ ဣတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဝိရိယပါရမိံ၊
ကို။ တံ၊ သည်။ ပူရေဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အဟံ၊ သည်။ အတ္တာနံ၊ ကို။
ဩဝဒိံ၊ ပြီ။

တ္ထေကာ၊ ကုန်သော။ တေဝေဓမ္မာ၊ ထိုဒါနစသား အကြောင်းတရား
ငါးပါးတို့သည်သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နဘဝိဿရေ-နဘဝိဿန္တိ၊
သေး။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗောဓိပါစနာ၊ ကုန်၏။ အညေ၊ ကုန်သော။ တေပိ
ဓမ္မာ၊ တို့ကိုလည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဝိစိနိဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဝိတက္ကော၊
သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေ၊ တို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ သော်။
တဒါ၊ ၌။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။ မဟေသိဟိ၊ တို့သည်။ အာသေဝိတ နိသေ
ဝိတံ၊ သော။ ဆဋ္ဌမံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သော။ ခန္တိပါရမိံ၊ ကို။ အဒက္ခိံ၊ ပြီ။

သုမေဓပဏ္ဍိတ၊ ဓာ။ တံ၊ သည်။ ဆဋ္ဌမံ၊ သော။ ဣမံ၊ ကို။ တာဝအတိဝိယ၊
လျှင်။ ဒဠ္ဇေ၊ စွာ။ ကတော၊ ၍။ သမာဒိယ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုခြောက်ခုမြောက်သော
ခန္တိပါရမိ၌။ အဒေဇ္ဈမာနသော၊ ရံခါ သည်းခံခြင်း ရံခါသည်းမခံခြင်း
အချို့သသူအား သည်းခံခြင်း အချို့သသူအား သည်းမခံခြင်း ဤသို့ နှစ်ပါး
သောအဖို့အားဖြင့် မဖြစ်သောစိတ်ရှိသည်။ ဝါ၊ ဤသို့ နှစ်ပါးသောအဖို့
အားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းသို့ မရောက်သောစိတ်ရှိသည်။ ဟုတော၊ ၍။ သမ္မောဓိံ၊ သို့။
ပါပုဏိဿသိ၊ လတံ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့နှစ်ခုမလည်း တကြောင်းတည်း သည်းခံ
မှ ဉာဏ်လှိုင်းမသို့ ရောက်ရာသောကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဣတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။
ခန္တိပါရမိံ၊ ကို။ ပူရေဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အဟံ၊ သည်။ အတ္တာနံ၊ ကို။
ဩဝဒိံ၊ ပြီ။

နိဒါနကထာ

(၁၇၉)

••နတ္ထံ။ ။ဆန္တံ ပူရဏီ ဆဋ္ဌာ၊ဆဋ္ဌာဝေ ဆဋ္ဌမာ၊ မ သောတ္ထ၊ဌမပစ္စည်းလည်း ဟူ၏။ ခွေဓာ ဘာဝေါ ခွေဇ္ဈံ၊ နခွေဇ္ဈံ အခွေဇ္ဈံ၊ အခွေဇ္ဈံ မာနသံ ယဿ သော တွန္တိ အခွေဇ္ဈံ မာနသော၊ ယဿဟုတ္တံ၊အား။သောတ္ထံ၊သည်ပေး။ ဤကားရှေ့ အနက်ဖို့၊အထဝါ ခွေဓာ ဘာဝေါ ခွေဇ္ဈံ၊ ခွေဇ္ဈံ အာပန္နံ မာနသံ ယဿ တွန္တိ ခွေဇ္ဈံမာနသော၊ န ခွေဇ္ဈံမာနသော အခွေဇ္ဈံမာနသော၊ နောက်အနက်အဖို့၊ အခွေဇ္ဈံမာနသောတိ ကဒါစိ ခမနံ ကဒါစိ အက္ခမနံ ကဿစိ ခမနံ ကဿစိ အက္ခမနံတိ ဧဝံ ခွေဓာဘာဝံ အနာပန္နံ မာနသော ဟုတွာ။ ။ဋီကာ-၂၅။

အပိ၊ အံ။ သာရိပုတ္တ၊ရာ။ အဟံ၊သည်။အညေပိ၊ဒါနစသား အကြောင်း တရားငါးပါးမှ တပါးကုန်သော။ဗုဒ္ဓဓမ္မေကို။ ဝိစိနန္တော၊ သော်။ ဆဋ္ဌမံ၊ သော။ ခန္တိပါရမိံ၊ကို။ ဒိသ္မာ၊၍။ သုမေဓပဏ္ဍိတာ၊ ဓာ။ပထဝီနာမ၊မြေမည် သည်ကား။နိက္ခေပံ၊မိမိအပေါ်၌ပစ်ချအပ်သော။ သုစိမ္ပိ၊ စန္ဒကူး၊ သရက္ခနံ၊ မာလာကျိကျူစသော စင်ကြယ်သောဝတ္ထုကို၎င်း။အသုစိမ္ပိစ၊မြေကောင်ပုပ် ခွေးကောင်ပုပ်စသော မစင်ကြယ်သောဝတ္ထုကို၎င်း။သဗ္ဗ၊အလုံးစုံ စင်ကြယ် မစင်ကြယ်သောဝတ္ထုကို။သဟတိယထာ၊သည်းခံ၏သို့။ပဋိသဒ္ဓယံ၊ မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်းကို။ နကရောတိယထာ၊ မပြု၏သို့။

တထေဝ၊တူ။ ကုမ္ပိ၊သည်လည်း။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သတ္တဝါ တို့၏။ သမ္မာနဝိမာနက္ခမော၊ မထေမဲ့မြင်ပြုခြင်း မြတ်နိုးတနာ ပြုခြင်းကို သည်းခံစောက်သည်။ဟုတွာ၊၍။ခန္တိပါရမိတံ၊ ခန္တိပါရမိကို။ဂန္တော၊ဖြည့်၍။ သဗ္ဗောဓိံ၊ သို့။ ပါပုဏိဿသိ၊ရောက်လတ်။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဣတော၊ မှ။ပဋ္ဌာယ၊၍။ခန္တိပါရမိံ၊ကို။ပူရေဟိ၊လော။ ဣတိ၊သို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သြဝဒိံ၊ ပြီ။

တ္ထေကာ၊ကုန်သော။ ဧတေဓမ္မာဝ၊ ဒါနစသား ထိုအကြောင်းတရား ခြောက်ပါးတို့တည်သာလျှင်။ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊တို့သည်။ နဘဝိဿရေ နဘဝိဿန္တိ၊ သေး။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗောဓိပါစနာ၊ ကုန်၏။အညေ၊ ကုန်သော။တေ ဗုဒ္ဓဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဝိစိနိဿာမိ၊ အံ။

ဝိစိနန္တော၊သော။အဟံ၊သဉ် တဒါ၊၌။ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။ မဟေ သိဟိ၊တို့သည်။ အာသေဝိတ နိသေဝိတံ၊သော။ သတ္တမံ၊သော။ သစ္စပါရမိံ၊ ကို။ အဒက္ခိံ၊ ပြီ။

(၁၈၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ ငါသည်။ အညေ၊ ဒါနစသားအကြောင်းတရား
 ခြောက်ပါးမှ တပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေတို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ သော်။ သတ္တမံ၊
 သော။ သစ္စပါရမီ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ သုမေပဏ္ဍိတာ၊ ဓာ။ တံ၊ သည်။ ဣမံ၊ ကို။
 စာဝ၊ အတိဝိယ၊ လျှင်။ ဒဠ္ဇံ၊ စွာ။ သမာဒိယ၊ ၍။ တတ္ထ၊ တံ၊ သံ၊ သစ္စပါရမီယံ၊
 ဌံ။ အဇ္ဈေဇ္ဈဝစနော၊ ရံ၊ ခါ၊ မှန်သောစကားရှိသည်။ ရံ၊ ခါ၊ မမှန်သော စကားရှိ
 သည်။ အချိုသောသူအား မှန်သောစကားရှိသည်။ အချိုသောသူအား မမှန်
 သောစကားရှိသည်။ ဤသို့ နှစ်ပါးသော အဖို့အားဖြင့် မဖြစ်သော စကား
 ရှိသည်။ အဝိတထဝစနော၊ ခပ်သိမ်းသောအခါ၌ ခပ်သိမ်းသော သူတို့အား
 မချွတ်ယွင်းသောစကားရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သမ္မောဓိံ၊ သို့။ ပါပုဏိဿသိ၊
 လတံ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဣတော၊ ပဋ္ဌာယ၊ သစ္စပါရမီ၊ ပူရေဟိတိ
 အတ္တာနံ၊ ဩဝဒိံ။

အပိ၊ အံ။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေပိ၊ ဒါနစသား အကြောင်း
 တရား ခြောက်ပါးမှ တပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေတို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ သော်။
 သတ္တမံ၊ သော။ သစ္စပါရမီ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ သုမေပဏ္ဍိတာ၊ ဓာ။ သဒေဝကေ-
 သဒေဝကဿ၊ သော။ လောကေ-လောကဿ၊ ဧ၊။ တုလာဘူတာ၊ ချိန်
 သဖွယ်ဖြစ်သော။ ဩသဓိနာမ၊ သောက်သျှ။ ကြယ်မည်သည်ကား။ သမယေ
 ဝါ၊ ဆောင်းဥတု နေ့ဥတုတို့၌၎င်း။ ဥတုဝသေဝါ၊ မိုးဥတု၌၎င်း။ ဝီထိတော၊
 ဆမာသ ပစ္ဆမဒိသ ဆမာသ ပုဗ္ဗဒိသဟူသော သွားမြဲရိုးမှ။ နဝေါက္ကမတိ
 ယတာ၊ မဖဲမလွဲ၏သို့။

တထေဝ၊ တူ။ တုမ္ပိ၊ သည်လည်း။ သစ္စေသု-သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့၏။ ဝီထိတော၊
 ဒိဋ္ဌ၊ သုတ၊ မုတ၊ ဝိညာတ၊ အဒိဋ္ဌ၊ အသုတ၊ အမုတ၊ အဝိညာတ ဟူသော
 သွားမြဲရိုးမှ။ မာဝေါက္ကမသိ၊ မဖဲမလွဲလင့်။ သစ္စပါရမီတံ၊ ကို။ ဂန္တော၊ ၍။
 သမ္မောဓိံ၊ သို့။ ပါပုဏိဿသိ၊ လတံ။ တသ္မာ၊ တံ၊ ဣတော၊ ပဋ္ဌာယ၊ သစ္စ
 ပါရမီ၊ ပူရေဟိတိ ဝေ အတ္တာနံ၊ ဩဝဒိံ။

တ္တေကာ၊ ကုန်သော။ ဧတေဝေဓမ္မာ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊
 တို့သည်။ နဘဝိဿရေ-နဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်ရာသေး။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗောဓိ
 ပါစနာ၊ ကုန်၏။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဧတေပိဓမ္မေတို့ကိုလည်း။ အဟံ၊ သည်။
 ဝိစိနိဿာမိ၊ အံ။

နိဒါနကထာ

(၁၈၁)

ဝိစိနန္တောသော။ အဟံသည။ တဒါ၌။ ပုဗ္ဗကေဟိကုန်သော။ မဟေ သီဟိ၊ တို့သည်။ အာသေဝိတနိသေဝိတံ၊ သော။ အဋ္ဌမံ၊ သော။ အဓိဋ္ဌာန ပါရမီ၊ ကို။ အဒက္ခိ၊ ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံသည။ အညေ၊ ဒါနစသားအကြောင်းတရား ခုနစ်ပါးမှ တပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေ၊ ထို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ သော်။ အဋ္ဌမံ၊ သော။ အဓိဋ္ဌာနပါရမီ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ချီ။ သုမေပေဏ္ဍိတ၊ ဓာ။ တံ၊ သည်။ ဣမံ၊ ကို။ တာဝ အတိဝိယ၊ လျှင်။ ဒဠ္ဇ၊ စွာ။ ကတု၊ ချီ။ သမာဒိယ၊ ချီ။ တတ္ထတိဿံ အဓိဋ္ဌာနပါရမီယံ၌။ တံ၊ သည်။ အစလော၊ မတုန်မလှုပ်သည်။ ဟုတု၊ ချီ။ သမ္မောဓိ၊ သို့။ ပါပုဏိဿသိ၊ လတံ။ တသ္မာ တံ ဣတော ပဋ္ဌာယ အဓိဋ္ဌာန ပါရမီ၊ ပူရေဟိတိ ဧဝံ အတ္တာနံ ဩဝဒိ။

အပိ၊ အံ။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံသည။ အညေပိ၊ ဒါနစသားအကြောင်း တရားခုနစ်ပါးမှတစ်ပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေ၊ ထို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ သော်။ အဋ္ဌမံ၊ သော။ အဓိဋ္ဌာနပါရမီ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ချီ။ သုမေပေဏ္ဍိတ၊ ဓာ။ သေလော၊ ကျောက်အတိပြီးသော။ ပဗ္ဗတော၊ တောင်သည်။ အစလော၊ မတုန်မလှုပ် သည်။ သုပ္ပတိဋ္ဌတော၊ ကောင်းစွာတည်သည်။ ဟုတု၊ ချီ။ တုသဝါတေဟိ၊ ပြင်းစွာသော လေမုန်တိုင်းတို့ကြောင့်။ နကမ္ပတိယထာ၊ မကုန်လှုပ်၏သို့။ သကဋ္ဌာနေ၊ တည်မြဲတိုင်းသော အရပ်၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ ယထာ၊ တည်၏သို့။

တထေဝ၊ တူ။ တုမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဓိဋ္ဌာနေ၊ အဓိဋ္ဌာန်၌။ သဗ္ဗဒါ၊ သိမ်း။ အစလော၊ သည်။ တဝ၊ လော။ အဓိဋ္ဌာနပါရမီတံကို။ ဂန္ထာ၊ ချီ။ သမ္မောဓိ၊ သို့။ ပါပုဏိဿသိ၊ လတံ။ တသ္မာ တံ ဣတော ပဋ္ဌာယ အဓိဋ္ဌာနပါရမီ ပူရေဟိတိ ဧဝံ အတ္တာနံ ဩဝဒိ။

အနိပ္ပိယတ္ထ။ တထေဝ တုမ္ပိ အဓိဋ္ဌာနေ သဗ္ဗဒါ အစလော ထာဝါတိ ဝစန တော ပန ဣဒဉ္စ ကရိယာမိတိ ဝါ ဝေဉ္စ သဝိယာမိတိဝါ တံတံကမ္ပကရဏေ ဝါ တံတဒါကာရေန ထဝနေ ဝါ စိတ္တသဏ္ဌပနံ အဓိဋ္ဌာနံနာမာတိ ဝတ္ထု ဝဇ္ဇ တိ၊ တထာ ဟိ တေမိယကုမာရဿ ယာဝါဟံ ဣတော ရာဇဂေဟတော န နိက္ခ မာမိ၊ တာဝ အမုဂေါရိ သမာနော မုဂေါရိယ သဝိယာမိ၊ အပက္ခောပိ သမာ နော ပက္ခောပိယ သဝိယာမိ၊ အဗမိရောပိ သမာနော ဗမိရောပိယ သဝိယာ

(၁၈၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

စိတိ မုဂါဒိ ဘာဝကရဏေ ဝါ မုဂါဒိ အာကာရေန ဘဝနေဝါ စိတ္တသဏ္ဌပနံ
အဓိဋ္ဌာနံနာမာတိ၊ ဝေပိ သတိ အဓိဋ္ဌာနေ အစလောတိ ဗုဒ္ဓိသမတ္ထိတံ ဘဝတိ
အဓိဋ္ဌာန အစထဘာဝါနံ ဟိန္ဒတ္ထာ။

ဧတ္ထကာ၊ ကုန်သော။ ဧတေဝေဓမ္မာ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ တို့သည်။
နဘဝိဿရေ-နဘဝိဿန္တိ၊ သေး။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗောဓိပါစနာ၊ ကုန်၏။
အညေ၊ ကုန်သော။ တေပိဓမ္မေ၊ တို့ကိုလည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဝိစိနိဿာမိ၊ အံ့။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိတက္ကေသိ၊ ကြံပြီ။

ဝိစိနန္တော၊ သော။ အဟံ၊ သည်။ တဒါ၊ ဤ။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။ မဟေ
သီဟိ၊ တို့သည်။ အာသေဝိတ နိသေဝိတံ၊ သော။ နဝမံ၊ သော။ မေတ္တာ
ပါရမိံ၊ ကို။ အဒက္ခိ၊ ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေ၊ တို့ကို။
ဝိစိနန္တော၊ သော်။ နဝမံ၊ သော။ မေတ္တာပါရမိံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ သုမေဓ
ပဏ္ဍိတ၊ ဓာ။ တံ၊ သည်။ ဗောဓိ၊ သို့။ ပတ္တု၊ ဌာ။ ယဒိဣန္ဒြိယံ၊ အံ့။ ဝေသတိ၊
သော်။ နဝမံ၊ သော။ ဣမံ၊ ကို။ တာဝ-အတိဝိယ၊ လျှင်။ ဒဠိ၊ မြို့စွာ။ ကတူ၊
၍။ သမာဒိယ၊ ၍။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ အသမော၊ သူမတူသည်။ ယောဟိ၊
ဖြစ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သြဝဒိ၊ ပြီ။

အပိ၊ အံ့။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေ၊
တို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ သော်။ နဝမံ၊ သော။ မေတ္တာပါရမိံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ သုမေဓ
ပဏ္ဍိတ၊ ဓာ။ ဥဒကံနာမ၊ ရေမည်သည်ကား။ ကလျာဏ၊ ကောင်းကုန်သော။
ဇနေပိ၊ လူတို့ကို၎င်း။ ပါပကေ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ ဇနေပိ၊ လူတို့ကို၎င်း။
သီတေန-သီတဘာဝေန၊ ချမ်းသေည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမံ၊ အတူအမျှ။ ဖရတိ
ယထာ၊ နှံ့၏သို့။ တေသံ၊ ထိုကလျာဏပါပကဇနတို့၏။ ရဇောမလံ၊ အာဂန္တု
ကဖြစ်သောမြို့ ကိုယ်၌ဖြစ်သောချွေး စသောအညစ်အကြေးကို။ ပဝါဟေတိ
ယထာ၊ မျှော်၏သို့။ ဝါ၊ သုတ်သင်၏သို့။

တထေဝ၊ တူ။ တွမ္ပိ၊ လည်း။ ဟိတာ-ဟိတေ၊ အကျိုးစီးပွားကို ပြုသော
ကလျာဏဇန အကျိုးစီးပွားမဲ့ကိုပြုတတ်သော ပါပကဇနတို့ကို။ သမံ၊ အတူ
အမျှ။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ ဘာဝယ၊ ပွားစေလော။ မေတ္တာပါရမိတံ၊ ကို။ ဂန္တော၊

နိဒါနကထာ

(၁၈၃)

၍။ သမ္မောဓိံ သို့။ ပါပုဏိဿသိလတံ။ တသ္မာ တံ ဣတောပဋ္ဌာယ အဓိဋ္ဌာန ပါရမိံ ပူရေဟိတံ ဧဝံ အတ္တာနံ ဩဝဒိံ။

တ္ထေကာ၊ ကုန်သော။ ဧတေဓေ ဓမ္မာ၊ ထိုဒါနစသား ကိုးပါးသော အကြောင်းတရား တို့သည်သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နဘဝိဿဓေ နဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်သေး။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗောဓိပါစနာ၊ ကုန်၏။ အညေ၊ ကုန်သော။ တေပိဓမ္မေ၊ တို့ကိုလည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဝိစိနိဿာမိအံ။ ဣတံ၊ ဤသို့၊ ဝိတက္ကေသိံ၊ ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေ၊ ဒါနစသား အကြောင်းတရား ကိုးပါးမှ တပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ စူးစမ်းရှာဖွေသည်ရှိသော်။ တဒါ၊ ထို ရှေးသောအခါ၌။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။ မဟေသိဟိ၊ တို့သည်။ အာသေ ဝိတ-နိသေဝိတံ၊ သော။ ဒသမံ၊ သော။ ဥပေက္ခာပါရမိံ၊ ကို။ အဒက္ခံ၊ မြင်ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဝိစိ နန္တော၊ သော်။ ဒသမံ၊ သော။ ဥပေက္ခာပါရမိံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ သုမေဓ ပဏ္ဍိတ၊ ဓာ။ တံ၊ သည်။ ဒသမံ၊ သော။ ဥပေက္ခာပါရမိံ၊ ဤဥပေက္ခာပါရမိ ကို။ တာဝ-အနုက္ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ ဝါ၊ တာဝ-အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဒဠ္ဇံ၊ စွာ။ ကတော၊ ၍။ သမာဒိယ၊ ၍။ သုခဒုက္ခေ၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ၌။ တုလာ ဘူတော၊ မကောမညွတ်မတ်မတ်တည့်သော ချိန်သဖွယ်ဖြစ်၍။ ဒဠော၊ ပြဲမြံ သည်။ ဟုတော၊ ၍။ သမ္မောဓိံ သို့။ ပါပုဏိဿသိ၊ ရောက်လတံ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဣတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဥပေက္ခာပါရမိံ၊ ကို။ ပူရေဟိ ဖြည့်လော။ ဣတိဧဝံသို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝဒိံ၊ ဆုံးမပြီ။

အပိ၊ အံ။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ သော်။ ဒသမံ၊ သော။ ဥပေက္ခာပါရမိံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ သုမေဓပဏ္ဍိတ၊ ဓာ။ ပထဝီနာမ၊ မြေမည်သည်ကား။ နိက္ခိတ္တံ၊ မိမိအပေါ်၌ ပစ်ချအပ်သော။ အသုစိမ္ပိ၊ ခွေးကောင်ပုပ် မြွေကောင်ပုပ်စသော မစင်ကြယ် သောဝတ္ထုကို၎င်း။ သုစိမ္ပိ၊ စန္ဒကူးသရက္ခန် မာလာကျိကျစသော စင်ကြယ်

(၁၈၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သောဝတ္ထုကို၎င်း။ ဣတိသ္မိ။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ၊
 ထိုမစင်ကြယ်သောဝတ္ထု စင်ကြယ်သောဝတ္ထုတို့ကို။ ဥပေက္ခတိယထာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။
 ကောပါနုနယဝဇ္ဇိတာ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း တပ်မက်ခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍။
 ဥပေက္ခတိယထာ၊ လျစ်လျူရှု၏သို့။

တထေဝ၊ ထိုအတူ။ တုမ္ဗိ၊ သင်သည်လည်း။ သုခဒုက္ခ၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ
 ဌ။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ တုလာဘူတော၊ မကောမညွတ် မတ်မတ်တည်သော
 ချိန်သဖွယ်သည်။ ဘဝ၊ ဖြစ်လော။ ဥပေက္ခာပါရမီတံ၊ ဥပေက္ခာပါရမီကို။
 ဂန္ဓာ၊ ဖြည့်၍။ သမ္မောဓိသ္မိ၊ မပါပုဏိဿသိလတုံ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊
 သင်သည်။ ဣတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဥပေက္ခာပါရမီကို။ ပူရေဟိ၊ ဖြည့်
 လော။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ပုန၊ တတန်။ အတ္တာနံကို။ သြဝဒိ၊ ဆုံးမပြီ။

မှတ်ဖွယ်။ မိမိအပေါ်၌ စင်ကြယ်သောဝတ္ထု မစင်ကြယ်သောဝတ္ထုကို ပစ်ချ
 ခြင်းကြောင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ မရောက်ခြင်း အမျက်ထွက်ခြင်း တပ်မက်ခြင်း
 ကင်းခြင်းသည်လျှင် မြေ၏လျစ်လျူရှုခြင်းမည်၏။ ပထဝီယာ ဥပေက္ခနိနာမ
 ဝိကာရာ နာပတ္တိ။ နိကာ-၂၅-ဆ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မော၊ တို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ သော်။ ဣမာ
 ဒသပါရမီယော၊ ဤဆယ်ပါးသော ပါရမီတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ သုမေဓ
 ပတ္တိတာ၊ ဓာ။ ဗောဓိပါစနာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်စေ
 ထတ်ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်အကြောင်းတရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်
 ၏။ လောကေ၊ ဤလူ့ရွာ၌။ ဗောဓိသတ္တေဟိ၊ တို့သည်။ ပရိပူရေတဗ္ဗာ၊
 ထက်ဝန်းကျင် ဖြည့်အပ်ကုန်သော။ တေဓမ္မာ၊ ထိုအကြောင်းတရားတို့သည်။
 တောကာယေဝ၊ ခါနုပါရမီအစရှိသော ဆယ်ထွေသောအကြောင်းတရား
 တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတုဒ္ဓံ-တဟိ ဒသဟိ ပါရမီဟိ ဥဒ္ဓံ၊
 ထိုဆယ်ထွေသော ပါရမီတို့ထက် အလွန်။ အညတြ-အညံ၊ ဆယ်ထွေသော
 ပါရမီမှ တပါးသော။ ကာရဏံ၊ တရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သောအကြောင်း
 သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဆယ်ထွေသောပါရမီတို့ထက် အလွန်
 တပါးသော အကြောင်းတရား မရှိလေပြီသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ
 ဘာသုဒသပါရမီသု၊ ထိုဆယ်ထွေသောပါရမီတို့၌။ ခဠံ၊ ပြုတ္တု၊ ဟပ်သို့ကြပ်ကြပ်

နိဒါန်းကဏ္ဍ

(၁၈၅)

မြဲမြဲ။ ပတိဋ္ဌဟ-ပတိဋ္ဌာနံကဏ္ဍေဟိ၊ မချွတ်သည်ကိုပြုတိလတ်သေး။ ဣတိဇေ၊ သို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝဒိ၊ ဆုံးမပြီ။

မှတ်ဖွယ်။ ပတိဋ္ဌဟဟိ ဟုအပ်လျက် မိကြေ၍ ပတိဋ္ဌဟနေသည်၊ ပတိဋ္ဌဟိ ရှိသည်တားပါဌ်ပျက်၊ ဩ ထ သတ္တမိယာသုတ်၌ ဩထဟူသောယောဂဂမိသာဝ ဖြင့် ပဌမာအနက်၌ ထပစ္စည်းသက်သည်။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ ဣမေဓမ္မေ၊ ဤတုရားအဖြစ်ကိုပြုတတ်သော ပါရမီဆယ် ပါး အကြောင်းတရားတို့ကို။ သဘာဝရသလက္ခဏေ-သဘာဝရသလက္ခဏေန၊ မဖောက်မပြန်သည်၏ အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်သောသဘာဝ မိမိ၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်စေခြင်းကိုစွဲ အပြစ်ကင်းသော သတ္တုကို စွန့်ကြဲခြင်းစသည်ဟုဆိုအပ်သောလက္ခဏာအားဖြင့်။ သုမေဓပဏ္ဍိ ဘဿ၊ သည်။ သမ္မသတော၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်စဉ်ပင်လျှင်။ ဓမ္မတေဇေန၊ သုမေဓာပညာရှိ၏ ပါရမီဆယ်ပါး အကြောင်းတရားတို့ကို ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်၏ အာနုဘော်ကြောင့်။ ဒသသဟဿိ-ဒသသဟဿိယံ၊ တသောင်း သော လောကဓာတ်၌။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်သော။ ဝသုဓာ၊ နှစ်သိန်း၊ လေး သောင်းအထူရှိသော မြေသည်။ ပကမ္မဿ၊ ဝဲ ယာ ရွှေ့နောက် ထက်အောက် ခြောက်ထွေ တုန်လှုပ်လေ၏။

မှတ်ဖွယ်။ သဘာဝရသလက္ခဏေတိ ဧတ္ထ ဘာဝေါတိ အဝိပရိတတာ ဝိဇ္ဇ မာနတာ၊ သဟ ဘာဝေန သဘာဝေါ၊ အဝိပရိတော အတ္တနော ဗောဓိ ပရိပါစနကိစ္စသင်္ခါတော ရသော အနဝဇ္ဇဝတ္ထု၊ ပရိစာဂါဒိ သင်္ခါတံ လက္ခဏဉ္စ သဘာဝရသလက္ခဏံ၊ တတော သမ္မသတော။ မူလဒီကာ-၂၅-ဆ။ န ဝိပရိတာနိ အဝိပရိတာနိ၊ ရသလက္ခဏာနိ တစ္ဆာဝေါ အဝိပရိတတာ၊ တဂ္ဂုဏော ဝိဇ္ဇမာနာနံ ရသလက္ခဏာနံ ဘာဝေါ ဝိဇ္ဇမာနတာ၊ တဂ္ဂုဏော၊ ဣမိနာပဒစ္စယေန ဧတ္ထ သာဝသဒ္ဓဿ သတ္တာသင်္ခါတေ အတ္ထေ ပဝတ္ထေ ဒဿတိတိ ဝိညာယတိ၊ သတ္တာတိ တိ ဝိဇ္ဇမာနတာတိ အတ္ထော၊ အဝိဇ္ဇမာန တာ ဝိပရိတတာတိ။

ဤဒီကာ၌။ “ဘာဝေါတိ ဝိဇ္ဇမာနတာ ဖွင့်လိုရင်းတည်း။ မျက်ထွည့်တံထွပ် စသည်တို့ကဲ့သို့ အထင်မျှသာ ထင်ရှားမရှိဖြစ်၍ ဖောက်ပြန်သည်။ ထင်ရှား ရှိသည်၏အပြစ်ကား မဖောက်ပြန်ဟူလိုသည်။ တူ-သတ္တာယံ၌ သတ္တာကား ဘူဓာတ်၏အနက်တည်း။ သတ္တာကား “သတော ဝိဇ္ဇမာနဿဘာဝေါ သတ္တာ” တည်း။ ဝိဇ္ဇမာနဿ ဘာဝေါ ပုဒ်ကား ဝိဇ္ဇမာနတာပုဒ်နှင့် ပရိယာယ် တည်း။ ထိုကြောင့် “ဘာဝေါတိ ဝိဇ္ဇမာနတာ” သာဖွင့်လိုရင်းတည်း။ အရင်းကို

(၁၈၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရှေးဦးဖွင့်မူ၍ အဆက်ကို ရှေးဦးဖွင့်သည်ကား အရင်းသည်ကား သဒ္ဓတ္ထ၊
အဆက်ကား အဓိပ္ပါယ်တ္ထ၊ ဤ၌ အဓိပ္ပါယ်တ္ထကို လိုရင်းတည်း၊ ထိုကြောင့်
လိုရင်းအဓိပ္ပါယ်တ္ထ အဆက်ဖွင့်ကို ရှေးဦးပြ၍ သဒ္ဓတ္ထရင်းကို နောက်မှ ပြလို
သောကြောင့် အဆက်ကို လက်ဦးဖွင့်သတည်း၊ ထိုသို့ အဓိပ္ပါယ်တ္ထလိုရင်းပြစ်
သောကြောင့် “အဝိပရီတော အတ္ထနော” စသည်ကိုမိန့်တကား၊ အတ္ထနော
အရကား ဒသပါရမီပင်တည်း၊ “သဘာဝရသလက္ခဏေတိ ဧတ္ထ ဟဏ္ဏေတု
ဝိဇ္ဇာယ စရန္တိတိ အာဒိတုဝိယ ကာရဏတ္ထေဝ သတ္တမိ ပဝတ္တတိ။

ပထဝီ၊ နှစ်သိန်းလေးသောင်း အထုကောင်းစွာ မဟာပထဝီသည်။ လေ
တ-လေတယ၊ လှုပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရဝတိ၊ မည်၏။ ဥစ္ဆူနိ၊ ကြံ
တို့ကို။ ပိဋ္ဌန္တေဟိ၊ ညွှန်ကုန်သောသူတို့သည်။ ဟဏ္ဏေဟိ၊ လက်တို့ဖြင့်။ ပိဋ္ဌေတံ၊
နှိပ်အပ်သော။ ဥစ္ဆူယန္တံ၊ ကြံညွှန်ယန္တရားသည်။ ပရိဗ္ဗမိတွာ၊ ပတ်ပတ်
လှည့်၍။ ကမ္မတိဣဝ၊ တုန်လှုပ်၏သို့၎င်း။ တေလယန္တေ၊ ဆီပွတ် ယန္တရား၍။
ပိဋ္ဌန္တေဟိ၊ ဆီပွတ်ကုန်သောသူတို့သည်။ ယောဇိတံ၊ ယှဉ်အပ်သော။ စက္ကံ၊
စက်ယန္တရားသည်။ ပရိဗ္ဗမိတွာ၊ ပတ်ပတ်လှည့်၍။ ကမ္မတိယထာ၊ တုန်လှုပ်
၏သို့၎င်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ မေဒနိ၊ နှစ်သိန်းလေးသောင်းအထုကောင်းစွာ
မြေကြီးသည်။ ကမ္မတိ၊ တုန်လှုပ်၏။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဒီပင်္ကရာတုရားမြတ်စွာကို။ ပရိဝေသနေ၊ ဆွမ်း
ကျွေးရာ၌။ ယာဝတ၊ အကြင်ရွှေလောက်သော။ ပရိသာ၊ ပရိသတ်သည်။
အာသိ၊ ဖြစ်၏။ တာဝတ၊ ထိုရွှေလောက်သော။ သာပရိသာ၊ ထိုပရိသတ်
သည်။ ပဝေဓောနာ၊ တုန်လှုပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုဆွမ်းကျွေးရာ
အရပ်၌။ သဏ္ဌာတုံ၊ ကောင်းစွာတည်ခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်သည့်
ဖြစ်၍။ မုစ္ဆိတာ၊ မိန်းမောလျက်။ ပတိတွာ၊ လည်း၍။ ဘူမိယာ၊ မြေ၌။ သေသိ၊
အိပ်၏။

သဒ္ဓတ္ထ။ ။ သိဓာတု ကတ္တမိ ဗန္ဓနတ္ထေ ဝိသယောတိ အာဒိတု၊ ကတ္တမိ ပဝတုတ္ထေ
ဝပ္ပသေယျကာတိ အာဒိတု၊ ဣဓ ပန သယနတ္ထေဝ ပဝတ္တတိ။

တတ္ထ၊ ထိုဆွမ်းကျွေးရာအရပ်၌။ သဋ္ဌာ-သဋ္ဌာနံ၊ အိုးတို့၏။ အနေက
သဟဿာနိ၊ အထောင်မက များစွာသော အိုးတို့သည်၎င်း။ ကုမ္ဘီနံ၊ အိုး
စည်းတို့၏။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။ သတာ-သတာနိစ၊ အရာတို့သည်၎င်း။
အညမညသံသဒ္ဓိတာ၊ အချင်းချင်းနွားသို့ဝှေ့လျက်ခတ်မိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။

နိဒါနကထာ

(၁၈၇)

သဉ္ဇုဏ္ဏပတိတာ စုဏ္ဏ ဝိစုဏ္ဏာနိ၊ မုန့်မုန့်ညက်ညက် ကြေညက်ကုန်သည်။ ဝါ၊ သဉ္ဇုဏ္ဏပတိတာ၊ ရန်တွေ့မာန်ချဉ်း၍ ထိုသို့ ခြမ်းစုနှင့်နှင် ကုန်စင်ကြေမှု ကုန်သည်။ အဟေသုံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (သဉ္ဇာတိတွေ သာမိအတွေ့ ပစ္စုတ္တဝစနံ ပဝတ္တတိ ။

မဟာဇနာ၊ လူများတို့သည်။ ဥဗ္ဗိဂ္ဂါ၊ ထိတ်လန့်သော နှလုံးရှိကုန်သည်။ တသိတာ-သဉ္ဇာတ တသ၊ ဖြစ်သောလန့်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဘိတာ၊ ကြောက် ကုန်သည်။ ဘန္တ၊ တုန်လှုပ်သော နှလုံးရှိကုန်သည်။ ဗျာဓိတ မာနသာ ဘိတစိတ္တာ၊ ကြောက်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ (မဏိဒီပ)။ ဝါ၊ ဗျာဓိတမာန သာ၊ ဘေးဖြင့်နှိပ်စက်အပ် ညဉ်းဆဲအပ်သော နှလုံးရှိကုန်သည်။ (ဗျဓ-တာ လနေ၊ ဗျဇ္ဈေတိ တံတံမိဂံ တာလေတိ ဟိ သတိတံ ဗျဓော၊ လုဒ္ဓေါဟူသော သဒ္ဓနီတိကို လိုက်လျော၍ အတ္တနောမတိ)။ ဟုတော၊ ရှိ။ သမာဂမ္မ၊ အညီ အညွတ်လာကုန်၍။ ဒီပကံရံ၊ ဒီပကံရာ ဘုရားမြတ်စွာသို့။ ဥပါဂမ္မံ၊ ဆည်း ကပ်ကုန်ပြီ။

စက္ခုမ၊ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သမန္တ ဒိဗ္ဗ ပညာ ငါးဖြာသော စက္ခုနှင့်ပြည့်စုံတော် မူသော ရှင်တော်ဘုရား။ လောကဿ၊ ဤလူအပေါင်း၏။ ကလျာဏံ၊ ကောင်းကျိုးသည်။ ဘဝိဿတိကံ၊ ဖြစ်လတုံသော။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ပါပကံ၊ မကောင်းကျိုးသည်။ ဘဝိဿတိကံ၊ ဖြစ်လတုံလော။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော။ လောကော၊ လူအပေါင်းသည်။ ဥပဒ္ဓုတော၊ နှိပ်စက်အပ် သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ဥပဒ္ဓဝံ၊ ကပ်၍ နှိပ်စက်တုတ်သော။ တံဘယံ၊ ထိုဘေးကို။ တံ၊ သခင်ဘုရားသည်။ ဝိနောဒေဟိ၊ ဖျောက်တော်မူပါလော။

ဒီပကံရာ၊ ဒီပကံရာ အမည်တော်သာသော။ မဟာမုနိ၊ မြတ်စွာဘုရား သည်။ ယဒါ၊ ထိုသောင်းသောင်းညီညာ ဆည်းကပ်လာသောအခါ၌။ တေသံမဟာဇနာနံ၊ ထိုလူများတို့ကို။ သညာပေသိ၊ သိစေတော်မူ၏။ တုမ္ပေ၊ သင်တို့သည်။ ဝိဿတ္တာ၊ ရွံရှားခြင်းကင်းသော စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော။ ဣမသ္မိံ ပထဝိကမ္ပနေ၊ ဤမြေလှုပ်ခြင်း တည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ မာတာထ၊ မကြောက်ကြကုန်လင့်။ (ပထဝိဟု ရဿရွတ် ။

(၁၈၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ယံသုမေဓပဏ္ဍိတံ၊ အကြင်သုမေဓ သုခမိန်ကို။ ဗျာကာသိ၊ ဘုရားဖြစ်လတံ့ဟု ဗျာဒိတ်ကြား၏။ သောသုမေဓ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ လောကေ၊ ဤလူ့ရွာ၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ လေးပါးသစ္စာ နက်နဲ စွာကို ဆရာမသင် ပင်ထွတ်မြင်သော ဘုရားသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ့။ သော၊ ဤဘုရားအလျှာ သုမေဓာသည်။ ပုဗ္ဗကံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ဇိနသေဝိ တံ၊ ဘုရားလောင်း သူတော်ကောင်းတို့ မှီဝဲအပ်သော။ ဓမ္မံ၊ ပါရမီဆယ်ပါး ကျင့်ဝတ်တရားကို။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်၏။

ဗုဒ္ဓဘူမိ - ဗုဒ္ဓတာဝဟေတု၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ ပါရမီဆယ်ပါး ကျင့်ဝတ်တရားကို။ အသေသတော၊ အကြွင်းအကျန်မရှိ သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တဿသုမေဓပဏ္ဍိတဿ၊ သည်။ သမ္မသတော၊ သုံးသပ် စဉ်။ တေနသမ္မသနကာလေန၊ ထိုသို့ သုံးသပ်သောအခါ၌။ တဿသုမေဓ ပဏ္ဍိတဿ၊ ထိုပါရမီကျင့်ဝတ်ကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်သော သုမေဓသုခမိန်၏။ ဓမ္မစေတဇေန၊ ပါရမီဆယ်ပါး အကြောင်းတရားကို ဆင်ခြင်သောဉာဏ်၏ အာနုဘော်ကြောင့်။ သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကေ၊ ၌။ ဒသ သဟဿိ၊ တသောင်းသော သင်္ချာပမာဏရှိသော။ အယမ္မထဝီ၊ ဤမြေသည်။ ကမ္မိတာ၊ တပြိုင်နက်တုန်လှုပ်၏။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ပထဝီကမ္ပနကာရဏံ၊ မြေလှုပ် ခြင်း၏ အကြောင်းကို၎င်း။ လောကဿ၊ လူအပေါင်း၏။ ဘယာဘာဝဉ္စ၊ ဘေးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ သညာပေသိ၊ သိစေတော်မူ၏။

ဗုဓ်ဗုဓ်။ ။ ဓာသာထာဝရိတ္ထေ ဟောဝုတ္တိနာ ဣတာရဿ အာကာရောဟောတိ၊ ဣတာရဿ ဝါ ကောရော၊ ကောရဿ စ အာယာဒေသော၊ ယကာရဿ လောပေါတိ ခဋ္ဌဗ္ဗော။

သာရိပုတ္တရာ။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဒီပင်္ကရာဘုရားမြတ်စွာ၏။ ဝစနံ၊ မြေလှုပ်ခြင်း၌ အကြောင်းစကားတော်ကို။ သုတွာ၊ ကြားသောကြောင့်။ တာဝဒေ၊ ထို့ ကြားသောခဏ၌။ မဟာဇနဿ၊ မြေလှုပ်ခြင်းကြောင့် ထိတ်လန့်သောနှလုံး ရှိသောလူအပေါင်း၏။ မနော၊ ကြောက်ထိတ်လန့်သော စိတ်သည်။ နိဗ္ဗာ ယတိ၊ ငြိမ်းပြီ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်အောင်စုံသော ရမ္မာဝတီပြည်သူ လူအပေါင်း တို့သည်။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ၊ ရွှင်လန်းနှစ်သက်သောစိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ မာလာ ဂန္ဓ ဝိလေပနာဒိနိ၊ ပန်းနံသာ နံသာပျောင်းစသည်တို့ကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။

နိဒါနကထာ

(၁၈၉)

မံ၊ ငါသို့။ ဥပသင်္ကမ္မံ၊ ချိ။ ပူဇေတွာ၊ ပူဇော်ပြီး၍။ ပုနာပိ၊ တဖန်လည်း။ အဘိ
ဝနိသံ၊ ရှိခိုးကုန်ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ တဒါ၊ ထို့ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေသောကာလ
၌။ ဗုဒ္ဓဂုဏံ၊ ဘုရားလောင်းတို့ ဖြည့်ကျင့်ကောင်းသော ပါရမီဆယ်ပါး
တရားကျေးဇူးကို။ သမာဒိယိတွာ၊ ဆောက်တည်၍။ မာနသံ၊ ကုသိုလ်စိတ်
ကို။ ဒဉ္စံ၊ မြို့စွာ။ ကတွာန၊ ၍။ ဒီပင်္ကရံ၊ ဒီပင်္ကရာဘုရားမြတ်စွာကို။ နမဿိ
တွာ၊ ရှိခိုး၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဝုဠဟိံ၊ ထပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အာသနာ၊ မှ။ ဝုဠဟန္တဿ-ဝုဠဟန္တံ၊ ထသော။ သုမေဓ
ဘူတံ၊ သုမေဓာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ မံ၊ ငါကို။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်၎င်း။ မာနဿ
ကာ၊ လူတို့သည်၎င်း။ ဥဘော၊ နှစ်ဦးသော လူနတ်တို့သည်။ ဒိဗ္ဗံ၊ နတ်၌
ဖြစ်သော။ ပုပ္ဖဉ္စ၊ ပန်းကို၎င်း။ မာနဿကံ၊ လူ၌ဖြစ်သော။ ပုပ္ဖဉ္စ၊ ပန်းကို၎င်း။
ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပုပ္ဖေဟိံ၊ လူပန်း၊ နတ်ပန်းတို့ဖြင့်။ သမောကိရန္တိ၊ ကြံဖြန့်ပူဇော်
ကုန်၏။ (တနည်း) အာသနာ၊ မှ။ ဝုဠဟန္တဿ၊ ထသော။ မမ၊ ငါ၏။ သရီ
ရေ၊ ၌။ ပုပ္ဖေဟိံ၊ တို့ဖြင့်။ သမောကိရန္တိ၊ ကြံဖြန့်ပူဇော်ကုန်၏။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ ဒေဝါ၊ တသောင်းသောစကြဝဠာ၌ နေသောနတ်တို့
သည်၎င်း။ မာနဿကာ၊ ရမ္မာဝတီပြည်သူတို့သည်၎င်း။ တေဥဘော၊ ထို
နတ်၊ လူနှစ်ဦးတို့သည်။ သန္တိပတိတွာ၊ စည်းဝေး၍။ အယျသုမေဓတာပသ၊
အရှင်သုမေဓာရသေ့။ တုယံ၊ သင်သည်။ အဇ္ဈံ၊ ယနေ့။ ဒီပင်္ကရဿ၊ ၎င်း၊ ပါဒ
မူလေ၊ ခြေတော်ရင်း၌။ မဟန္တံ၊ ကြီးမြတ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ ပတ္တိတံ၊
တောင့်တ ပန်ဆင်အပ်၏။ ယံဉာဏံ၊ အကြင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ တုယံ
တယံ၊ သင်သည်။ ဣစ္ဆိတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ တံဉာဏံ၊ ထိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။
တံ၊ သည်။ လဘဿ၊ ရပါစေ။

သဗ္ဗိတိယော-သဗ္ဗာဏှိတိယော၊ ကပ်၍နှိပ်စက်တတ်သော အလုံးစုံသော
ဥပဒ္ဓဂေါတို့သည်။ တံ၊ ရှင်ရသေ့ကို။ ဝိဝဇ္ဇန္တု၊ တရံမတွေ့ မေ့ကြီးမေ့လျက်
ရွှေရွှေရွှေောင်ခွါစေကုန်သတည်း။ တေ၊ သင်၏။ အား။ သောကော၊ စိုးရိမ်
ခြင်းသည်၎င်း။ ရောဂေါ၊ ရောဂါသည်၎င်း။ ဝိနဿတု၊ ပျောက်ပျက် ရှင်းလင်း
စေသတည်း။ တေ၊ သင်အား။ အန္တရာယံ၊ အန္တရာယ်တို့သည်။ မာဘဝန္တု၊
မဖြစ်စေကုန်သတည်း။ တံ၊ သင်သည်။ ခိပ္ပံ၊ လျင်စွာ။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။

(၁၉၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဗောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့။ ဖုံသ-ပါပုဏိဿာဟိ၊ ရောက်ပါစေလော။

အပိ၊ အံ။ မဟာဝီရ၊ ကြီးသောလုံ့လရှိသော သုမေဓာရှင်ရသေ့။ သမယော၊ ပွင့်ချိန်အခါသည်။ ပတ္တေ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ ပုပ္ဖိနော၊ ပွင့်ခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ ဒုမာ၊ သစ်ပင်တို့သည်။ ပုပ္ဖန္တိယထာ၊ ပွင့်ကုန်၏သို့။ တထေဝ၊ တူ။ တံ၊ သည်လည်း။ ဗုဒ္ဓဉာဏေန၊ ခပ်သိမ်းသောဘုရားတို့၏ အသီးဥစ္စာဖြစ်သော စတုဝေသာရဇ္ဇ ဆအသာဓာရဏ ဒသဗလ စသောဉာဏ် ကျေးဇူးဖြင့်။ ပုပ္ဖသု-ပုပ္ဖဿ၊ ပွင့်ပါစေသတည်း။

ယေနောစိ၊ ကုန်အောင်စုံကုန်သော။ သမ္ပုဒ္ဓါ၊ ရှေးဘုရားတို့သည်။ ဒသပါရမီ၊ ဆယ်ထွေသော ပါရမီတို့ကို။ ပူရယံယထာ၊ ဖြည့်ကုန်၏သို့။ မဟာဝီရ၊ ကြီးသောလုံ့လရှိသော သုမေဓာရှင်ရသေ့။ တထေဝ၊ တူ။ တံ၊ လည်း။ ဒသပါရမီ၊ ဆယ်ထွေသောပါရမီတို့ကို။ ပူရေဟိ၊ ဖြည့်ပါလေလော။

ယေနောစိ၊ ကုန်သော။ သမ္ပုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ဗောဓိမဏ္ဍမ္ပိ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ ကြည်ရာဖြစ်သော ဗောဓိပင်ရင်း၌။ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ ဗုဇ္ဈရေယထာ၊ သိကုန်၏သို့။ မဟာဝီရ၊ ရသေ့။ တထေဝ၊ တူ။ တံ၊ သည်လည်း။ ဇိနဗောဓိယံ၊ အောင်မြေအချော မဟာဗောဓိ၌။ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ၊ ကို။ ဗုဇ္ဈဿ၊ မျက်မှောက် သိပါစေသတည်း။

ယေနောစိ၊ ကုန်သော။ သမ္ပုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဒေသနာဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်ပြီးသော စက်ရတနာကို။ ပဝတ္တယံယထာ၊ လည်စေကုန်သကဲ့သို့။ မဟာဝီရ၊ ရသေ့။ တထေဝ၊ တူ။ တံ၊ လည်း။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ကို။ ပဝတ္တသု၊ လည်ပါစေသတည်း။ ဝါ၊ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစကြာဒေသနာကို။ ပဝတ္တသု၊ ဟောစေသတည်း။

အယုသုမေတောပသံ၊ ရသေ့။ ပုဏ္ဏမာယော၊ လပြည့်နေ့၌။ ပရိပုဏ္ဏော၊ ဇာတိဝန်းကျင်ပြည့်သော။ စန္ဒော၊ လသည်။ ပရိသုဇ္ဈော၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ ဝိရောစတိယထာ၊ တင့်တယ်၏သို့။ တထေဝ၊ တူ။ တံ၊ လည်း။ ပုဏ္ဏမာနော၊ ပြည့်သော နှလုံးရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒသသဟာယိ၊ သောဌ်းလောကဓာတ်၌။ ဝိရောစ-ဝိရောစဟိ၊ တင့်တယ်စေသတည်း။

နိဒါနကထာ

(၁၉၁)

အယုသုမေဓတာပဿ၊ ရသေ့။ ရာဟုမုတ္တော၊ ရာဟုခံတွင်းမှ လွတ်သော။ သူရိယော၊ နေမင်းသည်။ တာပေန၊ အရောင်ဖြင့်။ အတိဝိရောစတိယထာ၊ တင့်တယ်၏သို့။ တထေဝ၊ တူ။ တုဝံ-တံ၊ လည်း။ လောကာ၊ ကိလေသာ လောကမှ။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော ဘာဟူသောလောကမှ။ မုစ္ဆိတာ၊ လွတ်၍။ သိရိယာ၊ ဘုရားအသရေတော်ဖြင့်။ ဝိရောစ-ဝိရောစာဟိ၊ ထွန်းလင်းစေ သတည်း။

ယာကာစိ၊ ကုန်အောင်စုံကုန်သော။ နဒိယော၊ မြစ်တို့သည်။ မဟောဒဓိ၊ မဟာသမုဒြာသို့။ ဩသရန္တိယံထာ၊ သက်ဝင်စုဝေးကုန်၏သို့။ ဝေ၊ တူ။ သဒေဂကာ၊ နတ်နှင့်တကွကုန်သော။ လောကာ၊ လူအပေါင်းတို့သည်။ တဝ၊ ရှင်ရသေ့၏။ အန္တိကေ-အန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဩသရန္တု၊ စည်းဝေးစေကုန် သတည်း။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ သောတ္ထိ၊ သုန္ဒရီ ထုတိမင်္ဂလံ၊ ကောင်းမြတ်ချမ်းသာ သာယာဖွယ်ချည်း။ ညင်းဖြည်းဆန်ထုတ် နှုတ်မင်္ဂလာ ကောင်းချီးညှာသော အသံကို။ ဝေဒယန္တိစ-ဝေဒယန္တိဝေ၊ သိဒ္ဓိတင်လျက် ဝန်းကျင်ထင်ရှား ကြားလျှောက်ကုန်သည်သာတည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ တဝန္တိကေတိ ဟူအပ်လျက် ဣတိ ကြေသည်။ မကြေသည်မှ၍ တင်းလင်းရှိမှု သုန္ဒရီတရတည်း။ ပုဏ္ဏိမာယေ မလို၊ ပုဏ္ဏမာယေ လိုသည်။ ပုဏ္ဏမာနောင် သို့ဝိဘတ်ကို အာယေ ရေး၍ ပုဏ္ဏမာယေရှိသင့်သည်။ ပုဏ္ဏ မာတော သို့နော အာယေ ဂါထာယံ။ ပုဏ္ဏမာယေ ဥပေါသထေ၊ ပုဏ္ဏမာယေ ယထာစန္ဒော။ ။ သဒ္ဓနီတိ-၄၅၄-ဆ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ တဒါ၊ ထိုသုမေဓာရသေ့နေရာမှ ထသောအခါ၌။ တေဟိဒေဝမနုဿေဟိ၊ ထိုနတ်၊ လူတို့သည်။ ထုတိပ္ပသတ္တော၊ အတိဝိယ ပသံသိ တော၊ အလွန်လျှင်ချီးမွမ်းအံ့ဩ ထောမနာအပ်သော။ သောသုမေဓတာပ သော၊ ထိုသုမေဓာရသေ့သည်။ ဒသဓမ္မေ၊ ဆယ်တွေသော ပါရမီတရားတို့ကို။ သမာဒိယ၊ ကောင်းစွာဆောက်တည်၍။ တေဓမ္မေ၊ ထိုဆယ်တွေသော ပါရမီ တို့ကို။ ပရိပူရေန္တော၊ ဖြည့်လုံသည်ဖြစ်၍။ ပဝနံ၊ တောကြီးဟေမန် ဟိမဝန် သို့။ ပါဝိသိ၊ ထွန်ကိုင်သက်တင် မိုးခံထင်သို့ ကောင်းကင်လွှားလွှား ပျံသွား ဝင်လျှင်းလေသတည်း။

သုမေဓကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

(၁၉၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနာယက

ဇော။ ။ ထိုပင် ပြီးငြားသော်လည်း အထက်စကားတို့ကိုလည်း ဆုမေ့ကတော
ဖြင့် သဂြိုဟ်အပ်၏။ ထိုထုတိပဿတ္ထောကား ခူပူပူပူဒဋ္ဌာနတို့ကို ဆို အနစ်တု
သဒ္ဓါထင်၍ အတိသာယအနစ်ကို တောသတည်း။

ဇော။ ထိုရမ္မာဝတီပြည်သူတို့သည်။ တဒါ။ ထို ဒိပင်္ကရာဘုရား စကား
တော်ကိုကြား၍ ပူပန်နှလုံး ငြိမ်းပြီးသောအခါ၌။ သသံသံ။ လေးသိန်းသော
သံသရာတော်နှင့်တကွသော။ လောကနာယကံ။ လူသုံးပါးတို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့
ပို့ပေတတ်သော ဒိပင်္ကရာဘုရားမြတ်စွာကို။ ဘောဇယိတနာ၊ မွန်မြတ်သော
ဘောဇဉ်တို့ကို ဘည်းပေးစေ၍။ ဝါ။ ဆွမ်းလုပ်ကျွေး၍။ တဿ တံတာဒိသံ။
ထိုသို့သဘူဖြစ်သော။ ဒိပင်္ကရဿ ဒိပင်္ကရံ၊ ဒိပင်္ကရာ အမည်တော် ရှိသော။
သတ္ထုနော သတ္ထာရံ၊ တရားမြတ်စွာကို။ အယံဗုဒ္ဓေါ၊ ဤ ဒိပင်္ကရာ ဘုရား
မြတ်စွာသည်။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ သရဏံ၊ ဆင်းရဲကို ဖျောက်၍ ချမ်းသာကို
ဆောင်ပေတတ်သော အမြတ်ရတနာ ကိုးကွယ်ရာတည်း။ ဣတိ ဣမိနာ
အဓိပ္ပာယ်န၊ ဤသို့သော သမာဆန္ဒဖြင့်။ ဥပဂစ္ဆ၊ ဆည်းကပ်ကုန်ပြီ။ ဝါ။
သိကုန်ပြီ။

ဇော။ ။ သရဏံနောင် ဣတိ ကြေသည်။ တနည်း... သရဏံတဿကို သရဏံ
ဣတိ အဿ ဖြတ်၊ အဿ၌ အကား တ၏ ကာရိယတည်း။
တဿာတိ အာဒိပဒတ္ထယေ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ။

ဒိပင်္ကရာနာမ၊ ဒိပင်္ကရာ အမည်တော်သာသော။ တထာဂတော၊ သည်။
ကဉ္စိ၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သရဏဂမနော၊ သရဏဂုဏ်၌။ နိဝေသေတိ၊ သွင်း
တော်မူ၏။ ဝါ။ တည်စေတော်မူ၏။ ကဉ္စိ၊ ကို။ ပဉ္စသုသီလေသံ၊ သီတင်း
ငါးပါးတို့၌။ နိဝေသေသိ၊ ၏။ အပရံ အညံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒသ
ဂ္ဂိသေသီလေ၊ ဆယ်ထွေသောသီလ၌။ နိဝေသေသိ၊ ၏။

ဇော။ ။ သရဏံ ဟိံသတိ ဝိနာသေတိတိ သရဏံ၊ ရတနတ္ထယံ။ တဒ္ဓိ သရဏ
ဂတာနံ တေနေဝ သရဏဂမနော သယံ သန္တာသံ ဝုစ္စတိ၊ ပရိယုဋ္ဌိ ကိလေသံ
ယနတိ ဟိံသတိတိ သရဏန္တိ ဝုစ္စတိ၊ အယံဗုဒ္ဓေါ အမှာကံ သရဏံ ပရာယနန္တိ
အဓိပ္ပာယ်န ဝစ္ဆန္တိ ဇာနန္တိ သဝန္တိ ဝါ တေနေ တံသမာဂီနောတိ သရဏဂမနံ။
သုဘနတ္ထယ ပရာယနာကာရ ပဝတ္ထော စိတ္တုပ္ပါဒေါ။

နိဒါနကထာ

(၁၉၃)

ဒီပင်္ကရောနာမ၊ သော။ သော-တထာဂတော၊ ထိုဘုရားမြတ်စွာသည်။ ကဿစိ၊ အချို့သည့်အား။ ယထောပနိဿယံ၊ ဥပနိဿယည်းအား လျော်စွာ။ စတုဗ္ဗိခံ၊ လေးပါး အပြားရှိသော။ သာမညံ၊ အရိယာမဂ်ကို၎င်း။ စဘုရော စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဖလမုတ္တမေ-ဥတ္တမဖလာနိ၊ မြတ်သောဖိုလ် တို့ကို၎င်း။ ဒေတိ၊ ပေးတော်မူ၏။ ကဿစိ၊ အား။ အသမေ၊ အတူမရှိကုန် သော။ ပဋိသမ္ဘိဒါ-ပဋိသမ္ဘိဒါ သင်္ခါတေ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ ကျေးဇူးတရားတို့ကို။ ဒေတိ၊ ပေးတော်မူ၏။

နရာသဘော၊ ယောကျ်ားတကာတို့၏ အာသဘာ ဖြစ်တော်မူသော။ တထာဂတော၊ ဒီပင်္ကရော ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ကဿစိ၊ အား။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါး ကုန်သော။ ဝရသမာပတ္တိယော၊ မြတ်သော သမာပတ်တို့ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ကဿစိ၊ အား။ တိသောဝိဇ္ဇာ၊ သုံးပါးဝိဇ္ဇာ ပုဒိ အာတို့ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ကဿစိ၊ အား။ ဆဋ္ဌဘိညာ၊ ခြောက်ပါးသော အဘိညာဉ်တို့ကို။ ပဝစ္ဆတိ ဒေတိ၊ ပေး၏။

ဝဒန္တ။ ။ ပပုဗ္ဗာယ ဝိသဇာတုယာ ဝစ္ဆာဒေသဝသေန ပဝစ္ဆတိတိ ရူပံ သိဇ္ဈတိ၊ ဇာတုနဉ္စ အနေကတ္တတ္တာ ဒေတိတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

မဟာမုနိ၊ ဒီပင်္ကရော ဘုရားမြတ်စွာသည်။ တေန၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော တရားပြု၍ သရဏဂုဏ် စသည်၌ တည်ခြင်းအစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ယော ဂေန ဥပါယေန၊ အကြောင်း ဥပါယ်ဖြင့်။ ဇနကာယံ၊ လူအပေါင်းကို။ ဩဝ ဒတိ၊ ဆုံးမတော်မူ၏။ တေနဩဝါဒေန၊ ထိုသို့သော အဆုံးအမဖြင့်။ လောက နာထဿ၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဒီပင်္ကရောဘုရားမြတ်စွာ၏။ သာသနံ၊ သာသနာတော်သည်။ ဝိတ္တာရိတံ၊ ပျံ့နှံ့သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

မဟာဟန္တ၊ တဆယ့်နှစ်ရက် တက်ထွန်းသော လကဲ့သို့ မြတ်သော မေးရှိ တော်မူသော။ ဥသဘက္ခန္ဓော၊ နွားမင်းဥသဘာ ပခုံးကဲ့သို့ ပြည့်ဖြိုးသော ပခုံး ရှိတော်မူသော။ ဒီပင်္ကရသနာမကော၊ ဒီပင်္ကရဟူသော ကိုယ်တော်အမည် ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗဟူဇနေ၊ များစွာကုန်သော ဝေနေယျ တို့ကို။ တာရုဗတိ၊ နိယျာနိက ဓမ္မဒေသနာဖြင့် သံသရာဟူသော သမုဒြာမှ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ကြည်းထက်သို့ တင်တော်မူပြီ။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိတော၊ ဒုဂ္ဂတိမှ။ ပရိမောစေတိ၊ လွတ်စေတော်မူပြီ။

(၁၉၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဓနုတ္တံ။ သဿ အတ္ထနော နာမံ သနာမံ၊ ဒိပင်္ဂလောဇ္ဈတိ သနာမံ တေဿ အတ္ထတိ ဒိပင်္ဂလသနာမကောဟုပြု၊ ဗဟုတတ္ထကော ကဲ့သို့ သမာသ် ပုဂံအဆုံး၌ က လာသည်။

မဟာမုနိ၊ ဒိပင်္ဂလရာဘုရားမြတ်စွာသည်။ သတ သဟဿ ယောဇနောအပိ၊ သိန်းယူဇနာ ဝေးကွာသော အရပ်၌ သော်လည်း။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ဗောဓ နေယျံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိစေခြင်းငှာ ထိုက်သော။ ဇနံ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၏ ဥပ နိဿယနှင့် ပြည့်စုံသည့်ကို။ ဒိဿ၊ ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့် မြင်တော်မူ၍။ ခဏေန၊ နှေး ဖြည်းမဖျင်း တခဏချင်းဖြင့်။ ဥပဂန္ဓာန၊ တန်ခိုးဖြင့် ကြွတော်မူ၍။ တံ ဗောဓနေယျဇနံ၊ ထိုသစ္စာလေးပါးကိုသိစေခြင်းငှာ ထိုက်သည့်အပေါင်းကို။ ဗောဓေတိ၊ သစ္စာလေးထွေ သိစေတော်မူပြီ။

ဗုဒ္ဓေါ၊ ဒိပင်္ဂလ ရာဘုရားမြတ်စွာသည်။ ပဌမာဘိသမယေ၊ လက်ဦးစွာ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိစေရာအခါ၌။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ်၊ လူတို့၏။ (ထည့်)။ ကောဌိသတံ၊ ကုဋေအရာကို။ အဗောဓိယံ၊ သစ္စာလေးပါး တရား တို့ကို သိစေတော်မူပြီ။ နာထော၊ ဒိပင်္ဂလ ရာဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဒုတိယာ ဘိသမယေ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်သော သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို သိစေရာ၌။ ဒေဝ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ နဝုတိကောဌိ၊ ကုဋေကိုးဆယ်ကို။ အဗောဓိယံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိစေတော်မူပြီ။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဒိပင်္ဂလ ရာဘုရားမြတ်စွာသည်။ ယဒါ၊ အကြင် အခါ၌။ ဒေဝဘဝနမ္ပ၊ တာဝတိံသာ ထက်နန်းရွာ၌။ ဓမ္မံ၊ အဘိဓမ္မာတရား တော်ကို။ အဒေသယံ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တဒါပိ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ၊ ဒေသနာကို ဟောတော်မူသောအခါ၌လည်း။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ နဝုတိကောဌိနံ၊ ကုဋေ ကိုးဆယ်တို့၏။ တတိယော၊ သုံးကြိမ်မြောက်သော။ အဘိသမယော၊ သစ္စာ လေးပါး တရားတော်တို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ အဟု၊ ဖြစ်ပြီ။

ဗုဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ ဤနှစ်ဂါထာကား ဗုဒ္ဓဝင်ပါဠိ ၎င်းအဋ္ဌကထာ မင်္ဂလီယံ ဆုံးရပ် ညှိစပ်၍ ယူအပ်သော ပါဠိတည်း။

တတ္ထ ပဌမဂါထာယံ စတုတ္ထပဒေသနာ မူလကပါဠိယံ နဝုတိကောဌိ ဝဗောဓ ယိတိ ပါဠော ဒိဿတိ၊ အဋ္ဌကထာယ၌ ဒေဝမနုဿာနံ နဝုတိကောဌိယော ဓမ္မာဘိသယံ ပါပေသိ၊ အယံ ဒုတိယော အဘိသမယော အဟောသိတိ ဝုဋ္ဌံ။ ဣဓ ဝန အဋ္ဌသာလိနီယာ သတသဟဿံ အဗောဓိယိတိ ပါဠော

နိဒါန်းကဏ္ဍ

(၁၉၅)

အာဟာရဋီကာ၊ ဒုတိယဂါထာယံ ပန တတိယပဒဋ္ဌာနေ ကတ္ထမိ ပါဠိယံ တဒါဝိ
 နဂုတိကောဋီနန္တိ ပါဠော ဒိဿတိ။ အဋ္ဌကထာယဉ္စ နဂုတိကောဋီယော ဓမ္မာ
 ဓတံ ဝါယေသိ၊ အယံ ထတိယော ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိတိ ဝုတ္တံ။
 ကတ္ထမိ ပန ပါဠိယံ နဂုတိကောဋီသဟဿာနန္တိ ပါဠော ဒိဿတိ။ သော
 အဋ္ဌကထာယံ နတ္ထိ၊ ဣဓာဝိ အဋ္ဌသာလိနိယံ နဂုတိကောဋီသဟဿာနန္တိ
 ပါဠော အာဟာရဋီကာ။ တတ္ထ ပန တဒါဝိတိ ဝုတ္တတ္ထာ ပဌမပါဠောယေဝ
 ထုန္တရော ဝိယ ဒိဿတိ၊ ဒီပင်္ကရော သတ္ထာ ဥသတက္ခန္ဓနာမ အတ္ထနော ဝုတ္တံ
 ပမုခံကတ္တာ ရာဟုလောဝါဒေသဒိသံ ဓမ္မံ ယဒါ ဒေသေသိ၊ န တဒါယေဝ
 ဒေဝမနုဿာနံ နဂုတိကောဋီနံ သစ္စာဘိသမယော အဟောသိ၊ အတခေါ
 ယဒါ ဒေဝသုဝနံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ တဒါဝိ ဒေဝါနံ နဂုတိကောဋီနံ သစ္စာဘိ
 သမယော အဟောသိတိ အယဉ္စေတ္ထတ္ထော၊ ဒုတိယ ပါဠောန တဒါဝိ ဧတ္ထက
 မေဝ အဇ္ဈာဟရိတဗ္ဗံ၊ န တဒါဝိတိ ဣဒန္တိ ဗဒ္ဓဗ္ဗံ၊ ဤဓလိဒီပပါဠိနှင့်နှိုင်းညှိ
 ရှိမှတ်။

ဒီပင်္ကရဿ၊ သော။ သတ္ထုနော၊ ဇာ။ တယော၊ သုံးကြိမ်ကုန်သော။ သာ
 ဝကာနံ၊ တို့၏။ (ထည့်)။ သန္တိပါတာ၊ အစည်းအဝေးတို့သည်။ အာသု၊
 ကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးကြိမ်သော အစည်းအဝေးတို့တွင်။ သုနန္ဒာရာမေ၊
 သုနန္ဒာ အမည်ရှိသော အာရာမ၌။ ကောဋီသတသဟဿာနံ၊ ကုဋေတသိန်း
 ကုန်သော။ သာဝကာနံ၊ တို့၏။ စတုရင်္ဂသမန္တာဂတော၊ လေးပါးသော အင်္ဂါ
 နှင့်ပြည့်စုံသော။ ပဌမော၊ သော။ သမာဂမော၊ အစည်းအဝေးသည်။ အာသိ၊
 ဖြစ်ပြီ။

မှတ်စု။ ။ တည်တိုင်းသော ပါဠိရပ်ဖြင့် အနက်မစေ့စပ်၍ ထည့်အပ်သမျှကို
 ပါဠိသေသချည်းမှတ်။

သဗ္ဗေ ဘိက္ခု၊ ဇေတိဘိက္ခု၊ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗေ ဆဋ္ဌဘိညာ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗေ အနာ
 မန္တိကာဝ အာဝတော၊ ပန္နရသုပေါသတဒိဝသောစာတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ
 အင်္ဂါနိ နာမ။

ဇိနော၊ ငါးမာရ်အောင်မြင် ဒီပင်္ကရာဘုရားရှင်သည်။ ပဝိဝေကဂတေ၊
 ဂိုဏ်းအခြွေအရွေကို ပယ်၍ ဆိတ်ငြိမ်ရာ တောအရပ်သို့ ကပ်တော်မူသည်ရှိ
 သော်။ နာရဒကုဋုမ္ပိ၊ နာရဒအမည်ရှိသော တောင်ထိပ်၌။ သတကောဋီယော၊
 ကုဋေအရာ ပမာဏရှိကုန်သော။ ဝိတမလော၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေး
 ကင်းဝေးကုန်ပြီးသော။ ခိဏာသဝါ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါ ရှိကုန်သော
 ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့သည်။ ပုန၊ တဖန်။ သမိံ သု-သန္တိပတိံ သု၊ စည်းဝေး

(၁၉၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကုန်ပြီ။ အယံ၊ ဤအစည်းအဝေးသည်။ ဒုတိယော၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်သော။ သာဝကာနံ၊ တို့၏။ သန္နိပါတော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (အယံစသည်ကား ပါဌသေသ)။

ပဒဝိနိစ္ဆယ။ ။ သမိသုတိ ဣဒံရူပံ သမောတုယာဝါ သံပုဗ္ဗာယ ဣဓာတု ယာဝါ ရူပံ ဘဂဝတိ၊ တတ္ထ သမောတု ဂူပသမတ္ထေဝါ နိရောဓတ္ထေဝါ ပဂတ္တတိ၊ သံပုဗ္ဗာ ဣဓာတု ဝဘျတ္ထေတိ တဒတ္ထေ နိဝတ္ထေတုံ သမိသုတိ သန္နိပတိသုတိ နိကာယံ ဝုတ္တံ။

ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ မဟာဝီရော၊ ကြီးမြတ်သောလုံ့လရှိတော်မူသော။ မဟာမုနိ၊ ဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ သုဒဿနသိလုစ္စယေ၊ သုဒဿန အမည်တော်ရှိသောတောင်၌။ ဝသိ-ဝဿာဝါသံ ဥပဂစ္ဆိ၊ ဝါကပ်တော် မူ၏။ ဝါ၊ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး နေခြင်းသို့ ကပ်တော်မူ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ ၌။ ဝုဠဝဿော၊ ဝါကျွတ်ပြီးလတ်သော်။ ဝါ၊ ဝါတွင်း သုံးလပတ်လုံး နေ ပြီးလတ်သော်။ နဝုတိကောဋိသဟဿေဟိ၊ ကုဋေကိုးသောင်း ပမာဏရှိ ကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့နှင့်တကွ။ ပဝါရေသိ၊ ပဝါရဏာပြုတော်မူ၏။

ယေနသမယေန၊ အကြင်အခါ၌။ ဒီပင်္ကရာနာမ၊ သော။ သတ္ထာ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပွင့်တော်မူပြီ။ တေနသမယေန၊ ထိုဒီပင်္ကရာဘုရား ပွင့်တော်မူသော အခါ၌။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဥဂ္ဂတာဝနေော၊ ထက်သော သီလရှိသော။ ဝါ၊ ကျော်စောသော သီလရှိသော။ အန္တလိက္ခမ္ပိ၊ ကောင်းကင်၌။ စရဏော၊ ဇော်ဂီသဗ္ဗယ် ဂဠုန်ငယ်သို့သပ္ပာယ်လွှားလွှား ပျံသွားနိုင်သော။ ပဉ္စာဘိညာ သု ပဉ္စာဘိညာနံ၊ အဘိညာဉ် ငါးပါးတို့၏။ ပါရဂူ၊ ဝသီအစဉ် ငါးပါးယှဉ် လျက် ဝဠုန အဝါးဝစွာ လေ့လာချက်ချက် ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်သော။ ဇဋ္ဌိလော၊ သုမေဓာမည်သောရသေ့သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အယံဝါထာ အဋ္ဌသာလိနီယာ ဓမ္မသင်္ဂဟဋ္ဌကထာယ နိဒါန ဝတ္ထ နာယ ဒီပင်္ကရဗုဒ္ဓဝံသေ လိဒိတာ၊ ဣဓိယံ ပန ဗုဒ္ဓဝံသေ နတ္ထိ၊ နတ္ထိဘာဝေါယေဝ ယုတ္တတရော၊ ကသ္မာတိ ဧ၊ ဟေဋ္ဌာ သုမေဓကထာ သုကထိတတ္ထာတိ။

ဘဂဝတိ၊ ဒီပင်္ကရာဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေန္တေ၊ ဟောတော် မူသည်ရှိသော်။ ဒသဝိသသဟံသာနံ၊ တသောင်းနှစ်သောင်းကုန်သော ဂျွတ် ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သစ္စာလေးပါး တရားကို ထိုး

နိဒါနကထာ

(၁၉၇)

ထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ အဟု၊ ပြီ။ ကေဒ္ဒိန္ဒ၊ တယောက်သောသူ နှစ်ယောက်သောသူတို့၏။ အဘိသမယော၊ သည်။ ဂဏနတော၊ ဂဏန်းအားဖြင့်။ အသင်္ခယော၊ ရေတွက်ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်း။

တဒါ၊ ထိုဒီပင်္ကရာဘုရား ပွင့်တော်မူသောအခါ၌။ ဒီပင်္ကရဿ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သုဝိသောဓိတံ၊ ဘုရားမြတ်စွာ ကောင်းစွာ သုတ်သင်အပ်သော။ သာသနံ၊ သာသနာတော်သည်။ ဝိတ္တာရိဟံ၊ ပျံ့နှံ့သည်။ ဝါကျယ်ပြန့်ခြင်းသို့ရောက်သည်။ ဗာဟုဇညံ-ဗဟုဇနဟိတံ၊ များစွာသော သူတို့၏ အစီးအပွားသည်။ ဝါ၊ ဗာဟုဇညံ-ဗဟုဟိ ဒေဝမနုဿေဟိ နိယျာနိကန္တိဉာတံ၊ များစွာသော ပညာရှိ နတ်၊ လူတို့သည် နိယျာနိကဟု ဆိုအပ်သည်။ ဣဒ္ဓံ၊ အဓိသီလသိက္ခာစသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဖိတံ- သံဖုလ္လံ၊ သမာဓိစသည်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာပွင့်သည်။ အဟု၊ ဖြစ်လတ်ပြီ။

လောကဝိဒ္ဓံ၊ လောကသုံးပါးကို ကုန်အောင်စုံသော အပြားဖြင့် ယထာဘူတ သိတော်မူသော။ ဒီပင်္ကရံ၊ ကို။ ဆဋ္ဌဘိညာ-ဆဋ္ဌဘိညာနံ၊ ခြောက်ပါးသော အဘိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ မဟိဒ္ဓိကာ-မဟိဒ္ဓိကာနံ၊ တန်ခိုးကြီးကုန်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ စတ္တာရိသတ သဟဿာနံ၊ လေးသိန်းတို့သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ပရိဝါရေန္တိ၊ ခြံရံကုန်၏။ (ဆဋ္ဌဘိညာ မဟိဒ္ဓိကာတိ ဧတ္ထ သာမုတ္တေ ပစ္စတ္တဝစနံ)။

တေနသမယေန၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ ပွင့်တော်မူသောအခါ၌။ ယေကေစိ၊ ကုန်အောင်စုံကုန်သော။ သေက္ခာ၊ သေက္ခဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်။ အပ္ပတ္တမာနသာ၊ မရောက်အပ်သော အရဟတ္တဖိုလ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ မာနုသံဘဝံ၊ လူ၏ အတ္တဘောကို။ ဇဟန္တိ၊ စွန့်ရကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်အောင်စုံကုန်သော။ တေသေက္ခာ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်ကုန်ဘဲ လူ၏ အတ္တဘောကို စွန့်ရကုန်သော သေက္ခရဟန်းတို့သည်။ ဂရဟိတာ၊ ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့ ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တဿဘဂဝတော၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ သုပုပ္ဖိတံ၊ ကောင်းစွာပွင့်သော။ ပါဝစနံ၊ သာသနာတော်သည်။ တာဒီဟိ၊ ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌအာရုံ လာဘာလာဘစသော လောကဓံရှစ်ပါး၌ ဖောက်ပြန်မရှိတာဒိ သက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ ခိဏာသဝေဟိ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါ

(၁၉၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရှိကုန်သော။ ဝိမလေဟိ၊ ကိလေသာဟူသော အညစ်အကြေး ကင်းကုန်
ပြီးသော။ အရဟန္တဟိ၊ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့ဖြင့်။ သဒေဝကော၊ နတ်နှင့်
တကွသော။ လောကောဉ္ဇိ။ ဥပသောဘတိ၊ အလွန်တင့်တယ်၏။

မာတ္တိဝိနိစ္ဆယ။ ။ အပ္ပတ္တမာနသာတိတ္ထေ အပ္ပတ္တံ အနုမိဝတံ မာနသံ ယေဟိတေ
အပ္ပတ္တမာနသာ၊ မာနသန္တိစ ရာဂဿစ ဝိတ္တဿစ အရဟတ္တဿစ အမိဝစန
မေတံ၊ တတ္ထအန္တယိက္ခေစ ရောပါသော၊ ယွာယံ စရတိမာနသောတိ တ္ထေရာဂေါ
မာနသန္တိ ဝုတ္တော။ ဝိတ္တမနော မာနသံ ဟဒယံ ပဏှရန္တိ တ္ထေ ဝိတ္တံ၊ အပ္ပတ္တ
မာနသာ သေခါ။ ကာလင်္ကယိရာ ဇေန သုတာတိ တ္ထေ အရဟတ္တံ၊ ဣဓာဝိ
အရဟတ္တမေဝ အမိပွေတံ၊ တဿှာ အပ္ပတ္တ အရဟတ္တဖလောတိ အတ္ထော။ သတ္တံ
ဝစနံ ဝုနိပတ္တံဝါ ဝစနံ ပဏိတံဝါ ဝစနံ ပဝစနံ၊ ပဝစနမေဝ ပါဝစနံ၊
သာသနန္တိ အတ္ထော။

ဒီပင်္ကရဿ၊ သော။ သတ္ထုနော၊ ၏။ ရမ္မဝတီနာမ၊ ရမ္မဝတီအမည်ရှိသော။
နဂရံ၊ ဖွားတော်မူရာ ပြည်တော်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သုဒေဝေါနာမ၊
သုဒေဝ အမည်ရှိသော။ ခတ္တိယော၊ မင်းသည်။ ဇနကော၊ ခမည်းတော်သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ သုမေဓာနာမ၊ သုမေဓာ အမည်ရှိသော။ ဇနိကာ၊ မယ်တော်
သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဒီပင်္ကရဿ၊ သော။ သတ္ထုနော၊ ၏။ သုမင်္ဂလောစ၊ သုမင်္ဂလမည်သော
ပဌမအဂ္ဂသာဝက၎င်း။ တိဿောစ၊ တိဿ အမည်ရှိသော ဒုတိယ အဂ္ဂ
သာဝက၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ခွေ၊ နှစ်ဦးကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ သောဘိတောနာမ၊ သောဘိတ အမည်ရှိသော။ ဥပဋ္ဌာကော၊
အလုပ်အကျွေးသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဒီပင်္ကရဿ၊ သော။ သတ္ထုနော၊ ၏။ နန္ဒာ၊ နန္ဒာအမည်ရှိသော။ ပဌမာ
အဂ္ဂသာဝိကာစေ၊ ပဌမအဂ္ဂသာဝိကာ၎င်း။ သုနန္ဒာ၊ သုနန္ဒာအမည်ရှိ
သော။ ဒုတိယာအဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ဒုတိယအဂ္ဂသာဝိကာ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ခွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တပည့်မိန်းမမြတ်တို့သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
တဿဘဂဝတော၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ ဗောဓိ၊ ပွင့်တော်မူရာ
ဗောဓိကို။ ပိပ္ပလိတိ၊ ညောင်ကြပ်ပင်ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဒီပင်္ကရော၊ သော။ မဟာမုနိ၊ သည်။ အသီတိဟတ္ထံ၊ အတောင် ရှစ်ဆယ်
တိုင်တိုင်။ ဥဗ္ဗေဓော၊ အရပ်တော်မြင့်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မဟာမုနိ၊ ဒီပင်္ကရာ

နိဒါနကထာ

(၁၉၉)

ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဒီပရက္ခေသဝ၊ ထက်ဝန်းကျင် အလံ့တောက်သော တန်ဆောင်တိုင်ကြီးကဲ့သို့၎င်း။ ပုပ္ဖိတော၊ ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်သော။ သာလ ရာဇာဝ၊ အင်ကြင်းပင်မင်း ကဲ့သို့၎င်း။ သောဘတိ၊ သုံးဆယ့် နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီး ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော် ငယ် ခြောက်သွယ်သော ရောင်ခြည်တော်အစုတို့ဖြင့် မရူစောက်အောင် တင့်တယ်တော်မူ၏။

တဿဘဂဝတော၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ ပဘာ၊ ကိုယ်တော် ရောင်သည်။ သံမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင် အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့၌။ ဒွါဒသယော ဇနေ၊ တဆယ့်နှစ်ယူဇနာတို့ တိုင်အောင်။ ဝိဓာဝတိ၊ ပြေးသွား၏။ တဿ မဟေသိနေ၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ အာယု၊ အသက်တော်သည်။ သတသဟသဝဿာနိ၊ အနှစ်တသိန်းတို့တိုင်အောင်။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်တော် မူလေ၏။ သောဘဂဝါ၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ တာဝတာ တာဝတကံ၊ ထိုမျှလောက် အနှစ်တသိန်းကာလပတ်လုံး။ တိဋ္ဌမာနေ၊ တည် တော်မူသည်။ ဟုတု၊ ဤ။ ဗဟုံ၊ များစွာသော။ ဇနတံ၊ ကို။ တာရေသိ၊ နိယျာနိကဓမ္မဒေသနာဖြင့် သံသရာမဟာသမုဒြာမှ ဘေးမဲ့ရာ နိဗ္ဗာန်ကြည်းကုန်း သို့ ဆယ်ပို့ ကယ်တင်တော်မူပြီ။

သောဘဂဝါ၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ သဒ္ဓမ္မံ၊ ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်၊ ပဋိဝေဓအားဖြင့် သုံးပါးသော သူတော်တရားကို။ ဇောတသိတုန၊ ထွန်း စေ၍။ မဟာဇနံ၊ ဧည့်သည်ဝေနေယျသတ္တဝါ များစွာသော သူအပေါင်း ကို။ သန္တာရေတု၊ နိယျာနိက ဓမ္မဒေသနာဖြင့် သံသရာမဟာသမုဒြာမှ ဘေးမဲ့ရာနိဗ္ဗာန်ကြည်းကုန်းသို့ ဆယ်ပို့ ကယ်တင်တော်မူပြီး၍။ အဂ္ဂိခန္ဓော၊ မီးပုံကြီးကဲ့သို့။ ဇလိတု၊ တန်ခိုးအရောင် ပညာအရောင်ဖြင့် ပြောင်ပြောင် ပဝင်း ထွန်းလင်းတော်မူပြီး၍။ သသာဝကော၊ တပည့်သားတော်နှင့်တကွ။ ဟုတု၊ ဤ။ နိဗ္ဗုတော၊ အနုပဒိသေသ နိဗ္ဗာနဘောင်ဖြင့် တန်ဆောင်တိုင် မီးကြီးငြိမ်းသကဲ့သို့ ငြိမ်းစဲတော်မူပြီ။

ယသ္မိံဘဂဝတိ၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ နိဗ္ဗုတေ၊ ငြိမ်းကြီး ငြိမ်းလျက် တဆက်မပြန် နိဗ္ဗာန်ရွှေပြည် ဝင်တော်မူသည်ရှိသော်။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ သာဣဒ္ဓိ၊ အံ့၍မကုန် ဘုံသုံးပါး

(၂၀၀)

အဋ္ဌသာလိနိဗ္ဗာန်သင်္ဂဟ

၌ ပျံ့ရှားလွှမ်းမိုး ထိုတန်ခိုး အာနုဘော်တော်သည်၎င်း။ သောစ ယသော၊
ထိုမျှားမြတ်သော တပည့်ပရိသတ် အခြံအရံသည်၎င်း။ အန္တရဟိတော၊ ကွယ်
ပျောက်လေပြီ။ ပါဒေသု၊ ခြေတော်နှစ်ဘက်တို့၌။ သမ္ပုဏ္ဏာနိ၊ ပြည့်စုံကုန်
သော။ စက္ကရတနာနိ၊ တရားရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာ ရတနာတို့သည်။ အန္တ
ရဟိတာနိ၊ ကွယ်ပျောက်ကုန်ပြီ။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။
သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ သမ္ပတ္တိဇာတံ၊ ပြည့်စုံသော ကျေးဇူးအပေါင်းသည်။
သမန္တရဟိတံ၊ မီးတောက်ငြိမ်းသို့ ခပ်သိမ်းညသို့ ချက်ကုန်ကွယ်ပျောက်
လေပြီ။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သဗ္ဗသင်္ခါရာ၊ ကုန်အောင်စုံသော သင်္ခါရ
တရားတို့သည်။ ရိတ္တာ တုတ္တာ နိစ္စသာရာဒိရဟိတာ၊ အချည်းနှီးတို့သာ နိစ္စ
သာရစသော အနှစ်မဲ့ကုန်သည်။ ဟောန္တိနန္၊ ဖြစ်ကုန်သည် မဟုတ်လော။
တသ္မာ၊ ထိုသို့အချည်းနှီးသာဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။
သမ္ပတ္တိဇာတံ၊ သည်။ သမန္တရဟိတံ၊ ပြီ။

ဇိနော၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူပြီးသော။ ဒီပင်္ကရော၊ သော။
သတ္တာ၊ သည်။ နန္ဒာရာမမှ၊ နန္ဒအမည်ရှိသော အာရာမ၌။ နိဗ္ဗုတော၊ ပြီ။
ထုတ္တဝ၊ ထိုနန္ဒအာရာမ၌ပင်လျှင်။ တဿ၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ၏။
ဆတ္တိံ သုဗ္ဗေဓယောဇနော၊ သုံးဆယ့်ခြောက်ယူဇနာ အရပ်တော်မြင့်သော။
ပူဇနထမေ၊ ဓာတ်တော်ပူဇော်ဌာပနာရာ မဟာပုထိုးတော်ကြီးသည်။ ပတိဋ္ဌ
တော၊ တည်လေပြီ။ ဣတိဣမိနာ အနုက္ကမေန၊ ထိုသို့သောစကားအစီအစဉ်
ဖြင့်။ ဒီပင်္ကရဗုဒ္ဓဝံသော၊ ဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ၏ ဗုဒ္ဓဝင်သည်။ နိဋ္ဌိတော၊
အပြီးရောက်လေပြီ။

ဒီပင်္ကရဿ၊ ဒီပင်္ကရာအမည်တော်ရှိသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အပရဘာဂေ၊
နောက်အဖို့၌။ ဧကံ၊ တခုသော။ အသင်္ချေယျံ၊ ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ လွန်၍။
ကောဏ္ဍညောနာမ၊ ကောဏ္ဍည အမည်တော်ရှိသော။ သတ္တာ၊ သည်။ လော
ကီ၊ ၌။ ဥဒပါဒိ၊ ပွင့်တော်မူ၏။ တဿ၊ ပိ၊ ထိုကောဏ္ဍညဘုရား၏လည်း။
ဣယော၊ သုံးကြိမ်ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပါတာ၊ သာဝကအစည်းအဝေး
ရှိသည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပါတေ၊ ၌။ ကောဋိသတသဟဿံ၊
ကုဋေတသိန်း အရေအတွက်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ပြီ။ ဒုတိ
ယသမ္ပုဏ္ဏာသိလည်း။ ကောဋိသတသဟဿံ၊ ကုဋေတသိန်း အရေအတွက်ရှိသော။

ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ပြီ။ တတိယေ၊ ဌ။ နဝုတိကောဌိယော၊ ကုဋေ
ကိုးဆယ် အရေအတွက် ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ပြီ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ တဿာပိတယောဌံ ပိကား ပုတ္တာပေက္ခသမ္ပိဏ္ဍနတည်း။ “နကေဝလံ
ဒိပင်္ဂရဿ သတ္တုနောဝေ သန္နိပါတာ တယော အာသံ၊ အထခေါ တဿ
ကောဏ္ဍညဿ တဝတောပိ တယော သာဝကသန္နိပါတာ အဟေသံ” ဟု
ပုတ္တာပေက္ခသမ္ပိဏ္ဍနမူလသုတ်၊ ဒုတိယေဝိဌ်လည်း သမ္ပိဏ္ဍန၎င်းတည်း။ “နကေဝလံ
ပဌမသန္နိပါတေယေဝ ကောဌိသတသဟဿံ၊ အထခေါ ဒုတိယ သန္နိပါတေပိ
ကောဌိသတသဟဿံ” ဟု သမ္ပိဏ္ဍနပြုသည်။

တဒါ၊ ထိုကောဏ္ဍည ဘုရားမြတ်စွာ ရွှေလက်ထက်တော်၌။ ဗောဓိ
သတ္တော၊ ငါတို့ဘုရားလောင်းသည်။ ဝိဇိတာဝိနာမ၊ ဝိဇိတာဝိအမည်ရှိသော။
စက္ကဝတ္တိ၊ စကြဝတေးမင်းသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ကောဌိသတသဟဿ၊
ကုဋေတသိန်းအရေအတွက်ရှိသော။ ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓဿ၊ ဘုရားအမှူးရှိသော။ ဘိက္ခု
သံသဿ၊ ရဟန်းသံဃာတော်အား။ မဟာဒါနံ၊ အလှူကြီးကို။ အဒါသိ၊
ပေးလှူ၏။ သတ္တော၊ ကောဏ္ဍည ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဗောဓိသတ္တံ၊ ငါတို့ဘုရား
လောင်းကို။ အယံ၊ ဤဝိဇိတာဝိမည်သော စကြဝတေးမင်းသည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊
ငါနှင့်ရည်တူ သုံးပါးလူကို ဆယ်ယူကယ်ပို့ ကူးတို့သူကြီး အသီးဘုရားသည်။
ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကရိတွာ၊ ဗျာဒိတ်စကားကြား၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။
ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ သော၊ ထိုငါတို့ဘုရားလောင်းသည်။ သတ္ထု၊ ၍။
ဓမ္မကထံ၊ ကို။ သုတွာ၊ ၍။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ နိယျာတေတွာ၊ အပ်နှင်း၍။
ပဗ္ဗဇိ၊ ရဟန်းပြု၏။ သော၊ ထိုငါတို့ဘုရားလောင်းသည်။ ဟိဏိပိဋကနိ၊ တို့ကို။
ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ ဆင်ယူ၍။ အဋ္ဌသမာပတ္တိယောစ၊ တို့ကို၎င်း။ ပဉ္စအဘိညာ
ယောစ၊ တို့ကို၎င်း။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ အပရိဟိနဇ္ဈာနော၊ မယုတ်သော
စွာန်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကာလင်္ကတွာ၊ စုတေ၍။ ဗြဟ္မလောကေဌံ၊ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်
လေ၏။ ပန၊ ဆက်။ ကောဏ္ဍညဿ၊ သော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၍။ ရမ္မဝတိနာမ၊ ရမ္မဝတိ
အမည်ရှိသော။ နဂရံ၊ ဖွားတော်မူရာပြည်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သုနန္ဒော
နာမ၊ သုနန္ဒအမည်ရှိသော။ ခတ္တိယော၊ မင်းသည်။ ပိတာ၊ ခမည်းတော်သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ သုဇာတာနာမ၊ သုဇာတာ အမည်ရှိသော မိဖုရားခေါင်
ကြီးသည်။ မာတာ၊ မယ်တော်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တဒ္ဓေါ၊ စ၊ တဒ္ဓအမည်
ရှိသော ပဌမအဂ္ဂသာဝက၎င်း။ သုဘဒ္ဓေါ၊ စ၊ သုဘဒ္ဓအမည်ရှိသော ဒုတိယအဂ္ဂ

(၂၀၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သာဝက၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ နှစ်ဦးကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကော၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ပြီ။ အနုရုဒ္ဓေါနာမ၊ အနုရုဒ္ဓါအမည်ရှိသော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ အလုပ်အကျွေးသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တိဿ၊ တိဿအမည်ရှိသော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ပဌမအဂ္ဂသာဝိကာ၎င်း။ ဥပတိဿ၊ ဥပတိဿအမည်ရှိသော။ သာဝိကာစ၊ ဒုတိယအဂ္ဂသာဝိကာ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ နှစ်ဦးကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တပည့်မိန်းမမြတ်တို့သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဗောဓိ၊ ပွင့်ရာဗောဓိကို။ သာလကလျာဏိ၊ သာလကလျာဏိမည်၏ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်တော်သည်။ အဋ္ဌာသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ ရှစ်ဆယ့် ရှစ်တောင်အရပ်တော် မြင့်သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ သက်တော်ပမာဏသည်။ ဝဿသတသဟဿံ၊ အနှစ်တသိန်းရှိသည်။ အဟောသိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အနုရာဇောဟူ၍လည်း စာအချို့ရှိ၏။ သော သာလကလျာဏိရုက္ခော ဗုဒ္ဓတာလေစေပ စက္ကဝတ္တိကာလေစ နိဗ္ဗတ္တတိ ဝိဇ္ဇတိ၊ အညဒါ နနိဗ္ဗတ္တတိ နဝိဇ္ဇတိ၊ သော သာလကလျာဏိရုက္ခော ကောဟေနေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပထဝိယာ အန္တောယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာဟေဋ္ဌာ မူလာမူလာနံ ဩရောဟနဝသေန စိရကာလံ ဌတွာ ပထဝိတော ဥဋ္ဌဟိတွာ ကောဟေနေဝ ဝခုတိ။

တဿ၊ ထိုကောဏ္ဍည ဘုရားမြတ်စွာ၏။ အပရဘာဂေ၊ ၌။ ကေ၊ သော။ အသင်္ချေယျံ၊ ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ၍။ ကေသ္မိံ၊ ယေဝကဗ္ဗေ၊ တခုတည်းသော ကုမ္ဘာ၌သာလျှင်။ မင်္ဂလော၊ မင်္ဂလဘုရား၎င်း။ သုမနော၊ သုမနဘုရား၎င်း။ ရေဝတေခါ၊ ရေဝတဘုရား၎င်း။ သောဘိတော၊ သောဘိတဘုရား၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တိံ၊ သု၊ ပွင့်တော်မူ ကုန်၏။ မင်္ဂလဿ၊ မင်္ဂလအမည်ရှိသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ တိသု၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပါတေသု၊ ဘို့တွင်။ ပဌမသန္နိပါတေ၊ ၌။ ကောဋ္ဌိသတသဟဿံ၊ ကုဋေတသိန်းသော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ပြီ။ ဒုတိကေပိ၊ ၌လည်း။ ကောဋ္ဌိသတသဟဿံ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ပြီ။ တတိယေ၊ ၌။ နဝုတိကောဋ္ဌိယော၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ပြီ။ အဿ၊ ထို မင်္ဂလဘုရားမြတ်စွာ၏။ ဒွေမာတိကဘာတ၊ ဘတ မိကွဲဖြစ်သော။ အာနန္ဒ ကုမာရောနာမ၊ အာနန္ဒာ အမည်ရှိသော မင်းသားသည်။ နဝုတိကောဋ္ဌိ သင်္ချေယ၊ ကုဋေကိုးဆယ် အရေအတွက်ရှိသော။ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်နှင့်။

နိဒါနကထာ

(၂၀၃)

သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ မဗ္ဗသဝနတ္ထာယ၊ တရားတော်ကိုနာခြင်းအကျိုးငှာ။ သတ္ထု၊ ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ အဂမာသိကိရ၊ သွားသတတ်။ သတ္တာ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုညီတော် အာနန္ဒာမင်းသားအား။ အနုပုဗ္ဗိကထံ၊ အစဉ်ဖြစ်သော တရားစကားကို။ ကထေသိ၊ ၏။ သော၊ ထိုညီတော် အာနန္ဒာ မင်းသားသည်။ ပရိသယ၊ ပရိသတ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါတို့နှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏိ၊ ၏။ သတ္တာ၊ သည်။ တေသံကုလပုတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပုဗ္ဗစရိယကံ၊ ရှေးစရိုက်ကို။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်သည် ရှိသော်။ ဣဒ္ဓိမယ ပတ္တစီဝရဿ၊ တန်ခိုးဖြင့် ပြီးသော သပိတ် သင်္ကန်း၏။ ဥပနိဿယံ၊ ကို။ ခိသ္မာ၊ ရှိ။ ဒက္ခိဏဟတ္တံ၊ လက်ျာလက်ကို။ ပသာရေဟော၊ ဆန့်တန်း၍။ “ဘိက္ခဝေါ၊ တို့။ ထေ၊ လာလှည့်ကုန်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်း ကုန်သောသူတို့သည်။ တခံဏညေဝ၊ ထိုခေါ်သောခဏ၌သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိမယ ပတ္တစီဝရဓရာ၊ တန်ခိုးဖြင့် ပြီးသော သပိတ်၊ သင်္ကန်းကို ဆောင်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ သဠိဝဿိကတ္ထေရာဝိယ၊ အဝါခြောက်ဆယ်ရပြီးသော မလေဝ်ကြီးတို့ ကဲ့သို့။ အာကပ္ပသမ္ပန္နာ၊ အသွင်အပြင်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်။ ဟုတော ြ။ သတ္တာရံ၊ ကို။ ဝန္တိတွာ၊ ရှိ။ ပရိဝါရယိံ၊ သူ၊ ခြံရံကုန်၏။ အယံ၊ ဤ အညှင်း အဝေးသည်။ အဿ၊ ထို မင်္ဂလ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ တတိယော၊ သော။ သာဝကသန္တိပါတော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ပန၊ ဆက်။ အညေသံ၊ မင်္ဂလဘုရားမှတစ်ပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ သရီရပ္ပဘာ၊ ကိုယ်တော်ရောင်သည်။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ အသီဟိ ဟတ္ထပ္ပမာဏာယေဝ၊ အတောင်ရှစ်ဆယ် ပမာဏရှိ သည်သာလျှင်။ ဟောတိယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ တဿ၊ ထို မင်္ဂလ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ သရီရပ္ပဘာ၊ ကိုယ်တော်ရောင်သည်။ သမန္တာ မှ။ အသီဟိဟတ္ထပ္ပမာဏာယေဝ၊ သာလျှင်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ပန၊ အထူး။ တဿဘဂဝတော၊ ထို မင်္ဂလဘုရားမြတ်စွာ၏။ သရီရပ္ပဘာ၊ ကိုယ်တော်ရောင်သည်။ နိစ္စကာလံ၊ အမြဲမပြတ် ကာလပတ်လုံး။ ဒသသဟသိလောကဓာတု၊ တသောင်းသော လောကဓာတ်ကို။ ဖရိတွာ၊ နှံ့၍။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ ရုက္ခပထဝီပဗ္ဗတသမုဒ္ဒါဒယော၊ သစ်ပင်၊ မြေ၊ တောင်၊ သမုဒြာအစရှိသည်တို့သည်။ အန္တမသော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားဖြင့်။ ဥက္ကလိယာဒိနိ၊ ထမင်းအိုး အစရှိသည်တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ အစပြု၍။ သုဝဏ္ဏပဌ

(၂၀၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပရိယောနဒ္ဒါဝိယ၊ ခန္ဓပြားဖြင့် ရစ်ပတ်အပ်ကုန်၏သို့။ အဟေသုံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။
ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဿ၊ ထိုမင်္ဂလဘုရားမြတ်စွာ၏။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ သက်တော်
ပမာဏသည်။ နဂုတိ၊ ဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ် ကိုးသောင်း တို့သည်။
အဟောသိ၊ ၏။

၅၇၈။ ။ ပကတိ ပိကတိစာဝိ၊ ယဩဂုတ္တံ ခုယံပိစ။
ဝါစကော ပကတိသန္နံ၊ ဂဏှာတိဿာ ပဓာနတော။

ဟူသော သဒ္ဒနယ အားလျော်စွာ ပဓာနကိုငဲ့၍ အဟောသိဟု ကေရုဏ်နေသည်။
ဤလည်း ယေဘုယျသာ။

တ္ထေကံကာလံ၊ ဤမျှ အနှစ် ကိုးသောင်း ကာလပတ်လုံး။ စန္ဒိမသုရိယာ
ဒယောလ၊ နေစသည်တို့သည်။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။ ပိတယ၊
အရောင်ဖြင့်။ ဝိရောစိတုံ၊ ထွန်းလင်းခြင်းငှာ။ နာသက္ခိံသု၊ မတတ်နိုင်ကုန်။
ရတ္တိဒိဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ ညဉ့်အပိုင်းအခြား နေအပိုင်းအခြားသည်။ နပညာ
ယိတ္ထ၊ မထင်။ သတ္တာ၊ သက္ကဝါတို့သည်။ ဒိဝါ၊ နေအခါ၌။ သုရိယာလော
ကေန၊ နေရောင်ဖြင့်။ ဝိစရိံသုဝိယ၊ လှည့်လည်ကုန်၏သို့။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ဗုဒ္ဓါ
လောကေနော၊ ဘုရားရောင်ခြည်တော်ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိစရိံသု၊ လှည့်လည်
ကုန်၏။ သာယံ၊ ညဉ့်အခါ၌။ ပုပ္ဖိတကုသုမာနံ၊ ပွင့်သော ပန်းတို့၏ရင်း။ ပါ
ဇတာ၊ နံနက်အခါ၌။ ရဝနကသကုဏာဒိနဉ္စ၊ မြည်တုန်သော ငှက်စသည်တို့၏
ရင်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ လောကော၊ လောကသည်။ ရတ္တိဒိဝ ပရိစ္ဆေဒံ၊
ညဉ့်အပိုင်းအခြား နေအပိုင်းအခြားကို။ သလ္လက္ခေသိ၊ မှတ်နိုင်၏။ အညေသံ၊
မင်္ဂလဘုရားမှ တစ်ပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ အယံ အာနုဘာဓေါ၊ ဤသို့
သော တန်ခိုးအာနုဘော်တော်သည်။ နတ္ထိကံ ပန၊ မရှိသလော။ ဣကံ အယံ၊
ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိသည်ကား။ နော၊ မဟုတ်။ အတ္ထိဝေ၊ ရှိသည်
သာလျှင်တည်း။ (ဧဒ္ဒ ပဋိသေခေဝ ပကတုတ္တော၊ ဝေသဓဇ္ဈါ ယောဇေ
တဗ္ဗော)။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေပိ၊ ထိုမင်္ဂလဘုရားမှ တစ်ပါးကုန်သော ဘုရားတို့
သည်လည်း။ အာကင်္ခမာနာ၊ အလိုရှိကုန်လတ်သော်။ ဒသသဟဿိလောက
ဇာတုံဝါ၊ လသောင်းသော လောကဇာတ်ကိုရင်း။ တတော၊ ထိုထက်။

နိဒါနကဏ္ဍ

(၂၀၅)

ဘိယျောဝါ၊ အလွန်ကို၎င်း။ အာဘာယ၊ အရောင်ဖြင့်။ ဖရေယျံ၊ နှံစေ့ကုန်
နိုင်ရာ၏။ ပန၊ အထူး။ မင်္ဂလဿ၊ သော၊ အကုသတော၊ ၏။ ပဗ္ဗပတ္တနာဝသေန၊
ရှေးဆုတောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အညေသံ၊ တပုဂ္ဂိုလ်တို့သော တရားတို့၏။
ဗျာမပ္ပဘာဝိယ၊ တလံမျှလောက်သော အရောင်တော်ကဲ့သို့။ သရီရပ္ပတ၊
ကိုယ်တော်ရောင်သည်။ နိစ္စမေဝ၊ အမြဲမပြတ်သာလျှင်။ ဒသသဟဿိ
လောကဓာတုံ၊ ကို။ ဖရိတော၊ ရှိ။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။

သော၊ ထိုမင်္ဂလတရားသည်။ ဗောဓိသတ္တစရိယကာလေ၊ တရားလောင်း
ဖြစ်၍ ပါရမီကိုကျင့်စဉ် ကာလ၌။ ဝေဿန္တရသဒိသေ၊ ဝေဿန္တရာနှင့် တူ
သော။ အတ္တဘာဝေ၊ ဌိတော၊ တည်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ သပုတ္တဒါရော၊ သား
မယားနှင့်တကွ။ ဝင်္ဂပဗ္ဗတသဒိသေ၊ ဝင်္ဂတောင်နှင့် တူသော။ ပဗ္ဗတေ၊
တောင်၌။ ဝသိကိရ၊ နေသတတ်။ အထ၊ ထိုသို့ နေသည်ရှိသော်။ ကော၊
တယောက်သော။ ခရဒါဌိကောနာမ၊ ခရဒါဌိက အမည်ရှိသော။ ယက္ခော၊
ဘီလူးသည်။ မဟာပုရိသဿ၊ ယောက်ျားမြတ်၏။ ဒါနဇ္ဈာသယတံ၊ အလှူ
ဒါန၌ လွန်ကဲသော အလိုရှိသည်အဖြစ်ကို။ ဥတော၊ ရှိ။ ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန၊
ပုဏ္ဏားအသွင်ဖြင့်။ ဥပသင်္ကမိတော၊ ကပ်၍။ မဟာသတ္တံ၊ ကို။ ဒွေဒါရကော၊
သုဇယံနှစ်ယောက်တို့ကို။ ယာစိ၊ အလှူခံ၏။

သဒ္ဓမ္မိနိစ္ဆယ။ ယာစိ၌ ယာစဓာတ်သည် ဋီကမ္မကဓာတ်ဖြစ်၍ မဟာသတ္တံ
ဒွေဒါရကေဟု ကံနှစ်ခု ရှိသတည်း။ ယာစဓာတ်၏ ဋီကမ္မကအဖြစ်ကို အသယံ
ကြောင့် သိအပ်သနည်း။ ယာစဓာတ်ကား ကေကမ္မက ဖြစ်လည်း မသိ မမြင်
လည်းမသိ မှီ၌ကဲ့သို့ အခြေမရှိသော ဆရာစကားကို များများ ငါတို့ မယုံနိုင်
သေး လာကေ ပေးသော ဟူမှုကား-

ဋီဟ ယာစိ ရုစိ ပုစ္ဆိ၊ တိက္ခာ သာသ မြူ ဝါဒယော။
နိဝဟ ဟရဓာဒိစ၊ ဥဘထေ တေ ဋီကမ္မိကာ။

ဟူသော စကားကို သဒ္ဓမ္မိနိစ္ဆယ ဆိုသောကြောင့် ယာစဓာတ်ကား ကေ
ကမ္မကဓာတ်မဖြစ် ဋီကမ္မကအစစ်ဟု မှတ်အပ်၏။
ဋီဟ ယာစိ ရုစိ ပုစ္ဆိ၊ တိက္ခာ သာသ မြူ ဝါဒယော၊ ဋီဟဓာတ်၊ သာ၊ မြူ ဓာတ်
အစရှိကုန်သော၊ ဓာတုဝဏ္ဏာစ၊ ဓာတ်အပေါင်းတို့ကို၎င်း။ နိဝဟဟရဓာဒိစ၊
နိဓာတ်၊ ဝဟဓာတ်၊ ဟရဓာတ်အစရှိကုန်သော၊ ဓာတုဝဏ္ဏာစ၊ ၎င်း။ ဥဘထေ၊
ကုန်သော။ ဧတေဓာတုဝဏ္ဏာ၊ တို့သည်။ ဋီကမ္မိကာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။

(၂၀၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဒွိကမ္မကဖြစ်ကုန်သော ဓာတုဂဏတို့ကား ဒုဟာဒိဓာတုဂဏ၊ နှာဒိဓာတုဂဏ ဤသို့အားဖြင့် နှစ်ပါးကိုတည်း။ 'ဒွိကမ္မကဖြစ်ကုန်သော ဓာတုဂဏတို့နှစ်ပါး ကုန်သော ကံတို့တွင်တခုသောကံကား အပဓာနကံတည်း။ တခုသောကံကား ပဓာနကံတည်း။ ယာစ ဓာတ်ကား ဒုဟာဒိဂိုဏ်းတည်း။ မဟာသတ္တိကား အပဓာနကံတည်း။ ဌေဒါရဏကား ပဓာနကံတည်း။ အဘယံကြောင့် ဆရာ ဆတ်ဆတ်သေချာ သိပါသနည်း ဟူမူကား-

ကြိယာဘိမတံ ကမ္မံ၊ ပဓာနန္တိ ပဝုစ္စတေ။

ကြိယာနိမိတ္တမတ္တန္တံ၊ အပဓာနန္တိ ဝုစ္စတေ'။

ကြိယာဘိမတံ၊ ကြိယာဖြင့်မှတ်အပ်သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ ပဓာနံ၊ သော။ ကမ္မံနာမ၊ ကံမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကြိယာနိမိတ္တမတ္တန္တံ၊ ကြိယာနိမိတ္တခတ္တံပန၊ ကြိယာ၏ အကြောင်းမျှ တည်းဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ အပဓာနံ၊ သော။ ကမ္မံနာမ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။

ယံ ကတ္ထုနော ကြိယာယိန္တိ၊ တ တမံ တံ ပဓာနကံ။

ယံ တမ္ဗိပရိတံ တန္တု၊ အပဓာနန္တိ ဝါ တေ'။

ငါ အသဝါ၊ ကား။ ကြိယာယ၊ ၏။ ကတ္ထုနော၊ သည်။ ယံတမ္မံ၊ ကို။ ဣန္ဒြိယတတမံ၊ ဒေသုန်လိုအပ်၏။ တံကမ္မံ၊ ထိုအလွန်လိုအပ်သောကံသည်။ ပဓာနကံ၊ ပြဇာနီး သော။ ကမ္မံနာမ၊ ကံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယံကမ္မံ၊ သည်။ တမ္ဗိပရိတံတတော ဣန္ဒြိယတတမ္မတော ဝိပရိတံ၊ ဒေသုန်လိုအပ်သောကံမှ ပြန်သည်။ နဣန္ဒြိယ တမ္မံ၊ အလွန်လိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တန္တု၊ တမ္ပနံကမ္မံ၊ သည်။ အပဓာနံ၊ သော။ ကမ္မံနာမ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိဝစနံ၊ ကိုကား။ အပရေဟိ၊ တပါးကုန်သော။ အာစရိယေဟိ၊ ဆရာတို့သည်။ မကံ ဤရိတံ၊ ဟောအပ်၏။ အာချာတဝါစက၊ ကံတဝါစကသည် ကံကို မဟော ကတ္တားကို ဟောသော် ကား ဤနှစ်ပါးသော ကံကို အဝုတ္တကံဟု သိအပ်၏။ ကတ္တားကိုမဟော ကံကို ဟောသော်ကား ဤနှစ်ပါးသောကံတွင် အဘယ်ကံကိုလျှင် ဝုတ္တကံဟုသိအပ် သနည်း။ ဤသို့ မေးမူကား-

အပဓာနံ ဒုဟာဒိနံ၊ နှာဒိနန္တု ပဓာနကံ။

ကမ္မံ ကမ္မေသု နေကေသု၊ ဥတ္တံ ကမ္မန္တိ ဩယတေ'။

ဤသို့ ဖြေပေ။

ဒုဟာဒိနံ၊ ဒုဟဓာတ် အစရှိကုန်သော၊ ဓာတုဂဏာနံ၊ တို့၏။ အနကေသု၊ ကုန်သော။ ကမ္မေသု၊ တို့တွင်။ အပဓာနံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ အာချာတကိတ ကေဟိ၊ ကုန်သောဝါစကေဟိ၊ တို့သည်။ ဥတ္တံ၊ ဟောအပ်သော။ ကမ္မံ၊ တည်း။ ဣတိသို့၊ ဩယတေ၊ ၏။ နှာဒိနံ၊ နိဓာတ် အစရှိကုန်သော၊ ဓာတုဂဏာနံ၊ တို့၏။

နိဒါနကထာ

(၂၀၇)

အနေကေယျ၊ ကုန်သော။ ကမ္မေယျ၊ ထို့တွင်။ ပဓာနကံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကို။
အာချာတ ကိတကေဟိ၊ ကုန်သော။ ဝါစကေဟိ၊ ထိုသည်။ ဥတ္တံ၊ သော။ ကမ္မံ၊
တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဉာယတေ၊ ဧ။

ဒုဟမာနော ဂဝံ ခီရံ၊ ဂေါပေါ ဒုဟတိ ဝါတိ။
ဂေါ ခီရံ ဒုဟိတော တေန၊ ဒုယတေဝါတိ။ မြဝံ။
နိယုမာနော အဇံ ဂါမံ၊ အဇပေါ နယတိတိ။
နိယုမာနော အဇော ဂါမံ၊ တေန နိယုသိဝါတိ။ ဝ။

ဤသည်တို့ကား ဥဒါဟရုဏ်တည်း။

ဂေါပေါဂဝံ ခီရံ ဒုဟမာနော ဣတိဥဒါဟရုဏဉ္စ၊ ဂေါပေါဂဝံ ခီရံ ဒုဟ
မာနောဟူသော ဤဥဒါဟရုဏ်ကို၎င်း။ ဂေါပေါ ဂဝံခီရံ ဒုဟတိ ဣတိ ဥဒါဟရု
ဏဉ္စ၊ ဂေါပေါဂဝံခီရံဒုဟတိဟူသောဥဒါဟရုဏ်ကို၎င်း။ အာစရိယာ၊ ထိုသည်။
အမြဝံ၊ ကုန်၏။ တေန ဂေါပါလေန ဂေါ ခီရံ ဒုဟိတော ဣတိဥဒါဟရုဏဉ္စ၊
တေန ဂေါပါလေန ဂေါခီရံ ဒုဟိတော ဟူသော ဤဥဒါဟရုဏ်ကို၎င်း။ ဝါ၊
ထုံ။ တေန ဂေါပါလေန ဂေါခီရံ ဒုယတေတိ ဥဒါဟရုဏဉ္စ၊ တေန ဂေါပါ
လေန ဂေါ ခီရံ ဒုယတေ ဟူသောဤဥဒါဟရုဏ်ကို၎င်း။ အာစရိယာ၊ ထိုသည်။
အမြဝံ၊ ကုန်၏။ ဂေါပေါ ဂေါပါလော၊ နွားတိန်းသည်။ ဂဝံ၊ နွားမကို။ ခီရံ၊
နို့ရည်ကို။ ဒုဟမာနော၊ ညှစ်၏။ ဂေါပေါ ဂေါပါလော၊ သည်။ ဂဝံ၊ ကို။ ခီရံကို။
ဒုဟတိ၊ ညှစ်၏။

ဤနှစ်ပါးသော ဥဒါဟရုဏ်သည် ဒုဟဇာတ်၏ ကံနှစ်ခု၏ ဥဒါဟရုဏ်
ဖြစ်သတည်း။ ဒုဟမာနော ဟူသော ကြွတ်၊ ဒုဟတိ ဟူသော အာချာတ်ဤနှစ်
ပါးသော ဝါစကတို့သည် ကံကိုမဟော ကတ္တားကိုမဟောသော် နှစ်ပါးသော
ကံ၏ အဝုတ္တကံအဖြစ် ဥဒါဟရုဏ်လည်း ဖြစ်သတည်း။

တေန ဂေါပါလေန၊ သည်။ ဂေါ၊ နွားမကို။ ခီရံ၊ နို့ရည်ကို။ ဒုဟိတော၊ ညှစ်
အပ်၏။ တေန ဂေါပါလေန၊ သည်။ ဂေါ၊ နွားမကို။ ခီရံ၊ ကို။ ဒုယတေ၊ အပ်၏။
ဤနှစ်ပါးသော ဥဒါဟရုဏ်သည် ဒုဟိတော ဟူသောကြွတ်၊ ဒုယတေဟူသော
အာချာတ် ဤနှစ်ပါးသော ဝါစကတို့သည် ကတ္တားကိုမဟော ကံကိုမဟော
သော် နှစ်ပါးသော ကံတို့တွင် အပဓာနကံ၏သာလျှင် ဝုတ္တကံ၏ အဖြစ်၏
ဥဒါဟရုဏ်တည်း။ ဂဝံ ကား အပဓာနကံတည်း။ အဝုတ္တကံတည်း။ ခီရံကား
ပဓာနကံတည်း။ အဝုတ္တကံ၎င်းတည်း။ ဂေါကား အပဓာနကံတည်း။ ဝုတ္တကံ
တည်း။ ထိဝိသတ်ကြေသတည်း။ ခီရံကား အပဓာနကံတည်း။ အဝုတ္တကံတည်း။
အမြိယျင် ဒုတိယေက ဝစနန္တတည်း။

အဇပေါ အဇံဂါမံ နိယုမာနော ဣတိဥဒါဟရုဏဉ္စ၊ အဇပေါ အဇံဂါမံ
နိယုမာနောဟူသော ဥဒါဟရုဏ်ကို၎င်း။ ဝါ၊ တုံ။ အဇပေါ အဇံဂါမံ နယ

(၂၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တိတိ ဥဒါဟရဏဉ္စ၊ အဇပေါ အဇံ ဂါမံ နယတိဟူသော ဥဒါဟရဏ်ကို၎င်း။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌိဝံ၊ ကုန်၏။ တေန အဇပေါလေန အဇောဂါမံ နိယု မာနော ဣတိ ဥဒါဟရဏဉ္စ၊ တေန အဇပေါလေန အဇော ဂါမံ နိယုမာနော ဟူသော ဥဒါဟရဏ်ကို၎င်း။ ဝါ၊ တုံ။ တေန အဇပေါလေန အဇော ဂါမံနိယ တိတိ ဥဒါဟရဏဉ္စ၊ ထေန အဇပေါလေန အဇော ဂါမံ နိယတိဟူသော ဥဒါ ဟရဏ်ကို၎င်း။ အာစရိယာ၊ သည်။ အဋ္ဌိဝံ၊ ကုန်၏။ အဇပေါ အဇပေါလော၊ ဆိတ်ထိန်းသည်။ အဇံ၊ ကိုး ဂါမံ၊ သို့။ နိယုမာနော၊ ၏။ အဇပေါ အဇပေါလော၊ သည်။ အဇံ၊ ကိုး ဂါမံ၊ သို့။ နယတိ၊ ၏။

ဤနှစ်ပါးသော ဥဒါဟရဏ်သည် နိဇာတ်၏ နှစ်ပါးသောကံ၏ ဥဒါဟရဏ် ဖြစ်သတည်း။ နိယုမာနော ဟူသော ကြိတ်၊ နယတိ ဟူသော အာချာတ် ဤနှစ်ပါးသော ဝါစကတို့သည် ကံကိုမဟော တတ္ထားကိုဟောသော် အပုတ္တ အဖြစ်၏ ဥဒါဟရဏ်တို့လည်း ဖြစ်သတည်း။

တေန အဇပေါလေန၊ သည်။ အဇော၊ ကိုး။ ဂါမံ၊ သို့။ နိယုမာနော၊ ၏။ တေန အဇ ပေါလေန၊ သည်။ အဇော၊ ကိုး။ ဂါမံ၊ သို့။ နိယတော၊ ၏။

ဤနှစ်ပါးသော ဥဒါဟရဏ်သည် နိယုမာနော ဟူသော ကြိတ်၊ နိယတော ဟူသော အာချာတ် ဤနှစ်ပါးသော ဝါစကတို့သည် ကတ္တားကို မဟော ကံကို ဟော သော် နှစ်ပါးသောကံတို့တွင် ပဓာနကံသာလျှင် အပုတ္တကံအဖြစ်၏ ဥဒါဟရဏ် တည်း။ အဇကား ပဓာနကံ အပုတ္တကံတည်း။ ဂါမံကား အပဓာနကံ အပုတ္တကံတည်း။ အဇောကား ပဓာနကံ ပုတ္တကံတည်း။ ဂါမံကား အပဓာနကံ အပုတ္တကံတည်း။ အဋ္ဌိလျှင် ဝုဟိယန္တတည်း။

ဤယာစဇာတ်သည် ဒုဟာဒိဂိုဏ်း၌ ဝင်သတည်း။ ယာစနကြိယာဖြင့် မှတ်အပ် သောအဖြစ်၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် ယာစနကြိယာ၏ အကြောင်းမျှတည်း၏ အဖြစ် ကြောင့် မဟာသတ္တိ ဟူသောကံသည် အပဓာနကံတည်း။ တနည်းတုံ- ယာစန ကြိယာ၏ ကတ္တားဖြစ်သော ယက္ခသည် အလွန်လိုအပ်သောအဖြစ် မဖြစ်ခြင်း ကြောင့် မဟာသတ္တိ ဟူသော ကံသည် အပဓာနကံတည်း။ ယာစနကြိယာ၏ အကြောင်းမျှတည်းသာမဖြစ်၊ ယာစနကြိယာဖြင့် မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့် ငွေဒါရကေ ဟူသောကံသည် ပဓာနကံတည်း။ တနည်းတုံ- ယာစန ကြိယာ၏ ကတ္တားဖြစ်သော ယက္ခသည် အလွန်လိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ငွေ ဒါရကေဟူသောကံသည် ပဓာနကံတည်း။ အာချာတ်၊ ကြိတ်ဟူသော ဝါစက သည် ကံကိုမဟော ကတ္တားကိုဟောသော် မဟာသတ္တိ ဟူသော အပဓာနကံ၊ ငွေဒါရကေဟူသော ပဓာနကံနှစ်ပါးကိုအပုတ္တ ကံချည်းဟုသိအပ်၏။ ဤနှစ်ပါး သော ဝါစကသည် ကတ္တားကို မဟော ကံကို ဟောသော် ဤ နှစ်ပါးသော ကံတွင် မဟာသတ္တိ ဟူသော အပဓာနကံကိုသာလျှင် ပုတ္တကံဟု သိအပ်၏။

နိဒါနကထာ

(၂၀၉)

ဒွေဒါရကေ ဟူသော ပဓာနကံကိုကား အဝုတ္တကံ ဟု သိအပ်၏။ ယက္ခေန မဟာသတ္တောဒွေဒါရကေ ယာစိယတေ ယာစိတော ဝါ တု ဥဒါဟရုဏ် ပြုအပ်၏။

မဟာသတ္တော၊ ဘုရားလောင်းသည်။ “ဗြာဟ္မဏဿ၊ ပုဏ္ဏားအား။ ပုတ္တကေ သားငယ် နှစ်ယောက်တို့ကို။ ဒဒါမိ၊ လှူရပေတော့အံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌော၊ အလွန်ရှင်လန်းသောစိတ်ရှိသည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ဥဒကပရိယန္တံ၊ ရေအဆုံးရှိသော။ ပထဝီ၊ မြေကို။ ကမ္မေန္တော၊ လှုပ်စေလျက်။ ဒွေပိ၊ နှစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဒါရကေ၊ သူငယ်တို့ကို။ အဒါသိ၊ ပေးလှူ၏။ ယက္ခော၊ ဘီလူးသည်။ စက်မနကောဋိယံ၊ စကြံစွန်း၌။ အာလမ္ပနဗလကံ၊ တံကဲပျဉ်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဌတော၊ ရပ်၍။ မဟာသတ္တဿ၊ ဘုရားလောင်းသည်။ ပဿန္တဿေဝ၊ မြင်စဉ်လျှင်။ မူလကလာပံဝိယ၊ ကြာမြစ်၊ ကြာစည်းကဲ့သို့။ ဒွေဒါရကေ၊ သူငယ်နှစ်ယောက်တို့ကို။ ခါဒိ၊ စား၏။ မဟာပုရိသဿ၊ ယောက်ျားမြတ်အား။ (နုပ္ပဇ္ဇိ၌စပ်)။ ယက္ခံ၊ ဘီလူးကို။ သြလောကေဟော၊ ကြည့်၍။ မုခေ၊ ခံတွင်းကို။ ဝိဂဋ္ဌမတ္ထေ၊ ဖွင့်အပ်ကာမျှဖြစ်လတ်သော်။ အဂ္ဂိဇာလံဝိယ၊ မီးလျှံကဲ့သို့။ ဥဂ္ဂိရမာနံ၊ ယိုကျသော။ လောဟိတဓာရံ၊ သွေးအယဉ်ကို။ ဒိသ္မာပိ၊ မြင်သော်လည်း။ ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ၊ ဆံဖျားမျှလည်း ဖြစ်သော။ ဒေါမနဿံ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းသည်။ နုပ္ပဇ္ဇိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ သမ္ဘာစနာကိုဆိုအံ့။ “မေ၊ ငါသည်။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ သုဒိန္နံပတာ၊ လှုံမစောက် လှူအပ်ပေပြီတကား”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တယတော၊ ကြံသော။ အဿ၊ ထိုဘုရားလောင်းအား။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ပီတိသောမနဿံ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ သောမဟာသတ္တော၊ သည်။ မေငါ၏။ ဣမဿကမ္မဿ၊ ၏။ နိဿန္တေန၊ အကျိုးဆက်ကြောင့်။ အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ ဣမိနာနိယာမေန၊ ဤနည်းဖြင့်။ သရီရတော၊ ကိုယ်မှ။ ရသ္မိယော၊ ရောင်ခြည်တို့သည်။ နိက္ခမန္တု၊ ထွက်စေကုန်သကည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပတ္တနံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ပြု၏။ တံ ပတ္တနံ၊ ထိုဆုတောင်းခြင်းကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ ဗုဒ္ဓဘူတဿ၊ ဘုရားဖြစ်သော။ တဿမဂ်လဘဂဝတော၊ ၏။ သရီရတော၊ ကိုယ်တော်မှ။ ရသ္မိယော၊ ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ နိက္ခမိတော၊ ထွက်၍။ တွေ့ကံဌာနံ၊ သောင်းလောကဓာတ် ဤမျှရပ်ကို။ ဖရိသု၊ ပျံ့နှံ့ကုန်၏။

(၂၁၀)

အဗ္ဗဿာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဿ၊ ထိုမင်္ဂလဘုရား၏။ အပရမ္ပ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ပုဗ္ဗစရိတံ၊ ရွေးအကုဋ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုမင်္ဂလဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဗောဓိသတ္တကာလေ၊ ဘုရားလောင်း ဖြစ်သောကာလ၌။ ဧကဿ၊ တဆူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ စေတိယံ၊ စေတီတော်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “ဣမဿ၊ ဤစေတီတော်အား။ မယာ၊ ငါသည်။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ကို။ ပရိစ္ဆေတု၊ စွန့်ခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏”။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ၍။ ဒဏ္ဍဒိပိကာဝေဠနနိယာမေန၊ ဆီးမီးတိုင်ကို ရစ်ပတ်သော နည်းဖြင့်။ သကလသရီရံ၊ အလုံးစုံသောကိုယ်ကို။ ဝေဠာပေတွာ၊ ရစ်ပတ်စေ၍။ ရတနမတ္ထမကုဠသတသဟဿဂ္ဂနိကံ၊ တတောင်မျှလောက်သော အဝရှိသော အဖိုးတသိန်းထိုက်သော။ (ဆရာနက်)။ ဝါ၊ အလယ်၌ တထောင်မျှလောက်သော မီးစာရစ်စရာ အင်္ဂုအထွတ်ရှိသော အဖိုးတသိန်းထိုက်သော။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤကား မဇ္ဈေရတနမတ္တံ မကုဠံ ဧတိဿာတိ ရတနမတ္ထမကုဠာ၊ ရတနမတ္ထမကုဠာစ သာ သတသဟဿဂ္ဂနိကာစာတိ ရတနမတ္ထမကုဠသတသဟဿဂ္ဂနိကာ။ ယောဇနာ။ မကုဠံ ဝါ ကုတုမလော။ အဘိဓာန် ဤနှစ်ပါးကို ညှိ၍ အတ္တဇနာမတိ တက်သတည်း။

သုဝဏ္ဏပါတိ၊ ရွှေခွက်ကို။ သပ္ပဿ၊ ထောပတ်ဖြင့်။ ပူရာပေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ (ပူရာဓာတုယောဂေ ကရဏေ ဆဋ္ဌိ)။ တတ္ထ၊ ထိုရွှေခွက်၌။ သဟဿဝဋ္ဌိယော၊ တထောင်သော မီးစာတို့ကို။ ဇာလာပေတွာ၊ ညှိစေ၍။ တံ၊ ထိုရွှေခွက်ကို။ သိသေန၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ အာဒါယ၊ ရွက်၍။ သကလသရီရံ၊ ထိုယ်အလုံးကို။ ဇာလာပေတွာ။ ညှိစေ၍။ စေတိယံ၊ ကို။ ပဒကိဏံ၊ လက်ျာရစ်လှည့်သည်ကို။ ကရောဇ္ဇော၊ ပြုလုပ်။ သကလရတ္တိ၊ အလုံးစုံသော ညှိသုံးယာမ်ကို။ ဝီတိနာမေသိ၊ လွန်စေ၏။ ဧဝံဣမိနာနယေန၊ ဖြင့်။ ယာဝအရုဏ္ဏမနာ၊ အရုဏ်တက်သည်တိုင်အောင်။ ဝါယမန္တဿာပိ၊ လုံ့လပြုသော်လည်း။ အဿ၊ ထိုဘုရားလောင်း၏။ လောမက္ခယမတ္ထမ္ပိ၊ တခုသောမွေးတွင်းတို့မျှလည်း။ ဥသုမံ၊ အပူသည်။ နဂဏ္ဍိမယူ။ ပဒုမဂမ္ဘံ၊ ပဒုမာကြာတိုက်သို့။ ပဝိဋ္ဌကာလောဝိယ၊ ဝင်သောကာလကဲ့သို့။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သိတလံ၊ အအေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ထည့်)။ ဟိ-သမ္ဘံ၊ ၏။ သေသောဓမ္မောနာမ၊ ဤကုသိုလ်ဓမ္မမည်သည်ကား။ အတ္တာနံ၊ မိမိကို။ ရက္ခန္တံ၊ စောင့်သည့်ကို။ ရက္ခတိ၊

နိဒါနကထာ

(၂၁၁)

စောင့်တတ်၏။ တေန၊ ထိုသို့ စောင့်သသူကို စောင့်တတ်သောကြောင့်။
ဘဂဝါ၊ သည်။ “ဓမ္မော၊ ပါ၊ ဓမ္မစာရီ”တိ၊ ဓမ္မစာရီဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

☞

ဂါထာနက်။ ။ဓမ္မော၊ ဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထတရားသည်။ ဓမ္မ
စာရီ၊ တရားကို ကျင့်သသူကို။ ဟဝေ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ ရက္ခတိ၊
ထိုထို အနိဋ္ဌဗလ လေးဝသော အပါယ်မှ စောင့်တတ်၏။ သုစိဏ္ဏော၊
ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သော။ ဓမ္မော၊ ဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထ
တရားသည်။ ဓမ္မစာရီ၊ တရားကို ကျင့်သသူကို။ သုခံ၊ နှစ်ပါးသော
ကာယိကသုခ၊ စေတသိကသုခ၊ သုံးပါးသော မနုဿသုခ၊ ဒိဗ္ဗသုခ
နိဗ္ဗာနသုခသို့။ ဟဝေ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ အာဝဟတိ၊ ပို့ဆောင်
တတ်၏။ ဓမ္မစာရီ၊ တရားကို ကျင့်သသူသည်။ ဒုဂ္ဂတိ၊ အပါယ်သို့။
နဂစ္ဆတိ၊ မလားရ။ ယေ ဧသော ဒုဂ္ဂတိအဂမန သဘာဝေါ၊ ဤသို့
တရားကို စောင့်သသူ၏ အပါယ်သို့ မလားရခြင်း သဘောသည်။
သုစိဏ္ဏေ-သုစိဏ္ဏဿ၊ ကောင်းစွာကျင့်အပ်သော။ ဓမ္မေ-ဓမ္မဿ၊ ဆယ်ပါး
သော ကုသလကမ္မပထတရား၏။ အာနိသံသော၊ အကျိုးတည်း။

ဣမဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကမ္မဿာပိ၊ ကံ၏လည်း။ နိဿန္တေန
အကျိုးဆက်အားဖြင့်။ တဿဘဂဝတော၊ ထိုမင်္ဂလ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ သရီ
ရော တာသော၊ ကိုယ်တော်ရောင်သည်။ ဒသသဟဿိ လောကဓာတု၊
သောင်းထက်ဝန်းပတ် လောကဓာတ်ကို။ ဖရိတွာ၍။ အဋ္ဌာသိ၊ ၏။

တဒါ၊ ထိုမင်္ဂလ ဘုရားမြတ်စွာ လက်ထက်တော်၌။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။
ဗောဓိသတ္တော၊ ဘုရားလောင်းသည်။ သုရုစိနာမ၊ သုရုစိ အမည်ရှိသော။
ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဟုတွာ၍။ ‘သတ္တာရံ၊ ကို။ နိမန္တေဿာမိ၊ ဆွမ်းဘိတ်အံ့’။
ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ မဓုရဓမ္မကထံ၊ ချိုမြိန်သော
အရသာရှိသော တရားစကားကို။ သုတွာ၍။ “ဘန္တေ၊ တုန်းတော်ကြီးသော
ဘုရား။ သွေးနက်ဖြန်။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဘိက္ခံ၊ ကို။ ဂဏှထ၊ ခံတော်မူပါ
ကုန်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ တေ၊ သင်အား။
ကိတ္တကေဟိ၊ အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အတ္ထော၊
အလိုရှိသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ “ဘန္တေ၊ တုန်းတော်

(၂၁၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကြီးသောဘုရား။ ဝေါ၊ အရှင်ဘုရားတို့၏။ ပရိဝါရာ၊ အခြံအရံ ဖြစ်ကုန်သော။
 ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ကိတ္တကာပန၊ အတိမျှအရေအတွက် ရှိကုန်သနည်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ တဒါ၊ ဌ။ သတ္တု၊ ၏။ ပဌမသန္နိပါတောယေဝ၊ ရှေးဦးသော
 သာဝကအစည်းအဝေးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ကောဋိသတသဟဿံ၊ ကုဋေတသိန်းအရေအတွက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ “ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သဗ္ဗေဟိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့နှင့်။
 သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မယံ၊ ၏။ ဘိက္ခုကို။ ဂဏှထ၊ ကုန်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။
 သတ္တာ၊ သည်။ အဓိဝါသေတိ၊ သည်းခံတော်မူ၏။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ သွာတ
 နာယ-သေအဒနာယ၊ နက်ဖြန်ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ။ (အနှောင်း ဧကေ၊ ဒနှင့်
 ဘကိုလဲပါလေ၊ ပြီးစေအာဒိဃ)။ နိမန္တေတွာ၊ ရှိ။ ဂေဟံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တေ၊
 သွားလျက်။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ “အဟံ၊ သည်။ ဧတ္တကာနံ၊ ဤမျှကုဋေတသိန်း
 အရေအတွက်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ ယာဂုဘတ္ထဝတ္တာဒိနိ၊
 ယာဂု၊ ဆွမ်း၊ အဝတ် သင်္ကန်းစသည်တို့ကို။ ဒါတုံ၊ လှူခြင်းငှာ။ နောန
 သက္ကောမိ၊ မစွမ်းနိုင်သည်ကားမဟုတ်။ သက္ကောမိဝေ၊ စွမ်းနိုင်သည်သာတည်း။
 ပန၊ ထိုသို့ပင်စွမ်းနိုင်ငြားသော်လည်း။ နိသီဒနဌာနံ၊ နေရာအရပ်သည်။ ကထံ၊
 အသို့လျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ပနကား အရုစိ၊ ဂရုတာအနက်ရှိသည်။ ယာဂုဘတ္ထ ဝတ္တာဒိနိ ဒါတုံ
 ကိဉ္ဇာဝိ သက္ကောမိ၊ ပန တထာဝိ နိသီဒနဌာနံ ကထံ ဘဝိဿတိဟု အရုစိတော်။
 တဿ၊ ထိုသူရုစိပုဏ္ဏား၏။ သာစိန္တာ၊ ထိုအကြံသည်။ စတုရာသီတိယောဇန
 သဟဿမတ္တကေ၊ ယူဇနာ ရှစ်သောင်း လေးထောင်ထက်၌။ ဌိတဿ၊
 တည်သော။ ဒေဝရညော၊ သိကြားနတ်မင်း၏။ ပဏ္ဍုကမ္မလသိ၊ ပာသနဿ၊ ၏။
 ဥဏှဘာဝံ၊ ပူသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဇနေသိ၊ ၏။ သက္ကော၊ သည်။ “ကော၊ အသု
 သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဣမမ္မာ ဌာနာ၊ ထိုနေရာမှ။ စာဝေတုကာမောနုခေါ၊ ရွှေ
 လျှောစေသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ သြလော
 ကေန္တော၊ သော်။ မဟာပုရိသံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “သုရုစိပြာဟ္မဏော၊ သည်။
 ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗေ၊ သော။ ဘိက္ခုသံသံ၊ ကို။ နိမန္တေတွာ၊ ရှိ။ နိသီဒနဌာနာယ၊ ငှာ။ စိန္တေသိ၊
 ၏။ မယာပိ၊ ငါသည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသူရုစိပုဏ္ဏားအိမ်သို့။ ဂန္တော၊ ရှိ။ ပုည
 ကောဌာသံ၊ ကောင်းမှုအဖို့ကို။ ဂဟေတံ၊ ငှာ။ ဝနုတိ၊ ၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။

စိန္တေသိ၏။ စိန္တေတူ၏။ ဝဇုကိဝဏ္ဏံလက်သမားအသွင်ကို။ နိမ္မိတိတူ၏။ ဝါသိဖရသုဟတ္ထောပဲခွပ်ပုဆိန်လက်စွဲလျက်။ မဟာပုရိသဿ၏။ ပုရတော၌။ ပါတုရဟောသိ၏။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူအား။ ဘတိယာ၊ အခဖြင့်။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်။ အတ္ထိနုခေါ၊ ရှိလေသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ မဟာပုရိသော၊ သည်။ တံ၊ ထိုပုဏ္ဏားယောင် ဆောင်သော သိကြားကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ “ကိ”ကမ္မံ၊ အဘယ်အမှုကို။ တံ၊ သည်။ ကရိယသိ၊ ပြုလတံနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ မမ၊ အား။ အဇာနနသိပ္ပံနာမ၊ မသိ မလိမ္မာသော အတတ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဂေဟံဝါ၊ အိမ်မှလည်းဖြစ်သော။ မဏ္ဍပံဝါ၊ မဏ္ဍပ်မှလည်းဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်အမှုကို။ ယော၊ အကြင်သူ သည်။ ကာရေတိ၊ ပြုစေလို၏။ တဿ၊ ထိုပြုစေလိုသောသူ၏။ ဧတံကမ္မံ၊ ထိုအမှုကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဇာနာမိသိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဆိုတပြီးကား။ မယံ၊ အား။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ အယျ၊ အရှင်။ ကိ”ကမ္မံ၊ အဘယ်အမှုသည်။ အတ္ထိ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ သွာတနာယ-သေအဒနာယ၊ နက်ဖြန် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ။ မေ၊ သည်။ ကောဋ္ဌိသတသဟဿဘိက္ခု၊ ကုဋေတသိန်းသော ရဟန်းတို့ကို။ နိမန္တိ တာ၊ ဘိတ်အပ်ကုန်ပြီ။ တေသံ၊ ထိုကုဋေတသိန်းသော ရဟန်းတို့၏။ နိသိဒန မဏ္ဍပံ၊ နေရာမဏ္ဍပ်ကို။ တံ၊ သည်။ ကရိယသိ၊ ပြုနိုင်လတံလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ တုမောသင်တို့သည်။ မေ၊ ငါ့အား။ ဘတိ၊ အခကို။ ဒါတံ၊ ငှာ။ သစေသက္ခိယထ၊ အကယ်၍ တတ်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့တတ် နိုင်သည်ရှိသော်။ အဟံနာမ၊ ငါ့မူကား။ ကရေယံ၊ ပြုအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ တာတ၊ အမောင်။ သက္ခိယာမိ၊ တတ်နိုင်ပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော သော်။ သာဓု၊ ကောင်း၏။ ကရိယာမိ၊ ပြုအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဧကံ ပဒေသံ၊ တခုသောအရပ်ကို။ ဩလောကေသံ၊ ကြည့်၏။

ဒွါဒသတေရသယောဇနပ္ပမာဏော၊ တဆယ့်နှစ်ယူဇနာ တဆယ့်သုံး ယူဇနာ ပမာဏရှိသော။ ပဒေသော၊ သည်။ ကသိဏမဏ္ဍလံဝိယ၊ ကသိုဏ်းဝန်း ကဲ့သို့။ သမတလော၊ ညီညွတ်သောအပြင်ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ၏။ သော၊ သိုသိကြားမင်းသည်။ “တ္ထေကေ၊ ဤမျှလောက်သော။ ဌာနေ၌။ သတ္တရတန မယော၊ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့် ပြီးသော။ မဏ္ဍပေါ၊ သည်။ ဥဌဟတု၊ ပေါက်စေ

(၂၁၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သတည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေတွာ၊ ရှိ။ ဩလောကေသိ၊ ဤ။ တာဝဒေဝ၊
လျှင်။ ပထဝီ၊ ကို။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ဖောက်ခွဲ၍။ မဏ္ဍပေါ၊ သည်။ ဥဋ္ဌဟိ၊ ပေါက်၏။
တဿ၊ ထိုမဏ္ဍပ်၏။ သုဝဏ္ဏမယေသု၊ ရွှေဖြင့်ပြီးကုန်သော။ ထမ္ပေသု၊ တိုင်
တို့၌။ ရတမယာ၊ ငွေဖြင့်ပြီးကုန်သော။ သဋ္ဌကာ၊ ကြာသွယ်အိုးတို့သည်။
ဝါ၊ တိုင်ကြာတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ရတမယေသု၊ ငွေဖြင့်ပြီး
ကုန်သော။ ထမ္ပေသု၊ တို့၌။ သုဝဏ္ဏမယာ၊ ကုန်သော။ သဋ္ဌကာ၊ တို့သည်။
အဟေသုံ၊ ကုန်၏။ မဏိတ္ထမ္ပေသု၊ ပတ္တမြားတိုင်တို့၌။ ပဝါဠမယာ၊ သန္တာဖြင့်
ပြီးကုန်သော။ သဋ္ဌကာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်၏။ ပဝါဠတ္ထမ္ပေသု၊ သန္တာ
တိုင်တို့၌။ မဏိမယာ၊ ပတ္တမြားဖြင့်ပြီးကုန်သော။ သဋ္ဌကာ၊ တို့သည်။
အဟေသုံ၊ ကုန်၏။ သတ္တရတနမယထမ္ပေသု၊ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့် ပြီးသော
တိုင်တို့၌။ သတ္တရတနမယသဋ္ဌကာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်၏။ တတော၊
ထိုနောက်မှ။ “မဏ္ဍပဿ၊ ၏။ အန္တရန္တရ၊ အကြားအကြား၌။ (ယောဇနာ၌
အန္တေနဟုရှိ၏။ ယုတ္တတရ၊ အန္တေန၊ အစွန်း၌)။ ကိကံဏိကဇာလံ၊ ရွှေခြူ
ကွန်ယက်သည်။ ဩလမ္ပတု၊ တွဲလျားကျစေသတည်း”)။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံး
သွင်း၍။ ဩလောကေသိ၊ ကြည့်၏။ ဩလောကနေန၊ ကြည့်ခြင်းနှင့်။ သဟ
ဇေ၊ တကွသာလျှင်။ ကိကံဏိကဇာလံ၊ သည်။ ဩလမ္ပ၊ တွဲလျားကျ၏။ မန္တဝါ
တေ-မန္တဝါတေန၊ ဖြည်းညှင်းသောလေသည်။ ပဟရိတဿ၊ ခတ်အပ်သော။
ယဿ၊ အကြင်မဏ္ဍပ်၏။ ပဉ္စဂီကဿ၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိသော။ တူရိယဿ၊
တူရိယာ၏။ မဓုရသဒ္ဓေါ၊ က္လုဝ၊ သာယာသောအသံကဲ့သို့။ မဓုရသဒ္ဓေါ၊ သည်။
နိဂစ္ဆတိ၊ ထွက်၏။ ဒိဗ္ဗသင်္ဂီတိဝတ္တနကာလောပိယ၊ နတ်၌ဖြစ်သောတူရိယာကို
တီးသောကာလကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ “အန္တရန္တရ၊ အကြားအကြား၌။ ဂန္ဓ
ဒါမမာလာဒါမာနိ၊ နံသာဆိုင်း ပန်းဆိုင်းတို့သည်။ ဩလမ္ပန္တု၊ တွဲလျား
ဆွဲစေကုန်သတည်း”။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ၏။ ဒါမာနိ၊ နံသာဆိုင်း၊ ပန်းဆိုင်း
တို့သည်။ ဩလမ္ပိ၊ သု၊ တွဲလျားကျကုန်၏။ “ကောဋိသတသဟဿသင်္ချာနံ၊
ကုဋေတသိန်း အရေအတွက်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ အာသနာနိစ၊
နေရာတို့သည်၎င်း။ အာဓာရကနိစ၊ သပိတ်ခြေတို့သည်၎င်း။ ပထဝီ၊ မြေကို။
ဘိန္ဒိတွာ၊ ဖောက်ခွဲ၍။ ဥဋ္ဌဟန္တု၊ ပေါက်စေကုန်သတည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။

နိဒါနကထာ

(၂၁၅)

စိန္တေသိ၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုခဏ၌သာလျှင်။ အာသနာနိစ တို့သည်၎င်း။ အာဓာရကနိစ၊ ၎င်း။ ဥဠဟိံသု၊ ပေါက်ကုန်၏။ “ကောဏေသု ကောဏေသု၊ အထောင့် အထောင့်တို့၌။ ကောကော၊ တခုတခုကုန်သော။ ဥဒကစာဋိယော၊ အိုးစရည်းကြီးတို့သည်။ ဥဠဟန္တု၊ ပေါက်စေကုန်သတည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၏။ တာဝဒေဝ၊ ၌လျှင်။ ဥဒကစာဋိယော၊ တို့သည်။ ဥဠဟိံသု၊ ပေါက်ကုန်၏။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှသော အဆောက်အဦကို။ မာပေတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ ပြာဟ္မဏာယ၊ သုရုစိပုဏ္ဏား၏။ သန္တိကံသို့။ ဂန္ဓာ၍။ “အယျ၊ အရှင်။ ဧဟိ၊ လာလှည့်။ တဝ၊ အရှင်၏။ မဏ္ဍပံကို။ သြလောကေတွာ၍။ မယံ၊ အား။ ဘတိ၊ အခကို။ ဒေဟိ၊ လော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ မဟာပုရိသော၊ သည်။ ဂန္ဓာ၍။ မဏ္ဍပံကို။ သြလောကေသိ၏။ အယ၊ ထိုသုရုစိပုဏ္ဏားသည်။ သြလောကေန္တယော၊ ကြည့်စဉ်လျှင်။ အယ၊ ထိုပုဏ္ဏားအား။ သကလသရီရံ၊ သည်။ ပဉ္စဝဏ္ဏာယ ပဉ္စဘေဒါယ၊ ငါးပါးအပြားရှိသော။ ပီတိယာ၊ ပီတိဖြင့်။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ဖုဋ္ဌံ၊ ပျံ့နှံ့သည်။ အဟောသိ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အယ၊ ထိုသုရုစိပုဏ္ဏားအား။ မဏ္ဍပံကို။ သြလောကေတွာ၊ ၍။ ဧတံပရိဝိတက္ကနံ၊ သည်။ အဟောသိ၏။ “အယံ မဏ္ဍပေါ၊ ဤမဏ္ဍပံကို။ မနုဿဘူတေန၊ လူဖြစ်သောသူသည်။ နကတော၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ မယံ၊ ၏။ အဇ္ဈာသယံ၊ အလိုကို။ မယံ၊ ၏။ ဂုဏံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ သက္ကဿ၊ သိကြားမင်း၏။ ဘဝနံ၊ ဗုဒ္ဓကမ္မလာကျောက်နေရာသည်။ ဥဏှံ၊ ပူသည်။ အဟောသိ၏။ တတော၊ ထိုပုဏ္ဏကမ္မလာကျောက်နေရာပူသောကြောင့်။ သက္ကေနဒေဝရညာ၊ သိကြားနတ်မင်းသည်။ အယံမဏ္ဍပေါ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ ကာရိတော၊ ပြုအပ်သည်။ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့”။ ဣတိဧတံပရိဝိတက္ကနံ၊ သည်။ အဟောသိဖြစ်၏။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝေရူပေ၊ သော။ မဏ္ဍပေ၌။ ကေဒိဝသံယေဝ၊ တနေ့တည်း သာလျှင်။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒါတုံ၊ ငှာ။ မေအား။ ခေါ၊ စစ်။ နယုတ္တံ၊ မသင့်။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ၏။

ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဗာဟိရကဒါနံ၊ အလှူသည်။ တတ္တကံ၊ ထိုမျှအပြားရှိသည်။ သမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်လျှင်းမူလည်း။ ဗောဓိသတ္တာနံ၊ တို့အား။ တုဋ္ဌိံ၊ နှစ်သက်ရောင့်ရဲခြင်းကို။ ကာတုံ၊ ငှာ။ နသက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ပန၊ အနွယ်ကို ဆိုအံ့။ အလက်တ

(၂၁၆) အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သီသံ၊ တန်ဆာဆင်သော ဦးခေါင်းကို။ ဆိန္ဒိတော၊ ရှိ။ အဋ္ဌိတအက္ခိနိ၊ နံသာ
 မျက်စိနှစ်ကွင်းအပ်ပြီးသော မျက်စိတို့ကို။ ဥပ္ပါဠေတော၊ ထုတ်နုတ်၍။ ဟဒယ
 မံသံဝါ၊ နှလုံးသားကိုမူလည်း။ ဥပ္ပါဠေတော၊ ရှိ။ ဒိန္နကာလေ၊ ပေးလှူသော
 ကာလ၌။ ဗောဓိသတ္တာနံ၊ တို့အား။ စာဂံ၊ စွန့်ကြဲခြင်းကို။ နိဿယ၊ ရှိ။ တုဋ္ဌိ
 နာမ၊ နှစ်သက်ခြင်းမည်သည်။ ဟောဘိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သိဝိဇာတကေ၊ ၌။
 ဒေဝသိကံ၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း။ ပဉ္စသတသဟဿကဟာပဏာနိ၊ ငါးသိန်း
 သော အသပြာတို့ကို။ ဝိဿဇေတော၊ စွန့်၍။ စတုသုနဂရေသုစ၊ မြို့တံခါး
 လေ၊ မျက်နှာတို့၌၎င်း။ မဇ္ဈေနဂရေ နဂရမဇ္ဈေစ၊ မြို့လယ်၌၎င်း။ ဒါနံ၊ ကို။
 ဒဒန္တဿ၊ ပေးသော။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဗောဓိသတ္တဿာပိ၊ ဘုရားလောင်းအား
 လည်း။ ၏လည်း။ တံဒါနံ၊ သည်။ တုဋ္ဌိ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို။ ဥပ္ပါဒေတု၊ ဌာ။
 နာသက္ခိ၊ မတတ်နိုင်။

မှတ်စု။ ။ ယောဇနာ၌ကား ‘ပဉ္စကဟာပဏမ္မဏာနီတိ ပဉ္စေဝ ကဟာပဏာနံ
 အဓမ္မဏာနိ၊ ဒေသဒေါကာတု အဓမ္မဏန္တိ အဘိဓာနပ္ပဒိပိကာယံ’ဟု လာ၏။ ဤ
 ကျမ်းအလို-ပဉ္စကဟာပဏမ္မဏာနိ ရှိလိုသည်။ အသပြာတို့၏ ငါးအဓမ္မဏတို့ကို။
 ဝါ၊ ငါးအဓမ္မဏ အချင်းရှိသော အသပြာတို့ကိုပေး။ ဒေသဒေါကာတု၊ ဖိတ်ပေါင်း
 တဆယ်သည်ကား။ အဓမ္မကံ၊ အဓမ္မဏ မည်၏ ဟူရကား နှစ်တင်းနှင့်နှစ်စိတ်ကို
 တအဓမ္မဏဆိုလိုသည်။ ငါ အဓမ္မဏကား တဆယ့်နှစ်တင်းနှင့် နှစ်စိတ်ရှိသည်။
 ယောဇနာ၊ နောက်မှပါဠိဖျက်၍ ပဉ္စသတသဟဿကဟာပဏာနိ ရှိလေသည်။

ပန၊ အနွယ်ဆိုအံ့။ ယဒါ၊ ၌။ ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန၊ ပုဏ္ဏားအသွင်ဖြင့်။ အာဂန္တော၊
 ရှိ။ သက္ကောဒေဝရာဇာ၊ သိကြားနတ်မင်းသည်။ အက္ခိနိ၊ မျက်စိတို့ကို။ နံ၊ ထို
 ဘုရားလောင်း သိဝိမင်းကို။ ယာစိ၊ ၏။ (ယာစဓာတ်ကား ဒွိကမ္မကဓာတ်
 ဖြစ်၍ နံဟူသော အပဓာနကံကို ထည့်ရသည်)။ တဒါ၊ ၌။ (ထည့်)။ တာနိ၊
 ထိုမျက်စိတို့ကို။ ဥပ္ပါဠေတော၊ ရှိ။ ဒဒမာနဿေဝ၊ ပေးလှူသည်သာလျှင်ဖြစ်
 သော။ အဿ၊ ထိုသိဝိမင်းအား။ ၏။ ဟာသော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ၏။ စိတ္တဿ၊ ၏။
 ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ၊ ဆံခြည်ဖျားမျှလည်း။ အညထတ္တံ၊ ဖောက်ပြန်သည်၏ အဖြစ်
 သည်။ ဝါ၊ သောမနဿမှတစ်ပါးသော ဒေါမနဿဟူသော အပြားအားဖြင့်
 ဖြစ်ခြင်းသည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒါနံ၊ ကို။ နိဿယ၊ ရှိ။ ဗောဓိ
 သတ္တာနံ၊ တို့အား။ တိတ္တိနာမ၊ မည်သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
 ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောပိမဟာပုရိသော၊ ထိုသုရုစိပုဏ္ဏား ယောကျ်ားမြတ်

နိဒါနကထာ

(၂၁၇)

သည်လည်း။ “သတ္တာဟံ၊ ပတ်လုံး။ မယာ၊ သည်။ ကောဋိသတသဟဿသင်္ချာနံ၊ ကုန်သော။ တိက္ခုနံ၊ ထို့အား။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒါတုံ၊ ငှာ။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိန္တေတု၊ ရှိ။ တသ္မိံ၊ မဏ္ဍပေဌ်။ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗံ-ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗဿ၊ သော။ တိက္ခုသံသံ-တိက္ခုသံသဿ၊ အား။ ကို။ နိသီဒါပေတွာ၊ ရှိ။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။ ဂဝပါနံနုမ၊ ဂဝပါနမည်သော ဘောဇဉ်ကို။ အဒါသိ၊ ခေါ်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အဒါသိကိုပဲ့၍ တိက္ခုသံသဿဆိုသည်။ ပဓာနကြိယာ အဒါသိကို ပဲ့ပြီးသော တိက္ခုသံသဿသည် နိသီဒါပေတွာ၌ စပ်ငြားသော်လည်း ရှေးအစီအရင် မပျက်လေပြီ။

မဟန္တေ မဟန္တေ၊ ကြီးကုန် ကြီးကုန်သော။ ကောဠုမ္မေ၊ ဖျဉ်းတို့ကို။ ခီရဿ၊ နို့ရည်ဖြင့်။ ပုရာပေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ ဥဒ္ဓနေသု၊ ခုံလောက်တို့၌။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ခီရေ၊ နို့ရည်သည်။ သနပါကပက္ကေ၊ ပျစ်ပျစ်ကျက်ခြင်း ကျက်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ထောကေ၊ အဟန်ငယ်ကုန်သော။ တဏှုလေ၊ ဆန်တို့ကို။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ ပက္ကမဓုသက္ကရုဏ္ဏသပ္ပိဟိ၊ ကျက်သော ပျားသကာမှုန့် ထောပတ်တို့ဖြင့်။ အဘိသင်္ခတဘောဇနံ၊ စီရင်အပ်သော ဘောဇဉ်ကို။ ဂဝပါနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်။

။နတ္ထ။ ။ ဂေါတော နိဗ္ဗတ္တံ ဂဝံ၊ ယဒါဒိနာ နိဗ္ဗတ္တတ္ထေ အပစ္စယော၊ ခီရတက္ကဒမိသပ္ပိနဝနိတာဒိ ဂေါရသော။ ဂေါတော၊ နွားမှ။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဂဝံ၊ နွားမှဖြစ်သည်။ ယဒါဒိနာ၊ ယဒနုပပန္နာ နိပါတနာ သိဇ္ဈန္တိဟူသော ထုတ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တတ္ထေ၊ နိဗ္ဗတ္တိအနက်၌။ အပစ္စယော၊ အပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ခေါ်။ ခီရတက္ကဒမိသပ္ပိနဝနိတာဒိ ဂေါရသော၊ နို့ရည်ရက်တက် နို့ခမ်း ထောပတ်ဆီဦးစသော နွားမှဖြစ်သော အရသာရ၏။

ပါတဗ္ဗံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိပါတံ။ ဧတ္ထဟိ ပါဓာတု ပရိဘောဂေ၊ ဘူတဂါမပါတဗျတာယာတိ အာဒိသုပိယ၊ တထာဟိ ဝုတ္တံ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ ပါတဗျဿဘာဂေါ ပါတဗျတာ၊ ဆေဒနဘေဒနာဒိဟိ ယထာရုစိ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတာတိ အတ္ထောတိ။ ဂဝေန အဘိသင်္ခတံ ပါနဘောဇနံ ဂဝပါနံ။ တထာဟိ ပက္ခတိ မဟန္တေ မဟန္တေ။ ပ။ အဘိသင်္ခတဘောဇနံ ဝုစ္စတိတိ။ ဤဘောဇဉ်ကားသောက်အပ်သော အရည်ယက်မန်းမဟုတ်၊ အပျစ်အခဲလက်နှင့် ကော်၍ သုံးဆောင်အပ်သော ဘောဇဉ်တည်း။

ပန၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ မနုဿာယေဝ၊ လူတို့ချည်းသာလျှင်။ ပရိဝိသိတုံ၊ လုပ်ကျွေးခြင်းငှာ။ နာသက္ခိံ သု၊ မတတ်နိုင်ကုန်။ ဒေဝါပိ၊ နတ်တို့သည်လည်း။ ကေန္တိ၊ နန္ဒာသဿ (က) ၄၃၅-၂၀ (ဒုတိယအကြိမ်)

(၂၁၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရိကာ၊ တပါးကြားတို့သည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ပရိဝိသီသု၊ လုပ်ကျွေး
 ကုန်၏။ ဒွါဒသတေရသယောဇနပုမာဏံ၊ တဆယ့်နှစ်ယူဇနာ တဆယ့်သုံး
 ယူဇနာ ပမာဏရှိသော။ ဌာနမ္ပိ၊ အရပ်သည်လည်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။
 ဂဏှိတုံ၊ ယူခြင်းငှာ။ နပ္ပဟောတိယေဝ၊ မစွမ်းနိုင်သည်သာလျှင်တည်း။
 ကိဉ္ဇာပိနပ္ပဟောတိ၊ အကယ်၍ကား မစွမ်းနိုင်၏ရှင်။ ပနတထာပိ၊ ထိုသို့
 မစွမ်းနိုင်သော်လည်း။ တေဘိက္ခု၊ ထိုကုဋေတသိန်းသော ရဟန်းတို့သည်။
 အတ္တနော၊ မိမိမိ၏။ (ဝိစ္ဆာလောပ)။ အာနုဘာဝေန၊ အာနုဘော်ဖြင့်။
 နိသီဒိသု၊ ကုန်၏။ ပရိယောသာနဒိဝသေ၊ အဆုံးဖြစ်သောနေ့၌။ သဗ္ဗ
 ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ပတ္တာနိ၊ သပိတ်တို့ကို။ ခေဝါပေတွာ၊ ဆေး၍။ ဘေသဇ္ဇတ္တာ
 ယ၊ ဆေးအကျိုးငှာ။ သပ္ပိနဝနိတတေလမဓုမာဏိတာနံ၊ ထောပတ် ဆီဦး
 ပျား တင်လဲတို့ဖြင့်။ ဝုရောပေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ တိစိဝရေဟိ၊ သင်္ကန်းသုံးသည်
 တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ ကွ။ အဒါသိ၊ ၏။ သံသနဝကဘိက္ခုနာ၊ သံသနဝကရဟန်းသည်။
 လဒ္ဓတိစိဝရသာဋ္ဌကာ၊ ရအပ်သော တိစိဝရိက် သင်္ကန်းလျာ ပုဆိုးတို့သည်။
 သတသတဿဂ္ဂနိကာ၊ အဖိုးတသိန်းထိုက်ကုန်သည်။ အဟေသုံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 သတ္တာ၊ မင်္ဂလ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ အနုမောဒနံ၊ အနုမောဒနာကို။
 ကရောဇ္ဇော၍။ “အယံပုရိသော၊ သည်။ ဝေရူပံ၊ သော။ မဟာဒါနံ၊ ကို။
 အဒါသိ၊ လှ၏။ ကော၊ အဘယ်သည့်သည်။ ဘဝိဿတိနုခေါ၊ ဖြစ်လတံ့နည်း”။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥပခာရေဇ္ဇော၊ အနာဂတံသထွန်းပအရောင်ဉာဏ်တန်ဆောင်ဖြင့်
 နောက်နောင်ခါဘို့ စုံစမ်းမြို့သော်။ “အနာဂတော၌။ ကပ္ပသတသဟဿာခိ
 ကာနံ၊ ကုန်သော။ ဒွိန္ဒူအသင်္ချေယျာနံ၊ တို့၏။ မတ္တကော၌။ ဂေါတမောနာမ၊
 သော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ မဟာ
 ပုရိသံ၊ ကို။ အာမဇ္ဇေတွာ၊ ၍။ “တံ၊ သည်။ ဧတ္တကံနာမကာလံ၊ ဤကမ္ဘာ
 တသိန်းအလွန်ရှိသော အသင်္ချေကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ၍။ ဂေါတမောနာမ၊
 သော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗျာကာသိ၊ မူ၏။
 မဟာပုရိသော၊ သည်။ ဗျာကရဏံ၊ ဗျာဒိတ်စကားကို။ သုတွာ၊ ၍။ “အဟံ၊
 သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿာမိကိရ၊ ဖြစ်ရအံ့သကတ်။ မေ၊ ငါသည်။ ဗုရော
 ဝါသေန၊ အိမ်၌နေသဖြင့်။ ကော၊ အတ္တော၊ အဘယ်အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိအံ့နည်း။ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ရဟန်းပြုအံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ တထာ

ရူပံ၊ ထိုသို့ ပေးကမ်း စွန့်ကြဲသုံးစွဲမကုန် အပုံအယင် များဖြင့်သော သဘော ရှိသော။ သမ္ပတ္တိံ၊ စည်းစိမ်ကို။ ခေဋ္ဌပိဏ္ဍိတိယ၊ တံထွေးပေါက်ကဲ့သို့။ ပဟာယ၊ ချီ။ သတ္တု၊ ၏။ သန္တိကောဉ္စ၊ ပဗ္ဗဇိ၊ ၏။ ပဗ္ဗဇိတွာစ၊ ရဟန်းပြုပြီး၍လည်း။ ဗုဒ္ဓ ဝစနံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏိတွာ၊ ၍။ အဘိညာစ၊ တို့ကို၎င်း။ သမာပတ္တိယောစ၊ တို့ကို၎င်း။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ၍။ အာယုဟပရိယောသာနေ၊ အသက်၏ အဆုံး၌။ ဗြဟ္မ လောကောဉ္စ၊ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ မင်္ဂလဿံဘဂဝတော၊ မင်္ဂလမြတ်စွာဘုရား၏။ နဂရံ၊ ဖွားတော် မူရာပြည်သည်။ ဥတ္တရံနာမ၊ ဥတ္တရအမည်ရှိသောပြည်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပီတာပိ၊ ခမည်းတော်သည်လည်း။ ဥတ္တရေနာမ၊ ဥတ္တရ အမည်ရှိသော။ ခတ္တိယော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မာတာပိ၊ သည်လည်း။ ဥတ္တရနာမ၊ ဥတ္တရ အမည်ရှိသော။ ဒေဝီ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သုဒေဝေါ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝ ကောစ၊ ၎င်း။ ဓမ္မသေနော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပါလိတောနာမ၊ ပါလိတအမည်ရှိသော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သီဝလာ၊ သီဝလာ အမည်ရှိသော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ အသောကာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ နာဂရုက္ခော၊ ကံ၊ ကော်ပပ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ အဋ္ဌာသိတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ ရှစ်ဆယ့်ရှစ်တောင် အရပ်တော်မြင့် သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပန၊ အထူး။ နဂုတိဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်ကိုးသောင်း တို့ပတ်လုံး။ ဌတွာ၊ တည်၍။ တသ္မိံဘဂဝတိ၊ ထိုမင်္ဂလဘုရားမြတ်စွာသည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ သော်။ ဧကပ္ပဟာရေနော၊ တပြိုင်နက်တည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဒသ စက္ကဝါဋ္ဌသဟဿာနိ၊ တို့သည်။ ဧကန္ဓကာရာနိ၊ တခဲနက်အမှိုက်တိုက်တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ သဗ္ဗစက္ကဝါဋ္ဌေသု၊ အလုံးစုံသောင်းတိုက်စကြဝဠာတို့၌။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ မဟန္တံ၊ ကြီးသော။ အာရောဒနပရိဒေဝနံ၊ သည်းစွာ ငိုမြည် တမ်းခြင်း ထက်ဝန်းကျင် ငိုမြည်တမ်းခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဝေ၊ သို့။ ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပရိနိဗ္ဗုတဿ၊ သော။ တဿဘဂဝတော၊ ၏။ အပရဘာဂောဉ္စ၊ သုမနောနာမ၊ သော။ သတ္တာ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ၏။ တဿာပိ၊ ထိုသုမနမြတ်စွာဘုရား၏လည်း။ တယော၊ ကုန်သော။

(၂၂၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သာဝကသန္တိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္တိပါတေ၊ ဤ။ ကောဋ္ဌိ
သတသဟဿဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ၊ ဤ။ ကဉ္စနပဗ္ဗတ
ကုဋ္ဌမိ၊ ရွှေတောင်ထွတ်၌။ နဝုတိကောဋ္ဌိ သတသဟဿာနိ၊ ကုဋ္ဌေကိုးသိန်း
အရေအတွက်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယေ၊ ဤ။
အသိတိကောဋ္ဌိသတသဟဿာနိ၊ ကုဋ္ဌေ ရှစ်သိန်းအရေအတွက်ရှိကုန်သော။
ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ဤ။ မဟာသတ္တော၊ ငါတို့
ဘုရားလောင်းသည်။ မဟိဒ္ဓိကော၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော။ မဟာနု
ဘာဝေါ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသော။ အတုလောနာမ၊ အတုလ အမည်
ရှိသော။ နာဂရာဇာ၊ နဂါးမင်းသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သော၊ ထိုနဂါး
မင်းသည်။ “ဗုဒ္ဓေါ၊ သုမန ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဥပ္ပန္နောထိ၊ ပွင့်လတ်
ပြီဟု”။ သုတွာ၊ ရှိ။ ဉာတိသံသပရိဝုတော၊ ဆွေမျိုးအပေါင်း ခြံရံလျက်။
နာဂဘဝနာ၊ နဂါးပြည်မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ရှိ။ ကောဋ္ဌိသတသဟဿ ဘိက္ခု
ပရိဝါရဿ၊ ကဋ္ဌေတသိန်း အရေအတွက်ရှိသော ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံအပ်
သော။ တဿဘဂဝတော၊ ထိုသုမန မြတ်စွာဘုရားအား။ ဒိဗ္ဗတူရိယေဟိ၊
နတ်တူရိယာတို့ဖြင့်။ ဥပဟာရံ၊ ဝူဇော်ခြင်းကို။ ကာရာပေတွာ၊ ပြုစေ၍။
မဟာဒါနံ၊ ကို။ ပဝတ္ထေတွာ၊ ရှိ။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ဒုဿယုဂါနိ၊ ပုဆိုး
အစုံတို့ကို။ ဒတွာ၊ ရှိ။ သရဏေသု၊ သရဏဂုံသုံးပါးတို့၌။ ပတိဋ္ဌာသိ၊ ၏။
သောပိသတ္တာ၊ ထိုသုမန ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ နံ၊ ထိုနဂါးမင်းကို။
“အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ တဝိဿသိ၊ လတုံ”။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဗျာကာသိ၊ ၏။

တဿဘဂဝတော၊ ၏။ နဂရံ၊ သည်။ မေခလံနာမ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
သုဒတ္ထောနာမ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သိရိမာ
နာမ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရဏော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝ
ကောစ၊ ၎င်း။ ဘာဝိတတ္ထော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဥဒေ
နောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သောဏာ၊ သော။
အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဥပသောဏာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ နာဂရက္ခော၊

ကံ့ကော်ပင်သည်သာလျှင်။ ဗောဓိသည်။ အဟောသိပြီ။ သရီရံ၊ ကိုယ်တော်သည်။ နဂုတိဟတ္ထုဗ္ဗေခံ၊ အတောင်ကိုးဆယ်အရပ်တော်မြင့်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ အသက်တော်ပမာဏသည်။ နဂုတိယေဝဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ် ကိုးသောင်းတို့သည်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရွှေသုမန ဘုရားဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာ ဗောဓိ ညောင်ကြပ်ပင်၊ ကောဏ္ဍညဘုရားဗောဓိ သာလကလျာဏီ ဤသို့ ဗောဓိကွဲပြားသကဲ့သို့ မင်္ဂလဘုရား၊ ထုမနဘုရားဗောဓိ သည်လည်း အသီးအခြားကွဲပြား မည်လည်းမသိ ထုမည်လည်းမသိဟုခွဲဟရှိရာ သောကြောင့် နှာဂရက္ခောဝဟု ဝေခွင့်ဆိုသည်။ ကံ့ကော်ပင်နှင့်နှစ်ခြစ်၍ဗောဓိ တူသည်သာ၊ တပါးသစ်ပင်ဗောဓိမဖြစ် ကွဲပြားသည်မဟုတ်ဟုလိုသည်။ နဂုတိ ယေဝ၌ ဝေကိုလည်းယခင်နည်းမှတ်။

တဿ၊ ထိုသုမန ဘုရားမြတ်စွာ၏။ အပရဘာဂေါ ဌံ။ ရေဝတောနာမ၊ သော။ သတ္တာ၊ သည်။ ဥဒပါဒါ၏။ တဿာပိ၏လည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟေသု၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပါတေ၊ ဌံ။ ဂဏနာ၊ ဂဏန်းသင်္ချာရေတွက်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဒုတိယေ၊ ဌံ။ ကောဋိသတ သဟဿတိက္ခူ၊ တို့သည်။ အဟေသု၊ ကုန်ပြီ။ တတိယေ၊ ဌံ။ တထာ ကောဋိ သတသဟဿတိက္ခူ၊ တို့သည်။ အဟေသု၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ဌံ။ ဗောဓိသတ္တော၊ ငါတို့ဘုရားလောင်းသည်။ အတိဒေဝေါနာမ၊ သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ သတ္ထု၊ ၏။ ဓမ္မဒေသနံ၊ ကို။ သုတွာ၊ ရှိ။ သရဏေသု၊ တို့၌။ ပတိ ဌာယ၊ ရှိ။ အဉ္ဇလိံ၊ လက်အုပ်ကို။ သီရဿိံ၊ ဦးခေါင်း၌။ ပတိဌပေတွာ၊ ဟင်ထားရှိ။ တဿသတ္ထုနော၊ ၏။ ကိလေသပ္ပဟာနေ၊ ကိလေသာကိုပယ် ခြင်း၌။ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို။ ဝတွာ၊ ချီးမွမ်း၍။ ဥတ္တရာသင်္ဂေန၊ ကိုယ်ဝတ် စုလျားဖြင့်။ ပူဇံ၊ ပူဇော်ခြင်းကို။ အကာသိ၊ ၏။ သောပိ၊ ထိုရေဝတ ဘုရား မြတ်စွာသည်လည်း။ နံ၊ ထိုအတိဒေဝမည်သော ပုဏ္ဏားကို။ “ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ” ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကာသိ၊ ၏။

ပန၊ အထူး။ တဿဘဂဝတော၊ ၏။ နဂရံ၊ သည်။ သုညေဝတီနာမ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပိတာ၊ သည်။ ဝိပုလောနာမ၊ သော။ ခတ္ထိယော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မာတာပိ၊ သည်လည်း။ ဝိပုလနာမ၊ သည်။ အဟောသိ၊

(၂၂၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပြီ။ ဝရုဏော၊ ဝရုဏမည်သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဗြဟ္မဒေဝေါ၊ မည်သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကော၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ သမ္ဘဝေါနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘဒ္ဒါ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ သုဘဒ္ဒါ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကော၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ နာဂရုက္ခောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ အသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေမံ၊ အတောင်ရှစ်ဆယ် အရပ်တော်မြင့်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပန၊ အထူး။ အာယု၊ အသက်တော်သည်။ သဋ္ဌိဝဿသပ၊ သာနိ၊ အနှစ်ခြောက်သောင်းတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရှေ့ ရေဝတဘုရား ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ၊ ထိုရေဝတဘုရား၏။ အပရဘာဂေါဋ္ဌံ၊ သောဘိတောနာမ၊ သော။ သတ္ထာ၊ သည်။ ဥဒပါဒါ၊ ၏။ တဿာပိ၊ ၏လည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပါတေဋ္ဌံ၊ ကောဋိသတဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေဋ္ဌံ၊ နဝုတိကောဋိယော၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယေဋ္ဌံ၊ အသီတိကောဋိယော၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ဌံ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ အဓိတောနာမ၊ သော။ ဗြဟ္မဏော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ သတ္ထု၊ ၏။ ဓမ္မဒေသနံ၊ ကို။ သုတွာ၊ ရှိ။ သရဏေသု၊ တို့ဌံ။ ပတိဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ဗုဒ္ဓပုမုခဿ၊ သော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ အား။ မဟာဒါနံ၊ ကို။ အဒါသိ၊ ၏။ သောပိ၊ ထိုသောဘိတ ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ နံ၊ ထိုအဓိဓာ မည်သော ဘုရားလောင်းကို။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကာသိ၊ ၏။

ပန၊ အထူး။ တဿဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ နဂရံ၊ မြို့သည်။ သုဓမ္မနာမ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပိတာပိ၊ သည်လည်း။ သုဓမ္မာနာမ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မာတာပိ၊ သည်လည်း။ သုဓမ္မာနာမ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အသမော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ သုနေတ္ထော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကော၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ အနောမောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာ

ကောသလံ။ အဟောသိ၊ ပြီ။ နကုလော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ သုဇာတာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ နာဂရုက္ခောဝ၊ ကံ့ကော်ပင်သည်သာလျှင်။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ အဋ္ဌပဏ္ဏာသဟတ္ထဗ္ဗေဓံ၊ ငါးဆယ့်ရှစ်တောင် အရပ်တော်မြင့်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ သည်။ နုပုတိဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်ကိုးသောင်းတို့သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရှေ့ သောဘိထဘုရား ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ၊ ဤ။ အပရဘာဂေါ၊ ဤ။ ဧကံအသင်္ချေယျံ၊ တခုသော အသင်္ချေကို။ အတိက္ကမိတွာဝ၊ ရှိလျှင်။ ဧကသ္မိံကပ္ပေါ၊ ဤ။ အနောမဒဿိ၊ အနောမဒဿိဘုရား၎င်း။ ပဒုမော၊ ၎င်း။ နာရဒေါ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယော၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တိံ သု၊ ကုန်ပြီ။ အနောမဒဿိဿ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ဤ။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမော၊ ဤ။ အဋ္ဌဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊ ရဟန်းတို့၏ ရှစ်သိန်းတို့သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယော၊ ဤ။ သတ္တဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊ ရဟန်းတို့၏ ခုနစ်သိန်းတို့သည်။ အဟောသုံ၊ ပြီ။ တတိယော၊ ဤ။ ဆဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊ တို့သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ဤ။ ဗေဓိသတ္တော၊ သည်။ ဧကော၊ သော။ မဟိဒ္ဓိကော၊ သော။ မဟာနုဘာဝေါ၊ သော။ ယက္ခသေနာပတိ၊ ဘိလူးစစ်သူကြီးသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ (တနည်း)။ မဟိဒ္ဓိကော၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသည်။ မဟာနုဘာဝေါ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ အနောကောဋ္ဌိသတသဟဿာနံ၊ တပါးမက များသော ကုဋေတသိန်းကုန်သော။ ယက္ခာနံ၊ တို့၏။ အဓိပတိ၊ အကြီးအမှူးသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သော၊ ထိုဘိလူးစစ်သူကြီးသည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နောတိ၊ ပွင့်လတ်ပြီဟု။ သုတွာ၊ ရှိ။ အာဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဗုဒ္ဓပ္ပမုဿ၊ သော။ ဘိက္ခုသံသဿ၊ အား။ မဟာဒါနံ၊ ကို။ အဒါသိ၊ ဤ။ သတ္တာပိ၊ သည်လည်း။ နံ၊ ထိုဘိလူးကို။ အနာဂတော၊ ဤ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်လတုံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကာသိ၊ ဤ။

ပန၊ အထူး။ အနောမဒဿိဿ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ဤ။ စန္ဒဝတီနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ယသဝါနာမ၊ သော။ ရုဇာ၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ယသောဓရာနာမ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ မာတာ၊

(၂၂၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သည်။ အဟောသိပြီ။ နိသဘောသော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ အနော
မောသော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝံ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာ
ဝကောတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဝရုဏောနာမာသော။ ဥပဋ္ဌာကောသည်။
အဟောသိပြီ။ သုန္ဒရီသော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ သုမနာသော။ အဂ္ဂ
သာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧဝံ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။
အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ အဇ္ဈနရုက္ခော၊ ဖောက်ကြံ့ပင်သည်။ ဗောဓိ၊ သည်။
သရီရံ၊ သည်။ အဋ္ဌပဏ္ဏာသဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ သည်။ အဟောသိပြီ။ အာယု၊
သည်။ ဝဿသတသဟဿံ၊ အနှစ်တသိန်းသည်။ အဟောသိပြီ။ ဣတိ၊ ဤ၍။
အနောမဒဿိဘုရား၊ ဗုဒ္ဓဝင် အပြီးတည်း။

တဿ၊ သို့အနောမဒဿိမြတ်စွာဘုရား၏။ အပရဘာဂေါ၊ ပဗ္ဗမောနာမာ
သော။ သတ္တာသည်။ ဥဒပါဒေါ၊ တဿာပိ၏လည်း။ တယော၊ ကုန်သော။
သာဝကသန္နိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပါတေ၊ ကောဋိ
သတသဟဿံသော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ၊ တိဏိ
သတသဟဿာနိ၊ သုံးသိန်းကုန်သော။ တိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။
တတိယေ၊ အဂါမကေ၊ ရွာမနီးသော။ အရညေ၊ မဟာဝနသဏ္ဍေ၊ တော
အုပ်ကြီး၌။ ဝါသိနံ၊ သီတင်းသုံးကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ဒေသတ
သဟဿာနိ၊ နှစ်သိန်းတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ၌။ တထာဂတေ၊
သည်။ တသ္မိယော ဝနသဏ္ဍေ၊ ထိုတောအုပ်၌ သာလျှင်။ ဝသန္တေ၊
နေသော အခါ၌။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ သီဟော၊ သည်။ ဟုတော၊
၍။ သတ္တာရံ၊ ကို။ နိရောဓ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ သမာပန္နံ၊ ဝင်စားသည်ကို။
ဒိသ္မာ၊ ၍။ ပသန္တစိတ္တော၊ ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဒက္ခိဏံ၊ ကို။
ကတော၊ ၍။ ဝန္တိတော၊ ၍။ ပီတိသောမနဿဇာတော၊ ဖြစ်သော နှစ်သက်
ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ တိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်။ သီဟနာဒံ၊ ခြင်္သေ့မင်း
အသံကို။ နဒိတော၊ ၍။ သတ္တာဟံလုံး၊ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ဘုရားလျှင်အာရုံရှိသော။
ပီတိံ၊ ကို။ အဝိဇဟိတော၊ မစွန့်မူ၍။ ပီတိသုခေနော၊ ပီတိကြောင့် ဖြစ်သော
ချမ်းသာဖြင့်သာလျှင်။ ဂေါစရာယ၊ အစာရှာခြင်းငှာ။ အပက္ခမိတော၊ မဖဲ့မူ၍။
ဇီဝိတံ၊ ကို။ ကတော၊ ၍။ ပယိရူပါသမာနော၊ ဆည်းကပ် စားလျက်။
အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ သတ္တာ၊ သည်။ သတ္တာဟစ္စယေန၊ ခုနစ်ရက်လွန်သော

ကာလ၌။ နိရောဓာမ္မာ။ ဝုဋ္ဌိတောလျက်။ သိဟံခြင်္သေ့ကို။ သြလောကေတွာ၊
 ရှိ။ “ဘိက္ခုသံဃေပိ၊ ရဟန်းသံဃာ၌လည်း။ စိတ္တံကို။ ပသာဒေတွာ၊ ရှိ။ သံဃံ၊
 ကို။ ဝန္တိဿတိ၊ ရှိခိုးလတံ”။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။
 အာဂစ္ဆဟု၊ ကြွလာစေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ ဘိက္ခု၊
 တို့သည်။ တာဝဒေဝ၊ ၌သာလျှင်။ အာဂမိ၊ သူ၊ ကုန်၏။ သီဟော၊ သည်။
 သံဃဿ၊ ၌။ စိတ္တံကို။ ပသာဒေတိ၊ ၏။ သတ္တာ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုခြင်္သေ့၏။
 မာနသံ၊ ကို။ သြလောကေတွာ၊ ရှိ။ အနာဂတော၌၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊
 လတံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗျာကာသိ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ပဒုမဿဘဂဝတော၊ ၏။ စမ္ပကံနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ အသမောနာမ၊ သော။ ရုဇော၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။ အဟော
 သိ၊ ပြီ။ အသမာနာမ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ မာတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 သာလော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဥပသာလော၊ သော။ အဂ္ဂသာ
 ဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။
 အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဝရုဏောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊
 ပြီ။ ရာမာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ သုရာမာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊
 ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊
 ကုန်ပြီ။ ဗောဓိ၊ သည်။ သောဏရုက္ခောနာမ၊ ကြောင်လျှာပင် မည်သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ အဋ္ဌပဏ္ဏာသဟတ္ထုဗ္ဗေမံ၊ သည်။ အဟောသိ၊
 ပြီ။ အာယု၊ သည်။ ဝဿသတသဟဿံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊
 ဤရွှေပဒုမဘုရား ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ၊ ထိုပဒုမဘုရားမြတ်စွာ၏။ အပရဘာဂေါ၊ ၌။ နာရဒေါနာမ၊ သော။
 သတ္တာ၊ သည်။ ဥဒပါဒေါ၊ ပြီ။ တဿာပိ၊ ၏လည်း။ တယော၊ ကုန်သော။
 သာဝကသန္နိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဗုဒ္ဓမသန္နိပါတေ၊ ၌။
 ကောဋိသတသဟဿဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ၊ ၌။
 နဝုတိကောဋိသတသဟဿာနိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊
 ကုန်ပြီ။ တတိယေ၊ ၌။ အသိတိကောဋိသတသဟဿာနိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊
 တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ၌။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ၊
 ကို။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရှိ။ ပဉ္စသုအဘိညာသုစ၊ တို့၌၎င်း။ အဋ္ဌသုသမာပတ္တိသုစ၊ တို့၌

(၂၂၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

၎င်း။ စိဏ္ဏဝသီ၊ လေ့လာသော ဝသီဘော်ရှိသည်။ ဟုတော့၍။ ဗုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ်
 သော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ အား။ မဟာဒါနံ၊ ကို။ ဒတော့၍။ လောဟိတစန္ဒနေန၊
 စန္ဒကူးနီဖြင့်။ ပူဇံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ၏။ သောပိ၊ ထိုနာရဒ ဘုရားမြတ်စွာသည်
 လည်း။ နံ၊ ထိုရသေ့ကို။ အနာဂတော၊ ဌ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတ်။
 ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကာသိ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ တဿဘဂဝတော၊ ၏။ နဂရံ၊ သည်။ ဧညဝတိနာမ၊ သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ သုဒ္ဓေဝေါနာမ၊ သော။ ခတ္ထိယော၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။
 အဟော သိ၊ ပြီ။ အနောမာနာမ၊ သော။ ဒေဝိ၊ သည်။ မာတာ၊ သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘဒ္ဒသာလော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဇိတမိတ္တော၊
 သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ
 တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဝါသိဋ္ဌောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ ဥတ္တရာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဘဂ္ဂုနီ၊ သော။ အဂ္ဂ
 သာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။
 အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ မဟာသောဏရုက္ခောနာမ၊ ကြောင်လျှာပင် ကြီးမည်
 သည်။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ အဋ္ဌာသိတိဟတ္ထုဗ္ဗေခံ၊
 သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယု၊ သည်။ နဝုတိဝဿသတသဟဿာနိ၊ တို့သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣဟိ၊ ဤရွှေ နာရဒဘုရား ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

နာရဒဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ အပရဘာဂေါ၊ ဧကံအသင်္ချေယံ၊ ကို။ အတိတ္တမိတ္တာ၊
 ၍။ ဣတော၊ ဤဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာမှ။ ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကေ၊ ကမ္ဘာတသိန်း
 အထက်၌။ ကေသို့၊ ကပ္ပေတရသော သာရကပ်၌။ ဧကော၊ တဆူသာလျှင်
 ဖြစ်သော။ ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓေါနာမ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ၏။ တဿာပိ၊ ၏လည်း။
 တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပိတာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမေ၊
 ၌။ ကောဋိသတသဟဿဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ၊ ၌။
 ဝေဘာရပဗ္ဗတေ၊ ၌။ နဝုတိကောဋိသတသဟဿာနိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊
 တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယေ၊ ၌။ အသိတိကောဋိသတသဟဿာနိ၊
 ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ၌။ ဗောဓိသတ္တော၊
 သည်။ ဇဋ္ဌိလောနာမ၊ သော။ မဟာသေဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟုတော့၍။ ဗုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ်
 သော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ အား။ စိဝရဒါနံ၊ ကို။ အဒါသိ၊ ၏။ သောပိ၊ ထိုပုဒ္ဓ

မုတ္တရ ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ နံ၊ ထိုဇဋ္ဌိလမည်သော သေဌေးကြီးကို။ အနာဂတောဋ္ဌံ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ သဝိဿသိ၊ လတံ၊ လူတိ၊ ဤသို့။ ဗျာကာသိ၊ ဧ၊ ပန၊ အထူး။ ပဒုမုတ္တရဿ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ဧ၊ ကာလောဋ္ဌံ၊ တိတ္ထိယာနာမ၊ တိတ္ထိတို့မည်ကုန်သည်။ နာဟေသုံ၊ မဖြစ်ကုန်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒေဝမနုဿာ၊ တို့သည်။ ဗုဒ္ဓမေဝ၊ ဘုရားကိုသာလျှင်။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ အကံသု၊ ကုန်၏။

တဿ၊ ထိုပဒုမုတ္တရ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ နဂရံ၊ မြို့သည်။ ဟံသာဝတီနာမ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပိတာ၊ သည်။ အာနန္ဒောနာမ၊ သော။ ခတ္တိယော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မာတာ၊ သည်။ သုဇာတာနာမ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဒေဝလော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ သုဇာတော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ လူတိ၊ ဤသို့။ ခွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ သုမနောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အမိတ္တာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ အသမာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ လူတိ၊ ဤသို့။ ခွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ သာလရက္ခော၊ အင်ကြင်းပင်သည်။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ အဋ္ဌာသိတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရပ္ပဘာ၊ သည်။ သမန္တတော၊ မှ။ ဒွါဒသယောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ဂဏှိ၊ ယူ၏။ အာယု၊ သည်။ ဝဿသတသဟဿံ၊ အနှစ်တသိန်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ လူတိ၊ ဤရွှေပဒုမုတ္တရဘုရား ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ၊ ထိုပဒုမုတ္တရ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ အပရဘာဂေ ဌံ၊ တိံသကပ္ပ သဟဿာနိ၊ ကမ္ဘာသုံးသောင်းတို့ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ၍။ သုမေဓော၊ သုမေဓာဘုရား၎င်း။ သုဇာတောစ၊ ၎င်း။ လူတိ၊ ဤသို့။ ကေသ္မိံ၊ ကပ္ပေ၊ တခု သော ဝရကပ်ဌံ။ ခွေ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တိံ၊ သု၊ ကုန်၏။ သုမေ ဓံဿာပိ၊ ဧ၊ လည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပါတောဋ္ဌံ။ သုဒဿနနဂဇရာ ဌံ။ ကောဋ္ဌိသတံ၊ ကုဋေတရာသော။ ခိဏာသဝါ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယောဋ္ဌံ။ နဝုတိ ကောဋ္ဌိယော၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယောဋ္ဌံ။ အသိတိကောဋ္ဌိယော၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။

(၂၂၀)

သဗ္ဗသမ္ဗုဒ္ဓိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တဒါ၌။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ဥတ္တရောနာမ၊ သော။ ပြာဟ္မဏမာဏဝေါ၊
ပုဏ္ဏားလုလင်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ နိဒဟိတွာ၊ သိမိုး မြုပ်နှံ၍။ ဌပိတံယေဝ၊
ထားအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အသိတိကောဋ္ဌိဓနံ၊ ကုဋေရှစ်ဆယ်သော
ဥစ္စာကို။ ဝိဿဇေတွာ၍။ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗေသ၊ သော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ အား။ မဟာ
ဒါနံ၊ ကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုတွာ၍။ သရဏေသု၊ တို့၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊
တည်၍။ နိက္ခမိတွာ၊ ဆရာဝါသမှ ထွက်၍။ ပဗ္ဗဇိ၊ ရဟန်းပြု၏။ သောပိ၊
ထိုသုမေဓာ ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ နံ၊ ထိုဥတ္တရမည်သော ပုဏ္ဏားလုလင်
ကို။ အနာဂတော၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်လတံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဗျာကာသိ၊ ၏။

သုမေဓဿဘဂဝတော၊ ၏။ သုဒဿနံနာမ၊ သော။ နဝရံ၊ ပြည်သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ သုဒတ္တောနာမ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။ အဟော
သိ၊ ပြီ။ မာတာပိ၊ သည်လည်း။ သုဒတ္တောနာမ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ အဟောသိ၊
ပြီ။ သရဏော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ သဗ္ဗကာမော၊ သော။
အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊
တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ သာဂရောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ ရာမာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ သုရာမာ၊ သော။
အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊
တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ မဟာနိဗ္ဗရုက္ခော၊ တမာပင်ကြီးသည်။ ဗောဓိ၊
သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ အဋ္ဌာသိတိဟတ္ထုဗ္ဗေခံ၊ သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယု၊ သည်။ နဝုတိဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်ကိုးသောင်း
တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရွှေသုမေဓာဘုရားဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ၊ ၏။ အပရဘာဂေါ၊ ၌။ သုဇာတောနာမ၊ သော။ သတ္ထာ၊ သည်။
ဥဒပါဒါ၊ ၏။ တဿာပိ၊ ၏လည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပါတာ၊
တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပါတော၊ ၌။ သဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊
ရဟန်းခြောက်သန်းတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယော၊ ၌။ ပညာသ
ဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊ ရဟန်းငါးသန်းတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိ
ယော၊ ၌။ စတ္တာလိသဘိက္ခု သတသဟဿာနိ၊ ရဟန်းလေးသန်းတို့သည်။
အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၌။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ စက္ကဝတ္တိရာဇာ၊ သည်။

ဟုတော့၍။ ဗုဒ္ဓေါ။ သည်။ ဥပ္ပန္နောပြီ။ ဣတိ။ ဤသို့။ သုတော့၍။ ဥပသင်္ကမိတော့၍။ ဓမ္မံကို။ သုတော့၍။ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ။ သော။ ဘိက္ခုသံသဿ။ အား။ သတ္တဟိရတနေဟိရတနာခုနစ်ပါးတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ။ တက္က။ စတုမဟာဒီပရဇ္ဇံကျန်းကြီးလေးကျန်း၌ ဖြစ်သော မင်းစည်းစိမ်ကို။ ဒတော့၍။ သတ္ထု၏။ သန္တိကော၌။ ပဗ္ဗဇိ။ ၏။ သကလရဋ္ဌဝါသိနော။ အလုံးစုံသော တိုင်း၌ နေကုန်သော သူတို့သည်။ ရဋ္ဌုပ္ပါဒံ။ တိုင်းနိုင်ငံ အခွန်အတုတ်ကို။ ဂဟေတော့၍။ အာရာမိကကိစ္စံ။ အာရာမစောင့်ကိစ္စကို။ သာဓေန္တောပြီးစေကုန်လျက်။ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ။ သော။ ဘိက္ခုသံသဿ။ အား။ နိစ္စံအမြဲ။ မဟာဒါနံကို။ အံသု။ ကုန်ပြီ။ သောပိသတ္တော။ ထို သုဇာတာ အမည်ရှိသော ဘုရားသည်လည်း။ နံ။ ထိုစကြဝတေးမင်းကို။ အနာဂတော။ နောင်အခါ၌။ တံ။ သည်။ ဗုဒ္ဓေါ။ သည်။ ဘဝိဿသိလတံ။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဗျာကာသိ၏။

တဿဘဂဝတော၏။ နဂရံမြို့သည်။ သုမင်္ဂလံနာမာသည်။ အဟောသိပြီ။ ဥဂ္ဂတောနာမာသော။ ရာဇာသည်။ ပိတာသည်။ အဟောသိပြီ။ ပတာဝတီနာမာသော။ ဒေဝီသည်။ မာတာသည်။ အဟောသိပြီ။ သုဒဿနောသော။ အဂ္ဂသာဝကောစာရင်း။ သုဒေဝေါသော။ အဂ္ဂသာဝကောစာရင်း။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဒွေ။ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ။ တို့သည်။ အဟေသံ။ ကုန်ပြီ။ နာရဒေါနာမာ သော။ ဥပဋ္ဌာကောသည်။ အဟောသိပြီ။ နာဂါ။ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစာရင်း။ နာဂသမာလာ။ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစာရင်း။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဒွေ။ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ။ တို့သည်။ အဟေသံ။ ကုန်ပြီ။ မဟာဝေဠုရက္ခော။ ကြခတ်ပင်ကြီးသည်။ ဗောဓိသည်။ အဟောသိပြီ။ သော။ ထိုကြခတ်ပင်ကြီးသည်။ မန္တုဒ္ဓေါ။ ကျဉ်းသော အခေါင်းရှိသည်။ စာနက္ခန္ဓော။ တခဲနက်သော ခန္ဓာရှိသည်။ ဥပရိနိဂ္ဂတာဟိ။ အထက်သို့ ထွက်ကုန်သော။ မဟာသာခါဟိ။ အခက်ကြီးတို့နှင့်။ မောရပိဉ္စကလာပေါဝိယ။ ဥဒေါင်းမြီးစည်းကဲ့သို့။ ဝိရောစိတ္တကိရ။ တင့်တယ်သတတ်။ တဿဘဂဝတော၏။ သရိရံသည်။ ပဏ္ဏာသဟတ္ထုဗ္ဗေခံသည်။ အဟောသိပြီ။ အာယုသည်။ နဂုတိဝဿသဟဿာနိ။ တို့သည်။ အဟောသိပြီ။ ဣတိ။ ဤရွှေသုဇာတာဘုရား ဗုဒ္ဓဝင် အပြီးတည်း။

(၂၃၀)

အဋ္ဌသာလိနိကဋ္ဌကထာနိဿယ

တဿ၊ ဧ။ အပရဘာဂေါ၊ ဣတော၊ မှ။ အဋ္ဌာရသကပ္ပသတမတ္ထကော၊
တရဒ္ဒ၊ တဆယံ ရှစ်ကမ္ဘာထက်၌။ ကေသိံကပ္ပေ၊ တခုသော မဏ္ဍကပ်၌။
ပိယဒဿိ၊ ပိယဒဿိဘုရား၎င်း။ အတ္ထဒဿိ၊ အတ္ထဒဿိဘုရား ၎င်း။
ဓမ္မဒဿိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တိံ သု၊
ကုန်ပြီ။ ပိယဒဿိဿာပိ၊ ဧလည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိ
ပဂါတ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမေ၊ ၌။ ကောဋိသတသဟဿဘိက္ခု၊
တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ၊ ၌။ နဝုတိကောဋိယော၊ ကုဋေ
ကိုးဆယ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယေ၊ ၌။
အသိတိကောဋိယော၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။
တဒါ၊ ၌။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ကဿပေါနာမ၊ သော။ မာဏဝေါ၊
သည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ တိဏ္ဍဗေဒါနံ၊ တို့၏။ ပါရဂူတော၊ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်
သည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ သတ္ထု၊ ဧ။ ဓမ္မဒေသနံ၊ ကို။ သုတု၊ ရှိ။ ကောဋိသတ
သဟဿဓနံ၊ ကုဋေတသိန်းသော ဥစ္စာကို။ ပရိစ္စာဂေန၊ ဖြင့်။ သံဃာရာမံ၊ ကို။
ကာရာပေတု၊ ရှိ။ သရဏေသုစ၊ တို့၌၎င်း။ သီလေသုစ၊ တို့၌၎င်း။ ပတိဋ္ဌာသိ၊
တည်၏။ အထ၊ ၌။ နံ၊ ထိုကဿပလုလင်ကို။ သတ္ထု၊ သည်။ အဋ္ဌာရသကပ္ပ
သတစွယေန၊ တရာတဆယ့်ရှစ်ကမ္ဘာ လွန်သောကာလ၌။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လဘုံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကာသိ၊ ဧ။

တဿဘဂဝတော၊ ဧ။ အနောမံနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
ပိတာ၊ သည်။ သုဒိန္နောနာမ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မာတာ၊
သည်။ စန္ဒာနာမ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပါလိတော၊ သော။
အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ သဗ္ဗဒဿိ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ သောဘိ
တောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သုဇာတာ၊ သော။
အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဓမ္မဒိန္နာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပိယဂုံရုက္ခော၊
သျှိုသျှားမင်ဟူသော။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ အသိတိ
ဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယု၊ သည်။ နဝုတိဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်

နိဒါနကထာ

(၂၃၁)

ကိုးသောင်းတို့သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤ။ ရွှေ့ ပိယဒဿိဘုရား ဗုဒ္ဓဝင် အပြီးတည်း။

တဿ၊ ၏။ အပရဘာဂေါ၊ ၌။ အတ္ထဒဿိနာမာသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဥပပါဒါ၊ ၏။ တဿာပိ၊ ၏လည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမေ၊ ၌။ အဋ္ဌနုတိဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊ ကိုးသန်းရှစ်သိန်းကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ၊ ၌။ အဋ္ဌာသိတိ ဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊ ရှစ်သန်း ရှစ်သိန်းကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယေ၊ ၌။ တထာအဋ္ဌာသိတိဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ၌။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ သုဿိမောနာမာသော။ မဟိန္ဒိကော၊ သော။ တာပဒသာ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဒေဝလောကတော၊ မှ။ မန္ဒာရဝပုပ္ဖစ္ဆတ္တံ၊ မန္ဒာရဝမည်သောနတ်ပန်းထီးကို။ အာဟရိတွာ၊ ၍။ သတ္တာရံ၊ ကို။ ပူဇေတိ၊ ၏။ သောပိသတ္တာ၊ ထိုအတ္ထဒဿိဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ နံ၊ ထိုရသေ့ကို။ တံ၊ သင်သည်။ အနာဂတော၊ ၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကာသိ၊ ၏။ (သတ္တာအနာဂတေဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿသိ တို့ကားလိုက်သည်)။

ဘဿဘဂဝဏော၊ ၏။ သောဘနံနာမာသော။ နဂရံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သာဂရောနာ၊ သော။ ရာဇော၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သုဒဿနာနာမာသော။ ဒေဝီ၊ သည်။ မာတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သန္တော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဥပသန္တော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ အဘယောနာမာသော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မွေ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ သုမွေ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ စမ္ပကရုက္ခော၊ စကားပင်ဟူသော။ ဗောဓိသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရိရံ၊ သည်။ အသိတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရိရပ္ပဘာ၊ ကိုယ်တော်ရောင်သည်။ သမန္တတော၊ မှ။ သဗ္ဗကာလံ၊ ခပ်သိမ်းသော ကာလပတ်လုံး။ ယောဇနမတ္တံ၊ ယူဇနာမျှလောက်သောအရပ်ကို။ ဖရိတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌာသိ၊ ၏။

(၂၃၂)

အဋ္ဌသာလိ-အဋ္ဌကထာနိဿယ

အာယု သည်။ ဝဿသတသဟာသံ၊ အနှစ်တသိန်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
ဣတိ၊ ဤရွှေအတ္ထဒဿိဘုရား ဗုဒ္ဓဝင် အပြီးတည်း။

တဿ၊ ၏။ အပရဘာဂေါ ဌံ။ ဓမ္မဒဿိနာမ၊ သော။ သတ္ထာ၊ သည်။
ဥပပါဒိ၊ ပြီ။ တဿာပိ၊ ၏လည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပါတာ၊
တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပါတေ၊ ဌံ။ ကောဋိသတဘိက္ခု၊ ကုဋေ
တရာသောရဟန်းတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ၊ ဌံ။ နဝုတိကောဋိ
ယော၊ ကုဋေကိုးဆယ်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။
တတိယေ၊ ဌံ။ အသိတိကောဋိယော၊ ကုဋေရှစ်ဆယ်တို့သည်။ အဟေသုံ၊
ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ဌံ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ သက္ကောဒေဝရာဇာ၊ သည်။ ဟုတော၊
၍။ ဒိဗ္ဗဂန္ဓပုပ္ဖဟိစ၊ နတ်၌ဖြစ်သောနံသာ ပန်းဆိုင်တို့ဖြင့်၎င်း။ ဒိဗ္ဗတူရိယေ
ဟိစ၊ နတ်၌ဖြစ်သော တူရိယာတို့ဖြင့်၎င်း။ ပူဇံ၊ ပူဇော်ခြင်းကို။ အကာသိ၊ ၏။
သောပိသတ္ထာ၊ သည်လည်း။ နံ၊ ထိုသိကြားမင်းကို။ တံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။
ဘဝိဿသိ၊ လတုံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗျာကာသိ၊ ၏။

တဿဘဂဝတော၊ ၏။ သရဏံနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ သည်။ အဟောသိ၊
ပြီ။ ပိတဝံပိ၊ သည်လည်း။ သရဏောနာမ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ အဟောသိ၊
ပြီ။ မာတာ၊ သည်။ သုနန္ဒာနာမ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။
ပဒုမော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဖုဿဒေဝေါ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝ
ကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။
အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ သုနေတ္ထောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊
ဖြစ်ပြီ။ ခေမာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ အဂ္ဂသာဝိကာသည်၎င်း။ သဗ္ဗနာမာ၊
သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊
တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ရတ္တကံရရက္ခော၊ သံသတ်ပင်ဟူသော။ ဗောဓိ၊
သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဗိမ္ဗဇာလောပိ၊ မျက်နှာပန်းပင်ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊
၏။ ပန၊ အထူး။ အဿ၊ ထိုဓမ္မဒဿိ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ သရီရံ၊ သည်။ အသိတိ
ဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယု၊ သည်။ ဝဿသတသဟာသံ၊
အနှစ်တသိန်းသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရွှေဓမ္မဒဿိဘုရားဗုဒ္ဓဝင်
အပြီးတည်း။

တဿ၊ ဧ။ အပရဘာဂေါ၊ ဣတော၊ မှ။ စတုနဂုတိကပ္ပမတ္ထကေ၊ ကိံဆယံ
 လေးကမ္ဘာထက်၌။ ကေသ္မိံ ကပ္ပေ၊ ဣတော၊ သော။ သိဒ္ဓတ္ထောနာမ၊ သော။
 ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ဧ။ တဿ၊ ပိ၊ လည်း။ တယံ၊ ကုန်သော။ သာဝ
 ကသန္နိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပါတေ၊ ၌။ ကောဋ္ဌိ
 သတသဟဿာတိက္ခ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယော၊ ၌။ နဂုတိကော
 ဋ္ဌိယော၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယော၊ ၌။ အသိတိကောဋ္ဌိယော၊
 တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ၌။ ဗောဓိသတ္ထော၊ သည်။ ဥဂ္ဂတေဇော၊
 ထက်သောတန်ခိုးရှိသည်။ အဘိညာဗလသမ္ပန္နော၊ အဘိညာဉ်ဟူသောအား
 အစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟုတော၊ ချီ။ မင်္ဂလောနာမ၊ သော။ တာပသော၊
 သည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ မဟာဇမ္ဗူလံကို။ အာဟရိတော၊ ချီ။ တထာဂတဿ၊
 အား။ အဒါသိ၊ ဧ။ သတ္ထော၊ သည်။ တံဖလံ၊ ကိ။ ပရိဘုဉ္ဇိတော၊ ချီ။ စတု
 နဂုတိကပ္ပမတ္ထကေ၊ ၌။ တံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘင်္ဂသတိ၊ လတံ။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဗောဓိသတ္တံ၊ ဘုရားလောင်းကို။ ဗျာကာသိ၊ ဧ။

တဿဘဂဝတော၊ ဧ။ နဂရံ၊ သည်။ ဝေဘာရံနာမ၊ သည်။ အဟောသိ၊
 ပြီ။ ပိတော၊ သည်။ ဇယသေနောနာမ၊ သော။ ရာဇော၊ မင်းသည်။ အဟောသိ၊
 ပြီ။ မာတာ၊ သည်။ သုဖဿာနာမ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သမ္ပလောစ၊ ၎င်း။
 သုမိတ္ထောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။
 အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ရေဝတောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 သီဝလာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ သုရာဓာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊
 ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊
 ကုန်ပြီ။ ကကိကာရဓူက္ခော၊ မဟာ လှေကားပင်သည်။ ဗောဓိ၊ သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ သဠိဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယု၊
 သည်။ ဝဿသတသဟဿံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရှေ့သိဒ္ဓတ္ထဘုရား
 ဗုဒ္ဓဝင် အပြီးတည်း။

တဿ၊ ဧ။ အပရဘာဂေါ၊ ဣတော၊ မှ။ ဒွေနဂုတိကပ္ပမတ္ထကေ၊ ကိုးဆယ့်
 နှစ်ကမ္ဘာထက်၌။ တိဿော၊ တိဿဘုရား၎င်း။ ဖုဿော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ကေသ္မိံ ကပ္ပေ၊ တခုတည်းသောဝရကပ်၌။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ တို့သည်။
 နိဗ္ဗတ္တိံ သု၊ ကုန်၏။ တိဿဿဘဂဝတော၊ ဧ။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝက

(၂၃၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သန္နိပါတာတို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပါတော၌။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။
 ကောဋ္ဌိသတံ၊ ကုဋေတရာသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဒုတိယော၌။ နဝုတိကော
 ဋ္ဌိယော၊ ကုဋေကိုးဆယ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။
 တတိယော၌။ အသိတိကောဋ္ဌိယော၊ ကုဋေရှစ်ဆယ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊
 တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ၌။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ မဟာ
 ဘောဂေါ၊ ကြီးသောစည်းစိမ်ရှိသော။ မဟာယသော၊ များသောအခြံအရံ
 ရှိသော။ သုဇာတောနာမ၊ သော။ ခတ္တိယော၊ သည်။ ဟုတော၍။ ဣသိပဗ္ဗဇံ၊
 ကို။ ပဗ္ဗဇိတော၍။ မဟိဒ္ဓိကဘာဝံ၊ တန်ခိုးကြီးသည်၏အဖြစ်သို့။ ပတော၊ ၍။
 ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နောပွင့်လတ်ပြီ။ ဣတိဤသို့။ သုတော၍။ ဒိဗ္ဗမန္တာရဝပဒုမ
 ပါရိစ္ဆတ္တကပ္ပုပ္ပါနံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော မန္တာရဝပန်း၊ ပဒုမပန်း၊ ပင်လယ်ကသစ်
 ပန်းတို့ကို။ အာဟရိတော၊ ၍။ စတုပရိသမဇ္ဈေ၊ ပရိသတ်လေးပါးအလယ်၌။
 ဂစ္ဆန္တံ၊ ကြွသွားသော။ တထာဂတံ၊ ကို။ ပူဇေသိ၊ ၍။ အာကာခသ၊ ကောင်း
 ကင်၌။ ပုပ္ဖဝိတာနံ၊ ပန်းမိတာန်သည်။ ဟုတော၍။ အဋ္ဌာသိ၊ ၍။ သောပိ
 သတ္တာ၊ သည်လည်း။ နံ၊ ထိုဘုရားလောင်းရသောကို။ တံ၊ သည်။ ဣတော၊ မှ။
 ဒွိနဝုတိကပ္ပမတ္ထကေ၊ ကိုးဆယ်နှစ်ကမ္ဘာထက်၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊
 လတံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကာသိ၊ ၍။

တဿဘဂဝတော၊ ၍။ ခေမံနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 ပိတာ၊ သည်။ ဇနသန္ဓောနာမ၊ သော။ ခတ္တိယော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 မာတာ၊ သည်။ ပဒုမာနာမ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မြဟ္မဒေဝေါ၊
 သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဥဒယော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။
 ဣတိဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကော၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။
 သမ္ဘဝေါနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဗုဿာ၊ သော။
 အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ သုဒတ္တာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ အသနရုက္ခော၊
 ပိတောက်ပင်သည်။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ သဋ္ဌိ
 ဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ အတောင် ခြောက်ဆယ် အရပ်တော်မြင့်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 အာယု၊ သည်။ ဝဿသတသဟဿံ၊ အနှစ်တသိန်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 ဣတိ၊ ဤရှေ့ဘိဿဘုရားဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ၊ ဧ၊ အပရဘာဂေါ၊ ဖုဿောနာမာသော၊ သတ္တဝါသည်၊ ဥဒပါဒိ၊
 ဧ၊ တဿာပိ၊ ဧလည်း။ တယော၊ ကုန်သော၊ သာဝကသန္နိပါတာ၊ တို့သည်။
 အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပါတော၊ သဒ္ဓိတိက္ခသတသဟဿာနိ၊ ရဟန်း
 တို့၏ ခြောက်သန်းတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယော၊ ပဏ္ဏာသသတ
 သဟဿတိက္ခ၊ ရဟန်းတို့၏ ငါးသန်းတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယော၊
 ဤ။ ဒုတ္တိံ သတိက္ခသတသဟဿာနိ၊ ရဟန်းတို့၏ သုံးသန်းနှစ်သိန်းတို့သည်။
 အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ဤ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ဝိဇီတဝိနာမာသော၊
 ခတ္တိယော၊ သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ မဟာရဇ္ဇံ၊ ကြီးစွာသော မင်းစည်းစိမ်ကို။
 ပဟာယ၊ ရှိ။ သတ္ထုသန္နိကော၊ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရှိ။ တိဏိပိဋကာနိ၊ တို့ကို။ ဥဂ္ဂဟေ
 တော၊ ရှိ။ မဟာဇနဿ၊ အား။ ဓမ္မကထံ၊ ကို။ ကထေသိ၊ ဧ၊ သီလပါရမိဉ္စ၊ သီလ
 ပါရမီကိုလည်း။ ပူရေသိ၊ ဖြည့်တော်မူ၏။ သောပိသတ္တာ၊ သည်လည်း။ နံ၊
 ထိုဘုရားလောင်းကို။ ဝံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတုံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဗျာကာသိ၊ ဧ။

တဿဘဂဝတော၊ ဧ၊ ကာသိနာမာသော၊ နဂရံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 ဇယသေနောနာမာ သော၊ ရာဇာ၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 သီရိမာနာမာ သော၊ ဒေဝီ၊ သည်။ မာတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သုရက္ခိ
 တော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဓမ္မသေနောသော၊ အဂ္ဂသာဝကောစ၊
 ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။
 သတိယောနာမာသော၊ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ စာလာ၊ သော။
 အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဥပစာလာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ အာမ
 လကရုက္ခော၊ သျှိသျှားပင်သည်။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊
 သည်။ အဋ္ဌပဏ္ဏာသဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ ငါးဆယ့်ရှစ်တောင်မြင့်သည်။ အဟောသိ၊
 ပြီ။ အာယု၊ သည်။ နဂုတိဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ် ကိုးသောင်းတို့သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရှေ့ ဖုံသဘုရားဗုံဒွဝင် အပြီးတည်း။

တဿ၊ ဧ၊ အပရဘာဂေါ၊ ဤတော၊ မှ။ ဧကနဂုတိကဇ္ဇော၊ ကိုးဆယ့်
 တကမ္ဘာထက်၌။ ဝိပဿိနာမာ သော၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ဧ၊ တဿာပိ၊
 ဧလည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊

(၂၃၆)

အဋ္ဌသင်္ဂဟိဒ္ဓိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပါတေ၊ ဌ။ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊ ရဟန်းတို့၏
 ခြောက်သန်း ရှစ်သိန်းတို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ၊ ဌ။ ကေသတ
 သဟဿံ၊ တသိန်းသော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယေ၊ ဌ။
 အသီတိသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊
 ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ဌ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ မဟိဒ္ဓိကော၊ သော။ မဟာနုဘာ
 ဝေါ၊ သော။ အတုလောနာမ၊ သော။ နာဂရာဇာ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ သတ္တ
 ရတနခစိတံ၊ ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့် စီရင်အပ်သော။ သောဝဏ္ဏမယံမဟာ
 ပိဋံ၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသော အင်းပျဉ်ကို။ ဘဂဝတော၊ အင်း။ အဒါသိ၊ ၏။ နသာပိ
 သတ္တာ၊ သည်လည်း။ နံ၊ ထိုဘုရားလောင်းနဂါးမင်းကို။ တံ၊ သည်။ ဣတော၊
 မှ။ ကေနဂုတိကပ္ပေ၊ ကိုးဆယ့်တကမ္ဘာထက်၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊
 လတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗျာကာသိ၊ ၏။

တဿဘဂဝတော၊ ၏။ ဗန္ဓုမတီနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ သည်။ အဟောသိ၊
 ပြီ။ ဗန္ဓုမာနာမ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဗန္ဓု
 မတီနာမ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ မာတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ခဏ္ဍော၊
 သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ တိဿော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကော၊ ၎င်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။
 အသောကောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ စန္ဒာ၊
 သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ စန္ဒမိတ္တာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပါဠိလိ
 ရုက္ခော၊ သခွပ်ပင်သည်။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ အသီ
 တိဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သရီရပ္ပဘာ၊ သည်။ သဒါ၊ သိမ်း။
 သတ္တယောဇနာနိ၊ ခုနစ်ယူဇနာတို့ကို။ ဖရိတွာ၊ ဤ။ အဋ္ဌာသိ၊ ဝါသည်၏။ အာယု၊
 သည်။ အသီတိဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ် ရှစ်သောင်းတို့သည်။ အဟောသိ၊
 ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရွှေ ဝိပဿီဘုရားဗုဒ္ဓင် အပြီးတည်း။

တဿ၊ ၏။ အပရဘာဂေ၊ ဌ။ ဣတော၊ မှ။ ကေတိံသကပ္ပေ၊ သုံးဆယ့်
 တကမ္ဘာထက်၌။ သိခိစ၊ သိခိဘုရား၎င်း။ ဝေသာဘူစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ သိခိဿပိတဂဝဟော၊
 ၏လည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊

ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပါတေ၊ ဌ။ ဘိက္ခုသတသဟဿ၊ ရဟန်းတသိန်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဒုတိယေ၊ ဌ။ အသီတိသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ကိုသည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယေ၊ ဌ။ သတ္တတိသဟဿာနိ၊ ခုနစ်သောင်းကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ကိုသည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ဌ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ အရိန္ဒမောနာမ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ဗုဒ္ဓဗုမ္မဿ၊ သော။ ဘိက္ခုသံသဿ၊ အား။ သစီဝရံ၊ သင်္ကန်းနှင့်တကွသော။ မဟာဒါနံ၊ ကို။ ပဝတ္တေက္ခာ၊ ရှိ။ သတ္တရတနပဋိဇ္ဈေတံ၊ ရတနာ ခုနစ်ပါးဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ဟတ္ထိရတနံ၊ ကို။ ဒတော၊ ရှိ။ ဟတ္ထိပ္ပမာဏံ၊ ကို။ ကတော၊ ရှိ။ ကပ္ပိယတဏှံ၊ အပ်သောတဏှာကို။ အဒါသိ၊ ဤ။ သောပိသတ္တာ၊ သည်လည်း။ နံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ဣတော၊ မှ။ ဧကတ္ထိ၊ သကပေ၊ ဌ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ တဝိဿသိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗျာကာသိ၊ ဤ။

ပန၊ ဆက်။ တဿဘဂဝတော၊ ဤ။ အရုဏဝတီနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အရုဏောနာမ၊ သော။ ခတ္တိယော၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပတာဝတီနာမ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ မာတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အဘိဘူ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ သမ္ဘဝေါ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ခေမကံရောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သခိလာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ပဒုမာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ပုဏ္ဏရိကရုက္ခော၊ သရက်ဖြူပင်သည်။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ သတ္တတိဟတ္ထုဗျေဓံ၊ အတောင်ခုနစ်ဆယ် အရပ်တော်မြင့်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရပ္ပတံ၊ ကိုယ်တော်ရောင်သည်။ ယောဇနတ္ထယံ၊ သုံးယူဇနာသော အရပ်ကို။ ဖရိတော၊ နှံ့၍။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ အာယု၊ သည်။ သတ္တတိဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ် ခုနစ်သောင်းတို့သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရှေ့ သိခိဘုရားဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ၊ ဤ။ အပရဘာဂေ၊ ဌ။ ဝေဿဘူနာမ၊ သော။ သတ္တာ၊ သည်။ ဥပဒါဒါ၊ ဤ။ တဿာပိ၊ ဤလည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပါတေ၊ ဌ။ အသီတိဘိက္ခုသဟဿာနိ၊

(၂၃၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရဟန်းရှစ်သောင်းတို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ၊ ဤ။ သတ္တတိဘိက္ခု
သဟဿာနိ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယေ၊ ဤ။ သဋ္ဌိဘိက္ခုသဟဿာနိ၊
တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ဤ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ သုဒဿနော
နာမ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗဿ၊ သော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊
အား။ သစိဝရံ၊ သော။ မဟာဒါနံ၊ ကို။ ဒုတိယေ၊ ဤ။ သတ္တု၊ ၏။ သန္တိကော၊ ဤ။ ပဗ္ဗ
ဇိတော၊ ရှိ။ အာစာရဂုဏသမ္ပန္နော၊ အကျင့်ဂုဏနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟုတော၊ ရှိ။
ဗုဒ္ဓရတနော၊ ဤ။ စိတ္တိကာရပွတိဗဟုလော၊ ရှိသေ နှစ်သက်ခြင်း များသည်။
အဟောသိ၊ ၏။ သောပိဘဂါ၊ သည်လည်း။ နံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ဣတော၊ မှ။
ကေတ္တိံ၊ သ၊ ဝပေ၊ ဤ။ ဗုဒ္ဓေ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗျာကာ
သိ၊ ၏။

ပန၊ အတူး။ တဿဘဂဝတော၊ ၏။ အနောမံနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ သုပ္ပတိတောနာမ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ပိတော၊ သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ ယသဝတိနာမ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ မာတာ၊ သည်။ အဟော
သိ၊ ပြီ။ သောဏော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဥတ္တရော၊ သော။ အဂ္ဂ
သာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။
အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဥပသန္တောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ ဒါမာစ၊ ၎င်း။ သလာမာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊
ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ သာလရုက္ခော၊
အင်ကြင်းပင်သည်။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ သဋ္ဌိ
ဟတ္ထဗ္ဗေဓံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယု၊ သည်။ သဋ္ဌိဝဿသဟဿာနိ၊
တို့သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရွှေဝေဿဘူတုရားဗုဒ္ဓဝင် အပြီးတည်း။

တဿ၊ ၏။ အပရဘာဂေ၊ ဤ။ ဣမသ္မိံ၊ ကပေ၊ ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌။ ကကုသန္ဓော၊
ကကုသန်ဘုရား၎င်း။ ကောဏာဂမနောစ၊ ၎င်း။ ကဿပေါစ၊ ၎င်း။ အမှာကံ၊
ဝါတို့၏။ ဘဂဝါ၊ ဂေါတမဘုရား၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။
ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တိံ၊ သူ၊ ကုန်ပြီ။ ကကုသန္ဓဿဘဂဝတော၊ ၏။ ကော၊
ထကြိမ်သော။ သာဝကသန္တိပါတော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို
သာဝကအစည်းအဝေး၌။ စတ္တာလိသဘိက္ခုသဟဿာနိ၊ ရဟန်းလေးသောင်း
တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ဤ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ခေမောနာမ၊

နိဒါနကထာ

(၂၃၉)

သော။ ရာဇာသည့်။ ဟုတွာ၍။ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗသော။ သော။ ဘိက္ခုသံသော။ အား။ သပတ္တစီရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းနှင့်တကွသော။ မဟာဒါနဉ္စ၊ အလှူကြီးကို၎င်း။ အဉ္စနာဒိဘေသဇ္ဇာနိ၊ မျက်စဉ်းစသောဆေးတို့ကို၎င်း။ ဒတွာ၍။ သတ္တု၏။ ဓမ္မဒေသနံကို။ သုတွာ၍။ ပဗ္ဗဇိ၊ ၏။ သောပိသတ္တဝ၊ သည်လည်း။ နံ၊ လှိုဘုရားလောင်းကို။ တံ၊ သည်။ အနာဂတောဉ္စ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကသိ၊ ၏။

ပန၊ အထူး။ ကကုသန္ဓဿဘဂဝတော၊ ၏။ ခေမံနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အဂ္ဂိဒတ္တောနာမ၊ သော။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဝိသာခါနာမ၊ သော။ ပြာဟ္မဏိ၊ သည်။ မာတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဝိရုရော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ သဉ္စိဝေါ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာတို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဗုဒ္ဓိဇောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သာမာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ရမ္ဘာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာတို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ မဟာသိရိသရုက္ခော၊ ကုက္ကိပင်ကြီးသည်။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရိရံ၊ သည်။ စတ္တာလိသဟတ္ထုဗ္ဗေခံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယု၊ သည်။ စတ္တာလိသဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်လေးသောင်းတို့သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရွှေကကုသန်ဘုရား ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ၊ ၏။ အပရတာဂေါ၊ ဉ္စ။ ကောဏာဂမနောနာမ၊ သော။ သတ္တဝ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ၏။ တဿာပိ၊ ၏လည်း။ ကောဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သန္တိပါတော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသာဝကအစည်းအဝေး၌။ တိသဘိက္ခုသဟဿာနိ၊ ရဟန်းသုံးသောင်းတို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ဉ္စ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ပဗ္ဗတောနာမ၊ သော။ ရာဇာသည့်။ ဟုတွာ၍။ အမစ္စဂဏပရိဝုတော၊ မှုး၊ မတ်အပေါင်းခြံရံလျက်။ သတ္တု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဓမ္မဒေသနံ၊ ကို။ သုတွာ၍။ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗသော။ ဘိက္ခုသံသံ၊ ကို။ နိမန္တောတွာ၊ ဘိတ်၍။ မဟာဒါနံ၊ ကို။ ပဝတ္တောတွာ၍။ ပတ္တုဏ္ဍစိနပဋ္ဌကောသေယျကမ္မလ ဒုကုလာနိစေဝ၊ ပတ္တုဏ္ဍတိုင်း၌ ဖြစ်သောပုဆိုး၊ စိန်တိုင်း၌ ဖြစ်သောပုဆိုး၊ ပိုးချည်ပုဆိုး၊ ကမ္မလာဘျှုပုဆိုးတို့ကို၎င်း။ သုဇဏ္ဍ

(၂၄၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပါဒုကဉ္စ၊ ရွှေခြေနင်းကိုင်း။ (သုဝဏ္ဏပဋ္ဌာကဉ္စဟူ၍လည်းရှိ၏။ ဗုဒ္ဓဝင်ပါဠိ
နှင့်မညီ။ ရွှေတံခွန်ပြားဟူ၍လည်းပေး)။ ဒတွာ၍။ သတ္တု၏။ သန္တိကေ ဌ်။
ပဗ္ဗဇိ၏။ သောပိသတ္တု၊ သည်လည်း။ နံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။
ဘဝိဿသိ၊ လတံ၊ လူတိ၊ သို့။ ဗျာကာသိ၊ ၏။

တဿဘဂဝတော၊ ၏။ သောဘဝတီနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ သည်။ အဟော
သိ၊ ပြီ။ ယညဒတ္တောနာမ၊ သော။ ပြာဟုဏော၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။ အဟော
သိ၊ ပြီ။ ဥတ္တရာနာမ၊ သော။ ပြာဟုဏိ၊ သည်။ မာတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊
ပြီ။ ဘိယျသော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဥတ္တရော၊ သော။ အဂ္ဂ
သာဝကောစ၊ ၎င်း။ လူတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။ အဟော
သံ၊ ကုန်ပြီ။ သောတ္ထိဇောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
သမုဒ္ဒါ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဥတ္တရာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊
၎င်း။ လူတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊
ကုန်ပြီ။ ဥဒုမ္မရရက္ခော၊ ရေသဖန်းပင်သည်။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
သရီရံ၊ ကိုယ်တော်သည်။ တိံသဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ အတောင်သုံးဆယ် အရပ်တော်
မြင့်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယု၊ သည်။ တိံသဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်
သုံးသောင်းတို့သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ လူတိ၊ ဤရွှေကောဏာဂုံဘုရား ဗုဒ္ဓဝင်
အပြီးတည်း။

တဿ၊ ၏။ အပရတာဂေ ဌ်။ ကဿပေါနာမ၊ သော။ သတ္တု၊ သည်။
ဥဒပါဒိ၊ ၏။ တဿာပိ၊ ၏လည်း။ ဧကောဝ၊ သော။ သာဝကသန္တိပါတော၊
သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသာဝက အစည်းအဝေး၌။ ဝိသတိဘိက္ခု
သဟဿာနိ၊ ရဟန်းနှစ်သောင်းတို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ဌ်။ ဗောဓိ
သတ္တော၊ သည်။ ဇောတိပါလောနာမ၊ သော။ မာဏဝေါ၊ လုလင်သည်။
ဟုတွာ၍။ တိဏ္ဏံဗေဒါနံ၊ တို့၏။ ပါရဂူကမ်းတဖက်သို့ရောက်သည်။ ဟုတွာ
၍။ ဘူမိယဉ္ဇေဝ၊ မြေ၌၎င်း။ အန္တလိက္ခေစ၊ ကောင်းကင်၌၎င်း။ ပါကဋ္ဌော၊
ထင်ရှားသည်။ ဟုတွာ၍။ သဒ္ဓိကာရဿ၊ သဒ္ဓိကာရမည်သော။ ကုမ္ဘ
ကာရဿ၊ အိုးထိန်းသည်၏။ မိတ္တော၊ အဆွေခင်ပွန်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
သော၊ ထိုဇောတိပါလလုလင်သည်။ တေန၊ ထိုသဒ္ဓိကာရမည်သော အိုးထိန်း
သည်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သတ္တာရံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ ဓမ္မကထံ၊ ကို။

သုတ္တာ၊ ရှိ။ ပဗ္ဗဇိတ္တာ၊ ရှိ။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ အားထုတ်သောဝီရိယရှိသည်။
 ဟုတ္တာ၊ ရှိ။ တိဏိပိဋကနိ၊ တို့ကို။ ဥဂ္ဂဟေတ္တာ၊ ရှိ။ ဝတ္ထာဝတ္ထသမ္ပတ္တိယာ၊
 ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ ဗုဒ္ဓသာသနံ၊ ကို။ သောဘေတိ၊
 တင့်တယ်စေ၏။ သောပိ သတ္တာ၊ ထိုကဿပ ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ နံ၊
 ထိုဇောတိပါလမည်သောလူလင်ကို။ တံ၊ သည်။ အနာဂတောဌံ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။
 တဝိဿသိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကာသိ၊ ၏။

တဿဘဂဝတော၊ ၏။ ဇာတနံဂရံ၊ ဖွားတော်မူရာပြည်သည်။ ဗာရာဏသီ
 နာမ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဗြဟ္မဒတ္တောနာမ၊ သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။
 ပိတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဓနဝတိနာမ၊ သော။ ဗြာဟ္မဏိ၊ သည်။ မာတာ၊
 သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တိဿော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဘဒ္ဒ
 ဒ္ဓါဇော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂ
 သာဝကာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ သဗ္ဗမိတ္တောနာမ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာ
 ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အနုဋ္ဌာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဥရု
 ဝေဋ္ဌာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိ
 ကာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ နိဂြောဓရက္ခော၊ ပညောင်ပင်သည်။
 ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ ဝိသတိဟတ္ထဗ္ဗေဓံ၊ အတောင်
 နှစ်ဆယ် အရပ်တော်မြင့်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယု၊ သည်။ ဝိသတိဝဿ
 သဟဿာနိ၊ အနှစ် နှစ်သောင်းတို့သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရွှေ
 ကဿပဘုရားဗုဒ္ဓဝင် အပြီးတည်း။

ပန၊ ဆက်။ တဿဘဂဝတော၊ ထိုကဿပဘုရား၏။ သြရဘာဂေ၊ ၌။
 ဣမံသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဤငါတို့ဂေါတမဘုရားကို။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ အညော၊ ငါတို့
 ဂေါတမဘုရားမှ တပါးသော။ ဗုဒ္ဓေါနာမ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိသန္နိဋ္ဌာ
 နံ၊ ဤသို့သောအဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ စကားတခန်း
 ကိုဆိုဦးအံ့။ ဣတိဣမိနာအနုက္ကမေန၊ ဤသို့သောအစဉ်ဖြင့်။ ဒီပင်္ကရာဒိနံ၊
 ဒီပင်္ကရာအစရှိကုန်သော။ စတုဝိသတိယာ၊ နှစ်ကျိပ်လေးဆူသော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊
 တို့၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ လဒ္ဓုဗျာကရဏော၊ ရအပ်သော ဗျာဒိတ်ရှိသော။ ဗောဓိ
 သတ္တော၊ သည်။

(၂၄၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဘုရားလောင်း အင်္ဂါရှစ်ပါး။ ။မနုဿတ္တံ၊ လူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဝါ၊ လူဇာတ်
 ၎င်း။ ဝါ၊ လူ၏အတ္တဘော၎င်း။ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ၊ ပုရိသလိင်္ဂ၏ ပြည့်စုံ
 ခြင်း၎င်း။ ဟေတု၊ လိုအတ္တဘော၌ပင်လျှင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်း
 ၏ အကြောင်း ကောင်းမှု၎င်း။ သတ္တာရဒဿနံ၊ သက်တော်ထင်ရှား
 ဘုရားမြတ်စွာကို ဖူးတွေ့ရခြင်း၎င်း။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ သာသနာဝန်ထမ်း ရသေ့
 ရဟန်းအဖြစ်၎င်း။ ဂုဏသမ္ပတ္တိ၊ အဘိညာဉ်သမာပတ်ကျေးဇူး၏ ပြည့်စုံ
 ခြင်း၎င်း။

အဓိကာရော၊ ဘုရားတို့အား ကိုယ်အသက်ကိုစွန့်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော
 လွန်ကဲသော ကုသိုလ်၎င်း။ ဆန္ဒတာ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော
 အကြောင်းပါရမီတို့ကို ဖြည့်ခြင်း၌ လွန်မင်းသော သမ္မာဆန္ဒ၎င်း။ အဋ္ဌ
 ဓမ္မသမောဓာနာ၊ ဤရှစ်ပါးသော အကြောင်းတရားတို့၏ ပေါင်းဆုံ
 ခြင်းကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဘာဝံ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို။ ပတ္တေန္တဿ၊ ပန်ထွာသော။
 ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရားလောင်း၏။ (ထည့်)။ အဘိနိဟာရော၊ ကာယ
 ပဏိဓာနတို့တွင် မူလဖြစ်၍မြတ်သောဘုရားအဖြစ်ကို ပန်ထွာခြင်းသည်။
 သမိဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။သမာသ်၌တည်သော နာမ်ပုဂ္ဂိုလ် နှောင်းသောကြောင့် သတ္တုသဒ္ဓါ၏
 ဥကို အာရပြု၍ သတ္တာရဒဿနံ ပြီးသတည်း။ သမာသဂတာ မေက္ခမိ၊ ဟေတု
 သတ္တာရဒဿနံ၊ အမာတာ၊ ပိတု သံဝုဇော၊ သတ္တာရ နိဋ္ဌေသော၊ ကတ္တာရ
 နိဋ္ဌေသော။ ။သဒ္ဓနိတိ။ အဘိနိဟာရောမှ ပတ္တနာဟောသည်၊ အဓိကာရော
 ကား အင်္ဂါဟောဖြစ်၍ ပါဌပျက်။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ (ထည့်)။ ဣမေ
 အဋ္ဌဓမ္မေ၊ မနုဿတ္တ စသော ရှစ်ပါးသော အကြောင်းတရားတို့ကို။ သမော
 ဓာနေတွာ၊ ပေါင်း၍။ ဒီပင်္ကရပါဒေမူလေ၊ ဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ ခြေတော်
 ရင်း၌။ ကတာဘိနိဟာရေန၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဘုရားအဖြစ်ကို ပန်ထွာခြင်း
 ရှိသော။ အနေနဗောဓိသတ္တေန၊ ဤငါတို့ ဘုရားလောင်းသည်။ “ဟံန္တ ဗုဒ္ဓ
 ကရေ ဓမ္မေ ဝိစိနဿ ဣတောစိတော”တိ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဥဿာဟံ၊
 အားထုတ်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ဖြစ်စေပြီး၍။ “ဝိစိနန္တော တဒါဒကိ” ပဌမံ ဒါန
 ပါရမီ”န္တိ ဒါနပါရမီတာဒယော၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် ပြုအပ်သော ဒါန

နိဒါနကထာ

(၂၄၃)

ပါရမီအစရှိကုန်သော။ ဗုဒ္ဓကဏ္ဍ၊ ဘုရားအဖြစ်ကိုပြုတတ်ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်အပ်ကုန်ပြီ။ တေ ဒါန ပါရမီတာ ဒယောဗုဒ္ဓကဏ္ဍေမ္မ၊ ထိုဒါနပါရမီ အစရှိကုန်သောဘုရားအဖြစ်ကိုပြုတတ်ကုန်သော အကြောင်းတရားတို့ကို။ ပူရေန္တော၊ ဖြည့်တော်မူလျက်။ ယာဝ ငေဿန္တရတ္တဘာဝါ၊ ဝေဿန္တရာ ကိုယ်တော်အဖြစ် တိုင်အောင်။ အာဂမိ၊ လာပြီ။ အာဂစ္ဆန္တောစ၊ လာတော်မူသော်ကား။ ကတာဘိနီဟာရာနံ၊ ပြုအပ်ပြီးသောဘုရားအဖြစ်ကို ပန်ထွာခြင်းရှိကုန်သော။ ဗောဓိသတ္တာနံ၊ ဘုရားလောင်းတို့၏။ ယေတေအာနိသံသာ၊ အကြင်အာနိသံသတို့ကို။ သံဝဏ္ဏိတာ ကထိတာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။

ဝါထာနက်။ ။ ဝေဿဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နာ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော မနုဿတ္တ အစရှိကုန်သော ကုန်အောင်စုံသော ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့်ပြည့်စုံကုန်သည်။ ဟုတော့၊ ရှိ။ ကတပဏိဓာနာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဘုရားအဖြစ်ကို ပန်ထွာခြင်းရှိကုန်သော။ ဗောဓိယာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေဟိ၊ ဗျာဒိတ်ပေးသော ဘုရားရှင်တို့သည်။ နိယတာ၊ မှတ်အပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ဗောဓိယာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၌။ နိယတာ၊ မြဲကုန်သော။ နရာ၊ ဘုရားလောင်းတို့သည်။ ကပ္ပကောဋိ သတေဟိပိ- အနေကေဟိ ကပ္ပကောဋိသတေဟိပိ၊ ကပါးမက များစွာကုန်သော ကမ္ဘာကုဋေအရာတို့ဖြင့်လည်း။ ဒီသံ၊ ရှည်စွာသော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကာလပတ်လုံး။ သံသာရေ၊ သံသရာ၌။ သံသရန္တာ၊ ကျင်လည်ရကုန်သည်။ (သံသရံဟု ရသေ့နှင့်ရှိမူ)။ သံသာရေ၊ သံသရာ၌။ (ထည့်)။ သံသရံ သံသရန္တာ၊ ကျင်လည်ရကုန်သည်။ (ဝုဗ်ပြန်၍ပေး)။ သမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်၍။ ဒုဂ္ဂတိ ဒုဂ္ဂတိယာ၊ အပါယ်လေးဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တာပိ၊ ဖြစ်ရကုန်သော်လည်း။ တနည်း-ဒုဂ္ဂတိ၊ အပါယ်လေးဘုံသို့။ ဥပပဇ္ဇန္တာပိ ဥပဂစ္ဆန္တာပိ၊ ရောက်ရကုန်သော်လည်း။ အဝိစိမ္မိ၊ အဝိစိငရဲကြီး၌။ နဥပပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ လောကန္တရေသုစ၊ ကြေငြောသုံးခု ဟုဆိုအပ်သော ဩကာသလောက၏ အကြားဖြစ်သော ငရဲတို့၌လည်း။ တထာနုဥပပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ နိဇ္ဈာမတဏှာ၊ နိဇ္ဈာမတဏှိကမည်သော ပြိတ္တာတို့သည်၎င်း။ ခုပွဲ

(၂၄၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပါသော၊ ခုပ္ပပါသိက မည်သော ပြိတ္တာဘူသည်၎င်း။ ကာလကဉ္စိကာ၊
 ကာလကဉ္စိကမည်သော ပြိတ္တာဘူသည်၎င်း။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။
 ခုဒ္ဒက၊ ငုံးအောက်ငယ်သော။ ပါဏာစ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော သတ္တဝါ
 တို့သည်လည်း။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ တေနရာ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗ
 ဉာတဉာဏ်ဖြင့် မှတ်အပ်ကုန်သော ဘုရားလောင်းတို့သည်။ မနုဿေသု၊
 လူတို့တို့၌။ ဇာယမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ဇစ္စန္ဒာ၊ အမိဝမ်းတွင်းက
 စက္ခုကိုမရ ဇစ္စန္ဒပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။

တေသံ၊ ထိုလူတို့၌ ဖြစ်ကုန်သော ဘုရားလောင်းတို့၏ (ထည်)။ သော
 တဇကလ္လတာ၊ သောတပသာဒ ချိုသည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
 တေနရာ၊ ထိုထိုနိယတဘုရားလောင်းတို့သည်။ မူဂပက္ခိကာ၊ အကုန်၊ ဆွံ့ကုန်
 သည်။ နဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတ္ထိဘာဝံ၊ မိန်းမ၏ အဖြစ်သို့။ နဂစ္ဆန္တိ၊
 မရောက်ကုန်။ ဥဘတော ဗျဉ္ဇနပဏ္ဏကာ၊ ဥဘတောဗျည်း ပဏ္ဍုက်တို့
 သည်လည်း။ နဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။

ပက္ခေပက္ခေပိနိစ္ဆယ။ “မူဂေါ သုညဝစော ဘဝေ”။ အဘိဓာန်။ ပက္ခောကာလေ
 ဗလေ သာဓေ။ သမိ ဝါဇေသု ပရိလေ”ဟု အဘိဓာန်အနေကတ္ထ၌ဆိုသည်။
 ကာလေ၊ အခါ။ ဗလေ၊ အား။ သာဓေ၊ ပြီးစေအပ်သော အမှု။ သမိ၊
 ခင်ပွန်း။ ဝါဇ၊ အတောင်။ ပရိလ၊ ငဆွံ။ “ပရိဠော ဝိဌသပ္ပိစ၊ ပရိ ဆိန္ဒူ
 ရိယာပထော၊ ပက္ခော”။ ဤငါးပုဒ်ကို ငဆွံဟောဟူ၏။ နိကာ၌လည်း- “ပိဂတာ
 အက္ခသဒိသာ ဇော်ာ ယဿာတိ သော ပက္ခော” ဟူ၏။ အက္ခာဝိယ အက္ခာ၊
 မြင်းခေါင်းကို ဝင်ရိုးကဲ့သို့ဟူသတည်း။ “ပဂတာ အက္ခာ ယဿ သောပက္ခော”
 ဝင်ရိုးမတပ်သော ရထား မရွှေ့တတ်၏သို့ မြင်းခေါင်း မရှိသော် မသွားတတ်
 ဟူလိုသည်။ ဤသို့ ပက္ခောကို ပအက္ခောခွဲ၍ ပကို ပဂတ အနက်ကြို၏။
 “ပက္ခောဝေ ပက္ခိကာ၊ ကိကပစ္စယ သောတ္ထ”။ ဤအလိုသော် ပဌမက္ခရာ ပနှင့်
 လိုသည်။ “အက္ခေန အက္ခယုတ္တေန ခုဒ္ဒကယာနေန ဖရတိ ဝစ္ဆတိ၊ ဖရတိဝါ
 ဝမန ကိစ္ဆံ သာဓေတိတိ ဖက္ခော။ ဖက္ခောစ ဖက္ခောစ ဖက္ခော။ ဖက္ခောဝေ ဖက္ခိ
 ကာ” မင်္ဂလီပလာ၏။ စရိယာဝိဇ္ဇကတ်ပါဠိ၌- “မူဂေါ အဟောသိ ပမိရော၊
 ပက္ခော ဝတိဝိဝဇ္ဇိတော” ဟုတုံ၏။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း “ပက္ခောတိ ဝိဌသပ္ပိ”
 ဟု ဖွင့်သည်။ “ဖရ ဖရဏေ၊ ဖရဏံ ဗျာပနံ ဝဇနံ ပါသမံ ဖရတိ သိတေန၊ အာဟာ
 ရတ္ထံ ဖရတိ ဖရဏံ” ဟု သဒ္ဒနီတိ ဖရဇာတ်၌လာ၏။ ဤအလိုသော် ဒုတိယက္ခရာ
 ပနှင့်လိုသည်။ ထို့ကြောင့် ပက္ခော ဖက္ခော ဤနှစ်ပါးကား အနက်တူဟု ပုဂံဖျင်
 ဖျင်၍ယူ။ ဣတ္ထိနိမိတ္တုပ္ပါဒနကမ္မတောစ ဝုရိသနိမိတ္တုပ္ပါဒနကမ္မတောစ ဥဘ

နိဒါနကထာ

(၂၄၅)

တော ဗုဒ္ဓနမေတေသမတ္ထိတိ ဥဘတောဗုဒ္ဓနာ၊ အသမာနာမိကရုဏပိသယော
ဗာဟိရုတ္တသမာသောယံ၊ ပုရိပပဒေ ဝိသတ္တိအလောပေါ၊ ပဒုတိ တာဝဒ္ဓယ
ရဟိတတ္တာ လိင်္ဂဝေကဗ္ဗံ ဂစ္ဆတိတိ ပဏ္ဍကော၊ ပဏ္ဍကောဝ ပဏ္ဍကောဝ
ပဏ္ဍကာပူ။

ဗောဓိယာ၊ ဌံ။ နိယတာ၊ မြဲကုန်သော။ နရာ၊ ဘုရားလောင်းတို့သည်။
ဗြဟ္မလောကပဌမာပေသု၊ ဗြဟ္မာဘုံကမ္ဘာဦးတို့၌။ ဇေယမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်
လတ်သော်။ ဥဘယလိင်္ဂရဟိတာ၊ နှစ်ပါးသောလိင်္ဂမှ ကင်းကုန်သည်။
ကိဉ္စာပိဟောန္တိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန်၏ရှင်။ တထာပိ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ကုန်
သော်လည်း။ ပဏ္ဍကေသု၊ ပဏ္ဍုက်တို့၌။ ပရိယာပန္နာ အန္ဓောဂဓာ၊
အတွင်းဝင်ကုန်သည်။ နဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ (တနည်း) ဗောဓိယာ၊ ဌံ။
နိယတာ၊ ကုန်သော။ နရာ၊ တို့သည်။ ယတာဝုတ္တေသု၊ ဆိုအပ်ပြီးသော
အပြားရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်အောင်စုံသော မဟာအဝိဓိနေရ
ယိကသတ္တအဝ ပဏ္ဍက အသုံးရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့၌။ ပရိယာပန္နာ
အန္ဓောဂဓာ၊ ကုန်သည်။ နဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ (တနည်း)။ ဗောဓိ
သတ္တေသု၊ ဘုရားလောင်းတို့၌။ ပရိယာပန္နာ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သော။
(ဤသုံးနက်တို့၌ ပရိယာပန္နသဒ္ဓါ အာဓာရကို ငဲ့သောကြောင့် အာဓာရ
ထည့်သည်။ (တနည်း) ပရိယာပန္နာ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ဗျာဒိတ်ပေး
သော ဘုရားရှင်တို့သည် အနာဂတံသညာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ဘဝ
ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ထားအပ်သော တဝအပိုင်းအခြားရှိကုန်သော။ ဗောဓိ
ယာ၊ ဌံ။ နိယတာ၊ ကုန်သော။ နရာ၊ တို့သည်။ ဥဘတောဗုဒ္ဓနပဏ္ဍကာ၊
ဥဘတောဗျည်း ပဏ္ဍုက်တို့သည်။ နဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ (ဤအနက်တို့
ကား ရိုကာလာသည်ချည်း ဖြစ်၍ သင့်ကုန်သည်တို့တည်း) အာနန္တရီ
ကေဟိ၊ ပာတုသာတကဝသော ငါးပါးသော အနန္တရီယကံတို့မှ။ ဗုတ္တော၊
လွတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗေသု
ဘဝေသု၊ အလုံးစုံသော ဘဝတို့၌။ သုဒ္ဓဂေါရော၊ ကာယ၊ ဝေဒနာ၊ ဝိတ္တ၊
ဓမ္မဟုသော လေးပါးသော အာနုတို့၌ အသုဘသည် ဝသည့်တို့၏
အဖြစ်ဖြင့် ဝင်ကြယ်သော အာနုရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

(၂၄၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ အကိရိယဒိဋ္ဌိ
အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို။ နသေဝန္တိ၊ မမှီဝဲကုန်။ ကမ္မ
ကိရိယဒဿနာ၊ ကံသည်ရှိ၏ ကြိယာသည် ရှိ၏ ဟု အသင့်အားဖြင့်
မဖောက်မပြန် မြင်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ နရာ၊ နိယတဘုရားလောင်း
တို့သည်။ သဂ္ဂေသု၊ နတ်ပြည်တို့၌။ ဝသမာနာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သည်မူလည်း။
အသည်၊ အသည်သတ်ဘုံသို့။ နုပဇ္ဇရေ၊ မရောက်ကုန်။

နရာနံ၊ နိယတဘုရားလောင်းတို့၏။ သုဒ္ဓါဝါ၊ သေသုဒေဝေသု၊ သုဒ္ဓါဝါသ
ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့၌။ ဧဟတုနာမ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အနာ
ဂါမိဖိုလ်မည်သည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ သပ္ပုရိသာ၊ နိယတ ဘုရားလောင်းတို့
သည်။ မနုဿေသု၊ လူ့ဘုံတို့၌။ ဇာယမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ နေက္ခမ္မ
နိန္ဒာရဟန်းအဖြစ်သို့ ညွှတ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
ဘဝါဘဝေ၊ ဘဝငယ် ဘဝကြီး၌။ ဝါ၊ ဒုဂ္ဂတိ သုဂတိဘဝ၌။ ဝိသံယုတ္တာ၊
မယှဉ်ကုန်သော။ သပ္ပုရိသာ၊ နိယတ ဘုရားလောင်းတို့သည်။ လော
ကတ္ထစရိယာ-လောကတ္ထစရိယာယော၊ အလုံးစုံသော သတ္တလောက၏
အကျိုးငှာကျင့်ခြင်းတို့ကို။ စရန္တိ၊ ကျင့်ကုန်၏။ သဗ္ဗပါရမီ၊ ဒါနစသော
ဆယ်ထွေသော ပါမုမိတို့ကို။ ပူရေန္တိ၊ ဖြည့်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဏ္ဏိတာ-
ကထိတာ၊ ဟောအပ်ကုန်ပြီ။

တေအာနိသံသေ၊ ထိုဟောအပ်ပြီးသော အာနိသင်တို့ကို။ အဓိဂန္ဓာဝ
အဓိဂန္ဓာဝေ၊ ရပြီး၍လျှင်။ အာဂတော၊ လာ၏။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသုံးမျိုး။ နတ္ထိတိ ပဝတ္ထော နတ္ထိကာ၊ နတ္ထိ ဧဟတုတိ ပဝတ္ထော အဟေ
တုကာ၊ နတ္ထိ ကိရိယန္တိ ပဝတ္ထော အကိရိယာ။ နတ္ထိကာစ သာ ဒိဋ္ဌိစာတိ နတ္ထိက
ဒိဋ္ဌိ၊ အဟေတုကာစ သာ ဒိဋ္ဌိစာတိ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ၊ အကိရိယာစ သာ ဒိဋ္ဌိစာ
တိ အကိရိယဒိဋ္ဌိ။

ဧတ္ထစ နတ္ထိဒိန္နံ နတ္ထိ ယိဋ္ဌန္တိ ဝေမာဒိနာ အာကာရေန ပဝတ္ထော ဒသဝတ္ထု
ကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိနာမ၊ နတ္ထိဧဟတု နတ္ထိပစ္စယော သတ္တာနံ ကိလေ
သာယ အဟေတု အပစ္စယာ သတ္တာ သံကိလိယန္တိ။ နတ္ထိဧဟတု နတ္ထိပစ္စယော
သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ အဟေတု အပစ္စယာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိတိ ဧဝံ ပဝတ္ထော
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အဟေတုကဒိဋ္ဌိနာမ။ ကရောတော ကာရယတော သိဉ္စတော ဆေဒါ
ပယတော၊ ပ။ ပါကမတိပါပယတော အဒိန္နံ အာဒိယတော၊ ပ။ မုသော တဏ

နိဒါနကထာ

(၂၄၇)

တော ကရောတော နကရိယတိ ဝါပံ၊ နတ္ထိ တတောနိဒါနံ ဝါပံ၊ နတ္ထိပါပဿ အာဂမော။ ဒက္ခိဏဉ္စေဝိ ဂင်္ဂိယံ တိရံ ဂစ္ဆေယျ။ တနန္တော ဘာတေန္တော ဆိန္တန္တော ဆေဒါပေန္တော ပစန္တော ပစာပေန္တော နတ္ထိ တတော နိဒါနံ ဝါပံ၊ နတ္ထိ ပါပဿ အာဂမော။ ဥတ္တရဉ္စေဝိ ဂင်္ဂိယံ တိရံ ဂစ္ဆေယျ။ ဓဒန္တော ဒါပေန္တော ယဇန္တော ယဇာပေန္တော နတ္ထိ တတောနိဒါနံ ပုညံ၊ နတ္ထိပုညဿ အာဂမော။ ဓါနေန၊ ဓမ္မေန သံယမေန သစ္စဝဇ္ဇေန နတ္ထိ ပုညံ၊ နတ္ထိပုညဿ အာဂမောတိ ဧဝံ ပဝတ္ထာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အကိရိယဒိဋ္ဌိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိစ မိစ္ဆာဝိပရိတတော ပဿတိတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ အတ္ထော၊ မိစ္ဆာဝါ ဝိရိတာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။

၀။ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ပါရမိယော၊ ပါရမိတို့ကို။ ပူရေန္တဿ၊ ဖြည့်သော။ တဿ၊ ထိုတရားလောင်း၏။ (ပူရိတတ္တဘာဝါနံ ခုဉ်စပ်)။ အကိတ္တိဗြာဟ္မဏကာလေ၊ အကိတ္တိပုဏ္ဏားဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ သင်္ခါဗြာဟ္မဏကာလေ၊ သင်္ခါပုဏ္ဏား ဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ ဓနုဉ္ဇယရာဇကာလေ၊ ဓနုဉ္ဇယမင်းဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ မဟာသုဒဿနရာဇကာလေ၊ မဟာသုဒဿနမင်းဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ မဟာဂေါဝိန္ဒကာလေ၊ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ နိမိ မဟာရာဇကာလေ၊ နေမိမင်းကြီးဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ စန္ဒကုမာရကာလေ၊ စန္ဒကုမင်းသားဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ ဝိသယုသေဠိကာလေ၊ ဝိသယုသေဠေး ဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ သိဝိရာဇကာလေ၊ သိဝိမင်းဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ ဝေဿန္တရာဇကာလေ၊ ဝေဿန္တရာမင်းဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ ဒါနပါရမိံ၊ ဒါနပါရမိကို။ ပူရေတိ၊ ဖြည့်တော်မူ၏။ (ထည့်)။ ဣတိ၊ သို့။ ဒါနပါရမိတာ ယ၊ ဒါနပါရမိကို။ ပူရိတတ္တဘာဝါနံ၊ ဖြည့်သော ကိုယ်တော်၏အဖြစ်တို့၏။ ပရိမာဏံနာမ၊ အတိုင်းအရှည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အထူး။ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ အဿ၊ ထိုတရားလောင်း၏။ သသပဏ္ဍိတဇာတကာလေ၊ ယုန်ပညာဇစ် ဖြစ်သော ကာလ၌။

ဂါထာနက်။ ။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ သသပဏ္ဍိတော၊ ယုန်ပညာရှိဖြစ်သော။ အဟံ၊ သည်။ ဘိက္ခာယ-အာဟာရတ္တာယ၊ အစာအာဟာရ အလို့ငှာ။ ဝါ၊ ဘိက္ခာယ အာဟာရဿ ယာစနာယ၊ အစာအာဟာရ တောင်းခံ ခြင်းငှာ။ ဥပဂတံ၊ ငါ၏အနီးသို့ကပ်သော။ သက္ကံ၊ ပုဏ္ဏားယောင်ဆောင် သောသိကြားကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ အင်္ဂါရဏသိမ္ပိ၊ မီးကျိုးစဉ်။ လမ္ပိတူ၊

(၂၄၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ခုန်ဆင်း၍။ သကတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ အဿ၊ ထိုပုဏ္ဏားယောင်ဆောင်သော
သိကြားအား။ ပရိစ္စဇိ၊ စွန့်ပြီး။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ မိမိကိုယ်ကိုပုဏ္ဏားယောင်
ဆောင်သော သိကြားအား စွန့်ခြင်းကြောင့်။ ဒါနေန၊ ဒါနဖြင့်။ မေ၊
ငါနှင့်။ သမော၊ တူသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ နတ္ထိ၊
လောကဓာတ်၌မရှိ။ သော၊ ဤသို့ အသက်၌လွဲကွက်ခြင်း ကင်းသည်၏
အဖြစ်ဖြင့်။ မီးပုံဆင်း၍ ကိုယ်အလုံးကို စွန့်ခြင်းသည်။ မေ၊ ငါ၏။ ဒါန
ပါရမီ၊ ဒါနပရမတ္ထပါရမီသည်။ အဟောသိ၊ ပြီး။ (ပရမတ္ထကြေသည်)။

ဣတိဝေ၊ သို့။ အတ္တပရိစ္စာဂံ၊ ကိုယ်အသက်ကိုစွန့်ခြင်းကို။ ကရောန္တဿ၊
ပြုသောဘုရားလောင်း၏။ ဒါနပါရမီတာ၊ သည်။ ပရမတ္ထပါရမီနာမ၊ သည်။
ဇာတာ၊ ၏။

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ သီလဝနာဂရာဇကာလေ၊ ၌၎င်း။ စမ္ပေယျနာဂရာဇ
ကာလေ၊ စမ္ပေယျနဂါးမင်းဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ ဘူရိဒတ္တနာဂရာဇ
ကာလေ ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းဖြစ်သောကာလ၌၎င်း။ ဆန္ဒန္တနာဂရာဇကာလေ၊
ဆန္ဒန်ဆင်မင်းဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ ဇယဒိသရာဇပုတ္တကာလေ၊ ဇယဒိသ
မင်း၏ သားဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ အလိနသတ္တုကုမ္မာရကာလေ၊ အလိန
သတ္တုမင်းသားဖြစ်သောကာလ၌၎င်း။ သီလပါရမီကို။ ပူရေတိ၊ ဖြည့်တော်
မူ၏။ (ထည့်)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သီလပါရမီတာယ၊ သီလပါရမီကို။ ပူရိတတ္ထ
ဘာဝါနံ၊ ဖြည့်သောကိုယ်အဖြစ်တို့၏။ ပရိမာဏနာမ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
ပန၊ အထူး။ ကေန္တေန၊ ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုဘုရားလောင်း၏။ သင်္ခပါလဇာတ
ကာလေ၊ သင်္ခပါလနဂါးမင်း ဖြစ်သောကာလ၌။

ဂါထာနက်။ ။ သာရိပုတ္တရာ။ သင်္ခပါလနာဂရာဇဘူတော၊ သင်္ခပါလနဂါး
မင်းဖြစ်သော။ အဟံ၊ သည်။ ဘောဇပုတ္တေဟိ၊ တကျိပ်ခြောက်ယောက်
သော မူဆိုးတို့သည်။ သူလေဟိ၊ တံကျင်တို့ဖြင့်။ ဝိဇ္ဈိယန္တော၊ ရှစ်ပါး
သော ဌာနတို့၌ ကြိမ်နွယ်လျှိုခြင်းငှာ ထိုးဖောက်အပ်သည်။ သမာ
နောပိ၊ ဖြစ်မူလည်း။ သတ္တိဟိ၊ လုံ့မတို့ဖြင့်။ ကောဒ္ဓိယန္တော၊ အားနည်း
သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းငှာထိုထိုအရပ်၌ ထိုးဆွဲအပ်သည်။ သမာနောပိ၊
ဖြစ်မူလည်း။ ဘောဇပုတ္တေ ဘောဇပုတ္တာနံ၊ တကျိပ်ခြောက်ယောက်

သော မှုဆိုးတို့၌။ နကုပ္ပိမိ၊ အမျက်မထွက်။ မောငါ၏။ သော၊ ဤသို့
သီလပျက်အံ့သည်မှ ကြောက်သောကြောင့် တကျိပ် ခြောက်ယောက်
သော မှုဆိုးတို့၌ အမျက်မထွက်ခြင်းသည်။ သီလပါရမီ၊ သီလပရမတ္ထ
ပါရမီမည်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဣတိဝေ၊ သို့။ အတ္တပရိစ္စာဂံ၊ ကို။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသောဘုရားလောင်း၏။
သီလပါရမီတာ၊ သီလပါရမီတော်သည်။ ပရမတ္ထပါရမီနာမ၊ ပရမတ္ထသီလ
ပါရမီမည်သည်။ ဇာတာ၊ ၏။

သဒ္ဓိဝိနိစ္ဆယ။ ။ ဝိဇ္ဈယန္တော၊ ကောဠိယန္တောကား ကံဟော၊ ထိုကြောင့် ဘောဇ
ပုတ္တေဟိဟု အဝုတ္တကတ္တား ထည့်သည်။ စရိယာပိဋကအဋ္ဌကထာ၌ကား-

သုလေဟိဝိ ဝိဇ္ဈယန္တေ။ ကောဠိယန္တေပိ သတ္တိဟိ။ ဘောဇပုတ္တေ န ကုပ္ပိဝိ
တိ ခုဗ္ဗလဘာဝကရဏတ္ထံ ဝေတ္တလတာပဝေသနတ္ထဉ္စ သာရဒါရူဟိ တစ္ဆေတွာ
ကတေဟိ တိမိဏသုလေဟိ အဋ္ဌသု ဌာနေသု ဝိဇ္ဈယန္တေပိ ခုဗ္ဗလဘာဝကရဏတ္ထံ
တိမိဏာဟိ သတ္တိဟိ တဟိ တဟိ ကောဠိယန္တေပိ ဘောဇပုတ္တေဘောဇပုတ္တာနံ
န ကုဇ္ဈာမိ-ဟု မိန့်အပ်၏။

ဤပါဠိ၌ ကတ္တားဟောဖြစ်သော ဝိဇ္ဈယန္တေ ကောဠိယန္တေ ဤနှစ်ပုဒ်တို့
သည် ဘောဇပုတ္တေနှင့် တုလျာမိကရဏဖြစ်ကုန်၏။ ဘောဇပုတ္တေ ဘောဇပုတ္တာနံ
ဟု ဖွင့်သည်ကား သီလာစာသုတ်ဖြင့် သမ္ပဒါနံ မှည့်၍ သမ္ပဒါနံအရာ၌ ဒုတိယာ
သက်သည် ဟူလိုသည်။ အနက်မူကား ဘောဇပုတ္တေသုဟု သတ္တမိအနက်ကို
မှတ်အပ်၏။

ဘောဇပုတ္တေတိ ဣဒဉ္စ န ကုဇ္ဈာမိတိတ္ထေ သမ္ပဒါနဝစနံ သမ္ပဒါနတ္ထေ ဥပ
ယောဂဝစနဿ ပဝတ္တတ္တာ။ တထာစ တတ္ထေဝ ဘောဇပုတ္တေတိ ဘောဇပုတ္တာ
နန္တိ ပုတ္တံ။ ဘောဇပုတ္တာနန္တိစ ဘောဇပုတ္တေသုဟိ အတ္ထော။ တဿ ဓာကုဇ္ဈ
မဟာဝိရာတိ တ္ထေတဿာတိတ္ထေ ဟသ္မိံ ကလာပုရုညေတိ အတ္ထောဝိယ။ ယထာ
ဟိ ဗုဒ္ဓဿ သီလာစာတေဟိ အာဒိသု ကမ္မသညာ ပဝါဒတ္ထံ သီလာသိစ္စာဒိ
လက္ခဏေန သမ္ပဒါနသညာ ကတာ။ ဝေမိဓာဝိ ဩကာသသညာ ပဝါဒတ္ထံ
သမ္ပဒါနသညာ ကာတဗျာတိ။ ။ ဇနီဝိပ။

ဝိဘတိကား ဒုတိယာ၊ သညာကား သမ္ပဒါနံ၊ မြန်မာပြန်အနက်ကား
ဩကာသ၊ သုံးလွန်းတင်ရသောပုဒ်တည်း။

ဘောဇပုတ္တေတိ ယုဒ္ဓကေ။ ။ ဋီကာ။
တေန အရုညေ မိဂေ တဒါဒယောဝါ မိဂေ ဘုဇန္တိ ပါလေန္တိ မာရ
ဏတ္တန္တိ ဘောဇာ၊ လုဒ္ဓကား၊ ဘောဇာဝေ ဘောဇပုတ္တာ။ ယထာ ဒေဝေါဝေ
ဒေဝပုတ္တေတိ ဒေသေတိ။ ။ ဇနီဝိပ။

ဤအလိုသော် ပုတ္တကား သောတ္ထ ဟူလိုသည်။
ဣန္ဒာဿယ (က) ၄၃၅-၃၂ (ဒုတိယဆကြိမ်)

(၂၅၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပုတ္တနယေနဝါ ဘောဇာနီ လုဒ္ဓကာနီ ပုတ္တာ၊ ဘောဇာ ပုတ္တာစ တေသန္တိ ဝါ
 ဘောဇပုတ္တာ။ တေဝိ အတ္တတော လုဒ္ဓကာ ယေဝါတိ ဒဿေတိ။ ။မဏိဒီပ။
 ဤအလိုသော် မူဆိုးတို့၏သားတို့သည်။ ဝါ၊ မူဆိုး မူဆိုးသားတို့သည် ဘောဇ-
 ကားမူဆိုးဟော၊ ပုတ္တကား သားဟော၊ အခြားသူသားမဟုတ်၊ အနီးရှိသော
 ဘောဇ၏ သားပင်တည်းဟု သိစိမ့်သောငှာ “ပုတ္တာစ တေသံ” ဟူသတည်း။
 ဘုဇ ပါလနဗျဝဟရဏေသု၊ ဗျဝဟရဏမဇ္ဈောဟရဏံ။ ။ဆဒ္ဒနီတိ ၂၁၃-ဆ။

တထာ၊ တပါး။ သောမနဿကုမာရကာလေ၊ သောမနဿမင်းသားဖြစ်
 သော ကာသဉ္ဇ်ဌင်း။ ဟတ္ထိပါလကုမာရကာလေ၊ ဟတ္ထိပါလမင်းသား ဖြစ်
 သော ကာလဉ္ဇ်ဌင်း။ အယောသရပဏ္ဍိတကာလေ၊ အယောသရပညာရှိ ဖြစ်
 သော ကာလဉ္ဇ်ဌင်း။ နေက္ခမ္မပါရမီ ကို။ ပူရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာရဇ္ဇံ၊ ကို။
 ပဟာယ၊ ရှိ။ နေက္ခမ္မပါရမီတာယ၊ ကို။ ပူရိတတ္တဘာဝါနံ၊ တို့၏။ ပရိမာဏံ
 နာမ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အထူး။ ဧကန္တေန၊ ဖြင့်။ အဿ၊ ၏။ စူဠသုတ
 သောမရာဇကာလေ၊ ဌ်။

ဂါထာနက်။ ။သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ စူဠသုတသောမရာဇဘူတော၊ သော။ အဟံ၊
 သည်။ မဟာဇနော၊ သည်။ ခေဋ္ဌပိဏ္ဍိ၊ တံတွေးပေါက်ကို။ အနပေက္ခော၊
 ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဆဉ္ဇေတိဣဝ၊ စွန့်၏သို့။ တထာ၊ တူ။ ဟတ္ထ
 ဂတံ၊ လက်သို့ရောက်သော။ မဟာရဇ္ဇံ၊ ကြီးစွာသော မင်းစည်းစိမ်ကို။
 အနပေက္ခော၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဆဒ္ဓယိံ၊ စွန့်ပြီ။ မဟာရဇ္ဇံ၊ ကို။
 စဇတော စဇန္တဿ၊ စွန့်သော။ မေ၊ ငါ၏။ ငါအား။ တတ္ထ၊ ထိုကြီးစွာသော
 မင်းစည်းစိမ်၌။ လဂနံ၊ ကပ်ငြိခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သော၊ ဤသို့
 ကြီးစွာသော မင်းစည်းစိမ်ကို ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် စွန့်
 ခြင်းသည်။ မေ၊ ငါ၏။ နေက္ခမ္မပါရမီ၊ ပရမတ္ထနေက္ခမ္မပါရမီမည်သည်။
 အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

မှတ်စွယ်။ ။လဂ သင်္ဂေစ၊ လဂတိ စဇတော န ဟောတိ လဂနံ။ ဆဒ္ဒနီတိ
 ၂၀-ဆ။ ။လဂနံလိုသည် လဂ္ဂနံမလို။

ဣတိဝေ၊ သို့။ နိဿင်္ဂတာယ၊ ငြိတယ်ခြင်း ကင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ရဇ္ဇံ၊
 ကို။ ဆဉ္ဇေတော၊ ရှိ။ နိက္ခမန္တဿ၊ ထောထွက်သော ဘုရားလောင်း၏။ နေက္ခမ္မ
 ပါရမီတာ၊ သည်။ ပရမတ္ထပါရမီနာမ၊ ပရမတ္ထနေက္ခမ္မပါရမီ မည်သည်။
 ဇာတာ၊ ၏။

နိဒါနကထာ

(၂၅၁)

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဝိဓုရပဏ္ဍိတကာလေ၊ ဌ်၎င်း။ မဟာဂေါဝိန္ဒပဏ္ဍိတ
ကာလေ၊ ဌ်၎င်း။ ကုဒါလပဏ္ဍိတကာလေ၊ ဌ်၎င်း။ အရုကပဏ္ဍိတကာလေ၊
ဌ်၎င်း။ ဗောဓိပရိဗ္ဗာဇကကာလေ၊ ဌ်၎င်း။ မဟောသဓပဏ္ဍိတကာလေ၊ ဌ်၎င်း။
ပညာပါရမီ၊ ကို။ ပူရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပညာပါရမီတာယ၊ ကို။ ပူရိတတ္ထ
ဘာဝါနံ၊ တို့၏။ ပရိမာဏံနာမ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အထူး။ ဧကန္တေန၊ ဖြင့်။
အဿ၊ ၏။ သတ္တုဘသ္မဇာတကေ၊ သတ္တုဘသ္မဇာတ်၌။ သေနကပဏ္ဍိတ
ကာလေ၊ ဌ်။

ဂါထာနက်။ ။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ သေနကပဏ္ဍိတဘူတော၊ သော။ အဟံ၊
သည်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဝိစိနန္တော၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။
ဗြာဟ္မဏံ၊ ပုဏ္ဏားအို့ ကို။ ဒုက္ခာ၊ သေအံ့သော ဆင်းရဲမှ။ မောစယိံ၊ လွတ်
စေပြီ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ မောငါနှင့်။ သမော၊ တူသ
သူသည်။ နတ္ထိ၊ လောကဇာတ်၌ မရှိ။ သော၊ ဤသို့ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍
ပုဏ္ဏားအို့ကို သေဘေးမှ လွတ်စေခြင်းသည်။ မေ၊ ၏။ ပညာပါရမီ၊
ပရမတ္ထပညာ ပါရမီသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဣတိဝေံ၊ သို့။ အန္တောဘသ္မဂတံ၊ သားရေအိတ် အတွင်း၌ တည်သော။
သပ္ပံ၊ မြေဟောက်ကို။ ဒုဿန္တဿ၊ မင်းနှင့်တကွ ပရိသတ်အား မြသော
ဘုရားလောင်း၏။ ပညာပါရမီတာ၊ သည်။ ပရမတ္ထပညာပါရမီနာမ၊ ပရမတ္ထ
ပညာပါရမီမည်သည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်၏။ (ဘသ္မ စမ္ပပသိဗ္ဗက၊ သားရေအိတ်
ဟော ပရိယာယ်)။

တထာ၊ တပါး။ ဝိရိယ ပါရမီတာဒိနမ္ပ၊ ဝိရိယပါရမီ စသည်တို့ကိုလည်း။
ပူရိတတ္ထဘာဝါနံ၊ တို့၏။ ပရိမာဏံနာမ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အထူး။
ဧကန္တေန၊ သဖြင့်။ အဿ၊ ၏။ မဟာဇနကဇာတကေ၊ ဌ်။

ဂါထာနက်။ ။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ မဟာဇနကော၊ မဟာဇနကမင်းသားဖြစ်
သော။ အဟံ၊ သည်။ ယဒါ၊ ၌။ သတ္တဟိမနုဿသတေဟိ၊ ခုနစ်ရာသော
သဘောသားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မဟာသမုဒ္ဒံ၊ သို့။ နာဝါယ၊ သဘော
ဖြင့်။ ဂတော၊ ကူးသွားပြီ။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘိန္နနာဝါ၊ ကွဲပျက်သော
သဘော ရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။

(၂၅၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မနုဿာ၊ ခုနစ်ရာသော သင်္ဘောသားတို့သည်။ အတိရဒဿိ၊ သမုဒြာ
ကမ်းတဖက်ကို မမြင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဇလမဇ္ဈေ၊ သမုဒြာ အလယ်၌။
ဟတာ၊ လိပ်၊ ငါး၊ မကောရ်း၊ ဖမ်းစားသတ်ညှစ်အပ်ကုန်သည်။ အာသု၊
ဖြစ်ကုန်ပြီ။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး။ မဟာသမုဒ္ဒံ၊ ကို။ တရန္တဿ၊
လက်ပစ်ကူးသော။ မေ-မမ၊ ငါ၏မူကား။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ အညထာ-
အညထာဘာဝေါ၊ မနစ်မဆုတ် အားထုတ်သည်မှတစ်ပါး တွန့်တိုသည်၏
အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သော၊ ဤသို့ ဟုတ်တုန်းလေ့ခတ် ဘောင်ကြီး
ပြတ်သို့ စွန့်လွှတ်ဝီရိယ လက်ချမဆုတ် စုတ်စုတ်စွန့်စား အားထုတ်ခြင်း
သည်။ မေ၊ ငါ၏။ ဝီရိယပါရမီ၊ ပရမတ္ထဝီရိယပါရမီသည်။ အဟော
သိ၊ ပြီ။

ဣတိဝေ၊ သို့။ မဟာသမုဒ္ဒံ၊ ကို။ တရန္တဿ၊ ကူးသောဘုရားလောင်း၏။
ဝီရိယပါရမီတာ၊ သည်။ ပရမတ္ထပါရမီနာမ၊ ပရမတ္ထ ဝီရိယပါရမီမည်သည်။
ဇာတာ၊ ၏။

ခန္တိဝါဒီဇာတကေ၊ ၌။

ဂါထာနက်။ ။ အစေတနံ၊ စိတ်မရှိသော သစ်တုံးကို။ ကောဋ္ဌန္တေဣဝ၊
ခုတ်ဖြတ်သကဲ့သို့။ မမံ၊ ငါ့ကို။ တိက္ခေန၊ ထက်စွာသော။ ဖရသုနာ၊ ပုဆိန်
ဖြင့်။ ကောဋ္ဌန္တေ၊ သူသတ်ယောကျ်ားတို့ကို ခုတ်ဖြတ်စေသော။ ကာသိ
ရာဇေ-ကာသိရညေ၊ ကလာပုမည်သော ကာသိမင်း၌။ နကုပ္ပုမိ၊ အမျက်
မထွက်။ သော၊ ဤသို့ ကာသိမင်း၌ အမျက်မထွက်ခြင်းသည်။ မေ၊ ၏။
ခန္တိပါရမီ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဣတိဝေ၊ သို့။ အစေတနတာဝေန၊ စိတ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဓိဝါ
သေန္တောဝိယ၊ သည်းခံ၏သို့။ မဟာဒုက္ခံ၊ ကြီးစွာသောဆင်းရဲကို။ အဓိဝါ
သေန္တဿ၊ သည်းခံသော ဘုရားလောင်း၏။ ခန္တိပါရမီတာ၊ သည်။ ပရမတ္ထ
ပါရမီနာမ၊ ပရမတ္ထခန္တိပါရမီမည်သည်။ ဇာတာ၊ ၏။
မဟာသုတသောမဇာတကေ၊ ၌။

ဂါထာနက်။ ။ သာရိပုတ္တံ၊ ရာ။ မဟာသုတသောမရာဇဘူတော၊ သော။
အဟံ၊ သည်။ သစ္စဝါစံ၊ သစ္စာစကားကို။ အနုရက္ခန္တော၊ စောင့်သည်

နိဒါနကထာ

(၁၁)

ဖြစ်၍။မမ၊ငါ၏။ဇီဝိတံ၊အသက်ကို။စဇိတွာ၊စွန့်၍။ကေသတခတ္တိယေ၊
တရုတယောက်သော မင်းတို့ကို။မောစေသိ၊သေစေးမှလွတ်စေပြီ။
သော၊ဤသို့အသက်ကိုစွန့်လျက် သစ္စာစောင့်ခြင်းသည်။မေ၊ငါ၏။
သစ္စပါရမီ၊သည်။အဟောသိ၊ပြီ။

ဣတိဇေ၊သို့။ဇီဝိတံ၊အသက်ကို။စဇိတွာ၊၍။သစ္စံ၊ကို။အနုရက္ခန္တယ၊
၏။သစ္စပါရမီတာ၊သည်။ပရမတ္ထပါရမီနာမ၊သည်။ဇာတာ၏။
မူဂပက္ခဇာတကေ၊ဦး။

ဂါထာနက်။။သာရိပုတ္တ၊ရာ။မူဂပက္ခဘူတော၊သော။အဟံ၊သည်။(အဓိဋ္ဌ
ဟိဦးစပ်)။မာတာ၊မယ်တော်ကို၎င်း။ပိတာ၊ခမည်းတော်ကို၎င်း။
ဥတော၊နှစ်ဦးကုန်သော မယ်တော် ခမည်းတော်တို့ကို။မေ၊ငါသည်။
ဒေဿ၊အပွိယာ၊မချစ်အပ်ကုန်သည်။နဟောန္တိ၊ကုန်။မဟာယသံ
မဟာယသောအပိ၊ကြီးစွာသော အခြံအရံ စည်းစိမ်ကိုလည်း။ဒေသံ
ဒေဿ၊အပွိယော၊မချစ်အပ်သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။တေဟိ၊ထိုနှစ်
ဦးကုန်သော မယ်တော် ခမည်းတော် စည်းစိမ်အခြံအရံတို့ထက်။သတ
ဂုဏေန၊အဆအရာဖြင့်၎င်း။သဟဿဂုဏေန၊အဆအထောင်ဖြင့်၎င်း။
မယံ၊သည်။သဗ္ဗညုတံ သဗ္ဗညုတ၊သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို။ပိယံ ပိယာ၊
ချစ်အပ်သည်။အဟောသိ၊၏။တသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။ဝတံ၊အကျွန် ဆွံကျွန်
နားပင်းကျွန်မူသော အကျင့်ကို။အဓိဋ္ဌဟိ၊ဆောက်တည်ပြီ။

ဣတိဇေ၊သို့။ဇီဝိတံ၊ကို။စဇိတွာ၊၍။ဝတံ၊ကို။အဓိဋ္ဌဟန္တယ၊အား။
အဓိဋ္ဌာနပါရမီတာ၊သည်။ပရမတ္ထပါရမီနာမ၊သည်။ဇာတာ၏။

မှတ်စု။။ဒိတိ အဂ္ဂိတိယံ၊ဓမ္မံ ဒေဿတိ၊ဒိဿော၊ဒိဋ္ဌော၊ဒေသိ၊ဒေဿာ၊
ဒေသိယော။ပ။ဓမ္မကာမော သင်္ခ ဟောတိ၊ဓမ္မဒေသိ ပရာသဝေ။ ၊
သဒ္ဓနီတိ-၁၈၇-၈-ဆ။
ပဋိသေကောင်းလျက် ပဋိသေခအနက်ကို ဟောသောဓာတ်ဏာ၊ဒိတိဓာတ်ဝင်
တည်းဟု ဖြေပါလေ။“ဒေသံ မဟာယသံ၊သဗ္ဗညုတံ ဝိယံမဟံ၌ ပဌမအနက်၌
ဒုတိယာ သက်သတည်း။
မဟာယသံပိ မဟာယသောပိ မဟတိ ရဋ္ဌသမ္ပတ္တိပိ ပဉ္စဒါရက သတဘူတော
ဝါ မဟာပရိဝါရောပိ စတုသဋ္ဌိဓာတိ ဘူတောဝါ မေယော ဒေသံ ဒေဿာ

(၂၅၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အပ္ပိယော န ဟောတိ။ သဗ္ဗညုတာ ပိယာတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပစ္စတ္တတ္ထေ ဥပယောဂ
 ဝစနံ ကတွာ သဗ္ဗညုတံ ပိယန္တိ ဝတ္ထံ၊ တသ္မာ သဗ္ဗညုတာပိယာတိ အတ္ထော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။မဏိဒီပ။

ကေရာဇဇာတကော၊ ကေရာဇဇာတံ၌။

ဂါထာနက်။ ။သာရိပုတ္တရာ။ အဟံသည်။ ယဒါ။၌။ ကေရာဇာနာမ၊ ကေ
 ရာဇာမည်သောမင်းသည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်၏။ တဒါ၊ ထိုကေရာဇ်မင်း
 ဖြစ်သောအခါ၌။ မယာ၊ ငါမှ။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။
 နဥတ္တသတိ နဘာယတိ၊ မကြောက်မရွံ့။ အဟမ္မိ၊ ငါသည်လည်း။ ကဿစိ၊
 မှ။ နဘာယာမိ၊ မကြောက်မရွံ့။ မေတ္တာဗလေန၊ မေတ္တာဘာဝနာ၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဥပတ္တဒ္ဓေါ၊ ထောက်ပံ့အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပဝနေ၊ တောကြီး၌။
 ရမာမိ၊ မွေ့လျော်၏။

ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ကို။ အနုပလောကေတွာ၊ မငဲ့မကြည့်မှ၍။
 မေတ္တာယန္တဿ၊ မေတ္တာကရောန္တဿ၊ မေတ္တာပြုသော ဘုရားလောင်း၏။
 မေတ္တာပါရမီတာ၊ သည်။ ပရမတ္ထပါရမီနာမ၊ သည်။ ဇာတာ၊ ၏။

လောမဟံသဇာတကော၊ ၌။

ဂါထာနက်။ ။သာရိပုတ္တရာ။ အဟံသည်။ လောမဟံသဇာတကော၊ လော
 မဟံသဖြစ်သောကာလ၌။ သုသာနေ၊ ၌။ ဆဝဋ္ဌိကံ၊ စွန့်ပစ်အပ်သော
 သူခသကောင်၏ စက်ဆုပ်ဖွယ်သောအရိုးကို။ ဥပနိဓာယ၊ ခေါင်းအုံး
 ၍။ သေယံ၊ အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေမိ၊ ၏။ ဇေသယန္တံ၊ ဤသို့ လူရိုးကို
 ခေါင်းအုံး၍အိပ်သော။ မံ၊ ငါသို့။ ဂါမဏ္ဍလာ၊ ရွာသူသားငယ်တို့
 သည်။ ဥပဂန္တော၊ ကပ်၍။ အနုပ္ပကံ၊ များစွာသော။ ရူပံ ဝိပ္ပကာရံ၊
 တံတွေးထွေးခြင်း ကျင်ငယ်ပန်းခြင်း စသောအမှုအရာကို။ ဒသေန္တိ၊
 ပြကုန်၏။

ဣတိဝေ၊ သို့။ ဂါမဒါရကေသု၊ ရွာသူသားငယ်တို့သည်။ နိဠတနာဒီဟိ
 စေ၊ တံတွေးထွေးခြင်း ကျင်ငယ်ပန်းခြင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်၎င်း။ မာလဂန္ဓ၊
 ပဟာရာဒီဟိ၊ ပန်းနံသာပူဇော်ခြင်းစသည်တို့ဖြင့်၎င်း။ သုခဒုက္ခံ၊ ချမ်းသာ
 ဆင်းရဲကို။ ဥပ္ပါဒေန္တေသုပိ၊ ဖြစ်စေကုန်သော်လည်း။ ဥပေက္ခနံ၊ လျစ်လျူ။

နိဒါနကထာ

(၂၅၅)

ရှုခြင်းကို။ အနုတိဝတ္ထေန္တဿ၊ မလွန်သော ဘုရားလောင်း၏။ ဥပေက္ခာပါရမီ တာသည်။ ပရမတ္ထပါရမီနာမာသည်။ ဇာတာ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ကုန္တိတံ အဋ္ဌိ အဋ္ဌိကံ၊ ကုန္တိတတ္ထေ ကပစ္စယော၊ ဆဝဿ ဆဒ္ဓိတ ကဋ္ဌေဝရဿ အဋ္ဌိကံ ဆဝဋ္ဌိကံပြု။ ဝါမဏ္ဍလာတိ ဝါမဒါရကာ၊ ဝိဒ္ဓိကာ။ တေန သကုဏာဒိနံ အဏ္ဍာနိ လန္တိ ဝဏ္ဏန္တိ ဟိဋ္ဌိတုံဝါ ခါဒိတုံ ဝါတိအဏ္ဍ လာ၊ ဝေါဏာနံဝါ အတ္ထနောဝါ အဏ္ဍာနိ လန္တိ ဝဏ္ဏန္တိ ပရာမသန္တိ ကိဋ္ဌန ဝသေနာတိ အဏ္ဍလာ၊ အဏ္ဍံ ကက္ကသံ၊ ဖရုထံ ကာယဝစိကမ္ဘံ လန္တိ ပဝတ္ထန္တိတိ ဝါ အဏ္ဍလာ၊ ဝါမဝါသိနော ဝါမဋ္ဌာဝါ အဏ္ဍလာ ဝါမဏ္ဍလာတိဝါ ဝါမ ဝါသိနံ ဝါမဋ္ဌာနံဝါ ပုတ္တံ အဏ္ဍလာ ဝါမဏ္ဍလာတိဝါ အတ္ထံ ဒေသေတိ။
မဏိဒိဝံ။

အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ထွေ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ပန၊ အကျဉ်းမှတစ်ပါး အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ယေသေသောအတ္ထော၊ ကို။ စရိယာပိဋကတော၊ မှ။ ဂဟေ တဗ္ဗော၏။ ဧဝံ ဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြား၍ သောနည်းဖြင့်။ ပါရမီယော၊ တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ ဝေဿန္တရတ္ထဘာဝေ၊ ၌။ ဌိဟော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍-

ဂါထာနက်။ ။ သာရိပုဏ္ဏ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ ယဒါ၊ ၌။ ဝေဿန္တရေရာဇာ နာမ၊ ဝေဿန္တရာမည်သောမင်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အစေတနာ၊ စိတ်မရှိလော။ အယံပထဝီ၊ သည်။ သုခဒုက္ခ၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို။ ဝါ၊ ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌကို။ အဝိညာယအပိ၊ မသိမူ၍လည်း။ သာ၊ ထိုမြေကြီးသည်။ မယံ၊ ငါ၏။ ဒါနဗလာ ဒါနဗလေန၊ ဒါန၏ အစွမ်း ကြောင့်။ သတ္တကုတ္တု၊ ကြိမ်။ ပကမ္မထ၊ ဝဲ၊ ယာ၊ ရွှေ၊ နောက် တက်အောက် ခြောက်ထွေ တုန်လှုပ်လေ၏။

ဣတိဧဝံ၊ သို့။ ပတာပထဝီကမ္ပနာဒိနိ၊ မြေကြီးကိုတုန်လှုပ်စေခြင်း ၊ အစ ရှိကုန်သော။ မဟာပုညာနိ၊ တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ အာယုပရိယောသာနေ၊ အသက်၏အဆုံး၌။ တတော၊ ထိုဝေဿန္တရာကိုယ်အဖြစ်မှ။ စုတော၊ ရှိသော်။ တုသိတဘဝနေ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တိ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတုသိတဘဝနတ်ပြည်၌။ အညော၊ ကိုယ် တော်မှ တစ်ပါးကုန်သော။ ဒေဝေနတ်တို့ကို။ ဒသဟိ ဌာနေဟိ၊ ဆယ်ပါး

(၂၅၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သောအကြောင်းတို့ဖြင့်။ အဓိကဏှိတော၊ လွမ်းမိုး၍။ မနုဿဂဏနာယ၊ လူတို့
 အရေအတွက်အားဖြင့်။ သဠိဝဿသတသဟဿာမိကာနိ၊ အနှစ်ခြောက်
 သန်း အလွန်ရှိကုန်သော။ သတ္တပညာသဝဿကောဋ္ဌိယော၊ ငါးဆယ်ခုနစ်
 ကုဋေ ကာသပတ်လုံး။ ယာဝတာယုကံ၊ အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး။
 ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ၊ ကို။ အနုဘဝန္တော၊ ခံစားလျက်။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ သတ္တဟိ ဒိဝသေဟိ၊
 ခုနစ်ရက်တို့ဖြင့်။ အာယုက္ခယံ၊ အသက်၏ ကုန်ခြင်းသို့။ ပါပုဏိဿတိ၊ လတ်။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗျေသေဝံ၊ ဝတ္တာနိ၊ အဝတ်တို့သည်။ ကိလိဿန္တိ၊ ညစ်နွမ်း
 ကုန်၏။ မာလာဘူတိသည်။ မိလာယန္တိ၊ ညှိုးနွမ်းကုန်၏။ ကစ္ဆကေဟိ၊ လက်က
 တီးကြားတို့မှ။ သေဒါ၊ ချွေးတို့သည်။ မုဉ္ဇန္တိ၊ ထွက်ကုန်၏။ ကာယေ၊ ဦး။
 ဒုဗ္ဗဏှံ၊ အဆင်းမလှသည် အဖြစ်သည်။ ဩက္ကမတိ၊ သက်၏။ ဒေဝေါ၊ နတ်
 သည်။ ဒေဝါသနေ၊ နတ်၏ နေရာ၌။ နသဏ္ဌဟတိ၊ မရပ်တည်နိုင်။ ဣတိ
 ဣမေသု ပဉ္စသုပဗ္ဗနိမိတ္တေသု၊ ဤငါးပါးသော ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့သည်။ ဥပ္ပန္နေသု၊
 ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တာနိ၊ ထိုင်ငါးပါးသော ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။
 “ဘော၊ အို-အချင်းတို့။ သဂ္ဂါ၊ နတ်ပြည်တို့သည်။ သုညာ၊ ဆိတ်ကုန်သည်။
 ဘဝိဿန္တိဝတ၊ ဖြစ်လအံ့ကုန်သတတ်”။ ဣတိ၊ သို့။ သံဂေဂဇာတာဟိ၊ ဖြစ်
 သော ထိတ်လန့်ခြင်းရှိကုန်သော။ ဒေဝတာဟိ၊ တို့သည်။ မဟာသတ္တဿ၊ ၍။
 ပူရိတပါရမိဘာဝံ၊ ဖြည့်အပ်ပြီးသော ပါရမီရှိသည်အဖြစ်ကို။ ဥတော၊ ၍။
 ဣမသ္မိံ ဗောဓိသတ္တေ၊ သည်။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ အညံ၊ တုသိတာနတ်ပြည်မှ တပါး
 သော။ ဒေဝလောကံ၊ သို့။ အနုပဂန္တော၊ မကပ်မူ၍။ မနုဿလောကေ၊ ဦး။
 ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ၍။ ဗုဒ္ဓဘာဝံ၊ သို့။ ပတ္တေသေဝံ၊ ပညာနိ၊ တို့ကို။ ကထော၊ ၍။ စုတာ
 စုတာ၊ စုတေ စုတေကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဒေဝလောကံ၊ ကို။ ပရိ
 ပူရေဿန္တိ၊ ပြည့်စေကုန်လတ်။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတော၊ ကြံ၍။

ဂါထာနက်။ ။ သာရိပုတ္တရာ။ အဟံ၊ သည်။ ယဒါ၊ ဤ။ သမတိံ သပါရ
 မိယော၊ အမျှသုံးဆယ်သော ပါရမီတို့ကို။ ပူရေတော၊ ၍။ တုသိတေ
 ကာယေ၊ တုသိတာ နတ်အပေါင်း၌။ ဝါ၊ တုသိတေကာယေ တုသိတ
 ဘဝနေ၊ တုသိတာနတ်တို့၌။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ပြီးအဟံ၊ သည်။ သန္တုသိတောနာမ၊
 သန္တုသိတမည်သော။ ဒေဝရာဇာ၊ နတ်မင်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီး
 တဒါ၊ ဦး။ ဒသသဟဿိ ဒသသဟဿ စက္ကဝါဠေသု၊ တသောင်းသော

စကြဝဠာတို့၌။ နိဿိန္ဒာ၊ နေကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဣမသ္မိံ စက္ကဝါဠေ၊ ၌။ သမာဂန္တာ သန္နိပတိတော၊ စည်းဝေးကုန်၍။ မမံ ငါသ္မိံ။ ဥပသင်္ကမိတော၊ ၍။ အဉ္ဇလီ၊ ချီအပ်သောလက်အုပ်ရှိကုန်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ မဟာဝီရ၊ ကြီးသောလုံ့လရှိသော။ ဒေဝ၊ အလောင်း နတ်သားမင်း။ အယံကာလော၊ ဤအခါသည်။ တေ၊ အလောင်း နတ်သားမင်း၏။ ဗုဒ္ဓဘာဝတ္ထာယ၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ကာလော၊ အခါသည်။ ဟောတိ၊ ၍။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဣတော၊ ဤတုသိတာနတ်ပြည်မှ။ စပိတော၊ ၍။ အညံဒေဝလောကံ၊ တပါးသော နတ်ပြည်သို့။ အနုပဂန္တာ၊ မကပ်မူ၍။ မနုဿလောကေ၊ ၌။ မာတုကုမ္ဘိယံ၊ မယ်တော်ဝမ်း၌။ ဥပ္ပဇ္ဇ၊ ပဋိသန္ဓေယူတော်မူလော့။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ၍။ သဒေဝကံ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကံ၊ သတ္တလောကကို။ တာရုယန္တော၊ သံသရာတည်းဟူသောသမုဒြာမှ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကြည်းထက်သို့ တင်တော်မူသည်။ ဟုတော၊ ၍။ အမတံ၊ သေခြင်းကင်းသော။ ပဒံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဗုဇ္ဈဿ၊ သိတော်မူလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အမတနိဗ္ဗာနဿ၊ အမြှိုက်နိဗ္ဗာန်ကို။ ဗောဓေ၊ သိခြင်းကို၎င်း။ သန္တာရာပနုဉ္စ၊ သံသရာ ဟူသောသမုဒြာမှ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကြည်းထက်သို့ ကယ်တင်ခြင်းကို၎င်း။ ယာစန္ဒိ၊ တောင်းပန်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ယတောဟန္တိဝိ ပါဠော၊ ယတော ယဒါတိ အတ္ထော၊ တတောစရာဇာတရမာနောတိ အာဒိသုဝိယ ဟိ သတ္တဗျတ္တေစ တောပစ္စယော ဟောတိ၊ ပါဠိယံ ပန ယဒါဟန္တိ ပါဠောယေဝ ဒိဿတိ၊ အဋ္ဌကထာယဉ္စ ယဒါတိ ယသ္မိံ ကာလော၊ အဟန္တိ အတ္တာနံ နိဗ္ဗိဿတိတိ ဝုတ္တံ၊ ပဂ္ဂဟိတော အဉ္ဇလီယေဟိ၊ တေပဉ္စလိန္တိဝိ ပါဠော၊ အဉ္ဇလိံ ကတွာတိ အတ္ထော။

ဝေ၊ သို့။ ဗုဒ္ဓဘာဝတ္ထာယ၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဒေဝေဟိ၊ သောင်းလောကဓာတ် နတ် ဗြဟ္မာတို့သည်။ အာယာစိတော၊ တောင်းပန်အပ်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ ကာလံ၊ ဘုရားဖြစ်သောကာလကို၎င်း။ ဒိပံ၊ ဘုရားဖြစ်ရာကျွန်းကို၎င်း။ ဒေသံ၊ ဘုရားဖြစ်ရာအရပ်ကို၎င်း။ ကုလံ၊ ဘုရားဖြစ်ရာ အမျိုးကို၎င်း။ ဇနေတ္တိယာ၊ မယ်တော်၏။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ အသက်အတိုင်း အရှည်ကို၎င်း။ ဣတိဣမာနိ ပဉ္စမဟာဝိလောကနာနိ၊ ဤသို့ ငါးပါးသော ကြီးမြတ်

(၂၅၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သော ကြည့်ရှုအပ်သော အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဝိလောကေတွာ၍။ ကတ
သန္နိဋ္ဌာနော၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဆုံးဖြတ်ခြင်းရှိသည်။ ဟုတွာ၍။ တတော၊ ထို
တုသိတာနုတ်ပြည်မှ။ စဝိတွာ၍။ သကျရာဇကုလေ၊ သာကီဝင် မင်းမျိုး၌။
ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၍။ တတ္ထ၊ ၌။ မဟာသမ္ပတ္တိယာ၊ ကြီးစွာသော
စည်းစိမ်မှ။ အပရိဟာယမာနော၊ မဆုတ်မယုတ်သည်။ ဟုတွာ၍။ အနုက္ကမေ
န၊ အားဖြင့်။ တဒြယောဗ္ဗန္ဓ၊ ကြီးပြောင်စဉ်မြောက် ထီးနှင့် လျှောက်ပတ်
ကောင်းမြတ်သောအရွယ်သို့။ အနုပိပုဏ္ဏိရောက်၏။ ဣမသ္မိံ အန္တရေ၊ ဤ
အကြား၌။ “သတော။ ပ။ ဩက္ကမတိ” တိ အာဒိနံ၊ သတော။ ပ။ ဩက္ကမတိ
ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ သုတ္တပဒါနဉ္စေ၊ သုတ်ပုဒ်တို့၏၎င်း။ တေသံ၊ ထို
သုတ်ပုဒ်တို့၏။ အဋ္ဌကထာယစ၊ အဋ္ဌကထာ၏၎င်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရော၊
ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗေ၊ ၏။

သောဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဥတုနံ၊ ဆောင်း၊ နွေ၊
မိုးဥတုတို့အား။ အနုစ္စဝိကေသု၊ လျှောက်ပတ်ကုန်သော။ တိသုပါသာဒေ
သု၊ ရာမ၊ သုဘ၊ သုရာမ တည်းဟူသော ပြာသာဒ် သုံးဆောင်တို့၌။ ဒေဝ
လောကသိရိဝိယ၊ နတ်၌ဖြစ်သော အသရေကဲ့သို့သော။ ရဇေသိရိ၊ မင်း၏
အသရေကို။ ဝါ၊ မင်းစည်းစိမ်ကို။ အနုဘဝမာနော၊ ခံစားလျက်။ ဥယျာန
ကိဋ္ဌာယ၊ ဥယျာဉ်ကစားခြင်းငှာ။ ဂမနသမယေ၊ လွှက်တော်မှုသောအခါ၌။
အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ဇိဏ္ဏဗျာဓိမတသင်္ခါတေ၊ သူအိုသူနာသူသေဟု ဆိုအပ်
ကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ ဒေဝဒုတေ၊ နတ်၏ တမန်တို့ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။
အဉ္ဇာတသံဝေဂေါ၊ ဖြစ်သော ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသည်။ ဟုတွာ၍။ နိဝတ္တိတွာ၊
ပြန်လည်၍။ စတုတ္ထဝါရေ၊ လေးကြိမ်မြောက်သော အကြိမ်၌။ ပဗ္ဗဇိတံ၊
ရဟန်းကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ သည်။ သာဓု၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရဟန်း
အံ့ဖြစ်၌။ ရုစိံ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ၍။ ဥယျာနံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။
တတ္ထ၊ ၌။ ဒီဝသဘာဂံ၊ နေအဖို့ကို။ ခေပေတွာ၊ ကုန်စေ၍။ မင်္ဂလပေါက္ခ
ရဏီတိရေ၊ မင်္ဂလာ ရေကန်နား၌။ နိသိန္ဓေ၊ လျက်။ ကပ္ပကဝေသံ၊ ဆေတ္တာ
သည် အသွင်ကို။ ဂဟေတွာ၍။ အာဂတေန၊ သော။ ဝိသုကမ္မေနဒေဝပုတ္တေ
န၊ ဝိသုကြုံနတ်သားသည်။ အလင်္ကတပုဋိယတ္တော၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့်
စပ်သည်။ ဟုတွာ၍။ ရာဟုလဘဒ္ဒကဿ၊ ရာဟုလဘဒ္ဒမင်းသား၏။ ဇာတ

သာသနံ၊ ဖွားတော်မူသော သတင်းစကားကို။ သုတု၊ ရှိ။ ပုတ္တသိနေဟဿ၊ သား၌ချစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဂေဟသိတပေမတဏှာ၏။ ဗလဝဘာဝံ၊ အားကြီးသည်အဖြစ်ကို။ ဥတု၊ ရှိ။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ ဣမံဗန္ဓနံ၊ ဤဂေဟသိတပေမတဏှာဟူသော အနှောင်အဖွဲ့သည်။ နဝစုတိ၊ မတိုးပွားသေး။ တာဝဒေဝ ထိုမတိုးပွားမီလျှင်။ နံဗန္ဓနံ၊ ထိုဂေဟသိတပေမတဏှာဟူသော အနှောင်အဖွဲ့ကို။ ဆိန္ဒိယာမိ၊ ဖြတ်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေတု၊ ရှိ။ သာယံ၊ ညချမ်းအခါ၌။ နဂရံ၊ နေမြည်တော်သို့။ ပဝိသန္တေ၊ ဝင်တော်မူသည်။ ဟုတု၊ သော်။

ဂါထာနက်။ ။ဘောတိယောသခိနိယော၊ အို-သူငယ် သူငယ်ချင်းမတို့။ ယဿမာတုယာ၊ အကြင်အမိအား။ ဤဒိသော၊ ဤသို့သဘောရှိသော သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီးရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ သဗ္ဗဖာလိ ဖုလ္လော၊ အလုံးစုံထက်ဝန်းကျင်ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သော။ သာလရာဇာဝိယစ၊ အင်ကြင်းပင်မင်းကဲ့သို့၎င်း။ ဒေဝရာဇာဝိယစ၊ သိကြားနတ်မင်းကဲ့သို့၎င်း။ အတိဝိရောစမာနော၊ အလွန်တင့်တယ်သော။ အယံပုတ္တော၊ ဤသားကောင်းရတနာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာမာတာ၊ ထိုသားကောင်းအမိသည်။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီး ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သော အင်ကြင်းပင်မင်းကဲ့သို့၎င်း သိကြားနတ်မင်းကဲ့သို့၎င်း အလွန်တင့်တယ်သော။ ဣမံပုတ္တံ၊ ဤရွှေတုံးရွှေခဲရွှေမရဲသော သားကောင်းရတနာကို။ ဒိသွာ၊ တစီမံစီမံကြည့်၍။ သဗ္ဗသောကပရိဋ္ဌာဟဝူပသန္တဝသေန၊ အလုံးစုံ စိုးရိမ်ခြင်း ပူပန်ခြင်း ငြိမ်းသေည်၏အစွမ်းဖြင့်။ နိဗ္ဗုတာ၊ ငြိမ်းသောစိတ်ရှိသည်။ သိယာနု၊ ဖြစ်ရာသည် မဟုတ်တုံလော။ ယဿပိတုနော၊ အကြင်အဘအား။ ဤဒိသော၊ ဤသို့ သဘောရှိသော သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီး ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ သဗ္ဗဖာလိဖုလ္လော၊ သော။ သာလရာဇာဝိယစ၊ ၎င်း။ ဒေဝရာဇာဝိယစ၊

(၂၆၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

၎င်း။ အတိဝိရောဓမာနောသော။ အယံပုတ္တော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။
 သောပိတာ၊ သည်။ ဤဒိသံ၊ သော။ ဣမံပုတ္တံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ သဗ္ဗသောက
 ပရိဋ္ဌာဟဝုပသန္တဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗုတော၊ သည်။ သိယာနုန၊ တုံလော။
 ယဿာနာရိယာ၊ အကြင်မယားအား။ ဤဒိသော၊ သော။ သဗ္ဗဖာလိ
 ဖုလ္လော၊ သော။ သာလရာဇာဝိယစ၊ ၎င်း။ ဒေဝရာဇာဝိယစ၊ ၎င်း။ အတိ
 ဝိရောဓမာနောသော။ အယံပတိ၊ ဤလင်သည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ သာနာရိ၊ ထို
 လင်ကောင်း မယားသည်။ ဣမံပတိ၊ ဤရွှေတုံး ရွှေခဲ ရွှေမရဲသော
 လင်ကောင်းရတနာကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ သဗ္ဗသောက ပရိဋ္ဌာဟဝုပသန္တ
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗုတော၊ သည်။ သိယာနုန၊ တုံလော။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ကိသာဂေါတမိယာနာမ၊ ကိသာဂေါတမိ အမည်
 ရှိသော။ ပိတုစ္ဆာဓိတာယ၊ ဦးရီးတော်သွီးသည်။ ဘာသိတံ၊ သိအပ်သော။
 ဣမံဂါထံ၊ ဤသီချင်းဂါထာကို။ သုတွာ၊ ရှိ။ “အဟံ၊ ငါ့ကို။ ဣမာယ၊
 ဤ ကိသာဂေါတမိသည်။ နိဗ္ဗုတပဒံ၊ နိဗ္ဗုတဟူသော ပုဒ်ကို။ ဝါ၊
 ငြိမ်းခြင်းအနက်ကို ဟောသောပုဒ်ကို။ သာပိတော၊ ကြားစေအပ်၏”။
 ဣတိ၊ ဤသို့နုလုံးသွင်းတော်မူ၍။ ဂီဝတော၊ လည်တော်မူ။ သတသဟဿဝ္ဓ
 နိကံ၊ အဖိုးတသိန်းထိုက်သော။ မုတ္တာဟာရံ၊ ပုလဲသွယ်ကို။ မုဉ္ဇိတွာ၊ ချပ်၍။
 တဿာ၊ ထိုကိသာဂေါတမိအား။ ပေသေတွာ၊ ပို့စေ၍။ အတ္ထုနော၊ ဤ။
 ဘဝနံ၊ နန်းတော်သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ရှိ။ သိရိသယနေ၊ အသရေရှိသော အိပ်ရာ၌။
 နိသိန္ဓော၊ လျက်။ နိဒ္ဒါဝသေန၊ အိပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နာဋကနံ၊ အငြိမ့်
 သည်မ ကိုယ်လုပ်မောင်းမတို့၏။ ဝိပ္ပကာရံ၊ ဖောက်ပြန်သော အမှုအရာကို။
 ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ နိဗ္ဗိန္ဒဟဒယော၊ ငြီးငွေ့သော နှလုံးရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ဆန္ဒံ၊ ဆန္ဒ
 အမတ်ကို။ ဥဋ္ဌာပေတွာ၊ ထစေ၍။ ကဏ္ဍကံ၊ ကဏ္ဍကမြင်းကို။ အာဟရာ
 ပေတွာ၊ ဆောင်စေ၍။ ကဏ္ဍကံ၊ ကို။ အာရုယု၊ တက်စီး၍။ ဆန္ဒသဟာယောဝ၊
 ဆန္ဒသာလျှင် အတော်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ဒသသဟဿိလောကဓာတုဒေဝ
 တာဟိ၊ သောင်းလောကဓာတ် နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ ကတပရိဝါရော၊ ပြုအပ်
 သော အခြံအရံရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ မဟာဘိနိက္ခမနံ၊ မြတ်သော တောထွက်
 ခြင်းကို။ နိက္ခမိတွာ၊ ရှိ။ တေနေဝရတ္တာဝသေသေန၊ ထိုည၌ကြွင်းခြင်း
 သာလျှင်။ တိဏိမဟာရဇ္ဇာနိ၊ ကပိလဝတ်၊ ဒေဝဒဟ၊ ကောလိယဟု ဆိုအပ်

သော သုံးပြည်ထောင်တို့ကို။ အတိတ္တဗ္ဗလွန်၍။ အနာမာနဒီတိရေ၊ အနာ
မာမြစ်ကမ်း၌။ ပဗ္ဗတိတော၊ ၍။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ ရာဇဂဟံ၊ ရာဇဂြိုဟ်
ပြည်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ကြွတော်မူ၍။ တတ္ထ၊ ထိုရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌။ ပိဏ္ဏာယ၊ ဆွမ်း
အလို့ငှာ။ စရိတော၊ ၍။ ပဏ္ဏဝပဗ္ဗတပဗ္ဗာရေ၊ ပဏ္ဏဝတောင်ဝှမ်း၌။ နိသီဒိသ္မာ၊
နေ၍။ မဂဓရာဇေန၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီးသည်။
ရဇဇေန၊ မင်းစည်းစိမ်ဖြင့်။ နိမန္တိယမာနေ၊ ဘိတ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ တံ၊ ထိုမင်း
စည်းစိမ်ကို။ ပဋိကိပိတော၊ ပယ်တော်မူ၍။ ဗောဓိမဏ္ဍေ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌။
သဗ္ဗညုတံ၊ သို့။ ပတော၊ ၍။ တဿ၊ ထိုဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီး၏။ ဝိဇီတံ၊ နိုင်ငံသို့။
အာဂမနတ္ထာယ၊ ကြွလာခြင်းအကျိုးငှာ။ တေန၊ ထို ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး
သည်။ ဂဟိတပဋိညော၊ ယူအပ်သော ဝန်ခံခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ အာဠာရဉ္စ၊
အာဠာရရသေ့သို့၎င်း။ ဥဒကဉ္စ၊ ဥဒကရသေ့သို့၎င်း။ ဥပသင်္ကဓိတော၊ ကပ်၍။
တေသံ၊ ထိုအာဠာရဥဒကတို့၏။ သန္တိကော၊ ၌။ အဓိဂတဝိသေသေန၊ ရအပ်
သော သမာပတ်အထူးဖြင့်။ အပရိတုဠော၊ မရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍။ ဆဗ္ဗဿာနိ၊
ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ မဟာပဓာနံ၊ သည်းစွာသော ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်
ခြင်းကို။ ပဒဟိတော၊ အားထုတ်၍။ ဝိသင်္ခပုဏ္ဏမဒိဝသေ၊ ကဆုန်လပြည့်
နေ့၌။ ပါတောဝ၊ နံနက်ကသာလျှင်။ သေနာနိဂမေ၊ သေနနိဂုံး၌။ သုဇာ
တာယ၊ သေဌေးသမီး သုဇာတာသည်။ ဒိန္နံ၊ လူအပ်သော။ ပါယာသံ၊ ဃနာ
ဆွမ်းကို။ ပရိဘုဉ္ဇိတော၊ သုံးဆောင်၍။ နေရဉ္စရာယနဒိယာ၊ နေရဉ္စရာမြစ်၌။
သုဝဏ္ဏပါတီ၊ ရွှေခွက်ကို။ ပဝါဟေတော၊ မျော၍။ နေရဉ္စရာယ၏။ တီရေ၌။
မဟာဝနသဏ္ဍေ၊ တောအုပ်ကြီး၌။ နာနာသမာပတ္တိဟိ၊ အထူးထူးသော
သမာပတ်တို့ဖြင့်။ ဒိဝသတာဂံ၊ နေအဖို့ကို။ ဝီတိနာမေတော၊ လွန်စေ၍။
သာယနသမယေ၊ ညချမ်းအခါ၌။ သောတ္ထိယေန၊ မောင်ချမ်းသာသည်။
ဒိန္နံ၊ လူအပ်သော။ အဋ္ဌတိဏမုဋ္ဌံ၊ မြက်ရှစ်ဆုပ်ကို။ ဂဟေတော၊ ၍။ ကာဠေ
နနာဂရာဇေန၊ ကာဠနဂါးမင်းသည်။ အဘိတ္ထုတဂုဏော၊ ချီးမွမ်းအပ်သော
ကျေးဇူးရှိသည်။ ဟုတော၊ ၍။ ဗောဓိမဏ္ဍံ၊ သို့။ အာရုယ၊ တက်၍။ တိဏာနိ၊
မြက်ရှစ်ဆုပ်တို့ကို။ သန္တရိတော၊ ခင်း၍။ ယာဝ၊ အကြင် ရွှေလောက်။
မေ ငါသည်။ အနုပါဒါယ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် မစွဲလမ်းသည်ဟူ၍။
အာသဝေဟိ၊ အာသဝေါတရားတို့မှ။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ နဝိမုစ္စိဿတိ၊

(၂၆၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မလ္လုတ်လတံ။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်။ ဣမံပလ္လုက်၊ ဤထက်ဝယ် ပလ္လင်ကို။
 နဘိန္ဒိဿာမိ၊ မဖျက်လတံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိညံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။
 ကတွာ၊ ပြု၍။ ပါစိနဒိဿာဘိမုခေါ၊ အရှေ့အရပ်သို့ ရှေးရှု။ နိသီဒိတွာ၊
 နေ၍။ သူရိယော၊ နေသည်။ အနတ္ထဂံမိတေယေဝ၊ မဝင်မီလျှင်။ မာရဗလံ၊
 အထက်ကိုးယူဇနာ နှစ်ဖက် ဝဲယာ ဆယ်နှစ်ယူဇနာစီ နောက်မျက်နှာက
 စကြဝဠာ ဆိုက်အောင် မြားမြောင် သောသော ဖြင်ပေါ်ပြီးခိုင်း မနိုင်
 ရေတွက် ခြံပရက်သို့ စစ်ဘက်လာသော မာရ်မင်းဗိုလ်ခြေကို။ ဝိမေိတွာ၊
 ဖျက်ဆီး၍။ ပဌမယာမော၊ ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသညဏံ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသညဏံသို့။ မဇ္ဈိမ
 ယာမော၊ ။ စုတူပပါတညဏံ၊ စုတိပဋိသန္ဓေကို သိသောဉာဏ်သို့။ ပတွာ၊ ၍။
 ပစ္စိမယာမာဝသာနေ၊ ပစ္စိမယာမိ၏အဆုံး၌။ ဒသဗလစတုဝေသာရဇ္ဇာဒိ
 သဗ္ဗဗုဒ္ဓဂုဏာဌိမဏ္ဍိတံ၊ ဒသဗလဉာဏ်၊ စတုဝေသာရဇ္ဇာဉာဏ် အစရှိသော
 ကုန်အောင်စုံသော ဘုရားကျေးဇူးတော်တို့ဖြင့် တန်ဆာ ဆင်အပ်သော။
 သဗ္ဗညုတဉာဏံ၊ ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တောယေဝ၊ ထိုးထွင်း၍သိသည်ဖြစ်၍လျှင်။ ဣမံ
 အဘိဓမ္မနယသမုဒ္ဓံ၊ ဤအဘိဓမ္မာနည်း သမုဒြာကို။ အဓိဂဉ္စိ၊ ရတော်မူပြီ။
 ဧဝံ ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော နည်းဖြင့်။
 အဿ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ၏။ အဓိဂမနိဒါနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

မှတ်စု။ ။ ယဿာယန္တိ ဟိ ဣဒံ ဘိန္နသတ္တိသမဝေတနယဝသေန ဝုတ္တံ၊ ယထာ
 ဟိ သေတော ဓာဝတိတိတ္ထေ သာ သုနခေါ ဣတော ဌာနတော ဓာဝတိတိ ဝါ
 သေတော သေတဝတ္ထော ဂေါဏော ဓာဝတိတိ ဝါ သေတော သေတဝတ္ထော
 အသော ဓာဝတိတိ ဝါ သေတော သေတဝတ္ထော မနုဿော ဓာဝတိတိ ဝါ
 အတ္ထော ဝိညာယတိ။ ဧဝံဓာဝိ ယဿာ မာဟုယာ အယန္တိ ဝါ ယဿ
 ပိတုနော အယန္တိ ဝါ ယဿာ နာရိယာ အယန္တိ ဝါ အတ္ထော ဝိညာယတိ။
 တသ္မာ ယဿာယန္တိ ဣဒံ သေတော ဓာဝတိတိ ဣဒံ ဝိယ ဘိန္နသတ္တိသမဝေ
 တနယဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဖဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။ မဏိဒီပ။

ဘိန္နသတ္တိသမဝေတောတိစ ဘိန္နသတ္တိ ဂုဏသံ အနေက သဒ္ဓါနံ တေ ဘိန္န
 သတ္တယော။ သံ ဧကတော အဝေတနံ ပဝတ္တနံ သမဝေတော၊ ဘိန္နသတ္တိနံ
 သမဝေတော ဘိန္နသတ္တိသမဝေတော၊ ဘိန္နသတ္တိနံ အနေကသဒ္ဓါနံ ပဒသန္ဓိ
 ဝသေန သဒ္ဓိဓာနန္တိ အတ္ထော၊ အထဝါ သတ္တိယာ ဂုဏေန သံ ဧကတော
 အဝေတော ပဝတ္တနံ သတ္တိသမဝေတော၊ ဘိန္နသန္တံ ဝတ္ထုနံ သတ္တိသမဝေတော
 ဘိန္နသတ္တိသမဝေ တော တိ အတ္ထော။

နိဒါနကထာ

(၂၆၃)

ဧဝံ ဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အဓိကတာဘိဓမ္မော၊ ရအပ် သိအပ်
 ပြီးသော အဘိဓမ္မာရှိသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်
 တိုင်သာလျှင် သစ္စာဥေယျကို သိသောဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဧကပလ္လင်္ကေန၊
 တခုတည်းသော ထက်ဝယ်ဖြင့်။ နိသိန္နသတ္တာဟဉ္စ၊ နေတော်မူရာ သတ္တာဟ
 ကို၎င်း။ အနိမိသသတ္တာဟဉ္စ၊ မမှတ်သောမျက်စိဖြင့် ရပ်စောက်နေတော်မူရာ
 သတ္တာဟကို၎င်း။ စင်္ကမနသတ္တာဟဉ္စ၊ စင်္ကြံကြွတော်မူရာ သတ္တာဟကို၎င်း။
 အတိက္ကမိတွာ၊ ရှိ။ စတုတ္ထသတ္တာဟော၊ စတုတ္ထသတ္တာဟ၌။ သယမ္ဘူ
 ဉာဏာဓိဂမေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရခြင်းဖြင့်။ အဓိ
 ဂတံ၊ ရအပ် သိအပ်ပြီးသော။ အဘိဓမ္မံ၊ ကို။ ဝိစိနိတွာ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍။
 အပရာနိပိ၊ စတုတ္ထသတ္တာဟမှ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဇပါလ
 မုစလိန္ဒ ရာဇာယတနေသု၊ ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင် ကျည်းပင် လင်းလွန်းပင်
 တို့၌။ တိဏိသတ္တာဟာနိ၊ သုံးသတ္တာဟတို့ကို။ ဝိတိနာမေတွာ၊ လွန်စေ၍။
 အဋ္ဌမေ သတ္တာဟော၊ အဋ္ဌမသတ္တာဟ၌။ အဇပါလနိဂြောဓရက္ခမူလေ၊ ၌။
 နိသိန္နော၊ နေလျက်။ မေဂမ္ဘီရတာ ပစ္စဝေက္ခဏေန၊ မေဇာနက်နည်သည်၏အဖြစ်ကို
 ဆင်ခြင်သဖြင့်။ အပ္ပေါသုက္ကတံ၊ တရားမဟော ကြောင့်ကြမဲ့ နေလိုသည်၏
 အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇမာနော၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဒသသဟသိဗြဟ္မပရိဝါရေန၊
 သောင်းလောကဓာတ် ဗြဟ္မာအပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သော။ သဟမ္ပတိ
 ဗြဟ္မနာ၊ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာသည်။ အာယာစိတမ္ပဒေသနာ၊ တောင်းပန်
 အပ်သော တရားဟောခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ၊ အာသယာနုသယ
 ဉာဏ် ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့်။ လောကံ၊
 လောကကို။ ဝေါလောကေတွာ၊ ကြည့်၍။ ဗြဟ္မနော၊ ၏။ အဇ္ဈေသနံ၊
 တောင်းပန်ခြင်းကို။ အာဒါယ၊ ၍။ “ကဿ၊ အဘယ်သူအား။ အဟံ၊ သည်။
 ပဌမံ၊ လက်ဦးစွာ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေယျံ၊ နုခေါ၊ ဟောရအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 သြလောကေန္တော၊ ကြည့်လတ်သည်ရှိသော်။ အာဠာရုဒကာနံ၊ အာဠာရု
 ဥဒကတို့၏။ ကာလင်္ကတဘာဝံ၊ သေသည်အဖြစ်ကို။ ဥတွာ၊ သိ၍။ ပဉ္စဝဂ္ဂိ
 ယာနံ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိအမည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ဗဟူပကာရတံ၊ ကျေးဇူး
 များသည်၏အဖြစ်ကို။ အနုဿရိတွာ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၍။ အာ
 သနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ကာသိပုရံ၊ ကာသိတိုင်း ဗာရာဏသီပြည်သို့။ ဂစ္ဆန္တော၊

(၂၆၅)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဤတော်မူသည် ရှိသော်။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌။ ဥပကေန၊ ဥပက
 ရှိကြီးနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မန္တေတွာ၊ စကားပြော၍။ အာသာဠိပုဏ္ဏမဒိဝသေ၊
 ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌။ ဣသိပတနေ၊ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ သာသက၊ ဣသိတို့၏
 ထက်ဆင်းကျရာဖြစ်သော။ မိဂဒါယေ၊ မိဂဒါဝုန်တော၌။ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ၊ တို့၏။
 ဝသနဌာနံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ရောက်၍။ အနန္တဝိကေန၊ မလျောက်ပတ်သော။
 သမုဒါစာရေန၊ အာဝုသောဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြင့်။ သမုဒါစရန္တေ၊
 ခေါ်ဝေါ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့ကို။ သညာပေတွာ၊ ဘုရား
 အဖြစ်ကိုသိစေ၍။ “ဓမ္မစက္ကံကို။ ပဝတ္တေန္တော၊ ဟောတော်မူသည်ရှိသော်။
 အညာတကောဏ္ဍညတ္ထေရပမုခါ၊ အညာတကောဏ္ဍညထေရ် အမှူးရှိကုန်
 သော။ အဋ္ဌာရသဗြဟ္မကောဋိယော၊ တဆယ့်ရှစ်ကုဋေသော ဗြဟ္မာတို့ကို။
 အမတပါနံ၊ သစ္စာလေးပါးတည်းဟူသော အမြိုက်သေကို။ ပါယေသိ၊ သောက်
 စေတော်မူပြီ။ ဝေံ၊ သို့။ ဓမ္မစက္ကပုဝတ္တနာ၊ ဓမ္မစက္ကပုဝတ္တနံ၊ ဓမ္မစကြာတရား
 ဟောတော်မူသည်ကို။ ယာဝအန္တောကရိတွာ၊ အတွင်းပြု၍။ ဒေသနာနိဒါနံ၊
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထေ၊ ဤအဋ္ဌကထာ
 ၌။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဝိတ္ထာရောပန၊ အကျယ်ကိုကား။ သာဋ္ဌကထာ
 နံ၊ အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ ကုန်သော။ အရိယပရိယေသန ပဗ္ဗဇ္ဇသုတ္တာဒိနံ၊
 အရိယပရိယေသနသုတ် ပဗ္ဗဇ္ဇသုတ် အစရှိသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိ
 တဗျော၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ဧဝံဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အဓိဂမနိဒါနဒေသနာ
 နိဒါနသမ္ပန္နဿ၊ အဓိဂမနိဒါနံ၊ ဒေသနာနိဒါနံနှင့် ပြည့်စုံသော။ အဿ
 အဘိဓမ္မဿ၊ ၏။ အပရာနိပါတပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဒုရေနိဒါနံ၊ ၎င်း။
 အဝိဒုရေနိဒါနံ၊ ၎င်း။ သန္တိကေနိဒါနံ၊ ၎င်း။ ဣသိ၊ သို့။ တိဏိကုန်သော။
 နိဒါနာနိတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိကုန်၏။ တတ္ထေ၊ ထိုသုံးပါးသော။ နိဒါနံဟိုတွင်။
 ဒီပင်္ကရပါဒမူလတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ တုသိတပုရ-တုသိတပုရံ၊ ကို။ ယာဝ
 အန္တောကရိတွာ၊ ၍။ ဒုရေနိဒါနံကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တုသိတပုရတော၊ မှ။
 ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဗောဓိမဏ္ဍာ-ဗောဓိမဏ္ဍံ၊ ကို။ ယာဝ-အန္တောကရိတွာ၊ ၍။
 အဝိဒုရေနိဒါနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “ကေသမယံဘဂဝါ၊ ပ။ အဘိဓမ္မကထေ
 သိ”တံ၊ ကထေသိဟူသော။ ဂါမဝါသိသုမနဒေဝတ္ထေရေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သော။

(ထည့်)။ ဣဒံနိဒါနံ၊ ဤနိဒါန်းသည်။ အဿအဘိဓမ္မဿ၊ ၏။ သန္တိကေနိဒါနံ၊ သန္တိကေနိဒါန်းမည်၏။ ယာယနိဒါနကထာယ၊ အကြင် နိဒါန်းစကားဖြင့်။ အဘိဓမ္မဿ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသိတတာသိဒ္ဓိ၊ ဘုရားဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်၏ ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာဝ၊ အဘိဓမ္မာ၏ အနက်ကိုပြသည်မှ လက်ဦး အစဉ်။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တု၊ မိန့်အပ်သော။ အယံ-ဤဒိသာ၊ ဤသို့သဘော ရှိသော။ အဘိဓမ္မဿ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသိတတာဝသိဒ္ဓိ၊ ဘုရားဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်၏ ပြီးခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော။ မဏ္ဍလာရာမဝါသီ တိဿဘူတိတ္ထေ ရောတိ အာဒိကာ၊ မဏ္ဍလာရာမဝါသီတိဿဘူတိတ္ထေရော ဟူသောစကား လျှင် အစရှိသော။ ဣဒမဿ သန္တိကေနိဒါနန္တိပရိယောသာနာ၊ ဣဒမဿသန္တိ ကေနိဒါနံ ဟူသောစကားလျှင် အဆုံးရှိသော။ နိဒါနကထာ၊ နိဒါန်းစကား သည်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤရွှေဤမျှသော စကားအစီအစဉ်ဖြင့်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ဥဿုံ မကြွင်း ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်လေပြီ။

မှတ်ဖွယ်။ “အယံတာဝနိဒါနကထာ-ယာယ အဘိဓမ္မဿ ဗုဒ္ဓဘာသိတတာ သိဒ္ဓိတိ အတ္ထယောဇနာ ကာကဗ္ဗာ” ဟူသော ဂီကာကိုမြော်၍ ဧတ္တာဝတာနိဋ္ဌိ တာ စွက်၍ ဤအနက်ကိုဖော်သည်။ နိဒေဒါတိ ဒေသနံ ဒေသကာလာပိဝသေန အဝိဒိတံ ဝိဒိတံ ကတ္တာ နိဒေသေတိတိ နိဒါနံ၊ ကိန္တိ၊ တေနသမယေနာတိ အာဒိစ ကေသယေန္တိ အာဒိစ၊ ဣပနမဏ္ဍလာရာမဝါသီတိဿဘူတိတ္ထေရော။ ဝ။ ဣဒမဿ သန္တိကေနိဒါနန္တိ ဝစနမေဝါမိပ္ပေတံ။ တထာစ ဝုတ္တံ မဟေသိနာ ဘာသိတတ္ထဿ သံသိဒ္ဓိ နိဒါနေနစ ဒိဝိတာတိ။ ဒေသကာလာပိ ဒေသနာ ကာရဏံ ကထိယတိ တောယာတိ ကထာ၊ နိဒါနဉ္စ တံကထာစာတိ နိဒါန ကထာ၊ အထဝါ နိဒေတိ ဒေသနံ နိဗ္ဗတ္တေတိတိနိဒါနံ၊ နိဒေတိဝါ နိဗ္ဗတ္တတိ တောယ ဒေသနာယာတိ နိဒါနံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဒေသကာလာပိစ၊ နိဒါ နဿ ကထာ နိဒါနကထာ၊ ယထာဝုတ္တဝစနမေဝ။

နိဒါနကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၁-စိတ္တပ္ပဒါနကဏ္ဍ

တိကမာတိကာပဒဝဏ္ဏနာ

ယသ္မိံကာလေ၊ အကြင်အခါ၌။ နိဒါနကထာ၊ နိဒါန်းစကားကို။ ဝုတ္တဘ၊ မိန့်အပ်ပြီ။ တဿနိဒါနဝစနကာလဿ၊ ထိုနိဒါန်းစကားကို ဆိုရာကာလ၏။ အနန္တရေ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ဣဒါနိဣမသ္မိံကာလေ၊ ဤအခါ၌။ “ဣတိမေ ဘာသမာနဿ၊ အဘိဓမ္မကထံ ဣမံ။ အဝိက္ခိတ္တာ နိသာမေထ၊ ဒုလ္လဘာဟိ အယံကထာ”တိ၊ အယံကထာ ဟူသော။ ဧဝံဣမာယ ဂါထာယ၊ ဤဂါထာဖြင့်။ ပဋိညာတာယ၊ ဝန်ခံအပ်ပြီးသော။ အဘိဓမ္မကထာယ၊ အဘိဓမ္မာကထာကို။ ကထနောကာသော၊ ဖွင့်ခြင်း၏ အခွင့်သည်။ သမ္ပတ္တော၊ ကောင်းစွာရောက်လတ်ပြီ။ တတ္ထတသ္မိံ အဘိဓမ္မကထန္တိဝစနေ၊ ထိုအဘိဓမ္မကထံ ဟူသောစကား၌။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဓမ္မသင်္ဂဏီအာဒိနိ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီအစရှိကုန်သော။ သတ္တပ္ပကရဏာနိ၊ ခုနစ်ကျမ်းတို့သည်။ အဘိဓမ္မာနာမ၊ အဘိဓမ္မာမည်၏။ ဓမ္မသင်္ဂဏီပိ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီသည်လည်း။ စိတ္တပ္ပဒါနဏ္ဍာဒိနိ၊ စိတ္တပ္ပဒါနကဏ္ဍ စသည်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ စတ္တာရိကဏ္ဍာနိ၊ လေးကဏ္ဍတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စိတ္တပ္ပဒါနကဏ္ဍမိ၊ စိတ္တပ္ပဒါနကဏ္ဍသည်လည်း။ မာတိကာပဒဘာဇနီယဝသေန၊ မာတိကာ၊ ပဒဘာဇနီတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ မာတိကာ၊ မာတိကာသည်။ အာဒိ၊ အစသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာပိ၊ ထိုမာတိကာသည်လည်း။ တိကမာတိကာ၊ ၎င်း။ ဒုကမာတိကာ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဣမိနာပတေဒေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ တိကမာတိကာ၊ သည်။ အာဒိ၊ အစသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တိကမာတိကာပိ၊ ၌လည်း။ ကုသလတ္တိကံ၊ သည်။ အာဒိ၊ အစသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုသလတ္တိကေပိ၊ ၌လည်း။ ကုသလာဓမ္မာတိ ဣဒံပဒံ၊ သည်။ အာဒိ၊ အစသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ကုသလာဓမ္မာဟူသောပုဒ်၏ အစပုဒ်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

ဂါထာနက်။ ။ဣတော ကုသလာဓမ္မာတိပဒတော၊ ဤ ကုသလာဓမ္မာ ဟူသောပုဒ်မှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ (တနည်း)။ ဣတော ဣဒံကုသလာဓမ္မာကံ

၁-စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ

(၂၆၇)

ပဒံ၊ ဤကုသလာဓမ္မာဟူသော ပုဒ်ကို။ ပဋ္ဌာယ အာဒိံ ကတွာ၊ အစပြု၍။ ဝုစ္စမာနံ၊ ဆိုအပ်လတံသော။ ဂမ္ဘီရံ၊ နက်နဲသော။ ဣမံအဘိဓမ္မကထံ၊ ဤ အဘိဓမ္မာ အဋ္ဌကထာကို။ သာဓဝေါ၊ သူတော်ကောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ကေဂ္ဂါ၊ တခုတည်းသောအာရုံ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သာဓု၊ မေ့လျော့လွတ်ကင်း ချတ်ယွင်းခြင်းမရှိ သတိပညာဖြင့် ထိန်းကျောင်း လျက် ကောင်းမွန်စွာ။ နိသာမေထ၊ နာလင့်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ပဋိညာဉ်အပြီးတည်း။

၁။ တာဝံ၊ အတ္တသံဝဏ္ဏနာကို မပြုမီ လက်ဦးအစ ထိုအတ္တသံဝဏ္ဏနာ၏ အခြေပါဒ ဥပစာရကိုဆိုဦးအံ့။ “ကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အဗျာကတာဓမ္မာ”တိ၊ အဗျာကတာဓမ္မာဟူသော။ အယံတိကော၊ ဤတိက်သည်။ အာဒိပဒေန၊ ကုသလာဓမ္မာဟူသော အစပုဒ်ဖြင့်။ လဒ္ဓနာမော၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ ကုသလတ္တိကောနာမ၊ ကုသလတိက်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တီသုပိပဒေသု၊ သုံးပုဒ်လုံးတို့၌လည်း။ (ဝါကျကို ပဒယူ)။ ဝေဒနာသဒ္ဓါ၊ ဝေဒနာသဒ္ဓါ၏။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေန၊ ထိုသုံးပုဒ် လုံး၌ရှိသော ထိုသုံးပုဒ်လုံး၏ အစိတ်ဖြစ်သော ဝေဒနာ သဒ္ဓါဖြင့်။ လဒ္ဓနာမော၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ (ထည့်)။ “သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ အနုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာဓမ္မာ”တိ၊ ဓမ္မာဟူသော။ အယံတိကော၊ ဤတိက်သည်။ သဗ္ဗပဒေဟိ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ လဒ္ဓနာမော၊ ရအပ်သောအမည် ရှိသော။ ဝေဒနာတ္တိကောနာမ၊ ဝေဒနာတိက်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဓိပ္ပာယ်နိစ္ဆ။ ။သမံ ဇုတ္တံ ဌိတော၊ မဂ္ဂဖလေသု အရိယသံဃောကဲ့သို့တည်း။ အဓိပ္ပာယ်ကား သမံဇုတ္တံ ဌိတော မဂ္ဂဖလေသု အရိယသံဃော၌ ရွေး ဝဲ မူး မတ် အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် အမျှဖြစ်သော တိဖလ တိကဋ္ဌက အစရှိသော အစိတ်ဖြင့် အပေါင်းဖြစ်သောအမှုန်ကို ညွှန်အပ်သကဲ့သို့၎င်း အရိယသံဃာ၏ အဝိတ်ဖြစ်သော မဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြင့် အပေါင်းဖြစ်သော အရိယာ သံဃာကို ညွှန်အပ်သကဲ့သို့၎င်း ထိုအတူ ဤတိတ်၌လည်း သုံးပုဒ်တို့၏ အစိတ် ဖြစ်သော ဝေဒနာသဒ္ဓါဖြင့် အပေါင်းဖြစ်သော ဤတိတ်ကို ညွှန်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဤတိတ်သည် သဗ္ဗလဒ္ဓနာမတိတ် မည်၏ ဟုလိုသည်။

(၂၆၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝေဏ္ဍိမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ ဆိုအပ် ပြီးသော အပြားရှိသော
 နည်းဖြင့်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ အာဒိပဒဝသေနဝါ၊ အစပုဒ်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။
 သဗ္ဗပဒဝသေနဝါ၊ အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊
 အလုံးစုံလည်း ပြစ်ကုန်သော။ တိက ဒုကာနံ၊ တိက် ဒုက်တို့၏။ နာမံ၊
 အမည်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။
 ဧတေတိကဒုကာ၊ ဤတိက်ဒုက်တို့ကို။ ပဉ္စသဟိ၊ တဆယ့်ငါးပါးကုန်သော။
 ပရိစ္ဆေဒေဟိ၊ အပိုင်းအခြားတို့ဖြင့်။ ဝဝတ္ထိတာ၊ ပိုင်းခြား မှတ်သားအပ်
 ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ တိကာနံ၊ တို့၏။ ဧကော၊ သော။ ပရိစ္ဆေဒေ၊ အပိုင်း
 အခြားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုကာနံ၊ ဒုက်တို့၏။ စတုဒ္ဓသ၊ တဆယ့်
 လေးပါးကုန်သော။ ပရိစ္ဆေဒေ၊ အပိုင်းအခြားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ “ဟေတုဓမ္မာ၊ န ဟေတု ဓမ္မာ” တိအာဒယော၊ ဟေတု ဓမ္မာ၊
 န ဟေတုဓမ္မာ ဟူသော ဒုက်လျှင် အစရှိကုန်သော။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်
 သော။ ဒုကာ၊ ဒုက်တို့ကို။ ဂန္ထတောစ၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်၎င်း။ အတ္ထတောစ၊
 အနက်အားဖြင့်၎င်း။ အညမညသမ္ပန္နေန၊ အချင်းချင်းစပ်ခြင်းဖြင့်။ ကဏ္ဍိကာ
 ဝိယ၊ ပန်းထွတ် ပန်းချက်တို့ကဲ့သို့၎င်း။ သဋ္ဌာဝိယ၊ ပန်းလက် စသည်တို့၌
 တည်သော ပန်းစသည်တို့၏ အပေါင်းတို့ကဲ့သို့၎င်း။ ဟုတု၊ ဤ။ ဌိတတ္တာ၊
 တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ဟေတုဂေါစ္ဆကော”တိ၊ ဟေတုဂေါစ္ဆက
 ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ-ဝုစ္စန္တိ၊ မိန့်အပ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုဟေတုဂေါစ္ဆကမှ။ အပရေ၊
 ကုန်သော။ “သပ္ပစ္စယာဓမ္မာ၊ အပ္ပစ္စယာဓမ္မာ”တိ အာဒယော၊ သပ္ပစ္စယာ
 ဓမ္မာ၊ အပ္ပစ္စယာဓမ္မာ ဟူသော ဒုက်လျှင် အစရှိကုန်သော။ သတ္တ၊ ခုနစ်
 ပါးကုန်သော။ ဒုကာ၊ တို့ကို။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အသမ္ပန္နာ၊ မစပ်ကုန်
 သည်။ ဟုတု၊ ဤ။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။ အညေဟိ၊ စူဠန္တရဒုက်မှ တပါးကုန်
 သော။ ဟေတုဒုကာဒိဟိ၊ ဟေတုဒုက် - အစရှိသည်တို့နှင့်။ (ထည့်)။ ဒုက
 သာမညတော၊ ဒုက်၏ အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥစ္စိနိတွာ၊
 ဥစ္စိနိတွာ၊ ရွေးစု ရွေးစု၍။ ဝိသုဝိသု၊ အသီးအသီး။ ဂေါစ္ဆကန္တရေ၊
 ဂေါစ္ဆကတို့၏အကြား၌။ ဌပိတတ္တာစ၊ ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
 အညေဟိ၊ စူဠန္တရဒုက်မှ တပါးကုန်သော။ မဟန္တရဒုကေဟိ၊ သာရမ္ပကဒုက်
 အစရှိသော မဟန္တရဒုက်တို့အောက်။ စူဠကတ္တာစ၊ ငယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ

(၂၆၉)

၎င်း။ စူဠန္တရဒုကာ၊ စူဠန္တရဒုကံ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

••နတ္ထ။ ။ ဂေါစ္ဆကာနံ အန္တရေဌပိတာ ဒုကာ အန္တရဒုကာ၊ သာရမ္ပဏဒုကာဒိဟိ မဟန္တရဒုကေဟိ စူဠာစ တေ အန္တရဒုတာစာတိ စူဠန္တရ ဒုကာဟုပြု။

တတော၊ ထိုစူဠန္တရဒုကံမှ။ ပရံ၊ ဌ။ အာသဝဒုကာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဆန္နံ၊ ခြောက်ဒုကံတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အာသဝဂေါစ္ဆကော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုမြို့။ သံယောဇနဒုကာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သံယောဇနဂေါစ္ဆကော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုမြို့။ ဂန္ထဩဃယောဂနိဝရဏ ဒုကာဒီနံ၊ ဂန္ထဒုကံ ဩဃဒုကံ ယောဂဒုကံ နိဝရဏဒုကံစသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂန္ထဩဃယောဂ နိဝရဏ ဂေါစ္ဆကာ၊ ဂန္ထဂေါစ္ဆက ဩဃဂေါစ္ဆက ယောဂဂေါစ္ဆက နိဝရဏ ဂေါစ္ဆကတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပရာမာသ ဒုကာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ငါးဒုကံတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပရာမာသဂေါစ္ဆကော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဂေါစ္ဆကာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုပရာမာသဂေါစ္ဆကမှ။ ပရံ၊ ဌ။ “သာရမ္ပဏာဓမ္မာ”တိ အာဒယော၊ ကုန်သော။ စတုဒ္ဓသ၊ ကုန်သောဒုကံတို့သည်။ မဟန္တရဒုကာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ တတော၊ မှ။ ပရံ၊ ဌ။ (လိုက်)။ ဥပါဒါနဒုကာဒယော၊ ကုန်သော။ ဆဒုကာ၊ တို့သည်။ ဥပါဒါနဂေါစ္ဆကောနာမ၊ မည်၏။ တတော၊ မှ။ ပရံ၊ ဌ။ ကိလေသ ဒုကာဒယော၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌဒုကာ၊ တို့သည်။ ကိလေသဂေါစ္ဆကောနာမ၊ မည်၏။ တတော၊ မှ။ ပရံ၊ ဌ။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဒုကာဒယော၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌာရသဒုကာ၊ တို့သည်။ အဘိဓမ္မမာတိကာယ၊ ၏။ ပရိယောသာနေ၊ အဆုံး၌။ ဌပိတတ္တာ၊ ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပိဋ္ဌဒုကာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ (အဘိဓမ္မမာတိကာယ ပိဋ္ဌ ပရိယောသာနေ ဌပိတာ ဒုကာ ပိဋ္ဌဒုကာဟုပြု)။ ပန၊ အထူး။ “ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော ဓမ္မာ၊ အဝိဇ္ဇာဘာဂိနောဓမ္မာ”တိ အာဒယော၊ ဓမ္မာဟူသော ဒုကံလျှင် အစရှိကုန်သော။ ဒွါစတ္တာလီသဒုကာ၊ ဟို့သည်။ သုတ္တန္တိကဒုကာနာမ၊ ကုန်၏။ ဝေဏုမိနာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံ

(၂၇၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေတိကဒုကာ၊ တို့ကို။ ပဉ္စဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ပရိစ္ဆေဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝဝတ္ထိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံလ္လမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထိတာ၊ ကုန်သော။ ဧတေ တိကဒုကာ၊ တို့သည်။ သပ္ပဒေသနိပ္ပဒေသဝသေန၊ တိက်ဒုက်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော ကြွင်းကျန်သော အစိတ်သော တိက်ဒုက်၊ တိက်ဒုက်ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော ကြွင်းကျန်သော အစိတ် ရှိမရှိသော တိက် ဒုက်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒွေဝ၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဧတေသု၊ ထိုတိက်ဒုက်တို့တွင်။ နဝတိကာ၊ တို့သည် ၎င်း။ ကေသတ္တတိဒုကာစ၊ တို့သည်၎င်း။ သပ္ပဒေသာနံ၊ တိက်ဒုက်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော ကြွင်းကျန်သော အစိတ်ရှိကုန်သော။ ရူပ၊ ရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သပ္ပဒေသာနာမ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ၏။ အဝသေသာ၊ ကိုးပါးသောတိက်ဒုက်ဆယ့်တပါးသော ဒုက်တို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ တေရသတိကာ၊ တဆယ့်သုံးတိက်တို့သည်၎င်း။ ကေသတ္တတိဒုကာစ၊ တို့သည်၎င်း။ နိပ္ပဒေသာနာမ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

သပ္ပဒေသ နိပ္ပဒေသ အဓိပ္ပာယ်။ ၊ ပဒိသတိ ဧတေန သမုဒါယောတိ ပဒေသော။ ဧတေန အဝယဝေန၊ ဖြင့်။ သမုဒါယော၊ အပေါင်းကို။ ပဒိသတိ၊ ညွှန်အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ညွှန်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သောအဝယဝေါ၊ သည်။ ပဒေသော၊ မည်၏။ ဤသို့သော ဝစနတ်ဖြင့် ပဒေသသဒ္ဓါသည် အသင်္ဂဟိတဖြစ်သောအစိတ် သင်္ဂဟိတ ဖြစ်သော အစိတ် နှစ်ပါးသောအနက် သာမညကို ဟောရကား “သာမည ဇောတနာ ဝိသေသေ အဝတိဋ္ဌတိ၊ ဝိသေသတ္ထိနာစ ဝိသေသော အနုပယုဇ္ဇတိ” ဟူသော ပရိဘာသာကြောင့် လိုအပ်သော အပြားရှိသော အနက်ဝိသေသကို ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် “အသင်္ဂဟိတော ပဒေသော ယေသံ အတ္ထိ တေ သပ္ပဒေသာ” ဟု မိန့်သော်။ ယေသံ၊ အကြင် တိက်ဒုက်တို့အား။ အသင်္ဂဟိတော၊ တိက်ပုဒ် ဒုက်ပုဒ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော။ ပဒေသော၊ ကြွင်းကျန်သော အစိတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေ၊ ထိုတိက်ပုဒ်ဒုက်ပုဒ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော ကြွင်းကျန်သော အစိတ်ရှိသော တိက် ဒုက်တို့သည်။ သပ္ပဒေသာ၊ မည်ကုန်၏။ သပ္ပဒေသာ၊ တိက်ပုဒ် ဒုက်ပုဒ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော ကြွင်းကျန်သော အစိတ်ရှိသော တိက်ဒုက်တို့၊ အသင်္ဂဟိတော ပဒေသော ယေသံ နတ္ထိ တေ နိပ္ပဒေသာ။

၁-စိတ္တပ္ပဒါနကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ

(၂၇၁)

တတ္ထ၊ ထိုသပ္ပဒေသတိက် ဒုက် နိပ္ပဒေသတိက် ဒုက်တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ တိကေ
 သု၊ တိက်တို့တွင်။ ဝေဒနာတ္တိကော၊ ၎င်း။ ဝိတက္ကတ္တိကော၊ ၎င်း။ ပီတိတ္တိ
 ကော၊ ၎င်း။ ဥပ္ပန္နတ္တိကော၊ ၎င်း။ အတိတတ္တိကော၊ ၎င်း။ စတ္တာရော၊
 ကုန်သော။ အာရမ္မဏတ္တိကာ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေနဝတိကာ၊ ဤ
 ကိုးပါးသောတိက်တို့သည်။ သပ္ပဒေသာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဒုကေသု၊ တို့တွင်။
 ဟေတုဂေါစ္ဆကာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက ပရိယောသာနာနံ၊
 ကုန်သော။ နဝန္တံ၊ ကုန်သော။ ဂေါစ္ဆကာနံ၊ တို့၏။ ပရိယောသာနေ၊ ဌ။
 တယော-တယော၊ ကုန်သော။ ဒုကာ၊ တို့၎င်း။ ကိလေသဂေါစ္ဆကပရိယော
 သာနေ၊ ကိလေသဂေါစ္ဆကအဆုံး၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဒုကာ၊ တို့၎င်း။
 “စိတ္တသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ စိတ္တသံသဋ္ဌာ ဓမ္မာ၊ စိတ္တဝိသံ
 သဋ္ဌာ ဓမ္မာ”တိ၊ ဟူကုန်သော။ ဒေ၊ ကုန်သော။ မဟန္တရဒုကာ၊ တို့၎င်း။
 သုတ္တန္တိကဒုကေသု၊ တို့တွင်။ အဓိဝစနဒုကံ၊ ၎င်း။ နိရုတ္တိဒုကံ၊ ၎င်း။ ပညတ္တိ
 ဒုကံ၊ ၎င်း။ နာမရူပဒုကံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေစတ္တာရောဒုကေ၊ တို့ကို။
 ဌပေတွာ၊ ဤ။ အဝေသသာ၊ လေးဒုက်တို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ အဋ္ဌတိသ
 ဒုကာစ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတေကေသတ္တတိဒုကာ၊ တို့သည်။ သပ္ပဒေသာ
 နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဝုတ္တာဝသေသာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းကုန်သော။
 သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တိကဒုကာ၊ တို့သည်။ နိပ္ပဒေသာ၊ မည်ကုန်သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ။

ဣဒါနိ၊ ထိုအဋ္ဌကမာ၏ အခြေပါဒ ဥပစာရစကားကို ဆိုရာကာလ၏
 အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဤအခါ၌။ “ကုသလာဓမ္မာ”တိအာဒိနံ၊ ကုသလာဓမ္မာ
 ဟူသောပုဒ်လျှင် အစရှိကုန်သော။ မာတိကာပဒါနံ၊ မာတိကာပုဒ်တို့၏။
 အယံ၊ ဤဆိုလတုံသော။ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ၊ အစဉ်ဖြစ်သော ပုဒ်၏အဖွင့်
 သည်။ ဟေသတိ၊ ဖြစ်လတုံ။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်
 သော။ ကုသလသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အာရောဂျာနဝဇ္ဇဆေကသုခဝိပါကေသု၊
 အနာကင်းသည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက် အပြစ်ကင်းသောအနက် လိမ္မာ
 သောအနက် အလိုရှိအပ်သော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိသောအနက်
 တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဟိ-ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ၊ အယံကုသလသဒ္ဓေါ၊ သည်။
 “ကစ္စိနုဘောတော။ ပ။ အနာမယ”န္တိ အာဒိသု၊ တို့၌။ အာဝေဇုဂျေ၊ အနာ

(၂၇၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကင်းသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။
ဘောတော၊ အရှင်အား။ ကုသလံ၊ အနာကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။
အတ္ထိန္န၊ ရှိပါ၏လော။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ဘောတော၊ အား။ အနာမယံ၊ အနာ
ကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိန္န၊ ၏လော။ (တနည်း)။ ကစ္စိ၊ နည်း။
ဘောတော၊ အား။ အနာမယံ၊ ဆင်းရဲကင်းပါ၏လော။ “ကတမောပန။
ပ။ အနဝဇ္ဇော” တိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ “အပရံ ပန ဘန္တေ။ပ။ ဓမ္မေသု” တိစ၊
ဟူ၍၎င်း။ ဣတိဝေမာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသော သုံးပုဒ်တို့၌။ အနဝဇ္ဇော၊ အပြစ်
ကင်းသော အနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဘန္တေအာနန္ဒ၊ သခင်အာနန္ဒာ။
ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ကတမောပန၊ အဘယ်သို့သော။ ကာယသမာ
စာရော၊ ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော သမာစာရသည်။ ကုသလော၊ ကုသိုလ်မည်
သနည်း။ မဟာရာဇ၊ မြတ်သော ပသေနဒီကောသလမင်းကြီး။ ဘဂဝတော၊
၏။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ယောကာယသမာစာရော၊ အကြင်ကာယဒွါရ၌ ဖြစ်သော
သမာစာရသည်။ အနဝဇ္ဇော၊ အပြစ်မရှိ။ သော ကာယသမာစာရော၊ ထိုအပြစ်
ကင်းသော ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော သမာစာရသည်။ ကုသလော၊ ကုသိုလ်
မည်၏။ ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား။ အပရံအညော၊
တပါးသော။ တေ သောဝက္ခမာနေ၊ ဤဆိုအပ်လတံ့သော။ အနုတ္တရိယံ
အနုတ္တရတာဝေါ သေဋ္ဌဘာဝေါ၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
ယထာ ယေန အာတာရေန၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ယာယ
ဒေသနာယ၊ အကြင်ဒေသနာဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ဟော
တော်မူ၏။ တုမ္ဟာကံ၊ အရှင်ဘုရားတို့၏။ သာဒေသနာ၊ ထိုဒေသနာတော်
သည်။ အနုတ္တရသေဋ္ဌာ၊ မြတ်၏။ တာယဒေသနာယ၊ ထိုဒေသနာတော်ဖြင့်။
ဒေသိတေသု၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ကုသလေသု၊ အပြစ်ကင်းကုန်
သော။ ဓမ္မေသုပိ၊ ဗောဓိပက္ခိယတရားထို့ကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား
သည်။ အနုတ္တရော သေဋ္ဌော၊ မြတ်တော်မူ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ဤကား ကျမ်းရင်းဖြစ်သော သမ္မသာဒနီယထုတ် “အပရံပန ဘန္တေ
တေဒါနုတ္တရံ” ဟု ပါရှိသော ပါဠိအတိုင်းအနက်ဆိုသည်။

အဋ္ဌကထာပတ် ၃၃၈ ပရံ သန္တေ တေဒါနုတ္တရိယန္တိ ပါဠောအာဂတော၊ ဣမံ
ပန ပါဠိဝဟေတော တေဒါနုတ္တရိယန္တိ ပဒစ္ဆေဒေါတိ ဝဒန္တိ ကေဝိ၊ သမ္မသာ

ဒနိယသုတ္တေ ပန အပရံ ပန သန္တေ တေဒါနတ္ထရိယန္တိ ပါဠောယေဝ ဝုတ္တော၊
အဋ္ဌကဿာယဉ္ဇုဇ္ဇေါနိ ဒိဝါဌာနေ နိသီဒိသွာ သမာဝဇ္ဇိတေ သောဠသ အပရာ
ပရိယဓမ္မေ ဒေသေတုံ အပရံ ပန သန္တေ တေဒါနတ္ထရိယန္တိ ဒေသနမာရန္တိတိ
ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ သန္တေသဂဝါသဂဝတော အပရံ တေဒါနတ္ထရိယံ၊ အညောသော
ဝက္ခမာနော အနတ္ထရတာဝေါ သေဋ္ဌတာဝေါ အတ္ထိတိ အတ္ထော။ ။မဏိဒိပ။

“ကုသလော တုံ။ပ။ စာတုရိတ္ထိယော” တိအာဒိသု၊ တို့ဉ်။ ဆေကေ၊ လိမ္မာ
သောအနက်ဉ်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ တုံ၊ သင်သည်။ ရထဿ၊ ရထား၏။ အင်္ဂ
ပစ္စင်္ဂါနံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ဉ်။ (တနည်း) အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏။
တို့ကို။ နာမကိရိယာယောဇနာဒိသု၊ အမည်ပြုခြင်း စပ်ယှဉ်ခြင်း စသည်တို့ဉ်။
ကုသလော၊ လိမ္မာ၏။ နစ္စဂီတဿ၊ ကခြင်းသီခြင်းဉ်။ ဝါ၊ ကခြင်းသီခြင်း၏။
ဝိသေသေသု၊ အဆန်းအထူးတို့ဉ်။ ကုသလော၊ လိမ္မာကုန်သော။ သိက္ခိတာ၊
သင်အပ်ပြီးသော မိန်းမအတတ်ရှိကုန်သော။ စာတုရိတ္ထိယော၊ တင့်တယ်စမှယ်
ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော မိန်းမတို့သည်။ တံ၊ သင့်ကို။ ကာမဂုဏေ၊ ကာမဂုဏ်ဉ်။
ရမိဿန္တိ၊ မွေ့လျော်စေကုန်လတုံ။

အနိစ္စါယတ္ထ။ ။ အင်္ဂါယတိ ဣယတိ လက္ခိယတိ ဝါ ရထသင်္ခါတော သမုဒါယော
တေတနာတိ အင်္ဂံ၊ စက္ကအက္ခယုဂါဒိကံ မဟန္တင်္ဂံ၊ ပဋိခုဋ္ဌကံအင်္ဂံ ပစ္စင်္ဂံ၊ နေမိ
အရ ဣသာဒိကံ ခုဋ္ဌကင်္ဂံ၊ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ နမိယန္တိ ဝေါဟရိယန္တိ ပညာယန္တိ ဝါ
တေတနာတိ နာမံ၊ စက္ကအက္ခယုဂါဒိ၊ နေမိအရ ဣသာဒိကာ သညာ၊ ဝါသိ
နိခါဒေနာဒိဟိ ဥပကရဏေဟိ တစ္ဆေန ဝိဇ္ဇနာဒိနာ တေသံ ကရဏံ ကိရိယာ၊
တသ္မိတသ္မိယုတ္တဋ္ဌာနေ တေသံ စက္ကအက္ခာဒိ နေမိအရာဒိနံ နာနပ္ပကာရေန
ယောဇနံ ဌပနံ အညမညေနဝါ ပဋိသန္ဓဟနံ ပယောဇနံ။

“ကုသလာနံ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဥပစိတတ္တာ” တိအာဒိသု၊ တို့ဉ်။ သုခဝိပါကေ၊ ဣဋ္ဌ
ဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာအကျိုးရှိသောအနက်ဉ်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဘိက္ခဝေ၊
တို့။ ကုသလာနံ၊ ဣဋ္ဌဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိကုန်သော။
ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ သမာဒါနဟေတု၊ ဆောက်တည်ခြင်း ဟူသော
အကြောင်းကြောင့်။ ဝေမိဒံ ပုညပုညဖလံ၊ ဤကောင်းမှု ကောင်းမှု၏အကျိုး
သည်။ ပဝစုတိ၊ ပွားများ၏။ ကုသလဿ၊ ဣဋ္ဌဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာဟူသော
အကျိုးရှိသော။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဥပစိတတ္တာ၊ ဆည်းပူးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊
ခဏတ္တယသို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ထင်ရှား၏။

(၂၇၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မှတ်စု။ ။ ဝေဓိဓံ ပုညံ ပဝေဒတိဟု ဋီကာပါဌ်ကြွင်း/ဖော်သည်။ ပါဌသေသ
မဟုတ် “ပုညဉ္စ ပုညဖလဉ္စ ပုညံ” ဟု ကေသိသိပြု၊ ပုညဖလန္တိစ ဥပရူပရိ ဂုညစိ
ပုညဝိပါကောဝိ ဝေဒိယဗွေ။ ။ ဣတ္ထိသုတ်အဋ္ဌကထာ။

သွာယံ-သောအယံကုသလသဒ္ဓေါ၊ ထိုကုသလသဒ္ဓါသည်။ ဣဓ၊ ဤကုသလာ
ဓမ္မာဟူသောပုဒ်၌။ အာရောဂျေပိ၊ အနာကင်းသည်အဖြစ်ဟူသော အနက်၌
၎င်း။ အနဝဇ္ဇေပိ၊ အပြစ်ကင်းသော အနက်၌၎င်း။ သုခဝိပါကေပိ၊ ဣဌဖြစ်
သော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိသော အနက်၌၎င်း။ ဝါ၊ ဣဌဖြစ်သော
နာမက္ခန္ဓာကို ဖြစ်စေခြင်းသဘောရှိသော အနက်၌၎င်း။ ဝတ္တတိ၊ သင့်၏။

ထုခေါ ဣဌေ ဝိပါကော ယဿာဘိ၊ ထုခဝိပါကော။ ပဌမနက်။ ဝိပစ္စနံ
ဝိပါကော၊ ထုခဿ ဝိပါကော ယဿာဘိ၊ ထုခဝိပါကော။ ဒုတိယအနက်။

အယမ္ပိဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ ဤဓမ္မသဒ္ဓါသည်လည်း။ ပရိယတ္တိဟေတုဂုဏ်နိဿတ္တ
နိဇ္ဇိဝတာဒိသု၊ သင်အပ်သော ပါဠိဟူသော အနက် အကြောင်းဟူသော
အနက် ကျေးဇူးဟူသောအနက် သတ္တမ္ပ ဆိတ်သည်၏အဖြစ် ဇီဝဓမ္မဆိတ်သည်
၏ အဖြစ်စသောအနက်တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ အယံဓမ္မသဒ္ဓေါ၊
သဿ။ “ဓမ္မံ ပရိယာပုဏ္ဏာတိ သုတ္တံဂေယျန္တိ” အာဒိသု၊ တို့၌။ ပရိယတ္တိယံ၊
သင်အပ်သော ပါဠိဟူသောအနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ဓမ္မံ၊ ပိဋကတ် သုံးပုံဟု
ဆိုအပ်သောပရိယတ်ကို။ ပရိယာပုဏ္ဏာတိ၊ သင်၏။ သုတ္တံ၊ ကို။ ဂေယျံ၊ ကို။
ပရိယာပုဏ္ဏာတိ၊ ၏။ “ဟေတုမ္ပိ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ” တိ အာဒိသု၊ တို့၌။
ဟေတုမ္ပိ၊ အကြောင်းဟူသော အနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ “န ဟိ ဓမ္မော။ ပ။
သုဂ္ဂတိ” န္တိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ဂုဏော ဌံ၊ ဒိဿတိ၊ ၏။

ဂါထာနက်။ ။ ဓမ္မောစ၊ ကျေးဇူး ရှိသော ကုသိုလ်တရား သည်၎င်း။
အဓမ္မောစ၊ ကျေးဇူးမရှိသော အကုသိုလ်တရား သည်၎င်း။ ဥဘော၊
နှစ်ပါးသောတရားတို့သည်။ သမဝိပါကိနော၊ တူမျှသော အကျိုးရှိကုန်
သည်။ နဟိနဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ အဓမ္မော၊ သည်။
နိရယံ၊ သို့။ နေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဓမ္မော၊ သည်။ သုဂ္ဂတိ၊ သုဂတိသို့။
ပါပေတိ၊ ရောက်စေတတ်၏။

“တသ္မိ” ခေါ် ပန သမယေ။ ပ။ ဝိဟရတိ” တိ အာဒိသု၊ တိ၌။ နိဿတ္တနိဇ္ဇိတ
တာယံ၊ သတ္တအဖြစ်မှဆိတ်သော ဇီဝအဖြစ်မှဆိတ်သောအနက်၌။ နိဿတိ၊
ထင်၏။ တသ္မိ” ခေါ် ပန သမယေ၊ ထိုကမာဝစရ ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်သောအခါ
၌။ ဓမ္မာဝေ၊ ဖဿအစရှိသော ငါးဆယ်ကျော်သော သဘာဝဓမ္မတို့သည်
သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သတ္တဇီဝါ၊ သတ္တဇီဝတို့သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။
ဓမ္မေသု၊ သဘာဝဓမ္မတို့၌သာလျှင်။ ဓမ္မာနုပဿိ၊ သဘာဝဓမ္မကို အဖန်တလဲ
လဲရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ သွာယံ-သော အယံ ဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ ထိုဓမ္မသဒ္ဓါ
သည်။ ဣဓာပိ၊ ဤကုသလာ ဓမ္မာဟူသောပုဒ်၌လည်း။ နိဿတ္တနိဇ္ဇိတတာယ
မေ၊ သတ္တအဖြစ်မှဆိတ်သော ဇီဝအဖြစ်မှဆိတ်သော အနက်၌သာလျှင်။
ဝါ၊ သတ္တမဟုတ်ဇီဝမဟုတ်သောအနက်၌သာလျှင်။ (ဤဒုတိယ ယောဇနာ၌
တာကား သောတ္ထ)။ ဝတ္တတိ၊ သင့်၏။

ပန၊ အတ္ထုဒ္ဓါရမှတစ်ပါး ဝစနတ္ထကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤကုသလာ ဓမ္မာ
ဟူသောပုဒ်၌။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဝေ၊ ဤဆိုလတုံသောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
သိအပ်၏။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ ကုစ္ဆိတေ၊ ပညာရှိတို့ စက်ဆုပ်
အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သော။ ပါပကေ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။
သလယန္တိ-စလယန္တိ၊ ကမ္မေန္တိ ဝိဒ္ဓိသေန္တိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်၏။ (တနည်း)။
ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုစ္ဆိတေ၊ ကုန်သော။ ပါပကေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။
သလယန္တိ-စလယန္တိ၊ တဒဂ်ပဟာန်အားဖြင့် တုန်လှုပ်စေတတ်ကုန်၏။ သလ
ယန္တိ-ကမ္မေန္တိ၊ ဝိက္ခမ္ဘနုပဟာန်အားဖြင့် ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်စေတတ်ကုန်၏။
သလယန္တိ-ဝိဒ္ဓိသေန္တိ၊ သမုဇ္ဈေဒပဟာန်အားဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ဖျက်ဆီးတတ်
ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလာ၊ မည်ကုန်၏။
ဝါ၊ အပရောနယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္ဆတေ၊ အံ့။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
ရာဂါဒိအသုစိသမ္ပယောဂတော၊ မစင်ပမာ ပညာရှိတို့သည် စက်ဆုပ်အပ်
သော ရာဂအစရှိသော သံကိလေသအသုစိတို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။
နာနာပိဓ ဒုက္ခဟေတုတောစ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိသော ဒုက္ခ၏

(၂၇၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကုဏ္ဍိတေန၊ ပညာရှိတို့သည် စက်ဆုပ်အပ်
 ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ အာကာရေန၊ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ၊ အဖို့အစုဖြင့်။
 သန္တာနေ၊ သတ္တဝါတို့၏ စိတ်အစဉ်၌။ (ထည့်)။ သယန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသ၊ ကုသမည်ကုန်၏။ အကု
 သလ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ကုသ၊ ကုသမည်ကုန်၏ဟူ၍။
 လဗ္ဘန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ အကုသလသင်္ခါတေ၊ အကုသိုလ်ဓမ္မဟု ဆိုအပ်ကုန်
 သော။ တေကုသေ၊ ထိုပညာရှိတို့သည် စက်ဆုပ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်သော သဘော
 ဖြင့် သတ္တဝါတို့၏စိတ်အစဉ်၌ဖြစ်တတ်ကုန်သောတရားတို့ကို။ လုနန္တိ-ဆိန္တန္တိ၊
 ဖြတ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလ၊ ကုန်၏။
 ဝါ-အပရောနယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ ကုဏ္ဍိတာနံ၊ ပညာရှိတို့သည်
 စက်ဆုပ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို။ သာနတော တနု
 ကရုဏတော၊ ပါးသည်ကဲ့သည်ကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ခေါင်း
 ပါးသည်ကိုပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သြဿာနကရုဏတော၊ တဖန်မဖြစ်
 ဆုံးခန်းပျက်စီးခြင်းကိုပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဉာဏံ၊ သည်။ ကုသံနာမ၊
 ကုသမည်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ကုသေန၊ ကုသမည်သော။ တေနဉာဏေန၊
 ထိုဉာဏ်သည်။ လာတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ထို့ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလ၊ ကုန်၏။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်
 ၏။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ လာတဗ္ဗာဟူသော
 ပုဒ်၏အနက်တည်း။ ဝါ-အပရောနယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။
 ကုသ၊ သမန်းမြက်တို့သည်။ ဥဘယဘာဂဂတံ၊ နှစ်ပါးသော အဖို့၌ တည်
 သော။ ဟတ္ထပ္ပဒေသံ၊ လက်အရပ်ကို။ လုနန္တိယထာ၊ ဖြတ်ကုန်၏သို့။ ဧဝံ၊
 ဤအတူ။ ဣမေပိ၊ ဤတရားတို့သည်လည်း။ ဥပ္ပန္နာနုပ္ပန္နဘာဝေန၊ ဖြစ်ပြီး
 သောအကုသိုလ်နှင့်တူသော အနာဂတ်အကုသိုလ် ဖြစ်ပြီးသောအကုသိုလ်နှင့်
 မတူသော အနာဂတ်အကုသိုလ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥဘယဘာဂဂတံ၊ နှစ်ပါးသော
 အဖို့၌တည်သော။ ကိလေသပက္ခံ၊ ကိလေသာအဖို့ကို။ လုနန္တိ၊ ဖြတ်တတ်
 ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဖြတ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 ကုသ၊ သမန်းမြက်တို့သည်။ ဥဘယဘာဂဂတံ၊ သော။ ဟတ္ထပ္ပဒေသံ၊ ကို။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ

(၂၇၇)

လုနန္တိဝိယ၊ ဖြတ်ကုန်၏သို့။ လုနန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိပိ ဣမိနာပိ အတ္ထေန၊ ဤသို့
သော အနက်ကြောင့်လည်း။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလာ၊ မည်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ သလဓာတ်၏ဟိ သန အပနယန သံဝရဏစသော အနက်တို့၌လည်း
ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တိုအနက်တို့ကိုနှစ်စေခြင်းငှာ သလယန္တိကိုစလယန္တိဖွင့်သည်။
စလဓာတ်၏လည်း ပစလာယန စသော အနက်ကို နှစ်စေခြင်းငှာ ကမ္မေန္တိဟု
ဆင့်ပြန်သည်။ ကမ္မဓာတ်၏လည်း ဖန္တနစသော အနက်ကို နှစ်စေခြင်းငှာ
ဝိဒ္ဓိသေန္တိဟု ဆင့်ပြန်သည်။ ပဌမ ယောဇနာနည်းဘို့။ သည်ကို ရည်၍
နိကာ၌ “သလယန္တိ၊ ပ၊ ဝိဒ္ဓိသေန္တိတိတ္ထေ ပုရိမဿပုရိမဿ ပန္နိမံ ပန္နိမံ အတ္ထ
ဝစနံ” ဟုမိန့်၏။ “အထဝါ သလနဿ အတ္ထဗိပနာနိ စလနာဒိနိ တိဏိ တဒဂံ
ပဟာနာဒိဟိ ယောဇေတဗ္ဗာနိ” ဟုပြန်သောကြောင့် ဒုတိယနည်း ယောဇနာ
ပြန်သည်။

ပန၊ ကုသလသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထမှတပါး ဓမ္မသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထကိုဆိုအံ့။ ယေ
သဘာဝါ၊ အကြင်သဘောတရားတို့သည်။ အတ္တဇနာ၊ ။ သဘာဝံ၊ သဘော
လက္ခဏာကို။ ဓာရေန္တိ၊ ဆောင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေ
သဘာဝါ၊ တို့သည်။ ဓမ္မာ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယေသဘာဝါ၊ တို့ကို။ အတ္တ
ဇနာ၊ မိမိ မိမိ၏။ (လိုက်)။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတရားတို့သည်။ ဓာရိ
ယန္တိ၊ ဆောင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေသဘာဝါ၊ တို့သည်။
ဓမ္မာ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယေသဘာဝါ၊ တို့ကို။ ယထာသဘာဝတော၊ မိမိ
မိမိတို့၏ သဘောအားလျော်သဖြင့်။ ဓာရိယန္တိ လက္ခိယန္တိ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသဘာဝါ၊ တို့သည်။ ဓမ္မာ၊ ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဣစ္ဆေစ ပဌမေ အတ္ထော သင်္ခတသင်္ခတဓမ္မဝသေန ဝုတ္ထော။
ဒုတိယော သင်္ခတဓမ္မဝသေန၊ တတိယော သင်္ခတသင်္ခတ ပညတ္တိ ဓမ္မဝသေနာ
တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အကုသလာ၊ ကုန်၏။ မိတ္တပဋိပက္ခာ၊
အဆွခင်ပွန်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သူတို့သည်။ အမိတ္တာဝိယ၊ ရန်သူ
မည်ကုန်၏သို့၎င်း။ လောဘာဒိပဋိပက္ခာ၊ လောဘ စသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်
ဘက်ဖြစ်သော တရားတို့သည်။ အလောဘာဒယောဝိယစ၊ အလောဘအစ
ရှိသည် မည်ကုန်သကဲ့သို့၎င်း။ ကုသလပဋိပက္ခာ၊ ကုသိုလ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်

(၂၇၇)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည်။ အကုသလာ၊ ကုန်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ပဋိသေခေ ဝုပ္ပိ တဗ္ဗာဝေ၊ အညတ္တ သဒ္ဓါသုပိ စ။
ဝိရုဒ္ဓေ ဝရဟေ သုညေ၊ အကံရော ဝိရဟပ္ပကေ။

မိန့်အပ်သောအနက်ဆယ်ပါးတို့တွင် ဝိရုဒ္ဓအနက်ကိုသာ ယူလိုရကား မိတ္တ ပဋိ
ပက္ခာ စသည်ကိုမိန့်သည်။

ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗျာကတာ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဖြစ်အားဖြင့်
ဟောကြားအပ်သော တရားတို့သည်။ နဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣဟိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဗျာကတာ၊ အဗျာကတမည်ကုန်၏။ ကုသလာ
ကုသလာတာဝေန၊ ကုသိုလ်အဖြစ် အကုသိုလ်အဖြစ်အားဖြင့်။ အကုသိတာ၊
မဟောကြားအပ်ကုန်သော တရားတို့သည်။ အဗျာကတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ
အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဝစနတ္ထမှတပါး လက္ခဏာကိုဆိုအံ့။ ဘေသု၊
ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတတို့တွင်။ အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခဏာ၊
ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏ အဖြစ်မှကင်းသော ဣပ္ပုပ္ပန်သောလေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာ
ဟူသောအကျိုးရှိသော တရားလျှင် မှတ်ကြောင်းရှိကုန်သော သဘောတရား
တို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အဓိပ္ပာယ်တ္ထ။ ။ “ဝဇ္ဇိတဗ္ဗ ဝရဟိတဗ္ဗန္တိ ဝဇ္ဇံ” ဝဇ္ဇသဒ္ဓါသည် သာဝပ္ပဓာန
ဖြစ်သောကြောင့် ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏အဖြစ်ရ၏။ “ဝဇ္ဇံဝေ အဝဇ္ဇံ”၊ အသဒ္ဓါသည်
တဗ္ဗော၊ “နတ္ထိ အဝဇ္ဇံ ဧတေသန္တိ အနဝဇ္ဇော” ကုသိုလ်ရ၏။ အနသဒ္ဓါ ဝိရဟ
အနက်ရှိသည်။ အကုသိုလ်မှာ ရာဂါဒိဒေါသရှိသောကြောင့် ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏
အဖြစ်ရှိသည်။ ကုသိုလ်မှာ ရာဂါဒိဒေါသ မရှိသောကြောင့် ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏
အဖြစ်မှ ကင်း၏ဟူလို။

ဝရဟိတဗ္ဗသာဝရဟိတာ၊ နိဇ္ဈေသာတိ အတ္ထော။ တေန နေသံ အဝရဟိတဗ္ဗ
သာဝံ ဒေသတိ၊ န ဝါရဟ္မ ဝိရဟမတ္ထံ။ ...။ နိကာ-၃၁-သ။

အနက်ကား။ ။ နိဇ္ဈေသာ နိဇ္ဈေသာတ္ထာ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော ရာဂစသော အဖြစ်မှ
ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝရဟိတဗ္ဗသာဝရဟိတာ၊ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်
သည်၏အဖြစ်မှ ကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တေန၊ ထိုအနဝဇ္ဇသဒ္ဓါဖြင့်။ နေသံ၊ ထိုကုသိုလ်အကုသိုလ်တရား
တို့၏။ အဝရဟိတဗ္ဗသာဝံ၊ ပညာရှိတို့သည် မကဲ့ရဲ့အပ် မကဲ့ရဲ့ထိုက်သည်၏

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ (၂၇၉)

အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြစ်။ ဝါရဟ္မဝိရဟဗ္ဗေ၊ ပညာရှိတို့သည်ကဲ့ရဲ့အပ်သော
ရာဂစသော အပြစ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်မျှကို။ နဒဿေတိ၊ ပြသည်မဟုတ်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အနဝဇ္ဇသဒ္ဓါဖြင့် ကုသိုလ်၏ လက္ခဏာကိုပြပြီးလျှင် သုခဝိပါက
သဒ္ဓါကို အဘယ်ကြောင့် ဆိုပြန်သနည်း စောဒနာ။

အညေဝိ အတ္ထိ နိဇ္ဈေသိသာ အဗျာကတာတိ အနဝဇ္ဇဝစနမတ္ထေန တေသမ္ဘိ
ကုသလတာပတ္တိဒေါသံ ဒိသ္မာ တံ ပရိဟရိတံ သုခဝိပါကဝစနံ အာဟ၊ ဤဒီကာ
(၃၁-ဆ) ဖြင့်ဖြေ။

အညေ၊ ကုသိုလ်မှတစ်ပါးကုန်သော။ နိဇ္ဈေသိသာ၊ အပြစ်ကင်းကုန်သော။ အဗျာ
ကတာတိ၊ အဗျာကတတရားတို့သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်။ အနဝဇ္ဇဝစနမတ္ထေန၊ အနဝဇ္ဇသဒ္ဓါမျှဖြင့်။ တေသမ္ဘိ၊ ထိုအဗျာကတ
တရားတို့၏လည်း။ ကုသလတာပတ္တိဒေါသံ၊ ကုသိုလ်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော
အဖြစ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ တံ၊ ထိုအဖြစ်ကို။ ပရိဟရိတံ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ သုခဝိပါ
ကဝစနံ၊ သုခဝိပါကသဒ္ဓါကို။ သင်္ဂဟကာရော၊ အဋ္ဌကထာဟောင်းကိုချဉ်း၍
ယူအပ်သော အဋ္ဌကထာသစ်ကို ပြသော မဟာဗုဒ္ဓဆောသဆရာတော်သည်။
အာဟ၊ မိန့်ပြီ။

(တနည်း) အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခဏာ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည် စွန့်ပစ်
ကဲ့ရဲ့အပ်သော ရာဂစသော ကိလေသာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော ဣဋ္ဌ
ဖြစ်သော လေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိသော တရားလျှင်
မှတ်ကြောင်းရှိကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။ ကုသလံ၊ ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ သာဓူဟိ ဝဇ္ဇိတဗ္ဗာ ပရိဝဇ္ဇေတဗ္ဗာ ပရိစ္စဇိတဗ္ဗာ ဂရဟိတဗ္ဗာ
အနိဋ္ဌဗလတ္တာတိ ဝဇ္ဇာ၊ ဝဇ္ဇာပေ အဝဇ္ဇာ၊ ရာဂါဒယော ကိလေသာ၊ န အဝဇ္ဇာ
အနဝဇ္ဇာ၊ တေသံ ပဋိပက္ခာတိ အတ္ထော။

အဝဇ္ဇာဟူသော ပုဒ်သည် နသဒ္ဓါကို မဝဲ့ ထူချည်းသက်သက်ဖြစ်မှု ရာဂ
စသောကိလေသာကို ဟောသည်။ နသဒ္ဓါနှင့် ဟဉ်တွဲ၍ န အဝဇ္ဇာ အနဝဇ္ဇာ
ဟူသော ဝါကျအစိုက် ကုသိုလ်ကို ဟော၍ န သဒ္ဓါနှင့် တုလျာဓိကရဏဖြစ်၍
ကမ္မဓာရည်းသမာသ် မည်သတည်း။ ဤအထူးကို ပညာရှိတို့ နှလုံးမူရာသည်။
အနဝဇ္ဇဝစနေန အဝဇ္ဇဝိနာသနသာဝေါ ဒဿိတော။ ဒီကာ- ၃၁-ဆ။ အန
ဝဇ္ဇဝစနေန၊ ပဋိပက္ခအနက်ရှိသော အနဝဇ္ဇသဒ္ဓါဖြင့်။ အဝဇ္ဇဝိနာသနသာဝေါ၊
သူတော်ကောင်းတို့သည် ကြဉ်ရှောင်အပ် စွန့်ပစ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်သော ရာဂ
စသော ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သင်္ဂဟကာရေန၊
သည်။ ဒဿိတော၊ ၏။

(၂၈၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ထုခေါ် ဝိပါကော ဇေတသန္တိ သုခဝိပါကာ၊ တေန ကုသလာ ကုသလာနံ
သာမညေ ဝိပါကဓမ္မဘာဝေဝိ သုခဝိပါကဝိပစ္စနသဘာဝံ ဒဿေဟိ၊ န တေသံ
သုခဝိပါက သမ္ဘာဝဓမ္မေ။ ။ ဇီက-၃၁-ဆ။

တေန၊ ထိုသုခဝိပါကသဒ္ဓါဖြင့်၊ ကုသလာကုသလာနံ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်
တရားတို့၏၊ ဝိပါကဓမ္မဘာဝေ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်
သည်၊ သာမညေဝိ၊ တူသော်လည်း၊ သုခဝိပါကဝိပစ္စနသဘာဝံ၊ ဣဋ္ဌဖြစ်သော
နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿေဟိ၊
၏၊ တေသံ၊ ထိုကုသိုလ်တရားတို့၏၊ သုခဝိပါက သမ္ဘာဝဓမ္မေ၊ ဣဋ္ဌဖြစ်သော
နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုး၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်၊ နဒဿေဟိ၊
ပြသည်မဟုတ်။

(တနည်း) အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခဏာ၊ ပညာရှိတို့သည် ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏
အဖြစ်မှ ကင်းသည်၏အဖြစ်။ ဝါ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည် ကြည်ရှောင်အပ်
စွန့်ပစ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်သော ရာဂစသော ကိလေသာတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏
အဖြစ် ဣဋ္ဌဖြစ်သော လေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိသည်၏
အဖြစ်ဟူသော မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိသော သဘောတရားတို့သည်။ ကုသ
လာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

စွတ်စွယ်။ ။ အထဝါ အနဝဇ္ဇဝစနေန အနဝဇ္ဇတ္ထံ အာဟ၊ သုခဝိပါကဝစနေန
သုခဝိပါကတ္ထံ။

အထဝါ၊ ကား၊ အနဝဇ္ဇဝစနေန၊ အနဝဇ္ဇသံဒ္ဓါဖြင့်၊ အနဝဇ္ဇတ္ထံ၊ အနဝဇ္ဇ
အဖြစ်ကို၊ အာဟ၊ ၏၊ သုခဝိပါက ဝစနေန၊ သုခဝိပါက သဒ္ဓါဖြင့်၊ သုခဝိပါ
ကတ္ထံ၊ သုခဝိပါကအဖြစ်ကို၊ အာဟ၊ ၏။

ဝိနာဝိ သာဝါဘိဓာယိနာသဒ္ဓေန သာဝပ္ပဓာနေန နိဒ္ဓေသော ဟောတိတိ
ဝုတ္ထံ အနဝဇ္ဇဝစနေန အနဝဇ္ဇတ္ထံ အာဟာတိ၊ ။ အန-၃၀-ဆ။

သာဝဇ္ဇဒုက္ခဝိပါကလက္ခဏာ၊ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့သည် ကြည်ရှောင်
အပ် စွန့်ပစ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်သော ရာဂစသော ကိလေသာနှင့် တကွဖြစ်ကုန်
သော အနိဋ္ဌဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိသော တရားလျှင်
မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိသော သဘော တရားတို့သည်။ အကုသလာ၊
ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့သည် ကြည်
ရှောင်အပ် စွန့်ပစ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်သော ရာဂစသော ကိလေသာနှင့် တကွ

ဖြစ်သည်၏အဖြစ် အနိဋ္ဌဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာဟူသောအကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်
လျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိသော သဘောတရားတို့သည်။ အကုသလာ၊
ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဝိပါကလက္ခဏာ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်းငှာ
မထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိကုန်သော တရားတို့
သည်။ အဗျာကတ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ကုသလာတိဝါ၊ ကုသလာဟူ၍၎င်း။ ဓမ္မာတိဝါ၊ ဓမ္မာဟူ၍၎င်း။ ဣတိ
အာဒိနိ၊ ဤကုသလာ ဓမ္မာ ဟူသောပုဒ်လျှင် အပိုင်းအခြား ရှိကုန်သော။
တောနိ ပဒါနိ၊ ဤနှစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်တို့သည်။ ဧကတ္ထာနိကိံ ဝန၊ တူသောအနက်
ရှိကုန်သလော။ ဥဒါဟုထိုသို့မဟုတ်။ နာနတ္ထာနိကိံ၊ ထူးသောအနက်ရှိကုန်
သလော။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ (ကိံကား ပုစ္ဆာ
စောတက၊ ပနကား ပဒါလင်္ကာရ၊ အာဒိနိဉ္စ ဣတိကြသည်။)။ ဧတ္ထ ဧတိသံ
ဧကတ္ထ နာနတ္ထဘာယံ၊ ဤတူသော အနက်ရှိသည်၏အဖြစ် ထူးသောအနက်
ရှိသည်၏အဖြစ်၌။ တယာ၊ သင်သည်။ ကိဉ္စ၊ စိုးစဉ်းသော။ ဝစနံ၊ စကားကို။
ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သေး၏။ (တနည်း) ကိဉ္စ၊ စိုးစဉ်းသော။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သော။
ဝစနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိရာသေး၏။ (သဒ္ဓတ္ထ)။ တေ၊ သင်၏။ စောဒနာ၊
စောဒနာသည်။ အသမတ္တာ၊ မပြည့်စုံသေး။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ မပြည့်စုံသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ အဝသိဋ္ဌံ၊ ကြွင်းကျန်သော စောဒနာကို။ တံ၊ သည်။ တာဝ
ဗြူဟိ၊ ဆိုဘိလက်သေး။ (အဓိပ္ပာယ်တ္ထ)။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ကိစ္ဆတ္ထာတိတ္ထ ဧကတ္ထနာနတ္ထဘာယံ ကိဉ္စ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ အသမတ္တာ
တေ စောဒနာ၊ အဝသိဋ္ဌံ တာဝ ဗြူဟိတိ ဝတ္ထံ ဟောတိ၊ ဤသို့ကာ၌ တာဝကား
အနညာတအနက်ကို ဟောသည်။

သမဇ္ဇတိ ပူရတိ နန္ဒိဝါ ဝစ္ဆတိ ဝါပုဏ္ဏာတိတိ သမဇ္ဈော၊ န သမတ္တာ အသ
မတ္တာ၊ စောဒေတိ ဒေါသမာရောပေတိ တောယာတိ စောဒနာ၊ ဒေါသာ
ရောပနကာရဏဘူတာ ဝါစာ။

ဧကတ္ထနာနတ္ထဘာယံ၊ တူသော အနက်ရှိသည်၏အဖြစ် ထူးသော အနက်
ရှိသည်၏အဖြစ်တို့တွင်။ ဧကတ္ထဘာယံ၊ တူသောအနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်၌။
ဒေါသော၊ အပြစ်ကို။ တာဝ၊ စွာ။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ။ တောနိ ပဒါနိ၊
ဤနှစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်တို့သည်။ ဧကတ္ထာနိ၊ တူသောအနက်ရှိကုန်သည်။ ယဒိသိယံ၊

(၂၀၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အကယ်၍ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့တူသော အနက်ရှိကုန်သည်။ သန္တေသု၊
ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ကုသလာဓမ္မာတိ ဣဒံစနံ၊ ကုသလာဓမ္မာဟူသော
ဤစကားသည်။ ကုသလာ ကုသလာတိ၊ ကုသလာ ကုသလာဟူ၍။ ဝုတ္တ
သဒိသံ၊ ဆိုအပ်သည်နှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တောနိပဒါနံ၊ တို့သည်။
နာနတ္ထာနံ၊ ထူးသော အနက်ရှိကုန်သည်။ အထယဒိသိယံ၊ အကယ်၍ ဖြစ်
ကုန်ငြားအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ထူးသောအနက်ရှိကုန်သည်။ သန္တေသု၊ ဖြစ်ကုန်လတ်
သော်။ တိကဒုကာနံ၊ တိက်ဒုက်တို့၏။ ဆက္ကစတုက္ကဘာဝေါ၊ ဆက္က၏အဖြစ်
စတုက္က၏အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်ရာ၏။ ပဒါနံ၊ ရှေးပုဒ် နောက်ပုဒ်တို့
၏။ အသမ္ပန္နော၊ မစပ်ခြင်းသည်လည်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ဟိ-တံပါကဋ္ဌံကရောမိ၊ အံ့။ “ကုသလာ၊ ကုသိုလ်တို့။ ရှုပ်ပံသည်။ စက္ခုမာ၊
မျက်စိအမြင်ရှိသောသူ” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အတ္ထ
ဝသေန၊ အနက်၏အစွမ်းဖြင့်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အနောလောကေန္တာ
နံ၊ မငဲ့ကုန်သော။ ပဒါနံ၊ ပုဒ်တို့၏။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ သမ္ပန္နော၊
စပ်ခြင်းသည်။ နဟောတိယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဣဓာပိ၊
ဤကုသလာဓမ္မာ အစရှိသောပုဒ်တို့၌လည်း။ ပဒါနံ၊ ရှေးပုဒ် နောက်ပုဒ်တို့
၏။ အသမ္ပန္နော၊ မစပ်ခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပုဗ္ဗာပရသမ္ပန္နရဟိ
တာနံ၊ ရှေးပုဒ် နောက်ပုဒ်တို့၏စပ်ခြင်းမှကင်းကုန်သော။ ပဒါနံ၊ ပုဒ်တို့သည်။
နိပ္ပယောဇနာနိနာမ၊ အကျိုးမရှိသည်မည်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
စ၊ ထိုမှတပါး။ ပရတော၊ နောက်၌။ “ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ” တိ၊ ကတမေ
ဓမ္မာ ကုသလာဟူသော။ ယာပိ သောပုစ္ဆာ၊ အကြင်ပုစ္ဆာကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟော
အပ်၏။ တာယပုစ္ဆာယပိ၊ ထိုပုစ္ဆာနှင့်လည်း။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဝိရောဓော၊
ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ နာနတ္ထ
တံ၊ ထူးသောအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝဒန္တဿ၊ ဆိုသော။ တဝ၊ သင်၏။
ဝါဒေါ၊ အယူ၌။ (ထည့်)။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မတို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်
သည်။ နေဝဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်သာတည်း။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိရော
ဓောသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ “ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ” တိ၊ ကတမေ
ဓမ္မာ ကုသလာဟူ၍။ အထ တထာ၊ ထိုသို့ ရှေ့နောက်ပြန်သောအားဖြင့်။
ဣဒံသောပုစ္ဆာ၊ ဤပုစ္ဆာကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောလည်းဟောအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊

ထို့ကြောင့်။ နာနတ္ထတာ၊ ထူးသောအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ နယုဇ္ဇတိ၊
မသင့်။ (ပနသဒ္ဓါဝစနာလင်္ကာရ၊ ပက္ခန္တရတ္ထလည်းဟူ၏)။ ဇုတ္တနယတော၊
ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းမှ။ အပရောအညော၊ တပါးသော။ နယော၊ နည်းကို။
မယာ၊ သည်။ ဇုစ္စတေ၊ ၏။ တောနိပဒါနံ၊ ဤနှစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်တို့သည်။ ဧကတ္တာ
နိ၊ ထူးသောအနက်ရှိကုန်သည်။ ယဒိသိယံ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ဧဝံ၊
ဤသို့တူသော အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တိဏ္ဍံ၊
သုံးပါးကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ဓမ္မတို့၏။ ဝါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါ၏အနက်တို့၏။ ဧကတ္တာ၊
ဓမ္မ၏အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊ ထိုဓမ္မသဒ္ဓါ၏အနက်မှ။
အနုညေသံ၊ တပါးမဟုတ်ကုန်သော။ ကုသလာဒိနမ္မိ၊ ကုသိုလ်အစရှိသည်
တို့၏လည်း။ ဝါ၊ ကုသလသဒ္ဓါ၊ အကုသလသဒ္ဓါ၊ အဗျာကတသဒ္ဓါတို့၏
အနက်တို့၏လည်း။ ဧကတ္တံ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်။ အာဝဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။
ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဝါ၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ကုသလာဒိပရာနံ၊ ကုသလသဒ္ဓါ
စသည်တို့၏ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ တိဏ္ဍမ္မိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။
ဓမ္မာနံ၊ ဓမ္မတို့၏။ ဝါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါ၏အနက်တို့၏။ ဓမ္မဘာဝေန၊ ဓမ္မ၏အဖြစ်
ဖြင့်။ ဧကတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ဓမ္မတ္ထဟေန၊ ဓမ္မသုံးခုအပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အတ္ထတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။
နိန္နာနတ္တာနံ၊ မထူးသော အနက်ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ အတ္ထတော၊ အနက်အား
ဖြင့်။ နိန္နာနတ္တာနံ၊ ထူးသော အနက်မရှိကုန်သော။ ကုသလာဒိနမ္မိ၊ ကုသိုလ်
စသည်တို့၏လည်း။ ဝါ၊ ကုသလသဒ္ဓါ၊ အကုသလသဒ္ဓါ၊ အဗျာကတသဒ္ဓါ၏
အနက်တို့၏လည်း။ ယံဓမ္မဇာတံ၊ အကြင်တရားသည်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်
မည်၏။ တံဝေ၊ ထိုကုသိုလ်မည်သောတရားသည်ပင်လျှင်။ အကုသလံ၊ အကု
သိုလ်မည်၏။ တံဝေ၊ ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ်မည်သော တရားသည်ပင်လျှင်။
အဗျာကတံ၊ အဗျာကတမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧကတ္တံ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်။
အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တိဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ဓမ္မတို့၏။ ဝါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါ၏အနက်
တို့၏။ ဧကတ္တံ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကို။ အထာပိ နသမ္ပဋိစ္စထ၊ အကယ်၍ဝန်မခံ
ကုန်အံ့။ “ကုသလပရော၊ ကုသလသဒ္ဓါ၏ နောက်၌ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မ
သည်။ ဝါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါသည် ဟောအပ်သောအနက်သည်။ အညောဝံ၊ တပါး
သာတည်း။ အကုသလပရော၊ အကုသလသဒ္ဓါ၏ နောက်၌ ဖြစ်သော။

(၂၀၄)

အဋ္ဌဘာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဓမ္မောဓမ္မသည်။ ဝါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါသည်ဟောအပ်သောအနက်သည်။ အညောဝ၊
 တပါးသာတည်း။ အဗျာကတပရော၊ အဗျာကတသဒ္ဓါ၏ နောက်၌ဖြစ်
 သော။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မသည်။ ဝါ၊ ဓမ္မသည်ဟောအပ်သော အနက်သည်။
 အညောဝ၊ တပါးသာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အထာပိ ဝဒထ၊ အကယ်၍
 ဆိုကုန်ငြားအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မတူသီးခြားတပါးပါး၏ အဖြစ်သည်။ သန္တေ၊
 ဖြစ်လတ်သော်။ ဓမ္မောနာမ၊ ဓမ္မမည်သည်။ တာဝေါ၊ သရုပ်အားဖြင့်
 ထင်ရှားရှိသော ပရမတ္ထတရားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဗျုတ်ရိုက်ကို ဆိုအံ့။
 တာဝတော၊ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ပရမတ္ထတရားမှ။ အညော၊
 တပါးသော တရားသည်။ အတာဝေါ၊ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော
 ပရမတ္ထမှ တပါးသော ပညတ်တရားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ထို့ကြောင့်။ ကုသလပရော၊ ကုသလသဒ္ဓါ၏ နောက်၌ဖြစ်သော။ တာဝသင်္ခါ
 တာ၊ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ပရမတ္ထတရားဟု ဆိုအပ်သော။ ဓမ္မော၊
 ဓမ္မမှ။ အညော၊ တပါးသော။ အကုသလပရော၊ အကုသလသဒ္ဓါ၏ နောက်၌
 ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မသည်။ အတာဝေါ၊ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော
 ပရမတ္ထမှ တပါးသော ပညတ်တရားသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အဗျာကတ
 ပရော၊ အဗျာကတသဒ္ဓါ၏ နောက်၌ ဖြစ်သော။ ဓမ္မောပိ၊ ဓမ္မသည်လည်း။
 တထာအာဘာဝေါ၊ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ပရမတ္ထမှ တပါးသော
 ပညတ်တရားသည်။ သိယာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တေဟိပိ၊ ထိုအကုသလ
 သဒ္ဓါ အဗျာကတသဒ္ဓါတို့၏ နောက်၌ ဖြစ်သော ဓမ္မတို့မှလည်း။ အညော၊
 တပါးသော။ ကုသလပရော၊ ကုသလသဒ္ဓါ၏ နောက်၌ဖြစ်သော။ ဓမ္မောပိ၊
 ဓမ္မသည်လည်း။ ဝါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါသည် ဟောအပ်သော အနက်သည်လည်း။
 အတာဝေါ၊ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ပရမတ္ထမှတပါးသော ပညတ်
 တရားသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဧဝံ၊ ဣမိနာယထာဝရတ္ထနယေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီး
 သောအပြားရှိသော နည်းဖြင့်။ အတာဝတ္ထံ၊ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော
 ပရမတ္ထမှ တပါးသော ပညတ်တရား၏ အဖြစ်သို့။ အာပန္နေဟိ၊ ရောက်ကုန်
 သော။ ဓမ္မောပိ၊ ဓမ္မတို့မှ။ ဝါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါသည် ဟောအပ်သော အနက်
 တို့မှ။ အနညော၊ တပါးမဟုတ်ကုန်သော။ ကုသလာဒယောပိ၊ ကုသိုလ်အစရှိ
 သည်တို့သည်လည်း။ အဘာဝါယေဝ၊ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ

(၂၇)

ပရမတ်မဟုတ် ပညတ်တို့သည် သာလျှင်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိအယံ စောဒနာ၊ ဤသို့ အပြစ်တင်ကြောင်း ဖြစ်သော စကားသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ကောင်း၏။

ဧတ္ထ ဧတေသု ကုသလာဓမ္မာတိ အာဒိသု၊ ဤကုသလာဓမ္မာ အစရှိကုန်သော။ ဝါကျေသု၊ တို့၌။ ကေတ္တနာနတ္ထတံ၊ ကုသလာ ကုသလာသဒ္ဓါတို့ ကဲ့သို့ စင်စစ်တူသော အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ် ကုသလာ ရူပံ စက္ခုမာ သဒ္ဓါတို့ ကဲ့သို့ စင်စစ်ထူးသော အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိကပ္ပေတွာ၊ ကြံ၍။ ယဒေ တံ ယံတေ ဒေါသာရောပနကာရဏံ၊ အကြင် ပုနရုတ္တိဒေါသ ဆက္ကစတုက္ကာ ပတ္တိဒေါသ အသမ္ပန္နာပတ္တိဒေါသ ဝိရောဓာပတ္တိဒေါသ အဘာဝါပတ္တိ ဒေါသသို့တင်ခြင်း၌ အကြောင်းယူတ္တိကို။ တယာ၊ သင်စောဒကဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဧတံ ဒေါသာရောပနကာရဏံ၊ ဤဒေါသ အပြစ်တင်ခြင်း၌ အကြောင်းယူတ္တိသည်။ တထာ ကေတ္တနာနတ္ထ တာဘာဝတော၊ ထိုကုသလာ ကုသလာသဒ္ဓါကဲ့သို့ စင်စစ် တူသော အနက် ရှိသည်၏အဖြစ် ကုသလာ ရူပံ စက္ခုမာသဒ္ဓါတို့ကဲ့သို့ စင်စစ်ထူးသောအနက် ရှိသည်အဖြစ် မရှိခြင်းကြောင့် (ထည့်)။ အကာရဏံ အယူတ္တိ၊ သင့်သော အကြောင်းယူတ္တိမဟုတ်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ ယထာ နုမတိ ယာယအနုမတိယာ၊ အကြင် အကြင်သို့သော သင်္ကေတ အားဖြင့်။ (တနည်း) ယထာနုမတိ အနုမတိ အနုရူပံ၊ သင်္ကေတအား လျော်စွာ။ ဝေါဟာရသိဒ္ဓိတော၊ ခေါ်ဝေါ်ကြောင်း အမည်သညာပညတ်၏ ပြီးခြင်း ကြောင့်။ အကာရဏံ အယူတ္တိ၊ သင့်သော အကြောင်းယူတ္တိ မဟုတ်။ ဟံ၊ ချဲ့ ဦးအံ။ ဝေါဟာရော၊ ခေါ်ဝေါ်ကြောင်း အမည်သညာ ပညတ်ကို။ ယထာ ယထာ ယာယယာယ အနုမတိယာ၊ အကြင် အကြင်သို့သော သင်္ကေတ အားဖြင့်။ အတ္ထေသု၊ အနက်တို့၌။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ အနုမတိ တော သမ္ပုဋ္ဌိစိတော၊ ဝန်ခံအပ်၏။ တထာတထာ တာယတာယ အနုမတိယာ၊ ဝေ၊ ပညာရှိတို့သည် ဝန်ခံကြောင်း ဖြစ်သော ထိုထိုသို့သော သင်္ကေတဖြင့် သာလျှင်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီး၏။ စ၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုအံ။ “ကုသလာ ဓမ္မာ”တိ အာဒိသု၊ ကုသလာဓမ္မာ အစရှိကုန်သော။ ဝါကျေသု၊ တို့၌။ ကုသလပုဗ္ဗော၊ ကုသလသဒ္ဓါရှေးရှိသော။ အယံ ဓမ္မာဘိလာပေါစ၊ ဤဓမ္မသဒ္ဓါကို၎င်း။ ဓမ္မ

(၂၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပရော၊ ဓမ္မသဒ္ဓါနောက်ရှိသော။ အယံကုသလာဘိလာပေါ၊ ဤကုသလသဒ္ဓါကို၎င်း။ “ကုသလာကုသလာ”တိ၊ ကုသလာ ကုသလာဟူ၍။ ယထာယောအတ္တဝိသေသာဘာဝေါ၊ အကြင်အနက်ထူး၏မရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇေဏ္ဍမိနာ အတ္တဝိသေသာဘာဝေန၊ ဤအနက်ထူး၏ မရှိခြင်းဖြင့်။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ တို့သည်။ နသမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတော၊ ဝန်မခံအပ်။ ကုသလာ ရှုပ် စက္ခုမာသဒ္ဓါဝိယ၊ ကုသလာသဒ္ဓါ ရှုပ်သဒ္ဓါ၊ စက္ခုမာသဒ္ဓါတို့ကဲ့သို့။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အနောလောကိတတ္ထဘာဝေန၊ မငဲ့သော အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ တို့သည်။ နသမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတော၊ ဝန်မခံအပ်။ ပန၊ အလျော်ကို ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ ဧတေသု ကုသလသဒ္ဓါဒီသု၊ ဤကုသလသဒ္ဓါအစရှိကုန်သော။ ဝါကျေသု၊ တို့၌။ ကုသလသဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါကို။ အနဝဇ္ဇ သုခဝိပါကသင်္ခါတဿ၊ အနဝဇ္ဇ သုခဝိပါကဟု ဆိုအပ်သော။ အတ္ထဿ၊ အနက်ကို။ ဇောတကဘာဝေန၊ ထွန်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ တို့သည်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတော၊ ၏။ အကုသလသဒ္ဓေါ၊ ကို။ သာဝဇ္ဇဒုက္ခဝိပါကတ္ထဇောတကတ္တေန၊ သာဝဇ္ဇ ဒုက္ခ ဝိပါကအနက်ကို ထွန်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတော၊ ၏။ အဗျာကတသဒ္ဓေါ၊ ကို။ အဝိပါကတ္ထဇောတကတ္တေန၊ အဝိပါကအနက်ကို ထွန်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတော၊ ၏။ ဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါကို။ သဘာဝဓာရဏာဒိအတ္ထဇောကတ္တေန၊ မိမိသဘောကိုဆောင်ခြင်း အစရှိသောအနက်ကို ထွန်းတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတော၊ ဝန်မခံအပ်၏။ ဧတေသံ၊ ထိုကုသလသဒ္ဓါ အကုသလသဒ္ဓါ အဗျာကတသဒ္ဓါတို့တွင်။ အညတရာနန္တရေ၊ တပါးပါး၏အခြားမဲ့၌။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သော။ သောဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ ထိုဓမ္မသဒ္ဓါသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အတ္ထသာမညံ၊ အနက်သာမညကို။ ဧတေသံ၊ ထိုကုသလသဒ္ဓါ အကုသလသဒ္ဓါ အဗျာကတသဒ္ဓါတို့အား။ ဒီပေတိ၊ ပြတတ်၏။ ဟိ သန္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ၊ ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ်အဗျာကတ တို့သည်။ သဘာဝဓာရဏာဒိနာ၊ မိမိတို့၏ သဘောကို ဆောင်ခြင်း အစရှိသော။ လက္ခဏေန၊ လက္ခဏာအားဖြင့်။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မမည်ကုန်၏။ ဓမ္မသဒ္ဓဿ၊ ၏။ ပုဂ္ဂတော၊ ရှေ့၌။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ကုသလာဒိသဒ္ဓါအပိ၊ ကုသလစသောသဒ္ဓါတို့သည်လည်း။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိမိမိ၏။ အတ္တဝိသေသံ၊ အနက်

ဝိသေသကို။ တဿ၊ ထိုဓမ္မသဒ္ဓါအား။ ဒိပေန္တိ၊ ပြတတ်ကုန်၏။ ဟိ-သဝ္ဓါ၏။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မသည်။ ကုသလောဝါ၊ ကုသိုလ်မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အကုသလောဝါ၊ အကုသိုလ်မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဗျာကတောဝါ၊ အဗျာကတမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဣမိနာယထာဝရတ္ထနယေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသောနည်းဖြင့်။ ဝိသုဝိသု၊ အသီးအသီး။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဧတေ၊ ထိုကုသလသဒ္ဓါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါ၊ အကုသလသဒ္ဓါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါ၊ အဗျာကတသဒ္ဓါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါတို့ကို။ အတ္တနော၊ အတ္တနော၏။ အတ္တမတ္တဒီပကတ္တေန၊ အနက်ကိုသာလျှင် ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ တို့သည်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတာ၊ ကုန်၏။ ဓမ္မသဒ္ဓေန၊ ဓမ္မသဒ္ဓါနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အတ္တနော၊ အတ္တနော၏။ အတ္တသာမညံ၊ အတ္တဝိသေသံဝါ ဒီပကတ္တေန၊ အနက်သာမည အနက်ဝိသေသကို ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ လောကေ၊ လောက၌။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ တို့သည်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတာ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပညာရှိတို့သည် ဝန်ခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထဧတေသုကုသလာဓမ္မာတိအာဒိသု၊ ဤကုသလာဓမ္မာ အစရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ကျေသု၊ တို့၌။ ဧကတ္တနာနတ္ထတံ၊ ကုသလကုသလသဒ္ဓါတို့ ကဲ့သို့ စင်စစ်တူသော အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ် ကုသလံ ရူပံ စက္ခုမာ သဒ္ဓါတို့ကဲ့သို့ စင်စစ်ထူးသော အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိကပ္ပေတွာ၊ ကြံ၍။ ယဒေတံ ယံ ဧတံဒေါသာရောပနကာရဏံ၊ အကြင် ပုနရုတ္တိဒေါသ ဆက္ကစတုက္ကာပတ္တိဒေါသ အသမ္ပန္နာပတ္တိဒေါသ ဝိရောဓာပတ္တိဒေါသ အဘာဝါပတ္တိဒေါသသို့ တင်ခြင်း၌ အကြောင်းယူတ္တိကို။ တယာ၊ သင်စောဒကဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဧတံဒေါသာရောပနကာရဏံ၊ ဤဒေါသ အပြစ်တင်ခြင်း၌ အကြောင်း ယူတ္တိသည်။ အကာရဏံ-အယူတ္တိ၊ သင့်သော အကြောင်းယူတ္တိမဟုတ်။ ကုသလသဒ္ဓေါတာဝါတိအာဒိနာ၊ ကုသလသဒ္ဓေါတာဝ-ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ယာသံဝဏ္ဏနာ၊ အကြင် သံဝဏ္ဏနာကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏။ အယံသံဝဏ္ဏနာ၊ ဤကုသလသဒ္ဓေါတာဝ အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော သံဝဏ္ဏနာသည်။ တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ ကုသလတ္တိကဿ၊ ကုသလတိက်၏။ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ၊ အစဉ်ဖြစ်သော ပုဒ်၏ အဖွင့်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

(၂၈၈)

အဋ္ဌသင်္ဂဟိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မှတ်ဖွယ်။ ။ဝစ္စဝါစကော ဣဒမိဒံ သဿ အတ္တဿ နာမန္တိ ခညန္တိ သညာယန္တိ တောယာတိ မတိ၊ ဣဒမိဒံ သဿ အတ္တဿ နာမန္တိ ပဝတ္ထော သညာ သင်္ကေတောတိ ဝုတ္တတိ၊ တထာဟိ အနုဋီကာယံ ဝုတ္တံ တာယတာယ အနုမတိယာတိ တေန တေန သင်္ကေတေနာတိ၊ သင်္ကေတောတိစ ဝစ္စဝါစကော အယံသဒ္ဓေါ ဣဿတ္တဿ ဝါစတော တိ၊သင်္ကေတိယန္တိ သညာယန္တိ တေနာတိသင်္ကေတော၊ အယံသဒ္ဓေါ ဣဿတ္တဝါစကောတိ ပဝတ္ထော သညာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊မတိ ဧဝ အနုမတိ၊ ဝစ္စဝါစကောနံ ဝါ အနုရူပါ မတိ အနုမတိတိ အတ္ထော၊ တာယ အနုမတိယာ ကရုဏာဘူတာယ။ ။မဏိဒိပ။

ဣမိနာဝ နယေန၊ ဓမ္မသဒ္ဓေါ ပရိယတ္တိယာ ဒိဿတိ အစရှိသည်ဖြင့်၎င်း အတ္တနော သဘာဝံ ဓာရေန္တိ အစရှိသည်ဖြင့်၎င်း ဤကုသလတိုက်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ သေသတိကဇုကာနံ၊ ကုသလတိုက်မှ ကြွင်းသော တိုက် ဒုက်တို့၏။ နယောပိ၊ နည်းကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဣတော၊ ဤကုသလတိုက်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဝိသေသမတ္တမေဝ၊ ထူးသော အနက်ကိုသာလျှင်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဝက္ခာမ၊ ဆိုကုန်အံ့။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဝိသေသမတ္တမေဝါတိ ပနေတ္ထ မတ္တသဒ္ဓေါ အဝဓာရဏေ ဧဝ သဒ္ဓေါ သန္နိဓာနေ။

၂။ သုခါယဝေဒနာယာတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ဝါကျေသု၊ တို့၌။ သုခသဒ္ဓေါ၊ကို။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တတေ၊ ဆိုဦးအံ့။ သုခသဒ္ဓေါ၊ သုခသဒ္ဓါသည်။ သုခဝေဒနာ သုခမူလ သုခါရမ္ပဏ သုခဟေတု သုခပစ္စယာဋ္ဌာန အဗျာပဇ္ဇနိဗ္ဗာနာဒိသု၊ သုခဝေဒနာ ဟူသောအနက် သုခ၏ ဝေးသော အကြောင်းဟူသောအနက် သုခါရုံဟူသော အနက် သုခ၏ နီးသော အကြောင်းဟူသောအနက် သုခ၏အကြောင်းဖြစ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော ရူပါရုံ စသည်တို့၏ တည်ရာဟူသော အနက် စိတ်ကို နှိပ်စက် ညှဉ်းဆဲတတ်သော နိဝရဏစသော ဗျာပါဒကင်းသော ပဌမဈာန် အစရှိသော ဒိဗ္ဗဝိဟာရ ဟူသောအနက် နိဗ္ဗာန်စသော အနက်တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဟိ-ခွဲဦးအံ့။ အယံသုခသဒ္ဓေါ၊ သည်။ “သုခဿစ၊ သုခိန္ဒြေကိုလည်း။ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ သုခဝေဒနာယံ၊ သုခဝေဒနာဟူသော အနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။

မှတ်စု။ သုခဿစ ပဟာနာဋ်သုခိန္ဒြေကို သုခဟူ၍ဟောအပ်၏။ ထိုသုခိန္ဒြေသည် သုခဝေဒနာသာလျှင်တည်း။ ထို့ကြောင့် “သုခဝေဒနာယံ ဒိဿတိ” ဟု မိန့်၏။

“ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဖြစ်ရာဖြစ်သော နဝမခေတ်သည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာ၏။ ဝါ၊ သုခ၏ဝေးသောအကြောင်းဖြစ်၏။ လောကေဉ္စ၊ ဝိရာဂတာ၊ ကာမရာဂကင်းကြောင့်ဖြစ်သော အနာဂါမိမဂ်သည်။ ဝါ၊ ကင်းသော ကာမရာဂရှိသော အနာဂါမိ၏အဖြစ် တည်းဟူသော အနာဂါမိမဂ်သည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာ၏။ ဝါ၊ သုခ၏ဝေးသော အကြောင်းဖြစ်၏။”

ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ သုခမူလေ၊ သုခ၏ဝေးသော အကြောင်း၌။ ဝါ၊ သုခ၏အကြောင်းဖြစ်သော ပုည ပဿဒ္ဓိ စသည်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်သောအနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ (အကြောင်း၏အကြောင်းကို မူလဆိုသည်)။ “မဟာလိ၊ မဟာလိ။ ယသ္မာစခေါ၊ အကြင်ကြောင့်လျှင်။ ရူပံ၊ ရူပံသည်။ သုခံ၊ သုခ၏အာရုံဖြစ်၏။ သုခါနုပတိတံ၊ သုခ၏အာရုံ၌ကျ၏။ သုခါဝက္ကန္တံ၊ သုခ၏အာရုံ၌သက်၏။”

ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ သုခါရမ္မဏေ၊ သုခ၏အာရုံဟူသောအနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုညာနီတိ၊ ပုညာနီဟူသော။ ယဒိဒံ ယံ ဣဒံဝစနံ၊ အကြင်အမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံဝစနံ၊ ဤပုညာနီဟူသောအမည်သည်။ သုခဿ၊ သုခ၏ ဇနကဖြစ်သောအကြောင်း၏။ ဝါ၊ ဣဋ္ဌဖြစ်သော လေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာယူသော အကျိုးရှိသော ကုသိုလ်၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။”

ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ သုခဟေတုမ္ပိ၊ သုခ၏နီးသောအကြောင်းဟူသောအနက်၌။ ဝါ၊ သုခ၏ဇနကအကြောင်းဟူသော အနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ “ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သဂ္ဂါ၊ နတ်ပြည်တို့သည်။ ယာဝအတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ သုခါ၊ ကာယိကသုခ၊ စေတသိကသုခ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော ရူပါရုံ စသည်တို့၏တည်ရာဖြစ်ကုန်၏။ ဣဒံသုခံ၊ ဤနတ်ပြည်ချမ်းသာကို။ အက္ခာနေန၊ ဟောကြားသဖြင့်။ ပါပုဏိတံ၊ အဆိုးသို့ရောက်ခြင်းငှာ။ ယာဝအတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ နသုကရံ၊ လွယ်သဖြင့် ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ ဝါ၊ ပြုခြင်းငှာခဲယဉ်း၏။ ယေဇနာ၊ အကြင်သူတို့သည်။ နန္ဒနံ၊ နတ်တို့ပျော်ရာနန္ဒဝန်ဥယျာဉ်သာကို။ နပဿန္တိ၊ မမြင်ဘူးကုန်။ ဧတေဇနာ၊ ထိုနန္ဒဝန်ဥယျာဉ်သာကိုမမြင်ဘူးသော

(၂၉၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သူတို့သည်။ သုခံ၊ ကာယိကသုခ၊ စေတသိကသုခ၏ အကြောင်းဖြစ်သော
 ဣဋ္ဌဖြစ်သော ရူပါရုံစသည်တို့၏ တည်ရာကို။ နပဇာနန္တိ၊ မသိကုန်”။ ဣတိ
 အာဒိသု၊ တို့၌။ သုခပစ္စယဌာနော၊ ကာယိကသုခ၊ စေတသိကသုခ၏
 အကြောင်းဖြစ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သောရူပါရုံစသည်တို့၏တည်ရာဟူသောအနက်
 ၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ‘ဧတေဓမ္မော၊ ထိပဌမဈာန် အစရှိသောတရားတို့သည်။
 ဒိဋ္ဌေဓမ္မေ၊ မျက်မြင်ပစ္စက္ခအတ္တဘော၌။ သုခဝိဟာရော၊ စိတ်ကိုနှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲ
 တတ်သော နိဝရဏစသောဗျာပါဒကင်းသောနေရာ ဒိဗ္ဗဝိဟာရမည်ကုန်၏”။
 ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ အဗျာပဇ္ဇေ၊ စိတ်ကိုနှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲတတ်သော နိဝရဏ
 စသောဗျာပါဒကင်းသော ပဌမဈာန်စသော ဒိဗ္ဗဝိဟာရ၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။
 “နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ ပရမံ၊ လွန်ကဲသော။ သုခံ၊ တည်း”။ ဣတိအာဒိသု၊
 တို့၌။ နိဗ္ဗာနော၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ပန၊ အတ္ထုဒ္ဓါရမ္မတပါး အတ္ထုဒ္ဓေသကိုဆိုအံ့။
 ဣဝ၊ ဤသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာဟူသောပုဒ်၌။ အယံသု
 သဒ္ဓေါ၊ ဤသုခသဒ္ဓါကို။ သုခဝေဒနာယမေဝ၊ သုခဝေဒနာဟူသောအနက်၌
 သာလျှင်။ ဓဋ္ဌဓမ္မော၊ မှတ်အပ်၏။ ဝေဒနာသဒ္ဓေါ၊ ဝေဒနာသဒ္ဓါသည်။ “မေ
 ငါအား။ ဝိဒိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ
 ဖြစ်ကုန်၏”။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဝေဒယိတသ္မိံ၊ ယေဝ၊ အာရုံကို ခံစားတတ်
 သော ဝေဒနာဟူသောအနက်၌သာလျှင်။ ဝက္ကတိ၊ သင့်၏။

ဒုက္ခသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဒုက္ခဝေဒနာ ဒုက္ခဝတ္ထု ဒုက္ခာရမ္မဏ ဒုက္ခပစ္စယ ဒုက္ခ
 ပစ္စယဌာနာဒိသု၊ ဒုက္ခဝေဒနာ ဟူသောအနက် ဒုက္ခ၏တည်ရာ ဟူသော
 အနက် ဒုက္ခ၏ အာရုံဟူသောအနက် ဒုက္ခ၏ ဇနကအကြောင်းဟူသော
 အနက် ဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံ၏သဟဲ အထောက်အပံ့ ဖြစ်ကုန်သော
 အနိဋ္ဌဖြစ်သော ရူပါရုံ စသည်တို့၏ တည်ရာဖြစ်သောအနက် စသည်တို့၌။
 ဒိဿတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ရှေ့အံ့။ အယံဒုက္ခသဒ္ဓေါ၊ သည်။ “ဒုက္ခဿစ၊ ဒုက္ခိန္ဒြေကိုလည်း။
 ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်”။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဒုက္ခဝေဒနာယံ၊ ၌။ ဒိဿ
 တိ၊ ၏။ “ဇာတိပိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခ၏တည်ရာဖြစ်၏”။
 ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဒုက္ခဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဒုက္ခ၏တည်ရာဟူသော အနက်၌။
 ဒိဿတိ၊ ၏။ “မဟာလိ၊ မဟာလိ။ ယသ္မာစခေ၊ အကြင်ကြောင့်လျှင်။ ရူပံ၊
 ရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ၏အာရုံဖြစ်၏။ ဒုက္ခာနုပတိတံ၊ ဒုက္ခ၏အာရုံ၌ကျ၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာထိကာပဒ

(၂၉၁)

ဒုက္ခာဝက္ကန္တံ၊ ဒုက္ခ၏ အာရုံ၌သက်၏။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဒုက္ခာရမ္မဏေ၊
 ဒုက္ခ၏ အာရုံဟူသောအနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ “ပါပဿ၊ မကောင်းမှုကို။
 ဥစ္စယေ၊ ဆည်းပူးခြင်း အကုသိုလ် စေတနာသည်။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခ၏ ဇနက
 အကြောင်း ဖြစ်၏”။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဒုက္ခပစ္စယေ၊ ဒုက္ခ၏ဇနက
 အကြောင်းဟူသောအနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ “ဘိက္ခဝေ၊တို့။ နိရယာ၊ ငရဲတို့သည်။
 ယာဝဒေတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံ၏သဟဲ
 အထောက်အပံ့ ဖြစ်ကုန်သော အနိဋ္ဌဖြစ်သော ရူပါရုံစသည်တို့၏ တည်ရာ
 ဖြစ်ကုန်၏။ ဣဒိဒုက္ခံ၊ ဤငရဲဆင်းရဲကို။ အက္ခာနေ၊ ဟောကြားသဖြင့်။ ပါပု
 ကံတံ၊ အဆုံးသို့ရောက်စေခြင်းငှာ။ ယာဝဒေတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ နသုကရံ၊
 လွန်သဖြင့် ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ ဝါ၊ ပြုခြင်းငှာ ခဲယဉ်း၏”။ ဣတိအာဒိသု၊
 တို့၌။ ဒုက္ခပစ္စယဋ္ဌာနေ၊ ဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံ၏သဟဲ အထောက်
 အပံ့ ဖြစ်ကုန်သော အနိဋ္ဌဖြစ်သော ရူပါရုံ စသည်တို့၏ တည်ရာဟူသော
 အနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ ဒုက္ခသဒ္ဓါ၏အနက် များသော်လည်း။ ဣဓ၊
 ဤဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာဟူသောပုဒ်၌။ အယံဒုက္ခသဒ္ဓေါ၊
 ဤဒုက္ခသဒ္ဓါကို။ ဒုက္ခဝေဒနာယမေဝ၊ ဒုက္ခဝေဒနာဟူသော အနက်၌သာ
 လျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗေ၊ မှတ်အပ်၏။

ပန၊ အတ္ထုဒ္ဓေသမှတစ်ပါး ဝစနတ္ထကို ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ ဧတေသု သုခါယဝေဒနာ
 ယ သမ္ပယုတ္တာဒိသု၊ ဤသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ အစရှိကုန်သော။
 ဝါကျေသု၊ တို့၌။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတံသောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗေ၊
 ၏။ ယာဝေဒနာ၊ အကြင်ဝေဒနာသည်။ သမ္ပယုတ္တေ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့
 ကို၎င်း။ ဝတ္ထုဉ္ဇ ကရဇကောယံ၊ မှီရာဖြစ်သော ကရဇကောယကို၎င်း။ သုခယတိ၊
 ချမ်းသာစေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ချမ်းသာ စေတတ်သော သတ္တိ
 ကြောင့်။ သာဝေဒနာ၊ သည်။ သုခါ၊ မည်၏။ ယာဝေဒနာ၊ သည်။ သမ္ပယုတ္တေ၊
 တို့ကို၎င်း။ ဝတ္ထုဉ္ဇကရဇကောယံ၊ ကို၎င်း။ ဒုက္ခယတိ၊ ဆင်းရဲစေတတ်၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဆင်းရဲစေတတ်သော သတ္တိကြောင့်။ သာဝေဒနာ၊ သည်။
 ဒုက္ခာ၊ မည်၏။ ယာဝေဒနာ၊ သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခသည်။ န၊ မဟုတ်။ သုခါ၊ သည်။
 န၊ မဟုတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ဒုက္ခမဟုတ် သုခမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

(၂၆၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သုဝေဒနာ၊ သည်။ အဒုက္ခမသုခါ၊ မည်၏။ မကာရော၊ မအက္ခရာကို။ ပဒ
သန္တိဝေသန၊ ပုဒ်စပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။

မှတ်ဖွယ်။ သုခဒုက္ခ တကြိယာယံဟု ဓာတ်ကျမ်းလာသော်လည်း သုခဓာတ်
ဒုက္ခဓာတ်သည် သကမ္မကဓာတ်မဟုတ် အကမ္မကဓာတ် ဖြစ်ရကား သုခယတိ
ဒုက္ခယတိဟူသော ဝစနတ်သည် သုဒ္ဓကတ္ထုသာဓနမဟုတ်၊ ဟေတုကတ္ထုသာဓန
ဖြစ်သောကြောင့် သမ္ပယုတ္တေ ဝတ္ထု၌ ကရဇကောယံ ဟူသောကံတို့ကို ရသည်။
သုခဒုက္ခတကြိယာယံ။ တကြိယာတိ သုခဒုက္ခာနံ ဝေဒနာနံ ကြိယာ၊ သုခနိ
ဒုက္ခနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိကေယောဇန ခွိယောဇန မတ္တမ္ပိ အဋ္ဌါနံ
ဂတဿ ဝါယော ကုပ္ပတိ၊ ဝတ္ထာနိ ဒုက္ခန္တိ၊ သုခယတိတိ သုခံ၊ ယသုပ္ပဇ္ဇတိ၊
တံ သုခိတံ ကရောတိတိ အတ္ထော။ သေနယော ဒုက္ခန္တိ ဧတ္တာပိ၊ အတ္ထာနံ သုခေတိ
ပိဏေတိ။

သစေစ ကိမ္ပိစိ ကာလေ၊ မရဏံ မေ ပုရေ သိယာ။
ပုတ္တေစ မေ ပပုတ္တေစ၊ သုခါပေယျ မဟောသဓော။

သဒ္ဓနိတိ-၁၉-၂၀-ဆ။

အကမ္မကဓာတ်ဖြစ်ခဲ့သော် “သမ္ပယုတ္တေ ဝတ္ထု၌ ကရဇကောယံ သုခယတိ လဒ္ဓ
သာဓေ အနုဂ္ဂဟိတေ ကရောတိတိ သုခါ” ဟူသော ဋီကာနှင့်မဆန့်လောဟူမူ
လဒ္ဓသာဓေ အနုဂ္ဂဟိတေ ကရောတိကား သုခယတိ၏ အဓိပ္ပါယ်တ္ထ။ “သုခ
ယတိတိ သုခံ၊ ယသုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ သုခိတံ ကရောတိတိ အတ္ထော” ဟူသောစကားနှင့်
သမ၍ မဆန့်ကျင်။

သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။ သာ၊ ထိုသုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာ
အဒုက္ခမသုခဝေဒနာသည်။ အာရမ္မဏရသံ၊ အာရုံ၏ အရသာကို။ ဝေဒယတိ
အနုတဝတိ၊ ခံစားတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ မည်၏။ တာသု၊
ထိုသုံးပါးသော ဝေဒနာတို့တွင်။ သဘာဝတောစ၊ သဘောအားဖြင့်၎င်း။
သကံပ္ပတောစ၊ ကြံဆသောအားဖြင့်၎င်း။ (ထည့်)။ ဣဋ္ဌာနုဘဝနလက္ခဏာ၊
ဣဋ္ဌာရုံကို ခံစားခြင်းလက္ခဏာရှိသော ဝေဒနာသည်။ ဝါ၊ အာရုံ၏ ဣဋ္ဌဖြစ်
သောအဖို့ကို ခံစားခြင်းလက္ခဏာရှိသော ဝေဒနာသည်။ သုခါ၊ သုခဝေဒနာ
မည်၏။ အနိဋ္ဌာနုဘဝနလက္ခဏာ၊ အနိဋ္ဌာရုံကို ခံစားခြင်းလက္ခဏာ ရှိသော
ဝေဒနာသည်။ ဝါ၊ အာရုံ၏ အနိဋ္ဌဖြစ်သော အဖို့ကို ခံစားခြင်း လက္ခဏာရှိ
သော ဝေဒနာသည်။ ဒုက္ခာ၊ ၏။ ဥဘယဝိပရိတာနုဘဝနလက္ခဏာ၊ နှစ်ပါး
သော ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံမှပြန်သော မဇ္ဈတ္တာရုံကိုခံစားခြင်း လက္ခဏာရှိသော

ဝေဒနာသည်။ ဝါး နှစ်ပါးသော လူဠာအဖို့ အနိဋ္ဌအဖို့မှ ပြန်သော မဇ္ဈတ္တာ
 အဖို့ကို ခံစားခြင်း လက္ခဏာရှိသော ဝေဒနာသည်။ အဒုက္ခမသုခါ၊ မည်၏။
 ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တိသုပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဒေသု၊ ပုဒ်တို့၌။
 ယောအယံ သမ္ပယုတ္တသဒ္ဓေါ၊ အကြင်သမ္ပယုတ္တသဒ္ဓါကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောစေတော်
 မူအပ်၏။ တဿ၊ ထိုသမ္ပယုတ္တသဒ္ဓါ၏။ အတ္တော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
 ယေဓမ္မော၊ အကြင်တရားတို့သည်။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ ဝါ၊ တကွ။ ပကာရေဟိ၊
 အပြားတို့ဖြင့်။ ယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ အညီအညွတ်အပြား
 တို့ဖြင့် ယှဉ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေဓမ္မော၊ တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ၏။
 ကတရေဟိ၊ အဘယ်မည်ကုန်သော။ ပကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်
 သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆော၊ တည်း။ ကေပ္ပုဒတာဒိဟိ၊ တူသော
 ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိကုန်သော။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။
 ယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ “ကေဟိစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တရား
 တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ အညီအညွတ်အပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ကေစိ၊ အချို့
 ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တရားတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်သလော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ပုစ္ဆိတေ၊ သကဝါဒိက မေးအပ်သည်ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ဪ၊ မရှိကုန်။
 ဣတိ ဣမဿ ပဉ္စဿ၊ ဤပြဿနာကို။ ပဋိက္ခေပေ၊ ပယ်ရာဖြစ်သော ကဏာ
 ဝတ္ထုကျမ်း၌။ “ကေဟိစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တရားတို့နှင့်။ သဟဂတာ၊
 တကွအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော။ သဟဇာတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော။ သံသဋ္ဌာ၊
 နှီးနှောကုန်သော။ ကေပ္ပုဒါ၊ တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သော။ ကေနိရောဓော၊
 တူသော ချုပ်ခြင်းရှိကုန်သော။ ကေဝတ္ထုကာ၊ တူသော မှီရာရှိကုန်သော။
 ကောရမ္မဏာ၊ တူသော အာရုံရှိကုန်သော။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ဓမ္မော၊
 တရားတို့သည်။ အတ္ထိနနု၊ ရှိကုန်သည်မဟုတ်တုံလော။ ဝါ၊ ရှိကုန်သည်
 သာလျှင်တည်း”။ ဣတိဧဝံသို့။ ကေပ္ပုဒတာဒိနံ၊ တူသောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏
 အဖြစ်အစရှိသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္ပယောဂတ္ထော၊ သမ္ပယောဂအနက်
 ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ကေပ္ပုဒတာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ဣတိ
 ဣမေဟိ ပကာရေဟိ၊ ဤအပြားတို့နှင့်။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ ဝါ၊ တကွ။
 ယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။

(၂၉၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၃။ ဝိပါကတ္တိကောဉ္စ။ အတ္ထော၊ ကိ။ ဝေဒိတဗျော၊ နိ။ ယေဓမ္မော၊ တို့သည်။
 အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဝိသိဋ္ဌာနံ၊ ထူးကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုသလာနံ၊
 ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏။ ပါက၊ အကျိုးတို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့
 အချင်းချင်းထူးကုန်သော ကုသိုလ်အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုး၏အဖြစ်ကြောင့်။
 တေဓမ္မော၊ တို့သည်။ ဝိပါကာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတံ၊ ဤဝိပါကဟူသော အမည်
 သည်။ ဝိပက္ခဘာဝံ၊ ဝိပါက၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘောသို့။ ဝါ၊ ကုသိုလ်
 ကံ၊ အကုသိုလ်ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း ကျက်ခြင်း ရင့်ခြင်း
 သဘောသို့။ အာပန္နာနံ၊ ရောက်ကုန်သော။ အရူပဓမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။
 အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိပါကသဘာဝ
 ဓမ္မော၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိကုန်သော တရားတို့သည်။ ဇာတိဇရာ
 သဘာဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း ရင့်ခြင်း သဘောရှိကုန်သော။ ဇာတိဇရာပကတိကာ၊
 ဖြစ်ခြင်း ရင့်ခြင်းပြုကတော့ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ဇာတိဓမ္မော၊
 ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ ဇရာဓမ္မော၊ ရင့်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝုစ္ဆန္တိယထာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏သို့။ ဧတံ၊ ဤအတူ။ ဝိပါကဇနကဋ္ဌေန၊ အကျိုးကို
 ဖြစ်စေတတ် ရင့်စေတတ် ကျက်စေတတ်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော အနက်
 ကြောင့်။ ဝိပါကသဘာဝါ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း ကျက်စေခြင်း သဘော
 ရှိကုန်သော။ ဝိပါက ပကတိကာ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း ကျက်စေခြင်း
 ပြုကတော့ရှိကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တရားတို့တည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 တည်း။ တတိယပဒံ၊ နေဝိပါကနဝိပါက ဓမ္မဓမ္မာဟူသော တတိယပုဒ်ကို။
 ဥဘယသဘာဝ ပဋိက္ခေပဝသေန၊ နှစ်ပါးသော ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ
 ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်တတ် ရင့်တတ် ကျက်တတ်သည်၏ အဖြစ်
 ဟူသော သဘော အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း ရင့်စေခြင်း ကျက်စေခြင်းဟူသော
 သဘောကို ပယ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဝိပက္ခဘာဝန္တိစေတ္ထ သဘာဝသဒ္ဓေန ဘာဝေါဓေ ဝုတ္တော၊ တံ
 ယထာဝုတ္တံ ဝိပက္ခသဘာဝံ ဒုတိယဿ ဝုတ္တံ ဝိပစ္စနသဘာဝဉ္စ ဂဟေတွာ
 ဥဘယသဘာဝပဋိက္ခေပဝသေနာတိ အာဟ။
 ဝိပက္ခဘာဝန္တိစေတ္ထ ဝိပစ္စန္တိတိ ဝိပက္ကာ၊ ဘာဝန္တိ ဗုဒ္ဓိသဒ္ဓါ တသ္မာတိ
 ဘာဝေါ၊ ဝိပက္ကာနံ ဘာဝေါ ဝိပက္ခဘာဝေါတိ အယမတ္ထော နာမိပ္ပေတော၊
 အထခေါ ဝိပစ္စန္တိတိ ဝိပါကာ၊ တေသံ ဘာဝေါ ဝိပက္ကာ၊ ကုစာဒိနာ အာကာ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ (၂၉၅)

ရဿ ရဿတ္ထံ ယဝတမိစ္စာဒိမ္ပိကာရုပ္ပဟဏေန ကျဿစ ကာဒေသော ကဿစ
ဒိတ္ထံ၊ ဝိပစ္စနံဝါ ဝိပတ္တံ၊ သုသပစာဒိနာ တပစ္စယဿ ဣာဒေသော ဓာတုန္တံ
သောပေါစ၊ သာဝဝန္တော ဝိပါကာသာဝိယန္တိ ပကာသိယန္တိ တေနာတိ
သာဝေါ၊ ဝိပတ္တုဉ္စတံ သာဝေါစာတိ ဝိပတ္တုသာဝေါတိ အယမတ္ထောဝ အမိပ္ပေ
တော၊ ကသ္မာ ဣဘာဝသဒ္ဓဿ သာဝေါပဒတ္ထေ သတ္တာယ မမိပ္ပေတကြိယာ
သုစ၊ သသာဝသ္မိံစ လီလာယ ပုရိသိတ္ထိန္ဒြိယေသုစာတိ ဝုတ္တေသု အတ္တေသု
သသာဝတ္ထတ္တာ၊ တထာတိ ဝသ္မာတိ ဝိပတ္တုသာဝန္တိစေတ္တ သာဝသဒ္ဓေန သသာ
ဝေါဝေ ဝုတ္တောတိ၊ အညထာ သာဝသဒ္ဓေါ သဒ္ဓပ္ပဝတ္တိနိမိတ္တဝါစကောသိယာ၊
န သသာဝဝါစကော၊ ဝေဉ္စ သတိ ယထာဝုတ္တဝစနံ ဝက္ခမာနံန သိယာ၊ အဋ္ဌ
ကထာယဉ္စ ဥဘယသသာဝပဋိက္ခေပဝသေနာတိ ဣဒံ နဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ ဝိပတ္တု
သသာဝံ ဝိပစ္စနုသာဝန္တိ အတ္ထော။ ။မဏိဒီပ။

ဤဒီကာ မဏိဒီပကိုရှု၍ ဝိပတ္တုသာဝံ၌ အနက်အနုကောက်၊ နောက်နောက်
သော တိက်တို၌လည်း အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗောဟူသော ပါဌသေသကို
ဖော်ပြပါလေ။

၄။ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယတ္တိကေ ဌ။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏကရဏ
တာဝေန၊ အာရုံပြုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ၊ တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိတို့သည်။
ဥပေတေန၊ ကပ်အပ်သော။ ကမ္မုနာ၊ ကံသည်။ အာဒိန္နာ-ဗလတာဝေန
ဂဟိတာ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ထိုသို့ အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊
တို့သည်။ ဥပါဒိန္နာမည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏတာဝံ၊ အာရုံ၏
အဖြစ်သို့။ ဥပဂန္ဓာ၊ ရောက်၍။ ဥပါဒါနသမ္ပဒန္ဓန၊ ဥပါဒါန်နှင့် စပ်ခြင်း
ကြောင့်။ ဥပါဒါနာနံ၊ ဥပါဒါန်တို့အား။ ဟိတာ၊ လျော်ကုန်၏။ (တနည်း)
ဥပါဒါနာနံ၊ တို့၏။ ဟိတာ၊ အစီးအပွားတို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
ဥပါဒါနိယာမည်ကုန်၏။ ဧတံ၊ ဤဥပါဒါနိယဟူသောအမည်သည်။ ဥပါဒါ
နဿ၊ ဥပါဒါန်အား။ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတာနံ၊ အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး
ပြုတတ်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သောတရားတို့၏။ (တနည်း) ဥပါဒါနဿ၊ ၏။
အာရမ္မဏပစ္စယဘူတာနံ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သောတရားတို့၏။
အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပါဒိန္နာစ၊ အာရုံပြုသောအား
ဖြင့် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သောကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်
ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပါဒါနိယာစ၊ ဥပါဒါန်တို့အား လျော်

(၂၉၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကုန်သည်လည်း။ ဝါ၊ ဥပါဒါန်တို့၏ အစီးအပွား ဖြစ်ကုန်သည်လည်း။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပါဒိန္နုပါဒါ
 နိယာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတံ၊ ဤဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ ဟူသောအမည်သည်။ သာသဝ
 ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်
 သော။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဣမိနာနယေန၊ ဤပဌမပုဒ်၌
 ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သေသပဒဒ္ဒယေပိ၊ ပဌမပုဒ်မှ ကြွင်းသော ဒုတိယ
 တတိယပုဒ် နှစ်ပါးအပေါင်း၌လည်း။ ပဋိသေသေဟိတော၊ ပဋိသေခန့်
 တကွဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၅။ သံကိလိဋ္ဌသံကိလိသိကတ္တိကေ၊ ၌။ ယောသဘာဝေါ၊ အကြင်
 သံဘာတရားသည်။ သံကိလေသေတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၏။ ဝါ၊ ပူပန်စေတတ်၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သောသဘာဝေါ၊ သည်။ သံကိလေသော၊ မည်၏။
 ဝိဗာဓတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၏။ စ၊ တနည်းကား။ ဥပတာပေတိ၊ ပူပန်စေတတ်၏။
 ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ သံကိလေသေတိ ဟူသောပုဒ်၏ အနက်တည်း။
 ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံကိလေသေန၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော
 သံကိလေသာနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံကိလိဋ္ဌာ၊ မည်ကုန်၏။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ အာရမ္မဏံ၊
 အာရုံကို။ ကတာ၊ ရှိ။ ပဝတ္တနေန၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 သံကိလေသံ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာကို။ လဒ္ဓံ၊ ရခြင်း
 ဌာ။ အရဟန္တိ၊ ထိုက်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 သံကိလေသာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ တဿသံကိလေသဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏ
 ဘာဝါနတိက္ကမနတော၊ အာရုံ၏အဖြစ်ကို မလွန်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ ယေဓမ္မာ၊
 တို့သည်။ သံကိလေသေန၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော သံကိလေသာ
 နှင့်။ နိယုတ္တာ၊ မလစ်မကွာ မြဲစွာယှဉ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံကိလေသိကာ၊ ကုန်၏။ ဧတံ၊ ဤ သံကိလေသိက
 ဟူသော အမည်သည်။ သံကိလေသဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတာနံ၊
 အာရမ္မဏ ပစ္စည်း ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံကိလိဋ္ဌာစ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော
 ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊

ကုန်၏။ သံကိလေသိကာစ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာ
 တို့ကို ရခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကာ၊ မည်ကုန်၏။ သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိ
 ကာ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ်
 နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာတို့ကို
 ရခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်သော။ သေသပဒဒ္ဒယံ၊ ပဌမပုဒ်မှ ကြွင်းသော ဒုတိယ
 ပုဒ် တတိယပုဒ် နှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ပုရိမတ္ထိကော၊ ရွှေ့တိက်၌။ ဝုတ္တနယေ
 နေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ “သံကိလေသေတိတိ သံကိလေသော၌ လောသစသော သံကိလေ
 သသုံးပါး၊ တဆယ့်လေးပါး၊ အလုံးစုံသောအကုသိုလ် တည်းဟူသော ကိလေ
 သာတို့တွင် တစုံတခုကိုမျှ မယူလင့်၊ ဆယ်ပါးသော သံကိလေသာတို့ကို ဤ၌
 ယူ၊ သံပုဗ္ဗ ကိသိသ ဗာဓနေ၊ ဥပကာပနေဟူရကား “ဝိဗာဓတိ ဥပတာပေတိ
 စာတိ အတ္ထော” မိန့်သော်။ သိကား ဓာတုတ္ထာနုဝတ္ထက၊ “သံကိလေသေန
 သမန္တာဂတာတိ သံကိလိဋ္ဌာ”၊ ဝစနတ္ထစစ် ဝစနတ္ထပြ ဝစနတ္ထတုအားဖြင့်
 သုံးပါးတို့တွင် တစုံတခုမျှမဟုတ် အဓိပ္ပါယ်တ္ထ ပြသတည်း။ သံကိလေသ သမန္တာ
 ဂတ သံကိလေသသမ္ပယုတ္တဖြစ်သော အကုသိုလ်ဓမ္မတို့သည်သာလျှင် သံကိလိဋ္ဌ
 မည်၏။ သုတဇာတမျှဖြစ်သော ရုပ်တရားတို့သည် သံကိလိဋ္ဌမမည်ကုန် ဟုလို
 သည်။ ဝစနတ္ထကား ဤသို့တည်း။ “သံကိလေသေဟိ သံကိလိသိယန္တိ ဝိဗာဓိ
 ယန္တိ ဝိဋ္ဌိယန္တိတိ သံကိလိဋ္ဌာ”။ သုဒ္ဓကမ္ပသာဓန၊ ဝိဗာဓနတ္ထဘျိုး “သံကိလေ
 သေဟိ သံကိလေသာဝိယန္တိ ဥပတာဝိယန္တိတိ သံကိလိဋ္ဌာ”၊ တေတုကမ္ပ
 သာဓန၊ ဥပတာပနတ္ထဘျိုး။

၆။ ဝိတက္ကတ္တိကော၌။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္ပယောဂဝသေန၊ သမ္ပယုတ်
 ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝတ္တမာနေန၊ ဖြစ်သော။ ဝိတက္ကေန၊ ဝိတက်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။
 ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 သဝိတက္ကာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္ပယောဂဝသေန၊ ဖြင့်။
 ဝတ္တမာနေန၊ သော။ ဝိစာရေန၊ ဝိစာရနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်
 ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဝိစာရာ၊ ကုန်၏။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဝိတက္ကာစ၊ သမ္ပယုတ်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ဝိတက်
 နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဝိစာရာစ၊ သမ္ပယုတ်၏
 အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဝိစာရနှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

(၂၉၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဝိတက္ကသဝိစာရာ၊ မည်ကုန်၏။ သဝိတက္ကသဝိ
စာရာ၊ ဝိတက်နှင့်လည်းတကွဖြစ်ကုန် ဝိစာရနှင့်လည်းတကွ ဖြစ်ကုန်သော
ဥဘယရဟိဘာ၊ နှစ်ပါးသော ဝိတက်၊ ဝိစာရမှ ကင်းကုန်သော တရားတို့
သည်။ အဝိတက္ကအဝိစာရာ၊ မည်ကုန်၏။ အဝိတက္ကအဝိစာရာနံ၊ ဝိတက်လည်း
မရှိ ဝိစာရလည်း မရှိကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုတရားတို့ အား။ အညတ္တ၊
တပါးသောစိတ်၌။ အဝိပ္ပဿာဂီသု၊ မကွေမကွာ ယှဉ်လေ့ရှိကုန်သော။
(ထည့်)။ ဝိတက္ကဝိစာရေသု၊ ဝိတက္ကဝိစာရတို့တွင်။ ဝိစာရောဝ၊ ဝိစာရသည်
သာလျှင်။ မတ္တာပရိမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝိစာရမတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝိစာရမတ္တာ၊ ဝိစာရ
သာလျှင် အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ ဝိစာရတော၊ ဝိစာရထက်။ ဥတ္တရံ၊
အလွန်။ ဝိတက္ကေန၊ ဝိတက်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သမ္ပယောဂံ၊ ယှဉ်ခြင်းသို့။
နဝစ္ဆန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ လိုအပ်သောအဓိပ္ပာယ်
အနက်တည်း။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဝိတက္ကာစ၊ ဝိတက်မရှိကုန် သည်လည်း။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိစာရမတ္တာစ၊ ဝိစာရသည်သာလျှင် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်
သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ၊ ဝိတက်ကားမရှိ
ဝိစာရသည်သာလျှင် အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။

၇။ ပီတိတ္တိကေဉ္စ။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပီတိယာ၊ ပီတိနှင့်။ သဟ၊ တကွ။
ဧကုပ္ပါဒါဒိတာဝံ၊ တူသောဖြစ်ခြင်း အစရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ရောက်
ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပီတိသဟဂတာ၊ မည်ကုန်
၏။ ပီတိသဟဂတာ၊ ပီတိနှင့်တကွ တူသောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်
ကုန်သော။ ပီတိသမ္ပယုတ္တာ၊ ပီတိနှင့် အညီအညွတ် ဧကုပ္ပါဒ အစရှိသော
အပြားတို့နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သေသပဒ
ဒ္ဒယေပိ၊ ပဌမပုဒ်မှကြွင်းသော ဒုတိယပုဒ်တတိယပုဒ်နှစ်ပါးအပေါင်း၌လည်း။
ဧသောနယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ
သေသပဒဒ္ဒယ၌။ ဝါ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတ ဟူသော တတိယပုဒ်၌။ ဥပက္ခာတိ
ဣမိနာ၊ ဥပက္ခာဟူသော ဤပါ၌ဖြင့်။ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခလည်း
မဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်သော ဝေဒနာကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ဟိ-သစ္စံ၏။ သာ၊ ထိုအဒုက္ခမသုခဝေဒနာသည်။ သုခဒုက္ခကာရပပ္ပဝတ္တိ၊ လူဠ
 အဖို့ အနိဋ္ဌအဖို့တို့၏ဖြစ်ခြင်းကို။ (တနည်း) အာရမ္မဏဿ အာရုံ၏။ (ထည့်)။
 သုခဒုက္ခကာရပပ္ပဝတ္တိ၊ လူဠအဖို့ အနိဋ္ဌအဖို့တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို။
 မဇ္ဈတ္တာ၊ သုခ၊ ဒုက္ခတို့၏အလယ်၌တည်သော သဘောရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။
 (ထည့်)။ ဥပေက္ခတိ ဣက္ခတိ ဩလောကေတိ၊ ရှုတတ်၏။ (တနည်း) မဇ္ဈတ္တ
 ဘာဝေန၊ သုခ၊ ဒုက္ခတို့၏အလယ်၌တည်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။
 ဥပေက္ခတိ ဥပေတာ သမန္နာဂတာ ဟုတွာ ဣက္ခတိ ဩလောကေတိ၊ ပြည့်
 သည်ဖြစ်၍ ရှုတတ်၏။ မဇ္ဈတ္တာကရသဏ္ဌိတတ္တာ၊ သုခ၊ ဒုက္ခတို့၏ အလယ်၌
 တည်သောသဘောဟူသောအဖို့၌ ကောင်းစွာ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 ဧတနာကာရေန သုခါကာရပပ္ပဝတ္တိယာ ဥပေက္ခနာကာရေန၊ ထိုလူဠအဖို့
 အနိဋ္ဌအဖို့၏ဖြစ်ခြင်းကို အလယ်၌တည်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ရှုခြင်း
 ဟူသောအဖို့ဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ၊
 မည်၏။ ဣတိဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒနာတ္တိကတော၊ မှ။ ပဒဒ္ဒယ
 မေဝ၊ ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်းကိုသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ နိပ္ပိတိကဿ၊ ပီတိ
 ကင်းသော။ သုခဿ၊ သုခ၏။ သပ္ပိတိကသုခတော၊ ပီတိနှင့် တကွဖြစ်သော
 သုခမှ။ ဝိသေသဒဿနဝသေန၊ ထူးသောသဘောကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။
 အယံတိကော၊ ဤပီတိတိက်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်
 မူအပ်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ သုခေါ ဣဋ္ဌော အာကာရော ကောဋ္ဌာသော သုခါကာရော၊ ဒုက္ခော
 အနိဋ္ဌော အာကာရော ကောဋ္ဌာသော ဒုက္ခကာရော၊ သုခါကာရောစ ဒုက္ခာ
 ကာရောစ သုခဒုက္ခကာရော၊ ပုဗ္ဗပဒေ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ သုခဒုက္ခကာရေနံ
 ပဝတ္တိ သုခဒုက္ခကာရပပ္ပဝတ္တိ၊ အထဝါ အာရမ္မဏဿ သုခဒုက္ခကာရဝသေန
 ပဝတ္တိ သုခဒုက္ခကာရပပ္ပဝတ္တိ၊ တံ သုခဒုက္ခာနံ မဇ္ဈေ ဌိတော အတ္ထသဘာဝေါ
 အာကာရော ကောဋ္ဌာသော မဇ္ဈတ္တာကာရော၊ မဇ္ဈတ္တာတာရေ သဏ္ဌိတာ
 မဇ္ဈတ္တာကာရသဏ္ဌိတာ၊ မဇ္ဈတ္တာကာရသဏ္ဌိတာယဘာဝေါ၊ မဇ္ဈတ္တာကာရသဏ္ဌိ
 တတ္ထိ၊ တသ္မာ ဧတနာကာရေန သုခဒုက္ခာ ကာရပပ္ပဝတ္တိယာ ဥပေက္ခနာ
 ကရေန ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော။

ဂ။ ဒဿနတ္တိကေ၊ ဌိ။ ဒဿနေနာတိ၊ ကား။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ သော
 တာပတ္တိမဂ်သည်။ ဟိ-သစ္စံ၏။ သော၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ကို။ ပဌမံ၊ ရှေးဦး

(၃၀၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

စွာ။နိဗ္ဗာနံ၊နိဗ္ဗာန်ကို။ဒဿနတော၊မြင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဒဿနန္တိ၊
 ဒဿနဟူ၍။တဂဝတော၊ သည်။ဝုတ္တော၊၏။ပန၊ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ဂေါတြဘူ၊
 ဂေါတြဘူသည်။ ပဌမတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ကိဉ္ဇာပိပဿတိ၊
 အကယ်၍ကား မြင်၏ရှင်။ ပနတထာပိ၊ ထိုသို့ မြင်သော်လည်း။ ရညော၊
 မင်း၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ကေနစိဒေဝကရဏိယေန၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်
 သော ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့်။အာဂတော၊လာသော။ပုရိသော၊ သည်။ ဒုရတောဝ၊
 အဝေးမှသာလျှင်။ရထိကာယ၊ခရီးမ၌။ စရန္တံ၊ထွက်တော်မူသော။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓ
 ဝရဂတံ၊ မြတ်သောဆင်ကျောက်ကုန်း၌ တည်သော။ ရာဇာနံ၊ ကို။ ဒိသ္မာပိ၊
 မြင်၍လည်း။“တော သင်သည်။ ရာဇာ၊ မင်းကို။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်ပြီလော”။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ အညေဟိ၊ တပါးသောသူတို့သည်။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်ရှိ
 သော်။ ဒိသ္မာပိ၊ မြင်၍လည်း။ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စဿ၊ ပြုအပ်သောကိစ္စ၏။ အက
 ကတ္တာ၊ မပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။“ရာဇာနံ၊ကို။အဟံ၊သည်။(ထည့်)။
 နပဿာမိ၊မမြင်။ဝါ၊ မတွေ့လိုက်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟယထာ၊ ဆို၏သို့။
 ဝေမေဝ၊ တူသာလျှင်။ နိဗ္ဗာနံ၊နိဗ္ဗာန်ကို။ ဒိသ္မာပိ၊ မြင်၍လည်း။ ကတ္တဗ္ဗဿ၊
 ပြုအပ်သော။ ကိလေသပ္ပဟာနဿ၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ၏။ အဘာ
 ဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဂေါတြဘူ၊ ဂေါတြဘူကို။ (ထည့်)။ “ဒဿန”န္တိ၊
 ဒဿနဟူ၍။ နဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။ ဟိ-သစ္စံ၊၏။ တံညဏံ၊ ထိုဂေါတြဘူညဏံ
 သည်။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇနုဋ္ဌာနေ၊ အာဝဇ္ဇန်းအရာ၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။
 ဘာဝနာယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သေသမဂ္ဂတ္တယေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်မှ
 ကြွင်းသောမဂ်သုံးခုတို့၏အပေါင်းသည်။ဟိ-သစ္စံ၊၏။ ဝါ၊ဟိယသ္မာ၊အကြင်
 ကြောင့်။သေသမဂ္ဂတ္တယံ၊သည်။ဝါ၊ကို။ ပဌမမဂ္ဂေန၊သောတာပတ္တိမဂ်သည်။
 ဒိဋ္ဌသ္မိံ ယေဝ၊မြင်အပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဓမ္မေ၊သစ္စာဝရား၌။ဘာဝနာ
 ဝသေန၊ ပွားသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်၏။ အဒိဋ္ဌပုပ္ဖံ၊ ရှေး၌ သောတာ
 ပတ္တိမဂ်သည် မမြင်ဘူးသော။ ကိဉ္ဇိ၊ တစုံတခုသော သစ္စာတရားကို။ နပဿ
 တိ၊မမြင်။တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဘာဝနာ”တိ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ တတိယပဒံ၊
 ကို။ ဥဘယပဋိက္ခေပဝသေန၊ ဒွိဟိ ပဒေဟိ ဝုတ္တဓမ္မပဋိက္ခေပဝသေန၊ နှစ်ပါး
 သော ပဌမ၊ဒုတိယပုဒ်ဖြင့် ဟောအပ်သောတရားကိုပယ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။
 အဂ္ဂဝတော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

၉။ တဒနန္တရတ္တိကေ၊ ထိုဒဿနတိက်၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သော ဒဿနဟေတုတိက်၌။ ဧတေသံ၊ ထိုတရားတို့၏။ ဟေတု၊ ဟိတ်ကို။ ဒဿနေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ပယ်အပ်၏။ (တနည်း) ဧတေသံ၊ တို့အား။ ဒဿနေန၊ သည်။ ပဟာတဗ္ဗော၊ သော။ ဟေတု၊ ဟိတ်သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဗ္ဗော၊ တို့သည်။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ၊ မည်ကုန်၏။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သောဟိတ် ရှိကုန်သော။ ဒုတိယပဒေပါ၊ ၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ကျမ်းတက်။ ။ ပဌမပုဒ်နှင့် ဒုတိယပုဒ်၌ ဧတေသံကို ‘တို့၏ တို့အား’ သမ္ပန်၍ ဆဋ္ဌိဗဟုဗ္ဗိဟိ စတုတ္ထိဗဟုဗ္ဗိဟိနှစ်ပါးပင် ယူသင့်၏။ အတ္ထယုတ္တိ သဒ္ဓယုတ္တိဖြစ်၏။ တတိယပုဒ်၌ ဆဋ္ဌိယူခဲ့သော် ယုတ္တိနှစ်ပါးမဖြစ်၊ အတ္ထယုတ္တိ သဒ္ဓယုတ္တိပျက်ခဲ့၏။ ထိုကြောင့်ရကား ဆဋ္ဌိဗဟုဗ္ဗိဟိကို ပယ်လိုသော ဆရာသည် ‘တတိယပဒေ’ စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပနကြေ)။

တတိယပဒေ၌။ “ဧတေသံ၊ ထိုတရားတို့၏။ ဟေတု၊ ဟိတ်ကို။ ဒဿနေန၊ သောတာပတ္တိ မဂ်သည်။ နေဝ ပဟာတဗ္ဗော၊ မပယ်အပ်။ ဘာဝနာယ၊ အထက်မဂ် သုံးခုအပေါင်းသည်။ နပဟာတဗ္ဗော၊ မပယ်အပ်”။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ အတ္ထံ၊ ဆဋ္ဌိဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ် အနက်ကို။ အဂ္ဂဟေတု၊ မယူမူ၍။ “ဧတေသံ၊ ထိုတရားတို့အား။ ဒဿနေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ပဟာတဗ္ဗော၊ သော။ ဟေတု၊ သည်။ နေဝအတ္ထံ၊ မရှိ။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ ပဟာတဗ္ဗော၊ သော။ ဟေတု၊ သည်။ နအတ္ထံ၊ မရှိ”။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ အတ္ထော၊ စတုတ္ထိဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသ်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။

ကျမ်းတက်။ ။ ဗျတိရေကအားဖြင့် ဝုတ္တတ္ထကို ထင်စေလိုရကား “ဣတရတာဟိ” စသည်ကို မိန့်သော်။ ဣတရတာဟိတျာဒိသု၊ ဗျတိရေကန္တိ နောမတိ။ (ဂန္ထဘရဏ)။

ဟိ၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုအံ့။ ဣတရတာ ကေသ္မိံ၊ အတ္ထေ၊ ဤစတုတ္ထိ ဗဟုဗ္ဗိဟိမှ တပါး ဆဋ္ဌိဗဟုဗ္ဗိဟိ အနက်သည်။ သတိ၊ သော်။ အဟေတုကာနံ၊ အဟိတ်တရားတို့ကို။ တတိယပဒေန၊ တတိယပုဒ်ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အဂ္ဂဟဏံ၊ မယူခြင်းသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်

(၃၀၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကြောင့်။ ယောဟေတု၊ အကြင်ဟိတ်ကို။ ဒဿနဘာဝနာဟိတို့သည်။ ပဟာ
 တဗ္ဗော၊ သည်။ သိယ၊ ၏။ သောတာဒိသော၊ ထိုသို့ပယ်အပ်သော သဘော
 ရှိသော။ ဟေတုယော၊ ဟိတ်သည်ပင်လျှင်။ တေသံအဟေတုကာနံ၊ ထိုအဟိတ်
 တရားတို့အား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဂ္ဂဟဏံ၊ သည်။ ဘဝေယျ၊
 ဖြစ်ရာ၏။ သဟေတုကေသု၊ သဟိတ်တရားတို့၌။ တို့တွင်။ ဟေတုဝဇ္ဇာနံ၊
 ဟိတ်သည် ကြည်အပ်ကုန်သော တရားတို့ကိုသာလျှင်။ ပဟာနမ္ပိ၊ ပယ်ခြင်း
 သည်လည်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဟေတုနံ၊ ဟိတ်တရားတို့ကို။ ပဟာနံ၊
 ပယ်ခြင်းသည်။ နအာပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်ရာ။ ကသ္မာ၊ ကား။ 'ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဧတေသံ၊ ထိုသဟိတ်တရားတို့၏။ ဟေတုယော၊ ဟိတ်ကိုသာလျှင်။ နေဝ
 ဒဿနေန နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗောတိ၊ ယူ၍။ ဘဂဝဘာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊
 ၏။ တေဓမ္မာ၊ ထိုသဟိတ်တရားတို့ကို။ နေဝဒဿနေန နဘာဝနာယ ပဟာ
 တဗ္ဗောတိ၊ ယူ၍။ ဘဂဝဘာ၊ သည်။ နဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်။ တသ္မာ၊
 ထိုကြောင့်။ ဟေတုဝဇ္ဇာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။
 ဟေတုနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံသည်။ နအာပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့။ ဧတံ
 ဥာယံ၊ အဟိတ်တရားတို့ကို မယူခြင်း ဟိတ်သည် ကြည်အပ်သော တရားတို့ကို
 ပယ်ခြင်းဟူသော ဤအနက်နှစ်ပါးကို။ အနုဓိပ္ပေတံ၊ အလိုမရှိအပ်။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဧတေသံ၊ တို့အား။ ဒဿနေနသည်။ ပဟာတဗ္ဗော၊ သော။ ဟေတု၊
 ဟိတ်သည်။ နေဝအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဘာဝနာယံ၊ သည်။ ပဟာတဗ္ဗော၊ သော။ ဟေတု၊
 ဟိတ်သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နေဝဒဿ
 နေန နဘာဝနာယ ပဟာပတဗ္ဗဟေတုကာ၊ မည်ကုန်၏။ နေဝ။ ပ။ ဟေတုကာ၊
 သောတာပတ္တိ မဂ်သည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိသည်လည်းမဟုတ် အထက်မဂ်
 သုံးခု အပေါင်းသည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်ကုန်သော။
 ဣတိအယံအတ္ထော၊ ဤစတုတ္ထိဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသ်အနက်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊
 ယူအပ်၏။

၁၁။ အာစယဂါမိတ္တိကော၌။ ယောသဘာဝေါ၊ ကို။ ကမ္မကိလေသေဟိ၊
 ကံကိလေသာတို့သည်။ အာစိယတိ၊ ပွားစေအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သောသဘာဝေါ၊ သည်။ အာစယော၊ မည်၏။ ဧတံ၊ ဤအာစယဟူသော
 အမည်သည်။ ပဋိသန္ဓိစုတိဂတိပဝတ္တာနံ၊ ပဋိသန္ဓေ စုတိဂတိဟု ဆိုအပ်သော

စက်ရဟတ်သို့ မပြတ်လည်ဝတ်သော ဝဋ်တရားတို့၏။ နာမံ၊ တည်း။ တဿ အာစယဿ၊ ထိုကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ၊ စုတိ၊ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရား၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ ဟုတူ၊ ရှိ။ နိပ္ပူဗ္ဗိဒနဘာဝေန၊ ပြီးစေတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တံ- အာစယံ၊ ထိုကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ၊ စုတိ၊ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတဿာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာစယဂါမိနေ၊ မည်ကုန်၏။ အာစယဂါမိနေ၊ ကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားသို့ ရောက်တတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ကား။ ယဿပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ တံပုဂ္ဂလံ၊ ထိုမိမိဖြစ်ရာပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ယထာဝုတ္တမေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အာစယံ၊ ကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားသို့။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဂမေန္တိ၊ ရောက်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိတဿာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာစယဂါမိနေ၊ မည်ကုန်၏။ အာစယဂါမိနေ၊ ကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားသို့ ရောက်စေတတ်ကုန်သော။ တေ၊ ဤအာစယဂါမိဟူသောအမည်သည်။ သာသဝကုသလာ၊ ကုသလာနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ အာစယသင်္ခါတာ၊ အာစယဟု ဆိုအပ်သော။ တတောဝေစယာ၊ ထိုကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားမှ။ အပေတတ္တာ၊ ကင်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ စယာ၊ ကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားမှ။ အပေတံ၊ ကင်းသည်တည်း။ ဣတိတဿာ၊ ကြောင့်။ အပစယော၊ မည်၏။ တံအပစယံ၊ ထိုကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားမှ ကင်းသောနိဗ္ဗာန်ကို။ အာရမ္မဏံကတော၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အပစယံ၊ ကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားမှ

(၃၀၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အပစ္စယဂါမိနော၊ မည်ကုန်၏။ အပစ္စယဂါမိနော၊ ကံ
 ကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော
 ဝဋ်တရားမှ ကင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်တတ်ကုန်သော။ ဧတံ၊ ဤအပစ္စယ
 ဂါမိဟူသော အမည်သည်။ အရိယမဂ္ဂါနံ၊ အရိယမဂ်တရားတို့၏။ အဓိဝစနံ၊
 တည်း။ အပိစ-အပရောနယော၊ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ ဣဋ္ဌက
 ဝစုကံ၊ အုတ်လက်သမား ပန်းရံသမားသည်။ ပါကာရံ၊ တံတိုင်းကို။ အာစိ
 နန္ဓာဝိယ၊ စီ၏သို့။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တံ၊ ကံကိလေသာတို့သည်
 ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားကို။ အာစိ
 နန္ဓာ၊ စီကုန်လျက်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာပစ္စယဂါမိနော၊ မည်ကုန်၏။ အာပစ္စယဂါမိနော၊ ကံ
 ကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော
 ဝဋ်တရားကိုစီကုန်လျက် သွားတတ်ကုန်သော တေနဣဋ္ဌကဝစုကံနာ၊ ထို
 ပန်းရံသမားသည်။ စိတံစိတံ၊ စိတိုင်းစိတိုင်းသော။ ဣဋ္ဌကံ၊ အုတ်ကို။ ဝိဒ္ဓံ
 သယမာနော၊ ဖျက်ဆီးသော။ ပုရိသောဝိယ၊ ယောက်ျားကဲ့သို့။ တဒေဝ
 ပဝတ္တံ၊ ထိုကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟု
 ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားကိုပင်လျှင်။ ယေဓမ္မာ၊တို့သည်။ အပစိနန္ဓာ၊ဖျက်ဆီး
 ကုန်လျက်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊
 တို့သည်။ အပစ္စယဂါမိနော၊မည်ကုန်၏။ အပစ္စယဂါမိနော၊ ကံကိလေသာ
 တို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟုဆိုအပ်သော ဝဋ်တရား
 ကို ဖျက်ဆီးလျက် သွားတတ်ကုန်သော။ တတိယပဒံ၊တတိယပုဒ်ကို။ ဥဘယ
 ပဋိက္ခေပေန၊ နှစ်ပါးသော ပဌမပုဒ်၊ ဒုတိယပုဒ်တို့ဖြင့် ဟောအပ်သော
 တရားကို ပယ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်၏။

၁၁။ သေက္ခတ္တိကေ၊ ဌ။ သိက္ခာ-သိက္ခာသမ္ပယုတ္တာ၊ သိက္ခာ-သိက္ခာနှင့်
 ယှဉ်ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊တို့သည်။ တိသု၊သုံးပါးကုန်သော။ သိက္ခာသု၊ အဓိ
 သီလသိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာသိက္ခာ တို့၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်တတ်
 ကုန်၏။ ဣတိပိဏ္ဍမိနာပိအတ္ထေန၊ဤသို့သော အနက်ကြောင့်လည်း။ သိက္ခာ-

သိက္ခာသမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သေက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ သိက္ခာ
 သိက္ခာသမ္ပယုတ္တာ၊ သိက္ခာ၊ သိက္ခာနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 သတ္တန္တံ၊ ကုန်သော။ သေက္ခာနံ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဧတေ၊ ဥစ္စာတို့တည်း။
 ဣတိပိ ဣမိနာပိအတ္ထေန၊/ ကြောင့်လည်း။ သိက္ခာ သိက္ခာသမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်
 သော။ ဧတေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သေက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ အပရိယောသိတသိက္ခတ္တာ၊
 အပြီးအဆုံးသို့ မရောက်သေးသော သင်ခြင်း ကျင့်ခြင်း ဖြည့်ခြင်းရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ သိက္ခာ သိက္ခာသမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 သယမေဝ၊ မိမိတို့သည်ပင်လျှင်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ သိက္ခိတဓမ္မေ၊ သင်အပ်
 ကျင့်အပ် ဖြည့်အပ်သောတရားတို့ကို။ (ကံထည့်)။ သိက္ခန္တိ၊ သင်ဆဲ ကျင့်ဆဲ
 ဖြည့်ဆဲဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိပိ ဣမိနာပိအတ္ထေန၊ ကြောင့်လည်း။ သိက္ခာ သိက္ခာ
 သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဧတေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သေက္ခာ၊ ကုန်၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။
 သိက္ခိတဗ္ဗာဘာဝတော၊ သင်အပ် ကျင့်အပ်ဖြည့်အပ်သောတရား၏ မရှိခြင်း
 ကြောင့်။ သိက္ခာ သိက္ခာသမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သေက္ခာ၊
 သင်ဆဲ ကျင့်ဆဲ ဖြည့်ဆဲတို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သိက္ခာ သိက္ခာသမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဧတေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အသေက္ခာ၊ မည်
 ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝုဗ္ဗိပ္ပတ္တာ၊ ကြီးပွားခြင်းသို့ရောက်ကုန်
 သော။ သေက္ခာ၊ သေက္ခတရားတို့မည်ကုန်၏။ ဣတိပိ ဣမိနာပိ အတ္ထေန၊
 ကြောင့်လည်း။ ဧတေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အသေက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတံ၊ ဤအသေက္ခ
 ဟူသော အမည်သည်။ အရဟတ္ထဖလဓမ္မာနံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်တရားတို့၏။
 အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ တတိယပဒံ၊ ကို။ ဥဘယပဋိက္ခေပေန၊ နှစ်ပါးသော
 ပဌမပုဒ် ဒုတိယပုဒ်တို့ဖြင့် ဟောအပ်သောတရားကို ပယ်သောအားဖြင့်။
 ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ «သမ္မာဓိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပ ဤနှစ်ပါးကား အဓိဝညာသိက္ခာမည်၏။
 သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တံ၊ သမ္မာအာဇီဝ ဤသုံးပါးကား အဓိသီလသိက္ခာ
 မည်၏။ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ ဤသုံးပါးကား အဓိစိတ္တ
 သိက္ခာမည်၏။ ဤသိက္ခာသုံးပါးကို တိထုဟုဆိုသည်။ ထိုတွင် သိက္ခာထုကို တပါး
 ယူသော် နှစ်ပါးနှင့် သမ္ပယုတ်ကတ္တား၊ နှစ်ပါးယူသော် တပါးနှင့်သမ္ပယုတ်
 ကတ္တား၊ သုံးပါးယူသော် သမ္ပယုတ်သာ ကတ္တားလာ။

(၃၀၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တဿိန္ဒ တဒ္ဓမ္မ တဿာရုကာရီအနွေ-သိက္ခိတုံ သီလံ ယေသန္တေတိသေက္ခာ၊
 သိက္ခိတုံ ဝါ ဓမ္မော ယေသန္တေတိ သေက္ခာ၊ သိက္ခနေ သာဓုကာရီယေတိ ဝါ
 သေက္ခာ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သိက္ခိတုံ သိက္ခနံ၊ သုံးပါးသော သိက္ခာတို့ကိုသင်ခြင်း
 ကျင့်ခြင်းဖြည့်ခြင်းသည်။ ယေသံသတ္တန္တံအရိယာနံ၊ အကြင်ခုနစ်ဦးသော အရိ
 ယာတို့၏။ သီလံ၊ ပကတိသတောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ယေသန္တိပဒေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗိဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ ဇေသတ္တအရိယာ၊ တို့သည်။ သေက္ခာ၊
 မည်ကုန်၏။ ဤကား တဿိလတ္တတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သိက္ခိတုံ
 သိက္ခနံ၊ သည်။ ယေသံ သတ္တန္တံအရိယာနံ၊ တို့၏။ ဓမ္မော အာစာရော၊ အကျင့်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေသန္တိပဒေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗိဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။
 ဇေသတ္တအရိယာ၊ တို့သည်။ သေက္ခာ၊ ကုန်၏။ ဤကား တဒ္ဓမ္မတ္တတည်း။ ဝါ၊
 ကား။ ယေသတ္တအရိယာ၊ တို့သည်။ သိက္ခနေ၊ သုံးပါးသောသိက္ခာတို့ကို။ သာဓု
 ကာရိ၊ သင်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ ဝါ၊ ပေါ့ပေါ့စားစားမမူ အရိအသေအလေး
 ပြု၍မူခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေတိပဒေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗိဋ္ဌာ၊
 ကုန်သော။ ဇေသတ္တအရိယာ၊ တို့သည်။ သေက္ခာ၊ သုံးပါးသောသိက္ခာတို့ကို
 သင်ခြင်း ကျင့်ခြင်း ဖြည့်ခြင်း၌ကောင်းစွာမူခြင်း ပေါ့ပေါ့စားစားမမူ အရိ
 အသေ အလေးပြု၍ မူခြင်းသဘောရှိသည် မည်ကုန်၏။ ဤကား တဿာရုကာရီ
 အတ္တတည်း။

သိက္ခိတုံ၌ တံကား ဘာဝတ္ထတည်း။ ထိုကြောင့် သိက္ခိတုံ သိက္ခနံ၊ သင်ခြင်း
 ကျင့်ခြင်းဖြည့်ခြင်းဟု အနက်ယူ၍ သီလံနှင့် ဓမ္မောတုလျာဓိကရဏဖြစ်သတည်း။
 သေက္ခံဟူသော ဤပုဒ်သည် ကိတန္တတည်း။ သိက္ခဓာတ်၊ တဿိလာဒိသု ကိတုာ
 ဝိစ ဟူသောသုတ်၌ စသဒ္ဓါဖြင့် တဿိလာဒိအတ္ထံ၌ ဏပစ္စည်းသက်သတည်း။
 ထိုကြောင့် အတ္ထဗျာချာန်၌- “စသဒ္ဓေန အညမတ္ထ အညပစ္စယာဉ္စ သင်္ဂဏာတိ၊
 တေန တဿိလာဒိသုစ အညေ ပစ္စယာ ဟောန္တိ” ဟု မိန့်ပြီး ဤဏပစ္စည်းကား
 ကိတတ္ထ။ ဏပစ္စည်း အဆုံးရှိသော သေက္ခပုဒ်ကား ကိတန္တတည်း။ အကယ်၍
 ဏပစ္စည်းသည် ကိတ်ဖြစ်ရကား ကိတ်မည်သည် ခုနစ်ပါးသော သာဓု
 တို့တွင် တခုခုသော သာဓုနေဖြစ်ရာ၏။ ထိုကြောင့် ဤဏဟူသော ကိတပစ္စည်း
 သည် ခုနစ်ပါးသော သာဓုနေတို့တွင် အဘယ်သာဓုနေ၌ဖြစ်တုံသန္တေ၊ ယေသံ
 ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်ပြအပ်သော သာဓိအနက်၏ ခုနစ်ပါးသောသာဓုနေမှ လွတ်
 သည်၏။ အဖြစ်ကြောင့် ခုနစ်ပါးသောသာဓုနေတို့တွင် တခုခုသော သာဓုနေ၌ ဤ
 ဏဟူသော ကိတပစ္စည်းသည်မဖြစ်ကောင်းတကား၊ ဤသို့ တခုခုသော သာဓု
 နှင့်မဖြစ်ခြင်းသည်ရှိသော်ကိတန္တမမည်ကောင်းတကား၊ ဤသို့ကိတန္တမမည်သည်
 ရှိသော် သေက္ခ ဟူသော ဤပုဒ်သည် ကိတန္တ မမည်ကောင်းတကား၊ ဣတိ
 စောဒနာ။

ခုနစ်ပါးသော သာဓုနေမှ လွတ်သော ယေသံ ဟူသောပုဒ်ဖြင့် ပြအပ်သော
 သာဓိအနက်၌ ဤဏပစ္စည်းသည် ဖြစ်မူလည်း ခုနစ်ပါးသော သာဓုနေမှလွတ်

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ

(၃၀၇)

သော ယေသံဟူသော ပုဒ်ဖြင့် ပြအပ်သော သာမိအနက်သည် သိက္ခဓာတ်မှ
 နောက်၌ဖြစ်သော ဣပစ္စည်း၏ အနက်သည်ဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့် ခုနစ်ပါး
 သော သာဓနမှလွတ်သော ယေသံဟူသောပုဒ်ဖြင့် ပြအပ်သောသာမိအနက်ကို
 သာဓန၌သွင်းအပ်သလျှင်ကတည်း။ မသွင်းအပ်သည်ကားမဟုတ်။ သိက္ခဓာတ်
 အနက်ဖြစ်သော သင်ခြင်း၊ ကျင့်ခြင်းဖြည့်ခြင်းကြိယာကို ယေသံဟူသောပုဒ်ဖြင့်
 ပြအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာလျှင် ပြီးစေတတ်၏။ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား
 မပြီးစေတတ်။ ထိုကြောင့် ခုနစ်ပါးသော သာဓနမှလွတ်သော ယေသံဟူသော
 ပုဒ်ဖြင့် ပြအပ်သော သာမိအနက်ကို သာဓန၌ သွင်းခြင်းသည်ရှိသော် ကတ္ထု
 သာဓန၌သာလျှင်သွင်းအပ်၏။ တပါးသော သာဓန၌ကား မသွင်းအပ်။ ဓာတ်
 နောင်မှ ဆောက်တည်အပ်သော ပစ္စည်းအနက်ဖြစ်သောကြောင့် သာဓန၌
 သွင်းအပ်သတည်း။ ဓာတ်၏အနက်ဖြစ်သောကြိယာကိုပြီးစေတတ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့် ခုနစ်ပါးသော သာဓနတွင် ကတ္ထုသာဓန၌ သွင်းအပ်သတည်း။ ထိုသို့
 ကတ္ထုသာဓန၌ သွင်းအပ်သောကြောင့် ဆိုလတုံသော “သယမေဝ သိက္ခန္တိတိ
 သေက္ခာ”ဟူသော ဝိကင်္ခတဿိလာဒိအတ္ထကို သိက္ခန္တိဟူသော ကတ္ထာဒိတော
 ပုဒ်ဖြင့် ပြအပ်သတည်း။ ထိုကြောင့် သိက္ခဓာတ်နောက်မှ သက်စေအပ်သော
 ဤဏဟူသော ပစ္စည်းသည်ကတ္ထုသာဓန၌ ဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့် ကိတမည်
 သတည်း။ ဤဏပစ္စည်းသည်ကိတမည်သောကြောင့် သိက္ခဟူသော ဤပုဒ်သည်
 သည်လည်း ကိတန္တမည်သတည်း။ ဣတိဗိသဇ္ဇနာ။

တဿိလ တဒ္ဓမ္မကား....သော ဧဝံ သီလံ တဿိလံ၊ သော ဧဝံ ဓမ္မော
 အာစာရော တဒ္ဓမ္မော။ သောဧဝံ၊ ထိုဓာတ်၏ အနက်သည်ပင်လျှင်။ သီလံ၊
 ပကတိသဘောတည်း။ တဿိလံ၊ သဘော။ သောဧဝံ၊ ပင်လျှင်။ ဓမ္မောအာစာ
 ရော၊တည်း။တဒ္ဓမ္မော၊ကျင့်။ ဤသို့တုလျှာဓိကရဏတည်း။ ပကတိကားတဿိလ
 တည်း။ သတာစာရကား တဒ္ဓမ္မတည်း။ ဤသို့ တဿိလ, တဒ္ဓမ္မကို ဓာတုတ္ထဟု
 သိအပ်၏။ ဓာတ်၏ အနက်သည်သာလျှင် တဿိလ, တဒ္ဓမ္မ မည်သတည်း။
 တဿာဓုကာရိကား ‘တသ္မိံ ဓာတုတ္ထေ သာဓုကာရိ တဿာဓုကာရိ’ ဤသို့
 ဘိန္နာဓိကရဏတည်း။ “တဿာဓုကာရိနော ဘာဝေ၊ တဿာဓုကာရိတာ၊
 တတ္ထသတ္တစ္စကာရိတာတိ တဿာဓုကာရိတာ”ဟု လိုအပ်၏။ တတ္ထ သတ္တစ္စ
 ကာရိတာ၊ထိုဓာတ်၏အနက်၌အရိအသေမူခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။
 တဿာဓုကာရိတာနာမ၊ ၏။ ထိုဓာတ်၏အနက်၌ ကောင်းစွာမူခြင်း သဘော
 ရှိသောအဖြစ်မည်၏။ “ဘိက္ခိတုံ သီလံ ယဿ သောတိ ဘိက္ခု၊သိက္ခိတုံဝါဓမ္မော
 ယဿ သောတိ ဘိက္ခု၊ဘိက္ခနေ သာဓုကာရိတိ ဝါ ဘိက္ခု”ဤကားပုံတူဥဒါဟ
 ရက်တည်း။

သတ္တသာဓနမှတ္ထေဝိ၊ တဿိလာဒိသု ပစ္စယေ။
 ဓာတုတော ပစ္စယတ္ထတ္တာ၊ ကတ္ထုဋ္ဌာနေစ ဝုတ္တိတော။

(၄၀၈)

အဋ္ဌသာလံနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပေါရာဏေဟိ ကတော တဿ၊ သင်္ဂဟော ကတ္ထုသာဓနေ။
 တုလျာမိကရဏတ္ထေန၊ သီလံ ပကတိ မဿတေ။
 ဓာတွတ္ထောတိ သတာစာရော၊ ဓမ္မော တဿ၊ ဓကောရိတာ။
 သိန္နာမိကရဏတ္ထေန၊ တတ္ထ သတ္တစ္စ ကာရိတာ။

သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာ။

အနက်ကား။ ။ တဿိလာဒိသု၊ တဿိလ၊ တဒ္ဓမ္မ၊ တဿာဓကောရိအနက်တို့၌။
 ပစ္စယေ၊ သက်အပ်သော ပစ္စည်းသည်။ သတ္ထုသာဓနေမုတ္တေ၊ ခုနစ်ပါးသော
 သာဓနမှ လွတ်သော ယဿဟူသော သမ္ပန်အနက်၌။ ပဝတ္ထမာနေဝိ၊ ဖြစ်သော်
 လည်း။ တဿ၊ ထိုသာဓနခုနစ်ပါးမှ လွတ်သောအနက်၏။ ဓာတုတော၊ ဘိက္ခု
 အစရှိသော ဓာတ်နောင်မှ။ ပစ္စယတ္ထတ္တာစ၊ သက်အပ်သော ပစ္စည်း၏အနက်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဘိက္ခုနာဒိကြိယာသ၊ တောင်းခြင်း အစရှိသော ကြိယာကို။
 ကာရကဝသေန၊ ပြီးစေတတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကတ္ထုဋ္ဌာနေ၊ ကတ္ထာ
 အရာ၌။ ဝုတ္တိတောစ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။

ပေါရာဏေဟိ၊ ရှေးဆရာတို့သည်။ တဿသာဓနမုတ္တဿ၊ ထိုသာဓန ခုနစ်
 ပါးမှ လွတ်သောအနက်ကို။ ကတ္ထုသာဓနေ၊ ကတ္ထုသာဓန၌။ သင်္ဂဟော၊
 သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ တေသု၊ ထိုတဿိလ၊ တဒ္ဓမ္မ၊ တဿာဓ
 ကောရိအနက်တို့တွင်။ ပကတိ၊ ပြုကတေ့ဟု ဆိုအပ်သော။ သီလံ၊ သဘော
 အမဲလေ့ကို။ သတာစာရော၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ အကျင့်ဟု ဆိုအပ်သော။
 ဓမ္မောစ၊ အကျင့်ကိုလည်း။ တုလျာမိကရဏတ္ထေန၊ တူသော တည်ရာရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတွတ္ထောတိ၊ ဘိက္ခု အစရှိသောဓာတ်၏ အနက်ဟူ၍။ မဿတေ၊
 ၏။ တဿာဓကောရိတာ၊ တောင်းခြင်း အစရှိသောကြိယာ၌ ကောင်းစွာပြုလေ့
 ရှိသည်အဖြစ်ကို။ သိန္နာမိကရဏတ္ထေန၊ ပြားသော တည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုတောင်းခြင်း အစရှိသောကြိယာ၌။ သတ္တစ္စကာရိတာ၊
 ရှိသေစွာ ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူ၍။ မဿတေ၊ ၏။ “သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာပါဌ
 အနက် နှုတ်တက်လေ့လာ”။

အယမေဝ သိက္ခန္တိတိ ကား၊ ဝိဂြိုဟ်စစ် ဝိဂြိုဟ်တု ဝိဂြိုဟ်ပြ သုံးပါးတို့တွင်
 ဝိဂြိုဟ်ပြတည်း။

သယမေဝ သိက္ခန္တိတိ သိက္ခနသီလာနမေတံ နိဒဿနံ၊ ယေဟိဓမ္မော သိက္ခန္တိ၊
 တေ သိက္ခနသီလာ ဟောန္တိတိ၊ အက္ခရတ္ထော ပန သိက္ခာ တေသံ သီလန္တိ
 သေက္ခာ။ ။ ဋီကာ-၄၃။

သယမေဝ၌ ဝေဖြင့် ပဌမဝိကပ်၌ကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကတ္တာကို နစ်စေသည်၊
 အသေက္ခပုဒ်၌ နှစ်ဝိကပ်တို့တွင် ပဌမဝိကပ်၌ အသဒ္ဓါသည်၊ အခြာဟူသော
 ကဲ့သို့ သဒိသ ဟော၊ ဒုတိယဝိကပ်၌ ကမ္မာကမ္မံ ဖလာ ဖလံတို့ကဲ့သို့ ဝုခိ
 ‘အနက်ဟော’။

'၁၂။ ပရိတ္တတ္တိကော၊ ဌိ။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ခဏ္ဍိတတ္တ၊
 ပိုင်းခြားအပ် ပိုင်းဖြတ်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိတ္တဂေါမယပိဏ္ဏန္တိ
 အာဒိသုဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌ကဲ့သို့။ အပ္ပမတ္တကံ၊ အနည်းငယ်
 သောဝတ္ထုကို။ ပရိတ္တန္တိ၊ ပရိတ္တဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣမေပိဓမ္မာ၊ ဤ
 ကာမာဝစရ တရားတို့သည်လည်း။ အပ္ပါနုဘာဝတာယ၊ နည်းသော အာနု
 ဘော် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိတ္တာဝိယ၊ နည်းသော ငတ္ထုတို့ကဲ့သို့။
 ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိတ္တာ၊
 ကုန်၏။ တေ၊ ဤပရိတ္တဟူသော အမည်သည်။ ကာမာဝစရဓမ္မာနံ၊ တို့၏။
 အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနသမတ္တတာယ၊ ကိလေသာကို ခွါခြင်း၌
 စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝိပုလဗလတာယစ၊ ကြီးကျယ်သော
 အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒီသသန္တာနုတာယစ၊ ရှည်သော
 သန္တာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မဟန္တတာဝံ၊
 ကြီးမြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မဟဂ္ဂတာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယေဓမ္မာ၊ တို့ကို။
 မဟန္တေဟိ၊ မြတ်ကုန်သော။ ဥဠာရဆန္ဒဝီရိယစိတ္တပညေဟိ၊ မြတ်သော ဆန္ဒ
 ဝီရိယစိတ္တပညာရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေဟိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဂတာပဋိပန္နာ၊
 ကျင့်အပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 မဟဂ္ဂတာ၊ မည်ကုန်၏။ ပမာဏကရာ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။
 ဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ရာဂါဒယော၊ ရာဂအစရှိ
 ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ကိလေသာတို့သည်။ ပမာဏနာမ၊ မည်၏။ အာရမ္မဏ
 တော အာရမ္မဏကရဏတောဝါ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်၎င်း။ သမ္ပယောဂ
 တောဝါ၊ သမ္ပယုတ်အားဖြင့်၎င်း။ ဧတေသံ၊ တို့အား။ ပမာဏံ၊ နှိုင်းယှဉ်
 ခြင်းကို ပြုတတ်သော ရာဂစသော ကိလေသာသည်။ ဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို
 ပြုကြောင်းဖြစ်သော ရာဂစသော ကိလေသာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အပ္ပမာဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယေဓမ္မာ၊
 တို့သည်။ ပမာဏဿ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ဝါ၊ ပြုကြောင်းဖြစ်
 သော ရာဂစသော ကိလေသာ၏။ ပဋိပက္ခာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့တည်း။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အပ္ပမာဏာ၊ မည်ကုန်၏။ အပ္ပမာဏာ၊

(၃၁၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုကြောင်းဖြစ်သော ရာဂစသော ကိလေသာ မရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ကား။ အပ္ပမာဏာ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုကြောင်းဖြစ်သော ရာဂစသော ကိလေသာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော။

မှတ်ဖွယ်။ ။ သမန္တတောကား ပရိ၏အဖွင့်၊ ခဏ္ဍိတတ္တာကား အတ္တ၏ဝစနတ္ထပြီး ပရိသမန္တတော ဒိယန္တေ ဆိဇ္ဇန္တေတိ ပရိတ္တာပြီး၊ ပရိပုဗ္ဗာယဟိ ဧဝံတုယာ ပရိတပစ္စယံ အာကာရဿစ ရဿတ္ထိ ဒကာရဿစ တကာရိကတွာ ပရိတ္တာတိ ရူပံ သိဇ္ဈတိတိ၊ ဧဝံသဒ္ဓေါစ ဧနိနာဒိနာဝခဏ္ဍနတ္ထေယု ပဝတ္တတိ၊ ဣပေန အဝခဏ္ဍနတ္ထေ၊ တေနဂုတ္တံ ခဏ္ဍိတတ္တာတိ။

၁၃။ ပရိတ္တာရမ္မဏတ္တိကောဉ္စ။ ဧတေသံ၊ တို့အား။ ပရိတ္တံ၊ ကာမာဝစရ ဟု ဆိုအပ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ အတ္တံ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ပရိတ္တာရမ္မဏာ၊ ကာမာဝစရ တရားဟူသော အာရုံရှိကုန်သော။ သေသပဒဒ္ဓယေပိဉ္စလည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

၁၄။ ဟိနတ္တိကောဉ္စ။ ဟိနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ လာမကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဟိနပဏီတာနံ၊ အယုတ်အမြတ်တို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မဇ္ဈိမာ၊ အယုတ်အမြတ်တို့၏ အလယ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ အဝသေသာ၊ အကုသိုလ်မှ ကြွင်းကုန်သော။ တေဘူမကာ၊ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဥတ္တမတ္တေန၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော အနက်ကြောင့်၎င်း။ အတပ္ပကဋ္ဌေနစ၊ မရောင့်ရဲအပ် မရောင့်ရဲနိုင်သည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော အနက်ကြောင့်၎င်း။ ပဏီတာ၊ မည်ကုန်၏။ ပဏီတာ၊ မြတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ မရောင့်ရဲအပ် မရောင့်ရဲနိုင်ကုန်သော။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။

၁၅။ မိစ္ဆတ္တိကောဉ္စ။ “ဣမေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ မေ၊ ငါ၏။ ဟိတသုခေါဝဟာ၊ စီးပွားချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်”။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ အာသိသိတာပိ၊ တောင့်တအပ်ကုန်သော

လည်း။ တထာ တေနပကာရေန၊ ထိုစီးပွားချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော
 အပြားအားဖြင့်။ အဘာဝတောစ၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၎င်း။ အသုဘာတိ
 အာဒိယုယေဝ၊ အသုဘ ဤသို့စသည်တို့၌သာလျှင်။ သုဘန္တိအာဒိနာ၊ သုဘ
 ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝိပရိတပ္ပဝတ္တိတောစ၊ ဖောက်ပြန်သော အားဖြင့်
 ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မိစ္ဆာသဘာဝ၊ မုသာသဘာဝ၊
 မမှန်သော သဘောရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မိစ္ဆတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ မိစ္ဆတ္တာ၊ မမှန်သော သဘောရှိ
 ကုန်သော။ ဝိပါကဒါနေ၊ အကျိုးပေးခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ခန္ဓဘေဒ၊
 နန္တရမေဝ၊ ခန္ဓာပျက်သည်၏ အခြားမဲ့၌ သာလျှင်။ ဝါ၊ စုတိ၏အခြားမဲ့၌
 သာလျှင်။ ဝိပါကဒါနတော၊ အကျိုးပေးခြင်းအားဖြင့်။ နိယတာ၊ မြဲကုန်
 သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မိစ္ဆတ္တာစ၊ မမှန်သော သဘော
 ရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နိယတာစ၊ စုတိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုး
 ပေးခြင်းအားဖြင့် မြဲကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မိစ္ဆတ္တနိယတာ၊ မည်ကုန်၏။ မိစ္ဆတ္တနိယတာ၊
 မမှန်သော သဘောရှိကုန်သော စုတိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးခြင်း အားဖြင့်
 မြဲကုန်သော။ ဝုတ္တဝိပရိတေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှပြန်သော။ အတ္ထေန၊ အနက်
 အားဖြင့်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္မာသဘာဝ၊ သစ္စာသဘာဝ၊ မှန်သော
 သဘောရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊
 တို့သည်။ သမ္မတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ သမ္မတာ၊ မှန်သော သဘောရှိကုန်သော။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္မတာစ မှန်သောသဘောရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ အနန္တရမေဝ၊ မိမိ၏အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ဖလဒါနေ၊ အကျိုးပေး
 ခြင်းအားဖြင့်။ နိယတာစ၊ မြဲကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္မတ္တနိယတာ၊ မည်ကုန်၏။ သမ္မတ္တနိယတာ၊
 မှန်သော သဘောရှိကုန်သော မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးခြင်း အားဖြင့်
 မြဲကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥဘယထာပိ၊ စုတိ၏အခြားမဲ့၌၎င်း မိမိ၏
 အခြားမဲ့၌၎င်း နှစ်ပါးသော အကျိုးပေးခြင်း အဖို့ အားဖြင့်လည်း။ နိယ
 တာ၊ မြဲကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။

(၃၁၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အနိယတာ၊ မည်ကုန်၏။ အနိယတာ၊ စုတိ၏အခြားမဲ့၌၎င်း၊ မိမိ၏အခြားမဲ့၌၎င်း၊ အကျိုးပေးခြင်းအားဖြင့် မမြဲကုန်သော။

၁၆။ မဂ္ဂါရမ္မဏတ္တိကော၊ ဌ။ ယောသဘာဝေါ၊ အကြင် သဘောတရားသည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ မဂ္ဂတိ ဂဝေသတိ၊ ရွာတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ နိဗ္ဗာန်ကို ရွာတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သောသဘာဝေါ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယောသဘာဝေါ၊ သည်။ ကိလေသေ ကိလေသာတို့ကို။ မာရေန္တော၊ သတ်လျက်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ကိလေသာတို့ကို သတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သောသဘာဝေါ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဧတေသံ၊ ထိုတရားတို့အား။ မဂ္ဂေါ၊ အဋ္ဌဂီကအရိယမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂါရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ မဂ္ဂါရမ္မဏာ၊ အဋ္ဌဂီကမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံရှိကုန်သော။ အဋ္ဌဂီကောပိ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်သည်။ ပစ္စယဋ္ဌေန မဂ္ဂပစ္စယဋ္ဌေန၊ မဂ္ဂသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဝါ၊ မဂ္ဂသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော သဘောကြောင့်။ ဝါ၊ မဂ္ဂသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေသံ၊ ထိုတရားတို့၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊ မည်ကုန်၏။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊ အဋ္ဌဂီကအရိယမဂ်ဟူသော အကြောင်းရှိကုန်သော။ ဝါ၊ တနည်းကား။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဟေတု၊ ဟိတ်တို့တည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဟေတု၊ ဟိတ်တို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ မဂ္ဂဟေတု၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေသံ၊ ထိုတရားတို့အား။ တေ တာဒိသာ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဟေတု၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သောဟိတ် မဂ်၌ဖြစ်သော ဟိတ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိတသ္မာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊ မည်ကုန်၏။ မဂ္ဂယေတုကာ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သောဟိတ် ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ မဂ်၌ဖြစ်သောဟိတ် ရှိကုန်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်သည်။ သယံ၊ မိမိသည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်မည်သည်လည်း။ ဟေတု၊ ဟိတ်မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့မဂ်လည်းမည် ဟိက်လည်းမည်

သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေသံ၊ တို့အား။ မဂ္ဂေါ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်ဟုဆိုအပ်
 သော။ ဟေတု၊ ဟိတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ မဂ္ဂ
 ဟေတုကာ၊ မည်ကုန်၏။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂင်ဟုဆိုအပ်သောဟိတ်
 ရှိကုန်သော။ အဘိဘဝိတော၊ လွမ်းမိုး၍။ ပဝတ္တနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်တတ်သောအနက်
 ကြောင့်။ ဧတေသံ၊ တို့အား။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ဟုဆိုအပ်သော။ အဓိပတိ၊ သဟ
 ဇာတာဓိပတိသည်။ ဝါ၊ အာရမ္မဏာဓိပတိသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂါဓိပတိနော၊ မည်ကုန်၏။ မဂ္ဂါဓိပတိနော၊
 မဂ်ဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတာဓိပတိ ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ မဂ်ဟု ဆိုအပ်သော
 အာရမ္မဏာဓိပတိရှိကုန်သော။

၁၇။ ဥပ္ပန္နတ္တိကော၊ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပါဒတော၊ ဥပါဒ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊
 စ၍။ (တနည်း) ဥပ္ပါဒတော ဥပ္ပါဒ်၊ ဥပါဒ်ကို။ ပဋ္ဌာယ အာဓိပရိစ္ဆေခံ
 ကတော၊ အစအပိုင်းအခြားပြု၍။ ယာဝဘဂ်၊ ဘင်တိုင်အောင်။ (တနည်း)
 ဘဂ်၊ ဘင်၊ ဘင်ကို။ ယာဝအန္တပရိစ္ဆေခံကတော၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားကိုပြု၍။
 ဘဂ်တော၊ အခြားမဲ့ပြု၍ ချုပ်လေပြီးသော တရားတို့၏ဘင်မှ။ (ထည့်)။
 ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သော ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင်ဟု ဆိုအပ်သော ခဏသို့။ ပန္နာဂတာ၊
 ရောက်ကုန်၏။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊
 တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ မည်ကုန်၏။ ဥပ္ပန္နာ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်၍ ချုပ်လေပြီးသော
 တရားတို့၏ ဘင်မှ အထက်ဖြစ်သော ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင်ဟု ဆိုအပ်သော ခဏသို့
 ရောက်ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲတို့သည်။
 န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနုပ္ပန္နာ၊ မည်ကုန်
 ၏။ အနုပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်ကုန်သော။ ပရိနိဋ္ဌိတကာရဏေ
 ကဒေသတ္တာ၊ ပြီးပြီးသော အကြောင်းတစ်ရပ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယေ
 ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတံ့။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပါဒ်နော၊ မည်ကုန်၏။ ဥပ္ပါဒ်နော၊ ပြီးပြီး
 သော အကြောင်းတစ်ရပ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မချွတ်စင်စစ် ဖြစ်လတံ့
 ကုန်သော။

၁၈။ အတိတတ္တိကော၊ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သဘာဝံ
 ဝါ၊ ကက္ခဋ္ဌ၊ ဖုသနစသော သဘာဝသိုင်း။ ဥပ္ပါဒ်ဒိက္ခဏံ၊ ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင်

(၃၁၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟူသော ခဏသို့၎င်း။ ပတော၊ ရောက်၍။ အတိက္ကန္တာ၊ လွန်ကုန်ပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတိတာ၊ မည်ကုန်၏။ အတိတာ၊ မိမိ၏ ကက္ခဋ္ဌ၊
 ဖုသနစသော သဘော ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင်ဟု ဆိုအပ်သော ခဏသို့ ရောက်၍
 လွန်ကုန်ပြီးသော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တဒုဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးသော ကက္ခဋ္ဌ၊
 ဖုသနစသော သဘော ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင်ဟု ဆိုအပ်သော ခဏသို့လည်း။
 အာဂတာ၊ ရောက်ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေ
 ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနာဂတာ၊ မည်ကုန်၏။ အနာဂတာ၊ မိမိ၏ကက္ခဋ္ဌ၊ ဖုသန
 စသော သဘော ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင် ဆိုအပ်သော အဖို့သို့ မရောက်ကုန်သေး
 သော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တံတံကာရဏံ၊ ထိုထိုအကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။
 ဥပ္ပန္နာ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်၍ ချုပ်လေပြီးသော တရားတို့၏ ဘင်မှ အထက်ဖြစ်
 သော ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင်ဟု ဆိုအပ်သော ခဏသို့ ရောက်ဆဲတို့သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ မည်ကုန်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ထိုထို
 အကြောင်းကိုစွဲ၍ အခြားမဲ့ဖြစ်၍ ချုပ်လေပြီးသော တရားတို့၏ ဘင်မှ
 အထက်ဖြစ်သော ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင်ဟု ဆိုအပ်သော ခဏသို့ ရောက်ဆဲဖြစ်
 ကုန်သော။

၁၉။ အနန္တရတ္တိကေ၊ ဌိ။ ဧတေသံ၊ ထိုတရားတို့အား။ အတိတံ၊ အတိတ်
 တရားဟုဆိုအပ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတိတာရမ္မဏာ၊ မည်ကုန်၏။ အတိတာရမ္မဏာ၊
 အတိတ်တရားဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ ရှိကုန်သော။ သေသပဒေယေပိ၊
 ဌိလည်း။ သေသနယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

၂၀။ အဇ္ဈတ္တတ္တိကေ၊ ဌိ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ “ဝေဏ္ဍမိနာ
 ဤဒိသေန၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ပကာရေန၊ အထူးဖြင့်။ (သာမည)။
 စက္ခာဒိဘာဝေန၊ စက္ခုအစရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဖုသနာဒိဘာဝေန၊
 ဖုသနအစရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဧကသန္တကိပရိယာပန္နတဝသေန၊ တခု
 သော သန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော အထူးဖြင့်။ ငတ္တ
 မာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အဝယဝဘူတာ၊ အစိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ မယံ
 ငါတို့သည်။ သမုဒါယဘူတဿ၊ အပေါင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣမဿအတ္တ

ဘာဝဿ၊ ဤအတ္တဘောဟု ဆိုအပ်သော ခန္ဓာပဉ္စကကို။ ဝါ၊ ခန္ဓပဉ္စက၏။ အယံဓမ္မသမူဟော၊ ဤတရားအပေါင်းသည်။ အတ္တာ ကာယော၊ ကိုယ်မည်သည်။ ဟောဘိ၏။ ဣတိဝေသံသို့၊ ဂဟဏံ ဂဟဏတ္ထံ၊ ယူကြောင်း သိကြောင်း အဖြစ်သို့။ ဂမိဿာမ၊ ရောက်ကုန်အံ့။ ဣတိဣမိနာအဓိပ္ပာယ်န၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်။ ပဝတ္တာဝိယ၊ ဖြစ်ကုန်၏သို့။ အတ္တာနံ၊ အပေါင်းဖြစ်သော အတ္တဘောဟူသော ခန္ဓာပဉ္စကကို။ အဓိကာရံ၊ အစိတ်ဖြစ်သော မိမိ၏ တည်ရာကို။ ဝါ၊ ဤတရားအပေါင်းသည် ကိုယ်မည်၏ဟု သိသောဉာဏ်၏ တည်ရာကို။ ကဓာ၊ ပြု၍။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိဘသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဇ္ဈတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ အဇ္ဈတ္တာ၊ အပေါင်းဖြစ်သော အတ္တဘောဟူသော ခန္ဓာပဉ္စကကိုအစိတ်ဖြစ်သော မိမိ၏ တည်ရာပြု၍ ဖြစ်တတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အပေါင်းဖြစ်သော အတ္တဘောဟူသော ခန္ဓာပဉ္စကကို ဤတရားအပေါင်းသည် ကိုယ်မည်၏ဟု သိသောဉာဏ်၏ တည်ရာပြု၍ဖြစ်တတ်ကုန်သော။

မှတ်ဖွယ်။ သမုဒါယဘူတော အတ္တဘာဝေါ အယံ အတ္တာတိ ဂဟတေ ဣယတေ ဧတေနာတိ ဂဟဏံ၊ ကိန္တု၊ အယန္တိ ဝုတ္တံ ဓမ္မဇာတံ၊ ဘာဝပုဓာနတ္တာ ဂဟဏသဒ္ဓေန ဂဟဏတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊

ပန၊ ဝစနတ္ထမှတပါး အတ္ထုဒ္ဓါရကို ဆိုအံ့။ အယံအဇ္ဈတ္တသဒ္ဓေါ၊ ဤအဇ္ဈတ္တသဒ္ဓါသည်။ ဂေါစရဇ္ဈတ္တေ၊ အာရုံဟူသော အဇ္ဈတ္တ၌၎င်း။ နိယကဇ္ဈတ္တေ၊ နိယတဟူသော အဇ္ဈတ္တ၌၎င်း။ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တေ၊ အဇ္ဈတ္တဟူသောအဇ္ဈတ္တ၌၎င်း။ ဝိသယဇ္ဈတ္တေ၊ အစိုးရသော အာရုံဟူသောအဇ္ဈတ္တ၌၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော။ အတ္ထေသု၊ တို့၌။ ဒိသတိ၊ ၏။ ဟိဝိတ္တာရေမိ၊ အံ့။ “အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ၊ တေနဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပုရိမသ္မိံ၊ ရှေး၌ ပြုဘူးသော။ တသ္မိံ၊ ယေဝသမာဓိနိမိတ္တေ၊ ထို ပဌမဈာန် အစရှိသော သမာဓိအာရုံ ဖြစ်သော ကသိုဏ်းစသော အာရုံ၌သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ ပဌမဈာန်စသောစိတ်ကို။ သဏ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာထားအပ်၏။ အဇ္ဈတ္တမေဝ၊ ပဌမဈာန် အစရှိသော သမာဓိ၏အာရုံဖြစ်သော ကသိုဏ်းစသောအာရုံ၌သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ ပဌမဈာန် စသောစိတ်ကို။ သဏ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အဇ္ဈတ္တရတော၊ အာရုံဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တဟုဆိုအပ်သောနိဗ္ဗာန်၌ ကာမာဝစရကုသိုလ် ကာမာဝစရကြိယာ မဂ်စိတ်

(၃၁၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဖိုလ်စိတ်တို့ဖြင့် ထိုက်သည်အားလျော်စွာ မွေ့လျော်သော။ ဝါ၊ သမာဓိ၏ အာရုံဖြစ်သောကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ကာမာဝစရကုသိုလ် ကာမာဝစရ ကြိယာစိတ် တို့ဖြင့် ထိုက်သည်အားလျော်စွာ မွေ့လျော်သော။ သမာဟိတော၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့သော။ ။ဣတိအာဒိသု၊တို့၌၊ အယံအဇ္ဈတ္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဧဝံ၊ ဧဝံ၊ အာရုံဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တ၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဟတ္ထ သညတော ဟိသညတော၊ ဝါစာသညတော သညတုတ္ထမော။ အဇ္ဈတ္တရတော သမာဟိတော၊ ဧကော သန္တုဿိတော တမာဟုတိက္ခ။

ဤဓမ္မပဒဂါထာမှ လိုရာတွင် ယူ၍ အဇ္ဈတ္တရတော သမာဟိတောသာရှိသည်။

အနက်။ ။ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဟတ္ထသညတော၊ လက်ဆော့ခြင်း အစရှိသည် သူတပါးတို့အား ပုတ်ခတ်ခြင်း အစရှိသည်မှ စောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍။ ဟိသညတော၊ ခြေဆော့ခြင်း အစရှိသည် သူတပါးတို့အား ခြေဖြင့် ကျောက်ကန်ခြင်း အစရှိသည်မှ စောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍။ ဝါစာသညတော၊ မုသာဝါဒစသည်မှ စောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍။ သညတုတ္ထမော၊ ကိုယ်လှုပ်ခြင်း ဦးခေါင်းလှုပ်ခြင်း မျက်မှောင်ကြိတ်ခြင်း စသည်ကိုမပြု စောင့်စည်းသော မြတ်သောအကျင့်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈတ္တရတော၊ အာရုံဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တဟုဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာန်၌ ကာမာဝစရကုသိုလ် ကာမာဝစရကြိယာ မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်တို့ဖြင့် ထိုက်သည်အားလျော်စွာ မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ သမာဓိ၏အာရုံဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ကာမာဝစရကုသိုလ် ကာမာဝစရကြိယာစိတ်တို့ဖြင့် ထိုက်သည်အားလျော်စွာ မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍။ သမာဟိတော၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်သည်ဖြစ်၍။ ဧကော ဟုတွာ၊ အဆော်မနှောက် တယောက်တည်းတည်း နေလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ သန္တုဿိတော၊ မိမိဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်ရခြင်း၌ နှစ်လိုသောနှလုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံပုဂ္ဂလံ၊ ထိုသို့ဟတ္ထသညတ စသည်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ တိက္ခ၊ ရဟန်းကောင်းရဟန်းမြတ်ဟူ၍။ ဗုဒ္ဓါဒယော၊ ဘုရားအစရှိသော ခရီးယာသခင်တို့သည်။ အာဟု၊ ဟောတော်မူကုန်၏။

“အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သော။ ဝါ၊ မိမိကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ (ထည့်)။ သမ္ပသာဒနံ၊ ကြည်စေတတ်သော။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ ဝါ၊ မိမိကိုစွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသုဝါ၊ သညာ၊ သင်္ခါရဟုဆိုအပ်သော တရားတို့၌မူလည်း။ ဓမ္မာနုပဿိ၊ ဤတရားတို့ကား သညာ၊ သင်္ခါရတို့သာ သတ္တဝါမဟုတ် ဇီဝမဟုတ်ဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ။ဣတိအာဒိသု၊တို့၌၊ နိယကဇ္ဈတ္တံ၊ နိယကဇ္ဈတ္တံ။

ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ “ဆ၊ ခြောက်ပါး ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကာနိ၊ အပေါင်းဖြစ်သော
 နိယကဇ္ဈတ္တိ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အပေါင်းဖြစ်သော နိယကဇ္ဈတ္တိအတွင်း
 ဝင်ကုန်သော။ ဝါ၊ အပေါင်းဖြစ်သော နိယကဇ္ဈတ္တိ အစိတ်အဖြစ်ဖြင့် တည်
 ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ အာယတနတို့သည်”။ ဣတိ အာဒိသု၊ တို့၌။
 အဇ္ဈတ္တိဇ္ဈတ္တိ၊ အဇ္ဈတ္တိဟူသော အဇ္ဈတ္တိ၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ “အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။
 သဗ္ဗနိမိတ္တာနိ၊ အလုံးစုံသော ရူပါရုံစသော သင်္ခတနိမိတ်တို့ကို။ အမနသိ
 ကာရာ၊ နှလုံးမမူခြင်းကြောင့်။ အသင်္ခတနိမိတ္တဿေဝ၊ နိဗ္ဗာန် ဟူသော
 အသင်္ခတ နိမိတ်ကိုသာလျှင်။ မနသိကာရာ၊ နှလုံးမမူခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တိ၊
 အစိုးရသော အရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယဒိဒံ ယံဣဒံသညတံ၊ အကြင်သည်တ
 ဖလသမာပတ်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ အယံဝိဟာရော၊
 ဤသည်တဖလသမာပတ် ဟူသော ဝိဟာရကို။ တထာဂတေန၊ သည်။ ဗောဓိ
 ပလ္လင်္ကေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပြီ”။ ဣတိ
 အာဒိသု၊ တို့၌။ ဝိသယဇ္ဈတ္တိ၊ အစိုးရသော အရာဟူသော အဇ္ဈတ္တိ၌။ ဒိဿတိ၊
 ၏။ ဣဿရိယဌာနေ၊ အစိုးရသောအရာ၌။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ဖလသမာပတ်သည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။
 ဣဿရိယဌာနံနာမ၊ အစိုးရသော အရာမည်၏။ ပန၊ အတ္ထုဒ္ဓါရမှတစ်ပါး
 အတ္ထုဒ္ဓေသကို ဆိုအံ့။ ဣမ၊ ဤအဇ္ဈတ္တိတိက်၌။ အယံအဇ္ဈတ္တိသဒ္ဓေါ၊ ကို။
 နိယကဇ္ဈတ္တိ၊ နိယတဟူသောအဇ္ဈတ္တိ၌။ အမိပ္ပေတော၊ ၏။ ဝသ္မာ၊ ကြောင့်။
 အတ္တနေ၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ၊ အသီး
 သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အဇ္ဈတ္တာ၊ မည်ကုန်သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တတော
 ထိုမိမိသန္တာန်မှ။ ဗာဟိရဘူတာ၊ အပြင်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓါဝါ၊
 ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓမူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓါဝါ၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓမူလည်းဖြစ်
 ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗဟိဒ္ဓါနာမ၊ မည်ကုန်၏။ တင်္ဂယပဒံ၊ ကို။ တဒုဘယ
 ဝသေန၊ ထိုနှစ်ပါးသော အဇ္ဈတ္တိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊
 ဟောတော်မူအပ်၏။

၂။ အနန္တရတ္တိကော၊ ကို။ တိပ္ပကာရေပိ၊ သုံးပါး အပြားရှိသည်လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ တေယေဝဓမ္မေ၊ ထိုအဇ္ဈတ္တိတရား၊ ဗဟိဒ္ဓိတရား၊ အဇ္ဈတ္တိဗဟိဒ္ဓိ

(၃၁၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တရားတို့ကိုသာလျှင်။ အာရမ္မဏံကတော၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တနဝသေန၊ ဖြစ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

၂၂။ သနိဒဿနတ္ထိကော၊ ဌ။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗဘာဝသင်္ခါတေန၊ မြင်အပ်သောအဖြစ် ဟုဆိုအပ်သော။ နိဒဿနေန၊ မြင်အပ်သည်အဖြစ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သနိဒဿနာ၊ မည်ကုန်၏။ သနိဒဿနာ၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပဋိဟနနဘာဝသင်္ခါတေန၊ ထိပါးအပ် ထိပါးတတ်သည်၏အဖြစ် ဟုဆိုအပ်သော။ ပဋိသေန၊ ထိပါးအပ် ထိပါးတတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သပ္ပဋိသ၊ မည်ကုန်၏။ သပ္ပဋိသ၊ ထိပါးအပ် ထိပါးတတ်သည်၏အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သနိဒဿနာ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သပ္ပဋိသ၊ ထိပါးအပ် ထိပါးတတ်သည်၏အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သနိဒဿနသပ္ပဋိသ၊ မည်ကုန်၏။ သနိဒဿနသပ္ပဋိသ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်လည်းတကွဖြစ် ထိပါးအပ် ထိပါးတတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်လည်း တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသံ၊ တို့အား။ ဒဋ္ဌဗ္ဗဘာဝသင်္ခါတံ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ် ဟုဆိုအပ်သော။ နိဒဿနံ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနိဒဿနာ၊ မည်ကုန်၏။ အနိဒဿနာ၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ် မရှိကုန်သော။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနိဒဿနာ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ် မရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ သပ္ပဋိသ၊ ထိပါးအပ် ထိပါးတတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနိဒဿနသပ္ပဋိသ၊ မည်ကုန်၏။ အနိဒဿနသပ္ပဋိသ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်မရှိ ထိပါးအပ် ထိပါးတတ်သည်၏အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ တတိယပဒံ

ကို။ ဥဘယပဋိက္ခေပေန၊ နှစ်ပါးသော ပဌမပုဒ် ဒုတိယပုဒ်တို့ဖြင့် ဟောအပ်
ပြီးသော ဓမ္မကိုပယ်သောအားဖြင့်။ ဘဂဝတာသည်။ ဝုတ္တံ၏။

ကုသလသဒ္ဓေါ တာဘါတိ အာဒိနာ၊ ကုသလသဒ္ဓေါ တာဝ ဤသို့အစ
ရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ယာဝဏ္ဏနာ၊ အကြင်ဝဏ္ဏနာကို။ မယာ၊ ငါသည်။
ဝုတ္တာ၊ မိန့်အပ်ပြီ။ အယံဝဏ္ဏနာ၊ ဤကုသလသဒ္ဓေါ တာဝ အစရှိသည်ဖြင့်
ဆိုအပ်ပြီးသော သံဝဏ္ဏနာသည်။ တာဝလက်ဦးစွာ။ တိကမာတိကာယ၊ ဦး
အနုပဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ၊ အစဉ်ဖြစ်သော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တိကမာတိကာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ဒုကမာတိကာပဒ ဝဏ္ဏနာ

၁-၆။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဒုကမာတိကာယံ၊ ဦး။ တိကေသု၊ တိက်တို့၌။
အနာဂတပဒဝဏ္ဏနံယေဝ၊ မလှာသော မုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကိုသာလျှင်။ မယံ၊
ငါတို့သည်။ ကရိယာမ၊ ပြုကုန်အံ့။ ဟေတုဂေါစ္ဆကေ၊ ဦး။ တာဝ၊ စွာ။
အတ္ထော၊ ကို။ ဝေ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟေတု ဓမ္မာတိ၊ ဟေတုဓမ္မာဟူသည်
ကား။ မူလဌေန၊ ကောင်းစွာ တည်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သော
မူလ၏အဖြစ် တည်းဟူသော သကတ်အနက်ကြောင့်။ ဝါ၊ မူလ၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ (နပစ္စယမတ္တဌေနလှန်၊ ပစ္စည်းသာမညကြောင့် ဟေတု မည်သည်
မဟုတ်ဟူလို)။ ဟေတုသင်္ခါတာ၊ ဟိတ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့
သည်။ ဟေတုဓမ္မာ၊ မည်ကုန်၏။ ဟေတုဓမ္မာ၊ ဟိတ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော
တရားတို့သည်။ “ဟေတု ဓမ္မာ”တိပိ၊ ဟေတု ဓမ္မာဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ ပါဠိ
သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဟေတု၊ ဟိတ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ နဟေတု တိဝစနံ၊ နဟေတုဟူသော စကားသည်။ တေသံ
ယေဝ၊ ထိုဟိတ်တရားတို့ကိုသာလျှင်။ ပဋိက္ခေပဝစနံ၊ ပယ်ကြောင်းဖြစ်သော
စကားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္ပယောဂတော၊
သမ္ပယုတ်အားဖြင့်။ ပဝတ္တေန၊ ဖြစ်သော။ ဟေတုနာ၊ ဟိတ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။
ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဟေ
တုကာ၊ မည်ကုန်၏။ သဟေတုကာ၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ်နှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော။

(၃၂၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တေသံ၊ တို့အား။ တထေဝသမ္ပယောဂတော၊ ထိုသမ္ပယုတ်အားဖြင့်သာလျှင်။
 ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ ဟေတု၊ ဟိတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဟေတုကာ၊ မည်ကုန်၏။ အဟေတုကာ၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ်
 မရှိကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကေပ္ပုဒါဒိတာယ၊ တူသော ဖြစ်ခြင်း
 ရှိသည် အစရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတုနာ၊ ဟိတ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊
 အညီအညွတ် ကေပ္ပုဒတာ အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်ကုန်သည်။
 ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟေတု သမ္ပယုတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။
 ဟေတုသမ္ပယုတ္တာ၊ ဟိတ်နှင့်အညီအညွတ် ကေပ္ပုဒတာ အစရှိသော အပြား
 တို့ဖြင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဟေတုနာ၊ ဟိတ်နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊
 အညီအညွတ် ကေပ္ပုဒတာ အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့် မယှဉ်ကုန်သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တာ၊
 မည်ကုန်၏။ ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဟိတ်နှင့်အညီအညွတ်ကေပ္ပုဒတာအစရှိသော
 အပြားတို့ဖြင့် မယှဉ်ကုန်သော။ ၈။ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဒိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်
 ကုန်သော။ ဣမေသံဒုကာနံ၊ ဤသဟေတုကဒုက်၊ ဟေတု သမ္ပယုတ္တဒုက်တို့၏။
 အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ နာနတ္ထံ၊ ထူးသည်၏ အဖြစ်သည်။ ကိဉ္ဇာပိ
 နတ္ထိ၊ အကယ်၍ကားမရှိ၏ရှင့်။ ပန တထာပိ၊ ထိုသို့မရှိသော်လည်း။ ဒေသနာ
 ဝိလာသေနဝါ၊ ဒေသနာတော်ကို တင့်တယ် စမွယ်စေတတ်သော သဗ္ဗညုတ
 ဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ တထာ တေဟိ ပကာရေဟိ၊ ထိုသို့ သဟေတုက
 ဟေတုသမ္ပယုတ္တအပြားတို့ဖြင့်။ ဗုဇ္ဈန္တာနံ၊ သစ္စာလေးပါး တရားကို သိကုန်
 သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့၏။ အဇ္ဈာသယာဝသေနဝါ၊ အလို၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။
 ဒွေဒုကာ၊ သဟေတုကဒုက်၊ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
 ဝုတ္တော၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်မှ။ ပရံ၊ ဌ။ ပဌမဒုကံ၊ ကို။
 ဒုတိယတတိယေဟိ၊ ဒုတိယဖြစ်သော သဟေတုကဒုက်၊ တတိယဖြစ်သော
 ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္က။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်၍။ “ဟေတူ
 န ဟေတူ” တိအာဒိနံ၊ ဟေတု နဟေတု ဤသို့အစကုန်သော။ တေသံပဒါနံ၊
 တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယထာသမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်သင့်သည်အား လျော်သော
 အားဖြင့်။ အပရေပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးကုန်
 သော။ ဒုကာ၊ ဟေတု သဟေတုကဒုက်၊ ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်၊ နဟေ

တုကဒုက်တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။
 “ဟေတု စေဝ ဓမ္မာ သဟေတုကာစာ”တိ၊ ဟူသော။ ဧတံဒုကပဒံ၊ ထိုပါဠိ
 တော်၌ရှိသော ဒုက်ပုဒ်သည်။ သမ္ဘဝတိယထေဝ၊ ဖြစ်၏သို့။ တထာ၊ ထို
 အတူ။ “ဟေတုစေဝ ဓမ္မာ အဟေတုကာစာ”တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံဒုကပဒမ္ပိ၊
 ဤအသစ်သော ဒုက်ပုဒ်သည်လည်း။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။
 “သဟေတုကာစေဝ ဓမ္မာ၊ နစဟေတု”တိ၊ ဟေတုဟူသော။ ဧတံဒုကပဒံ၊
 သည်။ သမ္ဘဝတိယထာ၊ ဖြစ်၏သို့။ တထာ၊ တူ။ “အဟေတုကာစေဝ ဓမ္မာ
 နစဟေတု”တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံဒုကပဒမ္ပိ၊ ဤအသစ်သော ဒုက်ပုဒ်သည်လည်း။
 သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုကေန၊ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
 တံကွ။ ယောဇနာယပိ၊ ယှဉ်ခြင်း၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းကိုသာ
 လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

တတြ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ “နဟေတု ဓမ္မာ သဟေတုကာပိ၊ အဟေတုကာ
 ပီ”တိလ္လမိနာ၊ ဖြင့်။ အတ္ထေ၊ လိုအပ်သောအနက်သည်။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးပြီးသည်။
 သတိ၊ ဖြစ်လျက်။ “န ဟေတု ခေါပန ဓမ္မာ”တိတ္ထေ၊ န ဟေတု ခေါပန
 ဓမ္မာဟူသော ဤပုဒ်၌။ အတိရိတ္တံ၊ လွန်သော။ ယဒေတံ-ယံတံ ခေါပနာတိ
 ပဒံ၊ အကြင်ခေါပနဟူသော ဤပုဒ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ တဿ၊
 ထိုအလွန်ဖြစ်သော ခေါပန ဟူသောပုဒ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အယံ အတိရေ
 ကတ္ထော၊ ဤဆိုလတုံသော အလွန်ဖြစ်သော အနက်ကို။ သင်္ဂဟိတော၊
 ပေါင်း၍ ယူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကထံ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော၊ အဘယ်သို့ သိအပ်သနည်းဟူမူကား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ နဟေတု
 ဓမ္မာဝ၊ နဟေတုဓမ္မတို့သည်သာလျှင်။ နသမ္ဘဝန္တိ၊ သဟေတုက-အဟေတုက
 အပြားဖြင့် ဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်။ အထခေါ၊ အဟုတ်သော်ကား။ အညေပိ၊
 နဟေတုဓမ္မမှ တပါးကုန်သော ဟေတုဓမ္မတို့သည်လည်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ သဟေ
 တုက အဟေတုကအပြားဖြင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ နဟေတု
 ဓမ္မာ၊ နဟေတုဓမ္မတို့သည်။ သဟေတုကာ-အဟေတုကာဣစ္စေဝ၊ သဟေတုက
 အဟေတုက ဟူသော အပြားဖြင့်သာလျှင်။ နသမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်။
 အထခေါ၊ အဟုတ်သော်ကား။ အညထာပိ၊ သဟေတုက အဟေတုက
 အပြားမှ တပါးသော ဟေတုသမ္ပယုတ္တ ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တဟူသော ဤအပြာ

(၃၂၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဖြင့်လည်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သင့်၏။ ဣတိအယံ အတိရေကတ္ထော၊ ကို။ သင်္ဂဟိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ကထံ နကေဝလံနဟေတုဓမ္မာ၊ အထခေါ အညေဝိ သဟေတုကာ အဟေတုကာ ဣစ္ဆေဝ၊ အသခေါ အညထာပိတိ၊ အဋ္ဌကထာပါဠိ ဤသို့ရှိမှ မှန်သည်။

တတ္ထ ပန အညေဝိ အညထာပိတိ ဧတေသံ ဝိသုံ ပဝတ္တိယာ ခွေဒုကာ အသိတာ၊ သယံ ပဝတ္တိယာ ပန အယမ္ပိဒုကော ဝေဒိတဗ္ဗော ဟေတုဓေဝ ဓမ္မာ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာပိ ဟေတု ဝိပ္ပယုတ္တာပိတိ။

ဤဒီကာပါဠိကိုမြင်၍ ရှေ့အထခေါ အညေဝိကို ကွင်း၍ နောက်၌ အထခေါ အညေဝိ အညထာပိဟူ၍ ရေးမှားတတ်သည်။ အထခေါ အညထာပိ သာ ရှိသင့်သည်။ ယခင်အနက်ကို ချလိုရကား “ဣဒံ ဝုတ္တံဟောတိ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဣဒံအယံ အဓိပ္ပါယော၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-ဝိတ္တာရေမိ၊ ချဉ်းအံ့။ “န ဟေတု ဓမ္မာ သဟေတုကာပိ အဟေတုကာပိ”တိ၊ အဟေတုကာပိဟူသော။ အယံဒုကော၊ ဤဒုက်သည်။ သမ္ဘဝတိယထေဝ၊ ဖြစ်၏သို့။ (ဤ၌ ဣတိရှိသင့်သည်။ မရှိသော်လည်း အကြေမှတ်၊ ပရတောပိ ဧသေဝနယော)။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဟေတု ဓမ္မာ သဟေတုကာပိ အဟေတုကာပိတိ၊ အဟေတုကာပိဟူသော။ အယံဒုကော၊ ဤဒုက်သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ “န ဟေတု ဓမ္မာ သဟေတုကာပိ၊ အဟေတုကာပိ”တိ၊ အဟေတုကာပိဟူသော။ အယံဒုကော၊ သည်။ သမ္ဘဝတိယထာ၊ ၏သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ “နဟေတု ဓမ္မာ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာပိ၊ ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တာပိ”တိ၊ ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တာဟူသော။ အယံဒုကော၊ ဤဒုက်သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိဣဒံအယံအဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (အဆုံး၌လည်း ဣတိကြေသည်)။

၇-၁၃။ စူဠန္တရဒုကေသု၊ တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုလတ်သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ ကို။ နိပ္ပာဒကေန၊ ပြီးစေတတ်သော။ ပစ္စယေန၊ ပစ္စယပ္ပန်တရားနှင့် တူသော ကာလရှိသော ဟေတုသဟဇာတအစရှိသော အကြောင်း၊ ပစ္စယပ္ပန်တရားနှင့် တူသော ကာလမရှိသော အနန္တရ၊ သမနန္တရအစရှိသော အကြောင်း၊ ကာလဝိမုတ်ဖြစ်သော

နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ် ဟုဆိုအပ်သော အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ အစရှိသော အကြောင်းတရားနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ သပ္ပစ္စယာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေသံဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ဥပ္ပါဒေဝါ၊ ဥပါဒ်၌၎င်း။ ဌိတိယံဝါ၊ ဌိတိ၌၎င်း။ ပစ္စယော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော သမာနကာလ အသမာနကာလ ကာလဝိမုတ်ဖြစ်သော အကြောင်းသုံးပါးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အပ္ပစ္စယာ၊ မည်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ «ဧတေသံကို သမ္ပန်အနက်ပေး၍ ဥပ္ပါဒေဝါ ဌိတိယံဝါ၌ မစပ်အပ်၊ စပ်မှု နိဗ္ဗာန်၌ ဥပါဒ်ရှိ၏ဟူသော စကားသည် ကျ၏။ ထိုကြောင့် သမ္ပဒါနိ အနက်ပေး၍ နတ္ထိ၌ စပ်။

ယေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ပစ္စယေဟိ၊ မိမိကို ပြီးစေတတ်သော အကြောင်းတရားတို့သည်။ သမာဂန္ဓာ၊ အညီအညွတ်ရောက်၍။ ကတာ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သင်္ခတာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သင်္ခတာ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် အညီအညွတ်ကပ်၍ ပြုအပ်ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အသင်္ခတာ၊ ၏။ ဧတေသံဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ တို့၏။ အဝိနိဗ္ဗောဂ ဝသေန၊ အသီးအသီးမခွဲခြမ်းမဝေဖန်အပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါယတနသည်။ ဝါ၊ ပထဝီစသော အစိတ်အစိတ်သော ရုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ရူပိနော၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေသံဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ တို့၏။ တထာဝရံ၊ ထို ဆိုအပ်ပြီးသော အသီးအသီး မခွဲခြမ်း မဝေဖန်အပ်သော သဘောရှိသော။ ရူပံ၊ ရူပါယတနသည်။ ဝါ၊ ပထဝီစသော အစိတ်အစိတ်သော ရုပ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အရူပိနော၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ရူပနလက္ခဏံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ ရူပံ၊ ရူပမည်၏။ ဧတေသံဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ တို့၏။ တံရူပံ၊ ထိုဖောက်ပြန်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ရူပိနော၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ရူပိနော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းလက္ခဏာရှိကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အရူပိနော၊ မည်ကုန်၏။ လောကီယာ ဓမ္မာကိတ္ထေ၊ လောကီယာ

(၃၂၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဓမ္မာဟူသောဒုက္ခပုဒ်၌။ ဝနံ၊ဝဋ်တရားကို။ လုဇ္ဈန ပလုဇ္ဈနဌေန၊ ခဏိက ဘင်
အားဖြင့် ပျက်တတ်သော အဆုံးစုတ်အားဖြင့် အကြွင်းမဲ့-ပျက်တတ်သော
သတောကြောင့်။ လောကော၊ လောကဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ဆိုအပ်၏။ ယေဓမ္မာ၊
တို့သည်။ တသ္မိ၊လောကော၊ ထိုလောက ဟုဆိုအပ်သောဝဋ်တရား၌။ ပရိယာ
ပန္နဘာဝေန၊ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ လောကော၊ လောကဟု ဆိုအပ်
သောဝဋ်တရား၌။ နိယုတ္တာ၊ယှဉ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ
ဓမ္မာ၊တို့သည်။ လောကိယာ၊မည်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။လုဇ္ဈန ပလုဇ္ဈနဌေန၊ ပျက်တတ် ဖြစ်တတ်သော အနက်ကြောင့် ဟု
မရအလို မြန်မာဆိုသည်ကား မလျော်လွန်း။

ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တတောလောကတော၊ ထိုလောကမှ။ ဥတ္တိဏ္ဏာ၊
ထွက်မြောက်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥတ္တရာ၊
မည်ကုန်၏။ လောကော၊ လောက၌။ အပရိယာပန္နဘာဝေန၊ အကျုံးမဝင်
သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ လောကတော၊ လောကမှ။ ဥတ္တရာ၊ ထွက်မြောက်တတ်
ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊တို့သည်။လောကုတ္တရာ၊မည်ကုန်၏။
ကေနစိဝိညေယျာတိ၊ ဟူသည်ကား။ စက္ခုဝိညာဏာဒိသု၊စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိ
သည်တို့တွင်။ ကေနစိ၊အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော။ ဧကေန၊ တခုသော။ စက္ခု
ဝိညာဏေနဝါ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည်၎င်း။ သောတဝိညာဏေနဝါ၊ သည်၎င်း။
ဝိဇာနိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သဘာဝဓမ္မတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်
၏။ နကေနစိဝိညေယျာတိ၊ ဟူသည်ကား။ တေနော၊ ထိုအမှတ်မရှိ တစုံ
တခု တပါးပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ စက္ခုဝိညာဏေနဝါ၊သည်၎င်း။သောတ
ဝိညာဏေနဝါ၊သည်၎င်း။ နဝိဇာနိတဗ္ဗာ၊မသိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊သဘာဝ
ဓမ္မတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ဤဆိုအပ်ပြီးသောအနက်
သည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဒိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဒါနံ၊
ကေနစိဝိညေယျပုဒ် နကေနစိဝိညေယျပုဒ်တို့၏။ အတ္တနာနတ္တတော၊အနက်
ထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုကော၊ ဒုက္ခသည်။ဟောတိ၊၏။

၁၄-၁၉။ အာသဝဂေါစ္ဆကော၌။ အတ္ထော၊ကို။ဧဝံ၊ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
၏။ ယေဓမ္မာ၊တို့သည်။ အာသဝန္တိ၊ ယိုစီးတတ်ကုန်၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။
တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာသဝါ၊ မည်ကုန်၏။ ဝဏတော၊ အမာဝမှ။ ယူသံ၊

သန့်ရည်သည်။ အသုစိဘာဝေန၊ မစင်ကြယ်သော အပုပ်ရည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သန္တတိဝိယ၊ ယိုစီး၏သို့။ (ဤကား ထည့်ပါ၌)။ စက္ခုတောပိ၊ စက္ခုဒွါရမှ ၎င်း။ ပ။ မနတောပိ၊ မနောဒွါရမှ၎င်း။ ပဉ္စရဏအသုစိဘာဝေန၊ ယိုစီးသော မစင်မကြယ် စက်ဆုပ်ဖွယ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သန္တန္တိ၊ ယိုစီးတတ်ကုန်၏။

ကျမ်းဘက်။ «ကရားမှ ရှိသောရေ ယိုစီးသကဲ့သို့ မဟုတ်၊ စန္ဒရကန်ကျောက်မှ ဖြစ်၍ ယိုသောရေကဲ့သို့ဟု ပြလိုရကား “ပဝတ္တန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ” မိန့်သော်။

ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဓမ္မတော၊ ဓမ္မအားဖြင့်။ ယာဝဂေါတြဘုံ၊ ဂေါတြဘုံတိုင်အောင်။ ဩကာသတော၊ ဩကာသအားဖြင့်။ ယာဝဘဝဂ္ဂံ၊ ဘဝဂ်တိုင်အောင်။ သဝန္တိ ဂစ္ဆန္တိ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် သွားတတ်ရောက် တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာသဝါ၊ မည်ကုန် ၏။ ဧတေဓမ္မာ၊ ထိုဂေါတြဘုံတိုင်အောင်သော တရားတို့ကို၎င်း။ တေဉ္စ ဩကာသံ၊ ထိုဘဝဂ်တိုင်အောင်သောအရပ်ကို၎င်း။ အန္တောကရိတွာ၊ အတွင်း ပြု၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ အပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အယံအာကာရော၊ ဤအာသဝါ ဟူသော ပုဒ်၌ အာအက္ခရာသည်။ အန္တောကရဏတ္ထော၊ အတွင်းပြုခြင်း အနက်ရှိ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ စိရပါရိဝါသိယဌေန၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ထုံတတ်သည်၏အဖြစ် တည်းဟူသောအနက်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကာလရှည်ကြာ ဟောင်းမြင်းသည် အဖြစ်ကြောင့်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မုဒိရာဒယော၊ မုဒရက်သီးရည် အစရှိကုန်သော။ အာသဝါဝိယ၊ အရက်နှင့် တူကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အနက်ကြောင့်လည်း။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာသဝါ၊ မည်ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ လောကသ္မိံ၊ ၌။ စိရပါရိဝါသိကာ၊ ရှည်မြင့်စွာ ကာလပတ်လုံး ထုံတတ်ကုန်သော။ မုဒိရာ ဒယော၊ မုဒရက်သီးရည် အစရှိသည်တို့ကို။ အာသဝါတိ၊ အာသဝတို့ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ စိရပါရိဝါသိယဌေန၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလ ပတ်လုံး ထုံတတ်သည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသောအနက်ကြောင့်။ အာသဝါ၊ မည်ကုန်သည်။ ယဒိသိယံ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ဧဝံသန္တေ၊ ဤသို့ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဧတေယော၊ ဤကာမာသဝ စသည်တို့ သာလျှင်။

(၃၂၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အာသဝါ၊ အာသဝမည်ကုန်သည်။ (ထည့်) ။ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ အရဟန္တိ၊
ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ “ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ နာဟောသိ” တိအာဒိ၊ ဤသို့အစ
ရှိသော။ တေဝစနံ၊ ကို။ တဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတော၊
ဤအခါမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်စဘူး။ ဣတိ၊
ဤသို့။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပုရိမာ၊ သော။ ကောဋိ၊ အစွန်းသည်။ နပညာယတိ၊
မထင်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အာဒိသဒ္ဓေန ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ ကောဋိ န ပညာယတိ ဘဝတဏှာ
ယာတိ ဣဒံသုတ္တံ သင်္ဂဟိတံ၊ အဝိဇ္ဇာသဝ တဝါသဝါနဉ္စ စိရပရိဝုတ္တတာယ
ဒသိတာယ တဗ္ဗာဝဘာဝိနံ ကာမာသဝ ဒိဋ္ဌာသဝါနဉ္စ စိရပရိဝုတ္တတာ
ဒသိတာ ဟောတိ။ ။ ဋီကာ-၅၂-ဆ။

ဝါ၊ ကား။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာယတံ၊ အစမမြင် ရှည်ကြာစွာသော။
သံသာရဒုက္ခံ၊ သံသရာဆင်းရဲဟူသောအသီးကို။ သဝန္တိ ဖလန္တိ၊ သီးတတ်
ကုန်၏။ အာယတံ၊ ရှည်စွာသော။ သံသာရဒုက္ခံ၊ သံသရာ ဆင်းရဲဟူသော
သားကို။ ပသဝန္တိ၊ မွေးဖွားတတ်ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အနက်
ကြောင့်လည်း။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာသဝါ၊ မည်ကုန်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ သဝန္တိ ဖလန္တိ ဟူသော ဋီကာအလို သံသာရဒုက္ခ အသီးကို သီး
တတ်သည် ဟူလိုသည်။ ပသဝန္တိ ဟူသော အဋ္ဌကထာအလို သုတာဂါဝိဋ္ဌကဲ့သို့
သံသာရဒုက္ခဟူသော သားကို မွေးဖွားတတ်သည် ဟူလိုသော်။

ဝေတော၊ ထိုအာသဝမှ။ အညေ၊ တပါးကုန်သော တရားတို့သည်။ နော
အာသဝါနာမ၊ အာသဝမှ တပါးသော တရားမည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊
တို့သည်။ အတ္တာနံ၊ ကိုယ်ကို။ အာရမ္မဏံကတွာ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္ထေဟိ၊ ကုန်
သော။ အာသဝေဟိ၊ အာရမ္မဏံကဖြစ်သော အာသဝေါတရားတို့နှင့်။ သဟ၊
တကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သာသဝါ၊
မည်ကုန်၏။ ဧတေသံဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ဧဝံပဝတ္ထမာနာ၊ ဤသို့ မိမိကို အာရုံ
ပြု၍ဖြစ်ကုန်သော။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနာသဝါ၊ ကုန်၏။ သေသံ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်း
ကျန်သော စကားကို။ ဟေတုဂေါစ္ဆကော၌၊ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။
ဝေဒိတဉ္စ၊ ၏။ ပန ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ အယံ၊ ဤဆိုလတံသည်ကား။ ဝိသေ

သော၊ အထူးတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဟေတုဂေါစွက၌။ န ဟေတု ခေါ်ပန မွှာ
သဟေတုကာပိ၊ အဟေတုကာပိ”တိ၊ ဟူသော။ အယံဩသာနဒုကော၊ ဤ
အဆုံးဖြစ်သောဒုက်ကို။ ပဌမဒုကဿ၊ ၏။ ဒုတိယပဒံ၊ ဒုတိယပုဒ်ကို။ အာဒိ
မှ၊ အစ၌။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဝုတ္တောယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ
တထာ၊ တူ။ ဣဓ၊ ဤအာသဝဂေါစွက၌။ “နော အာသဝါ ခေါ်ပန မွှာ
သာသဝါပိ၊ အနာသဝါပိ”တိ၊ ဟူသော။ အယံဒုကော၊ ကို။ နဝုတ္တော၊
ဟောတော်မူအပ်။ ကိဉ္ဇာပိ နဝုတ္တော၊ အကယ်၍ကား မဟောအပ်၏ရှင်။
အထခေါ၊ ထိုသို့ မဟောအပ်သော်လည်း။ အယညဒုကော၊ ဤဒုက်ကို၎င်း။
အညော၊ တပါးဖြစ်သော။ ဘေဒေါ၊ ဒုက်ပြားကို၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုဟေတု
ဂေါစွက၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သာလျှင်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ ၏။

၂၀-၂၅။ သံယောဇနဂေါစွကော၊ ၌။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ယဿ
ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တံပုဂ္ဂလံ၊ ထိုမိမိ၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သော
ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝဇ္ဇသ္မိ၊ ကမ္မ၊ ကိလေသ၊ ဝိပါကဟု ဆိုအပ်သော သုံးပါးသော
ဝဋ်၌။ သံယောဇန္တိ-ဗန္ဓန္တိ၊ ဖွဲ့ချည်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံယောဇနာ၊ မည်ကုန်၏။ (ဝဋ်သုံးပါးတို့အားကျေးဇူး
ပြုသည်ပင် ဖွဲ့ချည်သည် ဆိုလိုသည်)။ တတော၊ သံယောဇဉ် တရားတို့မှ။
အညော၊ တပါးကုန်သော တရားတို့သည်။ နောသံယောဇနာနာမ၊ သံယော
ဇဉ်တရားမှ တပါးသော တရားမည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏ
ဘာဝံ၊ အာရုံ၏ အဖြစ်သို့။ ဥပဂန္တာ၊ ရောက်၍။ သံယောဇနသမ္ပန္နနေန၊
သံယောဇဉ်တရားတို့နှင့် စပ်ခြင်းဖြင့်။ သံယောဇနာနံ၊ တို့၏။ ဟိတာ၊ အစီး
အပွားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊
တို့သည်။ သံယောဇနိယာ၊ မည်ကုန်၏။ တေ၊ ဤသံယောဇနိယ ဟူသော
အမည်သည်။ သံယောဇနဿ၊ သံယောဇဉ်တရား၏။ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတာ
နံ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်
တည်း။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် တရားတို့သည်။ သံယောဇနိယာ၊ သံယောဇဉ်
တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ တေဓမ္မာ၊
ထိုတရားတို့သည်။ အသံယောဇနိယာ၊ မည်ကုန်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်

(၃၂၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သောစကားကို။ ဟေတုဂေါစ္ဆကော ဌ။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၆-၃၁။ ဂန္ထဂေါစ္ဆကော ဌ။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ယဿပုဂ္ဂလဿ၊
အား။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တံပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန၊ စုတိ၊ ပဋိသန္ဓေ၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဝဋ္ဋသ္မိံ၊ ဌ။ ဂန္ထန္တိ၊ ထိတ် အစရှိသော အနှောင် အဖွဲ့ကဲ့သို့
ဖွဲ့တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဂန္ဓာမည်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဂန္ထ ဗန္ဓနေဟု ဒုတိယကွရာနှင့် ဓာကုမာလာရှိရကား ဒုတိယကွရာ
သင့်သည်။ ဃဇ္ဇန္တိကား ဇီကာ၊ အနု မရစသည် မလာ၊ နောက်သွင်းသာ
ဖြစ်သည်။

တတော၊ ထိုဂန္ထတရားမှ။ အညေ၊ တပါးကုန်သော တရားတို့ သည်။
နောဂန္ဓာ၊ ဂန္ထတရားမှ တပါးသော တရားမည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့ကို။
အာရမ္မဏံကရဏဝသေန၊ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂန္ထဟိ၊ တို့သည်။
ဂန္တိတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဂန္ဓနိယာ၊
မည်ကုန်၏။ သေသံ၊ ကို။ ဟေတုဂေါစ္ဆကော ဌ။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။
ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်အပ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣဓ၊ ဤဂန္ထဂေါစ္ဆကဌ။ ဝုတ္တ
နယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ ထို
အတူ။ ဣတော၊ ဤဂန္ထဂေါစ္ဆကမှ။ ပရေသုပိ၊ နောက်ဖြစ်သော ဂေါစ္ဆက
တို့၌လည်း။ ဝုတ္တာဝသေသံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းကျန်သောစကားရပ်ကို။
တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုဂေါစ္ဆကဌ။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
သိအပ်၏။

သံယောဇန ဂန္ထ ယောဂအထူး။ ။ အဝေးသို့ သွားသော သတ္တဝါကို ဆွဲငင်
ဆောင်ယူတတ်သောအားဖြင့် ဝဋ်မှထွက်မြောက်ခြင်းငှာ မပေးသည်၏ အစွမ်း
ဖြင့် ကောင်းကင်သို့ လွှတ်သော ကျီး၏ခြေ၌ချည်သောကြိုးကဲ့သို့ ဖွဲ့ချည်သည်
ကား သံယောဇနမည်၏။ ထိတ်စသော အနှောင်အဖွဲ့ကဲ့သို့ မရွှေ့မကွာသာ
အောင် နှောင်ဖွဲ့သည်ကို ပြုခြင်းသည် ဂန္ထမည်၏။ (တနည်း)။ သံခြေကျဉ်း၊
ခြေထုတ်ကြိုးဝန်းတို့၏ အချင်းချင်းစပ်သဖြင့် မပြတ်မကွာ နိုင်သည်၏ အစွမ်း
ကိုပြုခြင်းကဲ့သို့ ဝဋ်စ မပြတ်မကွာ ခြွေဖွဲ့စပ်သည်ကို ပြုခြင်းသည် ဂန္ထမည်၏။
သစ်စေးကဲ့သို့ စေးကပ်တွယ်ငြိသည်ကို ပြုခြင်းသည် ယောဂမည်၏။ ဤသည်
လျှင် အထူးတည်း။

၃၂-၃၇။ သြဃဂေါစ္ဆကေ၊ ဌ။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ယဿပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တံပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဝဋ္ဋသ္မိံ၊ ယေဝ၊ ဌိသာလျှင်။ သြဟနန္တိ၊ သြသီဒါပေန္တိ၊ နှစ်တတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ နှစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သြဃာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏံကတော၊ အာရုံပြု၍။ အတိက္ကမနိယတော၊ လွန်ကျူးကျော်နင်းအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ အဖြစ်ကြောင့်။ သြဃေဟိ၊ သြဃတို့သည်။ အတိက္ကမိတဗ္ဗာ၊ လွန်ကျူးကျော်နင်းအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သြဃနိယာ၊ မည်ကုန်၏။ သြဃာနံ၊ တို့၏။ အာရမ္မဏဓမ္မာဝေ၊ အာရုံဖြစ်သောတရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သြဃနိယဟူ၍ သိအပ်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ သရသေဟိ အတိက္ကမိတဗ္ဗာ ပဗ္ဗတရာဗိ သရသနိယာပုဒ်ကဲ့သို့ နာမဓာတ်တည်း။ ဓာတုရူပေနာမသ္မာ ဧကံ၊ စသဒ္ဓါဖြင့် သြဃပုဒ်နောက် ကျပစ္စည်းသက်ပြီးမှ ဘာဝကဓမ္မသု တဗ္ဗာနိယာဖြင့် အနိယပစ္စည်းသက်၍ သြဃနိယ ပြီးသည်။

နာမဓာတုဝိယ ဟေတံ ကိတန္တံ မဟာပဒေသသုတ္တေန သာဓေတဗ္ဗံ၊ ကေမိပန တဒ္ဓိတန္တံ ဝဒန္တိ၊ ဝိစာရေတဗ္ဗမေတံ။ ။မ-၃၁၀-သု။

ဤအလိုသော် မဟာပဒေသသုတ်ဖြင့် ပြီးစေသင့်သည်။ အာချာတ်မဟုတ် ကိတ်ဖြစ်၍ နာမဓာတုဝိယဟု ဝိယနှင့်ဆိုသည်။

၄၈-၄၉။ ယောဂဂေါစ္ဆကေ၊ ဌ။ (ယဿ သံဝိဇ္ဇန္တိတံ လိုက်စေ)။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ယဿပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တံ၊ ကို။ ဝဋ္ဋသ္မိံ၊ ဌိ။ ယောဇေန္တိ၊ သစ်စေးကဲ့သို့ စေးကပ် ငြိတုယ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ယောဂါ၊ မည်ကုန်၏။ ယောဂနိယာ၊ ယောဂနိယတရားတို့ကို။ သြဃနိယာ ဝိယ၊ သြဃနိယ တရားတို့ကဲ့သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ အာရမ္မဏံ ကတော အတိက္ကမနိယတော ယောဂေဟိ အတိက္ကမိတဗ္ဗာဟိ ယောဂနိယာကိုညွှန်းသည်။ (တနည်း) အာရမ္မဏံ ကတော ယောဂနိယတော ယောဂေဟိ ယောဇေတဗ္ဗာဟိ ယောဂနိယာကိုညွှန်းသည်။

၄၄-၄၉။ နိဝရဏဂေါစ္ဆကေ၊ ဌ။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဝရန္တိ၊ ပရိယောနန္တန္တိ၊ စက္ခုပသာဒကို မျှေးသောတိမ်လွှာကဲ့သို့ ပိတ်ဖုံးမျှေးကာ တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ နိဝရဏာ၊

(၃၃၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မည်ကုန်၏။ နီဝရဏီယာ၊ နီဝရဏီယတရားတို့ကို။ သံယောဇနီယာဝိယ၊
သံယောဇနီယတရားတို့ကဲ့သို့။ ဝေဒိတဗျာ၊ အပ်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အာရမ္မဏဘာဝံ ဥပဂန္တာ နီဝရဏသမာဂမေ နီဝရဏာနံ ဟိတံတိ
နီဝရဏီယာကို ညွှန်းသည်။ နီဟု ဒိသနှင့်ရွတ်။

☰

၅၀-၅၄။ ပရာမာသဂေါစ္ဆကောဉ္စ။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘာဝ
ဓမ္မတို့၏။ ယထာဘူတံ၊ အကြင်အကြင်ဟုတ်မှန်တိုင်းသော။ အနိစ္စာဒိအာ
ကာရံ၊ အနိစ္စစသောသဘောကို။ အတိက္ကမိတော၊ လွန်၍။ နိစ္စန္တိအာဒိဝသေန၊
နိစ္စံ ဤသို့အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်။ ဟုတော၊
၍။ ပရတော၊ အနိစ္စစသော ဟုတ်မှန်သောသဘောမှ တပါးသော နိစ္စစသော
မဟုတ်မမှန်သောသဘောအားဖြင့်။ အာမသန္တိ၊ ဟုတ်မှန်သောသဘောကို
ဖြစ်သောအားဖြင့် သုံးသပ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊
တို့သည်။ ပရာမာသာ၊ ကုန်၏။ ပရာမာသေဟိ၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏကရဏ
ဝသေန၊ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ အနိစ္စစသော ဟုတ်မှန်
သော သဘောမှတပါး နိစ္စစသော မဟုတ်မမှန်သော သဘောအားဖြင့်
သုံးသပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရာမဋ္ဌာ၊ မည်ကုန်၏။

၅၅-၆၀။ မဟန္တရဒုကေသု၊ တို့၌။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ အဂ္ဂဟေတု၊
မယူမ၍။ အပ္ပဝတ္တိတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အာရမ္မဏေန၊ အာရုံနှင့်။
သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊
တို့သည်။ သာရမ္မဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေသံ၊ တို့အား။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏာ၊ မည်
ကုန်၏။ စိတ္တနဋ္ဌေန၊ အာရုံကို ယူတတ်သည်ထက် လွန်စွာသိတတ်သည်၏
အဖြစ် တည်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ စိတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။
ဝိစိတ္တဋ္ဌေန၊ ဇာတိ၊ ဘုမ္မိ၊ သမ္ပယောဂအစရှိသော အစွမ်းအားဖြင့် ဆန်းကြယ်
သောအနက်ကြောင့်။ စိတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။
အဝိပ္ပယောဂဝသေန၊ မကွေမကွာ ယှဉ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧတေသံ၊
၌။ နိယုတ္တသကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧတေသံ၊
မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နိရန္တရဘာဝုပကမနာယ၊ အခြားမရှိ

သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ အထူးမရှိသောအဖြစ်သို့
 ရောက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒတော၊ ဥပါဒ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စေ၍။ ယာဝတင်္ဂါ၊
 ဘင်တိုင်အောင်။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ သံသဋ္ဌာ၊ နှီးနှောကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသံသဋ္ဌာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကတော၊
 စိတ်နှင့်တကွ။ ပဝတ္ထမာနာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ နိရန္တရဘာဝံ၊ အခြား
 မရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ဝါ၊ တပါးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အနုပဂမနတာယ၊
 မရောက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ ဝိသံသဋ္ဌာ၊ မနှီးနှောကုန်။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တဝိသံသဋ္ဌာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေန
 စိတ္တေန၊ ထိုစိတ်ဖြင့်။ သမုဋ္ဌဟန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ဖြစ်
 ကြောင်းဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံစိတ္တံ၊ သည်။ သမုဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။
 ဧတေသံ၊ တို့အား။ စိတ္တံ၊ စိတ်ဟုဆိုအပ်သော။ သမုဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ကြောင်းတရား
 သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊
 မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဟ၊ တကွ။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဟဘုနေ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊
 တို့သည်။ စိတ္တေန၊ စိတ်နှင့်။ သဟဘုနေ၊ တကွဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့
 ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ စိတ္တသဟဘုနေ၊ မည်ကုန်၏။ ဧ
 ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနုပရိဝတ္တိနေ၊ မည်ကုန်၏။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။
 အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်တတ်ကုန်သည်နည်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်သို့။ အနုပရိ
 ဝတ္တန္တိ၊ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ စိတ္တဿ၊ စိတ်သို့။ အနုပရိဝတ္တိနေ၊
 အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်တတ်ကုန်သည်တို့တည်း။ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနေ၊ စိတ်သို့
 အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်တတ်ကုန်သည်တို့။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသံသဋ္ဌာ၊
 စိတ်နှင့်နှီးနှောကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ်လျှင်
 ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ
 ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တ
 သံသဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ ကုန်သည်
 လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စိတ္တသဟဘုနေ၊ စိတ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်
 သာလျှင်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သုံးပါးသောသတ္တိ

(၃၃၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘုနော၊ မည်ကုန်၏။
 ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသံသဋ္ဌာစ၊ ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စိတ္တ
 သမုဋ္ဌာနာစ၊ ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနောဝေစ၊
 ကုန်သည်သာလျှင်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေ
 ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိနော၊ မည်ကုန်၏။ သေသာနိ၊
 ဖွင့်အပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းကုန်သော။ သဗ္ဗပဒါနိ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့ကို။ ဝုတ္တ
 ပဒါနိ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသောပုဒ်တို့၏။ ပဋိပက္ခဝသေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အစွမ်း
 ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာဒိပဒေသု သံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာဒိသဒ္ဓါစိတ္တသဒ္ဓါ
 ပေက္ခာတိ ပစ္စေကံ စိတ္တသဒ္ဓသမ္ပန္နတ္တာ စိတ္တသံသဋ္ဌာစတေ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာစာတိ
 ပစ္စေကံ ယောဇေတွာ အတ္ထော ဝုတ္တော။ ။ ဋီကာ-၅၄-ဆ။

အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တဟု ဆိုအပ်သော အဇ္ဈတ္တကို။ သန္တာယ၊ ရည်၍။
 အဇ္ဈတ္တတ္တိကော ဌံ။ ဝုတ္တဝသေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တာဝ၊
 အပေါင်းဖြစ်သော နိယကဇ္ဈတ္တ၌ အကျုံးဝင်သော အဇ္ဈတ္တိ ကာယတန
 ခြောက်ပါးတို့သည်သာလျှင်။ ဝါ၊ အပေါင်းဖြစ်သောနိယကဇ္ဈတ္တ၌ အစိတ်
 ၏ အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တိကာယတန ခြောက်ပါးတို့သည် သာလျှင်။
 အဇ္ဈတ္တိကာ၊ မည်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုအဇ္ဈတ္တသန္တာန်မှ။ ဗဟိဘူတာ၊ အပ
 ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သောတရားတို့သည်။ ဗာဟိရာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 ဘူတာနိ၊ မဟာဘုတ်တို့ကို။ ဥပါဒိယန္တေ ဂဏ္ဌန္တိဝေ၊ စွဲလမ်းတတ်ကုန်
 သည်သာလျှင်တည်း။ နိဿယန္တိဝေ၊ မှီတတ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဘူတာ
 နိ၊ မဟာဘုတ်တို့ကို။ ဥပါဒိယန္တိ ဂယန္တိဝိယ၊ စွဲလမ်းအပ်ကုန်၏သို့။ နိဿိယန္တိ
 ဝိယ၊ မှီအပ်ကုန်၏သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ တောနိ၊ ဤတရားတို့ကို။ နဥပါဒိယန္တိ
 နဂယန္တိ၊ မစွဲလမ်းအပ်ကုန်။ နနိဿိယန္တိ၊ မမှီအပ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပါဒါ၊ ဥပါဒါမည်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အထဝါ ဘူတာနိ အမှပွဲတွာ တေသံ ဝဏ္ဏနိသာဒိသာဝေန ဂဟေ
 တဗ္ဗတော ဥပါဒါ။ ဤကား ဋီကာ (၅၄-ဆ)အလို။

ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပါဒိယန္တေ ဂဏ္ဌန္တိဝေ၊ စွဲလမ်းတတ်ကုန်သည်
 သာလျှင်။ နိဿယန္တိဝေ၊ မှီတတ်ကုန်သည် သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။

ဥပါဒိယန္တိဂယန္တိပိ၊ စုံလည်းစုံလမ်းအပ်ကုန်၏။ နိဿိယန္တိပိ၊ မှီလည်း မှီအပ်
ကုန်၏။ (ဤသို့လှန်) ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နော
ဥပါဒါ၊ မည်ကုန်၏။

မှတ်စွယ်။ ။ကံနှင့် ကတ္တားနှစ်ပါးရသည်ဟုလိုသည်။ ဥပါဒါကားကတ္တားသာ၊
ကံမရ။

၆၉-၇၄။ ဥပါဒါနဂေါစ္ဆကောဉ္စ။ ယေဓမ္မာ၊တို့သည်။ ဘုသံ၊ ပြင်းစွာ။
အာဒိယန္တိ၊ယူတတ်စုံလမ်းတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊
တို့သည်။ဥပါဒါနာ၊ မည်ကုန်၏။ ဒဠဂ္ဂါဟံ၊ မြဲမြံစွာစုံလမ်းခြင်းကို။ ဂဏန္တိ၊
စုံလမ်းတတ်ကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ဤသည်လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတော၊
ထိုဥပါဒါန်မှ။ အညေး၊ တပါးသော တရားတို့သည်။ နောဥပါဒါနာ၊ ဥပါ
ဒါန် မမည်ကုန်။

၇၅-၈၂။ ကိလေသဂေါစ္ဆကောဉ္စ။ သံကိလိဋ္ဌတ္တိကောဉ္စ။ဝုတ္တနယေနော၊
သံသဒ္ဓါကိုပယ်၍ ကိလိဿန္တိတိ ကိလေသာ ဤသို့ အစရှိသော ဆိုအပ်
ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။အတ္ထော၊ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။

၈၃-၁၀၀။ ပိဋ္ဌိဒုကေသု၊တို့၌။ ယေဓမ္မာ၊တို့သည်။ ကာမေ ကာမဘဝေါ၊
ကာမတဆယ့်တဘုံ၌။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ အဝစရန္တိ၊ ကျင်
လည်တတ် ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
ကာမာဝစရာ၊ မည်ကုန်၏။ယေဓမ္မာ၊တို့သည်။ ရူပေ ရူပဘဝေါ၊ အသည်သတ်
ကြပ်သော ရူပတဆယ့်ငါးဘုံ၌။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ အဝစ
ရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ရူပါဝစရာ၊ မည်
ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အရူပေ အရူပဘဝေါ၊ အရူပလေးဘုံ၌။ ယေဘု
ယျေန၊ များသောအားဖြင့်။အဝစရန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ
ဓမ္မာ၊တို့သည်။ အရူပါဝစရာ၊ မည်ကုန်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။
တ္ထော၊ဤပိဋ္ဌိဒုကံ၌။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဝိတ္ထာရော ပန၊ အကျယ်
သည်ကား။ပရတော၊ နောက်၌။ အာဝိ၊ ထင်စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ဖြစ်လတုံ။

ဝ.နန္ဒ။ ။ကာမတဏှာ ကာမော၊ ကာမော အဝစရတိတ္ထေ တေသု ဓမ္မေသု
အာရမ္မဏကရဏဝသေနာတိ ကာမာဝစရာ၊ ရူပတဏှာရူပံ၊ ရူပံအဝစရတိ တ္ထေ

(၃၃၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အာရမ္မဏကရဏဝသေနာတိ ရူပါဝစရာ၊ အရူပတဏှာ၊ အရူပံ၊ အရူပံ၊ အဝစရတိ
 ဧတ္ထ အာရမ္မဏကရဏဝသေနာတိ အရူပါဝစရာ။ ။ ဋီကာ ၅၅-ဆ။

ကျမ်းတက်။ ။ ပရိယာပန္နာ အန္တောဂဓာ၏ အာဓာရသည် လောကုတ္တရေခံ၍
 လောကုတ္တရလည်း ပရိယာပန္နမည်၏ဟု ယူအံ့စိုးရကား ‘‘တေဘူမကဝဇ္ဇေ’’ မိန့်
 သော်၊ လောကီတရား၏ ပရိယာပန္နအဖြစ်သည်လောက၌ ပစ္စက္ခသိဒ္ဓိဖြစ်ရကား
 လောကုတ္တရေ ဟူသော အာဓာရကို မကြံရှာသင့်ပြီဟုလိုသည်။

ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တေဘူမကဝဇ္ဇေ၊ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲ၌။
 ပရိယာပန္နာ အန္တောဂဓာ၊ အကျုံးဝင်ကုန်သည်တို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိယာပန္နာ၊ မည်ကုန်၏။ (တနည်း) ယေဓမ္မာ၊
 တို့ကို။ တေဘူမကဝဇ္ဇေ၌။ ပရိယာပန္နာ ပရိစ္ဆေဒကာယတဏှာယ ပရိစ္ဆိန္ဒိတှာ
 အာပန္နာ ဂဟိတာ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို ပြုတတ်သော တဏှာသည် ပိုင်းခြား၍
 ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိယာပန္နာ၊ မည်
 ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓိဗ္ဗယ်။ ။ ပိုင်းခြား၍ ယူအပ်၏ဟူသည် အကျုံးဝင်သည်ဟုလိုသည်ဟု အန္တော
 ဂဓာ မိန့်သည်။ အန္တောဂဓာ၊ အကျုံးဝင်ကုန်သည်တို့တည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။
 အဓိပ္ပါယော၊ လိုအပ်သောအနက်တည်းပေး။

ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တသ္မိံ တေဘူမကဝဇ္ဇေ၊ ၌။ နပရိယာပန္နာ၊ အကျုံးမဝင်
 ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အပရိယာပန္နာ၊ မည်ကုန်၏။
 ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝဋ်မူလံ၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာဟူသော ဝဋ်မြစ်ကို။ ဆိန္ဒုန္တာ၊
 ဖြတ်ကုန်လျက်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ ကတှာ၊ ပြု၍။
 ဝဋ္ဋတော ဝဋ္ဋစာရကတော၊ ဝဋ်ဆင်းရဲဟူသော နှောင်အိမ်မှ။ နိယျုန္တိ၊ ထွက်
 မြောက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နိယျာနိကာ၊
 မည်ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓိဗ္ဗယ်။ ။ အနိယသဇ္ဈေါ ဗဟုလံ ကတ္ထု၊ အဘိဓာယကောတိ ဝဋ္ဋစာရကတော
 နိယျုန္တိတိ နိယျာနိယာ၊ နိကာရဿ ရဿတ္ထံ၊ ယကာရဿစ ကကာရတ္ထံ ကတှာ
 နိယျာနိကာတိ ဝတ္ထံ။ ။ ဋီကာ ၅၅-ဆ။

ဤဒီကာ၌ အနိယသဇ္ဈေါ၊ သည်။ ဗဟုလံ ခိကာရတော၊ ဗဟုလသဇ္ဈါ
 လိုက်ခြင်းကြောင့်။ ကတ္ထု၊ အဘိဓာယကော၊ ကတ္တားကိုဟောသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဤသို့ပေး။ အထယ်ကြောင့်နည်း-ဗဟုလံ ကြိယတ္ထာတိစ၊ သမ္ပတ္တဝတ္ထတေ

ကု သဒ္ဓါကျမ်းတို့၌ ဆိုသောကြောင့် ဘာဝကဓမ္မသုတဗ္ဗာနိယာသုတိမှ ဗဟုလ သဒ္ဓါလိုက်သော် ဗဟုလအားဖြင့် ကတ္တားကိုလည်း ဟော၏ဟု စကားကျသော ကြောင့်တည်း။ အချို့ကား၌ “အဗဟုလံ” ဟူ၍ပင် ရှိ၏။ အဗဟုလံ အဗဟု လေန၊ အပ္ပကအားဖြင့်၊ ကတ္တုအဘိဓာယကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပေ။ ဆိုသော်လည်း မရ စသည်တို့၌ ဗဟုလံ ဖွင့်ဆိုသောကြောင့် ဗဟုလံသာ ပါ၍ဟောင်းဖြစ်သည်။ နိကာရဿ ရဿတ္တံ၌ ကရုဏီယံစသည်တို့၌ကဲ့သို့ အနိ ယပစ္စည်း၏ နိကို ယူသင့်သည်။ နိဥပသာရကို မယူသင့်။ နိယျာနိကာ၌ နိဥပ သာရ နိဝရဏ၌ကား နိဥပသာရဟု ပ,ပရာ,နိ,နိဝယ် အစဉ်အတိုင်းယူ၊ မရ သာရ၌ကား နိကာရဿာတိ နိဥပသဂ္ဂဿ ဟူသည်ကား သဒ္ဓါကျမ်းတို့နှင့် မလျော်၊ “နိယျာနကရဏသီလဝါ နိယျာနိကာ”။ ဋီကာ၊ဝါ၊ ကား။ နိယျာန ကရဏ သီလဝါ၊ ဝဋ်ဟူသောနှောင်အိမ်မှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို ပြုလေ့ရှိကုန် သည်တည်း။ နိယျာနိကာ၊ရှိကုန်သည်။ ဤဋီကာအလို အသုပတက္ခန သီလော အသုပိကော၌ အသုပဖြင့် အသုပတက္ခနကို ယူ။ ဤသို့နိယျာနဖြင့် နိယျာန ကရဏကိုယူ၍ တဒ္ဓိတ် တသီလ ဟူလိုသည်။ တသီလသည် တဒ္ဓိတ် တသီလ၊ ကိတ်တသီလဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ရုက္ခမူလေ ဝသနသီလော ရုက္ခမူလိကော စသည်ကား တဒ္ဓိတ်တသီလကည်း။ ဘိက္ခနသီလော ယာစနသီလော ဘိက္ခု စသည်ကား ကိတ်တသီလတည်း။ အသုပတက္ခနသီလော၊ ဟင်းလျော့မရှိသော ဘောဇဉ်ကို စားခြင်းအလေ့ရှိသောသူ။ အာသုပိကော၊ သူ။ တနည်း-အသုပ တက္ခနသီလော၊ ဟင်းကို မစားခြင်းအလေ့ရှိသောသူ။ အာသုပိကော၊ သူ။ တနည်း-အသုပတက္ခနသီလော၊ ဟင်းကိုစားခြင်းအလေ့ရှိသည် မဟုတ်သော သူ။ အာသုပိကော၊ သူ။ အချို့ ပါ၍၌ အပ္ပဝတက္ခနသီလော အာပုပိကောဟု ရှိ၏။ အပ္ပဝတက္ခနသီလော၊ မှုံကိုစားခြင်းအလေ့ ရှိသောသူ။ အာပုပိကော၊ သူ။ တနည်း-အပ္ပဝတက္ခနသီလော၊ မှုံ ကိုစားခြင်းအလေ့ရှိသည် မဟုတ်သောသူ။ အာပုပိကော၊ သူ။ နိယျာနသီလော ဝေ ဝါဟူသော အနုအလို ကိတ်တသီလ၊ တဒ္ဓိတ်တသီလနှစ်ပါး ဆိုသင့်သည်။ ဝါ၊ တနည်းကား-နိယျာနသီလောဝေ၊ ဝဋ်ဟူသော နှောင်အိမ်မှ ထွက်မြောက်ခြင်း အလေ့ရှိကုန်သည် သာတည်း။ နိယျာနိကာ၊ ကုန်သည်သာတည်း။ နိပုဗ္ဗယာဓာတ် အနိယပစ္စည်းယူမှု ကိတ် တသီလ၊ နိယျာနပုဒ် ကိကပစ္စည်းယူမှု တဒ္ဓိတ်တသီလ နှစ်ပါးရသည်။

☞

ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဣမိနာလက္ခဏေန၊ ဝဋ်မူလံ ဆိန္ဒန္တာ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ် ပြီးသော ဤလက္ခဏာဖြင့်။ ဝဋ်တော၊မှ။ နနိယုန္တိ၊ ထွက်မြောက်တတ်သည် မဟုတ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ အနိ ယျာနိကာ၊ မည်ကုန်၏။ စုတိယာဝါ၊ စုတိ၏လည်းကောင်း။ အတ္တနော၊၏။ ပဝတ္တိယာဝါ၊တည်ခြင်း၏လည်းကောင်း။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဖလဒါနေ၊

(၃၃၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အကျိုးပေးခြင်း၌။ နိယတတ္တာ၊ မြသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယတားမြဲကုန်၏။
 တထာ၊ ထိုစုတိ၏ အခြားမဲ့၌၎င်း မိမိ၏အခြားမဲ့၌၎င်း အကျိုးပေးခြင်း
 အပြားဖြင့်။ အနိယတတ္တာ၊ မမြသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိယတား၊ မမြ
 ကုန်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အညေဝ၊ မိမိမှ တပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။
 ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဥတ္တရန္တိ-ပဇဟန္တိ၊ စွန့်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တေဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ ဥတ္တရာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 အတ္တာနံ၊ မိမိကို။ ဥတ္တရိတံ၊ စွန့်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ လွန်ခြင်းငှာ။ သမတ္ထေဟိ၊
 စွန့်နိုင်ကုန်သော။ ဥတ္တရေဟိ၊ စွန့်နိုင် လွန်နိုင်ကုန်သော တရားတို့နှင့်။ သဟ၊
 တကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 သဥတ္တရာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေသံဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ဥတ္တရာ၊ မိမိကိုစွန့်နိုင်
 လွန်နိုင်သော တရားတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနုတ္တရာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေဟိ၊ ဤရာဂစသော တရား
 တို့ဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ရဏန္တိ၊ ငိုကြွေးမြည်တမ်းတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ထိုသို့ ငိုကြွေး မြည်တမ်းကြောင်း အဖြစ်ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုရာဂစသော
 တရားတို့သည်။ ရဏာ၊ ရဏမည်ကုန်၏။ တေ၊ ဤရဏဟူသော အမည်သည်။
 ယေဟိရာဂါဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တို့သည်။ အဘိဘူတာ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊
 တို့သည်။ နာနုပ္ပကာရေန၊ အထူးထူးသော အပြားဖြင့်။ ကန္တန္တိ-ပရိဒ္ဒေဝန္တိ၊
 ငိုကြွေးမြည်တမ်းတတ်ကုန်၏။ တေသံရာဂါဒိနံ၊ ထိုရာဂစသော တရားတို့၏။
 အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္ပယောဂဝသေနစ၊ သမ္ပယုတ်
 ၏ အစွမ်းဖြင့် လည်းကောင်း။ ယဟာနေကဋ္ဌတာဝသေန၊ ပယ်အပ်သည်
 ၏အဖြစ်ဖြင့် တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်၌ တည်သည်၏ အဖြစ်နှင့် စပ်သဖြင့်
 လည်းကောင်း။ ရဏေဟိ၊ ငိုကြွေးကြောင်းဖြစ်သော ရာဂစသော တရားတို့
 နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊
 တို့သည်။ သရဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေသံဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ တေနာကာရေန၊
 ထိုဆိုအပ်ပြီးသော သမ္ပယောဂပဟာနေကဋ္ဌတာဝသဘောအားဖြင့်။ ရဏာ၊
 ငိုကြွေးကြောင်းဖြစ်သော ရာဂစသော သဘောတရားတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အရဏာ၊ မည်ကုန်၏။

၀၁နတ္ထ။ ။ပဟာနဝသေနတေသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ တိဋ္ဌန္တိတိ ပဟာနေကဋ္ဌာ။ ပဟာ
နေကဋ္ဌာနံ သာဝေါ ပဟာနေကဋ္ဌတာ။ ပဟာနေကဋ္ဌတာယ ဝသော အာ
ယတ္ထော ပဟာနေကဋ္ဌတာဝသော။ ။ယောဇနာ-၇၄-သု။

သမ္ပယောဂ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကိလေသာကိုးပါး ကြွင်းသော အကုသိုလ်
စေတသိက် တဆယ့်သုံးပါးကိုယူ၊ ပဟာနေကဋ္ဌ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဒေါသ၊
မောဟကိုသာယူ။ ဒီကာဆရာကား “ရဏောဟတာ န ဇောတန္တိ စန္ဒယူရိယာ
သတာရကာ”။ ရဏောဟတာ၊ မြူသည် လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်ကုန်သော။ သ၊
တာရကာ၊ ကြယ်နှင့်တကွကုန်သော။ စန္ဒယူရိယာ၊ လ၊ နေတို့သည်။ နဇောတန္တိ၊
မထွန်းပနိုင်ကုန်။ ဤသို့ စသည်တို့၌ ရဏသဒ္ဓါသည် ရေဏပရိယာယ်ဖြစ်ရကား
“သဟ ရဏေဟိ ရာဂါဒိ ရေဏဟိတိ သရဏာ”။ သရဏံကတွာ၊ စစ်ထိုးခြင်းကို
ပြု၍။ နိက္ခမိ၊ ထွက်၏။ ဤသို့ စသည်၌ ရဏသဒ္ဓါ၊ ယုဒ္ဓပရိယာယ်ဖြစ်ရကား
“သဟ ရဏေန အရိယမဂ္ဂယုဒ္ဓေနာတိ သရဏာ”။ အရဏ ဝိသင်္ဂ သုတ်၌
အကုသိုလ်၏ အကျိုးဖြစ်ကုန်သော ဒုက္ခဝိသာတဥပါယာသ ပရိဋ္ဌာဟတို့ကို
ရဏဟု ဟောရကား “သဟရဏေဟိ ဖလဘူတေဟိ ဒုက္ခဝိသာတ ဥပါယာသ
ပရိဋ္ဌာဟေဟိတိ သရဏာ”ဟူသော သုံးဝိကပ်ကိုလည်း ကြံတော်မူ၏။

အဘိဓမ္မ ဒုကမာတိကာ ပြီး၏။

သုတ္တန္တိကဒုကမာတိကာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၀၁-၁၀၈။ သုတ္တန္တိကဒုကေသု၊ တို့၌။ အတ္ထော၊ကို။ ဧဝံ၊ဖြင့်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊၏။ ယေဓမ္မာ၊တို့သည်။ သမ္ပယောဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇံ၊ ရှစ်ပါးသော
ဝိဇ္ဇာသို့။ ဘဇန္တိ၊ ဆည်းကပ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊
တို့သည်။ ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊အကြင် အပေါင်းဖြစ်သော
ဝိဇ္ဇာတို့သည်။ ဝိဇ္ဇာဘာဂေ ဝိဇ္ဇာကောဋ္ဌာသေ၊ ထိုအပေါင်း၏ အစိတ်ဖြစ်
သော ဝိဇ္ဇာအဖို့၌။ ဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ တေဓမ္မာ၊တို့သည်။
ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊ မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝိဇ္ဇာဘာဂိနော ဟူသောပုဒ်၌။
ဝိပဿနာဉာဏံ၊ ၎င်း။ မနောမယိဒ္ဓိ၊ စိတ်ဖြင့် ပြီးသော တန်ခိုး၎င်း။
ဆ၊ ကုန်သော။ အဘိညာ၊ စွန့်အဘိညာဉ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌ၊
ကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာ၊တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ပုရိမေန၊ရှေးဆိုအပ်ပြီးသော။
အတ္ထေန၊ဖြင့်။ တာဟိ၊ ထိုရှစ်ပါးသောဝိဇ္ဇာတို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။
ဓမ္မာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊ မည်ကုန်၏။ ပစ္ဆိမေန၊ နောက်ဆို

(၃၃၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အပ်သော။ အတ္ထေန၊ ဖြင့်။ တာသု၊ ထိုရှစ်ပါးသောဝိဇ္ဇာတို့တွင်။ ကာယာစိ၊
 အမှတ်မရှိသော။ ကောပိဝိဇ္ဇာ၊ တခုသော ဝိဇ္ဇာသည်လည်း။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာမည်၏။
 သေသာ၊ ကြွင်းသော ဝိဇ္ဇာတို့သည်။ ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိဝေ၊
 ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဝိဇ္ဇာပိ၊ တို့ကို၎င်း။ ဝိဇ္ဇာယ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။
 ဓမ္မာပိ၊ တို့ကို၎င်း။ ဝိဇ္ဇာဘာဂိနောတွေဝ၊ ဝိဇ္ဇာဘာဂိမည်ကုန်၏ ဟူ၍သာ
 လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ ဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇာသမ္ပယုတ္တဓမ္မကိုသိအပ်သော်
 လည်း။ ဣမ၊ ဤဒုက်၌။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။
 အဓိပ္ပေတာ၊ လိုအပ်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္ပယောဂဝသေနေဝ၊
 ဖြင့်သာလျှင်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသို့။ ဘဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ
 ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊ မည်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာဘာဂေ အဝိဇ္ဇာ
 ကောဋ္ဌာသေ၌။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ အဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊
 မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာဘာဂိနော ဟူသောပုဒ်၌။ ဒုက္ခပဋိစ္စာဒကံ၊ ဒုက္ခ
 သစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ တမံ၊ မောဟ၎င်း။ သမုဒယာဒိပဋိစ္စာဒကံ၊
 သမုဒယသစ္စာ စသည်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ တမံ၊ မောဟ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 စတသ္မော၊ လေးပါးကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပုရိမနယေ
 နေဝ၊ ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော ဟူသော ရှေးပုဒ်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။
 တာဟိ၊ ထိုလေးပါးသော အဝိဇ္ဇာတို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊
 တို့သည်လည်း။ အဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊ မည်ကုန်၏။ တာသု၊ ထိုလေးပါးသော
 အဝိဇ္ဇာတို့တွင်။ ယာကာစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ကော၊ သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။
 အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ သေသာ၊ ကြွင်းသောအဝိဇ္ဇာတို့သည်။ အဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊
 မည်ကုန်၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာပိ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။
 အဝိဇ္ဇာယ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။
 အဝိဇ္ဇာဘာဂိနောတွေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့
 သိအပ်သော်လည်း။ ဣမ၊ ဤဒုက်၌။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။
 အဓိပ္ပေတာ၊ လိုအပ်ကုန်၏။

ပန၊ တဖန်။ အနဇ္ဈောတ္တရဏဘာဝေန၊ မလွမ်းမိုးနိုင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။
 ကိလေသန္တကာရံ၊ ကိလေသာဟူသော အမှိုက်မှောင်ကို။ ဝါ၊ ပညာမျက်စိ
 ကုန်းသည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ကိလေသာတည်းဟူသော အမှိုက်မှောင်

ကို။ ဝိဒ္ဓိသေတုံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ။ အသမတ္တတာယ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေသံ၊ ဤအောက်မဂ်သုံးပါး တရားတို့အား။ ဝိဇ္ဇေ၊ လျှပ်စစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဥပမာ၊ ဥပမာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုအောက်မဂ်သုံးပါး တရားတို့သည်။ ဝိဇ္ဇေပမာ၊ လျှပ်စစ်လျှင် ဥပမာရှိကုန်၏။ နိဿေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။ ကိလေသန္ဓကာရံ၊ ကို။ (လိုက်)။ ဝိဒ္ဓိသနသမတ္တတာယ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေသံ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်တရားတို့အား။ ဝဇီရံ၊ သိကြားလက်နက်ဝရဇိန်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဥပမာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်တရား တို့သည်။ ဝဇီရူပမာ၊ ဝရဇိန်လျှင် ဥပမာရှိကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဝဇီရသဒ္ဓါစိန်ကို ဟောသည်၊ ဤ၌ဆေးဘက်စိန်မဟုတ်၊ သိကြားလက်နက် မိုးကြိုးစက်ဟု ဆိုအပ်သော စိန်ဟု သိစေခြင်းငှာ ဝရဇိန်ဟု မြန်မာဆိုသည်၊ ဝဇီရဇိန်ဟု ရေးခြင်းသည်ကား မသင့်။

ဗာလေသု၊ သူမိုက်တို့၌။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗာလ၊ ဗာလမည်ကုန်၏။ ယတ္ထပုဂ္ဂလေ၊ အကြင်ဗာလပုဂ္ဂိုလ်၌။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်အကုသိုလ် တရားတို့သည်။ (ထည့်)။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ ထိုအကုသိုလ် တရားတို့သည်။ တဒူပစာရေန- တဿပုဂ္ဂလဿ ဥပစာရေန ဝေါဟာရေန နာမေန၊ ထို မိမိတည်ရာ ဗာလပုဂ္ဂိုလ်၏ အမည်အားဖြင့်။ ဗာလ၊ မည်ကုန်၏။ ပဏ္ဍိတေသု၊ ပညာရှိတို့၌။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပဏ္ဍိတမည်ကုန်၏။ (ဤတွင် ယတ္ထလည်းလိုက်)။ ယတ္ထပုဂ္ဂလေ၊ အကြင် ပဏ္ဍိတပုဂ္ဂိုလ်၌။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ ထိုကုသိုလ်တရားတို့သည်။ တဒူပစာရေန-တဿပုဂ္ဂလဿ ဥပစာရေန ဝေါဟာရေန နာမေန၊ ထိုမိမိတည်ရာ ပဏ္ဍိတပုဂ္ဂိုလ်၏ အမည်အားဖြင့်။ ပဏ္ဍိတာ၊ မည်ကုန်၏။ (ဤဖြင့် မဉ္ဇောသောသန္တိကဲ့သို့ ဗာလ၊ ပဏ္ဍိတသဒ္ဓါတို့၏ ဌာနပစာရ၏ အဖြစ်ကိုပြသည်)။ ဝါ၊ ကား။ ဗာလကရတ္တာ၊ မိုက်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗာလ၊ မည်ကုန်၏။ ပဏ္ဍိတကရတ္တာ၊ ပညာရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတာ၊ မည်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤနောက်ပိုက်ဖြင့် “ဗာလံ ဗာလတာဝံ ကရောန္တိတိ ဗာလ၊ ပဏ္ဍိတံ ပဏ္ဍိတတာဝံ ကရောန္တိတိ ပဏ္ဍိတာ” ဟု တဒ္ဓိတ်ပုဒ်၏အဖြစ်ကို ပြသည်။

(၃၄၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကဏ္ဍာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကာဠကော၊ မည်းညစ်ကုန်သော၊ စိတ္တဿ၊ ဇာ။ အပဘာဏရဘာဝကရဏာ၊ ပြုံးပြုံးပြက် မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြတတ်ကုန်သော။ (စိတ္တဿကား ဘာပသမ္ပန်)။ သုက္ကာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သြဒါတာ၊ ဖြူစင်ကုန်သော။ စိတ္တဿ၊ ဇာ။ ပဘာဏရဘာဝကရဏာ၊ ပြုံးပြုံးပြက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုပြတတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ကား။ ကဏ္ဍာဘိဇာတိဟေတုတော၊ အပါယ်ဘဝ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကဏ္ဍာ၊ မည်းညစ်သော အပါယ်ဘဝ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ကဏ္ဍာဘိဇာတိတိ အပါယာ ဝုစ္ဆန္တိ၊ အပါယာတိ အပါယဘဝါ ဟူသော မဓုကိုရည်သည်။

(တနည်း) ကဏ္ဍာဘိဇာတိဟေတုတော၊ အဝတ်အစား ပါးရှားမဲ့မဲ့ ဘုန်းနဲ့သောသူ၏အဖြစ်၌ယှဉ်သော သူဆင်းရဲဘဝ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကဏ္ဍာ၊ ကဏ္ဍမည်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤကား “မနုဿေဟိစ ဒေါတဂ္ဂိယံ” ဟူသော ဇီကာ၊ “နတ္ထိတဝေါတေဿာတိ ဒုဘဝေါ၊ ဒုပ္ပညောကုသို ဒုကာံး အဘာဝဟော၊ ဘုန်းနည်းသောသူရ၏။ “ဒုဘဝဿဘာဝေါ ဒေါတဂ္ဂိယံ” ဘုန်းမဲ့သည်၏အဖြစ်ရ၏။ “ဒေါသဝေ နိယုတ္ထံ ဒေါတဂ္ဂိယံ”၊ ဘုန်းမဲ့သည်၏ အဖြစ်၌ယှဉ်သော လူဆင်းရဲဘဝ၏။ အဘိဇာတိ၌ အဘိကား အနက်မရှိကြ၍လည်းကောင်း၊ တမောတမပရာယနော စသော သုတ္တန်ကိုမှီ၍ လည်းကောင်းဆိုသော အနက်တည်း။

သုက္ကာဘိဇာတိဟေတုတော၊ ဖြူစင်ဘုန်းရှိ သုဂတိဘဝ၏အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုက္ကာ၊ သုက္ကမည်ကုန်၏။ (ဘေတိ ဘေတိပရာယနော စသော သုတ္တန်ကိုမှီသည်)။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ယဿ၊ အား။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တံပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ (လိုက်)။ ဣဓေဝ၊ မျက်မြင်လောက ဤဘဝ၌ လည်းကောင်း။ သမ္မရာယေစ၊ တမလွန်လောက၌လည်းကောင်း။ တပန္နိ၊ ပူလောင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တပနိယာ၊ မည်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ “တပနိယာတိ ဣတ္ထ အနိယဝစ္စယော ကတ္ထုဝါစကော၊ တဝနဿ ဝရိဒဟနဿ ဒုက္ခဿ ဟိတာ တပနိယာ” ဇီကာအလို၊ တဝနဝရ် အနိယဝစ္စည်း။ တပနိယာဆို၏။ အနုကား “ကုသလေဟိ တာဝေတဗ္ဗာတိ ဝါ တပနိယာ၊ တဝရိ

ဗိဝသေန ဗာမိတဗ္ဗာ ပဟာတဗ္ဗာတိ အတ္ထော”ဟု ဟေတုကမ္မသင်္ခယဉ်း
အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာထက်ကဲ၍ ဆိုပြန်သည်။

တပနီယာ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ တမလွန်နှစ်ပါး၌ ပူလောင်ဟတ်သော အကုသိုလ်တရား
တို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ အတပနီယာ၊ ကုန်။

အဓိဝစနဒုကာဒယော၊ ကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ ဒုကာ၊ တို့သည်။
(ထည့်)။ အတ္ထတော၊ အဘိဓေယျတ္ထအားဖြင့်။ နိန္ဒာနာကရဏာ၊ အသီး
အသီး ကဲ့ပြားသည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ပြုကြောင်းဖြစ်သော အထူးဝိသေသ
မရှိကုန်။ ဧတ္ထ၊ ဤသုံးဒုက်တို့၌။ ဗျဉ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဓါသည်သာလျှင်။ ဝါ၊ အဘိ
ဓာနတ္ထသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဝိပျိဟ်ကိုမဲ့၍ ပုဒ်ပြီးကာလ ရအပ်သောအနက်သည် အဘိဓေယျတ္ထ
မည်၏။ ဗျုပ္ပတ္တိနိမိတ်ကိုမဲ့၍ ဝိပျိဟ်သို့အစဉ်လိုက်သောအနက်သည် အဘိဓာနတ္ထ
မည်၏။

ဟိသစ္စံ၊ သဒ္ဓါသာလျှင်ထူး၏ ဆိုသောစကားသည် မှန်၏။ ဒါသာဒီသုပိ၊
ကျွန်ဒလိဒ္ဓ စသည်တို့၌လည်း။ ပဝတ္ထမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အတထတ္တာ၊
ဟုတ်မှန်သောအနက် မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အနက် မဟုတ်မမှန်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သိရိဝစ္စကော ဓနဝစ္စကောတိ အာဒယော ဝိယ၊
တို့ကဲ့သို့။ ဝစနတ္ထမေဝ၊ သဒ္ဓါကိုသာလျှင်။ အဓိကာရံ၊ တည်ရာ မှီရာကို။
ကတွာ၊ ပြု၍။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်ကုန်သောသဒ္ဓါတို့သည်။ အဓိဝစနာနာမ၊ အဓိဝစန
မည်ကုန်၏။ အဓိဝစနာနံ၊ အဓိဝစန ဟုဆိုအပ်သော သဒ္ဓါကုန်အောင်စုံ
တို့၏။ ပထာ၊ အကြောင်းဖြစ်သောအနက်တို့တည်း။ အဓိဝစနပထာ၊ အဓိဝစန
မည်သောသဒ္ဓါ၏ အကြောင်းဖြစ်သောအနက်တို့။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေဓမ္မာ၊
တို့သည်။ အဘိသင်္ခရေန္တိ၊ ပြုပြင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိဓေါတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်
လျှင်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရမည်ကုန်၏။” ဣတိဝေ၊ သို့။ ဟေတု၊
အကြောင်း ဗျုပ္ပတ္တိကို။ (ထည့်)။ နိဒ္ဓါရေတွာ၊ ထုတ်၍။ သံဟေတုကံ၊
အကြောင်းနှင့် တကွကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော အဘိ
လာပါ၊ သဒ္ဓါတို့သည်။ နိရုတ္တိနာမ၊ နိရုတ္တိမည်ကုန်၏။ နိရုတ္တိနံ၊ နိရုတ္တိဟု
ဆိုအပ်သော သဒ္ဓါကုန်အောင်စုံတို့၏။ ပထာ၊ အကြောင်းဖြစ်သော အနက်
တို့တည်း။ နိရုတ္တိပထာ၊ အကြောင်းဖြစ်သောအနက်တို့။ “တက္ကော ဝိတက္ကော

(၃၄၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သင်္ကပ္ပေါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧကမေဝတ္ထံ၊ ဝိတက်ဟူသော တခုတည်းသော အနက်ကိုပင်လျှင်။ (ထည့်)။ တေနတေနပကာရေန၊ တက္က၊ ဝိတက္က၊ သင်္ကပ္ပဟူသော ထိုထိုသော ပရိယာယ် အပြားအားဖြင့်။ ဤပနတော၊ သိစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပညတ္တိနာမ၊ ပညတ္တိမည်၏။ ပညတ္တိနံ၊ ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော သဒ္ဒါကုန်အောင်စုံတို့၏။ ပထာ၊ အကြောင်းဖြစ်သော အနက်တို့သည်။ ပညတ္တိပထာ၊ အကြောင်းဖြစ်သော အနက်တို့။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ သမာသောစ တဒ္ဓိတောစ၊ ဝါကျတ္ထေသု ဝိသေသကား။
ပသိဒ္ဓိယန္တုသာမညံ၊ တေလံ သုဂတ စိဝရံ။
ယထာ ကထဗ္ဗံ ဗျုပ္ပတ္တိ၊ ရူဠိယာ အတ္ထနိစ္ဆယော။
ဣတိ ရူဠိ ပသိဒ္ဓေန၊ ဗျုပ္ပတ္တိ ယေနကေနစိ။

ဟူသောပရိသာသာကြောင့် အဓိဝစန၊ နိရုတ္တိ၊ ပညတ္တိသဒ္ဓါတို့သည် ဗျုပ္ပတ္တိ နိမိတ်ကိုခွဲ၍ ဝိဂြိုဟ်အနက်သို့ အစဉ်လိုက်သောအားဖြင့်ယူမှု ကျွန်ုပ်တို့ ဟောသော သိရိဝဇ္ဇကသဒ္ဓါ၊ ဆင်းရဲကို ဟောသော နေဝဇ္ဇကသဒ္ဓါတို့ကဲ့သို့ အနက်နှင့်သဒ္ဓါမတန်သော သဒ္ဓါကိုသာလျှင် အဓိဝစနဟုဆိုဖွယ်ရှိ၏။ “အဘိသင်္ခရေန္တိတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တသ္မာ သင်္ခါရာ” စသည်တို့ကဲ့သို့ ဗျုပ္ပတ္တိနှင့်တကွ ဆိုအပ်သော သဒ္ဓါကိုသာလျှင် နိရုတ္တိဟု ဆိုဖွယ်ရှိ၏။ တက္ကော၊ ဝိတက္ကော၊ သင်္ကပ္ပေါဟု ထိုထိုပရိယာယ် အပြားဖြင့် သိစေတတ်သော သဒ္ဓါကိုသာလျှင် ပညတ္တိဟုဆိုဖွယ်ရှိ၏။ ထိုသို့သော်လည်း တိလဿ ဣဒံဟူသော ဝါကျကိုခွဲမှု နှမ်း သိကိုသာလျှင် တေလဟုဆိုဖွယ်ရှိခြားသော်လည်း တေလံဟု ပုဒ်ပြီးသောအခါ ဖိသာမန်ကို ဟောသည်ဖြစ်၍ တိလတေလံ ရေဏတေလံ ဝသာတေလံ စသည် ဖြင့် လိုရာ ဝိသေသန မရသကဲ့သို့၎င်း၊ သုဂတဿ စိဝရံ ဟူသော ဝါကျကိုခွဲမှု ဘုရားသင်္ကန်းကိုသာလျှင် သုဂတ စိဝရ ဆိုဖွယ်ရှိခြားသော်လည်း ပုဒ်ပြီးသော အခါ သင်္ကန်းသာမန်ကိုဟောသည်ဖြစ်၍ သုဂတဿဟု ဝိသေသန မရသကဲ့သို့ ၎င်း ထိုအတူ ဤဥပိဂ္ဂဟဝါကျကိုခွဲမှု သိရိဝဇ္ဇကသော သဒ္ဓါဝိသေသကိုသာ လျှင် အဓိဝစနစသည်ဆိုဖွယ်ရှိခြားသော်လည်း ပုဒ်ပြီးသောအခါ သဒ္ဓါသာမန် ကို ဟောသည်ဖြစ်၍ အဓိဝစနသောသဒ္ဓါသုံးပါးတို့ဖြင့်ဝိဇ္ဇကတ်သုံးဝံလာကုန် အောင်စုံတို့ကို အနက်ကိုပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အဓိဝစန၊ နိရုတ္တိ၊ ပညတ္တိသဒ္ဓါ တခုခုသည်ပင်လည်း သဒ္ဓါကုန်အောင်စုံကို ဟောနိုင်သည်ကိုရည်၍ “အဓိဝစန ဒုကာဒယော တယော အတ္ထတော နိန္ဒာ နာကရဏာ”ဟု အဋ္ဌကထာ ဆရာတော် ဖော်ပြပေသတည်း။ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် သိရိဝဇ္ဇကော ဤသို့အစရှိသော အတ္ထယောဇနာကို အဋ္ဌကထာ ပြတော်မူသည်ဟု နေယျတ္ထ သိအပ်သတည်း။

ဒါသဒိသုပိသိရိဝဇ္ဇကာဒိ သဒ္ဓါဝိယ အတထတ္တာ ဝစနမတ္တမေဝ အဓိကာရံ
ကတွာ ပဝတ္ထာ အဓိဝစနာ၊ ယသ္မာ ဝန အဓိဝစနနိရုတ္တိ ပညတ္တိပဒါနိ သမာ
နတ္တာနိ၊ သဗ္ဗန္တ ဝစနံ အဓိဝစနာဒိသဘဝံ ဘဇေတိ၊ တသ္မာ တေသုပိ ဝစနဝိသေ
သေထု ဝိသေသေန ပဝတ္ထေဟိ အဓိဝစနာဒိသဒ္ဓေဟိ သဗ္ဗာနိ ဝစနာနိ အတ္ထ
ပကာသန သာမညေန ဝတ္ထာနိတိ ဧတေနာမိပ္ပါယေန အယံ အတ္ထယောဇနာ
ကတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။မူလဒ္ဓိကာ ၅၆-ဆ။

ဒ္ဓိကာအနက်။ ။ဒါသဒိသုပိ၊ ကျွန်ဆင်းရဲစသည်တို့၌လည်း။ သိရိဝဇ္ဇကာဒိ
သဒ္ဓါဝိယ၊ သိရိဝဇ္ဇကစသော သဒ္ဓါတို့ကဲ့သို့။ အတထတ္တာ၊ မဟုတ်မမှန်သော
အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝစနမတ္တမေဝ၊ သဒ္ဓါကိုသာလျှင်။ အဓိကာရံ၊
တည်ရာမှီရာကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်သော သဒ္ဓါတို့သည်။ အဓိဝစနာ၊
မည်ကုန်၏။ ဝန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိဝစနနိရုတ္တိ ပညတ္တိပဒါနိ၊
အဓိဝစနသဒ္ဓါ နိရုတ္တိသဒ္ဓါ ပညတ္တိသဒ္ဓါတို့သည်။ သမာနတ္တာနိ၊ ဟူသော
အနက်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗန္တဝစနံ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ၌ လာသော
အလုံးစုံသော သဒ္ဓါသည်လည်း။ အဓိဝစနာဒိသဘဝံ၊ အဓိဝစန အစရှိသည်၏
အဖြစ်သို့။ ဘဇေတိ၊ ရောက်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေသုပိဝစနဝိသေသေသုပိ၊
ထိုသိရိဝဇ္ဇကစသော သဒ္ဓါအထူးတို့၌လည်း။ ဝိသေသေန၊ အထူးအားဖြင့်။
ပဝတ္ထေဟိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အဓိဝစနာဒိသဒ္ဓေဟိ၊ အဓိဝစန စသော သဒ္ဓါ
တို့ဖြင့်။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဝစနာနိ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ၌ လာသောသဒ္ဓါ
တို့ကို။ အတ္ထပကာသနသာမညေန၊ အနက်ကို ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်
တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝတ္ထာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣတိဧတေနာမိပ္ပါယေန၊
ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ အယံအတ္ထယောဇနာ၊ သိရိဝဇ္ဇကော ဤသို့အစရှိသော
အတ္ထယောဇနာကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ဤဒ္ဓိကာကို
မှီ၍ အဓိပ္ပာယ်ဆိုသည်)။

“အဓိ ဥပရိ ပဝတ္ထံ ဝစနံ အဓိဝစနံ”။ အဓိဥပရိ၊ ပြအပ်သောအနက်၏ အထက်
အဖို့၌။ ပဝတ္ထံ၊ ဝါစက အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော။ ဝစနံ၊ သဒ္ဓါတည်း။ အဓိဝစနံ၊
ပြအပ်သောအနက်၏ အထက်အဖို့၌ ဝါစကအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်သောသဒ္ဓါ။ “အဓိနံ
အာယတ္တံ ဝစနံ အဓိဝစနံ”။ အဓိနံ အာယတ္တံ၊ ပြအပ်သောအနက်နှင့်စပ်သော။
ဝစနံ၊ သဒ္ဓါတည်း။ အဓိဝစနံ၊ ပြအပ်သောအနက်နှင့်စပ်သောသဒ္ဓါ။ “နိစ္ဆိတံ
ဥတ္တိ နိရုတ္တိ”။ နိစ္ဆိတံ၊ ဤသဒ္ဓါသည် ဤအနက်ကိုဟော၏ဟု သုဏန္တဝဒန္တ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဆုံးဖြတ်အပ်သော။ ဥတ္တိ၊ သဒ္ဓါတည်း။ နိရုတ္တိ၊ သဒ္ဓါ။ “နိယတံ
ဥတ္တိ နိရုတ္တိ”။ နိယတံ၊ ထိုထိုသို့သောအပြားဖြင့်ထိုထိုသို့သောပြအပ်သောအနက်
ကိုပြခြင်း၌ရှိသော။ ဥတ္တိ၊ သဒ္ဓါတည်း။ နိရုတ္တိ၊ သဒ္ဓါ။ “ပထဝီပုရိသာဒိ တံတံ
ပကာရေန တံတံအတ္တဉာပေတိတိ ပညတ္တိ”။ ယံဝစနံ၊ အကြပ် အလုံးစုံသော
သဒ္ဓါသည်။ ပထဝီပုရိသာဒိတံတံပကာရေန၊ ပထဝီ၊ ပုရိသစသောထိုထိုသို့သော

(၄၄၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အပြားအားဖြင့်။ တံတံအတ္ထံ၊ ထိုထိုသို့သော ပထဝီဓာတ်၊ ယောကျ်ားစသော အနက်ကို။ ညပေတိ၊ သိစေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံဝစနံ၊ ထိုအလုံးစုံ သောသဒ္ဓါသည်။ ပညတ္တိ၊ မည်၏။ (ဤသို့ဒီကာတနည်းဆိုသည်။)

အဝိဇ္ဇမာနေ အတ္ထေ၊ န တံ သတ္တာ ဌပေတဝေ။

ဝိဇ္ဇမာနေ ပနတ္ထမ္ဘိ၊ သတ္တကွရံ ဌပေတဝေ။

အတ္ထေ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇမာနေ၊ မရှိလတ်သော်။ တံ အက္ခရံ၊ ထိုအက္ခရာကို။ ဌပေတဝေ၊ ထားခြင်းငှာ၊ နသတ္တာ၊ မတတ်ကောင်း။ အတ္ထမ္ဘိ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေပန၊ တင်ရှားရှိမှုကား။ တံအက္ခရံ၊ ကို။ ဌပေတဝေ၊ ငှာ။ သတ္တာ၊ တတ်ကောင်း၏။ (ဤသို့သော ပရိတာသာကြောင့် အနက်သည်အကြောင်း၊ သဒ္ဓါသည် အကျိုးဖြစ်၏။)

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤသုံးဒုက်တို့တွင်။ ဧကံ၊ သော။ ဒုကံ၊ ပဌမဒုက်ကို။ ဝတွာပိ၊ ဟောပြီး၍လည်း။ ဣတရေသံ၊ ပဌမဒုက်မှ တပါးကုန်သော ဒုတိယဒုက် တတိယဒုက်တို့ကို။ ဝစနေ၊ ဟောခြင်း၌။ ပယောဇနံ၊ ကို။ ဟေတုဂေါစ္ဆကေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ “သမုဒါယတော နိဟရိတွာ ဓာရဏံ ပုထတ္တရဏံ”၊ အပေါင်းမှ ထုတ်၍ အစိတ်ကိုအသီးမူခြင်း။ “သမုဒါယတော နိဟရိတွာ ဓာရိယတိ ပုထတ္တရိယတိတိ နိဒ္ဒါရဏံ”၊ အပေါင်းမှ ထုတ်၍ အသီးကိုမူအပ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏိယ ကေဒေသဒဗ္ဗတည်း။ “နိဟရိတွာ ဓာရိယတိ ပုထတ္တရိယတိ ဧတသ္မာတိ နိဒ္ဒါရဏံ”။ ဧတသ္မာ သမုဒါယတော၊ မှ။ နိဟရိတွာ၊ ၍။ ကေဒေသော၊ ကို။ ဓာရိယတိ ပုထတ္တရိယတိ၊ အသီးမူအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သောသမုဒါယော၊ သည်။ နိဒ္ဒါရဏံနာမ၊ ၏။ အစိတ်၏ထုတ်၍အသီးမူရာ နိဒ္ဒါရဏဘာဝိ သမုဒါယဗ္ဗတည်း။ ဤသုံးပါးသော နိဒ္ဒါရဏတွင် ပဌမနိဒ္ဒါရဏကိုသာလျှင် ရည်၍ နိဒ္ဒါရဏေစဟူသော သုတ်ကို မဟာကစ္ဆည်းဆရာသည်မိန့်အပ်သတည်း။ ထို့ကြောင့် နိဒ္ဒါရဏေ၊ အပေါင်းမှထုတ်၍အစိတ်ကိုအသီးမူခြင်းကို။ ဝဗ္ဗမာနေ၊ သော်။ လိဂ္ဂံ၊ တေ၊ ဆဋ္ဌိစ ဟောတိ သတ္တမိစဟူသော ဤအနက်ကို သိအပ်၏။ နိဒ္ဒါရဏနိဒ္ဓေသောဟူသော ပုဒ်၌ကား သမုဒါယဖြစ်သော တတိယာနိဒ္ဒါရဏ ကိုသာလျှင် လိုအပ်သတည်း။ ထို့ကြောင့် ဧတ္ထာတိ အယံနိဒ္ဓေသော၊ သည်။ ကေန္တိပဒေ၊ ၌။ နိဒ္ဒါရဏနိဒ္ဓေသော၊ အစိတ်၏ ထုတ်၍ အသီးမူရာဖြစ်သော အပေါင်းကိုပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤသို့သောအနက်ကို သိအပ်၏။ နိဒ္ဒါရဏကား ဇာတိနိဒ္ဒါရဏ၊ ဂုဏ်နိဒ္ဒါရဏ၊ ဩယာနိဒ္ဒါရဏ၊ နာမနိဒ္ဒါရဏ အားဖြင့် လေးပါးတည်း။ “မနုဿေသု ခတ္တိယေသ သုရတမော၊ ကဏ္ဍာဂါပိသု သမ္ပန္နီရတမော၊ ပထိကေသု ဓာဝန္တောသိဓာတမော၊ အရဟန္တေသု အာနန္တော ဗဟုသုတော”၊ ဤသည်တို့ကား အာဠအတိုင်း ဥဒါယရုဏ်တို့တည်း။ ဇာတိယာ နိဒ္ဒါရဏတထာ၊ ဇာတ်ဖြင့်အပေါင်းမှထုတ်၍အသီးမူခြင်း။ သေသေသုပိ

သေဝနယော၊ မနုဿဟူသောသမုဒါယမှ ခတ္တိယဟူသော သမုဒါယီကို ခတ္တိယဘေတိဖြင့် အပေါင်းမှထုတ်၍ အသီးမူရကား မနုဿယုခတ္တိယော၌ ရအပ်သော နိဗ္ဗါရဏသည် ဇာတိနိဗ္ဗါရဏတည်း။ ဂါဝိဟူသော သမုဒါယမှ ကဏ္ဍာဟူသောဂုဏ်၌ယှဉ်သော ဂါဝိဟူသောခြင်ကိုကဏ္ဍဝတ္ထဟူသောဂုဏ်ဖြင့် ထုတ်၍ အသီးမူရကား ဂါဝိသုကဏ္ဍာ၌ ရအပ်သောနိဗ္ဗါရဏကား ဂုဏ်နိဗ္ဗါရဏတည်း။ ပထိကဟူသော သမုဒါယမှ ဓာဝန္တဟူသော ပထိကခြင်ကိုထုတ်၍ ဓာဝန္တကြိယာဖြင့် အသီးမူရကား ပထိကေသု ဓာဝန္တော၌ ရအပ်သော နိဗ္ဗါရဏကား ကြိယာနိဗ္ဗါရဏတည်း။ အရဟန္တဟူသော သမုဒါယမှ အာနန္ဒာနာမဓေယျဖြစ်သော ခြင်ကိုထုတ်၍အာနန္ဒာဟူသော အမည်ဖြင့် အသီးမူရကား အရဟန္တေသု အာနန္ဒော၌ရအပ်သော နိဗ္ဗါရဏကား နာမနိဗ္ဗါရဏတည်း။ ဤလေးပါးသော နိဗ္ဗါဏတို့တွင် ဧတ္ထစ ကေဟူသောဝါကျ၌ရအပ်သော နိဗ္ဗါရဏကား ဧတ္ထဟု မိန့်အပ်သော သမုဒါယမှ ကေဟူသော အဝယဝဓဇ္ဇကို ကေဘာဝဟူသော သင်္ချာဂုဏ်ဖြင့်ထုတ်၍ အသီးမူရကား ဂုဏ်နိဗ္ဗါရဏတည်း။ တိယု ဒွေဝါဝိ ကေဝါဝိ၌ ကဲ့သို့တည်း။ ထို၌ ရအပ်သော နိဗ္ဗါရဏသည်လည်း ဗွိဘာဝဟူသော သင်္ချာဂုဏ်၏ ကေဘာဝ ဟူသော သင်္ချာဂုဏ်ဖြင့် တိဟူသော သမုဒါယမှ ဗွိဟူသော အဝယဝ၊ ကေဟူသော အဝယဝကို ထုတ်၍ အသီးမူရကား ဂုဏ်နိဗ္ဗါရဏ၎င်းတည်း။ တတ္ထော ခန္တာ သရာ အဋ္ဌ၌ ရအပ်သော နိဗ္ဗါရဏသည်လည်း အဋ္ဌဟူသော သင်္ချာဂုဏ်ဖြင့် ကေစတ္တာလိသဟူသော သမုဒါယမှ အဋ္ဌဟူသော အက္ခရာ အဝယဝကိုထုတ်၍ အသီးမူရကား ဂုဏ်နိဗ္ဗါရဏ၎င်းတည်း။ နာသဒ္ဓိကာဆရာကား ဤသို့သောကျမ်း၌ လာသော အဓိပ္ပာယ်ကိုမမှတ်မူ၍ အတ္ထနောမတိမတ္တဖြင့် ကြံဆ၍ ထို၌ရအပ်သော နိဗ္ဗါရဏကို အက္ခရာဇာတိဖြင့် သမာနအဖြစ်သည်ရှိသော် သရဇာတိဖြင့် ထုတ်ရကား ဇာတိနိဗ္ဗါရဏဟုဆို၏။ တတ္ထသည် သရာနှင့်မစပ်၊ အဋ္ဌနှင့်သာစပ်ရကား ထိုစကားသည် အတိဝိယ အယုတ္တတည်း။ ယဝတံ စသည်၌ တာရသဒ္ဓါဖြင့် နုဗ္ဗိယအပ္ပိကို၎င်း၊ ဥဏိဗွိဘာဝကို၎င်း ပြုခြင်းကြောင့် ညာယဟု ရုပ်ပြီးသတည်း။

၁၀၉-၁၁၀။

နာမရူပဒုကေ၊ ဌ။ နာမကရဏဌေန၊ အမည်ကိုပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောကြောင့်။ ဝါ၊ အမည်ကို ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သကတ်အနက်ကြောင့်။ နာမံ၊ နာမ်မည်၏။ နမနုဌေနစ၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုညွတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောကြောင့်၎င်း။ နာမနုဌေနစ၊ အာရမ္မဏိကတရားကို အာရုံဖြစ်သော မိမိသို့ ညွတ်စေတတ်သည်၏အဖြစ် ဟည်းဟူသော သဘောကြောင့်၎င်း။ နာမံ၊ နာမ်မည်၏။ ရူပနုဌေန၊ အချမ်းအပူစသော ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော အကြောင်းတို့

(၃၄၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကြောင့် ဖောက်ပြန်တတ်သည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော သဘောကြောင့်။ ရှုပ်၊ ရုပ်မည်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤမာတိကာ၏အဖွင့်၌။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဝိတ္ထာရောဓန၊ အကျယ်သည်ကား။ နိက္ခေပကဏ္ဍော၊ နိက္ခေပကဏ္ဍ၌။ အာဝိ၊ ထင်စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ်။

အဓိပ္ပါယ်။ ဖဿ မည်သည်ဖြစ်၍ ဝေဒနာမည်သည်ဖြစ်၏။ ဤသို့ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟုဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသောကာလတို့၌ ဖဿအစရှိသော နာမ်တရားတို့၏ ဖဿအစရှိသော အမည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ပထဝီဓာတ်အစရှိသည်တို့၏ ပထဝီအစရှိသော အမည်ကို စွန့်၍ ပထဝီအစရှိသော အမည်မှ ကေသ၊ ကုမ္ဘအစရှိသောအမည်တပါးသို့ ရောက်သကဲ့သို့ နာမ်တရားတို့၏ ဖဿအစရှိသောအမည်ကိုစွန့်၍ အမည်တပါးသို့ မရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း အခါခပ်သိမ်း မိမိသည်သာလျှင် ပြုအပ်သော အမည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည် အမည်ကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် နာမ်မည်၏ဟူလို။

ဖဿော ဝေဒနာတိ သဗ္ဗဒါဝိ အရူပဓမ္မာနံ ဖဿာဒိနာမကတ္တာ။ ပထဝီယာဒိနံ ကေသကုမ္ဘာဒိနာမန္တရာပတ္တိဝိယ နာမန္တရာ နာပဇ္ဇနတော။ သဒါအတ္တနာဝ ကတနာမတာယ စတုက္ခန္ဓနိဗ္ဗာနာနိ နာမကရုဏဋ္ဌေန နာမံ။ ၊ ဇီကာ-၅၆-ဆ။

ဇီကာနက်။ ဖဿော ဝေဒနာတိ၊ ဖဿော၊ ဝေဒနာအစရှိသည်ဟူ၍။ သဗ္ဗဒါဝိ၊ ခပ်သိမ်းသောအခါ၌လည်း။ အရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဖဿာဒိနာမကတ္တာ၊ ဖဿစသော အမည်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပထဝီယာဒိနံ၊ ပထဝီစသည်တို့၏။ ကေသကုမ္ဘာဒိနာမန္တရာပတ္တိဝိယ၊ ဆံ၊ အိုး အစရှိသော အမည်တပါးသို့ ရောက်ခြင်းကဲ့သို့။ နာမန္တရာနာပဇ္ဇနတော၊ အမည်တပါးသို့ မရောက်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ သဒါ၊ ၌။ အတ္တနာဝ၊ မိမိသည်သာလျှင်။ ကတနာမတာယ၊ ပြုအပ်သော အမည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စတုက္ခန္ဓနိဗ္ဗာနာနိ၊ လေးပါးသောဓန္ဓာနိဗ္ဗာန်တို့သည်။ နာမကရုဏဋ္ဌေန၊ အမည်ကိုပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသောသဘောကြောင့်။ နာမံ၊ နာမ်မည်၏။

အာရုံကိုမယူမူ၍ မဖြစ်ကုန်သောအာရုံကိုယူ၍သာ ဖြစ်ကုန်သော ဖဿအစရှိသောတရားတို့သည် အာရုံနှင့်မကင်းမူ၍ ဖြစ်သောကြောင့် အာရုံကို ရှေး၍ သည်၏အဖြစ်သည် နမန မည်၏။ အာရမ္မဏိကတရားတို့၏ အာရုံသို့ ရှေး၍ ညွတ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်သည် နာမနမည်၏။ ဤကား နမန၊ နာမန နှစ်ပါးအထူးတည်း။ ထိုနမန၊ နာမနနှစ်ပါးတို့တွင် လေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာတို့သည် အာရုံကိုရှေး၍ညွတ်တတ်ကုန်ရကား ညွတ်တတ်သော အနက်ကြောင့် နာမ်မည်၏။ အာရုံ၌ အချင်းချင်း ညွတ်စေတတ်ကုန်ရကား ညွတ်စေတတ်

သောကြောင့်လည်း နာမ်မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည်ကား အာရမ္မဏာမိပတိ ပစ္စည်း
၏အဖြစ်ကြောင့် မိမိ၌ အနဝဇ္ဇအာရမ္မဏိကတရားတို့ကို ညွှတ်စေတတ်ရကား
ညွှတ်စေတတ်သော အနက်ကြောင့်သာလျှင် နာမ်မည်၏ ဟူလို။

အဝိဇ္ဇာတို့၊ ဟူသည်ကား။ ဒုက္ခာဒိသုဒုက္ခသစ္စာ အစရှိသည်တို့၌။ အညဏံ၊
ညဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မောဟတည်း။ တဝတဏှာတိ၊ ကား။
ဘဝပတ္တနာ၊ ဘဝကိုစောင့်တသော တဏှာတည်း။ ဘဝဒိဋ္ဌိတိတ္ထေ တဝဒိဋ္ဌိ
ဟူသောပါဌ်၌။ သဿတံ၊ မြဲသည်ကို။ ဘဝေါ၊ ဘဝဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ “သဒေါ ဘဝတိတိ သဝေါ” ဖြစ်၍ သဿတံကို ဘဝဆိုသည်၊ ဘဝနံ
ဘဝေါဟု ဘဝ သာဓန မမူလင့်၊ ယောဇနာ၌ကား ဘဝသာဓနမူ၏။

သဿတဝသေန၊ အတ္တသည်လည်းကောင်း၊ လောကသည်လည်း ကောင်း
မြဲ၏ဟု ယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ဂါဟကြေသည်)။ ဥပ္ပဇ္ဇနဒိဋ္ဌိ၊ ဖြစ်သော
ဒိဋ္ဌိသည်။ ဘဝဒိဋ္ဌိ၊ ဘဝဒိဋ္ဌိမည်၏။ (လိုက်)။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိတိတ္ထေ၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ
ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဥစ္ဆေဒံ၊ ပြတ်သည်ကို။ ဝိဘဝေါ၊ ဝိဘဝဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
ဥစ္ဆေဒဝသေန၊ အတ္တသည်၎င်း၊ လောကသည်၎င်းပြတ်၏ဟု ယူသည်၏အစွမ်း
ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနဒိဋ္ဌိ၊ ဖြစ်သောဒိဋ္ဌိသည်။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိမည်၏။ အတ္တာစ၊ အတ္တ
သည်၎င်း။ လောကောစ၊ လောကသည်၎င်း။ သဿတော၊ မြဲ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ သဿတဒိဋ္ဌိမည်၏။ အတ္တာစ၊
သည်၎င်း။ လောကောစ၊ သည်၎င်း။ (လိုက်)။ ဥစ္ဆိဇ္ဇိယာတိ၊ ပြတ်လတ်။
ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ အတ္တာစ၊
သည်၎င်း။ လောကောစ၊ သည်၎င်း။ အန္တဝါ၊ အဆုံးရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အန္တဝါဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ အတ္တာစ၊ သည်၎င်း။
လောကောစ၊ သည်၎င်း။ အနန္တဝါ၊ အဆုံးမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္တာ၊ သော။
ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အန္တဝါဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ ပုဗ္ဗန္တံ၊ အတိတ် ဖြစ်သော ရှေ့အစွန်းသို့။
အနုဂတာ၊ အစဉ်လိုက်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ အပရန္တံ၊
အနာဂတ်ဟူသော နောက်အစွန်းသို့။ အနုဂတာ၊ အစဉ်လိုက်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊
သည်။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ အဟိရိကန္တံ၊ ကား။ ယံယေနဓမ္မေန၊ ဖြင့်။
ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဟိရယိတဗ္ဗေန ဟိရယိတဗ္ဗံ၊ ရှက်အပ် စက်ဆုပ်အပ်သော
ဒုစရိုက်ကို။ နဟိရိယတိ၊ မရှက်တတ် မစက်ဆုပ်တတ်။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဝိတ္ထာရိ

(၃၄၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တာ၊ ချဲ့အပ်သော။ နိလ္လုဇ္ဇတာ၊ အရှက်မရှိသောသူ၏အဖြစ်သည်။ အဟိရိကံ၊ မည်၏။ အနောတ္တပ္ပန္နိ၊ ကား။ ယံယေနဓမ္မေန၊ ဖြင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဩတ္တပ္ပိတဗ္ဗေန၊ ထိတ်လန့် အပ်သည်မှ။ ဝါ၊ ထိတ်လန့် အပ်သည်ကို။ နဩတ္တပ္ပတိ၊ မထိတ်မလန့်တတ်။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဝိတ္တာရိတော၊ ချဲ့အပ်သော။ အဘယာနက အာကာရော၊ မကြောက်တတ်သောသူ၏ အမှုအရာသည်။ အနောတ္တပ္ပံ၊ အနောတ္တပ္ပမည်၏။ ဟိရိယနာ၊ ရှက်ခြင်း စက်ဆုပ်ခြင်း။ ဟိရိ၊ ရှက်ခြင်း စက်ဆုပ်ခြင်း။ ဩတ္တပ္ပနာ၊ ကြောက်ထိတ်လန့်ခြင်း။ ဩတ္တပ္ပံ၊ ကြောက်ထိတ်လန့်ခြင်း။ ဒေါဝစဿတာဒိသု၊ တို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ။ ဝိပုဋ္ဌိကုလဂါဟိမ္မိ၊ ဖောက်ပြန်သည်ကိုယူလေ့ရှိသော။ ဝိပစ္စနိက သာတေ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို သာယာခြင်းရှိသော။ အနာဒရေ၊ ပုဂ္ဂလ၊ ဓမ္မကို ရှိသေခြင်းကင်းသော။ တေသ္မိံ၊ ပုဂ္ဂလေ၊ ထိုအင်္ဂါသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်သော။ ဝါ၊ ငြိုငြင်သဖြင့် သည်းခံ အပ်သော။ ဝစော၊ စကားသည်။ အတ္ထိ၊ ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုဗ္ဗစော၊ မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ဤသုဒ္ဓယုဟိခ ဟူသော ကဗျည်း စာတော် အလိုသော် “ဒုက္ခေန ဝတ္ထဗ္ဗော ဒုဗ္ဗစော” ဟုပြုလို၏။

တဿဒုဗ္ဗစဿ၊ ထိုဆင်းရဲငြိုငြင်သော စကားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကမ္မံ၊ အမှု။ ဒေါဝစဿံ၊ အမှု။

မှတ်ဖွယ်။ ကမ္မတဒ္ဓိတိ၊ ဒေါဝစပုဒ်နောင် ကျတ္တတာ ဘာဝေတု ဟူသော သုတ်၌ တုသဒ္ဓါဖြင့် ကမ္မအနက်၌ ကျပစ္စည်းသက်၍ ကအနုဗန်ချေပြီးသော် သုတ်ကြီးဖြင့် သအက္ခရာလာ၍ ယထာသုတ်၌ ကာရသဒ္ဓါဖြင့် သျှကို သပြီ၍ သဇ္ဇေသော်လာ၍ ဒေါဝစဿ ပြီးသည်။

တဿဒေါဝစဿ၊ ထိုဆင်းရဲငြိုငြင်သော စကားရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ ဒေါဝစဿတာ၊ အဖြစ်။ အသဒ္ဓါဒယော၊ သဒ္ဓါမဲ့သောသူအစရှိ ကုန်သော။ ပါပါ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ တေဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်၏။ မိတ္တာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပါပမိတ္တော၊ ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသည်မည်၏။ တဿပါပမိတ္တဿ၊ ထိုယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသောသူ၏။ ဘာဝေါ၊

အဖြစ်တည်း။ ပါပမိတ္တတာ၊ အဖြစ်။ သောဝဇ္ဇသတော၊ ကိုရင်း။ ကလျာဏ
မိတ္တတာ၊ ကိုရင်း။ ဝုတ္တပဋိပက္ခဝသေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ဆန့်ကျင်ဘက်၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

၁၁၉-၁၂၃။ “ပဉ္စပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ၊ အာပတ်
အစုတို့သည်။ အာပတ္တိယော၊ မည်ကုန်၏။ သတ္တပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။
အာပတ္တိက္ခန္ဓာ တို့သည်။ အာပတ္တိယော၊ ကုန်၏။” ။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တာသု၊
ဆိုအပ်ကုန်သော။ အာပတ္တိသု၊ တို့၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်
သည်။ အာပတ္တိကုသလတာ၊ မည်၏။ တာဟိအာပတ္တိဟိ၊ ထိုအာပတ်တို့မှ။
ဝုဋ္ဌာနေ၊ ထခြင်း၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ၊
မည်၏။ သမာပတ္တိသု၊ တို့၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ သမာပတ္တိကုသလတာ၊
မည်၏။ ဧတံ၊ ဤသမာပတ္တိ ကုသလတာ ဟူသော အမည်သည်။ သမာပတ္တိနံ၊
သမာပတ်တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ အပ္ပနာပရိစ္ဆေဒပညာယ၊ ဖြစ်ခြင်း အပိုင်း
အခြားကိုသိသော ပညာ၏။ ဝါ၊ ဝင်စားခြင်း အပိုင်း အခြားကို သိသော
ပညာ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤဝင်စားသည်မှ ရှေး၌ ပရိကံဖြစ်၏။ ဝင်စားသည်မှ နောက်၌
ဘဝင်ဖြစ်၏။ ရှေးအဖို့နောက်အဖို့၌ ဖြစ်ကုန်သော ပရိကံ၊ ထဝင်တို့၏ အလယ်၌
သမာပတ်ဖြစ်၏။ ဤသို့ သမာပတ်တို့၏ဖြစ်ခြင်း အပိုင်းအခြား သမာပတ်တို့ကို
ဝင်စားခြင်း အပိုင်းအခြားကို သိသော ပညာသည် သမာပတ္တိ ကုသလတာ
မည်၏။

သမာပတ္တိဟိ၊ တို့မှ။ ဝုဋ္ဌာနေ၊ ထခြင်း၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ သမာပတ္တိ
ဝုဋ္ဌာနကုသလတာ၊ မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဝင်စားသည်မှ ရှေးအဖို့၌ နေ၊ လ၊ နက္ခတ်ကိုသိမှတ်၍ ဤအရပ်သို့
ရောက်သည်ရှိသော် ထအံ့ဟု သမာပတ်တို့မှ ထခြင်း၌ ပိုင်းခြားခြင်းကို ပြုတတ်
ကုန်သော မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် စိတ်၌ရှိသော ပညာ
သည် သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ မည်၏။

အဋ္ဌာရသသု၊ ကုန်သော။ ဓာတူသု၊ တို့၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ ဓာတု
ကုသလတာ၊ မည်၏။ တာသံယေဝ ဓာတူနံ၊ ထိုတဆယ့်ရှစ်ပါးစသော ဓာတ်
တို့ကိုသာလျှင်။ မနသိကာရေ၊ လက္ခဏ၊ ရသ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဒဋ္ဌာန်၊ ပစ္စည်း၊

(၃၅၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပစ္စယုပ္ပန်၊ ရုပ်၊ နာမ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ အနိစ္စ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း နှလုံးသွင်းခြင်း၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ မနသိကာရ ကုသလတာမည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ စာတုကုသလတာစသောနှစ်ပုဒ်တို့၌မဟာကုသိုလ်မဟာကြိယာဉာဏ သမ္ပယုတ်စိတ်လေးခု၊ အတိညာဉ်ခွေး၊ မဂ်စိတ်လေးခု၌ ရှိသောပညာတည်း။

စက္ခာယတနာဒီသု၊ တို့၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ အာယတနကုသလတာ၊ မည်၏။ ဒွါဒေသဂေါ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလတာ၊ မည်၏။ (ထိုနှစ်ပုဒ်တို့၌ လည်း ၎င်းပညာကိုပင်ကောက်)။ တသ္မိံတသ္မိံဌာနေ၊ ထိုထိုအကြောင်း၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ ဌာနကုသလတာ၊ မည်၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဌာနန္တိ၊ ဌာနဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဟိ-သစ္စံ၊ တသ္မိံ ကာရဏေ၊ ထိုအကြောင်း၌။ တဒါယတ္တဝုတ္တိတာယ၊ ထိုအကြောင်းနှင့် စပ်၍ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ တိဋ္ဌတိနာမ၊ တည်သည်မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဌာနန္တိ၊ ဌာနဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ အဌာနေ၊ အကြောင်းမဟုတ် သည်၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ အဌာနကုသလတာ၊ မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ စက္ခုပသာဒသည် စက္ခုဝိညာဉ်၏ အကြောင်းတည်း။ သရက်စေ့ သည် သရက်ပင်၏ အကြောင်းတည်း။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အကြောင်းဟုတ် သည်၌သိသော မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအတိညာဉ် ခွေး၌ ရှိသောပညာသည် ဌာနကုသလတာမည်၏။ စက္ခုပသာဒသည် သောတ ဝိညာဉ်၏ အကြောင်းမဟုတ်၊ သရက်စေ့သည် ဝိနွပင်၏ အကြောင်းမဟုတ်၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အကြောင်းမဟုတ်သည်၌ သိစွမ်းနိုင်သော ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စိတ်တို့၌ရှိသော ပညာသည် အဌာနကုသလတာ မည်၏။

၁၂၄-၁၃၄။ ဥဒုဘာဝေါ၊ ဖြောင့်မတ်သော အဖြစ်သည်။ အဇ္ဇဝေါ၊ မည် ၏။ မုဒုဘာဝေါ၊ နူးညံ့သောသူ၏အဖြစ်သည်။ မဒ္ဒဝေါ၊ မည်၏။ အဓိဝါသန သင်္ခါတော၊ သည်းခံသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ မမနဘာဝေါ၊ သည်းခံတတ် သည်၏ အဖြစ်သည်။ ခန္တိ၊ မည်၏။ (သည်းခံခြင်း အဒေါသပြဓာန်းသော မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ စိတ္တုပ္ပါဒ်ရ၏)။ သုရတဿ၊ တင့်တယ်သော သုစရိုက်သုံးပါး၌ မွေ့လျော်သောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ သောရဇ္ဈံ၊ အဖြစ်။

မှတ်ဖွယ်။ ။သောတနကမ္မေသု ရတော သူရတော၊ သူရတဿ အာဝေါ
သောရစ္စံ၊ သရုပ်ကား သီလစေတနာ ပြဇာန်းသော မဟာကုသိုလ်၊မဟာ
ကြိယာ၊လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု စိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။

သမ္မောဒက မုဒုဘာဝသင်္ခါတော၊ အညီအညွတ်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေ
တတ်သောသူ၏ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ အညီအညွတ်
ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။
သခိလဘာဝေါ၊ ပြေပြစ်သောသူ၏အဖြစ်သည်။ သာဓလံ၊ သာဓလျမည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။သမ္မောဒံ ဇနေတိတိ သမ္မောဒကော၊ သမ္မောဒကဿ မုဒုဘာဝေါ၊
သမ္မောဒကမုဒုဘာဝေါ။ (တနည်း သမ္မောဒံ ဇနေတိတိ သမ္မောဒကော၊
သမ္မောဒကောစ သော မုဒုဘာဝေါစာတိ သမ္မောဒကမုဒုဘာဝေါ။ အ.ရံ
ကား သိမ်မွေ့နူးညံ့သော စကားကိုဆိုသော အခါ၌ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ်
မဟာကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။

ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ပရေဟိ၊ တပါးသောသူတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
အတ္တနော၊ ၏။ ဆိဒ္ဓ္ဓံ၊ အပေါက်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံတထာ၊ ယုံ
အခြင်းဖြင့်။ ဓမ္မာမိယေဟိ၊ ဓမ္မအာမိသတို့ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓရဏံ၊ စေ့စပ်ခြင်း။
ပဋိသန္ဓာရော၊ ဓမ္မအာမိသတို့ဖြင့် စေ့စပ်ခြင်း။ (သရုပ်ကား ထိုအစေ့
အစပ်ပြုသော အခါ၌ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ စိတ္တုပ္ပါဒ်
တည်း)။ ဣန္ဒြိယသံဝရဘောဒသင်္ခါတော၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ ပျက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်
သော။ မနစ္ဆဋ္ဌေသု၊မနိန္ဒြေလျှင် ခြောက်ခုမြောက်ရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေသု၊
ခြောက်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့၌။ အဂုတ္တဒ္ဓါရဘာဝေါ၊ မစောင့်ရှောက်လေ့ရှိ
သောတံခါးရှိသောသူ၏အဖြစ်။ ဣန္ဒြိယေသု၊တို့၌။ အဂုတ္တဒ္ဓါရတာ၊ အဖြစ်။

မှတ်ဖွယ်။ ။အဂုတ္တဒ္ဓါရံ ယေန သော အဂုတ္တဒ္ဓါရော၊ အဂုတ္တဒ္ဓါရဿဘာဝေါ
အဂုတ္တဒ္ဓါရတာ။အရကား လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေးစိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။

ပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂဝသေန၊ ခံခြင်း၊ သုံးဆောင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဘော
ဇနေ၊ ဘောဇဉ်၌။ မတ္တံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို။ အဇာနနဘာဝေါ၊ မသိသော
သူ၏ အဖြစ်။ ဘောဇနေအမတ္တညူတာ၊ ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိ
သောသူ၏အဖြစ်။ (အရကား လောဘမူ၊မောဟမူစိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း)။ အနန္တရ
ဒုကော၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သောဒုက်ကို။ ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေနဝ၊ဖွင့်အပ်ပြီးသည်မှ
ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောနည်းဖြင့်လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

(၃၅၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရတ၌ မဟာ ကုသိုလ်၊ မဟာ ကြိယာ၊ လောကုတ္တရာဗိက္ခုပ္ပာဒ်တည်း။ ဘောဇနမတ္တညတ၌ ဘောဇနကို ဆင်ခြင် သုံးဆောင်သောအခါ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ စေတသိက် တေတ္ထိသ တည်း။

သတိဝိပွင်္ဂါသသင်္ခါတော၊ သတိ၏လွတ်ကင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ မုဋ္ဌဿတိ ဘာဝေါ၊ လွတ်ကင်းသော သတိရှိသောသူ၏ အဖြစ်။ မုဋ္ဌဿစုံ၊ လွတ်ကင်း သော သတိရှိသောသူ၏အဖြစ်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ မုဋ္ဌာ သတိ ဝောဿာတိ၊ မုဋ္ဌဿတိ။ မုဋ္ဌဿတိနော ဘာဝေါ မုဋ္ဌဿစုံ။ အရကားသတိ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အကုသိုလ်ဒွါဒသဗိက္ခုပ္ပာဒ်တည်း။

(အသမ္ပဇာနသင်္ခါတော၊ ထက်ဝန်းကျင် အပြားအားဖြင့် မသိခြင်းဟု ဆိုအပ်သော)။ အသမ္ပဇာနဘာဝေါ၊ ထက်ဝန်းကျင်အပြားအားဖြင့် မသိ သောသူ၏အဖြစ်။ အသမ္ပဇညံ၊ အဖြစ်။ သရတိ၊ အောက်မေ့တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သတိ၊ မည်၏။ သမ္ပဇာနာတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် အပြား အားဖြင့် သိတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ပဇညံ၊ မည်၏။ အပ္ပဋ္ဌိသင်္ခါ နေ၊ မဆင်ခြင်ခြင်း မသိခြင်းဟူသော မောဟကြောင့်။ အကမ္မနဋ္ဌေန၊ မတုန် လှုပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောအားဖြင့်။ ပဋ္ဌိသင်္ခါနသင်္ခါတံ၊ အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်ခြင်း သိမြော်မြင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဗလံ၊ အား။ ပဋ္ဌိသင်္ခါနဗလံ၊ အဖန်ဖန်ဆင်ခြင်ခြင်း သိမြော်မြင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သောအား။ ဝီရိယသီသေန ဝီရိယပါမောက္ခေန၊ ဝီရိယဟူသော အကြီးအမှူးဖြင့်။ ဝါ၊ ဝီရိယသီသေန ဝီရိယပါမောက္ခကတ္တာ၊ ဝီရိယကို အကြီးအမှူးပြု၍။ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တို့ကို။ ဘာဝေန္တဿ၊ ပွားစေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဗလံ၊ အား။ ဘာဝနာဗလံ၊ အား။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ပဋ္ဌိသင်္ခါတိ ဇာနာတိတိ ပဋ္ဌိသင်္ခါနံ၊ ဉာဏံ၊ ဘာဝေတိ ဝနေတိတိ ဘာဝနာ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဘာဝနဿ ဘာဝေန္တဿ ဥပ္ပန္နံ ဗလံ ဘာဝနာဗလံ။ မဇ္ဈေ ဒိဃော၊ ပဋ္ဌိသင်္ခါနဗလ၏ အရကား ပညာတည်း။ ဘာဝနာဗလ၏ အရကား ကုသိုလ် ကေဝိယိဗိက္ခုပ္ပာဒ်တည်း။

ပစ္စနိကဓမ္မေ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော နိဝရဏတရားတို့ကို။ သမေတိ၊ ငြိမ်းစေ တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမထော၊ မည်၏။ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ အနိစ္စ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝီရိနေ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိသော။

အာကာရေန၊ အခြင်းအရာဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှုတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဝိပဿနာ၊ မည်၏။ သမထောဝ၊ ရှေးသမာဓိသည်ပင်လျှင်။ (သမထနိမိတ္တန္တိ
 သမ္ပန္နော)။ တံအာကာရံ၊ ထိုရှေးသမာဓိ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံကို။
 ဝါ၊ ထို ရှေးသမာဓိ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို။ ဂဟေတွာ၊
 ယူ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ သမထဿ၊ နောက်
 သမာဓိ၏။ နိမိတ္တဝသေန နိမိတ္တဘာဝေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 သမထနိမိတ္တံ၊ ရှေးသမာဓိပင်လျှင် နောက်သမာဓိ၏ အကြောင်းမည်၏။
 ပဂ္ဂါဟနိမိတ္တပိ၊ ခွဲလည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 သိအပ်၏။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ချီပင့်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ထိုကြောင့်။ ပဂ္ဂါဟော၊ မည်၏။ ယောသမာဓိ၊ သည်။ ဥဒ္ဓစ္စမိဝ၊ ဥဒ္ဓစ္စကဲ့သို့။
 စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ (ထည့်)။ နဝိက္ခိပတိ၊ အထူးထူးသော အာရုံ၌ မပျံ့လွင့်စေ
 တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောသမာဓိ၊ သည်။ အဝိက္ခေပေါ၊ မည်၏။
 (တနည်း) ယောသမာဓိ၊ ကား။ စိတ္တံ၊ ကို။ နဝိက္ခိပတိ၊ ပျံ့လွင့်စေတတ်သည်
 မဟုတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောသမာဓိသည်။ အဝိက္ခေပေါ၊ မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဥဒ္ဓစ္စမိဝ စိတ္တံ နဝိက္ခိပတိ၊ ဝိက္ခေပ ပဋိပက္ခောဝါတိ အဝိက္ခေပေါ။
 ဇီကာ-၅၇-ဆ။

အဝိက္ခေပေါတိ စိတ္တဝိက္ခေပ ပဋိပက္ခော၊ ဥဇ္ဈိပစ္စနိကတာယတိ ပဟာနုဋ္ဌာ
 နေနစ အဝိက္ခေပေါ ဝိက္ခေပံ ပဋိက္ခိပတိ ပဝတ္ထိတုံ နဒေတိတိ။ ။အနု-၆၄-ဆ။
 ဤနှစ်ပါးကိုရှု။

၁၃၅-၁၄၂။ သီလဝိနာသိကာ၊ သီလကို ဖျက်ဆီးတတ်သော။ အသံဝရ
 သင်္ခါတာ၊ အသံဝရဟုဆိုအပ်သော။ သီလဿ၊ သီလ၏။ ဝိပတ္တိ၊ ပျက်စီးခြင်း။
 သီလဝိပတ္တိ၊ သီလ၏ ပျက်စီးခြင်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။အရကား အကုသိုလ်ဒွါဒသစိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။ ပျက်စီးခြင်းသည်ကား
 အကျိုး၊ ဖျက်ဆီးတတ်သော အကုသိုလ်ကားအကြောင်း၊ အကျိုး၏ အမည်ကို
 အကြောင်း၌တင်၍ သီလဝိပတ္တိဟု ဆိုသည်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိနာသိကာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ဖျက်ဆီးတတ်သော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သင်္ခါတာ၊
 သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၏။ ဝိပတ္တိ၊ ပျက်စီးခြင်း။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ၊ ခြင်း။ သောရစ္စမေဝ၊
 တင့်တယ်သော သုစရိုက်၌ မွေ့လျော်သောသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သီလသည်

(၃၅၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပင်လျှင်။ ပုနပျုနံ၊ အဖနံဖနံ။ အာသေဝိယမာနံ၊ မှီဝဲအပ်သည်ရှိသော်။
 (ထည့်)။ သီလဿ၊ နောက်ဖြစ်သော လောကီ၊ လောကုတ္တရာသီလကို။ သမ္မာ
 ဒနတော၊ ပြည့်စုံစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သီလဿ၊ ကို။ ပရိပူရဏ
 တော၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သီလဿ၊ လောကီ၊
 လောကုတ္တရာ အကျိုးသီလကို။ သမ္မဒါ၊ ပြည့်စုံစေတတ်သော အကြောင်း
 သီလတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီလသမ္မဒါ၊ မည်၏။ (တနည်း)
 သီလဿ၊ အပေါင်းဖြစ်သော အကြောင်းသီလ၊ အကျိုးသီလ၏။ သမ္မဒါ၊
 ပြည့်စုံစေတတ်သော။ ဝါ၊ ပြည့်စုံခြင်းဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သီလတည်း။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီလသမ္မဒါ၊ မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အရကား မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။ သီလဿ
 သမ္မဒါတိ ကာရဏသီလမ္ပိ ဖလသီလမ္ပိ သမ္ပန္နသမုဒါယဿ ဧကဒေသဝသေန
 ဝုတ္တံ။ ။ ဇီကာ-၅၇-ဆ။

ဇီကာအလို “သီလသမ္မဒါတိ သီလေသု သီလသမ္မဒါ သီလသမ္ပတ္တိ၊ သီလဂုဏ
 သမ္ပန္နာ သီလသမ္ပတ္တိ၊ သီလဂုဏံ သီလန္တိ ဝုတ္တံ ဖောတိ” ဖွင့်လို၏။ ထိုကြောင့်-
 အထဝါ “ကတမေစ ဂဟပတိ အကုသလာ သီလာ? အကုသလာကာယကမ္မံ
 အကုသလာဝစီကမ္မံ ပါပကော အာဇီဝေါ” တိဝုတ္တတ္တာ သဗ္ဗမ္ပိ ကုသလာကုသလံ
 “သီလ”န္တိ ဂဟေတွာ တတ္ထ ကုသလသီလံ နိဒ္ဒါရေတွာ “သီလသမ္မဒါ” တိ
 ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိသမ္မဒါပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဖိနိသေဝ်။

သမ္မဒါ၊ သမ္ပတ္တိဂုဏာတို့ကား ပရိယာယ်နှင်နှင်တည်း။

‘အကုသလာ သီလာ အကုသလာ သမာစာရာ၊ သီလသမ္မဒါ သီလသမ္ပတ္တိ
 သီလဂုဏာတိ အတ္ထော။ အနု-၆၄-ဆ။

ဒိဋ္ဌိပါရိပုရိဘူတံ၊ အယူပြည့်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်
 သည်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ အယူကို။ သမ္မဒါ၊ ပြည့်စုံစေတတ်သည်တည်း။ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌိယာ၊
 အယူ၏။ သမ္မဒါ၊ ပြည့်စုံခြင်းတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိသမ္မဒါ၊ မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဣတိ ကြေသည်၊ လုတ္တနိဒ္ဓိဒ္ဓ၊ ဂမ္ပမာန်လည်းဟူသင့်၏။ သီလသမ္မဒါ
 အရကား မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ် ရ၏။ ဒိဋ္ဌိသမ္မဒါ အရကား
 သမ္မာဒိဋ္ဌိရ၏။

ဝိသုဒ္ဓိဘာဝံ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်သို့။ သမ္ပတ္တာ၊ ရောက်သော။ သီလသင်္ခါတာ၊ သီလဟု ဆိုအပ်သော။ သီလဿ၊ သီလ၏။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်း။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ ခြင်း။

မှတ်ဖွယ်။ သီလဿ ဝိသုဒ္ဓိဟု သဗ္ဗန်၊ သဗ္ဗန္တိ အားဖြင့် ဘေဒဆိုသော်လည်း သီလ၏အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းကြိယာမျှကို မကောက်လင့်၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သောသီလကို ကောက်စေလို၍ “ဝိသုဒ္ဓိဘာဝံ ပတ္တာ သီလသင်္ခါတာ” ဟု ဝိသေသန မှသည်။ ဤကဲ့သို့သောအရာ၌ ဤနည်းကိုမှတ်ရာသည်။

နိဗ္ဗာနသင်္ခါတံ၊ သော။ ဝိသုဒ္ဓိံ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ရာသို့။ ပါပေတံ၊ ရောက်စေခြင်းငှာ။ သမ္ပတ္တာ၊ စွမ်းနိုင်သော။ ဒဿနသင်္ခါတာ၊ ဉာဏ်အမြင် ဟုဆိုအပ်သော။ ပညာ၊ ပညာဟူသော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ အယူ၏။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ခြင်း။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ ခြင်း။

မှတ်ဖွယ်။ သီလဝိသုဒ္ဓိအရကား လောကုတ္တရာစိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ အရကား ကမ္မဿကတာဉာဏ်၊ သစ္စာနုလောမိက ဟုဆိုအပ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်၊ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ် ဤလေးပါးတည်း။

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါ ပန ယထာ ဒိဋ္ဌိဿစ ပဓာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ကမ္မဿကတဉာဏာဒိသင်္ခါတာ၊ သတ္တဝါတို့၏ ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို သိသောဉာဏ် အစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိစေ၊ အယူ၏ စင်ကြယ်ခြင်းသည်၎င်း။ ဝါ၊ စင်ကြယ်သော အယူသည်၎င်း။ ယထာဒိဋ္ဌိဿအနုရူပဒိဋ္ဌိဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သော လုံ့လပဓာနအား လျော်သောအယူရှိသော သူ၏။ ကလျာဏဒိဋ္ဌိဿ၊ ကောင်းမြတ် လျောက်ပတ်သော အယူရှိသောသူ၏။ တံ သမ္ပယုတ္တမေ၊ ထိုအထူးပညာနှင့်ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပဓာနဉ္စ၊ အားထုတ်သော လုံ့လဝီရိယသည်၎င်း။

မှတ်ဖွယ်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါပနဟူသော ရှေးပုဂံ၏အရကား ကမ္မဿကတာဉာဏ် အစရှိသော လေးပါးသော ဉာဏ်တည်း။ ယထာဒိဋ္ဌိဿစ ပဓာနံ ဟူသော နောက်ပုဂံ၏အရကား ဉာဏ်လေးပါးနှင့် ယှဉ်သော မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်၊ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခုရှိသော ဝီရိယတည်း။ ကမ္မံ သကံ ဧတေသံ သတ္တာနန္တိ ကမ္မဿကတာ၊ ကမ္မဿကာနံ ဘာဝေ၊ ကမ္မဿကတာ၊ ကမ္မဿကတာ ဇာနနံဝေ ဉာဏံ ကမ္မဿကတာဉာဏံ၊ ကမ္မဿကတာဉာဏံ အာမိ ယေသံ တာနိ ကမ္မဿကတာဉာဏာဒိနိ၊ အာမိသန္ဓေန သစ္စာနုလောမိက သင်္ခါတံ ဝိပဿနာဉာဏံ ဓမ္မဗေဒဉာဏံ သင်္ဂဏာတိ။

ဤသံဝဏ္ဏနာဖြင့် အဋ္ဌကထာဆရာသည် မိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါ်ပန ဟူသောပုဒ်၌အနက် ကိုသာ ဆိုအပ်သလောဟူမူ ဤသံဝဏ္ဏနာဖြင့် ရှေးဒုက်၌ မိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိပုဒ်၊ ဤဒုက်၌ မိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါ်ပနပုဒ် ဤနှစ်ပုဒ်တို့၏ တူသောအနက်ဖြစ်သော ကမ္မဿကတာ ဉာဏ် အစရှိသော လေးပါးသော ပညာကို အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဇီကာ၌ “ပဋိပါဋိယာ မိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ မိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ခေါ်ပနာတိစ ပဒ္မယဿ သမာနတ္ထာ ပညာ” ဟု မိန့်ပြီ။

သံဝေဂေါတိ၊ ကား။ ဇာတိအာဒိနိ၊ ဇာတိ၊ ဇရာ အစရှိသော ရှစ်ပါးသော သံဝေဂဝတ္ထုတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဥပ္ပန္နဘယသင်္ခါတံ၊ ဖြစ်သော ထိတ်လန့်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော။ သံဝိဇ္ဇနံ၊ ကြောက်ထိတ်လန့်ခြင်း။ သံဝေဂေါ၊ ကြောက် ထိတ်လန့်ခြင်း။ သံဝေဂဇနိယဌာနန္တိ၊ ကား။ သံဝေဂဇနကံ၊ ကြောက်ထိတ်လန့် ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဇာတိအာဒိကာရဏံ၊ ဇာတိ၊ ဇရာ အစရှိသော ရှစ်ပါးသော အကြောင်း ရှစ်ပါးသော သံဝေဂဝတ္ထုတို့တည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ သံဝေဂေါဟူသော ရှေးပုဒ်၏အရကား ဇာတိအစရှိသည်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ကြောက်ခြင်းသည် သံဝေဂမည်၏။ ထို့ကြောက်ခြင်းသည်လည်း စိတ္တု၊ ကြာသဒေါသမဟုတ်၊ ဩတ္တပ္ပနှင့်တကွဖြစ်သော ဉာဏ်တည်း။ ဝါ၊ ဩတ္တပ္ပ သာလျှင်တည်း။ ထို့ကြောင့်ဇီကာ၌ “သံဝေဂေါတိ သဟောတ္တပ္ပဉာဏံ ဩတ္တပ္ပ မေဝဝါ” ဟု မိန့်ပြီ။ သံဝေဇနိယေသု ဌာနေသု အရကို ထိတ်လန့်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ၊ မရဏ၊ အပါယဒုက္ခ၊ အတိတေဝဋ္ဋမူလ ဒုက္ခ၊ အနာဂတေဝဋ္ဋမူလဒုက္ခ၊ ပစ္စုပ္ပန္နေအာဟာရပရိယေဋ္ဌိမူလဒုက္ခ ဤသံဝေဂ ဝတ္ထုရှစ်ပါးကိုဟူ။ ထို့ကြောင့် “သံဝေဇနိယဌာနန္တိ သံဝေဂဇနကံဇာတိအာဒိ ကာရဏံ” ဟု မိန့်သော်။

သံဝိဂ္ဂဿစ ယောနိသောပဓာနန္တိ၊ ကား။ ဝေ၊ ဤသို့။ သံဝေဂဇာတဿ၊ ဖြစ်သော ကြောက်ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသောသူ၏။ ဥပါယပဓာနံ၊ သင့်သော အကြောင်း လမ်းမှန်အားဖြင့် အားထုတ်ခြင်း လုံ့လတည်း။ (ဤဒုတိယပုဒ် ၏ အရကား ကုသိုလ်ကေဝီသ၊ ဖိုလ်စိတ်လေးခု၌ရှိသော သမ္မာဝါယာမ တည်း။ အသန္တုဋ္ဌိတာစ ကုသလေသု ဓမ္မေသ္မတိ၊ ကား။ ကုသလဓမ္မပူရဏေ၊ ကုသိုလ်ကိုဖြည့်ခြင်း၌။ အသန္တုဋ္ဌိဘာဝေါ၊ မရောင့်ရဲ အားမရနိုင်သောသူ ၏ အဖြစ်တည်း။ အပ္ပဒိုဝါနိတာစပဓာနသ္မိန္တိ၊ ကား။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်သို့။ အပ္ပတုဘ၊ မရောက်မူ၍။ ပဓာနသ္မိံ၊ အားထုတ်ခြင်း၌။ အနိဝတ္တန တာ အနောသက္ကနတာ၊ မဆုတ်နစ်သောသူ၏ အဖြစ်တည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ပဌမပုဒ်၏အရကား ဤမျှသောကုသိုလ်ကို ဖြည့်အပ်၏ ဤမှတပါး မဖြည့်အပ်၊ ဤမျှသောကုသိုလ်ကို ငါ့အလိုရှိ၏ ဤမှတပါး အလိုမရှိ၊ ဤသို့ ကုသိုလ်ကို ဖြည့်ခြင်း၌ ရောင့်ရဲခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်တည်း၊ မရှိသည်၏အဖြစ် ဟူသည်လည်း အထက်သက် ကုသိုလ်တရားကို ဖြည့်ခြင်း၌ အလိုရှိခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ရှိသော သမ္မာသန္တတည်း။ ဝါ၊ သမ္မာသန္တနှင့် ယှဉ်သော ကုသိုလ် ကေဝီသစိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။ အပ္ပင်္ဂါနိတာစ ပဓာနသို့ ဟူသော ဒုတိယပုဒ်၏အရကား ကုသိုလ်ကေဝီသ၌ရှိသော သမ္မာဝါယာမတည်း။

ဝိဇ္ဇာနုတော၊ သိတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ သိခြင်းသဘောကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာမည်၏။ ဝိမုစ္စနုတော၊ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ဟူသော အာရုံကို အလွန်မွေ့လျော်သော အားဖြင့် ရွံရှာခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍ လွတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကိလေသာတို့မှတိုင်း အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့မှတိုင်း လွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိ၊ မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ကေသေသနည်း၊ သာဓုညနိဓ္ဓေသနည်းအာ ဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော နှစ်ပါးသောဝိမုတ္တိတို့ကို ဝိမုတ္တိသဒ္ဓါဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဝိဇ္ဇာဟူသော ပဌမပုဒ်၏ အရကား ဝုဗ္ဗေနိဝါသညဏ်၊ စုဟူဝပါတညဏ်၊ အာသဝက္ခယညဏ်ရ၏။ ဝိမုတ္တိဟူသော ဒုတိယပုဒ်၏အရကား အရဟတ္တဖိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။

ခယေညဏန္တိ၊ ကား။ ကိလေသက္ခယကရေ၊ ကိလေသာ၏ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ အရိယမဂ္ဂေ၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ (ထည့်)။ ဉာဏံ၊ တည်း။ အနုပ္ပါဒေ ဉာဏန္တိ၊ ကား။ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဇကိလေသာနံ၊ ထိုထိုသို့သော မဂ်ဖြင့် သတ်အပ်ကုန်သော ကိလေသာတို့၏။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြစ်ဘူးသော မဂ်ရှိသော ခန္ဓာအစဉ်၌ တဖန်တလဲလဲ စပ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အနုပ္ပါဒဘူတေ၊ မဖြစ်ကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အနုပ္ပါဒပရိယောသာနေ၊ ကိလေသာတို့၏ မဖြစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော မဂ်၏အဆုံး၌။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်သော။ အရိယဖလေ၌။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တည်း။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ မာတိကာယ၊ တိကမာတိကာ၊ ဒုကမာတိကာ၊ သုတ္တန္တမာတိကာဟု ဆိုအပ်သော မာတိကာသုံးကျမ်း၏။ အနုပ္ပဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ၊ အစဉ်ဖြစ်သော ပုဒ်အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ဒုကမာတိကာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

(၃၅၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒဘာဇနိယ

၁။ ဣဒါနိ၊ မာတိကာကို ဟောပြီးသည်၏အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဤဇာခါ
၌။ ယထာနိက္ခိတ္တာယ၊ အကြင်အကြင်ထားအပ်ပြီးသော။ ဝါ၊ ထားအပ်ပြီး
သောအပြားရှိသော။ မာတိကာယ၊ မာတိကာဖြင့်။ သင်္ဂဟိတေ၊ ပေါင်း၍
ယူအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ ပဘောဒတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊
ပြခြင်းငှာ။ ဝါ၊ သောတုဇနတို့အား သိစေခြင်းငှာ။ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ
တိ၊ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာဟူသော။ ဝါ၊ ကုသလာ အစရှိသော။ ဣဒံပဒ
ဘာဇနိယံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်ပြီ။

မှတ်စု။ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ၌ ရှေးအနက်ကား ဥပလက္ခဏ၊ နောက်
ကား ဣတိသဒ္ဓါ အာဒျတ္ထဟုမှတ်။ “အညမညတော့ ပဘိဇ္ဇတိတိ ပံထေဓေါ။
ဝိသေသော၊ အနု-၆၅-သ၊

တတ္ထ တသ္မိံ* ပဒဘာဇနိယေ၌။ “ယသ္မိံ* သမယေ။ ပ။ ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။
ပဌမံ၊ လက်ဦးစွာ။ ယဒေတံ ယံတေ ကာမာဝစရကုသလံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊
သည်။ ဒဿိတံ၊ ပြီ။ တဿကာမာဝစရကုသလဿ၊ ၏။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။
နိဋ္ဌေသေ၊ ၌။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနဝါရော၊ ၎င်း။ သင်္ဂဟဝါရော၊ ၎င်း။ သုညတဝါရော၊
၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ မဟာဝါရော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
တေသုတိသုမဟာဝါရေသု၊ တို့တွင်။ ဓမ္မဝဝတ္ထာနဝါရော၊ သည်။ ဥဋ္ဌေသ
နိဋ္ဌေသဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအဖို့ဖြင့်။ ဌိတော၊ တည်၏။ တေသုဒ္ဓိသု
ဥဋ္ဌေသနိဋ္ဌေသဝါရေသု၊ တို့တွင်။ ဥဋ္ဌေသဝါရဿ၊ ၏။ ပုစ္ဆာ၊ ၎င်း။ သမယ
နိဋ္ဌေသော၊ ၎င်း။ ဓမ္မုဋ္ဌေသော၊ ၎င်း။ အပ္ပနာနိဂုံး၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊
ကုန်သော။ ပရိစ္ဆေဒါ၊ အပိုင်းအခြားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု
စတုသုပရိစ္ဆေဒေသု၊ တို့တွင်။ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ၊ ကုသလာဟူသော။
အယံဝါစာ၊ ဤစကားသည်။ ပုစ္ဆာနာမ၊ ပုစ္ဆာမည်၏။ ယသ္မိံ* သမယေ။ ပ။
တသ္မိံ* သမယေတိ၊ သမယဟူသော။ အယံဝစနက္ကမော၊ ဤစကားအစဉ်
သည်။ သမယနိဋ္ဌေသောနာမ၊ မည်၏။ ပဿော ဟောတိ။ ပ။ အဝိက္ခေပေါ
ဟောတိတိ၊ ဟောတိဟူသော။ အယံဝစနက္ကမော၊ သည်။ ဓမ္မုဋ္ဌေသောနာမ၊
မည်၏။ ယေဝါပနတသ္မိံ* သမယေ။ ပ။ ကုသလာတိ၊ ကုသလာဟူသော။ အယံ
ဝါစာ၊ သည်။ အပ္ပနာနာမ၊ နိဂုံးမည်၏။

ဧဝံ ဣမိနာပုတ္တနယေန၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ စတုဟိ၊ လေးပါး ကုန်သော။ ပရိစ္ဆေဒေဟိ၊ အပိုင်းအခြားဘို့ဖြင့်။ ဌိတဿ၊ တည်သော။ ဥဒ္ဓေသဝါရဿ၊ ၏။ ပဌမော၊ သော။ ယွာယံ ယောအယံ ပုစ္ဆာပရိစ္ဆေဒေါ၊ အကြင်ပုစ္ဆာဟူသော အပိုင်းအခြားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ တေသုပုစ္ဆာ ပရိစ္ဆေဒေသု၊ တို့တွင်။ “ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ”တိ၊ ဟူသော။ အယံပုစ္ဆာ၊ သည်။ ကထေတုကမ္ပတပုစ္ဆာ၊ ဖြေလိုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်သော ပုစ္ဆာ မည်၏။

ကျမ်းတက်။ ။အယံပုစ္ဆာတိ ဧတ္ထကမေဝ အဝတွာ ကသွာ ကထေတုကမ္ပတတိ ပုတ္တန္တိ အာဟ ပဉ္စဝိဓတိ အာဒိ။

ဟိ-သစ္စံ၏။ ဝါ၊ ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ။ ဝါ၊ ဟိယသွာ၊ ကြောင့်။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ အဒိဋ္ဌ ဇောတနာပုစ္ဆာ၊ မိမိပညာဖြင့် မသိမမြင်နိုင်သော အမှတ်မရှိသော သဘော လက္ခဏာကို ပြကြောင်း သိကြောင်းဖြစ်ဘော ပုစ္ဆာ၎င်း။ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာ ပုစ္ဆာ၊ မိမိပညာဖြင့် သိမြင်ပြီးသော အမှတ်မရှိသော လက္ခဏာသဘောကို နှီးနှောကြောင်းဖြစ်သော ပုစ္ဆာ၎င်း။ ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာ၊ ယုံမှားခြင်းကို ဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သောပုစ္ဆာ၎င်း။ အနုမတိပုစ္ဆာ၊ သုဏန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလို ကို ဘုရားအစရှိသည်တို့၏ မေးခြင်း၎င်း။ ကတေတုကမ္ပတပုစ္ဆာ၊ ဖြေခြင်း ငှာ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်သော ပုစ္ဆာ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စဝိဓော ဝါးပါးအပြားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တသွာ၊ ကြောင့်။ အယံပုစ္ဆာ တိတ္ထေကမေဝ၊ အယံပုစ္ဆာဟူသော ဤစကားမျှကိုသာလျှင်။ အဝတွာ၊ ရှိ။ ကထေတုကမ္ပတတိ၊ ရှိ။ ပုတ္တံ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။တသွာစသည်ကား ပါဌသေသ၊ အဒိဋ္ဌ ဇောတိယတိ တောယာတိ အဒိဋ္ဌဇောတနာ၊ တောယပုစ္ဆာယ။ ဤပုစ္ဆာဖြင့်။ အဒိဋ္ဌ၊ မိမိပညာဖြင့် မသိမမြင် နိုင်သော အမှတ်မရှိသော သဘောလက္ခဏာကို။ အတ္တနာ၊ မေးသဘူ မိမိသည်။ ဇောတိယတိ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိတသွာ၊ ထိုသို့ ပြကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာပုစ္ဆာ၊ ထိုပုစ္ဆာသည်။ အဒိဋ္ဌဇောကနာ၊ မည်၏။ ပုစ္ဆနံ ပုစ္ဆာ၊ ပုစ္ဆတိ တောယာတိ ဝါ ပုစ္ဆာ၊ အဒိဋ္ဌဇောကနာစ သာ ပုစ္ဆာစာတိ အဒိဋ္ဌ ဇောတနာပုစ္ဆာ။ ဒိဋ္ဌ သံသန္ဓတိ ဟောယာတိ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာ၊ တောယ၊ ဤပုစ္ဆာဖြင့်။ ဒိဋ္ဌ၊ မိမိပညာဖြင့် သိမြင်အပ်ပြီးသော အမှတ်မရှိသော သဘော လက္ခဏာကို။ သံသန္ဓတိ၊ နှီးနှော၏။ ဣတိတသွာ၊ ထိုသို့ နှီးနှောကြောင်း၏

(၃၆၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဖြစ်ကြောင့်။ သာပုစ္ဆာ၊ သည်။ ခိဋ္ဌသံသန္ဓနာ၊ မည်၏။ ဝိမတိ' ဆိန္ဒတိ တောယာ
တိ ဝိမတိန္တေဒနာ၊ တောယာဖြင့်။ ဝိမတိ'၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်တတ်၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာပုစ္ဆာ၊ သည်။ ဝိမတိန္တေဒနာ၊ မည်၏။ အနုမတိယာ
ဆန္ဒဿ ပုစ္ဆာ အနုမတိပုစ္ဆာ။ အနုမတိယာဆန္ဒဿ၊ သုဏန္တပုဂ္ဂိုလ်၏အလိုကို။
ပုစ္ဆာ၊ ဘုရားအစရှိသည်တို့၏မေးခြင်းတည်း။ ဝါ၊ မေးကြောင်းတည်း။ အနုမတိ
ပုစ္ဆာ၊ အလိုမေးခြင်းမေးကြောင်းပုစ္ဆာ။ (အနုမတိယာ၊ အလိုဖြင့်ဟုမပေးလင့်။
အလိုကိုဟုပေး။)

အနုမတိယာ ပုစ္ဆာ အနုမတိပုစ္ဆာ၊ တံ ကိ' မညယ သိက္ခဝေတိ အာဒိ ပုစ္ဆာယ
ဟိ ကာ တုမှာကံ အနုမတိတိ အနုမတိပုစ္ဆိတာ ဟောတိ။ ။ ဋီကာ ၅၉-ဆ။
ကာမေတိတိ ကာမော၊ ကထေတုံ ကာမော ကထေတုကာမော။ “ပုဂ္ဂိုလ်
ရ၏”။ ကထေတုကာမဿ ဘာဝေါ ကထေတုကမ္ပံ။ “ဆန္ဒရ၏”။ ကထေတုကမ္ပံ
ဝေ ကထေတုကမ္ပတာ။ ကထေတုကမ္ပတာတိ ပဝတ္ထာ ပုစ္ဆာ ကထေတုကမ္ပ
တာ ပုစ္ဆာ။ ကထေတုကမ္ပတာ ဝသေန ပဝတ္ထာ ပုစ္ဆာတိ အတ္ထော။ အရကား
မေးသော အခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော ဝစိဘေဒသဒ္ဓါ၊ ထိုဝစိဘေဒသဒ္ဓါကိုဖြစ်
စေတတ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။

အတ္ထတော ပန သဗ္ဗာရိ တထာ ပဝတ္ထံ ဝစနံ တဒုပ္ပါဒကောဝါ စိတ္တုပ္ပါဒေါတိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ အနု ၆၅-ဆ။

တာသံပဉ္စန္ဒံ ပုစ္ဆာနံ၊ တို့၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံသော။ နာနတ္ထံ၊ ထူးသည်၏
အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ၊ သည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ပကတိယာ၊
ပြုကတော့အားဖြင့်။ လက္ခဏံ၊ သိခြင်းငှာ အလို့ရှိအပ်သော အမှတ်မရှိသော
သဘောလက္ခဏာကို။ ဝါ၊ သည်။ (ဉာတုံ ဣစ္ဆိတော ယောကောစိ သဘာ
ဝေါ။ ဋီကာ)။ ယေန ကေနစိ ဉာဏေန၊ ဒဿန ဉာဏ်စသော ဝိသေသနှင့်
ယှဉ်သောဉာဏ် ထိုမှတပါးလည်း ဖြစ်သော အမှတ်မရှိသော ဉာဏ်ဖြင့်။
(ကရိုဏ်းထည့်)။ အညာတံ၊ မသိနိုင်သည်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အညာတန္တိ ယေနကေနစိ ဉာဏေန အညာတဘာဝံ အာဟ။ ။ ဋီကာ
၅၀-ဆ။

ယေနကေနစိတိ ဒဿနာဒိဝိသေသယုတ္တေန၊ ဣတရေနဝါ။ အဝတ္ထာဝိသေ
သောဟိ ဉာဏဿ ဒဿနတုလနတိရဏာနိ။ ။ အနု ၆၅-ဆ။

အဒိဋ္ဌံ၊ မျက်စိသဖွယ်ဖြစ်သောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ကဲ့သို့ မမြင်နိုင်သည်။
 အတုလိတံ၊ ဤတရားသဘောကား ဤမျှသာဟုချိန်သဖွယ် ဖြစ်သော
 ဉာဏ်ဖြင့် မနှိုင်းချိန်နိုင်သည်။ အတိရိတံ၊ ကူးခပ်နိုင်သောပညာဖြင့် အပြီးတိုင်
 မကူးခပ်နိုင်သည်။ ဝါ၊ ကိစ္စအပြီးအဆုံးသို့ ရောက်စေနိုင်သော ပညာဖြင့်
 ဉာဏ်၏ကိစ္စ ပြီးဆုံးနိုင်ခြင်းကို မပြုအပ်သေးသည်။ ဝါ၊ ပြုအပ်သောဉာဏ်၏
 ကိစ္စအပြီးအဆုံး မတိုင်သေးသည်။ အဝိဘူတံ၊ ဉာဏ်အားထင်ရှားမဖြစ်သည်။
 အဝိဘာဝိတံ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ထင်စွာမပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အဒိဋ္ဌန္တိ ဒဿနညဇောန ပစ္စက္ခံဝိယ အဒိဋ္ဌကံ၊ အတုလိတန္တိ ဧတ္ထကံ
 ဣဒန္တိ တုလာဘူတာယ ပညာယ အတုလိတတံ အတိရိတန္တိ တိရုဏဘူတာယ
 ပညာယ အကတညာဏကိရိယာသမာပနတံ၊ အဝိဘူတန္တိ ဉာဏဿ အပါကဋ္ဌ
 တာဝံ၊ အဝိဘာဝိတန္တိ ဉာဏေန အပါကဋ္ဌိကတထာဝံ။ “လက္ခဏံပုဒ်ကို အဒိဋ္ဌ
 စသော နောက်ပုဒ်တို့နှင့်လည်း ယှဉ်အပ်၏”။ ။ ဇွဲက ၁ - ၅၈ - ဆ။

အဒိဋ္ဌတန္တိ အာဒိသု အာဟာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗတ္ထစ လက္ခဏဿာတိ၊ တံ
 ဟေတ္ထ အဓိကတန္တိ။ ။ အနု ၆၅ - ဆ။

ပါရတီရ ကမ္မသမ္ပတ္တိယံ၊ ကမ္မသမ္ပတ္တိနာမ ကမ္မဿ ပရိသမာပနံ နိဋ္ဌာပနံ။
 ပါရေတိ ပါရံ၊ တိရေတိ ဘိရံ၊ ဝိတ္ထမာမိ န ပါရေမိ။ တံကိစ္စံ တိရေတွာဂတော၊
 တိရုဏပရိညာ။ ။ (သဒ္ဓနီတိ ဓာတုမာလာ) ၃၃၆ - ဆ။

တဿလက္ခဏဿ၊ ထိုသိခြင်းငှာ အလိုရှိအပ်သော သဘောလက္ခဏာကို။
 ဉာဏာယ၊ သိခြင်းငှာ။ ဒဿနာယ၊ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်သော ဉာဏ်ဖြင့်
 မျက်မှောက်ကဲ့သို့ မြင်ခြင်းငှာ။ တုလနာယ၊ ချိန်သဖွယ်ဖြစ်သော ပညာဖြင့်
 နှိုင်းချိန်ခြင်းငှာ။ ကိရုဏာယ၊ ကိစ္စ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်စေနိုင်သော
 ပညာဖြင့် ဉာဏ်၏ ကိစ္စပြီးဆုံးစေခြင်းငှာ။ ဝိဘူတတ္ထာယ၊ ဉာဏ်အားထင်ရှား
 ဖြစ်ခြင်းငှာ။ ဝိဘာဝနတ္ထာယ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ထင်စွာပြုခြင်းငှာ။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။
 ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ အယံ၊ ဤပုစ္ဆာသည်။ အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ၊ မည်၏။

ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာပုစ္ဆာ၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ပကတိယာ၊ ပြကတေ
 အားဖြင့်။ လက္ခဏံကို။ ဉာတံ၊ အမှတ်မရှိသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ပြီးသည်။ ဒိဋ္ဌံ၊
 မျက်စိသဖွယ်ဖြစ်သောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ကဲ့သို့မြင်အပ်ပြီးသည်။ တုလိတံ၊
 ချိန်သဖွယ် ဖြစ်သောဉာဏ်ဖြင့် နှိုင်းချိန်အပ်ပြီးသည်။ တိရိတံ၊ ကိစ္စအပြီး

(၃၆၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဆုံးသို့ရောက်စေနိုင်သောပညာဖြင့် ဉာဏ်၏ပြီးဆုံးခြင်းကို ပြုအပ်ပြီးသည်။
 ဝါ၊ပြုအပ်သော ဉာဏ်၏ကိစ္စ အပြီးအဆုံးတိုင်သည်။ ဝိဘူတံ၊ ဉာဏ်အား
 ထင်ရှားဖြစ်သည်။ ဝိဘာဝိတံ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ထင်ရှားပြုနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 သောပုဂ္ဂလော၊သည်။ အညေဟိ၊ကုန်သော။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊တကွ။
 သံသန္ဓနတ္ထာယ၊ဌာ။ ပဉ္စ၊ကို။ ပုစ္ဆတိ၊၏။ အယံ၊ ဤပုစ္ဆာသည်။ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာ
 ပုစ္ဆာ၊မည်၏။

ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာ၊သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ပကတိယာ၊ ဖြင့်။ သံသယ
 ပက္ခန္ဓော၊ယုံမှားခြင်းသို့ ပြေးဝင်သည်။ ဝိမတိပက္ခန္ဓော၊ တွေးတောခြင်းသို့
 ပြေးဝင်သည်။ ဝါ၊အထူးထူးသောအယူသို့ ပြေးဝင်သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။
 “ဧဝံသို့။ ဟောတိနုခေါ၊ ဖြစ်လေသလော။ နဟောတိနုခေါ၊ မဖြစ်လေ
 သလော။ ကိံ၊ အသို့။ ဟောတိနုခေါ၊ ဖြစ်လေသနည်း။ ကထံ ကေနပကာ
 ရေန၊အဘယ်သို့သောအပြားဖြင့်။ ဟောတိနုခေါ၊ ဖြစ်လေသနည်း”။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဒွေဠကဇာတော၊ ဖြစ်သော နှလုံးနှစ်ခုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဒွိဓာ ဣလတိ စိတ္တံ ဧတေနာတိ ဒွေဠကော။ ဣလ၊ ဂတိ ကမ္မနေသု၊
 ဟပစ္စလော၊ သကတ္ထေ ကော။ ဒွေဠကော ဇာတော ယဿ သော ဒွေဠက
 ဇာတော။ ကောသော၊သံသယော၊ ဖြစ်သောစိတ်၏နှစ်ခုဖြစ်ကြောင်း သံသယ
 ရှိသည်ဟု သဒ္ဓါကျပေး။

ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဝိမတိစ္ဆေဒနတ္ထာယ၊ဌာ။ ပဉ္စ၊ကို။ ပုစ္ဆတိ၊၏။ အယံ၊
 ဤပုစ္ဆာသည်။ ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာ၊ မည်၏။

အနုမတိပုစ္ဆာ၊ သည်။ ကတမာ၊နည်း။ ဘဂေါ၊ သည်။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။
 အနုမတိယာ၊အလိုကို။ ဂဟဏတ္ထံ၊ယူခြင်းဌာ။ (ထည့်)။ ပဉ္စ၊ကို။ ပုစ္ဆတိ၊၏။
 “ဘိက္ခုဝေ၊တို့။ ယံဝစနံ၊ကို။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝုစ္စမာနံ၊ ဆိုအပ်လတံ။
 တံဝစနံ၊ ထိုငါဆိုလတံသော စကားကို။ တုမေ၊ တို့သည်။ ကိံမညထ၊
 အဘယ်သို့ အောက်မေ့ကြကုန်သနည်း။ ဂ္ဂပံ၊ သည်။ နိစ္စံဝါ၊ မြသလော။
 အနိစ္စံဝါ၊ မမြသလော” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂေါ၊ သည်။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊
 ရွှေဘုန်းတော်ရှင်။ ဂ္ဂပံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြသောသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ဤသို့။
 အဝေါစုံ၊ကုန်၏။ ယံသနဂ္ဂပံ၊ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြသောသဘောရှိ၏။ တံဂ္ဂပံ၊

ထိုမမြဲသော သဘောရှိသောရုပ်သည်။ ဒုက္ခံဝါ၊ ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်း
 လော။ သုခံဝါ၊ ချမ်းသာခြင်း၏အကြောင်းလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ ။
 ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲအတိတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေ၊ စုံကုန်၏။ ယံပန
 ရှုပ်၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မြဲသောသဘောမရှိ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲအတိတည်း။ ဝိပရိဏာမ
 ဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်သောသဘောရှိ၏။ တံရှုပ်၊ ထိုအနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ ဝိပရိဏာမသဘော
 ရှိသောရုပ်ကို။ ဧတံ၊ သည်။ မမ၊ ။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ သည်။ အဟံ၊
 ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဧသော၊ သည်။ မေ၊ ။ အတ္တ၊ ကိုယ်ပင်တည်း။
 ‘ဣတိ၊ ဤသို့။ သမနုပဿိတံ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတရားကို ရွှေ့သွားပြု၍ ရှုခြင်း
 ငှာ။ ကလ္လံ၊ သင့်မည်လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဧတံ၊ ဤသို့
 ငါ၏ဥစ္စာ ငါ၏ကိုယ် ငါပင်ဟူ၍ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတရားတို့ကို ရွှေ့သွားပြု၍
 ရှုခြင်းငှာ။ နောဟိ၊ ကလ္လံ၊ မသင့်ပါဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေ၊ စုံကုန်၏။ အယံ၊
 သည်။ အနုမတိပုစ္ဆာ၊ မည်၏။

ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာ၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုနံ၊
 တို့အား။ ကထေတုကမ္ပတာယ၊ ဖြေခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဉ္စံ၊
 ကို။ ပုစ္ဆတိ၊ ။ “ဘိက္ခုဝေ၊ ကို့။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ စတ္တာရော၊ လေးပါး
 တို့တည်း။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ ။ အယံ၊ သည်။ ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာ၊ မည်၏။

တတ္ထ တာသုပဉ္စသုပုစ္ဆာသု၊ တို့တွင်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့အား။ ပုရိမာ၊ ရှေးဖြစ်
 ကုန်သော။ တိသော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ပုစ္ဆာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။
 ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊
 တို့အား။ အနညာတံ၊ တစုံတခုသောဉာဏ်ဖြင့်မသိအပ်သော။ အဒိဋ္ဌမ္ပေ၊ မှတ်စိ
 သဖွယ်ဖြစ်သောဉာဏ်ဖြင့် မှတ်မှောက်ကဲ့သို့ မမြင်အပ်သော။ အဇောတိတံ၊
 မထွန်းပအပ်သော။ အတုလိတံ၊ ချိန်သဖွယ်ဖြစ်သောဉာဏ်ဖြင့် မနှိုင်းချိန်အပ်
 သော။ အတိရိတံ၊ ကူးခပ်နိုင်သောပညာဖြင့် မကူးခပ်နိုင်သော။ အဝိဘူတံ၊
 ဉာဏ်အားထင်ရှားမဖြစ်သော။ အဝိဘာဝိတံ၊ နာမ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ထင်ရှားမပြုအပ်
 သည်မည်သော။ တိသု၊ ကုန်သော။ အဒ္ဓါ၊ သု၊ ကာလတို့၌။ ကိဉ္စ၊ တစုံတခု
 သော။ သင်္ခတံဝါ၊ သင်္ခတတရားသည်၎င်း။ အဒ္ဓါဝိမုတ္တံ၊ ကာလသုံးပါးမှ
 လွတ်သော။ အသင်္ခတံဝါ၊ အသင်္ခတတရားသည်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန

(၃၆၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တသ္မာ၊ ထိုသို့ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ထေသံဗုဒ္ဓါနံ၊ ထို့အား။ အဋ္ဌ
 ဇောတနာပုစ္ဆာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယံဓမ္မဇောတိ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊
 သည်။ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီ။
 တဿဓမ္မဇောတဿ၊ ထိုကိုယ်တော်တိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသော
 တရားသဘောကို။ အညေန၊ ကိုယ်တော်မှ တပါးသော။ သမဏေနဝါ၊
 ရဟန်းနှင့်၎င်း။ ဗြာဟ္မဏေနဝါ၊ နှင့်၎င်း။ ဒေဝေနဝါ၊ နှင့်၎င်း။ မာရေနဝါ၊
 နှင့်၎င်း။ ဗြဟ္မာနာဝါ၊ နှင့်၎င်း။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သံသန္ဓနကိစ္စံ၊ နှီးနှောဖွယ်ကိစ္စ
 သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေနတသ္မာ၊ ထိုသို့ နှီးနှောဖွယ်ကိစ္စ မရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ တဿဘဂဝတော၊ အား။ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာပုစ္ဆာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
 ယသ္မာပန၊ အကြင်ကြောင့်ကား။ သေဓေသာဘဂဝါ၊ သည်။ အကထံကထိ၊
 သို့လောသို့လောဟု တွေးတော ယုံမှားခြင်းမှ ကင်းတော်မူ၏။ တိဏ္ဏဝိစိ
 ကိစ္ဆော၊ ကူးခပ်အပ်ပြီးသောဝိစိကိစ္ဆာ ရှိတော်မူ၏။ သဗ္ဗဓမ္မေသု၊ အလုံးစုံ
 သောတရားတို့၌။ ဝိဟတသံသယော၊ ဖျောက်အပ်ပြီးသော ယုံမှားခြင်း
 ရှိတော်မူ၏။ တေန၊ ထိုသို့ အကထံကထိ စသည်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 အဿသဂဝတော၊ အား။ ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ မရှိသည်မှ
 တပါး ရှိသည်ကိုဆိုအံ့။ ဣတရာ၊ ဤ အဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ၊ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာ
 ပုစ္ဆာ၊ ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာမှ တပါးကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ပုစ္ဆာ၊
 အနုမတိပုစ္ဆာ၊ ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ အား။
 အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ တာသု ဒီသု ပုစ္ဆာသု၊ တို့တွင်။ အယံပုစ္ဆာ၊ ဤကတမေ
 ဓမ္မာ ကုသလာဟူသောပုစ္ဆာသည်။ ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (တနည်း) အယံပုစ္ဆာ၊ ကို။ ကထေတုကမ္ပတာ
 ပုစ္ဆာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

တတ္ထ တေသု ပဒေသု၊ ထိုကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာဟူသော ပုဒ်တို့တွင်။
 ကတမေတိပဒေန၊ ကတမေဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ နိဒ္ဓိသိတဗ္ဗဓမ္မေ၊ အကျယ်ပြုအပ်
 သောတရားတို့ကို။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဟိ-သစံ၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဓမ္မာ
 ကုသလာ” တိ၊ ဓမ္မာ ကုသလာဟူသော။ ဝစနမတ္တေန၊ သဒ္ဓါမျှဖြင့်။ “ကိ”
 အဘယ်သို့။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကတာ၊
 ပြုအပ်ကုန်သနည်း။ ကိံ ဝါ၊ အသို့မူလည်း။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ကရောန္တိ၊

ကုန်သနည်း။ ဣတိသျှံ။ ဉာတုံသိခြင်းငှာ။ နသက္ကဿမတတ်ကောင်း။ တသ္မာ၊
ထိုကြောင့်။ “ကတမေ”တိပဒေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗဓမ္မေတို့ကို။ ပုစ္ဆတိ၏။
(နောက်သို့ပြန်)။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ကတမေတိ၊ ကတမေဟူ၍။ ဝုတ္တောဆိုအပ်
သည်ရှိသော်။ တေသံဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပုဋ္ဌတာဝေါ၊ မေးအပ်သည်၏ အဖြစ်
သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ တေန၊ ထိုသို့ ကတမေဟူသောပုဒ်ကိုဆိုမှ ထိုတရား
တို့၏ မေးအပ်သည်အဖြစ် ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ကတမေတိ
ပဒေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗဓမ္မေ ပုစ္ဆတိ”တိ၊ ပုစ္ဆတိဟူ၍။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
ဓမ္မာ ကုသလဒုတိပဒဒ္ဓယေန၊ ဖြင့်။ ပုစ္ဆာယ၊ ဖြင့်။ ပုဋ္ဌဓမ္မေတို့ကို။ ဒေသေတိ၊
၏။ တေသံ၊ ဤသို့။ နိ၊ ထိုဓမ္မာ ကုသလဟူသောပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊
အောက်ဖြစ်သော ကုသလတိက်အဖွင့်၌။ ပကာသိတော၊ ပြအပ်ပြီးသည်
သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

တ္ထေနိဒ္ဒေသဝါရေ ဌံ။ ကသ္မာပန၊ အဘယ်ကြောင့်ကား။ မာတိကာယံ
ဝိယျာဉ်ကဲ့သို့။ “ကုသလာ ဓမ္မာ”တိ၊ ဓမ္မာဟူ၍။ အဝတ္ထာ၊ မဟောမူ၍။ “ဓမ္မာ
ကုသလာ”တိ၊ ဟူသော။ ပဒါနုက္ကမော၊ ပုဒ်အစဉ်ကို။ ကတော၊ နည်း။ ဣတိ
အယံ၊ ကား။ စောဒနာတည်း။ ပဘေဒတော၊ ကုသိုလ်စသော အထူးအား
ဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘာဝဓမ္မတို့ကို။ ဒေသနံ၊ ဟောခြင်းကို။ ဝါ၊ ဟောကြောင်း
ဖြစ်သော မာတိကာကို။ ဒိပေတွာ၊ ၍။ ပဘေဒဝန္တဒဿနတ္ထံ၊ ကုသိုလ်
ဟူသော အထူးရှိသောဓမ္မကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ။ ဓမ္မာ ကုသလာတိ၊ ဓမ္မာ
ကုသလာဟူသော။ ပဒါနုက္ကမော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။

ကျမ်းတော်။ ။ အညမညတော ပတိဇ္ဇတိတိ ပဘေဒေါ၊ ပိသေသော။ ပဘေဒ
တော ဓမ္မာနံ ဒေသနံ ဒိပေတွာတိ တေဿ အတ္ထံ ပိဝရိတုံ ဣမသ္မိံဟိတိ
အာဒိမာဟ။

ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ။ ဝါ၊ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ အဘိဓမ္မေ၌။ ဓမ္မာဝ၊
ပရမတ္ထဓမ္မတို့ကိုသာလျှင်။ ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ တေစ၊ ထိုပရမတ္ထ
ဓမ္မတို့ကိုလည်း။ (သာမည)။ ကုသလာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ပဘေဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။
အနေကပ္ပဘေဒါ၊ တပါးမကများသော အပြားရှိသည်တို့ကို။ (ဝိသေသ)။
ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။

(၃၆၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မှတ်ဖွယ်။ ။အနေကပ္ပတေပေါ ဒေသေတဗ္ဗာကိ သမ္ပန္နော။ ။ဋီကာ-၅၉-ဆ၊
ဣမသ္မိံ ဟိတိ ဟိသဒ္ဓေါ ကာရုဏတ္ထော။ ။အနု-၆၅-ဆ။

တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏သာလျှင် ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ် တပါး
မက များသောအပြားရှိသော ထိုဓမ္မတို့၏လည်း ဟောအပ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။

မှတ်ဖွယ်။ ။၎င်း တသ္မာကို ကုသလာ ဓမ္မာတိ။ပ။ ဒီပေတွာ၌ စပ်။ တသ္မာ
တိ အဝေါဟာရဒေသနတော ဓမ္မာနဓမ္မေ ဒေသေတဗ္ဗတ္တာ တေသဉ္စ သန
ဝိနိဗ္ဗောဂ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏာဝဟနတော ပဘေဒဝန္တာနံ ဒေသေတဗ္ဗတ္တာ
ကုသလာ။ပ။ဒီပေတွာတိ ဧတေန သမ္ပန္နော။ ။ဋီကာ ၅၉-ဆ။
ယခင် ဋီကာ၌ အဝေါဟာရဒေသနတော စသည်ဖြင့် ဓမ္မာနဓမ္မေ စသည်၏
အဝဓာရဏဖလကို ဖော်ပြသည်။

ဝေမေဝ ဟိ ယထာဝုတ္တဒိပနဿ ဟေတု သကာရဏံ ပကာသေတု ပုန ဓမ္မာ
ဝေါတိ အာဒိပုတ္တံ။ ။ဋီကာ ၅၉-ဆ။

ဓမ္မာယေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဣဓအဘိဓမ္မေ ၌။ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ အယံ
ဒေသနာ၊ ဤဒေသနာသည်။ ဝေါဟာရဒေသနာ၊သည်။ နဟောတိ၊မဟုတ်၊
တေစဓမ္မာ၊ တို့ကိုလည်း။ အနေကပ္ပဘေဒတော၊ ကုသိုလ်စသော တပါးမက
များသော အထူးအားဖြင့်။ ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဓမ္မမတ္တတော၊ ဓမ္မ
သာမညအားဖြင့်။ နဒေသေတဗ္ဗာ၊ မဟောအပ်ကုန်။

အနုသန္ဓေ။ ။အဘယ်အကျိုးရှိ၍၊ ဝါ-အဘယ်ကြောင့် ပဘေဒအားဖြင့် ဟော
အပ်သနည်း စုဒ္ဓါရိကား“ပဘေဒတောဟိ”စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ၊အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဝါ၊ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဘေဒတော၊ကုသိုလ်စသော
အထူးအားဖြင့်။ဒေသနာ၊ဟောခြင်းသည်။ သနဝိနိဗ္ဗောဂ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏာ
ဝဟာ၊ အပေါင်း အစရှိသော တခဲနက်ကို အသီးသီးခွဲခြမ်းဝေစာန်ခြင်းက
ပြုတတ်သောဉာဏ်၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ကို ဆောင်သည်။ ဟောတိ၊ ပြစ်၏၊
(သနဝိနိဗ္ဗောဂဉ္စ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏဉ္စ သနဝိနိဗ္ဗောဂ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏံ ပ
ဒွန်ပြု)။ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနေကပ္ပဘေဒတော၊ ဖြင့်။ ဒေသေတဗ္ဗာ
ကုန်၏။(ပြန်)။“ကုသလာ ဓမ္မာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊သို့။ ပဘေဒတော၊ ဖြင့်
ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ ဒေသနံ၊ ဟောခြင်းကို။ ဒီပေတွာ၊ ၍။

အနုသန္ဓေ။ ။ပတေဒဝန္တယ ဒဿနတ္တန္တိ တေဝိဝရိတုံ“ဣဒါနိ ယေ တေနာ”တိ
အာဒိမာဟ၊ ။ဋီကာ ၅၉-ဆ။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ပရမတ္ထဓမ္မတို့ကို။ တေနပတေဒေန၊ ထိုကုသိုလ်
စသော အထူးအားဖြင့်။ ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မေ၊ ထိုကုသိုလ်စသော
အထူးအားဖြင့် ဟောအပ်သော ပရမတ္ထဓမ္မတို့ကို။ ဒဿတုံ၊ ငှာ။ ကတမေ
ဓမ္မာ ကုသလာတိ၊ ဟူသော။ အယံပဒါနုက္ကမော၊ ဤပုဒ်အစဉ်ကို။ ကတော၊
၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ပတေဒဝန္တကို ရှေးဦးပြုပြီးမှ ပတေဒကို နောက်မှ ပြုခြင်းသည်
အတယ်အကျိုးရှိသနည်း စဉ်ရှိရကား “ပတေဒဝန္တေသုတိ” စသည်ကိုမိန့်သော်။
ဝါ၊ ထိုထိုယုတ္တိအားဖြင့် ခြံစေလိုရကား “ပတေဒဝန္တေသု တိ” စသည်ကို
မိန့်သော်။

ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဝါ၊ ဟိ၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ ပတေဒဝန္တေသု၊ ကုသိုလ်
စသော အထူးရှိကုန်သော ပရမတ္ထဓမ္မတို့ကို။ ဒဿိတေသု၊ ရှေးဦးပြုအပ်ကုန်
ပြီးသည်ရှိသော်။ ပတေဒေါ၊ ကုသိုလ်စသော အထူးသည်။ ဒဿိယမာနော၊
နောက်မှ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ သုဝိညေဓယျာစ၊ သိလွယ်
သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်သာလျှင် စကားတရပ် အပြီး
သတ်တည်း။

အနုသန္ဓေ။ ။ပုစ္ဆာအဖွင့်ကိုပြုပြီး၍ အစဉ်အားဖြင့် သမယနိဋ္ဌေသကို ပြုတော်မူ
လိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် “ဣဒါနိယသ္မိံ သမယေ” အစရှိသော စကားကို
ဆိုအပ်လျက် အတယ်အကျိုးငှာ အတယ်အကျိုးရှိ၍ သမယ၌ စိတ်ကို ပြုတော်မူ
သနည်း။ ဤသို့သမယ၌စိတ်ကိုပြုခြင်း၏ အကျိုးကိုသုဏန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့ စုံစမ်းဖွယ်
ရှိသောကြောင့် သမယ၌စိတ်ကို ပြုခြင်း၏အကျိုးကို ပြုခြင်းငှာ “ဣဒါနိယသ္မိံ”
။ပ။စိတ္တန္တိတ္ထေ သမယေ နိဋ္ဌိသိ စိတ္တံ” စသည်ကို မိန့်သော်။
ကိမတ္ထမာဟ ဘဂဝါတိ တံ ဒဿေတုံ အာဟ “သမယနိဋ္ဌိသိစိတ္တံ” န္တိ။ ။
ဋီကာ ၅၉-ဆ။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တန္တိ တ္ထေဝစနေ၊ ဤ။
ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ယောဇနာ)။

ဂါထာနုကံ။ ။စိတ္တေန၊ ဝိသေသနဖြစ်သောစိတ်ဖြင့်။ သမယံ၊ စိတ်၏ဖြစ်ရာ
ဝိသေသဖြစ်သော သမယကို။ နိယမေတွာန၊ မှတ်၍။ ဝါ၊ နိယမေတွာန

(၆၃၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝိသေသေတွာန၊ အထူးပြု၍။ တတ္ထ တသ္မိံသမယေ၊ ထိုစိတ်၏ ဖြစ်ရာ သမယ၌။ ဝါ၊ ထိုစိတ်ဖြင့် အထူးပြုအပ်သော ဝိသေသျှဖြစ်သော သမယ၌။ ပဘေဒတော၊ ကုသိုလ်စသော အထူးအားဖြင့်။ ဓမ္မေ၊ ဖဿစသော တရားတို့ကို။ ဒီပတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ဒီပေတုံ-ဗောဓေတုံ၊ သိစေခြင်း ငှာ။ သမယေ၊ ဝိသေသနဖြစ်သော သမယ၌။ စိတ္တံ၊ ဝိသေသျှဖြစ်သော စိတ်ကို။ မုနိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ နိဒ္ဒိသိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ယသ္မိံသမယေ၌ သမယကား ဝိသေသန၊ စိတ္တံ ကား ဝိသေသျှ၊ တသ္မိံသမယေ၌ သမယတား ဝိသေသျှ၊ စိတ္တံ ကား ဝိသေသန။

အနုသန္ဓေ။ ။ ယခင်ဂါထာကို အကျယ်ချဲ့လိုရကား “ယသ္မိံသမယေ။ ပ။ စိတ္တန္တိဟိ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ “ယသ္မိံ” ။ ပ။ စိတ္တန္တိ” ၊ ဟူ၍။ နိဒ္ဒိသန္ဓေ၊ သမယ၌ စိတ်ကို ပြတော်မူလိုသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သမယေ၊ ဝိသေသနဖြစ်သော သမယ၌။ စိတ္တံ၊ ဝိသေသျှဖြစ်သောစိတ်ကို။ နိဒ္ဒိသိ၊ ပြတော်မူ၏။ ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်။ နိဒ္ဒိသိ၊ ပြတော်မူသနည်း။ သမယနိယမိတေန၊ သမယ ဖြင့် မှတ်အပ်သော။ ဝါ၊ အထူး ပြုအပ်သော။ တေနစိတ္တေန၊ ဝိသေသျှဖြစ် သော ထိုစိတ်ဖြင့်။ ပရိယောသာနေ၊ သမယ၌ စိတ်ကိုပြကြောင်း ဖြစ်သော “ယသ္မိံသမယေ ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။ ပ။ ယံယံဝါ ပနာရဗ္ဗ” ဟူသော ဤစကား၏အဆုံး၌။ တသ္မိံသမယေ၊ ထိုစိတ်၏ ဖြစ်ရာ သမယ၌။ ဣတိဝေ၊ သို့။ သမယံ၊ သမယကို။ နိယမေတွာန၊ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်း ကြိယာဖြင့် မှတ်ပြီး၍။ အထပစ္စာ၊ ထိုမှနောက်၌။ (ဗောဓေတုန္တိသမ္ပန္နော) ။ သမယနာနတ္ထေ၊ စားရာကာလ၊ သွားရာကာလ အစရှိသော သမယအထူး သည်။ ဝါ၊ သမဝါယ၊ ခဏ၊ ကာလ အစရှိသော သမယအထူးသည်။ ဝိဇ္ဇ မာနေပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ယသ္မိံသမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံသမယေ၊ ထိုစိတ်၏ ဖြစ်ရာအခါ၌။ ဖဿော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိဝေ၊ သို့။ စိတ္တနိယမိတေ၊ စိတ်ဖြင့်မှတ်အပ်သော။ တသ္မိံသမယေ၊ ထိုစိတ်၏ဖြစ်ရာအခါ၌။ သန္တထိသမ္ပဟ ကိစ္စာရမ္ပဏသနဝသေန၊ အစဉ်အားဖြင့် တခဲနက် အပေါင်းအားဖြင့် တခဲ နက် ကိစ္စအားဖြင့်တခဲနက် အာရုံအားဖြင့် တခဲနက်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

ဒုရုနုဗောဓပ္ပဘေဒေ၊ ဉာဏ်ဖြင့် လျှောက်၍ လျှောက်ပတ်စွာ သိနိုင်ခဲ့သော အထူးရှိကုန်သော။ ဖဿဝေဒနာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ ဧတေဓမ္မေ၊ ထိုပရမတ္ထတရားတို့ကို။ ဗောဓေတုံ၊ သိစေခြင်းငှာ။ သမယေ၊ ဝိသေသန ဖြစ်သော သမယ၌။ စိတ္တံ၊ ဝိသေသဖြစ်သောစိတ်ကို။ နိဒ္ဒိသံ၊ ပြတော်မူ ၏။ (ပြန်) ။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဂါထာနက်တည်း။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ ပရိယောသာနေ ဟူသောပုဒ်သည် သဗ္ဗန်ကိုခွဲရကား “ပရိယော သာနေတိ သမယေစိတ္တနိဒ္ဒေသဿ ယသ္မိ”။ ပ။ အာရမ္ဘာတိ ဧတဿ ပရိယော သာနေ” ဟု ခိုကာမိန့်သော်။ သန္တတိဃန စသည်တို့၏ ဤဆိုလတံသည်ကား အထူးတည်း။ ဤရှေးဖြစ်သော ဓမ္မတို့၏ အခြားမဲ့၌သာလျှင် နောက်ဖြစ်သော ဓမ္မတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်တခုတည်း၏ အဖြစ်မဟုတ်၊ အသီးအခြားဖြစ်ကုန်သော် လည်း တခုတခုသောတရား အခြားမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် တခုတည်းမဟုတ် သော်လည်း တခုတည်းကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းသည် အစဉ်အားဖြင့် တခဲတစု တခုတည်း ၏အဖြစ်မည်၏။ ဝါ၊ သန္တတိဃနမည်၏။ ထိုသန္တတိဃနဖြင့် ထင်ရှားရှိသော အဖို့၏ အားရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သကဲ့သို့ဖြစ်၍ တင်ရှားမရှိ-ဗျက်စီး သောအဖို့သည် ထင်ရှားသတည်း။ ဤသန္တတိဃနဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသောအနက် သည် ညဉ့်အခါ ပတ်ပတ်ရမ်းသောမီးစက်ဝန်းဖြင့် ထင်ရှားသတည်း။ ဝါ၊ များစွာသော ပရုတ်တို့သည် အတန်းရှည်စွာ သွားသောအခါ တခဲတစု တခု တည်းကဲ့သို့ မှတ်ရာ၌ လွန်စွာထင်ရှားသတည်း။ တခုသောခဏ၌ဖြစ်ကုန်သော ဖဿအစရှိကုန်သော များစွာသောတရားတို့၏ တခုသော အပေါင်း၏အဖြစ် ဖြင့် တခုတည်းမဟုတ်သော်လည်း တခုတည်းကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အပေါင်း အားဖြင့် တခဲတစုတည်း၏အဖြစ်မည်၏။ ဝါ၊ သမူဟဃနမည်၏။ တခုသောခဏ ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဖဿအစရှိသော များစွာသောတရားတို့တွင် ဤတရားသည် ဤကိစ္စကိုပြီးစေ၏၊ ဤတရားသည်ကား ဤကိစ္စကိုပြီးစေ၏၊ ဤသို့သိနိုင်ခဲ့သော ကိစ္စအထူး၏အစွမ်းဖြင့် တခုတည်းမဟုတ်သော်လည်း တခုတည်းဖြစ်ခြင်းသည် ကိစ္စအားဖြင့် တခဲတစု တခုတည်းအဖြစ်မည်၏။ ဝါ၊ ကိစ္စဃနမည်၏။ တခုတည်း သောခဏ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဖဿအစရှိသော များစွာသော တရားတို့၏ တခု သောအာရုံကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် တခုတည်းမဟုတ်သော် လည်း တခုတည်းကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည်အာရုံအားဖြင့် တခဲတစု တခုတည်းကဲ့သို့ ဖြစ်သည်မည်၏။ ဝါ၊ အာရမ္မဏဃနမည်၏။ အကျဉ်းဝိညာဏ်အားဖြင့် ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ကုန်သောတပါးမက များစွာသော ဖဿစသော တရားတို့၏ ဖြစ်ရာကာလ သဘောလက္ခဏာ ကိစ္စဗျာပါရ အာရုံတို့ဖြင့် သိနိုင် ခဲ့သော အထူးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် တခဲတစု တခုတည်းမဟုတ်သော်လည်း တခဲတစုတခုတည်းကဲ့သို့ယူအပ်မှတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်အစဉ်အတိုင်း သန္တတိ ဃနစသည် မည်ကုန်၏ဟုမှတ်အပ်၏။

(၃၇၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ယသ္မိံ သမယေတိ အာဒိသု၊ ယသ္မိံ သမယေ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ အယံ ဤဆိုလတံသော။ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ၊ အစဉ် ဖြစ်သော ပုဒ်၏အဖွင့်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ယသ္မိံ တံသောသဒ္ဓေါ၊ ယသ္မိံ ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ အနိယမတော၊ အမှတ်မရှိသောအားဖြင့်။ ဘုဗ္ဗ နိဓ္ဓေသော၊ သတ္တမိအနက်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ သမယေတိ ဣဒံပဒံ၊ သည်။ အနိယမနိဗ္ဗိဋ္ဌပရိဒီပနံ၊ အမှတ်မရှိသောအားဖြင့် ပြအပ် ပြီးသော သမယကို တဖန်ပြကြောင်းဖြစ်သောသဒ္ဓါတည်း။ (ဤနှစ်ပုဒ်ဖြင့် အဘယ်ကိုပြအပ်သနည်း စဉ်ရှိရကား “တ္ထောဝတာ” စသည်ကို မိန့်သော်)။ တ္ထောဝတာ တ္ထောကေန ဝစနက္ကမေန၊ ဤမျှတည်းသော စကား အစဉ်ဖြင့်။ ဝါ၊ တ္ထောဝတာ တ္ထောဝန္တေန ဝစနက္ကမေန၊ ဤအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကား အစဉ်ဖြင့်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ရှေ့အနက်ကား တတိယန္တနိပါတ်၊ ဤနောက်အနက်ကား တေပုဒ် ပရိမာဏ အနက်၌ တဝန္တံ၊ ပစ္စည်း၊ ပရိမာဏ တဒ္ဓိတ်၊ ယဒနုပပန္နာသုတ်ဖြင့် ပြီးသည်။

အနိယမတော၊ မမှတ်သောအားဖြင့်။ သမယော၊ ကို။ နိဗ္ဗိဋ္ဌော၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုယသ္မိံ သမယေဟူသော ပုဒ်၌။ သမယသဒ္ဓေါ၊ သည်။

ဂါထာနက်။ ။ သမဝါယေစ၊ အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းဟူသော အနက် ၌၎င်း။ ခဏေစ၊ အခွင့်ဟူသော အနက်၌၎င်း။ ကာလေစ၊ အခါဟူသော အနက်၌၎င်း။ သမူဟေစ၊ အပေါင်းဟူသော အနက်၌၎င်း။ ဟေတုဒိဋ္ဌိ သုစ၊ အကြောင်း ဟူသော အနက် အယူဟူသော အနက်တို့၌၎င်း။ ပဋိလာဘေစ၊ ရခြင်းဟူသော အနက်၌၎င်း။ ပဟာနေစ၊ ပယ်ခြင်း ဟူသော အနက်၌၎င်း။ ပဋိဝေဓေစ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဟူသော အနက်၌ ၎င်း။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။

တထာတံဝစနံ၊ သည်။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဝါ၊ ဟိယုတ္တံ၊ သင့်၏။ “အပ္ပေဝ နာမ။ ပ။ ဥပါဒါယာ” တိ ဝေမာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ အဿ သမယသဒ္ဓဿ၊ ၏။ သမဝါယော၊ အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းဟူသော။ အတ္ထော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ကာလဉ္စ၊ လျောက်ပတ်သော အခါကို၎င်း။

သမယဉ္စ၊ အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းကို၎င်း။ ဥပါဒါယ၊ ပညာဖြင့် သိမ်းဆည်းဆင်ခြင်၍။ သွေပိနက်ဖြန်လည်း။ အပွေဝနာမ အပိဝေနာမ ဥပသကံ မေယျာမ၊ ကပ်နှိုင်းကုန်ငြားအံ့လည်း မသိ။

မှတ်ဖွယ်။ ။အပွေဝ အပိဝေဖြစ်၍ ဣကို ယပြ၊ ပ ယသို့ တင်၍ ဗျကို ယပတံ သုတ်၌ ကာရသဒ္ဓါဖြင့် မပြု၍ ဋ္ဌေဘေဝပြုရကား အပွေဝဟု ရုပ်ပြီးသတည်း။

“ဧကောဝခေါ။ပ။ ဝါသာယာ”တိအာဒိသု၊တို့၌။ ခဏော၊ အခွင့်ဟူသော။ အတ္ထော၊သည်။ ဒိဿတိ၊၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဗြဟ္မစရိယဝါသာယ၊ မင်္ဂဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို သုံးခြင်း၏၊သုံးခြင်းငှာ။ ယောဩကာသော။(ထည့်)။ အကြင်အခွင့်ကို။ ခဏော၊ ခဏဟူ၍၎င်း။ သမယော၊ သမယဟူ၍၎င်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သောဩကာသော၊ ထိုအခွင့်သည်။ ဧကောဝခေါ၊ တခုသော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒခဏသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဤသို့ ပါဌသေသစွက်၍ ပြက်ပြက်သိသာ ယောဇနာ။ ယောခဏော တိစ သမယောတိစ ဝုစ္စတိ။ သောဧကောဝါတိ အတ္ထော။

“ဥဏ္ဍသမယော ပရိဋ္ဌာဟသမယော”တိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ကာလော၊ အခါဟူသော။အတ္ထော၊သည်။ ဒိဿတိ၊၏။ “မဟာသမယော ပဝနသ္မိ”တိ အာဒိသု၊တို့၌။သမ္မဟော၊ အပေါင်းဟူသော။ အတ္ထော၊သည်။ ဒိဿတိ၊၏။ ပဝနသ္မိ၊ ကပိလဝတ်ပြည်၏အနီး မဟာဝုန်တောအုပ်ကြီး၌။ မဟာသမယော၊ ချားစွာသော နတ်တို့၏ အပေါင်းသည်။ ဝသတိ၊ နေ၏။ (ပဝနုနံ ဝနံ ဝနံပြု)။ “သမယောပိခေါ။ပ။ အဟောသိ”တိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဟေတု၊ ဟူသော။ အတ္ထော၊သည်။ဒိဿတိ၊၏။ဘဒ္ဒါလိ၊ဘဒ္ဒါလိ။တေတယာ၊ သည်။ သမယောပိခေါ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို ဖြည့်ခြင်းအကြောင်းကိုလည်း။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဒ္ဓေါ၊ သိုးထွင်း၍ မသိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ ဝိဟရတိခေါ၊ နေတော်မူသလျှင် ကတည်း။ ဘဒ္ဒါလိနာမ၊ အမည်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊သည်။ သတ္တုသာသနော၊ ၌။ သိက္ခာယ၊ သိက္ခာသုံးပါးကို။ အပရိပူရ ကာရိ၊ ဖြည့်ခြင်းကို ပြုလေ့မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါပိ၊ သည်လည်း။ မံ၊ ကို။ ဧနိဿတိ၊သိတော်မူလတံ။ဘဒ္ဒါလိ၊ လိ။ တေ တယာ၊ သည်။ အယမ္ပိခေါ၊ သမယော၊သည်လည်း။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဒ္ဓေါ၊သည်။ အဟောသိ၊၏။ “တေနခေါပန သမယေန။ပ။အာရာမေ ပဋိဝသတိ”တိ အာဒိသု၊တို့၌။ ဒိဋ္ဌိ၊ အယူဟူသော။

(၄၇၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အတ္ထောသည။ ဒိဿတိ။ ၏။ တေနခေါ ပန သမယေန။ ဥဂ္ဂါဟမာနော၊ စိုးစဉ်းသော အတတ်သင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော မာနအမည်ရှိသော။ သမဏ မုဏ္ဍိကာပုတ္တော၊ ရဟန်း ဦးပြည်းမသားဖြစ်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ သမယပွဝါဒကော၊ အယူကို ဆိုရာဖြစ်သော။ တိန္ဒူကာစီရေ၊ တည်ပင်စည်း ဖြင့် ရံသော။ ဝါ၊ တည်ပင် စည်းအရံရှိသော။ ဧကသာလကော၊ တဆောင် သောစရပ်ရှိသော။ ဝါ၊ တပင်သောအင်ကြင်းပင်ရှိသော။ (ဧကသာလကော တိ ဧကသာလရုက္ခေ-ဝဇီရ)။ မလ္လိကာယ၊ မလ္လိကာမိဖုရား၏။ အာရာမေ၊ အာရာမ၌။ ပဋိဝသတိ၊ နေ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။မာနောတိ တဿပရိဗ္ဗာဇကဿ ပကတိနာမံ၊ ကိဉ္စ ပန ဥဂ္ဂဟေတုံ သမတ္ထတာယ ဥဂ္ဂါဟမာနောတိ ဝုစ္စတိ၊ သမဏမုဏ္ဍိကာယ ပုတ္တော သမဏ မုဏ္ဍိကာပုတ္တော။ ။ယောဇနာ-၇၉-သု။

“ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ။ပ။ပဝုစ္စတိ”တိ အာဒိသု၊ တိဉ္စ။ ပဋိလာဘော၊ ဟူသော။ အတ္ထောသည။ ဒိဿတိ။ ၏။

ဂါထာနက်။ ။ဒိဋ္ဌေဓမ္မေ၊ မျက်မြင်ပစ္စက္ခ ဤဘဝအတ္တဘော၌။ ယော အတ္ထောစ၊ အကြင် အစီးအပွားသည်၎င်း။ သမ္ပရာယိကော၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော။ ယောအတ္ထောစ၊ သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ အတ္ထာတိ သမယာ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အစီးအပွားကို ရခြင်းကြောင့်။ ဓီရော၊ ပညာ ဖြင့် နှစ်ပါးသောစီးပွားကို ယူနိုင်သသူကို။ ပဏ္ဍိတောတိ၊ ပညာရှိ ဟူ၍။ပဝုစ္စတိ။ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။တဒတ္ထာဘိသမယော ဟူအပ်လျက် နိယတိ တ၊ကြေ၍ အတ္ထာ ဘိသမယော နေသည်။

“သမ္မာ။ပ။ဒုက္ခဿာ”တိအာဒိသု၊တိဉ္စ။ ပဟာနံ၊ဟူသော။ အတ္ထောသည။ ဒိဿတိ။ ၏။ သမ္မာ၊အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။မာနာဘိသမယာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် ဖြင့် မာန်ကိုပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဒုက္ခ၏။အန္တံ၊အဆုံးကို။အကာသိ၊ ပြု၏။ “ဒုက္ခဿ။ပ။ အဘိသမယတ္ထော” တိအာဒိသု၊ တိဉ္စ။ ပဋိဝေဓော၊ ဟူသော။ အတ္ထော၊ သည်။ ဒိဿတိ။ ၏။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ ပိဋနဋ္ဌော၊ ဒုက္ခသစ္စာနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်း သဘော။ သင်္ခယဋ္ဌော၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပေါင်းစု၍ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်

တည်းဟူသော သဘော။ သန္တာပဋ္ဌော၊ ဒုက္ခဒုက္ခတာ စသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ပူလောင်ခြင်းသဘော။ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊ ဇရာ၊ မရဏဖြင့် ဖောက်ပြန်တတ် သည်၏အဖြစ် တည်းဟူသောသဘော။ ဝါ၊ ဇရာ၊မရဏသည် ဖောက်ပြန်စေ အပ်သည်၏အဖြစ် တည်းဟူသောသဘော။ အဘိသမယဋ္ဌော၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော သဘော။ ဝါ၊ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော မဂ်ဉာဏ်၏ အာရုံ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဝိဠာနဋ္ဌော စသည်၌ အတ္တကား သဘာဝဝါစက၊ ဣကို ဋ္ဌုပြု၍ ဝိဠာနဋ္ဌစသည် နေသည်။
 အဘိသမတဗ္ဗာတိ အဘိသမယော၊ အဘိသမယော အတ္ထောတိ ဝိဠာနာဒိနိ အဘိသမိတဗ္ဗတာဝေန ဧကိသာဝံ ဥပနေတွာဝုတ္တာနိ၊ အဘိသမယဿ ဝါ ပဋိ ဝေဓဿ ဝိသယဘူတော အတ္ထော အဘိသမယဋ္ဌော၊ တာနေဝ တထာ ဧကတ္ထေန ဝုတ္တာနိ။ တတ္ထ ဝိဠာနံ ဒုက္ခသစ္စဿ ကံသမပီနော ဟိ သနံ အဝိပ္ပုရိကတာ ကရဏံ၊ သန္တာပေါ ဒုက္ခဒုက္ခတာဒိသာဝေန သန္တာပနံ ပရိဒဟနံ။
 ဦးက-၆၀-ဆ။

အနုသန္ဓေ။ ။ဧဝံ သမယသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရံ ဝတွာ၊ ဣဒါနိ ဣဓာမိပ္ပေတံ ဉပပေန္တော အာဟ သမဝါယောတိ အာဒိ။
 ဆရာ သမယ သဒ္ဓါ ကိုးပါးသော အနက်တို့၌ ဖြစ်သောဟု ဆရာ ဆို၏။ ဤသတ္တိ သမယေ၌ကိုးပါးသောအနက်တို့ကိုပင်သိအပ်လျှင်းသလော၊ အဘယ် အနက်ကို သိအပ်သနည်းစွမ်းရှိရကား “ဧဝ မနေတေသု ” စသည်ကို မိန့်သော်။ (ငါးပါးသော သမယတို့ကို သိအပ်ကုန်၏ ဟူလို)။
 ငါးပါးသောသမယတို့ကို သိအပ်ကုန်သောဟု ဆို၏။ ခပ်သိမ်းသောအရာ ၌ပင် သိအပ်သလောစွမ်းရှိရကား “ဣဒ” ကိုမိန့်သော်။ (ဤကာမာဝစရကုသိုလ် အရာ၌ သိအပ်သည် ဖြစ်သိသော်)။
 အကုသိုလ်၊ အကုသလဝိပါက် အစရှိသော အဗျာကတတရားတို့၌ ခဏ၏ မဖြစ်သင့်သောကြောင့် ဣဒ ဟူသောစကားကိုဆိုအပ်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ထိုအကုသိုလ်၊ အဗျာကတတို့၏ ခဏနှင့်ကင်း၍ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ကုသိုလ် တို့၏လည်း ခဏနှင့် ကင်း၍ဖြစ်သည်မဟုတ်လော၊ စောဒနာ။ ကင်း၍ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့ ကင်း၍ဖြစ်သော်လည်း ဤဗုဒ္ဓုပ္ပါဒခဏကိုသာ ခဏဟု မဆိုအပ်၊ စတုစက္က ခဏသမ္ပတ္တိကိုလည်း ခဏဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ အလုံးစုံသော အောက် ယုတ်သော အပိုင်းအခြားဖြင့် အတ္တသမ္ပာပဏိမိခဏကို ကြဉ်၍ ကုသိုလ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းမရှိ၊ ထို့ကြောင့် ဤကာမာဝစရကုသိုလ်အရာ၌ ခဏကို အဋ္ဌတလသဆရာယူအပ်၏ ဟူလို။

(၃၇၄)

အဋ္ဌသင်္ဂဟနိဒ္ဒါသင်္ဂဟသင်္ဂဟသင်္ဂဟ

ဝေ ဝုတ္တနယော၊ ဤသို့ သမယသဗ္ဗေ၊ သမဝါယေ ခဏေ စသည့်ဖြင့်
ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အနေကေသု၊ တပါးမက များစွာ ကုန်သော။
သမယေသု၊ သမယတို့တွင်။

ဂါထာနက်။ ။ သမဝါယော၊ သမဝါယဟု ဆိုအပ်သော။ သမယောစ၊
သမယ၎င်း။ ခဏော၊ ခဏဟု ဆိုအပ်သော။ သမယောစ၊ သမယ၎င်း။
ကာလော၊ ကာလဟု ဆိုအပ်သော။ သမယောစ၊ သမယ၎င်း။ သမ္ပဟော၊
သမ္ပဟဟု ဆိုအပ်သော။ သမယောစ၊ ၎င်း။ ဟေတုယော၊ ဟေတု ဟုဆို
အပ်သော။ သမယောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စပိ၊ ငါးပါးလည်းဖြစ်
ကုန်သော။ ဧတေသမယာ၊ ဤသမယတို့ကို။ ဣဓ၊ ဤကုသိုလ်အရာ၌။
ဝိညနာ၊ သည်။ ဝိညေယျာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

ကျမ်းတက်။ ။ ထိုဂါထာကို ချလိုရကား “ယသ္မိ” သမယေ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ “ယသ္မိ” သမယေ ကာမာဝစရံ ကုသလ” န္တိ၊ ကုသလံဟူ၍။
ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ (ထည့်)။ ဣမသ္မိ” ကုသလာဓိကာရေ၊ ဤ
ကုသိုလ်အရာ၌။ နဝဿ၊ ကုန်သော။ တေသုသမယေသု၊ တို့တွင်။ သမဝါယာ
ဒယော၊ သော။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဧတေသမယာ၊ တို့ကို။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။
ဝေဒ္ဓိတဗ္ဗာ၊ ၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ ထိုငါးပါးတို့တွင် အဘယ်သည်လျှင် သမဝါယ မည်သနည်း၊
အဘယ်သည်လျှင် ခဏမည်သနည်း စစ်ရှိရကား “တေသု” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဂါထာနက်။ ။ တေသု၊ ထိုငါးပါးသော သမယတို့တွင်။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိ၊
အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းသည်။ သမဝါယော၊ သမဝါယ မည်၏။
ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧကော၊ တခုသော။ နဝမော၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမဇာတိ
သာလျှင်။ ခဏော၊ ခဏဟူ၍။ ဧယျော၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ စတု
ဧပိ စတ္တာရိပိ၊ လေးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ကာနိ၊ သမ္ပတ္တိစက်
တို့ကို။ ခဏော၊ ခဏဟူ၍။ ဧယျောနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိ၌ ပစ္စယအရကို စက္ကပံသာဒ၊ ရူပါရုံ၊ အာလောက၊ မနသိ
ကာရ၊ သောတပသာဒ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဝိဝရ၊ မနသိကာရ စသည်ကိုယူ။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သာဓာရဏဖလနိပ္ပပါဒကတ္တေန၊ ဆက်ဆံသောအကျိုးကိုပြီးစေ
တတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ ဆက်ဆံသောအကျိုးကို ပြီးစေတတ်သည်၏

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၃၇၅)

အဖြစ် တည်းဟူသော စတ္တုပုရေဇာတသတ္တိ၊ အာရမ္မဏ၊ ဥပနိဿယသတ္တိ
 ဖြင့်။ပစ္စယာနံ၊အကြောင်းတရားတို့၏။ သဏ္ဌိတာ၊ ကောင်းစွာ တည်သော။
 ယာဇသာသာမဂ္ဂိ၊ အကြင် ညီညွတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာသာမဂ္ဂိ၊ ထို
 အကြောင်း တရား၏ ညီညွတ်ခြင်းကို။ ဣဓ၊ ဤကုသိုလ် အရာ၌။ “သမ
 ဝါယော”တိ၊ဟူ၍။ ဉာတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။အဘယ် အကြောင်းတို့နှင့် ဆက်ဆံသော အဘယ် အကျိုးသည်
 သာဓာရဏဖလ မည်သနည်းဟူမူ-စက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံ၊ အာလောက၊ မနသိ
 ကာရ အစရှိသော အကြောင်းတို့နှင့် ဆက်ဆံသော စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော
 အကျိုးသည် သာဓာရဏဖလမည်၏ ဟူလို။

သာဓာရဏ ဖလံ နိပ္ပါဒေန္တိတိ သာဓာရဏဖလနိပ္ပါဒကာ။ “အကြောင်းရ၏”။
 သာဓာရဏဖလနိပ္ပါဒကာနံ ဘာဝေါ သာဓာရဏဖလနိပ္ပါဒကတ္ထံ။ “သတ္တိ
 ရ၏”။

အနုသန္ဓေ။ ။ဆရာ တခုသောနဝမကိုသာလျှင် ခဏဟူ၍ သိအပ်သောဟု ဆရာ
 ဆို၏။ အဘယ်တခုသောနဝမခဏဟူ၍ သိအပ်သနည်း စုဒ္ဓိရှိရကား “ဧကောဝ
 ခေါ တိက္ခဝေ”စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ “ဧကောဝခေါ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဝါသာယာ”တိ၊ ဝါသာယ
 ဟူ၍။ ဝေ၊ဤသို့။ဝုတ္တော၊ဟောတော်မူအပ်သော။ဧကော၊ သော။ နဝမော
 ဝ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမခဏကိုသာလျှင်။ခဏောတိ၊ ခဏဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

မှတ်စွယ်။ ။ပစ္စန္ဓဇော အရူပဇော၊ ဝိကလင်္ဂေါ အသညဇော။
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တိရုစ္ဆာနော၊ ပေတော နေရယိကောဝိစ။

ဟူသော အဋ္ဌကွဏကို၌ တခုကိုသာလျှင် နဝမ ဟူသတည်း။ စက်လေးပါး
 တွင် အတ္တသမ္ပာပဏိမိစက်ကင်းသော ကုသိုလ်မည်သည်မရှိ။

အနုသန္ဓေ။ ။ဆရာ လေးပါးသော စက်တို့ကိုလည်း ခဏဟူ၍ သိအပ်သောဟု
 ဆရာဆို၏။ အဘယ်လေးပါးသောစက်တို့ကို ခဏဟူ၍ သိအပ်သနည်း စုဒ္ဓိရှိရ
 ကား“ယာနိဝါ ပနေတာနိ စက္ကာရိ စက္ကာနိ ဝုတ္တာနိ၊ တာနိဝါ ကေဇ္ဈကတွာ
 ခဏောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ”ကို မိန့်သော်။

ထိုလေးပါးသော စက်ဟူသည် အဘယ်နည်း စုဒ္ဓိရှိရကား “ပတိရူပဒေသ
 ဝါယော၊ပုဗ္ဗေစ ကတပုညတာတိ”ကို မိန့်သော်။

ထိုလေးပါးသော စက်တို့ကို အဘယ်ဝါငြိ၌ တောတောမူသနည်း စုဒ္ဓိရှိရကား
 “စက္ကာရိဓာနိ ဘိက္ခဝေ၊ဝေ၊ စတုစက္ကံ ဝတ္တတိတိ ဧတ္ထ”ကို မိန့်သော်။

(၃၇၆)

အဋ္ဌသင်္ခလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ထိုလေးပါးသော စက်တို့ကို အသယ်အနက်ကြောင့် ခဏဟူ၍ သိအပ်ကုန်သနည်း စုံစုံရကား “ဩကာသဋ္ဌေန” ကို မိန့်သော်။

ဝါပန၊ တနည်းကား။ “စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ စတုစက္ကံ ဝတ္တတိ” တိတ္ထေဟူသော ဤပါဠိ၌။ (ဝတ္တာနိဉ္စပ်) ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေဟံ၊ အကြင်သမ္ပတ္တိစက်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတာနံ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ တို့အား။ ပုန၊ တပနံ။ (ထည့်)။ စတုစက္ကံ၊ လေးပါးသော သမ္ပတ္တိစက်သည်။ ဝတ္တတိ၊ လည်၍ဖြစ်၏။ တောနိ တောဒိသာနိ၊ ဤသို့ သတောရိကုန်သော။ ဧတ္တာရိကုန်သော။ ဣမာနိစက္ကာနိ၊ ဤသမ္ပတ္တိ စက်တို့သည်။ အတ္တိသန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ (ဤကား ပါဠိအနက်)။ ပတိရူပဒေသဝါသောစ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌နေခြင်း၎င်း။ သပ္ပုရိသုပနိဿယောစ၊ သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်း၎င်း။ အတ္တသမ္မာပဏိဓိစ၊ မိမိကိုယ်၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်ခြင်း၎င်း။ ပုဗ္ဗေစက တပုညတာ၊ ရှေးကပြုဘူးသော ကောင်းမှုရှိသော သူ၏ အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ တောနိ ဤဒိသာနိ၊ ဤသို့ ပတိရူပဒေသဝါသ စသည် သဘောရှိကုန်သော။ ယာနိ စက္ကာနိ၊ အကြင် သမ္ပတ္တိ စက်တို့ကို။ ဝတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ တောနိဝါ၊ ထိုသို့ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော လေးပါးသော သမ္ပတ္တိစက်တို့ကိုမူလည်း။ ကေဠိကတွာ၊ တပေါင်းတည်းပြု၍။ ဩကာသဋ္ဌေန၊ အခွင့်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ခဏောတိ၊ ခဏဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ။ တာနိ၊ ထိုလေးပါးသော သမ္ပတ္တိစက်တို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ နိဗ္ဗတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဣဒါနိ၊ ယခုငါတို့ ဖြစ်သော အခါကောင်း၌။ ကုသလာနိ၊ ကုသိုလ်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တု၊ ဖြစ်လှည့်ကြကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဤကား ပါဠိသေသ)။ ကုသလုပ္ပတ္တိယာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၏။ ဩကာသဘူတာနိ၊ အခွင့်ပေးသကဲ့သို့ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ၊ မိမိအလိုဆန္ဒ ပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ “ဩကာသဘူတာနိတိ အတ္တနော နိဗ္ဗတ္တိယာ ဣဒါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တု ကုသလာနိတိ အနုမတိဒါနိဝိယ ဘူတာနိ- ဟူသော ဋီကာကို မြှော်၍ ပေါ်အောင် ပေးသည်။

ဝေဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ပစ္စယသာမဂ္ဂိ သမဝါယော စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သမဝါယဉ္စ၊ သမဝါယကို၎င်း။ ခဏဉ္စ၊ ခဏကို၎င်း။ ဥ တွာ၊

သိပြီး၍။ ဣတရေသု၊ ဤသမဝါယခဏမှ တပါးကုန်သော ကာလ၊ သမ္မဟ၊
ဟေတုဟု ဆိုအပ်ကုန်သော သမယတို့တွင်။

ဂါထာနက်။ ။ တံတံအကြောင်း ထိုထိုကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပညတ္တော၊
ပညတ်အပ်သော။ ဝေါဟာရမတ္တကော၊ ဝေါဟာရမျှ ဖြစ်သော အနက်
ကို။ ကာလော၊ ကာလဟူ၍။ ဝိဘာဝိတော၊ ထင်စွာပြုအပ်၏။ ဖဿာဒိ
ဓမ္မာနံ၊ ဖဿ အစရှိသော တရားတို့၏။ ပုဉ္ဇော၊ အပေါင်း အစုကို။
သမ္မဟောတိ၊ သမ္မဟဟူ၍။ ဝိဘာဝိတော၊ ထင်စွာပြုအပ်၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ “စိတ္တကာလော၊ စိတ်၏ကာလ။ ရူပကာလော၊ ရုပ်၏ကာလ” ။
ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မေဝါ၊ စိတ်၊ ရုပ်စသော
ပရမတ္ထဓမ္မတို့ကို၎င်း။ “အတိတော၊ အတိတ်ကာလ။ အနာဂတော၊ အနာ
ဂတ်ကာလ” ။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မာတ္တိံဝါ၊ ပရမတ္ထဓမ္မ
တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း။ “ဗီဇကာလော၊ မျိုးစေ့ကာလ။ အင်္ဂုရကာလော၊
အညွန့်ကာလ” ။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မပ္ပဋိပါဒိံဝါ၊ အဋ္ဌ
ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဖြစ်စဉ်ကို၎င်း။ “ဥပါဒကာလော၊ ဥပါဒ်၏ကာလ။ ဇရာ
ကာလော၊ ရင့်ခြင်း၏ ကာလ” ။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မ
လက္ခဏံဝါ၊ ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏ လက္ခဏာကို၎င်း။ “ဝေဒိယနကာလော၊ ခံစား
ခြင်း၏ကာလ။ သဉ္ဇာနနကာလော၊ အမှတ်ပြု၍ သိခြင်း၏ ကာလ” ။ ဣတိ
အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မကိစ္စံဝါ၊ ဝေဒနာ၊ သညာ စသောပရမတ္ထ
ဓမ္မတို့၏ကိစ္စကို၎င်း။ “နာနကာလော၊ ရေချိုးခြင်း၏ကာလ။ ပိဝနကာလော၊
ရေသောက်ခြင်း၏ကာလ” ။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ တတ္တကိစ္စံ
ဝါ၊ ၎င်း။ “ဂမနကာလော၊ သွားခြင်း၏ကာလ။ ဌာနကာလော၊ ရပ်ခြင်း၏
ကာလ” ။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဣရိယာပထံဝါ၊ ဣရိယာပုထံ
ကို၎င်း။ ပုဗ္ဗဏှော၊ နံနက်ကာလ။ သာယန္တော၊ ညကာလ။ ဒိဝါ၊ နေ့ကာလ။
ရတ္တိ၊ ညဉ့်ကာလ” ။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ စန္ဒိမသ္မာရိယာဒိပရိ
ဝတ္တနံဝါ၊ လ၊ နေ စသည်တို့၏ မြင်းမိုရ်တောင်ကို လက်ျာရစ်လှည့်၍ သွား
ခြင်းကို၎င်း။ “အစုမာသော၊ လခွဲ။ မာသော၊ တလ” ။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။
နယေန၊ ဖြင့်။ အကောရတ္တာဒိသင်္ခါတံ၊ နေ့ညဉ့် စသည်ဟု ဆိုအပ်သော။

(၃၇၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကာလသဉ္စယံဝါ၊ ကာလတို့၏ အပေါင်းကို၎င်း။ ဣတိဝေ၊ သို့။ တံတံ၊ ဓမ္မ
 စသောအကြောင်းထိုထိုကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပညတ္တော၊ ပညတ်အပ်သော
 အနက်သည်။ ကာလောနာမ၊ ကာလမည်၏ ပန၊ ဆက်အံ့။ သော၊ သေသော
 ကာလော၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဤကာလသည်။ သဘာဝတော၊ ပရမတ္ထ
 သဘောအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပညတ္တိမတ္တကောဝေ ပညတ်မျှ
 သည်လျှင်။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ ဖဿဝေဒနာ
 ဒိနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏။ ယော သေသောပုဉ္ဇော၊ အကြင်
 အပေါင်းအစုသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သောပုဉ္ဇော၊ ထိုအပေါင်းအစုကို။ ဣဓ၊ ဤ
 ကုသိုလ်အရာ၌။ သမ္မဟောတိ၊ ဟူ၍။ ဝိဘာဝိတော၊ ၏။ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့
 ဣတိရေလူ တံတံဥပါဒါယ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ကာလ
 သမ္မဟောပိ၊ ကာလသမယ၊ သမ္မဟသမယတို့ကိုလည်း။ ဥတု၊ ၍။ (ဝိညေ
 ယျောတိ သမ္ပန္နော)။ ပန၊ ထိုမှတပါးသော။

ဂါထာနက်။ ။ ဟေတုတိ၊ ဟေတုဟူသော။ သေ သေသောသမယော၊ ကို။
 ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ အဓိကာရေ၊ ဤသမယသဒ္ဓါ၏ အနက်ကို ထုတ်ရာ၌။
 ပစ္စယောဝဇ္ဇတိ၊ ပစ္စည်းဟူ၍သာလျှင်။ ဝိညေယျော၊ ၏။ (ဣတိကြ၊
 ဧဖြင့် ဟေတုဟေတု သာဓာရဏဟေတုကိုစင်စေ)။ တဿဟေတုနော၊
 ထိုဟေတုဟု ဆိုအပ်သော သမယ၏။ ဒွါရဝသေနဝါ၊ ဒွါရ၏ အစွမ်းဖြင့်
 ၎င်း။ ပစ္စယာနံ၊ ဟေတုပစ္စည်း၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းစသည်တို့၏။ ဝသေနဝါ၊
 အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ အနေကဘာဝေါ၊ တပါးမက များသည်၏ အဖြစ်ကို။
 ဝိညေယျော၊ သိအပ်၏။

ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဧတ္ထ ဧတ္ထသ္မိံ အဓိကာရေ ဌ။ ပစ္စယောဝ၊ ပစ္စည်းသည်သာ
 လျှင်။ ဟေတုနာမ၊ ဟေတုမည်၏။

၅၈၂။ ။ ဤအလိုသော် ဣတိကို နာမဝါစကယ၍ ဂါထာ၌ “ဧတ္ထဧတသ္မိံ အဓိ
 ကာရေ ပစ္စယောဝ ဟေတုတိ ဟေတုနာမ”ဟု ယောဇနာလိုက်၊ ထိုကြောင့်
 “ဣတိသဒ္ဓေါ နာမဝါစကော”ဟု ယောဇနာ၌ဆိုသည်။

သမဝါယော ပစ္စယသမဝေါ၊ ဟေတု ပန ဧကေကော ပစ္စယောတိ အယံ
 ဧကတိ ဝိပဿယော စသိတဉ္ဇော၊ ဣဿ-ဝိဝ-ဿ။

တဿ ဟေတုနော၊ ဧ၊ ခွါရာနံဝါ၊ တို့၏၎င်း။ ပစ္စယာနံဝါ၊ တို့၏၎င်း။
ဝသေန၊ ဖြင့်။ အနေကဘာဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ၊

ကျမ်းတက်။ ။ ဟေတု၏ ခွါရ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း အနေက
အဖြစ်ကို အကျယ်ချဲ့လိုရကား ‘ကတံ’ စသည်ကို မိန့်သော်။

ကတံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အဘယ်သို့ သိအပ်သနည်းဟူမူကား ။ ဟိ၊ ခွဲအံ့။ စက္ခုဒွါရာ
ဒိသု၊ စက္ခုဒွါရစသည် တို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခုဝိညာဏာ
ဒီနံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်စသည်တို့၏။ စက္ခုရူပအာလောက မနသိကာရာဒယော၊
စက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံ၊ အလင်း၊ နှလုံးသွင်းခြင်း အစရှိကုန်သော။ အနေက၊
များစွာကုန်သော။ (ထည့်) ။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ စက္ခုဝိညာဏာနံ အနေကပစ္စယဒဿနေန တံတံဒွါရိကာနံ ကုသလာ
နဉ္စ တပ္ပစ္စယတံ ဒေသေတိ။ ။ နိကာ ၆၀-ဆ။

တပ္ပစ္စယတံ အနေကပစ္စယတံ။ ။ အနု ၆၀-ဆ။

မဟာပကရဏော၊ ပဋ္ဌာန်း ကျမ်းကြီး၌။ “ဟေတု ပစ္စယော အာရမ္မဏ
ပစ္စယော”တိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ယေတုဝိသတိ
ပစ္စယာ၊ အကြင် နှစ်ဆယ့်လေး ပစ္စည်းတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်
ကုန်၏။ (ယေကား ပါဌသေသ)။ ဘေသု၊ ထိုပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး၌ ဟောတော်
မူအပ်ကုန်သော နှစ်ဆယ့်လေးပစ္စည်းတို့တွင်။ ဝိပါကပစ္စယဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ပစ္စာ
ဇာတ ပစ္စယဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ သေသ၊ ဝိပါကပစ္စည်း၊ ပစ္စာ
ဇာတပစ္စည်းတို့မှကြွင်းကုန်သော။ မဟာပကရဏေ၌။ ဗ၊ ဝိသတိပစ္စယာစ၊
(ဤမှာယှဉ်)။ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပစ္စည်း တို့သည်လည်း။ ကုသလဓမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်
တရားတို့၏။ ပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းတို့သည်။ ဟောန္တိယေဝ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်
တည်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေပိပစ္စယာ၊ ထိုစက္ခု၊ ရူပ၊ အာလောက၊
မနသိကာရစသောပစ္စည်း၊ ဟေတု အာရမ္မဏစသော နှစ်ဆယ့်နှစ်ပစ္စည်းတို့
ကိုလည်း။ ဣမ၊ ဤကုသိုလ်အရာ၌။ ဟေတုတိ၊ ဟေတုဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊
အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ဝေဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ တဿ ခွါရာနံဝါ စသည်ဖြင့်
ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အဿဟေတုနော၊ ထိုဟိတ်၏။ ဣမိနာခွါရဝသေ
နံဝါ၊ ဤခွါရ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဣမိနာပစ္စယဝသေနံဝါ၊ ဤပစ္စည်း၏
အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ အနေကဘာဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဝေဝုတ္တ

(၃၈၁)

အဋ္ဌကထာသီလနိဒ္ဒါအဋ္ဌကထာနိဿယ

နယေန၊ ဤသို့ ဝေမနေကေသုစသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သမဝါ
ယာဒယော၊ သမဝါယ အစရှိကုန်သော။ တေပဉ္စအတ္ထာ၊ ဤငါးပါးသော
အနက်တို့ကို။ ဣဓဤကုသိုလ် အရာ၌။ သမယသဗ္ဗေန၊ သမယသဗ္ဗါဖြင့်။
အဋ္ဌကထာစရိယေဟံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်။ (ထည့်)။ ပရိဂ္ဂဟိတာ၊
သိမ်းယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ငါးပါးသော အတ္ထကို ယူသည်ကို မခံချီရကား “ကသွာ” စသည်ဖြင့်
စောဒနာသည်။

ကသွာပန၊ ကြောင့်ကား။ တေသု၊ ထိုငါးပါးသော အနက်တို့တွင်။
ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဧကံ၊ တပါးပါးသောအနက်ကို။ အပရိဂ္ဂဟေတွာ၊
မယူမရှိ။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်အောင်စုံသော ငါးပါးသော အနက်တို့ကို။ အဋ္ဌ
ကထာစရိယေဟံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်။ (ထည့်)။ ပရိဂ္ဂဟော၊ သိမ်းယူ
ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။
တေနတေန၊ သမဝါယစသည်ဟု ဆိုအပ်သော သမယထိုထိုဖြင့်။ တဿတဿ
အတ္ထဝိသေသဿ၊ ထိုထိုသို့သော အနေကဟေတု ဝုတ္တိစသော အနက်တို့ကို။
ဒီပနတော၊ ပြခြင်းကြောင့်။ ပရိဂ္ဂဟော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ဟိ၊ ရဲ့အံ့။ တေသု၊
ထိုသမဝါယအစရှိသော ငါးပါးသော သမယတို့တွင်။ သမဝါယသင်္ခါတော၊
သမဝါယအနက်ဟု ဆိုအပ်သော။ သမယော၊ သမယသည်။ အနေကဟေတု
တော၊ တပါးမက များသော အကြောင်းကြောင့်။ ဓမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်စသော
ဓမ္မတို့၏။ ဝုတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။

ကျမ်းတော်။ ။ ဝုတ္တိံ ဒီပေတိ၏ လဒ္ဓဂုဏ်ကို ပြလိုရကား “တေန ကေသံ၊ ရဏ
ဝါဒေါ ပဋိသေမိတော ဟောတိ” ကို မိန့်သော်။

တေနဒီပနေန၊ ထိုသို့ အနေက ဟေတုကြောင့် ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊
ဖြစ်ခြင်းကို ပြကြောင်း ဖြစ်သော သမဝါယဟု ဆိုအပ်သော သမယဖြင့်။
သယံ အတ္တနော၊ ၏။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိ ဘာဝတော၊ အကြောင်း တရားတို့၏
ညီညွတ်ခြင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနေကဟေတုတော၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။
ဝုတ္တိံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ ဝါ၊ သမဝါယသင်္ခါတော၊ သမဝါယ အနက်ရှိသည်ဟု
ဆိုအပ်သော။ သမယော၊ သမယသည်။ ယာယပစ္စယသာမဂ္ဂိယာ၊ သည်။
သတိ၊ သော်။ ဣတိဣမဿ၊ ကို။ ပကာသနဝသေန၊ ဖြင့်။ အနေကဟေတု

တောကြောင့်။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ငုတ္တိံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုအနေက
ဟတုကြောင့် ဓမ္မတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော သယေဖြင့်။ ကေ
ကာရဏဝါဒေါ၊ ကြပတေ့လျှင် အကြောင်းရှိသော ဝါဒကို။ ဝါ၊ ကေ
ကာရဏဝါဒေါ ဣဿရကာရဏဝါဒေါ၊ ပြဟွာလျှင် အကြောင်းဟူသော
ဝါဒကို။ ပဋိသေမိတော၊ မြစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဇနိဗ္ဗယ်။ ။ ကေကာရဏဝါဒေါတိ ပကတိကာရဏဝါဒေါ၊ ဣဿရကာရဏဝါ
ဒေါဝါ။ ။ ဋီကာ-၆၁-ဆ။

ဤဒီကာ၌ ပကတိဿရကိုသာ ဆိုသည်ကား ဥပလက္ခဏနည်းတည်း၊ ပဇာပတိ
ကာရဏ၊ ပုရိသကာရဏ၊ ကာလကာရဏ၊ ဘာဝကာရဏ စသောဝါဒတို့ကို
လည်း ဤ၌ သပြိတ်အပ်၏။ (တနည်း) နိဒဿနမတ္ထုသာ မဟုတ်ပေဘူး၊ ဝါ
သဒ္ဓါဖြင့် ပဇာပတိကာရဏစသည်ကိုလည်း ဒီကာဆရာ သိမ်းယူပေသတည်း။
ပကတိဿရဝါဒဂ္ဂဟနံ နိဒဿနမတ္ထံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပဇာပတိ ပုရိသကာလဝါဒေါ
ဒယောဝိ ကေကာရဏဝါဒေါတိ၊ ဝါသဒ္ဓေနဝါ တေသမ္ဘိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
အနု-၆၀-ဆ။

ပကတိဝေ လောကဿ ကာရဏန္တိ ပဝတ္ထော ဝါဒေါ ပကတိကာရဏဝါဒေါ၊
ဣဿရောဝေ လောကဿ ကာရဏန္တိ ပဝတ္ထော ဝါဒေါ ဣဿရကာရဏ
ဝါဒေါ။

အဘယ်ကြောင့် ပကတိကာရဏဝါဒ စသည်တို့သည် ကေကာရဏဝါဒမည်
သနည်းဟူမူ....

ဧကေနော ပကတိသင်္ခါတေန ကာရဏေန ပဝတ္ထော န အနေကေဟိ ကာရ
ဏေဟိတိ ပကတိကာရဏဝါဒေါ ကေကာရဏဝါဒေါနာမ။

ဣဿရကာရဏဝါဒ၊ ပဇာပတိကာရဏဝါဒ စသည်တို့ကို ဤနည်းအတူ
သိအပ်၏။ များစွာသော အကြောင်းကြောင့် ဓမ္မတို့၏ဖြစ်ခြင်းကိုပြသဖြင့် ကေ
ကာရဏဝါဒကိုသာ မြစ်ရသလော စုဒ္ဓိရှိရကား “သမဝါယောစ နာမေသ”
စသည်ကိုမိန့်သော်။

လိုရင်းကား-ဧကော ကတ္တာနာမ နတ္ထိ အစရှိသည်တည်း။ အဓိပ္ပါယ်ကား
ပြဟွာ၊ ဗိဿနိနတ်အစရှိသော တစုံတယောက်သော ပြုတတ်သောသူမည်သည်
မရှိ၊ ဤအနက်ကိုလည်းပြ၏ဟူလို။ သမဝါယဟု ဆိုအပ်သော သမယဖြင့်
တစုံတယောက်သော ပြုတတ်သောသူ မရှိဟူသော အနက်ကိုလည်း ပြသော
အဖြစ်ကို ဆရာ အဘယ်သဘောကြောင့် သိသနည်း စုဒ္ဓိရှိရကား “သမဝါ
ယောစ နာမေသ။ ပ။ တသ္မာ”ကို မိန့်သော်။

(၃၀၂)

အဋ္ဌသင်္ဂဟနိပါတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ သေသော သမဝါယောနာမ၊ ဤသမဝါယမည်သည်။
(ပကတိကတ္တား)။ သာဓာရဏဖလနိပ္ပဒါနော၊ ဆက်ဆံသော အကျိုးကို
ပြီးစေခြင်း၌။ အညမညာပေက္ခော၊ အချင်းချင်းငဲ့သည်။ (ဝိကတိကတ္တား)။
ဟောတိ၊ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အချင်းချင်းငဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ကော၊
ဗြဟ္မာ၊ ဗိဿနိုးအစရှိသော တစုံတယောက်သော။ ကတ္တာနာမ၊ ပြုတတ်သော
ကတ္တာမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။” ဣတိဣဒမ္ပိအတ္ထံ၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ ဒီပေ
တိ၊ ဤ။

အနိပ္ပဒါနံ။ “သမဝါယမည်သည် အပေါင်းဖြစ်၍ အချင်းချင်း ငဲ့သည်ဟူ၍မဆို
သင့်၊ အစိတ်တို့သည်သာ အညမညာပေက္ခာဖြစ်သည် မဟုတ်လောဟူမူ....
အညမညာပေက္ခောတိ အဝယဝါနိ အညမညာပေက္ခတာယ သမုဒါယော
ဝုတ္တော။” ။ ဋီကာ-၆၁-ဆ။

အနက် ။ အဝယဝါနိ၊ အစိတ်တို့၏။ အညမညာပေက္ခတာယ၊ အချင်းချင်း
ငဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမုဒါယော၊ အပေါင်းကို။ အညမညာပေက္ခောတိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဤ။

အဝယဝဓမ္မေန၊ အစိတ်ဖြစ်သော တရားဖြင့်။ သမုဒါယဿ၊ အပေါင်း
ဖြစ်သောတရားကို။ အပဒိသိတဗ္ဗတ္တာ၊ ညွှန်ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဟိတ်
တေ။ အသို့နည်း ဥဒါဟရဏ ညွှန်းလောဟူမူ “သမံ စုဏ္ဍံ အလင်္ကတော ဒေဝ
ဒတ္တော” ဟု ညွှန်းလေ။ သမံစုဏ္ဍံ၌ဩတ်တမတ်၊ ပိတ်ချင်းတမတ်၊ ချင်းတမတ်
အမျှချိန်၍ကြိတ်သော အပေါင်းဖြစ်သော အမှုန့်ကိုအစိတ်မျှလေသောကြောင့်
သမံစုဏ္ဍံဟု ဆိုသည်။ တန်ဆာဆင်ကောင်းရာရာ ဦးခေါင်း၊ နား၊ လက်စသည်
တို့၌ တန်ဆာဆင်အပ်သော အပေါင်းဖြစ်သော ဒေဝဒတ်ကို အလင်္ကတော
ဒေဝဒတ္တောဟု ဆိုသည်။ ဆက်ဆံသောအကျိုးကို ပြီးစေခြင်း၌ အစိတ်အစိတ်
ဖြစ်ကုန်သောအကြောင်းတို့၏ ငဲ့ခြင်းသည် အသို့ဖြစ်သနည်းဟူမူ....
အပေက္ခာ စ ယာဝ သဟာယကာရဏသမာဂမော န ဟောတိ၊ တာဝ
ဖလဿ အနိပ္ပဒါနံ သမာဂမေ နိပ္ပဒါနသမတ္ထဿ နိပ္ပဒါနဉ္စ”။

အနက် ။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ သဟာယကာရဏ သမာ
ဂမော၊ သဟဲဖြစ်သော အကြောင်း၏ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်
သေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ဖလဿ၊ အကျိုးကို။ အနိပ္ပဒါနဉ္စ၊ မပြီးစေခြင်း
မဖြစ်စေခြင်းသည်၎င်း။ သမာဂမေ၊ သဟဲဖြစ်သောအကြောင်း၏ ပေါင်းဆုံ
ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ နိပ္ပဒါနသမတ္ထဿ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော
အကြောင်း၏။ နိပ္ပဒါနဉ္စ၊ ပြီးစေခြင်းဖြစ်စေခြင်းသည်၎င်း။ အပေက္ခာ၊ မည်၏။

ဤဒီတာ၌ သမာဂမေ နိပ္ပါဒနန္တရိသာ မဆိုမူ၍ နိပ္ပါဒနသမတ္ထဿ ဟု အတယ်ကြောင့် မ,ရသနည်းဟူမူ-

နိပ္ပါဒေတုံ အသမတ္ထဿ ပန ပစ္စန္နရာနံ သဟဿေဝိ သမာဂမေ နတ္ထိ သမတ္ထ တာတိ အာဟ နိပ္ပါဒနသမတ္ထဿာတိ-ဟု(၆၈-ဆ)အနုဖြင့်ချေ။

ထိုမှဤမှလာ၍ ပေါင်းဆိုကြသည်ကို သမာဂမ ဆိုသလောဟူမူ-

သမာဂမောစ ယေသု ယုဇ္ဇမာနေသု နိဗ္ဗာပါရေထုဝိ ဖလဿ ပဝတ္ထိ၊ တေသံ သမ္ဘာဝေဂိတိ။ ။ဋီကာ-၆၀-ဆ။

အနက်။ ။ယေသုကာရဏေသု၊ အကြင်အကြောင်းတို့သည်။ ယုဇ္ဇမာနေသု၊ ယှဉ် ကုန်သည်ရှိသော်။ နိဗ္ဗာပါရေထုဝိ၊ ဗျာပါရကင်းကုန်သော်လည်း။ ဖလဿ၊ ၏။ ပဝတ္ထိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ တေတိ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုအကြောင်းတို့၏။ သမ္ဘာဝေဂိ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သမာဂမော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အနက်တို့ကို ယုတ္တိအားဖြင့် ချဲ့လိုရကား “သဘာဝေန ဟိ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သဘာဝေန၊ သဘောအားဖြင့်။ ကာရဏေ၊ စက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံ စသောအကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ကာရဏန္တရာပေက္ခာ၊ ဗြဟ္မာ၊ မိဿနိုးနတ်အစရှိသောအကြောင်းတပါးကိုငဲ့ခြင်းသည်။ အယုတ္တာ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဧကောဏတ္တာနာမ နတ္ထိ၏အကျိုးကို ပြလိုရကား “ဝေ” စသည် တက်)။ ဝေပုတ္တနယေန၊ ဤသို့ သမဝါယောစ နာမေသ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဧကဿ၊ တခုသော။ ကဿစိ၊ တစုံတခု သော။ ကာရဏဿ၊ ဗြဟ္မာ၊ မိဿနိုးနတ် အစရှိသောအကြောင်း၏။ အဘာဝ ဒီပနေန၊ မရှိခြင်းကိုပြခြင်းဖြင့်။ “သယံ၊ မိမိသည်။ သုခဒုက္ခံ၊ ချမ်းသာ၊ ဆင်းရဲ ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏”။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော မိစ္ဆာအယူသည်။ ပဋိသေမိတံ၊ သည်။ ဟေတု၊ ၏။

ကျမ်းတံ၊ ။ဧတေသု ဟိ အစရှိသောစကား၌ တစုံတယောက်သောစောကေ ဝုတ္တိလ်သည် စောနေနာဖွယ်ရှိသောကြောင့် ထိုစောနေနာကို ပြလိုရကား “တတ္ထ သိယာ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဧတေသုဟိတိအာဒိ၊ ဧတေသုဟိ၊ အစရှိသော။ ယံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တတ္ထ တသို့ ဝစနေ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဧတေသုဟိ အစရှိသော

(၃၈၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

စကား၌။ ကဿစိတစုံတယောက်သောသူ၏။ စောဒနာသည်။ သိယာ၏။ ဝါ။ ကဿစိ၏။ ဧဝံပရိဝိတက္ကောသည်။ သိယာ၏။ (နောက်ကား သာရဇ္ဇ ခီပနီ)။ “အနေကဟေတုတော ဝုတ္တိံ ဒီပေတိ”တိ၊ ဒီပေတိဟူသော။ ယံဝစနံ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တိ၏။ တံဝစနံ၊ ထိုအဋ္ဌကထာ ဆရာ ဆိုသော စကားသည်။ နယုတ္တံ၊ မသင့်။

စောဒနာနုသန္ဓေ။ အရှင်စောဒကဆရာ-အနေကဟေတုတော ဝုတ္တိံ ဒီပေတိ ဟူသော စကားသည် မသင့်ဟု သင်စောဒကဆို၏။ များစွာသော အကြောင်းကြောင့် ဓမ္မတို့၏ မမြစ်ခြင်းကြောင့် မသင့်သလောဟု သူတပါးတို့ စောဒနာ ဖွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ပယ်လိုသော စောဒကဆရာသည် “ကိံကာရဏာ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ကိံကာရဏာကြောင့်။ နယုတ္တံ၊ သနည်း။ အသာမဂ္ဂိယံ၊ မညီမညွတ်ခြင်း၌။ ဝါ။ အစိတ်အစိတ် တခုတခုစီ ဖြစ်ခြင်း၌။ အဟေတုနံ၊ အကြောင်းမဟုတ် ကုန်သော စက္ခု၊ ပဿာဒ၊ ရူပါရုံ၊ အလင်း၊ နှလုံးသွင်းခြင်းစသော တရားတို့၏။ သာမဂ္ဂိယမ္ပိ၊ ညီညွတ်ခြင်း၌လည်း။ အဟေတုဘာဝါ ပတ္တိတော၊ အကြောင်း မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ။ အကြောင်း၏ အဖြစ်သို့ မရောက်ခြင်းကြောင့်။ နယုတ္တံ၊ မသင့်။

ဗုဒ္ဓဗ္ဗဗ္ဗ။ အသာမဂ္ဂိယံကား အဟေတုနံ၌ အံဇာရ၊ စောဒက ဆရာစကား၌ ဖဿ အစရှိသော သဘော အထူးသည် ဝေဒနာ အစရှိသော သဘောနှင့် တကွဖြစ်သည်ရှိသော် ဖဿအစရှိသော သဘောမှပြန်၍ ဝေဒနာအစရှိသော သဘောမဖြစ်၊ ဝေဒနာ အစရှိသော သဘောသည် ဝေဒနာအစရှိသော သဘောမှပြန်၍ ဖဿ အစရှိသော သဘော မဖြစ်၊ ထိုကြောင့် အညီအညွတ် တကွ မဖြစ်ကုန်သော စက္ခု၊ ရူပါရုံ၊ အာလောက၊ မနသိကာရတို့၏ စက္ခုပိညာဉ်၏ အကြောင်းမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ရှိလသော် အညီအညွတ် တကွ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း အကြောင်း မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်ဟု စောဒကဆရာ၏ အလိုအာသော်ကို ထိအပ်၏။

အသာမဂ္ဂိ။ပ။ ပတ္တိတောတိ စက္ခုရူပါလောကမနသိကာရာနံ အသမဝေတာနံ စက္ခုပိညာဏဿ အဟေတုဘာဝေ သတိ သမဝေတာနံ တံသဘာဝါ ပိနိဝတ္တိ တော တေတု သာဝါနာပတ္တိတောတိ အတ္ထော၊ န ဟိ သဘာဝန္တရံ ဟော တိတိ။ ိုရိကာ ဝေ-သ။

အနက်။ အသာမဂ္ဂိ။ပ။ ပတ္တိတောတိတ္ထေ၊ ဌ။ အသမဝေတာနံ၊ အညီအညွတ် တကွမဖြစ်ကုန်သော၊ စက္ခုရူပါလောကမနသိကာရာနံ၊ တို့၏၊ စက္ခုပိညာဏဿ၊

၏။ အဟေတုသာဝေ၊ သည်။ သတိ၊ သေ၊ သမဝေတာနံ၊ အညီအညွတ် တကွ ဖြစ်ကုန်လေသည်။ တံသဘာဝါဝိနိဝတ္တိတော၊ ထိုသို့၊ ရူပသော သဘောမှ ပြန်၍ တပါးသော သဘောအားဖြင့် မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုစက္ခု၊ ရူပ စသည်တို့၏ သဘောမှမဆုတ်မနစ် မပြန်လည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတု သာဝါနာပတ္တိတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သို့ မရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ စောဒကဆရာအလို အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ဟိယာသော၊ ကြောင့်။ သဘာဝန္တရံ၊ ဖဿစသော သဘောတရား တပါးသည်။ အညေန၊ ဝေဒနာ စသော သဘောတရား တပါးနှင့်။ သဟိတံ၊ တကွဖြစ်သည်ရှိသော်။ သဘာဝန္တရံ၊ ဖဿအစရှိသော သဘောမှပြန်၍ ဝေဒနာအစရှိသော သဘောတရား တပါးသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒုတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံသဘာဝါဝိနိဝတ္တိ တောတိ၊ ဟူ၍။ မယာ၊ ဝါသည်။ ဥတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

စောဒကဆရာသည် မိမိစကားကိုပင် အန္တုပမာဖြင့် ပြီးစေလိုရကား ‘နဟိ’ စသည်ကို မိန့်သော်။ ဟိကား သမတ္တနတည်း။ သမတ္တနဟူသည်ကိုလည်း တထာဟိဖွင့်။ တထာ တံဝစနံ ဟိသစ္စံ၊ ယောဇနာဟု ဇာတိဝိသေသစန ဆို၏။

ဟိ-သစ္စံ၏။ အန္တသတေ၊ သူကန်း တရာတွင်။ ဧကသ္မိံအန္တေ၊ တယောက် တယောက်သော သူကန်းသည်။ ဒဠ္ဍိဌာ၊ အသက္ကောန္တေ၊ သော်။ အန္တသတံ၊ တကွဖြစ်သော သူကန်းတရာသည်။ နပဿတိ၊ မမြင်။ ဣတိစောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဥသိသတေ မံ ဌတော၊ ဣဒံဝစန မမြဲပိဉ္စ မံသဒ္ဓါ၏ သာမျတ္တကမ္မတ္တ နှစ်ပါးကို သိအပ်သကဲ့သို့၊ ဤအန္တသတံ ပဿတိ ဟူသော ပါဠိ၌လည်း အန္တ သတံကိုရှေ့ကိုးမူ နိဒ္ဒါရုဏ၌ ပစ္စတ္တ၊ နောက်ကိုးမူကတွတ္တ၌ ပစ္စတ္တဟု သိအပ်၏။ အန္တသတံ ပဿတိတိစ ပစ္စတ္တဝစနံ နိဒ္ဒါရုဏေ ဘုမ္မဝသေန ပရိဏာမေတွာ အန္တသတေတိ အာဟ။ ။အနု ၆၀-ဆ။

ဧကေကသ္မိံဆိုလိုလျက် ဝိစ္ဆာလောပဖြစ်၍ ဧကသ္မိံဆိုသည်။ ဧကသ္မိန္နိ အန္တ သတေ ဧကေကသ္မိံ အန္တေတိ အဓိပ္ပါယ်သော။ ။ဒွိကာ ၆၁-ဆ။

တံဝစနံ၊ သည်။ နော နယုတ္တံ၊ မသင့်သည်မဟုတ်။ ယုတ္တံဝေ၊ သင့်သည် သာတည်း။

နိယံ။ ။ပဋိသေမ၊ နှစ်ချက်ပြုမူ၊ ပကတိအနက်၊ ထွက်၏အမှန်၊ ဝေစွက်၍ပြန်။ တို့ကို ချသောအားဖြင့် အသာမဂ္ဂိယာ အဟေတုနံ။ပ။ ပတ္တိတော ဟူသော စောဒကဆရာ၏ စောဒနာကို ဖြေလိုရကား “သာဓာရဏဖလနိပ္ပါဒကတ္တေန” စသည်ကို မိန့်သော်။

(၃၈၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သာဓာရဏဖလနိပ္ပဒါနက္ခေယံ၊ ဆက်ဆံသောအကျိုးကို ပြီးစေ
တတ်သော အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ ဆက်ဆံသောအကျိုးကို ပြီးစေ
တတ်သော အကြောင်း၏အဖြစ် တည်းဟူသော နိဿယ၊ အာရမ္မဏ အစရှိ
သောသတ္တိဖြင့်။ ဌိတဘာဝေါ၊ တည်သော အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။
သင်္ဃမဂ္ဂိ၊ မည်၏။ ယေသံကေသဉ္စ၊ အကြင် အမှတ်မရှိကုန်သော။ (ထည့်)။
အနုကေသံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်အစရှိသောအကျိုး၏အကြောင်းမဟုတ်ကုန်သော
သဒ္ဓ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ အစရှိသော များစွာသောအကြောင်းတို့၏။ သမော
ဓာနမတ္တံ၊ ပေါင်းခြင်းမျှသည်။ နုသာမဂ္ဂိ၊ သာမဂ္ဂိ မမည်။

အနုလန္တေ။ ။နုဟိ ကေသိံ အန္တေ စသော အန္တပမာကို ဖြေလိုရကား “နစ
အန္တာနံ” စသည်ကိုမိန့်။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အန္တာနံ၊ သူကန်းတို့၏။ ဒဿနံနာမ၊ မြင်ခြင်းမည်သည်။
သာဓာရဏဖလံ၊ ဆက်ဆံသောအကျိုးသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

ကျမ်းတက်။ ။မြင်ခြင်းသည် သူကန်းတို့၏ ဆက်ဆံသော အကျိုးမဟုတ်သော
အဖြစ်ကို ဆရာအဘယ်ကြောင့် သိသနည်း စုဒ္ဓါရုံကား “ကသ္မာ အန္တသတေ”
စသည်ကို မိန့်သော်။

ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဉာယတိ၊ သိအပ်သနည်းဟူမူ။ အန္တသတေ၊ သူကန်း
တရာသည်။ သတိပဿနိသော်လည်း။ တဿ၊ ထိုသူကန်းတရာ၏။ ဒဿနဿ၊
မြင်ခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဉာယတိ၊ သိအပ်၏။ (ဤ၌
အသင့်ကို ပြလိုရကား “စက္ခာဒိနံ ပန” စသည်ကို မိန့်သော်။) ပန၊ အလျော်
ကိုဆိုအံ့။ စက္ခာဒိနံ၊ စက္ခုစသည်တို့၏။ တံဒဿနံ၊ ထိုမြင်ခြင်းသည်။ သာဓာ
ရဏဖလံ၊ ဆက်ဆံသောအကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်
နည်းဟူမကား။ တေသံ၊ ထိုစက္ခုအစရှိသည်တို့၏။ ဘာဇေ၊ ရှိသည်။ သတိ၊
ဖြစ်လတ်သော်။ ဘာဝတော၊ မြင်ခြင်းအစရှိသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။

ကျမ်းတက်။ ။မညီညွတ်ခြင်း၌ အကြောင်းမဟုတ်ကုန်သော တရားတို့၏လည်း
ညီညွတ်ခြင်း၌ အကြောင်းအဖြစ်ကို ယုတ္တိအားဖြင့် ပြီးစေအပ်သည် မဟုတ်
လော စုဒ္ဓါရုံကား “အသာမဂ္ဂိယံ” စသည်ကို မိန့်သော်။

စ၊ ဆက်။ အသာမဂ္ဂိယံ၊ မညီမညွတ်ခြင်း၌။ အဟေတုနမ္ပိ၊ အကြောင်းမဟုတ်
ကုန်သော စက္ခုအစရှိသည် တို့၏လည်း။ သာမဂ္ဂိယံ၊ ၌။ ဟေတုဘာဝေါ၊

အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ သိဝိကဗ္ဗဟနာဒီသု၊ ထမ်းစင် ထမ်းခြင်း စသည်
 တို့၌။ (ထည့်)။ သိဒ္ဓေါ၊ လောက၏မျက်မှောက်အားဖြင့် ထင်ရှား၏။ တသ္မာ၊
 ထိုသို့ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယံအတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ နသ္မာ၊
 ဓေတဗ္ဗော၊ တစုံတခုသော သာဓကအကြောင်းဖြင့် မပြီးစေအပ်ပြီ။ (တသ္မာ
 စသည်ကား ပါဌသေသ။ ပိသဒ္ဓေါ၊ အရူစိ သူစနုတ္တော၊ စသဒ္ဓေါ၊ ဝါကျာ
 ရမ္မော)။ သွာယံ သောအယံ ဟေတုဘာဝေါ၊ ကို။ အသမဂ္ဂိယံ၊ ၌။ ဖလာ
 ဘာဝေနစ၊ အကျိုးမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သမဂ္ဂိယံ၊ ၌။ အသမာဓလဿ၊
 ထိုအကျိုး၏။ ဘာဝေနစ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။
 ဟိ-သမ္ပု၊ ၏။ စက္ခာဒိနံ၊ တို့၏။ ဝေကလ္လော၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ စက္ခုဝိညာ
 ဏာဒိနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။ လောကဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ၌။ ပစ္စက္ခ
 သိဒ္ဓေါ၊ မျက်မှောက် အားဖြင့် ထင်ရှား၏။ အဝေကလ္လော၊ သည်။ သတိ၊
 သော်။ ဘာဝေါ၊ ရှိခြင်းသည်။ လောကဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ၌။ ပစ္စက္ခသိဒ္ဓေါ၊ ၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ နသမာဓေတဗ္ဗော၊ မပြီးစေအပ်။ ဣတိအယံ၊ ကား။
 ပရိဟာရော၊ တည်း။ (နိဂုံးအုပ်လိုရကား “အယံတာဝ” စသည်ကို မိန့်သော်)။
 တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ အယံအတ္ထော၊ များစွာသောအကြောင်းကြောင့် ဓမ္မတို့၏
 ဖြစ်ခြင်း အစရှိသော ဤအနက်သည်။ သမဝါယသင်္ခါတေန၊ သမဝါယ
 အနက်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ သမဝါယအနက်ရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ သမ
 ယေန၊ သမယတ္ထသည်။ ဝါ၊ သမယသဒ္ဓါသည်။ ဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ (တနည်း) သမယေန၊ ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒီပိတော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။

ကျမ်းတော်။ ။ သမဝါယဟု ဆိုအပ်သော သမယသည် များစွာသောအကြောင်း
 ကြောင့် ဓမ္မတို့၏ဖြစ်ခြင်း အစရှိသော အနက်ထူးကို ပြသောဟု ဆို၏။ ခဏဟု
 ဆိုအပ်သော သမယသည် အဘယ်အနက် ပြသသကို ပြသနည်း စုဒ္ဓိရှိရကား
 ‘ယောပနေသ’ စသည်ကို မိန့်သော်။ (လိုရင်းကား ဝေဒေတေသု အစရှိ
 သည်တည်း)။

ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် ခဏဟု ဆိုအပ်သော သမယသည် ကုသိုလ်ဖြစ်
 ခြင်း၏ ဗုဒ္ဓိတ၏ အဖြစ်ကို ပြသောဟု ဆို၏။ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဟူသည်
 အဘယ်နည်း စုဒ္ဓိရှိရကား “သုဋ္ဌတရံ ကုသလံ ဗုဒ္ဓိတမေဝ” ကို မိန့်သော်။

ကုသိုလ်ကို အလွန်ရခဲစွာတည်း၊ ဤသည်လျှင် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်း ဖြစ်သိသော်။
 ဆရာကုသိုလ်သည် အတိဗုဒ္ဓိတဖြစ်သောဟု ဆရာဆို၏။ အလုံးစုံသော ကုသိုလ်

(၃၈၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယံ

ပင် အတိဒုလ္လဘဖြစ်သလော စုဒ္ဓိရှိရကား ‘လောကုတ္တရဓမ္မာနံ’ စသည်ကို မိန့်သော်။ ဝါဝရေ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ အစရှိသော အက္ခဏတို့၌လည်း ကုသိုလ် ဖြစ်သည့်မဟုတ်လော စုဒ္ဓိရှိရကား ‘လောကုတ္တရဓမ္မာနံ’ စသည်ကိုမိန့်သော်။ လောကုတ္တရာ တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုသော ကုသိုလ်နှင့် ကျေးဇူးမပြုသော ကုသိုလ်သည် ကုသိုလ်၏ အဖြစ်ဖြင့် အတူတူမဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် ထိုကုသိုလ်သည် အတိဒုလ္လဘ ဖြစ်သနည်း စုဒ္ဓိရှိရကား ‘ခဏာယတ္ထိ’ကို မိန့်သော်။

ခဏနှင့် စင်သောကြောင့် အတိဒုလ္လဘဖြစ်သောဟု ဆရာဆို၏။ ခဏနှင့် စပ်လျှင် ပင် အဘယ်ကြောင့် အတိဒုလ္လဘဖြစ်သနည်း စုဒ္ဓိရှိရကား ‘ခဏဿ’စသည်ကို မိန့်သော်။

နဝမခဏ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏ၏ အလွန်ရဲခဲသည်၏ အဖြစ်ကို ဆရာအဘယ် ကြောင့် သိသနည်း၊ ပစ္စက္ခပင် သိကောင်းအံ့လော စုဒ္ဓိရှိရကား ‘မနုဿတ္တာဒိ နဉ္စ၊ စသည်ကို မိန့်သော်။

မနုဿတ္တ အစရှိသည်တို့၏လည်း ဒုလ္လဘအဖြစ်ကို သံယုတ္တနိကာယ်၌ ဟော တော်မူသောကြောင့် သိသည်ဖြစ်တိသော်။

အဘယ် ဥပမာတို့ဖြင့် ဟောသနည်း စုဒ္ဓိရှိရကား ‘ကာဏကန္တပေါ ပမာဒိဟိ’ကို မိန့်သော်။ (အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ဝါဠဝိဇ္ဇာ၊ ပမာ၊ သူစိဝိဇ္ဇာ၊ ပမာကိုယူ)။

မနုဿတ္တအစရှိသည်တို့၏ ဒုလ္လဘအဖြစ်ကို ဟောသောကြောင့် ခဏ၏ ဒုလ္လဘ အဖြစ်ကို သိသောဟု ဆို၏။ မနုဿတ္တစသည်တို့၏ ဒုလ္လဘအဖြစ်ကိုသာ သိအပ် သည်ရှိသော် မနုဿတ္တစသည်တို့၏ ဒုလ္လဘအဖြစ်ကိုသာ သိအပ်၏။ နဝမခဏ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏ၏ ဒုလ္လဘအဖြစ်ကို မသိအပ်သည်မဟုတ်လော စုဒ္ဓိရှိရကား ‘ယောပနေသ၊ ပ။ နတ္ထိ’ကို မိန့်သော်။

အကြင် နဝမခဏ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိ ခဏကို ခဏဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ထိုနဝမ ခဏ၊ စတုစက္က သမ္ပတ္တိ ခဏသည် မနုဿတ္တ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ သဒ္ဓမ္ပဋ္ဌိတိ အစရှိသော ခဏအစိတ်တို့၏ ညီညွတ်ခြင်းကို ကြည့်၍မရှိသည်ဖြစ်တိသော်။ ခဏသာမဂ္ဂီကို ကြည့်၍ ခဏမရှိ ဟူသောစကား သည် သင့်၏။ ထိုခဏသာမဂ္ဂီသည်ပင် ထိုနဝမ ခဏ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏတည်း။ ခဏသာမဂ္ဂီမှတစ်ပါး နဝမခဏ၊ စတုစက္က သမ္ပတ္တိခဏမရှိ ဟူလို။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဋ္ဌဟိ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ အက္ခဏေဟိ၊ ပစ္စန္နဇောအစ ရှိသော အက္ခဏတို့သည်။ ဗရိဝဇ္ဇိတော၊ ကြည်အပ်သော။ နဝမော၊ ကိုးခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ ယောဇေ ဇေသော ခဏောစ၊ အကြင် ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒခဏ ကို၎င်း။ (ပတိရူပဒေသဝါသာဒိကော၌ စကို ဤမှာလည်း ယှဉ်)။ ဗဝိရူပ ဒေသဝါသာဒိကော၊ ပတိရူပဒေသဝါသ အစရှိသော။ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိ

သင်္ခါတော၊ ဇလးပါးသော သမ္ပတ္တိစက် ဟု ဆိုအပ်သော။ ယောဇေသော
ခဏော၊ အကြင်ခဏကို၎င်း။ သြကာသဋ္ဌေန၊ အခွင့်ဟူသောအနက်ကြောင့်။
ခဏော၊ ခဏဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

မှတ်စွယ်။ ။ ကွစိ ပတိ ပဋိဿဟူသော သုတ်၏ ကိစ္စ “ကွစိတိ ကသ္မာ ပစ္စန္နိ
မေသု ဇနပဒေသု ပတိလီယတိ၊ ပတိရူပဒေသဝါသောစ” ဟု လာရတား ပတိ
ရူပ၌ ဇနပဒေသိသင့်သည်၊ မုဒ္ဓဇေမသင့်၊ အလွယ်ဖြစ်လျက် သတိပျက်၍ မှားတတ်
သောကြောင့် မှာလိုက်သည်။

သောခဏော၊ ထိုနဝမခဏ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏသည်။ မနုဿတ္တဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ
သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိအာဒိကံ၊ မနုဿတ္တ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ၊ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိ အစရှိသော။ ခဏ
သာမဂ္ဂိ၊ အစိတ်ဖြစ်သောခဏတို့၏ညီညွတ်ခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ကြည်၍။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

မှတ်စွယ်။ ။ “မနုဿတ္တာဒိနံ ခဏာဝယဝါနံ သာမဂ္ဂိ ခဏသာမဂ္ဂိ” ဤဒီကာ
ပါဌ်ဖြင့် ခဏာဝေသာမဂ္ဂိ ခဏသာမဂ္ဂိဟူသော ကမ္မဓာနည်းသမာသကို နစ်
စေသည်။ ထို့ကြောင့် ခဏသာမဂ္ဂိ သဒ္ဓါခဏအပေါင်းဟော၊ အစိတ်ဟော
မဟုတ်။

ခဏာ။ မနုဿတ္တာဒိနံ၊ မနုဿတ္တ စသည်တို့၏။ ဒုလ္လဘဘာဝေါ၊ ရဲခဲသည်၏
အဖြစ်ကို။ ကာဏကစ္ဆပေါပမာဒိဟိ၊ လိပ်ကန်း ဥပမာအစရှိသည် တို့ဖြင့်။
ဝုတ္တော၊ သံယုတ္တ နိကာယ်၌ ဟောတော်မူအပ်၏။ ခဏဿ၊ နဝမခဏ၊
စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏ၏။ ဣတိတသ္မာ ဒုလ္လဘတ္တာ၊ ဤသို့ ရဲခဲသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ (တသ္မာနောင်၊ ဟိတ်ကိုဆောင်မူ၊ တူအောင်အနက်ကြံ)။ (တနည်း)
ဣတိတသ္မာ၊ ဤသို့ မနုဿတ္တ စသည်တို့၏ ခဏအစိတ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
(ဒုလ္လဘဉ်စပ်)။ ခဏဿ၊ အပေါင်းဖြစ်သော နဝမခဏ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏ
၏။ ဒုလ္လဘတ္တာ၊ ရဲခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုဠတရံ၊ ရဲခဲသောခဏထက်
လွန်စွာ။ ခဏာယတ္တံ၊ ခဏနှင့်စပ်သော။ လောကုတ္တရဓမ္မာနံ၊ လောကုတ္တရာ
တရားတို့အား။ ဥပကာရဘူတံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။
ကုသလံ၊ ကုသိုလ်သည်။ ဒုလ္လဘမေဝ၊ ရဲခဲသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ
ဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့သော မနုဿတ္တအစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။
ဧတေသု၊ ထိုသမဝါယ အစရှိသော ငါးပါးသော သမယတို့တွင်။ ခဏ
သင်္ခါတော၊ ခဏဟု ဆိုအပ်သော။ သမယော၊ သမယတ္ထသည်။ အတ္တနော၊
မိမိဟု ဆိုအပ်သော နဝမခဏ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏ၏။ ဒုလ္လဘတာယ၊ ရဲခဲ

(၃၉၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အတ္တနော ဒုလ္လဘတာယ ကား ပါဌသေသ)။
 ကုသလပ္ပတ္တိယာ၏။ ဒုလ္လဘတာဝံ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ (တနည်း) ခဏသင်္ခါ
 တော၊ ခဏအနက်ရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ သမယော၊ သမယသဒ္ဓါသည်။
 ဒုလ္လဘော၊ ရဲခဲသော။ ယသ္မိံ ခဏော၊ အကြင် နဝမခဏ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏ
 သည်။ သတိ၊ သေဝ်။ ဣတိဣမဿအတ္တဿ၊ ကို။ ဝိဘာဝနဝသေန၊ ထင်စွာ
 ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ တဒါယတ္တာယ၊ ထိုခဏနှင့်စပ်သော။ (ယသ္မိံ ဒုလ္လဘော
 စသည်ကားပါဌသေသ)။ ကုသလပ္ပတ္တိယာ၊ ၏။ ဒုလ္လဘတာဝံ ကို။ ဒီပေတိ၊
 ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒီပေန္တေန၊ ပြတတ်သော။ အနေန၊ ဤသမယသည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။
 အဓိဂတဇ္ဇာနံ၊ ရအပ်ပြီးသော ခဏရှိကုန်သည်။ သတံ၊ ဖြစ်ကုန်လျက်။
 ခဏာယတ္ထသေဝံ၊ ခဏနှင့်စပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ တဿကုသလဿ၊
 ထိုကုသိုလ်ကို။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤကား အဓိဂတဇ္ဇာနံဟု ရှိသောပါဌကိုမြင်၍ ပေးသောအနက်။
 ယောဇနာ၌ကား “အဓိဂတော ခဏော အဓိဂတခဏော၊ အဓိဂတခဏေန
 အာယတ္တိ အဓိဂတဇ္ဇာနံ” ဟုလာ၏။ ၎င်းအလိုအဓိဂတဇ္ဇာနံဟူသော
 ရအပ်သောခဏနှင့် စပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သောဟု ပေး။ နှစ်ထွေပါဌတွင်
 ရှေ့ပါဌအနက် လျော်သည်။

အနုဋ္ဌာဋ္ဌန၊ အဖန်ဖန် မဖြစ်စေသဖြင့်။ ဝါ၊ အားမထုတ်သဖြင့်။ မောစာ
 ခဏံ၊ အချည်းနှီးသောခဏကို။ ကုရုမာနာနံ၊ ပြုကုန်သသူတို့၏။ ပမာဒဝိဟာ
 ချော၊ အမေ့အလျော့နေခြင်းသည်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဋိသေမိတော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အယံအတ္တော၊ ဤကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၏ ဒုလ္လဘအဖြစ် အစရှိသော
 အနက်ထူးသည်။ ခဏသင်္ခါတေန၊ သော။ သမယေန၊ သည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဘဂဝ
 တာ၊ သည်။ ဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တေဿကုသလစိတ္တဿ၊ ၏။ ယောပဝတ္တိကာလောနာမ၊
 အကြင်ဖြစ်ရာကာလမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သောပဝတ္တိကာလော၊ ထိုကုသိုလ်
 စိတ်ဖြစ်ရာ ကာလသည်။ အတိပရိတ္တော၊ အလွန်နည်း၏။ စ၊ ဆက်။ အဿ
 ကုသလစိတ္တပဝတ္တိကာလဿ၊ ၏။ သာအတိပရိတ္တတာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၌
 စပ်)။ “ယထာစ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ခိယန္တိ” တိ၊ ဟူသော။ ဣမဿသတ္တဿ၊ ဤ
 ဒဠ္ဇဓနုဂ္ဂဟသုတ်၏။ အဋ္ဌကထာဝသေန၊ အဋ္ဌကထာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိ

တဗ္ဗာ၏။ ဘိက္ခဝေတို့။ ယထာစ၊ အကြင်အခြင်းအရာ ဖြင့်လည်း၊ တဿ ပုရိသဿ၊ ထိုလျင်မြန်သောယောကျ်ား၏။ ဇဝေါ၊ လျင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၏။ တတော၊ ထိုယောကျ်ား လျင်ခြင်းထက်။ စန္ဒိမသ္မရိယာ၊ တို့သည်။ သိသတရာ၊ လျင်မြန်ကုန်၏။ ယထာစ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်လည်း။ စန္ဒိမသ္မရိယာနံ၊ တို့၏။ ဇဝေါ၊ လျင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၏။ တတော၊ ထိုလနေတို့ လျင်မြန်ခြင်းထက်။ စန္ဒိမသ္မရိယာနံ၊ တို့၏။ ပုရတော၊ ရှေ့မှ။ ဓာဝန္တော၊ ပြေးကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ သိသတရာ၊ လျင်မြန်ကုန်၏။ ယထာစ၊ လည်း။ စန္ဒိမသ္မရိယာနံ၊ တို့၏။ ပုရတော၊ ရှေ့မှ။ ယာဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဓာဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တာသံ ဒေဝတာနံ၊ ထိုနတ်တို့၏။ ဇဝေါ၊ လျင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတော၊ ထိုနေ၊ လတို့၏ ရှေ့မှပြေးသောနတ်တို့၏ လျင်ခြင်းထက်။ သိသတရာ၊ လျင်မြန်စွာ။ အာယုသင်္ခါရာ၊ အာယုသင်္ခါရတို့သည်။ ခိယန္တိ၊ ကုန်တတ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ ဤပါဠိ၌ တဿကား ပသိဒ္ဓဝိသယဖြစ်၍ သိပြီး ထင်ရှားပြီးသော သူကို ရည်၍ဆိုသောပါဌ်တည်း။ မသိ ထင်ရှားသေးသောသူအား ထင်ရှားစွာ ဖွင့်လို၍-

တဿပုရိသဿာတိ သေယျဇာဝိ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဒဠဓမ္မာဓနုဂဟာ သိက္ခိတာ ကတဟတ္တာ ကဟူပါသနာ စတုဒ္ဓိသာဌိတာ အဿု၊ အတပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ အဟံ ဣမေသံ။ ပ။ ကတူပါသနာနံ ကဏ္ဏေ ခိတ္တေခိတ္တေ အပ္ပတိဋ္ဌိ ဟေ ပထဝီယံဂဟေတွာ အာဟရိဿာမိတိ ဧဝံ ဝုတ္တဇဝနပုရိသဿ-ဟု ဋီကာ (၆၂-ဆ)၌ ဆိုသည်။

တဿပုရိသဿာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သေယျဇာဝိ၊ ဥပမာ မည်သည်ကား။ သိက္ခိတာ၊ ဆယ်နှစ် တဆယ့်နှစ်နှစ်တို့ တိုင်တိုင် ဆရာအိမ်၌ သင်ပြီးသော အတတ်ရှိကုန်သော။ ကတဟတ္တာ၊ လက်၌ ပြုအပ်ပြီးသော လေးအတတ်၌ လေ့ကျက်ပြီးသော ဝသီတော်ရှိကုန်သော။ ကတူပါသနာ၊ မင်းမျိုးစသည်တို့၌ ပြုအပ်ပြီးသောအတတ်ရှိကုန်သော။ ဒဠဓမ္မာ၊ ကျန်းခံသော လေးအတတ်ရှိကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဓနုဂဟာ၊ လေးသမားကျော် တို့သည်။ ကေသိ၊ ယေဝပဒေသေ၊ တခုသောအရပ်၌သာလျှင်။ ထန္တံဝါ၊ တိုင်မူ လည်းဖြစ်စေ။ ရုက္ခံဝါ၊ သစ်ပင်မူလည်းဖြစ်စေ။ ယံကိဉ္စိကေယော၊ အမှတ်မရှိ တခုခုကိုသာလျှင်။ နိဿာယ၊ ၍။ (ကေသိ၊ ယေဝစသည်ကား ပါဌသေသ)။ စတုဒ္ဓိသာ စတုဒ္ဓိသာဘိမုခါ၊ အရပ်လေးမျက်နှာသို့ ရှေးရှု။ ဌိတာ၊ ကုန်သည်။ အဿု၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ အဟံ၊ ထိုအခါ၌။ ပုရိသော၊ လျင်မြန်သော ယောကျ်ား တယောက်သည်။ အဟံ၊ သည်။ သိက္ခိတာနံ၊ ကုန်သော။ ကတဟတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ကတူပါသနာနံ၊ ကုန်သော။ ဒဠဇ္ဇနံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ၊

(၄၉၂)

အဋ္ဌသာလီနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

နေဂ္ဂဟာနံ၊ ဤလေးသမားကျော်တို့၏။ ဒိဗ္ဗတ္ထမိတ္တေ၊ ပစ်တိုင်းပစ်တိုင်း ကုန်သော။ ကဏ္ဍေ၊ မြားတို့ကို။ ပထဝီယံ၊ မြေ၌။ မြေသို့။ အပ္ပတိဋ္ဌိတေ၊ မတည်ကုန်မိလျှင်။ ဝါ၊ မကျကုန်မိလျှင်။ အာဟရိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့သံပဟုံးစုံတက်မဲ့ကျုံး၍။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာ၏။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တဇေနပုရိသဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော လျင်မြန်သော ယောကျ်ား၏။

ဤယောကျ်ား အခြားမဟုတ် ဘုရားလောင်း ဇေနဟင်္သာမင်းဟု အနုဆို၏။ ဒဠဓနနာမ ဋ္ဌိသဟဿတ္တာမံ ဝုစ္စတိ၊ ဋ္ဌိသဟဿတ္တာမန္တိယဿ အာရောဂီတဿ ဇိယာဗန္ဓော လောဟသိသာဒိနံ ဘာရော ဒဏ္ဍေ ဂဟေတွာ ယာဝကဏ္ဍပမာဏာ ဥက္ခိတ္တဿ ပထဝီတော မုစ္စတိ။ ။အနု-၆၉-ဆ။

အနုကံ။ ။ဋ္ဌိသဟဿတ္တာမံ၊ ငိုလ်နှစ်ထောင်ကိုဆောင်နိုင်သော အစွမ်းရှိသော လေးကို။ ဒဠဓနနာမ၊ ခိုင်မာကျန်းခံသော လေးမည်၏ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အာရောဂီတဿ၊ တပ်ပြီးထသော။ ယဿဓနနော၊ အကြင်လေး၏။ ဇိယာဗန္ဓေါ၊ သြို၊ အလယ်၌ဖွဲ့သော။ လောဟသိသာဒိနံဘာရော၊ ကြေးခုံလောက် အာရှိသောဝန်သည်။ ဒဏ္ဍေ၊ လေးရိုး၌။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ ယာဝကဏ္ဍပမာဏာ၊ မြားနှင့်အမျှ။ မြားမြင်အောင်။ ဥက္ခိတ္တဿ၊ ချီစဉ်။ ပထဝီတော၊ မြေမှ။ မုစ္စတိလွတ်၏။ တံဓန၊ ထိုလေးကို။ ဋ္ဌိသဟဿတ္တာမန္တိယ၊ ဋ္ဌိသဟဿတ္တာမဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ဆရာကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်သောကာလ၏ နည်းသည်၏ အဖြစ်ကို ဒဠဓနဂ္ဂဟသုတ်အဋ္ဌကထာ၏အစွမ်းဖြင့် သိအပ်သောဟု ဆို၏။ အသို့လျှင် ထိုသုတ်၏ အဋ္ဌကထာ၌ ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်သော ကာလ၏ နည်းသော အဖြစ်ကို ဆိုအပ်သနည်း စုဒ္ဓိရှိရကား “တကြဟိ”စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ-သစ္စံ၏။ တကြ၊ ထိုဒဠဓနဂ္ဂဟသုတ် အဋ္ဌကထာ၌။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ပဋုပ္ပန္နံ၊ မိမိကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ သောဠသမိတ္တာနိ၊ ထို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ကုန်၍။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ တာဝတတ္ထကော၊ ထိုမျှလောက်ရှိသော။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ပရိတ္တကော၊ သော။ ကာလော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။တာဝ ပရိတ္တကောထိ ဂမနဿာဒေါနံ ဒေဝပုတ္တာနံ ဟေဋ္ဌ။ ပရိယာယေန ပဋိမုခံ ဓာဝန္တာနံ သိရသိ ပါဒေစ ဗန္ဓုရဓာရာ သန္တိပါတတော ပရိတ္တတရော ကာလော။ ။နိကာ ၆၂-ဆ။

အနုသန္ဓေ။ ။ထိုစိတ္တက္ခဏရှိသော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ပရိတ္တကာလကို ဆိုသဖြင့် အထယ်ဂုဏ်ရှိသနည်း စုဒ္ဓိရှိရကား “ဣတိ”စသည်ကို မိန့်သော်။

ဣတိဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တေသံစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ကာလပရိတ္တတာယ၊ ကာလ
 နည်းသည်၏ အဖြစ်၌။ ဥပမာပိ၊ သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေနော၊ ထိုသို့
 ဥပမာမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လျှင်။ ယာဝဉ္စိပ။ စိတ္တ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊
 သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ ဣဒံစိတ္တံ၊
 ဤစိတ်သည်။ လဟုပရိဝတ္တံ၊ လျင်သောအပြန်ရှိ၏။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်။
 တဿ စိတ္တဿ၊ ၏။ လဟုပရိဝတ္တတာယ၊ လျင်သောအပြန် ရှိသည်၏ အဖြစ်၌။
 ဥပမာပိ၊ သည်လည်း။ ယာဝ-အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ နသုကရာ၊ မလွယ်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ယောဇနာ၌ကား “ဣဒံ အယံ ဥပမာပိ ယာဝစ နသုကရာ အတိ
 ဝိယနသုကရာ ယာဝ ဧကန္တေန လဟုပရိဝတ္တစိတ္တံ” ဟု လာ၏။

ဧဝံ ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧကေသုသမယေသု၊ ကိုတွင်။ ကာလသင်္ခါတော၊
 ကာလအနက်ဟု ဆိုအပ်သော။ သမယော၊ သမယသည်။ စိတ္တပရိစ္ဆိန္နော၊
 စိတ်သည် ပိုင်းခြားအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ တေ
 နော ပရိစ္ဆေဒက စိတ္တေန၊ ထိုပိုင်းခြားကြောင်း ဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။
 ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပရိတ္တော၊ နည်းသည်။ အမှီ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 (ပါဌသေသ) ကုသလစိတ္တဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိကာလဿ၊ ဖြစ်ရာကာလဟု ဆိုအပ်
 သော။ အတ္တနော၊ (ထည့်)။ မိမိ၏။ အတိပရိတ္တတံ၊ အလွန် နည်းသည်၏
 အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ အတ္တနော၊ မိမိဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ဖြစ်ရာ
 ကာလ၏။ အတိပရိတ္တတာယ၊ အလွန် နည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ထည့်
 ဟိတ်ခတ်)။ (တနည်း) ကာလသင်္ခါတော၊ သော။ သမယော၊ သည်။
 အဟံ၊ သည်။ ပရိတ္တော၊ သည်။ အမှီယထာ၊ ဖြစ်၏သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ သဗ္ဗော၊
 သော။ ကုသလစိတ္တပွဝတ္တိကာလော၊ သည်။ ပရိတ္တော၊ သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ (ပါဌသေသ)။ ကုသလစိတ္တဿ၊ ကုန်အောင်စုံသော ကုသိုလ်
 စိတ်၏။ ပဝတ္တိကာလဿ၊ ၏။ အတိပရိတ္တတံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ကုသလစိတ္တပွဝတ္တိကာလဿ ဟု သမာသ်လည်းရှိ၏။ ဤနှစ်ပိကပ်
 ကား အတ္တဒီပနာသို့။

(တနည်း) ကာလသင်္ခါတော၊ ကာလအနက် ရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။
 သမယော၊ သမယသဒ္ဓါသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အတ္တဘူတဿ၊ အနက်ဖြစ်၍
 ဖြစ်သော။ ကာလဿ၊ ၏။ အတိပရိတ္တတာယ၊ အလွန်နည်းသည်၏ အဖြစ်

(၃၉၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကြောင့်။ ကုသလစိတ္တဿ၊ ဧ၊။ ပဝတ္တိကာလဿ၊ ဧ၊။ အတိပရိတ္တတံ၊ ကိ။
 ဒီပေတိ၊ ဧ၊။ (တနည်း) ကာလသင်္ခါတော၊ သော။ သမယော၊ သမယသဒ္ဓါ
 သည်။ အတိပရိတ္တော၊ အလွန် နည်းစွာသော။ ယသ္မိကာလော၊ အကြင်
 ကာလ၌။ ဣတိတေဿ အတ္တဿ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဉပနဝသေန၊
 သိစေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ မမာငါ၏။ အတ္တသင်္ခါတော၊ သော။ ကာလော၊
 သည်။ ပရိတ္တောယထာ၊ သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ သဗ္ဗော၊ သော။ ကုသလ
 စိတ္တပဝတ္တိကာလော၊ သည်။ ပရိတ္တော၊ သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 သဗ္ဗဿ၊ သော။ (ပါဌသေသ)။ ကုသလစိတ္တဿ၊ ဧ၊။ ပဝတ္တိကာလဿ၊ ဧ၊။
 အတိပရိတ္တတံ၊ ကိ။ ဒီပေတိ၊ ဧ၊။ (ဤသို့ ပါဌသေသစွက်၍ ထင်အောင်
 ယောဇနာမှ အဓိပ္ပာယ်ပါသည်)။ ဧဝံသို့။ ဒီပေန္တေန၊ သော။ အနေန၊ သည်။
 ဝါ၊ ဖြင့်။ အတိပရိတ္တကာလတာယ၊ အလွန် နည်းသည်ထက် နည်းသော ကာလ
 ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇုလတောဘာသေန၊ လျှပ်စစ် နွယ်ရောင်ဖြင့်။
 မုတ္တာဝုဏ်ဝိယ၊ ပုလဲလုံးကို သိ၏သို့။ ဣဒိစိတ္တံ၊ သည်။ ဒုပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဇံ၊ ထိုးထွင်း၍
 သိခြင်းငှာခဲယဉ်း၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့သိခြင်းငှာ ခဲယဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 တေဿစိတ္တဿ၊ ထိုသိခြင်းငှာခဲယဉ်းသော စိတ်ကို။ ပဋိဝေဓေ၊ ထိုးထွင်း၍
 သိခြင်း၌။ မဟာ၊ သည်းစွာသော။ ဥဿာဟောစ၊ အားထုတ်ခြင်းကို၎င်း။
 အာဒရောစရိသေခြင်းကို၎င်း။ ကတ္တဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝတာ၊
 သည်။ ဩဝါဒေါ၊ အဆုံးအမကို။ ဒိန္နော၊ ပေးအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊။
 (ဘဂဝတာကား ကတ္တားဘို့ ထည့်သည်)။ ကာလသင်္ခါတေန၊ သော။ သမ
 ယေန၊ သည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ အယံအတ္တော၊ ဤကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်ရာ ကာလ၏အလွန်
 နည်းသည်၏အဖြစ် အစရှိသော အနက်သည်။ (ပကတိ)။ ဘဂဝတော၊ သည်။
 ဒီပိတော၊ သည်။ (ဝိကတိ)။ ဟောတိ၊ ဧ၊။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သမူဟသင်္ခါတော၊ သမူဟအနက်ရှိသည်ဟု ဆိုအပ်
 သော။ သမယော၊ သမယသည်။ သယံ၊ မိမိ၏။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ သမူဟံ
 ဟာဝတော၊ အပေါင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟိတ်ထည့်)။ အနေကေသံ၊
 များစွာသော တရားတို့၏။ သဟပ္ပတ္တိံ၊ တကွဖြစ်ခြင်းကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။
 (တနည်း)။ သမူဟသင်္ခါတော၊ သော။ သမယော၊ သမယသဒ္ဓါသည်။ ယသ္မိ
 ဓမ္မသမူဟေ၊ အကြင်တရားအပေါင်း၌။ ဣတိတေဿအတ္တဿ၊ ကိ။ ဉပန

ဝသေန၊ ဖြင့်။ အနေကေသံ၊ တို့၏။ သဟုပ္ပတ္တိံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဟိယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဖဿဒိနံ၊ ဖဿအစရှိကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပုဉ္ဇော၊ အစုကို။
 သမ္မဟောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တသ္မိံ၊ လုံ့ဖဿအစရှိသော
 တရားအပေါင်း၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ ထို
 ဖဿအစရှိသော တရားတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနေ
 ကေသံ၊ တို့၏။ သဟုပ္ပတ္တိံ၊ ကို။ ဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒီပေန္တေန၊
 သော။ အနေန၊ သည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ပကတိဝါဒိနံ၊ ပကတိဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။
 မတေ၊ အယူ၌။ မဟတော၊ များစွာသော အကျိုးဖြစ်သော။ ကေဿ၊ တခု
 သောဓမ္မ၏။ ဥပ္ပတ္တိဝိယ၊ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့၎င်း။ အနုဝါဒိနံ၊ အနုဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။
 မတေ၊ ၌။ ဒွိအနုကဿ၊ နှစ်ပါးသော အနုရှိသော အကျိုးဖြစ်သော။ ကေဿ၊
 တခုသောဓမ္မ၏။ ဥပ္ပတ္တိဝိယစ၊ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့၎င်း။ ကေဿေဝ၊ တခုသာလျှင်
 ဖြစ်သော။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိံ၊ သည်။ ပဋိသေခိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်စွယ်။ “ပကတိဝါဒိနံ မဟတောဝိယ အနုဝါဒိနံ ဒွိအနုကဿဝိယ
 ကေဿေဝ” ဟူသောဋီကာကို မြော်၍ ပါဌသေသ ဖော်လိုက်သည်။ ပကတိ
 ဝါဒိ၊ အနုဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကျယ်သည်ကား သမ္မော၌ ထင်စွာဖြစ်လတုံ
 ဖြစ်၍ ဤ၌ကြာလေအံ့စိုး၍ မဆိုသည်။

သမ္မဟသင်္ခါတေန၊ သော။ သမယေန၊ သည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ အယံအတ္ထော၊ ဤ
 များစွာသောတရားတို့၏ တကွဖြစ်ခြင်းစသောအနက်ကို။ ဘဂဝတော၊ သည်။
 ဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ တပါး။ ဟေတုသင်္ခါတော၊ ဟေတုအနက်ရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။
 သမယော၊ သည်။ အတ္တနိ၊ အကြောင်းဟုဆိုအပ်သော မိမိသည်။ သတိဝေ၊
 ရှိသော်သာလျှင်။ အတ္တနေ၊ အကြောင်းဟု ဆိုအပ်သောမိမိ၏။ ဖလာနံ၊
 အကျိုးတရားတို့၏။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (ဟိတ်ထည့်)။ ဓမ္မာနံ၊
 တို့၏။ ပရာယတ္တဝုတ္တိတံ၊ ပြဇာနီးသော အကြောင်းနှင့် စပ်သည်၏ အစွမ်း
 ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ (တနည်း)။ ဟေတုသင်္ခါ
 တော၊ ဟေတုအနက်ရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ သမယော၊ သမယသဒ္ဓါသည်။
 ဟေတုမှ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဣတိတေဿအတ္ထဿ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။
 ဉာပနဝသေန၊ သိစေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တဒဓိနာနံ၊ ထိုအကြောင်းနှင့်

(၃၉၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

စပ်ကုန်သော။ ကုသလဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပရာယတ္တဝုတ္တိတံ၊ ပြဇာန်းသော
အကြောင်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။

စောဒနာနုသန္ဓေ။ ။ ဆရာ ဟေတု ဟုဆိုအပ်သော သမယသည် ပရာယတ္တဝုတ္တိ
အဖြစ်ကို ပြသောဟုဆို၏။ ဟေတုဟုဆိုအပ်သော သမယသည် အကြောင်း
အနက်ကိုသာ ပြတတ်သည်မဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် ပရာယတ္တဝုတ္တိအဖြစ်
ကိုပြသနည်း စုဒ္ဓိရှိကား “ဟေတုမိသတိ ပဝတ္ထိတော” စသည်ကို မိန့်သော်
ဟေတုမိသတိဟု ဆရာ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသနည်း၊ ထံဝဏ္ဏေတဗ္ဗံ ယသ္မိံ
သမယေသာ ရှိသည်မဟုတ်လော စုဒ္ဓိရှိရကား “ယသ္မိံ သမယေတိဟိ ပဒဿ။ ဝ။
တသ္မာ” ကို မိန့်သော်။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ “ယသ္မိံ သမယေ” တိပဒဿ၊ သမယေဟူသောပုဒ်၏။ ယသ္မာ၊
အကြင်ကြောင့်။ ယမိဟေတုမိ၊ အကြင်ယောနိသောမနသိကာရ အစရှိသော
ပြဇာန်းသော အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဣဒံစိတ္တံ၊ ဤမဟာကုသိုလ်
စိတ်သည်။ (ဣဒံကားသေသ)။ ဥပ္ပန္နံ၊ ခဏတ္တယသ္မိရောက်သည်။ ဟောတိ၊
ထင်ရှား၏။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်
၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဟေတုမိ၊ ယောနိသော မနသိကာရ ပြဇာန်းသော
အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဓမ္မာနံ၊ ဖဿစသော တရားတို့၏။ ပဝတ္ထိ
တော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပရာယတ္တဝုတ္တိတာ၊ ပြဇာန်းသော အကြောင်းနှင့်
စပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဒီပိတာ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဝေဒိပေဇ္ဇေန၊ သော။ အနေန၊ သည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။
ဓမ္မာနံ၊ ဖဿစသောတရားတို့၏။ သဝသဝတ္တိတာဘိမာနော၊ မိမိအလိုသို့
လိုက်သည်၏အဖြစ်၌ အလွန်မာန်မူသသူသည်။ ဝါ၊ အလွန်မှတ်မှားသသူ
သည်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဋိသေခိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

နန္ဒတ္ထ။ ။ အတ္တနော ဝသေ ဝတ္ထန္တိတိ သဝသဝတ္တိနော၊ သ ဝသဝတ္တိနီ
တာဒဝါ သ ဝသဝတ္တိတာ၊ သ ဝသဝတ္တိတာယ အဘိမာနံ မညနံ ယဿ
ပုဂ္ဂလဿ သော သဝသဝတ္တိတာဘိမာနော။ ။ ယောနော-ဝသ-သု။
သတလုံး ကျတတ်သည်။

ဟေတုသင်္ခါတေန၊ သော။ သမယေန၊ သည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ အယံအတ္ထော၊
ဤသို့ ပရာယတ္တဝုတ္တိအဖြစ် အစရှိသောအနက်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒီင်
တော၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုသမဝါယစသော ငါးပါးသော သမယတို့တွင်။ (ကာလသင်္ခါ
 တဿ သမယဿစသောအစိတ်၌စပ်)။ ယသ္မိံ သမယေတိပဒဿ၊၏။ ကာလ
 သင်္ခါတဿ၊ သော။ သမယဿ၊ ၏။ ပသေန၊ ဖြင့်။ ယသ္မိံ ကာလေ၊ အကြင်
 အလွန်နည်းစွာသော ကာလ၌။ ကာမာဝစရံ၊ သော။ ကုသလစိတ္တံ၊ သည်။
 ဥပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုစိတ်ဖြစ်သော ကာလ၌။
 ဖဿော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိအတ္ထော၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ (ကာမာ
 ဝစရံ စသည်ကား သိသာအောင် ပါဌသေသ ထည့်သည်)။ သမူဟသင်္ခါ
 တဿ၊သမူဟဟု ဆိုအပ်သော။သမယဿ၊၏။ ပသေန၊ဖြင့်။ ယသ္မိံ သမူဟေ၊
 အကြင်ဖဿစသော တရားအပေါင်း၌။ ကာမာဝစရံ၊သော။ပ။ ဟောတိ၊၏။
 တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုစိတ်ဖြစ်ရာ ဖဿစသော တရားအပေါင်း၌။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ခဏသမဝါယဟေတုသင်္ခါတာနံ၊ ဟု ဆိုအပ်
 ကုန်သော။သမယာနံ၊ တို့၏။ ပသေန၊ ဖြင့်။ ယသ္မိံ ခဏေ၊ အကြင်ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ
 နဝမခဏ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏသည်။ သတိ၊ သော်။ပ။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထို
 ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမခဏ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏသည်။ သတိ၊ သော်။ ယာယသာမဂ္ဂံ
 ယာ၊ အကြင်စက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံ၊ အလင်း၊ နှလုံးသွင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော
 အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းသည်။သတိ၊သော်။ပ။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုစက္ခု
 ပသာဒ၊ ရူပါရုံ၊ အလင်း၊ နှလုံးသွင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်း၏
 ညီညွတ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ပ။ ယမ္ပိဟေတုမ္ပိ၊ အကြင် ယောနိသော
 မနသိကာရ စသော ပြဇာနီးသော အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။
 ကာမာဝစရံ၊ သော။ ကုသလံစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုသို့ ယောနိသောမနသိကာရ စသော ပြဇာနီးသော
 အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဖဿာဒယောပိ၊ ဖဿအစရှိသော တရား
 တို့သည်လည်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ ခဏတ္တယသို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ထင်ရှား
 ကုန်၏။ဣတိအယံအတ္ထော၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊၏။ ကာလသင်္ခါ
 တော၊သော၊ သမယော၊စသည်၎င်း။သမူဟသင်္ခါတော၊သော။ သမယောစ၊
 သည်၎င်း။ «တတ္ထတသ္မိံ အတိဓမ္မေ၊ ၌။ ဝုတ္တဓမ္မာနံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော
 တရားတို့၏။အဓိကရဏံ၊အာဓာရသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။
 ဧတ္ထေတေသ္မိံ ကာလသမူဟ သင်္ခါတေသမယေ၊ ဤကာလသမူဟဟု ဆိုအပ်

(၃၃၈)

အဋ္ဌသလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သောသမယကို။ ဂဟိတေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ အဓိကရဏဝသေန၊ အာ
ဓာရ၏စွမ်းဖြင့်။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိပိတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခဏသမဝါယ
ဟေတုသင်္ခါတဿ၊ ဟု ဆိုအပ်သော။ သမယဿ၊ ၏။ ဘာဝေန၊ ထင်ရှား
ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုဖဿအစရှိသော တရားတို့၏။ ဘာဝေါ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်ခြင်းကို။ လက္ခိယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤခဏ
သမဝါယဟေတုဟု ဆိုအပ်သော သမယကို။ ဂဟိတေ၊ ရှိသော်။ ဘာဝေန
ဘာဝလက္ခဏဝသေန၊ ကြိယာတပါးဖြင့် ကြိယာတပါးကို မှတ်သည်၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဘုမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဧတ္ထာတိ ကာလသမူဟသင်္ခါတေ သမယေ ဂဟိတေတိ အတ္ထော။ ။
ဦးကာ-၆၄-ဆ။

ကာလသမူဟ နှစ်ပါးတို့တွင် သမူဟ၏ အစိတ်ဖြစ်သောတရားတို့၏ တည်ရာ
ဖြစ်သောကြောင့် သမူဟဟု ဆိုအပ်သော သမယကို အဓိကရဏဟု ဆိုခြင်းသည်
သင့်၏။ ကာလသည်ကား ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိ၊ ဝေါဟာရမျှသာ
ဖြစ်သောကြောင့် အဓိကရဏဟု ဆိုခြင်းသည် မသင့်ဟု စောဒနာမူ....

ကာလောပိ ဟိ စိတ္တပရိစ္ဆိန္နော သဘာဝတော အဝိဇ္ဇမာနောပိ အာဓာရ
ဘာဝေနော သညာတော အဓိကရဏန္တိ ဝုတ္တော၊ တံ ခဏပွဝတ္တာနံ တတော
ပုဗ္ဗေ ပရတောစ အဘာဝေါ ဤဦးကာ (၆၃-ဆ) ဖြင့် ချေ။

အနက်။ ။ဟိယုတ္တံ၊ သင့်စွ။ စိတ္တပရိစ္ဆိန္နော၊ စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ ကာ
လောပိ၊ ကိုလည်း။ သဘာဝတော၊ ပရမတ္ထသဘောအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနောပိ၊
ထင်ရှားမရှိသော်လည်း။ အာဓာရဘာဝေနော၊ အဘိဓမ္မာ၌ ဟောတော်မူအပ်
သောတရားတို့၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ဖြင့်လျှင်။ သညာတော သညာတတ္တာ၊
ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဓိကရဏန္တိ၊ အဓိကရဏဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။
ကသ္မာ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိဘဲလျက် အဘယ်ကြောင့် အာဓာရအဖြစ်
ဖြင့် ထင်ရှားသနည်းဟူမူ။ တံ ခဏပွဝတ္တာနံ၊ ထိုစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော
ကာလ၌ဖြစ်သော တရားတို့၏။ တတော၊ ထိုစိတ်ဖြစ်သော ကာလမှ။ ပုဗ္ဗေ၊
ရှေးအဖို့၌၎င်း။ ပရတောစ၊ နောက်အဖို့၌၎င်း။ အဘာဝေါ၊ မရှိသောကြောင့်။
သညာတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ထင်ရှားရှား မရှိသော်လည်း။ အာဓာရ
အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သတည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဓိကရ
ဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။

ဘာဝေါ ပဒတ္ထော သတ္တာယ၊ မဓိပ္ပါယ ကြိယာသုစ။
သဘာဝသို့ စ လိလာယံ၊ ပုရိသိတ္ထိန္ဒြိယေသုစ။

ဟု လာရကား ဘာဝဟူသည်အတယ်နည်း၊ ဘာဝနာဘာဝ လက္ခဏာဟူသည် အတယ်ပြယုဂ်ကဲ့သို့နည်း စောဒနာမူ....

ဘာဝေါကိ ကိရိယာ၊ ကိရိယာယ ကိရိယန္တရလက္ခဏံ ဘာဝေန ဘာဝလက္ခဏံ၊ ယထာ ဝါရိယု ဒုပ္ပမာနာသု ဂတော၊ ဒုဒ္ဓါသု အာဂတောတိ ဒေါဟန ကိရိယာယ ဂမနကိရိယာယလက္ခဏံ ဟောတိ ဧဝံ-ဟူသောဒီကာ(၆၃-ဆ)ဖြင့်ချေ။ ယဒိ ကိရိယာယ ကိရိယန္တရလက္ခဏံ ဘာဝေနသာပလက္ခဏံ၊ ကာပနေတ္ထ လက္ခဏကိရိယာတိ-ဟု စောဒနာတက်ဖွယ်ရှိပြန်သောကြောင့်-

ဣဟာပိ ယသ္မိံ သမယေတိစ ဝုတ္တေ သတိတိ အယမတ္ထော ဝိညာယမာနာဝေ ဟောတိ၊ အညကိရိယာ သမ္ပန္နာဘာဝေန ပဒတ္တဿ သတ္တာပိရဟာသာဝတော တိ၊ သမယဿ သတ္တာကိရိယာယ စိတ္တုပ္ပါဒကိရိယာ ဖဿာဒိသဝနကိရိယာစ လက္ခယတိတိ ဥဘယတ္ထ သမယသဒ္ဓေ တုမ္ပနိဒ္ဓေသော ကတော လက္ခဏဟူဟ ဘာဝ ယုတ္တောတိ-ဟု ဒီကာ၊ ဆရာ ဖြေသတည်း။

ဘာဝေါတိ၊ ဘာဝေါဟူသည်ကား။ ကိရိယာ၊ သမယ၏ သတ္တာ ကြိယာတည်း။ ကိရိယာယ၊ သမယ၏ သတ္တာကြိယာဖြင့်၊ ကိရိယန္တရလက္ခဏံ၊ တပါးသောစိတ်၏ ဥပ္ပါဒကြိယာ ဖဿစသည်တို့၏ ဘဝနကြိယာကို မှတ်ခြင်းသည်။ ဟာဝေန ဘာဝလက္ခဏံ၊ ကြိယာတပါးဖြင့် ကြိယာတပါးကို မှတ်ခြင်းမည်၏။

ယသ္မိံ သမယေတိ၌ သမယ၏ သင်ရှားရှိခြင်းဟု ဆိုအပ်သော သတ္တကြိယာဖြင့် စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟူသောပုဒ်၌ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော စိတ္တုပ္ပါဒကြိယာကို မှတ်သည်။

ဝါရိယု၊ နွားမတို့ကို။ ဒုပ္ပမာနာသု၊ နို့ညှစ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဒေဝဒတ္တော၊ ဒေဝဒတ်သည်။ ဂတော၊ ၏။ ဝါရိယု၊ တို့ကို။ ဒုဒ္ဓါသု၊ နို့ညှစ်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဒေဝဒတ္တော၊ သည်။ အာဂတော၊ ၏။ ဣတိတ္ထေ၊ ၌။ ဒေါဟနကိရိယာယ၊ နို့ညှစ် ခြင်းကြိယာဖြင့်။ ဂမနကိရိယာယ၊ ဒေဝဒတ်၏ သွားခြင်းကြိယာကို။ လက္ခဏံ၊ မှတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်၏သို့။ (ဒေါဟနကိရိယာယ ကတ္ထုဘူတာယ ကရဏဘူတာယဝါ-ယောဇနာလာရကား ဒေါဟနကိရိယာယ၌ ယကို မသိမ်း သင့်)။ ဧဝံတထာ ဟူ၊ ဣဟာပိ၊ ဤယသ္မိံ သမယေ အစရှိသော စကား၌လည်း။ ယသ္မိံ သမယေတိစ၊ ယသ္မိံ သမယဟူသောစကားကိုလည်း။ (စသဒ္ဓေနတသ္မိံ သမယေတိ အတ္ထံသမုစ္ဆေတိ)ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ သတိတိအယံအတ္ထော၊ ရှိသော်ဟူသော ဤသတ္တာကြိယာအနက်သည်။ အညကိရိယာသမ္ပန္နာ ဘာဝေန၊ သတိမှတပါးသောကြိယာနှင့် စပ်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဒတ္တဿ၊ သမယအစရှိသော ပုဒ်အနက်၏။ သတ္တာပိရဟာသာဝတော၊ ဘူ၊ ဟူ၊ သတ္တာယံ ဟုဓာတ်ကျမ်းလာသောကြောင့် သတ္တဟူသော ဘဝနကိရိယာနှင့် မကင်းသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညာယမာနာဝေ၊ သိအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ

(၄၀၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တသ္မာ၊ ဤသတိဟူသော တဝနကြိယာအနက်၏ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 သမယဿ၊ သမယ၏။ သတ္တာကိရိယာယ၊ သတ္တာကြိယာဖြင့်။ စိတ္တုပ္ပါဒ ကိရိ
 ယာစ၊ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၌ စိတ်၏ ဥပ္ပဇ္ဇနကြိယာကို၎င်း။ ဖဿာဒိတဝန ကိရိ
 ယာစ၊ ဖဿော ဟောတိ ဝေဒနာ ဟောတိ အစရှိသည်တို့၌ ဖဿစသည်တို့၏
 တဝနကြိယာကို၎င်း။ လက္ခိယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သတ္တာကြိ
 ယာဖြင့် စိတ္တုပ္ပါဒ ကြိယာစသည်တို့၏ မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥသ
 ယတ္ထ၊ ယသို့ သမယေ၊ တသို့ သမယေဟူသော နှစ်ပါးစုံ၌။ သမယသဒ္ဓေါ
 သမယသဒ္ဓါ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမယသဒ္ဓေါ၊ သည်။ လက္ခဏာတူတဆာဝ
 ယုတ္တော၊ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော သတိကြိယာနှင့် ယှဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သမယသဒ္ဓါ၏ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော သတိကြိယာနှင့် ယှဉ်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘုမ္မနိဓ္ဓေသော၊ ဘုမ္မနိဓ္ဓေသကို။ ကတော၊ တာဝေန
 တာဝလက္ခဏ်၏အစွမ်းဖြင့် ပြုအပ်၏။

ဘေဒနာနုသဒ္ဓန္တံ။ “ယသို့ သမယေ ဟူသော ပုဒ်၏ အနက်ကို ဖွင့်ပြီး၍ ကာမာ
 ဝစရ်ဟူသောပုဒ်၏အနက်ကိုဖွင့်လိုရကား ‘ကာမာဝစရန္တိ’ စသည်ကိုမိန့်သော်။
 ထိုကာမာဝစရ် ဟူသောပုဒ်၌ ဝစနတ္ထကိုပြလိုရကား ‘တတြာယံ’ စသည်ကို
 မိန့်သော်။

ဤဆိုလတုံသော ဝစနတ္ထဟူသည် အဘယ်နည်း စုဒ္ဓါရကား “ဥဒ္ဓါနတော”
 စသည်ကို မိန့်သော်။

လိုရင်းကား တာမော ဧတ္ထ အဝစရတိ အစရှိသည်တည်း။

တာမော ဧတ္ထ အဝစရတိ ဟူသောအနက်ကြောင့် ကာမာဝစရ မည်သောဟု
 ဆရာဆို၏။ အဘယ်သည်ကား ကာမာဝစရ မည်အံ့နည်း စုဒ္ဓါရကား “ယသို့”
 ပန ပဒေသေ ဒုဝိဓောပေသော ကာမော အဝစရတိ ကောဒသဝိဓော ပဒေ
 သော”ကို မိန့်သော်။

နှစ်ပါး အပြားရှိသော ကာမသည် ကျင်လည်သောဟု ဆရာဆို၏။ အာရုံပြု
 သောအားဖြင့် ကျင်လည်သလော စုဒ္ဓါရကား “ပဝတ္တိဝသေန”ကို မိန့်သော်။
 ပဝတ္တိဝသေနဖြင့် အာရမ္မဏကရဏဝသေနကို နှစ်စေသည်။ ကောဒသ
 သရုပ်ကိုပြလိုရကား ‘စတုန္တံ’ စသည်ကို မိန့်သော်။

ကာမသည် နှစ်ပါးအပြားရှိသော ဟူ၍ ဆရာဆို၏။ နှစ်ပါးအောက် အယုတ်
 နှစ်ပါးထက်အလွန်ရှိက နှစ်ပါးကိုဆိုတောင်းအံ့လော စုဒ္ဓါရကား “ဒွေကာမာ
 ဝတ္ထုကာမောစ ကိလေသကာမောစ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ကာမတို့သည် နှစ်ပါးအပြားရှိသောဟူ၍ ဆရာဆို၏။ ဝိတ္ထာရအားဖြင့်
 နှစ်ပါးဖြစ်ကောင်းအံ့လော စုဒ္ဓါရကား ‘ဥဒ္ဓါနတော’ကို မိန့်သော်။

ဝတ္ထုကာမ၊ ကိလေသကာမတို့၏ အထူးကို ပြသိုရကား“တတ္ထ”စသည်ကို မိန့်သော်။

ဆရာ-နှစ်ပါးသော ကာမတို့တွင် ဆန္ဒရာဂဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသကာမသည် အဘယ်အနက်ကြောင့် ကာမ မည်သနည်း စုဒ္ဓိရှိရကား ‘ကိလေသကာမောစေတ္ထ’စသည်ကို မိန့်သော်။

ကေဘုမ္မကဝဋ်ဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထုကာမသည် အဘယ်စေနတ္ထကြောင့် ကာမ မည်သနည်း စုဒ္ဓိရှိရကား “ဣတရော”စသည်ကို မိန့်သော်။

ကာမာဝစရန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ “ကတမေဓမ္မာ၊ အဘယ်တရားတို့သည်။ ကာမာဝစရာ၊ ကာမာဝစရမည်ကုန်သနည်း။ ဟေဋ္ဌတော၊ အောက်အဖို့အားဖြင့်။ အဝီစိန်ရယ်၊ အဝီစိင်ရဲကို။ ဥပရိတော၊ အထက်အဖို့အားဖြင့်။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိံ၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိံ ဘုံကို။ ပရိယန္တံ၊ အပိုင်းအခြားကို။ ကတွာ၊ ပြု၍”။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ဝုတ္တေသု၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ကာမာဝစရဓမ္မသု၊ ကာမာဝစရတရားတို့၌။ ပရိယာပန္နော၊ အကျုံးဝင်သော။ တတြ တသ္မိံ၊ ကာမာဝစရန္တိပဒေ၊ ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတုံသော။ ဝစနတ္ထော၊ ဝစနတ္ထကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဥဒ္ဓါနတော ဥဒ္ဓေသတော သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဥဒ္ဓေသတောတိ ဧတေန ဥဒ္ဓါနသဒ္ဓါယ ဝိတိသံမုပ္ပိတဝစနဉ္စ ဝါယာဗန္ဓု အတ္ထံ နိဝတ္တေတိ၊ သင်္ခေပတောဝိ ဧတေန ဥဒ္ဓေသ သဒ္ဓါယ ဝါဠိပရိယာယံ နိဝတ္တေတိ။

ကာမာ၊ ကာမာတို့သည်။ ဝတ္ထုကာမောစ၊ ဝတ္ထုကာမ၎င်း။ ကိလေသ ကာမောစ၊ ကိလေသကာမ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဣတိကြေ)။ ခွေ၊ နှစ်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။အကယ်၍တည်း ဥဒ္ဓါနသဒ္ဓါ၏ ဥဒ္ဓေသ၊ သင်္ခေပ အနက်ဖြစ်အံ့။ သာယာအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် “ကောယေဝ ဝတ္ထုကာမော ဘဝေယျ” ထိုစကားဆိုသင့်၏။ ရာဂမှ ကြွင်းကုန်သော ကိလေသာတို့သည် သာယာအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဝတ္ထုကာမ၌ ဝင်ကုန်သကဲ့သို့ ကိလေသကာမသည်လည်း သာယာအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဝတ္ထုကာမ၌ဝင်၏။ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဉာဏ်သည် သိအပ်သော ဝေယျဓမ္မ၌ ဝင်သကဲ့သို့တည်း။ ထို့ကြောင့် “ဥဒ္ဓါနတော

(၄၀၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဧကောကာမော”ဟု ဆိုအပ်သည်မဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် ‘ဒွေကာမာ’ ဟု ဆိုအပ်သနည်း၊ စောဒနာ။

ကိလေသကာမော ဝတ္ထုကာမတာဝံ တဇန္တော ကာမနိယဝသေန တဇတိ၊ န ကာမနဝသေနာတိ၊ ကာမနဝသေန ကိလေသကာမောဧဝ ဟောတိ နဝတ္ထု ကာမော၊ တသ္မာ ဧကော ကာမောတိ အဝတ္ထာ ဒွေကာမာတိ ဝုတ္တံ”-ဟု ဖြေ။ “ဒုဝိဇောပေသော”ဟူသောစကားဖြင့် နှစ်ပါးသောကာမ၏ အသီးကျပ်လည် ရာအရပ်ကို သင်္ဂြိုဟ်သလော၊ နှစ်ပါးသောကာမ၏ အသီးကျပ်လည်ရာ အရပ်ကို သင်္ဂြိုဟ်သည်ရှိသော် “စတုန္ဒူပ။ ကောဒသဝိဇော ပဒေသော”ဟူသော စကား သည် မသင့်၊ စောဒနာ။

ဒုဝိဇောပေသောတိ ဝစနေန ဒုဝိဇသဝိ သဟိတဿ အဝစရဏပဒေသံ သင်္ဂဟာတိ။ ။ဋီကာ-၆၃-ဆ။

ဒုဝိဇောပေသော ဟူသောစကားဖြင့် တခုသောကာမ၏သာ ကျပ်လည်ရာ အရပ်ကို မသင်္ဂြိုဟ်၊ စင်စစ်သော်ကား ဝိသယ၊ ဝိသယီအဖြစ်ဖြင့် တကွတည်းသော (တနည်းကား) အာရုံ၊ အာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့် အချင်းချင်းစပ်သော နှစ်ပါး အပြားရှိသော ကာမ၏ ကျပ်လည်ရာအရပ်ကို သင်္ဂြိုဟ်၏ဟူလို၊ ဝိသယ၊ ဝိသယီ အဖြစ်ဖြင့် တကွ တည်းသော နှစ်ပါးသောအပြားရှိသော ကာမကို သင်္ဂြိုဟ် သဖြင့် အဘယ်ဂုဏ် ရောက်သနည်းဟူမူ....

တေန ဝတ္ထုကာမသေဝ ပဝတ္ထိဒေသော ရူပါရူပဓာတုဒွယံ အပနိတံ ဟောတိ။ ။ဋီကာ-၆၃-ဆ။

ဝဝတ္ထိဒေသော ပဝတ္ထိဒေသဘူတံ၊ ဟေတုဝိသေသနဉ္စေတံ ဒဋ္ဌဉ္စ။ ရူပါရူပဓာတု ဒွယန္တိဇုဒ္ဓံ တဗ္ဗိသေသံ၊ တတ္ထာယံ အဓိပ္ပါယော ဒွေကာမာတိ သာမညတော ကိလေသကာမ ဝတ္ထုကာမေသု ဝုတ္ထေသုဝိ ဒုဝိဇောပေသောတိ ဧကေန အညမညသဟိတသာဝေန ကာမရာဂတဗ္ဗတ္ထုက ကာမာဝစရဓမ္မာနမေဝ ဂဟိတတ္ထာ ကာမရာဂဿ အနာရမ္မဏံ အပ္ပဝတ္ထိဒေသဉ္စ ရူပါရူပ ဓာတုဒွယံ အပနိတမေဝတိ။ ။မဇ္ဇ-၁၃၃-သု။

ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရတရားတို့၏ ဝတ္ထုကာမ၏အဖြစ်ကြောင့် ထိုရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ တရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သော ရူပရာဂ၊ အရူပရာဂတို့၏လည်း ကိလေသကာမအဖြစ် ပြီးသောကြောင့် အာရုံ၊ အာရမ္မဏိက၏ အစွမ်းအားဖြင့် တည်သော ဝတ္ထုကာမ ကိလေသကာမ နှစ်ပါးသည် ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံတို့၌ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော စောဒနာ။

ထိုဝတ္ထုကာမ, ကိလေသကာမ နှစ်ပါးသည် ရူပဘုံ, အရူပဘုံတို့၌ မဖြစ်၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ရုန့်ရင်းသော ကိလေသာဟု ဆိုအပ်သော ကာမရာဂ၏ ကိလေသကာမ၏အဖြစ်ဖြင့် ဤဒုဗ္ဗိမောပေသော ဟူသောပုဒ်၌ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အာရုံ, အာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့် အချင်းချင်းစပ်သော ကာမနှစ်ပါးသည် ရူပဘုံ, အရူပဘုံတို့၌ မဖြစ်ဟု ဖြေ။

ထိုအနက်ကို အဘယ်ယုတ္တိဖြင့် ပြီးစေအပ်သနည်း၊ ရုန့်ရင်းသော ကိလေသာဖြစ်သော ကာမရာဂ၏ ကိလေသကာမအဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ရူပဘုံ, အရူပဘုံတို့၌ဖြစ်ကုန်သော ဗိမာန်ပဒေသာပင် အစရှိသော ကာမာဝစရတရားတို့၌ ဗြဟ္မာတို့၏၎င်း၊ ကာမာဝစရလတ္ထဝါတို့၏၎င်း နိကန္တိ-ဟု ဆိုအပ်သော တဏှာကို ဤဒုဗ္ဗိမောပေသောဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသကာမ၌ မယူအပ်၊ အဘယ်ကြောင့် မယူအပ်သနည်းဟူမူ ရူပဘုံ, အရူပဘုံတို့၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗိမာန်, ပဒေသာပင် အစရှိသော ကာမာဝစရတရားတို့၌ နိကန္တိ၏ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့် မယူအပ်။ ဤယုတ္တိဖြင့် ပြီးစေအပ်၏ ဟူလို။

အဘယ်ကြောင့် ဒုဗ္ဗိမောပေသော ဟူသောစကားဖြင့် ရုန့်ရင်းသော ကာမရာဂကိုသာလျှင် ကိလေသကာမအဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သနည်း၊ “ဥဒ္ဓါနတော ဋ္ဌေကာမာ” ဟူသောစကားဖြင့် အလုံးစုံသော ကိလေသကာမတို့၏၎င်း အလုံးစုံသော ဝတ္ထုကာမတို့၏၎င်း အကျဉ်းပြုအပ်သည်အဖြစ်ကြောင့် အလုံးစုံသော ရာဂကိုသာလျှင် ကိလေသကာမအဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သင့်သည် မဟုတ်လောဟူမူ....

ဥဒ္ဓါနတော ဋ္ဌေကာမာဟူသောစကားဖြင့် အလုံးစုံ အကြွင်းမရှိသော ဝတ္ထုကာမ, ကိလေသကာမတို့ကို အကျဉ်းပြုပြီး၍လည်း ဒုဗ္ဗိမောပေသော ဟူသောစကား၌ ထိုဝတ္ထုကာမ, ကိလေသကာမတို့၏ အစိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော အာရုံ, အာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့် အချင်းချင်းဝိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် စပ်သော ကာမရာဂ၊ ထိုကာမရာဂ၏အာရုံဖြစ်သော ကာမာဝစရတရားတို့ကိုသာ ယူအပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ရုန့်ရင်းသော ကာမရာဂကိုသာ ကိလေသကာမ အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်၏ ဟူလို။

(တနည်းကား) အကြွင်းမရှိသော ကိလေသကာမချည်းဖြစ်သော ကာမရာဂ ကာမတဏှာ, ရူပတဏှာ, အရူပတဏှာ, နိရောဓတဏှာ, အပြားရှိသော ကာမသည် ဤကာမ တဆယ့်တသ့်ဖြစ်၏။ ရူပဘုံ, အရူပဘုံတို့၌ အကြွင်းမရှိသော ကိလေသကာမသည် မဖြစ်၊ ဤသို့ အကြွင်းမရှိသော ကာမတို့၏ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကိုရည်၍ ဒုဗ္ဗိမောပေသော ဟူသောစကားကို ဆိုအပ်၏။ ရူပ, အရူပဝိပါက်မျှဖြစ်သော အနည်းငယ်သော ဝတ္ထုကာမသာလျှင် ဤကာမဘုံ၌မဖြစ်၊ ရူပဝိပါက်, အရူပဝိပါက်မျှကို ထား၍ အလုံးစုံသော ဝတ္ထုကာမတို့သည် အကြွင်းမရှိ ဤကာမဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့အလုံးစုံသော ကာမဘုံ၌ ဖြစ်သော်

(၄၀၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

လည်း လုံးပါးသော ဝဋ်ဟူသော ဝတ္ထုကာမတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပြည့်စုံသော ဝတ္ထုကာမ၏ အဖြစ်ကြောင့် ကာမာဝစရတရားဖြစ်သော ကာမတရားတို့ကိုသာ ဤဒုဝိဇောဝေသော ဟူသောပုဒ်၌ ယူအပ်ကုန်၏။ ဤကာမဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း တပါးသောတရားတို့ကိုမယူအပ်ကုန်။ ဤသို့ကာမာဝစရတရားတို့၏သာ ဝတ္ထုကာမမည်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သသတ္တာဝစရောပမာသည် သင့်၏ဟူလို။

ကာမရာဂေါ- ပစ္ဆကာမဂုဏိကော ရာဂေါ၊ ကာမတဏှာ၊ ကာမာဝစရဓမ္မပိသယာ တဏှာ၊ နိရောဓတဏှာ ဥစ္ဆေဒဗိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါ။ ။ အနု- ၇၀-ဆ။

တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ကာမတို့တွင်။ အတ္ထတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ ဆန္ဒရာဂသည်သာလျှင်။ ကိလေသကာမော၊ ကိလေသကာမမည်၏။ တေဘူမကဝဋ်၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ဝဋ်တရားသည်။ ဝတ္ထုကာမော၊ ဝတ္ထုကာမမည်၏။ စ၊ အထူး။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပါးသော ကာမတို့တွင်။ ကိလေသကာမော၊ သည်။ ဝတ္ထုကာမံ၊ ကို။ ကာမေတိ၊ အလိုရှိတတ်၏။ ဣတိဣမိနာဝစနတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ကာမော၊ မည်၏။ ဣတရော၊ ကိလေသကာမမှ တပါးသော ဝတ္ထုကာမသည်။ ကိလေသကာမေန၊ သည်။ ကာမိယတိ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိဣမိနာဝစနတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ကာမော၊ မည်၏။ ပန၊ ကာမဟူသောပုဒ်၏ ဝစနတ္ထမှတပါး ကာမာဝစရဟူသောပုဒ်၏ ဝစနတ္ထကိုဆိုအံ့။ ယသ္မိံပဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌။ သဟိတော၊ အာရုံ၊ အာရမ္မဏိကအားဖြင့် တကွဖြစ်သော။ (ထည့်) ဒုဝိဇောပိ၊ နှစ်ပါးအပြား ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဒေသောကာမော၊ သည်။ ပဝတ္တိဝသေန၊ ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဝစရတိကျင်လည်တတ်၏။ စတုန္နံ၊ လေးပါး ကုန်သော။ အပါယာနဉ္စ၊ အပါယ်ဘုံတို့၏၎င်း။ မနုဿာနဉ္စ၊ လူ့ဘုံတို့၏၎င်း။ ဆန္နံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဒေဝလောကာနဉ္စ၊ နတ်ဘုံတို့၏၎င်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကောဒသဝိဇော၊ တဆယ့်တပါးအပြားရှိသော။ သောပဒေသော၊ ထိုအရပ်သည်။ ဧတ္ထတေသ္မိံကောဒသဝိဇေပဒေသေ၊ ၌။ သဟိတော၊ အာရုံ၊ အာရမ္မဏိကအားဖြင့် တကွဖြစ်သော။ ကာမော၊ နှစ်ပါးသော ကာမသည်။ အဝစရတိ၊ ကျင်လည်တတ်၏။ ဣတိဣမိနာဝစနတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ကာမာပစရော၊ ကာမာဝစရမည်၏။

စောဒနာနုသန္ဓေ။ ။ဆရာ ကာမနှစ်ပါးတို့၏ ကျင်လည်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် တဆယ့်တပါးသော အရပ်လည် ကမာဝစရမည်သောဟူ၍ ဆရာဆို၏။ ထို တဆယ့်တပါးသောအရပ်၌ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ တရားတို့ သည်လည်း ဖြစ်သောကြောင့် ထိုတဆယ့်တပါးသော အရပ်သည် ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ လည်း မည်ရာသည်မဟုတ်လော စုဒ္ဓိရှိရကား “သသတ္ထာဝစရောဝိယ”ကို မိန့်သော်။

သသတ္ထာဝစရောဝိယ၊ လက်နက်နှင့် တကွဖြစ်သောသူတို့၏ ကျင်လည်ရာ အရပ်သည် သသတ္ထာဝစရမည်သကဲ့သို့တည်း။

အနုသန္ဓေ။ ။သသတ္ထာဝစရောဝိယ ဟူသော သင်္ခေပစကားကို ချဲ့ဆိုရကား “ယထာဟိ”စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊အံ။ယသ္မိံ ပဒေသေ၊အကြင်အရပ်၌။ သသတ္ထာ၊ လက်နက်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ ပုရိသာ၊ယောကျ်ားတို့သည်။ အဝစရန္တိ၊ကျင်လည်တတ် ကုန်၏။သောပဒေသော၊ ထိုလက်နက်နှင့်တကွဖြစ်သော သူတို့၏ကျင်လည်ရာ ဖြစ်သောအရပ်ကို။ အညေသု၊ လက်နက်နှင့် တကွဖြစ်သော သူတို့မှ တပါး ကုန်သော။ အဝစရန္တေသု၊ ကျင်လည်ကုန်သော။ ဒွိပဒစတုပ္ပဒေသု၊ ဒွိပဒ သတ္တဝါ, စတုပ္ပဒ သတ္တဝါတို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ တေသံ တေဟိ သသတ္ထ ပုရိသေဟိ၊ ထိုလက်နက်နှင့်တကွဖြစ်သော သူတို့ဖြင့်။ ပဒေသဿ၊ အရပ်၏။ အဘိလက္ခိတတ္ထာ၊ မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သသတ္ထာဝစရောတွေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ အတူ။ တတ္ထ တသ္မိံ ကောဒသဝိဓေ ပဒေသေ၊ ၌။ အဝစရန္တေသု၊ ကုန်သော။ အညေသု၊ ဝတ္ထုကာမမှ တပါးကုန်သော။ ရူပါဝစရာဒိသု၊ ရူပါ ဝစရ, အရူပါဝစရ တရားတို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ တေသံတေဟိကာမေဟိ၊တို့ဖြင့်။ ပဒေသဿ၊၏။ အဘိလက္ခိတတ္ထာ၊ကြောင့်။ အယံပဒေသော၊ ကို။ ကာမာဝစရောတွေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ဝုစ္စတိ၊ ၏။

စောဒနာနုသန္ဓေ။ ။ထိုတဆယ့်တပါးသော အရပ်ကို ဤ၌ ကာမာဝစရတူ၍ ဆိုအပ်သလော စုဒ္ဓိရှိရကား ‘သ္မာယံ ကာမောတွေဝ ဝုစ္စတိ’ကို မိန့်သော်။ ကာမဟူ၍ ဆိုအပ်သောဟု ဆို၏။ ကာမာဝစရသဒ္ဓါကို ကာမပြု၍ ကာမောဟု ဆိုအပ်သလော စုဒ္ဓိရှိရကား ‘ဥတ္တရပဒလောပံကတ္တာ’ကို မိန့်သော်။ နောက်ပုဒ်ကိုချေ၍ ဆိုထုံးရှိပါ၏လော စောဒနာ ရှိရကား ‘ယထာ ရူပထင်္ဂေါ ရူပံ ဧဝံ’ကို မိန့်သော်။

(၄၀၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဤသို့ နောက်ပုဒ်ကိုချေ၍ ကာမောဟု ဆိုသဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း စုဒ္ဓိရကား ‘ဝေဓိဒံ စိတ္တံ’ စသည်ကို မိန့်သော်။

သွာယံ သောအယံ ကာမာဝစရော၊ ထိုကာမာဝစရဟူ၍ ဆိုအပ်သော အရပ်ကို။ ရူပပတ္တိယာ မဂ္ဂဘာဝေတိတိတ္ထေ၊ ဤပါဠိ၌။ (ထည့်)။ ရူပဘဝေါ၊ ရူပဘဝကို။ ဥတ္တရပဒလောပံ၊ ဘဝဟူသော နောက်ပုဒ်၏ ကြေခြင်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ရူပန္တိ၊ ရူပဟူ၍။ ဝုတ္တောယထာ၊ ဆိုအပ်၏သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ ဣပေါ၊ ဤကာမာဝစရ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ ဥတ္တရပဒလောပံ၊ အဝစရ ဟူသော နောက်ပုဒ်၏ ကြေခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ကာမောတွေဝ၊ ကာမဟူ၍ သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ပါဠိ၌ မရှိသမျှ ပါဌသေသချည်းမှတ်)။ ဧဝံယထာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဣဒံစိတ္တံ၊ ဤငါးဆယ့်လေးပါးသောစိတ်သည်။ ကောဒသ ပဒေသသင်္ခါတေ၊ တဆယ့် တပါးသော အရပ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဣမသ္မိံ ကာမေ၊ ဤကာမဘုံ၌။ အဝစရတိ၊ ကျင်လည်တတ်၏။ ဣတိတဿှာ၊ ထိုသို့ ကျင်လည်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမာဝစရံ၊ မည်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ ဆရာ ကာမဘုံ၌ ကျင်လည် တတ်သောကြောင့် ငါးဆယ့်လေးပါး သောစိတ်သည် ကာမာဝစရမည်သောဟု ဆရာဆို၏။ ဤငါးဆယ့်လေးပါး သော စိတ်သည် ကာမဘုံသော ကျင်လည်သည်မဟုတ် ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံ၌လည်း ကျင်လည် တတ်သောကြောင့် ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရလည်း မည်ရာသည် မဟုတ်လော-စုဒ္ဓိရကား ‘ကိဉ္ဇာပိ ဟိ။ပ။ အဝစရတိပနအညတ္ထ အဝစရန္တိ ကာမာဝစရမေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ’ ကို မိန့်သော်။

ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း စုဒ္ဓိရကား ‘ယထာ သင်္ဂါမေ အဝစရဏတော’ စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ၊ ဆက်။ ဧတံစိတ္တံ၊ ဤငါးဆယ့်လေးပါးသောစိတ်သည်။ ရူပါရူပဘဝေ သူပိ၊ ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံတို့၌လည်း။ ကိဉ္ဇာပိအဝစရတိ၊ အကယ်၍ ကျင်လည်၏ ရှိ၌။ ပနတထာပိ၊ ထိုသို့ ကျင်လည်သော်လည်း။ သင်္ဂါမေ၊ စစ်မြေအရပ်၌။ အဝစရဏတော၊ ကျင်လည်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “သင်္ဂါမာဝစရော” တိ၊ သင်္ဂါမာဝစရဟူ၍။ လဒ္ဓနာမကော၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ နာဂေါ၊ ဆင်ကို။ နဂရေ၊ မြို့၌။ စရန္တောပိ၊ ကျင်လည်သော်လည်း။ “သင်္ဂါမာဝစရော” တွေဝ၊ သင်္ဂါမာဝစရ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့၎င်း။ ထလဇလစရာ၊ ကြည်း၌ ကျင်လည် ရေ၌ ကျင်လည်တတ်ကုန်သော။ ပါဏာ၊

သတ္တဝါတို့ကို။ အထလေစ၊ ကြည်းမဟုတ်သည်၌၎င်း။ အဇလေစ၊ ရေမဟုတ်သည်၌၎င်း။ ဌိတာပိ၊ တည်ကုန်သော်လည်း။ “လလစရာ ဇလစရာ” တွေဝ၊ ထလစရာ ဇလစရာတို့ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စန္တိယထာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သကဲ့သို့၎င်း။ ဝေတထာ၊ တူ။ ဣဒံစိတ္တံ၊ ကို။ အညတ္ထ၊ ကာမဘုံမှ တပါးသောရူပဘုံထို့၌။ အဝစရန္တမ္ပိ၊ ကျင်လည်သော်လည်း။ ကာမာဝစရမေဝဝါတိ၊ ကာမာဝစရသာလျှင် မည်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ကျမ်းတော်။ ။တပိကပ်ကြံလိုရကား ‘အာရမ္မဏကရဏဝသေနဝါ ဧတ္ထ’ စသည်ကို မိန့်သော်။

အာရမ္မဏ ကရဏဝသေန အစရှိသောစကား၌ အကျုံးဝင်သော ကာမောဟူသောပုဒ်ဖြင့် ကိလေသကာမချည်းဖြစ်သော ကာမတဏှာ၊ ရူပတဏှာ၊ အရူပတဏှာ၊ နိရောဓတဏှာအပြားရှိသော အလုံးစုံသောတဏှာ လျှဉ်းပါးခြင်းရှိသော်လည်း ဤဝစနတ္ထ၌ကာမတဏှာဝိသေသကို ကာမောဆိုအပ်၏ဟု ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် “ကာမဉ္ဇေသ” အစရှိသည်ကိုမိန့်သော်။

(တနည်းကား) အာရမ္မဏကရဏဝ သေန အစရှိသော ဝစနတ္ထ၌ ကာမောဟုသာမညဆိုသောကြောင့် ကာမောဟူသောပုဒ်ဖြင့် ကိလေသကာမချည်းဖြစ်သော အလုံးစုံသောတဏှာကို ဆိုသောကြောင့် ထိုတဏှာသည် ရူပါဝစရစိတ်၊ အရူပါဝစရစိတ်တို့၌ အာရုံပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့် ကျင်လည်၏၊ ဤသို့ကျင်လည်သည်ရှိသော် ကာမာဝစရစိတ် ဝိသေသကိုရည်၍ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ဝါ ဧတ္ထ ကာမော အဝစရတီတိ ကာမာဝစရံ ဟူသောစကားကို ဆိုအပ်သည် မဟုတ်လော၊ အထယ်သို့ ဆိုအပ်သနည်း စောဒနာရှိ၍ ကာမောဟု သာမညအားဖြင့် ဆိုအပ်သော်လည်း ကာမောဟူသောပုဒ်ဖြင့် အလုံးစုံသောတဏှာကို မဆို၊ ကာမာဝစရစိတ်၌သာ အာရုံပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ကာမတဏှာကိုသာ ဆို၏။ ထိုကြောင့်အာရမ္မဏကရဏဝသေနဝါ ဧတ္ထကာမော အဝစရတီတိ ကာမာဝစရံဟူသောစကားကို ဆိုအပ်၏ဟု ပြလိုသောအဋ္ဌကထာဆရာသည် ‘ကာမဉ္ဇေသ’ စသည်ကို မိန့်သော်။

ဥပမာ အထယ်ကဲ့သို့နည်းစွဲရှိရကား ‘ယထာ ဝဒတီတိ ဝဇ္ဇော’ စသည်ကို မိန့်သော်။ (တနည်း) ဝိပြိုဟ်ပြုပြန်လိုရကား ‘အဝိစ’ စသည်ကို မိန့်သော်။

ဝါ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤငါးဆယ့်လေးပါးသောစိတ်၌။ ကာမော၊ ကာမတဏှာသည်။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဝစရတိ၊ ကျင်လည်တတ်၏။ ဣတိပိဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်လည်း။ တံစိတ္တံ၊ သည်။ ကာမာဝစရံ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧသ ဧသောကာမော၊ သည်။ ရူပါရူပါဝစရေသုပိ၊

(၄၀၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တို့၌လည်း။ ကာမံ အဝစရတိ၊ အကယ်၍ကား ကျင်လည်တတ်၏ရှင်။ ယန
 တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဝဒတိ၊ မြည်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဇ္ဇေ၊
 မည်၏။ မဟိယံ၊ မြေ၌။ သေတိ၊ အိပ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟိ
 သော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ယတ္ထကား၊ အကြင်မျှလောက်
 ကုန်သောသတ္တဝါတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ မြည်တတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ မဟိယံ၊ ၌။
 သေန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ (ထည့်)။ တံတံ
 နာမံ၊ ထိုထိုဝတ္ထုဟူသောအမည် မဟိ သဟူသော အမည်သည်။ နဟောတိ
 ယထာ၊ ဤသို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ ဣဒံသမ္ပဒံ၊ ဤဥပမာ၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 ၏။ အပိစ-အပရောနယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ ဣဒံစိတ္တံ၊ သည်။
 ကာမဘဝသင်္ခါတေ၊ ကာမဘဝ ဟုဆိုအပ်သော။ ကာမေ၊ ကာမဘုံ၌။ ပဋိ
 သန္တိ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ အဝစာရေတိ၊ ကျင်လည်စေတတ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။
 ဣတိပိဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်လည်း။ ကာမာဝစရံ၊ မည်၏။ (ကာမေအဝစာရေ
 တီတိ ကာမာဝစရန္တိ ဝတ္ထုဗ္ဗေ စာသဒ္ဓဿ ရဿတ္ထံ ကတံ)။

ကုသလန္တိ၊ ကား။ ကုစ္ဆိတာနံ၊ စက်ဆုပ်အပ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရား
 တို့ကို။ သလနာဒီဟိ၊ တဒဂ်ပဟာန်အားဖြင့် တုန်လှုပ်စေခြင်း၊ ဝိက္ခမ္ဘန
 ပဟာန်အားဖြင့် ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်စေခြင်း၊ သမုဇ္ဈေဒပဟာန်အားဖြင့်ဖျက်
 ဆီး ပယ်ဖျောက်ခြင်း ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ အတ္ထေဟိ၊ သကတ်အနက်တို့
 ကြောင့်။ ကုသလံ၊ မည်သော။

မှတ်စွယ်။ «ဗိတ္တံ၌ ဝိသေသနသွား၊ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် စလန၊ ကမ္မန စသည်ကိုယူ၊
 ကုစ္ဆိတေ သလယတိ ကမ္မေတိ ဝိဒ္ဓံသေတိတိ ကုသလံ-ဟုပြိုဟ်ဆို။

အနုသန္ဓေ။ «ဆိုအပ်ပြီးသော ဝစနတ္ထမှတပါး ဇာတကပရိယာယ်၊ သုတ္တ ပရိ
 ယာယ်၊ အတိဓမ္မပရိယာယ်အားဖြင့် ဝစနတ္ထပြုလိုရကား 'အပိစ' စသည်ကို
 မိန့်သော်။

အပိစ-အပရောနယော မယာ ဝုစ္စတေ။ အာရောဂျဋ္ဌေနစ၊ အနာကင်းသည်၏
 အဖြစ်တည်းဟူသော အနက်ကြောင့်၎င်း။ အနဝဇ္ဇဋ္ဌေနစ၊ အပြစ်ကင်း
 သည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော အနက်ကြောင့်၎င်း။ ကောသလ္လသမ္ဘူ
 တဋ္ဌေနစ၊ သမ္ဘူတပညာကြောင့် ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်
 ကြောင့်၎င်း။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်မည်ဆော။

စောဒနာနုသန္ဓေ။ ။ဆရာ အနာမရှိခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့် ကုသိုလ်မည်
သောဟု ဆို၏။ ရူပတာယ၌သာ အနာမရှိခြင်း ဖြစ်ရာသည်မဟုတ်လော၊ နာမ
ကာယ၌ကား အနာမရှိခြင်းဟူသောအနက်ကြောင့် ကုသိုလ်မည်၏ ဟူသော
စကားသည် အသို့ဖြစ်၍ သင့်အံ့နည်း။ စုဒ္ဓိရှိရကား “ယထေဝ ဟိ”စသည်ကို
မိန့်သော်။

ဟံ၊ ချဲ့အံ့။ “ကစ္စိ၊ အသ္မိနည်း။ ဘောတော၊ ရှင်ရသေ့အား။ ကုသလံ၊
အနာကင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိနု၊ ရှိပါ၏လော” ။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤပါဠိ၌။
ရူပကာယေ၌။ အနာတုရတာယ၊ ကျင်နာခြင်းကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
အဂေလညေန၊ အနာကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗျာဓိတာယ၊ နှိပ်စက်
တတ်သောရောဂါ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာရောဂျဋ္ဌေန၊ အနာ
ကင်းသည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်၏
အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ ကုသိုလ်ဟူသောအမည်ကို။ ဝုတ္တံယထေဝ၊ ဟောတော်မူအပ်
၏သို့လျှင်။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ အရူပဓမ္မေပိ၊ နာမ်တရား၌ ယည်း။ ကိလေသာ
တုရတာယစ၊ ကိလေသာ ဟူသော ကျင်နာခြင်း၏၎င်း။ ကိလေသဂေလ
ညဿစ၊ ကိလေသာဟူသော အနာ၏၎င်း။ ကိလေသဗျာဓိနောစ၊ ကိလေ
သာဟူသော နှိပ်စက်တတ်သော ရောဂါ၏၎င်း။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်း
ကြောင့်။ အာရောဂျဋ္ဌေန၊ အနာကင်းသည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော အနက်
ကြောင့်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ ကုသလဟူသောအမည်ကို။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ကိလေသဝဇ္ဇဿစ၊ ကိလေသာဟူသော ကဲ့ရဲ့
ခြင်း၏၎င်း။ ကိလေသဒေါသဿစ၊ ကိလေသာ ဟူသောအဖြစ်၏၎င်း။
အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန၊ အပြစ်ကင်းသည်၏အဖြစ် တည်း
ဟူသောအနက်ကြောင့်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ ကုသလဟူသော
အမည်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ။ ပညာ၊ ကို။ ကောသလ္လံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဟိ။
ကောသလ္လတော၊ သမ္ပယုတ်ပညာကြောင့်။ သမ္ဘူတတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန၊ သမ္ပယုတ်ပညာကြောင့် ဖြစ်သည်၏
အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်မည်သော။

ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သမ္ပယုတ်ပညာကြောင့် ဖြစ်သည်၏
အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်။ ကုသလံ၊ သည်။ တာဝဟောတု၊ ဖြစ်စေ
လော။ (တာဝကားအနုညာတအနက်)။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ကထံ၊

(၄၁၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အသ္မိလျှင်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိအယံ၊
 ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ တမ္ပိ၊ ထိုဉာဏဝိပုဗ္ဗယုတ်စိတ်သည်လည်း။ ရုဠိ
 သဒ္ဓေန၊ ကောသလ္လသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်သော ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်တို့၌ ထင်ရှား
 သောကုသလသဒ္ဓါဖြင့်။ ဝါ၊ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်တို့နှင့် အနဝဇ္ဇသုခဝိပါက
 အဖြစ်ဖြင့်တူသော ဉာဏဝိပုဗ္ဗယုတ်စိတ်တို့၌ တင်စားအပ်သော ကုသလ
 သဒ္ဓါဖြင့်။ ကုသလမေဝ၊ ကုသိုလ်မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ (တနည်း)။
 ရုဠိသဒ္ဓေန၊ တစုံတခုသော နိမိတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ပညတ်၏ကာလလျား
 သဖြင့် နိမိတ်ကင်းငြားသော်လည်း ထင်ရှားသောသဒ္ဓါဖြင့်။ ကုသလမေဝ၊
 သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဟိ-တံပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ တာလပဏ္ဏဟိ၊
 တို့ဖြင့်။ ကတု၊ ပြု၍။ ကိလဉ္ဇာဒိဟိ၊ ဖျာအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ကတမ္ပိ၊ ပြုအပ်
 သော်လည်း။ တံသဒိသတ္တာ၊ ထိုထန်းရွက်ဖြင့် ပြုအပ်သော ယပ်နှင့်တူသည်
 ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရုဠိသဒ္ဓေန၊ တူသောအနက်၌ တင်စားအပ်သော သဒ္ဓါ
 ဖြင့်။ တာလဝဏ္ဏခန္ဓဝ၊ တာလဝဏ္ဏဟူ၍ သာလျှင်။ ဝုစ္စတိလထာ၊ ဆိုအပ်
 ၏သို့။ ဝေတထာ၊ တူ။ ဉာဏဝိပုဗ္ဗတ္တမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ကုသလန္တေဝ၊ ဟူ၍
 သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။ ပန၊ ပရိယာယ်မဟုတ် မုချကိုဆိုအံ့။ နိပ္ပရိယာ
 ယေန၊ ဖြင့်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ အာရောဂျဋ္ဌေန၊ ကြောင့်၎င်း။ အနဝဇ္ဇ
 ဋ္ဌေန၊ ကြောင့်၎င်း။ ကောသလ္လသမ္ပတဋ္ဌေန၊ ကြောင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
 တိဝိဓေနပိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော သကတ်အနက်ကြောင့်လည်း။ ကုသလန္တိ
 နာမံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ဤ။ ဉာဏဝိပုဗ္ဗတ္တံ၊ သည်။ ဒုဝိဓေနေဝ၊ နှစ်ပါးအပြား
 ရှိသော အနက်ကြောင့်လျှင်။ ကုသလန္တိနာမံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ဤ။ ဣတိဝေ၊
 သို့။ ဇာတကပရိယာယေန၊ ဇာတ်ဒေသနာအားဖြင့်။ ယဉ္ဇကုသလံ၊ အကြင်
 ကုသိုလ်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ဝါ၊ ကုသလဟူသော အမည်ကို၎င်း။ ပ။ ယဉ္ဇကုသလံ၊
 ကို၎င်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ထည့်)။ ကထိတံ၊ ဤ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။
 တံကုသလံ၊ ထိုကုသိုလ်ဟူသောအမည်ကို။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ အတ္တေဟိ၊
 သကတ်အနက်တို့ကြောင့်။ ဣမသ္မိံစိတ္တေ၊ ဤပဌမ မဟာကုသိုလ်စိတ်၌။
 လဘတိ၊ ရ၏။

တဒေတံ တံတေကုသလံ၊ ထိုကုသိုလ်သည်။ လက္ခဏာဒီဝဓေသန၊ လက္ခ
 ဏာစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခဏံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏

အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရာဂစသော ကိလေသာဟူသော အပြစ်ဒေါသမှ
ကင်းသော ဣဋ္ဌဖြစ်သောလေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိသော
တရားလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ ဝရဟိတဗ္ဗန္တိ ဝဇ္ဇံ။ ဝဇ္ဇသဒ္ဓါသည် တာဝပ္ပဓာန ဖြစ်သော
ကြောင့် ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရာဂစသော ကိလေသာ
ဟူသော အပြစ်ဒေါသ ရ၏။ တေန ဝုတ္တံ ကိလေသဝဇ္ဇဿပန ကိလေသ
ဒေါသဿာတိ။

(တနည်းကား) အနဝဇ္ဇသုခ ဝိပါကလက္ခဏံ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်
စွန့်ပစ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်သောရာဂစသော ကိလေသာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော
ဣဋ္ဌဖြစ်သော လေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိသော တရားလျှင်
မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏။ (တနည်း) အနဝဇ္ဇသုခ ဝိပါကလက္ခဏံ၊ ကဲ့ရဲ့
အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရာဂစသော ကိလေသာဟူသော အပြစ်
ဒေါသမှကင်းသည်၏အဖြစ်။ ဝါ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည် ကြည်ရှောင်အပ်
စွန့်ပစ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်သော ရာဂစသော ကိလေသာတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏
အဖြစ်၌ဖြစ်သော လေးပါးသောနာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်
ဟူသော မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။အထဝါ အနဝဇ္ဇဝစနေန အနဝဇ္ဇတ္ထံ အာဟ သုခဝိပါက ဝစနေန
သုခဝိပါကတ္ထံ။ ။ဋီကာ။

အကုသလဝိဒ္ဓိသနရသံ၊ အကုသိုလ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဝေါဒါနပစ္စု
ပဋ္ဌာနံ၊ ဖြုစင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သိအပ်မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်
ဉာဏ်အားထင်သော အခြင်းအရာရှိ၏။ ယောနိသော မနသိကာရ ပဒဋ္ဌာနံ၊
အသင့်လမ်းမှန်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းလျှင် နီးစွာသော
အကြောင်းရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ အဝဇ္ဇပဋိပက္ခတ္တာ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်
စွန့်ပစ်အပ်ကဲ့ရဲ့အပ်သော ရာဂစသော ကိလေသာဟူသော အပြစ်ဒေါသ၏
ဆန့်ကျင်ဘက်အဖြစ်ကြောင့်။ ကုသလံ၊ သည်။ အနဝဇ္ဇလက္ခဏမေဝ၊ သူတော်
ကောင်းတို့သည် စွန့်ပစ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်သောရာဂစသော ကိလေသာဟူသော
အပြစ်ဒေါသ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်သာ မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏။

(၄၁၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မှတ်ဖွယ်။ ။ပုဒ်ဆုံး၌ ဧဝံကို ပုဒ်အလယ်၌ ယှဉ်ရမည်။ ဇီကာ။ အနဝဇ္ဇံ လက္ခဏာ
မေဝါတိသုခဝိပါကသဘာဝဿ လက္ခဏသဘာဝနိဝါရဏတ္ထံ အဝဇာရဏံ ကတံ။
တဒ္ဓိဝါရဏဉ္စ တဿ ပစ္စုပဋ္ဌာနတံ ဝတ္ထုကာမတာယ ကတံ။ ။၆၄-ဆ။

ဝေါဒါနဘာဝရသံ၊ ဖြူစင်သည်၏အဖြစ်ဟူသော ပြည့်စုံသောဂုဏ်ရှိ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဤ၌ ရသကား သမ္ပတ္တိအနက်ရှိသည်။ သမ္ပတ္တိ သမ္ပဒါ၊ ဂုဏ်တို့ကား
ပရိယာယ်နှင့်နှင်တည်း။ ဇီကာ။ “သမ္ပတ္တိအတ္ထေနရသေနဝေါဒါနဘာဝရသံ”။
၆၄-ဆ။

ဣဋ္ဌဝိပါက ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ အလိုရှိအပ် ကောင်းမြတ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော
လေးပါးသောဝိပါကနာမက္ခန္ဓာတည်းဟူသော အကျိုးဖြစ်သော ပစ္စုပဋ္ဌာနံ
ရှိ၏။ ယထာဝုတ္တပဒဋ္ဌာနမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသောယောနိသော
မနသိကာရပင်လျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။ (ပဒဋ္ဌာန်ကားမကွဲဟူလို)။

ကျမ်းတက်။ ။ထိုကိုချဲ့လိုရကား “လက္ခဏာဒီသု ဟိ” စသည်ကိုမိန့်သော်။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ လက္ခဏာဒီသု၊ လက္ခဏာစသည်တို့ကို။ ဝုစ္စမာနေသု၊ ဆိုအပ်ကုန်
သည်ရှိသော်။ (ထည့်)။ တေသံတေသံ ဓမ္မာနံ၊ ပထဝီ၊ ဖဿစသော တရား
ထိုထိုတို့၏။ သဘာဝေါဝါ၊ မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သောကက္ခဋ္ဌတ္တံ၊ ဖုသနအစရှိသော
တပါးနှင့် မဆက်ဆံသော လက္ခဏာသည်၎င်း။ သာမညံဝါ၊ အနိစ္စတာ
အစရှိသော ဆက်ဆံသော လက္ခဏာသည်၎င်း။ လက္ခဏံနာမ၊ မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဘာဝိယတိ လက္ခိယတိ ဧတေနာတိ ဘာဝေါ၊ သဿ အတ္တနော
ဘာဝေါ လက္ခဏသဘာဝေါ။ ။မဇ္ဈ ၀၃၅-သု။

ကိစ္စံဝါ၊ ပြီးစေအပ်သော ကိစ္စသည်၎င်း။ သမ္ပတ္တိံဝါ၊ ပြည့်စုံသောဂုဏ်သည်
၎င်း။ ရသောနာမ၊ မည်၏။

စေနတ္ထ။ ။ရသိယတိ နိပ္ပာဒိယတိတိ ရသော။ ကိစ္စရ၏။ ရသတိ သမ္ပဇ္ဇတိတိ
ရသော။ သမ္ပတ္တိရ၏။

ဥပဋ္ဌာနာကာရောဝါ၊ ယူအပ် မှတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အားထင်
သော အခြင်းအရာသည်၎င်း။ ဖလံဝါ၊ အကျိုးသည်၎င်း။ ပစ္စုပဋ္ဌာနံနာမံ၊
ပစ္စုပဋ္ဌာန်မည်၏။ အာသန္နကာရဏံ၊ နီးသောအကြောင်းသည်။ ပဒဋ္ဌာနံ
နာမ၊ မည်၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ယတ္ထယတ္ထ၊ အကြင်အကြင်သို့သောအရာ၌။
လက္ခဏာဒီနိ၊ တို့ကို။ ဝက္ခာမ၊ ကုန်အံ့။ တတ္ထတတ္ထ၊ အရာထိုထို၌။ ဣမိနာဝ

နယေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော တေသံတေသံ ဓမ္မာနံ သဘာဝေါဝါ စသော
နည်းဖြင့်သာလျှင်။ တေသံလက္ခဏာဒီနံ၊တို့၏။ နာနတ္တံ၊ ထူးသည်၏ အဖြစ်
ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

••နတ္ထ။ "ဥပဋ္ဌဟိယတေ ဥပဋ္ဌဟတိတိ ဝါ ဥပဋ္ဌာနံ၊ တံဇေ အာကာရေ ဥပ
ဋ္ဌာနာကာရေ၊ အတ္တနော ကာရဏံ ပဋိစ္စ တပုဋိဗိမ္ဗဘာဝေန တေနကာရ
ဏေန သဒိသဘာဝေန ဥပဋ္ဌာတိတိ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ နောက်နည်းဖလရ၏။

စိတ္တန္တိပဒဿ၊ ၏။ ဝိဂ္ဂဟော၊ကို။ဇော၊ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ယံဝိညာဏံ၊
သည်။ အာရမ္မဏ၊ ကို။ စိန္တေတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့သိတတ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံဝိညာဏံ၊ သည်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။
ဝိဇာနာတိ၊ သညာ၊ ပညာတို့၏ကိစ္စတို့မှ ထူးသော အားဖြင့် သိတတ်၏။
ဣတိအယံ၊ ဤဝိဇာနာတိ ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ အတ္တော၊ စိန္တေတိဟူသော
ပုဒ်၏အနက်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
စိတ္တန္တိ၊ စိတ္တံဟူသော။ သေသောသဒ္ဒေါ၊ ဤသဒ္ဒါသည်။ သဗ္ဗစိတ္တသာ
ဓာရဏော၊ အလုံးစုံသောစိတ်နှင့် ဆက်ဆံသည်။ ဟောတိ၊၏။တသ္မာ၊ ထိုသို့
စိတ္တသဒ္ဒါ၏ အလုံးစုံသောစိတ်နှင့် ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထ
ဧတေသုသဗ္ဗစိတ္တေသု၊ ဤအလုံးစုံသောစိတ်တို့တွင်။ ယံလောကီယကုသလာ
ကုသလမဟာကိရိယစိတ္တံ၊ အကြင်လောကီကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ
စိတ်သည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ တံစိတ္တံ၊ ထိုလောကီကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ
စိတ်သည်။ ဇေနဝိထိဝသေန၊ ဇောဝိထိတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။
သန္တာနံ၊ အစဉ်ကို။ စိနောတိ၊ အာသေနဝ အစရှိသော ပစ္စည်းအားဖြင့်
စိတတ်၏။ ဝါ၊ ပဂုဏဗလဝအဖြစ်ကို ပြသောအားဖြင့် ပွားစေတတ်၏။
ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တံဝိညာဏံ၊သည်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။ ယံဝိပါကံ၊ အကြင်
ဝိပါကံဝိညာဉ်ကို။ ကမ္မကိလေသေဟိ၊ ကံ၊ကိလေသာတို့သည်။ စိတံ၊ဆည်းပူး
အပ်၏။ ဝါ၊ ပွားစေအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။

အနုသန္ဓေ။ "ဇ္ဈေကတ္ထုသာဓ်၊ ကမ္မသာဓ်နှစ်ပါးတို့တွင် အာဝဇ္ဇန်းဒွေဝိထိစိတ်
စဉ် အဆုံးအားဖြင့် အန္တိမဇေဝနဟု ဆိုအပ်သော အဆုံးဇော လောကုတ္တရာ
ဇောတို့သည် မဝင်ခဲ့ရကား အလုံးစုံကို ကျုံးသောအားဖြင့်“အပိစ” စသည်ကို
မိန့်သော်။

(၄၁၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အပိစ-အပရောနယော မယာဝုစ္စတေ၊ အံ။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော စိတ်သည်
လည်း။ အနုရူပတော၊ မိမိ မိမိအားလျော်သော သမ္ပယုတ်ဘုံအာရုံစသော
အားဖြင့်။ စိတ္တဘာယ၊ ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။
စိတ္တကရုဏတာယ၊ ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီစသောအမှုကို ပြုတတ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့် ဝါ၊ ဂတိစသော ဆန်းကြယ်သောအကျိုးကို ပြုတတ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ပြုအပ်သော ပန်းချီစသောအမှု၏ ဆန်းကြယ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ပြုအပ်သော ဂတိစသောအကျိုး၏ ဆန်းကြယ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။ ဣတိဝေမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဧတ္ထစိတ္တန္တိပဒေ၊
ဤစိတ္တဟူသောပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဝေမ္ပိ ဧတ္ထ စိတ္တန္တိပဒေတု ယောဇနာ လာရကား ဝေမ္မေတ္ထလိုသည်၊
ပပျောက်၍ ဝေမေတ္ထရှိတတ်သည်။

တတ္ထ တေသုစိတ္တေသု၊ တို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဇ္ဇာ၊ ဓာနနှင့်တကွ
ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အညဒေဝ တပါးသာတည်း။ သဒေါသံ၊ ဒေါသ
နှင့်တကွဖြစ်သောစိတ်သည်။ အညံ၊ တပါးတည်း။ သမောဟံ၊ မောဟနှင့်
တကွဖြစ်သောစိတ်သည်။ အညံ၊ တပါးတည်း။ ကာမာဝစရံ၊ သည်။ အညံ၊
တည်း။ ရူပါဝစရာဒိဘေဒံ၊ ရူပါဝစရစသည်အပြားရှိသော စိတ်သည်။ အညံ၊
တည်း။ ရူပါရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံလျှင် အာရုံရှိသော စိတ်သည်။ အညံ၊ တည်း။
သဒ္ဓါရမ္မဏာဒိဘေဒံ၊ သဒ္ဓါရုံလျှင် အာရုံရှိသော စိတ်စသည် အပြားရှိသော
စိတ်သည်။ အညံ၊ တည်း။ ရူပါရမ္မဏေသုစာပိ၊ ရူပါရုံလျှင် အာရုံရှိသော
စိတ်တို့တွင်လည်း။ နီလာရမ္မဏံ၊ ညိုသောအာရုံလျှင် အာရုံရှိသော စိတ်သည်။
အညံ၊ တည်း။ ပီတာဒိအာရမ္မဏံ၊ အရွှေစသည်လျှင် အာရုံရှိသောစိတ်သည်။
အညံ၊ တည်း။ သဒ္ဓါရမ္မဏာဒိသုစာပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်း
ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ သဗ္ဗေသုစာပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။
တေသုစိတ္တေသု၊ ထိုစိတ်တို့တွင်။ ဟိနံ၊ သည်။ အညံ၊ တည်း။ မဇ္ဈိမံ၊ သည်။
အညံ၊ တည်း။ ပဏီတံ၊ သည်။ အညံ၊ တည်း။ ဟိနာဒိသုပိ၊ တို့တွင်လည်း။
ဆန္ဒာဓိပတေယံ၊ ဆန္ဒာဓိပတိမှလာသော စိတ်သည်။ အညံ၊ တည်း။ ဝီရိယာ
ဓိပတေယံ၊ ဝီရိယာဓိပတိမှလာသော စိတ်သည်။ အညံ၊ တည်း။ လ။ ဝီမံသာဓိ
ပတေယံ၊ ဝီမံသာဓိပတိမှလာသောစိတ်သည်။ အညံ၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။

ဣမဿစိတ္တဿ၊ ဣ။ သမ္ပယုတ္တဘူမိ အာရမ္မဏဟိနမဇ္ဈိမပဏိတာဓိပတိနံ၊ အဓိပတိတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တတာ၊ ဆန်းကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ။

အနုသန္ဓေ။ ။ တခုတည်းသော စိတ်သည် သမ္ပယုတ်၊ ဘုံ၊ အာရုံအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဆန်းကြယ်သည် မဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် တခုတည်းသော စိတ်ကိုလည်း စိတ္တတာယ စိတ္တံဟု ဆိုခြင်းငှာ သင့်သနည်း စုဒ္ဓိရှိရကား “ကာမဇ္ဈေတ္တ” စသည်ကို မိန့်သော်။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤတခုယုတ်ကိုးဆယ်သော ဝိညာဉ်တို့တွင်။ ဧကမေဝ၊ တခုတည်းသာဖြစ်သော ဝိညာဉ်သည်။ ဝါ၊ တခုတည်းသာဖြစ်သော စိတ်သည်။ စိတ္တံဝိစိတြံ၊ ဆန်းကြယ်သည်။ ကာမံနဟောတိ၊ အကယ်၍ကား မဖြစ်၏ရှင်။ ပန၊ ထိုသို့မဖြစ်သော်လည်း။ စိတ္တာနံ ဝိစိတြာနံ၊ ဆန်းကြယ်သော ဝိညာဉ်တို့၏။ အန္တောဂဓတ္တာ၊ အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေသုစိတ္တေသု၊ တို့တွင်။ ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိသော။ (ဤ၌ ယံကိဉ္စပုဒ်သည် အမှတ်မရှိ တစုံတခု အစိတ်ကို ဟောသည်)။ ဧကမ္ပိ၊ တခုသော ဝိညာဉ်သည်လည်း။ (ဝဋ္ဋတိဉ္စပ)။ ဝါ၊ တခုသော ဝိညာဉ်ကိုလည်း။ (ဝတ္ထုဉ္စပ)။ စိတ္တတာယ၊ ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ ငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ အပေါင်းဖြစ်ကုန်သော ထောင် မြစ် သမုဒြာစသည်တို့၏ တစိတ်ကို မြင်ကုန်သည်ရှိသော် “ပဗ္ဗတော မယာ ဒိဋ္ဌော၊ နဒိ မဟာဒိဋ္ဌော၊ သမုဒ္ဓေါ မယာ ဒိဋ္ဌော” ဟု အပေါင်း၏ အမည်ဖြင့် အစိတ်ကို ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ အပေါင်းဖြစ်သော ဝိညာဉ်တို့၏ စိတ္တဟူသော အမည်ဖြင့် တစိတ်ကိုလည်း စိတ္တဟု ဆိုအပ်၏ဟူလို။

ဧဝံ ယထာ ဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ယသွာ အညဒေဝစသည်ဖြင့် ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ စိတ္တတာယ၊ သမ္ပယုတ်၊ ဘုံ၊ အာရုံစသည်အားဖြင့် ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်မည်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ စိတ္တတာယ စိတ္တံ၏ အကျယ်ကိုပြုပြီး၍၊ စိတ္တကရဏတာယ စိတ္တံ၏ အကျယ်ကိုပြုလိုရကား “ကလံ စိတ္တကရဏတာယ” စသည်ကိုမိန့်သော်။

စိတ္တကရဏတာယ၊ ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီဆေးစသော အမှုကိုပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဂတိစသော ဆန်းကြယ်သော အကျိုးကို ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်မည်သည်။ ကလံဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ဟိ၊ အကျယ်ခွဲဝေ

(၄၁၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဖြေဆိုအံ့။ လောကသ္မိံ၊ လူ့အရပ်၌။ စိတ္တကမ္မတော၊ ပန်းချီမှုထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်ဖြစ်သော။ အညံ့၊ ပန်းချီမှုမှတစ်ပါးသော။ စိတ္တံနာမ၊ ဆန်းကြယ်သော အမှုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မိံပိ၊ ထိုပန်းချီမှု၌လည်း။ စရဏံနာမ၊ လက်စွမ်း ပြခြင်းငှာသွားလေရာရာ ဆောင်ယူအပ်သော လက်စွမ်းပြပုံမည်သော။ စိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီကားသည်။ အတိစိတ္တမေဝ၊ တခြားကားထက် အလွန်းဆန်းကြယ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။တသ္မိံပိ၌ ပီသည် လောက၌ ဆန်းကြယ်သောအမှု အပေါင်းသည် ရှိ၏။ ထိုအမှုအပေါင်း၌ ပန်းချီအမှု ဆန်းကြယ်သည်၊ ပန်းချီအမှု၌လည်း လက်စွမ်းပြပုံ စရဏမည်သော ပန်းချီကား အလွန်ဆန်းကြယ်သည်ဟု တခြားသော ပန်းပုစသော ဆန်းကြယ်သော အမှုကို ဝံ့သည်။ ယောဇနာ၌ကား “ပီသဒ္ဓေါ စိတ္တံ အပေက္ခတိ” ဟူ၏။ ဆင်ခြင်။

တံစရဏံကို။ ကရောန္တာနံ၊ ပြုကုန်သော။ စိတ္တကာရာနံ၊ ပန်းချီဆရာတို့၏။ ဧတ္ထဌာနေ၌။ ဧဝံဝိဓာနိ ဧဝံပကာရာနိ၊ ဤသို့ အထူးအပြားရှိကုန်သော။ ရူပါနိ ဗိမ္ဗာနိ၊ အရုပ်တို့ကို။ ကာတဗ္ဗာနိ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ ဣတိသ္မိံ။ စိတ္တသညာ၊ ဆန်းကြယ်သော သညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။အချို့ပေ၌ “ဥပ္ပဇ္ဇတိ တာယစိတ္တသညာယ” ဟု ပါရှိခြင်း၊ အချို့ပေ၌ “ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ စိတ္တတာယသညာယ” ဟု ပါရှိခြင်း၊ ရှေးပါဠိအလို ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တာယ စိတ္တသညာယ၊ ထိုဆန်းကြယ်သော သညာဖြင့်ပေး။ နောက်ပါဠိအလို သညာယ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ စိတ္တတာယ၊ ထိုသို့ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပေး။ သညာဆန်းကြယ်သောကြောင့် ဆန်းကြယ်သောစိတ္တကြိယာ ဖြစ်သည်ဟု နောက်ပါဠိ အဓိပ္ပာယ်ဖြောင့်၏။

လေခါဂဟနရဉ္စန ဥဇ္ဇောတန ဝတ္တနာဒိ နိပ္ပာဒိကာ၊ ပုံရေးသားခြင်းဆေးဆိုးခြင်း အရောင်တင်ခြင်း ရွဲလုံးရွဲပြောက်ထိုးခြင်း အစရှိသည်ကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော။ စိတ္တကြိယာ၊ ဆန်းကြယ်သော ကြိယာတို့သည်။ ဝါ၊ စိတ်၏ ကြိယာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ စရဏသင်္ခါတေ၊ လက်စွမ်းပြပုံကားဟု ဆိုအပ်သော။ စိတ္တေ၊ ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီကား၌။ အညတရံ၊ တစုံတခုသော။ ဝိစိတ္တရူပံ၊ ဆန်းကြယ်သောရုပ်သည်။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြီး၏။ တတော၊ ထိုတခုခုသော ရုပ်ပြီးသည်မှ။ အနန္တရံ၌။ (ထည့်)။ ဣမဿ ရူပဿ၊ ဤရုပ်၏။ ဥပရိ၌။ ဣဒံရူပံသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပစေ။ ဟေဌာ၌။

ဣဒိရူပံ၊ သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပစေ။ ဥဘယပဿေ၊ နံပါးနှစ်ဖက်၌။ ဣဒိရူပံ၊ သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပစေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေဝ္ဋ္ဌာ၊ ရှိ။ ယထာစိန္တိတေန၊ ကြံအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ ကမ္မေန၊ အမှုဖြင့်။ သေသစိတ္တရူပနိပ္ပူပါဒနံ၊ ပဌမရုပ်မှကြွင်းသော ဆန်းကြယ်သောရုပ်ကိုပြီးစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံဣမိနာအာကာရေန၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော။ လောကေ၌။ ဝိစိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သော။ သိပ္ပဇာတံ၊ အတတ် အပေါင်းသည်။ ဝါ၊ အတတ်အထူးသည်။ (သိပ္ပဇာတန္တိ သိပ္ပပဘေဒေါ၊ ယောဇနာ)။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ ကုန်အောင်စုံသော။ တံသိပ္ပဇာတံ၊ ကို။ စိတ္တေ နေဝ၊ စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဝါ၊ စိတ်သည်သာလျှင်။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။

ဗုဒ္ဓိဗ္ဗယ်။ ။ ကာကော စိန္တောစ ကိံသဒ္ဓေါ၊ အပ္ပကတ္တဿ ဝါစကော။
 ယကာရ ယုတ္တော အာဒိမ္ဖိ၊ သကလတ္တဿ ဝါစကော။
 အယာဒိစ အစိန္တောစ၊ ပုစ္ဆာ ဇောတကသညိတော။
 ဟူသော ပရိတာသနှင့်အညီ ဤ၌ ယံကိဉ္စိသဒ္ဓေါ အလုံးစုံသောအနက်ကို ဟော သည်။ ထို့ကြောင့် “သဗ္ဗံ” ဟု ချုပ်လေသည်။

ဧဝံ ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ လောကသို့ ဟိ စသည်ဖြင့် ယခင်ဆိုအပ် ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဣမာယ ကရဏဝိစိတ္တတာယ၊ ဤသို့ပြုအပ်သော ပန်းချီ စသောအမှု၏ ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီစသော အမှုကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဿစိတ္တဿ၊ ထို ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီစသောအမှုကို။ နိပ္ပူပါဒကံ၊ ပြီးစေတတ်သော။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်သည်လည်း။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ တထေဝစိတ္တံ ဟူသောရွှေစကားကို မနှစ်သက်၍ တဝိကပ်ထပ်ပြန် လိုရကား “ယထာ စိန္တိတဿ ဝါ” စသည်ကို မိန့်သော်။ (တနည်း) စိတ်သည် လည်း ပန်းချီအတူ ဆန်းကြယ်သောဟု ဆို၏။ ပန်းချီအတူသာ ဆန်းကြယ် သလော စုဒ္ဓိရှိရကား “တကောဝိ စိတ္တဓေဝ စိတ္တတရံ” ကို မိန့်သော်။ ပန်းချီ အမှုထက် စိတ်သည်သာလျှင် အထူးသဖြင့် ဆန်းကြယ်သောအဖြစ်ကို ဆရာ အဘယ့်ကြောင့် သိသနည်းစုဒ္ဓိရှိရကား “ယထာ စိန္တိတဿ” စသည်ကို မိန့် သော်။ နောက်ကျမ်းတက်အလို ဝါသဒ္ဓေါ ပနအနက်ဆို။

ဝါ၊ တဝိကပ် ကြံဦးအံ့။ ဝါ ပန၊ အထူးကို ဆိုအံ့။ ယထာ စိန္တိတဿ၊ အကြင်အကြင် ကြံအပ်သော။ ဝါ၊ ကြံအပ်တိုင်းသော။ အနဝသေသဿ၊

(၄၁၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အကြွင်းမရှိသော ပန်းချီအမှု၏။ အနိပ္ပဇ္ဇနတော၊ စိတ်သာထက်၍ လက်မပါ
လိုရာမပြီးနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတောပိ၊ ထိုပန်းချီအမှုထက်လည်း။
စိတ္တမေဝ၊ စိတ်သည်သာလျှင်။ စိတ္တတရံ၊ အထူးသဖြင့်ဆန်းကြယ်၏။

အနုသန္ဓေ။ သာဓမ္မဖြစ်သော မိမိစကားကို သာဓကဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား
စကားတော်ဖြင့် ပြီးစေလိုရကား “တေနာဟ ထဂဝါ” စသည်ကို မိန့်သော်။

တေန၊ ထိုပန်းချီအမှုထက်လည်း စိတ်၏သာလျှင် အထူးသဖြင့် ဆန်းကြယ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “ဒိဋ္ဌံ ဝေါ။ပ။ စိတ္တတရံ” နှိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ တုမေဟိ၊ သင်တို့သည်။ စရဏံနာမ၊ ပြပုံ အမည်
ရှိသော။ စိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သောပန်းချီကားကို။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်ဘူး၏လော။ ဣတိ၊
သို့။ ပုစ္ဆံ၊ ၏။ ဘန္ဓေ၊ ဘုရား။ ဝေါ၊ ဗျာဒိတ်တော်မြတ်အတိုင်း။ အမေဟိ၊
တို့သည်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်ဘူးပါ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစုံ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
စရဏံ၊ ပြပုံအမည်ရှိသော။ တမ္ပိစိတ္တံ၊ ထိုပန်းချီကားကိုလည်း။ စိတ္တေနေဝ၊
စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ စိန္တိတံ၊ ကြံအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ စရဏေန၊
ပြပုံအမည်ရှိသော။ တေနာပိစိတ္တေန၊ ထိုပန်းချီကားထက်လည်း။ စိတ္တံယေဝ၊
စိတ်သည်သာလျှင်။ စိတ္တတရံ၊ အထူးသဖြင့်ဆန်းကြယ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ဆရာ ပန်းချီစသော ဆန်းကြယ်သောအမှုကို ပြုတတ်သောကြောင့်
စိတ်မည်သောဟု ဆို၏။ ပန်းချီစသော ဆန်းကြယ်သော အမှုကိုသာ ပြုတတ်
သောကြောင့်စိတ်မည်သလော စဉ်ရှိရကား “တထာ” စသည်ကို မိန့်သော်။

တထာစ၊ တို့မှတပါးလည်း။ တထာအထဝါ၊ တနည်းသော်ကား။ (တထာ
တိ အထဝါ။ ယောဇနာ)။ ဒေဝမနုဿနိရယတိရုစ္ဆာနဘေဒေါ သု၊ နုတ်လူငယ်
တိရုစ္ဆာန်အပြားရှိကုန်သော။ ဂတိသု၊ ဂတိတို့၌။ ကမ္မလိင်္ဂသညာဝေါဟာရာဒိ
ဘေဒံ၊ ကံ၊ လိင်္ဂ၊ သညာ၊ ဝေါဟာရစသည် အပြားရှိသော။ အဇ္ဈတ္တိကံ၊
ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓဖြစ်သော။ ယဒေကံ ယံတေစိတ္တံ၊ အကြင်ဆန်းကြယ်သော အနက်
သည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုဆန်းကြယ်သော အနက်ကိုလည်း။ စိတ္တကတ
မေဝ၊ အဘိသင်္ဂါရဖြစ်သော ဉာဏ်သည်သာလျှင်ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ လိင်္ဂစသည်ကို ကြံစွာပြုလျက် “တမ္ပိ စိတ္တကတမေဝ” ဟုဆိုသည်ကား
စိတ်၏ မူလကရက အဖြစ်ကိုရည်၍ ဆိုသတည်း။

စိတ္တကတမေဝါတိ စိတ္တဿ မလကာရဏတံ သန္တာယဝုတ္တံ၊ ကမ္မဿ ဟေတံ စိတ္တံ
ကာရဏန္တိ။ တံ ပန အတ္ထံ ဝိဘာဝေတုံ ကာယကမ္မာဒိသေခံ တိ အာဒိမောဟ၊
ဇ္ဇိကာ ၆၅-ဆ။

ဟိ၊ ထိုအနက်ကိုထင်စွာပြအံ့။ ကာယကမ္မာဒိဘေခံ၊ ကာယကံစသည် အပြား
ရှိသော။ ဒါနသီလဟိံသာ သာဓွေယျာဒိနယပ္ပဝုတ္တံ၊ ဒါန၊ သီလ၊ ညည်းဆဲခြင်း
စဉ်းလဲခြင်းအစရှိသောနည်းဖြင့် ဖြစ်သော။ ကုသလာကုသလကမ္မံကို။ စိတ္တ
နိပ္ပုဒ်တံ၊ စိတ်သည် ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဟိ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့မိတ်သည်
ပြီးစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ထည့်)။ ကမ္မနာနတ္ထံ၊ ကံထူးသည်၏ အဖြစ်
သည်။ ဟောတိ၊ ဟိ။ စ၊ ဆက်။ ကမ္မနာနတ္ထေနေဝ၊ ကံထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
သာလျှင်။ တာသုတာသုဂတိသု၊ ထိုထိုဂတိတို့၌။ ဟတ္ထ ပါဒ ကဏ္ဍဥဒရ ဂီဝါ
မုခါဒိ သဏ္ဌာနဘိန္နံ၊ လက်၊ ခြေ၊ နား၊ ဝမ်း၊ လည်မျက်နှာစသော သဏ္ဌာန်၏
ကွဲပြားထူးခြားသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ လိင်္ဂနာနတ္ထံ၊ သဗ္ဗ ဘာန်ထူးခြား ကွဲပြား
သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဟိ။

မှတ်ဖွယ်။ သဏ္ဌာနနှင့်လိင်္ဂဘိန္နနှင့် နာနတ္ထအနက်တူ။ လိင်္ဂနာနတ္ထန္တိ သဏ္ဌာန
နာနတ္ထ။ ဇ္ဇိကာ-၆၅ဆ။

လိင်္ဂနာနတ္ထတော၊ လိင်ထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာဂဟိတသဏ္ဌာန
ဝသေန၊ အကြင်အကြင်ယူအပ်မှတ်အပ်သော သဏ္ဌာန်၏အစွမ်းဖြင့်။ “အယံ၊
ဤသုသည်။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမတည်း။ အယံ၊ ဤသုသည်။ ပုရိသော၊ ယောက်ျား
တည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ၊ ဖြစ်သော။ သညာယ၊ သညာ၏။ နာနတ္ထံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဟိ။ သညာနာနတ္ထတော၊ သညာထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
သညာနုရူပေန သညာအားလျော်သဖြင့်။ ဣတ္ထိတိဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ပုရိသော
တိဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝေါဟရန္တာနံ၊ ခေါ်ဝေါ်သော သူတို့၏။ ဝေါဟာရ
နာနတ္ထံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဟိ။

အနုသန္ဓေ။ အတိတ်ကံကြောင့် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သောလိင်္ဂ၊ လိင်္ဂကြောင့်သညာ၊
သညာကြောင့် ဝေါဟာရဖြစ်သည်ကိုပြပြီး၍၊ ဝေါဟာရ၏အစွမ်းဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်
ကံ၏ ဖြစ်ခြင်းကိုပြလိုရကား “ဝေါဟာရနာနတ္ထဝသေနပန” စသည်ကို မိန့်
သော်၊ လိုရင်းကား “ဝေါဟာရ နာနတ္ထဝသေန ပန ယသ္မာ၊ ပ။ တသ္မာ” ကို
မိန့်သော်။

(၄၂၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပန၊ အဗ္ဗိတပါးကို ဆိုအံ့။ ဝေါဟာရနာနတ္ထဝသေန၊ ဝေါဟာရ ထူးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဣတ္ထိ၊ သည်။ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်ရလိ၏။ ပုရိယော၊ သည်။ ဘဝိဿာမိ၊ ၏။ ခတ္တိယော၊ သည်။ ဘဝိဿာမိ၏။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဘဝိဿာမိ၏” ။ ဣတိဇေပတ္ထနာဝိသေသေန၊ ဤပတ္ထနာအထူး ဖြင့်။ တဿတဿ အတ္တဘာဝဿ၊ ထိုထိုအတ္တဘောကို။ ဇနကကမ္ပံ၊ ဖြစ်စေ တတ်သောကံကို။ ကရိယတံ၊ ပြုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝေါဟာရနာနတ္ထ တော၊ ဝေါဟာရထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မနာနတ္ထံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ ဝေါဟာရကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ကံဖြစ်သည်ကိုပြပြီး၍၊ ပစ္စုပ္ပန်ကံကြောင့် အနာဂတ်ဖြစ်သော လိင်္ဂနာနတ္ထ စသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပြသဖြင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တို့၏ အစဉ်ဟု ဆိုအပ်သော သံသရာကို စပ်တော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာ သည် “တံပနေတံ ကမ္မနာနတ္ထံ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ အဗ္ဗိတပါးကို ဆိုအံ့။ တံဇေတံကမ္မနာနတ္ထံ၊ ထိုကံထူးသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယထာပတ္တိတံ၊ အကြင်အကြင် တောင့်တအပ်သော။ ဘဝံ၊ ဘဝကို။ နိဗ္ဗတ္တေန္တံ၊ ဖြစ်စေသည်ရှိသော်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဂတိဝသေန၊ ဂတိ၏အစွမ်းဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တေတံ၊ ဖြစ်စေ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဂတိ၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်စေသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ကမ္မနာနတ္ထတော၊ ကံထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂတိနာနတ္ထံ၊ ဂတိထူးသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤ၌ ကမ္မနာနတ္ထတော ဂတိနာနတ္ထံ ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ကမ္မနာနတ္ထ ကြောင့် ဂတိထူးသည်၏ အဖြစ်ကိုသာ ပြ၏။ အဆိုလျှင် အနာဂတ်ဖြစ်သော လိင်္ဂနာနတ္ထ အစရှိသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပြသဖြင့် သံသရာစက်ကို စပ်သနည်း ဟူမူ ကမ္မနာနတ္ထံ ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ဂတိအစရှိသည်တို့၏အထူးကို မုချအားဖြင့် ပြ၏။ ဂတိ၌ အပါဒက အစရှိသော အထူးကို ပြသဖြင့် လိင်္ဂနာနတ္ထကို ပြ၏။ လိင်္ဂနာနတ္ထကို ပြသည်ရှိသော် သညာနာနတ္ထ အစရှိသည်တို့ကို ပြအပ်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ ထိုကြောင့် ဘဝစက်သည် လည်၍ဖြစ်၏ဟု မှတ်အပ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ ကမ္မနာနတ္ထကြောင့် ဂတိနာနတ္ထသာ ဖြစ်သလော စုဒ္ဓိရှိရကသး “ကမ္မနာနတ္ထေနေဝ စ” စသည်ကို မိန့်သော်။

စ၊ ဆက်။ ကမ္မနာနတ္ထေနေဝ၊ ကံထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဟေသံတေသံသတ္တာနံ၊ ထိုထိုသို့သော သတ္တဝါတို့၏။ တဿာတဿာ ဂတိယာ၊ ငါးပါးသော ဂတိထိုထို၌။ အပါဒက ဒွိပါဒက ဒိတာစ၊ အခြေ

မရှိသော သတ္တဝါ၊ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါအစရှိသည်၏ အဖြစ်
သည်၎င်း။ ကမ္မနာနတ္ထေနဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ (ထည့်)။ တဿာတဿာ
ဥပပတ္တိယာ၊ ထိုထိုသို့သော ဂေါ၊ မဟိံသ အစရှိသော ခတ္တိယအစရှိသော
စာတုမဟာရာဇိက အစရှိသော ဥပပတ္တိဘဝ၌။ ဥစ္စနိစာဒိတာစ၊ အမျိုး၊
စည်းစိမ်၊ အစိုးရခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့် မြင့်သောသူ နိမ့်သောသူ အစရှိ
သည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ကမ္မနာနတ္ထေနဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ တသ္မိံတသ္မိံ
အတ္တဘာဝေါ ဌိ။ သုဝဏ္ဏဗုဗ္ဗဏ္ဍာဒိတာစ၊ ကောင်းသော အဆင်းရှိသည်
မကောင်းသောအဆင်းရှိသည် အစရှိသည်အဖြစ်သည်၎င်း။ ကမ္မနာနတ္ထ
နေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ လောကဓမ္မေသု၊ တို့၌၊ လာဘာလာဘာဒိတာစ၊
လာဘ်ရှိသည် လာဘ်မရှိသည် အစရှိသည်အဖြစ်သည်၎င်း။ ပညာယတိ၊
ထင်ရှား၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ထင်ရှားသည်အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေဝမနုဿနိရယ
တိရစ္ဆာန ဘေဒါသု၊ ကုန်သော။ ဂတိသု၊ တို့၌။ ကမ္မလိဂ်သညာဝေါဟာရာ
ဒိဘေဒါ သော။ အဇ္ဈတ္တိကံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဧတံစိတ္တံ၊ ကို။ စိတ္တေနဝ၊
သည်သာလျှင်။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ «တသ္မာ စသည်ကား လဒ္ဓရုဏ်။ ကမ္မနာနတ္ထေနဝကား နောက်ပုဒ်
တို့သို့လိုက်။

အနုသန္ဓေ။ «ထို ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကို အဘယ်ပါဠိ၏ အစွမ်းဖြင့် သိအပ်
သနည်း စုဒ္ဓါရိကား “သွာယမတ္ထော” စသည်ကို မိန့်သော်။

သံဂါယနာသုံးတန်သို့ မတင်သောပါဠိ၏ အစွမ်းဖြင့် သိအပ်သောဟု ဆို၏။
သံဂါယနာသုံးတန်သို့ မတင်သောပါဠိကို အသို့ဟောတော်မူသနည်း စုဒ္ဓါရိ
ကား “ဝုတ္တံဟေတံ၊ လ။ သုခဒုက္ခေတိ” ကို မိန့်သော်။

သွာယံ သောအယံအတ္ထော၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကို။ သင်္ဂီတိယံ၊
သံဂါယနာသို့။ (သင်္ဂီတိတ္ထယံရှိမူ သံဂါယနာသုံးတန်သို့ပေး)။ အနာရုဠဿ၊
မတင်အပ်သော။ ဣမဿ သုတ္တဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
ဟိ-သဓုံ၊ ၏။ ကမ္မနာနတ္ထပုထုတ္ထံ၊ လ။ သုခဒုက္ခေတိ၊ သုခဒုက္ခဟူသော။
ဧတံသုတ္တံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ကမ္မနာနတ္ထ ပုထုတ္တပုတေဒဝဝတ္ထာန ဝသေန၊ ကံ၏အချင်းချင်းမတူ ထူး
သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို မရောမယှက်သောအားဖြင့် မှတ်ခြင်း ပိုင်း

(၄၂၂)

မဇ္ဈိမသင်္ဂဟိတအဋ္ဌကထာနိကာယ

ခြားခြင်း များသောအပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကို မှတ်ခြင်း ပိုင်းခြားခြင်း တခု
သောအပြား၏ အစိတ်အစိတ် ကွဲပြားခြင်းကို မှတ်ခြင်း ပိုင်းခြားခြင်း၏
အစွမ်းဖြင့်။ လိင်္ဂနာနတ္ထပုထုတ္တပုဘေဒဝတ္ထာနံ၊ လိင်္ဂ၏ အချင်းချင်း မတူ
ထူးခြားသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကို မရောမယှက်သောအားဖြင့် မှတ်
ခြင်း ပိုင်းခြားခြင်း များသောအပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကို မှတ်ခြင်း ပိုင်းခြား
ခြင်း တခုသောအပြား၏ အစိတ်အစိတ်ကွဲပြားခြင်းကို မှတ်ခြင်း ပိုင်းခြား
ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၏။ (ဝတ္ထာနံ ပစ္စေကံ ယောဇေတဗ္ဗံ)။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ကမ္မနာနတ္ထစသည် တို့တွင် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်
ကမ္မနာနတ္ထတို့ ထိအပ်၏။ အချင်းချင်းမတူ ထူးသောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်
ကို နာနတ္ထဟုဆိုသတည်း။ ကုသိုလ်ကံ၏ ခါနစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊
ကာယသုစရိုက်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း များသောအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်
ကို ထိအပ်၏။ အကုသိုလ်ကံ၏လည်း မစ္ဆရိတာစသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊
ကာယဒုစရိုက်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း များသောအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်
ကို ထိအပ်၏။ များသောအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပုထုတ္တဆိုသတည်း။ အန္တ
ဒါန စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ခါနစသည်တို့၏ ပဘေဒကို၎င်း၊ ပါဏာတိပါတ
ဝိရုဏ်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ကာယသုစရိုက် စသည်တို့၏ ပဘေဒကို၎င်း၊
အာဝါသ မစ္ဆရိယစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် မစ္ဆရိတာစသည်တို့၏ ပဘေဒကို
၎င်း၊ ပါဏာတိပါတ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ကာယဒုစရိုက် စသည်တို့၏
ပဘေဒကို၎င်း ထိအပ်၏။ “ဧကေကဿဟိ ပကာရဿ ဘေဒေါ ပဘေဒေါ”
တခုတခုသောအပြား၏ အစိတ်အစိတ် ကွဲပြားခြင်းကို ပဘေဒဆိုသတည်း။
လိင်္ဂနာနတ္ထပုထုတ္တပဘေဒတို့၏ အထူးကား ဣတ္ထိပုရိသသဒ္ဓါ၏ အစွမ်းအား
ဖြင့် လိင်္ဂနာနတ္ထကို ထိအပ်၏။ ဒေဝမနုဿတိရစ္ဆာနစသည်တို့၏ အစွမ်းအား
ဖြင့် ဣတ္ထိလိင်္ဂပုထုတ္တကို ထိအပ်၏။ ပုရိသလိင်္ဂ ပုထုတ္တကိုလည်း ထိုအတူ
ထိအပ်၏။ ဒေဝစသည်ပြားသော ဣတ္ထိလိင်္ဂအသီးအသီး နာနတ္ထကာယဟု
ဆိုအပ်သော အချင်းချင်းမတူသော သဘော၏၎င်း၊ ဒေဝစသည်အပြားဖြင့်
ပြားသောအထူး၏ အစွမ်းဖြင့် ပဘေဒကို ထိအပ်၏။ ထို့အတူ ပုရိသလိင်္ဂ
ပဘေဒကိုထိအပ်၏။ တနည်းသော်တုံ...လိင်္ဂကိုဖြစ်စေတတ်သောကံ၏ ဆိုအပ်
ပြီးသောအပြားရှိသော နာနတ္ထစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် လိင်္ဂနာနတ္ထ စသည်
ကို ယှဉ်အပ်ကုန်၏။ လိင်္ဂနာနတ္ထ စသည်တို့၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
သညာစသည်တို့၏ နာနတ္ထစသည်တို့ကို ယှဉ်အပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် မတုတ်
လော “ကမ္မနာနတ္ထာဒိဟိ နိဗ္ဗတ္တာနိ ဟိ တာနိ” ဟု ခြံကာမိန့်သကား။ ဟိသစ္စံ၊
၏။ တာနိလိင်္ဂနာနတ္ထာဒိနိ၊ ထိုလိင်္ဂနာနတ္ထစသည်တို့သည်။ ကမ္မနာနတ္ထာဒိဟိ၊
ကမ္မနာနတ္ထ စသည်တို့ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

လိင်္ဂနာနတ္ထပုထုတ္တပ္ပဘောဒ ဝဝတ္ထာနဝသေန၊ ဖြင့်။ သညာနာနတ္ထပုထုတ္တပ္ပဘောဒနဝဝတ္ထာနံ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ သညာနာနတ္ထပုထုတ္တပ္ပဘောဒဝဝတ္ထာနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေါဟာရနာနတ္ထပုထုတ္တပ္ပဘောဒဝဝတ္ထာနံ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ဝေါဟာရနာနတ္ထပုထုတ္တပ္ပဘောဒဝဝတ္ထာနဝသေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မနာနတ္ထပုထုတ္တပ္ပဘောဒဝဝတ္ထာနံ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ကမ္မနာနတ္ထပုထုတ္တပ္ပဘောဒဝဝတ္ထာနံ အစရှိသော ပါဠိတို့ဖြင့် အတိတ်ကံကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်လိင်္ဂ၏ ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း၊ ထိုသညာဝေါဟာရတို့၏ အစဉ်ဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်ကံ၏ ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း ပြတော်မူပြီး၍ ထိုပစ္စုပ္ပန်ကံကြောင့် အနာဂတ်ဖြစ်သော လိင်္ဂနာနတ္ထ စသည်တို့ဖြစ်ခြင်းကို ပြသဖြင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အစဉ်တူ ဆိုအပ်သော သံသရာကို စပ်တော်မူလိုသော မြတ်စွာဘုရားသည် ‘ကမ္မနာနာကရဏံ ပဋိစ္စ’ စသည်ကို မိန့်သော်။

ကမ္မနာနာကရဏံ၊ ကံ၏အသီးအသီးကွဲပြားသည်ကို ပြုတတ်သောအထူးကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဂတိယာ၊ ငါးပါးသောဂတိ၌။ နာနာကရဏံ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ကမ္မနာနာကရဏံကို စွဲ၍ သတ္တဝါတို့၏ ဂတိ၌အထူးသည် အသို့ ထင်သနည်း စုဒ္ဓိရှိရကား “အပဒါ” စသည်ကို မိန့်သော်။

အပဒါ၊ ခြေမရှိကုန်သောသတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ ပ။ နေဝသညီ နာသည်နေဘ၊ သညာရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ ပညာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ကမ္မနာနာကရဏံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဥပပတ္တိယာ၊ ဂေါမဟိ သအစရှိသော ခတ္တိယ စသော စာတုမဟာ ရာဇိကစသော ဥပပတ္တိဘဝ၌။ နာနာကရဏံ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဥစ္စနိစတာ၊ မြင့်သည်၏အဖြစ် နိမ့်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟိနပဏီတတာ၊ ယုတ်သည်၏အဖြစ် မြတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သုဂတဒုဂ္ဂတတာ၊ ဥစ္စာစည်းစိမ် ကုံလုံ ကြွယ်ဝသည်၏အဖြစ် ဝတ်စားတန်ဆာ ဥစ္စာမဲ့မဲ့ ဆင်းရဲသည်၏အဖြစ်သည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ ကမ္မနာနာကရဏံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အတ္တဘာဝေ၊ အတ္တဘော၌။ နာနာကရဏံ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏတာ၊ အဆင်းကောင်းသည်၏ အဖြစ် အဆင်းမကောင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ သုဇာတဒုဇာတတာ၊ နိဂြောဓပရိဏ္ဏာလစသော အရပ် အလုံးတို့ ဖြင့်၎င်း

(၄၂၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒစသော လက္ခဏာတို့ ဖြင့်၎င်း အတ္တဘော၏ ပြည့်စုံစွာ
 ဖြစ်သည်၏ အဖြစ် မပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်သည်။ သုသဏ္ဌိတဒုဿဏ္ဌိတတာ၊
 အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ကောင်းသော သဏ္ဌာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်
 မကောင်းသောသဏ္ဌာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ပညာယတိ၏။ ကမ္မနာနာ
 ကရဏံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ လောကဓမ္မေ၊ လောကဓံ၌။
 နာနာကရဏံ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ လာဘာလာဘော၊ လာဘ်ပေါများ
 သည် လာဘ်နည်းပါးသည်၏ အဖြစ်၌။ ယဿယသေ၊ အခြံအရံအကျော်
 အစော ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ် အခြံအရံ အကျော်အစောမဲ့ သည်၏ အဖြစ်၌။
 နိန္ဒာပသံသာယံ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း ချီးမွမ်းခြင်း၌။ သုခဒုက္ခေ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲ၌။
 နာနာကရဏံ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။အမျိုး၏အစွမ်းအားဖြင့် ဥစ္စနိစတာကို ယှဉ်အပ်၏။ ဣဿရိယ၏
 အစွမ်းအားဖြင့် ဟိနပဏိတတာကို ယှဉ်အပ်၏။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၏အစွမ်းအားဖြင့်
 သုဂတဒုဂ္ဂတအဖြစ်ကို ယှဉ်အပ်၏။ အပ္ပိ၊ အရှေ့ အစရှိသော အဆင်းတို့၏
 စင်ကြယ်ခြင်း မစင်ကြယ်ခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏတာကို ယှဉ်
 အပ်၏။ နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလ စသော အာရောဟ ပရိကာတတို့ဖြင့်၎င်း အတ္တ
 ဘော၏ အပြည့်အစုံ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ် မပြည့်မစုံ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်း
 အားဖြင့် သုဇာတ ဒုဇ္ဇာတတာကို ယှဉ်အပ်၏။ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ သဏ္ဌာန်၏
 အစွမ်းအားဖြင့် သုသဏ္ဌိတဒုဿဏ္ဌိတတာကို ယှဉ်အပ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ၊ ကံ၊ လိင်၊ သညာ ဝေါဟာရ အစရှိသော
 အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သောဆန်းကြယ်သော တရားအပေါင်း၏ စိတ်သည်ပြုအပ်
 သည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သော ဤသုတ်မှ တပါးသောသုတ်ကို မြတ်စွာ
 ဘုရား ဟောတော်မူပါ၏လော စောဒနာရန်ရှိ၍ “အပရမ္ပိ ဝုတ္တံ” စသည်ကို
 မိန့်သော်။

အပရမ္ပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောသုတ်မှ တပါးလည်းဖြစ်သော။ သုတ္တံ၊ ဣန္ဒြိယ
 ဗဒ္ဒ၌ ဆန်းကြယ်သော တရားအပေါင်း၏ စိတ်သည် ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို
 ပြီးစေတတ်သော သုတ်ကို။ (ထည့်)။ “ကမ္မတော။လ။ဟိနပဏိတတာ
 ယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဂါထာနုက်။ ။ကမ္မတောစ၊ မူလအကြောင်းဖြစ်သော ကံကြောင့်၎င်း။
 လိင်္ဂတောစေ၊ အာသန္နအကြောင်းဖြစ်သော လိင်္ဂကြောင့်၎င်း။
 လိင်္ဂသညာ၊ လိင်္ဂ၌ဖြစ်သော သညာတို့သည်။ ပဝတ္ထရေ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

(တနည်း) ကမ္မတောစ၊ ကံကြောင့်၎င်း။ လိင်္ဂတောစေ၊ လိင်္ဂကြောင့်၎င်း။ လိင်္ဂသညာ၊ လိင်္ဂသညာတို့သည်။ ပဝတ္တရေ၊ ကုန်၏။

နန္ဒ။ ။ ရွှေဝိကပ်အလို “လိင်္ဂ ပဝတ္တာ သညာ လိင်္ဂသညာ” ပြု။ နောက်ဝိကပ်၌ “လိင်္ဂ သညာစ လိင်္ဂသညာ” ဟု ဖွင့်ပြီ။ ကံကြောင့် လိင်္ဂ၊ လိင်္ဂကြောင့် သညာသည်ဖြစ်၏ဟု အစဉ်အတိုင်းမှတ်။

သညာတော၊ ဣတ္ထိ၊ ပုရိသအစရှိသော လိင်္ဂကြောင့်ဖြစ်သော သညာကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုဣတ္ထိ၊ ပုရိသဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်အပ်သောရုပ်၊ နာမ်တရားတို့သည်။ (ထည့်) ။ အယံ၊ ဤသူသည်။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမတည်း။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ အယံ၊ သည်။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားတည်း။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ ဘေဒံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းအထူးသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤပဌမဂါထာဖြင့်အတိတ်အခွန်ပစ္စုပ္ပန်အခွန်ဟုဆိုအပ်သောကာလနှစ်ပါးဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ အစွမ်းဖြင့် အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ် ဟုဆိုအပ်သော စိတ်သည် ပြုအပ်သော ဆန်းကြယ်သောတရားတို့ဖြစ်၏။

ဂါထာနက်။ ။ ကမ္မုနာ၊ ကြောင့်။ လောကော၊ သတ္တလောကသည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ကမ္မုနာ၊ ကြောင့်။ ပဇာ၊ သတ္တဝါသည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ယာယတော၊ သွားသော။ ရထဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ အာဏီ၊ နားပန်းစွန်းသည်။ ဗန္ဓနာဣဝ၊ ဖွဲ့သကဲ့သို့။ သတ္တာ၊ တို့ကို။ ကမ္မနိဗန္ဓနာ၊ ကံသည် ဖွဲ့အပ်ကုန်၏။ (တနည်း) ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကမ္မနိဗန္ဓနာ၊ ကံမူ အဖွဲ့ရှိကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဝိယတော ဇာယတိ သောကော၊ ဝိယတော ဇာယတိ ဘယံ။ ဝိယတော ဝိပုမုတ္တဿ၊ နတ္ထိ သောကော ကုတောဘယံ။

ဟူသောဂါထာ၌ ဆန်းအလိုငှာ ဇာယတိ၌ ဣကို ဒိဃပြုသည်။ ဤနည်းကို နှလုံးမသွင်းမိ၍ ဝတ္တတေ ဖြစ်သည်ကား မူပျက်သည်။ ဇာတ် ဝိသောဓေန၌ အရိယဝံသ မဟာထေရ်ကျော် ဤအဆုံးအဖြတ်ကို မိန့်တော်မူသည်။

လောကောဇေ ရတဿ ပဇာတတ္တာ ပဇာတိ ပုရိမပါသော ဝိဝရဏံ ပစ္ဆိမပါဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယထာ ရတဿ အာဏီ နိဗန္ဓနံ ဧဝံ သတ္တလောကရထဿ ကမ္မနိဗန္ဓနန္တိ ဥပမာသံသန္ဓနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမာယစ ဂါထာယ အဓ္မဋ္ဌယဝသေန စိတ္တဿ ကမ္မဝိညာဏကတတာ ဒဿိတာ။ ။ ဇွဲကော ၆၆-ဓ။

(၄၂၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဂါထာနက်။ ။ကမ္မေန၊ ကံကြောင့်။ ကိတ္တိံ၊ မျက်ကွယ်ကျော်စောခြင်းကို။
 လဘတိ၊ ရ၏။ ကမ္မေန၊ ကံကြောင့်။ ပသံသံ၊ မျက်မှောက်ချီးမွမ်းခြင်းကို။
 လဘတိ၊ ရ၏။ ကမ္မေန၊ ကံကြောင့်။ ဇာနိဉ္ဇ၊ ရုံးခြင်းကို၎င်း။ ဝဇ္ဇေ၊ ညဉ့်ဆဲ
 ခြင်းကို၎င်း။ ဗန္ဓု၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကို၎င်း။ လဘတိ၊ ရ၏။ တံကမ္မနာနာ
 ကရဏံ၊ ထိုကံကြောင့်ဖြစ်သော ကိတ္တိံ ပသံသအစရှိသောအထူးကို။ ဝါ၊
 ကံ၏အကျိုးဆက်ဖြစ်သော ကိတ္တိံ၊ ပသံသအစရှိသည်တို့ဖြင့် ဆ၍ သိအပ်
 သော ကံ၏အထူးကို။ ဝိဒိတော၊ သိ၍။ လောကေဉ္ဇ၊ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ နတ္ထိ၊
 မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။
 ဝဒေ၊ ဆိုအံ့နည်း။ -

ဗုဒ္ဓိန္ဒြိယ။ ။ဤဂါထာ၌လဘတိလည်းဆန်းဒိဃ။ “ကမ္မနာနာကရဏန္တိကမ္မတော
 နိဗ္ဗတ္တနာနာကရဏံ ကမ္မဇေဟိ အနုမိယမာနံ။ ကမ္မဿေဝ ဝါ နာနာကရဏံ”
 ဋီကာကို မြော်၍နှစ်နက်သော်သည်။

မာဏဝါ၊ မာဏဝဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကမ္မဿကာ၊
 ကံလျှင် မိမိဥစ္စာရှိကုန်၏။ ကမ္မဒါယာဒါ၊ ကံ၏အမွေကိုခံတတ်ကုန်၏။ ဝါ၊
 ကံသည်ပေးအပ်သောအမွေဥစ္စာကိုခံယူတတ်ကုန်၏။ ကမ္မယောနီ၊ ကံသာလျှင်
 အကြောင်းရှိကုန်၏။ ကမ္မဗန္ဓု၊ ကံသာလျှင် အဆွေအမျိုးရှိကုန်၏။ ကမ္မပဋ္ဌိ
 သရဏာ၊ ကံသာလျှင် ကိုးကွယ်လည်းလျောင်းရာရှိကုန်၏။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။
 ဟိနပဏီတတာယ၊ အယုတ်အမြတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ယဒိဒံ ယံလူဒိဝိဘဇနံ၊
 အကြင်ခွဲဝေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံဝိဘဇနံ၊ ထိုခွဲဝေခြင်းကို။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။
 ပိဘဇတိ၊ ခွဲဝေ၏။

ကျမ်းတက်။ ။ “ကမ္မဿကာ ကမ္မဿာ” ဟု ဋီကာဖွင့်သည်ကား သကေသယေ
 ကဲ့သို့မှတ်ရာသည်။ စိတ္တကရဏတာယ၏ အကျယ်ကိုပြုပြီး၍ နိဂုံး အုပ်ထိုရကား
 “ဝေ ဣမာယ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဝေ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဣမာယ ကရဏစိတ္တတာယ၊ ဤဆန်းကြယ်သော
 ပန်းချီဆေးစသော အမှုကို ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဂတိစသော
 ဆန်းကြယ်သော အကျိုးကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။
 စိတ္တတာ၊ ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

စောဒနာအနုသန္ဓေ။ ။ဆရာအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော ဆန်းကြယ်သောတရားကို ပြုခြင်းကြောင့် စိတ်မည်သောဟု ဆို၏။ သာကေပါဠိ၌ ကံသာလျှင် ဆန်းကြယ်ခြင်းကို ပြုခြင်းကို ဆိုသောကြောင့် ဆရာဆိုသော စကားသည် အသို့ဖြစ်၍ သင့်အံ့နည်း စောဒနာရှိရကား “သဗ္ဗာနိပိ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ-သစ္စံ၊ ဤ။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တောနိ ဝိစိတြာနိ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ဆန်းကြယ်သော အကျိုးတို့ကို။ စိတ္တေနော၊ သည်သာလျှင်။ ကတာနိ၊ ကုန်၏။

စောဒနာအနုသန္ဓေ။ ။ဆရာအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော ဆန်းကြယ်သောတရားအပေါင်းကိုစိတ်သည် ပြုအပ်သောဟု ဆရာဆို၏။ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဆန်းကြယ်ခြင်းနှင့်အတူသာစိတ်သည် ဆန်းကြယ်သလော စုဒ္ဓါရှိရကား “ယဒေတံ စိတ္တေန ကတံ” စသည်ကိုမိန့်သော်။ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော ဆန်းကြယ်သော တရားအပေါင်းထက် စိတ်သည်သာ အထူးသဖြင့် ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဆရာအဘယ့်ကြောင့် သိသနည်း စုဒ္ဓါရှိရကား “လေဇ္ဈေါ၊ ပ။ ကရဏာဘာဝတော” ကို မိန့်သော်။

ပန၊ အထူးကို ဆိုအံ့။ အလဇ္ဈေါ ကာသဿ၊ မရအပ်သော အခွင့်ရှိသော။ ဝါ၊ အကျိုးပေးခွင့်ကို မရသော။ စိတ္တဿ၊ ကမ္မ ဝိညာဉ်၏၎င်း။ ဝါ၊ ပန၊ တနည်းကား။ အဝသေသ ပစ္စယ ဝိကလံ၊ မိမိမှ ကြွင်းသော ကာလ၊ ဂတိ၊ ပယောဂစသော အထောက်အပံ့ ချဲ့တဲသော။ ယံစိတ္တံ၊ အကြင်အပရာ ပရိယ ကမ္မဝိညာဉ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿစိတ္တဿ၊ လိုအထောက်အပံ့ ချဲ့တဲသော အပရာပရိယ ကမ္မဝိညာဉ်၏၎င်း။ ဧကေ စိတ္တကရဏာဘာဝတော၊ စိတ်သည် ပြုသင့်သော ဆန်းကြယ်သော တရားအပေါင်းတွင် အချို့သော ဆန်းကြယ်သောတရားကို ပြုခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တေန၊ ကမ္မဝိညာဉ်စိတ်သည်။ ကတံ၊ သော။ ယဒေတံစိတ္တံ၊ အကြင်ဆန်းကြယ်သောတရားအပေါင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တတောပိ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အဇ္ဈတ္တက ဖြစ်သော ဆန်းကြယ်သော တရားအပေါင်း ထက်လည်း။ စိတ္တမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ စိတ္တတရံ၊ အထူးသဖြင့် ဆန်းကြယ်၏။

ဒွိကာအဓိပ္ပာယ်။ ။အလဇ္ဈေါကာသ အဝသေသပစ္စယဝိကလတို့ အထူးကား အဘယ်နည်းဟူမူ-တဿ ပန အလဇ္ဈေါကာသတာ အညေနကမ္မေန ပဋိဗာဟိ တတ္တာ ဟဒဝိပစ္စနောကာသေ ပုဂ္ဂလဿ နိဗ္ဗတ္တတ္တာစ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ

(၄၂၇)

အဋ္ဌသမ္ပလင်္ဂိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အပရာပရိယဝေဒနီယကမ္မဝိညာဏံ ကာလဂတိပယောဂါဒိသဟကာရိပစ္စယ
ဝိကလတာယ အဝသေသပစ္စယဝေကလ္လံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။ဒီကာ-၆၇-ဆ။

အနုဏိကာ။ ။ပန၊ အထူးကား။ တဿကမ္မဝိညာဏဿ၊ ၎င်း၊ အလဇ္ဈေါကာသ
တာ၊ အခွင့်မရသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ မရအပ်သော အခွင့်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။
အညေန၊ မိမိမှတစ်ပါးသော။ ကမ္မေန၊ ဗလဝဖြစ်သောကံသည်။ ပဋိဗာဟိ
တတ္ထာ၊ တားမြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တဒဝိပစ္စနောကာသေ၊ ထိုကမ္မ
ဝိညာဉ် အကျိုးမပေးနိုင်ခြင်း၏ အရာဖြစ်သော ရူပာဝဟူသောဂတိ၌။ ဝါ၊
ဒုမ္ဘိက္ခစသောကာလ၌။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၎င်း၊ နိဗ္ဗတ္တတ္ထာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၎င်း။

ဤနောက်တိတိ၌ ကာမာဝစရ အဘိသင်္ခါရ ဝိညာဉ်သည် ရူပဓာတ်၌ စက္ခု၊
ဝိညာဉ်စသည်ကိုဖြစ်စေ၍ အနောကာသ၏အဖြစ်ကြောင့် တဒါရုံကို မဖြစ်စေ
နိုင်သည်ကို ညွှန်ပြအပ်၏။ တနည်းလည်း ဘုန်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဒုမ္ဘိက္ခ
ကာလ၌ ငတ်မွတ်ပါးရှား၍ ကြာရိုးမျှကိုသာ စားရဘူးသည်ကို ညွှန်ပြအပ်၏။
ဝိဇ္ဇမာနဗ္ဗိ၊ ထင်ရှားရှိသော်လည်း။ အပရာပရိယဝေဒနီယ ကမ္မဝိညာဏံ၊ သည်။
ကာလဂတိပယောဂါဒိ သဟကာရိပစ္စယ ဝိကလတာယ၊ ကာလ၊ ဂတိ၊ ပယော
ဂ အစရှိသော သဟကာရိပစ္စည်း၏ ချို့သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဝသေသပစ္စယ
ဝေကလ္လံ၊ ကြွင်းသောပစ္စည်း၏ ချို့သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၎င်း။

ပယောဂါဒိ၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ဗက္ခုစသည်တို့၏ ချို့တဲ့သည်၏အဖြစ် ဟုဆိုအပ်
သော ဥပမိဝိကလကို သိမ်းယူ၏။

ဧတ္ထ စ ကာလဂတိဝသေနေဝ အလဇ္ဈေါကာသတာ၊ ကာလဂတိပယောဂဥပမိ
သင်္ခါတာနံ စတုန္တံ ပစ္စယာနံ ဝိကလဝသေန အဝသေသပစ္စယဝိကလန္တိ အယ
မေတေသံ ဝိသေသော။ ပဌမောဝါ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကမ္မဝသေန ဝုတ္တော၊
ဒုတိယော အပရာပရိယကမ္မဝိညာဏဝသေနာတိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။
မရ။

အနုသန္ဓေ။ ။ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါဠိယာ သာဓေန္တော “တေနာပာသဂဝါ” ဟူသော
မာဟ၊

တေန၊ ထိုစိတ်၏သာလျှင် အထူးသဖြင့် ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “နာဟံ။ပ။စိတ္တတရ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၎င်း။
တိက္ခဝေ၊ တို့။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဣဒံဣမေပါကာ၊
တို့သည်။ စိတ္တာယထာ၊ ဆန်းကြယ်ကုန်၏သို့။ (စိတ္တံကို စိတ္တာပြန်)။ တိက္ခဝေ၊
တို့။ ငေ၊ ဤတိရစ္ဆာန်အတူ။ စိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သော။ အညံ၊ တိရစ္ဆာန်မှ
တစ်ပါးသော။ ဧကနိကာယမ္ပိ၊ တခုသော အပေါင်းကိုမျှလည်း။ အဟံ၊ သည်။

နသမနုပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိရစ္ဆာနဂတေဟိ၊ ကုန်သော။
တေဟိပါဏေဟိပိ၊ ထိုသတ္တဝါတို့ထက်လည်း။ စိတ္တံယေဝ၊ စိတ်သည်သာ
လျှင်။ စိတ္တဘရံ၊ အထူးသဖြင့် ဆန်းကြယ်၏။

ဥပ္ပန္နံ ဟောတိတိတ္ထေ၊ ဌ။ ဝတ္တမာနဘူတာပဂတောကာသကဟဘူမိ
လဒ္ဓုပ္ပန္နဝသေန၊ ဝတ္တမာနပ္ပန္န၊ ဘူတာပဂတုပ္ပန္န၊ ဩကာသကတုပ္ပန္န၊ ဘူမိ
လဒ္ဓုပ္ပန္နတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နနာမ၊ မည်သည်။ အနေကပ္ပဘေဒ၊ များသော
အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝတ္တမာနပ္ပန္န အစရှိသော လေးပါး
သော ဥပ္ပန္နတို့တွင်။ ဥပ္ပါဒဇရာ ဘင်္ဂသမင်္ဂီသင်္ဂါတံ၊ ဥပါဒ်၊ ဇရာ၊ ဘင်္ဂနှင့်
ပြည့်စုံသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ သဗ္ဗမ္ပိသင်္ဂတံ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော သင်္ဂတ
တရားသည်။ ဝတ္တမာနပ္ပန္နနာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ဆဲပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောဥပ္ပန္န
မည်၏။

ဒီကာအဓိပ္ပာယ်။ “အနုဘဝိတွာစ အပဂတံ ဘူတာပဂတံ”ဟူသော အနက်
နှစ်ပါး ရသင့်သည်ကို ပြလိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည် “အာရမ္မဏရသံ
အနုဘဝိတွာ” စသည်ကို မိန့်သော်။ ဘဝိတွာ အပဂတံသည် ဘူတာပဂတ
မည်သည် ဖြစ်ပစေတော့ ဝန်ခံပါမည်။ အနုဘဝိတွာ အပဂတံသည်တစ်
အတယ့်ကြောင့် ဘူတာပဂတ မည်ကောင်းအံ့နည်းဟု စောဒနာကို မဖြေတွဲနိုင်
မကြံစည်တွဲနိုင်မူ။ “အနုဘူတဘူတတာတိ ဘူတတာသမညေန ဘူတသဗ္ဗေန
ဝုတ္တာ”ဟု ဒီကာဆရာ အလွယ်သာ ဖြေပေသည်။

အနက်ကား။ ။ဟိ၊ အံ့။ အနုဘူတ ဘူတတာ၊ အနုဘူတဘူတ၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊
အနုဘူတ၊ ဘူတအနက်နှစ်ပါးကို။ ဘူတတာ သာမညေန၊ ဘူတအဖြစ်အားဖြင့်
တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဘူတသဒ္ဓါ၏ အနက်အားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဘူတသဗ္ဗေန၊ တခုတည်းသော ဘူတသဒ္ဓါသည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်၏။

အဝိဇ္ဇမာနကော အတ္ထေ၊ န တံ သက္ကာ ဌပေတဝေ။

ဝိဇ္ဇမာနေ ပနတ္ထမ္ပိ၊ သက္ကက္ခရံ ဌပေတဝေ။

ဟူသော ပရိတာသကိုထောက်၍ တာပစ္စည်း၏အရ အနက်ကိုပင် ကောက်ရ
မည်။ ဘူတအနက်ဟူသည်ကိုလည်း တဝန်ကြိယာကိုပင်ယူ။ အနုဘူတအနက်ကို
ဥပသက္ခနှင့် တကွဖြစ်သော ဘူတသဒ္ဓါသည်သာလျှင် ဟောနိုင်သည် မဟုတ်
လော၊ သက်သက်သော ဘူတသဒ္ဓါသည် မဟောနိုင်သည် မဟုတ်လောဟု
စောဒနာသည်ကို နှလုံး၌ထား၍ “သာမညမေဝ ဟိ ဥပသက္ခေန ဝိသေသိ
ဃထိတိ” ဟု ဒီကာဆရာ မခေါက်မရက်ဖြေရှာပေသည်။

တိသစ္စံ၏။ သာမညမေဝ၊ သာမညအနက်ကိုသာလျှင်၊ ဥပသက္ခေန၊ အနုဟူသော

(၄၃၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဥပသာရပုဗ္ဗိယံ။ ဝိသေသိယတိ၊ အထူးပြုအပ်၏။ ဝါ၊ ထွန်းပြအပ်၏။ နဝါစကော၊ မဟောတတ်။ ဣတိတတ္ထာ၊ ထိုသို့ မဟောတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူတသဒ္ဓေန၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ဤဒီကာပါဌ်ဖြင့် အနုဘူတသဒ္ဓါသည် အကြင် အနုသဝနအနက်ကို ဟောအပ်၏။ ထိုအနုသဝနအနက်ကို ဘူတသဒ္ဓါသည်သာလျှင် ဟောတတ်၏။ အနုသဒ္ဓါ မဟောတတ်။ အနုသဒ္ဓါကား ဇောတကသလျှင် ဖြစ်၏ဟူသော အနက်ကို ပြ၏။ ထိုစကားဆိုသင့်၏။ နိပါတ်၊ ဥပသာရတို့သည် လမ်းနား၌ ချိုး၍ထားအပ်သော လမ်းပြသစ်ခက်နှင့်တူကုန်သတည်း။ ထို့ကြောင့်ဇောတကသတင်၍ ဝါစကမတတ်သတည်း။ ဥပသာရပုဗ္ဗိယံ၏ ကြိယာအထူးကို အထူးပြုတတ်သည် အဖြစ်ဟူသည်လည်း ဇောတသဒ္ဓါတို့၏ အနေကတ္တ၏ အဖြစ်ကြောင့် ဇောတသဒ္ဓါတို့သည် ဟောအပ်သော ဝိသေသအနက်ကို ထွန်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းမျှသာတည်း။ ထို့ကြောင့် အကြင်မျှလောက် ဇောတသဒ္ဓါသည် ဟောအပ်သောအနက် ဝိသေသတို့သည်ရှိကုန်၏။ ထိုဇောတသဒ္ဓါသည် ဟောအပ်သော အနက်တို့တွင် အကြင် အနက်သည် သာမညဖြစ်၍ ဝိသေသမဟုတ်၊ ထိုသာမညဖြစ်သောအနက်ကို ဝိသေသ၌ တည်စေခြင်းသည် ထိုထိုဝိသေသအနက်ကို ထွန်းပြသည်မည်သည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့် “သာမညမေဝ ဟိ ဥပသဂ္ဂေန ဝိသေသိယတိသိ” ဟူသော စကားကို ဒီကာရှင် မိန့်ပေသတည်း။

အာရမ္မဏရသံ၊ ကို။ အနုဘဝိတော၊ ၍။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီးသော။ အနုဘူတာပဂတသင်္ခါတံ၊ အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားပြီး၍ ကင်းပြီး ချုပ်ပြီးဟု ဆိုအပ်သော။

(၆)

ကုသလာကုသလံ၊ သည်။ ဘူတာပဂတပုဗ္ဗန္တနာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ အာရုံ၏အရသာကို ခံစားပြီး၍ ကင်းပြီး ချုပ်ပြီးသော ဥပုဗ္ဗမည်၏။

ဒီကာ အဓိပ္ပာယ်။ ။ ခပ်သိမ်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၏ ဝေဒနာနှင့်တကွချည်း ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အာရုံ၏အရသာကို ခံစားတတ်သည်ချည်း မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်ကြောင့် အဋ္ဌကထာဆရာသည် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကိုသာ ခံစားတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဆိုလေသနည်း။ ဝိပါက်၊ ကြိယာသည်လည်း အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားတတ်ပါသည် မဟုတ်တုံလော သဘော မကျ၍ ဝေဒနာမူ....

ဝိကပ္ပဝါဟဝသေန ရာဂါဒိဟိ တဗ္ဗိပက္ခေဟိစ အကုသလံ ကုသလဉ္စ အာရမ္မဏရသံ အနုသဝတိ။ န ဝိပါကော ကမ္မဇေကိတ္တတ္ထာ၊ နာဝိကြိယာ အဟောဘူကာနံ အတိဗုဗ္ဗလတာယ သဟေတုကာနဉ္စ မိဏကိလေသဿ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာဝတော ဥပုဗ္ဗမာနာနံ အတိသန္တဝုတ္တိတ္ထာ-ဟုဒီကာ (၆၇-ဆ)ဆရာ သဘောကျအောင် ဖော်ပြသတည်း။

အနက်ကား။ ။ဝိကပ္ပဂါဟဝသေန၊ အတူးကြ၍ ယူသည် အစွမ်းဖြင့်။ (ဝိပလ္လာသ၏ အဖြစ်ကြောင့် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကိစ္စပြီးသတည်း။ ဝိပါက်၊ ကြိယာတို့၏ ကိစ္စဝိပလ္လာသ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ထိုဝိပါက်၊ ကြိယာတို့၏ ကိစ္စပြီးသည် မဟုတ်)။ ရာဂါဒိဟိစ၊ ရာဂအစရှိသည်တို့ဖြင့်၎င်း၊ တမ္ဗိပက္ခေဟိစ၊ ထိုရာဂစသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော အလောဘ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၎င်း။ ကုသလဉ္စ၊ ကုသိုလ်သည်၎င်း။ အကုသလဉ္စ၊ ၎င်း။ အာရမ္မဏရသံ၊ ကို။ အနုဘဝတိ၊ ခံစားတတ်၏။ ကမ္မဝေဂကိတ္တတ္တာ၊ ကံအဟုန်သည် ပစ်ချအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကော၊ သည်။ အာရမ္မဏရသံ၊ ကို။ နအနုသဝတိ၊ မခံစားတတ်။ အဟေတုကာနံ၊ အဟိတ်ကြိယာတို့၏။ အတိဒုဗ္ဗလတာယ၊ အလွန်အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဆဠှုပေက္ခာဝတော၊ ဆဠှုပေက္ခာနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဓိဏတိလေသဿ၊ ကုန်ပြီးသော ကိလေသာရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သဟေတုကာနံ၊ သဟိတ်ကြိယာတို့၏။ အတိသန္တပုတ္တိတ္တာစ၊ ငြိမ်သက်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကိရိယာပိ၊ ကိရိယာသည်လည်း။ အာရမ္မဏရသံ၊ ကို။ နအနုသဝတိ၊ မခံစားတတ်။

အနုသန္ဓေ။ ။အနုဘဝိတွာ ဟူသော ပဌမဝိကပ်ကို ပြပြီး၍၊ တဝိတွာစသော ဒုတိယဝိကပ်ကို ပြလိုရကား “ဥပ္ပါဒါဒိတ္တယံ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဥပ္ပါဒါဒိတ္တယံ၊ ဥပါဒ်အစရှိသော ခဏသုံးပါး အပေါင်းသို့။ အနုပ္ပတွာ၊ အစဉ်အားဖြင့် ရောက်၍။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီးသော။ ဘူတာပဂတသင်္ခါတံ၊ ခဏသုံးပါးအပေါင်းသို့ အစဉ်အားဖြင့် ရောက်၍ ကင်းပြီး ချုပ်ပြီးသည်ဟုဆိုအပ်သော။ ကုသလာ ကုသလဉ္စ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်သည်၎င်း။ (စသဒ္ဓါဖြင့် ငင်)။ သေသသင်္ခတဉ္စ၊ ကြွင်းသော သင်္ခတတရားသည်၎င်း။ ဘူတာပဂတုပ္ပန္နနာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ခဏသုံးပါး အပေါင်းသို့ အစဉ်အားဖြင့် ရောက်ပြီး၍ ကင်းပြီးချုပ်ပြီးသော ဥပ္ပန္နမည်၏။

ဒွိကာအဓိပ္ပာယ်။ ။နည်းနှစ်ပါးတို့ အထူးကား အဘယ်နည်းဟူမူ-

ဧတ္ထ စပုရိမနယေ ကုသလာ ကုသလမေဝ ဝတ္ထု အဓိပ္ပာယ်ဝသေန ဘူတာပဂတန္တိ ဝုတ္တံ။ ပစ္ဆိမနယေ ပန စသဒ္ဓေန ကုသလာ ကုသလဉ္စ အာကမိတွာ သဗ္ဗသင်္ခတံ ဘူတာပဂတ ဘာဝါဘိဓာနာ ဖိပ္ပာယေန။ ၆၇-ဆ။

အနက်ကား။ ။စ၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤနည်းနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပုရိမနယေ၊ ဌ။ ကုသလာ ကုသလမေဝ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကိုသာလျှင်။ ဝတ္ထု၊ အဓိပ္ပာယ်ဝသေန၊ ဆိုလိုသော ကျမ်းပြုဆရာသည် လိုအပ်သော အမျှာကတတို့မှထူးသော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏ သာတိသယဖြစ်သော အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားသော အခြင်းအရာဟူသော အနက်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘူတာပဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊

(၄၃၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဆိုအပ်၏။ ပစ္စိမနယေပန၊ ဌကား။ ဘူတာပဂတ သာဝါတိဓာနာ မိပ္ပါယေန၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏ ဘူတာပဂတ အဖြစ်ကိုဆိုခြင်းငှာ လိုသောဆန္ဒကော် ဖြင့်။ ကုသလာ ကုသလဉ္စကိုသည်း။ အာကနိတွာ၊ အသဒ္ဓါဖြင့်ငင်၍။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သင်္ခတံ၊ ကို။ ဘူတာပဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ (လိုက်)။ ဝုတ္တိ၊ ၏။

သတိပိ သဗ္ဗေသံ စိတ္တုပ္ပါဒါနံ သဝေဒယိတဘာဝတော အာရမ္မဏာနုဘဝနေ၊ သဝိပလ္လာသေ ပန သန္တာနေ စိတ္တာဘိသင်္ခါရဝသေန ပဝတ္တိတော အဗျာ ကတေဟိ ပိသိဋ္ဌော ကုသလာကုသလာနံ သာတိသယော ပိသယာနုဘဝနာ ကာရေတိ အယမတ္ထော ဣဓာမိပ္ပေတောတိ ဒေသန္တော ဝတ္ထု အမိပ္ပါယေနာတိ အာဟ။ ဘူတာပဂတသာဝါတိဓာနာ မိပ္ပါယေနာတိ ကုသလာ ကုသလဿ အာကနနုပါယမာဟ။ ။အနု ၇၂-ဆ။

အနက်ကား။ ။သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ စိတ္တုပ္ပါဒါနံ၊ တို့၏။ သဝေဒယိတဘာဝ တော၊ ခံစားခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္မဏာနုဘဝနေ၊ အာရုံအရသာကို ခံစားခြင်းသည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ပန၊ ထူးသည်ကို ဆိုအံ့။ သဝိပလ္လာသေ၊ ပိပလ္လာသနှင့်တကွဖြစ်သော။ သန္တာနေ၊ ပုထုဇဉ်သေကွ သန္တာန်၌။ စိတ္တာဘိသင်္ခါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ အဗျာ ကတေဟိ၊ တို့မှ။ ပိသိဋ္ဌော၊ သော။ ကုသလာကုသလာနံ၊ တို့၏။ သာတိသယော၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သော။ ပိသယာနုဘဝနာကာရော၊ အာရုံ၏အရသာကို ခံစားသော အခြင်းအရာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ဤကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏ သာတိသယ ဖြစ်သော ပိသယာနုဘာဝနာကာရ ဖြစ်သော အနက်ကို။ ဣဓ၊ ဤပဌမပိကင်၌။ အမိပ္ပေတော၊ အဋ္ဌကထာဆရာလိုအပ်၏။ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ကို။ ဒေသန္တော၊ ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည်။ ဝတ္ထု၊ အမိပ္ပါယေနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ကုသလာကုသလဿ၊ ကို။ အာကနနုပါယံ၊ ငင်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော။ ဘူတာပဂတသာဝါတိဓာနာ မိပ္ပါယေနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အာဟ၊ ၏။

ရှည်ရှည်လျားလျား အနုဋီကာလွှမ်း၍ မှာသည်ကား ဋီကာအနက် ခက်သော ကြောင့်တည်း။ ဘုတ္တာပဂတဟု အဗ္ဗကထာ၊ ဋီကာ၊ အနုအရှိများသည်ကား အမှားတည်း။ ဘူတာပဂတသာလိုသည်၊ အဘယ်ကိုကိုး၍ ဆိုသနည်းဟူမူ- အနုဘူတသဒ္ဓေါစ ကမ္မဝစနိစ္ဆာဘာဝတော အနုဘဝနကဝါစကောဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဋီကာ-၆၇-ဆ။

အနုဘူတသဒ္ဓေါ ဗဟုလံ ကမ္မတ္ထေဝေ ဒိဿတိတိ တဿ ဣကေတ္ထုအတ္ထဝါ စိတံ ဒေသတုံ အနုဘူတသဒ္ဓေါစာတိ အာဒိမာတ။ ။အနု-၇၂-ဆ။

ဤဋီကာ အနုစကားကို အားကိုး၍ ဆိုသတည်း။ အနုဘုတ္တာရှိက ကံအနက် လျဉ်းပါးဘွယ်မရှိ။

အဿအနေနသတ္ထေန၊ သည်။ ပုဗ္ဗေဉ္ဇိ။ ကတာနိ၊ ကုန်သော။ ယာနိတာနိ
ကမ္မာနိ၊ အကြင်ကံတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေမာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊
ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။

မှတ်ဖွယ်။ “ယာနိဿာတိ အဿ အနေန သတ္ထေန ယာနိတာနိ ကမ္မာနိ” ဟု
ယောဇနာ လာရကား ယာနိဿတာနိ ပါဌ်ဟောင်း၊ သ ကျ၍ ယာနိတာနိ
သာ ရှိတတ်သည်။

ကမ္မဉ္စကံသည်လည်း။ အတိတံ၊ အကိတ်သည်။ သမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်လျှင်းမှုထည်း။
အညံ၊ မိမိဝိပါက္ခိတပါးသော။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ပဋိဗာဟိတွာ၊ တားမြစ်၍။
အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝိပါကဿ၊ ဝိပါက၏။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ ကတွာ၊
ပြု၍။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဩကာသကတုပ္ပန္နနာမ၊
မည်၏။ ဝါ၊ မိမိ၏ ဝိပါက၏ကိုခွင့်ကို ပြုပြီးသော ဥပ္ပန္နမည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ “ဩကာသော ကတော ဧတေနာတိ ဩကာသကတံပြုမူ ကတော
ကာသ ဟူအပ်လျက် အဂ္ဂဟိတောကဲ့သို့ ဩကာသကတဟူသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ
တိ ဥပ္ပန္နံ၊ ကမ္မံ။

တထာ တေနကမ္မေန၊ ထိုမိမိ၏ ကံသည်။ (ကဘဉ္စိစပ်)။ တထာတိတေန
အာကာရေန ကတဣတိဝစနေကတ္တာ၊ ယောဇနာ။ (တနည်း) တထာတေန
အာကာရေန၊ ထိုအညံဝိပါကကို ဖြစ်သောအခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ကတော
ကာသံ၊ ကံသည်ပြုအပ်သော အခွင့်ရှိသော။ ဝိပါကဉ္စ၊ သည်လည်း။ အနုပ္ပန္နံ၊
ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သည်။ သမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်မှုလည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အညံဝိပါကကို
ဖြစ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကတောကာသေ၊ ကံသည် ပြုအပ်သော
အခွင့်၌။ (တနည်း) ကတောကာသေ၊ ကံသည် ပြုအပ်သော အခွင့်ရှိသော။
ဝိပါကေ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧကန္တေန၊ ဖြင့်။ ဝိပါကဿ၊ ၏။ ဥပ္ပဇ္ဇေန
တော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဩကာသကတုပ္ပန္နနာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကံသည်ပြုအပ်
ပြီးသော အခွင့်ရှိသော ဥပ္ပန္နမည်၏။

၀၀နတ္ထ။ “ဩကာသော ကတော ဧတသာတိ ဩကာသကတံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ
ဥပ္ပန္နံ၊ ဝိပါကရ၏။ ကတောကာသဉ္စ တံ ဥပ္ပန္နဉ္စာတိ ဩကာသကတုပ္ပန္နံ၊

တာသုတာသုဘူမိသု၊ ထိုထိုမနုဿ၊ ဒေဝစသည်တို့၏ အတ္တဘောဟု ဆိုအပ်
သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌။ အသမူဟတံ၊ ထိုထိုသန္တာန်၌ တဖန်မဖြစ်ခြင်း

(၄၃၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သို့ မရောက်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မနုတ်မခွါ မပယ်အပ်သေးသော။
 အကုသလံ၊ သည်။ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နနာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ရအပ်သော ဖြစ်ရာဘုံရှိ
 သော ဥပ္ပန္နမည်၏။ စ၊ အထူး ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နဟူသောစကား
 ၌။ ဘူမိယာ၊ ဘူမိ၏၎င်း။ ဘူမိလဒ္ဓုယာ၊ ဘူမိလဒ္ဓု၏၎င်း။ နာနတ္ထံ၊ ထူးသည်
 ၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗျံ၊ တတ္ထံ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ (ထည့်)။ ဝိပဿနာယ၊
 ၏။ အာရမ္မဏဘူတာ၊ ကုန်သော။ တေဘူမကာ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊
 ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဘူမိတိဘူမိနာမ၊ ဘူမိမည်၏။ (ဣတိ
 ကား နာမဝါစက၊ အာရမ္မဏဝသေန ဘဝတိ ဧတ္ထကိလေသဇာတန္တိဘူမိ)။
 တေသုခန္ဓေသု၊ ထိုငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌။ ဥပ္ပတ္တိရဟံ၊ ဖြစ်ခြင်း
 ဌာထိုက်သော။ ကိလေသဇာတံ၊ ကိလေသာသည်။ (ဇာတသည် တဗ္ဗော)။
 ကိလေသာ အပေါင်းသည်။ (ဇာတသည် သမူဟဟော)။ ဝါ၊ မိမိ၏
 အကြောင်းအား လျော်စွာဖြစ်သော ကိလေသာသည်။ (ဇာတကိလေသံ
 ဆိုအပ်လျက် ကိလေသဇာတံ ဆိုသည်)။ ဘူမိလဒ္ဓုနာမ၊ မည်၏။ (အယံ
 နယော အညေသု ဤဒိသေသု ဌာနေသုပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော)။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေန
 ကိလေသဇာတေန၊ သည်။ သောဘူမိ၊ သည်။ လဒ္ဓု၊ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံကိလေသဇာတံ၊ ကို။ (လိုက်)။ ဘူမိလဒ္ဓုန္တိ၊ ဟူ၍။
 ဝုစ္စဘိ၊ ၏။ ဝေယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ ဝတ္တမာနဘူတာပဂတောကာသ
 စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ စတုသု၊ ကုန်သော။ တေသုဥပ္ပန္နေသု၊
 ထိုဥပ္ပန္နတို့တွင်။ ဣမ၊ ဤဥပ္ပန္နဟောတိ ဟူသောပုဒ်၌။ ဝတ္တမာနုပ္ပန္နံ၊ ကို။
 အဓိပ္ပတံ၊ လိုအပ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ အဘိဓေယျတ္ထကို ပြပြီး၍ အဘိဓာနတ္ထကို ပြခြင်းငှာ “တတြာယံ”
 စသည်ကို မိန့်သော်။

တတြာယေန၊ ဥပ္ပန္နဟူသော ထိုစကား၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံသော။
 ဝစနတ္ထော၊ ဆို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပုဗ္ဗန္တတော၊ ရှေ့ဖြစ်သော ကောဠာသမ္ပု။
 ဝါ၊ အတိတ်ဖြစ်သောတရားမှ။ (တနည်း)။ ပုဗ္ဗန္တတော၊ ရှေ့ဖြစ်သောတရား
 ၏ ချုပ်ပျက်သော ဘင်္ဂက္ခဏမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ဥပါဒါဒိအဘိမုခံ၊ ဥပါဒိ
 စသည်သို့ ရှေးရှု။ ပန္နံ၊ ရောက်သည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊
 မည်၏။ ပန၊ ဝစနတ္ထမှတပါး အတ္ထုဒ္ဓါရကိုဆိုအံ့။ သေသော ဥပ္ပန္နသဒ္ဓေါ၊

သည်။ အတီတေ၊ အတိတ်၏ အနက်၌၎င်း။ ပဋိလဒ္ဓေ၊ ရအပ်သောအနက်၌
 ၎င်း။ သမုဋ္ဌိတေ၊ တက်သောအနက်၌၎င်း။ အဝိက္ခမ္ဘိတေ၊ မခွါမဖျောက်
 အပ်သောအနက်၌၎င်း။ အသမုတ္တိန္န၊ အကြွင်းမဲ့ မဖြတ်အပ်သော အနက်၌
 ၎င်း။ ခဏတ္တယဂတေ၊ ခဏသုံးပါးအပေါင်း၌၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနေကေသု၊
 ကုန်သော။ အတ္ထေသု၊ တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အယံဥပ္ပန္နသဒ္ဓေါ၊
 သည်။ “တေနခေါပန။ပ။ဥပ္ပန္နော” တိတ္ထေ၊ ဤပါ၌၌။ အတီတေ၊ အတိတ်
 အနက်၌။ အာဂတော၊ လာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေနခေါပနသမယေန၊ ၌။
 ကကုသန္ဓော၊ ကကုသန်အမည်ရှိသော။ အရဟံ၊ လူ့ နတ်တို့၏ ပူဇော်အထူး
 ကိုခံတော်မူ ထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မတောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင်
 ဧညေ ယျတရားကို သိတော်မူပြီးသော။ သဂဝါ၊ သည်။ လောကေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နော၊
 မူပို။ “အာယသ္မတော။ပ။ဟောဘိ” တိတ္ထေ၊ ၌။ ပဋိလဒ္ဓေ၊ ၌။ အာဂတော၊
 ၏။ အာယသ္မတော၊ သက်တော်ရှည်သော။ အာနန္ဓဿ၊ အရှင်အာနန္ဒာအား။
 ဝါ၊ သည်။ အတိရေကစိဝရံ၊ အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာပြုသော သင်္ကန်းထက်လွန်
 သော သင်္ကန်းသည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ရအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 “သေယျထာပိ။ပ။အန္တရဓာပေတိ” တိတ္ထေ၊ ၌။ သမုဋ္ဌိတေ၊ ၌။ အာဂတော၊
 ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဤသို့ဖြစ်ရာ၏ဟု ကြံအပ်သော ဥပမာ
 မည်သည်ကား။ (အပိနာမ ဘဝေယျဟု ပရိကပ္ပအနက်၌ သေယျထာပိ
 သဒ္ဓါဖြစ်သည်)။ မဟာမေဃံ မဟာမေဃော၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ ဥပ္ပန္နော၊ တက်
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စိရကာလံ၊ ရှည်မြင့်စွာကာလပတ်လုံး။ ဝဿိတုံ၊ ရွာခြင်း
 ဌာ။ (ထည့်)။ ဥပ္ပန္နံ၊ တက်သော။ တမေနံ မဟာမေဃံ၊ ကို။ မဟာဝါတော၊
 သည်းစွာသောလေသည်။ အန္တရာယေဝ၊ အကြားကာလ၌သာလျှင်။ ဝိစ္ဆိန္နံ
 တွာ၊ ဖြစ်၍။ စိရကာလံ၊ လုံး။ ဝဿိတုံ၊ ရွာခြင်းဌာ။ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍။
 အန္တရဓာပေတိ၊ ကွယ်ပျောက်စေ၏။ (ဤသို့ပါဌသေသနှင့် ယောဇနာမှ
 သိသာသည်)။ “ဥပ္ပန္နံ။ပ။ အန္တရဓာပေတိ” တိတ္ထေ၊ ၌။ အဝိက္ခမ္ဘိတေ၊ ၌။
 အာဂတော၊ လာ၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ (သဒ္ဓတ္ထ)။ ဝါ၊ ဂမိယစိတ်၏ဆန့်ကျင်
 ဘက်ဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့် မခွါအပ်သော။ (အဓိပ္ပာ
 ယတ္ထ)။ ဂမိယစိတ္တံ၊ သည်။ (သဗ္ဗဒါ အဝတ္တမာနမ္ပိ ဂမိယစိတ္တံ ပဋိပက္ခပစ္စ
 ဝေက္ခနာယ အဝိက္ခမ္ဘိတတ္တာ ဥပ္ပန္နန္တိ ဝုတ္တံ ဋီကာ)။ ဥပ္ပဋ္ဌိဝိနောဒနိယံ၊

(၄၃၆) =

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပျောက်နိုင်ခဲ့၏။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နော၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊
 မခွါအပ် မခွါအပ်ကုန်သေးသော။ တေအကုသလေဓမ္မေတို့ကို။ ဝိတ္တုမ္ဘိကာ၊
 ခွါတတ်သော။ အာနာပါနဿတိ၊ အာနာပါနလျှင် အာရုံရှိသောသတိသည်။
 (ထည့်)။ ဌာနသော၊ ခဏချင်းအားဖြင့်။ အန္တရဓာပေတိ၊ ကွယ်ပျောက်စေ
 ၏။ “အရိယံ။ ပ။ အန္တရဓာပေတိ” တိတ္ထောဉ္စ။ အသမ္ပုဉ္စန္ဒောဉ္စ။ အာဂတော၊
 ၏။ အရိယံ၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကံ၊ သော။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ ပွားစေ
 သော။ ဗဟုလီကရောန္တော၊ အကြိမ်များစွာပြုသော ယောဂီသည်။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နော၊
 ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းကုန်သော။ ဝါ၊ မဖြတ်အပ်ကုန်သေးသော။ ပါပကေ၊ ကုန်
 သော။ အကုသလေဓမ္မေတို့ကို။ ဌာနသော၊ ခဏချင်းအားဖြင့်။ အန္တရာယေဝ၊
 အကြားကာလ၌ သာလျှင်။ သဘူမိယံ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟူသော မိမိတို့၌။
 အဗ္ဗောဓိန္နော၊ မပြတ်မစဲကုန်သေးသော။ ဘူမိလဗ္ဗေ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟူသော
 ဖြစ်ရာတုံ့ကိုရကုန်သော။ ဝါ၊ ရအပ်သောဖြစ်ရာတုံ့ရှိကုန်သော။ အကုသလေ၊
 တို့ကို။ ဝိတ္တိန္နိတွာ၊ ဤ။ ပုန၊ တဖန်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍။
 အန္တရဓာပေတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ အန္တရာယေဝါတိ ဘူမိလဗ္ဗေ သဘူမိယံ အဗ္ဗောဓိန္နော ဝိတ္တိန္နိတွာ
 တိ အတ္ထော။ နိကာ။ ဝိတ္တိန္နိတွာတိ ပုန ဥပ္ပဇ္ဇိတံ အဒတွာ။ အနုကို ရှု၍
 နောမတိ ယောဂီတောသည်။
 ဝိတ္တိန္နိတွာတိ တေန အန္တရသဗ္ဗေ၊ ဝိတ္တိန္နနတ္ထေ နိပါတောတိ ဒသေတိ။ တေန
 ဝေမဏ္ဍဝိဝရာဒိအတ္ထံ နိဝတ္ထေတိ။ ။ ၁၃၉-ထု။
 ကိရောဂါဒိအန္တရာယ ဇနကေ အကုသလေ ဓမ္မေ အန္တရဓာပေတိတိ အတ္ထော
 တဝေယျာတိဝါ ကိ အန္တရသဗ္ဗဿ ဝေမဏ္ဍ ဝိဝရစိတ္တာဒိ အတ္ထော တဝေယျာ
 တိ ဝါ စိန္တာယ အန္တရသဗ္ဗေ၊ ဝိတ္တိန္နနတ္ထေ နိပါတော ယသဗ္ဗေ၊ တွာပစ္စ
 ယဿ ကာရိယဘူတောတိ ဒသေန္တေန ဝိတ္တိန္နိတွာတိ အတ္ထောတိ ဝုတ္တံ။ ။ ၇၈၉
 ဒီပနီ။ ဤသို့ကာနှစ်စောင်အလိုအန္တရာယေဝ၊ ပြတ်၍သာလျှင်၊ အန္တရဓာပေတိ
 ဟု ယောဇနာလို၏။ ပညာရှိတို့ ယုတ္တိကို ဆင်ခြင်၍ ဉာဏ်ဝင်ရာ မှတ်ကုန်ရာ၏။
 ဓာတ်နောင်မဟုတ်၊ နိပါတ်နောင် တွာပစ္စည်း သက်သည်ကား ရှား၏။

“ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဥပ္ပန္နန္တိ၊ အာမန္တာတိ” တ္ထောဉ္စ။ ခဏတ္ထယဂတောဉ္စ။ အာဂတော၊
 ၏။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဥပါဒိဆဲ ဖြစ်သော စိတ်သည်။ ဝါ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဖြစ်သော စိတ်
 သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဥပ္ပန္နမည်၏လော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သတိ၊ သော။ အာမန္တာ၊
 ဥပ္ပဇ္ဇမာနဖြစ်သော တရားသည် ဥပ္ပန္နမည်၏။

ဦးဇာအဓိပ္ပါယ်။ ။ဥပ္ပန္နသဒ္ဓါသည် ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဟူသောသန္တိဌာန်ပုဒ်နှင့်တူသော အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဥပ္ပါဒကဏ္ဍဝါစက ဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် “ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဥပ္ပန္နန္တိ အာမန္တာတိဇ္ဇေ ခဏတ္တယဂတေ” ဟူ၍ ဆိုအပ်သနည်း ဟူသော စောဒနာကို နှသုံးမူ၍ “အနတိတံ အနနာဂတဉ္စ ခဏတ္တယေကဒေသဂတမ္ပိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ခဏတ္တယဂတန္တိ ဝုတ္တံ။ ဦးဇာ။ မုချမဟုတ် ဧကဒေသုပစာ ဟူလို။ ဥပ္ပန္နာဓမ္မာ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာဓမ္မာ ဤဥပါဟရုဏ်သည်ကား ဤအရာ၌ မုချဖြစ်သင့်သည်ဟူသော အနက်ကို ဦးကာဆရာ အရိပ်ပြသတည်း။

သွာယံ သောအယံ ဥပ္ပန္နသဒ္ဓေါ၊ကို။ ဣဓာပိ၊ဤစိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ ‘ခဏတ္တယဂတေ၊ ဌိသာလျှင်။ ဇဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တသ္မာ၊ထိုသို့ ဥပ္ပန္န သဒ္ဓါ၏ ဤ၌ ခဏတ္တယအနက်၌သာလျှင် မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နံဟောတိတိ ဇတ္ထု၊၌။ ခဏတ္တယဂတံ၊ ဥပါဒ်စသော ခဏသုံးပါးအပေါင်း သို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဝတ္တမာနံ၊ဖြစ်ဆဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ ဇတ္ထု၊ ဤအဋ္ဌကလာ၌။ သင်္ခေပတ္ထော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်တည်း။

စ၊ဆက်။ “စိတ္တံဥပ္ပန္န”န္တိ ဧတံဝစနံ၊ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံဟူသော ဤစကားသည်။ ဒေသနာသီသမေဝ၊ ဒေသနာ၌ ပဓာနစကားသည်လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။အနက်သာ သီသဖြစ်လျက် သဒ္ဓါကို သီသဆိုသည်ကား “သတ္တိ မုချေန ကာရကံ၊ ဒဗ္ဗိ ဌာနုပစာရေန၊ သဒ္ဓေါပိ အတ္ထဒ္ဓါရေန”ဟူ၏သို့ အတ္ထ ဒ္ဓါရအားဖြင့် သီသဆိုသတည်း။

(တနည်း)စိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိဇ္ဇေ၊ ဤပါဌ်၌။ ဧတံစိတ္တံ၊ ဤစိတ်သည်။ ဒေသနာ သီသမေဝ၊ ဒေသနာ၏ ပဓာနဖြစ်သော တရားသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ ပန၊ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ စိတ္တံ၊သည်။ ဧကမေဝ၊ တခုတည်းသာလျှင်။ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ တခုတည်းသာ ဖြစ်သည် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ရာဇာ အာဂတော”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ပရိသံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ စွန့်၍။ ရာဇာ၊ သည်။ ဧကကောဝ၊ အဖော်မပါ ကိုယ်တော်တပါး တည်းသာလျှင်။ နအာဂတော၊ လာသည်မဟုတ်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ရာဇပရိသာယ၊ မင်းပရိသတ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ယေဝ၊ သာလျှင်။ အာဂတော၊ ၏။ ဣတိ၊သို့။ ပညာယတိယထာ၊သိအပ်၏သို့။ ဧဝံတထာ၊တူ။ ဣဒမ္ပိစိတ္တံ၊ သည်

(၄၃၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

လည်း။ ပရောပဏ္ဏာသ ကုသလ ဓမ္မေဟိ၊ ငါးဆယ်ကျော်သော ကုသိုလ်တရား
တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံယေဝ၊ သာလျှင်။ ဥပ္ပန္နံ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ ဧဝံ စိတ္တေ ပရောပဏ္ဏာသကုသလဓမ္မေဟိသဒ္ဓိံယေဝဥပ္ပနေကသ္မာ
စိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိ ဝုတ္တန္တိ စောဒနံ မနသိ နိဓာယ “ပုဗ္ဗင်္ဂမ ငွေနာ” တိ အာဒိမာဟ။

ပန၊ ထိုငါးဆယ်ကျော်သော ကုသိုလ်တရားတို့နှင့် တကွဖြစ်သော်လည်း။
ပုဗ္ဗင်္ဂမငွေန၊ ပြဋ္ဌာန်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ “ဝိတုံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ” စေတ၊
ဟောတိ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ စိတ္တဿ ပဓာနဘာဝံ သာဓေန္တော အာဟ “လောကီယဓမ္မ” န္တိ
အာဒိ။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ လောကီယဓမ္မံ၊ ဒေသေတဗ္ဗဖြစ်သော လောကီတရားသို့။
ပတု၊ ရှိ။ ဒေသနာယံ၊ ဌ။ (ထည့်)။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးသည်။
စိတ္တံ၊ သည်။ ဓုရံ၊ အဦးသည်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ရှေ့သွားသည်။ ဝါ၊
ပြဋ္ဌာန်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ ဒေသေတဗ္ဗ ဖြစ်သော
လောကုတ္တရာတရားသို့။ ပတု၊ ရှိ။ ဒေသနာယံ၊ ဌ။ (ထည့်)။ ပညာ၊
သည်။ ဇေဋ္ဌကာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညာ၊ သည်။ ဓုရံ၊ သည်။ ပညာ၊
သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထိုသို့ လောကီတရားသို့
ရောက်၍ ဒေသနာဌံ စိတ်အမှူးအကြီး၏အဖြစ် လောကုတ္တရာ တရားသို့
ရောက်၍ ပညာအကြီးအမှူး၏ အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။
ဝိနယသံရိယာယံ၊ ဝိနည်းဒေသနာကို။ ပတု၊ ရှိ။ ပဉ္စံ၊ ကို။ ပုစ္ဆန္တော၊ မေး
တော်မူသည်ရှိသော်။ “တံ၊ သည်။ (ထည့်)။ ကိံ ဖဿော၊ အဘယ်ဖဿ
ရှိသည်။ အသိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ကိံ ဝေဒနော၊ အဘယ်ဝေဒနာ ရှိသည်။
ကိံ သညော၊ အဘယ်သညာရှိသည်။ ကိံ စေတနော၊ အဘယ်စေတနာ
ရှိသည်။ အသိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အပုစ္ဆိတု၊ မေးတော်မူမူ၍။ “ဘိက္ခု၊
ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ကိံ စိတ္တော၊ အဘယ်စိတ်ရှိသည်။ အသိ၊ နည်း။” ဣတိ၊
သို့။ စိတ္တမေဝ၊ စိတ်ကိုသာလျှင်။ ဓုရံ၊ အကြီးအမှူးကို။ ကတု၊ ရှိ။ ပုစ္ဆတိ၊
၏။ “အထေယျ စိတ္တော အဟံ ဘဂဝါ” တိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တော၊ ရွှေ့နား
တော်လျှောက်သည်ရှိသော်။ “အနာပတ္တိ အထေယျဖဿဿာ” တိ အာဒိနိ၊

တို့ကို။ အဝတူ၊ ဟောတော်မူမူ၍။ “အနာပတ္တိံ ဘိက္ခု အထေယျ နိတ္တဿာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝဒတိ၊ဟောတော်မူ၏။

ကေဝလဉ္စ၊ သက်သက်ကား။ ဝိနယပရိယာယံ၊ကို။ ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူသော်သာလျှင်။ စိတ္တမေဝ၊ကိုသာလျှင်။ ဓုရံ၊ ကို။ ကတူ၊၍။ နဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူသည်မဟုတ်။ အညမ္ပိ၊ ဝိနည်းဒေသနာမှ တပါးလည်း ဖြစ်သော။ လောကီယဒေသနံ၊ ကို။ ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူသည် ရှိသော်။ စိတ္တမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဓုရံ၊ ကို။ ကတူ၊ ၍။ ဒေသေတိ၊ ၏။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်သောစကားကို။ သာဓကံ၊ ပြီးစေတတ်သော။ ယထာကိဝစနံ၊ အဘယ်စကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူသနည်း။ “ယေနေစိ ဘိက္ခဝေ။လ။ အနဝဿုတံ ဟောတိ”တိ၊ ဟောတိဟူသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ယေနေစိ၊ ကုန်သော။အကုသလ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ စိတ်သည်ကြည်အပ်သော တရားတို့သည်၎င်း။ အကုသလ ဘာဂိယာ၊ အကုသိုလ်၏အဖို့၌ တည်ကုန်သော။ ဝါ၊ ဧကန္တအကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ရာဂစသော တရားစုတို့သည်၎င်း။ အကုသလပက္ခိ ကာ၊အကုသိုလ်၏ အပင်းအသင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဖဿစသော တရားအပေါင်းတို့သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသာလျှင် ပြဋ္ဌာန်းသောတရားရှိကုန် ၏။ မနော၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်။ တေသံဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

ဒွိကာအဓိပ္ပာယ်။ “မနော တေသံ ဓမ္မာနံ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”ဟု အဘယ့်ကြောင့် ဆိုအပ်သနည်း။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည် မိမိနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရားတို့နှင့် တကွသာလျှင် ဖြစ်သည်မဟုတ်လောဟု စောဒနာမူ-

မနော တေသံ ဓမ္မာနံ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ သဟဇာတောပိ မနော သမ္ပယုတ္တေ သင်္ဂဟိတော အဓိပတိဘာဝေန ပဝတ္ထမာနော ပဌမံ ဥပ္ပန္နောဝိယ ဟောတိတိ ဧဝံ ဂုတ္တော-ဤဒွိကာ(၆၀-ဆ) ဖြင့်ချေ။

အနက်ကား။ “မနော တေသံ ဓမ္မာနံ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဧတ္ထံ၌။ သဟဇာတောပိ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့နှင့် တကွဖြစ်မှုလည်း။ မနော၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်။ သမ္ပယုတ္တေ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟိတော၊ သိမ်းယူ၍။ အဓိပတိဘာဝေန၊ အကြီးအမှူး၏ အဖြစ်ဖြင့် ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္ထမာနော ပဝတ္ထမာနတ္ထာ၊ ကြောင့်။

(၄၄၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ဥပ္ပန္နောဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဧဝံ၊ ဤသို့ မနောတေသံ၊ ဓမ္မာနံ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟူ၍၊ ဝုတ္တော၊ ၏။

ဂါထာနက်။ ။ ဓမ္မာ၊ နာမက္ခန္ဓာတရား သုံးပါးတို့သည်။ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊
ဝိညာဏက္ခန္ဓာလျှင် ရှေ့သွားရှိကုန်၏။ ဝါ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာလျှင် ပြဋ္ဌာန်း
သောတရားရှိကုန်၏။ မနောသေဋ္ဌာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာလျှင် အကြီးအမြတ်ရှိ
ကုန်၏။ မနောမယာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဖြင့် ပြီးကုန်၏။ ပဒုဋ္ဌေန၊ အာဂန္တုက
ဖြစ်သော အဘိဇ္ဈာ၊ ဒေါမနဿ အစရှိသော အညစ်အပြစ်ဒေါသတို့သည်
ဖျက်ဆီးအပ်သော။ မနဿ၊ စိတ်ဖြင့်။ စတုပ္ပိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။
ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စေတဘသတိဝါ၊ အကယ်၍ ဆိုမူလည်း ဆိုအံ့။ တိဝိဓံ၊ သော။
ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စေကရေတိဝါ၊ အကယ်၍ ပြုမူလည်း ပြုအံ့။ တိဝိဓံ၊
သော။ မနောဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စေပူရေတိဝါ၊ အကယ်၍ ပြည့်စေမူလည်း ပြည့်
စေအံ့။ (ဝါသဒ္ဓါဖြင့် မနောဒုစ္စရိတံကို သိမ်းသည်)။ တတော၊ ထိုသုံးပါး
သောဒုစရိုက်ကြောင့်။ နံပုဂ္ဂလံ၊ ထိုဒုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့။ ဒုက္ခံ၊
အပယ်၍၌၎င်း၊ လူတံ၌၎င်း ဖြစ်သော ကာယိက၊ စေတသိက ဝိပါကဒုက္ခ
သည်။ အန္တေတိ၊ အစဉ်လိုက်၏။ တိမိဝါ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဝဟ
တော၊ လှည်းဦးကို ရွက်ဆောင်သော နွားဗိုဒ်၏။ ပဒံ၊ ခြေသို့။ စက္ကံ၊
လှည်းဘီးစက်သည်။ အန္တေတိလ္လဝါ၊ အစဉ်လိုက်၏သို့တည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ကထံ ပနောတေဟိ သဒ္ဓိ၊ ကေဝတ္ထုကော ကောရမ္မဏော အပုဗ္ဗ
အစရိမံ ကေက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော မနော ပုဗ္ဗင်္ဂမောနာမ ဟောတိတိ? ဥပ္ပါဒ
ပစ္စယဋ္ဌေန။ ယထာ ဟိ ဗဟူသု ကေတော ဂါမဆာတာဒိနိ ကမ္မာနိကရောန္တေ
သု “ကော ဧတေသံ ပုဗ္ဗင်္ဂမော”တိ ဝုတ္တေ ယောနေသံ ပစ္စယော ဟောတိ။
ယံ နိဿာယ တေ တံကမ္မံ ကရောန္တိ။ သောဒတ္တောဝါ မိတ္တောဝါ တေသံ
ပုဗ္ဗင်္ဂမောတိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ သမ္ပဒမိခံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိဥပ္ပါဒပစ္စယဋ္ဌေန မနော
ပုဗ္ဗင်္ဂမော။ န ဟိ တေ မနောအနုပ္ပဇ္ဇန္တေ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ သတ္တောန္တိ။ မနော ပန
ကေစ္စေသု စေတသိကေသု အနုပ္ပဇ္ဇန္တေသုပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ။ အဓိပတိဝသေန
ပန မနော သေဋ္ဌော ဧတေသန္တိ မနောသေဋ္ဌာ၊ ယထာ ဟိ စောရာဒိနံ
စောရဋ္ဌေကာဒယော အဓိပတိနော သေဋ္ဌာ။ တထာ တေသမ္ပိ မနော အဓိ
ပတိ မနောဝ သေဋ္ဌော၊ ယထာ ပန ဒါရုအာဒိဟိ နိပ္ပန္နာနိ တာနိတာနိ
သက္ကာနိ ဒါရုမယာဒိနိ နာမ ဟောန္တိ၊ တထာ တေဝိမနတော နိပ္ပန္နတ္တာ
မနောမယာနာမ၊ (ဗုဒ္ဓိယဝါတာယပိ အယံနယော နေတဗ္ဗော)။ ဓမ္မဗေ
အဋ္ဌကထာ-၁၅-ဆ-ပါ။

ဂါထာနက်။ ။ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ကုန်၏။ မနောသေဠာ၊ ကုန်၏။ မနောမယာ၊ ကုန်၏။ ပသန္နေန၊ အနဘိဇ္ဈာ၊ အဗျာပါဒအစရှိသော ကျေးဇူးတရားတို့ဖြင့် ကြည်လင်စွာသော။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သော။ ဝစီသုစရိတံ၊ ကို။ စေဘာသတိဝါ၊ အံ။ တိဝိဓံ၊ သော။ ကာယသုစရိတံ၊ ကို။ စေကရောတိဝါ၊ အံ။ တိဝိဓံ၊ သော။ မနောသုစရိတံ၊ ကို။ စေပုရေတိဝါ၊ အကယ်၍ ပြည့်စေမှုလည်းပြည့်စေအံ။ တတော၊ တိဝိသုစရိတတော၊ တိုသုံးပါး အပြားရှိသော သုစရိက်ကြောင့်။ နိပုဂ္ဂလံ၊ ထိုသုစရိက်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သို့။ သုခံ၊ ကာယိက၊ စေတသိက ဝိပါကသုခသည်။ အန္ဓေတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ ယာယန္တံ၊ သွားသောသူသို့။ အနုပါယိနီဣဝ၊ အစဉ်လိုက်၏သို့တည်း။

ဂါထာနက်။ ။စိတ္တေန၊ အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်သည်။ ဝါ၊ တဏှာသမ္ပယုတ်စိတ်သည်။ လောကော၊ လူအပေါင်းကို။ နိယတိ၊ ဆောင်အပ်၏။ (တိကား ဆန်းဒီသ)။ စိတ္တေန၊ သည်။ ပရိကသတိ၊ ဆွဲငင်အပ်၏။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဧကဓမ္မဿ၊ တခုသောတရား၏။ ဝသံ၊ အလိုနိုင်ငံသို့။ သဗ္ဗေဝ၊ ကုန်အောင်စုံသောသူတို့သည်သာလျှင်။ အန္တရ၊ အစဉ်လိုက်ရ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စိတ္တသံကိလေသာ၊ စိတ်၏ညစ်ညူးခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သံကိလိဿန္တိ၊ ညစ်ညူးကုန်၏။ စိတ္တဝေါဒါနာ၊ စိတ်၏ ဖြူစင်ခြင်းကြောင့်။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏။ (ဝိ အဝ ပုဗ္ဗ ဒါ-သုဒ္ဓိမ္မိ)။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံစိတ္တံ၊ သည်။ ပဘဿရံ၊ ပြုံးပြုံးပြက် ဖြူစင်၏။ ခေါ၊ စင်စစ်။ တဉ္စ၊ ထိုသဘောအားဖြင့် ဖြူစင်သောစိတ်သည်လည်း။ အာဂန္တု၊ ကေတိ၊ အာဂန္တုကဖြစ်ကုန်သော။ ဥပက္ကိလေသေဟိ၊ ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ်သော ရာဂ၊ ဒေါသစသောအညစ် အပြစ်ဒေါသတို့ကြောင့်။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်း၏။

ဂဟပတိ၊ သူကြွယ်။ စိတ္တေ၊ စိတ်ကို။ အရက္ခိတေ၊ သတိတရားဖြင့် အနုနယ၊ ပဋိသ စသည်တို့မှ မစောင့်ရှောက် အပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ တဏှာ၊ ဣန္ဒြာ သယ (က) ၄၃၅-၁၆ (ဒုတိယအကြိမ်)

(၄၄၂) အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဒေါသ စသည်တို့မှ စောင့်ရှောက်အပ်သည် ရှိသော်။ ကာယကမ္မမှို သည်
 လည်း။ အရက္ခိတံ၊မစောင့်ရှောက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ဝစီကမ္မမှို သည်
 လည်း။ အရက္ခိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနောကမ္မမှို သည်လည်း။အရက္ခိ
 တံ၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ဂဟပတိ၊သူကြွယ်။ စိတ္တေ၊ကို။ ရက္ခိတေ၊သတိတရား
 ဖြင့် အနုနယ၊ပဋိသစသည်တို့မှ စောင့်ရှောက်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ တဏှာ၊
 ဒေါသ စသည်တို့မှ စောင့်ရှောက်အပ်သည်ရှိသော်။ပ။ဂဟပတိ၊ သူကြွယ်။
 စိတ္တေ၊ သည်။ ဗျာပန္နေ၊ ဣဂစသည်တို့ဖြင့် နှောင့်ယှက်သည်ရှိသော်။ ပ။
 ဂဟပတိ၊ သူကြွယ်။ စိတ္တေ၊ သည်။ အဗျာပန္နေ၊ ဣဂစသည်တို့ဖြင့် မနှောင့်
 ယှက်သည်ရှိသော်။ ပ။ဂဟပတိ၊ သူကြွယ်။ စိတ္တေ၊ သည်။ အဝဿုတေ၊
 ဣဂစသော ကိလေသာတို့ဖြင့် စွတ်စိုသည်ရှိသော်။ပ။ ဂဟပတိ၊ သူကြွယ်။
 စိတ္တေ၊သည်။ အနဝဿုတေ၊ ဣဂစသော ကိလေသာတို့ဖြင့် မစွတ်စိုသည်
 ရှိသော်။ ကာယကမ္မမှို သည်လည်း။ အနဝဿုတံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဝစီ
 ကမ္မမှို သည်လည်း။ အနဝဿုတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနောကမ္မမှို
 သည်လည်း။ အနဝဿုတံ၊ သည်။ဟောတိ၊၏။

ဝေဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။လောကိယဓမ္မံ၊သို့။ပတွာ၊၍။ စိတ္တံ၊သည်။ ဇေဋ္ဌကံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊၏။စိတ္တံ၊သည်။ဓုရံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ စိတ္တံ၊သည်။ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗျံ၊၏။

အနုသန္ဓေ။ ကေဝါ ဒွေဝါ သုတ္တာနိ အနာဟရိတွာ ကိမတ္ထံ ဗဟုနိ သုတ္တာနိ
 အာဟရိတဗျာနိတိ အာဟ“ဣမေသု ပနာ”တိ အာဒိ။

ပန၊ဆက်။ဣမေသုသုတ္တေသု၊တို့တွင်။ ကေဝါသုတ္တံ၊ တခုသောသုတ်ကို၎င်း။
 ဒွေဝါသုတ္တာနိ၊ တို့ကို၎င်း။ အဂဟေတွာ၊ မယူမ၍။ သုတ္တာနုရက္ခနတ္ထာယ၊
 စိတ်၏ ပုဗ္ဗင်္ဂမ အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်း၌ အချင်းချင်း အားပေးသည်၏ အစွမ်း
 ဖြင့် သုတ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။သဗျာနိပိသုတ္တာနိ၊ တို့ကိုလည်း။
 ဣတိတာနိ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗျာနိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ အပ္ပိတပါးကို ဆိုအံ့။ လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ ကို။ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးတော်
 မူသောသဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားသည်။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ကဝရံ၊

အဘယ်မည်သော။ ဖဿံကို။ အဓိဂတော၊ ရသည်။ အသိနည်း။ ကတရံသော။
ဝေဒနံကို။ အဓိဂတော၊ သည်။ အသိနည်း။ ကတရံသော။ အညံကို။ အဓိ
ဂတော၊ သည်။ အသိနည်း။ ကတရံသော။ စိတ္တံကို။ အဓိဂတော၊ သည်။
အသိနည်း။ ။ ဣတိ သို့။ အပုစ္ဆိတော၊ ရှိ။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။
ကတရံသော။ ပညံကို။ အဓိဂတော၊ သည်။ အသိနည်း။ ပဌမံသော။
မဂ္ဂပညံကို။ အဓိဂတောကံ၊ လော”။ ဣတိသို့။ ပညံကို။ ဇေဋ္ဌကံကို။
ပညံကို။ ဓရံကို။ ကတော၊ ရှိ။ ပုစ္ဆတိ၊ ဤ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ကံတရံ ပညံတွန့်အာဒိ န ပါဠိအာရုံ။ ဧဝံ ဘဂဝါ ပုစ္ဆတိတိ အဋ္ဌ
ကထာယေဝ ပုစ္ဆံ။

ပညတ္တရာ၊ ပညာအမြတ် အချုပ်ရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ
ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နပရိဟာယန္တိ၊ မယုတ်ကုန်။ (ဤလည်းဟုတ်)။ ပညာပန၊
ပညာသည်ကား။ ကိမတ္ထိယာ၊ အဘယ် အကျိုးရှိသနည်း။ (ဤလည်း
တသုတ်အမေး) ။

အဘိညတ္တာ၊ ပရိညတ္တာ၊ ပဟာနတ္တာတိ တဿ ဝိသဇ္ဇနံ။ အဘိညတ္တာ၊ သစ္စာ
လေးပါးတရားကို ရွှေ့ရှုမျက်မှောက်သိခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ပရိညတ္တာ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို
ဝိုင်းခြား၍ သိခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ပဟာနတ္တာ၊ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်း အကျိုး
ရှိ၏။ (ဤတား ဝိသဇ္ဇနာအနက်) ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပညဝတော၊ ပညာရှိသော။ အရိယသာဝကဿ၊ အား။ တဒန္တ
ယာ၊ ထိုပညာအား လျှောက်ပတ် သင့်လျော်သော။ ဝါ၊ ထိုပညာသို့ အစဉ်
လိုက်သော။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ သဏ္ဌာတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ တဒန္တယံ၊ သော။
ဝီရိယံ၊ သည်။ သဏ္ဌာတိ၊ ။ တဒန္တယာ၊ သော။ သတိ၊ သည်။ သဏ္ဌာတိ၊ ။
တဒန္တယော၊ သော။ သမာဓိ၊ သည်။ သဏ္ဌာတိ၊ ။ ဣတိဝေမာဒိနိ၊ ကုန်သော။
သုတ္တာနိပန၊ တို့ကိုကား။ ဧတ္ထ၊ ဤလောကုတ္တရာ တရား၌။ ပညာယ၊ ။
ပဓာနဘာဝေန၊ ပြဋ္ဌာန်းသည်၏အဖြစ်၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိယထာ
ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ လောကုတ္တရာဓမ္မံသို့။ ပတွာ၊ ရှိ။ ပညာ၊ သည်။ ဇေဋ္ဌကံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ။ ပညာ၊ သည်။ ဓရော၊ သည်။ ပညာ၊ သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ။ ဣတိသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ။ ပန၊ စကားလက်စကို ဆက်၍ ဆိုအံ့။
အယံဒေသနာ၊ သည်။ လောကီယဒေသနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့

(၄၄၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဤဒေသနာ၏ လောကီဒေသနာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံကို။ ဓုရံကို။ ကတုာ
 ရှိ။ ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူလိုသော သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားသည်။ “စိတ္တံ
 ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သောမနဿ သဟဂတန္တိ၊ ကား။ သာတမဓုရ ဝေဒယိတသင်္ခါတေန၊
 သာယာအပ် ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သော အရသာနှင့်တူသည် ခံစားအပ်သည်
 ဟု ဆိုအပ်သော။ သောမနဿေန၊ နှင့်။ သယ၊ တကွ။ ကေပ္ပုဒါဒိ တာဝံ၊
 ကေပ္ပုဒါဒတာ အစရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတံ၊ ရောက်သော။ (သာတန္တိ
 သဘာဝ ဝသေန ဝုတ္တံ)။ ပန၊ အဘိဓာနတ္ထမှတပါးသောအတ္ထုဒ္ဓါရကိုဆိုအံ့။
 အယံသဟဂတသဒ္ဓေါ၊ ဤသဟဂတ သဒ္ဓါသည်။ တဗ္ဘာဝေ၊ တဗ္ဘော၏
 အနက်၌၎င်း။ ဝါ၊ ရှေးပုဒ်၏အနက်၌၎င်း။ ဝေါကိဏ္ဏေ၊ ရောပြင်းသောအနက်
 ၌၎င်း။ နိဿယေ၊ အမှီအခြေပါဒ် ဟူသောအနက်၌၎င်း။ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ
 ဟူသောအနက်၌၎င်း။ သံသဌေ၊ နှီးနှောသောအနက်၌၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ဣမေသုအတ္ထေသု၊ ဤငါးပါးသော အနက်တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ တတ္ထတေသု
 တဗ္ဘာဝါဒီသု အတ္ထေသု၊ ထိုတဗ္ဘာဝ စသော ငါးပါးသော အနက်တို့တွင်။
 “ယာယံတဏှာ၊ သည်။ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ၊ တဖန်အသစ်သော ဘဝကိုပြုခြင်း
 အလေ့ရှိ၏။ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ၊ ထိုထိုအာရုံ ထိုထိုဘုံဘဝ၌ နှစ်သက်
 တပ်မက်တတ်သော ရာဂဖြစ်၍ဖြစ်၏”။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤပါး၌။ တဗ္ဘာဝေ၊ ထိုနန္ဒီ
 ရာဂဟူသော ရှေ့ပုဒ်၏ အနက်၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ နန္ဒီရာဂဘူတာ၊ ထိုထို
 အာရုံ ထိုထိုဘုံဘဝ၌ နှစ်သက်တပ်မက်တတ်သော ရာဂဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

နန္ဒီရာဂ။ “ပုနထဝကရဏံ ပုနန္တဝေါ”။ ကရဏဟူသော နောက်ပုဒ်ကြေသည်။
 ‘ပုနန္တဝေါ သီလံ တေိဿာတိ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ’တေိဿာ၊ ဤတဏှာ၏။
 သီလံ၊ သတောဓလေ့ကား။ ပုနန္တဝေါ၊ တဖန်အသစ်သောဘဝကိုပြုခြင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာတဏှာ၊ သည်။ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ၊
 ခည်၏။ တသီလတဒ္ဓိတံ၊ ကိကဝဋ္ဌည်း။ ပအစိတ်ဥကို ဩ၊ မနောမယကဲ့သို့
 နနောင် ဩအဏှရာလာ၍ ထကိုလည်း ဒွေသော်ပြု၍ ပေါနောဗ္ဘဝိကာပြီး
 သည်။ “တဿ ပုဗ္ဗ ဝဒဿ သာဝေါ အတ္ထော တဗ္ဘာဝေါ”။ တဿပုဗ္ဗဝဒဿ၊
 ထိုနန္ဒီရာဂ ဟူသော ရှေ့ပုဒ်၏။ သာဝေါအတ္ထော၊ အနက်တည်း။ တဗ္ဘာဝေါ၊
 ထိုနန္ဒီရာဂဟူသော ရှေ့ပုဒ်၏အနက်။ နန္ဒီရာဂဟူသော ရှေ့ပုဒ်သည် ဟောအပ်
 သော အနက်ကိုဝင် သဟဂတသဒ္ဓါတောသည်။ မိမိ၏အနက်အသီးမရှိ ဟုလို။

ဘာဝေါ ပဒတ္တေ သတ္တာယ၊ မဇိပ္ပေါယ ကြိယာသုစ။
သဘာဝသ္မိံ စ လီလင်္ခယံ၊ ပုရိသိတ္ထိန္ဒြိယေသုစ။

ဟု မိန့်အပ်သောအနက်တို့တွင် ဤ၌ ဘာဝသဒ္ဓါ ပဒတ္တကို ဟောသည်။ ထို့ကြောင့် ဘာဝေါအတ္ထောဟု ဖွင့်သတည်း။ “ပုဒ်အနက်မရှိလျှင် တဗ္ဗော၊ ပစ္စည်းအနက်မရှိလျှင် သောတ္ထ”ဟု သဒ္ဓါဆရာတို့ ဆိုကြသတည်း။

တတြတတြာတိနန္ဒနတော နန္ဒီ၊ နန္ဒီဘူတော ရာဂေါ နန္ဒီရာဂေါ၊ နန္ဒီရာဂဘာဝေန သဟဂတာတိ နန္ဒီရာဂသဟဂတာတိ နတ္ထေ သမ္ပယောဂဝသေန သဟဂတဘာဝေါ အတ္ထိတိ သဟဂတသဒ္ဓေါ တဏှာယ နန္ဒီရာဂဘာဝံ ဇောထေတိ၊ နန္ဒီရာဂဘူတာတိစယ အတ္ထော။ ။နီက-၆၈-ဆ။

အနက်ကား။ ။တတြတတြ၊ ထိုထိုအာရုံ ထိုထိုဘုံဘဝ၌။ အဘိနန္ဒနတော၊ အလွန်နှစ်သက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နန္ဒီ၊ မည်၏။ နန္ဒီဘူတော၊ နှစ်သက်တတ်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ရာဂေါ၊ ရာဂတည်း။ နန္ဒီရာဂေါ၊ နှစ်သက်တတ်သောရာဂ။ နန္ဒီရာဂဘာဝေန၊ နှစ်သက်တတ်သောရာဂ၏အဖြစ်နှင့်၊ သဟဂတာ၊ တကွဖြစ်သောတဏှာတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤနန္ဒီရာဂသဟဂတာဟူသောပုဒ်၌။ သမ္ပယောဂဝသေန၊ ဖြင့်။ သဟဂတဘာဝေါ၊ သဟဂတအဖြစ်သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဟဂတသဒ္ဓေါ၊ သည်။ တဏှာယ၊ ၏။ နန္ဒီရာဂဘာဝံ၊ အဖြစ်ကို။ ဇောထေတိ၊ ပြတတ်၏။ နန္ဒီရာဂဘူတာ၊ နှစ်သက်တတ်သော ရာဂဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ဣတိစ၊ ဤသို့လည်း။ အယ၊ ထိုနန္ဒီရာဂသဟဂတာ ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ တို့။ ယာ အယံဝိမံသာ၊ အကြင် ပညာသည်။ ကောသဇ္ဇသဟဂတာ၊ ပျင်းရိသည်၏အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကောသဇ္ဇနှင့် ရောပြွမ်း၏။ ကောသဇ္ဇသမ္ပယုတ္တာ၊ ကောသဇ္ဇနှင့် ထက်ဝန်းကျင်အပြားအားဖြင့် ယှဉ်၏။ ဣတိဧတ္ထ၊ ဤပါငြိ၌။ ဝေါကိဏ္ဏော၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန၊ ဖြစ်သော။ ကောသဇ္ဇေန၊ နှင့်။ ဝေါကိဏ္ဏော၊ ပြွမ်း၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤကောသဇ္ဇ သဟဂတ ဟူသောပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ အဋ္ဌိကသညာသဟဂတံ၊ အဋ္ဌိကသညာလျှင် အမှီရှိသော။ ဝါ၊ အဋ္ဌိကသညာလျှင် အခြေပါဒရှိသော။ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဣတိဧတ္ထ၊ ဤပါငြိ၌။ နိဿယေ၊ အမှီ၌။ ဝါ၊ နိဿယေပါဒကေ၊ အခြေပါဒ၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အဋ္ဌိကသညံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ အဋ္ဌိကသညံ၊ ကို။ ဘာဝေတွာ၊ ၍။ ပဋိလဒ္ဓံ၊ ရအပ်သော။ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ ဘာ

(၄၄၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝေတိ၏။ (လိက်)။ ဣတိအယံကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ရူပဟတဂတာနံ၊ ပထဝီကသိုဏ်း စသည်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ သမာပတ္တိနံဝါ၊ တို့ကို၎င်း။ အရူပသဟဂတာနံ၊ ကောင်းကင်ပညတ် ပဌမာရူပဝိညာဉ် စသည်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ သမာပတ္တိနံဝါ၊ တို့ကို၎င်း။ လာဘီရသည်။ ဟောတိဖြစ်၏။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤပါဠိ၌။ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံဟူသောအနက်၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ရူပါရူပါရမ္မဏာနံ၊ ပထဝီ ကသိုဏ်းစသောအာရုံ၊ ကောင်းကင်ပညတ် စသော အာရုံရှိကုန်သော။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ရူပါရူပါရမ္မဏာနန္တိ ပထဝီ ကသိကာဒိ အာကာသာဒိ အာရမ္မဏာနံ။ ။ နိကာ ၆၀-ဆ။

ပထဝီကသိကာဒိ၌ အာဒိဖြင့် အာပေါတသိုဏ်းစသော ရူပဈာန်၏ အာရုံကို ဟု။ အာကာသာဒိ၌ အာဒိဖြင့် ပဌမာရူပဝိညာဉ်စသော အရူပဈာန်၏ အာရုံကိုဟူ။

“ဣဒံသုခံ၊ သည်။ ဣမာယပီတိယာ၊ နှင့်။ သဟဂတံ၊ ကေပျာဒ် အစရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ တကွရောက်သည်။ ဝါ၊ ကေပျာဒ် အစရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တကွဖြစ်သည်။ သဟဇာတံ၊ တကွဖြစ်သည်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ အညီအညွတ် ကေပျာဒ်တာ အစရှိသော အပြားတို့နှင့်ယှဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏”။ ဣတိတ္ထေ၊ ၌။ သံသဠေ၊ နှိုရည်နှင့် ရေကဲ့သို့ နီးနှော ရောယှက်သည်၌။ ဝါ၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သကဲ့သို့ဖြစ်သည်၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣမသ္မိမ္ပိပဒေ၊ ဤသောမနဿသဟဂတံ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ အယမေဝအတ္ထော၊ ဤသံသဠ အနက်ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ လိုအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သောမနဿ သံသဠံ၊ သောမနဿဝေဒနာနှင့် ကေပျာဒ်တာ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် နှီးနှောသောစိတ်ကို။ ဣဇ္ဇေမသ္မိ၊ အဓိကာရေ ဤကာမာဝစရကုသိုလ်အရာ၌။ သောမနဿ သဟဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုတ္တံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ဧသ ဧသော သံသဠသဇ္ဈေ၊ ပိ၊ သည်လည်း။ သဒိသေ၊ အတူ ဟူသောအနက်၌၎င်း။ အဝဿုတေ၊ စွတ်စိုသောအနက်၌၎င်း။ မိတ္တသန္တဝေ၊ အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့သော အနက်၌၎င်း။ သဟဇာတေ၊ သဟဇာတ်အနက်၌၎င်း။ ဣတိသ္မိ၊ ဗဟုသုကုန်သော။ အတ္ထေသု၊ တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အယံသံသဠသဇ္ဈေ၊ သည်။ “ကိသေ၊ ကြုံသော မြင်းတို့ကို၎င်း။ ထူလေ၊

ဆူသော မြင်းတို့၎င်း။ ဝိဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြည်၍။ သံသဋ္ဌာ၊ အရွယ်အဆင်း
လျင်ခြင်းအားဖြင့် တူကုန်သော။ ဟယာ၊ မြင်းတို့ကို။ အမေဟံ၊ ငါတို့သည်။
ယောဇိတာ၊ ကအပ်ကုန်ပြီ။ ။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤ။ သဒိသေ၊ ဤ။ အာဂတော၊ ၏။
“အယျေ၊ အရှင်မတို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ သံသဋ္ဌာ၊ ကိလေသာဖြင့် စွတ်ကုန်
သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရထ၊ နေကြကုန်လော့” ။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤ။ အဝဿုတေ၊ စွတ်စို
သောအနက်၌။ အာဂတော၊ ၏။ “ဂိဟိသံသဋ္ဌော၊ လူတို့နှင့် ရောနှောသည်
ဖြစ်၍။ ဝါ၊ မိတ်ဖွဲ့သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏” ။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤ။ မိတ္တသန္တ
ဝေ၊ ။ အာဂတော၊ ၏။ “ဣဒံသုခံ၊ သည်။ သံသဋ္ဌံ၊ သည်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏” ။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤ။ (နသဟဇာတမတ္ထေလုနံ) ။ “ဣဓာပိဣမသ္မိမ္မိ
ပဒေ၊ ဤသောမနဿသဟဂတံ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ အယမေဝအတ္ထော၊
အဓိပ္ပေတောတိ၊ အဓိပ္ပေတောဟူသော။ ဣမိဿ၊ အဋ္ဌကထာယ၊ ဤအဋ္ဌ
ကထာ၌။ ယထာဒဿိတ သံသဋ္ဌသဒ္ဓေါ၊ ပြအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော
သံသဋ္ဌသဒ္ဓါကို။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ (ကံထည့်) ။ သဟဇာတေ၊ သမ္ပယုတ်သဟ
ဇာတ်၌။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ တတ္ထတေသု သဟဂတ သဟဇာတေသု၊ ထိုဆိုအပ်
ပြီးသော သဟဂတ သဟဇာတတရားတို့တွင်။ သဟဂတံ၊ သဟဂတတရား
သည်။ အသဟဇာတံ၊ သဟဇာတမဟုတ်သောမည်သည်။ အသံသဋ္ဌံ၊ သံသဋ္ဌ
မဟုတ်သောမည်သည်။ အသမ္ပယုတ္တံနာမ၊ သမ္ပယုတ်မဟုတ်သော မည်သည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ သဟဇာတံ၊ သဟဇာတတရားသည်။ သံသဋ္ဌံ၊
သံသဋ္ဌမည်သည်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သမ္ပယုတ္တမည်သည်။ ဟောတိပိ၊ ဖြစ်သည်လည်း
ရှိ၏။ နဟောတိပိ၊ မဖြစ်သည်လည်းရှိ၏။ ဟံ၊ ချဲ့အံ့။ ရူပါရူပဓမ္မေသု၊ ရုပ်
နာမ်တရားတို့သည်။ ဧကတော၊ တကွနက်။ ဇာတေသု၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။
(တနည်း) ။ ဧကတော၊ နက်။ ဇာတေသု၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မေသု၊
ရုပ်၊ နာမ်တရားတို့တွင်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အရူပေန၊ နာမ်နှင့်။ သဟဇာတံ၊ သဟ
ဇာတမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သံသဋ္ဌံ၊ သံသဋ္ဌမည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။
သမ္ပယုတ္တံ၊ သမ္ပယုတ္တမည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အရူပံ၊ နာမ်သည်။
ရူပေန၊ ပဋိသန္ဓေအခါဝတ္ထုရုပ်နှင့်။ သဟဇာတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သံသဋ္ဌံ၊
သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်သည်
လည်း။ ရူပေန၊ ရုပ်နှင့်။ သဟဇာတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သံသဋ္ဌံ၊ သည်။

(၄၄၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (တထာဖြင့် သဟ
ဇာတံ ဟောတိ။ နသံသဋ္ဌံ၊ နသမ္ပယုတ္တံကိုငင်သည်။)။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။
အရူပံ၊ သည်။ အရူပေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ နိယမတောဝ၊ အမြဲအားဖြင့်သာ
လျှင်။ သဟဂတံ၊ သဟဂတမည်သည်သာလျှင်။ သဟဇာတံ၊ သဟဇာတ
မည်သည်သာလျှင်။ သံသဋ္ဌံ၊ သံသဋ္ဌ မည်သည်သာလျှင်။ သမ္ပယုတ္တမေဝ၊
သမ္ပယုတ်မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဟောတိ
တိလိုသည်။ တိတခုကျတတ်သည်။ ဣတိတိတသ္မာဟု ယောဇနာရှိသည်။)
တံ၊ ထိုသဟဇာတ၊ သံသဋ္ဌ၊ သမ္ပယုတ္တဖြစ်သော သဟဂတကို။ သန္တာယ၊
ရည်၍။ “သောမနဿသဟဂတ” နှိဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊
ဟောတော်မူအပ်၏။

ဉာဏသမ္ပယုတ္တန္တိ၊ ကား။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ အညီအညွတ်
ကျေပွါဒတာအစရှိသောအပြားတို့ဖြင့်ယှဉ်သော။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ ကျေပွါ
ဒါဒိပကာရေဟိ၊ ကျေပွါဒတာ အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့်။ ယုတ္တံ၊ ယှဉ်သော။
ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထေ၊ သမ္ပယုတ္တဟူသော ပုဒ်၏ အနက်တည်း။ ပန၊
ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဉာဏသမ္ပယုတ္တံ ဟူသောပုဒ်၌။ ယံဝစနံ၊ အကြင် စကားကို။
ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တံဝစနံ၊ ထိုဆိုသင့် ဆိုအပ်သော
စကားကို။ မာတိကာဝဏ္ဏနာယ၊ ၌။ ဝေဒနာတ္တိကော၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်
ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကျေပွါဒါ၊ ပ။ ကောရမ္မဏာတိ၊
ဟူသော။ ဣမိနာလက္ခဏေန၊ ဤလက္ခဏာနှင့်။ ဧတံ၊ ဤပဌမ မဟာကုသိုလ်
စိတ်ကို။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်နှင့်။ (ထည့်)။ သမ္ပယုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။
၊ ဆက်။ ယေ ယောနိဇ္ဇေယော၊ သည်။ ဥက္ကဋ္ဌနိဇ္ဇေယော၊ အလွန်အားဖြင့်
ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သော နိဇ္ဇေယသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။
အာရုပ္ပေ၊ အရူပဘုံ၌။ ကေဝတ္ထုကဘာဝံ၊ တူသောမှီရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။
ဝိနာပိ၊ ၍လည်း။ သမ္ပယောဂေါ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဝါ၊ သိအပ်၏။

တ္ထောဝတာ ဧတ္ထကေန၊ ဤမျှတည်းသော။ ဝစနက္ကမေန၊ ကာမာဝစရံ
ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ သောမနဿသဟဂတံ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံဟူသော
စကားအစဉ်ဖြင့်။ ကိံ၊ အတ္ထဇာတံ၊ အဘယ်သဘောကို။ ဝါ၊ ကိံ၊ စိတ္တံ၊ အဘယ်

စိတ်ကို။ကထိတံ၊ ဟောအပ်သနည်း။ ကမာဝစရကုသလေသု၊ ကမာဝစရ
 ကုသိုလ်တို့တွင်။ သောမနဿသဟဂတံ၊ သော။ တိဟေတုကံ၊သော။ ဉာဏ
 သမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ အသင်္ခါရိကံ၊ သော။ မဟာစိတ္တံ၊ မဟာကုသိုလ်စိတ်ကို။
 ကထိတံ၊ဟောတော်မူအပ်၏။ဟိ၊ခွဲအံ့။ကတမေဓမ္မော ကုသလာတိ၊ဟူသော။
 အနိယမိတပုစ္ဆာယ၊ ဝိသေသမမှတ်အပ်သောပုစ္ဆာဖြင့်။ စတုတုမကကုသလံ၊
 ကို။ဂဟိတံ၊၏။ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။ “ကမာဝစရကုသလံ စိတ္တုပ္ပန္နံဟောတိ”
 တိဝစနေန၊ဖြင့်။ တေဘူမကံ၊ အထက်ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော။ ဝါ၊ရူပ၊အရူပ၊
 လောကုတ္တရာ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော။ ကုသလံ၊ ကို။ ပရိစ္စတ္တံ၊ စွန့်အပ်၏။
 အဋ္ဌဝိဓံ၊သော။ကမာဝစရကုသလမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတံ၊၏။ “သော
 မနဿသဟဂတ”န္တိဝစနေန၊ဖြင့်။ တတောအဋ္ဌဝိကောမာဝစရကုသလတော၊
 မှ။စတုဗ္ဗိဓံ၊သော။ဥပေက္ခာသဟဂတံ၊ကို။ ပရိစ္စဇိတော၊စွန့်၍။စတုဗ္ဗိဓံ၊သော။
 သောမနဿသဟဂတမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတံ၊အပ်၏။ “ဉာဏသမ္ပယုတ္တ”
 န္တိဝစနေန၊ဖြင့်။ တတော စတုဗ္ဗိဓသောမနဿသဟဂတတော၊ မှ။ ဒုဝိဓံ၊
 သော။ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တံ၊ကို။ ပရိစ္စဇိတော၊၍။ ဒေ၊ ကုန်သော။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာ
 နေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။အသင်္ခါရိကံ မဟာစိတ္တံဟု အဋ္ဌကထာဆရာမိန့်၏၊ ပါဠိတော်၌ပင်
 လာလျှင်၊သလောစုဒ္ဓိရှိရကား အသင်္ခါရိကတာဝေါ ဝန စသည်ကိုမိန့်သော်။

ပန၊ဆက်။အသင်္ခါရိကတာဝေါ၊ ကို။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အနာဘဠတာယေဝတာ
 သိတုံ အယုတ္တတ္တာဝေ၊ ဟောခြင်းငှာမသင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။
 ဒေသေတဗ္ဗဘာဝေန၊ဖြင့်။တတ္ထ၊ထိုပဌမစိတ္တနိဒ္ဒေသ၌။နဂဟိတော၊မယူအပ်။
 (နတဿတ္ထဿ အဘာဝါဟု လှန်)။ (တနည်း)ပါဠိယံ၊ ၌။ အနာဘဠတာ
 ယေဝ၊ ဘုရားမဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အဋ္ဌကထာယံ၊၌။
 (ထည့်)။ နဂဟိတော၊ သင်္ဂါယနာဆရာတို့ မယူအပ်။ ဝါ၊ ထိုအသင်္ခါရိက
 ဟူသောပုဒ်၏ အနက်ကိုမဖွင့်အပ်။ ကိဉ္စာပိ နဂဟိတော၊ အကယ်၍ကား
 မယူအပ်၏ရှင်။ ပန၊ ထိုသို့မယူအပ်သော်လည်း။ ပရတော၊ နောက်ဖြစ်သော
 ဒုတိယစိတ္တနိဒ္ဒေသ၌။ “သသင်္ခါရေနာ”တိ၊ ဟူ၍။ ငစနတော၊ ဟောတော်
 မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣ၊ ဤပဌမစိတ္တနိဒ္ဒေသ၌။ “အသင်္ခါရေနာ”
 တိ၊ ဟူ၍။ အဝုတ္တေပိ၊ မဟောအပ်သော်လည်း။ ဣမဿမဟာစိတ္တဿ၊ ၏။

(၄၅၀)

အညသမာဓိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အသင်္ခါရိကဘာဝေါ၊ ကိ၊ ဝေဒိတဗျော၊ ဣ၊ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
 သည်။ အာဒိတောဝ၊ မဟောမိ လက်မှန်၌ပင်လျှင်။ ဣဒံမဟာစိတ္တံ၊ ကိ၊
 ဘာဇေတွာ၊ ရှိ။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ဣမဿ မဟာစိတ္တဿ၊ ဣ၊ အသင်္ခါရိက
 ဘာဝံ၊ ကိ။ (ထည့်)။ နိယမေတွာဝ၊ လျှင်။ ဣဒံဒေသနံ၊ ကိ။ အာရဘိ၊ အာ
 ထုတ်တော်မူပြီး။ ဣတိတဿ၊ ထိုသို့အသင်္ခါရိကအဖြစ်ကိုမှတ်၍ ဤဒေသနာကို
 အာထုတ်တော် မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့
 အသင်္ခါရိကဘာဝေါပနစသည်ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော နည်းဖြင့်။
 ဧတ္ထ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ပဌမမဟာကုသိုလ်စိတ်၏ အသင်္ခါရိက
 အဖြစ်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ကတံ၊ ဣ၊ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဣ၊

ဣဒါနိ၊ ဌ။ တမေဝစိတ္တံ၊ ကိသာလျှင်။ အာရမ္မဏတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿေ
 တုံ၊ ငှာ။ ရူပါရမ္မဏံဝါတိအာဒိ၊ ကိ။ အာဟ၊ ပြီ။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဘဂဝါ၊
 သည်။ အရူပဓမ္မံ၊ ကိ။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူသည်ရှိသော်။ ဝတ္ထုနာဝါ၊ ဝတ္ထု
 ဖြင့်မူလည်း။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ အာရမ္မဏေနဝါ၊ အာရုံဖြင့်မူလည်း။
 ဒဿေတိ၊ ဣ၊ ဝတ္ထာရမ္မဏေဟိဝါ၊ တို့ဖြင့်မူလည်း။ ဒဿေတိ၊ ဣ၊ သရ
 သဘာဝေနဝါ၊ မိမိ၏ကိစ္စ၏ အဖြစ်ဖြင့်မူလည်း။ ဒဿေတိ၊ ဣ၊ (သရသဘာ
 ဝေနာတိ သကိစ္စဘာဝေန၊ အဝိဇ္ဇာဟိ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယတာဝကိစ္စာ၊ ဋီကာ)။
 (တနည်း) သရသဘာဝေနဝါ၊ မိမိ၏ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သဘောဖြင့်
 မူလည်း။ ဒဿေတိ၊ ဣ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အညသမာဓာရဏောဝါ ရသိတဗျော ဝိညာတဗျော ဘာဝေါ၊
 သရသဘာဝေါ အဝိဇ္ဇာသဘာဝေါ သင်္ခါရသဘာဝေါတိ ဝေမာဒိကော။
 ဋီကာ-၆၉-ဆ။

ဤဋီကာ၌ အညသမာဓာရဏောဟူသောပါဠိဖြင့် သင်္ခါရအနက်ကို ပြသတည်း။
 ရသိတဗျော ဝိညာတဗျောတိ ရသော၊ အတ္ထုနော ရသော သရသော၊ သရသော
 ဘာဝေါ သရသဘာဝေါပြုစေလိုသည်။ ဤ၌ဘာဝနှင့်သဘာဝအနက်တူသည်။
 ထို့ကြောင့် “အဝိဇ္ဇာသဘာဝေါ သင်္ခါရသဘာဝေါတိ ဝေမာဒိကော” ဟုမိန့်
 သော်။ သရသ သဘာဝေနဝါဟု ဝါဠိရှိမှု မိမိ၏ကိစ္စ မိမိ၏သဘောဖြင့်မူလည်း။
 ဒဿေတိ၊ ဣ၊ ပေး။ သရသ သဘာဝေနာတိဝိဝါဠော၊ သောယေဝ အတ္ထော၊
 အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိ ဝါ သရသေန သင်္ခါရာတိ သဘာဝေန။ ။ ဋီကာ ၆၉-ဆ။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ “စက္ခုသမ္ပယော၊ စက္ခုဝတ္ထုကို မှီသော သမ္ပယော။ပ။ မနောသမ္ပယော၊ မနောဒွါရ၌ ဖြစ်သော သမ္ပယော။ ဝါ၊ မနောဒွါရ ဟူသော အကြောင်းဝတ္ထုကြောင့် ဖြစ်သော။ ဝါ၊ မနောဟု ဆိုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုကိုမှီသောသမ္ပယော။ စက္ခုသမ္ပယော၊ စက္ခုသမ္ပယောကြောင့် ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ။ပ။ မနောသမ္ပယော၊ မနောသမ္ပယောကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝတ္ထုကိုမှီသောဝိညာဉ်။ပ။ မနောဝိညာဏံ၊ မနောဒွါရ၌ဖြစ်သောဝိညာဉ်။ ဝါ၊ မနောဒွါရဟူသော အကြောင်းဝတ္ထုကြောင့်ဖြစ်သောဝိညာဉ်။ ဝါ၊ မနောဟုဆိုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုကိုမှီသောဝိညာဉ်။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ဝတ္ထုနာ၊ ဖြင့်။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာ၊ ကုန်၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ “စက္ခုသမ္ပယော။ပ။ ကာယသမ္ပယော။ စက္ခုဝိညာဏံ။ပ။ ကာယဝိညာဏံတို့၌ စက္ခုပသာဒစသည်တို့သည် ဝတ္ထုစစ်စစ်ဖြစ်သောကြောင့် “ဝတ္ထုနာ အရူပဓမ္မာ ဒဿိတာ” ဟူသော စကားသည် သင့်တန်စေ၊ မနောသမ္ပယော မနောဝိညာဏံတို့၌ မနောသည် ဝတ္ထုမဟုတ်၊ ဒွါရသာ ဖြစ်ခဲ့ရကား အသို့ သင့်အံ့နည်းဟူမူ-

“မနောဝိညာဏန္တိ ဧတ္ထ ဒွါရံ ဝတ္ထုန္တိ ဝုတ္တံ။ ။ဋီကာ-၆၉-ဆ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ “စက္ခုသမ္ပယော၊ စက္ခုဝိညာဏံ စသည်၌ ပသာဒရုပ်ဖြစ်သော ဝတ္ထုစစ်ကိုဝတ္ထုဟုဆိုသည်။ မနောသမ္ပယော၊ မနော ဝိညာဏံစသည်တို့၌ကား မနောဒွါရကိုပင် ဝတ္ထုဟူ၍ ဆိုသည်ဖြစ်၍သင့်၏ဟူလို။ စက္ခုပသာဒစသော ဝတ္ထုစစ်ကို ဝတ္ထုဆိုသည်ကား အဘယ်ကြောင့် သင့်အံ့နည်း။ ဋီကာကြီး ဆိုသည်တမံ၊ ဆိုထုံးဆိုရိုးအကြောင်းသတ္တိရှိမူ မှတ်သင့်သည်ဟူမူ-

ကာရဏပရိယာယတ္တာ ပသာဒဿ ပစ္စယဘာဝသာမညတော ဒွါရဘူတဓမ္မာ နန္ဒိ သိယာ ဝတ္ထုပရိယာယောတိ အာဟ ဒွါရံ ဝတ္ထုန္တိ ဝုတ္တန္တိ။ တေန ဝတ္ထုပိယ ဝတ္ထုတိ ဒေသောတိ။ ။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ “ဗြဟ္မာပသာဒ ဟဒယဝတ္ထုစစ်ကိုသာ ခို၍ဖြစ်၍ ဝတ္ထုဆိုသင့်သည်မဟုတ်၊ ဝတ္ထုသဒ္ဓါ၏ ဤအရာ၌ ကာရဏပရိယာယ်ဖြစ်၍ ပစ္စယဘာဝသာမညအားဖြင့် ဒွါရဖြစ်ကုန်သောတရားတို့၏လည်း ဝတ္ထုပရိယာယ်ဖြစ်သင့်၏ဟု နှလုံးပိုက်၍ ဖြစ်သင့်သောကြောင့် မနောဒွါရကိုပင် ဝတ္ထုဟူ၍ ဋီကာဆရာ မိန့်သည်ဟူလို။ ထိုဋီကာပါဌ်ဖြင့် ဝတ္ထုအစစ်မဟုတ်ခဲ့ရကား အကြောင်း ဖြစ်သော မနောဒွါရကို ဝတ္ထုပိယဝတ္ထု ဟူသောအနက်ကို ပြသတည်း။ “ဒွါ

(၄၅၅)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရေနဝါ တံသဟာယဘူတံ ဟဒယဝတ္ထု ဝုတ္တံ”ဟု ဋီကာတနည်း တက်ပြန်သည်။ အဓိပ္ပါယ်ကား မနောဒွါရသည် နိဿိတ၊ ထိုနိဿိတဖြစ်သော မနောဒွါရ၏ မနောဟူသောအမည်ကို နိဿယသဟာယဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ကုန္တာပစရန္တိတို့ကဲ့သို့ ဌာနပစ္စာရအားဖြင့် မနောဟု ဆိုသည်ဟူလို။

မနောဒွါရဘူတာ ဓမ္မာ ယေဘုယျေန ဟဒယဝတ္ထုနာ သဟစရန္တိတိ ဒွါရရေနဝါ၊ တံသဟာယဘူတံ ဟဒယဝတ္ထု ဝုတ္တန္တိ အာဟာယထာကုန္တာပစရန္တိတိ။ ။ အနု-၇၄-ဆ။

ဋီကာ၌ မနောသမ္ပယော မနောဝိညာဏန္တိ ဧတ္ထ ဒွါရံဝတ္ထုတိဝုတ္တံ ဆိုသင့်လျက် တခုကိုဆိုက နည်းရသဖြင့် သိလွယ်ပြီဖြစ်သောကြောင့် မနောသမ္ပယောကို မဆိုသည်။

“ရူပသညာ၊ ရူပါရုံ၌ဖြစ်သောသညာ။ လ။ ဓမ္မသညာ၊ ဓမ္မာရုံ၌ဖြစ်သောသညာ။ ရူပသဉ္စေတနာ၊ ရူပါရုံ၌ဖြစ်သောစေတနာ။ လ။ ဓမ္မသဉ္စေတနာ၊ ဓမ္မာရုံ၌ဖြစ်သောစေတနာ”။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ အာရမ္မဏေန၊ ဖြင့်။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့ကို။ (လိုက်)။ ဒဿိတာ၊ ကုန်၏။ စက္ခုဉ္စ၊ စက္ခုပသာဒကိုလည်း။ ပဋိစ္စာရံ၊ ရူပေစ၊ ရူပါရုံတို့ကိုလည်း။ ပဋိစ္စာရံ၊ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးကုန်သော စက္ခုပသာဒရူပါရုံ စက္ခုဝိညာဉ်တို့၏။ သင်္ဂတိသင်္ဂတိယာ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပ။ မနဉ္စ၊ မနောဒွါရကိုလည်း။ ပဋိစ္စာရံ၊ ဓမ္မေစ၊ ဓမ္မာရုံတို့ကိုလည်း။ ပဋိစ္စာရံ၊ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးကုန်သော မနောဒွါရဓမ္မာရုံ မနောဝိညာဉ်တို့၏။ သင်္ဂတိသင်္ဂတိယာ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဝတ္ထာရမ္မဏဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာ၊ ကုန်၏။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏”။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ သရသဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာ၊ ကုန်၏။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤပဌမ မဟာကုသိုလ်စိတ်၏ အရာ၌။ အာရမ္မဏေန၊ ဖြင့်။ အရူပဓမ္မာ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ “ရူပါရမ္မဏံဝါ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟာ၊ ၏။

တတ္ထ တေသုရူပါရမ္မဏာဒိသု၊ ထိရူပါရုံစသည်တို့တွင်။ စတုသမုဋ္ဌာနံ၊ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရဟု ဆိုအပ်သော လေးပါးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ရူပမေဝ၊ ရူပါယတနသည်သာလျှင်။ ရူပါရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံ မည်၏။ ဒွိသမုဋ္ဌာ နော၊ စိတ်ဥတုဟု ဆိုအပ်သော နှစ်ပါးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နော၊ သော။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါယတနသည်သာလျှင်။ သဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ မည်၏။ စတုသမုဋ္ဌာနော၊ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရဟု ဆိုအပ် သော လေးပါးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော။ အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ သော။ ဂန္ဓော၊ ဂန္ဓာယတနသည်သာလျှင်။ ဂန္ဓာရမ္မဏံ၊ မည်၏။ စတုသမုဋ္ဌာနော၊ သော။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နော၊ သော။ ရသော၊ ရသာ ယတနသည်သာလျှင်။ ရသာရမ္မဏံ၊ မည်၏။ စတုသမုဋ္ဌာနံ၊ သော။ အတိတာ နာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမေဝ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ယတနသည်သာလျှင်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံမည်၏။ ကေသမုဋ္ဌာနာ၊ တပါးသောအကြောင်း ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွိသမုဋ္ဌာနာ၊ နှစ်ပါးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ တိသမုဋ္ဌာနာ၊ သုံးပါးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန် သော။ စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ လေးပါးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ နက္ခတောစိသမုဋ္ဌိတာ၊ ကစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့် မဖြစ်ကုန်သော။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကာစ၊ စိတ်၊ စေတသိက် လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တထာကေသမုဋ္ဌာနာဒိတာဝေန၊ ကေသမုဋ္ဌာနံ စသည် တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ နဝတ္ထဗ္ဗာ၊ မဆိုအပ်ကုန်သော။ ဝုတ္တာဝသေသာစ၊ ထိုဆိုအပ် ပြီးသည်မှ ကြွင်းသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တဂေါစရသင်္ခါတာ၊ စိတ်၏ ကျက်စားရာဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာယေဝ၊ ဓမ္မာယတနတို့ သည်သာ လျှင်။ ဓမ္မာရမ္မဏံ၊ မည်၏။

အဓိပ္ပာယ်လား။ «ကေသမုဋ္ဌာနစသည်၌ ကေသမုဋ္ဌာန်ကား ကမ္မဇရပ်၊ ဝိညတ် တည်း။ ဒွိသမုဋ္ဌာန်ကား ဤ၌မလို ပဉ္စာရုံ၌ဝင်သတည်း။ တိသမုဋ္ဌာန်ကား လဟုတာဒိတ္တယတည်း။ စတုသမုဋ္ဌာန်ကား အာပေါ၊ ဩဇာ၊ အာကာသ တည်း။ နက္ခတောစိ သမုဋ္ဌာန်ကား ဇရတာ၊ အနိစ္စတာတည်း။ အတိတာနာ ဂတပစ္စုပ္ပန္နကား ရုပ်၊ နာမ်သာတည်း။ နဝတ္ထဗ္ဗာကား နိဗ္ဗာန်ပညတ်တည်း။ ဝုတ္တာ ဝသေသာကား စိတ်၊ စေတသိက်တည်း။ ဤကား-

(၄၅၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကေသမုဋ္ဌာနာစက္ခာဓယော ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဝ၊ လဟုတာဓယော တိသမုဋ္ဌာ
နာ၊ အာပေါဓာတု ဩဇာ အာကာသော စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ဇရတာ အနိစ္စတာ
နကုတောဓိ သမုဋ္ဌိတာ၊ တထာ နဝတ္ထဗ္ဗာတိ ပညတ္တိ နိဗ္ဗာနဓမ္မာ-ဟူသော
ကေသမုဋ္ဌာနံ၊ တိသမုဋ္ဌာနံ စသည်တို့သာလာ၍ ဤဒွိသမုဋ္ဌာနံ မလာသော
ဂဏ္ဌိပါဌ်။

ကေသမုဋ္ဌာနာဒိတာ ရူပဓမ္မေသု ဧဝ ယောဇေတဗ္ဗာ။ တေသု တဗ္ဗောဟာရ
ဗာဟုလ္လတော အတိတာဒိတာဝေါ ရူပါရူပဓမ္မေသုဟူသော ဒွိသမုဋ္ဌာနံ၏ ဤဒွ
မလိုအပ်သည်ကိုပြသော ဋီကာပါဌ်နှင့် အညီတည်း။ ဤဋီကာပါဌ်၌ ကေသမု
ဋ္ဌာနာဒိတာ၌ အာဒိဖြင့်ဒွိသမုဋ္ဌာနကိုမလို လွှတ်၍ တိသမုဋ္ဌာန စသည်တို့သာ
ယူရကြောင်းကို အဘယ့်ကြောင့် သိသနည်းဟူမူ “ရူပဓမ္မေသုဧဝ ယောဇေ
တဗ္ဗာ၊ ဟူရကား ဓမ္မာရုံ ဒွိသမုဋ္ဌာနံဖြစ်သော ရုပ်တရားမရှိသောကြောင့်
သိသတည်း။ ဝါ-ကေသမုဋ္ဌာနကား စိတ်တည်း၊ ဒွိသမုဋ္ဌာနကား စေတသိက်
တည်း။ တိသမုဋ္ဌာနကား လဟုတာဒိဝင်းတည်း။ စတုသမုဋ္ဌာနကား အာပေါစ
သည်ဝင်းတည်း။ နကုတောဓိ သမုဋ္ဌာနကား နိဗ္ဗာန်တည်း။ အတိတာနာဂတ
ပစ္စုပ္ပန္နာ စသည်လည်း ရုပ်၊ နာမ်သာတည်း။ နဝတ္ထဗ္ဗာကား ပညတ်တည်း။
ဝုတ္တဘဝသေသာကား ဇရတာ၊ အနိစ္စတာ၊ ကမ္မဇ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့တည်း။ ဤကား
ဒွိသမုဋ္ဌာနာဟူရှိသော အချို့သော ပါဌ်တို့ကိုရည်၍ မိန့်အပ်သော “စိတ္တစေ
တသိက နိဗ္ဗာနာနမ္မိဝါ ယထာသတာဝံ ကေဒွိနကုတောဓိသမုဋ္ဌာနတာ ယော
ဇေတဗ္ဗာ”ဟူသော ဋီကာပါဌ်၊ “အနန္တရစိတ္တဟေတုကတ္တာ ကေသမုဋ္ဌာနတာ
ဝုတ္တာ။ သဟဇစိတ္တဖဿာဒိ ဟေတုကတ္တာ စေတသိကာနံ ဒွိသမုဋ္ဌာနတာ”
ဟူသော အနုဋီကာပါဌ်နှင့် အညီတည်း။

ပန၊ အယူထုးကို ဆိုအံ့။ ယေအာစရိယာ၊ တို့သည်။ အနာပါထဂတာ၊ စက္ခု
စသည်တို့အား ထင်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်သော။ ဝါ၊ စက္ခုစသည်တို့၏ ကျက်
စားရာအာရုံအဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်သော။ (အနာပါထဂတာတိ စက္ခာဒိနံ
အဂေါစရဂတာ။ ဋီကာ)။ ရူပါဒယောပိ၊ ရူပါရုံစသော ပဉ္စာရုံတို့ကိုလည်း။
ဓမ္မာရမ္မဏမိစ္ဆေဝ၊ ဓမ္မာရုံဟူ၍သာလျှင်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ဋီကာအဓိပ္ပါယ်။ “ရူပါဒယောပိ၌ ဝိသဒ္ဓါဖြင့် ပသာဒ ထုခမ စိတ္တ စေတသိက
နိဗ္ဗာန ပညတ္တိတို့ကိုသာလျှင် ဓမ္မာရုံဆိုသည်မဟုတ်၊ ထင်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်
သော ရူပ သဒ္ဓစသော ပဉ္စာရုံတို့ကိုလည်း ဓမ္မာရုံ ဟူ၍သာလျှင် ဆိုအပ်ကုန်၏ဟု
ပေါင်း။ ရူပါဒယောပိ ဓမ္မာ ဓမ္မာရမ္မဏဟု ဓမ္မနှစ်ခုရှိမူ ရူပါဒယော၊ ကုန်သော။
ဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဓမ္မာရမ္မဏမေဝ၊ ဓမ္မာရုံသာလျှင်မည်၏။ ရူပါရုံစသည်
မမည်ဟုကန့်၊ ဧဝကို အဋ္ဌာနပယုဂ်ကြံ။ ဗုဒ္ဓိ၊ သို့၊ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပေး။ အဘယ်

တရားကဲ့သို့ အဘယ် အကြောင်းကြောင့် ထင်ခြင်းသို့ မရောက်သနည်းဟု
လိနန္ဒရစောဒနာကို ဋီကာဆရာ ဖြေတော်မူခြင်း၌-

ထုခုမရဇာဒိ ရူပံဝိယ ဝတ္ထုပရိတ္တတာယ တတ္ထာယောဂုဠပတိတောဒကဗိန္နု
ရူပံ ဝိယ ခဏပရိတ္တတာယ အတိဇ္ဇရတာယ အစ္စာ သန္တာဒိတာယ အတိတာ
နာဂတတာယစ-ဟု မိန့်သော်။ ။ ၆၉-ဆ။

ထုခုမရဇာဒိရူပံဝိယ၊ သိမ်မွေ့သောအနုတဇ္ဇာရိမြူစသော ရုပ်ကဲ့သို့။ ဝတ္ထုပရိတ္တ
တာယစ၊ ကလောင်နည်းသည်ဖြစ်၍ ဝတ္ထုသေးငယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
တတ္ထာယောဂုဠပတိတော ဒကဗိန္နုရူပံဝိယ၊ ရဲရဲတောက်သောသံတွေ၌ကျသော
ရေပေါက်ဖြစ်သော ရုပ်ကဲ့သို့။ ခဏပရိတ္တတာယစ၊ ပဗ္ဗခဏတို့၏ အဖြစ်
ကြောင့်၎င်း။ အတိဇ္ဇရတာယစ၊ မြင်းမိုရ်တောင်မင်းကဲ့သို့ ကြီးမားသော်လည်း
အလွန်ဝေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အစ္စာသန္တာဒိတာယစ၊ မျက်မွေး မျက်
လွှာစသည်တို့ကဲ့သို့ အလွန်နီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အတိတာနာဂတတာ
ယစ၊ အတိတ်ဗုဒ္ဓရူပ အနာဂတ ဗုဒ္ဓရူပစသည်တို့ကဲ့သို့ အတိတ် အနာဂတ်၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ စက္ခာဒိန္နံ၊ တို့၏။ အဂေါစရဂတာ၊ ကျက်စားရာ အာရုံ၏
အဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်သောဟု ဟိတ်ကစ၍ ဋီကာ၌ ယောဇနာ။ ဋီကာကြီး
ဆရာသည် အပ္ပက္ခရ အသန္ဓေဟ သာရတ္ထ လိနသုစက အက္ခောတ အနုဝဇ္ဇ
စကားကို ဆိုကော်မူလေရကား ဝတ္ထုပရိတ္တတာယ ဟူသော စကားသည်
အနည်းငယ် ဖြစ်ငြားသော်လည်း သာရတ္ထလိနသုစက ဖြစ်၍ ဒဿနတ္ထများ
သည်ကို ထုတ်တော်မူလိုသော အနုဆရာသည်-

ဝတ္ထုပရိတ္တတာယာတိ ဧတေန၊ ဤဋီကာပါဌ်ဖြင့်။ အနေကကလာပဂတာနိ၊
များစွာသော ရုပ်ကလောင်၌ တည်ကုန်သော။ ဗဟုနိယေဝ၊ များစွာသာလျှင်
ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါယတနာနိ၊ ရူပါရုံတို့သည်။ သမုဒိတာနိ၊ ပေါင်းအပ်ကုန်
သည်ဖြစ်၍။ သံဟစ္စကာရိတာယ၊ တက္ကနက်စက္ခုပသာဒအားထိပါး၍ ကျေးဇူး
ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သိဝိကုဗ္ဗဟနညယေန၊ ထမ်းစင်ထမ်းသောနည်း
အားဖြင့်။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ အား။ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း
တပ်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကတတိပယာနိဝ၊ တခုနှစ်ခုသော ရူပါရုံတို့သည်
သာလျှင်။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ စက္ခုဝိညာဉ်အား။ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အာရမ္မဏ
ပစ္စည်းတပ်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိဇ္ဈမံအတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ဒသေတိ၊
ပြန်။ ။

၁။ ဝတ္ထုပရိတ္တတာယာတိဧတေန အနေက ကလာပဂတာနိ ဗဟုနိယေဝ
ရူပါယတနာနိ သမုဒိတာနိ သံဟစ္စကာရိတာယ သိဝိကုဗ္ဗဟနညယေန စက္ခု
ဝိညာဏဿ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ န ဧက ကတိပယာနိဝါတိ ဒသေတိ။ ။

အနု-၇၄-ဆ။

(၄၅၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဤအနုပါဌ်ဖြင့် တခုတခုသော ရုပ်ကလာပ်၌ တည်သောရူပါရုံသည် ထင်ခြင်း
 သို့ ရောက်လေသလော၊ များစွာသော ရုပ်ကလာပ်၌ တည်သောရူပါရုံသည်
 ထင်ခြင်းသို့ ရောက်လေသလော၊ တခုတခုသော ရုပ်ကလာပ်၌ တည်သော
 ရူပါရုံသည် ထင်ခြင်းသို့ ရောက်သော်၎င်း၊ များစွာသော ရုပ်ကလာပ်၌
 တည်သော ရူပါရုံသည် ထင်ခြင်းသို့ရောက်သော်၎င်း အသယ်ကြောင့် ရောက်
 လေသနည်းဟူသော ယုံမှားသံသယကို ဖျောက်သတည်း။ အဘိဓမ္မာဝတရ
 ဋီကာသစ် အဘိဓမ္မတ္ထ ဝိကာသနီတို့၌လည်း များစွာသော ရုပ်ကလာပ်၌
 တည်သော ရူပါရုံသည် ထင်ခြင်းသို့ရောက်သောကြောင့် “စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စရူပေစ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ” ဟု ဝိတင်းစသော ကျမ်းတို့၌ ဗဟုဝစ်ဖြင့် ဟောတော်
 မူလေသည်ဟု မိန့်၏။ ယင်းသို့ များစွာသော ရုပ်ကလာပ်၌ တည်သော
 ရူပါရုံသည် ထင်ခြင်းသို့ရောက်၏ဟု ဆိုသော် စက္ခုဝိညာဉ်သည် အပေါင်းကို
 အာရုံပြု၏ဟူသော အနက်သည် မရောက်ခဲ့ပြီလော ဟူမူ-

နနစ ဝေသန္တေ စက္ခုဝိညာဏံ သမုဒါယာရမ္မဏံ အာပဇ္ဇတိတိ။ နာပဇ္ဇတိ။
 သမုဒါယဿေဝ အသာဝတော။

အနက်ကား။ ။ဝေသန္တေ၊ ဤသို့များစွာသောရုပ်ကလာပ်၌ တည်သော ရူပါရုံ
 သည် ထင်ခြင်းသို့ ရောက်သည်ရှိသော်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည်။
 သမုဒါယာရမ္မဏံ၊ အပေါင်းကို အာရုံပြုသည်။ အာပဇ္ဇတိနနစ၊ ဖြစ်ကောင်း
 သည်မဟုတ်လော။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ နာပဇ္ဇတိ၊
 မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ အသယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ သမုဒါယဿေဝ၊ အပေါင်း၏
 သာလျှင်။ အသာဝတော၊ မရှိသောကြောင့်တည်း။

များစွာသော ရုပ်ကလာပ်၌တည်သော များစွာသောရူပါရုံသည် ထင်ခြင်းသို့
 ရောက်ပါလျက် အသယ်ကြောင့် အပေါင်းမရှိဟု ဆိုသနည်း-

န ဟိ ပရမတ္ထတော သမုဒါယောနာမ ကောစိ အတ္ထိ။ ဝဏ္ဏာယတနမေဝဟိ
 ယတ္ထကံ ယောဂျဒေသေ အဝတိဋ္ဌံ။ သတိ ပစ္စယန္တရသမာယောဂေ တတ္ထကံ
 ယထာဝုတ္တေန ဉာယေန စက္ခုဝိညာဏဿ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောတိ။ ။

အနုဋီကာ-၇၅-ဆ။

အနက်ကား။ ။ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထသောအားဖြင့်။ ကောစိ၊
 တစုံတခုသော။ သမုဒါယောနာမ၊ အပေါင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိသစ္စံ၊
 မှန်၏။ ယတ္ထကံ၊ အကြံမျှလောက်သော။ ဝဏ္ဏာယတနမေဝ၊ ရူပါရုံသည်သာ
 လျှင်။ ယောဂျဒေသေ၊ စက္ခုဝိညာဉ်အား ထင်ခြင်းငှာ သင့်သောအရပ်၌။
 အဝတိဋ္ဌံ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ ပစ္စယန္တရသမာယောဂေ၊ အကြောင်းတပါး
 နှင့်ယှဉ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ တတ္ထကံ၊ ထိုမျှလောက်သော ရူပါရုံသည်။ ယထာ
 ဝုတ္တေန၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဉာယေန၊ ထမ်းစင်ထမ်းသော နည်း

အားဖြင့်၊ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ အား။ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းတစ်
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကား။ ။ပရမတ္ထအားဖြင့် အစိတ်မှလွတ်၍ အပေါင်းတရား
အခြားမရှိပြီ၊ အစိတ်အစိတ်သော ရူပါရုံသည်ပင် ပေါင်းရုံး၍ ထမ်းစင်ထမ်း
သောနည်းဖြင့် စက္ခုဝိညာဉ်အား အာရမ္မဏပစ္စည်းတစ်၏ ဟူလိုသည်။ အစိတ်မှ
လွတ်၍ အပေါင်းတရား အခြားမရှိသော်လည်း စက္ခုဝိညာဉ်သည် အစိတ်
အစိတ်သော ရူပါရုံတို့၏ အပေါင်းကိုပင် အပေါင်းအားဖြင့် အာရုံပြုသင့်သည်
မဟုတ်လော။ “အဝိကပ္ပကတ္တာ တဿ၊ အနု” အနက်ကား-တဿ၊ ထိုစက္ခု
ဝိညာဉ်၏။ အဝိကပ္ပကတ္တာ၊ အထူးမကြံတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
တနည်းကား- အပေါင်းအားဖြင့် အာရုံကို မယူတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ ယင်းသို့ အပေါင်းအားဖြင့် အာရုံမပြုတတ်ခဲ့သော် အပေါင်းအားဖြင့်
သိခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်ဖြစ်သနည်း- တဒတိနိဟဋ္ဌံ ပန မနောဝိညာဏံ
အနေကက္ခတ္တံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ပုရိမသိဒ္ဓကပ္ပနာဝသေန သမူဟာကာရေန သဏ္ဌာ
နာဒိအာကာရေနစ ပဝတ္တတိတိ၊ ကိံ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ဧကံ ဝတ္ထာယတနံ
အာရမ္မဏံ။ ဥဒါဟု အနေကာနိတိ နစောဒေတဗ္ဗမေတံ၊ န ဟိ ပစ္စက္ခဝိသယေ
ယုတ္တိမဂ္ဂနာ ယုတ္တာ။ ။အနုဋီကာ-၇၅-ဆ။

အနက်။ ။ပန၊ ထိုသို့ စက္ခုဝိညာဉ်သည် အပေါင်းကို အာရုံမပြုသော်လည်း။
တဒတိနိဟဋ္ဌံ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဉ်သည် ရွှေ့ရှုဆောင်အပ်သော။ မနောဝိညာဏံ၊
သည်။ အနေကက္ခတ္တံ၊ ဆကြိမ်များစွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ ပုရိမသိဒ္ဓ
ကပ္ပနာဝသေန၊ ရှေး၌ပြီးသော ကြံခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမူဟာကာရေန၊
ပေါင်းသောအခြင်းအရာဖြင့်၎င်း။ သဏ္ဌာနာဒိ အာကာရေနစ၊ သဏ္ဌာန်အစ
ရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၎င်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
စက္ခုဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဧကံ၊ တခုသော။ ဝတ္ထာယတနံ၊ သည်။ အာရမ္မဏံ၊
သည်။ ဟောတိကိံ၊ လော။ ဥဒါဟု၊ မူကား။ အနေကာနိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထာ
ယတနာနိ၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောနိတိံ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။
ဧတံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ နစောဒေတဗ္ဗ၊ မစောဒနာအပ်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ပစ္စက္ခ
ဝိသယေ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သောအရာ၌။ ယုတ္တိမဂ္ဂနာ၊ သင့်သောအကြောင်းကို
ရှုခြင်းသည်။ နယုတ္တာ၊ မသင့်။

ကိစ္ဆတိယျော အတ္ထရာသံဃာဋကဏေန အနေကကောဋိသံခါယ စိတ္တုပ္ပတ္တိ
ယာ ပဝတ္တနတော စိတ္တဿ လဟုပရိဝတ္တိတာယ သမာနေဝိ ဆဋသရာဝါဒိ
ဝတ္ထာနံ ယောဂျဒေသာဝဋ္ဌာနေ ပုရိမနေသိကာရာနရူပံ ဆဋော သရာဝေါတိ
ဝါ ပဌမံတာဝ ဧကော မနောဝိညာဏသန္တာနေန ပရိစ္ဆိဇ္ဇေတိ။ ပစ္ဆာ ဣတ
ရော စက္ခုဝိညာဏဝိသိယာ ဗျုပ္ပာယိတေနာတိ အဝိသေသ ဝိဒိတာယ ပန ဆဋ
သရာဝါဒိ ဗုဒ္ဓိယာ အသေခါပတ္တိ ပရိကပ္ပနာတိ။ ဤဒိသိပေတ္တ စောဒနာတိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ။အနုဋီကာ-၇၅-ဆ။

(၄၅၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အနက်။ ကိစ္ဆတိယျော၊ ဆိုဘွယ်ရှိသေး၏။ အတ္တရာသံဃာသုက္ကဏေန၊ လက်ပစ်
တကွက်ခန့်သော ခဏဖြင့်။ အနေကကောငိုသံခါယ၊ ကုဋေမကသော အရေ
အတွက်ရှိသော။ ဝါ၊ များသော ကုဋေအရေအတွက်ရှိသော။ စိတ္တုပ္ပတ္တိယာ၊
စိတ်ဖြစ်ခြင်း၏။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ လဟုပရိဝတ္တိ
တာယ၊ လျင်သော အပြန်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ စာသုသရာဝါဒိဝဏ္ဏာနံ၊ အိုး၊
ခွက်အစရှိသည်တို့၏ အဆင်းတို့၏။ ယောဂျဒေသာဝဋ္ဌာနေ၊ စက္ခုပသာဒအား
ထိခိုက်ခြင်းငှာ လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ တည်ခြင်းသည်။ သမာနေဝိ၊
ထူမျှသော်လည်း။ ပုရိမမနသိကာရာရူပံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော နှလုံးသွင်းအား
လျော်စွာ။ စာသော၊ အိုး။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ သရာဝေါ၊ ခွက်။ ဣတိဝါ၊ ဤ
သို့၎င်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ တာဝ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဧကော၊ အိုး၊ ခွက်နှစ်ပါးတို့တွင်
တပါးပါးကို။ မနောဝိညာဏသန္တာနေန၊ သည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ပရိန္နိဇ္ဇတိ၊
ပိုင်းခြားအပ်၏။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ ဣတရော၊ ပိုင်းခြားသည်မှ တပါးသော
အိုး၊ ခွက်နှစ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးကို။ စက္ခုဝိညာဏဝိသိယာ၊ စက္ခုဝိညာဏ
ဝိသိဖြင့်။ ဗျုပ္ပဟိတေန၊ ပိုင်းခြားအပ်သော။ မနောဝိညာဏသန္တာနေန၊ သည်။
ဝါ၊ ဖြင့်။ (လိုက်)။ ပရိန္နိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ စာသော၊ အိုး။ ဣတိ
ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ သရာဝေါ၊ ခွက်။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ ဝိသေသဇာနနံ၊ အထူး
ကိုထိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ အသီးအသီး ပိုင်းခြားအပ်သော်
လည်း။ အဝိသေသဝိဒိတာယ၊ အထူးကို မသိတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
စာသုသရာဝါဒိဗုဒ္ဓိယာ၊ အိုး၊ ခွက် အစရှိသည်၌ဖြစ်သော အသိဉာဏ်၏။ ဝါ၊
အိုး၊ ခွက် အစရှိသည်ကိုသိသော အသိဉာဏ်၏။ အသေဒါပတ္တိ ပရိကပ္ပနာ၊
မပြားခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကို ကြံဆခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤမျှားစွာသောရူပါရုံစသည်သည် စက္ခုဝိညာဉ်အား အာရမ္မဏ
ပစ္စည်းတပ်၏ ဟူသောစကား၌။ ဤဒိသိ၊ ဤသို့သတောရှိသော။ စောဒနာဝိ၊
စောဒနာခြင်းသည်လည်း။ အစောဒနာ၊ သင့်သော စောဒနာမဟုတ်သည်။
ဝါ၊ မစောဒနာသင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဗ္ဗဗ္ဗာ၊ ၏။

အဓ္မာသန္တာဒိတာယာတိ အာဒိသဒ္ဓေန အနာဝဇ္ဇနံ ကေနစိပဋိန္နန္တတာတိ
ဝေမာဒိ သင်္ဂဏာတိ။

တေအာစရိယာ၊ ထိုဆရာတို့ကို။ ဣမိနာသုတ္တေန၊ ဤ ဆိုလတံသောသုတ်
ဖြင့်။ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ (ကိံပန တံ သုတ္တန္တိ အာဟ ဝုတ္တံ၊
ဟေတန္တိ အာဒိ)။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ “ဣမေသံခေါ အာဝုသော။ ပ။ ပစ္စန္န
ဘောတိ”တိ၊ ပစ္စန္နဘောတိဟူသော။ ဧတံသုတ္တံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်ပြီ။
အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ နာနာဝိသယာနံ၊ အထူးထူးသော အာရုံရှိကုန်သော။

နာနာဂေါစရာနံ၊ အထူးထူးသော ကျက်စားရာရှိကုန်သော။ အညမညဿ၊ တပါးသည် တပါး၏။ ဂေါစရဝိသယံ၊ ကျက်စားရာ အာရုံကို။ နပစ္စ နုဘောန္တာနံ-နဂဏ္ဌန္တာနံ၊ မယူကုန်သော။ ဝါ၊ မခံစားကုန်သော။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ပဉ္စန္ဒါကုန်သော။ ဣမေသံလ္လန္တိယာနံ၊ ဤစက္ခုစသော လူ့မြွေတို့၏။ မနောဝ၊ မနောဒွါရိကဇော ဝိညာဉ်သည်သာလျှင်။ ပဋိသရဏံ၊ လူ့မြွေတို့၏ အာရုံကို ဆုံးဖြတ်သောအားဖြင့် ကိုးကွယ်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနောဝ၊ မနော ဒွါရိက ဇောဝိညာဉ်သည်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုစက္ခုစသော လူ့မြွေတို့၏။ ဂေါစရဝိသယံ၊ ကို။ ပစ္စနုဘောတိ၊ ကျောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ခံစားနိုင်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဝိသယိဓမ္မံ ဝိသေသတော သိနောတိဗန္ဓတိတိ ဝိသယော၊ ဂါဝေါ စရန္တိ ဧတ္တာတိ ဂေါစရော၊ ဂေါစရောဝိယာတိ ဂေါစရော၊ အနညတ္တဘာဝ ကြောင့် ဝိသယ၊ တဗ္ဗဟုလပစာရိတကြောင့် ဂေါစရမည်သည်၊ အထူး။ သုတ္တဿ အဓိပ္ပာယ် ပါကဋ္ဌံ ကရောန္တော အာဟ ဇေတသံ ဟိ တိ အာဒိ။

ဟိ-သုတ္တာဓိပ္ပာယ် ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ သုတ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ထင်စွာပြုအံ့။ ဇေတသံလ္လန္တိယာနံ၊ ထိုစက္ခုစသော ငါးပါးသော လူ့မြွေတို့၏။ ရူပါရမ္မဏာ ဒီနိ၊ ရူပါရုံအစရှိသည် တို့သည်။ ဂေါစရဝိသယောနာမ၊ ကျက်စားရာအာရုံ မည်၏။ တာနိ၊ ထိုကျက်စားရာ အာရုံ ဖြစ်ကုန်သော ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့ သည်။ မနေန၊ မနောဒွါရိကဇော ဝိညာဉ်သည်။ ပစ္စနုဘဝိယမာနာနိပိ၊ ယူအပ်ကုန်သော်လည်း။ ဝါ၊ ခံစားအပ်ကုန်သော်လည်း။ (ပိသဒ္ဓေါ အရုစိ သုစနုတ္တော)။ ရူပါရမ္မဏာဒီနိယေဝ၊ ရူပါရုံအစရှိသည်သာလျှင် မည်ကုန်၏။ နမ္မောရမ္မဏံ၊ ဓမ္မာရုံမမည်။ ဣတိ၊ သို့။ အယမေဝအတ္တော၊ ဤအနက်သည် သာလျှင်။ သိဒ္ဓေါ၊ ထင်ရှားသည်။ ဝါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဒီကာအဓိပ္ပာယ်။ ။အနက်သည်သာလျှင် ပြီးခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ် နည်း၊ မနောဒွါရိကဇောသည် ခံစားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုရူပါရုံ အစ ရှိသည်တို့သည်ဓမ္မာရုံမည်၏ဟူသော အနက်ကိုယူသော်ကား တစိုးတစိအပြစ်ရှိ သောကြောင့် ထိုလိနန္တရစောဒနာကို ဖြေဆိုခြင်းငှာ အညတာ တေသံ ဓမ္မာ ရမ္မဏဘာဝေန “နေသံဂေါစရ ဝိသယံ ပစ္စနုဘောတိ”တိ ဝစနဿ အနုပပတ္တိ တော-ဟု ဒီကာမိန့်သော်။

တာနိ၊ ထိုကျက်စားရာ အာရုံဖြစ်ကုန်သော ရူပါရုံအစရှိသည်တို့သည်။ မနေန၊ မနောဒွါရိကဇော ဝိညာဉ်သည်။ ပစ္စနုဘဝိယမာနာနိပိ၊ ယူအပ်ကုန်သော် လည်း။ ဝါ၊ ခံစားအပ်ကုန်သော်လည်း။ ရူပါရမ္မဏာဒီနိယော၊ ရူပါရုံအစရှိ

(၄၆၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၃

ဆညိသာဗျင် မည်ကုန်၏။ ဣတိဗုတော အတ္ထတော၊ ဤသို့အပ်ပြီးသော အနက်မှ။ အညတော အညသို့၊ တပါးသော။ (အတ္ထေဋ္ဌစပ်)။ ဝါ၊ အညတော အညေနပကာရေန၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ (ဂယမာနေဋ္ဌစပ်)။ မနေန၊ မနောဒ္ဓါရိက ဇောဝိညာဉ်သည်။ ပစ္စနဘိယမာနတ္ထာ၊ ခံစားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုရူပါရုံ အစရှိသည်တို့သည်။ ဓမ္မာရမ္မဏာနိ၊ ဓမ္မာရုံ မည်ကုန်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဂယမာနေ၊ ယူအပ်သည် ရှိသော်။ တေသံ မနောဝိညာဏေန ဂယမာနာနံ ရူပါယတနာဒိနံ၊ ထိုမနော ဝိညာဉ်သည် ယူအပ်ကုန်သော ရူပါယတန အစရှိသည်တို့၏။ ဓမ္မာရမ္မဏ တာဝေန၊ ဓမ္မာရုံမည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နေသံ ဂေါစရဝိသယံ ပစ္စနသော တိတိဝစနဿ၊ ပစ္စနသောတိ ဟူသော စကား၏။ အနုပဝတ္တိတော အယုတ္တိ တော၊ မသင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အယမေဝအတ္ထော၊ ဤအနက်သည်သာ ျှင်။ သိဒ္ဓေါ၊ ထင်ရှားသည်။ ဝါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနေန၊ မနောဒ္ဓါရိက ဝိညာဉ်သည်။ ပစ္စနဘိယမာနတ္ထာ၊ ခံစားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုရူပါရုံ အစရှိသည်တို့သည်။ ဓမ္မာရမ္မဏာနိ၊ ဓမ္မာရုံမည်ကုန်၏။ ဣတိအတ္ထော ပန၊ ဤအနက်သည်ကား။ အသိဒ္ဓေါ၊ မထင်ရှားသည်။ ဝါ၊ မပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ရူပါဒိနံ ဓမ္မာရမ္မဏဘာ ဝါ နာပဇ္ဇနေ အညံ ဟေတု၊ ဉပေန္တော အာဟာ ဗိဗ္ဗ စက္ခုတိ အာဒိ။

အာဒိသဒ္ဓေန ဗိဗ္ဗသောတ ဣဒ္ဓိဝိညေဏာနိ သင်္ဂယန္တိ။ ဧဝံဝဏ္ဏောတိ အာဒိဝစန တော ပုဗ္ဗေနိပေါသ အတိတာနာဂတံသ ဉာဏာဒယောပိ ဣမ သမ္ဘဝန္တိ။

ဒိဗ္ဗစက္ခု ဉာဏာဒိနဉ္စ၊ ဒိဗ္ဗ စက္ခုဉာဏ် အစရှိသည် တို့၏လည်း။ ရူပါဒိ အာရမ္မဏတ္တာပိ၊ ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အယံအတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ သိဒ္ဓေါယေဝ၊ ထင်ရှားသည်လျှင်။ ဝါ၊ ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အနာပိထဂလာနေဝ၊ ငါးပါး သော ဣန္ဒြေတို့အားထင်ခြင်းသို့မရောက်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါ ရမ္မဏာဒိနိ၊ ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့သည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုအာဒိနံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ် အစ ရှိသည်တို့၏။ အာရမ္မဏာနိ၊ အာရုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုဒိဗ္ဗ စက္ခုဉာဏ်အစရှိသည်တို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော ရူပါရုံ အစရှိသည် တို့သည်။ ဓမ္မာရမ္မဏာနိစ၊ ဓမ္မာရုံ မည်ကုန်သည်လည်း။ နာဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တနယေနော၊ ပြင့်သာလျှင်။ အာရမ္မဏဝတ္ထာနံ၊ အာရုံကို မှတ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတ္ထတေသု ရူပါရမ္မဏာဒိသု၊ တို့တွင်။ ဧကေကံ၊ တခုတခုသော။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ ဒိသုဒိသုဒ္ဓါရေသု၊ နှစ်ပါး နှစ်ပါးသော ဒွါရတို့၌။ အာပါယံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ရူပါရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံသည်။ စက္ခုပသာဒံ၊ စက္ခုပသာဒကို။ ဃန္တေတွာ၊ ထိခိုက်၍။ ဝါ ဃန္တေတွာ ပဋိမုခံ ဘာဝါပါထံ ဂန္ဓာ၊ ရှေ့ရှုတော်တည့်သည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော ထင်ခြင်းသို့ရောက်၍။ တံဇ္ဇောယေဝ၊ ထိုခဏ၌သာလျှင်။ မနောဒွါရေ၊ ဘဝင် ဟုဆိုအပ်သော မနောဒွါရ၌။ အာပါယံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

ဘနုဿန္တေ။ ။ မနောဒွါရေ အာပါထံ အာဂစ္ဆတိတိ ပဒဿ အတ္ထံ ဒေသေတုံ “ဘဝဂ်စလနဿာ” တိ ဝုတ္တံ။

ဘဝဂ်စလနဿ၊ ဘဝဂ်စလန၏။ ဝါ၊ ဘဝင်လုပ်ခြင်း ကြိယာ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ လိုအပ်သော အနက်တည်း။ သဒ္ဓ ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဇေဝ နယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်၊ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

ဘနုဿန္တေ။ ။ ဝုတ္တမေပတ္ထံ ဥပမာယ သာဓေဇ္ဇော အာဟ “ယထာဟိတိ” အာဒိ။

ဟိ၊ ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြအံ့။ သကုဏော၊ ငှက်သည်။ အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ဖြင့်။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ ရုက္ခဏှ၊ သစ်ပင်ဖျား၌။ နိလိယမာ နောဝ၊ နားသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ရုက္ခသာခဉ္စ၊ သစ်ခက်ကိုလည်း။ ဃန္တေတိ၊ ထိခိုက်၏။ အဿသကုဏဿ၊ ၏။ ဆာယာစ၊ အရိပ်သည်လည်း။ ပထဝီယံ၊ မြေ၌။ ပဋိဟညတိ၊ ထိခိုက်၏။ သာခါသန္တနဆာယာဖရဏာနိ၊ သစ်ခက်ကို ထိခိုက်ခြင်းအရိပ်၏မြေ၌ ပျံ့နှံ့ခြင်းတို့သည်။ အပုဗ္ဗံ၊ မရှေး။ အစရိမံ၊ မနှောင်း။ ဧကက္ခဏေယေဝ၊ တပြိုင်နက်သောခဏ၌ သာလျှင်။ ဘဝန္တိယထာ၊ ဖြစ်ကုန် ၏သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ ပစ္စုပ္ပန္နရူပါဒိနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံစသည်တို့၏။ စက္ခုပသာ ဒါဒိသန္တနဉ္စ၊ စက္ခုပသာဒ အစရှိသည်တို့ကို ထိခိုက်ခြင်းသည်၎င်း။ ဘဝဂ်စ လနသမတ္တတာယ၊ ဘဝင်ကိုလုပ်စေခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ မနော ဒွါရေ၊ ဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သော မနောဒွါရ၌။ အာပါထဂမနဉ္စ၊ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်၎င်း။ အပုဗ္ဗံ၊ မရှေး။ အစရိမံ၊ မနှောင်း။ ဧကက္ခဏေယေဝ၊ တပြိုင်နက်သော ခဏ၌သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတောအာရမ္မဏာ ပါထ

(၄၆၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တော၊ ထိုသို့အာရုံထင်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ မှ။ ပရံ၊ ခွဲ။ ဘဝဂံ၊
ဘဝင်ကို။ ဝိစ္ဆိန္နိတု၊ ဖြတ်၍။ (ဥပ္ပန္နာနံဥပ)။ စက္ခုဒွါရာဒိသု၊ တို့၌။ ဥပ္ပန္နာနံ၊
ဖြစ်ကုန်သော။ အာဝဇ္ဇနာဒိနံ၊ အာဝဇ္ဇန်း အစရှိကုန်သော။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနပရိယော
သာနာနံ၊ ဝုဋ္ဌော အဆုံးရှိကုန်သော ဝိထိစိတ်တို့၏။ အနန္တရေ၊ အခြားမဲ့၌။
တေသံအာရမ္မဏာနံ၊ ထိုရူပါရုံအစရှိသော အာရုံတို့တွင်။ အညတရသ္မိံ၊ တခု
ခုသောအာရုံ၌။ ဣဒံမဟာစိတ္တံ၊ ဤမဟာကုသိုလ်စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

ပန၊ ပဉ္စဒွါရမှတစ်ပါး မနောဒွါရကို ဆိုအံ့။ သုဒ္ဓမနောဒွါရေ၊ သက်သက်
သော မနောဒွါရ၌။ ပသာဒဃန္ဓနကိစ္စံ၊ ပသာဒကို ထိခိုက်ခြင်း ကိစ္စသည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပကတိယာ၊ ပြကတေအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌသုတဃာယိတဃာယိတ ဖဋ္ဌ
ဝသေနေဝ၊ မြင်တူး၊ ကြားဘူး၊ နမ်းဘူး၊ လျက်ဘူး၊ တွေ့ဘူးသော အာရုံ၏
အစွမ်းဖြင့် သာလျှင်။ တောနိအာရမ္မဏာနံ၊ တို့သည်။ မနောဒွါရေ ခွဲ။
(ထည့်)။ အာပါယံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ကထံအာဂစ္ဆန္တိ၊ ကား။ ဣဓ၊
ဤလောက၌။ ဧကေစ္စော၊ အချို့သောသူသည်။ ကတသုခကမ္မံ၊ အပြေအပြစ်
ပြုအပ်သော အင်္ဂတေ နရတေအမှုရှိသော။ ဟရိတာလမနောသိလာဒိဝဏ္ဏ
ဝိစိတ္တံ၊ ဆေးဒန်း၊ မြင်းသိလာ စသည်တို့၏ အဆင်းဖြင့် ဆန်းကြယ်သော။
ပဂ္ဂဟိတနာနပ္ပကာရ ဓဇပဋ္ဌာကံ၊ စိုက်ဆောက်အပ်သော အထူးထူး အပြား
ပြားသောတံခွန်၊ ကုက္ကာဒိရှိသော။ မာလာဒါမဝိနန္ဒံ၊ ပန်းဆိုင်၊ ပန်းကုံးတို့ဖြင့်
မြွေးရှက်အပ်သော။ ဒီပမာလာပရိက္ခိတ္တံ၊ ဆီမီးအစဉ်တို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သော။
အတိမနောရမာယ၊ အလွန်မွေ့လျော်ဘွယ် ရှိသော။ သိရိယာ၊ တင့်တယ်
ခြင်းဖြင့်။ ဝိရောစမာနံ၊ ထွန်းတောက်ပသော။ အလင်္ကတပ္ပဋ္ဌိ ယတ္ထံ၊
တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့် စပ်သော။ မဟာစေတီယံ၊ မဟာစေတီကို။ ပဒက္ခိဏံ၊
လကျီရစ် လှည့်လည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သောဋ္ဌသသု၊ တဆယ့်ခြောက်ပါး
ကုန်သော။ ပါဒပိဋိကာသု၊ ဘိနပ်တော်အပြင်တို့၌။ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန၊ ငါးပါး
သောတည်ခြင်းဖြင့်။ ဝန္တိတု၊ ရှိခိုး၍။ အဉ္ဇလိံ၊ လက်အုပ်ကို။ ပဂ္ဂယျ၊ ချီ၍။
ဥလ္လောကေန္တော၊ မျှော်ကြည့်လျက်။ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ဘုရားလျှင် အာရုံရှိသော။
ပီတိံ၊ ပီတိကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဝေ၊ သို့။ စေတီယံ၊ ကို။
ပဿိတွာ၊ ဖူးမြော်၍။ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ဘုရားလျှင် အာရုံရှိသော။ ပီတိံ၊ ကို။

နိဗ္ဗတ္တောတော၊ ဖြစ်စေ၍။ အပရဘာဂေါ၊ တပါးသောအဖို့၌။ ယတ္ထကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော အရပ်သို့။ ဂတဿ၊ ရောက်သော။ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဌာနေသု၊ ညဉ့်သန့်ရာ နေ့သန့်ရာအရပ်တို့၌။ နိသိန္နဿ၊ နေလျက်။ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ ဆင်ခြင်သော။ တဿပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ အလင်္ကတပုဋိယတ္တံ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့်စပ်သော။ မဟာစေတိယံ၊ မဟာစေတီတော်သည်။ စက္ခုဒွါရေ၊ ဦး။ အာပါယံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂတသဒိသမေဝ၊ ရောက်သည်နှင့်တူသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဒက္ခိဏံ၊ လကျာရစ် လှည့်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ စေတိယံ၊ ကို။ ဝန္တနကာလောဝိယ၊ ရှိခိုးသော ကာလကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ တာဝ၊ ရွေးဦးစွာ။ ဒိဋ္ဌဝသေန၊ မြင်ဘူးသော အာရုံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ရူပါရမ္မဏံ၊ သည်။ မနောဒွါရေ၊ ဦး။ အာပါယံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ မဇုရေန၊ သာယာစွာသော။ သရေန၊ အသံဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ကထေန္တဿ၊ အနုသန္ဓေ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြလျက် ဟောသော။ ဓမ္မကထိကဿဝါ၊ တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ သရေန၊ အသံဖြင့်။ ဘဏန္တဿ၊ ရွတ်သော။ သရဘာဏကဿဝါ၊ ပါဠိသက်သက် ကိုသာ ရွတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ သုတွာ၊ ကြား၍။ အပရဘာဂေါ၊ တပါးသောအဖို့၌။ ယတ္ထကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌။ နိသိဒိတွာ၊ နေ၍။ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဓမ္မကထာဝါ၊ အနုသန္ဓေအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြလျက် ဟောအပ်သော တရားသည်၎င်း။ သရဘညံဝါ၊ အသံဖြင့် ရွတ်အပ်သော ပါဠိသက်သက်သည်၎င်း။ သောဟဒွါရေ၊ ဦး။ အာပါယံ၊ သို့။ အာဂတံဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ သာဓုကာရံ၊ ကောင်းချီးကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ သဝနကာလောဝိယစ၊ နာသောကာလကဲ့သို့လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သုတဝသေန၊ ကြားဘူးသောအာရုံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ သည်။ မနောဒွါရေ၊ ဦး။ အာပါယံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

ပန၊ တပါး။ သုဂန္ဓံ၊ ကောင်းသောအနံ့ရှိသော။ ဂန္ဓဝါ၊ နံသာကို၎င်း။ မာလံဝါ၊ ပန်းကို၎င်း။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ အာသနေဝါ၊ နေရာ၌၎င်း။ စေတိယေဝါ၊ စေတီတော်၌၎င်း။ ဂန္ဓာရမ္မဏေန၊ ဂန္ဓာရုံလျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပူဇံ၊ ပူဇော်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ အပရဘာဂေါ၊ ဦး။ ယတ္ထ

(၄၆၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကတ္တစိ၊ ဌ။ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ ဌ။ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ အား။ တံဂန္ဓာရမ္မဏံ၊ သည်။
 ဘာနဒ္ဓါရေ၊ ဌ။ အာပါထဂတံဝိယ၊ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်သော ကာလကဲ့သို့။
 ဟောတိ၊ ဧ။ ပူဇာယံ၊ ပူဇော်ခြင်းကို။ ကရဏကာလောဝိယ၊ ပြုသောကာလ
 ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သာယိတဝသေန၊ နမ်းဘူးသောအာရုံ၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဂန္ဓာရမ္မဏံ၊ သည်။ မနောဒ္ဓါရေ၊ ဌ။ အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းသို့။
 အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပဏီတံ၊ မွန်မြတ်သော။ ခါဒနိယံဝါ၊ ခဲဘွယ်ကို၎င်း။
 ဘောဇနိယံဝါ၊ ဘောဇဉ်ကို၎င်း။ သဗြဟ္မစာရီဟံ၊ သီတင်းသုံးတော်တို့နှင့်။
 သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သံဝိဘဇိတွာ၊ ဝေဖန်၍။ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ၊ သုံးဆောင်ပြီး၍။ အပရ
 ဘာဂေ၊ ဌ။ ယတ္ထကတ္တစိ၊ ဌ။ ကုဒြုသကာဒိဘောဇနံ၊ လူးအစရှိသော
 ဘောဇဉ်ကို။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ “အသုကကာလေ၊ ဤမည်သောကာလ၌။ ပဏီ
 တဘောဇနံ၊ မွန်မြတ်သောဘောဇဉ်ကို။ သဗြဟ္မစာရီဟံ၊ သီတင်းသုံးတော်
 တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သံဝိဘဇိတွာ၊ ၍။ ပရိဘုဉ္ဇိသုံးဆောင်ဘူးပြီ”။ ဣတိ၊ သို့။
 အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ အား။ တံရသာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဇိဝှါဒ္ဓါရေ၊ ဌ။ အာပါ
 ထဂတံဝိယ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပရိဘုဉ္ဇနကာလောဝိယ၊ သုံးဆောင်
 သောကာလကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သာယိတဝသေန၊ လျက်ဘူး
 သော အာရုံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ရသာရမ္မဏံ၊ သည်။ မနောဒ္ဓါရေ၊ ဌ။ အာပါထံ၊
 သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ဧ။

••နတ္ထံ။ ကောရံ ရမိရံ ဒုဿတိတိ ကုဒြုသကော၊ ဝတ္ထဝိပရိယယော၊ ဩဿ
 ဥတ္ထံ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ မုဒုကံ၊ နူးညံ့သော။ သုခသမ္မဿံ၊ ကောင်းသော
 အတွေ့ရှိသော။ မဉ္ဇ္ဇံဝါ၊ ညောင်စောင်းကို၎င်း။ ပိဋ္ဌံဝါ၊ အင်းပျဉ်ကို၎င်း။
 အတ္ထရဏံဝါ၊ အခင်းကို၎င်း။ ပါဝုရဏံဝါ၊ အရုံကို၎င်း။ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ၊
 သုံးဆောင်ပြီး၍။ အပရဘာဂေ၊ ဌ။ ယတ္ထကတ္တစိ၊ ဌ။ ဒုက္ခသေယံ၊ ကြမ်းသော
 အိပ်ရာ၌ ဆင်းရဲသော အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေတွာ၊ ကြံ၍။ “အသုကကာလေ၊
 ဌ။ မေ၊ ငါသည်။ မုဒုကံ၊ နူးညံ့သော။ မဉ္ဇ္ဇံဝါ၊ ကို၎င်း။ ပိဋ္ဌံဝါ၊ ကို၎င်း။
 ပရိဘုဉ္ဇိသုံးဆောင် ဘူးပြီ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ အား။
 တံဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ၊ ထိုဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည်။ ကာယဒ္ဓါရေ၊ ဌ။ အာပါထဂတံ

ဝိယ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ သုခသမ္ဘုဒ္ဓိ၊ ကောင်းသောအတွေ့ကို။
 ဝေဒယိတကာလောဝိယ၊ ခံစားသော ကာလကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေ၊
 သို့။ ဖုဠဝသေန၊ တွေ့ဘူးသောအာရုံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဖောဠဗ္ဗာရမ္မဏံ၊ သည်။
 မနောဒွါရေ၊ ဤ။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ သုဒ္ဓမနော
 ဒွါရေ၊ ဤ။ ပသာဒသန္ဓနကိစ္စံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပကတိယာ၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌသုတ
 သာယိတသာယိတ ဖုဠဝသေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တောနိ အာရမ္မဏာနိ၊
 တို့သည်။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

☰

ဣဒါနိ၊ ဤ။ ပကတိယာ၊ ပြကဟေအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌာဒိနံ၊ ဒိဋ္ဌစသည်တို့၏။
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ အာပါထဂမနေ၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်ရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ
 သော။ အပရောပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ အဋ္ဌကထာမုတ္တကော၊ အဋ္ဌကထာ
 မှလွတ်သော။ နယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌံ၊ ဒိဋ္ဌအာရုံ၎င်း။ သုတံ၊ သုတအာရုံ
 ၎င်း။ ဥဘယသမ္ပန္နံ၊ ဒိဋ္ဌ၊ သုတနှစ်ပါးတို့၏စပ်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တာဝ၊
 စွာ။ ဣမေဒိဋ္ဌာဒယော၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ကျမ်းတမ်း။ ။ စက္ခုဒွါရဖြင့် ယူအပ်သော ရူပါရုံကိုသာလျှင် ဒိဋ္ဌတုမှတ်လိမ့်စိုး
 ရကား “တတ္ထ ဒိဋ္ဌနာမ” စသည်ကို မိန့်သော်။

တတ္ထ တေသုဒိဋ္ဌာဒိသု၊ တို့တွင်။ ပဉ္စဒွါရဝသေန၊ ပဉ္စဒွါရ၏အစွမ်းဖြင့်။
 ဂဟိတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ယူဘူးသော ရူပါရုံစသော ငါးပါးသော အာရုံသည်။
 ဒိဋ္ဌနာမ၊ ငါးပါးသောပသာဒတို့ဖြင့် တွေ့ထိဘူးသော အာရုံမည်၏။ ပစ္စက္ခ
 တော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ အဒိသ္မာ၊ ငါးပါးသော ပသာဒတို့ဖြင့် မတွေ့
 မထိမူ၍။ အနုဿဝဝသေန၊ အဆင့်ကြားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂဟိတာ၊
 ယူအပ်ကုန်သော။ ရူပါဒယောဝ၊ ရူပါရုံအစရှိသော ငါးပါးသော အာရုံ
 တို့သည်ပင်လျှင်။ သုတန္တိ သုတံနာမ၊ အဆင့်ကြားဘူးသောအာရုံမည်၏။
 ဒွိဟိပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေဟိ၊ ထိုဒိဋ္ဌသုတတို့နှင့်။ သမ္ပန္နံ၊ စပ်
 သောအာရုံသည်။ ဥဘယသမ္ပန္နနာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ၊ ဤဆို
 အပ်ကုန်ပြီးသော။ ဒိဋ္ဌာဒိနံပိ၊ ဒိဋ္ဌစသည်တို့၏လည်း။ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌသုတ၊ ဥဘယ
 သမ္ပန္နတို့၏လည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တောနိအာရမ္မဏာနိ၊ ထိုရူပါရုံ အစရှိ
 သော ငါးပါးသော အာရုံတို့သည်။ မနောဒွါရေ၊ ဤ။ အာပါထံ၊ သို့။
 အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

(၄၆၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဓိပ္ပါယ်။ “ဣဒါနိ ပကတိယာ ဒိဋ္ဌာဒိဝသေန အာပါထဂမနေ”
 ဟူသောဝါဒ်၌ အကြင်အကြောင်းကြောင့် ပဿာဒကို မထိခိုက်မူ၍ ပြုကတေ့
 အားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒိဋ္ဌစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်
 ဖြစ်၏။ ထိုအကြောင်းထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြုခြင်းငှာ(ဝါ)ပြုလိုသော ဒီကာဆရာသည်-
 ပကတိယာ ဒိဋ္ဌာဒိဝသေန အာပါထဂမနဉ္စ ဘောဇနပရိကာမ ဥတုဘောဇန
 ဝိသေသ ဥဿာဟာဒိဟိ ကလျံ ရောဂိနော ဝါတာဒိဟိစ ဥပဗ္ဗုတံဝါ ကာယံ
 အနုဝတ္တန္တဿ ဇာဂရဿ ဘဝဂံဿ စလန ပစ္စယာနံ ကာယိကသုခဒုက္ခ
 ဥတုဘောဇနာဒိ ဥပနိဿယာနံ ဖိတ္တပဏိဒဟန သဒိသာသဒိသ သမ္ပန္န
 ဒဿနာဒိပစ္စယာနံ သုတ္တဿစ သုဝိနဒဿနေ ဓာတုက္ခောဿာဒိပစ္စယာနံ
 ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ-ဟူသောဝါဒ်ကိုမိန့်သော်။ ။၇၀-ဆ။

ထိုပါဒ်တို့တွင် လိုရင်းကား “ပကတိယာ ဒိဋ္ဌာဒိဝသေန အာပါထဂမနဉ္စ
 ကာယိက သုခ ဒုက္ခ ဥတုဘောဇနာဒိ ဥပနိဿယာနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ”
 ဟူသည်တည်း။

အဘယ်ကြောင့် ကာယိက သုခဒုက္ခ ဥတုဘောဇန စသည်တို့သည် ပကတိယာ
 ဒိဋ္ဌာဒိဝသေနဖြင့် အာပါထဂမန၏ ဥပနိဿယ ဖြစ်ကုန်သနည်းဟူသော
 စောဒနာကို နှလုံးပိုက်၍ “ဘဝဂံဿ စလနပစ္စယာနံ” ဟူသော ဇောတုခန္တ
 ဝိသေသနကို မိန့်သော်။

အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ယထာဂုတ္တ ဥပနိဿယအစွမ်းဖြင့် အာပါထ ဂမနဖြစ်
 သနည်း ဟူသောစောဒနာကြောင့် “ဇာဂရဿ အာပါထ ဂမနံ” မိန့်သော်။
 ဇာဂရနိမိတ်ကို ပြုခြင်းငှာ “အနုဝတ္တန္တဿ” ဟူသော ဝါဒ်ကို မိန့်သော်။

အနုဝတ္တန္တဿာတိပဓံ ဇယံဝေရံ ပသဝတိတိ အာဒိသုဝိယ ဟေတု အတ္ထဝသေန
 ဝေဒိတဗ္ဗံဇာဂရဏနိမိတ္တံ ဟိ ဣမ အနုဝတ္တနံ အဓိပ္ပေတန္တိ။ ။အနု-၇၆-ဆ။
 အဘယ်သို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းကြောင့် ဇာဂရဖြစ်သနည်း ဟူသော စောဒနာ
 ကြောင့် “ကလျံ ဥပဗ္ဗုတံဝါ ကာယံ” ဟူသောဝါဒ်ကို မိန့်သော်။

အဘယ်ကား ကလျကာယ၏အကြောင်းဖြစ်သနည်းဟူသော စောဒနာကြောင့်
 “ဘောဇနပရိကာမ ဥတုဘောဇနဝိသေသ ဥဿာဟာဒိဟိ” ဟူသော ဝါဒ်ကို
 မိန့်သော်။

ထိုစကားသင့်စွာ ဘောဇဉ်သည် ကောင်းစွာ ကြေကျတ်သည် ရှိသော်၎င်း၊
 လျှောက်ပတ်သော ဥတု ဇောဇဉ်ကိုမှီဝဲအပ်သည် ရှိသော်၎င်း၊ သမ္မာပယောဂ
 ဟုဆိုအပ်သော ကာယိက စေတသိက ဝီရိယကို အသင့်ကောင်းစွာ အားထုတ်
 အပ်သည်ရှိသော်၎င်း။ ကာယလဟုတာ စသည်တို့၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ကာယသည်
 ကမ္မက္ခမ သမ္ပကြိယာနုကုလဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့် ဘောဇနပရိနာမသပ္ပာယ်
 ဥတုဘောဇန ဥဿာဟ အစရှိသည်တို့သည် ကလ္လကာယ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်
 သတည်း။ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်ကား ကာယသည် အကလ္လဖြစ်သနည်း

ဟူသော စောဒနာကြောင့် “ဝါတာဒိဟိ ဥပဗ္ဗုတံဝါ” ဟူသော ပါဠိကို မိန့်သော်။

ထိုစကားဆိုသင့်၏။ လေဆိုးစသည်ကားယကို ကပ်၍ နှိပ်စက်အပ်သည် ရှိသော် ကာယဂရုတာ စသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကာယသည် အကလ္လအကမ္မက္ခမ ဖြစ်သတည်း။ ထို့ကြောင့် လေဆိုး စသည်တို့သည် ကပ်၍ နှိပ်စက်ခြင်းသည် အကလ္လကာယ၏ အကြောင်း ဖြစ်သတည်း။ အဘဝါ ဥပဗ္ဗုတကာယသည် ကေန ကာရဏေနကြောင့် ဖြစ်သနည်းဟူသော စောဒနာကြောင့် “တောဇန ပရိဏာမ ဥတုဘောဇန ပရိဏာမ ဥတုဘောဇန ဝိသေသ ဥဿာဟာဒိဟိ” ဟူသော ပါဠိကို မိန့်သော်။

ထိုစကား ဆိုသင့်၏။ မညီမညွတ် မနပ်မနော အစာကြေကျက်သည် ရှိသော် ကာယကို လေဆိုး စသည်တို့သည် ကပ်၍ နှိပ်စက်အပ်သည်။ ဥတုဘောဇဉ် အသပ္ပာယ ဖြစ်သည်ရှိသော်လည်း ကာယကိုလေဆိုး စသည်တို့သည် နှိပ်စက် အပ်သည်။ မိစ္ဆာပယောဂဟုဆိုအပ်သော ကာယိကစေတသိကဝီရိယကို အမှား အားထုတ်အပ်သည် ရှိသော်လည်း ကာယသည် ဥပဗ္ဗုတဖြစ်သတည်း။ ထို့ ကြောင့် တောဇနပရိဏာမ ဥတုဘောဇန ဝိသေသ ဥဿာဟ စသည်တို့သည် ဥပဗ္ဗုတကာယ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သတည်း။ သုခ ဒုက္ခ ဥတု ဘောဇနစသော ဥပနိဿယစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်ပကတိယာ အာပါထဂမနကိုသိအပ် သလော၊ အညေသံပစ္စယာနံ ဝသေနဖြင့်ကား မသိအပ်သလော စောဒနာကို ရည်၍ “စိတ္တပဏိဒဟနသဒိသာသဒိသ သမ္ပန္နဒဿနာဒိပစ္စယာနံ” ဟူသောပါဠိ ကို မိန့်သော်။

ဇာဝရန္တဿေဝ ပကတိယာ ဒိဋ္ဌာဒိဝသေန အာပါထဂမနသည် ဖြစ်သလော၊ အဇာဝရန္တဿအား မဖြစ် ကောင်းသလော ဟူသော စောဒနာကြောင့် “သုတ္တဿစ” ဟူသော ပါဠိကို မိန့်သော်။

သုတ္တပုဂ္ဂိုလ်အား အဘယ်ကာလ၌ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သနည်း ဟူသော စောဒနာကြောင့် “သုပိန ဒဿနေ ဓာတုက္ခောဘာဒိပစ္စယာနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ” ဟူသောပါဠိကို မိန့်သော်။

ဒီကာအနက်။ ။တောဇနပရိဏာမ ဥတုဘောဇန ဝိသေသ ဥဿာဟာဒိဟိ၊ စားအပ်သော အစာ၏ ကောင်းစွာ အညီအညွတ် ကြေကျက်ခြင်း သပ္ပာယ ဖြစ်သော ဥတုဘောဇဉ် ဝိသေသကိုမှီ၍ ဖြစ်သော သမ္ပာပယောဂဟု ဆိုအပ်သော ကာယိက စေတသိကဝီရိယကို အသင့်အားထုတ်ခြင်း စသော အကြောင်း တို့ကြောင့်။ ကလျံကမ္မက္ခမံ၊ အမှုအားခုံသော။ ကာယံ၊ ကာယသို့။ အန ဝတ္ထန္တဿ၊ အစဉ်လိုက်သော။ ဇာဝရဿ၊ နီးချပ်သော။ အရောဂိနောစ၊ ရောဂါ ကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၎င်း။ (ရောဂိနောကိုရှု၍ အရောဂိနောကား ဂမ္ပမာန ဖြစ်သည်)။ ဝါတာဒိဟိ၊ လေဆိုးစသော ရောဂါတို့သည်။ ဥပဗ္ဗုတံ၊ ကပ်၍

(၄၆၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

နှိပ်စက်အပ်သော။ ကာယံဝါ၊ ကာယသို့မူလည်း။ အနုဝတ္ထန္တဿ၊ အစဉ်လိုက်သော။ ဇာဂရဿ၊ နိုးချင်သော။ ရောဂိနောစ၊ ရောဂါတူသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ၎င်း။ (တနည်း)။ တောဇနပရိကာမ ဥတုတောဇနဝိသေသ ဥဿာဟာဒိဟိစ၊ စားအပ်သော အစာ၏ မညီမညွတ်ကြေကွက်ခြင်း အသပ္ပာယ်ဥတု အသပ္ပာယ်တောဇဉ် မိစ္ဆာပယောဂဟု ဆိုအပ်သော ကာယိကစေတသိက ဝီရိယတို့သည် ၎င်း။ ဝါတာဒိဟိစ၊ လေဆိုးစသော ရောဂါတို့သည်၎င်း။ ဥပဒ္ဓုတံ၊ နှိပ်စက်အပ်သော။ ကာယံဝါ၊ ကာယသို့၎င်း။ (တနည်း) တောဇန ပရိကာမ ဥတုတောဇန ဝိသေသ ဥဿာဟာဒိဟိ၊ တို့ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တေဟိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ (ထည့်)။ ဝါတာဒိဟိ၊ တို့သည်။ ဥပဒ္ဓုတံ၊ နှိပ်စက်အပ်သော။ ကာယံဝါ၊ ကာယသို့မူလည်း။ အနုဝတ္ထန္တဿ၊ လိုက်သော။ ဇာဂရဿ၊ သော။ ရောဂိနောစ၊ ရောဂါတူသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၎င်း။ တဝဂ်ဿ၊ ၏။ စလနပစ္စယာနံ၊ လှုပ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ကာယိကသုခဒုက္ခ ဥတုတောဇနာဒိဥပနိဿယာနံ၊ ကာယိကသုခဒုက္ခ ဥတုတောဇဉ်စသော ဥပနိဿယတို့၏။ ဝသေနစ၊ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ စိတ္တပဏိဒဟနသဒိသာသဒိသသမ္ပန္နဒဿနာဒိပစ္စယာနံ၊ အကြင်အကြင် ရှေးခံစားဘူးသော အာရုံ၌စိတ်ကိုထားခြင်း ဆင်ခြင်ခြင်း ရှေးခံစားဘူးသော ရူပစသည်နှင့်တူသော ရူပစသည်ကိုမြင်ခြင်း ရှေးခံစားဘူးသော ရူပစသည်နှင့်မတူသော အာရုံကိုမြင်ခြင်း ရှေးခံစားဘူးသော ရူပစသည်နှင့်တူ မတူသော အာရုံနှင့်စပ်သည်ကို မြင်ခြင်းအစရှိကုန်သော အကြောင်းတို့၏။ ဝသေနစ၊ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ပကတိယာ၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ အာပါထဂမနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဒဿနာဒိဋ္ဌိ အာဒိဖြင့် ဆုတ စသည်ကိုယူ)။ သုတ္တဿစ၊ အိပ်သောသူအားလည်း။ ထုဝိနဒဿနေ၊ အိပ်မက်မြင်သည်ကလ၌။ ဓာတုက္ခောဘာဒိပစ္စယာနံ၊ ဓာတ်ချောက်ချားခြင်းစသော အကြောင်းတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ အာပါထဂမနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဓာတုက္ခောဘာဒိတိ အာဒိသဋ္ဌေန ဒေဝတူပသံဟာရာဒိ သင်္ဂဏာတိ)။

အဘယ်သို့သော အာရုံ၏ အဘယ်သို့သော ဒိဋ္ဌထုတတို့နှင့် စပ်ခြင်းသည် ဥဘယသမ္ပန္နမည်သနည်း ဟူသော စောဒနာကြောင့်-

အဒိဋ္ဌဿ အထုတဿ အနာဂတဗုဒ္ဓရူပါဒိနော ပသာဒဒါတုကာမတာဝတ္ထုဿ သဒိသတာ သင်္ခါတေန ဒိဋ္ဌထုတသမ္ပန္နေနော၊ နကေဝလံ တံသဒိသတာဝ ဥဘယသမ္ပန္နော၊ ကိန္တုတဗ္ဗိပက္ခတာ တဒေကဒေသတာ တံသမ္ပယုတ္တတာဒိကောစ ဝေဒိတဗ္ဗော-ဟု ဋီကာ(၇၀-ဆ) မိန့်သော်။

သနက်ကား။ ပသာဒ ဒါတုကာမတာဝတ္ထုဿ၊ ကြည်ညိုခြင်း ပေးလှူလိုသည်၏အပြစ်၏ ကည်ရာဖြစ်သော။ အဒိဋ္ဌဿ၊ ပဉ္စဒွါရ၏ အစွမ်းဖြင့် ကိုယ်တိုင်မထွေဘူး မမြင်ဘူးသော။ အထုတဿ၊ အဆင့်ကြားဘူးသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ရှေး၌မဟုဘူးသော။ အနာဂတဗုဒ္ဓရူပါဒိနော၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော မြက်စွာတုရားတို့၏ ရူပါရုံစသည်၏။ သဒိသတာသင်္ခါတေန၊ တူသည်၏ အပြစ်ဟု

ဆိုအပ်သော။ ဒိဋ္ဌသုတသမ္ပန္နေနော၊ ပဉ္စဒ္ဓါရ၏ အစွမ်းဖြင့် ရှေး၌ တွေ့ဘူး
 ယူဘူးသော ပစ္စက္ခအားဖြင့် မတွေ့ မယူမှ၍ အနုဿဝ၏ အစွမ်းအားဖြင့်
 ရှေး၌ ကြားဘူးယူဘူးသော ဘုရားမြတ်စွာ၏ ရူပစသည်နှင့် စပ်သဖြင့်သာ
 လျှင်၊ ဥတယသမ္ပန္နော။ ဒိဋ္ဌသုတနှစ်ပါးနှင့် စပ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
 ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တံသဒိသတာဝ၊ ထိုဒိဋ္ဌ သုတဖြစ်သော ဗုဒ္ဓရူပ
 စသည်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဥတယသမ္ပန္နော၊ ဒိဋ္ဌသုတနှစ်ပါးနှင့်
 စပ်၏ဟူ၍။ နဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်သည်မဟုတ်။ ကိန္တု၊ စင်စစ်သော်ကား။
 တဗ္ဗိပက္ခတာ တဒေကဒေသတာ တံသမ္ပယုတ္တတာဒိကောစ၊ ထို ဒိဋ္ဌသုတ၏
 ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ် ထိုဒိဋ္ဌသုတတို့၏ အစိတ်၏အဖြစ် ထိုဒိဋ္ဌသုတစသည်တို့
 နှင့် စပ်ယှဉ်သည်၏အဖြစ် စသည်ကိုလည်း။ ဥတယသမ္ပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော၊ ၏။ (ဤအရာခက်၍ ဋီကာအနုစု၍ ရေးလိုက်သည်)။

တတ္ထ၊ ထိုဒိဋ္ဌစသည်တို့တွင်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဒိဋ္ဌဝသေန၊ ဒိဋ္ဌ၏အစွမ်း
 ဖြင့်။ အာပါယဂမနံ၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ပဉ္စဟိ၊
 ငါးပါးကုန်သော။ နယေဟိ၊ နည်းတို့ဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ
 လျှင်တည်း။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧကဇ္ဈော၊ အချို့သောသူသည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာ
 ဘုရား၏။ ပုညာတိသယနိဗ္ဗတ္တံ၊ လွန်ကဲသော ဘုန်းပညာကြောင့် ဖြစ်သော။
 ရူပံ၊ အဆင်းတော်သည်။ ဝေရူပံနာမ၊ ဤသို့သော ရောင်ခြည် ခြောက်သွယ်
 ရှုစဘွယ်လျှင် တင့်တယ်သပ္ပာယ်တော်မူသောသဘောရှိ၏။ သဒ္ဓေါ၊ အင်ရှစ်
 ပါးဖြင့် ဖြည့်စုံသောအသံတော်သည်။ အတိမဓုရော၊ ကရဝိက်ငှက်မင်းဗြဟ္မာ
 မင်းတို့အသံထက် အလွန်သာယာ၏။ ကိသ္မိဉ္စိပဒေသေ၊ တစုံတခုသောအရပ်
 ၌။ ကေသဉ္စိပုပ္ဖုနံ၊ အချို့သောပန်းတို့၏။ ဂန္ဓော၊ အနံ့သည်။ အတိမနုညော၊
 အလွန်စိတ်ကို နှစ်သက်စေတတ်၏။ ကေသဉ္စိဖလာနံ၊ အချို့သော သစ်သီး
 တို့၏။ ရသော၊ အရသာသည်။ အတိမဓုရော၊ အလွန်ချိုမြိန်သော အရသာရှိ၏။
 ကေသဉ္စိ၊ အချိုကုန်သော။ ပါဝုရဏာဒိနံ၊ အရုံ စသည်တို့၏။ သမ္ပယော၊
 အတွေ့သည်။ အတိသုခေါ၊ အလွန် ချမ်းသာစေတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 သုဏာတိ၊ ကြားရ၏။ တဿ၊ ထိုအချို့သောသူအား။ စက္ခုပသာဒါဒိသဋ္ဌနံ၊
 စက္ခုပသာဒ စသည်တို့ကို ထိခိုက်ခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ကြည်၍။ သုတမတ္တာဝ၊
 ကြားကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ တာနိရူပါဒိနိ၊ ထိုရူပါရုံစသည်တို့သည်။ မနော

(၄၇၀)

အဋ္ဌသင်္ခလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဒွါရေ ဌ။ အာပါထံ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ အထတဒါ၊ ထိုသို့ ထင်ခြင်း သို့ရောက်သောအခါ၌။ အဿ၊ ထိုအချို့သောသူအား။ တံစိတ္တံ၊ ထိုပဌမ၊ မဟာကုသိုလ်စိတ်သည်။ တသ္မိံ ရူပေဝါ၊ ထိုရူပါရုံ၌၎င်း။ တသ္မိံ သဒ္ဓေဝါ၊ ထိုသဒ္ဓါရုံ၌၎င်း။ ပသာဒဝသေန၊ ကြည်ညိုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂန္ဓာဒီသု၊ ဂန္ဓာရုံ စသည်တို့၌။ အရိယာနံ၊ ဘုရားအစရှိသော အရိယာတို့အား။ ဒါတုကာမဘာဝသေနဝါ၊ လှူလိုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ အညေဟိ၊ တပါး ကုန်သော သူတို့သည်။ ဒိန္နေသု၊ လှူအပ်ကုန်သည် ရှိသော်။ အနုမော ဒနာဝသေနဝါ၊ ဝမ်းမြောက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ သို့။ သုတဝသေန၊ သုတ၏အစွမ်းဖြင့်။ တောနိရူပါဒီနိ၊ တို့သည်။ မနော ဒါရေဌ။ အာပါထံ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

ပန၊ အံ။ အပရေန၊ တပါးသောသူသည်။ ယထာဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော။ ရူပါဒီနိ၊ တို့သည်။ ဒိဋ္ဌာနိဝါ၊ မြင်ဘူးကုန်သည်၎င်း။ သုတာနိဝါ၊ ကြားဘူးကုန်သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုမြင်ဘူး ကြားဘူးသောသူအား။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ရူပံ၊ အဆင်းတော် သည်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနက ဗုဒ္ဓဿာပိ၊ ပွင့်လတံ့သော ဘုရားမြတ်စွာ အားလည်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ့။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ စက္ခုပသာဒါဒိဃဇ္ဇနံ၊ စက္ခုပသာဒ စသည်ကို ထိခိုက်ခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ရှိ။ ဒိဋ္ဌသုတသမ္ပန္နေနော၊ ဒိဋ္ဌ သုတနှစ်ပါးနှင့်စပ် သဖြင့်သာလျှင်။ တာနိရူပါဒီနိ၊ တို့သည်။ မနောဒွါရေ ဌ။ အာပါထံ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ အထတဒါ၊ ဌ။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ တေသုရူပါဒီသု အာရမ္မဏေသု၊ တို့တွင်။ အညဘရာရမ္မဏံ၊ တပါးပါးလျှင် အာရုံရှိသော။ ဣဒံမဟာစိတ္တံ၊ ဤမဟာကုသိုလ်စိတ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥဘယသမ္ပန္နဝသေန၊ ဖြင့်။ တောနိရူပါရမ္မဏာဒီနိ၊ တို့သည်။ မနောဒွါရေဌ။ အာပါထံ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိ တဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။

စ၊ ဆက်။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤအယံ အပရောစသော စကားသည်သည်။ မုခမတ္တ မေဝ၊ အမြတ်မျှသာတည်း။ ဝါ၊ အကျဉ်းမျှသာတည်း။

အနုသန္ဓေ။ ။အဝိသန္ဓေန နကောဝလံ ဣဓေကဇ္ဈော ကတသုခောကမ္ပန္တိ အာဝေ
ဝစနမေဝ သင်္ခေပမတ္တံ။ အဟဓေါ အယမပရောပိတိအာဒိ ဝစနမ္ပိ သင်္ခေပ
မတ္တန္တိ ဒေသေတိ။ ဝိတ္ထာရံ ဒေသေန္တော အာဟ“သဒ္ဓါတိ”အာဒိ။

ပန၊ သင်္ခေပမှတပါး ဝိတ္ထာရကိုဆိုအံ့။ သဒ္ဓါရူပိအာကာရပရိဝိတက္ကဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာ
နက္ခန္တိအာဒိနံ၊ တစုံတယောက်သော သူသည် ဆိုအပ်သော တစုံတခုသော
စကားကိုကြားအပ်သည်ရှိသော် ထိုစကား၏ အနက်ကို မစိစစ် မဆင်မခြင်မှု
၍သာလျှင်။ ဝါ၊ ထိုစကားကို မစိစစ် မဆင်ခြင်မှု၍သာလျှင် ယုံကြည်ခြင်း
ဟူသောသဒ္ဓါ၊ ထိုစကား၏အနက်ကို။ ဝါ၊ ထိုစကားကို စိစစ်ဆင်ခြင်၍ ကိုယ်
တိုင်သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်းဟူသော ရူပိ ထိုအနက်တို့၏ ဤသို့သော အခြင်း
အရာသည် ဖြစ်လတံ့ ဤသို့သော အခြင်းအရာသည် မူလည်း ဖြစ်လတံ့ဟု
ထင်လာသောအခြင်းအရာကို စိစစ်ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်ဟူသော အာကာရ
ပရိဝိတက္က ထင်လာသော အခြင်းအရာကို စိစစ်ဆင်ခြင်သည့်အား တစုံတခု
သောအခြင်းအရာအထူး၌ ပညာဖြင့်ရှုဆင်ခြင် သိမြင်၍။ ဝါ၊ သိမြင်ခြင်း
ဟူသော ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ စသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အား
ဖြင့်။ ဧတေသံ ရူပါဒိအာရမ္မဏာနံ၊ တို့၏။ မနောဒွါရေ၊ ၌။ အာပါယံ၊ သို့။
အာဂမနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗမေဝ၊ တည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။သဒ္ဓါရူပိ စသည်တို့၏ ဝိသေသကို ပြလိုသော ဋီတာဆရာသည်-
ကေနစိ ဝုတ္တေ ကိသ္မိံစိ သုတေ အဝိစာရေတွာဝ သဒ္ဓဟနံ သဒ္ဓါ။ သယမေဝ
တံ ဝိစာရေတွာ ရောစနံ ရူပိ။ ဧဝံဝါ ဧဝံဝါ ဘဝိဿတိတိ အာကာရ ဝိစာရဏံ
အာတာရပရိဝိတက္ကော။ ဝိစာရေန္တယ ကတ္တမိ ဒိဋ္ဌိယာ နိဇ္ဈာနက္ခမနံ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာ
နက္ခန္တိ-ဟုမိန့်သော်။

အနက်ကား။ ။ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သော။
ကိသ္မိံစိဝစနေ၊ တစုံတခုသော စကားကို။ သုတေ၊ ကြားအပ်သည်ရှိသော်။
တယဝစနဿ၊ ထိုစကား၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဝါ၊ တံဝစနံ၊ ထိုစကားကို။
(ထည့်)။ အဝိစာရေတွာဝ၊ မစိစစ် မဆင်ခြင်မှု၍သာလျှင်။ သဒ္ဓဟနံ၊ ယုံကြည်
ခြင်းသည်။ သဒ္ဓါ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တယဝစနဿ၊ ၏။ တံအတ္ထံ၊
ထိုအနက်ကို။ ဝါ၊ တံဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။
ဝိစာရေတွာ၊ စိစစ်ဆင်ခြင်၍။ ရောစနံ၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ရူပိ၊ ရူပိမည်
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတေသံအတ္ထာနံ၊ ထိုအနက်တို့၏။ (တည့်)။ ဧဝံအာ
ကာရော၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ့။ ဧဝံဝါ
အာကာရော၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာမူလည်း။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ့။ ဣတိ၊ သို့။

(၄၇၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အာကာရဝိစာရဏံ၊ ထင်လာသော အခြင်းအရာကို စိစစ်ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်သည်။ အာကာရပရိဝိတက္ကော၊ အ ကာရ ပရိဝိတက္ကမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနာကာရံ၊ ထင်လာသော အခြင်းအရာကို။ ဝိစာရေန္တဿ၊ ဆင်ခြင်သသူအား။ ကတ္တမိ၊ တစုံတခုသောအနက်၌။ ဝါ၊ တစုံတခုသော အခြင်းအရာအထူး၌။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ပညာဖြင့်။ နိဇ္ဈာနက္ခမနံ၊ ရှုဆင်ခြင်သိမြင်၍။ ဝါ၊ သိမြင်ရှုဆင်ခြင်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ၊ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေသံသဒ္ဓါဒိနံ၊ ထိုသဒ္ဓါစသည်တို့၏။ ဝိသေသော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အဝိစာရေတွာဝ သဒ္ဓဟနန္တိ ဧတေန အဓိမောက္ခော ဣမ သဒ္ဓါ တိ ဒေသေတိ၊ ။ ၁၈၉-၁၄၃-သု။

ဝါတို့ကား မုဒ္ဓပသန္တကဲ့သို့ ဉာဏ်ကြမ်းသောသဒ္ဓါကိုပင် ဟုဆိုသည်။ ဧဝံ ဧဝံဝါ ဟုအပ်လျက် ဧဝံတခုကြေသည်။ တိုက်ရိုက်ရှိမူ အတိသုန္ဓရ။

အနုသန္ဓေ။ ။ အယံနယော အဋ္ဌကထာယံ ကသ္မိာ နဂဟိတောတိ ပုစ္ဆံ သန္ဓာယာဟ “ယသ္မာ ပနာ”တိ အာဒိ။

ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဧဝံသဒ္ဓါဒိဝသေန၊ ဤသို့ သဒ္ဓါစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆန္တာနိ၊ ရောက်ကုန်သော ရူပါရုံ စသည်တို့သည်။ ဘူတာနိပိ၊ ဟုတ်မှန် သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဘူတာနိပိ၊ မဟုတ်မှန်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဘူတ၊ အဘူတရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယံနယော၊ ဤနည်းကို။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ နဂဟိတော၊ မယူအပ်။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧကေကာရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံစသည်တို့တွင် တပါးပါးသော အာရုံရှိသော။ ဇဝနံ၊ ဇောသည်။ ဒိဋ္ဌိသုဒ္ဓိသုဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ရူပါရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံလျှင် အာရုံရှိသော။ ဇဝနံ၊ သည်။ စက္ခုဒ္ဓါရေပိ၊ ၌လည်း။ မနောဒ္ဓါရေပိ၊ ၌လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သဒ္ဓါဒိအာရမ္မဏေသုပိ၊ သဒ္ဓါအစရှိသော အာရုံလျှင် အာရုံရှိသော ဇောတို့၌လည်း။ ဒေသဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

တတ္ထ တေသုစက္ခုဒ္ဓါရ၊ မနောဒ္ဓါရေသု၊ တို့တွင်။ မနောဒ္ဓါရေ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇာနံ၊ သော။ ရူပါရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံလျှင် အာရုံရှိသော။ ဇဝနံ၊ သည်။ ဒါနမယံ၊ ဒါနမယဇော၎င်း။ သီလမယံ၊ သီလမယဇော၎င်း။ ဘာဝနာမယံ၊ ဘာဝနာမယဇော၎င်း။ ဣတိဣမိနာပဘောဒေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(မယအနက်မရှိ)။ တေသုဒါနမယာဒိဇဝနေသု၊ ဟိဒါနမယစသော ဇောတို့တွင်။ ဧကေကံ၊ တခုတခုသောဇောသည်။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံ၎င်း။ ဝစီကမ္မံ၊ ဝစီကံ၎င်း။ မနောကမ္မံ၊ မနောကံ၎င်း။ ဣတိဣမိနာပဘောဒေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓမေဝ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗဓမ္မာရမ္မဏေသုပိ၊ သဒ္ဓဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗဓမ္မလျှင် အာရုံရှိသော ဇောတို့၌လည်း။ သေဝနယော၊ကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

တတ္ထတေသု ရူပါဒိသု၊ တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ ရူပံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကတုာ၊၍။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ဧတံမဟာကုသလစိတ္တံ၊ သည်။ နိလပီတလောဟိတဩဒါတဝဏ္ဏေသု၊ ညှိသောအဆင်း ရွှေသောအဆင်း နီသောအဆင်း ဖြူသောအဆင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပုပ္ဖဝတ္တဓာတုသု၊ ပန်း၊ ပုဆိုး၊ ငွေ၊ ဆေးဒန်း၊ မျက်စဉ်းစသော ဓာတ်တို့တွင်။ အညတရံ၊ သော။ သုဘနိမိတ္တံ၊ သုဘဟု ယူခြင်း၏အကြောင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဣဋ္ဌံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ ကန္တံ၊ နှစ်သက်အပ်သော။ မနာပံ၊ နှလုံးကိုပွားစေတတ်သော။ ရဇနီယဝဏ္ဏံ၊ တပ်မက်ဖွယ်သော အဆင်းကို။ အာရမ္မဏံ ကတုာ၊၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ (သုဘဂဟဏဿ နိမိတ္တံ သုဘနိမိတ္တံ)။ နန္တစစောဒေမိ၊ စောဒနာအံ။ ဧတံဣဋ္ဌာရမ္မဏံ၊ သည်။ သုဘနိမိတ္တတ္တာစ၊ သုဘဟု ယူခြင်း၏အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ရဇနီယတ္တာစ၊ တပ်မက်ဖွယ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (ထည့်)။ လောဘဿ၊ ၏။ ဝတ္ထုနနု၊ အကြောင်း မဟုတ်တုံလော။ ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဧတံစိတ္တံ၊ ဤဣဋ္ဌာရုံသာလျှင် အာရုံရှိသောစိတ်သည်။ ကုသလံ နာမ၊ ကုသိုလ်မည်သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ နိယမိတဝသေန၊ ငါသည် ဤဣဋ္ဌာရုံ၌ ကုသိုလ်သာ ပြုသင့်၏ဟု မှတ်အပ်သော စိတ်၏ အစွမ်းကြောင့်၎င်း။ ပရိဏာမိတဝသေန၊ ငါသည် ဤဣဋ္ဌာရုံ၌ ကုသိုလ်ကိုသာလျှင် ပြုသင့်၏ဟု ညီညွတ်စေအပ်သော စိတ်၏ အစွမ်းကြောင့်၎င်း။ သမုဒါစာရဝသေန၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာအပ် ဖြစ်စေအပ်သော စိတ်၏အစွမ်းကြောင့်၎င်း။ အာဘုဇိတဝသေန၊ ငါသည် ကုသိုလ်ကိုသာအလျှင်ဖြစ်စေသင့်၏ အကုသိုလ်ကိုမဖြစ်စေကောင်းဟု နှလုံးကောင်း သွင်းခြင်း၏ အကြောင်းကြောင့်၎င်း။ ကုသလံနာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ဖြေဆိုအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ယဿ၊ အကြင်

(၄၇၄)

အဋ္ဌသလင်္ဂနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သုသည်။ “မယာ၊ သည်။ ကုသလမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုသင့်၏”။
 ဣတိ၊ သို့။ ကုသလကရဏေ၊ ဌ။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိယမိတံ၊ မှတ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ အကုသလပ္ပဝတ္တိတော၊ အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ခြင်းမှ။ နိဝတ္တေတွာ၊ ရှိ။
 ကုသလကရဏေယေဝ၊ ဌိသာလျှင်။ ပရိဏာမိတံ၊ ညွတ်စေ အပ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အဘိဏ္ဍကရဏေန၊ မပြတ်ကုသိုလ်ကို ပြုခြင်းဖြင့်။ ကုသလ
 သမုဒါစာရေနော၊ ကုသိုလ်ကိုမပြတ်ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ သမုဒါစရိတံ၊ လေ့လာ
 အပ်သည်။ ဝါ၊ မပြတ်ဖြစ်စေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပတိရူပဒေသဝါသ
 သပ္ပုရိသုပနိဿယသဒ္ဓမ္မသဝနပုဗ္ဗေကတပုညတာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ဥပနိဿယေ
 ဟိ၊ ဥပနိဿယတို့ဖြင့်ထည်း။ ယောနိသော၊ လမ်းမှန်သော အကြောင်း
 အားဖြင့်။ အဘောဂေါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထို
 သူ၏။ ဣမိနာနိယမိတဝသေန၊ ကြောင့်၎င်း။ ဣမိနာပရိဏာမိတဝသေန၊
 ကြောင့်၎င်း။ ဣမိနာအာဘုဇိတဝသေန၊ ကြောင့်၎င်း။ ကုသလံနာမ၊
 မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ အမှီတပါးကိုဆိုအံ့။ အာရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတေသ္မိံ စိတ္တေ၊ ဌ။
 သောမနဿသဟဂတဘာဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဋ္ဌာ
 ရမ္မဏသ္မိံ၊ ဌ။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ တေစိတ္တံ၊ သည်။ သောမနဿသဟဂတံ၊
 သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ ဣ သောမနဿသဟဂတဘာဝေ၊ ဌ။ သဒ္ဓါဗဟုလတာဒိ
 နိပိ၊ သဒ္ဓါများသည်၏ အဖြစ် အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ ကာရဏာနိယေဝ၊
 အကြောင်းတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အသဒ္ဓါဒိနဉ္စ၊
 သဒ္ဓါမဲ့သောသူ စသည်တို့အား၎င်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနဉ္စ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသော သူတို့
 အား၎င်း။ ဧကန္တဣဋ္ဌာရမ္မဏဘူတံ၊ ဧကန္တဣဋ္ဌာရုံဖြစ်သော။ တထာဂတ
 ရူပမ္ပိ၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားအဆင်းတော်ကိုလည်း။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ သောမနဿံ၊
 သည်။ နုပုဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ကုသလပ္ပဝတ္တိယံ၊ ဌ။ အာနိ
 သံသံ၊ ကို။ နပဿန္တိ၊ မမြင်ကုန်။ တေသဉ္စ၊ ထိုကုသိုလ်၏ အာနိသင်ကို မမြင်
 သောသူတို့အားလည်း။ ပရေဟိ၊ တို့သည်။ ဥဿာဟံတနံ၊ တိုက်တွန်းအပ်
 သည်ဖြစ်၍။ ကုသလံ၊ ကို။ ကရောန္တာနမ္ပိ၊ ပြုကုန်သော်လည်း။ သောမနဿံ၊
 သည်။ နုပုဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါဗဟုလတာ၊ သဒ္ဓါ ပြောသည်၏
 အဖြစ်။ ဝိသုဒ္ဓိဒိဋ္ဌိတာ၊ စင်ကြယ်သော အယူရှိသည်၏ အဖြစ်။ အာနိသံသ

ဒဿာဝိတဘူ၊ ကုသိုလ်အာနိသင်ကို မြင်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်။ ဣတိဝေဓိ၊ ဤသို့လည်း။ ဧတ္ထစိတ္တော၊ ဤ။ သောမနဿသဟဂတဘာဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အပိစ-အပရောနယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတော၊ အံ။ ကောဒသမော၊ တဆယ့်တပါးသောတရားတို့သည်။ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ သံဘတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ၎င်း။ ပ။ ဥပသမာနုဿတိ၊ ၎င်း။ လူပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတော၊ ဒေါသပြော၍ ကြမ်းတမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုကြည်ရှောင်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ သိနိဒ္ဓပုဂ္ဂလသေဝနတော၊ အဒေါသပြော၍ သိမ်မွေ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမြှင့်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ပဿာဒနိယသုတ္တန္တပစ္စဝေက္ခဏတော၊ ကြည်ညိုဘွယ်သော သုတ်ကို ဆင်ခြင်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ တဓမ္မေတ္တတော၊ ထိုပီတိသို့ ညွတ်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ဣတိဣမေဟိကာရဏေဟိပိ၊ ဤအကြောင်းတို့ဖြင့်လည်း။ ဧတ္ထစိတ္တော၊ ဤ။ သောမနဿ သဟဂတဘာဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပီတိယာ သောမနဿန အဝိပ္ပယောဂ သမ္ဘဝတောတိ အဓိပ္ပာယ်ယော)။ ပန၊ ဆက်။ ဣမေသံ၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိစသော တရားတို့၏။ ဝိတ္တာရော၊ သည်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်္ဂေါ၊ ဤ။ အာဝိ၊ စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ လတ်။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ကမ္မတော၊ ကံကြောင့်၎င်း။ ဥပပတ္တိတော၊ ဥပပတ္တိဘဝကြောင့်၎င်း။ ဣန္ဒြိယပရိပါကတော၊ ဣန္ဒြိယ ရင့်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဒုရိဘာဝတော၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဣတိဣမေဟိကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧတ္ထစိတ္တော၊ ဤ။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တတော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပရေသံ၊ တို့အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ အနုပဇ္ဇာနိ၊ အပြစ်မရှိကုန်သော။ သိပ္ပာယတန ကမ္မာယတန ဝိဇ္ဇာဌာနာနိ၊ အသက်မွေးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သိပ္ပအသက်မွေးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကမ္မ အသက်မွေးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သက်ကြည့်ဗေဒင် မြွေဆိပ်ချမန္တန်စသော ဝိဇ္ဇာတို့ကို။ သိက္ခာပေတိ၊ သင်စေ၏။ ဓမ္မကထိကံ၊ တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သက္ကာရံ၊ ပူဇော်သက္ကာရကို။ ကတော၊ ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ကတာပေတိ၊ ဟောစေ၏။ “အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ပညဝါ၊ ပညာကြီးသည်။ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်လို၏”။ ဣတိ၊ သို့။ ပတ္တနံ၊ ဆုတောင်းခြင်းကို။ ပဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ နာနုပ္ပကာရံ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော။ ဒါနံ၊ အလှူကို။

(၄၇၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။ တဿ၊ အား။ ဝေရူပံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကံကို။ ဥပ
 နိဿာယ၊ ရှိ။ ကုသလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊
 သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အဗျာပဇ္ဇေ၊ ဒေါမနဿဟူသော ဗျာပါဒကင်းသော။
 လောကောရူပဘုံ၌။ ဥပပန္နဿာပိ၊ ပဋိသန္ဓေနေသောသူအားလည်း။ (ဉာဏ
 သမ္ပယုတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၌စပ်)။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဘုံ၌။ သုခိနေ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသော။
 တဿ၊ ထိုရူပဗြဟ္မာအား။ ဓမ္မပဒါ၊ တရားအစုတို့သည်။ ပ္ဍဝန္တိ၊ ထင်ကုန်
 ၏။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတုပ္ပါဒေါ၊ သတိ၌ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဒန္တော၊ ၏။ အထ၊
 ထိုသို့ သတိဖြစ်သောအခါ၌။ သောသတ္တော၊ သည်။ ခိပ္ပမေ၊ လျင်စွာသာ
 လျှင်။ ဝိသေသဘာဂီ၊ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်ဟူသော ထူးသော တရားအဖို့ရှိသည်။
 ဟေ၊ တိ၊ ၏။ ဣတိဣမိနာနယေန၊ ဖြင့်။ ဥပပတ္တိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ နိဿာယပိ၊
 မှီ၍လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ကုသလံ၊ သည်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣန္ဒြိယပရိပါကံ၊ ပညိန္ဒြေ၏ ရင့်ခြင်းသို့။
 ဥပဂတာနံ၊ ကုန်သော။ ပညာဒသကပ္ပတ္တာနံ၊ ပညာဒသကသို့ ရောက်ကုန်
 သော သတ္တဝါတို့အား။ ဣန္ဒြိယပရိပါကံ၊ ပညိန္ဒြေ၏ရင့်ခြင်းကို။ နိဿာယပိ၊
 မှီ၍လည်း။ ကုသလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယေဟိ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကိလေသာ၊ တို့ကို။
 ဝိက္ခမ္ဘိတာ၊ ခွါအပ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုကိလေသာကို ခွါပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့
 အား။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဒုရိဘာဝံ၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်ကို။ နိဿာယပိ၊
 မှီ၍လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော။ ကုသလံ၊ သည်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ၏။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ “ယောဂါဝေ ဇာယတိဘူရိ၊ အယောဂါ ဘူရိသင်္ခယော”
 တိ၊ ဟူသော။ တေမ္ပိဝစနံ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ယောဂါ၊ ဘာဝနာနှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကြောင့်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဘူရိ၊
 ပညာသည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ အယောဂါ၊ သမာဓိ၏မရှိခြင်းကြောင့်။
 ဘူရိသင်္ခယော၊ ပညာ၏ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝေ၊ သို့။ ကမ္မတော၊ ကြောင့်၎င်း။ ဥပပတ္တိတော၊ ကြောင့်၎င်း။ ဣန္ဒြိယ
 ပရိပါကတော၊ ကြောင့်၎င်း။ ကိလေသဒုရိဘာဝတော၊ ကြောင့်၎င်း။ ဣတိ
 ဣမေဟိကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တတာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၁ အပိစ-အပရောနယောကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၏။ သတ္တဓမ္မာ၊ ခုနစ်ပါးသောတရားတို့သည်။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိပုစ္ဆကတာ၊ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်တို့ကိုမှီသောမေးမြန်းခြင်း၏ များသောအဖြစ်သည်၎င်း။ ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ၊ ဆဲလက်သည်းစသော အဇ္ဈတ္တဝတ္ထု၊ သင်္ကန်းစသော ဗာဟိရဝတ္ထု၏ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ခြင်း၎င်း။ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနာ၊ သဒ္ဓါနှင့်ပညာ ဝီရိယနှင့်သမာဓိတို့၏ မျှခြင်းကို ပြုခြင်း၎င်း။ ဒုပ္ပညပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနာ၊ ခန္ဓာစသော အပြား၌ မသက်ဝင်နိုင်သော ဉာဏ်ကင်းသော ဒုဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်ကို ဝေးစွာကြည့်ရှောင်ခြင်း၎င်း။ ပညဝန္တပုဂ္ဂလသေဝနာ၊ အမျှင်းဆယ်သော လက္ခဏာကိုသိမ်းဆည်းသော ဥဒယဝယပညာနှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်း၎င်း။ ဂမ္ဘီရဉာဏစရိယ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ နက်နဲသော ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် လေ့လာအပ်ကုန်သော သုတ္တန်တို့ကိုဆင်ခြင်ခြင်း၎င်း။ တဒဓိမုတ္တတာ၊ ထိုဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂသို့ညွတ်သော စိတ်ရှိသောသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိ၊ ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်လည်း။ ဧတ္ထစိတ္တေ၊ ၌။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တတာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣမေသံ၊ ဤပရိပုစ္ဆကတာစသော ပုဒ်တို့၏။ ဝိတ္တာရော၊ သည်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ အာဝိ၊ ထင်စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ်။

စ၊ ဆက်။ ဝေယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဧတံစိတ္တံ၊ သည်။ အသင်္ခါရေန၊ သင်္ခါရကင်းသော။ အပ္ပယောဂေန၊ ပယောဂကင်းသော။ ဥပါယေန၊ အကြောင်းဖြင့်။ (ထည်)။ အနုပါယစိန္တနာယ၊ ဥပါယ်တပါးကို မကြံခြင်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ အသင်္ခါရိနာမ၊ သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ တယိဒံ-တံလူဒံစိတ္တံ၊ သည်။ ရဇနိယဝတ္ထာရမ္မဏံ၊ တပ်နှစ်ဖွယ်သော အဆင်းလျှင် အာရုံရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမေဝ၊ ဖြစ်၍သာလျှင်။ တိဝိဓေန၊ သော။ နိယမေန၊ မှတ်ခြင်းဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဒါနမယံဝါ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သီလမယံဝါ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘာဝနာမယံဝါ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။

ကထံဟောတိ၊ ကား။ ဟိ-ခွဲအံ။ ယဒါ၊ ၌။ နိလပီတလောဟိတောဒါတေသု၊ ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ပုပ္ဖါဒိသု-ပုပ္ဖဝတ္ထဓာတ်သု၊ တို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော ဒါနဝတ္ထုကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ ဝဏ္ဏဝသေန၊ အဆင်း၏ အစွမ်း

(၄၇၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဖြင့်။ အာဘုဇိတော၊ နှလုံးသွင်း၍။ “မယံ၊ ငါ၏။ ဝဏ္ဏဒါနံ၊ အဆင်း အလှသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗုဒ္ဓရတနာဒိနံ၊ တုရားရတနာ အစရှိသည်တို့အား။ ပူဇေတိ၊ ပူဇော်၏။ တဒါ၊ ဤ။ ဒါနမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဩတသ္မိံ၊ ဒါနမယဘာဝေ၊ ထိုဒါနမယအဖြစ်၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံသည်ကား။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကား။ ဘဏ္ဍာဂါရိကသင်္ဃမိတ္တော၊ ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း၏ ဘဏ္ဍာစိုးဖြစ်သော သင်္ဃမိတ္တအမတ်သည်။ ကေ၊ သော။ သုဝဏ္ဏစိတံ၊ ရွှေစီခြယ်သော။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ လဘိတော၊ ၍။ ဣဒံ၊ ဤအဝတ်သည်လည်း။ သုဝဏ္ဏဝတ္ထံ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ သမ္မာဘမ္ပုဒ္ဓေါပိ၊ သည်လည်း။ သုဝဏ္ဏဝတ္ထော၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းတော်ရှိ၏။ သုဝဏ္ဏဝတ္ထံ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော။ ဝတ္ထံ၊ သည်။ သုဝဏ္ဏဝတ္ထသယဝ၊ အားသာလျှင်။ အနုစ္ဆဝိကံ၊ လျောက်ပတ်၏။ အမှာကဉ္စ၊ ငါတို့၏လည်း။ ဝဏ္ဏဒါနံ၊ အဆင်းအလှသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ”။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ မဟာစေတီယေ၊ ၌။ အာရောပေတိ၊ တင်လှူ၏။ ဝေရူပေ၊ သော။ ကာလေ၊ ၌။ ဒါနမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ၌။ တထာရူပမေဝ၊ ဖြစ်သော။ ဒေယျမေံ၊ ကို။ လဘိတော၊ ၍။ “သေ သော၊ သည်။ မယံ၊ ငါ၏။ ကုလဝံသော ကုလဝနုက္ကမော၊ အမျိုးအနွယ်တည်း။ သော၊ သည်။ ကုလတန္တိ ကုလသန္တတိ၊ အမျိုးအစဉ်တည်း။ သော၊ သည်။ ကုလပ္ပဝေဏိ ကုလသမ္ပန္နော၊ အမျိုးအစပ်တည်း။ တေ၊ ဤဝတ်သည်။ ကုလဝတ္ထံ၊ အမျိုးဝတ်တည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဗုဒ္ဓရတနာဒိနံ၊ တို့အား။ ပူဇေတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဤ။ သီလမယံ၊ စာရိတ္တသီလမယသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ၌။ တာဒိသေန၊ သော။ ဝတ္ထုနာ၊ အလှဝတ္ထုဖြင့်။ ရတနတ္ထယသ၊ အား။ ပူဇံ၊ ကို။ ကတော၊ ၍။ “အယံဝဏ္ဏော၊ သည်။ ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆိဿတိ၊ ရောက်လတံ။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆိဿတိ၊ ရောက်လတံ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ခယဝယံ၊ ကုန်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို။ ပဋ္ဌပေသိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တဒါ၊ ၌။ ဘာဝနာမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဒါနမယံ၊ သည်။ ဟတော၊ ၍။ ဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ယဒါ၊ ၌။ တိဏိရတနာနိ၊ တို့ကို။ သဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ပူဇေန္တယ၊

အား။ ပဝတ္ထတိ၏။ တဒါ-၌။ ကာယကမ္မံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဒါ၊ ၌။
 တိဏိရတနာနိ၊ တို့ကို။ ပူဇေန္တော၊ ပူဇော်သည်ရှိသော်။ ပုတ္တဒါရဒါသ
 ကမ္ပကရပုရိသာဒယောပိ၊ သား၊ မယား၊ ကျန်အမှုလုပ်သော ယောက်ျား
 စသောသူတို့ကိုလည်း။ အာဏာပေတွာ၊ စေ၍။ ပူဇာပေတိ၊ ပူဇော်စေ၏။
 တဒါ၊ ၌။ ဝစိကမ္မံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဒါ၊ ၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ သော၊
 တဒေဝဝိဇ္ဇမာနကဝတ္ထု၊ ထိုထင်ရှားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော ဒါနဝတ္ထုကို။
 အာရဗ္ဗ၊ ၍။ “ဝတ္ထဒါနံ၊ ကို။ ဒဿာမိ၊ အံ” ။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတိ၊ ၏။
 တဒါ၊ ၌။ မုနောကမ္မံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝိနယပရိယာယံ၊
 ဝိနည်းဒေသနာသို့။ ပတွာ၊ ရောက်၍။ “ဒဿာမိ၊ ပေးလှူအံ။ ကရိဿာမိ၊
 ပြုအံ” ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါစာ၊ စကားသည်။ ဘိန္နာ၊ မြက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣမိနာလက္ခဏေန၊ ဖြင့်။ ဒါနံနာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဘိဓမ္မပရိ
 ယာယံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ၍။ ဝိဇ္ဇမာနကဝတ္ထု၊ ထင်ရှားရှိသောဝတ္ထုကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။
 ဒဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ သို့။ မနသာ၊ ဖြင့်။ စိန္တိတကာလတော၊ ကြံသော
 ကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ကုသလံ၊ ဒါနကုသိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပရဘာ
 ဂေ၌။ ကာယေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုဘွယ်ကို။
 ကရိဿတိ၊ ပြုလတံ။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာယံ၊ မဟာအဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဒါနမယံ၊ သည်။ ကာယဝစီ မနောကမ္မ
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဋီကာအဓိပ္ပာယ်။ ။ ဝိနည်းပရိယာယံဖြင့် ပေးလှူအံဟု ဝစီထေဒပြုသဖြင့် လှူအပ်
 သောဝတ္ထု၏ မစွန့်ပါသေးဘဲလျက် အဘယ့်ကြောင့် ဒါနမည်သနည်း၊ ဤသို့
 စသည်ဖြင့် စောဒနာရာသောကြောင့်-
 ဒဿာမိတိ ဝစီထေဒေန ဝတ္ထုဿ ပရိဏတတ္တာ တတောပဋ္ဌာယ ဒါနံ အာ
 ရဗ္ဗနာမ ဟောတိ၊ ယတော တဿ အတ္ထနော ပရိဏာမနာဒိသု အာပတ္တိ
 ဟောတိ၊ ဝိဇ္ဇမာနကဝတ္ထုသို့ စိန္တနကာလတော ပဋ္ဌာယ ဒါနံ အာရဗ္ဗန္တိ တတ္ထ
 ဒါနမယံ ကုသလံ ဟောတိတိ အဓိပ္ပာယ်။ န ဟိ ဒါနဝတ္ထု အဝိဇ္ဇမာနကမ္မိ
 သင်္ခရေန္တဿ ပုညံ နဟောတိတိ၊ တံ ပန ဒါနမယဿ ပုဗ္ဗဘာဂေါတိ
 တဒေဝ ထဇေယျ။ ။ ဋီကာ-၇၁-ဆ။

အနက်ကား။ ။ အဟံသည်၊ ဒဿာမိအံ၊ ဣတိ၊ သို့။ ဝစီထေဒေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္ထုဿ၊
 ဒါတဗ္ဗဝတ္ထု၏။ ပရိဏတတ္တာ၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်သို့ ညွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
 တတော ဝစီထေဒကာလတော၊ မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဝတ္ထုမ္ပိ၊ ဒါတဗ္ဗဝတ္ထုကို။

(၇၈၀)

အဋ္ဌသာလိနံအဋ္ဌကထာနိဿယ

အပရိစ္ဆန္တေပိ၊ မစွန့်သေးသော်လည်း။ (ထည့်)၊ ဧါနံ၊ သည်။ အာရဒ္ဓံနာမ၊
 အားထုတ်အပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယတော၊ အကြင်ဧါနံ၏ အားထုတ်
 အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရဟတ္ထအပတ္တေပိ၊ သူတဝါးလက်သို့ မရောက်သေး
 သော်လည်း။ (ထည့်)၊ တဿဧါတဗ္ဗဝတ္ထုဿ၊ ကို။ အတ္တနော ပရိဏာမနာဒိသု၊
 မိမိအားညွတ်စေခြင်းစသည်တို့၌။ အာပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဝစိထေဓန၊ ပေးလှူအံ့ဟု နှုတ်မြှောက်ကာမျှဖြင့်။ ဧါနံနာမ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဝိဇ္ဇမာနဝတ္ထုသို့၊ ထင်ရှားရှိသောအလှူဝတ္ထု ၌။ ဒဿာမိတိ၊ ပေးလှူအံ့ဟူ၍။
 (ထည့်)၊ ဗိန္နနကာလတော၊ ကြံသောအခါမှ။ ဝဋ္ဌာယာ၍၊ ဧါနံ၊ ဧါနံကို။ အာရဒ္ဓံ၊
 အားထုတ်ပြီး၊ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထဗိန္နနကာလေ၊ ထိုထင်ရှားရှိသောဝတ္ထု
 ကိုကြံသောကာလ၌။ ဝဝတ္ထကုသလံ၊ သည်။ (ထည့်)၊ ဧါနမယံ၊ သော။ ကုသလံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဧါနဝတ္ထု၊ ဧါနဝတ္ထုသည်။ အဝိဇ္ဇမာနကမ္ပိ၊ ထင်ရှားမရှိသော်လည်း။
 သင်္ခရာန္တဿ၊ ဧါနဝတ္ထုကို ပြုလုပ်ရှာကြံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပုညံ၊ ကုသိုလ်
 သည်။ နနဟောတိ၊ မဖြစ်သည်ကားမဟုတ်။ ဟောတိဝေ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်
 တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧါနမယံ၊ သော။ ကုသလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တံပန၊ ထိုဧါနဝတ္ထုကို ပြုလုပ်ရှာကြံသသူအား ဖြစ်သော ကုသိုလ်သည်ကား။
 ဧါနမယဿ၊ ၏။ ပုဗ္ဗဘာဝေါ၊ ရှေ့အဖို့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တဒေဝ၊ ထိုဧါနမယကုသိုလ်သို့သာလျှင်။ သဇေယျ၊ ဝင်ရာ၏။

ဝိဇ္ဇမာနဝတ္ထုသို့န္တိတေန “ဝိနာဝိဇေယျဓမ္မပရိစ္စာဂေန ဗိတ္ထုပ္ပါဒမတ္တေန ဝ
 ဧါနမယံ ကုသလံ ဥပစိတံ ဟောတိ”တိ ကေသဉ္စိ အဘိဓာဝနံ နိဝတ္တိတံ
 ဟောတိတိ။ ။ အနု-၃၆-ဆ။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယဒါ၊ ၌။ ငုတ္တပုကာရံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။
 ဘတ္ထံ၊ ကို။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ ကုလဝံသာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ သဟတ္ထာ၊ ဖြင့်။
 ဒုတနုတ္တယံ၊ ကို။ ပူဇေတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ သီလမယံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ယဒါ၊ ၌။ ကုလဝံသာဒိဝသေနဝေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပုတ္တဒါရာ
 ဒယော၊ တို့ကို။ အာဏာပေတွာ၊ စေ၍။ ပူဇာပေတိ၊ ပူဇော်စေ၏။ တဒါ၊ ၌။
 ဘစိကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ကုလဝံသာဒိဝသေနာတိ ဥဒါဟရဏမတ္တမေဝေတံ၊ အတ္တနာ သမာ
 ဗိန္နဝတ္ထဝသေန သဂ္ဂရိသဝတ္ထ ဂါဇေနပဒဝတ္ထာဒိဝသေန စာရိတ္တသီလတာ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ ဋီကာ-၇၁-ဆ။

ယဒါ၊ ၌။ “သေသော၊ သည်။ မယံ၊ ၏။ ကုလဝံသော၊ တည်း။ သော၊
 သည်။ ကုလတန္တံ၊ တည်း။ သော၊ သည်။ ကုလပ္ပဝေဏီ၊ တည်း။ တေဝတ္တံ၊

သည်။ ကုလဝတ္ထံ၊ တည်း”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဇ္ဇမာနကဝတ္ထု၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ဤ။ ဝဏ္ဏဒါနံ၊ ကို။ ဒဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတိ၊ ဤ။ တဒါ၊ ဤ။ မနောကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သီလမယံ၊ သည်။ ကာယဝစီမနောကမ္ပဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ဤ။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ သော။ တံဝတ္ထု၊ ကို။ လဘိတွာ၊ ဤ။ တိဏိရတနာနိ၊ တို့ကို။ ပူဇေတွာ၊ ဤ။ စက်မန္တော၊ စကြံသွားလျက်။ ခယဝယံ၊ ကုန်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို။ ပဋ္ဌပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တဒါ၊ ဤ။ ဘာဝနာမယံ၊ သော။ ကာယကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ သမ္ပသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းကို။ ပဋ္ဌပေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသောသူအား။ ဝစီကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ကာယဂံဝါစဂံ၊ ကိုယ်အင်္ဂါနှုတ်အင်္ဂါတို့ကို။ အစောပေတွာဝ၊ မလှုပ်စေမူ၍သာလျှင်။ မနုဿ၊ စိတ်ဖြင့်။ အာမသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းကို။ ပဋ္ဌပေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသောသူအား။ မနောကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာမယံ၊ သည်။ ကာယဝစီမနောကမ္ပဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ရူပါရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံလျှင် အာရုံရှိသော။ ဧတံကုသလံ၊ ကို။ တိဝိဓုညကိရိယဝတ္ထုဝသေန၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ပုညကိရိယာဝတ္ထုတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ နဝဟိကမ္ပဒ္ဒါရေဟိ၊ ကိုးပါးသော ကမ္ပဒ္ဒါရတို့ဖြင့်၎င်း။ ဘာဇေတွာ၊ ဤ။ ဓမ္မရာဇာ၊ တရားမင်းဘုရားသည်။ ဒဿေသိ၊ ပြတော်မူ၏။ သဒ္ဓါရမ္မဏာဒိသုပိ၊ သဒ္ဓါရုံလျှင် အာရုံရှိသောကုသိုလ်စသည်တို့၌လည်း။ ဧသေန္တနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဤ။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဘေရိသဒ္ဓါဒိသု၊ စည်ကြီးသံစသည်တို့တွင်။ ရဇ္ဇနီယံ၊ တပ်နှစ်သက်ဖွယ်သော။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ဤ။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဤ။ ဝုတ္တနယေနော၊ သာလျှင်။ တိဟိနိယမေဟိ၊ သုံးပါးသော မှတ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ဧတံကုသလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဤ။ တတ္ထ ဧတသုဒါနမယာဒိသု၊ တို့တွင်။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ ကန္ဓမူလဝိယ၊ ကြာဉ်ကြာမြစ်ကဲ့သို့။ ဥပ္ပါဋေတွာ၊ နှုတ်၍။ နီလုပ္ပလဟတ္ထကဝိယ၊ ကြာညိုလက်ကဲ့သို့လည်း။ ဟတ္ထေ၊ လက်၌။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ ဝါတုနာမ၊ ပေးလှူခြင်းငှာမည်သည်။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ပန၊ ဤ။ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ သဝတ္ထုကံ၊ စည်ကြီးစသော အသံဖြစ်ရာဝတ္ထုနှင့်တကွကို။ ကတွာ၊ ဤ။ ဒေန္တော၊ လူသည်ရှိသော်။ သဒ္ဓဒါနံ၊ အသံအလှူကို။ ဒေတိနာမ၊

(၄၈၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

လှသည်မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယဒါ၊ ဌ။ “သဒ္ဓဒါနံ၊ ကိ။ ဒဿမိအံ” ။
 ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ဘေရိမုဒိင်္ဂါဒိသု၊ စည်ကြီး၊ မုဒိန်စသည်တို့တွင်။
 အညတရတူရိယေန၊ အမှတ်မရှိတပါးပါးသောတူရိယာဖြင့်။ တိဏ္ဍရတနာနံ၊
 တို့အား။ ဥပဟာရံ၊ ပူဇော်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ “မေ၏။ သဒ္ဓဒါနံ၊ သည်။
 ဘဝိဿတိ၊ လတံ” ။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ဘေရိအာဒိနိ၊ စည်ကြီး
 စသည်တို့ကို။ ဌာ၊ ပေတိ၊ ထားစေ၏။ ဓမ္မကထိကဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ သရဘေ
 သဇ္ဇံ၊ အသံထွက်ဆေးဖြစ်သော။ တေလဖာဏိတာဒိ၊ ဆီတင်လဲစသည်ကို။
 ဒေတိ၊ လှ၏။ ဓမ္မသဝနံ၊ တရားနာခြင်းကို။ ဘောသေတိ၊ ကြွေးကြော်၏။
 ဘရတညံ၊ အသံဖြင့်သာရွတ်အပ်သော ပါဠိသက်သက်ကို။ ဘဏတိ၊ ၏။ ဓမ္မ
 ကထံ၊ အနုသန္ဓေအနက် အဓိပ္ပာယ် ဝတ္ထုသက်သေပြလျက် ဟောအပ်သော
 တရားကို။ ကထေတိ၊ ၏။ ဥပနိသိန္နကကထံ၊ အနီး၌နေသောသူအား ဟော
 ပြောသော ယပ်လဲ့တရားကို။ ကထေတိ၊ ၏။ အနုမောဒနကထံ၊ ဆွမ်း၊
 သင်္ကန်းစသည် အနုမောဒနာတရားကို။ ကထေတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဌ။ ဒါနမယံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ ယဒါ၊ ဌ။ တေဒေဝဝိဇာနံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော
 အစီအရင်ကိုသာလျှင်။ ကုလဝံသာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္ထဝသေန၊ ဝတ်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ကရောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဌ။ သီလမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဒါ၊ ဌ။
 သဗ္ဗမ္မိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တေဝိဇာနံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ “ဧတ္ထကော၊ ဤမျှ
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အယံသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဗြဟ္မလောကပ္ပမာဏောပိ၊ ဗြဟ္မ
 ပြည် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ၍။ ယေ၊ သို့။ ဂမိဿတိ၊ လတံ။
 ဝယံ၊ သို့။ ဂမိဿတိ၊ တံ” ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသနံ၊ ကို။ ပဌပေတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဌ။
 ဘာဝနာမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဒါနမယစသည်တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ ဒါနမယံ၊ သည်။ (ပကတိ) ။
 ယဒါ၊ ဌ။ ဘေရိအာဒိနိ၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သဟတ္ထာ၊ ဖြင့်။ ဥပဟာရံ၊
 ပူဇော်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ နိစ္စုပဟာရတ္ထာယ၊ အမြဲပူဇော်ခြင်းငှာ။
 ဌပေန္တောပိ၊ ထားသော်လည်း။ သဟတ္ထာ၊ ဖြင့်။ ဌပေတိ၊ ၏။ “မေ ငါ၏။
 သဒ္ဓဒါနံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ” ။ ဣတိ၊ သို့။ ဓမ္မသဝနံ၊ ကို။ ဘောသေတံ၊
 ဌာ။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဓမ္မကထံ၊ ကို။ သရတညံ၊ ကို။ ကာတံ၊ ဌာ။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဌ။
 ကာယကမ္ပံ၊ သည်။ (ဝိကတိ) ။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဒါ၊ ဌ။ “တာတာ၊ အမောင်တို့။

ဂစ္ဆထ၊ သွားကြကုန်။ အမှတ်၊ ငါတို့၏။ သဒ္ဓဒါနံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။
 (ထည့်) တိဏ္ဏရတနာနံ၊ တို့အား။ ဥပဟာရံ၊ ကိုး၊ ကရောလ၊ ပြုကြကုန်လော့။
 ဣတိ၊ သို့။ ပုတ္တဒါရာဒယော၊ တို့ကို။ (လိုက်)။ အာဏာပေတိ၊ ၏။ “မေ၊ ၏။
 သဒ္ဓဒါနံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ”။ ဣတိ၊ သို့။ စေတိယင်္ဂဏေ၊ ဌ်။ “ဣဓံ
 ဘေရိ၊ ကို။ ဣမံမုဒိင်္ဂံ၊ ဤမရိုးစည်ကို။ ဌပေထ၊ ကုန်လော့”။ ဣတိ၊ သို့။ ပုတ္တ
 ဒါရာဒယော၊ တို့ကို။ အာဏာပေတိ၊ ၏။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ ဓမ္မ
 သဝနံ၊ ကို။ ယောသေတိ၊ ၏။ ဓမ္မကထံ၊ ကို။ ကထေတိ၊ ၏။ သရဘညံ၊ ကို။
 ဘဏတိ၊ ၏။ ဘဒါ၊ ဌ်။ ဝစီကဗ္ဗ၊ သည်။ (ဝိကတိ)။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဒါ၊ ဌ်။
 ကာယင်္ဂဝါစင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ အစောပေတွာ၊ ဌ်။ “သဒ္ဓဒါနံ၊ ကို။ ဒဿာမိ၊ အံ”။
 ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ဝိဇ္ဇမာနကဝတ္ထု၊ စည်ကြီးစသော ထင်ရှားရှိသော
 ဝတ္ထုကို။ မနုဿာ၊ ဖြင့်။ ပရိစ္စတေတိ၊ စွန့်၏။ တဒါ၊ ဌ်။ နောကမ္ပံ၊ သည်သာ
 လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဒီကာအဓိပ္ပါယ်။ ။ ပန်းစသော လူအပ်သော အဆင်း၏ ဝတ္ထုကဲ့သို့ အသံသည်
 လက်ဖြင့်ယူ၍ လူအပ်သော ဝတ္ထုမဟုတ်ခဲ့၊ အဘယ်သို့လျှင် ဝိဇ္ဇမာနဝတ္ထုဖြစ်
 အံ့နည်းဟူသော စောဒနာကြောင့် “ဝိဇ္ဇမာနဝတ္ထုန္တိ ဘေရိ အာဒိ ဝတ္ထု” ဟု
 ဒီကာရှင်မိန့်သော်၊ ဘေရိအစရှိသော ဒါနသည် သဝတ္ထုကဒါနမည်သည်
 အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ ဓမ္မသဝနစောသန စသည်တို့၌ ဘေရိစသည်တို့ကဲ့သို့ ဝတ္ထု၏
 မရှိခြင်းကြောင့် အသို့လျှင် သဝတ္ထုကဒါန မည်သနည်းဟူသော စောဒနာ
 ကြောင့်-

ဓမ္မသဝနစောသနာဒိသုစ သဝတ္ထုကံ ကတွာ သဒ္ဓဿ ဒါနံ သဒ္ဓဝတ္ထုနံ
 ဌာနကရဏာနံ သသဒ္ဓပ္ပတ္တိကရဏမေဝါတိ တဿစိန္တနံ ဝိဇ္ဇမာနဝတ္ထုပရိစ္စာ
 ဂေါ ဝေဒိဝာဗ္ဗောဟု ဒီကာ(၇၁-ဆ)မိန့်သော်။

ဆနက်ကား။ ။ ဓမ္မသဝနစောသနာဒိသုစ၊ တရားနာကြွေးကြော်ခြင်းစသည်တို့
 ၌လည်း။ သဒ္ဓဝတ္ထုနံ၊ အသံ၏ဖြစ်ရာ အကြောင်းဝတ္ထု ဖြစ်ကုန်သော။ ဌာန
 ကရဏာနံ၊ ကဏ္ဍစသော ဌာန၊ ဖုဋ္ဌစသော ကရိုက်တို့၏။ သသဒ္ဓပ္ပတ္တိကရဏ
 မေဝ၊ သဝိညတ္တိကသဒ္ဓနှင့် တကွဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းပင်လျှင်။ သဝတ္ထုကံ၊ ဝတ္ထု
 နှင့် တကွကို။ ကတွာ၊ ပြ၍။ သဒ္ဓဿ၊ အသံကို။ ဒါနံ၊ လှူခြင်းမည်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုအသံအလှူကို ပေးဝေအံ့
 ဟု အသံ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ဌာန၊ ကရိုက်၊ စည်ကြီး စသည်တို့၏
 အသံနှင့် တကွ ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းကို။ စိန္တနံ၊ ကြံခြင်းသည်။ ဝါ၊ ထိုထိုသို့သော
 အခြင်းအရာအားဖြင့် စိတ်ကိုဖြစ်စေခြင်းသည်။ ‘ဝိဇ္ဇမာနဝတ္ထုပရိစ္စာဂေါ’။

(၄၈၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ထင်ရှားရှိသောဝတ္ထုကို စွန့်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ဣတိ၊ သို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
ဧ၊ (ဟောတိတိကား ပါဌသေသ)။

တဿာတိ “သဒ္ဓဒါနံ ဒဿာမိ”တိ သဒ္ဓဂတ္ထုနံ ဌာနကရဏတေရီအာဒိနံ
သသဒ္ဓပွဝတ္တိကရဏဿ စိန္တနံ တထာတထာ စိတ္တုပ္ပါဒနံ။ ။ ဆန့။

သီလမယမှ၊ သဒ္ဓါရုံရှိသော သီလမယကုသိုလ်သည်လည်း။ (ပကတိ၊
ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ မနောကမ္မံ တို့ကား ဝိကတိ)။ “သဒ္ဓဒါနံနာမ၊ မည်
သည်ကား။ မယံ၊ ဧ၊ ကုလဝံသော၊ တည်း။ ကုလတန္တိ၊ တည်း။ ကုလပု
ဝေဏီ၊ တည်း။” ။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ဘေရီအာဒိနိ၊ တို့ကို။ သဟတ္ထာ၊
ဖြင့်။ ဥပဟာရံ၊ ကို။ ကရောန္တဿစ၊ ၎င်း။ ဘေရီအာဒိနိ၊ တို့ကို။ သဟတ္ထာ၊
ဖြင့်။ စေတိယင်္ဂဏာဒိသု၊ တို့၌။ ဌပေန္တဿစ၊ ၎င်း။ ဓမ္မကထိကာနံ၊ တို့အား။
သရဘေသဇ္ဇံ၊ ကို။ သဟတ္ထာ၊ ဖြင့်။ ဒဒန္တဿစ၊ ၎င်း။ ဝတ္တသိသေန၊ ဖြင့်။
ဓမ္မသာနံ၊ သောသာနံ၊ ဓမ္မကထာကထာနံ၊ သရဘညဘဏနတ္ထာယ၊ တရားနာ
ခြင်းကိုကြွေးကြော်ခြင်း၊ တရားစကားကို ဟောခြင်း၊ သရဘညကိုရွတ်ခြင်း
ဌာ။ ဂစ္ဆန္တဿစ၊ ၎င်း။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ “သဒ္ဓဒါနံနာမ၊
ကား။ အမှကံ၊ တို့၏။ ကုလဝံသော၊ တည်း။ ကုလတန္တိ၊ တည်း။ ကုလပု
ဝေဏီ၊ တည်း။ တာတာ၊ အမောင်တို့။ ဂစ္ဆထ၊ သွားကြကုန်လော။ ဗုဒ္ဓ
ရဘနာဒိနံ၊ တို့အား။ ဥပဟာရံ၊ ကို။ ကရောထ၊ ကုန်လော” ။ ဣတိ၊ ၍။
ပုတ္တဒါရာဒယော၊ တို့ကို။ (ထည့်)။ အာဏာပေန္တဿစ၊ အား၎င်း။ ကုလ
ဝံသာဒိဝံသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဓမ္မကထံဝါ၊ ကို၎င်း။
သရဘညံဝါ၊ ကို၎င်း။ ကရောန္တဿ၊ အား၎င်း။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဧ၊ “သဒ္ဓဒါနံနာမ၊ ကား။ မယံ၊ ဧ၊ ကုလဝံသော၊ တည်း။ သဒ္ဓဒါနံ၊ ကို။
ဒဿာမိ၊ အံ” ။ ဣတိ၊ ၍။ ကာယင်္ဂဝါစင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ အစောပေတွာ၊ ၍။
မနုသာဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဇ္ဇမာနကတ္တံ၊ ကို။ ပရိစ္စုဇန္တဿ၊ အား။ မနော
ကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

ဘာဝနာမယမှ၊ သဒ္ဓါရုံလျှင် အာရုံရှိသော ဘာဝနာမယကုသိုလ်သည်
လည်း။ ယဒါ၊ ဌ။ စင်္ဂမန္တော၊ စကြံသွားလျက်။ သဒ္ဓော၊ ဌ။ ယေဝယံ၊ ကို။
ပဌပေတိ၊ ဧ။ တဒါ၊ ဌ။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပန၊ တပါး။
ကာယင်္ဂံ၊ ကို။ အစောပေတွာ၊ ၍။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ သမ္မသန္တဿ၊ အား။

ဝစီကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာယဂံဝါစင်္ဂံ၊ ကို။ အစောပေတွာ၊ ၍။
မနုဿာဝ၊ လျှင်။ သဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ကို။ သမ္ပသန္တဿ၊ အား။ မနောကမ္ပံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ သော။ ကုသလံ၊
ကို။ ဓမ္မရာဇာ၊ သည်။ တိဝိဓပုညကိရိယဝတ္ထုဝသေန၊ ဖြင့်။ နဝဟိကမ္မ
ဒ္ဓါရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘာဇေတွာ၊ ၍။ ဒဿေသိ၊ ၏။

မူလဂန္ဓာဒီသု၊ အမြစ်၊ နံသာ စသည်တို့တွင်လည်း။ ရဇ္ဇနိယံ၊ တပ်နှင့်
သက်ဖွယ်သော။ ဂန္ဓံ၊ အနံကို။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၍။
ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ တိဟိနိယမေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧတံကုသလံ၊ သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။မူလဂန္ဓာ သာရောဇဂ္ဂ၊ တစောပပဋိကောရသော၊
ဝတ္ထုပ္ပတ္တိလဉ္စေဝ၊ ဂန္ဓဂန္ဓာတိ သံဝရံ၊
ထုဂန္ဓံ ဒသဂန္ဓေဟိ၊ ပိယိမ္ပန္တံ သဒါနမေ။

တတ္ထ တေသုဒါနမယာဒီသု၊ တို့တွင်။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ မူလဂန္ဓာဒီသု၊
တို့တွင်။ ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဂန္ဓံ၊ အနံကို။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ ဂန္ဓဝသေန၊
အနံ၏အစွမ်းဖြင့်။ အာဘုဇိတွာ အဘောဂံကတွာ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကိုပြု၍။
“မယံ၊ ၏။ ဂန္ဓဒါနံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတုံ” ။ ဣတိ၊ ၍။ ဗုဒ္ဓရတနာဒိနံ၊
တို့အား။ ပူဇေတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၍။ ဒါနမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိသဗ္ဗံ၊
ဤသို့စသည် အလုံးစုံကို။ ဝတ္ထဒါနေ၊ ၍။ ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ ဝိတ္တာ
ရတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဂန္ဓာရမ္မဏမ္ပိ၊
ဂန္ဓာရုံလျှင် အာရုံရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကုသလံ၊ ကို။ ဓမ္မရာဇာ၊ သည်။
တိဝိဓပုညကိရိယဝတ္ထုဝသေန၊ ဖြင့်။ နဝဟိကမ္မဒ္ဓါရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘာဇေတွာ၊
၍။ ဒဿေသိ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ မူလရသာဒီသု၊ အမြစ်ရသာစသည်တို့တွင်။ ရဇ္ဇနိယံ၊
တပ်မက်ဖွယ်သော။ ရသံ၊ အရသာကို။ အာရမ္မဏံကတွာ၊ ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၍။
ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ တိဟိနိယမေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧတံကုသလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
၏။ တတ္ထတေသု ဒါနမယာဒီသု၊ တို့တွင်။ ယဒါ၊ ၍။ မူလရသာဒီသု၊ တို့တွင်။
ယံကိဉ္စ၊ သော။ ရဇ္ဇနိယံ၊ သော ရသဝတ္ထု၊ အရသာ၏တည်ရာဝတ္ထုကို။
လဘိတွာ၊ ၍။ ရသဝသေန၊ ဖြင့်။ အာဘုဇိတွာ အဘောဂံကတွာ၊ ၍။

(၄၈၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

“မယံ၊ ဧ၊။ ရသဒါနံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ”။ ဣတိ၊ ဤ။ ဒေတိ၊ ဧ၊။ တဒါ၊ ဌံ။ ဒါနမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊။ ဣတိသဗ္ဗံ၊ ဤသို့စသည်အလုံးစုံကို။ ဝဏ္ဏဒါနေ၊ ဌံ။ ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ ဝိတ္တာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဉ္စ၊ သိအပ်၏။

မှတ်ဖွယ်။ “မူလ၊ ကန္တ၊ မူဠာလ၊ မတ္တက၊ ခန္တ၊ တစ၊ ပတ္တ၊ ပုပ္ဖ၊ ဖလ၊ အဋ္ဌိ၊ ဝိဋ္ဌ၊ နိဿယသဟူသော ခဲဘွယ်တဆယ့်နှစ်ပါး။

မြစ်ဥစ္စယံညောက်၊ ပင်ခေါက်ရွက်ပွင့်၊ သီးဖေ့ဆင့်၊ မှုန့်နှင့်စေးဆွဲနှစ်။

ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထဒါနမယာဒိသု၊ တို့တွင်။ သီလမယေ၊ ဌံ။ “သံသဿ၊ အား။ အဒာ၊ ဤ။ ပရိဘုဉ္ဇနံနာမ၊ သုံးဆောင်ခြင်းမည်သည်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ နဒာစိဏ္ဏံ၊ အလေ့အကျက်မဟုတ်”။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ဝှါဒသန္တံ၊ တိက္ခသဟဿာနံ၊ တသောင်း၊ နှစ်ထောင်ကုန်သော ရဟန်းတို့အား။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒါပေတော၊ ဤ။ သာဓုရသံ၊ ကောင်းသောအရသာကို။ ပရိဘုတ္တဿ၊ ပွဲတော်တည်သော။ ဒုဠဂါမဏိအဘယရညော၊ ဒုဠဂါမဏိအဘယမင်း၏။ ဝတ္ထု၊ ကို။ အာဒိကတော၊ ဤ။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊ ဌံ။ ဝတ္ထုနိ၊ တို့သည်။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်၏။ အယမေဝ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ရသာရမ္မဏံ၊ သော။ ကုသလမ္မိကိုလည်း။ ဓမ္မရာဇာ၊ သည်။ တိဝိဓပုညကိရိယဝတ္ထုဝသေန၊ ဖြင့်။ နဝဟိကမ္မဒ္ဓါရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘာဇေတော၊ ဤ။ ဒသေသိ၊ ပြတော်မူ၏။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏေပိ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗလျှင် အာရုံရှိသော ကုသိုလ်၌လည်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဥော၊ ဧ၊။ (ထည့်)။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်၎င်း။ တေဇောဓာတု၊ တေဇောဓာတ်၎င်း။ ဝါယောဓာတု၊ ဝါယောဓာတ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဏိမဟာဘူတာနိ၊ တို့သည်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံနာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ထိုသို့သုံးပါးသော မဟာဘုတ်တို့သည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံမည်သော်လည်း။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ ဧတေသံပထဝီဓာတုအာဒိနံ၊ ထိုပထဝီဓာတ်စသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယောဇနံ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ အကတော၊ ဤ။ မဉ္ဇုပိဌာဒိ ဝသေန၊ ညောင်းစောင်းအင်းပျဉ်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ယောဇနာ၊ ကို။ (လိုက်)။ ကာတဗ္ဗာ၊ ဧ၊။ ဟိ-ခွဲအံ့။ ယဒါ၊ ဌံ။ မဉ္ဇုပိဌာဒိသု၊ တို့တွင်။ ယံကိဉ္စ၊ သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝတ္ထု၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၏တည်ရာဝတ္ထုကို။ လဘိတော၊ ဤ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ

ဝသေန၊ ဖြင့်။ အာဘုဇိတွာ အာဘောကံကတွာ၍။ “မယံ၊ ဧ။ ဖောဠဗ္ဗဒါနံ၊
သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ”။ ဣတိ၊ ဤ။ ဒေတိ၊ ဧ။ ပရိစ္စတေတိ၊ ဧ။ တဒါ၊ ဤ။
ဒါနမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိသဗ္ဗံ၊ ဤသို့စသည် အလုံးစုံကို။ ဝဏ္ဏ
ဒါနော၊ ဤ။ ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ ဝိတ္တာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။
ဝေယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဖောဠဗ္ဗာရမ္မဏံ၊ သော။ ကုသလမ္ပိ၊ ကိုလည်း။
ဓမ္မရာဇာ၊ သည်။ တိဝိဓပုညကိရိယဝတ္ထုဝသေန၊ ဖြင့်။ နဝဟိကမ္မဒ္ဒါရေဟိ၊
တို့ဖြင့်။ ဘာဇေတွာ၍။ ဒဿေသိ၊ ဧ။

☞

ဓမ္မာရမ္မဏေ၊ ဓမ္မာရုံ၌။ ဝါ၊ ဓမ္မာရုံလျှင် အာရုံရှိသောကုသိုလ်၌။ ဆ၊
ခြောက်ပါးကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကာနိအာယတနာနိ၊ အဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့
၎င်း။ တိတိ၊ ကုန်သော။ လက္ခဏာနိ၊ အနိစ္စသော လက္ခဏာတို့၎င်း။
တယော၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ စေတသိက်ခန္ဓာ
တို့၎င်း။ ပန္နရသ၊ ကုန်သော။ သုခမရူပါနိ၊ တို့၎င်း။ နိဗ္ဗာနံ၊ ၎င်း။ ပညတ္တိ၊
၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဓမ္မာယတနေ၊ ဓမ္မာယတန၌။ ပရိယာပန္နာစ၊ အကျုံး
ဝင်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အပရိယာပန္နာစ၊ အကျုံးမဝင်သည်လည်း
ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဓမ္မာရမ္မဏံနာမ၊ မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဓမ္မာယတနအပရိယာပန္နကား ဆအဇ္ဈတ္တိယာယတန တိလက္ခဏ
ပညတ်တည်း။ ထိုတွင် ဆအဇ္ဈတ္တိကာယတနကား အညာယတန ဖြစ်သော
ကြောင့် အပရိယာပန္နဖြစ်သည်။ တိလက္ခဏပညတ်ကား ပရဇတ္ထတော အဝိဇ္ဇ
မာန၏ အဖြစ်ကြောင့် အပရိယာပန္နဖြစ်သည်။

ပန၊ ထိုသို့ ဆအဇ္ဈတ္တိကာယတနစသည်တို့၏ ဓမ္မာရမ္မဏံ မည်သော်လည်း။
ဣမသ္မိံဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ ဧတေသံ၊ ထိုဆအဇ္ဈတ္တိကာယတန စသည်တို့၏။
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယောဇနံ၊ ကို။ အကတွာ၊ ဤ။ ဩဇဒါနပါနဒါန ဇီဝိတဒါန
ဝသေန၊ ဩဇဒါန၊ ပါနဒါန၊ ဇီဝိတဒါနတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ယောဇနာ၊ ကို။
ကတ္တဗ္ဗာ၊ ဧ။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဩဇာဒိသု၊ ဩဇာစသည်တို့တွင်။ ရဇ္ဇနိယံ၊ သော။
ဓမ္မာရမ္မဏံကို။ ကတွာ၊ ဤ။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဤ။ ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ တိဟိနိယ
မေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧတံကုသလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။

တတ္ထ၊ ထိုဒါနမယစသည်တို့တွင်။ ယဒါ၊ ဤ။ “မယံ၊ ဧ။ ဩဇဒါနံ၊ သည်။
ဘဝိဿတိ၊ လတံ”။ ဣတိ၊ ဤ။ သပ္ပိနဝနီတာဒိနိ၊ ထောပတ်၊ ဆီဦးစသည်တို့

(၄၈၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကို။ ဒေတိ၊ ဧ။ “မယံ၊ ဧ။ ပါနဒါနံ၊ အဖျော်အလှသည်။ ဘဝိဿဘိ၊
 ဖြစ်လတ်”။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ အဋ္ဌပါနာနိ၊ တို့ကို။ ဒေတိ၊ ဧ။
 “မယံ၊ ဧ။ ဇီဝိတဒါနံ၊ အသက်အလှသည်။ ဘဝိဿဘိ၊ လတ်”။ ဣတိ၊ ဤ။
 သလာကဘတ္တ သံဃဘတ္တာဒိနိ၊ သလာကဘတ်၊ သံဃဘတ်စသည်တို့ကို။
 ဒေတိ၊ ဧ။ အဖာသုကာနံဘိက္ခုနံ၊ မကျန်းမမာသော ရဟန်းတို့အား။ ဘေ
 သဇ္ဇံ၊ ဆေးကို။ ဒေတိ၊ ဧ။ ဝေဇ္ဇံ၊ ဆေးသမားကို။ ပဗ္ဗုပဋ္ဌာပေတိ၊ လုပ်ကျွေး
 စေ၏။ ဇာလံ၊ ပိုက်ကွန်ကို။ ဖာလာပေတိ၊ ဆုတ်ဖြတ်စေ၏။ ကုမိနံ၊ မြူးကို။
 ဝိဒ္ဓံသာပေတိ၊ ဖျက်ဆီးစေ၏။ သကုဏပဉ္ဇရံ၊ ငှက်လှောင်သောချိုင့်ကို။ ဝါ၊
 ချိုးအိမ်၊ ခါအိမ်စသည်ကို။ ဝိဒ္ဓံသာပေတိ၊ ဖျက်ဆီးစေ၏။ ဗန္ဓနမောက္ခံ၊
 အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်သည်ကို။ ကာရေတိ၊ ပြုစေ၏။ မာဃာတာတိဘေရိံ၊
 သား၊ ငါးမသတ်စေလင့်ဟု ကြွေးကြော်သော စည်ကြီးကို။ စရာပေတိ၊ လည်
 စေ၏။ အညာနိပိတပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဇီဝိတပရိတ္တာနတ္ထံ၊ အသက်ကို
 စောင့်ရှောင်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝေရူပါနိ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊
 တို့ကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ တဒါ၊ ဤ။ ဒါနမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

မှတ်စွယ်။ ။ မဇ္ဇ မုဗ္ဗိက သာလုကာ စောစ မောစဗ္ဗ ဇမ္ဗုဇံ၊
 ဖာရသံ နဂ္ဂိသန္တတ္ထံ၊ ပါနကံ ယာမကာလိကံ၊

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ဤ။ “ဩဒါန ပါနဒါန ဇီဝိတဒါနာနိ၊ ဩဒါန
 ပါနဒါန ဇီဝိတဒါနတို့သည်။ မယံ၊ ဧ။ ကုလဝံသော၊ တည်း။ ကုလတန္တံ၊
 တည်း။ ကုလပွဝေဏိ၊ တည်း”။ ဣတိ၊ ဤ။ ဝတ္တသီသေန၊ ဖြင့်။ ဩဒါနာဒိနိ၊
 ဩဒါန စသည်တို့ကို။ ပဝတ္တေတိ၊ ဧ။ တဒါ၊ ဤ။ သီလမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ဧ။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဓမ္မာရမ္မဏသ္မိံ၊ ဓမ္မာရုံ၌။ ခယဝယံ၊ ကုန်ခြင်း
 ပျက်ခြင်းကို။ ပဋ္ဌပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘာဝနာမယံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဧ။

ပန၊ ဆက်။ ဒါနမယံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ ပဝတ္တမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်သောကုသိုလ်
 သည်လည်း။ ယဒါ၊ ဤ။ ဩဒါန ပါနဒါန ဇီဝိတဒါနာနိ၊ တို့ကို။ သဟတ္ထာ၊
 ဖြင့်။ ဒေတိ၊ ဧ။ တဒါ၊ ဤ။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပန၊ ထိုမှ
 တပါး။ ယဒါ၊ ဤ။ ပုဉ္ဏဒါရာဒယော၊ တို့ကို။ အာဏာပေတွာ၊ ဤ။ ဒါပေတိ၊
 ဧ။ တဒါ၊ ဤ။ ဝစိကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ယဒါ၊ ဤ။ ကာယဂံဝါစဂံါနိ၊

တို့ကို။ အစောပေတွာ၊ ချီ။ “ဩဇဒါန ပါနဒါန ဇီဝိတဒါနဝသေန၊ ဖြင့်။
ဝိဇ္ဇမာနကဝတ္ထုကို။ ဒဿာမိအံ”။ ဣတိ၊ ချီ။ မနသ၊ ဖြင့်။ စိန္တေတိ၊ ဧ။
တဒါ၊ ဌ။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ဌ။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ သော။ ဝိဇ္ဇမာနကဝတ္ထုကို။
ကုလဝံသာဒိဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ သဟတ္တာ၊ ဖြင့်။ ဒေတိ၊ ဧ။ တဒါ၊ ဌ။
သီလမယံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပန၊ တပါး။ ယဒါ၊ ဌ။
ကုလဝံသာဒိဝသေနော၊ သာလျှင်။ ပုတ္တဒါရာဒယော၊ တို့ကို။ အာဏာ
ပေတွာ၊ ချီ။ ဒါပေတိ၊ ဧ။ တဒါ၊ ဌ။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပန၊
တပါး။ ယဒါ၊ ဌ။ ကုလဝံသာဒိဝသေနော၊ လျှင်။ “ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ သော။
ဝိဇ္ဇမာနကဝတ္ထုကို။ ဒဿာမိအံ”။ ဣတိ၊ ချီ။ မနသ၊ ဖြင့်။ စိန္တေတိ၊ ဧ။
တဒါ၊ ဌ။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

ပန၊ တပါး။ စင်္ဂမိတွာ၊ စင်္ကြံသွား၍။ ဓမ္မာရမ္မဏော၊ ဌ။ ခယဝယံ၊ ကို။
ပဋ္ဌပေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘာဝနာမယံ၊ ဘာဝနာမယကုသိုလ်
သည်။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ကာယင်္ဂံ၊ ကို။ အစောပေတွာ၊
ချီ။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ ခယဝယံ၊ ကို။ ပဋ္ဌပေန္တဿ၊ အား။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဧ။ ကာယင်္ဂံဝါစင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ အစောပေတွာ၊ ချီ။ မနသ၊ ဖြင့်။
ဓမ္မာရမ္မဏော၊ ဌ။ ခယဝယံ၊ ကို။ ပဋ္ဌပေန္တဿ၊ အား။ မနောကမ္မံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဧ။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာမယံ၊ ဘာဝနာမယ
ကုသိုလ်သည်။ ကာယဝစီမနောကမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဧ။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မာရမ္မဏမ္ပိ၊ သော။ ဧတံကုသလံ၊ ကို။
ဓမ္မရာဇာ၊ သည်။ တိဝိပေညကိရိယ ဝတ္ထုဝသေန၊ ဖြင့်။ နဝဟိ ကမ္မဒ္ဒါ
ရေဟိ၊ ထို့ဖြင့်။ ဘာဇေတွာ၊ ချီ။ ဒဿေသိ၊ ဧ။

ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဣဒံစိတ္တံ၊ ဤမဟာကုသိုလ်စိတ်ကို။ နာနာ
ဝတ္ထုသု၊ အထူးထူးသောဝတ္ထုတို့၌။ နာနာရမ္မဏဝသေန၊ အထူးထူးသော
အာရုံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒီပိတံ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပန၊ ထိုသို့အထူးထူး
သောဝတ္ထုတို့၌ အထူးထူးသောအာရုံ၏ အစွမ်းဖြင့် ပြအပ်သော်လည်း။ ဣဒံ
စိတ္တံ၊ ကို။ ဧကဝတ္ထုသို့မို့၊ တခုသောဝတ္ထု၌လည်း။ နာနာရမ္မဏဝသေန၊
ဖြင့်။ လဗ္ဘတိယေဝ၊ ရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ကထံလဗ္ဘတိ၊ ကား။

(၄၉၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟိ၊ ချွဲအံ။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ပစ္စယေသု၊ တို့တွင်။ စိဝရေ၊ သက်န်း၌။ ဆ၊
 ခြောက်ပါးကုန်သော။ အာရမ္မဏာနိ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။
 နဝရတ္တဿ၊ ဆိုးသစ်စဖြစ်သော။ စိဝရဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းသည်။
 မနာပေါ၊ နှလုံးကိုပွားစေတတ်သည်။ ဒဿနိယော၊ ရှုခြင်းငှာ လျှောက်ပတ်
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤမနာပဒဿနိယံဖြစ်သော အဆင်းသည်။ ဝဏ္ဏာ
 ရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံမည်၏။ ပရိဘောဂကာလေ၊ သုံးဆောင်သောကာလ၌။ ပဋ္ဌ
 ပဋ္ဌသစ္စံ၊ ပြတ်ပြတ်ဟူသော အသံကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤအသံသည်။
 သဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ သဒ္ဓါရုံမည်၏။ တတ္ထစိဝရေ၊ ၌။ ယောကာဠဂစ္ဆကာဒိ၊ နွေ၊
 အကြင်ဖအောင်းနက်စသော ဆိုးရည်ကျိုသော ရုက္ခတစ အစရှိသည်တို့၏
 အနံ့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤအနံ့သည်။ ဂန္ဓာရမ္မဏံ၊ ဂန္ဓာရုံမည်၏။

အနုသန္ဓေ။ စိဝရေ ရသာရုံမ္မဏဿ မုချတော အဘာဝါ “ပရိဘောဂရသ
 ဝသေန ကထိတ” ဟိ ဝုတ္တံ။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ။ ရသာရမ္မဏံ၊ ရသာရုံကို။ ပရိဘောဂရသဝသေန၊ သုံး
 ဆောင်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော ပီတိ၊ သောမနဿဟူသော အရသာ၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်၏။ တတ္ထစိဝရေ၊ ထိုသက်န်း၌။ ယာသုခ
 သမ္ပယိတာ၊ အကြင် ကောင်းသောအတွေ့ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤကောင်းသောအတွေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ၊
 မည်၏။ စိဝရံ၊ ကို။ ပဋိစ္စံ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နာ၊ သော။ သုခဝေဒနာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသုခဝေဒနာသည်။ ဓမ္မာရမ္မဏံ၊ မည်၏။ ပိဏ္ဏပါတေ၊ ဆွမ်း၌။
 ရသာရမ္မဏံ၊ ကို။ နိပ္ပရိယာယေနော၊ မုချအားဖြင့်သာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။
 ဝေယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ စတုသုပစ္စယေသု၊ တို့၌။ နာနာရမ္မဏဝသေန၊
 ဖြင့်။ ဘောဇနံ၊ ကို။ ကတု၊ ၌။ ဒါနမယာဒိဘောဒေါ၊ ဒါနမယ စသည်
 အပြားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဒီကာအဓိပ္ပာယ်။ ပရိဘောဂရသသည် သရုပ်အားဖြင့် အဘယ်နည်းဟု စုစီ
 ရကား “ပရိဘောဂရသော ပရိဘောဂပစ္စယံ ပီတိသောမနဿ” ဒီကာမိန္ဒ
 သော်။

ပရိဘောဂရသော၊ ပရိဘောဂရသမည်သည်။ ပရိဘောဂပစ္စယံ၊ သုံးဆောင်ခြင်း
 လျှင် အကြောင်းရှိသော၊ ပီတိသောမနဿံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ပရိဘောဂ

ပစ္စယံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ပီတိသောမနဿံ၊ သည်။ ပရိ
ဘောဂရသော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပရိဘောဂေါ ပစ္စယော တေဿ ပီတိသောမနဿဿာတိ ပရိဘောဂ
ပစ္စယံ-ပြီ။

အဘယ်ကြောင့် ပီတိ၊ သောမနဿကို ရသဟု ဆိုအပ်သနည်းဟု စဉ်ရှိရကား
“အယံ ပန ရသသမာနတာဝသေန ဂဟဏံ ဥပါဒါယ ရသာရမ္ပဏန္တိ ဝုတ္တော၊
န သဘာဝတော” မိန့်သော်။

ပန၊ ဆက်။ အယံပရိဘောဂရသော၊ ပီတိ သောမနဿ ဟုဆိုအပ်သော
ဤပရိဘောဂရသကို။ ရသသမာနတာဝသေန၊ သာတမရ၏အဖြစ်ကြောင့်
ရသာရုံနှင့် တူသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂဟဏံ၊ အရသာဟူ၍ ဟူခြင်းမှတ်ခြင်းကို။
ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊ အကြောင်းပြု၍။ ရသာရမ္ပဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။
သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ ရသာရမ္ပဏတ္ထော၊ ကြောင့်။ ရသာရမ္ပဏန္တိ၊
ဟူ၍။ နဝုတ္တော၊ အပ်။

ပီတိ၊ သောမနဿ ဟုဆိုအပ်သော ပရိဘောဂရသသည် သဘောအားဖြင့်
ရသာရုံ မဟုတ်ခဲ့သော် အဘယ်အာရုံ ဖြစ်သနည်း စောဒနာကြောင့် “သဘာ
ဝေန ပန ဂဟဏံ ဥပါဒါယ ပီတိသောမနဿ ဓမ္မာရမ္ပဏမေဝ ဟောတိတိ
သုခဝေဒနာ ဓမ္မာရမ္ပဏန္တိ ဝုတ္တံ”။

ပန၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ သဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်း
ပြု၍။ ပီတိသောမနဿံ၊ သည်။ ဓမ္မာရမ္ပဏမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုခဝေဒနာဓမ္မာရမ္ပဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အဘယ်ကြောင့် ရူပါရမ္ပဏံဝါ စသောအားဖြင့် အာရုံကိုသာ မှတ်၍ ဟော
တော်မူသနည်း၊ တာယကမ္မဒွါရံစသည်ဖြင့် ဒွါရကိုမှတ်၍ မဟောသနည်း
စဉ်ရှိရကား “ဣမဿ ပန” စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ ဆက်။ ဣမဿစိတ္တဿ၊ ဤပဌမ မဟာကုသိုလ်စိတ်၏။ အာရမ္ပဏ
မေဝ၊ အာရုံသည်သာလျှင်။ နိဗ္ဗံ၊ မြဲ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အာရမ္ပဏေန၊ နှင့်။
ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကို
ဆိုအံ့။ ဒွါရံ၊ ဒွါရသည်။ အနိဗ္ဗံ၊ မမြဲ။ ကသ္မာ၊ ကား။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏။
အနိဗ္ဗတ္တာ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကမ္မသ္မိံ၊ ကံသည်။
အနိဗ္ဗေ၊ မမြဲသည်ရှိသော်။ ဒွါရမ္ပိ၊ ဒွါရသည်လည်း။ အနိဗ္ဗမေဝ၊ မမြဲ
သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

(၄၉၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကမာမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကတာ

ကမာယကမ္မဒ္ဓါရ

ပန၊ ဆက်။ ဣမဿအတ္ထဿ၊ ဤကမ္မဒ္ဓါရတို့၏ အချင်းချင်း၌ မမြဲသည် ၏အဖြစ်ဟူသောအနက်ကို။ ပကာသနတ္ထံ၊ ဒ္ဓါရေ စရန္တိ ကမ္မာနိ ဤသို့အစ နှိုသည်ဖြင့် ပြခြင်းအကျိုးငှာ။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ မဟာအဋ္ဌကထာ ယံ၊ ၌။ ဒ္ဓါရကထာ၊ ကို။ ကထိတဘ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမဟာအဋ္ဌကထာ၌။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ တို့၎င်း။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မဒ္ဓါရနိ၊ တို့၎င်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏာနိ၊ တို့၎င်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏဒ္ဓါရနိ၊ တို့၎င်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဖဿဘ၊ တို့၎င်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဖဿဒ္ဓါရနိ၊ တို့၎င်း။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ အသံဝရာ၊ တို့၎င်း။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ အသံဝရဒ္ဓါရနိ၊ တို့၎င်း။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ သံဝရာ၊ တို့၎င်း။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ သံဝရဒ္ဓါရနိ၊ တို့၎င်း။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ကုသလကမ္မပထာ၊ တို့၎င်း။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အကုသလ ကမ္မပထာ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထကံ၊ ဤမျှသော။ ဣဒံစနံ၊ သည်။ ဒ္ဓါရ ကထာယ၊ ၏။ ဝါ၊ ၌။ မာတိကာဌပနံနာမ၊ မာတိကာထားခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ လက်ဦးထားအပ်သော မာတိကာမည်၏။

တတ္ထ တသ္မိံ မာတိကာဌပနေ၊ ထိုမာတိကာထားခြင်း၌။ ဝါ၊ လက်ဦး ထားအပ်သောမာတိကာ၌။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ တို့ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ကိဉ္စာပိဝုတ္တာနိ၊ အကယ်၍ဆိုအပ်ကုန်၏ရှင်။ ပနတထာပိ၊ ထိုသို့ဆိုအပ်ကုန် သော်လည်း။ တာနိတိဏိကမ္မာနိ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အာဒိတော၊ အစ၌။ တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မဒ္ဓါရနိ၊ တို့ကို။ ဘာဇေ တွာ၍။ ဒဿိတာနိ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မဒ္ဓါရနိ၊ တို့သည်။ ကတမဒ္ဓါနိ၊ အတယ်သည်တို့နည်း။ ကာယကမ္မဒ္ဓါရံ၊ ၎င်း။ ဝစိကမ္မဒ္ဓါရံ၊ ၎င်း။ မနောကမ္မဒ္ဓါရံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မဒ္ဓါရနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ ကာယကမ္မဒ္ဓါရန္တိဝစနေ၊ ထိုကာယကမ္မဒ္ဓါရံ ဟူသောစကား၌။ ကာယော၊ ကာယသည်။ ဥပါဒိန္နကော၊ ၎င်း။ အာဟာရ သမုဋ္ဌာနော၊ အာဟာရ သမုဋ္ဌာနကာယ၎င်း။ ဥတုသမုဋ္ဌာနော၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနကာယ ၎င်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနော၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနကာယ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုမ္ပိဓော၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကဏ္ဍ (၄၉၃)

သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တတ္ထဟသ္မိံ စတုဗ္ဗိဓေကာယေ၊ ထိုလေးပါးအပြားရှိသော ကာယတွင်။ စက္ခာယတနာဒီနိ၊ စက္ခာယတန အစရှိကုန်သော။ ဇီဝိတိန္ဒြိယပရိယန္တာနိ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ အဆုံးရှိကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနုပ္ပါနိပိ၊ ကံလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ရုပ်တို့၎င်း။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနေဝ၊ ကံသာလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ စတသော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တို့၎င်း။ ဝဏ္ဏော၊ ရူပါရုံ၎င်း။ ဂန္ဓော၊ ၎င်း။ ရသော၊ ၎င်း။ သြဇာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိပိ၊ ရုပ်တို့သည်၎င်း။ ဥပါဒိန္နကကာယောနာမ၊ မည်၏။ အာဟာရဇာနိ၊ အာဟာရကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ တာနေဝရူပါနိ၊ တို့စတုဓာတု၊ ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ သြဇာရုပ်တို့သည်လျှင်။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနိကကာယောနာမ၊ ဧ။ ဥတုဇာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ တာနေဝရူပါနိ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဥတုသမုဋ္ဌာနိက ကာယောနာမ၊ မည်ကုန်၏။ စိတ္တဇာနိ၊ စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ တာနေဝရူပါနိ၊ တို့သည်သာလျှင်။ သမုဋ္ဌာနိက ကာယောနာမ၊ မည်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ပဉ္စဝိညာဏာနိ ပဉ္စဝိညာဏဒွါရောနိ၌ အဋ္ဌဝိညာ အဋ္ဌဒွါရကိုကား စက္ခုစသောဒွါရ၊ စက္ခုဝိညာဉ်စသောဒွါရိကကဲ့သို့ ဒွါရဝန္တတက မရှိရကား မညွှန်းသတည်း။ ကာယကမ္မဒွါရ၌ ကာယ၏အပြားကို ပြလိုရကား “တတ္ထ စတုဗ္ဗိဓေ”စသည်ကို မိန့်သော်။ ကာယလေးဝါး၏ သရုပ်ကို နိယတရူပရုပ် ပါဠိအာဂတရုပ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာ ပြလိုရကား “တတ္ထ စက္ခာယတနာဒီနိ” စသည်ကို မိန့်သော်။ သဒ္ဓကိုကား အနိယတဖြစ်၍ ဝိကာရပရိစ္ဆေဒကို ရူပ၊ ရူပမဟုတ်ဖြစ်၍ ဟဒယ ဝတ္ထုကို ပါဠိအာဂတမဟုတ်ဖြစ်၍ ဤ၌မယူသတည်း။

တေသု ဥပါဒိန္နကကာယာဒိသု၊ တို့တွင်။ ကာယကမ္မဒွါရန္တိနာမ၊ ကာယကမ္မဒွါရဟူသော အမည်သည်။ ဥပါဒိန္နကကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နကကာယ၏။ နာမံ၊ အမည်သည်။ နေဝဟောတိ၊ မဖြစ်သည်သာတည်း။ ဣတရေသံ၊ ဥပါဒိန္နကကာယမှတစ်ပါးသော အာဟာရသမုဋ္ဌာနကကာယ စသည်တို့၏။ နာမံ၊ လည်း။ နေဝဟောတိ၊ မဖြစ်သည်သာတည်း။ (ဝေလိုက်)။ ပန၊ အလျော်ကို ဆိုအံ့။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနေသု၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။

(၄၉၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရူပေသု၊ ရုပ်တို့၌။ ကော၊ တခုသော။ ဝိညတ္တိ၊ ဝိညတ်သည်။ အတ္တိ၊ ၏။
 ဣဒံ၊ ဤတခုသော ဝိညတ်သည်။ ကာယကမ္မဒ္ဓါရုံနာမ၊ မည်၏။ ယံ၊ အကြင်
 ရုပ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ “ကတမန္တံ ရူပံ ကာယဝိညတ္တိ။ပ။ ဝိညတ္တိ”တိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကတမံ၊ အဘယ်မည်သော။ တံရူပံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ကာယ
 ဝိညတ္တိ၊ ကာယဝိညတ်မည်သနည်း။ ကုသလစိတ္တဿဝါ၊ ကုသိုလ်စိတ်ရှိသည်
 လည်းဖြစ်သော။ အကုသလစိတ္တဿဝါ၊ အကုသိုလ်စိတ် ရှိသည်လည်းဖြစ်
 သော။ အဗျာကတစိတ္တဿဝါ၊ အဗျာကတစိတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။
 အဘိက္ကမန္တဿဝါ၊ မရွှေ့သို့တက်သောသူ၏၎င်း။ ပဋိက္ကမန္တဿဝါ၊ နောက်သို့
 ဆုတ်သောသူ၏၎င်း။ အာ သာကေန္တဿဝါ၊ တူရုကြည့်သော သူ၏၎င်း။
 ဝိလောကေန္တဿဝါ၊ တစောင်းကြည့်သောသူ၏၎င်း။ သမိဉ္ဇေန္တဿဝါ၊ ခြေ
 လက်ကို ကျွေးသောသူ၏၎င်း။ ပသာရေန္တဿဝါ၊ ခြေလက်ကိုဆန့်သောသူ၏
 ၎င်း။ ကာယဿ၊ ရူပကာယကို။ ယာထမ္ဘနာ၊ အကြင်ထောက်ပံ့ ခိုင်မာစေ
 သောရုပ်သည်။ ယာသန္တမ္ဘနာ၊ အကြင်ကောင်းစွာထောက်ပံ့ခိုင်မာစေသော
 ရုပ်သည်။ ယံသန္တမ္ဘိတတ္ထံ၊ အကြင်ကောင်းစွာထောက်ပံ့ ခိုင်မာစေတတ်သည်
 ၏အဖြစ်သည်။ ယာဝိညတ္တိ၊ အကြင်အထူးသဖြင့် သိစေတတ်သောရုပ်သည်။
 ယာဝိညာပနာ၊ အကြင်အထူးသဖြင့် သိစေသော အခြင်းအရာသည်။ ယံဝိ
 ညာပိတတ္ထံ၊ အကြင်အထူးသဖြင့် သိစေတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။
 တံတာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဣဒံရူပံ၊ သည်။ ကာယဝိညတ္တိ၊ မည်၏။
 ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ “အဘိက္ကမန္တဿာပိ၊ ရွှေ့သို့တက်သောသူအား၎င်း။ ဝါ၊ ၏၎င်း။
 ပဋိက္ကမန္တဿာပိ၊ နောက်သို့ဆုတ်သောသူအား၎င်း။ ဝါ၊ ၏လည်းကောင်း။
 စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ရူပံ၊ စိတ္တဇရုပ်ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊
 ဖြစ်စေ၏။

အနုသန္ဓေ။ ကထံပန ဝါယောဓာတုဝသေန ထမ္ဘနာဒယော ဟောန္တိတိအာဟ
 “တတ္ထာ”တိ အာဒိ။

တတ္ထ တသို့ ရူပသမုဋ္ဌာပကစိတ္တေ၊ ထိုရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သောစိတ်သည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ (ထည့် အဋ္ဌန္တံ ရူပါနံ၌
 စပ်)။ (တနည်း)။ တတ္ထ တသို့ ဥပ္ပဇ္ဇမာနစိတ္တက္ခဏေ၌။ ပထဝီဓာတု၊ ၎င်း။
 အာပေါဓာတု၊ ၎င်း။ တေဇောဓာတု၊ ၎င်း။ ဝါယောဓာတု၊ ၎င်း။ သန္တိဿိ

တော၊ ထို ဓာတ်လေးပါးကို မှီသော။ ယောဝဏ္ဏော၊ ၎င်း။ ဂန္ဓော၊ ၎င်း။ ရသော၊ ၎င်း။ ဩဇာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌန္တံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံရူပကလာပါနံ၊ ဟို၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ အတွင်း၌။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်း ရှိသော။ ယာဝါယောဓာတု၊ အကြင် ဝါယောဓာတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာဝါယောဓာတု၊ သည်။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ သဟဇာတံ၊ တကွဖြစ်သော။ ရူပကာယံ၊ ရူပကာယကို။ သန္တမ္ပေတံ၊ ခိုင်ခံ့စေ၏။ သန္တာရေတံ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်၏။ စာလေတံ၊ လှုပ်ရှားစေ၏။ အဘိက္ကမာပေတံ၊ ရှေ့သို့တက်စေ၏။ ပဋိက္ကမာပေတံ၊ နောက်သို့ဆုတ်စေ၏။

တတ္ထ ကာသုစိတ္တသမုဋ္ဌိတဝါယောဓာတုသု၊ တို့တွင်။ ကောဝဇ္ဇနဝီထိယံ၊ တခုသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော မနောဒွါရဝီထိ၌။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ပဉ္စဒွါရဝီထိယံ ဟိ ဓမ္မအာဝဇ္ဇနာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မနောဒွါရဝီထိယံ ပန မနောဒွါရာဝဇ္ဇနမေဝ။

သတ္တသု၊ ကုန်သော။ ဇဝနေသု၊ တို့တွင်။ ပဌမဇဝနသမုဋ္ဌိတာ၊ ပဌမဇော ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤကား ဋီကာလာသောပါဌ်တည်း။ အဋ္ဌကတာ၌ကား “ပဌမ စိတ္တသမုဋ္ဌာဝိတာ ဝါယောဓာတု” ရှိ၏။ သတ္တသုဇဝနေသုကို ထောက်လျှင် ပဌမဇဝနသင့်သည်။ ရှိတိုင်းအနက်ဆိုမူ၊ ပဌမစိတ်သည်ဖြစ်စေအပ်သော ဆို၊ ဝါယောဓာတုကို သက္ကောတိ န သက္ကောတိ၌ ကတ္တားစပ်။

အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ သဟဇာတံ၊ သော။ ရူပကာယံ၊ ကို။ သန္တမ္ပေတံ၊ ခိုင်စေ ခြင်းငှာ။ သန္တာရေတံ၊ ကောင်းစွာဆောင်ခြင်းငှာ။ သက္ကောတံ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ပန၊ ဗျုတ်ရိုက်ကိုဆိုအံ့။ အပရာပရံ၊ ထိုမှဤမှ။ စာလေတံ၊ လှုပ်ရှားစေခြင်းငှာ။ နသက္ကောတံ၊ မတတ်နိုင်။

ဋီကာအဓိပ္ပာယ်။ ။ “ပဌမဇဝနသမုဋ္ဌိတာ ဝါယောဓာတု၊ ပ။ နသက္ကောတံ” ဟု အဋ္ဌကသာဆရာ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ပဌမဇောကြောင့်ဖြစ်သော ဝါယောဓာတ်သည် ဝိညာတ်ဟုဆိုအပ်သော ဝိကာရမှကင်း၏ဟု တစုံတယောက် သောသူသည် ယုံမှားရာသောကြောင့် ထိုယုံမှားကို နှစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ ဋီကာ(၇၂-ဆ)၌ ပဌမဇဝနသမုဋ္ဌိတာ ဝါယောဓာတု ယဒိဝိ တသ္မိံ၊ ခဏေ ရူပါနံ ဒေသန္တရူပတ္တိဟေတုဘာဝေန စာလေတံ နသက္ကောတံ၊ တထာဝံ ဝိညတ္တိ ဝိကာရသဟိတာဝ သာ ဝေဒိတဗ္ဗာ” ဟု မိန့်သော်။

(၄၉၆)

အဋ္ဌသာလိနိပဋ္ဌကထာနိဿယ

အနက်ကား။ ။ပဌမဇေဝနသမုဋ္ဌိတာ၊ ပဌမဇောကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါယော
 ဓာတုသည်။ တသ္မိံခဏေ၊ ထိုပဌမဇောကြောင့်ဖြစ်သောခဏ၌။ ရူပါနိ ရုပ်တို့၏။
 ဒေသန္တရပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေန၊ တပါးသောဒေသ၌ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၏အ
 ဖြစ်ဖြင့်။ ရူပကာယံကို။ (ထည့်)။ စာလေတုံ၊ လှုပ်စေခြင်းငှာ။ ယဒိဝိနသက္ခောတိ၊
 အကယ်၍ကား မတတ်နိုင်၏ရှင်။ တထာတသ္မိံ အသမတ္တဘာဝေ၊ ထိုသို့မတတ်နိုင်
 သည်၏အဖြစ်သည်။ သတိဝိ၊ ရှိသော်လည်း။ သာဝါယောဓာတု၊ ကိုး၊ ဝိညတ္တိ
 ဝိကာရသဟိတာဝ၊ ဝိညတ်ဟူသောဝိကာရနှင့် တကွဖြစ်၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဝေဒိ
 တဗ္ဗာ၊ ၏။

(သွာယမက္ခော ကထံ ဝိညာသတိတိ အာဟ) ဒေသသုတိ ဒိသာသု ယံဒိသံ ဂန္တ၊
 ကာမော အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိဝါ ခိဝိတုကာမော၊ တံဒိသာဘိမုခါနေဝ ရူပါနိ သာ
 သန္တမ္ပေတိ သန္တာရေတိ ဘာလေတိတိ တဒတိမုခဘာဝဝိကာရဝတိ ဟောတိ
 တိ။ ။နိကာ-၇၂-ဆ။

အနက်ကား။ ။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဒေသသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊
 တို့တွင်။ ယံဒိသံ၊ သို့။ ဂန္တ၊ ကာမောဝါ၊ သွားခြင်းငှာ အလိုရှိသည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ၏။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ ခိဝိတုကာမောဝါ၊ ပစ်ချလိုသည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ၏။ တံဒိသာဘိမုခါနေဝ၊ ထိုအရပ်သို့ ရှေးရှုသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်
 သော။ ရူပါနိ၊ တို့ကို။ သာ ပဌမဇေဝနသမုဋ္ဌိတာဝါယောဓာတု၊ သည်။ သန္တမ္ပေ
 တိ၊ ခိုင်ခံ့မှုလည်း ခိုင်ခံ့စေ၏။ သန္တာရေတိ၊ ကောင်းစွာမှုလည်း ဆောင်၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဝါယောဓာတု၊ သည်။ တဒတိမုခဘာဝဝိကာရဝတိ၊
 ထိုလိုအပ်သောအရပ်သို့ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ် ဟုဆိုအပ်သော ဘုတ်တို့၏ ဝိကာ
 ရရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စာလေတုံ၊ ငှာ။ အသမတ္တောယဝိ၊
 မစွမ်းနိုင်သော်လည်း။ ပဌမဇေဝနသမုဋ္ဌိတ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ ဝိညတ္တိ
 ဝိကာရသဟိတတာ၊ ကိုး၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

လိုအပ်သော အရပ်သို့ ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သောဝိကာရနှင့် ပြည့်စုံ
 သော ဝါယောဓာတ်သည် ဝိကာရနှင့်သာလျှင် တကွ ဖြစ်ရာသည် မဟုတ်
 လော၊ ဝိညတ်နှင့်တကွ မဖြစ်ရာသည်မဟုတ်လော၊ ဤသို့သော အကြံဖြစ်ရာ
 သောကြောင့် ဝိညတ်မည်သည် တဒတိမုခဘာဝဝိကာရမှ တပါးမဟုတ်၊ တဒ
 တိမုခသာဝိကာရသည်ပင်လျှင် ဝိညတ်မည်သည်ဟု ပြလိုကား “အဓိပ္ပါယ်
 သဘာဝဝိဝိကာရဝိညတ္တိတိ”ဟု မိန့်သော်။

စ၊ ဆက် အဓိပ္ပါယ်သဟဘာဝိ၊ အလိုဆန္ဒနှင့်။ ဝါ၊ ဝိတက်နှင့်တကွဖြစ်လေ့ရှိ
 သော။ ဝိကာရ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနမဟာဘုတ်တို့၏ ပကတိမှ ဆောက်ပြန်သော
 အာကာရဝိသေသသည်ပင်လျှင်။ ဝိညတ္တိ၊ ဝိညတ်မည်သည်။ ၊ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒတိမုခဘာဝဝိကာရသမ္ပိ ဝါယောဓာတု၊ သည်။

ဝိညတ္တိဝိကာရသဟိတာ၊ သည်း၊ ဟောတိ၊ ဇ၊ ဣတိ၊ သို့၊ မယာ၊ သည်း၊ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။

ဣမိဿာ သံဝဏ္ဏနာယ လဒ္ဓရကံ ဒဿေတုံ ဧဝံ ကတော အာဝဇ္ဇနဿာဝိ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကသာဝေါ ယထာမိပ္ပါယ ဝိကာရ ရူပုပ္ပါဒနေန ဥပပဇ္ဇော ဟောတိတိ အာဟ။

ဧဝံကတော ဣမိနာစကာရဏေန၊ ဤသို့ဝဋ္ဋမဇဝနသမုဋ္ဌိတဝါယော ဧတုဇ် ဝိညတ္တိဝိကာရနှင့် တကွဖြစ်သည်၏အဖြစ် ဟုဆိုအပ်သော အကြောင်းကြောင့် ပင်လျှင်၊ အာဝဇ္ဇနဿာဝိ၊ ဇလည်း၊ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကသာဝေါ၊ သည်း၊ ယထာမိပ္ပါယဝိကာရရူပုပ္ပါဒနေန၊ အကြင် အကြင် လိုအပ်သော အမိပ္ပါယ် နှင့် တကွဖြစ်လေ့ရှိသော ဝိကာရကို ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ နှင့်၊ ဥပပဇ္ဇော ယုတ္တော၊ သင့်လျော်သည်၊ ဟောတိ၊ ဇ၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဝဋ္ဋမဇဝနသမုဋ္ဌိ တာယ၊ သော၊ ဝါယောဓာတုယာ၊ ဇ၊ ဝိညတ္တိဝိကာရသဟိတသာဝေါ၊ ကိ၊ မယာ၊ သည်း၊ ဝုတ္တော၊ ဇ။

အသယံကြောင့် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းဇလည်း ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပက အဖြစ်၏အဖြစ် သည် ဖြစ်သနည်းဟူသော စောဒနာကြောင့် ယတော ဗာတ္ထိံသမိတ္တာနိ ခူပိ ရိယာပထ ဝိညတ္တိဇနကာနိ ဝုတ္တာနိတိကို မိန့်သော်။

ယတော ယသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ဗာတ္ထိံသမိတ္တာနိ၊ ထိုသည်၊ ခူပိရိယာပထ ဝိညတ္တိ ဇနကာနိ၊ ရှပ်၊ ဣရိယာပုထိ ဝိညတ်ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝုတ္တာနိ၊ ရှပ်တော်ဘုရား ဟောအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်၊ အာဝဇ္ဇနဿာဝိ၊ ဇလည်း၊ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကသာဝေါ၊ သည်း၊ ဥပ ပဇ္ဇော၊ သင့်လျော်သည်၊ ဟောတိ၊ ဇ။

ဒုတိယာဒိသုပိ၊ ဒုတိယဇော စသည်တို့၌လည်း။ ဒေသဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဇ၊ ပန၊ ထူးသည်ကို ဆိုအံ့၊ သတ္တမစိတ္တေန၊ ကြောင့်။ သမုဋ္ဌိ တာ၊ သော။ ဝါယောဓာတု၊ သည်း၊ ဟေဋ္ဌာ၌။ ဆဟိစိတ္တဟိ၊ တို့ကြောင့်။ သမုဋ္ဌိတံ၊ သော။ ဝါယောဓာတုကို။ ဥပထမ္မနပစ္စယံ၊ အထောက် အပံ့ဖြစ် သော အကြောင်းကို။ လဘိတော၊ ရှိ။ အတ္တနာ၊ နှင့်။ သဟဇာတံ၊ သော။ ရူပကာယံ၊ ကို။ သန္တမ္ပေတုံ၊ ဌာ။ သန္တာရေတုံ၊ ဌာ။ စာလေတုံ၊ ဌာ။ အဘိက္က မာပေတုံ၊ ဌာ။ ပဋိက္ကမာပေတုံ၊ ဌာ။ အာလောကာပေတုံ၊ ဌာ။ ဝိလောကာ ပေတုံ၊ ဌာ။ သမဉ္ဇာပေတုံ၊ ဌာ။ သမ္ပသာရေတုံ၊ ဌာ။ သက္ကောဘိ၊ ဇ။ တေနကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဂမနံနာမ၊ သွားခြင်းမည်သည်။ ဇာယတိ၊ ဇ။ အာဂမနံနာမ၊ လာခြင်းမည်သည်။ ဇာယတိ၊ ဇ။ ဂမနာဂမနံနာမ၊ သွားခြင်း

(၄၉၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

လာခြင်းမည်သည်။ ဇောယတိ၏။ ဇနောသည်။ ယောဇနံ၊ ယုဇနာတိုင်တိုင်။
ဂတော၊ ၏။ ဒသယောဇနံ၊ ဆယ်ယုဇနာတိုင်တိုင်။ ဂတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အနေကသဟဿဝါရံ၊ အကြိမ်
အထောင်မက များစွာ။ ဥပ္ပန္နာ၊ သော။ သတ္တမဇေန သမုဋ္ဌိတာ၊ သတ္တမဇော
ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါယောဓာတု၊ ဝါယော ဓာတ်သည်။ အာပဇ္ဇာပေတိ၊
ရောက်စေ၏။

ကျမ်းတက်။ "ဂုတ္တမေဝတ္ထံ ဥပမာယ သာဓေဇ္ဇော အာဟ "ယထာ" တိ
အာဒိ။

ဟိ တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ အံ။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ယုဂေဟိ၊ ထမ်းပိုးတို့
ဖြင့်။ အာကဗ္ဗိတဗ္ဗေ၊ ရုန်းအပ်သော။ သကဋေ၊ လည်း၌။ ပဌမယုဂေါ၊ ပဌမ
ထမ်းပိုး၌။ ယုတ္တဂေါ၊ ကသော နွားတို့သည်။ ယဂံ၊ ကို။ တာဝ၊ စွာ။
သန္တမ္ဘေတံ၊ ငှာ။ သန္တာရေတံ၊ ငှာ။ သက္ကောန္တိ၊ တတ်နိုင်ကုန်၏။ ပန၊ ဂရ
ဟာကို ဆိုအံ့။ စက္ကာလည်ဘီးကို။ နပ္ပဝဇ္ဇေန္တိယထာ၊ မလိမ့်မလည်စေနိုင်ကုန်
သကဲ့သို့။ ဒုတိယာဒိသုပိ၊ ဒုတိယထမ်းပိုးသည်တို့၌လည်း။ သေဝနယော၊
ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ထူးသည်ကို ဆိုအံ့။ သတ္တမယုဂေါ၊ ၌။
ဂေါဏေ၊ တို့ကို။ ယောဇေတွာ၊ ၍။ ယဒါ၊ ၌။ ဆေကော၊ သော။ သာရထိ၊
သည်။ ဓုရေ၊ လည်းဦး၌။ နိသီဒိတွာ၊ ၍။ ယောတ္တာနိ၊ ကန်ကြီးတို့ကို။
အာဒါယ၊ ၍။ သဗ္ဗပုရိမတော၊ အလုံးစုံသောနွားတို့၏ ရှေးဦးမှ။ ပဌာယ၊
၍။ ပတောဒလဋ္ဌိယာ၊ နှင်တံဖြင့်။ ဂေါဏေတို့ကို၊ အာကောဇေတိ၊ ရိုက်
နှက်၏။ တဒါ၊ ၌။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဂေါဏာ၊
ဟို့သည်။ (လိက်)။ ကေဗလာ၊ တူသောအားရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ တပေါင်း
တည်းတည်၍ ရုန်းအားရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဓုရဉ္စ၊ ကိုလည်း။ သန္တာ
ရေန္တိ၊ ကောင်းစွာဆောင်ကုန်၏။ စက္ကာနိစ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဝဇ္ဇေန္တိ၊ လိမ့်
လည်စေနိုင်ကုန်၏။ "သကဋံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သကဋေ၊ သည်။
(ထည့်)။ ဒသယောဇနံ၊ ဆယ်ယုဇနာ တိုင်တိုင်၎င်း။ ဝိသတိယောဇနဉ္စ၊
၎င်း။ ဂတော၊ သွား၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။
အာပါဒေန္တိယထာ၊ ရောက်ကုန်၏သို့။ ဝေတထာ၊ တူ။ ဣဒသမ္ပဒံ၊ ဤဥပမာ၏
ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁-စိတ္တပ္ပဒါနဏှ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၄၉၉)

ဟတ္ထ တေသု ဥပါဒိန္နကကာယာဒိသု၊ တို့တွင်။ ယောစိတ္တသမုဋ္ဌာနိက
ကာယော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ သောစိတ္တသမုဋ္ဌာနိကကာယော၊ သည်။
ဝိညတ္တိ၊ မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဗန၊ အဟုတ် အလျော်ကိုဆိုအံ့။
စိတ္တသမုဋ္ဌာနာယ၊ သော။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ (ပစ္စယောဋ္ဌိစပ်)၊ သဟ
ဇာတံ၊ သော။ ရူပကာယံ၊ ကို။ သန္တမ္ဘေတုံ၊ ငှာ။ သန္တာရေတုံ၊ ငှာ။ စာ
လေတုံ၊ ငှာ။ ထမ္ဘနစလနေသု၊ ခိုင်ခံ့စေခြင်း လှုပ်ရှားစေခြင်းတို့၌။ (ထည့်)။
ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့သည်။ ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်
သော။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနမဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ (ထည့်)။ ဧကော၊ သော။ အာ
ကာရဝိကာရော၊ အမအရာ အထူးသည်။ ဝါ၊ ပကတိမှ ဖောက်ပြန်သော
အရာထူးသည်။ အတ္တ၊ ရှိ၏။ အယံအာကာရဝိကာရော၊ သည်။ ဝိညတ္တိနာမ၊
ဝိညတ်မည်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ “သန္တမ္ဘေတုံ သန္တာရေတုံ စာလေတုံ သမတ္ထော”ဟု ဤမျှသော
စကားကိုသာမဆိုမူ၍ “ပစ္စယော ဘဝိတုံ”ဟူသောစကားကို ဆိုခြင်းသည်ကား
ဘုတ်တို့၏ အာကာရ ဝိသေသသည် ဝါယောဓာတ်ကဲ့သို့ ရူပကာယ၏ ထမ္ဘန
စလန ကိစ္စကို မပြီးစေ၊ စင်စစ်သော်ကား စိတ္တသမုဋ္ဌာန ဝါယောဓာတ်၏
ထမ္ဘန စလနကိစ္စကို ပြီးစေခြင်း၌ ထိုအာကာရဝိသေသသည် သဟကာရီ
ကာရဏသာ ဖြစ်သတည်းဟု ဤသို့သောအနက်ကို ပြခြင်းအကျိုးရှိသည် ဟူ၍
မှတ်။

တေန ဝုတ္တံ အဘိဓမ္မတ္ထ ဝိဘာဝိနိယာ အဘိက္ကမာဒိ ဇနကစိတ္တသမုဋ္ဌာန
ဝါယောဓာတုယာ သဟဇာတရူပ သန္တမ္ဘန သန္တာရဏ စလိတေသု သဟကာရီ
ကာရဏဘူတော ဖန္ဒမာနကာယဖန္ဒနတ်ဟေတုက ဝါယောဓာတုဝိနိမုတ္ထော
မဟန္တံ ဝါသာဏံ ဥက္ခိပန္တဿ သဗ္ဗတာမေန ဂဟဏကာလေ ဥဏာဟန
ဝိကာရော ဝိယ ရူပကာယဿ ဝရိဖန္ဒနပစ္စယသာဝေန ဥပလမ္ဘမာနော
ဝိကာရော ကာယဝိညတ္တိတိ။

“ဧကော အာကာရ ဝိကာရော”ဟူ၍ သာမညအားဖြင့်သာ အဋ္ဌကထာ၌
ဆိုလျက် အသယံကြောင့် “စိတ္တသမုဋ္ဌာန မဟာဘူတာနံ ဧကော အာကာရ
ဝိသေသော”ဟု ဋီကာရှင် ဆိုသနည်းဟူသော စောဒနာကို နှလုံးပိုက်၍
“ဟေသံ ဟိ တဒါကာရတ္ထာစ ဝါယောဓာတု ထမ္ဘေတိ စာလေတိစာတိ”ဟု
ဋီကာမိန့်သော်။

ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံစိတ္တသမုဋ္ဌာနမဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ (တဒါကာရ
ဟူသော သမာသ်ပုဒ်၌စပ်)။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ (ထည့်၊ သာဝသမ္ပန်စပ်)။

(၅၀၀) အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တဒါကာရက္ခာ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အာကာရဝိသေသဝါယောဓာတ် အားရှိ သည်၏အဖြစ်ကြောင်း၊ ဝါယောဓာတ်၊ သည်၊ သဟဇာတ်၊ သော၊ ရူပကာယံ၊ ကို၊ ထမ္ဘတိ၊ ခိုင်ခံ့မှုလည်း ခိုင်ခံ့စေ၏။ စာလေတိ၊ လျှပ်ရှားမှုလည်း လျှပ်ရှား စေ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနမဟာဘူတာနံ ဧကောအာကာရ ဝိသေသောတိ၊ ဟူ၍၊ ယော၊ သည်၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သော ဧကေသု စိတ္တသမုဋ္ဌာန မဟာဘူတာနံ အာကာရော ဧတိဿာ ဝါယော ဓာတုယာတိ တဒါကာရော၊ တဿ သာဝေါ တဒါကာရက္ခံ၊ တသ္မာ တဒါ ကာရက္ခာ ခံ။

“ဟိတ်၏ဆိုက်ရာ၊ ဤယာ၏ ကံကတ္တားကား၊ ဟိတ်၏သမ္ပန်လာမြဲ” ဟူသော နိယံတို့ရှု၍ ဝါယောဓာတ်ဟူသော ကတ္တားသည် ဟိတ်၏သမ္ပန်ဖြစ်သတည်း။ အဋ္ဌကထာ၌ အာကာရဝိကာရောဟုရှိ၏။ ဤကား အာကာရဝိသေသောဟု ရှိသည်။ ဝိကာရောတို့ ဝိသေသော ဖွင့်သည် ဟူသင့်၏။

အဋ္ဌရူပါနိ၊ အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်တို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနိဝိယ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန အစစ်ဖြစ်ကုန်၏သို့။ သာဝိညတ္တိ၊ သည်။ နစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန အစစ်မဟုတ်။

ဣဒံ၊ တဏှံ။ ယဒိ န စိတ္တ သမုဋ္ဌာနာ ကသ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာတိ ဝုတ္တန္တိ ဝုစ္ဆ သန္တာယာဟ“ယထာ”တိအာဒိ။

ပန၊ ထိုသို့သမုဋ္ဌာန အစစ်မဟုတ်သော်လည်း။ အနိစ္စာဒိဘောဒါနံ၊ အနိစ္စ စသည်အပြားရှိကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဇရာမရဏက္ခာ၊ ဇရာမရဏ၏အဖြစ် ကြောင့်။ “ဇရာမရဏံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ သင်္ခတ”န္တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံယထာ၊ ၏သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ ဝိညတ္တိ တာယ ဝိညတ္တိဝိကာရတာယ၊ ဝိကာရဟူသော ဝိညတ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာပိ၊ ယိုဝိညတ်သည်လည်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဗုဒ္ဓိဗ္ဗယ်၊ ဝိညတ္တိဝိကာရတာယာတိပဓေန ဝိညတ္တိဗဟုလာ ယာစနဗဟုလာ တိ အာဒိသုဝိယ ယာစနက္ခံ နိဝတ္တေတိ။

ပန၊ ဆက်။ ဝိညာပနက္ခာ၊ သိစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သော၊ ဤအာကာရ ဝိကာရဇာတိသည်။ ဝိညတ္တိ၊ ဝိညတ်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စုတိ၊ ဝု၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သော သော အာကာရဝိကာရော၊ ကို။ ဝိညတ္တိတိ၊

ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဇာ၊ ကိ၊ အဘယ်ကို။ ဝိညာပေတိ၊ သိစေတတ်သနည်း။ ဣတိ
စေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ဧကံ၊ တခုသော။ ကာယိကကရဏံ၊ ကာယဒွါရ၌
ဖြစ်သောစိတ်၏ ကြိယာဖြစ်သော အလိုဆန္ဒ အကြံအစည်ကို။ ဝိညာပေတိ၊
သိစေတတ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ အကြင်ဝိညတ်သည် အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေတတ်၏။ ထိုဝိညတ်ကို
မူကား စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ဤသို့ယုံမှားရာသောကြောင့် “စက္ခုပထ
သို့”ဟိ”စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ စက္ခုပထသို့၊ မျက်စိ၏အကြောင်းတော်သောခရီး၌။ ဝါ၊ မျက်စိ
၏တော်တည့်ရာ ခရီး၌။ ဌိတော၊ တည်သောသူသည်။ ဟတ္ထံဝါ၊ ကိုရင်း။
ပါဒံဝါ၊ ကိုရင်း။ ဥက္ခိပတိ၊ ချီ၏။ သီသံဝါ၊ ကိုရင်း။ ဘမုကံဝါ၊ မျက်မှောင်
ကိုရင်း။ စာလေတိ၊ လှုပ်၏။ ဟတ္ထာဒိနံ၊ လက်စသည်တို့၏။ အယံအာကာ
ရော၊ ဤချီခြင်း လှုပ်ခြင်းအစရှိသော ကြိယာသည်။ စက္ခုဝိညေယျာ၊
စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဟော၏။ ပန၊ ဗျုတ်စိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ဝိညတ္တိ၊
သည်။ စက္ခုဝိညေယျာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်သိသည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။
မနောဝိညေယျာဇေ၊ မနောဝိညာဉ်ဖြင့်သာ သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဟော၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ မနောဝိညေယျာ ဇေဝိဟိ ဝုတ္တမတ္ထံ သာဓေတုံ “စက္ခုနာဟိ”ဟိ
အာဒိ ဝုတ္တံ။

ဟိ-သစ္စံ၊ ဇာ။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ဟတ္ထဝိကာရာဒိဝသေန၊ လက်ဖောက်ပြန်ခြင်း
စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ လက်၏ရှေ့သဘောမှ ဖောက်ပြန်သော အမူအရာ
စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိပ္ပန္နမာနံ၊ တုန်လှုပ်သော။ ဝဏ္ဏာရမ္မဏံ ဇေ၊ ရူပါရုံ
ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ဇာ။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဝိညတ္တိ၊ ကို။ မနော ဒွါရိက
စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ စိန္တေတွာ၊ ဤ။ “သေ ဧသောဇနော၊ ဤသူသည်။ ဣဒဉ္စကမ္ပံ
ဣဒဉ္စကမ္ပံ၊ ဤမည်သောအမူ ဤမည်သော အမူကို။ ကာရေတိမညေ၊
ပြုစေလိုယောင်တကား”။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိပ္ပါယ်ဝိဇာနနေန၊ အလိုဆန္ဒ
အကြံအစည်ကို သိခြင်းဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အဓိပ္ပါယ်၌ ဆန္ဒော၊ တတ္ထနံဝါတိ အတ္ထော။ ၁၃။ ကာရေတိမညေ
ဟူသော ဤစကားသည် အဓိပ္ပါယ် ဉာဏသာလျှင်ဖြစ်၏။ ဝိညတ္တိဉာဏ
မဟုတ်ယောင်တကားဟု ယုံမှားရာသောကြောင့် “ကာရေတိမညေတိ ဇေတေန

(၅၀၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝတ္ထုဂဟဏာနုသာရေန ဂဟိတာယ ဝိညတ္တိယာ ယံကရဏံ ဝိညာတဗ္ဗံ။ တဿ ဝိဇာနနေန ဝိညတ္တိယာ ဝိညာတတ္ထံ ဒဿေတိ” ဟု ဋီကာမိန့်သော်။

အနက်ကား။ ။ ကာရေတိ မညေတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္ထုဂဟဏာနုသာရေန၊ တုန်လှုပ်သော အဆင်းကိုသိသော မနောဝိညာဏဝီရိယံ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဂဟိတာယ၊ ဟူအပ်သိအပ်ပြီးသော။ ဝိညတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ ယံကရဏံ၊ စိတ္တကြိယံ စိတ္တဗျာပါရံ၊ အကြင်စိတ်၏ကြိယာစိတ်၏ဗျာပါရဖြစ်သော အလိုဆန္ဒ အကြံအစည်ကို။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ။ တဿ၊ စိတ္တကရဏဿ၊ ထိုစိတ်၏ ကြိယာဗျာပါရ အလိုဆန္ဒ အကြံအစည်ကို။ ဝိဇာနနေန၊ သိသဖြင့်။ ဝိညတ္တိယာ၊ ။ ဝိညာတတ္ထံ၊ သိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ။

ယာပနာယံ တတ္ထစလနာဒိသု ဖန္ဒမာနဝတ္ထုဂဟဏဘူတံ စက္ခုဒွါရိကဇဝနံ တဿေဝါရမ္ပဏံ ကတွာ သဝဏံ ဩတရတိ။ ပုန တသ္မိံ ယေဝ မနောဒွါရေ ဝိသယံ ဝဝတ္ထာပေတွာဇဝနံ သဝဏံ ဩတရတိ။ တသ္မာ စက္ခုဒွါရိက ဓနောဒွါရိကဇဝနာနံ ဒွိန္ဒ ဇဝနဝါရာနမနန္တရံ တတိယဝါရေ ပပတ္တယာ မနောဒွါရ ဇဝနဝီရိယာဇေ ဝိညတ္တိ ဂဟိတာ။ စတုတ္ထပါရေ မနောဒွါရ ဇဝနေနေဝ ဂဟိတာယ တောယ ဝိညတ္တိယာသာဓေ၊ ဝိညာယတိ။ ဟောတိစေတ္ထ-

ဝတ္ထံ ပဌမစိတ္တေန၊ တိတံ ဒုတိယစေတသာ။
တတိယေန တု ဝိညတ္တိံ၊ သာဝံ စတုတ္ထစေတသတိ။

တ္ထောဝတာစ ကိံ ဝုတ္ထံ ဟောတိ။ ကာယဝိညတ္တိနာမ နေဝဖန္ဒနရူပကာယော။ နစ ဖန္ဒမာနဝါယောဓာတု။ အထခေါ မဟန္တံ ပါသျာဏံ ဥက္ခိပန္တဿ သဗ္ဗထာမေန ဂဟနကာလေ သရီရဿ ဥဿာဟန ဝိကာရောဝိယ ရူပကာယဿ ပရိပ္ပန္နနပစ္စယသာဓေန လန္တမာနော ဧကော အာကာရဝိကာရော ကာယဝိကာရော ကာယဝိညတ္တိ နာမာတိ ဝုတ္ထံ ဟောတိ။ နနစ ဖန္ဒမာနဝတ္ထာဒိ ဝိနိမုတ္တော ကောမိ ဝိကာရော အတ္ထိ။ တဿစ ဝံတ္ထံ ဂဟဏာနန္တရံ ဂဟဏံ ဟောတိတိ တတမေတံ ဝိညာယတိတိ အဓိပ္ပါယ ဂဟဏတော။ နဟိ ဝိညတ္တိ ဝိကာရရဟိတေသု ရုက္ခစလနာဒိသု အဓိပ္ပါယဂဟဏံ ဒိဋ္ဌိ။ ဟတ္ထ စလနာဒိသု ပန ဒိဋ္ဌိ။ တသ္မာ ဖန္ဒမာန ဝတ္ထာဒိ ဝိနိမုတ္တော ကောမိ ဝိကာရော အတ္ထိ အဓိပ္ပါယဿ ဝိညာပကောတိ သမ္ပုဋ္ဌိတဗ္ဗမေတံ ကေန္တေန။ ဉာဝကောစ ဟေတု သယံ ဂဟိတောယေဝ အတ္ထနော ဉာပေတဗ္ဗမတ္ထံ ဉာပေတိ။ န ဝိဇ္ဇမာနမတ္ထေနာတိ ဉာပေတဗ္ဗဝတ္ထုဂဟဏာနန္တရံ ဝိတေရ ဂဟဏမ္ပိ အနုမာနတော သိဋ္ဌိ။ ယဒိ ဝိကာရ ဂဟဏမေဝ ကာရဏမဓိပ္ပါယ ဂဟဏဿ။ ကသ္မာ အဂဟိတ သင်္ကေတာနံ အဓိပ္ပါယဂဟဏံ နဟောတိတိ။ နကေဝလံ ဝိကာရ ဂဟဏမေဝ အဓိပ္ပါယဂဟဏဿ ကာရဏံ။ အထခေါ ဝုရိမ သိဒ္ဓသမ္ပန္တ ဂဟဏဉ ဣမဿ ဥပနိဿယောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၈၃)

ဤစကားကို ခန္ဓဝိဘာဝိနိဒ္ဓိကာ၌ ငါတို့ဆိုပြီ။ ပုရိမသိဒ္ဓ သမ္ဗန္ဓဂဟဏဉ်
သမ္ဗန္ဓကား သင်္ကေတ ဟောတည်း။

တေဿ ပန ကာယိကကရဏဂဟဏဿ ဥဒကောဒိဂဟဏဿစ ပုရိမသိဒ္ဓသမ္ဗန္ဓ
ဂဟဏံ ဥပနိဿယော ဟောတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။မူလဒ္ဓိကာ-၇၃-ဆ။

ပုရိမသိဒ္ဓသမ္ဗန္ဓဂဟဏံနာမ ပုဗ္ဗသင်္ကေတဂဟဏံ။ ။မ ၇-၁၄၆-ဆ။

အနုသန္ဓေ။ ။ပုတ္တမတ္တံ လောကူပမာယ သာဓေဇ္ဇောအာဟ “ယထာ ကိ”တိ
အာဒိ။

တထာတံဝစံနံကို။ ဟိ-တံပါကဋ်ကရောမိအံ။ အရညေတော၌။ နိဒါ
ဿသမယေ၊ နေအခါ၌။ ဥဒကဌာနေ၊ ရေရှိရာအရပ်၌။ မနုဿ၊ တို့သည်။
“ဣမာယသညာယ၊ ဤအမှတ်ဖြင့်။ ဣခ၊ ဤအရပ်၌။ ဥဒကဿ၊ ၏။ အတ္ထိ
ဘာဝံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဇာနိဿန္တိ၊ လတ်”။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။
ရုက္ခဂ္ဂေါ၌။ တာလပဏ္ဏာဒိနိတို့ကို။ ဗန္ဓာပေန္တိ၊ ဖွဲ့စေကုန်၏။ သုရာပါနဒွါရေ၊
သေတင်းကုပ်တံခါး၌။ ဇေ၊ အလံကို။ ဥဿာပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။
ဥစ္စံ၊ မြင့်သော။ ရုက္ခံဝါ၊ ကိုမူလည်း။ ဝါတော၊ သည်။ ပဟရိတွာ၊ ၍။
စာလေတိ၊ ၏။ အန္ဓောဥဒကေ၌။ မစ္ဆော၊ ငါးသည်။ စလန္တေ၊ သော်။ ဥပရိ၌။
ဗုဗ္ဗုဋ္ဌကနိ၊ ရေပွက်တို့သည်။ ဥဋ္ဌဟန္တိ၊ ထကုန်၏။ မဟောသဿ၊ ရေအယဉ်
၏။ ဂတမဂ္ဂပရိယန္တေ၊ သွားသောလမ်း၏ အစွန်း၌။ တိဏပဏ္ဏကသဋ္ဌံ၊ မြက်
သစ်ရွက် အမှိုက်သည်။ ဥဿာရိတံ လဂ္ဂိတံ၊ ငြိတင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊
ထိုဥပမာ၌။ တာလပဏ္ဏ ဇေ သာခါစလန ဗုဗ္ဗုဋ္ဌက တိဏပဏ္ဏကသဋ္ဌေ၊ တို့ကို။
ဒိသွာ၊ မြင်၍။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ အဒိဋ္ဌမ္ပိ၊ မမြင်အပ်သော်လည်း။ “ဧတ္ထဌာနေ၌။
ဥဒကံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ်။ သုရာ၊ သေသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ်။
အယံရက္ခော၊ သည်။ ဝါတေန၊ လေသည်။ ပဟတော၊ ပုတ်ခတ်အပ်သည်။
ဘဝိဿတိ၊ လတ်။ အန္ဓောဥဒကေ၌။ မစ္ဆော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ်။ ဧတ္ထကံ
ဌာနမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ၊ ၍။ ဩသော၊ သည်။ ဂတော၊ သွားသည်။
ဘဝိဿတိ၊ လတ်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မနောဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ဇာနာတိယထာ၊
၏သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဝိညတ္တိပိ၊ ကိုလည်း။ နစက္ခုဝိညေယျာ၊
စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်သိအပ်သည်မဟုတ်။ မနောဝိညေယျာဝ၊ မနောဝိညာဉ်ဖြင့်
သာ သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ဟတ္ထဝိကာရာဒိ

(၅၀၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိပုန္ဓမာနံ၊ သော။ ဝဏ္ဏာရမ္မဏမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ၏။
ဝိညတ္တိံ ပန၊ ကိုကား။ မနောဒ္ဓါရိကစိဒတ္တန၊ ဖြင့်။ စိန္တေတွာ၊ ချ်။ သေ သော၊
သည်။ ဣဒဉ္စကမ္မံ ဣဒဉ္စကမ္မံ၊ ကို။ ကာရေတိမညေ၊ ပြုစေလိုယောင်တကား။
ဣတိ၊ သို့။ အဓိပ္ပာယ်ဝိဇာနနေန၊ အလိုဆန္ဒ အကြံအစည်ကို သိခြင်းဖြင့်။
ဇာနာတိ၊ ၏။

ကျမ်းတစ်။ ။ ဝိညတ္တိထာဝေ အညတ္တိ ကာရဏံ ဒသေတုံ “န ကေဝလဉ္ဇေသာ”
တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

စ၊ အကြောင်းတပါးကို ဆိုအံ့။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သောဝိကာရဇာတိ၊
ဤဝိကာရသဘောတရားသည်။ ဝိညာပနတောဝ၊ သိစေတတ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်သာလျှင်။ ဝိညတ္တိနာမ၊ ဝိညတ်မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ပန၊
အဟုတ်သော်ကား။ ဝိညေယျတောပိ၊ သိအပ်သည် အဖြစ်ကြောင့်လည်း။
ဝိညတ္တိယေဝနာမ၊ မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အယံ
ဝိညတ္တိ၊ သည်။ ပရေသံ၊ တပါးသောသူတို့အား။ အန္တမသော၊ ယုတ်သော
အပိုင်းအခြား အားဖြင့်။ တိရစ္ဆာနဂတာနမ္ပိ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော သတ္တဝါ
တို့အားလည်း။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တတ္ထတတ္ထ၊
ထိုထိုအရပ်၌။ သန္နိပတိတာ၊ စည်းဝေးကုန်သော။ သောဏ သိင်္ဂါလ ကာက
ဂေါဏာဒယော၊ ခွေး၊ မြေခွေး၊ ကျီး၊ နွားအစရှိသောသတ္တဝါတို့သည်။ ဒဏ္ဍံဝါ၊
တုတ်၊ လှံကန် ကိုလည်းကောင်း။ လေဉ္စူဝါ၊ ခဲကိုလည်းကောင်း။ ဂဟေတွာ၊
၍။ ပဟရဏာကာရေ၊ ပစ်အံ့သောအခြင်းအရာကို။ ဒဿိတေ၊ ပြအပ်သည်
ရှိသော်။ “အယံ၊ ဤသူသည်။ နော၊ ငါတို့အား။ ပဟရိတုကာမော၊ ပစ်ခတ်
လို၏”။ ဣတိ၊ သို့။ ဥ တွာ၊ ချ်။ ယေနဝါတေနဝါ၊ တဖြင့်တကွ။ ဝါ၊ ဟုတ်
ဟုတ်ငြားငြားသော အရပ်သို့။ ပလာယန္တိ၊ ပြေးကုန်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ သူတပါးအား ပါကဋ္ဌကာလ၌ ဝိညတ်မည်စေ၊ အပါကဋ္ဌကာလ၌
အသို့မူ၍ ဝိညတ်မည်အံ့နည်း စုဒ္ဓိရှိရကား ‘ပါကာရကုဋ္ဌာဒိ’ စသည်ကိုမိန့်သော်။

ပါကာရကုဋ္ဌာဒိအန္တရိကဿ၊ တံတိုင်းနံရံစသည် ခြားအပ်သော။ (ရဿ၊
သူတပါးအား။ အပါကဋ္ဌကာလောပိ၊ မထင်ရှားသော ကာလသည်လည်း။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မိံ၊ ခဏေ၊ ထိုခဏ၌။ ကိဉ္ဇာပိအပါကဋ္ဌာ၊ အကယ်၍ကား

မထင်ရှား၏ရှင်။ ပနတထာပိ၊ လည်း။ သမ္မုခိဘူတာနံ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သောသူတို့အား။ ပါကဋ္ဌတ္တံ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညတ္တိယေဝနာမ၊လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မှတ်စုမ်း။ ။အတ္တနာ သဟဇာတံ ရူပကာယံ စာလေတိတိ ဝုတ္တတ္တာ စောဒနံ သမုဋ္ဌာပေတိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနိကေတျာဒိနာ။

ပန၊ စောဒနာကိုဆိုအံ။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနိကေ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနိက ဖြစ်သော။ ကာယေ၊သည်။ စလန္တေ၊လှုပ်သည်ရှိသော်။ တေသမုဋ္ဌာနိကော၊တေသမုဋ္ဌာနိကဖြစ်သော။ ကာယော၊ သည်။ စလတိ၊ လှုပ်သလော။ နစလတိ၊ မလှုပ်သလော။ ဣတိအယ်၊ကား။ စောဒနာ၊တည်း။ သောပိ၊ ထိုတေသမုဋ္ဌာနိကကာယသည်လည်း။ တထေဝ၊ ထိုစိတ္တသမုဋ္ဌာနိက ကာယ အတူသာလျှင်။ စလတိ၊ ၏။ တံဂတိကောဝ၊ ထိုစိတ္တသမုဋ္ဌာနိက ကာယ၏ အလားရှိသည်သာလျှင်။ တဒနုဝတ္တိကောဝ၊ထိုစိတ္တသမုဋ္ဌာနိကကာယသို့ အစဉ်လိုက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မှတ်စုမ်း။ ။ယတသဒ္ဓါ သမာသမ္ပိ၊ သဒ္ဓိံ ပရပဒေန စေ၊
နိဂ္ဂဟိတာဝမော ပုဗ္ဗေ၊ ဇွေဘာဝေါဝါ ပရောသိယာ။

သမာသမ္ပိ၊ သမာသိ၌၊ယတသဒ္ဓါ၊ယသဒ္ဓါ တသဒ္ဓါတို့ကို၊ ပရပဒေန၊ နောက်ပုဒ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ စေသမာသိယန္တေ၊ အကယ်၍ ချဉ်းအပ်ကုန်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဧဝံသတိ၊ သော်၊ ပုဗ္ဗေ၊ ၌၊ နိဂ္ဂဟိတာဝမောဝါ၊ သည်လည်း။ သိယာ၊ ၏။ ပရော၌၊ ဇွေဘာဝေါဝါ၊ သည်တည်း။ သိယာ၊၏။

ဤပရိသေသသကို နှလုံးမှ၍ “တဂတိကော တဒနုဝတ္တိကော” ဟူအပ်လျက် တံဂတိကော တဒနုဝတ္တိကော ဟူသတည်း။

အနုသန္တေ။ ။ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဥပမာယ သာစေန္တော “ယထာ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။

ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်ထင်စွာပြအံ။ ဥဒကော၊ ရေသည်။ ဂစ္ဆန္တေ၊ စီးသည်ရှိသော်။ ဥဒကော၊ ရေ၌။ ပတိတာနိ၊ ကျကုန်သော။ သုက္ခဒဏ္ဍကတိ ဇာယဏ္ဍာဒိနိပိ၊ ခြောက်သောတုတ်၊ လှံကန်၊ မြစ်သက်ရွက် စသည်တို့သည်လည်း။ ဥဒကဂတိ ကာနေဝ၊ ရေ၏အလား ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုသည်။ ဂစ္ဆန္တေ၊ သွားသည်ရှိသော်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။ တသ္မိံ၊ သည်။ တိဋ္ဌန္တေ၊ သော်။ တိဋ္ဌန္တိယထာ၊ တည်ကုန်၏သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ ဣဒံသမ္ပဒံ

(၅၀၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ၊

အယံ ဥပမာယသမ္ပတ္တိ၊ ဤဥပမာ၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။
 (ဝေမေသာတိအာဒိ နိဂမနံ)။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။
 စိတ္တသမုဋ္ဌာနေသု၊ ကုန်သော။ ရူပေသု၊ ရုပ်တို့တွင်။ သောဝိညတ္တိ၊ ဤဝိညတ်
 သည်။ ဝါ၊ ကို။ ကာယကမ္မဒ္ဓါရိနာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
 သိအပ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ ဧဝံ ဒွါရံ ဒေသေတွာ ဣဒါနိ ကမ္မံ ဒေသေန္တော အာဟ “ယာ
 ပနာ”တိအာဒိ။

ပန၊ ဒွါရမှတပါးကမ္မကို ဆိုအံ့။ တေနဒ္ဓါရေန၊ ထိုကာယကမ္မဒ္ဓါရ်ဖြင့်။
 ဝိညာတဗ္ဗတော၊ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင်း၎င်း။ တေနဝဒ္ဓါရေန၊ ဖြင့်
 သာလျှင်။ နာမလာဘတော၊ အမည်ကိုရခြင်းကြောင့်၎င်း။ (ထည့်)။ တသ္မိံ
 ဒွါရေ၊ ထိုကာယကမ္မဒ္ဓါရ်၌။ သိဒ္ဓါ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားသော။ (သိဒ္ဓသဒ္ဓါ၏
 နိပ္ပန္န နိစ္စတ္ထစသည်ကို နစ်စေခြင်းငှာပါကဋ္ဌာဖွင့်သည်)။ ယာစေတနာ၊ သည်။
 အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယာယစေတနာယ၊ ဖြင့်။ ပါဏဉ္ဇ၊ ကိုလည်း။ ဟနတိ၊ ၏။ အဒိန္နံ၊
 ကို။ အာဒိယတိ၊ ၏။ မိစ္ဆာစာရံ၊ ကို။ စရတိ၊ ၏။ ပါဏာတိပါတာဒိဟံ၊ တို့မှ။
 ဝိရမတိ၊ ကြဉ်ရှောင်၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့။ အသက်ကို သတ်ကြောင်းစသော စေ
 တနာသည်။ ကာယကမ္မနာမ၊ မည်၏။ ဧဝံဣမိနာပါဏ်ဟနတိတိ အာဒိနာန
 ယေန၊ ဖြင့်။ ပရဝါဒိမ္ပိ၊ ပရဝါဒိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ကာယော၊
 ဝိညတ်ဟူသောကာယသည်။ ဒွါရံ၊ ဒွါရမည်၏။ တသ္မိံ ဒွါရေ၊ ထိုကာယဒ္ဓါရ်၌။
 သိဒ္ဓါ၊ ထင်ရှားသော။ စေတနာ၊ စေတနာသည်။ ကမ္မံ၊ ကံမည်၏။ ကုသလံ
 ဝါ၊ ကုသိုလ်ကံသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အကုသလံဝါ၊ အကုသိုလ်ကံသည်
 မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ ပရဝါဒိမ္ပိ၊
 သည်။ အသတိပန၊ မရှိမှုကား။ ကုသလံဝါ၊ သည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 အကုသလံဝါ၊ သည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဗျာကတံဝါ၊ သည်မူလည်း။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိကံ၊ တိက်ကို။ ပုရေတွာဝ၊ ရှိသာလျှင်။
 ဌပေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ကျမ်းတက်။ ။ ဣဒါနိ ကမ္မဝေဒ္ဓာနံ ဒွါရဝေဒ္ဓာနဉ္စ ဒေသေန္တော “တတ္ထာ”တိ
 အာဒိမာဟ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၀၇)

တတ္ထ တေသုဒ္ဓါရကမ္မေသု၊ တို့တွင်။ နဂရဒွါရံ၊ မြို့တံခါးသည်။ ကတဋ္ဌာ
 နေယေဝ၊ ပြုသောအရပ်၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ အင်္ဂုလိမတ္တမ္ပိ၊ လက်
 တသစ်မျှလည်း။ အပရာပရံ၊ ထိုမှကြီးမှ။ နသင်္ကမတိ၊ မပြောင်းမရွှေ့။ တေန
 တေနဒွါရေန၊ ထိုထိုတံခါးဖြင့်။ မဟာဇနေ၊ လူများသည်။ သဉ္ဇရတိ
 ယထာ၊ သွား၏သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူလျှင်။ ဒွါရေ၊ တံခါးသောဒွါရ၌။
 ဒွါရံ၊ တပါးသောဒွါရသည်။ နသဉ္ဇရတိ၊ မပြောင်းသွား။ ကမ္ပံပန၊ ကံမူကား။
 တသ္မိံ တသ္မိံ ဒွါရေ၊ ထိုထိုမိမိဒွါရမှတပါးသောဒွါရ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်
 ခြင်းကြောင့်။ စရတိ၊ ပြောင်းသွား၏။ တေန၊ ထိုသို့ဒွါရမပြောင်း ကံသာ
 ပြောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ “ဒွါရေ။ ပ။ ဝဝတ္ထိ
 တာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်၏။

ဂါထာနက်။ ။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့သည်။ ဒွါရေ၊ မိမိဒွါရမှ တပါးသောဒွါရ၌။
 စရန္တိ၊ ကျင်လည်ကုန်၏။ ဒွါရာ၊ ဒွါရတို့သည်။ ဒွါရစာရိနေ၊ တပါး
 သောဒွါရ၌ ကျင်လည်ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ထို့
 ကြောင့်။ ဒွါရေဟိ၊ ဒွါရတို့ဖြင့်။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့ကို။ အညမညံ ဝဝတ္ထိ
 ဟာ၊ တပါးဖြင့်တပါးကို ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဒွါရတို့တွင်။ ကမ္မေနာပိ၊ ကံဖြင့်လည်း။ ဒွါရံ၊ သည်။ နာမံ၊
 ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဒွါရေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ကမ္မံ၊ သည်။ နာမံ၊ ကို။ လဘတိ၊
 ၏။ ဟိ-တံပါကဋ် ကရောမိ၊ အံ။ ဝိညာဏာဒီနံ၊ ဝိညာဉ်စသည်တို့၏။ ဥပ္ပဇ္ဇန
 ဌာနာနိ၊ ဖြစ်ရာအရပ်တို့သည်။ ဝိညာဏဒွါရံ၊ ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ဖဿဒွါရံ၊
 ဖဿ၏ဒွါရ။ အသဝရဒွါရံ၊ အသဝရ၏ဒွါရ။ သဝရဒွါရံ၊ သဝရ၏ဒွါရ။
 ဣတိ၊ သို့။ နာမံ၊ ကို။ လဘန္တိယထာ၊ ကုန်၏သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ ကာယ
 ကမ္မဿ၊ ၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနဌာနံ၊ ဖြစ်ရာဌာနဟု ဆိုအပ်သော ကာယဝိညာတ်သည်။
 ကာယကမ္မဒွါရန္တိနာမံ၊ ကာယကမ္မဒွါရဟူသောအမည်ကို။ လဘတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ကာယကမ္မဿ ဥပ္ပဇ္ဇနဌာနန္တိ တံသဟဇာတာ ဝိညတ္တိယေဝ ဝုစ္စတိ၊
 ကိဉ္စာပိ ဟိ သာ တဿ ကေနစိ ပကာရေန ပစ္စယော နဟောတိ၊ တထာပိ
 ကမ္မဿ ဝိသေသိကာ ဝိညတ္တိ တံသဟဇာတာဟောတိတိ တဿ ဥပ္ပတ္တိဌာန
 သာဝေန ဝုတ္တာ။

(၅၀၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝစိမနောကမ္ပဒ္ဒါရေသုပိ၊ တိဋ္ဌိလည်း။ ဒေဝဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ ဤ။

ကျမ်းတက်။ ။ ခွါရဖြင့် အမည်မှန်၌ ဥပမာ ဆောင်လိုရကား “ယထာပန”
စသည်ကိုတက်သော်။

ပန-ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ တသ္မိံ တသ္မိံ ရုက္ခေ၊ ဌ။ အဓိဝတ္ထာ၊ စောင့်သော။
ဒေဝတာ၊ နတ်သည်။ သိမ္ဗလိဒေဝတာ၊ လက်ပံပင်စောင့်နတ်။ ပလာသဒေ
ဝတာ၊ ပေါက်ပင်စောင့်နတ်။ ပုစိမန္တဒေဝတာ၊ တမာပင်စောင့်နတ်။ ဖန္တန
ဒေဝတာ၊ ကြို့ပင်စောင့်နတ်။ ဣတိ၊ သို့။ တေနတေနရုက္ခေန၊ ဖြင့်။ နာမံ၊
ကို။ လဘတိယထာ၊ ဤသို့။ ဝေမေဝ၊ တူသာလျှင်။ ကာယဒ္ဒါရေန၊ ကာယ
ဒ္ဒါရဖြင့်။ ကတံ၊ သော။ ကမ္မမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ကာယကမ္မံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဒ္ဒါရေန၊ ဖြင့်။ နာမံကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဝစိကမ္မမနောကမ္ပသုပိ၊ တိဋ္ဌိလည်း။
ဒေဝဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထိုကာယကမ္မတို့တွင်။
ကာယော၊ ကာယသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အညံ၊
တပါးတည်း။ ကာယေန၊ ကာယဒ္ဒါရ ဖြင့်။ ကတတ္တာပန၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်ကား။ တံကမ္မံကို။ ကာယကမ္မန္တိ၊ ကာယကံဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။ တေန၊
ထို့ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာစရိယာ၊ တို့သည်။ “ကာယေန။ ပ။ အညမညံဝဝတ္ထိ
တာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဆိုကုန်ပြီ။

ဂါထာနက်။ ။ ကာယေန၊ ကာယဒ္ဒါရဖြင့်။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ စေကတံ၊
အကယ်၍ပြုအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ ကာယကမ္မန္တိ၊ ကာယကံဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။
ကာယော၊ ကာယဒ္ဒါရကို၎င်း။ ကာယကမ္မဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အညမညံဝဝတ္ထိ
တာ၊ တပါးဖြင့် တပါးကိုမှတ်အပ်ကုန်၏။

သုစိယာ၊ အပ်ဖြင့်။ ကမ္မံ၊ ကို။ စေကတံ၊ အကယ်၍ ပြုအပ်သည်ဖြစ်အံ့။
သုစိကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။ သုစိ၊ ကို၎င်း။ သုစိကမ္မဉ္စ၊ ကို၎င်း။
အညမညံဝဝတ္ထိတာ၊ ကုန်၏။

ဝါသိယာ၊ ပဲခွပ်ဖြင့်။ ကမ္မံ၊ အမှုကို။ စေကတံ၊ အံ့။ ဝါသိကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။
ဝုစ္စတိ၊ ဤ။ ဝါသိ၊ ကို၎င်း။ ဝါသိကမ္မဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အညမညံဝဝတ္ထိတာ၊
ကုန်၏။

၁-စိတ္တပ္ပဒါနဏှ-ကာမာဝစရကုသလဒ္ဓါရုံကထာ (၅၀၉)

ပုရိသေန၊ ယောကျ်ားသည်။ ကမ္မံ၊ ကို။ စေကတံ၊ အံ့။ ပုရိသကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ၊ ဤ။ ပုရိသောစ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပုရိသကမ္မဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အညမညံဝဝတ္တိတာ၊ ကုန်၏။

ဝေမေဝံ၊ ဤအတူ။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မံ၊ ကို။ စေကတံ၊ အံ့။ ကာယကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ၊ ဤ။ ကာယောစ၊ ကိုရင်း။ ကာယကမ္မဉ္စ၊ ကိုရင်း။ အညမညံ ဝဝတ္တိတာ၊ ကုန်၏။

၄၈၈။ ။ ယထာဝုတ္တ ဝဝတ္တာန နိယမကို မယူမူ၍ ဒွါရေစရန္တိ ကမ္မာနိ စသည်ကိုသိလျှင် ဟူ၍ စောကေသရာသည် ဝေသန္တေ စသည်ဖြင့် စောဒနာသတည်း။

ဝေ၊ ဤသို့ ကံတို့၏ဒွါရတပါး၌ ကျင်လည်ခြင်း တပါးဖြင့် တပါးကို မှတ်ခြင်းအမည်ကိုရခြင်းသည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဒွါရဝဝတ္တာနံ၊ ဒွါရတို့မှတ်ခြင်းသည်။ နေဝယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကမ္မဝဝတ္တာနံ၊ ကံကို မှတ်ခြင်းသည်။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကထံကေနကာရဏေန၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ နယုဇ္ဇတိ၊ နည်း။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယဝိညတ္တိယံ၊ ကာယဝိညတ်၌။ “ဒွါရေစရန္တိကမ္မာနိ” တိ၊ ကမ္မာနိဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဆိုခြင်းကြောင့်။ ဝစိကမ္မမ္ပိ၊ ဝစိကံသည်လည်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုသို့ဝစိကံသည်လည်း ကာယဝိညတ်၌ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အဿာ ကာယဝိညတ္တိယာ၊ ထိုကာယဝိညတ်ကို။ “ကာယကမ္မဒ္ဓါရုံ” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္တာနံ၊ မှတ်ခြင်းသည်။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကာယကမ္မဉ္စ၊ ကာယကံသည်လည်း။ ဝစိဝိညတ္တိယမ္ပိ၊ ဝစိဝိညတ်၌လည်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုသို့ ကာယကံ၏လည်း ဝစိဝိညတ်၌ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အဿကာယကမ္မဿ၊ ကို။ “ကာယကမ္မ” န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္တာနံ၊ မှတ်ခြင်းသည်။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ နေဝနယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်သည်ကား မဟုတ်။ ယုဇ္ဇတိဝေ၊ သတည်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ ကာယဝိညတ္တိယာ၊ ၏။ (တာသမ္ပန်ထည့်)။ ယေဘုယျေန ပုတ္တိတာယစေဝ၊ များသောအားဖြင့် ကာယကံ၏သာ ဖြစ်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တဗ္ဗဟုလပုတ္တိတာယစ၊ ထိုကာယဒွါရ၌သာလျှင် ကာယကံ၏ များစွာဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ကာယကမ္မမေဝ၊ ကာယကံသည်သာလျှင်။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ကာယဝိညတ္တိယံ၊ ကာယဝိညတ်၌။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတရာနိ၊

(၅၁၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကဿကံမှ တပါးသော ဝစိကံ၊ ပနောကံတို့သည်။ နပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်။ ကဿ
 ကမ္မဿ၊ ၏။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ တသ္မာပဝတ္တိတော၊ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ အဿာကဿဝိညတ္တိယာ၊ ၏။ ကဿကမ္မဒ္ဓါရဉာဏေါ၊
 ကဿကမ္မဒ္ဓါရ အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ကဿကမ္မဒ္ဓါရဟူသော အမည်သည်။
 သိဒ္ဓေါ၊ ၏။ ဗြာဟ္မဏဂါမ အဓမ္မဝန နာဂဗနာဒိနံ၊ ပုဏ္ဏားရွာ သရက်တော
 ကံကော်တောစသည်တို့၏။ ဗြာဟ္မဏ ဂါမာဒိဘာဇေါဝိယ၊ ပုဏ္ဏားရွာ အစရှိ
 သည်တို့၏ အဖြစ်ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒ္ဓါရဝတ္တနံ၊ ကံဖြင့်
 ဒ္ဓါရကိမ္မတ်ခြင်းသည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကဿကမ္မံ၊ သည်။
 ကဿဒ္ဓါရမ္ပိယေဝ၊ ကဿဒ္ဓါရ၌ သာလျှင်။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။ ပဝတ္တကံ၊
 ဖြစ်၏။ အပ္ပံ၊ အနည်းငယ်။ ဝစိဒ္ဓါရေ၊ ၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ကဿဒ္ဓါရေ၊ ၌။
 ကဿကမ္မဿ၊ ၏။ (ထည့်)။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။ တသ္မာပဝတ္တိတော၊ ထိုသို့
 ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တေဿကဿကမ္မဿ၊ ၏။ ကဿကမ္မဘာဇေါ၊ ကဿ
 ကံ၏အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ကဿကံဟူသော အမည်သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီး၏။
 ဝနစရကထုလ္လကုမာရိကာဒိဂေါစရာနံ၊ တော၌ ကျင်လည်သောမုဆိုး ဟိုင်းမ
 စသည်အိမ်၌ဆွမ်းခံသော ရဟန်းတို့၏။ ဝနစရကာဒိဘာဇေါဝိယ၊ ဝနစရက
 စသည်တို့၏ အဖြစ်ကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ ဝနစရကစသော အမည်ကဲ့သို့တည်း။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇေယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မဝတ္တနာမ္ပိ၊ ဒ္ဓါရဖြင့်
 ကံကိမ္မတ်ခြင်းသည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကား
 တရပ် အပြီးသတ်တည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဌာနီဖြင့် ဌာနကို မှတ်သည်ကား ယေဘုယျဝုတ္တိနည်း၊ ဌာနဖြင့်
 ဌာနီကို မှတ်သည်ကား တဗ္ဗဟုလဝုတ္တိနည်း။

ကဿကမ္မဒ္ဓါရကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ဝစိကမ္မဒ္ဓါရကထာ

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဝစိကမ္မဒ္ဓါရကထာယံ၊ ၌။ ဝါစာနာမ၊ ဝါစာမည်သည်။
 စေတနာဝိရတိသဒ္ဓဝသေန၊ စေတနာ၊ ဝိရတိ၊ သဒ္ဓတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိဝိဓာ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ တာသုတိသုဝါစာသု၊ တို့တွင်။ “တိက္ခဝေ၊ တို့။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကထာ (၅၁၁)

စတုဟိ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံသော။ ဝါစာ၊ စကားသည်။ သုဘာသိတာ၊ ကောင်းစွာဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုဗ္ဗာသိတာ၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သည်။ နောဟောတိ၊ မဖြစ်။ အနုဝဇ္ဇာစ၊ အပြစ်မရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိညုနံ၊ ပညာရှိတို့သည်။ အနုဝဇ္ဇာစ၊ မကဲ့ရဲ့ဆိုက်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤပါဠိ၌။ အာဂတာ၊ လာသော။ အယံဝါစာ၊ သည်။ စေတနာဝါစာနာမ၊ မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ “အနုပဝဇ္ဇာစ ဝိညုနံ” ဟု ယောဇနာ၌ လာသည်ကား သင့်နိုးထင်သည်။ ဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတာတိ ဧတ္ထ သုဘာသိတသာသနသင်္ခါတာ အဝိသုဏဝါစာ၊ ဓမ္မသာသန သင်္ခါတော အသမ္ပပ္ပလာပေါ၊ ဝိယသာသနသင်္ခါတာ အဖရသဝါစာ၊ သစ္စသာသန သင်္ခါတော အမုသဝါဒေါစာတိ တောဝါစာ တထာပဝတ္ထာ စေတနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဝိသုဘာ ၇၅-ဆ။

“စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ဝစီဒုစ္စရိတေဟိ၊ ဝစီဒုစ္စရိုက်တို့မှ။ ယာအာရတိ၊ အကြင်ဝေးစွာကြည်ခြင်းသည်။ ယာဝိရတိ၊ အကြင်ကင်း၍ ကြည်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံဝိရတိ၊ ကို။ သမ္မာဝါစာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဂတာ၊ လာ။ အယံဝါစာ၊ သည်။ ဝိရတိဝါစာနာမ၊ မည်၏။ “ဝါစာ၊ ဆိုအပ်သောစကား။ ဂိရာ၊ ဆိုအပ်သောစကား။ ဗျပ္ပထော၊ အနက်ကို သိခြင်းငှာ လိုသော သိစေခြင်းငှာလိုသောသူတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော စကား။ ဥဒီရဏံ၊ မြှက်ဆိုအပ်သောစကား။ ဧသံသော၊ အသံ။ ဧသံသကမ္ပံ၊ အသံဟူသောအမှု။ ဝါစာ၊ ဆိုအပ်သောစကား။ ဝစီဘေဒေါဝစီဝိသေသော၊ လိုအပ်သောအနက်ကို သိစေတတ်သော စကားအထူး”။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤ။ အာဂတာ၊ လာသော။ အယံဝါစာ၊ သည်။ သဒ္ဓဝါစာနာမ၊ မည်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ “ဝုစ္စတိတိ ဝါစာ၊ ဂိရိယတိတိ ဂိရာ။ ဝါစာစ သာ ပထောစ အတ္ထံ ဉာတုကာမာနံ ဉာပေတုကာမာနဉ္စ ဗျပ္ပထော”။ ဝါစာယ ဗျော ပထေ၊ ဟူသော သဒ္ဓနီတိသုတ်ဖြင့် ပတနောင်းသောကြောင့် ဝါစာသဒ္ဓါကို ဗျုပ္ပိ၍ ပဋ္ဌေသော် ရောက်လျက် ဗျပ္ပထောပြီးသည်။ “ဥဒီယတေ ဥဒီရဏံ။ ဤရဇာတု ယုပစ္စယော၊ စုသနံ ဧသံသော။ ဧသံသောဝ ကမ္ပံ ဧသံသကမ္ပံ၊ အဓိပ္ပေတတ္ထ ဉာပကော ဝစီဝိသေသော ဝစီဘေဒေါ”။

တာသု တိသု ဝါစာသု၊ တို့တွင်။ ဝစီကမ္ပဒ္ဓါရန္တိနာမံ၊ သည်။ စေတနာယ၊ ၏။ နာမံ၊ သည်။ နောဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဝိရတိယာ၊ ၏။ နာမံ၊ သည်။ နဟောတိ၊

(၅၁၂)

* အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ သံဟသဒ္ဓါ၊ အသံနှင့်တကွသော။ ကော၊ တခုသော။ ယာဝိညတ္တိ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤဝိညတ်သည်။ ဝစီကမ္မဒ္ဓါရံ နာမ၊ မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ တကွဖြစ်ကာမျှကိုယူ၍ သဟသဒ္ဓါကို ဆိုသည်။ အဖြစ်အချုပ်တူသည် မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် “စိတ္တာနုပရိဝတ္တိတဿ ပန သော ယာဝ နသဒ္ဓဘာဝိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ” ဟု နိကာ (၇၅-ဆ၊ မိန့်၏။

ယံရူပံကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “ကတမန္တံ။ ပ။ ဝစီဝိညတ္တိ” တံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟော အပ်ပြီ။ ယံရူပံ၊ အကြင်ရုပ်ကို။ ဝစီဝိညတ္တိ၊ ဝစီဝိညတ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတံ၊ ၏။ တံရူပံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ကုသလစိတ္တဿဝါ၊ ကုသိုလ်စိတ်ရှိသော သူ၏၎င်း။ အကုသလစိတ္တဿဝါ၊ အကုသိုလ်စိတ်ရှိသောသူ၏၎င်း။ အဗျာကတစိတ္တဿ ဝါ၊ အဗျာကတစိတ်ရှိသောသူ၏၎င်း။ ယာဝါစာ၊ သည်။ ယာဂိရာ၊ သည်။ ယောဗျပ္ပထော၊ သည်။ ယံဥဒီရဏံ၊ သည်။ ယောသောသော၊ သည်။ ယံသောသကမ္ပံ၊ သည်။ ယာဝါစာ၊ သည်။ ယောဝစီဘေဒေါ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဝစီဘေဒကို။ ဝါစာ၊ ဝါစာဟူ၍။ ဝုစ္စတံ၊ ၏။ တာယဝါစာယ၊ ထိုဝါစာဖြင့်။ ယာဝိညတ္တိ၊ အကြင်အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သောရုပ်သည်။ ယာဝိညာပနာ၊ အကြင်သိစေသော အခြင်းအရာသည်။ ယံဝိညာပိတတ္တံ၊ အကြင်သိစေတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ တံတာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘော ရှိသော။ ဣဒံရူပံ၊ သည်။ ဝစီဝိညတ္တိ၊ ဝစီဝိညတ်မည်၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ “ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝက္ခာမိ၊ ဆိုအံ့။ ဧတံ၊ ထိုစကားကို။ ဝက္ခာမိ၊ ဆိုအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိတက္ကယတော၊ ကြံသသူအား။ ဝိတက္ကဝိပ္ပုရိသဒ္ဓေါ၊ နာမ၊ ဝိတက်ပြန်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောအသံ မည်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဝိတက်ပြန်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောအသံမည်သည်။ သောတ ဝိညေယျော၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့်သိအပ်သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ မနောဝိညေယျော၊ မနောဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအယံဝါဒေါ၊ ဤဝါဒ သည်။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊ ဌ။ အာဂတော၊ လာ၏။

ကျမ်းတော်။ ။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ အာဂတံ အယံ နသောတဝိညေယျောတိ ဝါဒိ ပရိသေဓေန္တော အာဟာ “အာဂမဋ္ဌကထာသု” တိအာဒိ။

ပန၊ ထိုသို့လာသော်လည်း။ အာဂမဋ္ဌကထာသု၊ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့၌။
 ဝိတက္ကဝိပ္ပါရသဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ ဝိတက္ကဝိပ္ပါရဝသေန၊ ဝိတက်ပြန်သည်၏အစွမ်း
 ဖြင့်။ ဥပ္ပန္န၊ သော။ ဝိလပန္နာနံ၊ ယောင်ယမ်းမြည်တမ်းကုန်သော။ သုတ္တပမတ္တာ
 ဒိနံ၊ အိပ်ပျော်စဉ်မှေ့လျော့သသ္မာသည်တို့၏။ သဒ္ဓံ၊ ကို။ သုတ္တာတိ၊ ကား။
 တံသဒ္ဓံကို။ သုတ္တာ၊ ချီ။ ယံဝတ္ထု၊ ကို။ ဝိတက္ကယတော၊ သော။ တဿဇနဿ၊
 အား။ ၏။ သောသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ၏။ တဿဝတ္ထုဿ၊ ထိုကြံအပ်
 သောဝတ္ထုအား။ ဝါ၊ ဝတ္ထုနှင့်။ ဝသေန အာယတ္တေန ပဋိဗဒ္ဓေန၊ စပ်သော
 အားဖြင့်။

မှတ်စွမ်း။ ဤ၌ ဝသကားအာယတ္တအနက်ကို ဟောသည်။ အာယတ္တကို ပဋိဗဒ္ဓ
 ဖွင့်သည်။ “ပတုတ္တာ ယတ္တတာ ယတ္တာ၊ အဘိသာသေသု ဝသောတဝေ”
 အဘိဓာန်စာကိုယ်။

“ဝေမှိ၊ ဤသို့လည်း။ တေ၊ သင်၏။ မနော၊ သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။ ဣတ္ထမ္ပိ၊
 ဤသို့သောအပြားဖြင့်လည်း။ တေ၊ ၏။ မနော၊ သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ အာဒိသတိ၊ ညွှန်၏။” ။ ဣတိဝစနံ၊ ကို။ ဝတော၊ ချီ။ ဝတ္ထု၊ နိပိ၊ ဝတ္ထု၊
 တို့ကိုလည်း။ ကထိတာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ပဋ္ဌာနေပိ၊ ခြံလည်း။ “စိတ္တသမု
 ဋ္ဌာနံ သဒ္ဓါယတနံ သောတဝိညာဏဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ၊
 ဟူ၍။ အာဂတံ၊ လာ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာ၊ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်
 လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညတ္တိစန္ဒနာယ၊ ဝိညတ်လျှင် အကြောင်း
 ရှိသော ဘုတ်တို့၏ ထိခိုက်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ဝိညတ်ဟူသော စန္ဒနာကို။ ဝိနာ၊
 ကြည်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ၊ သော။ အသောတဝိညေယျော၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့်
 မသိအပ်သော။ ဝိတက္ကဝိပ္ပါရသဒ္ဓေါ၊ နာမ၊ ဝိတက်ပြန်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော
 အသံမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ကျမ်းတက်။ ဝိညတ္တိစန္ဒနေနေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနသဒ္ဓဿ ဥပ္ပဇ္ဇနကံ ပါကဋံ
 ကရောန္တော “ဣဒံဝက္ခာမိ”တိ အာဒိဓာဟ။

ပန-တံပါကဋံ ကရောမိ၊ အံ။ “ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝက္ခာမိ၊ အံ။ တေ၊ ထို
 စကားကို။ ဝက္ခာမိ၊ အံ” ။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပထဝီ
 ဓာတု၊ ၎င်း။ အာပေါဓာတု၊ ၎င်း။ တေဇောဓာတု၊ ၎င်း။ ဝါယောဓာတု၊ ၎င်း။
 ဝဏ္ဏော၊ ၎င်း။ ဂန္ဓော၊ ၎င်း။ ရသော၊ ၎င်း။ ဩဇာ၊ ၎င်း။ ဣတိဣမာနိ အဇ္ဇ

(၅၁၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရူပါနိ၊တို့ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တေသံ၊ ထိုရှစ်ပါးသော ရုပ်တို့၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ အတွင်း၌။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ သော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ဥပါဒိန္နကံ၊ ဥပါဒိန္နကဖြစ်သော။ ပထဝီဓာတုကို။ (လိုက်)။ သံသန္ဓယမာနာ၊ ထိုဆိုင်ရာသည်ဖြစ်၍ သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တေနဓာတုသံသန္ဓနေန၊ ထိုစိတ္တပထဝီဓာတ်၏ ကမ္မပထဝီဓာတ်ကို ဆိုခိုက်ခြင်းနှင့်။ သဟေဝ၊ တကွသာလျှင်။ သဒ္ဓေါ၊ အသံသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံသဒ္ဓေါ၊ ဤအသံသည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနသဒ္ဓေါနာမ၊ မည်၏။ အယံစိတ္တသမုဋ္ဌာနသဒ္ဓေါ၊သည်။ နဝိညတ္တိ၊မမည်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာယ၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော။ တဿာပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။ ဥပါဒိန္နကသန္ဓနဿ၊ ကမ္မပထဝီကို ထိုဆိုင်ရာခြင်း၏။ ပစ္စယဘူတော၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနမဟာဘူတာနံ၊တို့၏။ (ထည့်)။ ဧကော၊သော။ အာကာရဝိကာရော၊သည်။ (ဦးကာအနု၌ အာကာရဝိသေသောရှိသည်)။ အတ္ထိ၊၏။ အယံအာကာရဝိသေသော၊သည်။ ဝစီဝိညတ္တိနာမ၊မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ပထဝီဓာကုယာတိ ဣဒံ ဝါယောဓာတုယာဝိယ စာလနံ ပထဝီဓာတုယာ သံသန္ဓနကိစ္စံ အဓိကန္တိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ။ဦးကာ-၇၆-ဆ။

ဣတော ဝုတ္တဝစနတော၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော စကားမှ။ ပရံ၊ နောက်ဖြစ်သော။ (အာဒိသဗွံဉ်စပ်)။ “သာ အဋ္ဌရူပါနိ ဝိယ နစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ”တိ အာဒိ၊ဤသို့အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊အလုံးစုံသောစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊အောက်၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဟိ-သစ္စံ၊၏။ ဣဓာပိ ဝစီဝိညတ္တိယံ၊၌။ “တိဿ၊တိဿ။ ဒတ္ထ၊ ဒတ္ထ။ မိတ္တ၊ မိတ္တ”။ ဣတိ၊ သို့။ ပက္ခောသန္တဿ၊ ခေါ်သသူ၏။ သဗ္ဗံ၊ အသံကို။ သုတု၊ ၍။ ဝိညတ္တိံ၊ ကို။ မနောဒွါရိကစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ စိန္တေတွာ၊၍။ “သေသော၊ အသုသည်။ ဣဒဉ္စိဒဉ္စကမ္မံ၊ ဤမည်သောအမှု ဤမည်သောအမှုကို။ ကာရေ တိမညောပြုစေလိုယောင်တကား”။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိပ္ပာယ်ဝိဇာနနေန၊ အလိုဆန္ဒကိုသိသဖြင့်။ ဇာနာတိ၊၏။ စ၊ဆက်။ ကာယဝိညတ္တိဝိယ၊ ကာယဝိညတ်ကဲ့သို့။ အယမ္ပိဝစီဝိညတ္တိ၊သည်လည်း။ တိရစ္ဆာနဂတာနမ္ပိ၊ တိရစ္ဆာန်တို့အားလည်း။ ပါကဋ္ဌာ၊ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဟိသစ္စံ၊၏။ “ဟိ၊လောလုဉ္ဇံ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၁၅)

ယာဟိ၊ သွားလော့”။ ဣတိ၊ သို့။ သဒ္ဓါ၊ ကို။ သုတု၊ ရှိ။ တိရစ္ဆာနဂတာပိ၊
 တို့သည်လည်း။ “သေသော၊ အသုသည်။ ဣဒံနာမကမ္မံ၊ ဤမည်သောအမှု
 ဤမည်သောအမှုကို။ ကာရေတိမညေ၊ ပြုစေလိုယောင်တကား”။ ဣတိ၊ သို့။
 အဓိပ္ပာယ်၊ အလိုကို။ (ထည့်)။ ဥတု၊ ရှိ။ အာဂစ္ဆန္တိစေ၊ လာလည်းလာ
 ကုန်၏။ ဂစ္ဆန္တိစ၊ သွားလည်းသွားကုန်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ “တေသမု
 ဌာနိကကာယံ စာလေတိ”တိ၊ ဟူသော။ အယံဝါရော၊ ဤဝါရကို။ ဣဝေစီ
 ဝိညတ္တိယံ၊ ဤ။ နုလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။

ဒို့ကာအဓိပ္ပာယ်။ “စိတ္တသမုဋ္ဌာနိကေ ပန ကာယေ စလန္တေ တေသမုဋ္ဌာနိ
 ကော စလတိ န စလတိတိ၊ သောဝိ တထေဝ စလတိ”ဟု အောက်ကပါပြီ
 ရှိသည်နှင့်မညီကြ။ အဓိပ္ပာယ်မျှကိုယူ၍ ဆိုသည်ဖြစ်ရာသည်။ အဘယံကြောင့်
 မရအပ်သနည်း။ စုဒ္ဓိရှိရကား “နဟိ စာလနံ ဥပါဒိန္နစာနုနန္တိ”ဒို့ကာ မိန့်သော်။
 ဟိယသွာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။ (ထည့်)။ ဥပါဒိန္နစာနုနန္တိ၊ ကမ္မဇ
 ပထဝီကို ထိခိုက်ခြင်းသည်။ စာလနံ၊ လျှပ်စေခြင်းမည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။
 ဣတိတသွာ၊ ကြောင့်။ အယံဝါရော၊ ကို။ ဣ၊ ဤ။ နုလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်ဟု
 ယောဇနာ။

အဘယ်သည်စာလနဖြစ်သနည်း အဘယ်သည် စာနဖြစ်သနည်းဟု စုဒ္ဓိရှိရကား
 “စာလနံ ဟိ ဒေသန္တရုပ္ပါဒန ပရံပရတာ စာနံ ပစ္စယဝိသေသေန ဘူတ
 ကလာပါနံ အာသန္နကရုပ္ပါဒေါတိ”ဟု ဒို့ကာမိန့်သတည်း။

အနက်ကား။ ဟိ၊ စာလန စာနအထူးကိုဆိုအံ့။ ဝါ၊ ဟိယသွာ၊ ကြောင့်။
 ဒေသန္တရုပ္ပါဒနပရံပရတာ၊ မိမိ၏ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော မိမိကို အရပ်တပါး၌
 အဆင့်ဆင့် အားဖြင့် ဖြစ်စေခြင်းသည်။ (တာပစ္စည်း အနက်မရှိ)။ ဝါ၊
 အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် ဖြစ်စေခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (တာပစ္စည်းအနက်ရှိကြ
 ပြန်သည်)။ စာလနံ၊ လျှပ်စေခြင်းမည်၏။ ပစ္စယဝိသေသေန၊ ပစ္စည်းအထူးဖြင့်။
 ဘူတကလာပါနံ၊ ထုတ်ကလာပ်တို့၏။ အာသန္နကရုပ္ပါဒေါ၊ အလွန်နည်းသော
 အရပ်၌ ဖြစ်ခြင်းသည်။ စာနံ၊ ထိခိုက်ခြင်းမည်သည်။ ဟိယသွာ၊ ကြောင့်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသွာ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒိန္နစာနုနန္တိ၊ သည်။ စာလနံ၊ သည်။
 နဟောတိ၊ မဖြစ်။

ပုရိမစိတ္တသမုဋ္ဌာနာယ၊ ပုရိမစိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ပထဝီဓာတ်၏။ ဝါ၊ ပုရိမ
 စိတ်ဖြစ်သော စာနာ၏။ ဥပတ္တမ္ဘံ၊ ဝိစုပ္ပန်၊ ထောက်ပံ့ခြင်းကိစ္စ သည်လည်း။
 နတ္ထိ၊ မရှိ။

(၅၁၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဒီကာအဓိပ္ပာယ်။ ပုရိမဇေဝနသမုပ္ပိတ စာနုနာတို့မှ ရအပ်သော အာသေဝန ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သတ္တဇေဝနသမုပ္ပိတစာနုနာသည် ပရိဗုတ္တအကွရာကို ဖြစ်စေသည်မဟုတ်လော။ ထိုသို့လျက် အဘယ်ကြောင့် သင်္ဂဟကာရသည် “ဥပတ္တမ္ဘနကိစ္စံ နတ္ထိ” ဟု ဆိုအပ်သနည်းဟု အကြံဖြစ်သောကြောင့် အဋ္ဌကထာ ဆရာ၏ အလိုကိုပြလိုသော ဒီကာဆရာသည် “ဥပတ္တမ္ဘနကိစ္စံ နတ္ထိတိ ဥပတ္တမ္ဘ နေနဝိနာ ပဌမစိတ္တသမုဋ္ဌာနာပိ စာနုနာကာရေန ပဝတ္ထတိတိ စာနုနတ္ထံ ဥပတ္တမ္ဘ နေန ပယောဇနံ နတ္ထိလဒ္ဓါသေဝနေန စိတ္တေနပ စာနုနဿ ဗလဝဘာဝ တောစာတိအဓိပ္ပာယ်ော” မိန့်သော်။

အနက်ကား။ ဥပတ္တမ္ဘနကိစ္စံ နတ္ထိတိ ဧတ္ထံ။ ဥပတ္တမ္ဘနေန၊ အထောက်အပံ့ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ပဌမစိတ္တသမုဋ္ဌာနာပိ၊ ပဌမ ဇောစိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော ပထဝီဓာတ်သည်လည်း။ စာနုနာကာရေန၊ ထိခိုက်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ စာနုနတ္ထံ၊ ထိခိုက်ခြင်းငှာ။ ဥပတ္တမ္ဘ နေန၊ အထောက်အပံ့ဖြင့်။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ လဒ္ဓါသေဝနေန လဒ္ဓပုဗ္ဗာသိသင်္ခါရေန၊ ရအပ်သော ပုဗ္ဗာသိသင်္ခါရရှိသော။ စိတ္တေနပ၊ ပဌမ ဇောစိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ စာနုနဿ၊ ထိခိုက်ခြင်း၏။ ဗလဝ ဘာဝတော၊ အားရှိ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ စာနုနတ္ထံ၊ အကွရာဖြစ်ရာ၌တည်သော ကမ္မဇပထဝီ ဓာတ်ကို ထိခိုက်ခြင်းငှာ။ ဥပတ္တမ္ဘနေန၊ ဖြင့်။ ပယောဇနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အသံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

ဥပတ္တမ္ဘနကိစ္စမရှိ ဟူသော စကားကို သာရအားဖြင့် မှတ်ရမည်လော စုဒ္ဓိရှိ ရကား “ဥပတ္တမ္ဘနံ နတ္ထိ အတ္ထိတိ ဝိစာရေတွာ ဝဟေတဗ္ဗံ” ဟု ဒီကာမိန့်သော်။ ပဌမစိတ္တသမုဋ္ဌာနာယ ဥပတ္တမ္ဘနကိစ္စံ နတ္ထိ ဟူသော အဋ္ဌကထာ ဆရာ အလို တော်သည် ဥပတ္တမ္ဘနနှင့်ကင်း၍ ပဌမစိတ္တသမုဋ္ဌာန ပထဝီဓာတ်သည်လည်း ထိခိုက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရောက်ရကား တေန ဓာတုသံစာနုနေန သဟေဝသဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိဟူသော နောက်စကားနှင့်နှိုင်းနှော၍ ပဌမဇောကပင် အကွရာ ဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ် ကျ၍ ဇော ခုနစ်ချက်သော် အကွရာ ခုနစ်လုံး ဖြစ်၏ဟု အဓိပ္ပာယ်ရောက်သည်။

သတ္တဇပနာနိ သတ္တအကွရာနိ နိဗ္ဗတ္တေန္တိတိ ဝါဒံ ပဋိက္ခိပိတွာ ကေဇဝနဝါရ ပရိယာပန္နာနိ စိတ္တာနိ ကေမက္ခရံ နိဗ္ဗတ္တေန္တိတိ ဝဒန္တိ၊ ကိစ္ဆာပိ ပဌမစိတ္တေနာပိ စာနုနာနိပ္ပဇ္ဇတိ ကေဿေဝ ပန ဗဟုသော ပဝတ္ထနေ နအတ္ထိ ကောစိ ပိသေ သောတိ ပုရိမဇေဝနသမုပ္ပိတာဟိ စာနုနာဟိ ပဋိလဒ္ဓါသေဝနေန သတ္တဇဇေဝနေန သမုပ္ပိတာ စာနုနာ ပရိဗုတ္တမက္ခရံ နိဗ္ဗတ္တေတိတိ ဥပတ္တမ္ဘနံ နတ္ထိတိ နသတ္တာ ဝတ္ထံ။ လဒ္ဓါသိသင်္ခါရေန ပန ပဌမစိတ္တေနာပိ စာနုနာ ဗလဝတိ ဟောတိတိ အဋ္ဌကထာယံ ဥပတ္တမ္ဘနကိစ္စံ နတ္ထိတိ ဝတ္ထံ သိယာ။ သဗ္ဗမေတံ ဝိမံသိတွာ ဝဟေတဗ္ဗံ။ ။ အနုဒ္ဓိကာ ၀၂-၃-ဆ။

ဆနက်ကား။ ။သတ္တဇဝနာနိ၊ ခုနစ်ကြိမ်သော ဇောတို့သည်။ သတ္တအက္ခရာနိ၊
 ခုနစ်လုံးသော အက္ခရာတို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါဒံ၊ အဟူကို။
 ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ ဤ။ ကေဇဝန ပရိယာပန္နာနိ၊ တခုသော ဇောဝါရ၌ အကျုံးဝင်
 ကုန်သော။ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဧကံ၊ တလုံးသော။ အက္ခရံ၊ အက္ခရာကို။
 နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ စေကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဌမ
 စိတ္တေနာပိ၊ ပဌမ ဇောကြောင့်လည်း။ စာဠနာ၊ ထိခိုက်ခြင်းသည်။ ကိဉ္ဇာပိ
 နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍တားပြီး၏ရှင်။ ဝနတယာပိ၊ လည်း။ ကေယေဝ၊ တခုသော
 အကျိုး၏သာလျှင်။ ဗဟုသော၊ များစွာ။ ပဝတ္ထနေ၊ ဖြစ်ခြင်း၌။ ဝါ၊ ဖြစ်စေ
 ခြင်း၌။ ကောစိ၊ နေ့သား။ ပိသေသော၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ပုရိဇဇဝနထမုဋ္ဌိတာတိ၊ ရှေးရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သောဇောတို့သည် ဖြစ်စေအပ်ကုန်
 သော။ စာဠနာတိ၊ ထိပါးခြင်းတို့မှ။ ပဋိလဒ္ဓါသေဝနေန၊ ရအပ်သော ပုဗ္ဗာဘိ
 သင်္ခါရရှိသော။ သတ္တမဇဝနေန၊ သတ္တမဇောသည်။ သမုဋ္ဌိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်
 သော။ စာဠနာ၊ ထိပါးခြင်းသည်။ ပရိဗုတ္တံ၊ ထင်ရှားသော။ အက္ခရံ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တ
 တိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပတ္တမ္ပနံ၊ ထောက်ပံ့ခြင်းကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊
 မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထု၊ ၄၁။ နသတ္တာ၊ ကောင်း။ ပန၊ ထိုသို့ဆိုခြင်း၄၁ မတတ်
 ကောင်းသော်လည်း။ လဒ္ဓါဘိသင်္ခါရေန၊ ရအပ်သောပြုပြင်ခြင်းရှိသော။ ပဌမ
 စိတ္တေနာပိ၊ ပဌမဇောစိတ်ဖြင့်လည်း။ စာဠနာ၊ ထိပါးခြင်းသည်။ ဗလဝတိ၊
 အားကြီးသည်။ တောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ပဌမစိတ္တေနာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဗလဝတိ၊
 သော။ စာဠနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။
 ဥပတ္တမ္ပန ကိစ္စနတ္ထိတိ၊ ဟူ၍၊ ဝတ္ထု၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဧတံသဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံကို။
 ပီမံသိတွာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

ပန၊ ဒွါရမှတစ်ပါးကမ္မကိုဆိုအံ့။ တသ္မိံဝစီဒွါရေ၊ ၌။ သိဒ္ဓါ ပါကဋ္ဌာ၊
 ထင်ရှားသော။ ယာစေတနာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယာယစေတနာယ၊ ဖြင့်။
 မုသာ၊ ချွတ်ယွင်းသောစကားကို။ ကထေတိ၊ ဆို၏။ ပေသုညံ၊ ချောပစ်လုံး
 တိုက်သော စကားကို။ ကထေတိ၊ ဆို၏။ ဖရသံ၊ ကြမ်းကြုတ်သောစကားကို။
 ကထေတိ၊ ၏။ သမ္ပံ၊ စီးပွားချမ်းသာကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အပြိန်အဖြင်း
 ဖြစ်သောစကားကို။ ပလပတိ၊ ဆို၏။ မုသာဝါဒါဒိဟိ၊ တို့မှ။ ပိရမတိ၊ ကြည်
 ရှောင်၏။ ဣဒံ၊ ဤမုသာဝါဒစသည်ကို ဆိုကြောင်း ကြည်ရှောင်ကြောင်း
 ဖြစ်သော စေတနာသည်။ ဝစီကမ္ပနာမ၊ မည်၏။ ဣတောဝုတ္တဝစနတော၊ မှ။
 ပရံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ကမ္မဝတ္ထာနဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဒွါရဝတ္ထာနဉ္စ၊ ကို၎င်း။

(၅၁၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပောဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သောကာယကမ္မဒ္ဓါရကထာ၌။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ လျှင်။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ်အပြီးသတ်တည်း။

ဝစီကမ္မဒ္ဓါရကထာသည်။ နိဋ္ဌိတ၊ ပြီးပြီ။

မနောကမ္မဒ္ဓါရကထာ

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ မနောကမ္မဒ္ဓါရကထာယံ၊ ။ ကာမာဝစရာဒိဝသေန၊
ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓောဝံသာ။ မနောသည်။ မနောနာမ၊ ။ တတ္ထ တေသု ကာမာ
ဝစရာဒိသု၊ တို့တွင်။ ကာမာဝစရော၊ ကာမာဝစရဖြစ်သော။ မနော၊ သည်။
စတုပဏ္ဏာသဝိဓော၊ ငါးဆယ့်လေးပါး အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ ရူပ၊
ဝစရောသော။ မနော၊ သည်။ ပန္နရသဝိဓော၊ တဆယ့်ငါးပါးအပြားရှိသည်။
ဟောတိ၊ ။ အရူပ၊ ဝစရော၊ သော။ မနော၊ သည်။ ဒွါဒသဝိဓော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ။ လောကုတ္တရော၊ သော။ မနော၊ သည်။ အဋ္ဌဝိဓော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗေပိ၊ ဖြစ်သော။ မနော၊ သည်။ ကေနနဝုတိဝိဓော၊
တခုယုတ်ကိုးဆယ်အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ တတ္ထတေသုမနေသု၊ တို့တွင်။
“အယံနာမမနော၊ ဤမည်သောမနသည်။ မနောဒ္ဓါရံ၊ မနောဒ္ဓါရမည်သည်။
နဟောတိ၊ မဟုတ်” ။ ဣတိ၊ သို့။ နဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်မဆိုသင့် မဆိုထိုက်
မဆိုကောင်း။ ဟိ-တံပါကဋ်ကရောမိ၊ အံ။ အယံနာမစေတနာ၊ ဤမည်သော
စေတနာသည်။ ကမ္မံ၊ ကံမည်သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ နဝတ္ထဗ္ဗော
ယထာ၊ မဆိုအပ် မဆိုသင့် မဆိုထိုက် မဆိုကောင်းသကဲ့သို့။ ဟိ-သစ္စံ၊ ။
အန္တမသော၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ၊ ပဉ္စဝိညာဉ်နှင့်ယှဉ်သော။ စေတနာ
ပိ၊ စေတနာကိုလည်း။ မဟာပကရဏေ၊ ။ ကမ္မန္တေ၊ ကံဟူ၍သာလျှင်။
နိဋ္ဌိတ၊ ပြီးအပ်၏။ ဝေမေ၊ ဤအတူသာလျှင်။ အယံနာမမနော၊ ဤမည်
သောမနသည်။ မနောဒ္ဓါရံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ နဝတ္ထဗ္ဗော၊
မဆိုအပ် မဆိုသင့် မဆိုထိုက် မဆိုကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဧတ္ထ မနောဒ္ဓါရဓိကာရေ၌။ ဧတံကမ္မံနာမ၊ မည်သည်။ ကိ၊ ကို။ ကရော
တိ၊ ပြုသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒကော၊ သည်။ အာဟ၊ ။ ဧတံကမ္မံနာမ၊
မည်သည်။ အာယူဟတိ၊ ဖဿစသော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ဖရိုဖရဲ မရှိ

သည်တို့ကိုပြု၍ မိမိတို့၏ ဖုသနစသောကိစ္စတို့၌ ဖြစ်စေသောအားဖြင့် အညီ အညွတ် ပေါင်းစည်းသည်ကို ပြု၏။ အဘိသင်္ခရေတိ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့် ပြုပြင်သည်ရှိသော် ဖဿ စသော သမ္ပယုတ်တရားတို့သည် မိမိတို့၏ကိစ္စတို့၌ အားထုတ်ကုန်၏ ထိုအခြင်းဖြင့် ပြုပြင်၏။ ပိဏ္ဏံ၊ ဖဿ စသော သမ္ပယုတ် တရားတို့ကို ဖဉ္စိဖရံ မရှိစေရ မိမိကိစ္စတို့၌ ပေါင်းစည်းညီညွတ်သည်ကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ (အာယူဟတိနှင့်ပိဏ္ဏံကရေတိကား သဘောတူသည်)။ စေတေတိ၊ ဖဿစသော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို မိမိကိစ္စတို့၌ အားထုတ်စေ သောအားဖြင့် ရွာဆော် လှန်ဆော်ကဲ့သို့ ဆော်နှိုးသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ကပ္ပေတိ ပကပ္ပေတိ၊ သင်ဖဿသည် ဖုသနကိစ္စကိုပြုလော့ သင်ဝေဒနာသည် ဝေဒယိတ ကိစ္စကိုပြုလော့ ဤသို့စသည်ဖြင့် စီရင်သကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇ္ဇေ တဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံအာယူဟနာဒိဘာဝေ၊ ဤသို့ အညီအညွတ် ပေါင်းစည်း သည်ကို ပြုတတ်သည် စသည်၏အဖြစ်သည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ပဉ္စ ဝိညာဏစေတနာ၊ သည်။ ကိံ၊ ကို။ အာယူဟတိ၊ အညီအညွတ် ပေါင်း စည်းသည်ကိုပြုလော့နည်း။ ကိံ၊ ကို။ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ပြုပြင်သနည်း။ ကိံ၊ ကို။ ပိဏ္ဏံ၊ ပေါင်းစည်းညီညွတ်သည်ကို။ ကရေတိ၊ နည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ ပဉ္စဝိညာဏစေတနာ၊ သည်။ သဟဇာတဓမ္မေ၊ သဟ ဇာတ်ဖြစ်သော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ အာယူဟတိ၊ ၏။ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ၏။ ပိဏ္ဏံ၊ ကို။ ကရေတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သာပိ၊ ထိုပဉ္စဝိညာဏစေတနာ သည်လည်း။ သဟဇာတေ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အာယူ ဟတိ၊ ၏။ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ၏။ ပိဏ္ဏံ၊ ကို။ ကရေတိ၊ ၏။ ကပ္ပေတိပကပ္ပေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ «ကပ္ပေတိတိ တံ ဖုသနံ ကရေတိ၊ တံ ဝေဒယိတန္တိ ဧဝံ ကပ္ပေန္တိ ပိယ ပဝတ္ထတိတိ အတ္ထော။ ပကပ္ပနဉ္စ တဒေဝ။ ကိံပိဏ္ဏံ တရေတိတိ အာယူ ဟနတ္ထဝသေန ပုစ္ဆတိ။ ဖဿာဒိဓမ္မေ ဟိ အဝိပ္ပကိဏ္ဏေ ကတွာ သကိဇ္ဈေသု ပဝတ္ထနံ အာယူဟနံ။ တတ္ထေဝ ဗျာပါရဏံ စေတယနံ။ တထာ ကရဏံ အဘိ သင်္ခရဏန္တိ။ ၂၆-က-၇၆-သ။

အနက်ကား။ «ကပ္ပေတိဟိတ္ထေ၊ ကပ္ပေတိဟူသောဤပုဒ်၌။ ဘောဖဿ၊ အိုဖဿ။ တံ၊ သည်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ (ထည့်)။ ဖုသနံ၊ ဖုသနကိစ္စကို။ ကရေတိ၊ ပြုလော့။ ဘောဝေဒနာ၊ အိုဝေဒနာ။ တံ၊ သည်။ အာရမ္မဏရသံ၊ ကို။ (ထည့်)။ ဝေဒယိတံ၊

(၁၂၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ခံစားသောကိစ္စကို၊ ကရောဟိ၊ လော၊ ဣတိဝေ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်၊ သကသက
 ကိစ္စေ၊ ဌ၊ (ထည့်)။ ကပေန္တိဝိယ၊ စီရင်သကဲ့သို့၊ စေတနာ၊ သည်။ ပဝတ္ထတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား၊ အတ္ထော၊ တည်း။ ပကပ္ပနဉ္စ၊ ပကပ္ပနသည်လည်း။
 တဒေဝကပ္ပနံဝေ၊ တိုစီရင်ခြင်းသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ၏။ (ပ-အနက်မရှိဟူလို)။
 ကိံဝိဏ္ဏံကရောတိတိ၊ ဣမိနာ၊ ဤ၎င်းဖြင့်၊ အာယုဟနတ္ထဝသေန၊ အာယုဟန
 အနက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ (ကလာပတ္တ၏အစွမ်းဖြင့် မမေး
 ဟူလို)။ ဟိ၊ အာယုဟန စေတယနတို့၏ အထူးကိုဆိုအံ့၊ ဖဿာဒိဓမ္မေ၊ ဖဿ
 စသော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို၊ အဝိပ္ပကိဏ္ဏေ၊ ဖရိဖရဲမရှိသည်တို့ကို၊ ကတု၊ ဤ။
 သကိစ္စေ၊ မိမိတို့၏ ဖုသနစသော ကိစ္စတို့၌၊ ပဝတ္ထနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်။
 အာယုဟနံ၊ ပေါင်းစည်းညီညွတ်သည်ကို ပြသည်မည်၏။ တတ္ထေဝ သကိစ္စေ၊
 ဝေ၊ ထိုမိမိတို့၏ ဖုသနစသော ကိစ္စတို့၌သာလျှင်၊ ဗျာပါရဏံ၊ အားထုတ်စေ
 ခြင်းသည်။ စေတယနံ၊ စေတယနမည်၏။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်၊ ဖဿာ
 ဒယော၊ တို့သည်။ သကသကကိစ္စေ၊ ဝသုတာ၊ အားထုတ်ကုန်သည်။ သဝန္တိ၊
 ကုန်၏။ တထာကရဏံ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်ပြုခြင်းသည်။ အဘိသင်္ခရဏံ၊ အဘိသင်္ခရဏ
 မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

စေတနာယ အတ္တနော ကိစ္စံ အာရဒ္ဓါယ သမ္ပယုတ္တာဝိ ဟံတံ သကိစ္စံ အာရ
 သန္တိတိ သာ နေ သကိစ္စေ ပဝတ္ထေတိနာမ။ တထာပဝတ္ထေန္တိ သမ္ပယုတ္ထေ
 ကေသ္မိံ အာရမ္မဏေ အဝိပ္ပကိဏ္ဏေ ကရောတိ ဗျာပါရေတိစာတိ ဝုစ္ဆတိ။
 တထာ သမ္ပယုတ္တာနံ ယထာဝုတ္တံ အဝိပ္ပကိဏ္ဏကရဏံ သမ္ပိဏ္ဏနံ အာယုဟနံ။
 ဗျာပါရာပါဒနံ ဗျာပါရဏံ စေတယနန္တိ အာယုဟနစေတယနာနံ..နာနတ္ထံ
 ဒဿေန္တော ဖဿာဒိ ဓမ္မဟိတိ အာဒိမာဟ။ တထာ ကရဏန္တိ ယထာ
 ဖဿာဒယော သကသကကိစ္စေ ဝသုတာ သဝန္တိ၊ တထာကရဏံ၊ တေနော
 ယထာဝုတ္ထေန အဝိပ္ပကိဏ္ဏဗျာပါရဏာကာရေန သမ္ပယုတ္တာနံ ကရဏံ ပဝတ္ထ
 နန္တိ ဝုတ္တံ။ ။ အနုဋီကာ-၈၃-သ။

အနက်ကား။ ။ စေတနာယ၊ စေတနာသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စကို။
 အာရဒ္ဓါယ၊ အားထုတ်သည်ရှိသော်။ သမ္ပယုတ္တာဝိ၊ တို့သည်လည်း။ ဟံတံ
 သကိစ္စံ၊ ထိုထိုသို့ မိမိတို့၏ ဖုသန အနုဘဝန အစရှိသော ကိစ္စကို။ အာရသန္တိ၊
 အားထုတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်၊ သာ၊ ထိုစေတနာသည်။ နေ၊ ထို
 သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ သကိစ္စေ၊ မိမိတို့၏ ကိစ္စ၌၊ ပဝတ္ထေတိနာမ၊ ဖြစ်စေသည်
 မည်၏။ စာဆက်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပဝတ္ထေန္တိ၊ ဖြစ်စေ
 သော စေတနာကို။ သမ္ပယုတ္ထေ၊ တို့ကို။ ကေသ္မိံ၊ သော။ အာရမ္မဏေ၊ အဝိပ္ပ
 ကိဏ္ဏေ၊ ဖရိဖရဲမရှိအောင်။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဗျာပါရေတိစ၊ အားလည်းထုတ်
 စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ယထာဝုတ္တံ၊
 သော။ အဝိပ္ပကိဏ္ဏကရဏံ၊ ဖရိဖရဲမရှိအောင်ပြုခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သမ္ပိဏ္ဏနံ၊
 ပေါင်းခြင်းသည်။ အာယုဟနံ၊ မည်၏။ ဗျာပါရာပါဒနံ၊ အားထုတ်ခြင်းသို့

၁-စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၂၁)

ရောက်စေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဗျာပါရဏံ၊ အားထုတ်စေခြင်းသည်။ စေတ
ယနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာယူဟနစေတယနာနံ၊ တို့၏။ နာနတ္ထံ၊ ထူး
သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿန္တော၊ ရှိ။ ဖဿာဒိဓမ္မေဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိ
ယော၊သည်။ အာဟ၊ ၏။ တထာကရဏန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ယထာ၊ အကြင်
အခြင်းအရာဖြင့်။ ဖဿာဒယော၊ ထိုသည်။ သကသကကိစ္စေ၊ မိမိ မိမိတို့၏
ဝုသနအစရှိသော ကိစ္စ၌။ ပထုတော၊ အားထုတ်ကုန်သည်။ သဝန္တိ၊ ကုန်၏။
တထာကရဏံ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်ပြုခြင်းသည်။ ယထာဝုက္ခေန၊ သော။
တေနဝ အဝိပ္ပကိဏ္ဍဗျာပါရဏာကာရေန၊ ထိုဖရိဖရ မရှိစေခြင်း အားထုတ်
စေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အခြင်းအရာဖြင့်လျှင်။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ကရဏံ၊
ပြုခြင်းသည်။ ပဝတ္ထနံ၊ ဖြစ်စေသည်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဓဋ္ဌဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။
ဒီကာ အနုသက်၍ ဉာဏ်နက်သဘူတို့ ကြိယာအောင် အစုံမှသည်။

ဝါ-အပရော နယော၊ကို။ မယော၊သည်။ ဝုစ္စတေ၊၏။ ဣမိနာဝါရေန၊ ကာမာ
ဝစရော စသော ဤဝါရဖြင့်။ ကိံပယောဇနံ၊ အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း။
(ကသ္မာတိ အာဟ သဗ္ဗာတိ အာဒိ)။ ဟိ-ယသ္မာ၊ကြောင့်။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိက
ဝသေန၊ အလုံးစုံသော မနုတို့ကို ပေါင်း၍ ယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဘေ
ကာမာဝစရောတိ အာဒိဝစနံ၊ ကာမာဝစရောစသော ဤစကားကို။ အာစ
ရိယေဟိ၊တို့သည်။ ဝုတ္တံ၊ဆိုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာဝါရေန၊ဖြင့်။
ကိံပယောဇနံ၊ နည်း။ (ပြန် ကိံပန ဣဓာမိပ္ပေတန္တိအာဟ ဣဒံပနေတ္ထာတိ
အာဒိ)။ ဣဒံပန၊ဤဆိုလတံသည်ကား။ ဧတ္ထမနောကမ္မဒွါရာဓိကာရေ၌။
သန္တိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သော စကားတည်း။ တေဘူမကကုသလာကုသလော၊
တေဘူမကကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ကောနတိံသဝိဓော၊ တခုယုတ်
သုံးဆယ်အပြားရှိသော။ မနော၊ မနသည်။ မနောကမ္မဒွါရံနာမ၊ မည်၏။
မှတ်စွယ်။ ။တေဘူမကထေဝ ဂဟဏံ လောကုတ္တရကမ္မဿ ကမ္မက္ခယကရတ္တာ၊
ဒီကာ ၇၆-ဆ။

ကမ္မက္ခယကရတ္တာတိ ကမ္မက္ခယမနဿ ကမ္မဒွါရသဘော နယုဇ္ဇတိတိ အဝိပ္ပါ
ယော။ ယတော ကမ္မပထာ လောကီယာ ဝေါတိ ဝဒန္တိ။ ။ဆန ၈၃-ဆ။

ပန၊ထိုမှတပါး။ တသ္မိံ မနောကမ္မဒွါရေ၌။ သိဒ္ဓါ၊ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားသော။
ယာစေတနာ၊သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယာယစေတနာယ၊ဖြင့်။ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒ
မိစ္ဆာဒဿနာနိစေ၊ အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒ၊ မိစ္ဆာဒဿနတို့ကို၎င်း။ အနဘိဇ္ဈာ
အဗျာပါဒ သမ္မာဒဿနာနိစ၊ အနဘိဇ္ဈာ၊ အဗျာပါဒ၊ သမ္မာဒဿနတို့ကို

(၁၂၂)

အဋ္ဌသင်္ဂဟိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၎င်း။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ဣဒံ၊ ဤစေတနာသည်။ မနောကမ္မနာမ၊ မည်၏။
ဣတော ဝုတ္တဝစနတော၊ မှ။ ပရံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ကမ္မဝုတ္တာနုဉ္စ၊ ကို၎င်း။
ဒွါရဝုတ္တာနုဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗံ၊ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။ ဣမာနိတိဏိ၊
ဤသုံးပါးသော ဒွါရတို့သည်။ ကမ္မဒွါရနိနာမ၊ ကမ္မဒွါရမည်ကုန်၏။

မနောကမ္မဒွါရကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတ၊ ပြီးပြီ။

ကမ္မကထာ

ဣဒါနိဉ္စ။ ယာနိတိဏိကမ္မာနိ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ ဣမာနိကမ္မဒွါရနိ၊
တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ ပြအပ်ကုန်ပြီ။ တာနိတိဏိကမ္မာနိ၊ ထိုးထားအပ်သော
သုံးပါးသောကံတို့ကို။ အာဒိ၊ ကတွာ၊ အစပြု၍။ အဝသေသဿ၊ သော။
ဒွါရကထာယ၊ ၏။ မာတိကာဌပနဿ၊ မာတိကာထားခြင်း၏။ ဝိတ္တာရ
ကထာ၊ အကျယ်ဖြစ်သောစကားသည်။ ဟောတိ၊ လတံ။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ကာယ
ကမ္မံ၊ ၎င်း။ ဝစိကမ္မံ၊ ၎င်း။ မနောကမ္မံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဏိ၊ ကုန်သော။
ကမ္မာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧတံကမ္မနာမ၊ ဤကံမည်သည်ကား။
ကံ၊ ပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိစေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ စေတနာစေ၊ စေတနာ
သည်၎င်း။ ဧကေစေ၊ အချို့ကုန်သော။ စေတနာ သမ္ပယုတ္တကာ၊ ကုန်သော။
ဓမ္မာစတရားတို့သည်၎င်း။ ကမ္မနာမ၊ မည်၏။ တတ္ထ စေတနာ စေတနာသမ္ပ
ယုတ္တဓမ္မသု၊ တို့တွင်။ စေတနာယ၊ စေတနာ၏။ ကမ္မဘာဝေ၊ ကံမည်သည်၏
အဖြစ်၌။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုလတံသည်တို့ကား။ သုတ္တာနိ၊ သုတ်တို့တည်း။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ပုရိမစေတနာယ၊ ရှေ့ဖြစ်သောစေတနာဖြင့်။ (ထည့်)။
စေတယိတွာ၊ နှိုးဆော်၍။ ကာယေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနသ၊
ဖြင့်၎င်း။ ကမ္မသန္နိဋ္ဌာနကမ္မံ၊ သန္နိဋ္ဌာနကံကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကရောတိ၊
၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ စေတနာပုဗ္ဗကံ၊ စေတနာရှေ့ရှိသော။ တံကမ္မံ၊
ထိုသန္နိဋ္ဌာနကံသည်။ စေတနာ သဘာဝမေဝ၊ စေတနာ သဘောရှိသည်သာ
လျှင်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ စေတနံ၊ သန္နိဋ္ဌာနစေတနာကို။ ကမ္မံ၊
ကံဟူ၍။ အဟံ၊ ငါတုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။ (တနည်း)။ ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကထာ. (၅၂၃)

စေတနာယ၊ သဟဇာတစေတနာဖြင့်။ စေတယိတွာ၊ ချ်။ ကာယေန၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန ကာယဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ သဒ္ဓဝါစာဖြင့်၎င်း။ မနသ၊ ဖြင့်၎င်း။ ကမ္မံစောပနာဘိဇ္ဈာဒိကိရိယံ၊ စောပနကြိယာ အဘိဇ္ဈာစသော ကြိယာကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကရောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿာကိရိယာယ၊ ထိုစောပနကြိယာအဘိဇ္ဈာစသောကြိယာကို။ ကာရိတံ၊ ပြုတတ်သော။ (ထည့်)။ စေတနံ၊ ကို။ ကမ္မံ၊ ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။ (တနည်း)။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စေတနာယ၊ သဟဇာတစေတနာဖြင့်။ စေတယိတွာ၊ ချ်။ ကာယေန၊ ကာယဝိညတ်ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ ဝစီဝိညတ်ဖြင့်၎င်း။ မနသ၊ ဖြင့်၎င်း။ ကမ္မံ စောပနာဘိဇ္ဈာဒိကိရိယံ၊ ရူပကာယ၏ထမ္ဘန၊ စလန ဥပါဒိန္ဒက၏ ဆန္ဒနဟု ဆိုအပ်သောစောပနကြိယာ အဘိဇ္ဈာစသောကြိယာကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကရောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စေတနံ၊ ကို။ ကမ္မံ၊ ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။

မှတ်စွမ်း။ ။စေတယိတွာ ကမ္မံ ကရောတိတိ ဧတ္ထ ယသ္မာ ပုရိမစေတနာယ စေတယိတွာ သမ္ဘိဋ္ဌာနကမ္မံ ကရောတိ၊ တသ္မာ စေတနာပုဗ္ဗကံ ကမ္မံ တံစေတနာသဿာဝဓေဝါတိ စေတနံ အဟံ ကမ္မံ ဝဒါမိတိ အတ္ထော။ အထဝါ သမာနကာလတ္ထေဝိ ကာရုဏကိရိယာ ပုဗ္ဗကာလာဝိယဝတ္ထု ယုတ္တာ။ ဖလကိရိယာစ အပရကာလဝိယ၊ ယသ္မာစ စေတနာယ စေတယိတွာ ကာယဝါစာဟိ စောပနကိရိယံ မနသစ အဘိဇ္ဈာဒိကိရိယံ ကရောတိ၊ တသ္မာ တဿ ကိရိယာယ ကာယိကစေတနံ အဟံ ကမ္မံ ဝဒါမိတိ အတ္ထော။ ။မူလဒီကာ ၇၇-သ။ သမာနကာလာဝိ ကာရုဏဖလကိရိယာ ပုဗ္ဗာပရကာလာဝိယဝတ္ထု ယုတ္တာယေဝ။ သေယျထာဝိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ စက္ခုစ ပဋိစ္စ ရူပေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏန္တိ ဒဿေတံ အထဝါတိ အာဒိမာဟ။ စောပနကိရိယန္တိ ဝိညတ္တိဒ္ဓယံ အာဟ။ တဿာ ဟိ စိတ္တသမုဋ္ဌာန ကာယသဒ္ဓဝါစာဟိ ကာယဝစီဝိညတ္တိဟိ ဝေဝါပုရိမာပုရိမာဟိ ပဝတ္ထေတဗ္ဗတ္တာ ကာယဝါစာဟိ စောပနကိရိယံ ကရောတိတိ ဝုတ္တံ။ တဗ္ဗိကာရာနံ ဘူတာနံ တထာပဝတ္ထနတော၊ အထဝါ ကာယဝါစာဟိတိ ကာယဝစီဝိညတ္တိဟိ၊ စောပနကိရိယန္တိ ရူပကာယဿ ထမ္ဘနစလနကိရိယံ ဥပါဒိန္ဒက ဆန္ဒနကိရိယဉ္စ၊ သောဟိ ကိရိယာရူပကာယံ ထမ္ဘေတံ စာလေတံ ပစ္စယော ဘဝိတံ သမတ္ထောတိ၊ ဥပါဒိန္ဒကဆန္ဒနဿ ပစ္စယဘူတောတိစဝုတ္တတ္တာ ကာယဝစီဝိညတ္တိဟိ နိပ္ပဇ္ဇတိတိ ဝေဉ္စကတ္တာ စောပနကိရိယာ နိဿယဘူတာ ကာယဝါစာဟိ ကာယာဒိဟိ ကရုဏဘူတေဟိ စောပနာဘိဇ္ဈာဒိကိရိယံ တရောန္တိ ဝါသိအာဒိဟိ ဝိယ ဆေဒနာဒိန္တိစ ဣဒ္ဓိဝစနံ သမတ္တိတံ သဝတိ၊ သနုဒ္ဓိကာ ၈၄-သ။

(၅၂၄)

အဋ္ဌသင်္ဂဟနိပါတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

အနုဋ္ဌိကောနကံ။ သမာနကာလာဝိ၊ တူသောကာလရှိကုန်သော်လည်း။ ကာရ
 ကဗလကိရိယာ၊ အကြောင်းကြိယာ အကျိုးကြိယာတို့ကို။ ဝါ၊ အကြောင်း၏
 ကြိယာ အကျိုး၏ကြိယာတို့ကို။ ပုဗ္ဗာပရကာလာဝိယ၊ ရှေ့ကာလ နောက်ကာလ
 တို့ကဲ့သို့။ ဝါ၊ ရှေ့ကာလ နောက်ကာလရှိကုန်သကဲ့သို့။ ဝတ္ထု၊ ငှာ။ ယုတ္တာဝေ၊ သင့်
 ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ သေယျထာဝိ၊ ဥပမာအသယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ၌၊ စက္ခုစပဋိစ္စ ရူပေစဥပ္ပဇ္ဇတိစက္ခု၊ ဝိညာဏန္တိယထာ၊ ဟူသကဲ့သို့
 တည်း။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒကို၎င်း၊ ရူပေစ၊ ရူပါရုံတို့ကို၎င်း၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ စက္ခု
 ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိဗျမံအတ္ထံ၊ ကိုး၊ ဒေသတုံ၊ ငှာ။ အထဝါတိ
 အာဒိ၊ ကိုး၊ အာစရိယော၊ အဋ္ဌကထာသရာသည်။ အာဟ၊ ၏။ စောပန
 ကိရိယန္တိ၊ စောပနကိရိယံ ဟူသောဝါင့်ဖြင့်။ ဝိညတ္တိဒ္ဓယံ၊ ကာယဝိညတ်
 ဝစီဝိညတ် နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သမ္ပံ၊ မှန်၏။ တဿာ၊
 ထိုကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ်၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာန ကာယသဒ္ဓဝါစာဟိ၊ စိတ်ထွင်
 ဖြစ်ကြောင်း ရှိသော ကာယသဒ္ဓဝါစာတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ပုရိမောပုရိမောဟိ၊
 ရှေးရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ကာယဝစီဝိညတ္တိဟိဝေ၊ တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္ထေ
 တဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယဝါစာဟိ၊ ကာယဝိညတ်
 ဝစီ ဝိညတ်တို့ဖြင့်။ စောပနကြိယံ၊ လှုပ်ခြင်း ကြိယာကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္ထံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တဗ္ဗိကာရာနံ၊ ထိုသို့ ဇောက်ပြန်
 သော အခြင်းအရာရှိကုန်သော။ ဘူတာနံ၊ ဟောဘုတ်တို့၏။ တထာပပတ္ထနတော၊
 ထိုသို့လှုပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ အထဝါ၊ ကား။
 ကာယဝါစာဟိတိ၊ ကား။ ကာယဝစီဝိညတ္တိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ စောပနကြိယာယန္တိ၊
 ကား။ ရူပကာယဿ၊ ၏။ တမ္ပနစလနကြိယံ၊ ခိုင်ခြင်း လှုပ်ခြင်းကြိယာကို၎င်း။
 ဥပါဒိန္နကဿနကိရိယဉ္စ၊ ဥပါဒိန္နကဖြစ်သော ကမ္မဇရက်ကို ထိပါးခြင်းကြိယာ
 ကို၎င်း။ တိ-သမ္ပံ၊ ၏။ သောကြိယာ၊ ဤစောပနကြိယာသည်။ ရူပကာယံ တမ္ပေတုံ
 စာလေတုံ ပစ္စယောဘဝိတုံ သမတ္ထောတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဥပါဒိန္နကဿနသပစ္စယ
 ဘူတောတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝုတ္ထတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယဝစီ
 ဝိညတ္တိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြီး၏။ ဣတိဗျသိုမှတ်အပ်၏။ ဝေဉ္စကတွာ၊ ဤသို့
 သောအကြောင်းကြောင့်။ စောပနကိရိယာနိဿယဘူတာ ကာယဝါစာဟိ၊
 သော၊ ဣဒ္ဓိဝစနံ၊ ဤစကားသည်၎င်း။ ကာယာဒိဟိ ကရကဘူတေဟိ စောပနာ
 ဘိဇ္ဈာဒိကိရိယံကရေန္တိ ဝါသိအာဒိဟိဝိယ ဆေဒနာဒိန္တိ၊ ဟူသော။ ဣဒ္ဓိ
 ဝစနဉ္စ၊ သည်၎င်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

ဟိ၊ သင့်စွ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ကာယေဝါ၊ ကာယဝိညတ်ဟူသော ကာယသည်။
 (ဝါကား ပဒပူရဏ)။ သတိဝါ၊ ထင်ရှားရှိသော်၎င်း။ အနိရောဓိတေဝါ၊
 အရဟတ္တမင်္ဂဉာဏ်ဖြင့် မချုပ်သေးသော်၎င်း။ (ဤသို့ အဋ္ဌာနပယုတ် ယူမူ
 ဝါသဒ္ဓါဖြင့် အနိရောဓိတေကို ဝိကပ်မူသည်)။ ကာယသဉ္စေတနာဟေတု၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရက္ခသလ္လဂါရကထာ (၅၂၅)

ကာယကိုဖြစ်စေတတ်သော စေတနာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နွှာ။ ဝါစာယ၊ ဝစီဝိညတ်ဟု ဆိုအပ်သောဝါစာသည်။ သတိဝါ၊ သော်၎င်း။ အနိရောဓိတေဝါ၊ သော်၎င်း။ ဝစီသဉ္ဇေတနာဟေတု၊ ဝစီကို ဖြစ်စေတတ်သော စေတနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နွှာ။ မနေဝါ၊ မနောဒ္ဓါရသည်။ သတိဝါ၊ သော်၎င်း။ အနိရောဓိတေဝါ၊ သော်၎င်း။ မနောသဉ္ဇေတနာဟေတု၊ ကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

မှတ်စွယ်။ ။ ဤသုတ်၌ စေတနာ၏ ကံမည်သည်၏ အဖြစ်ကို မဟောခဲ့ပါကား အသယံကြောင့် စေတနာ၏ ကံမည်သည်၏အဖြစ်သည် ပြီးအံ့နည်းဟူမူ-
ဧတ္ထစ သုခဒုက္ခုပ္ပါဒကေန ကမ္မေန သဝိတဗ္ဗံ၊ စေတနာစ သုခ ဒုက္ခုပ္ပါဒိကာ ဝုတ္တာတိ တဿာကမ္မသာဝေါ သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ။ ဇီကာ ၇၇-ဆ။

အနက်ကား။ ။ ဧတ္ထစ တေသ္မိ သုတ္တေ ဤကာယေဝါဟိ အာနန္ဒသတိအစရှိသော သုတ်၌လည်း။ သုခဒုက္ခုပ္ပါဒကေန၊ သုခ၊ ဒုက္ခကိုဖြစ်စေတတ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သုခ၊ ဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သောတရား၏ ကံမည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း စေတနာ၏ သုခ၊ ဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တဿာ၊ ထိုစေတနာ၏။ ကမ္မသာဝေါ၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိဝိဓာ၊ သော။ ကာယသဉ္ဇေတနာ၊ သည်။ ဒုက္ခုဒြယံ၊ ဒုက္ခကိုပွားစေတတ်သော။ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ အနိဋ္ဌဝိပါကံရှိသော။ ဝါ၊ အနိဋ္ဌဝိပါကံကို ဖြစ်စေတတ်သော။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စတုဗ္ဗိဓာ၊ သော။ ဝစီသဉ္ဇေတနာ၊ သည်။ ဒုက္ခုဒြယံ၊ သော။ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ သော။ အကုသလံ၊ သော။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိဝိဓာ၊ သော။ ကာယသဉ္ဇေတနာ၊ သည်။ သုခုဒြယံ၊ သုခကို ပွားစေတတ်သော။ သုခဝိပါကံ၊ ဣဋ္ဌဝိပါကံရှိသော။ ဝါ၊ ဣဋ္ဌဝိပါကံကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စတုဗ္ဗိဓာ၊ သော။ ဝစီသဉ္ဇေတနာ၊ သည်။ သုခုဒြယံ၊

(၅၂၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သော။ သုခဝိပါကံ၊ သော။ ဝစီကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
တိဝိဓာ၊ သော။ မနောသဉ္ဇေတနာ၊ သည်။ သုခုဒြယံ၊ သော။ သုခဝိပါကံ၊
သော။ ကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

မှတ်စွယ်။ ။ ဤလည်းတသုတ်။ ခုက္ခုဒြိယံ ခုက္ခုဥဒယံ ပုဒ်ဖြတ်၊ ဥဒယသဒ္ဓါကာ၊
ပွားခြင်း အနက်ကို ဟောသည်။ ဒကို ခြံ၊ သန္နိစင်၍ ခုက္ခုဒြိယံ ရှိသည်၊
ဓုက္ခိန္ဒြိယံဟူ၍၎င်း။ ခုက္ခုဒြိယံဟူ၍၎င်း ရှိသည်ကား ပါဠိဖျက်၊ သုခုဒြိယံလည်း
၎င်းနည်းမှတ်။

အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ သမိဒ္ဓိ၊ သမိဒ္ဓိ အမည်ရှိသော။ အယံမောဃပုရိသော၊ သည်။
ပါဠိလိပုတ္တဿ၊ ပါဠိလိပုတ်ပြည်သားဖြစ်သော။ ပရိဗ္ဗာဏဿ၊ အား။ ဝေ၊ သို့။
ပုဋ္ဌာ၊ မေးသည်ရှိသော်။ ဝေ၊ ဤသို့။ သစေဗျာကရေယျ၊ အကယ်၍ ဖြေ
ဆိုငြားအံ့။ အာဝုသော ပါဠိလိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ကာယေန၊ ဖြင့်၎င်း။
ဝါစာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနုဿ၊ ဖြင့်၎င်း။ သုခဝေဒနီယံ၊ သုခဝေဒနာကိုဖြစ်စေ
တတ်သော။ သဉ္ဇေတနီယံ၊ စေတနာသဘောရှိသော။ ကမ္ပံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။
သောပုရိသော၊ သည်။ သုခံ၊ သုခဝေဒနာကို။ ဝေဒယတိ၊ ခံစား၏။ လ။
အဒုက္ခမသုခဝေဒနီယံ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်သော ဥပေက္ခာ
ဝေဒနာကို ဖြစ်စေတတ်သော။ သဉ္ဇေတနီယံ၊ စေတနာ သဘောရှိသော။
ကမ္ပံ၊ ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ သောပုရိသော၊ သည်။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ကို။ ဝေဒယတိ၊ ဧ။
ဣတိဝေ၊ သို့။ သစေဗျာကရေယျ၊ အကယ်၍ ဖြေဆိုငြားအံ့။ အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။
ဝေ၊ သို့။ ဗျာကရမာနော၊ ဖြေဆိုသည်ရှိသော်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ သမိဒ္ဓိ၊ သော။
မောဃပုရိသော၊ သည်။ ပါဠိလိပုတ္တဿ၊ သော။ ပရိဗ္ဗာဏဿ၊ အား။ သမ္မာ၊
မဖောက်မပြန်။ ဗျာကရမာနော၊ ဖြေဆိုသည်ဖြစ်၍။ ဗျာကရေယျ၊ ဖြေဆို
ရာ၏။ ဣတိဣမာနိ၊ ဤသည်တို့သည်။ သုတ္တာနိ၊ (နောက်သို့ လည်၍သတ်)။
သုတ်တို့တည်း။

မှတ်စွယ်။ ။ သမိဒ္ဓိထေရေန သဉ္ဇေတနီယံ အာဝုသော ပါဠိလိပုတ္တ ကမ္ပံ ကတ္တာ
ကာယေန ဝါစာယ မနုဿ သုခံ သော ဝေဒယတိတိ အဝိသင်္ခိတွာ ဗျာက
တော၊ သုခဝေဒနီယန္တိ အာဝိနာ ပန ဝိသင်္ခိတွာ ဗျာကာတဗ္ဗော၊ သောပဉ္ဇော
တသ္မာ သမ္မာ ဗျာကတောနာမ နဟောတိ၊ ဣတရစ္ဆယေပိ သေဝနယော၊
(ဣမာနိတာဝ စသည်ကား နိဂုံး)။

တဘဝ၊ စွာ။ ဣမာနိသုတ္တာနိ၊ တို့သည်။ စေတနာယ၊ စေတနာ၏။ ကမ္မဘာဝေ၊ ကံမည်သည်၏အဖြစ်၌။ သုတ္တာနိ၊ သုတ်တို့တည်း။ ပန၊ ထိုပုတပါး။ စေတနာ သမ္ပယုတ္တက ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ကမ္မဘာဝေ၊ ကို။ ကမ္မစဘုဏ္ဏေန၊ ဖြင့်။ ဒီပိတော၊ ၏။ “စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ သံဝတ္တတိ” တိ၊ ဟူသော။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဂတော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာနိကမ္မာနိ၊ အကြင်ကံတို့ကို။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ သန္တိကတ္တာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ပဝေဒိတာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်ပြီ။ တာနိကမ္မာနိ၊ ထိုကံတို့သည်။ ဣမာနိစတ္တာရိ၊ ဤဆိုလတံ့သော လေးပါးတို့တည်း။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးတို့သည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်တို့နည်း ဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဏှံ၊ မည်းညစ်သော။ ကဏှဝိပါကံ၊ မည်းညစ်သောအကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုက္ကံ၊ ဖြူစင်သော။ သုက္ကဝိပါကံ၊ ဖြူစင်သောအကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဏှသုက္ကံ၊ မည်းညစ်သော၊ ဖြူစင်သော။ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ၊ မည်းညစ်သော ဖြူစင်သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အကဏှအသုက္ကံ၊ သော။ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ၊ မည်းညစ်သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သည်လည်းမဟုတ် ဖြူစင်သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သည်လည်းမဟုတ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ကမ္မံ၊ မိမိကံဖြစ်လျက်။ ကမ္မက္ခယာယ၊ တပါးသောကံကို ကုန်စေခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အကဏှအသုက္ကံ၊ သော။ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ကတမဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ ကမ္မံ၊ မိမိကံဖြစ်လျက်။ ကမ္မက္ခယာယ၊ တပါးသောကံကို ကုန်စေခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ယဒိဒံ ယေဣမေသတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ အကြင် ဤခုနစ်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်တို့သည်။ သန္တိ၊ ၏။ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ၎င်း။ လ။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံဣမေ၊ ဤဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး တရားတို့ကို။ အကဏှအသုက္ကံ၊ သော။ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ကမ္မံ၊ မိမိကံ ဖြစ်လျက်။ ကမ္မက္ခယာယ၊ ငှာ။ သံဝတ္တတိတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အကဏှအသုက္ကံ၊ သော။ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ၊

(၅၂၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သော။ကမ္မံ၊ သည်။ ကတမဉ္စ၊ နည်း။ ကမ္မံ၊ လျက်။ ကမ္မက္ခယာယ၊ ငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ နည်း။ အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ အယမေဝမဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်ပင်တည်း။ ဣဒံအယံမဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ် သည်။ သေယျထာကတမော၊ အဘယ်နည်းဟူမူ။ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ပ။သမ္ဘာ သမာဓိ၊၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဣဒံ၊ဤမဂ္ဂင်တရားရှစ်ပါးကို။ အကဏှအသုက္ကံ၊ သော။အကဏှအသုက္ကံဝိပါကံ၊သော။ ကမ္မံ၊ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ကမ္မံ၊ လျက်။ ကမ္မက္ခယာယ၊ ငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။

ဝေ၊ သို့။ ဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂပုဗ္ဗေဒတော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ မဂ္ဂင်္ဂအပြားအားဖြင့်။ ဣမေပနုရသဓမ္မာ၊ ဤတဆယ့် ငါးပါးသော တရားတို့ကို။ ကမ္မစတုက္ကေန၊ ကမ္မစတုက္ကဖြင့်။ဘဂဝတာ၊သည်။ဒီပိတာ၊ကုန်၏။ ပန၊တို့မှတပါး။အဘိဇ္ဈာ၊ ၎င်း။ဗျာပါဒေါ၊၎င်း။မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊၎င်း။ အနဘိဇ္ဈာ၊၎င်း။အဗျာပါဒေါ၊၎င်း။ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိဆဟိ၊ ဤခြောက်ပါးသော တရားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ကွ။ ကေဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ့်တပါးသောတရားတို့ကို။ စေတနာသမ္ပယုတ္တ ကာ၊ စေတနာနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ကုန်၏။

မှတ်စုမ်း။ ကဏ္ဍိ ကာဠကံ ဒသအကုသလကမ္မပထံ၊ကဏ္ဍိဝိပါကန္တိ အပါယေ နိဗ္ဗတ္တနတော ကာဠကံဝိပါကံ၊ သုက္ကန္တိ ပဏ္ဍရံ ဒသကုသလကမ္မပထံ၊ သုက္က ရိဝိပါကန္တိ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တနတော ပဏ္ဍရိဝိပါကံ၊ ကဏ္ဍသုက္ကန္တိ ဝိဿကကမ္မံ၊ ကဏ္ဍသုက္ကရိဝိပါကန္တိ သုခဒုက္ခရိဝိပါကမိဿကံ၊ ကမ္မဉ္စိကတွာ အကုသလေန တိရုစ္ဆာနယောနိယံ မင်္ဂလဟတ္ထိဋ္ဌာနာဒိသု ဥပပန္နော ကုသလေန ပဝတ္ထေ သုခံ ဝေဒယတိ၊ ကုသလေန ရာဇေကုလေ နိဗ္ဗတ္ထော၊ အကုသလေန ပဝတ္ထေ ဒုက္ခံ ဝေဒယတိ၊ အကဏ္ဍ အသုက္ကန္တိ ကမ္မက္ခယကရံ မဂ္ဂေ ဉာဏံ အဝိပေယံ၊ တဉ္စိ ယမိ ကဏ္ဍသဝေယျ ကဏ္ဍိဝိပါကံ ဒေသေ၊ ယမိ သုက္ကံ သုက္ကရိဝိပါကံ ဒေသေ၊ ဥသယ ဝိဝါကဿ သမုဿိ၊ရနတော၊ အယမေတ္ထ အတ္ထော၊ ။တုကံဂ်တ္တရ အဋ္ဌကထာ။

ဦးစားအနုသန္ဓေ။ ယထာ ကမ္မဒ္ဓါရကထာယံ ကမ္မဒ္ဓါရအဓိဿဘာဝေါ အည ဓညဝဝတ္ထာနဉ္စ ယေဘုယျတဗ္ဗဟုလနယဝသေန ဝုတ္ထော၊ ဝေမိကေသ္မာ နဝုတ္ထောတိ ကတွာ အာဟ“ယထာဝနာ”တိ အာဒိ။

ယထာပန သုတ္ထာနိ ဌိတာနိ တထာ စောပနကြိယာ နိဿယဘူထာ ကာယ ဝါစာ အဘိဇ္ဈာဒိကြိယာနိဿယောစ မနောဒွါရာနိ ယာယပန စေတနာယ တေဟိ ကာယာဒိဟိ ကရုဏဘူတေဟိ စောပနာဘိဇ္ဈာဒိကိရိယံ ကရောန္တိ ဝါသိ

၁-စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၂၉)

အာဒိတိဝိယ ဆေဒနာဒိ၊ သာစေတ ၁ ကမ္မန္တိ ဒွါရပ္ပဝတ္တိယမ္ပိ ကမ္မဒွါရဘေဒနန္တ ကမ္မဒွါရ ဝဝတ္ထာနန္တ ဒိဿတိ။ ဝေဉ္စ သတိ “ကာယေန စေကတံ ကမ္မ” န္တိအာဒိဂါထာယော အတိဝိယ ယုဇ္ဇန္တိ။ ။ ဋီကာ ၇၇-ဆ။

ဋီကာအနက်။ ။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ယထာ ယေနပကာရေန၊ ဖြင့်။ သုတ္တံနိကာယေဝါဟိအာနန္တသတိ ကာယသဉ္စေတနာဟေတုတိအာဒိသုတ္တံနိ၊ သုတ်တို့သည်။ ဋီကာနိ၊ တည်ကုန်၏။ တထာ စေတနပကာရေန၊ ဖြင့်။ စောပနကိရိယာနိဿယဘူကာ၊ ရူပကာယ၏ တမ္မန၊ စလနဟု ဆိုအပ်သော စောပနကြိယာဥပါဒိန္နရုပ်၏လိခိုက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သောစောပန ကြိယာ၏မှီရာဖြစ်ကုန်သော။ ကာယဝါစာစ၊ ကာယဝိညတ် ဝစ်ဝိညတ် တို့သည်၎င်း။ အဘိဇ္ဈာဒိကိရိယာနိဿယော၊ အဘိဇ္ဈာစသောကြိယာ၏ မှီရာဖြစ်သော။ မနောစ၊ မနသည်၎င်း။ ဒွါရနိ၊ ဒွါရမည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယာယစေတနာယ၊ ဖြင့်။ ကရဏဘူတေဟိ၊ တရိုက်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ တေဟိကာယာဒိဟိ၊ ထိုကာယဒွါရ၊ မနောဒွါရတို့ဖြင့်။ စောပနာဘိဇ္ဈာဒိကိရိယံ၊ ရူပကာယ၏တမ္မန၊ စလန ဥပါဒိန္နရုပ်၏ စလနဟု ဆိုအပ်သောစောပနကြိယာ အဘိဇ္ဈာစသောကြိယာကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဝါသိအာဒိဟိ၊ ပဲခွင်စသည်တို့ဖြင့်။ ဆေဒနာဒိ၊ ပြတ်ခြင်းစသောကြိယာကို။ ကရောန္တိဝိယ၊ ပြုကုန်၏သို့တည်း။ သာစေတနာ၊ ထိုစောပနအဘိဇ္ဈာစသော ကြိယာကို ပြီးစေထုတ်သော စေတနာသည်။ ကမ္မံ၊ ကံမည်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့စောပနကြိယာ၏ မှီရာဖြစ်ကုန်သော ကာယဝါစာတို့၏၎င်း အဘိဇ္ဈာစသော ကြိယာ၏မှီရာဖြစ်သော မန၏၎င်း ဒွါရမည်သည်၏အဖြစ် စောပနကြိယာ အဘိဇ္ဈာစသော ကြိယာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော စေတနာ၏ ကံမည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒွါရပ္ပဝတ္တိယံ၊ တပါးသော ဒွါရ၌ တပါးသောကံတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိဝိ၊ ရှိသော်လည်း။ ကမ္မဒွါရဘေဒနန္တ၊ ကမ္မဒွါရတို့၏မရောယှက်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ကမ္မဒွါရဝဝတ္ထာနန္တ၊ ကမ္မဒွါရတို့ကို တပါးသည်တပါးဖြင့် မှတ်ခြင်းသည်၎င်း။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ပါဠိအားဖြင့်ပင်တင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယေဘုယျာဒိဝသေန၊ ယေဘုယျစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာနံ၊ မှတ်ခြင်းကို။ နကတံ၊ မပြုအပ်။ (တသ္မာ စသည်ကား ပါဌသေသ)။ ဝေဉ္စသတိ၊ ဤသို့ သုတ်တို့၏ တည်သော အပြားအားဖြင့် ကမ္မဒွါရတို့၏ မရောယှက်သည်၏အဖြစ်သည်၎င်း ကမ္မဒွါရဝဝတ္ထာနသည်၎င်း ဖြစ်လတ်သော်။ ကာယေန စေကတံ ကမ္မန္တိ အာဒိဂါထာ၊ ဤသို့အစရှိသောဂါထာသည်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ။ (တနည်း) ဝေဉ္စသတိ၊ စောပနကြိယာ၏ မှီရာဖြစ်သော မန၏၎င်း ဒွါရမည်သည်၏ အဖြစ် စောပနစသောကြိယာ အကြောင်းဖြစ်သောစေတနာ၏ ကံမည်သည်၏ အဖြစ်သည် ဖြစ်လတ်သော်။ ကာယေနစေကတံကမ္မန္တိ အာဒိဂါထာယောတို့သည်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ယုဇ္ဇန္တိ၊ သင့်ကုန်၏။

(၅၃၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကျမ်းတက်။ သုတ်ဗောဇ္ဈင်၊ မဂ္ဂင်နှစ်ပါးလာလျှင်းမူလည်း မဂ္ဂင်၏ဘဇာပနသာ
လျှင် မဟာဝိသယဖြစ်ရကား “တတ္ထ လောကုတ္တရ မဂ္ဂေါ” စသည်ကို မိန့်သော်။

တတ္ထ တေသုစေတနာသမ္ပယုတ္တကဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ၊
သည်။ ဣဓ၊ ဤလောကီကမ္မကထာ၌။ အနုဓိပ္ပေတောပိ၊ မလိုအပ်သော်
လည်း။ (ထည့်)။ ဘဇိယမာနော၊ ဆည်းကပ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ သွင်းအပ်
သည်ရှိသော်။ ကာယကမ္မာဒိနိ၊ ကာယကံအစရှိကုန်သော။ တိဏိကမ္မာနိ၊
တို့သို့။ ဘဇတိ၊ ဆည်း၏။ ဝါ၊ ဝင်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ကာယေန၊ ကာယ
ဒွါရဖြင့်။ ယံဒုဿိလံ၊ အကြင်ပါဏာတိပါတ၊ အဒိန္နာဒါန၊ ကာမေသု မိစ္ဆာ
စာရဟူသော သီလမဲ့သောသူ၏ အဖြစ်တည်းဟူသောအမှုကို။ အဇ္ဈာစရတိ၊
လွန်ကျူး၍ ကျင့်၏။ တမ္မာဒုဿိလျာ၊ ထိုသုံးပါးသော ကာယဒုဿိလျာ။
သံဝရော၊ စောင့်ရှောက်ပိတ်ဆို့တတ်သောတရားကို။ ကာယိကောတိ၊ ကာယ
ဒွါရ၌ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။ ဝါစာယ၊ ဝစီဒွါရဖြင့်။ ယံဒုဿိလံ၊ အကြင်
မုသာဝါဒ၊ ပိသုဏဝါစာ၊ ဖရုသဝါစာ၊ သပ္ပပ္ပလာပဟူသော သီလမဲ့သောသူ၏
အဖြစ်တည်းဟူသောအမှုကို။ အဇ္ဈာစရတိ၊ လွန်ကျူး၍ ကျင့်၏။ တမ္မာဒုဿိ
လျာ၊ ထိုလေးပါးသော ဝစီဒုဿိလျာ။ သံဝရော၊ စောင့်ရှောက်ပိတ်ဆို့တတ်
သောတရားကို။ ဝါစသိကောတိ၊ ဝစီဒွါရ၌ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။
ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာကမ္မန္တသည်။ ကာယကမ္မံ၊ မည်၏။
သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာသည်။ ဝစီကမ္မံ၊ မည်၏။ တေသ္မိံ ဒွယော၊ ထိုသမ္မာ
ကမ္မန္တ၊ သမ္မာဝါစာနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ဂဟိတောယူအပ်သည်ရှိသော်။ သမ္မာ
အာဇီဝေါ၊ သမ္မာအာဇီဝသည်။ တပ္ပက္ခိကတ္တာ၊ ထိုသမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာဝါစာ
တို့၏အဖို့၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂဟိတောဝါ ယူအပ်သည်သာလျှင်။
ဟောတိ၊ ဤ။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ မနေန၊ မနောဒွါရဖြင့်။ ယံဒုဿိလံ၊ အကြင်
သီလမဲ့သော သူ၏အဖြစ်တည်းဟူသော ကာယိကဝါစသိကဝီတိက္ကမသည်
ကြဉ်အပ်သောအလုံးစုံသောအကုသိုလ်ကို။ ဝါ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ၊ မိစ္ဆာ
ဝါယာမ၊ မိစ္ဆာသတိ၊ မိစ္ဆာသမာဓိကို။ အဇ္ဈာစရတိ၊ လွန်ကျူး၍ ကျင့်၏။
တမ္မာဒုဿိလျာ၊ ထိုမနောဒုဿိလျာ။ သံဝရော၊ စောင့်ရှောက်ပိတ်ဆို့တတ်
သောတရားကို။ မာနသိကော၊ မနောဒွါရ၌ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။
သောမာနသိကသံဝရော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိသင်္ကပ္ပဝါယာမ သတိ သမာဓိဝသေန၊

သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိတို့၏အစွမ်း
ဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓောသည်။ ဟောတိ၏။ ပဉ္စဝိဓောပိ၊ ငါးပါးအပြားရှိသည်လည်း
ဖြစ်သော။ အယံသံဝရောသည်။ မနောကမ္မနာမ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဘဇိယမာနော၊ သော်။ တိဏိကမ္မာနိ၊ တို့ကို။
ဘဇတိ၏။

ဇီကာအဓိပ္ပာယ်။ ကာယေန ဒုဿိလုံ ဝါစာယ ဒုဿိလုံ ဟူသောနှစ်ပုဒ်
တို့ဖြင့် ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက်တို့ကိုသာလျှင် ယူ၏သို့ ဤအတူမနေနဒုဿိလုံ
ဟူသောပုဒ်ဖြင့် အတိဇ္ဈာဗျာဝါဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသော မနောဒုစရိုက်ကိုသာလျှင်
ယူရအံ့လောဟု ကြံမှားယောင်ရာသောကြောင့်-

မနေန ဒုဿိ၊ နိကာယိကဝါစသိက ဝိတိက္ကမဝဋ္ဌံ သဗ္ဗံ အကုသလံ သင်္ကဏ္ဍာ
တိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သင်္ကပ္ပဝါယာမသတိသမာဓိံ ဝါ၊ တမ္ပိစေတံ မနသာ သံဝရော
ထာဝုတိ ဝုတ္တဿ သံဝရဿ ဝဋ္ဋိပက္ခဝသေန ဝုတ္တံ န သီလဝိပတ္တိဝသေန၊ နတိ
သာ မာနသိကာ အတ္တိတိဟု ဇီကာ(၇၇-ဆ)မိန့်သော်။

အနက်ကား။ မနေနဒုဿိလျှင်နိပဒေန၊ ဖြင့်။ ကာယိက ဝါစသိက ဝိတိက္ကမဝဋ္ဌံ၊
ကာယိက ဝါစသိက ဝိတိက္ကမသည် ကြဉ်အပ်သော၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော၊ အကု
သလံ၊ ကိုးသင်္ကဏ္ဍတိ၊ ပေါင်းယူ၏။ ဝါ၊ ကား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သင်္ကပ္ပဝါယာမ
သတိသမာဓိံ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ မိစ္ဆာဝါယာမ မိစ္ဆာသတိ မိစ္ဆာသမာဓိ
ကိုးသင်္ကဏ္ဍတိ၏။ စ၊ ဆက်။ တမ္ပိစေတံ၊ ထိုမနေနဒုဿိလုံဟူသော စကားကို
လည်း၊ မနသာ သံဝရောသာဝုတိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တဿ၊ သော၊ သံဝရဿ၊ ၏။ ပဋိ
ပက္ခဝသေန၊ ဆန့်ကျင်ဆက်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သီလဝိပတ္တိဝသေန၊ သီလ
ပျက်စီးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ နဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ ဟိယသွာ၊ ကြောင့်။ မာနသိကာ၊
စိတ်၌ ဖြစ်သော၊ သာသီလဝိပတ္တိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသွာ၊ ထိုကြောင့်။
ဉာတဗ္ဗ၊ သိအပ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ဆရာလောကုတ္တရာ၌ သဇနကိုဆိုပြီး၊ ထောကိ၌ ကမ္မပထသို့မရောက်
သောတရားတို့ကား အဆယ်သို့ ဆည်းသနည်း၊ အဆယ်၌ သွင်းသနည်း စုဒ္ဓိရှိ
ရကား “ဣမသ္မိံဌာနေ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဣမသ္မိံဌာနေ၊ ဌ။ ဒွါရသံသန္ဓနံနာမ၊ ဒွါရ၌ သွင်းခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ဒွါရ၌သွင်းသောအားဖြင့် ကာယဒုစရိုက် စသည်မည်ပါ၏
ဟူလို။ ကမ္မပထ အပ္ပတ္တာနမ္ပိ တံတံဒွါရေ သံသန္ဓနံ အဝရောဓနံ ဟူသော ဇီကာ
နှင့်လျော်စေသည်။ ဤဇီကာ၌ ဝိကား ကမ္မပထပတ္တကို ပေါင်း၊ ဝါ၊ ကံကို

(၁၃၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ၊

ပဋ္ဌာနပမာဏပြုသော် ခွါရဗျက်ခွဲ၊ ခွါရကို ပဋ္ဌာနပမာဏပြုသော် ကံပျက်ခွဲ
ဖြစ်ရကား ဤသို့ မပျက်ခြင်းကို သိအပ်၏ဟု ပြလိုသော ဆရာသည် “ဣမသ္မိ”
ဌာနေ”စသည်ကို တက်သော်။

ဣမသ္မိဌာနေ၊ ဤ။ ခွါရသံသန္ဓနံနာမ ကမ္မဒွါရာဘေဒနံနာမ၊ ကံဒွါရ
တို့၏ မပျက်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၏။

ဗုဒ္ဓိဗ္ဗယ်။ “အာဏတ္တိသမုပ္ပိတေသု ပါဏာတိ ပါတာဒိန္နာဒါနေသု ကမ္မဗ္ဗိ
ကာယံကမ္မံ၊ ခွါရမ္ဘိကမ္မဝသေနေဝ ကာယဒွါရံ”စသော အဋ္ဌကထာ၌ လာလတုံ
သည်ကို ရည်သော “ခွါရန္တရေ ကမ္မန္တရပုတ္တိယမ္ဘိ ကမ္မဒွါရာဘေဒနန္တ ခွါရ
သံသန္ဓနံနာမ”ဟူသော ဦးကာနှင့်လျော်စေသည်။

အဝရောနေ ဖြစ်သော ခွါရသံသန္ဓနံကို ခွဲလိုရကား “ကာယဝစီဒွါရေသုတိ”
စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ၊ ခွဲအံ။ ကာယဝစီဒွါရေသု၊ တို့၌။ စောပနံ၊ လှုပ်ခြင်းသို့။ ဝတော၊ ရှိ။ ကမ္မ
ပထံ၊ ကမ္မပထကို။ အပ္ပတ္တမ္ဘိ၊ မရောက်သော ကံသည်လည်း။ အတ္တိ၊ ၏။
မနောဒွါရေစ၊ ဤလည်း။ သမုဒါစာရံ၊ ဥပါဒ်ခြင်းသို့။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းသို့။ ပတော၊
ရှိ။ ကမ္မပထံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တမ္ဘိ၊ မရောက်သော ကံသည်လည်း။ အတ္တိ၊ ၏။ တံ၊
ထိုကမ္မပထသို့ မရောက်သောကံကို။ ဂဟေတော၊ ရှိ။ တံတံဒွါရပက္ခိကမေဝ၊
ထိုထိုဒွါရ၏ အဖို့ရှိသည်ကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ ထိုထိုဒွါရ၌ ထည့်သွင်းအပ်သည်
ကိုသာလျှင်။ အကံသု၊ ပြုကုန်၏။

တတြ တသ္မိံ ခွါရသံသန္ဓနာဓိကာရေ၊ ထိုဒွါရသံသန္ဓန အရာ၌။ အယံ၊
လတုံသည်ကား။ နယော၊ နည်းတည်း။ ယောဝနစရော၊ အကြင်မူဆိုးသည်။
မိဂဝံ၊ သမင်တောသို့။

ဝနတ္ထ။ မိဝေ ဝနန္တိ ဗာဓေန္တိ ဧတ္တာတိ မိဂဝံ၊ “တောရစေ”။ ပနဓာတ်ကား
ဗာဓေန၌ ဖြစ်သတည်း။

ဂမိဿာမိတိ၊ သွားအံ့ဟူ၍။ ခနံ၊ လေးကို။ သဇ္ဇေတိ၊ စီရင်၏။ ဇိယံ၊ ညှို့ကို။
ဝဇ္ဇေတိ၊ ကျစ်၏။ သတ္တိံ၊ လှံမကို။ နိသေတိ၊ သွေး၏။ ဘတ္တိံ၊ ထမင်းကို။
ဘုဇ္ဇတိ၊ စား၏။ ဝတ္တိံ၊ ပုဆိုးကို။ ပရိဒဟတိ၊ ပြင်ဝတ်၏။ ဧတ္တာဝတာနေ
သဇ္ဇနာဒိနာ၊ ဤသို့လေးကို စီရင်ခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ ကာယဒွါရေ၊ ဤ။
စောပနံ၊ လှုပ်ခြင်းသို့။ ပတ္တိံ၊ ရောက်သောကံသည်။ ဟောတိ၏။ သောဝန

၁-စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကထာ (၅၃၃)

စရော၊ထိုမှဆိုးသည်။ အရညော၊ထော၌။ ဒိဝသံ၊ နေပတ်လုံး။ စရိတွာ၊လှည့်လည်၍။ အန္တမသော၊ဖြင့်။ သသဗိဋ္ဌာရမတ္တမ္ပိ၊ ယုန်တထုပ် ကြောင်တကောင်ကိုမျှလည်း။ နလဘတိ၊မရ။ ဣဒံကမ္ပံ၊သည်။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္ပံ နာမ၊မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ နဟောတိ၊ မဖြစ်သလော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္ပံနာမ၊ မည်သည်။ နဟောတိ၊မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ကမ္ပပထံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တဘာယ၊ မရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ကေလံ၊ သက်သက်။ ကာယဒုစ္စရိတံနာမ၊ ကာယဒုစ္စရိက် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ မစ္ဆဂ္ဂဟဏာဒိပယောဂေသုပိ၊ ငါးဖမ်းခြင်းစသော ပယောဂတို့ ၌လည်း။ ဝေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။

ဝစီဒ္ဓါရေပိ၊ ၌လည်း။ “မိဂဝံ၊ တောသို့။ ဂမိယာမ၊ သွားကြကုန်အံ့။ ဝေဂေန၊ လျင်မြန်သဖြင့်။ နေအာဒိနိ၊ လေးအစရှိသည်တို့ကို။ သဇ္ဇေထာတိ၊ စီရင်ကြကုန်လော့”။ အာဏာပေတွာ၊စေ၍။ ပုရိမနယေနဝ၊ ရွေးနည်းဖြင့်သာလျှင်။ အရညော၊ထော၌။ ကိဉ္ဇိ၊တစုံတခုကိုမျှ။ အလဘန္တဿ၊မရသောတောသားမှဆိုးအား။ (အာဏာပေတွာ။လ။ အလဘန္တဿာတိ အာဏတ္တဟိ အမာရိတတာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ဋီကာ)။ ဝစီဒ္ဓါရေ၌။ စောပနံ၊သို့။ ကိဉ္ဇာပိ ပတ္တံ၊ အကယ်၍ ရောက်၏ရှင်။ ပန၊ထိုသို့ ရောက်သော်လည်း။ ကမ္ပပထံ၊ကမ္ပပထသို့။ အပ္ပတ္တဘာယ၊ မရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယကမ္ပံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အလျော်ကို ဆိုအံ့။ ကေလံ၊ သက်သက်။ ဝစီဒုစ္စရိတံနာမ၊ ဝစီဒုစ္စရိက်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။

ပန၊အထူး။ မနောဒ္ဓါရေ၌။ ဝဓကစေတနာယ၊ သတ်လိုသော စေတနာသည်။ ဥပ္ပန္နမတ္တာယဝေ၊ ဖြစ်ကာမျှသော်လျှင်။ ကမ္ပပထဘေဒေါ၊ကမ္ပပထအထူးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ စ၊ဆက်။ သောကမ္ပပထဘေဒေါ၊ သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဗျာပါဒဝသေန၊ ဤသတ္တဝါတို့ကို သတ်အပ်သည် ဖြစ်စေကုန်ဟုဖြစ်သော ဗျာပါဒ၏ အစွမ်အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပါဏာတိပါတဝသေန၊ ဖြင့်။ နဟောတိ၊မဖြစ်။ ဟိ-သစ္စံ၊၏။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္ပံ၊သည်။ ကာယဝစီဒ္ဓါရေသု၊တို့၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။ မနောဒ္ဓါရေ၊ ၌။

(၅၃၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

နသမုဋ္ဌာတိ၊ မဖြစ်။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အကုသလံ၊ သော။ ဝစိကမ္ပံ၊ သည်။ ကာယဝစိဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ မနောဒ္ဓါရေ၊ ၌။ နသမုဋ္ဌာတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အထူး။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္ပံ၊ သည်။ တိသုပ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ကုသလာနိ၊ ကုန်သော။ ကာယဝစိမနောကမ္ပာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ကထံဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကား။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ ဟနန္တဿ၊ သတ်သောသူ၏။ ဝါ၊ အား။ အဒိန္နံ၊ ကို။ အာဒိယန္တဿ၊ ယူသောသူ၏။ ဝါ၊ အား။ မိစ္ဆာစာရံ၊ မှားယွင်းယုတ်မာသော အကျင့်ကို။ စရန္တဿ၊ ကျင့်သောသူ၏။ ဝါ၊ အား။ ကမ္ပံ၊ ကံသည်။ ကာယကမ္မမေဝ၊ ကာယကံသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒ္ဓါရမ္ပိ၊ ဒ္ဓါရသည်လည်း။ ကာယဒ္ဓါရမေဝ၊ ကာယဒ္ဓါရသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေသ္မိ၊ တာဝ၊ စွာ။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္ပံ၊ သည်။ ကာယဒ္ဓါရေ၊ ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ တေဟိ စိတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟဇာတာ၊ တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယော၊ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ကာယဒ္ဓါရိက စေတနာယ၊ နှင့်။ ဝါ၊ ၏။ သဟကာရီ၊ ကာရဏဘာဝတော၊ တကွပြုလေ့ရှိသော အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယကမ္မဝေါဟာရ လာဘာ၊ ကာယကံဟူသော အမည်ဝေါဟာရကို ရကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ချီ။ (ထည့်)။ စေတနာပက္ခိကာဝါ၊ စေတနာ၏ အဖို့၌ ကျကုန်သည် မူလည်း။ ဝါ၊ စေတနာ၏ အဖို့၌ ဖြစ်ကုန်သည်မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ မနောကမ္မ ဝေါဟာရဝိရဟာ၊ မနောကံ ဟူသော အမည်ဝေါဟာရမှ ကင်းကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ချီ။ (ထည့်)။ တဗ္ဗောဟာရိကာဝါ၊ မနောကံ ဟူသော ဝေါဟာရမရှိ မရကုန်သည်မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

မှတ်စွယ်။ ။နတ္ထိ ဝေါဟာရော မနောကမ္မန္တိနာမံ ဧတေသန္တိ အဗ္ဗောဟာရိကာ၊ သမ္ဘာရ ပထဝီအာဒိသု အာပါဒယော ဧတ္တ နိဒဿနံ၊ ဧတ္တ အဗ္ဗောဟာရိက သာဝေ နိဒဿနံ၊ ဥပမာနံတွင်။

(တနည်း)။ အစေတနာ သဘာဝတော၊ စေတနာသဘော မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါဏာတိပါတဝသေန၊ ဖြင့်။ အဗ္ဗောဟာရိကာ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကို မထိုက်ကုန်။ (ပါဏာတိပါတ စသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့် မခေါ်ဝေါ်

ထိုက်ကုန် ဟူလို့ အန)။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ “ဂစ္ဆသ္မာဒေချေ။ ဣတ္ထန္နာမံဤ အမည်ရှိသောသူကို။ ဇီဝိတာဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ ဝေါရောပေဟိ၊ ချလော့။ ဣတ္ထန္နာမံ ဤအမည်ရှိသော။ ဘဏ္ဍံ၊ ဥစ္စာကို။ အဝဟရ၊ ခိုးလော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဏာ ပေန္တဿ၊ ၏။ ဝါ၊ အား။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဒွါရံ၊ သည်။ ဝစီဒွါရံ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဝစီဒွါရေ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ တေဟိ စိတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟဇာတာ၊ ကုန်သော။ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယော၊ တို့သည်။ စေတနာပက္ခိကာဝါ၊ မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အဗ္ဗေဟာရိကာ ဝါ၊ မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှသောကထာသည်။ အာစရိ ယာနံ၊ တို့၏။ သမာနတ္ထကထာနာမ၊ ညီညွတ်သောအဋ္ဌကထာမည်၏။

ပန၊ မတူသော အယူအထူးကိုဆိုအံ့။ ဝိတဏ္ဏဝါဒိ၊ ဝိတဏ္ဏဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ မနောဒွါရေပိ၊ ၌လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ သော၊ ထိုအယူမည် ဝိတဏ္ဏဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယာ သာသင်ဟေ၊ သို့။ အာရုဋ္ဌံ၊ တင်အပ်သော။ သုတ္တံ၊ သုတ် ကို။ အာဟရာဟိ၊ ဆောင်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ “ပုနစပရံ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဥပသာတော ဟောတိ”တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ကုလုဗ္ဗ သုတ္တံနာမ၊ မည်သည်ကို။ အာဟရိ၊ ဆောင်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုနစ၊ တဖန်။ ပရံ၊ တပါးတုံ။ ဣဒ၊ ဤလောက၌။ ဧကေဖ္ဓော၊ အချို့သော။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသော။ စေတော ဝသိပ္ပတ္တော၊ စိတ်၏ဝသ် တော်သို့ ရောက်သော။ သမဏောဝါ၊ သမဏသည်၎င်း။ ဗြာဟ္မဏောဝါ၊ ဗြာဟ္မဏသည်၎င်း။ အညိဿာ၊ တပါးသောမိန်းမ၏။ ကုစ္ဆိဂတံ၊ ဝမ်း၌ တည်သော။ ဂမ္ဘံ ဂဗ္ဘော၊ ဤသူငယ်ကို။ ကုစ္ဆိဂတော၊ ဝမ်း၌တည်သော။ အယံ ဂဗ္ဘော၊ ဤသူငယ်သည်။ သောတ္ထိနာ၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ နုအဘိနိက္ခိ မေယျ၊ မဖွားနိုင်မှုကား။ အဟောဝတ၊ ကောင်းလေစွသြော်။ ဣတိ၊ သို့။ ပါပကေန၊ ယုတ်မာသော။ မနုဿ၊ ဖြင့်။ အနုပေက္ခကော၊ အဖန်တလဲလဲ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(၅၃၆)

အဋ္ဌသဒ္ဓါနိဒ္ဒါအဋ္ဌကထာနိဒ္ဓါယ

မှတ်စွယ်။ ။ အတောဝတဿာဟု အချိပါငြိရှိ၏။ အဿာဗုတ္တိယာ၊ ၏။ ကုန္တိ
ဂတော၊ သော။ ဂဗ္ဘော၊ သည်။ ပေး။ အဿာတိ ဗုတ္တိယာဟု ယောဇနာ
လာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံအနုပေက္ခနေန၊ ဤသို့ အဖန်တလဲလဲရှုသဖြင့်။ ကုလုမ္မဿ၊
သုငယ်၏။ ဥပဿာတော၊ ပျက်စီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣဒံသုတ္တံ၊ ကို။ အာဟရိတော၊ ဆောင်ပြီး၍။ “ဧဝံ၊ သို့။ မနုဿာ၊ ဖြင့်။
စိန္တိတမတ္တေယေဝ၊ ကြံကာမျှ၌သာလျှင်။ ကုန္တိဂတော၊ သော။ ဂဗ္ဘော၊ သည်။
ဖေဏပိဏ္ဍောဝိယ၊ ရေမြုပ်စိုက်ကဲ့သို့။ ဝိလိယတိ၊ မြည့်မြည့်ကြေ၏။ တွေ့ကုန္တိ
ဂတဂဗ္ဘဝိလိယနေ၊ ဤသို့ဝမ်း၌ တည်သောသုငယ်၏ မြည့်မြည့်ကြေရာ၌။
ကာယင်္ဂစောပနံဝါ၊ ကိုယ်အင်္ဂါလွှပ်ခြင်းသည်၎င်း။ ဝါစင်္ဂစောပနံဝါ၊ နှုတ်
အင်္ဂါလွှပ်ခြင်းသည်၎င်း။ ကုတောအတ္ထိ၊ အတိမှာရှိအံ့နည်း။ ပန၊ အလျော်ကို
ဆိုအံ့။ မနောဒွါရသို့ ယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ အကုသလံ၊ သော။ ဣဒံကာယ
ကမ္မံ၊ သည်။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။

တမေနံ ဝိတဏ္ဏဝါဒိံ၊ ကို။ (ဝဘ္ဘာ၌စပ်)။ “တဝ၊ သင်၏။ သုတ္တဿ
၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ တုလယိဿာမ၊ နှိုင်းချိန်ကုန်အံ့”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဘ္ဘာ၊
၍။ ဝေပုစ္ဆနုယေန၊ ဤသို့ မေးသောနည်းဖြင့်။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။
တုလယိံ သု၊ နှိုင်းချိန်ကုန်၏။

ကျမ်းတက်။ ။ သင်္ဂါယနာသုံးတန်သို့ တင်၏ဟူသည်ကို မနှစ်သက်၍ အနူးအညွတ်
ခွင့်မပြုလိုရကား သုတ္တဿ သာမဆိုမူ၍ “တဝသုတ္တဿ”ကို မိန့်သော်။

တံ၊ သည်။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်။ ပရူပဿာတံ၊ သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်းကို။ ဝဒေသိ၊
ဆို၏။ စ၊ ဆက်။ သောဣဒ္ဓိနာမ၊ ဤတန်ခိုးမည်သည်ကား။ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိ၊ ၎င်း။
ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ၊ ၎င်း။ မနောမယိဒ္ဓိ၊ ၎င်း။ ဉာဏဝိပ္ပာနိဒ္ဓိ၊ ၎င်း။ သမာဓိဝိပ္ပာနိဒ္ဓိ၊
၎င်း။ အရိယိဒ္ဓိ၊ ၎င်း။ ကမ္မဝိပါကင်္ဂိဒ္ဓိ၊ ကံ၏အကျိုးဝိပါကံနှင့်တကွ ဖြစ်သော
ဣဒ္ဓိ၎င်း။ ပုညဝတောဣဒ္ဓိ၊ ဘုန်းရှိသောသူ၏တန်ခိုး၎င်း။ ဝိဇ္ဇာမယိဒ္ဓိ၊ ဆေးဝါး
မန္တရားဖြင့်ပြီးသော တန်ခိုး၎င်း။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုအရာ၌။ သမ္မာပယောဂ
ပစ္စယာ၊ အသင့်အားဖြင့် အားထုတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣဇ္ဈ
နဋ္ဌေန၊ ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိမည်သောတန်ခိုး၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ ဒသဝိဓော၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ဣဒ္ဓိဆယ်ပါးတို့တွင် သတသဟဿ ရုပ်စသည်ကို ဖန်ဆင်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ဣဒ္ဓိကား “သတံ ဟောမိ၊ သဟံသံဟောမိ” စသည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အဓိဋ္ဌာန်ရှိမည်၏။ ပကတိ အဆင်း သဏ္ဌာန်ကိုစွန့်၍ ကုမာရဝဏ္ဏ နာဂဝဏ္ဏ စသည်ကို ဖန်ဆင်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ဣဒ္ဓိကား ပကတိ အဆင်းသဏ္ဌာန်ကိုစွန့်၍ အထူးပြုသည်၏ အစွမ်း အားဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့် ဝိကုဗ္ဗန်ရှိမည်၏။ မိမိကိုယ်၏အတွင်း၌ ဈာန်စိတ်ဖြင့် စူဠပန္နကမတေရ်တို့ကဲ့သို့ ကိုယ်ပွားရာထောင်ဖန်ဆင်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော ဣဒ္ဓိဟား ဈာန်စိတ်ဖြင့်ပြီးသော ကိုယ်ပွားကို ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်း အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မနောမယိဒ္ဓိမည်၏။ ဤသုံးပါးသော “ဣဒ္ဓိဝိဓံ ဒိဗ္ဗ သောဟံ ပရမိတ္ထဝိဇာနနံ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနဿတိ ဒိဗ္ဗာက္ခု” ဟူသော လောကီ အဘိညာဉ်ငါးပါးတို့တွင် ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်ပင်တည်း။ ရွှေ၌၎င်း နောက်၌၎င်း ထိုခဏ၌၎င်း ရအပ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၏ အာနုဘော်ကြောင့် ဖြစ်သော ဣဒ္ဓိကား ဉာဏဝိပ္ပါရိဒ္ဓိမည်၏။ ဗာကုလထေရ် သံကိစ္ဆသမဏေတို့ ဝတ္ထုကို ထုတ်လေအပ်သည့်ရွှေ၌၎င်း နောက်၌၎င်း ထိုခဏ၌၎င်း ရအပ်သော သမထ၏ အာနုဘော်ကြောင့်ဖြစ်သော ဈာန်၏ အာနုဘော်ကြောင့် ဖြစ်သော ဣဒ္ဓိကား သမာဓိဝိပ္ပါရိဒ္ဓိမည်၏။ သာရိပုတြာ မဇာတေရ် သံဝိဝထေရ် ခါဏုကောဏ္ဍည ထေရ် သာမာဝတီတို့ ဝတ္ထုကို ထုတ်လေအပ်၏။ “ကတမာ အရိယာဣဒ္ဓိ ဣမ တိက္ခုသစေ အာကင်္ခတိ ပဋိကူလေ အပ္ပဋိကူလသညိ ဝိဟရေယျန္တိ အပ္ပဋိကူလ သညိ ဝိဟရတိ သစေ အာကင်္ခတိ အပ္ပဋိကူလေ ပဋိကူလသညိ ဝိဟရေယျန္တိ ပဋိ ကူလသညိ ဝိဟရတိ။ ဥပေက္ခကော တတ္ထ ဝိဟရတိ သတောသပ္ပဇာနော” ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော စေတောဝသိပ္ပတ္တ ဖြစ်သော အရိယာတို့အား ရကောင်းသော ဣဒ္ဓိသည် အရိယိဒ္ဓိမည်၏။ အလုံးစုံသောငှက် အလုံးစုံသောနတ် အချို့သောလူ အချို့သော ဝိနိပါတိကတို့၏ကောင်းကင်ပျံခြင်းသည် ကမ္မဝိပါက ဝိဒ္ဓိမည်၏။ အချို့သောလူဟူသည်ကား ကမ္ဘာဦးသူကိုယူ၊ စကြဝတေးမင်း၏ စစ် သည် လေးပါးနှင့်တကွ ကောင်းကင်ပျံခြင်း ဇင်္ဂလသူဌေး၏ အတောင်ရှစ်ဆယ် သော ရွှေတောင် ပေါက်ခြင်း စောသကသူဌေး၏ ခုနစ်ပါးသော အရာတို့၌ သေစိမ့်သောငှာ လုံ့လပြုလျက် မသေခြင်းသည်ကား ပုညဝတော ဣဒ္ဓိမည်၏။ ကမ္မဝိပါကဝိဒ္ဓိကား အကျိုးမြဲသည်၊ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိကား အကျိုးပေးခိုက်သာ၊ ဤကားအထူး၊ ဝိဇ္ဇာမိုရ်တို့ မန္တန်စုတ်၍ ကောင်းကင်ပျံတက်ခြင်း စသည်ကား ဝိဇ္ဇာမယိဒ္ဓိမည်၏။ သကဋျူဟာ စက္ကဗျူဟာ ပဒုမဗျူဟာ အစရှိသော အစီ အရင်ကြောင့် ဖြစ်သောအထူး၊ ဂဏန်း၊ စောင်းစသောအတတ်၊ သလ္လကတ္တ စသော ဆေးအတတ်၊ ဣရုစသော ဗေဒင်အတတ်၊ ဝိဋကတ်သုံးပုံစသော အတတ်၊ အယုတ်သဖြင့် လယ်ထွန်ခြင်းစသော အမှုတို့ကိုစွဲ၍ ပြီးသော အထူး သည်ကား တတ္ထတတ္ထ သမ္ဘာပယောဂ ပစ္စယော ဣဒ္ဓိနဌေန ဣဒ္ဓိမည်၏။

(၅၃၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တတ္ထ တာသုဒသသုဣဒ္ဓိသု၊ တို့တွင်။ ကတရံ၊ အဘယ်မည်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိကို။ တံ၊ သည်။ ဝဒေသိ၊ ဆိုသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သကဝါဒိ၊ သကဝါဒိသည်။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဘာဝနာမယံ၊ ဘာဝနာမယဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝဒေမိ၊ ဟုဆို၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိတဏှဝါဒိ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ပရဝါဒိကား အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိကို ရည်သည်။ ဘာဝနာမယချင်း တူသော်လည်း ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ မနောမယိဒ္ဓိကို ရည်သည် မမှတ်လင့်။

ဘာဝနာမယာယ၊ ဘာဝနာမယဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်။ ပရူပဿာတကမ္မံ၊ သည်။ ဝိပနဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သကဝါဒိ၊ သည်။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ အာမဟောတိ၊ ဖြစ်၏ဪ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိတဏှဝါဒိ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ကေစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ အာစရိယံ၊ တို့သည်။ ကေဝါရံ၊ တကြိမ်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-ဗံ၊ ပါကန္တကရောမိ၊ အံ။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ပဟရိတုကာမေန၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းငှာ အလိုရှိသောသူသည်။ ဥဒကဘရိတေ၊ ရေပြည့်သော။ ဗံဇ္ဇေ၊ အိုးကို။ ခိတ္တေ၊ ပစ်ခတ်သည်ရှိသော်။ ဗဇ္ဇောပိ၊ အိုးသည်လည်း။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ကွဲ၏။ ဥဒကမ္ပိ၊ ရေသည်လည်း။ နဿတိယထာ၊ ပျက်စီး၏သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ဘာဝနာမယာယ၊ ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်။ ကေဝါရံ၊ တကြိမ်။ ပရူပဿာတကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဂရဟာကို ဆိုအံ့။ တတော၊ ထိုပရူပဿာတကမ္မံကို ပြုသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ သာဣဒ္ဓိ၊ သည်။ နဿတိ၊ ပျက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ကေစ္စေ ကစ၍ နဿတိတိုင်အောင် စကားချပ်ဖြင့် စကားပြတ်၍ “အထနံ” ဟု ဆက်ပြန်သည်။

အထ အနန္တရံ၊ ထိုကေစ္စေဆရာတို့ စကား၏ အခြားမဲ့၌။ နံပရဝါဒိ၊ ကို။ (ဝိတဏှဝါဒိကိုပင် စကားကျဉ်းအောင် ပရဝါဒိဆိုသည်)။ “ဘာဝနာမယာယ၊ ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်။ ကေဝါရံ၊ တကြိမ်။ ပရူပဿာတကမ္မံ၊ သည်။ နေဝဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒွေဝါရေ၊ နှစ်ကြိမ်တို့ တိုင်အောင်။ ပရူပဿာတကမ္မံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတု၊ ၍။ တံတံပညတ္တိ၊ ထိုထိုကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်စသော ပညတ်သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်သည်ကို။ ပုစ္ဆံ၊ သု၊ မေးကုန်၏။ “ဘာဝနာမယိဒ္ဓိ၊ သည်။ ကုသလာကံ၊ ကုသိုလ်လော။

အကုသလာကိံ၊ လော။ အဗျာကတာကိံ၊ လော။ သုခါယဝေဒနာယ
သမ္ပယုတ္တာကိံ၊ လော။ ဒုက္ခာယဝေဒနာယသမ္ပယုတ္တာကိံ၊ လော။ အဒုက္ခ
မသုခါယဝေဒနာယသမ္ပယုတ္တာကိံ၊ လော။ သဝိတက္ကသဝိစာရာကိံ၊ လော။
အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာကိံ၊ လော။ ကမာဝစရာကိံ၊ လော။ ရူပါဝစရာကိံ၊
လော။ အရူပါဝစရာကိံ၊ လော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိံ သု၊ ကုန်၏။

ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဣမံပဉ္စ၊ ဤပြဿနာကို။ ယောပရဝါဒီ၊ သည်။
ဇာနာတိ၊ သိ၏။ သောပရဝါဒီ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝက္ခကံ၊ ဆိုလတံ။
“ဘာဝနာမယိဒ္ဓိ၊ သည်။ ကုသလာဝါ၊ ကုသိုလ်သည်မူလည်း။ ဟောတိ၊
၏။ အဗျာကတာဝါ၊ မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဒုက္ခမသုခါဝေဒနီယာဝေ၊
ဝေဒနီယသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိတက္ကအဝိစာရာဝေ၊ လျှင်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ရူပါဝစရာဝေ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝက္ခကံ၊
ဆိုလတံ။ သောပရဝါဒီ၊ ကို။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏။
“ပါဏာတိပါတစေတနာ၊ သည်။ ကုသလာဒိသု၊ ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့
တွင်။ ကတရံ၊ အဘယ်မည်သော။ ကောဋ္ဌာသံ၊ အဖို့အစုသို့။ ဘဇတိ၊ ဝင်
သနည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ၏။ ဇာနန္တော၊ သိသောပရဝါဒီသည်။
“ပါဏာတိပါတစေတနာ၊ သည်။ အကုသလာဝ၊ အကုသိုလ်သာတည်း။
ဒုက္ခဝေဒနီယာဝ၊ ဒုက္ခဝေဒနီယသာတည်း။ သဝိတက္ကသဝိစာရာဝ၊ သာ
တည်း။ ကမာဝစရာဝေ၊ သာတည်း”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝက္ခကံ၊ ဆိုလတံ။ ဧဝံ
တဝ ဝစနေ၊ ဤသို့ ပါဏာတိပါတစေတနာ အကုသလာဝ စသည်ဖြင့် သင်
ဆိုသောစကားသည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တဝပဉ္စော၊ ဘာဝနာမယာယ
ပရူပသာတော ဟောတိဟု သင်ဆိုအပ်ပြီးသော ငါတို့ကို သိစေခြင်းငှာ
လိုအပ်သောအနက်သည်။

မှတ်ဖွယ်။ “ပဥ ဣစ္ဆာယံ၊ ပဉ္စေတိ၊ ပဉ္စော ဝိသဒ္ဓိတဒ္ဓိ ပဉ္စေ”ဟု ဇာတ်ကျမ်းလာ
ရကား ဤ၌ ဣစ္ဆာအနက်ကိုလိုသည်။ ပဥ ပုစ္ဆာယံ၊ ဘိက္ခုဝရံ ပဉ္စ ပဉ္စတိ၌ကဲ့သို့
ပုစ္ဆာအနက်ကို မလို။

ကုသလတ္တိကေန၊ နှင့်။ နေဝသမေတိ၊ မည်။ ဝေဒနာတ္တိကေန၊ နှင့်။ နသ
မေတိ၊ မည်။ ဝိတက္ကတ္တိကေန၊ နှင့်။ နသမေတိ၊ မည်။ ဘူမန္တရေန၊ ကမာ

(၅၄၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝစရစသော ဘုံအထူးနှင့်။ နသမေတိ၊မညိ။ဣတိ၊ဤသို့။ သကဝါဒိ၊ သည်။
အာဟ၊ ဧ။

ဧဝံမဟန္တံ၊ ဤသို့ကြီးမား ရှည်လျားသော။သုတ္တံ၊ သုတ်သည်။ ကိံပန
နိရတ္တကံ၊အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးဖြစ်ခဲ့ပြီးလော။ဣတိ၊ဤသို့။ ပရဝါဒိ၊သည်။
ပုစ္ဆတိ၊မေးပြန်၏။ နောနိရတ္တကံ၊အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးမဟုတ်။ ပန၊ ထိုသို့
အကျိုးမရှိသည် မဟုတ်သော်လည်း။ တံ၊ သည်။ အဿသုတ္တဿ၊ ထိုကုလုဗ္ဗ
သုတ်၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ နဇောနာတိ၊ မသိ။ (ကောပနဿ အတ္ထောတိ
အာဟ ဣဒ္ဓိမာတိ အာဒိ)။ ဟိ-တံပါကဋ် ကရောမိ၊ အံ။ ဣဒ္ဓိမာစေတော
ဝသိပ္ပတ္တောတိတ္ထေ၊ ဌံ။ ဘာဝနာမယာ၊ သော။ ဣဒ္ဓိ၊ ကို။ နအဓိပ္ပေတာ၊
မလိုအပ်။ (ကော ပန အဓိပ္ပေတာတိ အာတ အာထဗ္ဗဏိဒ္ဓိတိ အာဒိ)။ ပန၊
လိုအပ်သည်ကိုဆိုအံ့။ အာထဗ္ဗဏိဒ္ဓိ၊အာထဗ္ဗဏဗေဒင်ကျမ်း၌လာသောတန်ခိုး
ကို။ ဝါ၊ ဝိဇ္ဇာမယတန်ခိုးကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ လိုအပ်၏။ (အာထဗ္ဗဏ ဝေဒ
တော အာဂတာ ဣဒ္ဓိ အာထဗ္ဗဏိဒ္ဓိပြ)။ ဟိ-သစ္စံ၊၏။ သာအာထဗ္ဗဏိဒ္ဓိ၊ ကို။
တ္ထေ ဣဒ္ဓိမာစေတောဝသိပ္ပတ္တောတိဝစနေ၊ ဤဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော
ဟူသောစကား၌။ လဗ္ဘမာနာ၊ ရအပ်သည်ရှိသော်။ လဗ္ဘတံ၊ ရသင့်၏။
ပန၊ ဆက်။ သာအာထဗ္ဗဏိဒ္ဓိ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ ကာယဝစီဒ္ဓါရာနိ၊ တို့ကို။
မုဉ္ဇိတော၊လွှတ်၍။ ကာတံ၊ငှာ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဟိသစ္စံ၊၏။ အာ
ထဗ္ဗဏိဒ္ဓိကာ၊ အာထဗ္ဗဏတန်ခိုးကို အလိုရှိသောသူတို့သည်။ သတ္တာဟံ၊လုံး။
အလောဏကံ၊ ဆားမရှိသောအစာကို။ဘုဉ္ဇိတော၊၍။ဒဗ္ဗေ၊ နေဇာမြက်တို့ကို။
အတ္ထရိတော၊ ခင်း၍။ ပထဝိယံ၊ ဌံ။ သယမာနာ၊ အိပ်ကုန်လျက်။ တပံ၊ခြိုးခြံ
သောအကျင့်ကို။ စရိတော၊ ကျင့်၍။ သတ္တမေ၊ သော။ ဒိဝသေ၊ ဌံ။ သုသာန
ဘူမိံ၊သင်းချိုင်းမြေကို။ သဇ္ဇေတော၊ စီရင်၍။ သတ္တမေပါဒေ၊ သုသာန်မြေ
ကိုနင်းသည်မှ ခုနစ်ခုမြောက်သော ဘဝါးလှမ်း၌။ ဝါ၊ စည်းအဝင်ကို နင်း
သည်မှ ခုနစ်ခုမြောက်သော ဘဝါးလှမ်း၌။ ဌတော၊ ၍။ ဟတ္ထံ၊ကို။ဝဇ္ဇေတော
ဝဇ္ဇေတော၊အိမ်း၍အိမ်း၍။ ဝါ၊ဝင့်၍ဝင့်၍။ မုခေန၊ခံတွင်းဖြင့်။ဝိဇ္ဇံ၊မန္တန်ကို။
ပရိဇ္ဇပ္ပန္တံ၊ စုတ်ကုန်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ နေသံအာထဗ္ဗဏိဒ္ဓိကာနံ၊ တို့၏။
ကမ္မံ၊ အမှုသည်။ သမိဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဝါ၊ အပြီးတိုင်၏။ ဧဝံ၊ သို့။အယမ္ဗိ
ဣဒ္ဓိ၊ ဤဝိဇ္ဇာမယိဒ္ဓိသည်လည်း။ ကာယဝစီဒ္ဓါရာနိ၊ တို့ကို။ မုဉ္ဇိတော၊ ၍။

၁-စိတ္တပ္ပဒါနဏှ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၄၁)

ကာတုံ၊ ၄၁။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ မနောဒွါရေ၊ ဤ။ နသမုဋ္ဌာတံ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ ဣဒ္ဓိမာ စေတော၊ ဝသိပ္ပတ္တောတိဝစနေ၊ ဤ။ ဝါ၊ ဧတ္ထ ကမ္မကထာဓိကာရေ၊ ဤကမ္မ ကထာအရာ၌။ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဟတ္ထမုဒ္ဓါယ၊ လက်ဖောက်ပြန်သဖြင့်။ မုသာဝါဒါဒိနိ၊ တို့ကို။ ကထေန္တဿ၊ ၏။ ကမ္မံ၊ သည်။ ဝစီကမ္မံ၊ ဝစီကံမည်၏။ ဒွါရမ္ပန၊ ဒွါရမူကား။ ကာယဒွါရံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံသို့။ အကုသလံ၊ သော။ ဝစီကမ္မမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ကာယဒွါရေ၊ သမုဋ္ဌာတံ၊ ပန၊ ဆက်။ တေဟိ စိတ္တေဟိတို့နှင့်။ သဟဇာတာ၊ ကုန်သော။ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယော၊ တို့သည်။ စေတနာပက္ခိကာဝါ၊ စေတနာ အဖို့ရှိကုန်သည်မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အဗ္ဗောဟာရိကာဝါ၊ မနောကံဟူသော အမည်ဝေါဟာရ ကင်းကုန် သည်မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝစီဘေဒံ၊ ဝစီဘေဒကို။ ကတုာရံ၊ မုသာဝါဒါဒိနိ၊ တို့ကို။ ကထေန္တဿ၊ ၏။ ကမ္မမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝစီ ကမ္မံ၊ မည်၏။ ဒွါရမ္ပန၊ သည်လည်း။ ဝစီဒွါရမေဝလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံသို့။ အကုသလံ၊ သော။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်။ ဝစီဒွါရေ၊ သမုဋ္ဌာတံ၊ ပန၊ ဆက်။ တေဟိစိတ္တေဟိတို့နှင့်။ သဟဇာတာ၊ ကုန်သော။ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ယော၊ တို့သည်။ စေတနာပက္ခိကာဝါ၊ စေတနာအဖို့ရှိကုန်သည် မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အဗ္ဗောဟာရိကာဝါ၊ မနောကံဟူသော အမည်ဝေါဟာရ ကင်းကုန်သည်မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှသော ကထာသည်။ အာစရိယာနံ၊ တို့၏။ သမာနုတ္တကထာနာမ၊ မည်၏။

ပန၊ အယူထူးကိုဆိုအံ့။ ဝိတဏှဝါဒါသည်။ “အကုသလံသော။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်။ မနောဒွါရေပိ၊ ဤလည်း။ သမုဋ္ဌာတံ၊ ၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ မုသာဝိတဏှဝါဒါ၊ သည်။ “တယောသင်္ဂဟေတို့ကို။ အာရဋ္ဌံ၊ သော။ သုတ္တံ၊ ကို။ အာဟရာဟိ၊ ဆောင်လော့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည် ချီသော်။ ဥပေါသထက္ခန္ဓကတော၊ မှ။ “ယောပနဘိက္ခု၊ ပ။ ဟောတိ”တိ၊ ဟူသော။ ဣဒ္ဓိသုတ္တံကို။ အာဟရိ၊ ဆောင်၏။

ယောပနဘိက္ခု၊ သည်။ ပါတိမောက္ခုဋ္ဌေသကေန၊ ပါတိမောက်ပြသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပါတိမောက္ခံ၊ ပါတိမောက်ကို။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်

(၅၄၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တိုင်အောင်။ ဘိက္ခုဟံ၊ တို့ကို။ အနုဿာဝိယမာနော၊ အဖန်တလဲလဲ ကြားစေ
အပ်သည်ရှိသော်။ သရမာနော၊ မိမိ၌ အာပတ်ရှိသည်ကိုသိလျက်။ သန္တိ*၊
မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော။ အာပတ္တိ*၊ ကို။ နာဝိကရေယျ၊ ထင်စွာ မပြုငြားအံ့။
အဿဘိက္ခုနော၊ မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော အာပတ်ကို ထင်စွာမပြုသော
ထိုရဟန်းအား။ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ခေါ်။

ဣဒံသုတ္တံ၊ ကို။ အာဟရိတွာ၊ ရှိ။ “ဧဝံ သို့။ အာပတ္တိ*၊ ကို။ အနာဝိ
ကရောန္တော၊ ထင်စွာမပြုသောရဟန်းသည်။ တုဏှိဘူတောဝ၊ ဆိုတ်သော
ကိုယ်အင်္ဂါ နှုတ်အင်္ဂါ ရှိသည်ဖြစ်လျက်သာလျှင်။ အညံ၊ တပါးသော။
အာပတ္တိ*၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဣ အညာပတ္တိအာပဇ္ဇနေ၊ ဤသို့
တပါးသော အာပတ်သို့ ရောက်ခြင်း၌။ ကာယင်္ဂစောပနံ၊ သည်၎င်း။
ဝါစင်္ဂစောပနံဝါ၊ သည်၎င်း။ ကုတောအတ္တိ၊ အတိမှာ ရှိအံ့နည်း။ ပန၊
အလျော်ကိုဆိုအံ့။ မနောဒွါရသို့ ယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ အကုသလံ၊ သော။
ဣဒံဝစီကမ္ပံ၊ သည်။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ခေါ်။

သောပရဝါဒေါ၊ ကို။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ “ဧတံသုတ္တံ၊ သည်။ ကိ*ပန
နေယျတ္တံ၊ ဝစနန္တရဖြင့် သိစေအပ်သော အနက်ရှိသော သုတ်လော။ ဥဒါဟု၊
တိုသို့မဟုတ်မူ။ နိတတ္ထံ၊ မိမိသည်ပင်လျှင် သိစေအပ်သော အနက်ရှိသော
သုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။ မယံ၊ ၏။ သုတ္တံ၊ သည်။ နိတတ္ထမေဝ၊ မိမိ
သည်ပင်လျှင် သိစေအပ်သော အနက်ရှိသော သုတ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ပရဝါဒိ၊ သည်။ ဝဒတိ၊ ၏။ သောပရဝါဒိ၊ ကို။ “တံ၊ သည်။ ဧဝံ သို့။ မာအဝစ၊
မဆိုလင့်။ အဿသုတ္တဿ၊ ၏။ အတ္တံ၊ ကို။ မယံ၊ တို့သည်။ တုလယိဿာမ၊ နှိုင်းချိန်
ကုန်အံ့”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ရှိ။ “သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေါ၊ ကြောင့်။ ကိ*၊
အဘယ် အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း”။ ဣတိဧဝံ သို့။ သကဝါဒိနာ၊
သည်။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဇာနန္တော၊ သိသော ပရဝါဒိသည်။ “သမ္ပဇာန
မုသာဝါဒေါ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝက္ခတံ၊
လက်။ တတော တဒနန္တရံ၊ ထိုဆိုအပ်သည်၏ အခြားမဲ့၌။ ပရဝါဒိ၊ ကို။
သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။ “ဝိနယဿ၊ ၏။ ကာယောစ၊ သည်
၎င်း။ ဝါစာစ၊ သည်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ မုသာနိ၊ အကြောင်း

တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စ၊ ၏။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ သဗ္ဗာပတ္တိ
ယော၊ တို့ကို။ ဣမေသုယေဝ ဒွိသုဝါရေသု၊ တို့၌လျှင်။ ပညတ္တာ၊ ကုန်၏။
မနောဒွါရေ၊ ၌။ အာပတ္တိပညာပနံနာမ၊ အာပတ်ကို ပညတ်ခြင်းမည်သည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယောတံ၊ အကြင်သင်သည်။ သတ္တာရာ၊ သည်။ အပညတ္တော၊
မပညတ်အပ်သော။ ဌာနေ၊ ၌။ အာပတ္တိ၊ ကို။ ပညပေတိ၊ ပညတ်၏။ သောတံ၊
ထိုသင်သည်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဝိနယေ၊ ၌။ ပကတညူ၊ သဘောကို
သိပေ၏။ တံ၊ သည်။ (ထည့်)။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ အဗ္ဘာစိက္ခသိ၊ စွပ်စွဲသိ၏။
ဇိနစက္ကံ၊ ဘုရားအာဏာစက်ကို။ ပဟရသိ၊ ပုတ်ခတ်၏။ “ဣတိအာဒိဝစနေဟိ၊
တို့ဖြင့်။ နိဂ္ဂဟိတု၊ နှိပ်၍။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ပရဝါဒီ၊ ကို။ “သမ္မဇာနမုသာ
ဝါဒေါ၊ သည်။ ကိရိယတော၊ မပြုအပ်သည်ကို ပြုခြင်းကြောင့်။ သမုဋ္ဌာတ်
ကံ၊ လော။ ဥဒါဟု၊ မူ။ အကိရိယတော ပြုအပ်သည်ကို မပြုခြင်းကြောင့်။
သမုဋ္ဌာတိကံ၊ လော”။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စ၊ ကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပုစ္ဆဇာတ်
သည် ဒွိကမ္မကဇာတ်ဖြစ်၍ ကံနှစ်ခုနေသည်)။ ဇာနန္တော၊ သိသောပရဝါဒီ
သည်။ သမဇာနမုသာဝါဒေါ၊ သည်။ (လိုက်)။ အကိရိယတော၊ ကြောင့်။
သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝက္ခတိ၊ လတ်။ တတော၊ တဒနန္တရံ၊ ၌။ ပရဝါဒီ၊
ကို။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ (ထည့်)။ “အနာဝိကရောဇ္ဇော၊ အာပတ်ကို
ထင်စွာမပြုသော ရဟန်းသည်။ ကဘရံ၊ အဘယ်မည်သော။ ကိရိယံ၊ ကို။
ကရောတိ၊ နည်း”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထုဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စ၊ ၏။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။
ကိရိယံ၊ ကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သောပရဝါဒီသည်။ ဝိသုဘတံ၊ ပင်ပန်းခြင်း
သို့။ အာပဇ္ဇိယတိ၊ ရောက်လတ်။ တတော-တဒနန္တရံ၊ ၌။ ဣမဿသုတ္တဿ၊
၏။ အတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ပရဝါဒီ၊ ကို။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ သညာပေတဗ္ဗော၊
သိစေအပ်၏။ ဟိ-သစ္စ၊ ၏။ ဧတ္ထသမ္မဇာနမုသာဝါဒဿာတိသုတ္တော၊ ၌။ အယံ၊
ဤဆိုလတ်သည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ သမ္မဇာနမုသာဝါဒေါ၊
ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ယွာယံ ယောအယံ သမ္မဇာနမုသာဝါဒေါ၊ ကို။ ဘဂဝ
တာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သောသမ္မဇာနမုသာဝါဒေါ၊ သည်။ အာပတ္တိတော၊
အာပတ်အားဖြင့်။ ကိ၊ အဘယ်အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကတရာ
ပတ္တိ၊ အဘယ်အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
အနက်တည်း။ သမ္မဇာနမုသာဝါဒေါ၊ သည်။ (လိုက်)။ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ၊ သည်။

(၅၄၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟောတိ၏။ စ၊ ဆက်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ သာဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ၊ သည်။ မုသာဝါဒ
လက္ခဏေန၊ မုသာဝါဒဟု ဆိုအပ်သော သဘောလက္ခဏာဖြင့်။ နဟောတိ၊
မဖြစ်။ ပန၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ ဘဂဝတော၏။ ဝစနေန၊ စကားတော်ကြောင့်။
ဝစိဒ္ဓါ၊ ရေး၌။ အကိရိယသမုဋ္ဌာနာ၊ ပြုအပ်သည်ကိုမပြုခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။
အာပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

ကျမ်းတမ်း ။ ဝုတ္တတ္ထကို ပါဠိဖြင့် ပြီးစေလိုရကား “ဝုတ္တန္တိစေတံ” စသည်ကို
မိန့်သော်။

စ-သစ္စံ၏။ “အနာလပန္နော။ပ။ စိန္တိတာ”တိ၊ ဟူသော။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပရိဝါရေး၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ (ပိကား ပဒါ
လင်္ကာရ) ။

ဂါထာနက်။ ။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော။ မနုဇေန၊ လူနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။
အနာလပန္နော၊ မပြောမဆိုသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပရော၊ တပါးသောသူ
တို့ကို။ ဝါစာဂိရံ၊ ဝါစာဟု ပြောဆိုအပ်သော စကားကို။ နောစ
ဘဏေယျ၊ မဆိုရာ။ တနည်း-ဝါစာဂိရံ၊ နှုတ်မြက်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ရှိ။
နောစဘဏေယျ၊ မဆိုရာ။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ဝါစသိကံ၊ နှုတ်၌ဖြစ်သော။
အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ ကာယိကံ၊ ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော။
အာပတ္တိံ၊ သို့။ နအာပဇ္ဇေယျ၊ မရောက်ရာ။ သောပဉ္စာ၊ ဤပြဿနာကို။
ကုသလေဟိ၊ လိမ္မာကုန်သောသူတို့သည်။ စိန္တိတာ၊ ကြံအပ်၏။

ဝေ၊ သို့။ “အကုသလံ၊ သော။ ဝစိကမ္ပံ၊ သည်။ မနောဒွါရေ၊ ၌။ နသမု
ဋ္ဌာတိ၊ မဖြစ်” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထကမ္မကထာဓိကာရေ၊ ၌။ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်
ခြင်းကို။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ၌။ အဘိဇ္ဈာသဟဂတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။
ကာယင်္ဂံ၊ ကို။ စောပေန္နော၊ လှုပ်စေလျက်။ ဟတ္ထဂ္ဂါဟာဒီနိ၊ လက်ကို
ကိုင်ခြင်း စသည်တို့ကို။ ဝါ၊ လက်ဖြင့် ကိုင်ယူခြင်း စသည်တို့ကို။ ကရောတိ၊
၏။ ဗျာပါဒသဟဂတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဒဏ္ဍပရာမသနာဒီနိ၊ တုတ်၊
လှံကန်ကို သုံးသပ်ကိုင်ယူခြင်း စသည်တို့ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသဟ
ဂတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ မန္တသိဝါဒယော၊ ကုမာရနတ်၊ ပရမိသွာ

နတ် စသည်တို့သည်။ သေဋ္ဌာ၊ သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိတို့ကို စီရင်တတ်သည် ဖြစ်၍ မြတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပြု၍။

မှတ်စွယ်။ ကုမာရ၊ ခန္ဓ၊ သတ္တိဒ္ဓရဟူသည် ပရမီသွာသား၏ အမည်ချည်းတည်း။ မဟိဿရ သိဝ သူလီ ဣဿရ ပဘုပတိ ဟရဟူသည် ပရမီသွာ၏အမည်ချည်းတည်း။

ဟသံ၊ ထိုကုမာရနတ်၊ ပရမီသွာနတ် စသည်တို့အား။ အဘိဝါဒန အဉ္ဇလိ ကမ္မ ဘူတပိဋကပရိဘဏ္ဍာဒိနိ၊ ရှိခိုးခြင်း၊ လက်အုပ်ချီခြင်း၊ ကုမာရနတ်၊ ပရမီ သွာနတ် စသည်တို့၏ နေရာအင်းပျဉ် စီရင်ခြင်း၊ မြေကျင်ကြံခြင်း စသည် တို့ကို။ ကရောတိ၏။ တဒ ိ၌။ ကမ္မံသည်။ မနောကမ္မံသည်။ ဟောတိ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဒွါရံ၊ ဒွါရသည်။ ကာယဒွါရံ၊ ကာယဒွါရသည်။ ဟောတိ၏။

ဒီကာအဓိပ္ပာယ်။ ခန္ဓသိဝါဒယောသေဋ္ဌာ စသောစကားကို ကမ္မပထပုတ္တ မနောကံကို ပြခြင်းငှာ ဆိုယောင်တကားဟု ယုံမှားရာသောကြောင့် “မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိယာ နိဒဿနတ္ထမိဒံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ” ဟုဒီကာမိန့်သော်၊ “သွာယမတ္ထော တထံ ပိညာယတိ” ဟု စင်ရိုပြန်သောကြောင့် “နတ္ထိကဒိဋ္ဌာဒယော ဝေ ဟိ ကမ္မ ပထပုတ္တာ ကမ္မန္တိ” ဟု မိန့်ပြန်သော်။

အနက်ကား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို၊ နိဒဿနတ္ထံ၊ ညွှန်ပြခြင်းအကျိုးငှာ။ ဣဒံ၊ ဤခန္ဓသိဝါဒယော စသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (န ကမ္မ ပထပုတ္တ မနောကမ္မ နိဒဿနန္တိ အဓိပ္ပာယ်ော)။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ နတ္ထိကဒိဋ္ဌာ ဒယောဝေ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ကမ္မပထပုတ္တာ၊ ကမ္မပထသို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ (ထည့်)။ ကမ္မံ၊ ကံမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ကနဉ္စကား။ သုဂတိဒုဂ္ဂတိသုဥပပဇ္ဇနံ သုကတဒုတ္တဋ္ဌကမ္မတောနဟောတိ၊ ခန္ဓသိ ဝါဒီဟိ ပန ဟောတိတိ ဂဟေတွာ နတ္ထိဒိန္နန္တိအာဒိနာ ပရာမသန္တဿ ဝသေန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ပ၊ ပရိဘဏ္ဍာဒိနိ ကရောတိတိ ဝုတ္တန္တိ-ဟူ၏။

အနက်ကား။ သုဂတိဒုဂ္ဂတိသု၊ ဘုံတို့၌။ ဥပပဇ္ဇနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သုကတဒုတ္တ ဋ္ဌကမ္မတော၊ ကောင်းစွာပြုအပ်သောကံမကောင်းသဖြင့်ပြုအပ်သောကံကြောင့်။ ဝါ၊ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံကြောင့်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ် သော်ကား။ ခန္ဓသိဝါဒီဟိ၊ ခန္ဓနတ်၊ သိဝနတ် စသည်တို့ကြောင့်။ ဝါ၊ ကုမာ ရနတ်၊ မဟေသရနတ် စသည်တို့ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ နတ္ထိဒိန္နန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပရာမသန္တဿ၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ် သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ဝ၊ ပရိဘဏ္ဍာဒိနိ ကရောတိတိ ဝုတ္တန္တိ၊ ယူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

(၅၄၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝေံ၊ ဤသို့။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္ပံ၊ သည်။ ကာယဒွါရေ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊
၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော မနောကံ၌။ စေတနာ၊
စေတနာသည်။ အဗ္ဗောဟာရိကာ၊ ကာယကံဟူသော ဝေါဟာရကို မရ။
ဝါ၊ ကာယကံဟူသော ဝေါဟာရမှ ကင်း၏။

ယဒါ၊ ၌။ အဘိဇ္ဈာသဟဂတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဝါစင်္ဂံ၊ ကို။
စောပေန္တော၊ လှုပ်စေလျက်။ “ပရဿ၊ ၏။ ယံသန္တကံ၊ အကြင်ဥစ္စာသည်။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံသန္တကံ၊ သည်။ မမာငါအား။ အဿဘဝေယျ၊ ဖြစ်မှု။ အဟော
ဝတ၊ ကောင်းလေစွ ဖြော်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရဝိတ္တပကရဏံ၊ သူတပါးဥစ္စာ
အသုံးအဆောင်ကို။ အဘိဇ္ဈာယတိ၊ တပ်သောအားဖြင့်မိမိရှေ့သို့ ရှေးရှုကြံ၏။
ဗျာပါဒသဟဂတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ “ဣမေသတ္တာ၊ ဤသတ္တဝါ
တို့ကို။ တို့သည်။ ဟညန္တုဝါ၊ သတ်မှုလည်း သတ်အပ်ကုန်မှုကား။ အဟော
ဝတ၊ ကောင်းလေစွ ဖြော်။ (လိုက်)။ ဗဇ္ဈန္တုဝါ၊ နှောင်ဖွဲ့မှုလည်း ဖွဲ့အပ်ကုန်
မှုကား။ ဥစ္ဆိဇန္တုဝါ၊ ဖြတ်မှုလည်း ဖြတ်အပ်ကုန်မှုကား။ အဟောဝတ၊
ကောင်းလေစွ ဖြော်။ မာဝါ အဟေသံ၊ မဖြစ်မှုလည်း မဖြစ်ကုန်မှုကား။
အဟောဝတ၊ ကောင်းလေစွ ဖြော်။ (တနည်း) ဟညန္တုဝါ၊ သတ်မှုလည်း
သတ်စေအပ် ကုန်သတည်း။ ဗဇ္ဈန္တုဝါ၊ နှောင်ဖွဲ့မှုလည်း နှောင်ဖွဲ့အပ်စေကုန်
သတည်း။ ဥစ္ဆိဇန္တုဝါ၊ ဖြတ်မှုလည်း ဖြတ်စေအပ်ကုန်သတည်း။ မာဝါ
အဟေသံ၊ မဖြစ်မှုလည်း မဖြစ်စေကုန်သတည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသဟဂတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဒိန္နံ၊ လူအပ်သော အလှူ၏
အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ “ယိဋ္ဌံ၊ ပူဇော်အပ်သော ယဇ်၏အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊
မရှိ”။ ဣတိ၊ အာဒိနံ၊ တို့ကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ကမ္ပံ၊ သည်။ မနောကမ္ပံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒွါရံပန၊ ဒွါရမူကား။ ဝစီဒွါရံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဝေံ၊ ဤသို့။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္ပံ၊ သည်။ ဝစီဒွါရေ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊
၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝစီဒွါရ၌ဖြစ်သော မနောကံ၌။ စေတနာ၊ သည်။
အဗ္ဗောဟာရိကာ၊ ဝစီကံဟူသော အမည်ဝေါဟာရကို မရ။ ဝါ၊ ဝစီကံ
ဟူသောဝေါဟာရ ကင်း၏။

ဒိကာဆဗိပ္ပာယ်။ ။ ကာယ၊ ဝစီဒွါရတို့၌ ဖြစ်သော စေတနာ၏ ကာယကံ၊
ဝစီကံဟူသောအမည် ဝေါဟာရသည် ဖြစ်သင့်ပါသည် ဖဟုတ်လောဟု

စောဒနာကို နှလုံးပိုက်၍ “အဘိဇ္ဈာဒိ ပဓာနတ္တာ” ဟူသော ဟိတ် ပါဠိကို ဋီကာဆရာမြတ် မိန့်အပ်သတည်း။ အဘိဇ္ဈာဒိ စသည် ပြခန်းသည်၏ အဖြစ် သည်ရှိသော် ‘အဘိဇ္ဈာဒိပက္ခိကာဝါ’ ဟူသောကောင်းကို ဆိုသင့်ပါသည် မဟုတ် လောဟု စောဒနာပြန်အံ့သည်ကို နှလုံးတား၍-

တိဝိဓာ ဘိက္ခဝေ မနောသဉ္ဇေတနာ အကုသလံ မနောကမ္မန္တိ ပန ဝစနတော
သဘာဝေနော သာ မနောကမ္မံ။ န အဘိဇ္ဈာဒိပက္ခိကာတ္တာတိ အဘိဇ္ဈာပက္ခိကာ
ဝါတိ နဝုတ္တံ။ ။ဋီကာ-၇၈။

အနက်ကား။ ။အဘိဇ္ဈာဒိပဓာနတ္တာ၊ အဘိဇ္ဈာစသည် ပြခန်းသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်၊ ကာယဒွါရေစ၊ ဌာသင်း။ ဝစိဒွါရေစ၊ ဌာသင်း။ သမုဒ္ဓိတာဝါ၊ ဖြစ်သော်
လည်း၊ စေတနာ၊ သည်။ ကာယကမ္မန္တိစ၊ ဟူ၍သင်း။ ဝစိကမ္မန္တိစ၊ ဟူ၍သင်း။
ဝေါဟာရံ၊ အမည်ဝေါဟာရကို။ နလဘတိ၊ မရ၊ (နောက်ကပါဠိကို ကြောင်း
၍ပေး)။ ပန၊ ရှေ့ဝါကျ၌ စောဒနာဖွယ်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော ဝါကျ
တပါးကို အားထုတ်အံ့။ “တိဝိဓာ ဘိက္ခဝေ မနောသဉ္ဇေတနာ အကုသလံ
မနောကမ္မ” နှိ၊ ဟူ၍၊ ဝစနတော၊ ဘုရားဟောတော်မူသောကြောင့်။ သဘာ
ဝေနော၊ သဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ သာ၊ ထိုစေတနာသည်။ မနောကမ္မံ၊
မနောကံ မည်၏။ အဘိဇ္ဈာဒိပက္ခိကာတ္တာ၊ အဘိဇ္ဈာ အစရှိသည်တို့၏အဖို့၌ ဖြစ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မနောကမ္မံ၊ မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ အဘိဇ္ဈာဒိပက္ခိကာဝါတိ၊ ဟူ၍။ သင်္ဂဟကာရေန၊ သည်။ နဝုတ္တံ၊
မဆိုအပ်။

အဘိဇ္ဈာဒိပက္ခိကာတ္တာ ဟူသော ဟိတ်ပါဠိဖြင့် အဘယ်သို့သော ဝန္တိရတ္ထကို
ဋီကာဆရာ ပြရှာလိမ့်မည်တမုံ၊ ဟု ဉာဏ်နဲ့သောသူတို့ မသိနိုင်ရာသော ဝန္တိ
ရတ္ထကို ထော်ပြလိုသော အနုဆရာသည်-

အဘိဇ္ဈာဒိပဓာနတ္တာတိဧတေန ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ ဗျာပါဒါဒိသု ယဒါ ကာယဝစိ
ဒွါရေသု စေတနာ ဗလဝတိ ဟောတိ၊ န တထာ ဣတရေ။ တဒါ ပဓာန
သဘာဝတော စေတနာ ကာယကမ္မံ ဝစိကမ္မန္တိစ ဝေါဟာရံ လဘတိ။ သော
ခေါ ပနဿာ ပဓာနတာဝေါ ပါဏာတိပါတာဒိ သိဒ္ဓိယာ ပညာယတိ။ ယဒါ
ပန တေသုယေဝ ဒွါရေသု အဘိဇ္ဈာဒယော ဗလဝန္တော ဟောန္တိ။ န တထာ
စေတနာ။ တဒါ တတ္ထ ဝိဇ္ဇမာနာပိ စေတနာ အပ္ပဓာနသဘာဝတော ကာယကမ္မံ
ဝစိကမ္မန္တိစ ဝေါဟာရံ နလဘတိ။ အဘိဇ္ဈာဒယော ပန ပဓာနသဘာဝတော
သတိပိ ကာယာ ဝါစင် စောပနေ သတေန ဝဝတ္ထာနေန မနောကမ္မန္တော
ဝုစ္စန္တိတိ ဒသေတိ-မိန့်။

အနက်ကား။ ။အဘိဇ္ဈာဒိ ပဓာနတ္တာတိဧတေန၊ ပါဠိဖြင့်၊ ဗျာပါဒါဒိသု၊
တို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ ယဒါ၊ ၌။ ကာယဝစိဒွါရေသု၊
ကာယဒွါရ၊ ဝစိဒွါရတို့၌။ စေတနာ၊ စေတနာသည်။ ဗလဝတိ၊ အားကြီးသည်။

(၅၄၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟောတိ၊ နိ၊ တထာ၊ ထိုစေတနာအတူ။ ဣတရေ၊ ဗျာပါဒအစရှိသည်တို့သည်။
 တထာ၊ ထိုစေတနာကဲ့သို့ အားကြီးကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်၊ တဒါ၊ ဌ။ ပဓာန
 သာဝတော၊ ကြောင့်။ စေတနာ၊ သည်။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံ။ ဣတိစ၊ ၎င်း။
 ဝစိကမ္မံ၊ ဝစိကံ။ ဣတိစ၊ ၎င်း။ ဝေါဟာရံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကို။ လဘတိ၊ နိ၊ ပန၊
 ဆက်၍ဆိုအံ့။ အဿာ၊ ထိုစေတနာ၏။ ခေါ၊ စင်စစ်။ သောပဓာနဘာဝေါ၊
 ထိုပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ပါဏာတိပါတာဒိသိဒ္ဓိယာ၊ ပါဏာတိပါတ
 အစရှိသောကိစ္စ၏ပြီးခြင်းဖြင့်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊
 ဌ။ တေသုယေဝဒ္ဓါရေသု၊ ထိုဒွါရတို့၌သာလျှင်။ အဘိဇ္ဈာဒယော၊ တို့သည်။
 ဗလာန္တော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာအစရှိသည့်အတူ။
 စေတနာ၊ သည်။ တထာ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာစသည်တို့ကဲ့သို့ အားကြီးသည်။ နဟောတိ၊
 မဖြစ်၊ တဒါ၊ ဌ။ တတ္ထ၊ ထိုဒွါရ၌။ စေတနာ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇေမာနာပိ၊ သော်လည်း။
 အပ္ပမာနဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ကာယကမ္မံ၊ ကံ။ ဣတိစ၊ ၎င်း။ ဝစိကမ္မံ၊ ကံ။
 ဣတိစ၊ ၎င်း။ ဝေါဟာရံ၊ ကို။ နလဘတိ၊ မရ၊ ပန၊ ထိုမှတပါး။ အဘိဇ္ဈာဒယော၊
 တို့သည်။ ပဓာနသာဝတော၊ ကြောင့်။ ကာယဂံဝါစင်စောဝနေ၊ ကိုယ်အင်္ဂါ၊
 နှုတ်အင်္ဂါ လှုပ်စေခြင်းသည်။ သတိပ၊ သော်လည်း။ သကေန ဝဝတ္ထာနေန၊
 မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ပိုင်းခြားကြောင်း ဗွတ်ကြောင်းဖြင့်။ မနောကမ္မန္တော၊ ဟူ၍
 သာလျှင်။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိဗုဒ္ဓိအတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊ နိ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ဌ။ ကာယဂံဝါစင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ အစောပေတွာ၊
 မလှုပ်စေမှု၍။ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌။ နိသိန္နော၊ နေလျက်။ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒ
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသဟဂတာနိ၊ ကုန်သော။ စိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။
 တဒါ၊ ဌ။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ မနောကမ္မံ၊ မနောကံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒွါရမ္ပ၊
 သည်လည်း။ မနောဒွါရမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အကုသလံ၊
 သော။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ မနောဒွါရေ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ အထူး။
 ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ကာယဂံဝါစင်္ဂါတို့ကို မလှုပ်စေမှု၍ ကြံရာကာလ၌။ (ကာလ
 ကိုပင် အာဓာရဖြစ်၍ ဌာနေဟုဆိုသည်။)။ စေတနာပိ၊ သည်၎င်း။ စေတနာ
 သမ္ပယုတ္တကဓမ္မာပိ၊ တို့သည်၎င်း။ မနောဒွါရေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ သမုဋ္ဌ
 ဟန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ တိသုပ္ပါ၊
 သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွါရေသု၊ တို့၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ နိ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ တထာကုသလာနိ ကာယဝစိမနောကမ္မာနိတိ၊ ဟူသော။
 ယံဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတြဝစနေ၊ ဌ။ အယံ၊

၁-စိတ္တပ္ပဒါနဏှ- ကာမာဝေရကုသလဒွါရကယာ (၅၄၉)

ကား။ နယော၊ နည်းတည်း။ ဟိ-ခွဲအံ့။ ယဒါ၊ ဤ။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော။
 ကာရဏေန၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှာ။ အသက္ကေန္တော၊ မစွမ်း
 နိုင်သောသူသည်။ “ပါဏာတိပါတာမ္ပ၊ အဒိန္နာဒါနာမ္ပ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာ
 စာရာမ္ပ၊ ပဋိဝိရမာမိ၊ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိသိက္ခာပဒါနိ၊
 တို့ကို။ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ၊ လက်ဖောက်ပြန်သဖြင့်။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ တဒါ၊ ဤ။
 ကမ္ပ၊ သည်။ ကာယကမ္ပ၊ ကာယကံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒွါရမ္ပ၊ သည်လည်း။
 ကာယဒွါရမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံသို့။ ကုသလံ၊ သော။ ကာယ
 ကမ္ပ၊ သည်။ ကာယဒွါရေ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တေဟိစိတ္တေ ဝိတို့နှင့်။ သဟ
 ဇာတာ၊ ကုန်သော။ အနတိဇ္ဈာဒယော၊ တို့သည်။ စေတနာပက္ခိကာဝါ၊
 စေတနာအဖို့၌ဖြစ်ကုန်သည်မူလည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဗ္ဗောဟာရိကာဝါ၊
 မနောကံဟူသော အမည် ဝေါဟာရကို မရကုန်သည်မူလည်း။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ နနုစ ပါဏာတိပါတာဒိ ဝိနရမာဓိကာရေ ဝိရတိ ကြိကာတိ
 ဝတ္ထုဗ္ဗန္တိ၊ ကဏှာ တိဝိဓာ တိက္ခဝေ ကာယသဉ္ဇေတနာ ကုသလံ ကာယကမ္ပန္တိ၊
 အာဒိဝစနဇော ပါဏာတိပါတာဒိပဋိပက္ခဘူတာတဗ္ဗိရတိ ဝိသိဋ္ဌာစေတနာဝ
 ပါဏာတိပါတ ဝိရတိ အာဒိကာ ဟောန္တိတိ စေတနာပက္ခိကာဝါတိ ဝုတ္တံ၊
 န ဝိရတိပက္ခိကာတိ ဒီကာယံ ဝုတ္တံ။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယဒါ၊ ဤ။ တာနေဝသိက္ခာပဒါနိ၊ ထိုသုံးပါးသော သိက္ခာ
 ပုဒ်တို့ကိုသာလျှင်။ ဝစိ၊ ဘေဒ၊ ကို။ ကတွာ၊ ဤ။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဤ။ ကမ္ပ၊
 ကံသည်။ ကာယကမ္ပ၊ ကာယကံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒွါရမ္ပ၊ ကား။ ဝစိဒွါရံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံသို့။ ကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္ပ၊ သည်။ ဝစိ
 ဒွါရေ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တေဟိစိတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟဂတာ၊ ကုန်သော။
 အနတိဇ္ဈာဒယော၊ တို့သည်။ စေတနာပက္ခိကာဝါ၊ စေတနာအဖို့၌ ဖြစ်ကုန်
 သည်မူလည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဗ္ဗောဟာရိကာဝါ၊ မနောကံဟူသော
 အမည်ဝေါဟာရကို မရကုန်သည်မူလည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယဒါ၊ ဤ။ တေသု သိက္ခာပဒေသု၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်တို့ကို။
 ဒိယျမာနေသု၊ ပေးအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကာယဂံဝါစင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ အစော
 ပေတွာ၊ ဤ။ မနသာဝ၊ မနောဒွါရဖြင့်သာလျှင်။ “ပါဏာတိပါတာမ္ပ၊ အဒိန္နာ

(၅၅၀)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဒါနာမ္ပ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာမ္ပ၊ ပဋိဝိရမာမိ၊ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။ လူတိ၊
 ဤသို့။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ တဒါ၊ ဤ။ ကမ္ပ၊ သည်။ ကာယကမ္ပ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဒွါ၊ ရှိရမ္ပန၊ ကား။ မနောဒွါ၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကုသလံ၊
 သော။ ကာယကမ္ပ၊ သည်။ မနောဒွါ၊ ရှေ့၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တေဟိ၊ စိတ္တေဟိ၊
 တို့နှင့်။ သဟဂတာ၊ ကုန်သော။ အနဘိဇ္ဈာဒယော၊ တို့သည်။ စေတနာပက္ခိ
 ကာဝါ၊ စေတနာအဖို့၌ ဖြစ်ကုန်သည်မှလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အဗ္ဗောဟာရိ
 ကာဝါ၊ မနောကံဟူသော အမည်ဝေါဟာရကို မရကုန်သည်မှလည်း။ ဘဝန္တိ၊
 ကုန်၏။ (သဟဇာတာ သဟဂတာကား အနက်တူ။ တူ-ဟူ သတ္တဝယ်ဟု
 လာရကား ဟောန္တိနေရာ၌ ဘဝန္တိ ဆိုသည်)။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိတိ အာဒိနိ၊ အစရှိကုန်သော။
 ဗတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနိ၊ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာ
 လျှင်။ ကာယာဒိဟိ၊ ကာယဒွါရ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဂဏှန္တဿ၊ ယူသောသူ
 အား။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဝစီကမ္ပ၊ ဝစီကံသည်။ တိသု၊ ဒွါ၊ ရေသု၊
 တို့၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။ လူတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ လူဇာပိ၊ ဤဝစီကံ၌လည်း။
 အနဘိဇ္ဈာဒယော၊ အနဘိဇ္ဈာ အစရှိသည်တို့သည်။ စေတနာပက္ခိကာဝါ၊
 မှလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အဗ္ဗောဟာရိကာဝါ၊ မနောကံဟူသော အမည်
 ဝေါဟာရကို မရကုန်သည်မှလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အနဘိဇ္ဈာဒိသဟဂတေဟိ၊ ကုန်သော။ စိတ္တေဟိ၊ စိတ်တို့
 ဖြင့်။ ကာယဂံ၊ ကို။ စောပေတွာ၊ ၍။ စေတိယဂံဏ သမုဋ္ဌနဂန္ဓမာလာဒိ ပူဇန
 စေတိယဝန္ဓနာဒိနိ၊ စေတိပြင်ကိုတံမြက်လှည်းခြင်း နံသာပန်း စသည်တို့ဖြင့်
 ပူဇော်ခြင်း၊ စေတိတော်ကို ရှိခိုးခြင်း စသည်တို့ကို။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသော
 သူ၏။ ဝါ၊ အား။ ကမ္ပ၊ သည်။ မနောကမ္ပ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒွါ၊ ရံပန၊
 ဒွါ၊ ရသည်ကား။ ကာယဒွါ၊ ရံမည်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္ပ၊
 သည်။ ကာယဒွါ၊ ရေ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤကာယဒွါ၊ ရ၌
 ဖြစ်သောမနောကံ၌။ စေတနာ၊ သည်။ အဗ္ဗောဟာရိကာ၊ ကာယကံဟူသော
 အမည်ဝေါဟာရကို မရသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အနဘိဇ္ဈာသဟဂတေန၊
 သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ စိတ်ကို။ စောပေတွာ၊ ၍။ ပရဿ၊ သူတစ်ပါး၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၅၁)

“ယံဝိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍံ၊ အကြင်ဥစ္စာအသုံးအဆောင်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံဝိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍံ၊ သည်။ မမေဝါ၊ အား။ နအဿ၊ မဖြစ်မှုကား။ အဟောဝတ၊ ကောင်းလေစွာ ခြေ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနဘိဇ္ဈာယတော၊ တပ်သောအားဖြင့် ရှေးရမကြံသောသူ၏။ (ကမ္မံ၌ စပ်)။ အဗျာပါဒသဟဂထေန၊ မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ “သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အဝေရာ၊ ရန်မရှိကုန်သည်။ အဗျာပဇာ၊ ဗျာပါဒကင်းကုန်သည်။ အနိဿ၊ ဆင်းရဲကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ သုခါ၊ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပရိဟရန္တု၊ ဆောင်နိုင် ပါစေကုန်သတည်း”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တဿ၊ ဆိုသောသူ၏။ (ကမ္မံ၌ စပ်)။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသဟဂတေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဒိန္နံ၊ လူအပ်သော အလှူ၏အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ အာဒိနိ၊ တို့ကို။ ဥဒါဟရန္တဿ၊ မြှောက်ဟသောသူ၏။ ကမ္မံ၊ သည်။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒွါရဗ္ဗု၊ ဒွါရသည်ကား။ ဝစီဒွါရံ၊ ဝစီဒွါရမည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ ဝစီဒွါရေ၊ ၌။ သမုဠာတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝစီဒွါရ၌ဖြစ်သော မနောကံ၌။ စေတနာ၊ သည်။ အဗ္ဗေဟာရိကာ၊ ဝစီကံဟူသော အမည်ဝေါဟာရကို မရသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ကာယဂံဝါစင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ အစောပေတွာ၊ ၍။ ရဟော၊ ၌။ နိသိန္နဿ၊ နေလျက်။ မနသာဝ၊ လျှင်။ အနဘိဇ္ဈာဒိသဟဂတာနိ၊ ကုန်သော။ စိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသောသူ၏။ အား။ ကမ္မံ၊ သည်။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒွါရဗ္ဗု၊ သည်လည်း။ မနောဒွါရမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ မနောဒွါရေ၊ ၌။ သမုဠာတိ၊ ၍။ ပန၊ အထူးကို ဆိုအံ့။ ဣမသ္မိံ၊ ဌာနေ၊ ဤသို့ကာယဂံဝါစင်္ဂါတို့ကို မလုပ်စေမှု၍ ကြံရာကာလ၌။ စေတနာပိ၊ သည်၎င်း။ စေတနာသမ္ပယုတ္တကာမ္မောပိ၊ တို့သည်၎င်း။ မနောဒွါရေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ သမုဠဟန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ ပါဏာတိပါတာဒိသု၊ တို့တွင်။ အာဏတ္တိသမုဋ္ဌိတေသု၊ စေခိုင်းခြင်းသည် ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ ပါဏာတိပါတာ ဒိန္နာဒါနေသု၊ တို့၌။ ကမ္မမ္ပိ၊ ကံသည်လည်း။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒွါရဗ္ဗု၊ လည်း။ ကမ္မဝသေနဝ၊ လျှင်။ ကာယဒွါရံ၊ ကာယဒွါရမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။

၆၆

(၅၅၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝဒန္တော၊ ဆိုသောသူသည်။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်သည်မည်၏။ ဝါ၊
 မဖျက်ဆီးမှု၍ ဆိုသည်မည်၏။ ဒွါရံ၊ ဒွါရကို။ ဘိန္ဒတိနာမ၊ ဖျက်ဆီး၍
 ဆိုသည်မည်၏။ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ၊ လက်ဖောက်ပြန်သဖြင့်။ သမုဉ္ဇိတေသု၊ ဖြစ်စေ
 အပ်ကုန်သော။ မုသာဝါဒါဒိသု၊ တို့၌။ ဒွါရမ္ပိ၊ ဒွါရသည်လည်း။ ကာယ
 ဒွါရံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မမ္ပိ၊ လည်း။ ဒွါရဝသေနေဝ၊ လျှင်။ ကာယကမ္မံ၊
 မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသောသူသည်။ ဒွါရံ၊ ဒွါရကို။
 ရက္ခတိ၊ စောင့်သည်မည်၏။ ဝါ၊ မဖျက်ဆီးမှု၍ ဆိုသည်မည်၏။ ကမ္မံ၊ ကံကို။
 ဘိန္ဒတိနာမ၊ ဖျက်ဆီး၍ ဆိုသည်မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မံ၊ ကံကို။
 ရက္ခာမိ၊ စောင့်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါရံ၊ ကို။ နဘိန္ဒတဗ္ဗံ၊ မဖျက်ဆီးအပ်။ ဒွါရံ၊ ကို။
 ရက္ခာမိ၊ စောင့်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ကမ္မံ၊ ကို။ နဘိန္ဒတဗ္ဗံ၊ မဖျက်ဆီးအပ်။ ပန၊
 အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ယထာဝုတ္တေနေဝနယေန၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော
 နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ကမ္မဉ္စ၊ ကံကို၎င်း။ ဒွါရဉ္စ၊ ဒွါရကို၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။
 ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဝေ၊ သို့။ ကထေန္တော၊ ဆိုသောသူသည်။ ကမ္မံ၊ ကံကို။
 နေဝဘိန္ဒတိ၊ ဖျက်ဆီး၍ ဆိုသည် မမည်။ ဒွါရံ၊ ကို။ နဘိန္ဒတိ၊ ဖျက်ဆီး၍
 ဆိုသည် မမည်။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ကမ္မကထာ၊ သည်၊ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ဣဒါနိ၊ ကမ္မကထာ ပြီးဆုံးသည်၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ယခုအခါ၌။
 ပဉ္စဝိညာဏာနိ ပဉ္စဝိညာဏဒွါရာနိတိ၊ အာဒိသု၊ တို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော၊ ၏။ (ထည့်)။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝတ္ထုကို မှီသောဝိညာဉ်။ သောတ
 ဝိညာဏံ၊ သောတဝတ္ထုကို မှီသောဝိညာဉ်။ ဃာနဝိညာဏံ၊ ဃာနဝတ္ထုကို
 မှီသောဝိညာဉ်။ ဇိဝှိဝိညာဏံ၊ ဇိဝှိဝတ္ထုကို မှီသောဝိညာဉ်။ (ဤသုံးပုဒ်၌
 ဥတ္တရလောပကြံ)။ ကာယဝိညာဏံ၊ ကာယဝတ္ထုကို မှီ၍ဖြစ်သော ဝိညာဉ်။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့သည်။ ဝိညာဏာနိနာမ၊ ဝိညာဉ်တို့မည်
 ကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏဒွါရံ၊ စက္ခုဝတ္ထုကိုမှီသော ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ဝါ၊ စက္ခု
 တည်းဟူသော ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ဝါ၊ စက္ခု၊ စက္ခုသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝိညာဏ
 ဒွါရံ၊ ဝိညာဉ်၏ ဒွါရ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ

(၅၅၃)

နတ္ထံ။ ။ပဌမဝိကင်၌ “စက္ခုသိဉ္စိသိတံ ဝိညာဏံ စက္ခုဝိညာဏံ”ဟု တပွားရိသ် တချက်တွဲပြီးမှ “စက္ခုဝိညာဏဿ ဒွါရံ စက္ခုဝိညာဏဒွါရံ”ဟု တပွားရိသ် ၎င်း တွဲပြန်။ တပွားရိသ် နှစ်ချက်ရသတည်း။ ဒုတိယဝိကင်၌ “ဝိညာဏဿဒွါရံ ဝိညာဏဒွါရံ”ဟု ရှေးတပွားရိသ်တွဲပြီးမှ “စက္ခုမေဝ ဝိညာဏဒွါရံစက္ခုဝိညာဏဒွါရံ”ဟု ကမ္မစာရည်တွဲ။ တတိယဝိကင်၌ ဘေး ဝါကျတည်း။ ဤကိုရည်၍ မဟုတ်လော။ ရှေးဆရာတို့သည်-

တပွားရိသဒ္ဓယမေကော၊ တပွားရိသ ကမ္မစာရယော။
ဒုတိယော တတိယောစ ဝါကျော၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော သာရမတိနာ။
ဟု မိန့်သတည်း။

သောတဝိညာဏဒွါရံ၊ ဃာနဝိညာဏဒွါရံ၊ ဇိဝှိဝိညာဏဒွါရံ ဟူသင့်လျက် နောက်ပုဒ်ကြေ၍ သောတဃာနဇိဝှိသော ရှိလေသည်။

သောတသောတဝိညာဏဒွါရံ၊ သောတဝတ္ထုကို မှီသော ဝိညာဉ်၏ ဒွါရ။ ဝါ၊ သောတ တည်းဟူသော ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ဝါ၊ သောတ၊ သောတသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဒွါရံ၊ ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ဃာန ဃာနဝိညာဏဒွါရံ၊ ဃာန ဝတ္ထုကိုမှီသော ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ဝါ၊ ဃာန တည်းဟူသော ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ဝါ၊ ဃာန၊ ဃာနသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဒွါရံ၊ ဝိညာဉ်၏ ဒွါရ။

ဗုဒ္ဓိဗ္ဗယ်။ ။ဤနှစ်ပုဒ် တတိယဝိကင်ဝါကျ၌ ‘သောတံဃာနံ’ဟူသင့်လျက် အဝိဘတ္တိက နိဇ္ဈေသအားဖြင့် ‘သောတ ဃာန’သာ ရှိလေသည်။ အဝိဘတ္တိက နိဇ္ဈေသ ဟူသည် ဝိတတ်ကြေသည်ကို ဆိုသလော၊ ယင်းသို့မဟုတ် ဝိတတ်ပင် ထင်ရှား မရှိသည်ကို ဆိုသလော ဟူငြားအံ့ အဝိဘတ္တိကနိဇ္ဈေသနည်း ဝိဘတ္တိလောပနည်းသည် အသီးအခြားပင် ဖြစ်ရတား ဝိတတ်ပင် မရှိဟု ယူ။

ဇိဝှိ ဇိဝှိဝိညာဏဒွါရံ၊ ဇိဝှိဝိညာဉ်ကိုမှီသော ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ဝါ၊ ဇိဝှိတည်းဟူသော ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ဝါ၊ ဇိဝှိ၊ ဇိဝှိသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဒွါရံ၊ ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ (ဤပုဒ်၌ အဝိဘတ္တိကနိဇ္ဈေသ ဝိဘတ္တိလောပ နှစ်ချက်သင့်သည်။)။ ကာယ ဝိညာဏဒွါရံ၊ ကာယဝတ္ထုကို မှီသော ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ဝါ၊ ကာယတည်းဟူသော ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ဝါ၊ ကာယ ကာယသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဒွါရံ၊ ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့သည်။ ဝိညာဏဒွါရာနိနာမ၊ ဝိညာဉ်၏ဒွါရတို့ မည်ကုန်၏။ ပဉ္စန္ဒ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ဒွါရာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သော။ စေတနာ၊ စေတနာသည်။

(၅၅၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံမည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝစီကမ္မံ၊ မည်သည်။ လည်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ မနောကမ္မမေဝ၊ မနောကံမည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ စက္ခုသမ္ပယော၊ စက္ခုဝတ္ထုကိုမှီသော သမ္ပယ။ သောတ သောတသမ္ပယော၊ သောတပတ္ထုကို မှီသော သမ္ပယ။ ဃာန ဃာနသမ္ပယော၊ ဃာနဝတ္ထုကိုမှီသော သမ္ပယ။ ဇိဝှိ ဇိဝှိသမ္ပယော၊ ဇိဝှိဝတ္ထုကိုမှီသော သမ္ပယ။ ကာယ ကာယ သမ္ပယော၊ ကာယဝတ္ထုကိုမှီသော သမ္ပယ။ မနောသမ္ပယော၊ မနောဒွါရ၌ ဖြစ်သော သမ္ပယ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ၊ ဤခြောက်ပါးတို့သည်။ သမ္ပယာနာမ၊ သမ္ပယတို့မည်ကုန်၏။ စက္ခုသမ္ပယဒ္ဓါရံ၊ စက္ခုသမ္ပယ၏ဒ္ဓါရ။ သောတ သောတ သမ္ပယဒ္ဓါရံ၊ သောတသမ္ပယ၏ ဒ္ဓါရ။ ဃာန ဃာနသမ္ပယဒ္ဓါရံ၊ ဃာနသမ္ပယ၏ဒ္ဓါရ။ ဇိဝှိ ဇိဝှိ သမ္ပယဒ္ဓါရံ၊ ဇိဝှိသမ္ပယ၏ဒ္ဓါရ။ ကာယ ကာယသမ္ပယဒ္ဓါရံ၊ ကာယသမ္ပယ၏ဒ္ဓါရ။ မနောသမ္ပယဒ္ဓါရံ၊ မနောသမ္ပယ၏ဒ္ဓါရ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ၊ ဤခြောက်ပါးတို့သည်။ သမ္ပယဒ္ဓါရာနိ နာမ၊ သမ္ပယဒ္ဓါရ မည်ကုန်၏။

ဆနုသန္ဓေ။ ။ ‘စက္ခုနာသံဝရော သာဓု’ စသည်ဖြင့် တရားရှင် သံဝရကို ခုနစ်ပါး တော်လျှင်းမူလည်း အဋ္ဌကထာ၌ ကာယကို နှစ်ပါးခွဲရကား ရှစ်ပါးဖြစ်၏။ သံဝရရှစ်ပါး ဖြစ်ပြီးရကား ပဋိပက္ခ အသံဝရကိုလည်း ရှစ်ပါးဟု ပြလိုသော ဆရာသည် “စက္ခုအသံဝရော” စသည် မိန့်သော်။

စက္ခုအသံဝရော၊ စက္ခုဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သော အသံဝရ။ သောတ-သောတ အသံဝရော၊ သောတဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သော အသံဝရ။ ဃာန-ဃာန အသံဝရော၊ ဃာနဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သော အသံဝရ။ ဇိဝှိ-ဇိဝှိအသံဝရော၊ ဇိဝှိဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သော အသံဝရ။ ပသာဒကာယ-ပသာဒကာယ အသံဝရော၊ ပသာဒကာယ၌ ဖြစ်သော အသံဝရ။ (ဤပုဒ်တို့၌ ဥတ္တရပဒလောပ) ။ စောပနကာယအသံဝရော၊ စောပနကာယ၌ ဖြစ်သော အသံဝရ။ ဝါစာအသံဝရော၊ ဝစီဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သော အသံဝရ။ မနောအသံဝရော၊ မနောဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သော အသံဝရ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ၊ ဤရှစ်ပါးတို့သည်။ အသံဝရာနာမ၊ အသံဝရတို့မည်ကုန်၏။

ကျမ်းတမ်း။ ။ အတ္ထအားဖြင့် ရှစ်ပါးပင်သော စုဒ္ဓိရှိရကား “တေ အတ္ထတော” မိန့်သော်။

တေအသံဝရာ၊ ထိုအသံဝရတို့သည်။ အတ္တတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒုဿိလံ၊ သီလမရှိသောသူ၏အဖြစ်။ (ပါဏာတိပါတစသော စေတနာတည်း)။ မုဋ္ဌဿစုံ၊ သတိလွတ်သောသူ၏အဖြစ်။

မှတ်ဖွယ်။ သတိ၏ ပဋိပက္ခဖြစ်သော အကုသိုလ်တရားတို့တည်း။ ပမာဒလည်း တူ၏။ အာရုံ၌ စိတ်ကိုလွတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော အကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒကို ပမာဒဆိုသည်။

အညာဏံ၊ ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မောဟ။ အက္ခန္တိ၊ သည်းမခံခြင်း။ ဝါ၊ ခန္တိ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောတရား။ (အချမ်းအပူ စသည်တို့၌ အမျက်ထွက်သောပဋိသန္ဓေကို အက္ခန္တိဆိုသည်)။ ကောသဇ္ဇံ၊ ပျင်းရိသောသူ၏အဖြစ်။

မှတ်ဖွယ်။ ဝီရိယကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တိန၊ မိဒ္ဓကိုကောသဇ္ဇံဆိုသည်။ ဝါ၊ ထိနမိဒ္ဓပြဓာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒကို ကောသဇ္ဇံဆိုသည်။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေပဉ္စမမ္မာ၊ ဤငါးပါးသောတရားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုငါးပါးသောတရားတို့တွင်။ ဧကော၊ တခုသော။ ဓမ္မောပိ၊ တရားသည်လည်း။ ပဉ္စဒ္ဓါ၊ ရေး၌။ ဝေ၊ ဌဗ္ဗနပရိယောသာနေသု၊ ဝုဋ္ဌောအဆုံးရှိကုန်သော။ စိတ္တေသု၊ တို့၌။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဇဝနက္ခဏေယေဝ၊ ဇောခဏ၌သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇဝနေ၊ ဇော၌။ ဥပ္ပန္နောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ သောအသံဝရောကို။ ပဉ္စဒ္ဓါ၊ ရေး၌။ အသံဝရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ စက္ခုဝိညာဏသဟဇာတော၊ သော။ ဖဿော၊ သည်။ စက္ခုသမ္ပဿောနာမ၊ မည်၏။ စေတနာ၊ သည်။ မနောကမ္မံနာမ၊ မည်၏။ တံစိတ္တံ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဉ်စိတ်သည်။ မနောကမ္မဒ္ဓါရံနာမ၊ မည်၏။ ဧတ္ထစိတ္တေ၊ ဤစက္ခုဝိညာဉ်စိတ်၌။ ပဉ္စဝိဓော၊ သော။ အသံဝရောနာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စနသဟဇာတော၊ သော။ ဖဿောပိ၊ သည်လည်း။ မနောသမ္ပဿောနာမ၊ မည်၏။ စေတနာ၊ သည်။ မနောကမ္မံနာမ၊ မည်၏။ တံစိတ္တံ၊ ထိုသမ္ပုဋ္ဌိစိတ်စိတ်သည်။ မနောကမ္မဒ္ဓါရံနာမ၊ မည်၏။ ဧတ္တာပိသမ္ပုဋ္ဌိစ္စနစိတ္တေ၊ ဤသမ္ပုဋ္ဌိစိတ်စိတ်၌လည်း။ အသံဝရော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သန္တီရဏဝေ၊ ဌဗ္ဗနေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဇဝနသဟဇာတော၊ သော။ ဖဿော၊ သည်။ မနောသမ္ပဿောနာမ၊

(၅၅၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မည်၏။ စေတနာသည်။ မနောကမ္မနာမ၊ မည်၏။ တံစိတ္တံ၊ ထိုစေတစိတ်သည်။ မနောကမ္မဒ္ဓါရိနာမ၊ မည်၏။ ဧတ္ထဇဝနစိတ္တော၊ အသံဝရောသည်။ စက္ခုအသံ ဝရောနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သောတဃာနုဗ္ဗိဝါပသာဒကာယ ဒ္ဓါရေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ယဒါ၊ ၌။ ရူပါဒိသု၊ တို့တွင်။ အညတရာရမ္မဏံ၊ တပါးပါးလျှင် အာရုံရှိသော။ မနောဒ္ဓါရိကဇဝနံ၊ မနောဒ္ဓါရိကဇောသည်။ ဝစီဒ္ဓါရေန၊ ဝစီ ဒ္ဓါရနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သုဒ္ဓကာယဒ္ဓါရ သင်္ခါတံ၊ သက်သက်သော ကာယ ဒ္ဓါရဟုဆိုအပ်သော။ စောပနံ၊ စောပနကာယသို့။ ပါပယမာနံ၊ ရောက်စေ သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တဒါ၊ ၌။ တေနစိတ္တေန၊ ထိုမနောဒ္ဓါရိကဇော စိတ်နှင့်။ သဟဇာတော၊ တကွဖြစ်သော။ ဖဿော၊ သည်။ မနောသမ္ပယော နာမ၊ မည်၏။ စေတနာသည်။ ကာယကမ္မနာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ဂရဟာကိုဆိုအံ့။ တံစိတ္တံ၊ ထိုစေတစိတ်သည်။ အဗ္ဗောဟာရိကံ၊ မနောဒ္ဓါရဟူသော အမည် ဝေါဟာရကို မရသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စောပနဿ၊ စောပနကာယ၏။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မနောဒ္ဓါရန္တိသင်္ချံ၊ မနောဒ္ဓါရဟူသော ရေတွက်ခြင်းသို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဧတ္ထေတေသ္မိံ သုဒ္ဓစောပနေ၊ ဤသုဒ္ဓ ဖြစ်သောစောပနကာယ၌။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သော။ အသံဝရောသည်။ စောပန ကာယ အသံဝရောနာမ၊ မည်၏။

ဇ္ဇီကာအဓိပ္ပာယ်။ ။ နန သုဒ္ဓံ ကာယဒ္ဓါရသင်္ခါတန္တိ ဣဒံ နဝတ္ထဗ္ဗံ ကာယဒ္ဓါရဿ အသုဒ္ဓဿ သမ္ပိသယိတဿ အဘာဝတောတိ ကတွာ။ ဝိနာ ဝစီဒ္ဓါရေန သုဒ္ဓံ ကာယဒ္ဓါရသင်္ခါတန္တိ ဣဒံ ဝစီဒ္ဓါရသလ္လက္ခိတဿ မုသာဝါဒါဒိနောပိ၊ မုသာ ဝါဒစသောကံ၏လည်း။ ကာယဒ္ဓါရေ၌၊ ပဝတ္ထိသန္တာဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း၏တင်ရှား ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယဒ္ဓါရဿ၊ ကာယဒ္ဓါရ၏။ (ထည့်)။ အသုဒ္ဓတော၊ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ကာယဒ္ဓါရ၏ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံနိဝါရဏတ္ထံ၊ ထိုကာယ ဒ္ဓါရ၏ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဆနက်ကား။ ။ ဝိနာဝစီဒ္ဓါရေန သုဒ္ဓံ ကာယဒ္ဓါရ သင်္ခါတန္တိ ဣဒံ ဝစနံကို။ ဝစီ ဒ္ဓါရ သလ္လက္ခိတဿ၊ ဝစီဒ္ဓါရဖြင့် မှတ်အပ်သော။ မုသာဝါဒါဒိနောပိ၊ မုသာ ဝါဒစသောကံ၏လည်း။ ကာယဒ္ဓါရေ၌၊ ပဝတ္ထိသန္တာဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း၏တင်ရှား ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယဒ္ဓါရဿ၊ ကာယဒ္ဓါရ၏။ (ထည့်)။ အသုဒ္ဓတော၊ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ကာယဒ္ဓါရ၏ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံနိဝါရဏတ္ထံ၊ ထိုကာယ ဒ္ဓါရ၏ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

မုသာဝါဒစသောကံ၏ ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သောကာလ၌ ကာယဖြင့် ပြုအပ်သော ကံ၏အဖြစ်ကြောင့် ကာယကံ၏အဖြစ်ဖြင့် ပြုသော်လည်း ကာယဒွါရ၏ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ရှိ၏ဟူ၍ ဆိုသင့်ပါသည် မဟုတ်လောဟု စောဒနာပြန်သောကြောင့် “န ဟိ တံ ကာယ ကမ္မံ ဟောတိ” မိန့်သော်။

ဟံမုသာဝါဒါဒိကမ္မံသည်။ ကာယဒွါရေ၌ပဝတ္တဗ္ဗိ၊ ဖြစ်၍သော်လည်း(ဤနှစ်ပုဒ်ကား ထည့်သည်)။ ဟိ ယသ္မာကြောင့်။ ကာယကမ္မံ၊ မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အသင့်ကို ဆိုအံ့။ သုဒ္ဓဝစိဒ္ဓါရောပလက္ခိတံ၊ သက်သက်သော ဝစိဒ္ဓါရဖြင့် မှတ်အပ်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ (ထည့်)။ ဝစိကမ္မမေဝ၊ ကံထည့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၍။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မုသာဝါဒါဒိနော၊ မုသာဝါဒ စသော ကံ၏။ ပဝတ္တိသန္တာဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယဒွါရဿ၊ ၍။ အသုဒ္ဓတာ၊ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ မယာ၊ ငါ့ကုသရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၍။

ဧတ္ထ အသံဝရော ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော အသံဝရကိုသာလျှင် ဆိုအပ်သလော၊ ထိုသို့ မဟုတ်မူ တပါးသောဒွါရ၌ ဖြစ်သော အသံဝရကိုလည်းဆိုအပ်သလောဟု စောဒနာကို နှလုံးပိုက်၍ “ဧတ္ထ အသံဝရော” စသည်ကို မိန့်သော်။

ကိံဧတ္ထ အသံဝရောတိ ဧတေန ကာယဒွါရေ ဥပ္ပန္န ပါဏာထိ ပါတဒိဝေ ယုဗ္ဗဟိ။ ဥဒါယု အညန္တိအာဟ ဧတ္ထ အသံဝရောတိအာဒိ။ ဧတ္ထ အသံဝရောတိ ဧတေန သုဒ္ဓကာယဒွါရေန ဥပလက္ခိတော အသံဝရော ဒွါရန္တရေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောပိ ဝုတ္တော။ ဒွါရန္တရေနပလက္ခိတံ သဗ္ဗံ တံ ဒွါရိကာ ကုသလဓ္ဓေတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝေဉ္ဇကတွာ ကမ္မပထသံသန္ဓနေ စောပနကာယအသံဝရဒွါရဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနော အသံဝရော အကုသလံ ကာယကမ္မမေဝ ဟောတိတိအာဒိ အကုသလံ ကာယကမ္မံ စောမန ကာယအသံဝရဒွါရဝသေန ဝစိအသံဝရဒွါရဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇတိတိအာဒိနာ သဟ အဝိရန္တံ ဟောတိ။ အသံဝရောဟိ ဒွါရန္တရေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောပိ သံဒွါရေ ဧဝါတိ ဝုစ္စတိ။ သဒ္ဓါရဝသေန ဥပ္ပန္နောတိစ ကမ္မံ အညဒွါရေ အညဒွါရဝသေနစာတိ ဧဝံ အဝိရန္တံ-ဟု ဋီကာရှင် မိန့်သော်။

အနက်ကား။ ။ဧတ္ထ အသံဝရောတိ ဧတေန၊ ဧတ္ထ အသံဝရောဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ သုဒ္ဓကာယဒွါရေန၊ သက်သက်သော ကာယဒွါရဖြင့်။ ဥပလက္ခိတော၊ မှတ်အပ်သော။ အသံဝရော၊ ကံဖြစ်၍ဖြစ်သော အသံဝရကို။ ဒွါရန္တရေ၊ ကာယဒွါရမှ တပါးသော ဝစိဒွါရ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ဖြစ်သည်။ သမာနောပိ၊ ဖြစ်မူလည်း။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ဒွါရန္တရေနပလက္ခိတံ၊ ကာယဒွါရမှ တပါးသော ဝစိဒွါရ၊ မနောဒွါရတို့ဖြင့် မှတ်အပ်သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံဒွါရိကာကုသလဉ္စ၊ ထိုကာယဒွါရ၌ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၍။

(၅၅၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကထံ ခွါရန္တရေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿာပိ အသံဝရဿ ဘုဒ္ဓကာယ ခွါရေန ဥပလက္ခိ
တဿ ကာယအသံဝရော ဝုတ္တဘာဝေါ ဉာတဗ္ဗောယိ အာဟ ဝေဉ္စ ကတူဘတိ
အာဒိံ။

ဝေဉ္စကတူဘ၊ ဤသို့ခွါရမ္ပတပီးဖြစ်သော်လည်း ကာယကံဖြစ်သော အသံဝရ၏
ကာယခွါရဖြင့် မှတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ကာယအသံဝရဟူ၍ ဆိုသင့်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ကမ္မပထသံသန္တနေ၊ ကမ္မပထသံသန္တနဉ္စ၊ စောပန ကာယအသံဝရ
ခွါရ ဝသေန၊ ပ။ ဟောတိတိ အာဒိဝစနံ၊ ဟောတိ ဤသို့အစရှိသော အဋ္ဌကထာ
စကားသည်။ အကုသလံ ကာယကမ္မံ။ ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အာဒိနာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဤသို့
အစရှိသော အဋ္ဌကထာစကားနှင့်။ သဟ၊ တကူ။ အဝိရုဋ္ဌံ၊ မဆန့်ကျင်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသွာ၊ ထိုသို့ ဤသို့ ဆိုအပ်သည်ရှိသော် နှစ်ရပ်သော အဋ္ဌ
ကထာစကားတို့၏ မဆန့်ကျင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခွါရန္တရေ၊ ကာယခွါ ရမှ
တပီးသောခွါရဉ္စ၊ ဥပ္ပန္နဿာပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ကာယကမ္မ တူတဿ၊
ကာယကံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အသံဝရဿ၊ အသံဝရ၏။ ကာယအသံဝရောတိ၊
ကာယအသံဝရဟူ၍။ ဝုတ္တဘာဝေါ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဉာတဗ္ဗော၊
သိအပ်၏။ (တသွာ စသည်ကား ပါဌသေသ)။ ဟိယသွာ၊ ကြောင့်။ အသံဝရော၊
အကုသလကမ္မပထ ဖြစ်သော အသံဝရကို။ ခွါရန္တရေ၊ ခွါရတပီးဉ္စ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာ
နောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ သဒ္ဓါရေဝေ၊ မိမိ၏စောပနကာယ အသံဝရခွါရဉ္စသ
လျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အညသ္မိံ ဝစိဒ္ဓါရေ၊ ကာယခွါရမှ
တပီးသောဝစိဒ္ဓါရဉ္စ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ (ထည့်)။ သဒ္ဓါရေဝေ၊
မိမိ၏စောပနကာယ အသံဝရ၏ခွါရဉ္စသလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇောတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍လည်း။
ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ကမ္မံ၊ ကာယကံကို။ အညသ္မိံ ခွါရေ၊ ကာယခွါရမှတပီးသော ဝစိဒ္ဓါရဉ္စ၊
ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်မှုကား။ အညသ္မိံ ဝစိဒ္ဓါရေ၊ တပီးသော ဝစိဒ္ဓါရဉ္စ၊ ဥပ္ပဇ္ဇ
မာနောတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အညသ္မိံ ဝစိဒ္ဓါရေ၊ ကာယခွါရမှ
တပီးသော ဝစိဒ္ဓါရဉ္စ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်မှုကား။ အညသ္မိံ ခွါရဝသေန၊ ကာယ
ခွါရမှ တပီးသော ဝစိဒ္ဓါရ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နန္တိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တတိ၊
ဆိုအပ်၏။ ဣတိတသွာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝေ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ အဝိရုဋ္ဌံ၊
မဆန့်ကျင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်။

ယဒါ၊ ဉ္စ။ တာဒိသံယေဝ၊ ထိုသို့ ရူပါဒီသု အညတရာရမ္ပဏံ စသည်ဖြင့်
ဆိုအပ်ပြီးသောသဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဇဝနံ၊ ဇောသည်။ ကာယ
ခွါရေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သုဒ္ဓံ၊ သက်သက်သော။ ဝစိဒ္ဓါရသင်္ခါတံ၊ ဝစိဒ္ဓါရ
ဟုဆိုအပ်သော။ စောပနံ၊ လှုပ်ခြင်းသို့။ ပါပယမာနံ၊ ရောက်စေလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
၏။ တဒါ၊ ဉ္စ။ တေနစိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟဇာတော၊ သော။ သမ္ပယော၊ သည်။
မနောသမ္ပယောနာမ၊ မည်၏။ စေတနာ၊ သည်။ ဝစိကမ္မနာမ၊ မည်၏။ ပန၊

၁-စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍ- ကာမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကကော (၅၅၉)

ဆက်။ တံစိတ္တံ၊ ထိုဇောစိတ်သည်။ အဗ္ဗောဟာရိကံ၊ မနောဒ္ဓါရဟူသော အမည်
ဝေါဟာရကို မရသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စောပနဿ၊ လှုပ်ခြင်း၏။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊
ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မနောဒ္ဓါရန္တိသင်္ချံ၊ မနောဒ္ဓါရဟူသော ရေတွက်
ခြင်းသို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဧတ္ထတေသ္မိံ သုဒ္ဓစောပနေ၊ ဤသုဒ္ဓဖြစ်သော
ဝစီဒ္ဓါရဟု ဆိုအပ်သော လှုပ်ခြင်း၌။ ပဝတ္ထော၊ သော။ အသံဝရော၊ သည်။
ဝါစာအသံဝရောနာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယဒါ၊ ။ ဇဝနစိတ္တံ၊ ဇော
စိတ်သည်။ ကာယဝစီဒ္ဓါရေဟိ၊ ကာရဒ္ဓါရ၊ ဝစီဒ္ဓါရတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။
သုဒ္ဓမနောဒ္ဓါရမေဝ၊ သက်သက်သော မနောဒ္ဓါရသည်သာလျှင်။ တာဒိသံ၊
ထိုသို့။ ရူပါဒိသုအညတရေရမ္ပဏံ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်သော သဘောရှိသည်။
ဟုတု၊ ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။ တဒါ၊ ။ တေနစိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟဇာတေ၊ သော။
ဇယော၊ သည်။ မနောသမ္ပယောနာမ၊ မည်၏။ စေတနာ၊ သည်။ မနောကမ္မ
နာမ၊ မည်၏။ တံစိတ္တံ၊ ထိုဇောစိတ်သည်။ မနောကမ္မဒ္ဓါရိနာမ၊ မည်၏။ ဧတ္ထပိ၊
ဤသက်သက်သော မနောဒ္ဓါရ၌လည်း။ အသံဝရော၊ သည်။ မနောအသံဝ
ရောနာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌန္တံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံအသံဝရနံ၊ တို့၏။
ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ စက္ခု၊ စက္ခုဟု ဆိုအပ်သော။ အသံဝရဒ္ဓါရံ၊ အသံဝရ
ဒ္ဓါရ၎င်း။ ပ။ မနော၊ မနဟု ဆိုအပ်သော။ အသံဝရဒ္ဓါရံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိအသံဝရဒ္ဓါရနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ စက္ခု၊ စက္ခုဟု ဆိုအပ်သော။ သံဝရော၊ ၎င်း။ ပ။ မနော၊
မနဟုဆိုအပ်သော။ သံဝရော၊ သံဝရ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေအဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါး
တို့သည်။ သံဝရနာမ၊ မည်ကုန်၏။ တေအဋ္ဌသံဝရော၊ တို့သည်။ အတ္ထတော၊ သရုပ်
အားဖြင့်။ သီလံ၊ သီလသံဝရ၎င်း။ သတိ၊ သတိသံဝရ၎င်း။ ဉာဏံ၊ ဉာဏသံဝရ
၎င်း။ ခန္တိ၊ ခန္တိသံဝရ၎င်း။ ဝီရိယံ၊ ဝီရိယသံဝရ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်
သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ သံဝရ၏ အတ္ထငါးပါးတို့တွင် ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလကားသီလ
မည်၏။ ပ။ ဣန္ဒြိယသံဝရကား သတိမည်၏။

ယာနိသောတာနိ လောကသ္မိံ၊ အဗိတာတိ သဂဝါ။
သတိယေသံ နိဝါရဏံ၊ ဆောတာနံ သံဝရံ ဗြူမိ။
ဥညာယေ တေ ပိမိယျရေ။

(၅၆၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ။

ဟူသောဤဂါထာ၌ ‘ပညာယေ တေ ဝိမိဿရေ’ ၏အရ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တ ပညာသည် ဉာဏမည်၏။ ပစ္စယသန္နိသိတသီလကိုလည်း ဉာဏ၌ သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏။

ဂါထာအနက်ကား။ ။ အံတံ၊ အဓိတရသေ။ လောကသို့၊ လူအရပ်၌။ ယာနိ သောတာနိ၊ အကြင်တဏှာအယဉ် ဒိဋ္ဌိအယဉ်တို့သည်။ သဝန္တိ၊ တဖြိုးဖြိုးစီးကုန် ၏။ တေသံ၊ ထိုအယဉ်နှစ်ပါးတို့ကို။ နိဝါရဏံ၊ မြစ်တားစောင့်ရှောက်နိုင်သည် ကား။ သတိ၊ ဝိပဿနာနှင့်ယှဉ်သော ကုသိုလ်တရားတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို ကောင်းစွာ ရှာနိုင်သော မမေ့မလျော့ အောက်မေ့ခြင်းသတိတရားပင်တည်း။ တမေဝ သတိ၊ အမြဲအမြဲမမေ့မလျော့ အောက်မေ့ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ထိုသတိပဋ္ဌာန် တရားကိုလျှင်။ သောတာနံ၊ တဖြိုးဖြိုးစီးသော အယဉ်နှစ်ပါးတို့ကို။ သံဝရံ၊ မြစ်တား စောင့်ရှောက်နိုင်ပေသော တရားဟူ၍။ ဗြူမိ၊ ဝါဟော၏။ တေ၊ ထိုအယဉ် နှစ်ပါးတို့ကို။ ပညာယ၊ ရုပ်စသည်တို့၌ အနိစ္စတာ စသည်ကို ထိုးထွင်း ခြင်း ကိစ္စကို ပြီးစေနိုင်သော ပညာတရားသည်လျှင်။ ဝိမိဿရေ၊ အချင်း ခပ်သိမ်း ဝိတ်ဆို နိုင် ဖြတ်နိုင်ပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တဝဂါ၊ တရားမြတ်စွာသည်။ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ ဖြေပေတုံ၏။

အကျဉ်းမျှ ချုံး၍ သိသာရုံဆော်ပြ ဝိဇ္ဇာတ္ထအဓိပ္ပါယ်ကား-တဏှာအယဉ် ဒိဋ္ဌိ အယဉ် နှစ်ပါးတို့ကို သတိတရားသည်လျှင် အကြိမ်ကြိမ် မြစ်တား စောင့်စည်း နိုင်၏။ အရိယာမဂ်တရားသော် တမူကား အချင်းခပ်သိမ်း ဝိတ်ဆို နိုင် တဖန် မစီးရအောင် ဖြတ်ကြီးဖြတ်နိုင်၏ ဟုလိုသတည်း။ တဒင်္ဂိက္ခမ္ဘန အားဖြင့် ပယ်သည်ကား နိဝါရဏံဟူအပ်သော သတိဟူသော သံဝရတည်း။ သမုစ္ဆေဒ အားဖြင့် ပယ်သည်ကား ဝိမိဿရေအရ ဝိဇာနသတ္တိရှိသော အရိယမဂ်နှင့် ယှဉ်သော ဉာဏ်ဟူသော ဉာဏသံဝရတည်း။

တေသုပိ၊ ထိုငါးပါးသော တရားတို့တွင်လည်း။ ကေမေမ္မာပိ၊ တခုသော တရားသည်လည်း။ ပဉ္စဒ္ဓါရေ၊ ၌။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနပရိယောဒသာနေသု၊ ကုန်သော။ စိတ္တေသု၊ တို့၌။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဇဝနက္ခဏေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဇဝနေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ သောသံဝရော၊ ထိုသံဝရကို။ ပဉ္စဒ္ဓါရေ၊ ၌။ သံဝရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သဗ္ဗဿာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တဿ သံဝရဿ၊ ထိုငါးပါး အပြားရှိသောသံဝရ၏။ စက္ခုဝိညာဏသဟဇာတော ဟိ ဖသော စက္ခုသမ္ပယောတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ အသံဝရေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌန္တံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ သံဝရနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စက္ခု၊ စက္ခုဟု ဆိုသော။ သံဝရဒ္ဓါရံ၊ သံဝရ၏ ဒ္ဓါရင်း။ ပ။ မနော၊ မနဟု ဆိုအပ်သော။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၆၁)

သံဝရဒွါရံ၊ သံဝရ၏ ဒွါရ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ သံဝရဒွါရာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

အကုသလကမ္မပထကထာ

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ပါဏာတိပါတော၊ ၎င်း။ အဒိန္နာဒါနံ၊ ၎င်း။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရော၊ ၎င်း။ မုသာဝါဒေါ၊ ၎င်း။ ပိသုဏာဝါစာ၊ ၎င်း။ ဖရသဝါစာ၊ ၎င်း။ သမ္ပပ္ပလာပေါ၊ ၎င်း။ အဘိဇ္ဈာ၊ ၎င်း။ ဗျာပါဒေါ၊ ၎င်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဒသ၊ ဤဆယ်ပါးတို့သည်။ အကုသလ ကမ္မပထာနာမ၊ အကုသလကမ္မပထ မည်ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဆယ်ပါးသော အကုသလ ကမ္မထတို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၎င်း။ ပါဏဿ၊ သူ၏အသက်ကို။ ဝါ၊ သတ္တဝါကို။ အတိပါတော၊ လျင်စွာ ချခြင်းသည်။ ပါဏာတိပါတောနာမ၊ မည်၏။ (သဘောအားဖြင့် တည်၍ ဖြည်းဖြည်းကျပေသင့်သော သူ၏အသက်ကို လျင်စွာချပေတိသည် ဟုလိုသတည်း။ ဤဝိကပ်၌ အတိကား သီသတ္တဟော)။ ဝါ၊ အတိပါတော၊ ဓားလက်နက်စသည်တို့ဖြင့် နှိပ်စက်၍ ချခြင်းသည်။ ပါဏာတိပါတောနာမ၊ မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ သဘောအားဖြင့် တည်ပေအံ့သော သူ၏အသက်ကို ဓားလက်နက် စသည်တို့ဖြင့် နှိပ်စက်၍ ချပေတိသည် ဟုလိုသတည်း။ ဤဝိကပ်၌ အတိကား အဘိဘဝနတ္ထဟော။ ဤတွင် အချို့သော စာတို့၌ “သရသေနဝပတနသဘာ ဝဿပါဏဿ အတိဝပါတနံ” ဟု ရှိ၏။ သရသေနဝ၊ မိမိသဘောအားဖြင့် လျှင်။ ပတနသဘာဝဿ၊ ကျခြင်းသဘောရှိသော။ ပါဏဿ၊ ကို။ အတိဝ၊ လျင်စွာလျှင်။ ဝါ၊ အတိဝ၊ နှိပ်စက်၍လျှင်။ ပါတနံ၊ ချခြင်းဟုသမ္ပန်။ ဤပါဌကား ပါဌဟောင်းမဟုတ် ဋီကာပါဌတည်း။

ပါဏဝဇော၊ သတ္တဝါကိုသတ်ခြင်း။ ပါဏသာတော၊ သတ္တဝါကိုသတ်ခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဏာတိ ပါတော ဟူသောပုဒ်၌။ ပါဏောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝေါဟာရတော၊ ပညတ်အားဖြင့်။ သတ္တော၊ သတ္တဝါတည်း။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေတည်း။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တသ္မိံ ပါဏေ၊ ထိုသတ္တဝါ၌။ ပါဏသညိနေ၊ သတ္တဝါဟု အမှတ်ရှိသောသူ၏။ ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒက

(၅၆၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဥပက္ကမ သမုဋ္ဌာပိကာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကို ဖြတ်တတ်သော လုံ့လကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ကာယဝစီဒ္ဓါရာနံ၊ ကာယဒ္ဓါရ၊ ဝစီဒ္ဓါရတို့တွင်။ အညတရဒ္ဓါရပုဝတ္တာ၊ တပါးပါးသော ဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သော။ ဝဓကစေတနာ၊ သတ်လိုသော စေတနာသည်။ ပါဏာတိပါတော၊ မည်၏။

ဒို့ကာနုသန္တေ။ ။ ဖြစ်ပြီးသော ဇီဝိတိန္ဒြေကို သတ္တရသာယုက မစေ့မီ စပ်ကြားတွင် ဖြတ်ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းခဲ့၊ မဖြစ်သေးသော ဇီဝိတိန္ဒြေကိုလည်း ပယောဂပြုခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းခဲ့၊ အသို့သော အခြင်းအရာဖြင့် ဇီဝိတိန္ဒြေယုပစ္ဆေဒက ဥပက္ကမသမုဋ္ဌာပိက ဝဓကစေတနာကို မှတ်ရပါအံ့နည်းဟူမူ-

ယာယစေတနာယ ပဝတ္ထမာနာယ ဇီဝိတိန္ဒြေယဿ ပစ္စယဘူတေသု မဟာဘူတေသု ဥပက္ကမကရဏဟေတု တံမဟာဘူတပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇနက မဟာဘူတာနုပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ။ သာ တာဒိသပယောဂသမုဋ္ဌာပိတာ စေတနာ ပါဏာတိပါတောနာမ။ လဒ္ဓုပတ္တမာနိ ဟိ ဘူတာနိ နပုရိမဘူတာနိဝိယ ဝိသဒါနိတိ သမာနဇောတိယာနံ ဘူတာနံ ကာရဏံ နဟောန္တိတိ။ ။ အနု ၈၀။

အနက်ကား။ ။ ယာယစေတနာယ၊ အကြင်စေတနာသည်။ ပဝတ္ထမာနာယ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဇီဝိတိန္ဒြေယဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ ပစ္စယဘူတေသု၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ပဝတ္ထမာနာယ၊ ဖြစ်သော။ ယာယစေတနာယ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဇီဝိတိန္ဒြေယဿ၊ ၏။ ပစ္စယဘူတေသု၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတေသု၊ မဟာဘုတ်တို့၌။ ဥပက္ကမကရဏဟေတု၊ လုံ့လပြုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တံ မဟာဘူတ ပစ္စယာ၊ ထိုမဟာဘုတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကမဟာဘူတာ၊ ဖြစ်လတုံသော ဘုတ်တို့သည်။ နုပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်လတုံ။ တာဒိသပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ပယောဂကို ဖြစ်စေတတ်သော။ သာစေတနာ၊ သည်။ ပါဏာတိပါတောနာမ၊ မည်၏။ ထိ-သစ္စံ၊ ၏။ လဒ္ဓုပတ္တမာနိ၊ ရအပ်သော လုံ့လရှိကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ မဟာဘုတ်တို့သည်။ ပုရိမဘူတာနိ၊ ရှေးဖြစ်သော မဟာဘုတ်တို့သည်။ ဝိသဒါနိ၊ သန်ရှင်းကုန်သည်။ ဝါ၊ တက်မြက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိဝိယ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝိသဒါနိ၊ ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာနဇောတိယာနံ၊ တူသောဇောတိရှိကုန်သော။ ဘူတာနံ၊ တို့၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

သောပါဏာတိပါတော၊ သည်။ ဂုဏဝိရဟိတေသု၊ ဂုဏ်ကင်းကုန်သော။ တိရုစ္ဆာနဂတာဒိသု၊ တိရုစ္ဆာန်အစရှိကုန်သော။ ပါဏေသု၊ သတ္တဝါတို့တွင်။ ခုဒ္ဒကေ၊ ငယ်သော။ ပါဏေ၊ သတ္တဝါ၌။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ နည်းသောအပြစ်ရှိ၏။ မဟာသရိရေ၊ ကြီးသောကိုယ်ရှိသော။ ပါဏေ၌၊ မဟာသာဝဇ္ဇော၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၆၃)

ကသ္မာ၊ ကား။ ပယောဂမဟန္တတာယ၊ လုံ့လပယောဂများသည် ကြီးသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ ပယောဂသမတ္တေ၊ လုံ့လပယောဂ တူမျှသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပ၊ လည်း။ ဝတ္ထုမဟန္တတာယ၊ သတ်အပ်သောဝတ္ထု၏ ကြီးမားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဂုဏဝန္တေ၊ ဂုဏ်ရှိကုန်သော။ မနုဿာဒိ၊ လူစသည်တို့တွင်။ အပ္ပဂုဏော၊ နည်းသောဂုဏ်ရှိသော။ ပါဏော၊ ခွံ။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ ။ မဟာဂုဏောသော၊ ပါဏော၊ ခွံ။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ သဒ္ဓါရဂုဏာနံ၊ ကိုယ်ကောင်း၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏။ သမဘာဝေ၊ တူမျှသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ကိလေသာနဉ္စ၊ ကိလေသာတို့၏၎င်း။ ဥပက္ကမာနဉ္စ၊ လုံ့လပယောဂတို့၏၎င်း။ မုဒုတာယ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ ။ ကိလေသာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ ဥပက္ကမာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ တိဗ္ဗတာယ၊ ထက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗျော၊ ။

ဋီကာနှင့်အဋ္ဌကထာအဓိပ္ပါယ်ညှိနှိုင်းချက်။ ။ ကေသာဝရိ ပယောဂဿ သဟ သာ နိပ္ပါဒဝသေန ကိစ္စသာမိကာယ ဗဟုက္ခတ္ထံ ပဝတ္ထဇဝနေဟိ လဒ္ဓါ သေဝနာယစ သန္နိဋ္ဌာပကစေတနာယ ဝသေန ပယောဂဿ မဟန္တဘာဝေါ။ သတိဝိ ကဒါစိ ခုဒ္ဒကေစေဝ မဟန္တေ ပါဏေ ပယောဂဿ သမဘာဝေ မဟန္တံ ဟနန္တဿ စေတနာ တိဗ္ဗတရာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဝတ္ထုဿ မဟန္တဘာဝေါတိ တဒုဘယံ စေတနာယ ဗလဝတာဝေနေဝ ဟောတိတိ အာဟ။ ပယောဂဝတ္ထု မဟန္တတာဒိဟိ မဟာသာဝဇ္ဇတာ တေဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယစေတနာယ ဗလဝတာဝတောတိ။ ။ အနု ဂဂ။

အနက်ကား။ ။ ကေသာဝရိ၊ တခုတည်းဖြစ်သော်လည်း။ ပယောဂဿ၊ ပယောဂ ကို။ သဟသ၊ အဆောတလျှင်။ နိပ္ပါဒဝသေန၊ ပြီးစေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ကိစ္စသာမိကာယ၊ ကိစ္စကိုပြီးစေတတ်သော။ သန္နိဋ္ဌာပကစေတနာယ၊ ဆုံးဖြတ် ကြောင်းဖြစ်သော စေတနာ၏၎င်း။ ဝါ၊ အပြီးသို့ ရောက်စေတတ်သော စေတနာ၏၎င်း။ ဗဟုက္ခတ္ထံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ပဝတ္ထဇဝနေဟိ၊ ဖြစ်သော ဇောတို့မှ။ လဒ္ဓါသေဝနာယ၊ ရအပ်သော အာသေဝန ပစ္စည်းရှိသော။ သန္နိဋ္ဌာ ပကစေတနာယ၊ ။ ၎င်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပယောဂဿ၊ ။ ယောမဟန္တဘာ ဝေါ၊ အကြင် ကြီးသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကဒါစိ၊ ရံခါ။ ခုဒ္ဒကေ စေဝ၊ ဝယ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ မဟန္တေ၊ ကြီးသည်လည်း ဖြစ်သော။ ပါဏေ၊ သတ္တဝါ၌။ ပယောဂဿ၊ ။ သမဘာဝေ၊ တူမျှသည်၏ အဖြစ် သည်။ သတိဝိ၊ သော်လည်း။ မဟန္တံ၊ ကြီးသော သတ္တဝါကို။ ဟနန္တဿ၊ သတ်

(၅၆၄)

အဋ္ဌကထာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သောသု၏။ စေတနာ၊ သည်။ တိဗ္ဗဘရာ၊ အလွန်ထက်သည်ဖြစ်၍၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထု၊ သာ၏။ ယောမဟန္တတာဝေါ၊ အကြင်ကြီးသည်၏
အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒုတယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော
ဝတ္ထုကြီးသည်၏အဖြစ် ပယောဂများသည်၏ အဖြစ်သည်။ စေတနာယ၊ ၏။
ဗလဝဘာဝေနော၊ အားကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပယောဂ၊ ပ။ ဘာဝတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

မူလဋီကာအနက်။ ။ ပယောဂ ဝတ္ထုမဟန္တတာဒိဟိ၊ ပယောဂ များသည်၏
အဖြစ် သတ်အပ်သော ဝတ္ထုကြီးမားသည်၏ အဖြစ် အစရှိသည်တို့ကြောင့်။
မဟာသာဝဇ္ဇတာ၊ အပြစ်ကြီးသည်၏ အဖြစ်သည်။ တေဟိပစ္စယေဟိ၊ ထို
ပယောဂများသည်၏ အဖြစ် သတ်အပ်သော ဝတ္ထုကြီးမားသည်၏ အဖြစ် အစ
ရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ၊ ဖြစ်သော။ စေတနာယ၊ ၏။
ဗလဝဘာဝတော၊ အားကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အဋ္ဌကထာဆရာကား။ ။ မူလကာရဏပယောဂ မဟန္တ ဝတ္ထုမဟန္တ၏အစွမ်းဖြင့်
ဆုံးဖြတ်သည်။

ဋီကာဆရာ အနုဆရာ တို့ကား။ ။ အာသန္ဓကာရဏစေတနာ၏ ဗလဝါဗလဝ၏
အစွမ်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်သည်။ ဤကား အထူး။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် မျိုးစေ့ပင် တူမျှ
သော်လည်း စိုက်ပျိုးရာ လယ်၏ကောင်းသည် မကောင်းသည်ကိုစွဲ၍ အသီးအနှံ
ကြီးမကြီး ကွဲပြား၏သို့၎င်း၊ သတ်အပ်သော သတ္တဝါချင်းပင် တူမျှသော်လည်း
မိဘစသည်တို့၌သာလျှင် အနန္တရိယကံဖြစ်၏သို့၎င်း မူလအကြောင်း၏ အစွမ်း
အားဖြင့် ဆုံးဖြတ်သော အဋ္ဌကထာဆရာ အယူတော်သည် သင့်လျော်၏ဟု
ဝါဆိုထင်သည်။

တဿပါဏာတိပါတဿ၊ ၏။ သမ္ဘာရာ၊ အကြောင်း အဆောက်အဦ
တို့သည်။ ပါဏော၊ သတ္တဝါ၎င်း။ ပါဏသည်တာ၊ သတ္တဝါဟူသော အမှတ်
ရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဝဓကစိတ္တံ၊ သတ်လိုသောစိတ်၎င်း။ ဥပက္ကမော၊ လုံ့လ
ပြုခြင်း၎င်း။ တေနဥပက္ကမေန၊ ထိုလုံ့လဖြင့်။ မရဏံ၊ သေခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပယောဂါ၊ ပယောဂတို့သည်။
သာဟတ္ထိကော၊ မိမိလက်ဖြင့် သတ်ခြင်း၎င်း။ အာဏတ္ထိကော၊ စေ၍သတ်
ခြင်း၎င်း။ နိဿဂ္ဂိယော၊ မြား၊ လှံ စသည်တို့ကို ပစ်လွှတ်၍ သတ်ခြင်း၎င်း။
ထာဝရော၊ တွင်း၊ ချောက်စသည် တူး၍ အမြဲထားအပ်သော အားဖြင့် သတ်
ခြင်း၎င်း။ ဝိဇ္ဇာမယော၊ အတတ်ဖြင့်သတ်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဣဒ္ဓိမယော၊ တန်ခိုးဖြင့်
သတ်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆ၊ ခြောက်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၆၅)

မှတ်ဖွယ်။ ။တန်ခိုး ဟူသည်ကား ဣဒ္ဓိဆယ်ပါးတို့တွင် ကမ္မဝိပါကဗိဒ္ဓိတည်း။
ဒါဌာကောဋိကမင်း စသည်တို့၏ အစွယ်ခေါက်သဖြင့် သေခြင်းစသည်ကိုယူ။
ပန၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ ဣမသ္မိံ အတ္တေ၊ ဤသာဟတ္ထိက စသော အနက်ကို။
ဝိတ္တာရိယမာနေ၊ ချဲ့အပ်သည်ရှိသော်။ အတိပပဉ္စော၊ အလွန်ကျယ်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်လတ်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အလွန်ကျယ်အံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
တံအတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ နဝိတ္တာရယာမ၊ မချဲ့ကုန်အံ့။ ဝေ
ရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အညဉ္စအတ္ထံ၊ တပါးသော အနက်ကိုလည်း။
နဝိတ္တာရယာမ၊ မချဲ့ကုန်အံ့။ ပန၊ ထိုသို့၌ပင်မချဲ့သော်လည်း။ အတ္ထိကေဟိ၊
အလိုရှိကုန်သော သူတို့သည်။ သမန္တပါသာဒိကံ၊ သမန္တပါသာဒိက အမည်
ရှိသော။ ဝိနယဥ္ဇကထံ၊ ဝိနည်း အဋ္ဌကထာကို။ သြလောကေတွာ၊ ကြည့်၍။
သော အတ္တော၊ ထိုအနက်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။

အဒိန္နဿ၊ အရှင်သည် ကိုယ်၊ နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သော သူ့ဥစ္စာကို။
အာဒါနံ၊ ခိုးယူခြင်း။ အဒိန္နာဒါနံ၊ အရှင်သည် ကိုယ်၊ နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သော
သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း။ ပရဿဟရဏံ၊ သူတပါးဥစ္စာကို ဆောင်ယူခြင်း။
ထေယျံ၊ ခိုးဝှံ့။ သောသု၏အဖြစ်။ စောရိတာ၊ ခိုးဝှံ့ကံတတ်သောသူ၏
အဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဆဒိပ္ပါယံ။ ။ပရဿသံ ပရသံ။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ သံ၊ ဥစ္စာတည်း။ ပရသံ၊
သူတပါး၏ဥစ္စာ။ ပရသံ၊ သူတပါး၏ ဥစ္စာကို။ ဟရဏံ၊ ယူဆောင်ခြင်း။ ပရဿ
ဟရဏံ၊ သူတပါး၏ ဥစ္စာကို ယူဆောင်ခြင်း။ ပရသဟရဏံလိုလျက် ခွေသော်
ရောက်၍ ပရဿဟရဏံ နေသည်။ တနည်းလည်း ပရသဟရဏံ ပါဌ်ဟောင်းကို
ဝိတတ်မှတ်၍ နောက်သားတို့ သံယုတ်နှင့် ရေးရကား ပရဿ ဟရဏံ ရှိလေ
သည်။ တနည်းလည်း ပရသဿဟရဏံ ပါဌ်ဟောင်းကို သ၏ သန္တတအနက်
မထင်၍ နောက်သားတို့ ပယ်ရကား ပရဿဟရဏံ ရှိလေသည်။ ပရသက်သက်
ဥစ္စာမဟော။ “ယော အတ္တာနဟောတိ၊ သော ပရော” ဟူသော ပါဠိနှင့် အညီ
ဥစ္စာရှင် ဝုပ္ပါယ်ကိုသာ ဟောသည်။ ထိုကြောင့် ပရသန္တကေဟု ဆိုပေလတ်။

ဘတ္ထအဒိန္နာဒါနေ၊ ထိုအဒိန္နာဒါနာ ဟူသောပုဒ်၌။ အဒိန္နန္တိ၊ ဟူသည်ကား။
ပရပရိဂ္ဂဟိတံ၊ သူတပါးသိမ်းဆည်းသော ဥစ္စာတည်း။ ယတ္ထဓနေ၊ အကြင်
ဥစ္စာ၌။ ပရော၊ သူတပါးသည်။ ယထာကာမံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ကာရိတံ၊ ပြုခြင်း
ရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇန္တော၊ ရောက်သော်လည်း။ (ပိဋက)။ အဇဏ္ဏာ

(၅၆၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရဟောစ၊ ဒဏ်ထားခြင်းငှာမထိုက်သည်၎င်း။ အနုနုဝဇ္ဇောစ၊ မမေးစိစစ်အပ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၏။ တံခနံ၊ သည်။ ပရပရိဂ္ဂဟိတံနာမ၊ သူတပါးသိမ်းဆည်းသော ဥစ္စာမည်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ တသ္မိံ ပရပရိဂ္ဂဟိတော၊ ထိုသူတပါးသိမ်းဆည်းသော ဥစ္စာ၌။ ပရပရိဂ္ဂဟိတသည်နော၊ သူတပါး သိမ်းဆည်းအပ်သော ဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိသောသူ၏။ တဒါဒါယကဥပက္ကမသမုဋ္ဌာပိကာ၊ ထိုသူတပါး သိမ်းဆည်းသော ဥစ္စာကို ယူသောလုံ့လကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ထေယျစေတနာ၊ ခိုးတတ်သောသူ၏အဖြစ် တည်းဟူသော စေတနာသည်။ အဒိန္နာဒါနံ၊ အဒိန္နာဒါနံမည်၏။ တံအဒိန္နာဒါနံ၊ သည်။ ဟိနေ၊ ယုတ်သော။ ပရသန္တကေ၊ သူတပါးဥစ္စာ၌။ အပ္ပသာဝဇ္ဇံ၊ နည်းသောအပြစ်ရှိ၏။ ပဏီတော၊ မြတ်သော။ ပရသန္တကေ၊ ၌။ မဟာသာဝဇ္ဇံ၊ ကြီးသောအပြစ်ရှိ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဝတ္ထုပဏီတတာယ၊ ဝတ္ထုမြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝတ္ထုသမတ္ထေ၊ ဝတ္ထုတူမျှသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဂုဏာဓိကာနံ၊ ဂုဏ်အားဖြင့် လွန်ကုန်သောသူတို့၏။ သန္တကေ၊ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဝတ္ထု၌။ မဟာသာဝဇ္ဇံ၏။ တံတံဂုဏာဓိကံ၊ ထိုထိုဂုဏ်အားဖြင့်လွန်သောသူကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ တတောတတော၊ ဂုဏ်အားဖြင့်လွန်သော ထိုထိုသူအောက်။ ဟိနဂုဏဿ၊ ယုတ်သောဂုဏ်ရှိသောသူ၏။ သန္တကေ၊ သော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ၌။ အပ္ပသာဝဇ္ဇံ၊ ၏။

တဿအဒိန္နာဒါနဿ၊ ၏။ သမ္ဘာရာ၊ တို့သည်။ ပရပရိဂ္ဂဟိတံ၊ သူတပါးသိမ်းဆည်းသောဥစ္စာ။ ပရပရိဂ္ဂဟိတသည်တာ၊ သူတပါး သိမ်းဆည်းသောဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိသောသူ၏ အဖြစ်။ ထေယျစိတ္တံ၊ ခိုးတတ်သောသူ၏အဖြစ်တည်းဟူသောစိတ်။ ဥပက္ကမော၊ လုံ့လ။ တေနဥပက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ဟရဏံ၊ ခိုးယူခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပယောဂါ၊ ပယောဂတို့သည်။ ဆ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သာဟတ္ထိကာဒယောဝါ၊ သာဟတ္ထိကစသည်တို့ပင်တည်း။

မှတ်စု။ ။ အဒိန္နာဒါနံ၊ ဝိဇ္ဇာမယ၊ ဣပ္ပိမယပယောဂ နှစ်ပါးအတူးကို အသို့သိရအံ့နည်းဟူမူ-
မန္တပရိဝေဇ္ဇနေန ပရဿသန္တကဟရဏံ ဝိဇ္ဇာမယော၊ ဝိနာ မန္တေန ပရသန္တကဿ ကာယပစိ ပယောဂေဟိ အာကုဋံ တာမိသ ဣပ္ပိယောဂေန ဣပ္ပိမယော

၀-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ

(၅၆၇)

ပယောဂေါတိ အဗိန္ဒာဒါနဿာပိ ဆ ပယောဂါ သာဟတ္ထိကာဒယော ဝေဒိ
တဗ္ဗာ။ ။အနု-၈၉။

အနုကံကား။ ။မန္တပရိဗ္ဗေဒေန၊မန္တရားကိုရွတ်ခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ မန္တန်မန်းခြင်းဖြင့်။
ပရဿ၊ သူတပါး၏။ သန္တကဟရဏံ၊ ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းသည်။ ဝိဇ္ဇာမယော၊
ဝိဇ္ဇာမယပယောဂမည်၏။ မန္တေန၊ မန္တရားနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ပရသန္တကဿ၊
သူတပါးဥစ္စာကို။ ကာယဝစိပယောဂေတိ၊ ကာယပယောဂ၊ ဝစိပယောဂ
တို့ဖြင့်။ အာကနုနံ၊ ခိုးယူခြင်းသည်။ တာဒိသဗုဒ္ဓိယောဂေန၊ ထိုသို့ သဘော
ရှိသော တန်ခိုးနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓိမယော ပယောဂေါ၊ ဗုဒ္ဓိမယပယောဂ
မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဗိန္ဒာဒါနဿာပိ၊ ၎င်းလည်း။
ဆ ပယောဂါ၊ ခြောက်ပါးသော ပယောဂတို့ကို။ သာဟတ္ထိကာဒယော၊
သာဟတ္ထိတ အစရှိသည်တို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ တေပယောဂါ၊ ထိုသာဟတ္ထိကစသော
ပယောဂတို့သည်။ ယထာနုရူပံ၊ အကြင်အကြင်သာဟတ္ထိကစသော ပယောဂ
အားလျော်စွာ။ ထေယျာဝဟာရော၊ ချိန်စဉ်းလဲ တင်းစဉ်းလဲ စသည်တို့ဖြင့်
ခိုးခြင်း။ ပသယျာဝဟာရော၊ အနိုင်အထက်နှိပ်စက်၍ခိုးခြင်း။ ပဋိစ္ဆန္တာဝဟာ
ရော၊ မြက် သစ်ရွက်စသည်တို့ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းအပ်သောဥစ္စာကိုခိုးခြင်း။ ပရိကပ္ပာ
ဝဟာရော၊ အရပ်ဥစ္စာကိုကြံ၍ ခိုးခြင်း။ ကုသာဝဟာရော၊ ကမ္မည်းပြောင်း၍
ခိုးခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စန္ဒ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံအဝဟာရနံ၊ ဤခိုးခြင်းတို့၏။
ဝဒသန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ၊
ဤအဋ္ဌကထာ၌။ သခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဝိတ္ထာရောပန၊ ကိုကား။ သမန္တ
ပါသာဒိကာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရောတိတ္ထေ၊ ၌။ ကာမေသုတိ၊ ကား။
မေထုနသမာစာရေသု၊ မေထုန်အကျင့်တို့၌။ မိစ္ဆာစာရောတိ၊ ကား။ ဧကန္တ
နိန္ဒိတော၊ စင်စစ်ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ လာမကာစာရော၊ ယုတ်မာသောအကျင့်
တည်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ လက္ခဏတော၊ လက္ခဏာအားဖြင့်။ အသဒ္ဓမ္မာဓိပ္ပာ
ယေန၊ သူတော်မဟုတ် သူယုတ်တို့၏အကျင့်ကို မှီဝဲလိုသောအားဖြင့်။ ကာယ
ဒွါရပ္ပဝတ္ထာ၊ ကာယဒွါရ၌ ဖြစ်သော။ အဂမနီယဌာနဝီတိက္ကမစေတနာ၊
မသွားလာအပ်သောဌာန၌ လွန်ကျူးသောစေတနာသည်။ ကာမေသုမိစ္ဆာ
စာရော၊ မည်၏။

(၅၆၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တတ္ထကာမေသုမိစ္ဆာစာရေ ဌ။ မာတုရက္ခိတာ၊ အမိစောင့်သောမိန်းမ။
 ပိတုရက္ခိတာ၊ မိန်းမ။ မာတာပိတုရက္ခိတာ၊ မိန်းမ။ ဘာဘုရက္ခိတာ၊ မောင်
 စောင့်သောမိန်းမ။ ဘဂိနိရက္ခိတာ၊ အစ်မ၊ ညီမစောင့်သောမိန်းမ။ ဉာတိရက္ခိ
 တာ၊ အမျိုးစောင့်သောမိန်းမ။ ဂေါတ္ထရက္ခိတာ၊ အနွယ်တူသသူတို့စောင့်
 သောမိန်းမ။ (မျိုးတူနွယ်တူ မာလာကာရစသောအားဖြင့် ဂိုဏ်းဘူတို့သည်
 စောင့်အပ်သည်ကိုယူ)။ ဓမ္မရက္ခိတာ၊ သီတင်းသုံးဘော်တို့စောင့်သောမိန်းမ။
 (ပဏ္ဍရပ်ပရိဗိုဇ်စသော ဆရာတပါးကို ရည်၍ ရဟန်းပြုသော သူတို့သည်
 စောင့်အပ်သောမိန်းမ စသည်ကိုယူ။ ဂေါတ္ထဝန္တေသု ဂေါတ္ထသဒ္ဓေါ ဓမ္မ
 စာရီသုစ ဓမ္မသဒ္ဓေါ ဝတ္တတိ။ တေရသကဏ်ဋီကာ)။ သာရက္ခိတာ၊ ဝမ်းထည်း
 မှန်းသောမိန်းမ။ (သင့်မှာ သားယောက်ျား၊ ငါ့မှာ သမီးမိန်းမဖွားလျှင် သင့်
 သားနှင့်ငါ့သမီး ထိမ်းမြားအံ့ဟု မဖွားမီကပင် မှန်းသောမိန်းမ။ အယုတ်
 သဖြင့် ဤလည်းငါ့မယားဟု ပန်းကုံးစွပ်လိုက်ခြင်း စသည်ဖြင့် မှန်းသော
 မိန်းမကိုယူ)။ သပရိဒဏ္ဍာ၊ ဒဏ်ထားသောမိန်းမ။ (ယဿာ ဂမနေ ရညာ
 ဒဏ္ဍော ဌပိတော။ သာ သပရိဒဏ္ဍာ။ ဋီကာ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မာတုရက္ခိတာ
 ဒယော၊ မာတုရက္ခိတာ အစရှိကုန်သော။ ဒသ၊ တကျိပ်သော မိန်းမတို့၎င်း။
 နေက္ခိတာ၊ ဥစ္စာဖြင့်ဝယ်သောမယား။ ဆန္ဒဝါသိနီ၊ အလိုတူနေသောမယား။
 ဘောဂိဝါသိနီ၊ စည်းစိမ်ကြောင့်နေသောမယား။ (ထိုယောက်ျားလက်မှ
 ဆွံ့ကျည်ပွေ့ စသောအိမ်၌ အဆောက်အဦကိုရ၍ ကြိုက်နိုးသဖြင့် မယားခံ
 လေသော ဇနပုဒ်သူစသည်ကိုယူ)။ ပဋ္ဌဝါသိနီ၊ ပုဆိုးကြောင့်နေသောမယား။
 (ဝတ်လောက် ရုံလောက်သော ပုဆိုးမျှကိုရ၍ ချစ်နိုးသဖြင့် မယားခံလေ
 သော သူဆင်းရဲမ စသည်ကိုယူ)။ သြဒပတ္တကိနီ၊ ရေတခွက်ထည်း၌ လက်
 နှစ်ဖက်ကိုချ၍ ဤရေသည် မကွဲမပြားသကဲ့သို့ သင်တို့နှစ်ယောက် မကွဲမပြား
 စေသတည်းဟု အမိအတနှစ်ပါးစုံ ထိမ်းမြားသော မယား။ သြဘဋ္ဌစမ္ပဋ္ဌာ၊
 ခေါင်းခုကို ချစေ၍ နေသောမယား။ (ထင်းခွေ ရေခပ်မိန်းမ စသည်တို့ကို
 ယနေ့မှစ၍ ဤအမှုကို မပြုလင့်ဟု ခေါင်းခုကို ချစေ၍ သိမ်းဆည်းသော
 မယား ဟူလို)။ ဒါသီစဘရိယာစ၊ ကျွန်လည်းဖြစ် မယားလည်းဖြစ်သော
 မယား။ (ကျွန်မယားကိုယူ)။ ကမ္မကာရီစဘရိယာစ၊ အမှုလုပ်လည်းဖြစ်
 မယားလည်းဖြစ်သောမယား။ (တဒိဂ်အားဖြင့်အမှုလုပ်ကိုယူ)။ ဇောဟဋ္ဌာ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၆၉)

သို့ရမယား။ (စစ်ပါမယားကိုယူ) ။ မဟုတ္တိကာ၊ တဏှာမျှနေသောမယား။
 (ပြည့်တန်းသာမ စသည်ကိုယူ) ။ ဣတိ၊ သို့။ နေက္ခိတာဒယေား၊ နေက္ခိတ အစ
 ရှိကုန်သော။ ကောဒသ၊ ဤတကျိပ်သောမယားတို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသတိ
 ဣတ္ထိယော၊ နှစ်ကျိပ်သောမိန်းမတို့သည်။ တာဝ၊ ရွေးဦးစွာ။ ပုရိသာနံ၊
 ယောက်ျားတို့၏။ အဂမနီယဌာနံနာမ၊ မသွားလာအပ်သောဌာနမည်၏။
 ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣမာသု ဣတ္ထိသု၊ ဤနှစ်ကျိပ်သောမိန်းမတို့တွင်။ ဒိန္နံ၊ ကုန်
 သော။ သာရက္ခသပရိဒဏှာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ ဒသန္တံ၊ တကျိပ်ကုန်သော။ နေက္ခိ
 တာဒိနဉ္စ၊ နေက္ခိတစသော မယားတို့၏၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါဒသန္တံ၊ ကုန်သော။
 ဣတ္ထိနံ၊ မိန်းမတို့၏။ အညေ၊ မိမိယောက်ျားမှ တပါးကုန်သော။ ပုရိသာ၊
 ယောက်ျားတို့သည်။ အဂမနီယဌာနံနာမ၊ မသွားလာအပ်သောဌာနမည်၏။
 (ဣဒံ အဂမနီယဌာနံနာမကားနိဂုံး) ။ ဣဒံသဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသောယောက်ျား
 တို့အား နှစ်ကျိပ်သောမိန်းမ တကျိပ်နှစ်ယောက်သော် မိန်းမတို့အား တပါး
 သော ယောက်ျား ဟုဆိုအပ်သော ဌာနသည်။ အဂမနီယဌာနံနာမ၊ မသွား
 လာအပ်သောဌာနမည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဓဇေန အာဟာရော ဓောဟာရော။ ဥဿိတဓဇာယ သေနာယ ဂန္ထော
 ပရဝိသယံ ဝိလုမ္မိတွာ အာနိတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တံ ကေမိ ဘရိယံ ကရေန္တိ။
 အယံ ဓောဟာရနာမ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ သော သေသောမိစ္ဆာစာရော၊ သည်။ သီလာဒိဂုဏရဟိ
 တေ၊ သီလစသောဂုဏ်ကျေးဇူးကင်းသော။ အဂမနီယဌာနေ၊ ဌာ။ အပ္ပသာ
 ဝဇ္ဇော၏။ သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော၊ သီလစသောဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော။ အဂမနီ
 ယဌာနေ၊ ဌာ။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ၏။ တဿမိစ္ဆာစာရဿ၊ ၏။ သမ္ဘာရာ၊
 တို့သည်။ အဂမနီယဝတ္ထု၊ မသွားလာအပ်သောဝတ္ထု။ တသ္မိံ၊ ထိုမသွားလာ
 အပ်သောဝတ္ထု၌။ သေဝနစိတ္တံ၊ မှီဝဲလိုသောစိတ်။ သေဝနပယောဂေါ၊ မှီဝဲ
 ခြင်းပယောဂ။ မဂ္ဂေနမဂ္ဂပ္ပဋိပတ္တိအဓိဝါသနံ၊ မဂ်တပါးဖြင့် မဂ်တပါးသို့
 သွင်းခြင်းကို သာယာခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရော၊ ကိုသည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ ပယောဂေါ၊ သည်။ ကော၊ တပါးသာတည်း။ သာဟတ္ထိကောဝေ၊
 သာဟတ္ထိကပင်တည်း။

(၅၇၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

စုတ်စွယ်။ အဘိသင်္ဃိတော၊ ဝိတိတ္တမနေမိစ္ဆာစာရော မဟာသာဝဇ္ဇော၊ န တထာ ဥဘိန္တံ သမာနန္တန္တတာဝေ။ စတ္တာရော သမ္ဘာရာတိ ဝုတ္တတ္တာ အဘိသင်္ဃိတော ဝိတိတ္တမနေ သတိဝိ မဂ္ဂေန မဂ္ဂပ္ပင်္ဂိပတ္တိအဓိဝါသနေ ပုရိမုပ္ပန္န သေဝနာဘိ သန္တိ ပယောဂါသာဝတော မိစ္ဆာစာရော န ဟောတိ အဘိဘုယျ မာနဿာတိ ဝဇ္ဇိ။ သေဝနစိတ္တေ သတိ ပယောဂါသာဝေါ နပမာဏံ ဣတ္ထိယာ သေဝန ပယောဂဿ ယေဘုယျေန အသာဝတော။ ပုရိသဿေဝ ဟိ ယေဘုယျေန သေဝနာယ ပယောဂေါ ဟောတိတိ ဣတ္ထိယာ ပုရေတရံ သေဝနစိတ္တံ ဥပဋ္ဌာ ပေတွာ နိပန္နာယဝိ မိစ္ဆာစာရော န သိယာတိ အာပဇ္ဇတိ။ တသ္မာ ပုရိသဿ ဝသေန ဥက္ကံသတော စတ္တာရော သမ္ဘာရာ ဝုတ္တာတိ ဓဋ္ဌန္တံ။ အညတာ ဣတ္ထိယာ ပုရိသကိစ္စကရုဏကာလေ ပုရိသဿဝိသေဝနပယောဂါသာဝတော မိစ္ဆာ စာရော နသိယာတိ။ ကေဝိ ပန အတ္ထနော ရုစိယာ ပဝတ္တိတဿ တိဏိအင်္ဂါနိ ဗလက္ကာရေန ပဝတ္တိတဿ တိဏိတိ သဇ္ဇာနိ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန စတ္တာရိဟိ ဝဇ္ဇိ။ ဝိမံသိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ အနု-ဝဉ္စ။

အနက်က။ အဘိသင်္ဃိတော၊ နှိပ်စက်၍၊ ဝိတိတ္တမနေ၊ လွန်ကျူးခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ မိစ္ဆာစာရော၊ မိစ္ဆာစာရသည်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ကြီးသော အပြစ်ရှိ၏။ တထာ၊ တူ။ ဥဘိန္တံ၊ မိန်းမ၊ ယောက်ျားနှစ်ယောက်တို့၏။ သမာနန္တန္တ တာဝေ၊ တူမျှသော အလိုဆန္ဒရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ မဟာသာ ဝဇ္ဇော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ စတ္တာရော သမ္ဘာရာတိ၊ ၍၊ ဝုတ္တတ္တာ၊ အဋ္ဌ ကထာဆရာ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိသင်္ဃိတော၊ နှိပ်စက်၍၊ ဝိတိတ္တ မနေ၊ လွန်ကျူးခြင်း၌။ မဂ္ဂေနမဂ္ဂပ္ပင်္ဂိပတ္တိ အဓိဝါသနေ၊ မပ်ဖြင့် မပ်ထိုသွင်း ခြင်းကို သာယာခြင်းသည်။ သတိဝိ၊ လည်း။ ပုရိမုပ္ပန္နသေဝနာဘိသန္တိပယောဂါ သာဝတော၊ ရှေ့ဖြစ်သောမှီဝဲခြင်း၌ အလိုဖြင့်ဖြစ်သော ပယောဂ၏ မရှိခြင်း ကြောင့်။ အဘိဘုယျမာနဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သောသူအား။ မိစ္ဆာစာရော၊ သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဇ္ဇိ၊ ကုန်၏။ သေဝနစိတ္တေ၊ မှီဝဲလိုသော စိတ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ပယောဂါသာဝေါ၊ အားထုတ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းသည်။ နပမာဏံ၊ ပမာဏမဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကား။ ဣတ္ထိယာ၊ ၏။ သေဝနပယောဂဿ၊ မှီဝဲခြင်းပယောဂ၏။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ အသာဝတော၊ မရှိခြင်း ကြောင့်တည်း။ ဟိသဗ္ဗံ၊ ၏။ ပုရိသဿေဝ၊ ယောက်ျား၏သာလျှင်။ ယေဘု ယျေန၊ ဖြင့်။ သေဝနပယောဂေါ၊ မှီဝဲခြင်း၌အားထုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣသိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထိယာ၊ ၏။ ပုရေတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ သေဝနစိတ္တံ၊ မှီဝဲလို သော စိတ်ကို။ ဥပဋ္ဌာပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ နိပန္နာယဝိ၊ အိပ်သော်လည်း။ မိစ္ဆာ စာရော၊ သည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤသို့ မလိုအပ်သော အနက် သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရိသဿ၊ ယောက်ျား၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥက္ကံသတော၊ အလွန်အားဖြင့်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သမ္ဘာရာ၊ အဆောက်အဦတို့ကို။ အဋ္ဌကထာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၇၁)

ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ န။ အညတ၊ ယောကျ်ား၏အစွမ်းဖြင့် အလွန်အားဖြင့် ဆိုအပ်သည်မှ တပါး မိန်းမ၏ အစွမ်းဖြင့် အလွန်အားဖြင့် ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဣတ္ထိယ၊ မိန်းမ၏၊ ပုရိသကိစ္စကရုဏတာလေ၊ ယောကျ်ားကိစ္စကို ပြုသောကာလ၌၊ ပုရိသဿာပိ၊ ယောကျ်ား၏လည်း၊ သေဝနပယောဂါကာဝတော၊ မှီဝဲ ခြင်း၌ အားထုတ်ခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်၊ မိစ္ဆာစာရော၊ မိစ္ဆာစာရသည်၊ နသိယာ၊ ရာ၊ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး၊ ကေမိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်၊ အတ္ထ နော၊ မိမိ၏၊ ရုစိယာ၊ အလိုအားဖြင့်၊ ပဝတ္တိတဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သော မိစ္ဆာစာ ရ၏၊ တိဏိ၊ ထုံးပါးကုန်သော၊ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗလက္ကာ ရေန၊ အနိုင်အထက်နှိပ်စက်သဖြင့်၊ ပဝတ္တိတဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သော မိစ္ဆာစာရ၏၊ တိဏိ၊ ထုံးပါးကုန်သော၊ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်၊ သံဇ္ဇာနိ၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါတို့သည်၊ အဂ္ဂတိတဂ္ဂဟဏေန၊ မယူအပ် သေးသည်ကို ယူသဖြင့်၊ ဝါ၊ ယူအပ်သည်ကိုမယူသဖြင့်၊ စတ္တာရိ၊ လေးပါးတို့ သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဝိမံသိတွာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍၊ ဝဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

လမ်းသွားရင်း တွေ့မြင်စိမ့်သောငှာ ရွှေအိုးကို ထော်တား၏သို့၊ သောတုဇနတို့ ပို့ချရင်း အလွယ်သော မြင်ပါစိမ့်သောငှာ ဇီကာအနက်မြန်မာ ရေးလိုက်သည်။

ဝိသံဝါဒနပုရေက္ခာရဿ၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းကို ရှေးရှုသောသူ၏။ အတ္ထ ဘဉ္ဇကော၊ အကျိုးစီးပွားကို ဖျက်ဆီးတတ်သော။ ဝစီပယောဂေါ၊ ဝစီ ပယောဂ သည်၎င်း။ ကာယပယောဂေါ၊ ကာယပယောဂ သည်၎င်း။ မုသာတိ-မုသာနာမ၊ မုသာမည်၏။ (အတ္ထဘဉ္ဇကောတိ ကမ္မပထပုတ္တံ ဝုတ္တံ။ ကမ္မပထကထာဟိ သောတိ)။ ဝိသံဝါဒနာမိပ္ပါယေန၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းကို လိုသဖြင့်။ ပရဿ၊ သူတပါးကို။ ဝိသံဝါဒက ကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိ ကာ၊ ချွတ်ယွင်းစေတတ်သော။ ကာယပယောဂ၊ ဝစီပယောဂကိုဖြစ်စေတတ် သော။ စေတနာသည်။ မုသာဝါဒေါ၊ မည်၏။ အပရော၊ သော။ နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ အဘူတံ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ အတဗ္ဗံ၊ မမှန်သော။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုသည်။ မုသာတိ-မုသာနာမ၊ မည်၏။ ထဿ၊ ထိုထင်ရှားမရှိမဟုတ် မမှန်သော ဝတ္ထုကို။ ဘူတတော၊ ဟုတ်သောအားဖြင့်။ တဗ္ဗတော၊ မှန်သော အားဖြင့်။ ဝိညာပနံ၊ သိစေခြင်းသည်။ ဝါဒေါတိ ဝါဒေါနာမ၊ မည်၏။ လက္ခဏတောပန၊ လက္ခဏာအားဖြင့်ကား။ အတထံ၊ မဟုတ် မမှန်သော။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကို။ တထတော၊ ဟုတ်မှန်သော အားဖြင့်။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ဝိညာပေဘု ကာမဿ၊ သိစေလိုသောသူ၏။ တထာဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပိကာ၊ ထိုသို့

(၅၇၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မဟုတ်မမှန်သော ဝတ္ထုကို သိစေသော ကာယဝိညတ်၊ ဝစီဝိညတ်ကို ဖြစ်စေ
တတ်သော။ စေတနာ၊ သည်။ မုသာဝါဒေါ၊ မည်၏။ သောမုသာဝါဒေါ၊
သည်။ ယံအတ္ထံ၊ အကြင်အကျိုးစီးပွားကို။ ဘဉ္ဇတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ တဿ
အတ္ထဿ၊ ထိုအကျိုးစီးပွား၏။ အပ္ပတာယ၊ နည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
အပ္ပသာဝဇ္ဇော၏။ မဟန္တတာယ၊ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာဝဇ္ဇော၊
၏။ အပိစ-အပရောနယော၊ကို။ မယာ၊သည်။ ဝုစ္စတေ၊အံ။ ဂဟဋ္ဌာနံ၊လူတို့၏။
အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို။ အဒါတုကာမတာယ၊ မပေးလိုသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိအာဒိနယပ္ပဝတ္တော၊ ဤသို့ အစရှိသော
နည်းဖြင့်ဖြစ်သော မုသာဝါဒသည်။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၏။ (အတ္တနောသန္တကံ
အဒါတုကာမတာယာတိ အာဒိ မုသာဝါဒ သာမညတော ဝုတ္တံ။ ကမ္မပထ
မခမြောက်သေးဟူလို)။ သက္ခိနာ၊သက်သေသည်။ ဟုတွာ၊၍။ အတ္တဘဉ္ဇနတ္ထံ၊
အကျိုးစီးပွားကို ဖျက်ဆီးခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝုတ္တော၊ဆိုအပ်သော မုသာဝါဒ
သည်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၏။ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ အပ္ပကမ္ပိ၊ အနည်းငယ်
လည်းဖြစ်သော။ တေလံဝါ၊ကို၎င်း။ သပ္ပိဝါ၊ကို၎င်း။ လတိတွာ၊၍။ ဟသာ
ဓိပ္ပေါယေန၊ရယ်မှူးလိုသဖြင့်။ “အဇ္ဇယေန။ ဂါမေရွာ၌။ တေလံ၊ဆိုသည်။
နဒီမညေ၊မြစ်ကဲ့သို့။ သန္တတိ၊ စီး၏”။ ဣတိ၊ဤသို့။ ပူရဏကထာနယေနော၊
စကားပို့ စကားလျှံဆိုသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော မုသာ
ဝါဒသည်။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ရယ်မှူးလိုသဖြင့် ချွတ်ယွင်းခြင်းကိုရှေ့ရှုသောသူအားသာလျှင် မုသာ
ဝါဒမြောက်သတည်း။

ဟသာဓိပ္ပေါယေန ဝိသံဝါဒနပုရေက္ခာရသေဝ မုသာဝါဒေါ။ ။နိကာ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ အဒိဋ္ဌပေဝ၊ မမြင်အပ်သည်ကိုသာလျှင်။ ဒိဋ္ဌန္တိအာဒိနာ
နယေန၊မြင်အပ်၏ဟု အစရှိသောနည်းဖြင့်။ ဝဒန္တာနံ၊ ဆိုကုန်သောသူတို့၏။
မုသာဝါဒေါ၊သည်။ (လိုက်) မဟာသာဝဇ္ဇော၏။

တဿမုသာဝါဒဿ၊၏။ သမ္ဘာရာ၊တို့သည်။ အတထံ၊ မဟုတ်မမှန်သော။
ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထု။ ဝိသံဝါဒနစိတ္တံ၊ ချွတ်ယွင်းစေလိုသောစိတ်။ တဇ္ဇော၊ ထိုချွတ်
ယွင်းစေခြင်းအား လျော်သော။ ဝါယာမော၊ လုံ့လပြုခြင်း။ ပရဿ၊
သူတပါး၏။ တဒတ္ထဝိဇာနနံ၊ ထိုအနက်ကိုသိခြင်း။ ဣတိ၊ဤသို့။ စတ္တာရော၊

တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပယောဂေါ၊ သည်။ ဧကော၊ တပါးသတည်း။ သာဟတ္ထိကောဇေ၊ သာဟတ္ထိက ပယောဂပင်တည်း။ သောသာဟတ္ထိကော၊ ထိုသာဟတ္ထိကပယောဂကို။ ကာယေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေနဝါ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပရဝိသံဝါဒက ကြိယာကရဏေ၊ သူတပါးကို ချတ်ယွင်းစေသော အမူအရာကို ပြုခြင်း၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ သကော ဟတ္ထော သဟတ္ထော၊ သဟတ္ထေန နိဗ္ဗတ္ထော သာဟတ္ထိကော ဟူသော သဒ္ဓတ္ထကိုကြို၍ လက်ဖြင့် ပြုမှသာ သာဟတ္ထိက ဖြစ်သည်ဟု ယူရာသောကြောင့် “သော ကာယေနဝါ” စသော ဝါကျကို ဆိုရသတည်း။

တာယကြိယာယ၊ ထိုအမူအရာဖြင့်။ ပရော၊ သူတပါးသည်။ တမတ္တံ၊ ထိုအနက်ကို။ စေတနာတိ၊ အကယ်၍သိအံ့။ ကြိယာသမုဋ္ဌာပိကာ၊ ကြိယာကို ဖြစ်စေတတ်သော။ အယံစေတနာ၊ သည်။ တင်္ခဏေယေဝ၊ ထိုပြုသော ခဏ၌ သာလျှင်။ မုသာဝါဒကမ္မုနာ၊ မုသာဝါဒကံနှင့်။ ဗဇ္ဈတိ၊ စပ်၏။ (ကမ္မဗထ မြောက်၏ ဟူလို)။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓဝါစာ ဟိ၊ ကိုယ်၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုစကားတို့ဖြင့်။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ဝိသံဝါဒေ တိယထာ၊ ချတ်ယွင်းစေ၏သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ “ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ အဿ၊ အား။ ဘဏာဟိ၊ ဆိုလေလော့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဏာပေန္နောပိ၊ စေသော သူသည်၎င်း။ ပဏ္ဏံ၊ ကမ္မည်းကို။ လိခိတွာ၊ ရေး၍။ ပုရတော၊ ရှေ့မှ။ နိဿဇ္ဇန္တော ပိ၊ လွှတ်ချသောသူသည်၎င်း။ “အယံအတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏”။ ဣတိ၊ သို့။ ကုဋ္ဌာဒိသု၊ နှံရံစသည်တို့၌။ လိခိတွာ၊ ရေး၍။ ဌပေန္နောပိ၊ ထားသောသူသည်၎င်း။ ပရံ၊ ကို။ ဝိသံဝါဒေတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထံ၊ ထိုမုသာဝါဒ၌။ အာဏတ္တိက နိဿဂ္ဂိယ ထာဝရာ၊ အာဏတ္တိက နိဿဂ္ဂိယ ထာဝရဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပယောဂါပိ၊ ပယောဂတို့သည်လည်း။ ယုဇ္ဇန္တိ၊ သင့်ကုန်၏။ ဝါ၊ သင့်စနိုးထင်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ သင့်စနိုးထင်သော်လည်း။ အဋ္ဌကထာသု၊ ရှေး အဋ္ဌကထာတို့၌။ အနာဂတတ္ထာ၊ မလာသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဝိမံသိတွာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍။ အာဏတ္တိကာဒယော၊ အာဏတ္တိက စသည်တို့ကို။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်၏။ (ဂဟေတဗ္ဗာမလိ ဂဟေတဗ္ဗာ လိုသည်)။

(၅၇၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပိသုဏဝါစာတိအာဒိသုက္ခိသ္မိ အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌။ သဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်နှင့်တကွသော။ အတ္ထောကို။ ဧဝံသ္မိ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။ ယာယ ဝါစာယ၊ အကြင်စကားဖြင့်။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဘာသတိ၊ ဆို၏။ တဿ၊ ထိုဆိုအပ်သောသူ၏။ ဝါ၊ ဆိုတတ်သောသူ၏။ ဟဒယေ၊ နှလုံး၌။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပိယဘာဝံ၊ ချစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပရဿ၊ သူတပါးအား။ ဝါ၊ ဤ။ သုညဘာဝံ၊ နှစ်သက်သော ပီတိ ကင်းသည်ဖြစ်၍ ဆိတ်သည်အဖြစ်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ သာဝါစာ၊ သည်။ ပိသုဏဝါစာ၊ မည်၏။ (ပိယ သုည ကရုဏ ဟူအပ်လျက် နိရုတ္တိနည်းဖြင့် ပိသုဏဟူသည်)။ ဗန၊ ထိုမှတပါး။ ယာယ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တာနုဗ္ဗိ၊ မိမိကို၎င်း။ ပရုဗ္ဗိ၊ သူတပါးကို၎င်း။ ဖရသံ၊ ကြမ်းကြုတ်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ သာဝါစာ၊ သည်။ သယဗ္ဗိ၊ မိမိ သည်လည်း။ ဖရသ၊ ကြမ်းကြုတ်၏။ နေဝကဏ္ဍသုခါ၊ နားမခွမ်းသာ။ အတ္တဝိပနုတာယ၊ အနက်ဖောက်ပြန် ပျက်စီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ထည့်)။ နဟဒယဂံမာ၊ နှလုံးသို့မသက်ဝင်။ အယံဝါစာ၊ သည်။ ဖရသဝါစာ၊ မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ နှလုံးသို့ မသက်ဝင်ဟူရာ၌ သက်သေလိုမူကား ဧကနိပါတ်ကျမ်း၌ နန္ဒိဝိသာလဝတ္ထု စတုတ္ထနိပါတ်ကျမ်း၌ ထာသော “ဟယ်....မှဆိုး အမေပေး ထော”ဟု တောင်းသော အကိုကြီးနှစ်ယောက်၊ ချစ်သား အမေပေးပါလော တောင်းသော အစ်ကိုလတ်၊ အဆွေ အမေပေးလော တောင်းသော ညီဝယ် ဤသူဌေးသား လေးယောက်ဝတ္ထုကို ထုတ်လေအပ်၏။

ယေနဓမ္မေန၊ အကြင်တရားဖြင့်။ သမ္ပနိရတ္တကံ၊ အကျိုးမရှိသော စကားကို။ ဝါ၊ အနက်မရှိသော စကားကို။ ပလပတိ၊ ပြောဆို၏။ သောဓမ္မော၊ သည်။ သမ္ပပ္ပလာပေါ၊ မည်၏။ (သံသုခံ ဟိတဉ္စ ဖလတိ ဝိနာသေတိတိ သမ္ပပြု)။ တေသံဝစနာနံ၊ ထိုပိသုဏဝါစာစသောစကားတို့၏။ မူလဘူတာ၊ မူလဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ စေတနာပိ၊ သည်လည်း။ ပိသုဏဝါစာဒိနာမမေဝ၊ ပိသုဏဝါစာ စသောအမည်ကိုသာလျှင်။ လဘတိ၊ ဤ။ ဓ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သာဝေ၊ ထိုစေတနာ ကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤကမ္မပထအရာ၌။ အဓိပ္ပေတ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုပိသုဏဝါစာစသည်တို့တွင်။ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တဿ၊ ဣဿာစသည် တို့ဖြင့် ညစ်နွမ်းသောစိတ် ရှိသောသူ၏။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ ဘေဒါယ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၇၅)

ဝါ၊ကွဲပြားခြင်းဌာသင်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝါ၊အား။ ပိယကမ္ပတာယဝါ၊
ချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဌာသင်း။ ကာယဝစိပယောဂ
သမုဋ္ဌာပိကာ၊ ကာယပယောဂ၊ဝစိပယောဂကိုဖြစ်စေတတ်သော။ စေတနာ၊
သည်။ ပိသုဏဝါစာ၊မည်၏။ သာပိသုဏဝါစာ၊သည်။ ယဿ၊အကြင်သူ၏။
ဝါ၊အား။ ဘေဒ၊ကွဲပြားခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုကွဲပြားစေအပ်
သောသူ၏။ အပ္ပဂုဏတာယ၊ဂုဏ်နည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပသးဝဇ္ဇာ၊
၏။မဟာဂုဏတာယ၊ဂုဏ်ကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။မဟာသာဝဇ္ဇာ၊၏။

တဿာပိသုဏဝါစာယ၊၏။သမ္ဘာရာ၊တို့သည်။ဘိန္နိတဗ္ဗော၊ခွဲအပ်သော။
ပရော၊သူတပါး၎င်း။ “ဣတိဣမိနာကာရဏေန၊ ဤအကြောင်းဖြင့်။ ဣမေ၊
ဤသူတို့သည်။နာနာ၊အသီးအသီး။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်”။ ဣတိ၊ သို့။
ဘေဒပုရေက္ခာရတာဝါ၊ ကွဲပြားခြင်းကို ရွေးရသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ “ဣတိ
ဣမိနာကာရဏေန၊ ဖြင့်။အဟံ၊ငါသည်။ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ဘဝိဿာမိ၊
ဖြစ်အံ့။ ဝိဿာသိကော၊ အကျွမ်းဝင်သည်။ဘဝိဿာမိအံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ပိယကမ္ပတာဝါ၊ ချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။
တဇ္ဇော၊ထိုကွဲပြားခြင်း စသည်အားလျော်သော။ ဝါယာမော၊ လုံ့လပြုခြင်း
၎င်း။ တဿ၊ ထိုကွဲပြားစေအပ်သော တပါးသသူ၏။ တဒတ္ထဝိဇာနနံ၊ ထို
အနက်ကို သိခြင်း၎င်း။ဣတိ၊သို့။စတ္တာရော၊တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပန၊
ထိုသို့ အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော်လည်း။ ပရော၊သူတပါးသည်။အဘိန္နော၊
မကွဲပြားသည်ရှိသော်။ ကမ္မပထဘေဒေါ၊ ကမ္မပထအထူးသည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။
ဘိန္နော၊ ကွဲပြားသော်သာလျှင်။ကမ္မပထဘေဒေါ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။

ပရဿ၊ သူတပါး၏။ မမ္မစ္ဇေဒကကာယ ဝစိပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ၊ သေ
ကြောင်းဖြစ်သောအရပ်ကို ရိုက်ပုတ် နှက်ခတ် ဖြတ်ပယ်သကဲ့သို့ နာသီး
သော ကာယပယောဂ၊ ဝစိပယောဂတို့ကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ဧကန္တဖရသ
စေတနာ၊ စင်စစ်ကြမ်းကြုတ်သောစေတနာသည်။ ဖရသဝါစာ၊ဖရသဝါစာ
မည်၏။

အနိပ္ပာယ်။ ။ ရေန္တိ အနေနာတိ မမ္မံ၊ ယသ္မိံ တာဠိတေ န ဇီဝတိ၊ တံဌာနံမမ္မံ
နာမ။ မရ ပါဏစာဂေါ မော၊အနေနာ၊ ဤဌေးစေ စသောဌာနဖြင့်။ သတ္တာ၊
တို့သည်။ရေန္တိ၊ သေတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တံဌာနံ၊ ထိုဌေးစေ

(၅၇၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

စသောဌာနသည်။ မဗ္ဗံ၊ မဗ္ဗမည်၏။ ယသ္မိံ ဌာနေ၊ အကြင်ဌေးစေသော ဌာနကို။ တာဠိတေ၊ ရိုက်ပုတ် နှက်ခတ် အပ်သည်ရှိသော်။ နဇိဝတိ၊ အသက်မရှင်။ တံဌာနံ၊ သည်။ မဗ္ဗံနာမ၊ မည်၏။ မဟာပဒေသသုတ်ဖြင့် မ ပစ္စည်းသက်၍။ ရကိုလည်း ပရုရူပ မ ပြု၍ ပြီးသတည်း။ မဗ္ဗံ ဆိန္ဒတိတိ မဗ္ဗန္တေဒကော။ ဤကား မဗ္ဗန္တေဒကော ဝိယာတိ မဗ္ဗန္တေဒကောပြု၍ သေကြောင်းဖြစ်သော ဌေးစေစသောအရပ်ကို ရိုက်ပုတ် နှက်ခတ် ဖြတ်ပယ်သည်နှင့်တူစွာ နာသီးသော ကာယပယောဂ၊ ဝစီပယောဂကို ရသတည်း။

ခုဒ္ဒစိတ္တဿာ မရဏာဓိပ္ပါယဿ ဖရသကာယဝစီပယောဂ သမုဋ္ဌာပိကာ ဖရသစေတနာ ဖရသဝါစာ။ မရဏာဓိပ္ပါယေ ပန သတိ အတ္တသိဒ္ဓိ တဒဘာဝေသု ပါဏာတိပါတာ ဗျာပါဒါစ ဟောန္တိတိ။ ယံ ပတိ ဖရသဝါစာ ပယုဇ္ဇတိ။ တဿ သမ္ပုခါဝ သီသံ ဇေတိ။ ပရုပ္ပုခေပိ ဖရသဝါစာ ဟောတိတိ ဝဒန္တိ။ ။

အနု ဝဇ္ဇ။

အနက်က - ။ ခုဒ္ဒစိတ္တဿ၊ ဧဝါသသည် ဖျတ်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အမရဏာဓိပ္ပါယဿ၊ သေခြင်း၌ အလိုမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဖရသကာယဝစီပယောဂ သမုဋ္ဌာပိကာ၊ ကြမ်းကြုတ်သော ကာယပယောဂ၊ ဝစီပယောဂကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဖရသစေတနာ၊ ကြမ်းကြုတ်သော စေတနာသည်။ ဖရသဝါစာ၊ ဖရသဝါစာမည်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ မရဏာဓိပ္ပါယေ၊ သေခြင်း၌ အလိုရှိသည်။ သတိ၊ သော်။ အတ္တသိဒ္ဓိတဒဘာဝေသု ပါဏာတိပါတ အစရှိသော ကိစ္စ၏ပြီးခြင်း ထိုပါဏာတိပါတ အစရှိသော ကိစ္စ၏မရှိခြင်းတို့ကြောင့်။ ပါဏာတိပါတာ၊ တို့သည်၎င်း။ ဗျာပါဒါစ၊ တို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ။ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ယံ၊ အကြင်သူကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊ ရည်၍။ ဖရသဝါစာ၊ ကို။ ပယုဇ္ဇတိ၊ ယှဉ်အပ်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ သမ္ပုခါဝ၊ မျက်မှောက်၌သာလျှင်။ သီသံ၊ အပြီးသို့။ ဇေတိ၊ ရောက်၏။ ပရုပ္ပုခေပိ၊ မျက်ကွယ်၌လည်း။ ဖရသဝါစာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

တဿာ၊ ထိုဖရသဝါစာကို။ အာဝိဘာဝတ္ထံ၊ ထင်စွာပြုခြင်းအကျိုးငှာ။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတုံသည်ကား။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။ ဧကော၊ တယောက်သော။ ဒါရကော၊ သူငယ်သည်။ မာတုဝစနံ၊ အမိ၏စကားကို။ အနာဒိယိတော၊ မနာမူ၍။ အရညံ၊ တောသို့။ ဂစ္ဆတိကိရ၊ သွားသတတ်။ တံ၊ သူငယ်ကို။ မာတာ၊ အမိသည်။ နိဝတ္ထေတုံ၊ နစ်စေခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ “တံ၊ နင့်ကို။ စဏ္ဍာမဟိံ သိ၊ ကျွဲမရိုင်းသည်။ အနုဗန္ဓတု၊ လိုက်စေသတည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အက္ကောသိ၊ ဆဲရေး၏။ အထ၊ ထိုသို့ဆဲရေးသည်ရှိသော်။ အဿ၊ ထိုသူငယ်သား။ တထေဝ၊ ထိုဆဲရေးသည့်အဘိုင်းလျှင်။ အရညေ၊ တော၌။

၁-စိတ္တပ္ပဒါနကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၇၇)

မဟိံ သိက္ခမသည်။ ဥဋ္ဌာသိသ၏။ ဒါရကော သူငယ်သည်။ “မမာငါ၏။ မာတာအမိသည်။ ယံဝစနံအကြင်စကားကို။ မုခေနခံတွင်းဖြင့်။ ကထေသိ ဆို၏။ တံဝစနံသည်။ မာဟောတု မဖြစ်စေသတည်း။ ယံအကြင်အကြံကို။ စိတ္တေနဖြင့်။ စိန္တေသိကြ၏။ တံထိုစိတ်ဖြင့် ကြံသောအကြံသည်။ ဟောတု ဖြစ်စေသတည်း”။ ဣတိသို့။ သစ္စကြိယံသစ္စာပြုခြင်းကို။ အကာသိ ပြု၏။ မဟိံ သိက္ခမသည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုထရာ အရပ်၌ပင်လျှင်။ ဗန္ဓာဝိယ၊ ကျွဲချည်တိုင်၌ လူကိုင်၍ ချည်သကဲ့သို့။ အဋ္ဌာသိ တည်၏။ ဧဝံသို့။ မမ္မဇ္ဈေဒ ကော၊ သေကြောင်းဖြစ်သော အရပ်ကို ရိုက်ပုတ်နှက်ခတ် ဖြတ်ပယ်သကဲ့သို့ နာသီးသည်။ သမာနောပိ ဖြစ်သော်လည်း။ ပယောဂေါကာယပယောဂ၊ ဝစီပယောဂသည်။ စိတ္တသဏ္ဌတာယ၊ စိတ်နှုန်းညံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဖရုသ ဝါစာ၊ ဖရုသဝါစာသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ-သစ္စံ၏။ မာတာပိတရော မိဘတို့သည်။ ကဒါစိရံခါ၊ ပုတ္တကော သားငယ်၊ သမီးငယ်တို့ကို။ “တေ တံ နင့်ကို။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ၊ အပိုင်းအပိုင်း။ ကရောန္တ၊ ပြုစေ ကုန်သတည်း”။ ဣတိ ဧဝံသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ စ၊ ထိုသို့ဆိုသော် လည်း။ နေသံ၊ ထိုသားငယ်၊ သမီးငယ်တို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဥပ္ပလမတ္တမ္ပိ၊ ကြာရှက်မျှကိုလည်း။ ပတန္တံ၊ ကျသည်ကို။ နုဣန္တန္တိ၊ အလိုမရှိကုန်။ အာစရိယု ပဇ္ဈာယာစ၊ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့သည်လည်း။ ကဒါစိရံခါ၊ နိဿိတကော၊ တပည့် တို့ကို။ “ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဣမေ၊ ဤရှင်ငယ်၊ ပဉ္ဇင်းငယ်တို့သည်။ အဟိရိ ကာ၊ အရှက်မရှိကုန်သည်။ အနောတ္တပ္ပိနော၊ အကြောက်အလန့် မရှိကုန်သည်။ ဟုတူ၊ ၍။ စရန္တိ၊ စာပေကျမ်းဂန် မသင်မကြား တထီးလွှားလွှား လှည့်ပတ် သွားလာကုန်ဘိသနည်း။ နေ၊ ထိုရှင်ငယ်၊ ပဉ္ဇင်းငယ်တို့ကို။ နိဒ္ဒမထ၊ နှင်ထုတ်ကြ ကုန်လော”။ ဣတိ ဧဝံသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ အထ၊ ထိုသို့ဆိုသော်လည်း။ နေသံ၊ ထိုတပည့်တို့၏။ အာဂမာဓိဂမသမ္ပတ္တိံ၊ ပရိယတ် ပဋိပတ်နှင့် ပြည့်စုံ ခြင်းကို။ ဣန္တန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ စိတ္တသဏ္ဌတာယ၊ စိတ်နှုန်း ညံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဖရုသဝါစာ၊ ဖရုသဝါစာသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ မဖြစ်၏သို့။ ဧဝံတထာ၊ အတူ။ ဝစနသဏ္ဌတာယ၊ စကားနှုန်းညံ့သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ အဖရုသဝါစာ၊ ဖရုသဝါစာ မဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ-သစ္စံ၏။ မာရာပေတုကာမဿ၊ သတ်စေခြင်းငှာ အလိုရှိသော မင်း၏။

(၅၇၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

“ဣမံဤသု၊ ကိ။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ သယံ၊ ပေထ၊ အိပ်စေကုန်လော့” ။ ဣတိ
 ဝစနံ၊ ဤသို့သောစကားသည်။ အဗရသဝါစာ၊ ဗရသဝါစာ မဟုတ်သည်။
 နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ စိတ္တဗရသတဘယ၊ စိတ်ကြမ်းသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ သောဝါစာ၊ သည်။ ဗရသဝါစာ၊ ဗရသဝါစာသည်သာလျှင်။
 ဟောတိ၊ ၏။ သာဗရသဝါစာ၊ ကိ။ ယံ၊ အကြင်သူကိ။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ပဝတ္တိ
 တာ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ တဿ၊ ထိုရည်အပ်သောသူ၏။ အပ္ပဂုဏတဘယ၊ ကြောင့်။
 အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ ၏။ မဟာဂုဏတဘယ၊ ကြောင့်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ၏။ တဿ၊ ဗရသ
 ဝါစာယ၊ ၏။ သမ္ဘာရာ၊ တို့သည်။ အက္ခောသိတဗ္ဗော၊ ဆဲရေးအပ်သော။
 ပရော၊ သူတပါး။ ကုပိတံ၊ အမျက်လိုသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်။ အက္ခောသနာ၊
 ဆဲရေးခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အနတ္ထဝိညာပိကာ ကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ၊ အကျိုးမရှိသည်
 ကိ။ ဝါ၊ အနက်မရှိသည်ကို သိစေတတ်သော ကာယပယောဂ၊ ဝစီပယောဂ
 ကိုဖြစ်စေတတ်သော။ အကုသလစေတနာ၊ သည်။ သမ္မပ္ပလာပေါ၊ မည်၏။
 သောသမ္မပ္ပလာပေါ၊ သည်။ အာသေဝနမန္တတဘယ၊ မှီဝဲခြင်းနည်းသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ ၏။ အာသေဝနမဟန္တတဘယ၊ မှီဝဲခြင်း
 များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသမ္မပ္ပလာပ၏။
 သမ္ဘာရာ၊ တို့သည်။ ဘာရတယုဒ္ဓ သီတာဟရဏာဒိ နိရုတ္တကကထာပုရေက္ခာ
 ရတာ၊ ဘာရတ မင်းတို့စစ်ထိုးခြင်း သီတာမိဖုရားကို ဆောင်ခြင်းအစရှိသော
 အကျိုးမရှိသောစကားသို့ ရွေးရှုသည်၏အဖြစ်၎င်း။ တထာရူပိကထာကထ
 နဉ္စ၊ ထိုသို့သဘောရှိသောစကားကိုဆိုခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ တို့သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုအင်္ဂါနှစ်ပါးရှိသော်လည်း။ ပရော၊ သူတပါးသည်။
 တံကထံ၊ ထိုစကားကို။ အဂဏုန္တေ၊ မယူသည်ရှိသော်။ ကမ္မပထဘေဒေါ၊ ကမ္မ
 ပထအထူးသည်။ နုတ္တိ၊ မရှိ။ ပရေန၊ သူတပါးသည်။ သမ္မပ္ပလာပေ၊ ကိ။ ဂဟိတေ
 ယေဝ၊ ယူအပ်သော်သာလျှင်။ ကမ္မပထဘေဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ယာတဏှာ၊ သည်။ အဘိဇ္ဈာယတိ၊ သူတပါးစည်းစိမ်သို့ရွေးရှုကြံတတ်၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာတဏှာ၊ သည်။ အဘိဇ္ဈာ၊ မည်၏။ ပရတဏှံ၊ သူတပါး
 ဥစ္စာဘဏှာသို့။ အဘိမုခိ၊ ရွေးရှု။ ဟုတု၊ ၍။ တန္နိန္ဒတဘယ၊ ထိုသူတပါးဥစ္စာ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာပစရကုသလဒွါရကထာ

(၅၇၉)

ဘဏ္ဍာသို့ ညွတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်၏။ ‘ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သာ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာသည်။ “ဣဒံ၊ ဤဥစ္စာဘဏ္ဍာသည်။ မမ၊ ငါ့အား။ အဿ၊ ဖြစ်မှုကား။ အဟောဝတ၊ ကောင်းလေစွ ဖြေ”။ ဣတိ၊ သို့။ ပရဘဏ္ဍာ ဘိဇ္ဈာယနလက္ခဏာ၊ သူတပါးဥစ္စာဘဏ္ဍာသို့ ရှေးရှုကြခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ အဗိန္ဒာဒါနိဝိယ၊ အဗိန္ဒာဒါနိကဲ့သို့။ အပ္ပသာဝဇ္ဇာစ၊ သည် ၎င်း။ မဟာသာဝဇ္ဇာစ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာ၏။ သမ္ဘာ ရာ၊ တို့သည်။ ပရဘဏ္ဍံ၊ သူတပါးဥစ္စာဘဏ္ဍာ၎င်း။ အတ္တနော၊ မိမိသို့။ ပရိဏာ မနဉ္စ၊ စိတ်ဖြင့်သာညွတ်စေခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ‘ပရဘဏ္ဍဝတ္ထုကေ၊ သူတပါးဥစ္စာဘဏ္ဍာလျှင် အာရုံရှိသော။ လောဘော၊ လောဘသည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေ လောက်။ “ဣဒံ၊ ဤဥစ္စာဘဏ္ဍာသည်။ မမ၊ ငါ့အား။ အဿ၊ ဖြစ်မှုကား။ အဟောဝတ၊ လောင်းလေစွဖြေ”။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနော၊ သို့။ နပရိဏာမေ တိ၊ မညွတ်စေသေး။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်။ ကမ္မပထဘေဒေါ၊ ကမ္မပထ အထူးသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

မှတ်စု။ “အဘိဇ္ဈာ၌ အဘိပုဗ္ဗ ဈေဓာတ်သည်လည်း-
ဈေတု ဥဇ္ဈာန ခုဟုနေ၊ ဉာဏဒိတ္တိစိန္တာသုစ။
သဇ္ဈာယောပနိဇ္ဈာနေသု၊ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိဘာဝိနာ။

တု ကေကွရကောသ၌ လာသော ဥဇ္ဈာနတ္ထ စသည်တို့တွင် စိန္တာနတ္ထ၌ ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်ရကား အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနိဋ္ဌိကော၌ “ပရသမ္ပတ္တိ အဘိဓမ္မံ ဈာယတိ လောဘဝသေနစိန္တေတိတိအဘိဇ္ဈာ”။ မဏိသာရမဉ္ဇူသော၌ “လောဘဝသေနာ တိဇုမိနာ ဝိတတ္ထပညာ ဝသေန စိန္တနံ နိဝတ္ထေတိ၊ စိန္တေတိတိဇုမိနာ သဇ္ဈာယ နေတိ အတ္ထံနိဝတ္ထေတိ” ဟု မိန့်အပ်ပြီ။ ဤသဇ္ဈာယနေတိ၌ဇုတိကား အာချတ္ထ တည်း။ ဝါ၊ ဥပလက္ခဏတည်း။ ဈေဓာတ်၏ထိုမှတပါးစိန္တာနတ္ထ ဝါစက လို၏ဟူမူ ကား ‘ပဇ္ဈာယတိတိ ဝိပုဋ္ဌိသာရဝသေန ဝဟန္တိန္ဒောဝိယ ဝဗြဘာတံတံစိန္တယိ” စသည်ကိုထုတ်။ အဘိသဒ္ဓါ၌ အဘိရေကတ္ထ စသည်ကို စင်စေလိုရကား “ပရ သဏ္ဍာဘိဓမ္မံ ဟုတွာ” မိန့်သော်၊ စိန္တာနတ္ထကို ပြလိုရကား “တန္တိန္ဒာယ ပဝတ္ထ တိတိ အတ္ထော” မိန့်သော်။

ယောဒေါသော၊ သည်။ ဟိတသုခံ၊ စီးပွားချမ်းသာကို။ ဗျာပါဒယတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဒေါသော၊ သည်။ ဗျာပါဒေါ၊ မည်၏။ သော၊ ထိုဗျာပါဒသည်။ ပရဝိနာသယ၊ သူတပါးပျက်စီးခြင်းငှာ။

(၅၀၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မနောပဒေါသလက္ခဏော၊ စိတ်ဖြင့်ပြစ်မှားခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဖရသဝါစာ
ဝိယ၊ ဖရသဝါစာကဲ့သို့။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ သည်၎င်း။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊
သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုဗျာပါဒ၏။ သမ္ဘာရာ၊ တို့သည်။ ပရ
သတ္တော၊ တပါးသောသတ္တဝါ၎င်း။ တဿ၊ ထိုတပါးသောသတ္တဝါ၏။
ဝိနာသနစိန္တာ၊ ပျက်စီးခြင်းကိုကြံခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧ၊ တို့သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပရသတ္တဝတ္ထုကော၊ တပါးသောသတ္တဝါလျှင်
အာရုံရှိသော။ ကောဓေ၊ အမျက်သည်။ ဥပ္ပန္နေပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ယာဝ၊
အကြင်ရှေ့လောက်။ “အယံ၊ ဤသူကို။ ဥစ္ဆိဇ္ဇေယျ၊ သတ်ဖြတ်အပ်မှုကား။
အယံ၊ ဤသူသည်။ ဝိနဿေယျ၊ ပျက်စီးမှုကား။ အဟောဝတ၊ ကောင်းလေစွ
ဪ”။ ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထိုတပါးသောသတ္တဝါ၏။ ဝိနာသနံ၊ ပျက်စီးခြင်း
ကို။ နစိန္တသိ၊ မကြံသေး။ တာဝ၊ ထိုရှေ့လောက်။ ကမ္မပထဘောဒေါ၊ သည်။
နဟောတိ၊ မဖြစ်။

ယာဓမ္မဇာတိ၊ သည်။ ယထာဘူတဂဟဏာတာဝေန၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော
သဘောကို ယူခြင်းမရှိခြင်းဖြင့်။ မိစ္ဆာဝိတထံ၊ ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်
အမှားအားဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဓမ္မဇာတိ၊
သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။မိစ္ဆာ ပဿတိတိ ဝိတထံ ပဿတိ။ ။နိက.၁-၈၀။
ဝိတထန္တိ ဝိတထာတာဝေန။ ။မ.၅-၁၅၀-သု။

မိနတောင်းဆရာကား ဇီက၌ ဒုတိယကြေကို ယှဉ်သည်ဟူ၏။ ဤအလိုကား
ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်အမှားကို ပေး။

သာမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ နတ္ထိဒိန္နန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။
ဝိပရိတဒဿနလက္ခဏာ၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောမှဖောက်ပြန် မမှန်အမှား
ကို မြင်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ သမ္ပပ္ပလာပေါဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊
သည်၎င်း။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အပိစ-အပရောနယော၊
ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ အနိယတာ၊ အနိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည်။ အပ္ပသာ
ဝဇ္ဇော၊ ၏။ နိယတာ၊ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ၏။ တဿ၊ ထို
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏။ သမ္ဘာရာ၊ တို့သည်။ ဝတ္ထုနော၊ ဝတ္ထု၏။ ဂဟိတာကာရဝိပရိတ
တာ၊ ယူအပ်သော အခြင်းအရာမှ ဖောက်ပြန်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ယထာ၊

၁-စိတ္တပ္ပဒါနကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကထာ (၅၀၁)

အကြင်အခြင်းဖြင့်။ တံ၊ ထိုဝတ္ထုကို။ ဂဏှာတံ၊ ယူ၏။ တထာဘာဝေန၊ ထို
မိမိယူအပ်သောအခြင်းအရာရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တဿဝတ္ထုဿ၊ ထိုဝတ္ထု၏။
ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်ခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒေ၊ ထိုသည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊
ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့တွင်။ နတ္ထိကာဟေတုက အကြိယဒိဋ္ဌိဟိဝေ၊ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ အဟေ
တုကဒိဋ္ဌိ၊ အကြိယဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ကမ္မပထတေဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ
၏။ အညဒိဋ္ဌိဟိ၊ တပါးသောဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်။ ကမ္မပထတေဒေါ၊ သည်။ နဟောတိ၊
မဖြစ်။

၄၀၂ ဖွယ်။ ။ ဒိဋ္ဌိသုံးပါးတို့၏ အထူးကို အကျဉ်း ဤသို့ မှတ်အပ်၏။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တယော ဝုတ္တော၊ အကြိယာ နတ္ထိ ဟေတုကာ။
ဟောန္တိမာ ပဋိဗာဟေန၊ တမ္မပါကုသလံ ကမာ။

အကြိယာနတ္ထိဟေတုကာ၊ အကြိယဒိဋ္ဌိ၊ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ အဟေတုကဒိဋ္ဌိအားဖြင့်။
တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်
ကုန်၏။ ဣမာဒိဋ္ဌိယော၊ ဤအကြိယဒိဋ္ဌိ၊ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ အဟေတုကဒိဋ္ဌိတို့သည်။
ကမာ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ကမ္မပါကုသလံ၊ ကံ တံ၏အကျိုးနှစ်ပါးစုံကို။ ပဋိဗာဟေန၊
မြစ်သောအားဖြင့်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ ထိုသုံးပါးသော ဒိဋ္ဌိတို့တွင် မကောင်းမှုကို ပြသော်လည်း
ပြသည် မမည်၊ မကောင်းမှုမရှိ မကောင်းမှုမဖြစ် ကောင်းမှုကို ပြသော်လည်း
ပြသည်မမည် ကောင်းမှုမရှိ ကောင်းမှုမဖြစ်ဟု ကံကို မြစ်သောအယူသည်
အကြိယဒိဋ္ဌိမည်၏။ အလှူ၏အကျိုးမရှိ ကောင်းမှု မကောင်းမှု၏ အကျိုးမရှိ
အစရှိသည်ဖြင့် ကံ၏အကျိုးကိုမြစ်သော အယူသည် နတ္ထိကဒိဋ္ဌိမည်၏။ သတ္တဝါ
တို့အား ယံသရာမှ စင်ခြင်း၏အကြောင်းမရှိ အကြောင်းမရှိဘဲသာ သတ္တဝါ
တို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏အစရှိသည်ဖြင့် ကံ တံ၏ အကျိုးနှစ်ပါးစုံ ကိုမြစ်သော
အယူသည် အဟေတုကဒိဋ္ဌိ မည်၏။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဒသန္တံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ အကုသလကမ္မပထာနံ၊
ဤအကုသလကမ္မပထတို့၏။ ဓမ္မတော၊ ဓမ္မအားဖြင့်၎င်း။ ကောဋ္ဌာသတော၊
ဇယပဉ္စက ကောဋ္ဌာသ စသည်တို့တွင် ရထိုက် ရသင့်သော ကောဋ္ဌာသ
အားဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မဏတော၊ အာရုံအားဖြင့်၎င်း။ ဝေဒနာတော၊
ဝေဒနာအားဖြင့်၎င်း။ မူလတော၊ မူလအားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စဟိ
အာကာရေဟိ၊ ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ ။

(၅၀၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တတ္ထ၊ ထိုဓမ္မတော အစရှိသော မာတိကာပုဒ်တို့တွင်။ ဓမ္မတောတိ မာတိ
ကာပဒဿ၊ ။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကျိ၊ ဇေ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တေသု၊
ထိုဆယ်ပါးသော ကမ္မပထတို့တွင်။ ပဋိပဂ္ဂိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သတ္ထ၊
ခုနစ်ပါးကုန်သော ကမ္မပထတို့သည်။ စေတနာဓမ္မာ၊ စေတနာတရားတို့
သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဘိဇ္ဈာဒယော၊ ကုန်သော။ တယော၊
သုံးပါးကုန်သော ကမ္မပထတို့သည်။ စေတနာသမ္ပယုတ္တာ၊ စေတနာနှင့်
ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ကောဋ္ဌာသတောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပဋိပဂ္ဂိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သတ္ထ၊
ခုနစ်ပါးကုန်သော ကမ္မပထတို့၎င်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဣမေအဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါးသော တရားတို့သည် ကမ္မပထာဝေ၊ ကမ္မပထသာလျှင်
မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မူလာနိ၊ မူလမည်ကုန်သည်။ နောဟောန္တိ၊
မဖြစ်ကုန်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အဘိဇ္ဈာ စသည်ကို အတ္ထအားဖြင့် ကမ္မပထဟု ဟောတော်မူ
သကဲ့သို့၊ ပါဏာတိပါတ စသည်ကို မဟောခြင်း၏ အကြောင်းကို-

ယဒိဇေ စေတနာပိ တတ္ထ ဝတ္ထဗ္ဗာ သိယာတိ။ သစ္စမေတံ သာ ပန ပါဏာတိ
ပါတာဒိတာတိ ပါကဋေ တဿာ ကမ္မပလဘာဝေါတိ နဝုတ္တံ သိယာ။
စေတနာယ ဟိ “စေတနာဟံ တိက္ခဝေ ကမ္မံ ဝဒါမိ၊ တိရိဇာ တိက္ခဝေ ကာယ
သဉ္ဇေတနာ အကုသလံ ကာယကမ္မ”န္တိ အာဒိဝစနေဟိ ကမ္မဘာဝေါ ဒိဝိ
တော။ ကမ္မယေဝစ သုဂတိဒုဂ္ဂတိနံ တဒုပ္ပဇ္ဇန သုခဒုက္ခာနန္တ ပထဘာဝေန
ပဝုတ္တံ ကမ္မပထောတိ ဝုဂ္ဂတိတိ ပါကဋေ တဿာ ကမ္မပလဘာဝေါတိ။
အဘိဇ္ဈာဒိနံ ပန စေတနာသမိဟနဘာဝေန သုစရိတ ဒုစရိတဘာဝေါ၊ စေတနာ
ဇနိတတံ ဗန္ဓတိဘာဝေန သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိတဒုပ္ပဇ္ဇနသုခဒုက္ခာနံ ပထဘာဝေါ
စာတိ န တဿာ ပါကဋေ ကမ္မပလဘာဝေါတိ တေဝေ ကမ္မပလရာသိ
ဘာဝေန ဝုတ္တာ။ အတထာဇာတိ ယတ္ထာဝါ စေတနာ တေဟိ သမ္ဘိ နဝုတ္တာ
သိယာ။ ပိစာရေတ္တာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဤအနုဒ္ဓိကာ (၉၀) ကိုမိ၍ သိအပ်၏။

အနက်ကား။ ။ ယဒိ၊ အကယ်၍။ ကမ္မပတ၏အဖြစ် ကမ္မပလနှင့် တူသည်၏အဖြစ်
တို့ဖြင့် အဘိဇ္ဈာအစရှိသည်တို့ကို ကမ္မပထရာသိ၌ ဟောတော် မူအပ်ကုန်သည်
ဖြစ်အံ့။ ဇေ၊ သတိ၊ သော်။ စေတနာပိ၊ သည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မပထရာသိ၌။
ဝတ္ထဗ္ဗာ၊ ဟောသင့်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။
တေ၊ ဤစေတနာကို ကမ္မပထရာသိ၌ ဟောသင့်၏ဟု ဆိုသော စကားသည်။

သစ္စံ၊ ဟိ၊ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ သာ၊ ထိုစေတနာသည်။ ပါဏာတိပါတာ
 ဧကာ၊ ပါဏာတိပါတအစရှိသည်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ၊ ဣတိ၊ ထို။ ကြောင့်။
 တဿ၊ ထိုစေတနာ၏။ ကမ္မပထဘာဝေါ၊ သည်။ ပါကဋေ၊ ထင်ရှား၏။
 ဣတိ၊ ထို။ ကြောင့်။ နုတ္တံ၊ မဟောအပ်သည်။ သိယ၊ ဤ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဤ။
 စေတနာယ၊ ဤ။ စေတနာဟံ တိက္ခဝေ ကမ္မံ ဝဒါမိ၊ တိရိစ္ဆာ တိက္ခဝေ ကာယ
 သဗ္ဗေတနာ အကုသလံ ကာယကမ္မန္တိ အာဒိဝစနေဟိ၊ အစရှိသောစကား
 တို့ဖြင့်။ ကမ္မဘာဝေါ၊ ကို၊ ဒိဝိတော၊ ဤ။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တမ္ပယေဝ၊ ကံကိုသာ
 လျှင်။ သုဂတိဒုဂ္ဂတိနံ၊ သုဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိတို့၏၎င်း။ တဒုပ္ပဇ္ဇန သုဒဒုက္ခာနဉ္စ၊ ထို
 သုဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိတို့တို့၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာ၊ ဆင်းရဲတို့၏၎င်း။ ပထဘာဝေန၊
 အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ ကမ္မပထောတိ၊ ဟူ၍။
 ဝုပ္ပတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ ထို။ ကြောင့်။ တဿ၊ ဤ။ ကမ္မပထဘာဝေါ၊ သည်။
 ပါကဋေ၊ ဤ။ ဣတိ၊ အယံ၊ တား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။
 အဘိဇ္ဈာဒိနံ၊ တို့၏။ စေတနာသမိတနုဿာဝေန၊ စေတနာ၏ အားထုတ်
 ကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုစရိတ ဒုစရိတဘာဝေါ၊ သုစရိတ်၊ ဒုစရိတ်၏အဖြစ်
 သည်၎င်း။ စေတနာဇနိတ တံ ဗန္ဓတိဘာဝေန၊ စေတနာသည် ဖြစ်စေအပ်သည်
 ဖြစ်၍ ထိုစေတနာနှင့်စပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုဂတိဒုဂ္ဂတိတဒုပ္ပဇ္ဇနသုဒဒုက္ခာနံ၊
 တို့၏။ ပထဘာဝေါ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ ထို။ ကြောင့်။ တဿ၊
 တူ။ ကမ္မပထဘာဝေါ၊ သည်။ ပါကဋေ၊ သည်။ နုဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ထို။
 ကြောင့်။ ဧဝေ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာ စသည်တို့ကိုသာလျှင်။ ကမ္မပထရာသိဘာဝေန၊
 အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အတထာဇာတိယတ္ထာ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာ
 စသည်တို့၏ သဘောနှင့်တူသော သဘောမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စေတနာ၊
 သည်။ ဧတိ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာ စသည်တို့နှင့်။ သမ္ဘိ၊ ကွ။ နုဝုတ္တာ၊ သည်။ သိယ၊ ဤ။
 ဝိစာရေတွာ၊ စိစစ်ဆင်ခြင်၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒါ၊ အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒသည်။ ကမ္မပထာစေ၊ ကမ္မပထ
 တို့သည်၎င်း။ မူလာနိစ၊ မူလတို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဤ။
 အဘိဇ္ဈာ၊ အဘိဇ္ဈာသည်။ မူလံ၊ မူလသို့။ ပတွာ၊ ၍။ လောဘော၊ လောဘဟု
 ဆိုအပ်သော။ အကုသလမူလံ၊ အကုသလမူလသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဗျာပါဒေါ၊
 ဗျာပါဒသည်။ မူလံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ရောက်၍။ (လိက်)။ ဒေါသော၊ ဒေါသ
 ဟု ဆိုအပ်သော။ အကုသလမူလံ၊ အကုသလမူလသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

အာရမ္မဏတောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပါဏာတိပါတော၊ ပါဏာတိပါတ
 သည်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယာရမ္မဏတော၊ ဇီဝိတိန္ဒြေလျှင်အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 သင်္ခါရာရမ္မဏော၊ သင်္ခါရလျှင်အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ အဒိန္နာဒါနံ၊ သည်။

(၅၇၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သတ္တာရမ္မဏံဝါ၊ သတ္တဝါဟု ခေတိဝေတိအပ်သော သင်္ခါရလျှင်အာရုံရှိသည်
 ၎င်း။ သင်္ခါရရမ္မဏံဝါ၊ သက်သက်သော သင်္ခါရလျှင် အာရုံရှိသည်၎င်း။
 ဟောတိ၊ ဧ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဤအဒိန္နာဒါနံ စသည်၌ သတ္တာရမ္မဏ ဟူသည်ကိုလည်း ပဉ္စသိက္ခာ
 ပဒါ ပရိတ္တာရမ္မဏာဝေဟု ဟောတော်မူရကား သတ္တဟု ခေတိဝေတိအပ်သော
 သင်္ခါရဟူ၍သာလျှင် မှတ်အပ်၏။

မိစ္ဆာစာရော၊ သည်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝသေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရရမ္မဏော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဧ။ သတ္တာရမ္မဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိပိ၊ လည်း။ ဇကော
 တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ မုသဘဝါဒေါသည်။ သတ္တာရမ္မဏောဝါ၊ သည်၎င်း။
 သင်္ခါရရမ္မဏောဝါ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပိသုဏဝါစာ၊ သည်။ တထာ
 သတ္တာရမ္မဏာဝါ၊ သည်၎င်း။ သင်္ခါရရမ္မဏာဝါ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဧ။
 (တထာ ကား အနုကဗျာ) ။ ဖရသဝါစာ၊ သည်။ သတ္တာရမ္မဏာဝါ၊ သည်သာ
 လျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သမ္ပပ္ပလာပေါ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဝသေန၊ ဖြင့်။
 သတ္တာရမ္မဏောဝါ၊ သည်၎င်း။ သင်္ခါရရမ္မဏောဝါ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဧ။
 အဘိဇ္ဈာ၊ သည်။ တထာ၊ တူ။ သတ္တာရမ္မဏာဝါ၊ သည်၎င်း။ သင်္ခါရရမ္မ
 ဏာဝါ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဗျာပါဒေါ၊ သည်။
 သတ္တာရမ္မဏောဝါ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ တေဘူမက
 ဓမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရရမ္မဏာဝါ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။

မှတ်ဖွယ်။ ။နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာတိ ပဝတ္ထမာနာပိ ဒိဋ္ဌိ တေဘူမက ဓမ္မ
 ဝိသယာ ဝါတိ သင်္ခါရရမ္မဏတာ ဝုတ္တာ။ ။ဋီကာ-၀၁။

ဝေဒနာတောတိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတော၊ သည်။ ဒုက္ခဝေဒနော၊ ဒုက္ခ
 ဝေဒနာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ ရာဇာနော၊ မင်းတို့သည်။ စောရံ
 ခိုးသူကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဟသမာနာပိ၊ ရယ်ကုန်လျက်လည်း။ ဂစ္ဆထ၊ သွားကြ
 ကုန်။ နံ၊ ထိုသူကို။ ဃာတေထ၊ သတ်ကြကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကိဉ္ဇာပိဝဒန္တိ၊
 အကယ်၍ကားဆိုကုန်၏ရှင်။ ပနတထာပိ၊ ထိုသို့ရယ်လျက်ဆိုကုန်သော်လည်း။
 နေသံ၊ ထိုမင်းတို့အား။ သန္နိဋ္ဌာပကစေတနာ၊ သန္နိဋ္ဌာပကစေတနာသည်။ ဒုက္ခ
 သမ္ပယုတ္တာဝါလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ အဒိန္နာဒါနံ၊ သည်။ တိဝေဒနံ၊ သုံးပါးသော
 ဝေဒနာရှိ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ တံ၊ ထိုအဒိန္နာဒါနံသည်။ ပရဘဏ္ဍံ၊ သူတပါးဥစ္စာ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရတုသလဒ္ဓါရကထာ (၅၇)

ဘဏ္ဍာကို။ ဒိသ္မာ၊ ချို။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌဿ၊ ရှင်လန်းနှစ်သက်လျက်။ ဂဏှတော၊ ယူသော သူအား။ သုခဝေဒနံ၊ သုခဝေဒနာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိတတသိတံဿ၊ ကြောက်ထိတ်လန့်လျက်။ ဂဏှတော၊ ယူသောသူအား။ ဒုက္ခဝေဒနံ၊ ဒုက္ခ ဝေဒနာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိပါကနိဿန္တုဖလာနိ၊ ဝိပါကဖြစ်သော အကျိုး၊ နိဿန္တုဖြစ်သောအကျိုးတို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊ ဆင်ခြင်သောသူ၏။ ဂဟဏကာလေ၊ ယူသောကာလ၌။ တထာ ဒုက္ခဝေဒနံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ ဝိပါကဖလကား အဘယ်နည်း၊ နိဿန္တုဖလကား အဘယ်နည်းဟု အကြံစိတ် အနေ မကျရာသောကြောင့် “ဝိပါကနိဿန္တုဖလာနိ ယထာတ္တမံ နိရယာဒိ ဝိပါကဒုဂ္ဂတတာဒိနိ” ဟု ဇီကာမိန့်သော်-

အနက်ကား။ ။ နိရယာဒိ ဝိပါက ဒုဂ္ဂတတာဒိနိ၊ ငရဲသည်တို့၌ဖြစ်သော ဝိပါက စိတ်ဟူသော မုချအကျိုး ထုဂတိတုံ၌ မတင့်တယ် မလျှောက်ပတ်သော အလုံး အရပ်၏ အစွမ်းဖြင့် မကောင်းသော ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ် အစရှိသည် တို့သည်။ ယထာတ္တမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဝိပါကနိဿန္တုဖလာနိ၊ ဝိပါကဖြစ်သော အကျိုး နိဿန္တုဖြစ်သော အကျိုးတို့ မည်ကုန်၏။

တတ္ထ ဝိပါကပဒေန နာမံ ဒသိတံ။ နိဿန္တုပဒေန ဒုဂ္ဂတတာဒိ အနိဋ္ဌရှပံ ဒသိကံ။ ဒုဂ္ဂတတာနာမ အာရောဟ ပရိဏာဟဝသေန ဒုဇ္ဇောတတာ (မဇ္ဇ ၀၅၀-သ)၊

ဇီကာ၌ ဒုဂ္ဂတတာဒိနိဟု အာဒိသဒ္ဓေါနှင့် များလျား အစမသိမ်းထားသည်ကို မကြိုတတ် အားရှိရာသောကြောင့်-

ဒုဂ္ဂတတာဒိနိတိ အာဒိသဒ္ဓေန အလဒ္ဓါလာဘော လဒ္ဓဝိနာသော ဣန္ဒြိတာနံ ဘောဂါနိကိစ္ဆပဋိလာဘော ရာဇာဒိဟိသာဓာရဏဘောဂတာ ဒုက္ခဝိဟာရော သာသင်္ကဝိဟာရောတိ ဝေမာဒယော သင်္ဂဟိတာ။ ဧကမိ ပန ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ တောဂဇာနိအာဒယော နိဿန္တုဖလန္တိ ဝဒန္တိ-ဟု (၉၀) အနုသခင် ဖော်ဝေ သတည်း။

အနက်ကား။ ။ ဒုဂ္ဂတတာဒိနိတိ၊ ပါ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အလဒ္ဓါလာဘော၊ မရသေးသော စည်းစိမ်ကို မရခြင်း၎င်း။ လဒ္ဓဝိနာသော၊ ရပြီးသော စည်းစိမ်၏ ဖျက်စီးခြင်း၎င်း။ ဣန္ဒြိတာနံ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ဘောဂါနိ၊ စည်းစိမ်တို့ကို။ ကိစ္ဆပဋိလာဘော၊ ငြိုငြင်သဖြင့် ရခြင်း၎င်း။ ရာဇာဒိဟိ၊ မင်းအစရှိသည် တို့နှင့်။ သာဓာရဏ ဘောဂတာ၊ ဆက်ဆံသော စည်းစိမ်ရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ဒုက္ခဝိဟာရော၊ ဆင်းရဲသဖြင့် နေရခြင်း၎င်း။ သာသင်္ကဝိဟာရော၊ ရွံရှာခြင်းနှင့် တကွ နေရခြင်း၎င်း၊ ဣတိဝေမာဒယော၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟိတာ၊

(၅၈၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သင်္ဂြိုဟ်အပ်ကုန်၏။ ပန၊ အယုထူးကိုဆိုအံ့။ ကေဝါ၊ အချို့တို့သည်။ ဖိဋ္ဌေဝဓမ္မော၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌သာလျှင်။ ဘောဂဇာနိအာဒယော၊ စည်းစိမ် ၏ ဆုံးရှုံးခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ နိဿန္တုဖလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ မဇ္ဈတ္တဘာဝေ၊ အလယ်အလတ် ရှိသည်၏ အဖြစ်၌။ ဝါ လျစ်လျူရှုသည်၏အဖြစ်၌။ ဌိတဿ၊ တည်လျက်။ ဂဏှတော၊ အား။ အဒုက္ခ မသုခဝေဒနံ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ မိစ္ဆာစာရော၊ သည်။ သုခ မဇ္ဈတ္တဝေဒန၊ သုခဝေဒနာ မဇ္ဈတ္တဝေဒနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဓမ္မေဝေဒနော၊ နှစ်ပါးသော ဝေဒနာရှိသည်။ တောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ ရှိသော်လည်း။ သန္နိဋ္ဌာပကစိတ္တေ၊ သန္နိဋ္ဌာပကစိတ်၌။ မဇ္ဈတ္တဝေဒနော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ မုသာဝါဒေါ၊ သည်။ အဒိန္နာဒါနော၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ တိဝေ ဒနော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပိသုဏ္ဍဝါစာ၊ သည်။ တထာတိဝေဒနာ၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဖရသဝါစာ၊ သည်။ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ရှိ၏။ သမ္ပပ္ပလာပေါ၊ သည်။ တိဝေဒနော၊ ရှိ၏။ ဟိ-တံပိကဋ္ဌံကရောမိအံ့။ ပရေသု၊ တပါးသောသူတို့သည်။ သာဓုကာရံ၊ ကောင်းချီးကို။ ဒဒန္တေသု၊ ပေးကုန်သည်ရှိသော်။ စေလုက္ခေပါဒီနိ၊ ပုဆိုး ဦးရစ် မြောက်ကြခြင်း အစ ရှိသည်တို့ကို။ ခိပ်န္တေသု၊ ပစ်ချကုန်သည်ရှိသော်။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌဿ၊ ရှင်လန်း နှစ်သက်လျက်။ သီတာဟရဏ ဘာရတယုဒ္ဓါဒီနိ၊ သီတာမိဖုရားကို ဆောင် ခြင်း တာရတမင်းတို့ စစ်ထိုးခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ကထနကာလေ၊ ပြောဆို သော ကာလ၌။ သောသမ္ပပ္ပလာပေါ၊ သည်။ သုခဝေဒနော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဒိန္နဝေတနေန၊ ပေးအပ်သော အခဖြင့်။ ဧကေန၊ တယောက်သော သူသည်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ အာဂန္တော၊ လာ၍။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ကထေဟိ၊ ဆိုလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ “အနုသန္ဓိကံ၊ အနုသန္ဓေမစပ်သော။ ပကိဏ္ဏကကထံ၊ ပြီးပြီသော စကားကို။ ကထေဿာမိနုခေါ၊ ဆိုရအံ့လော။ နောကထေဿာမိနုခေါ၊ မဆို ရအံ့လော”။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေါမနဿိတဿ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းရှိသောသူ၏။ ကထနကာလေ၊ ဆိုသောကာလ၌။ ဒုက္ခဝေဒနော၊ ဒုက္ခဝေဒနာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဇ္ဈတ္တဿ၊ အလယ်အလတ် သဘော၌တည်လျက်။ ကထယ

တော၊ ဆိုသောသူအား။ အဒုက္ခမသုခဝေဒနော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဘိဇ္ဈာ၊ သည်။ သုခမဇ္ဈတ္တဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒွိဝေဒနာ၊ နှစ်ပါးသောဝေဒနာရှိ၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ တထာဒွိဝေဒနာ၊ ထိုနှစ်ပါးသောဝေဒနာရှိ၏။ ဗျာပါဒေ၊ သည်။ ဒုက္ခဝေဒနော၊ ဒုက္ခဝေဒနာရှိ၏။

မူလတောတိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတော၊ သည်။ ဒေါသမောဟဝသေန၊ ဒေါသ၊ မောဟ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒွိမူလကော၊ နှစ်ပါးသောမူလရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဒိန္နာဒါနံ၊ သည်။ ဒေါသမောဟဝသေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ လောဘမောဟဝသေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဒွိမူလကံ၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မိစ္ဆာစာရော၊ သည်။ လောဘမောဟဝသေနဝါ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဒွိမူလကော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မုသာဝါဒေ၊ သည်။ ဒေါသမောဟဝသေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ လောဘမောဟဝသေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဒွိမူလကော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပိသုဏဝါစာစ၊ သည်၎င်း။ သမ္ပပ္ပလာပေါစ၊ သည်၎င်း။ တထာ၊ ထိုမုသာဝါဒအတူတည်း။ ဖရသဝါစာ၊ သည်။ ဒေါသမောဟဝသေနဝါ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဒွိမူလကော၊ ရှိ၏။ အဘိဇ္ဈာ၊ သည်။ မောဟဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကမူလာ၊ တခုသောမူလရှိ၏။ ဗျာပါဒေ၊ သည်။ တထာ၊ တူ။ မောဟဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကမူလော၊ ရှိ၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ လောဘမောဟဝသေနံ၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဒွိမူလာ၊ နှစ်ပါးသောမူလရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

အကုသလကမ္မပထကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ကုသလကမ္မပထကထာ

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ပါဏာတိပါတာဒီဟိ၊ ပါဏာတိပါတအစရှိသည်တို့မှ။ ဝိရတိယော၊ ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်သော အစဉ်အတိုင်း ခုနစ်ပါးသောတရားတို့၎င်း။ အနဘိဇ္ဈာ၊ အဗျာပါဒသမ္မာဒိဋ္ဌိယောစ၊ အနဘိဇ္ဈာ၊ အဗျာပါဒ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိတို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေဒသ၊ ဤဆယ်ပါးတို့သည်။ ကုသလကမ္မပထာနာမ၊ ကုသလကမ္မပထတရားမည်ကုန်၏။

ဒီကာဆမိပ္ပါယံ။ «စေတနာ၏သာလျှင် သုဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိတဒုပဇ္ဇနသုခဒုက္ခတို့၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့် ကမ္မပထ၏ အဖြစ်သည် သင့်သည်မဟုတ်လော၊

(၅၈၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ထိုသို့လျက် အဘယ်ကြောင့် ဝိရတိတို့၏ ကမ္မပထအဖြစ်ကိုပြတတ်သော ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ပန အစရှိသောစကားကို အဋ္ဌကထာဆရာဆိုတော်မူလေသနည်း ဟု ကြံရာသောကြောင့် သက်သက်စေတနာ၏သာလျှင် သုဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိတဒုပ္ပဇ္ဇန သုခဒုက္ခတို့၏အကြောင်း၏ အဖြစ်သည် သင့်သည်မဟုတ်သေး၊ စင်စစ်သော် ကားဝိရတိတို့၏လည်း စေတနာသမ္ပယုတ္တ၏ အဖြစ်ကြောင့် စေတနာဒွါရဖြင့် သုဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိ တဒုပ္ပဇ္ဇနသုခဒုက္ခတို့၏အကြောင်း၏အဖြစ်သည်သင့်သည်သာဟု ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်ကို နှလုံးထား၍ ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ပန ဝိရတိယော ဟူသောဤစကားကို သင်္ဂဟကာရသည် ဆိုတော်မူအပ်သည်ဟု ပြလိုသော ဋီကာဆရာသည်-

ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ပန ဝိရတိယောတိ ဧတံ ယာဟိ ဝိရတိဟိ သမ္ပယုတ္တာ စေတနာ ကာယဝစိကမ္မာနီတိ ဝုစ္စန္တိ၊ တာသဉ္စ ကမ္မပထဘာဝေါ ယုတ္တောတိ မနသိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ။

အနက်ကား။ ။ ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ပန ဝိရတိယောတိ ဧတံဝစနံ၊ ဤစကားကို။ ယာဟိဝိရတိဟိ၊ အကြင်ဝိရတိတို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်သော။ စေတနာ၊ တို့ကို။ ကာယဝစိကမ္မာနီတိ၊ ကာယကံ၊ ဝစိကံတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအင်ကုန်၏။ တာသဉ္စဝိရတိနံ၊ ထိုဝိရတိတို့၏လည်း။ စေတနာသမ္ပယုတ္တတ္တာ၊ စေတနာနှင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စေတနာဒွါရေန၊ စေတနာကို အကြောင်းပြုသဖြင့်။ (ထည့်)။ ကမ္မပထဘာဝေါ၊ သည်။ ယုတ္တော၊ သင့်၏။ ဣတိဇ္ဈမံအတ္ထံ၊ ဤသို့သောအနက်ကို၊ မနသိကတွာ၊ နှလုံး၌ထား၍။ သင်္ဂဟကာရေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အဘယ်ကြောင့် ဝိရတိတို့၏ ကမ္မပထအဖြစ်၏ သင့်သည်၏ အဖြစ်ကို သိအပ်သနည်းဟူသောစောဒနာရှိပြန်ရာသောကြောင့် “တထာဟိ ဝက္ခတိပဋိပါဋိယာ သတ္တစေတနာပိ ဝဇ္ဇန္တိ ဝိရတိယောပီတိ” ဟုမိန့်သော်။

တထာဟိ တတောဝေ၊ ထိုသို့ ဝိရတိတို့၏ ကမ္မပထအဖြစ်၏ သင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ပဋိပါဋိယာသတ္တစေတနာပိ ဝဇ္ဇန္တိ ဝိရတိယောပီတိ၊ ဟူသောစကားကို။ သင်္ဂဟကာရော၊ သည်။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတုံ။ ဣမိနာပက္ခမာန ဝစနေန၊ ဤဆိုလတုံသော စကားဖြင့်။ ဝိရတိနံ၊ တို့၏။ ကမ္မပထဘာဝဿ၊ ကမ္မပထအဖြစ်၏။ ယုတ္တဘာဝေါ၊ သင့်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဉာတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဏာတိပါတာဒီဟိပန ဝိရတိယောအစရှိသောပါဌ်၌။ ပါဏာတိပါတာဒယော၊ ပါဏာတိပါတအစရှိသည်တို့သည်။ ဝုတ္တတ္တာဝ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တောယ ဓမ္မဇာတိ

ယာ၊ ဖြင့်။ ပါဏာတိပါတာဒိဟိ၊ ပါဏာတိပါတအစရှိသည်တို့မှ။ ဝိရမန္တိ၊
 ကြဉ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ကြဉ်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 သာဓမ္မဇာတိ၊ ထိုတရားသဘောသည်။ ဝိရတိ၊ ဝိရတိမည်၏။ ဝါ၊ ကား။
 ယာဓမ္မဇာတိသည်။ သယံ၊ မိမိသည်။ ဝိရမတိ၊ ကြဉ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့
 ကြဉ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာဓမ္မဇာတိသည်။ ဝိရတိ၊ ဝိရတိမည်၏။
 ဝါ၊ ကား။ ဇေတိဓမ္မဇာတိ၊ သည်။ ဝိရမဏမတ္တမေဝ၊ ကြဉ်ခြင်းမျှသာလျှင်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံဓမ္မဇာတိသည်။ ဝိရတိ၊ မည်၏။
 ပါဏာတိပါတာဝိရမန္တဿ “ယာ တသ္မိံ သမယေ ပါဏာတိပါတာ အာရတိ
 ဝိရတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ကုသလစိတ္တ
 သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုသိုလ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော။ ယာဝိရတိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာ
 ဝိရတိသည်။ ပတေဒတော၊ အပြားအားဖြင့်။ သမ္ပတ္တဝိရတိ၊ ၎င်း။ သမာဒါန
 ဝိရတိ၊ ၎င်း။ သမုဇ္ဈေဒဝိရတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဇော၊ သုံးပါးအပြား
 ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသောဝိရတိတို့တွင်။ အသမာဒိန္နသိက္ခာပဒါနံ၊ ဆောက်
 တည်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်မရှိကုန်သည်။ သတံ၊ ဖြစ်ကုန်လျက်။ (ဤပုဒ်တို့ကို
 အဝီတိက္ကမန္တာနံ၌စပ်)။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဇာတိဝယဗာဟုဿစွာဒိနိ၊ ဇာတိ
 ဝယ ဗာဟုဿစွ အစရှိသည်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတော၊ ဆင်ခြင်၍။ “အမှာကံ၊
 ဝါတိအား။ ဇေရူပံသော၊ ပါပံကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ အယုတ္တံ၊ မသင့်”။
 ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ သမ္ပတ္တဝတ္ထု၊ ရောက်လာသောဝတ္ထုကို။ အဝီတိက္က
 မန္တာနံ၊ မလွန်ကျူးကုန်သောသူတို့အား။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်သော။ ဝိရတိ၊
 ဝိရတိကို။ သမ္ပတ္တဝိရတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ဗာဟုဿစွာဒိနိ၌ အာဒိဖြင့် ဆူရသာဝကိုယျ၊ ထိုကြောင့် ‘ဇာတိ
 ဝယ၊ ဆူရအစစ်၊ ဗာဟုဿံနှင့်၊ စင်စစ်လေးထွေ၊ ပြားသတည်း’ဟု ရှေးဆရာ
 တို့ဆိုကုန်သည်။

တတြ၊ ထိုသမ္ပတ္တဝိရတိ၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတုံသည်ကား။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။ သိဟဋ္ဌ
 ဒီပေ၊ သိဟိဋ္ဌကျွန်း၌။ ဇဂ္ဂနုဥပါသကဿ၊ ဇဂ္ဂနုသီတင်းသည်၏။ ဝိရတိဝိယ၊
 ဝိရတိကဲ့သို့တည်း။ တဿ၊ ထိုဇဂ္ဂနုသီတင်းသည်၏။ ဒဟရကာလေယေဝ၊
 ငယ်သောကာလ၌သာလျှင်။ မာတုယာ၊ အမိအား။ ဧရာဂေါ၊ အနာသည်။

(၅၉၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဥပ္ပဇ္ဇတိ၏။ ဝေဇ္ဇေနစ၊ ဆေးသမားသည်လည်း။ အလ္လက သသမံသံ၊ အသက်
ရှင်သောယုန်၏အသားကို။ (အလ္လကသသမံသန္တိ ဇီဝမာနက သသမံသံ။
ဋီကာ။ အစိုသာမန်မဟုတ်၊ လောလောသေအသားကိုယူ)။ လဒ္ဓု၊ ရခြင်းငှာ။
ဝဇ္ဇတိတိ၊ သင့်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တံကိရ၊ ဆိုသတတ်။ တတော၊ ထိုသို့ သမားဆိုခြင်း
ကြောင့်။ ဇဂ္ဂနဿ၊ ဇဂ္ဂန၏။ ဘာတာ၊ အစ်ကိုသည်။ “တတ၊ ညီထွေး။ ခေတ္တံ၊
လယ်တောသို့။ ဂစ္ဆ၊ သွားချေ။ အာဟိဏ္ဏာဟိ၊ ယုန်ရှာလှည့်လည်လေလော့”။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇဂ္ဂနံ၊ ကို။ ပေသေသိ၊ စေ၏။ သော၊ ထိုဇဂ္ဂနသည်။ တတ္ထ၊
ထိုလယ်တောသို့။ ဂတော၊ သွားလေ၏။ တသ္မိံ စသမယော၊ ထိုသို့သွားသော
အခါ၌လည်း။ ဧကော၊ တကောင်သော။ သသော၊ ယုန်သည်။ တရုဏသသံ၊
နုသောမြက်ကို။ ခါဒိတုံ၊ စားခြင်းငှာ။ အာဂတော၊ လာသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုယုန်သည်။ တံ၊ ထိုဇဂ္ဂနကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဝေဂေန၊ လျင်သော
အဟုန်ဖြင့်။ ဓာဝန္တော၊ ပြေးသည်ရှိသော်။ ဝလ္လိယာ၊ နွယ်ဖြင့်။ ဗဒ္ဓေါ၊ ငြိသည်
ဖြစ်၍။ ကိရိကိရိတိသဒ္ဓံ၊ ကိရိကိရိဟူသောအသံကို။ အကာသိ၊ ပြု၏။ ဇဂ္ဂနော၊
သည်။ တေနသဒ္ဓေန၊ ထိုအသံဖြင့်။ ဂန္တော၊ သွား၍။ တံ၊ ထိုယုန်ကို။ ဂဟေတွာ၊
ဖမ်း၍။ မာတု၊ အမိအား။ ဝါ၊ ၏။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးကို။ ကရောမိတိ၊ ပြုအံ့ဟူ၍။
စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ ပုန၊ တဖန်။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြန်၏။ ယှာဟံ ဟောအဟံ၊
အကြင်ငါသည်။ မာတု၊ အမိ၏။ ဇီဝိတကာရဏာ၊ အသက်ဟူသောအကြောင်း
ကြောင့်။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ ဝေါရောပေယျံ၊ ချအံ့။
တံ၊ ထိုသို့ချခြင်းသည်။ မေ၊ အား။ နပတိရူပံ၊ မလျောက်ပတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။
စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ အထပစ္စာ၊ ထိုနောက်မှ။ နံ၊ ထိုယုန်ကို။ ဂစ္ဆ၊ သွားလေလော့။
အရဉ္စေ၊ တော၌။ သသေဟိ၊ ယုန်ဖော်သို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ တိဏောဒကံ၊
မြက်၊ ရေကို။ ပရိတုဉ္စေ၊ သုံးဆောင်လေလော့။ ဣတိ၊ သို့။ မုဉ္စိ၊ လွှတ်လိုက်၏။
ဘာတရာ၊ အစ်ကိုသည်။ “တတ၊ ညီထွေး။ သသော၊ ယုန်ကို။ လဒ္ဓေါ၊ ကိ။
ရအပ်သလော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ တံပဝတ္ထိံ၊
ထိုအကြောင်းကို။ အာစိက္ခံ၊ ကြား၏။ တတော၊ ထိုသို့ကြားခြင်းကြောင့်။
တံ၊ ထိုဇဂ္ဂနကို။ ဘာတာ၊ အစ်ကိုသည်။ ပရိဘာသိ၊ ရေရွတ်၏။ သော၊ ထိုဇဂ္ဂန
သည်။ မာတု၊ အမိ၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဂန္တော၊ သွား၍။ “ယတော၊ အကြင်
အခါ၌။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဇာတော၊ ဖွား၏။ တတော၊ ထိုသို့ဖွားသည်မှ။

ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ သဗ္ဗိစ္စ၊ သတ္တဝါဟူသော အမှတ်နှင့်တကွ သတ်လိုသော စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ ဇီဝိတ၊ မှ။ ဝေါရောပေတ၊ တံ၊ ချတူး၏ဟူ၍။ (ထနည်း)။ ဝေါရောပေတ၊ ချတူးသည်။ ဟုတွာ၍။ နာဘိ ဇာနာမိ၊ မသိစတူး။ လူတံ၊ သို့။ သစ္စံ၊ သစ္စာကို။ ဝတွာ၊ ဆို၍။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုသစ္စာဆိုသော ခဏ၌လျှင်။ အဿ၊ ထိုဇဂ္ဂုန်၏။ မာတာ၊ သည်။ အရောဂါ၊ အနာကင်းသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သိက္ခာပဒသမာဒါနေစ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်ရာ၌ ၎င်း။ တတုတ္တရိန္ဒ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်သည်မှ အလွန်ဖြစ်သော နောက်ကာလ၌၎င်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဇီဝိတမ္ပိ၊ အသက်ကိုလည်း။ ပရိစ္စ ဇိတွာ၊ စွန့်၍။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကို။ အဝီတိက္ကမန္တာနံ၊ မလွန်ကျူး ကုန်သော။ သမာဒိန္နသိက္ခာပဒါနံ၊ ဆောက်တည်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်ရှိသော သူတို့ အား။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်သော။ ဝိရတိ၊ ဝိရတိကို။ သမာဒါနဝိရတိတံ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဥတ္တရဝခုမာနပဗ္ဗတဝါသိနော၊ ဥတ္တရဝခုမာနတောင်၌ နေသော။ ဥပါသကဿ၊ ၏။ ဝိရတိဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ သောဥပါသကော၊ သည်။ အမ္မတိတ္ထဝိဟာရဝါသိနော၊ အမ္မတိတ္ထကျောင်း၌ သီတင်းသုံးသော။ ပိင်္ဂလဗုဒ္ဓရက္ခိတတ္ထေရဿ၊ ၏။ သန္တိကော၊ ၌။ သိက္ခာပဒါနံ၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ခေတ္တံ၊ လယ်ကို။ ကဿတိကိရ၊ ထွန်သတတ်။ အထ၊ ၌။ အဿဥပါသကဿ၊ ၏။ ဂေါဏော၊ နွားသည်။ နဋ္ဌော၊ ပျောက်၏။ သော ဥပါသကော၊ သည်။ တံဂေါဏံကို။ ဂဝေသန္တော၊ ရွာလျက်။ ဥတ္တရဝခုမာန ပဗ္ဗတံ၊ သို့။ အာရူဟံ၊ တက်၏။ တတြ၊ ထိုတောင်ထိပ်၌။ နံဥပါသကံ၊ ကို။ မဟာသပ္ပေါ၊ စပါးကြီးမြေသည်။ အဂ္ဂဟေသိ၊ ရစ်ပတ်၏။ သောဥပါ သကော၊ သည်။ “ဣမာယတိခိဏဝါသိယာ၊ ဤထက်သောပဲခွပ်ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုစပါးကြီးမြေ၏။ သိသံကို။ ဆိန္ဒိယာမိ၊ ဖြတ်အံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ “ယွာဟံ ယောအဟံ၊ အကြင်ငါသည်။ ဘာဝနီယဿ၊ ပွားစေအပ် သော။ ဂရုနော၊ ဆရာ၏။ သန္တိကော၊ အထံ၌။ သိက္ခာပဒါနံ၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဘိန္တေယံ၊ ဖျက်အံ့။ တံသိက္ခာပဒဘိန္နနံ၊ ထိုသို့ ဆောက်တည်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းသည်။ မောငါအား။ နပတိရူပံ၊ မလျောက်ပတ်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုန၊ တဖန်။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြန်၏။ ဝေ၊ သို့။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်

(၅၉)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

☰

တိုင်အောင်စိန္တေတွာရံ။ “ဇီဝိတံ၊ အသက်ကို။ ပရိစ္စဇာမိ၊ စွန့်အံ့။ သိက္ခာပဒံ၊
ကို။ နပရိစ္စဇာမိ၊ မစွန့်အံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အံသေ၊ ပခုံး၌။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်
သော။ တိဓိဏဒဏ္ဍဝါသံ၊ ထက်သောအရိုးတပ်သော ပဲခွပ်ကို။ အရညေး၊
တော၌။ ဆဇ္ဇေသိ၊ ပစ်စွန့်လိုက်၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုခဏ၌သာလျှင်။ နံဥပါသကံ၊
ကို။ မဟာဝါဠော၊ စပါးကြီးမြေသည်။ မုဉ္ဇိတွာ၊ လွှတ်လိုက်၍။ အဂမာသိ၊ ၏။
ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ၊ အရိယမဂ်နှင့်ယှဉ်သော။ ဝိရတိ၊
ကို။ သမုဇ္ဈေဒဝိရတိတိ၊ သမုဇ္ဈေဒဝိရတိဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယဿာဝိရတိ
ယာ၊ အကြင်သမုဇ္ဈေဒဝိရတိ၏။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ဖြစ်သည်မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ပါဏံ၊
သတ္တဝါကို။ သာတေဿာမိ၊ သတ်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အရိယပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။
စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်သည်မျှလည်း။ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ အကုသလာနံ၊ အကုသလကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးတို့၏။
ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော
ယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ ဣမေသမ္ပိကုသလကမ္မပထာနံ၊
ဤကုသလကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးတို့၏လည်း။ ဓမ္မတော၊ ဖြင့်၎င်း။ ကောဠာ
သတော၊ ဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မဏတော၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝေဒနာတော၊ ဖြင့်၎င်း။ မူလ
တော၊ ဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆ
ယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဓမ္မတော အစရှိသော မာတိကာပုဒ်တို့တွင်။ ဓမ္မတောတိ မာတိ
ကာပဒဿ၊ ၏။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဧတေသု၊
ထိုကုသလကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးတို့တွင်။ ပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။
သတ္ထ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော ကုသလကမ္မပထတရားတို့သည်။ စေတနာပိ၊
စေတနာတို့သည်လည်း။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ သင့်ကုန်၏။ ဝိရတိယောပိ၊ တို့သည်လည်း။
ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ အန္တေ၊ အဆုံး၌။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော ကုသလ
ကမ္မပထတရားတို့သည်။ စေတနာသမ္ပယုတ္တာဝ၊ စေတနာသမ္ပယုတ္တတို့သည်
သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ကောဠာသတောတိ၊ ကား။ ပဋိပါဠိယာ၊ ဖြင့်။ သတ္ထ၊ ခုနစ်ပါးတို့သည်။
ကမ္မပထာဝေ၊ ကမ္မပထမည်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မူလာနိ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ

(၅၉၃)

မူလတို့မည်ကုန်သည်။ နေဝဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ အန္တေ၊ အဆုံး၌။ တယော၊ သုံးပါးတို့သည်။ ကမ္မပထာစေဝ၊ ကမ္မပထတို့သည်၎င်း။ မူလာနိစ၊ မူလတို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ။ အနဘိဇ္ဈာ၊ အနဘိဇ္ဈာသည်။ မူလံ၊ မူလသို့။ ပတုာရိ၊ အလောဘော၊ အလောဘဟုဆိုအပ်သော။ ကုသလမူလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ အဗျာပါဒေါ၊ သည်။ မူလံ၊ သို့။ ပတုာရိ၊ အဒေါသော၊ အဒေါသဟုဆိုအပ်သော။ ကုသလမူလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ မူလံ၊ သို့။ ပတုာရိ၊ အမောဟော၊ သော။ ကုသလမူလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အာရမ္မဏတောတိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတာဒီနိ၊ ပါဏာတိပါတ စသည်တို့၏။ အာရမ္မဏာနေဝ၊ အာရုံတို့သည်သာလျှင်။ ဧတေသံ၊ ထိုပါဏာတိပါတ ဝိရတိတို့၏။ အာရမ္မဏာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ။ ဝိတိက္ကမိတဗ္ဗတောယေဝ၊ လွန်ကျူးအပ်သော ဝတ္ထုမှသာလျှင်။ ဝေရမဏိနာမ၊ ကြည်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ။

ကျမ်းတက်။ အာရုံအခြား ပဟာတဗ္ဗအခြား အသို့သင့်အံ့နည်း စွမ်းရှိရကား “ယထာ ပန” စသည် ဥပမာဆောင်သော်-

ပန၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဇဟတိယထာ၊ စွန့်သကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ ဇီဝိတိန္ဒြိယာဒိအာရမ္မဏာ၊ ဇီဝိကိန္ဒြေအစရှိသည်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ ဧတေပိကမ္မပထာ၊ ဤကမ္မပထတရားတို့သည်လည်း။ ပါဏာတိပါတာဒီနိ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိကုန်သော။ ဒုဿိလျာနိ၊ ဒုဿိလျှေထို့ကို။ ပဇဟန္တိ၊ စွန့်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ဝေဒနာတောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ကမ္မပထာ၊ တို့သည်။ သုခဝေဒနာဝါ၊ သုခဝေဒနာရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မဇ္ဈတ္တဝေဒနာဝါ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ။ ကုသလံ၊ သို့။ ပတုာရိ၊ ။ ဒုက္ခဝေဒနာနာမ၊ ဒုက္ခဝေဒနာရှိသည် မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

မူလတောတိ၊ ကား။ ပဋိပါဋိယာ၊ ဖြင့်။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ကမ္မပထာ၊ တို့သည်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဝိရမန္တဿ၊ ကြည်ရှောင်သော

(၅၉၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သုအား။ အလောဘ အဒေါသ အမောဟဝသေန၊ ဖြင့်။ တိမူလာ၊ သုံးပါး
သော-မူလရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဝိရ
မန္တဿ၊ အား။ ဒိမူလာ၊ အလောဘ၊ အဒေါသဟု ဆိုအပ်သောမူလနှစ်ပါး
ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အနဘိဇ္ဈာ၊ အနဘိဇ္ဈာသည်။ ဉာဏသမ္ပ
ယုတ္တစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဝိရမန္တဿ ပဇဟန္တဿ၊ ပယ်သောသူအား။ ဒိမူလာ၊
အဒေါသ၊ အမောဟ အစွမ်းဖြင့်နှစ်ပါးသော မူလရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဝိရမန္တဿ၊ အား။ ကေမူလာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
(သတ္တကမ္မပထမှာကဲ့သို့ ကြည့်သော သုအားဟု မသမ္ပန်လင့်။ ထိုစကားသည်
သင့်စွ။ မနောဒုစရိုက်မှ ကြည်ခြင်းမည်သည်မရှိ)။ အလောဘော၊ သည်။
အတ္တနာဝ၊ မိမိသည်ပင်လျှင်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မူလံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။
အဗျာပါဒေပိ၊ ဤလည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗျော၊ ချီး။ သမ္မာ
ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အလောဘ အဒေါသဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒိမူလာ၊ နှစ်ပါးသော မူလ
သာလျှင် ရှိ၏။ ဣမေဒဿ၊ ဤဆယ်ပါးတို့သည်။ ကုသလကမ္မပထာနာမ၊
မည်ကုန်၏။

ကမ္မပထသံသန္ဓနကထာ

☞

ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤ။ ကမ္မပထသံသန္ဓနံ နာမ၊ ကမ္မပထပတ္တဖြစ်သော သံဝရ၊
အသံဝရတို့၏အမည်တူ၏ အစွမ်းဖြင့်ပြုခြင်းမည်သည်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ချီး။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ခန္ဓါရသံသန္ဓန၌ ကမ္မပထ အပတ္တ ဖြစ်သော ဒုစရိုက်တို့၏
ကာယဒွါရိက အဖြစ်ဖြင့် သံသန္ဓနဖြစ်၏သို့ ကမ္မပထ အပတ္တဖြစ်သော သံဝရ၊
အသံဝရ၊ ကမ္မပထဖြစ်သော သံဝရ၊ အသံဝရတို့၏ ကမ္မပထ အပတ္တ ဖြစ်သော
သံဝရတို့နှင့် ကာယကမ္မစသော သမာနနာမ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာ သံသန္ဓန
ဖြစ်၏ ဟုလိုသတည်း။ ဤကား ဝဋ္ဋဓမ္မိတပ်၊ ဤဝိကပ်၌ ကမ္မပထာစ အကမ္မ
ပထာစ ကမ္မပထာ။ သံသန္ဓတိ ပကာသေတိ ဧတ္ထဧတေနာတိ သံသန္ဓနံ၊ ကမ္မ
ပထာနံ သမာနနာမဝသေနသံသန္ဓနံ ကမ္မပထ သံသန္ဓနံ-သော်လည်းဝိပြုတ်ပြီး
ကမ္မပထေ သမာနနာမဝသေန သံသန္ဓတိ ပကာသေတိ ဧတ္ထ ဧတေနာတိ
ကမ္မပထ သံသန္ဓနံ-သော်လည်းပြီ။ ယခင် အတ္ထ၌ ခြင်းတု ဝေးသည့်ကား
ဝေါတာရတည်း။

ဝါ၊ ကမ္မပထသံသန္ဓနံ နာမ၊ ကမ္မပထဖြစ်သော ဒုစရိုက်၊ သုစရိုက်တို့၏ အမည်
ကို မစွန့်သောအားဖြင့် ပြုခြင်းမည်သည်ကို။ (ကာယကံ စသော အမည်ကို

၁-စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာယာဝဇ္ဇကုသလဒ္ဓါရကထာ (၅၉၅)

မစွန့်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ပြခြင်းမည်သည်ကိုသော်လည်းဟူ)။
ဝေဒိတဗျူဟ၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ကမ္မပထဖြစ်သော သုံးပါးသော ကာယဒုစရိုက် စသည်တို့၏
ဒွါရန္တရ၌ ဖြစ်လေငြားသော်လည်း ကာယကံ စသော အမည်တို့မစွန့်ဟု
ပြခြင်းသည် ကမ္မပထသံသန္တနမည်၏ ဟူလိုသတည်း။ ဤကား ဒုတိယပိကပ်။
ဤပိကပ်၌ ကမ္မပထပုဒ်ကား ယထာရတဝင်တည်း။ ကမ္မပထာနံ နာမပိဗောန
ဝသေန သံသန္တနံ ကမ္မပထသံသန္တနံ စသည်ဖြင့် ရှေးနည်းပိပြုတ်ပြီ။

ဝါ၊ ကမ္မပထသံသန္တနံနာမ၊ ကမ္မပထအပတ္တဖြစ်သော ကာယကံ စသည်တို့၏
ဖဿဒွါရစသည်တို့၌ ဖြစ်သည်၏အစွမ်းဖြင့် ပြခြင်းမည်သည်ကို။ (ကမ္မပထ၊
အကမ္မပထဖြစ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏ ဒွါရတို့၌ဖြစ်သည်၏ အစွမ်း
ဖြင့် ပြခြင်းမည်သည်ကိုသော်လည်း သာမန်ပေး)။ဝေဒိတဗျူဟ၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ကမ္မပထပတ္တ အပတ္တဖြစ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏ဖဿ
ဒွါရ စသည်၌ဖြစ်သည်ကိုပြခြင်းသည် ကမ္မပထ သံသန္တနမည်၏ ဟူလိုသတည်း။
ဤကား တတိယပိကပ်။ ဤပိကပ်၌ ကမ္မပထာစ အကမ္မပထာစ ကမ္မပထာ။
ကမ္မပထာနံ ဖဿဒွါရဒီတိ ဥပ္ပတ္တိ သံသန္တတိ ပကာသေတိ ဧတ္ထ ဧတေနာတိ
ကမ္မပထ သံသန္တနံ သော်လည်း ပိပြုတ်ပြီ။ကမ္မပထာနံ ဖဿဒွါရဒီသုဝါ ဥပ္ပတ္တိ
ဝသေန သံသန္တနံ ကမ္မပထသံသန္တနံသော်လည်းပြီ။ ဤပိကပ်တို့တွင် ပဌမပိကပ်
ကား-ဝဇ္ဇဖဿဒွါရဝသေန ဟိ ဥပ္ပန္နောအစ မနောကမ္မမေဝ ဟောတိ အဆုံး
ရှိသော အဋ္ဌကထာကိုရည်သော-

တသ္မာ ဟေဋ္ဌာ တမ္မပထပုတ္တာနံဝေ ကာယကမ္မာဒိ ဘာဝဿ ဝုတ္တတ္တာ သေသာ
နဉ္စ တံတံဒွါရပုန္နာနံ ကုသလာကုသလာနံ ဒွါရသံသန္တနေ တံတံဒွါရပက္ခိက
ဘာဝဿကတတ္တာ ဣမ ကမ္မပထံ အပုတ္တာနဉ္စ ဧတေနာဘာဝတော အကမ္မာ
နဉ္စ အသံဝရာနံ သံဝရာနဉ္စ ဘဇောဝိယမာနာနံ ကမ္မပထာနံပိယ ကာယကမ္မာဒိ
တာဒိဝနံ-ဟူသော ဋီကာပါဌ်။ ၈၂-ဆ။

ကသ္မာ အကမ္မပထာနံ ကမ္မပထေသု ကမ္မပထာနဉ္စ အကမ္မပထေသု သမာနနာမ
တာဝသေနနှင့် တကွဆိုက်ရာ ဧတ္ထသံသန္တိတတ္တာ ဟူသော ဋီကာ (၈၃-ဆ)
ဝါဌ်နှင့်လျော်စေသည်။

ဒုတိယပိကပ်ကား-တိပိဓံ ကာယဒုစရိတံ အစ မနောကမ္မမေဝ ဟောတိ အဆုံး
ရှိသော အဋ္ဌကထာကိုရည်သော-

ကမ္မပထပတ္တာနံ တိပိဓံ ကာယ ဒုစရိတာဒိနံ တိပိဓံ ကာယဒုစရိတာဒိနဉ္စ
ဒွါရန္တရစရဏေဝိ ကာယကမ္မာဒိဘာဝါ ပိဗောန ဒီဝနံ-ဟူသော ဋီကာပါဌ်
၈၂-ဆ။

(၅၉၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကတ္ထာ ဟူသော ဟိတ်တောင်းသည်၊ လိုက်အပ်သော ကမ္မပထာနံ ကမ္မပထေသု
သာဓညနာမ ဝိဟာနဝသေနနှင့်တကွ ဆိုက်ရာ ဧတ္ထ သံသန္ဓိတတ္ထာ ဟူသော
ဒီကာပါဌ်နှင့် လျော်စေသည်။

တတိယဝိကင်္ကား-အကုသလံ ကာယကမ္မံ ပဉ္စဖဿဒွါရဝသေန နဥပ္ပဇ္ဇတိ။
ဓနောဖဿဒွါရဝသေနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အစ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ အဆုံးရှိသော အဋ္ဌကထာ
ကို ရည်သော-

ယထာ ပကာသိတာနဉ္စ ကမ္မပထထာဝံ ပတ္ထာနံ အပ္ပတ္ထာနဉ္စ အကုသလ ကာယ
ကမ္မာဒိနဉ္စ ကုသလကာယ ကမ္မာဒိနဉ္စ ဖဿဒွါရဒိဟိ ဥပ္ပတ္တိပကာသနဉ္စ ကမ္မ
ပထသံသန္ဓိနံနာမ-ဟူသော ဒီကာပါဌ်။ ၈၃-ဆ။

ကတ္ထာဟူသော ဟိတ်တောင်းသည်၊ လိုက်အပ်သောဥသယေသဉ္စ ဥပ္ပတ္တိဝသေန
ဒွါရေသု ဧတ္ထ သံသန္ဓိတတ္ထာ ဟူသော ဒီကာပါဌ်နှင့် လျော်စေသည်။

ဏနုသန္ဓေ။ ။ အောက်မာတိကာ၌ ကမ္မဒွါရ၊ ဝိညာဏဒွါရ၊ ဖဿဒွါရ စသော
အားဖြင့် ဒွါရငါးပါးကို ဆိုလျှင်းမူလည်း ကမ္မဒွါရ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော
ကံတို့၏ ဉာတပါကရ ဖြစ်ပြီးသောကြောင့်၎င်း၊ ကမ္မဒွါရကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီး
သောကြောင့်၎င်း ကမ္မဒွါရကိုထား၍ ပဉ္စဝိညာဏဒွါရ၏ အစွမ်းဖြင့် အသံဝရ
စသည်တို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို ဘုရားမဟောရကား ယင်းသည့် ဒွါရကိုထား၍
ကြွင်းသော ဖဿဒွါရစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ပြုထိုသောဆရာသည် “ဝဉ္စဖဿ
ဒွါရဝသေနဟိ ဥပ္ပဇ္ဇော” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ၊ ချွေအံ။ ပဉ္စဖဿဒွါရဝသေန၊ ငါးပါးသော ဖဿဒွါရ၏ အစွမ်းဖြင့်။
ဥပ္ပဇ္ဇော၊ ဖြစ်သော။ အသံဝရော၊ သည်။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မမေဝ၊
မနောကံသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနောကမ္မဒွါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇော၊
သော။ အသံဝရော၊ သည်။ တိဏိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊
ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချွေအံ။ သော
အသံဝရော၊ သည်။ ကာယဒွါရေ၊ ၌။ စောပနံ၊ လွှပ်ခြင်းသို့။ ပတ္တော၊ ရောက်
မှုကား။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝစီဒွါရေ၊ ၌။
စောပနံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်မှုကား။ အကုသလံ၊ သော။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးသော ကာယဒွါရ၊ ဝစီဒွါရ၌။ စောပနံ၊ သို့။
အပတ္တော၊ မရောက်မှုကား။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ပဉ္စအသံဝရဒွါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇော၊ သော။ အသံဝရောပိ၊ သည်လည်း။
အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ စောပနကာယ
အသံဝရဒွါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇော၊ သော။ အသံဝရော၊ သည်။ အကုသလံ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကထာ (၅၉၇)

သော။ ကာယကမ္မမေဝလျှင်။ ဟောတိ၏။ ဝါစာအသံဝရဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နော၊ သော။ အသံဝရော၊ သည်။ အကုသလံ၊ သော။ ဝစီကမ္မမေဝလျှင်။ ဟောတိ၏။ မနောအသံဝရဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နော၊ သော။ အသံဝရော၊ သည်။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မမေဝလျှင်။ ဟောတိ၏။ တိဝိဓံသုံးပါး အပြားရှိသော။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ သော။ အကုသလံ၊ သည်။ ကာယကမ္မမေဝလျှင်။ ဟောတိ၏။ (ဝစီကမ္မာဒိဘူတော ကာယအသံဝရောစောပနံ ပတ္တောပိ န ကာယကမ္မဟု လှန်)။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သော။ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ သော။ အကုသလံ၊ သည်။ ဝစီကမ္မမေဝလျှင်။ ဟောတိ၏။ (ကာယကမ္မာဒိဘူတော ဝစီအသံဝရော ဝစီဒ္ဓါရေ စောပနံ ပတ္တောပိ န ဝစီကမ္မဟု လှန်)။ တိဝိဓံ၊ သော။ မနောဒုစ္စရိတံ၊ သော။ အကုသလံ၊ သည်။ မနောကမ္မမေဝလျှင်။ ဟောတိ၏။ (ကာယဝစီဒ္ဓါရေသု ပတ္တောပိ န ကာယဝစီကမ္မဟု လှန်)။

အဓိပ္ပါယ်။ ဤသို့ ဧတ္ထအဓိပ္ပါယ်လာရတား ဂင်္ဂါရေနှင့် ယမုနာရေသည် အတူတကွ နှီးနှောကြသကဲ့သို့ ရှေး၌ပြုအပ်သော ပဌမဝိကင်္ဂ၏အရဖြစ်သော အသံဝရဝိနိစ္ဆယနှင့်၎င်း၊ မိမိမှ ဒုတိယ ဟုဆိုအပ်သော တတိယဝိကင်္ဂ၏အရဖြစ်သော အသံဝရဝိနိစ္ဆယနှင့်၎င်း၊ မိမိမှ ဒုတိယဟု ဆိုအပ်သော တတိယဝိကင်္ဂ၏ အရဖြစ်သော သံဝရဝိနိစ္ဆယနှင့်၎င်း၊ မိမိမှ ဒုတိယ ဟုဆိုအပ်သော တတိယဝိကင်္ဂ၏ အရဖြစ်သော ဝိနိစ္ဆယနှင့်၎င်း၊ ဒုတိယဝိကင်္ဂ၏အရဖြစ်သော ဤဝိနိစ္ဆယသည် မဆန့်ကျင်သည် နှီးနှောသည် ညီသည်သာလျှင်ဖြစ်၏။ အနုအလို။

ပဉ္စဗ္ဗသ္မဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်သော။ သံဝရောပိ၊ သံဝရသည်လည်း။ ကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မမေဝလျှင်။ ဟောတိ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ မနောဗ္ဗသ္မဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နော၊ သော။ အယမ္ပိသံဝရော၊ ဤသံဝရသည်လည်း။ အသံဝရောဝိယ၊ အသံဝရောကဲ့သို့။ တိဏိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စသံဝရဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နော၊ သော။ သံဝရောပိ၊ သည်လည်း။ ကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မမေဝလျှင်။ ဟောတိ၏။ စောပနကာယသံဝရဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နော၊ သော။ သံဝရော၊ သည်။ ကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္မမေဝလျှင်။ ဟောတိ၏။ ဝါစာသံဝရဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နော၊ သော။ သံဝရော၊ သည်။ ကုသလံ၊ သော။

(၅၉၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝစီကမ္မမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ မနောသံဝရဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇေ၊
သော။ သံဝရော၊ သည်။ ကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊
ဧ။ တိဝိဓံ၊ သော။ ကာယသုစရိတံ၊ သည်။ ကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္မမေဝ၊
လျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သော။ ဝစီသုစရိတံ၊ သည်။ ကုသလံ၊ သော။
ဝစီကမ္မမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တိဝိဓံ၊ သော။ မနောသုစရိတံ၊ သည်။
ကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။

ကျမ်းတမ်း။ ။ ပဌမဝိနိစ္ဆယကို ပြပြီး၍ ဒုတိယဝိနိစ္ဆယကိုပြခြင်းငှာ “အကုသလံ
ကာယကမ္မံ” စသည်ကို မိန့်သော်။

အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ပဉ္စဇာယဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။
နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ မနောဇာယဒ္ဓါရဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။
တထာ၊ ထိုအတူ။ အကုသလံ၊ သော။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်။ ပဉ္စဇာယဒ္ဓါရဝသေန၊
ဖြင့်။ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ မနောဇာယဒ္ဓါရဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
ဖြစ်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ ဆဇာယ
ဒ္ဓါရဝသေန၊ ခြောက်ပါးသော ဇာယဒ္ဓါရ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ တံ၊
ထိုခြောက်ပါးသော ဇာယဒ္ဓါရ၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော မနောကံသည်။
ကာယဝစီဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ စောပနံ၊ လျှင်ခြင်းသို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။
အကုသလံ၊ သော။ (ကမ္မံ၌စပ်)။ ကာယဝစီကမ္မံ၊ ကာယဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သော
မနောကံ ဝစီဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သော မနောကံသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ စောပနံ၊ သို့။
အပ္ပတ္တံ၊ မရောက်မူကား။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မမေဝ၊ ဒ္ဓါရန္တရ
နှင့်မရော သက်သက်သော မနောကံသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။

ဤယောဇနာကား။ ။ အကုသလံ မနောကမ္မံ ပန ဆဇာယဒ္ဓါရဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
တံ ကာယဝစီဒ္ဓါရေသု စောပနံ ပတ္တံ အကုသလံ ကာယဝစီကမ္မံ ဟောတိတိ
တ္ထေ ကိံ တံ အကုသလံ မနောကမ္မံနာမ။ ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတနယေနစ ကာယ
ဝစီဒ္ဓါရေသု ဥပ္ပန္နံတိဝိဓံ မနောဒုစရိတံ စောပနံ အပ္ပတ္တံ သဗ္ဗာကုသလဉ္စ၊ ယဒိ
ဝေံ တဿ ကာယဝစီကမ္မာဘဝေါ နတ္ထိတိ စောပနံ ပတ္တံ ကာယဝစီကမ္မံ
ဟောတိတိ နယုဇ္ဇတိတိ၊ နော နယုဇ္ဇတိ။ စောပနံ ပတ္တံ ကာယေ ဝါစာယံစ
အကုသလံ ကမ္မံ ဟောတိကိ အတ္ထသိဒ္ဓိတော၊ ကမ္မမ္ပန ဟောန္တံ ကိံ ကမ္မံ
ဟောတိတိ။ မနောကမ္မမေဝ ဟောတိတိ၊ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ စောပနံ
ပတ္တံ အကုသလံ ကာယဒ္ဓါရေ ဝစီဒ္ဓါရေစ မနောကမ္မံ ဟောတိ။ ။ ဋီကာ-
၈၃-၄-ဆ။

၁-စိတ္တုပ္ပဒါနတ္ထ-ကာမာဝစရက္ခသလဒ္ဓါရကထာ (၅၉၉)

ကာယေ ဝါစာယစ၊ ပ။ သိဒ္ဓိတောတိ ဧကေန စောပနမ္ပတ္တံ အကုသလံ မနော
ကမ္မံ စောပနံ အပ္ပတ္တတော ဝိသေသေတွာ ဒဿေကံ ကာယဝစိကမ္ပန္တိ ဝုတ္တံ။
န ပန ကာယ ဝစိကမ္ပသာဝတောတိ ဒဿေတိ။ တေန ကာယဝစိဂဟကံ
ယထာပုတ္တ စောပနမ္ပတ္တမေဝ ဝိသာဝေတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနောဝါဟ စောပနမ္ပတ္တံ
အကုသလံ ကာယဒ္ဓါရေ ဝစိဒ္ဓါရေစ မနောကမ္မံ ဟောတိတိ။ ။ အနု-၉၁-ဆ။
(ဤဒီကာ၊ အနုနှစ်စောင်ကိုမှီသတည်း)။

ဒီကာအနက်ကား။ ။ အကုသလံ မနောကမ္မံ ပန။ ပ။ ကာယဝစိကမ္မံ ဟောတိတိ
ဧတ္ထ၊ ဟောတိဟူသော ဤအဋ္ဌကထာပါရှိသော။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော။
တံ မနောကမ္မံနာမ၊ မည်သည်။ ကိံ ဟောတိ၊ အဘယ်သည်ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့မေးအပ်သည်ရှိသော်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော ကမ္မကထာ၌။ ဒဿိတ
နယေန၊ ယဒါ ပန အသိဇ္ဈာသဟဂတေန စေတသာ အစရှိသည်ဖြင့် ပြအပ်
သောနည်းဖြင့်။ ကာယဝစိဒ္ဓါရေသု၊ ကာယဒ္ဓါရ၊ ဝစိဒ္ဓါရတို့၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။
တိဝိမံ၊ သော။ မနောဒုစရိတံ၊ မနောဒုစရိတ်သည်၎င်း။ စောပနံ၊ လှုပ်ရှား
ခြင်းသို့။ အပ္ပတ္တံ၊ မရောက်သော။ သဗ္ဗာကုသလဉ္စ၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်
သည်၎င်း။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မံနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ပြန်)။
ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ (ဣတိကား လုတ္တ)။ ယဒါ၊ အကယ်၍ ရှင်ပရိဟာရိဆရာ
ဆိုတိုင်း ကာယဝစိဒ္ဓါရတို့၌ ဖြစ်သော သုံးပါးအပြားရှိသော မနောဒုစရိတ်
စောပန အပတ္တဖြစ်သော အလုံးစုံသော အကုသိုလ်သည် မနောကံမည်သည်
ဖြစ်ပြားအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တဿ၊ ထိုမနောကံ၏။ ကာယဝစိကမ္ပ
သာဝေါ၊ ကာယကံ၊ ဝစိကံ၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
စောပနံ၊ လှုပ်ရှားခြင်းသို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ ကာယဝစိကမ္မံ၊ ကာယကံ၊
ဝစိကံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိဇုဒ္ဓံဝစနံ၊ ဤစကားသည်။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်
တံကား။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒကဆရာ ဆိုပြားအံ့။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်သည်ကား။
နော၊ မယုတ်။ ယုဇ္ဇတိဧဝ၊ သင့်သည်သာတည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယုဇ္ဇတိ၊
သင့်သနည်းဟူမူကား။ ကာယဝစိဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ (ထည့်)။ စောပနံ၊ သို့။ ပတ္တံ၊
ရောက်သော။ ဝါ၊ ရှိသော။ ကာယေ၊ ကာယဒ္ဓါရ၌၎င်း။ ဝါစာယစ၊ ဝစိဒ္ဓါရ၌
၎င်း။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သောကံသည်။ (ထည့်)။ အကုသလံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိအတ္ထသိဒ္ဓိတော၊ ဤသို့သော အနက်၏ပြီးခြင်းကြောင့်။
ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ (ပြန်)။ ကမ္မံပန၊ ကံသည်ကား။ ဟောန္တံ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။
ကိံကမ္မံ၊ အဘယ်ကံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒကဆရာက
ဆိုပြားအံ့။ မနောကမ္ပမေဝ၊ မနောကံသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (နအညံဟု
ဗျုတ်ရိက်တော်)။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏ဟု ဝါဒီကာဆရာ
ဆိုသတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤကာယဝစိဒ္ဓါရေသု စောပနံ ပတ္တံ အကုသလံ ကာယဝစိ
ကမ္မံ ဟောတိ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါရှိသော။ (လိုက်)။ ဣဒံအယံအဓိပ္ပာယ်သော၊
ဤသို့လေသော အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(၆၈၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

စောပနံ၊ သို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်သော။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ကံသည်။ ကာယဒွါရေ၊ ဌာသင်း။ ဝစီဒွါရေ၊ ဌာသင်း။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံအယံအဓိပ္ပာ ယော၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပာယ်သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စောပနံ ပတ္တံ အကုသလံ မနောကမ္မမေဝ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဋီကာဆရာ ဆိုအပ်သတည်း။ (တသ္မာ စသည်ကား ဂဗ္ဗမာန်)။

အနုဋီကာအနက်။ ။ ကာယေ ဝါစာယစ။ ပ။ သိဒ္ဓိတောတိ ဇေတန၊ ပါဌ်ဖြင့်။ စောပနမ္ပတ္တံ၊ လှုပ်ခြင်းသို့ရောက်သော။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မံ၊ ကံကို။ စောပနံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တတော၊ မရောက်သော။ မနောကံ၊ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ ကာယဝစီကမ္မန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ အဋ္ဌကထာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ကာယဝစီကမ္မဘာဝတော၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိဣဒံအတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဇေတန၊ ကြောင့်။ ကာယဝစီဂဟဏံ၊ ကာယသဒ္ဓါ၊ ဝစီသဒ္ဓါသည်။ ယထာဝုတ္တ စောပနမ္ပတ္တမေဝ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ကံကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြု၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေနေဝ၊ ကြောင့်လျှင်။ စောပနံမ္ပတ္တံ အကုသလံ ကာယဒွါရေ ဝစီဒွါရေ၊ မနောကမ္မံ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟံ၊ ၏။

(တနည်းကား) ဆယသဒ္ဓါရဝသေန၊ ခြောက်ပါးသော ဖဿဒ္ဓါရ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ယံကမ္မံ၊ အကြင်ကံသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တံကမ္မံ၊ ထိုခြောက်ပါး သော ဖဿဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သောကံသည်။ ကာယဝစီဒွါရေသု၊ တို့၌။ စောပနံ၊ လှုပ် ခြင်းသို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်မှုကား။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယဝစီကမ္မံ၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စောပနံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တံ၊ မရောက်မှုကား။ အကု သလံ၊ သော။ မနောကမ္မမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အထဝါ ကံသဒ္ဓဿ၊ မနောကမ္မေန သမ္ပန္တံ အကတွာ ဆယသဒ္ဓါရ ဝသေန ယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တန္တိ ယထာဝုတ္တ ဥပ္ပါဒမတ္ထ ပရိစ္ဆိန္နေန သမ္ပန္နေန ကာ တဗ္ဗော။ ကိံ ပန တန္တိ ကမ္မကထာယ ပဝတ္ထမာနတ္တာ ကမ္မန္တိ ဝိညာယတိ။ တဉ္စ မနောသမ္ပဿ ဒွါရေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနန္တိ တိဝိဓံ ဟောတိတိ။ ယထာ တံ ဟောတိ။ တံ ဒဿေတုံ ကာယဝစီဒွါရေသု စောပနမ္ပတ္တန္တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ နိယမဿ အကတတ္တာ စောပနမ္ပတ္တံ ဥပလက္ခဏဘာဝေန ကာယဝစီကမ္မနာမံ သာမိ ကာဝ။ နပန သဗ္ဗံစောပနမ္ပတ္တံ ကာယဝစီကမ္မမေဝ။ နာဝိကုသလပက္ခေ စောပနံ အပ္ပတ္တံ ကာယဝစီကမ္မံ နဟောတိတိ အယမတ္ထော သိဒ္ဓေါ ဝ ဟောတိတိ။ ။

ဋီကာ ၈၄-ဆ။

တံသဒ္ဓေ ဝုတ္တယံသဒ္ဓေါ အဗျဘိစာရိတသမ္ပန္တကာယ ဝုတ္တောယေဝ ဟောတိတိ ကတွာ ယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တံ။ ဥပ္ပါဒမတ္ထ ပရိစ္ဆိန္နေနာတိ ဆယသဒ္ဓါရိကဓမ္မေ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာယဝစီရကုသလဒွါရကထာ (၆၀၁)

နာတိ အတ္ထော။ မတ္ထသဋ္ဌေန ဝိသေသနိဝတ္တိအတ္ထေန မနောကမ္မတာ ဝိသေသံ
နိဝတ္ထေတိ။ နိယမဿ ဝေသဒ္ဓဿ အကတတ္တာ ကာယဝစီကမ္မမေဝ ဟောတိတိ
အဝုတ္တတ္တာ။ ဣဒါနိ နိယမာကရဏေန လဒ္ဓဂုဏံ ဒေသေန္တော န ပနသဗ္ဗိတိ
အာဒိမာဟ။ နိယမဿ အကတတ္တာတိ အာဒိ ပုရိမနယောတိ အဓိပ္ပေတော။
အနု။ ၉၂- (ဤနှစ်ဆောင်ကို ခိုသည်)။

မူလဒ္ဓိက အနုကံ။ «အံထဝါ၊ တနည်းကိုဆိုပြီးအံ၊ တံ သဒ္ဓဿ၊ တံသဒ္ဓါ၏၊ မနော
ကမ္မေန၊ မနောကံနှင့်။ သမ္ပန္နံ၊ စပ်ခြင်းကို။ အကတု၊ မပြုမူ၍။ ဆယသ ခွါရ
ဝသေန၊ ခြောက်ပါး သော ဖဿဒွါရ၏အစွမ်းဖြင့်။ ယံ၊ အကြင်သဘောတရား
သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တံဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ထိုဖြစ်ဆဲဖြစ်သော သဘောတရားသည်။
ဣတိ၊ ဤမနောကံကို ချန်ထား၍။ ယထာပုတ္တ ဥပ္ပါဒမတ္ထပရိစ္ဆိန္နေန၊ အကြင်
အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသောဖြစ်ခြင်းကြိယာမျှဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော
ကံနှင့်။ သမ္ပန္တော၊ စပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ တံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်း ကြိယာဟူသည်။
ကိံ၊ ပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤထို မေဌားအံ၊ ကမ္မကထာယ၊ ကမ္မကထာ၌။
ပဝတ္ထမာနတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မန္တိ၊ ကံဟူ၍။ ဝိညာယတိ၊
သိအပ်၏။ တဉ္စကမ္မံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းကြိယာမျှဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ကံသည်လည်း။
မနောသမ္ပဿဒွါရေ၊ မနောသမ္ပဿဒွါရ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော။ တိဝိဓမ္မိ၊
ထုံးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (တံသဒ္ဓဿမနောကမ္မေန၊ ပ။ သမ္ပန္တောကာတဗ္ဗောပြန်)။ တံ၊
ထိုဖြစ်ခြင်း ကြိယာမျှဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ကံသည်။ ယထာယေန စော
ပနပုတ္တပုတ္တကာရေန၊ အကြင်အကြင် စောပနပုတ္တ၊ အပုတ္တအခြင်းအရာဖြင့်။
ကာယပစီမနောကမ္မံ၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံသည်။ (ထည့်)။ ဟောတိ၊ ၏။
တံအာကာရံ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ ဒေသေတံ၊ ပြခြင်းငှာ။ ကာယဝစီဒွါရေသု
စောပနံ ပတ္တန္တိအာဗံ၊ ပတ္တံ ဤထို အစရှိသော စကားကို။ သင်္ဂဟကာရော၊
သည်။ အာဟ၊ မိန့်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကာယဝစီဒွါရေသု စောပနံပတ္တံ အစရှိသော
စကား၌။ နိယမဿ၊ ကာယဒွါရေစောပနံ ပတ္တံ အကုသလံ ကာယကမ္မမေဝဟူ၍
၎င်း ဝစီဒွါရေစောပနံ ပတ္တံ အကုသလံ ဝစီကမ္မမေဝဟူ၍၎င်း မှတ်ခြင်း၏။ ဝါ၊
ကို။ အကတတ္တာ၊ မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စောပနမ္ပတ္တံ၊ ကာယဒွါရ၌
စောပနသို့ ရောက်ခြင်း ဝစီဒွါရ၌ စောပနသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ဥပလက္ခဏ
သာဝေန၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၏အဖြစ်ကို မှတ်ကြောင်းအဖြစ်ဖြင့်။ (ဥပလက္ခဏ
ဝသေနရှိမူကာယကံ၊ ပစီကံ၏အဖြစ်ကိုမှတ်ကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ပေး)။ ကာထ
ဝစီကမ္မနာမံ၊ ကာယကံဟူသောအမည် ဝစီကံဟူသောအမည်ကို။ သာမိကာဝ၊
ပြီးစေတတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကိုဆိုအံ၊ စောပနမ္ပတ္တံ၊
ကာယဒွါရ၊ ဝစီဒွါရ၌ စောပနသို့ရောက်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောကံသည်။
ကာယ ဝစီကမ္မမေဝ၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံသည်သာလျှင်။ နတောတိ၊ မဖြစ်။ ကုသလ
ပက္ခေ၊ ကုသိုလ်၏အဖို့၌။ စောပနံ၊ သို့။ အပတ္တံ၊ မရောက်မူလည်း။ ကာယဝစီ

(၆၀၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကမ္ဘံ၊ တာယကံ၊ ဝစီကံသည်။ နာဝိနဟောတိ၊ မြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ အယံအတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ယထာတံဟောတိ၊ ပ။ အာဓိဓာဟ၊ ဟူသော စကားကို ဒီကာဆရာ ဆိုသတည်း။

အနုဒ္ဓိကာအနက်။ ။တံသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဝုတ္ထေ၊ ရှိသော်။ ယံသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဗျတိ စာရိတသမ္ပန္နတာယ၊ မကင်းသောဖြစ်ခြင်း ရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော စပ်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္ထောယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ မြစ်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤ။ ယံဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒမတ္တဝရိန္ဒန္တနာတိ၊ ပါဌ်၏။ ဆဗဿဒ္ဓါရိကကမ္မေန၊ ခြောက် ပါးသော ဖဿဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သောကံနှင့်။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကို။ ပေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝိသေသနိဝတ္တိအတ္ထေန၊ အထူးကို နစ်စေခြင်းအနက်ရှိသော။ မတ္တသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ မနောကမ္မတာဝိသေသံ၊ မနောကံ၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သောအထူးကို။ နိဝတ္ထတိ၊ ၏။ နိယမဿ၊ သော။ ဝါ၊ ခြံစေခြင်းအနက်ရှိသော။ ဝေသဒ္ဓဿ၊ ၏။ အကတတ္တာ၊ မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယဝစီ ကမ္မမေဝ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အပုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ နိယမာကရဏေန၊ နိယမ အနက်ရှိသော ဝေသဒ္ဓါကို မပြုခြင်းဖြင့်။ လဒ္ဓဂုဏံ၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကို။ ပါ၊ ရအပ် သောကျေးဇူးကို။ ဒဿေန္တော၊ ဖြစ်၍။ နပန သဗ္ဗဝိတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ နိယမဿ အကတတ္တာတိအာဒိ၊ အစရှိသောနည်းကို။ ပုရိမံ နယောတိ၊ ရှေ့နည်းဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ သဒ္ဓဝိဇ္ဇတို့လည်း-

ယန္တိ သုတွာ ပဒံ တန္တိ၊ တန္တိ သုတွာန ယန္တိစ။
ယောဇေယျ မတိမာ တေသံ၊ နိစ္စသမ္ပန္နတာဝတော။

ဟု ဆိုကုန်၏။

(တနည်းကား) တံ ဆဗဿဒ္ဓါရဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ မနောကမ္မံ၊ ထို့ခြောက် ပါးသော ဖဿဒ္ဓါရ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော မနောကံသည်။ ကာယဝစီ ဒ္ဓါရေသု၊ ထို့၌။ စောပနံ၊ သို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်မှုကား။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယဝစီကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စောပနံ၊ သို့။ အပုတ္တံ၊ ကား။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။အထဝါတန္တိ တံ ဆဗဿဒ္ဓါရဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ မနောကမ္မန္တိသမ္ပံ နေသာဝိ နိပ္ပဇ္ဇမာနံ ကမ္မံ မနောကမ္မန္တိ စောဒကာဒိပ္ပါယေန ဂဟေတွာ ဝဒတိ။ န ပုဗ္ဗေ ဒဿိတ မနောကမ္မန္တိ။ ယော ဟိ ပရဿ အဓိပ္ပါယော မန သာ နိဗ္ဗတ္တိတော သဗ္ဗေန မနောကမ္မေန ဝေဝ သဝိတဗ္ဗံ။ န ကာယဝစီကမ္မေနာ -တိ၊ တံနိဝတ္ထေတွာ ကမ္မတ္တယနိယမံ ဒဿေတုံ ဣဒမာရဗ္ဗံ တံကာယဝစီဒ္ဓါ

၁-စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကထာ

(၆၀၃)

ရေထု စောပနံ ပတ္တန္တိအာဒိ။ ဧတ္ထစ သင်္ကရာတာဝေါ ပုရိမနယေနော ဝေဒိ
တဗ္ဗော။ ဟူသော ဒီကာ (၈၄-ဆ)ကိုမှီသည်။

အနက်ကား။ ။အထဝါ၊ ကား။ တန္တိပဒံ၊ တံဟူသော ဤပုဒ်ကို။ ဆယသဒ္ဓါရ
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော။ တံမနောကမ္မံ၊ ထိုမနောကံသည်။ ဣတိ၊ ဤသို့။
သဗ္ဗမ္ပိကမ္မံ၊ အလုံးစုံသော ကံကိုလည်း။ မနသော၊ စိတ်ဖြင့်။ နိပ္ပဇ္ဇမာနံ၊
ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ပြီးသောကြောင့်။ မနောကမ္မန္တိ၊ မနောကံဟူ၍။ စောဒကော
မိပ္ပါယေန၊ စောဒနာဆရာ၏အလိုအားဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သင်္ဂဟကာရော၊
သည်။ (ထည့်)။ ဝဒတိ၊ ဆိုတော်မူ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဒဿိတမနောကမ္မံ၊ ပြအပ်
ပြီးသောမနောကံကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ နဝဒတိ၊ ဆိုတော်မူ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်
အပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၍။ မနသော၊ စိတ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊
ပြီးစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသောကံသည်။ မနောကမ္မေ
နေဝ၊ မနောကံသည်သာလျှင်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်ရာ၏။ ကာယဝစီကမ္မေန၊ သည်။
နသဝိတဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရဿ၊ စောဒကဆရာ၏။ ယောအမိပ္ပါ
ယော၊ အကြင် အလိုသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံစောဒကောမိပ္ပါယံ၊ ထိုစောဒကဆရာ၏
အလိုကို။ နိဝဇ္ဇေတွာ၊ နှစ်စေ၍။ ကမ္မတ္ထယနိယမံ၊ ကံသုံးပါးတို့၏အပေါင်းကို
မှတ်ခြင်းကို။ ဒဿတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ တံကာယဝစီဒ္ဓါရေထု စောပနပတ္တန္တိအာဒိ၊
အစရှိသော၊ ဣဒံစနံ၊ ဤစကားကို။ သင်္ဂဟကာရေန၊ သည်။ အာရမ္ဘံ၊ အားထုတ်
တော်မူအပ်၏။ ဧတ္ထစ၊ ဤနောက်ဝိတင်၌လည်း။ သင်္ကရာတာဝေါ၊ ကံ၏ ရောဟုက်
ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပုရိမနယေနော၊ ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ ၍။

(စာနည်းကား) တံကမ္မံ ၊ထိုကံသည်။ ကာယဝစီဒ္ဓါရေထု၊ တို့၌။ စောပနံ၊
သို့။ ပတ္တံ၊ ကား။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယဝစီကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
စောပနံ၊ သို့။ အပတ္တံ၊ ကား။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မမေဝ၊ လျှင်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။အထဝါ၊ ကမ္မန္တိ အဝိသေသေန ကမ္မသဒ္ဓမတ္တေန သမ္ပန္တံ ကတွာ
ယထာဝုတ္တော ကမ္မပ္ပသေဒေါ ယထာ ဟောတိ၊ တံ ပကာရံ ဒဿတိ။
အသင်္ကရာစ ဝုတ္တနယောဝ။ ဟူသော ဒီကာ-၈၄-ဆ။

ဝတ္ထု၊ အမိပ္ပါယာနုရောမိနိ သဒ္ဓပ္ပဝတ္တိတိ သမာသပဒေ ဧကဒေသောဝိ အာ
ကနိယတိ အဓိကာရဝသေနာတိ အမိပ္ပါယေန ကမ္မသဒ္ဓမတ္တေန သမ္ပန္တံ ကတွာတိ
ဝုတ္တံ ဟူသော အနု ၉၂-ဆ။ (ဤနှစ်စောင်ကိုမှီသည်)။

ဒီကာအနက်ကား။ ။အထဝါ၊ ကား။ ကမ္မန္တိ၊ ကမ္မံဟူ၍။ အဝိသေသေန၊ သာမည
ဖြစ်သော။ ကမ္မသဒ္ဓမတ္တေန၊ ကမ္မသဒ္ဓါမျှဖြင့်။ သမ္ပန္တံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ယထာဝုတ္တော၊

(၆၀၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော၊ ကမ္မပွထေဒေါ၊ ကံအထူးသည်။ ယထာယေန
ပကာရေန၊ အကြင်သို့သောအပြားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံပကာရံ၊ ကို။ ကာယ
ဝစိဒ္ဓါရေထု၊ ပ။ မနောကမ္မဓေဝါတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဒသေတိ၊ ၏။ အသင်္က
ရေစ၊ ကံခရေယျက်ခြင်းသည်လည်း။ ဝုတ္တနယောဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်း
ရှိသည်သာတည်း။

အနုအနက်ကား။ သဒ္ဓဝဝတ္တိ၊ သဒ္ဓါ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝတ္ထု၊ အဓိပ္ပါယ်နုရောမိနိ၊
ဆိုသော ဝဇ္ဇဝုတ္တိ၊ လ်၏ အလိုအား မဆန့်ကျင်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာသပဒေ၊ ပုဒ်၌။ ဧကဒေသောပိ၊ တစ်စိတ်ဖြစ်သောပုဒ်ကို
လည်း။ အဓိကာရဝသေန၊ အဓိကာရ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ လိုက်သည်၏အစွမ်း
ဖြင့်။ အာကနိယတိ၊ ဝင်အပ်၏။ ဣတိဣမိနာ အဓိပ္ပါယ်နု၊ ဤသို့သော အလို
ဖြင့်။ ကမ္မသဒ္ဓမတ္ထေန သမ္ဗန္တံ ကတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တိ၊ ၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ပဉ္စဖဿဒ္ဓါရဝသေန၊ ငါးပါးသော ဖဿဒ္ဓါရ၏အစွမ်းဖြင့်။
အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ နုပ္ပဇ္ဇတိယထာ၊ မဖြစ်၏သို့။ ဧဝံ
တထာ၊ တူ။ ပဉ္စအသံဝရဒ္ဓါရဝသေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အကုသလံ၊ သော။
ကာယကမ္မံ၊ သည်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ စောပနကာယဝါစာအသံဝရဒ္ဓါရဝသေန၊
စောပနကာယဝါစာအသံဝရဒ္ဓါရ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ မနောအသံဝရ
ဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ အကုသလံ၊ သော။ ဝစိကမ္မမ္ပိ၊ သည်လည်း။
ပဉ္စအသံဝရဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ စောပနကာယဝါစာ၊ သည်။
အသံဝရဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ မနောအသံဝရဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။
နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ အဋ္ဌအသံဝရဒ္ဓါရဝသေ
နပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ၊ တည်း။ ကုသလကာယကမ္မာဒိသုပိ၊ ကုသိုလ်
ကာယကံ စသည်တို့၌လည်း။ ဒေသဝနယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အယံ၊ ဤဆိုလတံသည်ကား။ ဝိသေသော၊ အထူး
တည်း။ အကုသလကာယကမ္မဝစိကမ္မာနိ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော ကာယကံ၊
ဝစိကံတို့သည်။ မနောအသံဝရဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ နုပ္ပဇ္ဇန္တိယထာ၊ မဖြစ်ကုန်
၏သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ပန၊
အဟုတ်သော်ကား။ တောနိ၊ ထိုကုသိုလ်ဖြစ်သော ကာယကံ၊ ဝစိကံတို့သည်။
ကာယကံဝါစာ၊ ကိုယ်အင်္ဂါ၊ နှုတ်အင်္ဂါကို။ အစောပေတွာ၊ မလှုပ်စေမူ၍။

၁-စိတ္တပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၆၀၅)

သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဂဏန္တဿ၊ ဆောက်တည်သောသူအား။ မနောသံဝရဒွါရေပိ၊ ခြံလည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တေ၊ သာတည်း။

အနုသန္ဓေ။ ။ယခုအခါ၌ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗစိတ်၏ ထိုသို့သော ကမ္မဒွါရ၊ ဖဿဒွါရ၊ ကမ္မပထ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း၊ ဌာန်၊ ကရိုဏ်းကို ထိ၍ တုရားဟောအပ်သော ပါဠိ၏ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း ပြလိုရကား “တတ္ထ ကာမာဝစရံ” စသည်ကို မိန့်သော်။

တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဒွါရ၊ ဝိညာဏဒွါရ စသည်တို့တွင်။ ကာမာဝစရံ၊ သော။ ကုသလစိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်သည်။ တိဝိဓကမ္မဒွါရဝသေန၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ကမ္မဒွါရ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။တိဝိဓကမ္မဒွါရ ဝသေန၌ ကာယကမ္မဒွါရ၊ ဝစီကမ္မဒွါရကား ခြားနား၏။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိတ်သည်ပင်လျှင် မနောကမ္မဒွါရဖြစ်ခဲ့ရကား မနောကမ္မဒွါရဝသေနကား မခြားနားမသိသာ၊ အသို့မှတ်ရပါအံ့နည်း ဟူမူ- စိတ္တံ တိဝိဓကမ္မဒွါရဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဣဒံ မနောကမ္မဒွါရဘူတဿ တေန သဘာဝေန ဥပ္ပတ္တိံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ ယထာဝီ စိတ္တံ စိတ္တာဓိပတေယျန္တိ ဧတ္ထ စိတ္တာဓိပတေယျန္တိ သမ္ပယုတ္တဝသေန ဝုတ္တတိ။ ဧဝံ ဣဓာပီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စောပနဒ္ဒယရဟိတဿ မနောပဗန္ဓဿ မနောကမ္မဒွါရဘာဝေပန ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ လူနိကာ-၈၅-ဆ။

တေနသဘာဝေနာတိ မနောကမ္မဿ ဒွါရဘာဝေန။ နအတ္ထနောတိ အဓိပ္ပာယော။ ဧဝံ ဣဓာပီတိ စိတ္တဇနိတော စိတ္တသမ္ပယုတ္တဿ ကမ္မဿဒွါရဘာဝေါ စိတ္တေဝိ ဥပစရိယောတိ အတ္ထော။ ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ အနန္တရပစ္စယဘူတ မနောရဟိတဿ စိတ္တဿ အဘာဝတောတိ။ ။အနု-၉၂-ဆ။

လူနိကာအနက်။ ။စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ မနောကမ္မဒွါရမေဝ၊ မနောကမ္မဒွါရသည်သာလျှင်။ ကိဉ္ဇာပိဟောတိ၊ ၏ရှင်။ တထာဝီ၊ သော်လည်း။ (ဤကားပါဌ်ဝင်ဘော်သည်) စိတ္တံ ကိဝိဓ ကမ္မဒွါရဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ စနံ၊ ဤကောင်းကို။ မနောကမ္မဒွါရဘူတဿ၊ မနောကမ္မဒွါရဖြစ်၍ ဖြစ်သောစိတ်၏။ တေနသဘာဝေန၊ မနောကံ၏ ထိုဒွါရ၏ အဖြစ်ဟူသော ဝိသေသနဖြင့်၊ ဥပ္ပတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ဟူ၍။ သင်္ဂဟကာရေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မနောကမ္မဒွါရဘူတစိတ္တေန၊ မနောကမ္မဒွါရဖြစ်၍ ဖြစ်သောစိတ်ဖြင့်။ (ဥပ္ပတ္တိံ ဂဟေတွာ န ဝုတ္တံ၊ သမ္ပန်၊ မနောကမ္မဒွါရဘူတစိတ္တေနကား မျတ်ရိက်ထော်သည်)။ ဝီ၊ တနည်းကား။ စိတ္တံ စိတ္တာဓိပတေယျန္တိ ဧတ္ထ၊ ပတေယံဟူသော ဤပါဠိ၌၊ စိတ္တာဓိပတေယျန္တိ ဣဒံ စနံ၊ စိတ္တာဓိပတေယံဟူသော ဤစကားကို။ သမ္ပယုတ္တဝသေန၊ သမ္ပယုတ်

(၆၀၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တရား၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုဇ္ဇတိ ယထာ၊ အကျိုးဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏
 စိတ္တာဓိပတေယျဟူသော အမည်ကို အကြောင်းနေကဖြစ်၍ ဖြစ်သောစိတ်၌
 တင်စားသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဆိုအပ်၏သို့၊ ဧဝံ၊ ဣ၊ ဣဓာဝိ၊ စိတ္တံ တိရိဓကေမ္မ
 ဒွါရဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟူသော ဤပါဌ်အရာ၌လည်း၊ တိရိဓကေမ္မ ဒွါရဝသေန
 ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဣဒံဝစနံ၊ ဟူသော ဤစကားကို၊ ဝုဇ္ဇတိ၊ အကျိုးဖြစ်၍ ဖြစ်သော
 ကံ၏ ကမ္မဒွါရဟူသောအမည်ကို အကြောင်း၍ ဖြစ်သောစိတ်၌ တင်စား၍
 ခေါ်ဝေါ်သောအစွမ်းဖြင့် ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗျူ၏၊ စောပန
 ဒွယရဟိတဿ၊ ကာယစောပန၊ ဝစီစောပန နှစ်ပါးမှကင်းသော၊ မနော
 ဝဗန္ဓဿ၊ အနန္တရဝစ္စည်းတပ်သော စိတ်အစဉ်၏၊ ပစ္စယုပ္ပန်စိတ္တဿ၊ ပစ္စယုပ္ပန်
 ဖြစ်သောစိတ်၏၊ (ထည့်)၊ မနောကမ္မဒွါရသာဝေ ပန၊ မနောကမ္မဒွါရ၏
 အဖြစ်၌မူကား၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သောစကားသည်၊ ဝါ၊ ဆိုဖွယ်စကားသည်၊
 နတ္ထိဝေ၊ မရှိလျှင်းပြီ၊ (မနောကမ္မဒွါရ၏အဖြစ် စင်စစ်ကေနိ စူးစူးသာတည်း)။

အနုဒ္ဓိကာအနုဏ်ကား၊ ။ တေနသသာဝေနာတိ၊ ဟူသည်ကား၊ မနောကမ္မဿ၊
 ၏၊ ဒွါရသာဝေန၊ ဖြင့်၊ အတ္ထနော၊ ၏၊ ဒွါရသာဝေန၊ ဖြင့်၊ န၊ မဟုတ်၊ ဣတိ
 အယံ၊ ကား၊ အဓိပ္ပါယ်၊ ဋီကာဆရာအလိုတည်း၊ ဧဝံဣဓာဝိတိ၊ ပါဌ်၏၊
 စိတ္တဇနိတော၊ စိတ်သည် ဖြစ်စေအပ်သော၊ စိတ္တသမ္ပယုတ္တဿ၊ စိတ်နှင့်ယှဉ်
 သော တရား၏၊ ကမ္မဿ၊ ကံ၏၊ ဒွါရသာဝေါ၊ ကို၊ စိတ္တေဝိ၊ ၌လည်း၊ ဥပ
 စရိတော၊ တင်စားအပ်၏၊ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကို၊ ဝေဒိတဗျူ၏၊ ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ၊
 ဆိုဖွယ်သည်လျှင်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ သည်၊ နတ္ထိဝေ၊ မရှိသည်သာလျှင်တည်း၊
 ကသ္မာ၊ ကား၊ အနန္တရပစ္စယဘူတမနောရဟိတဿ၊ အနန္တရပစ္စည်းဖြစ်၍
 ဖြစ်သော စိတ်မှကင်းသော၊ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏၊ အသာဝတော၊ မရှိခြင်း
 ကြောင့်တည်း။

ပဉ္စဝိညာဏဒွါရဝသေန၊ ဖြင့်၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်၊ ပန၊ အဘို့တပါးကိုဆိုအံ့၊ သုခံ
 ဝါ၊ သုခမူလည်းဖြစ်သော၊ ဒုက္ခံဝါ၊ ဒုက္ခမူလည်းဖြစ်သော၊ အဒုက္ခမသုခံ
 ဝါ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်သော ဥပေက္ခာမူလည်းဖြစ်သော၊
 ယမိဒံ ယံဣဒံဝေဒယိတံ၊ အကြင်ဝေဒနာသည်၊ စက္ခုသမ္ပဿပစ္စယာ၊ စက္ခု
 သမ္ပဿ ဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိဣမိနာနယေန၊
 ဖြင့်၊ ဆယသဒွါရဝသေန၊ ဖြင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ အဋ္ဌအသံဝရဒွါရဝသေန၊
 ဖြင့်၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်၊ အဋ္ဌသံဝရဒွါရဝသေန၊ ဖြင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဒသ
 အကုသလကမ္မပထဝသေန၊ ဖြင့်၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်၊ ဒသကုသလကမ္မပထ
 ဝသေန၊ ဖြင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိတ်၏
 ဘုံးပါးအပြားရှိသော ကမ္မဒွါရ စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သည်၏အဖြစ်

၁-စိတ္တပ္ပဒါနကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၆၀၇)

ပဉ္စဝိညာဏဒွါရ စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် မဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒံ
စိတ္တံ၊ ဤကာမာဝစရ ပဌမ မဟာကုသိုလ်စိတ်သည်။ တိဝိဓကမ္မဒွါရဝသေန၊
ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံဝါ၊ ဖြစ်သည်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဆဗ္ဗသဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။
ဥပ္ပန္နံဝါ၊ မူလည်း။ ဟောတု၊ စေ။ အဋ္ဌသံဝရဒွါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံဝါ၊
မူလည်း။ ဟောတု၊ စေ။ ဒသကုသလကမ္မပထဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံဝါ၊ မူလည်း။
ဟောတု၊ စေ။ “ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။ ပ။ ရူပါရမ္မဏံ
ပ။ ပ။ ဓမ္မာရမ္မဏံဝါ”တိ ဝစနေ၊ ဓမ္မာရမ္မဏံဝါ ဟူသောစကားကို။ ဘဂ
ဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော
ကာမာဝစရ ပဌမ မဟာကုသိုလ်စိတ်သည်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဟောအပ်သည်သာ
လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ဒွါရကထာအပြီးတည်း။

ဒွါရကထာ၊ ဒွါရကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ပဌမတွဲ၍တွင် ပြီးပြီ။

